www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သုခမှတ်စု

ဒဂုန်ဦးထွန်းမြင့်

သုတ်သင်တည်းဖြတ်သည်။

ပါရမီ

စာပေ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သုခမှတ်စု
ဆဋ္ဌမအကြိမ်၊ ၁၉၉၇ အောက်တိုဘာလ၊ အုပ်ရေ ၂၀၀၀

အဖုံးပန်းချီ စံတိုး

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၅၄၅/၉၇(၁၀) နှင့် စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၆၂၀/၉၇(၉) တို့အရ ဦးရဲမြင့်(၀၁၀၄၉)၊ တက်လမ်းစာပေ၊ ၉၆၇၊ ပဒေသာ ရပ်ကွက်၊ စော်ဘွားကြီးကုန်း က ထုတ်ဝေ၍ မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းစာသားကို ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း (၀၂၆၇၀)၊ ကလျာအော့ဖ်ဆက်၊ ၁၅၂၊ ကျွန်းရွှေမြိုင်လမ်း၊ သုဝဏ္ဏ တို့က ပုံနှိပ်သည်။

စာအုပ်ချုပ် ဇော်ဝမ်း

တန်ဖိုး ၁၈၀၀ ကျပ်

ပါရမီစာပေ
၂၃၀၊ ၂၉ လမ်း(အထက်လမ်း)၊ ရန်ကုန် (ဖုံး ၂၅၃၂၄၆)
၂/၄၊ ကမ္ဘာအေးစေတီတော်မုခ်ဦးစောင်းတန်း ရန်ကုန်
၂၉၅၊ ဈေးအရှေ့လမ်း၊ ထားဝယ်

www.burmeseclassic.com

အမှာ

အမှာဆို၍ ထွေထွေပြားပြား ရေးသားစရာ မရှိပါ။

၁၉၂၄–၂၅ ခုနှစ် ကျွန်တော် အလယ်တန်းကျောင်းတွင် ငါးတန်း၊ ခြောက်တန်း လောက်က မြန်မာစာအဖြစ် ဝေဿန္တရာဇာတ်တော်ကို သင်ရသည်။ ထိုအခါ ထို ဇာတ်တော်ထဲက မှတ်စုများအတွက် မော်လမြိုင် "ဘမြအင်ဆန်း" ဆိုသော စာအုပ်တိုက်မှ "ဝေဿန္တရာ မှတ်စု" ကို တစ်အုပ်လျှင် လေးပဲနှင့် မှာယူ၍ ကြည့်ရသည်။

နောက်တစ်နှစ် ဇနကဇာတ်တော်ကို သင်ရပြန်ရာ "ဇနကမှတ်စု" ကို မှာရပြန် သည်။ နောက်တစ်နှစ် မဟောသဓာ။

မှတ်စုစာအုပ်အမည်သာ ကွဲသော်လည်း ထပ်တလဲလဲ ပါနေသော အကြောင်း အရာများကို တွေ့ရသည်။ ဥပမာ မင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါး၊ သင်္ဂဟတရားလေးပါး၊ အပရိဟာနိယတရားခုနစ်ပါး၊ ပါရမီဆယ်ပါး၊ မြေလှူပ်ခြင်းတရား ရှစ်ပါး စသည် စသည် တို့။

ထို့ကြောင့် ကြံမိသည်။ ဇာတ်ကြီးဆယ်ခု မှတ်စုအဘိဓာန်။

၂ ပါးစု၊ ၃ ပါးစု၊ ၄ ပါးစု၊ ၅ ပါးစု၊ ၆ ပါးစုမှစ၍ တွေ့သမျှကို စုဆောင်း ထားမည်။ မည်သည့် ဇာတ်တော်က မှတ်စုမှတ်ရာမဆို တစ်အုပ်ထဲမှာ အလွယ်တကူ ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ရမည်။ ဤသို့ စုဆောင်းခဲ့သည့် နေ့ရက်ကို အမှတ်တရ ရေးထား လိုက်သည်ကား ၁၂၈၄ ခု၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်၊ သောကြာနေ့ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုမှစ၍ အရှုးလွယ်အိတ်ပမာ တွေ့မိရာရာ သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ ဆိုင်ရာ ကျမ်းများ လောကီဗဟုသုတ စာအုပ်များမှ မှတ်၍ စုလာခဲ့သည်မှာ နှစ်ကာလ ရှည် လာသည်နှင့်အမျှ အများအပြား ရှိလာသည်။ ပြည့်စုံ ကုံလုံသည်ဟု မဆိုသာသော်လည်း မြန်မာစာပေအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ်သလောက် ဖြစ်လာသည်ကို ကိုယ်တွေ့သုံးဆောင် သိရှိခဲ့ရသောကြောင့် သုတေသီများအတွက် ဖြန့်ဖြူးစေလိုသည့် စေတနာအရ ဆရာကြီး ဒဂုန်ဦးထွန်းမြင့်ကို ချဉ်းကပ်တောင်းပန်၍ သုတ်သင်ပြင်ဆင်စေပြီး ထုတ်ဝေလိုက်ပါသည် ဟူ၍သာ အမှာရေးသားရန် ရှိပါသည်။

သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု

သုခ

၄–၁၁–၇၈

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အမှာ

ကျွန်ုပ် အမှုထမ်းလျက်ရှိသော ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ဌာနသို့ ၁၉၅၉–၆၀ ခုနှစ်လောက်က ဆရာဦးသုခ၏ သား ဦးအောင်မြင့် (ယခုအောင်လံမြို့၊ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ် မန်နေဂျာ) စာပြုဆရာအဖြစ် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းဖူးသည်။ ဦးအောင်မြင့်မှာ ကျွန်ုပ်နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးသူဖြစ်သဖြင့် တစ်နေ့တွင် သူ၏ဖခင် ဆရာဦးသုခသည် စာတွေဖတ်ရင်း တွေ့ရသော မှတ်သားစရာ အရေးအတွက် ဗဟုသုတများကို ရေးမှတ်ထားကြောင်း၊ ၎င်းကို အကြောင်းညီညွတ်လျှင် စာအုပ်ရိုက်နှိပ်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း၊ ပါဠိစာလုံးတွေ များစွာ ပါသဖြင့် ၎င်းတို့ကို စာလုံးပေါင်း မှန်မမှန် ကြည့်ရှုပြင်ဆင်ပေးစေလိုကြောင်း ပြောလေသည်။

ကျွန်ုပ်က "ဟုတ်ကဲ့၊ အားတဲ့အခါ ကြည့်ရှုပြီး ပြင်ပေးပါမည်" ဟု ပြောလိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်မှာ ဆရာဦးသုခနှင့် သိကျွမ်းခြင်း မရှိသေးပေ။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဦးအောင်မြင့်သည် ကပ်ထူဖုံး ဗလာစာအုပ် ဆယ်အုပ်ကျော်ကျော်ခန့်ကို ယူလာပြီး "တစ်နေ့က ကျွန်တော်ပြောတာဟာ ဒါတွေပါပဲ" ဟုဆိုကာ ကျွန်ုပ်ကို ပေးလေသည်။ စာအုပ်တွေကို မြင်လိုက်သောအခါ ကျွန်ုပ်အံ့အားသင့်သွားသည်။ ဦးအောင်မြင့်ပြောစဉ်က သူ့ဖခင်သည် စာအုပ်တွေကို ဖတ်ရင်းတွေ့ရသော မှတ်သားစရာများကို ရေးမှတ်ထားသည်ဟုဆိုသဖြင့် အလွန်ဆုံး ကပ်ထူဖုံး ဗလာစာအုပ် လေးငါးအုပ်လောက် ရှိလိမ့်မည်ဟုထင်ရာ ယခုဦးအောင်မြင့် ယူလာသော စာအုပ်များမှာ ဆယ်အုပ်မကပင် ရှိနေသဖြင့် များလှချည်လားဟု တွေးလိုက်မိသည်။ ထို့နောက် မှတ်စုစာအုပ်များကို ဆွဲယူပြီး အနည်းငယ် လှန်လှောကြည့်ရာ စာအုပ်အမျိုးမျိုးထဲက မှတ်သားစရာ ဗဟုသုတ အမျိုးစုံ ရေးမှတ်ထားသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် "ခင်ဗျား အဖေဟာ စာတွေ အများကြီးဖတ်ထားပါကလား၊ အမှန်ပြောရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့တောင် ဒီဌာနမှာသာ အလုပ်မလုပ်ရင် ဒါလောက် စာအုပ်များများ ဖတ်ဖူးမှာ မဟုတ်ဘူး" ဟု ပြောလိုက်မိလေသည်။

ပြောလည်း ပြောလောက်ပါပေသည်။ မှတ်သားထားချက်များမှာ ဘာသာရေး ကျမ်းများကလည်း ပါသည်။ ဗေဒင်ကျမ်းများ၊ ဓာတ်ကျမ်းများကလည်း ပါသည်။ ရာဇဝင်နှင့် သမိုင်းစာအုပ်များကလည်း ပါသည်။ မြန်မာစာပေနှင့်ဆိုင်သော စာအုပ်များကလည်း ပါသည်။ ဓမ္မသတ် ရာဇသတ် ဖြတ်ထုံးကျမ်းများကလည်း ပါသည်။ ပါဠိသဒ္ဒါကျမ်း၊ မြန်မာသဒ္ဒါကျမ်း၊ အဘိဓာန်ကျမ်း၊ အလင်္ကာကျမ်း၊ ဆန်ကျမ်းများကလည်း ပါသည်။ အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာကျမ်း၊ ဝိနည်းဆိုင်ရာကျမ်းများကလည်း ပါသည်။ မည်သည့် ကျမ်းက ရေးမှတ်ထားသည်ဟု မပြောတတ်သော မှတ်စုများကိုလည်း တွေ့ရသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ထိုအခါက ဆရာဦးသုခကို မတွေ့ဖူး မသိဖူးသေးသော်လည်း ဆရာဦးသုခရေးသည့် ဝတ္ထုများ၊ ဆောင်းပါးများကိုကား ဖတ်ဖူးနေပြီ ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

ဆရာဦးသုခရိုက်သော ရုပ်ရှင်ကိုလည်း အတော်အသင့် ကြည့်ဖူးသည်။ ဆရာဦးသုခ၏စာကို ဖတ်ရတိုင်းလိုလိုပင် နှစ်သက်သည်။ ဆရာဦးသုခ၏ ရုပ်ရှင်ကိုလည်း သဘောကျခဲ့သည်။ ဆရာဦးသုခ၏ စာပေနှင့် ရုပ်ရှင်ထဲ၌ စာပေကျမ်းဂန်ထဲတွင်တွေ့တတ်သည့် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု မြန်မာတို့၏အယူအဆ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းနှင့် ဘာသာရေးမှ လာသော ယဉ်ကျေးမှု အပြုအမူများ စိတ်သဘောထားများ ပါတတ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဆရာဦးသုခကို မြန်မာမှုကို လေးစားသော၊ မြန်မာမှုကို ရိုသေထိန်းသိမ်းသော၊ အခွင့်ရတိုင်းလည်း အဆင်ပြေအောင် ထုတ်ဖော် အသုံးပြုသော အလွန်မြန်ဆန်သော စာရေးဆရာ ဒါရိုက်တာ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူထားသည်ဖြစ်ရာ ယခု သူ၏ မှတ်စုများကို တွေ့ရသောအခါ ဒါ့ကြောင့်ကိုးဟု စိတ်ထဲက တွေးလိုက်မိလေသည်။

ထို့နောက် အားလပ်သောအခါများတွင် ကြိုးကြားကြိုးကြား ဆရာဦးသုခ၏ မှတ်စုများကို ကြည့်ရှုပြီး ပါဠိစာလုံးပေါင်းများကို ပြင်ဆင်ပေးလေသည်။ သို့ရာတွင် သုံးလေး အုပ်လောက်သာ ပြီးသည်ထင်သည်။ မကြာမီ ဦးအောင်မြင့် အလုပ်ပြောင်းသွားသဖြင့် ပြီးအောင် ပြင်မပေးလိုက်ချေ။

ထို့နောက်ဦးအောင်မြင့်ကို အကြောင်းပြု၍ ဆရာဦးသုခနှင့် သိကျွမ်း ခင်မင်လာရသောအခါ၌ကား ဆရာဦးသုခ၏ စာပေဗဟုသုတ အခြေခံကို သိထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အလွန်ရင်းနှီးသွားလေသည်။ ဆရာဦးသုခအိမ်သို့လည်း မကြာမကြာ ရောက်လေသည်။ တစ်နေ့တွင် ဆရာဦးသုခက သူ၏မှတ်စုများကို စာအုပ်ရုပ်လိုကြောင်း ပြောသဖြင့် ကျွန်ုပ်က ရိုက်သင့်ကြောင်း ထောက်ခံပြီး “ကိုအောင်မြင့်ယူလာစဉ်က ကျွန်တော် အကုန်မကြည့်ရသေးသဖြင့် စာအုပ်ရိုက်မည်ဆိုလျှင် ထပ်ပြီး အသေးစိတ် ကြည့်ရင်ပြင်ဆင်ပေးပါမည်” ဟု တာဝန်ယူလိုက်လေသည်။

ဆရာဦးသုခသည် ဤမှတ်စုများကို စာအုပ်ထုတ်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး စုဆောင်းရေးသားခြင်းမဟုတ်ဘဲ စာတွေဖတ်သွားရင်း စာအုပ်ထဲတွင် တွေ့ရသည့် မှတ်သားစရာများကို နောင်အလိုရှိက အလွယ်တကူရအောင် ရေးမှတ်ထားခြင်းသာ ဖြစ်သဖြင့် ၂ ပါးစု သတ်သတ်၊ ၃ ပါးစု သတ်သတ် စသည်ဖြင့် အစဉ်အစဉ်အတိုင်းမဟုတ်ဘဲ ၂ ပါးပြီး ၅ ပါး၊ ၅ ပါးပြီး ၉ပါး၊ပြီးမှ ၃ ပါး၊ ၁၀ ပါး၊ ၄ ပါး၊ ၂ပါး၊ ၁၅ ပါး၊ ၃ ပါးစသည်ဖြင့် ဖြစ်နေသောကြောင့် လက်နှိပ်စက်ဖြင့်တစ်ရွက်စီ ရိုက်ကူးဖို့ အကြံပေးရသည်။ ပြီးမှ ၂ ပါးစုချည်းသတ်သတ် ၃ ပါးစုချည်းသတ်သတ် စုကာ အက္ခရာဝလိ အစဉ်အတိုင်း ထားလိုက်ရလေသည်။

ဤစာအုပ်တွင် စီစဉ်ထားသော အက္ခရာဝလိ အစီအစဉ်မှာ တက္ကသိုလ် မြန်မာအဘိဓာန်တွင်ထားသော အက္ခရာစဉ် ကာရန်အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သည်။ ဆရာဦးသုခ ရေးမှတ်ထားသော မှတ်စုပေါင်း ၁၆၀၀ ကျော်ရှိသော်လည်း ပါဠိစာပေနှင့်သာဆိုင်သော မှတ်စုများနှင့်များစွာ မလိုအပ်ဟုထင်သော မှတ်စုများကို ချန်ထားသဖြင့် ဤစာအုပ်တွင် မှတ်စုပေါင်း ၁၄၅၀ ခန့်သာ ပါလေသည်။

www.burmeseclassic.com

မှတ်စုများကို မည်သည့်စာအုပ်က ထုတ်ယူမှတ်သားထားကြောင်း မဖော်ပြဘဲ မှတ်စုအနည်းငယ်တွင်သာ ထုတ်ယူရာကျမ်းအမည်ပါရှိသဖြင့် အချို့အချက်များကို ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ရာ၌ ကျမ်းရင်းကို မသိသည့်အတွက် အခက်အခဲများစွာတွေ့ရလေသည်။ အချို့ကို ကျွန်ုပ်သတိရသော စာအုပ်တွင် ရှာဖွေ၍တွေ့ရသော်လည်း ရှေ့နောက် အစီအစဉ်ချင်း မြန်မာလို အဓိပ္ပာယ်ပြန်ပုံခြင်း အနည်းငယ် ကွဲလွဲနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ပင်ရင်းကို သိလိုသူများ ရှာဖွေကြည့်ရှုနိုင်ရန် ယင်းသို့ တွေ့ရသော စာအုပ်ကိုပင် ကျမ်းညွှန်းအဖြစ် ဖော်ပြလိုက်ရပေသည်။

အချို့ ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာကျမ်းများကို ညွှန်ထားခြင်းမှာလည်း ပင်ရင်းကို သိလိုသူများအတွက် ညွှန်ထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ တသီးတသန့် အချိန်ယူပြီး ရှာဖွေခြင်း မဟုတ်ဘဲ သတိရသော စာအုပ်များကိုသာ ရှာဖွေကြည့်ရှုပြီး ကျမ်းညွှန်းဖော်ပြရသဖြင့် မှတ်စုအနည်းငယ်မျှကိုသာ ကျမ်းညွှန်းဖော်ပြနိုင်လေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဆရာဦးသုခ ရေးမှတ်စဉ်က ပါရှိသော ကျမ်းညွှန်းများနှင့်တကွ နောက်ထပ်အနည်းငယ်ဖြည့်စွက် ထားသော ကျမ်းညွှန်းများကို ထည့်ပါမှ တစ်နေရာတွင် ဖော်ပြားသည့်အတိုင်း ကျမ်းပေါင်း တစ်ရာကျော်မျှသာ ရလေသည်။ အကယ်၍ မှတ်စုတိုင်းကို ကျမ်းညွှန်ဖြင့် ဖော်ပြနိုင်လျှင် ကျမ်းပေါင်း ၂၀၀ ကျော် ၃၀၀ နီးပါး ရှိလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းရလေသည်။

ခန့်မှန်းအားဖြင့် ကျမ်းပေါင်း ၂၀၀ ကျော် ၃၀၀ နီးပါးခန့်မှ စာပေနှင့် ဆိုင်သော၊ ရာဇသတ် ဓမ္မသတ်နှင့်ဆိုင်သော၊ ဘာသာရေးနှင့် ဆိုင်သော၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဆိုင်သော၊ ကျမ်းမာရေး(ဆေး) နှင့်ဆိုင်သော၊ အဘိဓမ္မာနှင့်ဆိုင်သော၊ ဝိနည်းနှင့်ဆိုင်သော၊ သဒ္ဒါ၊ လင်္ကာ၊ စာပေ၊ ကဗျာ အရေးအသားနှင့် ဆိုင်သော မှတ်ဖွယ်မှတ်ရာ ဗဟုသုတမျိုးစုံ ၁၄၅၀ ခန့်ကို အလွယ်တကူရနိုင်သဖြင့် စာပေသမားများအတွက်သာမဟုတ်ဘဲ ယဉ်ကျေးမှု သမားများ၊ ဘာသာရေးလိုက်စားသူများ၊ ဆေးဆရာများ၊ ဗဟုသုတလိုလားသည့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက်ပါ အသုံးဝင်သော စာအုပ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

ဒဂုန်–ဦးထွန်းမြင့်
၁၃၃၂–ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၈ ရက်
(၈.၁၀.၇၀)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မှတ်စုအဘိဓာန်ထုတ်သော
ကျမ်းအချို့

ကျမ်းအမည်	ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်
၁။ ကဗျာဗန္ဓသာရ	– ပုဂံဝန်ထောက် ဦးတင်
၂။ ကလိင်္ဂဗောဓိဇာတ်	– ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ
၃။ ကလျာဏကာရီကျမ်း	– အရှင်သီလက္ခန္ဓ
၄။ ကဝိမဏ္ဍနမေဒနီ	– ဆီးဘန်နီဆရာတော်
၅။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီ	– မင်းကြီးသီရိမဟာဇေယျသူ
၆။ ကာမသုတ္တရကျမ်း	– ပိဋကတ်ဆရာမြိုင်
၇။ ကုဏာလဇာတ်ဘာသာပြန်	– ပါဠိဆရာကြီး ဆရာညွန့်
၈။ ကစ္စါဝိတရဏီရဏ္ဍို	– ရှင်သဒ္ဓမ္မနန္ဒီ
၉။ ကျည်းကန်ရှင်ကြီး မေတ္တာစာ	– ကျည်းကန်ရှင်ကြီး
၁၀။ ခုဒ္ဒသိက္ခာ	– ရှင်ဓမ္မသီရိ
၁၁။ ဂူဠတ္ထဝိနိစ္ဆယ	– တောင်ခွင်သာသနာပိုင်
၁၂။ စကားပုံ တစ်ထောင်အဖြေ	– မောင်မောင်ကြီး
၁၃။ စတုက္ကအင်္ဂုတ္တိုရ်	– ဘုရားဟော
၁၄။ စတုသစ္စဒီပနီ	– လယ်တီဆရာတော်
၁၅။ စပယ်ပင်ဝတ္ထု	– ဦးလတ်
၁၆။ စာဏကျနီတိ	– လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး
၁၇။ စေတီယဝိနိစ္ဆယကျမ်း	– ရွှေဟင်္သာတောရ စံကျောင်းဆရာတော်
၁၈။ စွယ်စုံကျော်ထင် ဒု	– ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်
၁၉။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဝတ္ထု	– ဦးပုည
၂၀။ ဇိနတ္ထပကာသနီ	– ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်
၂၁။ ဇီဝိတဝဓုနဆေးကျမ်း	– ဦးကဲ
၂၂။ တထာဂတဥဒါနဒီပနီ၊ ပ	– သီရိသဒ္ဓမ္မာဘိလင်္ကာရထေရ်
၂၃။ ဒါနဖလုပ္ပတ္တိကျမ်း	– ဆရာတော် ဦးဗုဓ်
၂၄။ ဒုကအင်္ဂုတ္တိုရ်	– ဘုရားဟော
၂၅။ ဒဗ္ဗဂုဏပကာသနီ	– ပဒုမာဘိဓဇမထေရ်
၂၆။ ဓမ္မစကြာ	– ဘုရားဟော
၂၇။ ဓမ္မနီတိ	– ဘုရားဟော
၂၈။ ဓမ္မပဒ	– ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

၂၉။	နယမာလာနယရာသီဆေးကျမ်း	– –
၃၀။	နိယာမဒီပနီ	– လယ်တီဆရာတော်
၃၁။	ပကိဏ္ဏကဝိသဇ္ဇနာ၊ ပ	– လုံးတော်ဆရာတော်
၃၂။	ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်	– ဘုရားဟော
၃၃။	ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်	– ဘုရားဟော
၃၄။	ပရမတ္ထသရူပအနုဝဏ္ဏနာ	– အရှင်သမဒ္ဓမ္မဇောတိပါလ
၃၅။	ပရမတ္ထသံခိပ်ဋီကာ	– လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး
၃၆။	ပရိတ်ကြီး	– –
၃၇။	ပါရမီဒီပနီ	– လယ်တီဆရာတော်
၃၈။	ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာနိဿယ	– ရွှေဥမင်ဆရာတော်
၃၉။	ပဥ္စာကထနကျမ်း	– ကံပွဲဘုန်းကြီး
၄၀။	ဗိသဏုပူရာဏ်ကျမ်း	– –
၄၁။	ဗုဒ္ဓဘာသာအခြေပြ	– မေဒိနီဆရာတော်
၄၂။	ဗုဒ္ဓဝင်	– –
၄၃။	ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာ	– ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ
၄၄။	ဘာဝပ္ပကာသကျမ်း	– –
၄၅။	မဃဒေဝလင်္ကာသစ်	– မန်လည်ဆရာတော်
၄၆။	မဏိကုဏ္ဍလဇာတ်	– ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ
၄၇။	မနုသာရရွှေမျဉ်း	– –
၄၈။	မနောရထပူရဏီ	– ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်
၄၉။	မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်	– ဘုရားဟော
၅၀။	မဟာရာဇဝင်ကြီး၊ ပ	– ဦးကုလား
၅၁။	မာလာလင်္ကာရ	– ကဝိသံသာဘိဓဇဆရာတော်
၅၂။	မိလန္ဒပဉှာပါဠိတော်	– ရှင်နဂသိန်
၅၃။	မြန်မာမင်းအုပ်ချုပ်ပုံ၊ ဒု	– ပုဂံဝန်ထောက် ဦးတင်
၅၄။	မြန်မာမင်းအုပ်ချုပ်ပုံ၊ စ	– ပုဂံဝန်ထောက် ဦးတင်
၅၅။	မြန်မာမင်းအုပ်ချုပ်ပုံ၊ မ	– ပုဂံဝန်ထောက် ဦးတင်
၅၆။	မြန်မာသဒ္ဒါ	– –
၅၇။	ရာဇနီတိ	– –
၅၈။	ရာဇဝင်ကျော်	– ရှင်မဟာသီလဝံသ
၅၉။	ရာဇသေဝကဒီကနီ	– တတိယမောင်းထောင်ဆရာတော် ရှင်ပညာသာမိ
၆၀။	ရာဇောဝါဒကျမ်း	– မုံရွေး ဇေတဝန်ဆရာတော်

၆၁။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်သမိုင်း – အရိယာဝံသ အာဒိစ္စရံသီ
၆၂။ ရွှေဘုံနိဒါန်း – မြဝတီမင်းကြီး ဦးစ
၆၃။ လောကဟိတဂမ္ဘီရကျမ်း – –
၆၄။ လောကဟိတရာသီ – ဆရာမြစ်
၆၅။ လောကုပ္ပတ္တိပကာသနီ။ – ဦးဘိုးဖြူ
၆၆။ ဝါနရိန္ဒဇာတ် – ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ
၆၇။ ဝိဓူရဇာတ် – ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ
၆၈။ ဝိနယသမူဟဝိနိစ္ဆယ – ဦးနိဂြောဓ တည်းဖြတ်သည်
၆၉။ ဝိနယသံခိပ် – လယ်တီဆရာတော်
၇၀။ ဝိနည်းငယ်လေးစောင်ပါဠိ နိဿယ – နေရင်းဆရာတော်
၇၁။ ဝိနိစ္ဆယရာသီ – –
၇၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ – ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ
၇၃။ သမန္တစက္ခုဒီပနီ – မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်
၇၄။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ – ရှင်သာရိပုတ္တရာ (သီဟိုဠ်)
၇၅။ သီလက္ခန်ဋီကာသစ်ပ – ဉာဏာဘိဝံသဓမ္မသေနာပတိ
၇၆။ သုဗောဓာလင်္ကာရ – ရှင်သံဃရက္ခိတမဟာသာမိ
၇၇။ သူရိယသိဒ္ဓန္တ – နေမျိုးမင်းလှကျော်သူ
၇၈။ သေနင်္ဂဗျူဟာစစ်သမိုင်း – လက်ဝဲသုန္ဒရ
၇၉။ သေနင်္ဂဗျူဟာပျို့ – လက်ဝဲသုန္ဒရ
၈၀။ သင်္ခါရဘာဇနီကျမ်း – –
၈၁။ သဇ္ဇနဝိလာသနီ – ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်
၈၂။ သတ္တအင်္ဂုတ္တိုရ် – ဘုရားဟော
၈၃။ သဒ္ဒါကြီးပုဒ်စစ် – တောင်တွင်းဆရာတော် ခင်ကြီးဖျော်
၈၄။ သုတ္တနိပါတ် – ဘုရားဟော
၈၅။ သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာ – ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ
၈၆။ သုတ်ပါထေယျသင်္ဂီတိသုတ် – ဘုရားဟော
၈၇။ သုတ်သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ – ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ
၈၈။ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ် – ဘုရားဟော
၈၉။ သံယုတ်ပါဠိတော် – ဘုရားဟော
၉၀။ သံဝေဂဝတ္ထုဒီပနီ – ဘုရားကြီးဆရာတော် ဦးဇာဂရ
၉၁။ သုံးပုံအိတ်ထောင့်ကျမ်း – မုံတိုင်ပင်ဆရာတော်
၉၂။ အစိန္တေယျဝတ္ထု (ပေမူ) – ရှင်ဂုဏာဘိ လင်္ကာရ
၉၃။ အနမတဂ္ဂသုတ် ပါဠိတော် နိဿယ – ဆရာတော် ဦးဗုဒ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

၉၄။	အပဒါန်အဋ္ဌကထာ၊ ပ	– –
၉၅။	အဘိဓာန်	–အရှင်မောဂ္ဂလာန် (သီဟိုဠ်)
၉၆။	အဘိဓာန်နိဿယသစ်	–အဘယာရာမဆရာတော်
၉၇။	အဘိဓမ္မတ္ထသရူပဒီပနီ	–သေကျွတောင် ဆရာတော် ဦးတိလောက
၉၈။	အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ	–ရှင်အနုရုဒ္ဓါ (သီဟိုဠ်)
၉၉။	အလင်္ကာနိဿယ	–ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလှိုင်
၁၀၀။	ဣတိဝုတ်အဋ္ဌကထာ	–အာစရိယဓမ္မပါလထေရ်
၁၀၁။	အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်	–ဘုရားဟော
၁၀၂။	အဋ္ဌသာလိနီ	–ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ
၁၀၃။	အဋ္ဌအင်္ဂုတ္တိုရ်	–ဘုရားဟော
၁၀၄။	အဋ္ဌိသေနဇာတ်	–ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ

မှတ်စုအဘိဓာန်ထုတ်သော ကျမ်းအချို့ ပြီး၏။

www.burmeseclassic.com

သုခမှတ်စု

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၂ ပါးစု

ကာမ ၂ မျိုး[၁]။ ။(၁) ဝတ္ထုကာမ= အဝတ်အစား အိပ်ရာ နေရာ စသည်၌ဖြစ်သော ကာမ။ (၂) ကိလေသာ ကာမ= တဏှာရာဂနှင့် စပ်၍ဖြစ်သောကာမ။

ကိန်း ၂ မျိုး[၂]။ ။(၁) ဧကဝုစ်ကိန်း=ဧက+ဝစနေ= တစ်တည်းသော အရေအတွက် စကား (၂) ဗဟုဝုစ်ကိန်း=ဗဟု+ဝစနေ= တစ်ခုထက်ပိုသော အရေအတွက်။

ကမ္ဘာ ၂ မျိုး[၃]။ ။(၁) သုညကမ္ဘာ= ဘုရားတစ်ဆူမျှ မပွင့်သောကမ္ဘာ။ (၂) အသုည ကမ္ဘာ= ဘုရားပွင့်သော ကမ္ဘာ။

ခြေဆေးအင်းပျဉ်လှူရသော အကျိုး ၂ ပါး။ ။ (၁) ဆင်ယာဉ်, မြင်းယာဉ်စသော များသော ယာဉ်တို့ကိုရခြင်း။ (၂) ကျွန်, သား, မယား အစရှိသည်တို့ ကောင်းစွာ လုပ်ကျွေးခြင်း။

ခြသေ့ကဲ့သို့ ကျင့်ရသူ ၂ ယောက်[၄]။ ။(၁) ပြည့်ရှင်မင်း။ (၂) တရားသူကြီး။

စစ်ကပ်ခြင်း ၂ ပါး။ ။ (၁) စန္ဒကဗျူဟာ= လမင်းပုံ စစ်ကပ်ခြင်း။ ၎င်းမှာ– လမင်းကို ကြယ်နက္ခတ်ခြံရံသကဲ့သို့ မင်းသည် အလယ်က နေ၍ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အများက ပတ်လည်ဝန်းရံလျက် ရန်သူ့စစ်အပါးသို့ ကပ်ခြင်း။ (၂) ပဘာကရ ဗျူဟာ= နေမင်းပုံ စစ်ကပ်ခြင်း၊ ၎င်းမှာ နေမင်းကဲ့သို့ မင်းသည်ရှေ့တည့်တည့်မှ နေလျက် စစ်သည်ဗိုလ်ပါက နောက်မှလိုက်ကာ ရန်သူစစ်အပါးသို့ ကပ်ခြင်း။

ဆည်းဆာအချိန် ၂ ပါး။ ။(၁) နံနက်ဆည်းဆာ= နေထက်ဝက်ထွက်သော အချိန်။ (၂) ညနေဆည်းဆာ= နေထက်ဝက်ဝင်သောအချိန်။

ဉာတိစနက္ခိတ ဆွေမျိုး ၂ ပါး။ ။ (၁) ဘေးဆုံဉာတိ= အမွေဆိုင်ဆွေမျိုး။ (၂) ဘေးမဆုံဉာတိ= အမွေမဆိုင်ဆွေမျိုး။

ဉာဏ် ၂ မျိုး။ ။ (၁) သုတမယဉာဏ်= ကြားနာဖတ်ရှုခဲ့သောကြောင့် သိရှိသော သညာသိ။ (၂) စိန္တာမယဉာဏ်= မိမိစိတ်နှလုံးနှင့် တွေးဆကြံယူ ကိုယ်တွေ့ရသော ပညာသိ။

ထေနဒါသကျွန် ၂ ပါး။ ။ (၁) ခိုးပြစ်လျော်ကြေးကို မလျော်နိုင်၍ အမှုရှင်ထံ ကျွန်ဖြစ်ခံရသူ။ (၂) ခိုးပြစ်လျော်ရန် အခြားသူထံ ငွေချေးယူ၍ အမှုရှင်အား ပေးပြီး နောက် ငွေရှင်ထံ ကျွန်ဖြစ်ခံရသောသူ။

၁။ ပရမတ္ထသံခိပ်ဋီကာ

၂။ မြန်မာသဒ္ဒါ

၃။ ဗုဒ္ဓဝင်

၄။ ခြသေ့မင်းသည် မကြောက်မရွံ့ သတ္တဝါကြီးငယ် ဖမ်းယူသကဲ့သို့ ကျင့်ရာ၏။

www.burmeseclassic.com

ဒါန ၂ မျိုး[၁]။ ။(၁) ဝဋ္ဋနိဿိတဒါန= လူ့စည်းစိမ် နတ်စည်းစိမ်တို့၏ အကျိုးကို လိုလား၍ သံသရာ ဘဝ ဘဝတို့၌ ခံစားလို၍ ပေးလှူခြင်း။ (၂) ဝိဝဋ္ဋနိဿိတဒါန= အထက်ကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံပြု၍ ပေးလှူခြင်း။ (၎င်းသာလျှင် ပါရမီ မည်၏)။

ဒေဝဓမ္မတရား ၂ ပါး[၂]။ ။(၁) ဟိရိဩတ္တပ္ပ= အရှက် အကြောက်ရှိခြင်း။ (၂) သုက္က ဓမ္မသမာဟိတ= ကုသိုလ်တရားကို ဆောက်တည်ခြင်း။ တစ်နည်း
(၁) ဟိရိ= မကောင်းမှုပြုရမည်ကို ရှက်ခြင်း။
(၂) ဩတ္တပ္ပ= မကောင်းမှုပြုရမည်ကို ကြောက်ခြင်း။

ဓုရ ၂ ပါး[၃]။ ။(ရဟန်းတော်များဆောင်ရွက်ရန် တာဝန် ၂ ခု) (၁) ဂန္ထဓုရ= ကျမ်းဂန် စာပေသင်ကြားခြင်း။ (၂) ဝိပဿနာဓုရ= ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်း။

ဓာတ်တော် ၂ ပါး။ ။(၁) အသမ္ဘိန္နဓာတ်တော်= စွယ်တော် လေးချောင်း၊ ညှပ်ရိုးတော် နှစ်ဖက်၊ နဖူးသင်းကျစ်တော်၊ ၎င်းခုနစ်ပါးတို့ကား ပေထက်၌တင်၍ ထုနှက်သော်လည်း မကွဲချေ။ (၂) သမ္ဘိန္နဓာတ်တော်= ၄င်းမှ ကြွင်းသော ဓာတ်တော်များ၊ ရှစ်စရွတ်ရှိ၏။ (တစ်ဆယ့်ခြောက်ကွမ်းစားရှိ၏။)

နို့ခမ်းလှူသော အကျိုး ၂ ပါး။ ။(၁)အိုခြင်း,နာခြင်း,သေခြင်းကင်းရာ အမတရသာကို ခံစားရခြင်း။ (၂)ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းအရသာကို ခံစားရခြင်း။

နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသူကဒဿန် ကံ အင်္ဂါ ၂ ပါး။ ။(၁)က,ခြင်းစသည်တို့တွင်တစ်ပါးပါးလည်း ဖြစ်စေ။ (၂)မိမိကိုယ်တိုင် က,ခြင်း၊ တစ်ပါးသူကို က,စေခြင်း စသည်တို့တွင် တစ်ပါးပါးလည်းဖြစ်စေ။

ပညတ် ၂ ပါး။ ။(၁) ဃနပညတ်=အတောင့်အခဲ အတုံးအလုံးဟု ထင်ကြရသော ခေါ်ဝေါ်ကြသည့် သဘော။ (၂) ဇီဝပညတ်= အသက်ရှိသော အရှင်ကောင် ဟု ထင်ကြရသော ခေါ်ဝေါ်ကြသည့် သဘော။

ပြိတ္တာ ၂ မျိုး။ ။(၁)နိဇ္ဈာမတဏှိကပြိတ္တာ=သစ်ခေါင်းတွင်း၌ လောင်သောမီးကဲ့သို့ ကိုယ်တွင်း၌ မီးလျှံပြောင်စွာ လောင်သော ပြိတ္တာ။ (၂) ခုပ္ပိပါသိကပြိတ္တာ= အရာမကသော ဘုရားတို့၏အကြား ကာလပတ်လုံး မွတ်သိပ်ခြင်းခံရသော ပြိတ္တာ။

ဗျာပါဒကံ၏ အင်္ဂါ ၂ ပါး[၄]။ ။(၁)အခြားသောသတ္တဝါ ဖြစ်ခြင်း။ (၂)ထိုသတ္တဝါ၏ ပျက်စီးခြင်းကို ကြံခြင်း။

ဘဝ ၂ ပါး။ ။(၁) ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ=ယခုမျက်မှောက်ဘဝ။ (၂) သံသရာဘဝ=နောင်ဖြစ်လတ္တံ့သော ဘဝ။

ဘုရားလောင်းတို့၏ အဆုံးစွန်ကိုယ်တော်ဖွားရာ အမျိုး ၂ ပါး[၅]။ ။ (၁) ခတ္တိယကုလ=မင်းမျိုး။ (၂)ဗြဟ္မဏကုလ=ပုဏ္ဏားမျိုး။

၁။ ဒါနဖလုပ္ပတ္တိ ၂။ ဓမ္မပဒ ၃။ ဓမ္မပဒ

၄။ ပရမတ္ထ သရူပ အနုဝဏ္ဏနာ ၅။ ဗုဒ္ဓဝင်

www.burmeseclassic.com

မုဒေါသ ကျွန် ၂ ပါး ။ ။(၁) နွတ်ပြစ်လျော်ကြေးကို မလျော်နိုင်၍ အမှုရှင်ထံ ကျွန်ဖြစ်ခံရသူ။ (၂) မုခပရဇနေ= နွတ်ပြစ်လျော်ရန် အခြားသူထံ ငွေကိုချေးငှား ယူ၍ အမှုရှင်ကို ပေးလျော်ပြီးနောက် ငွေရှင်ထံ ကျွန်ဖြစ်ခံရသောသူ။

မေထုနဒါသကျွန် ၂ မျိုး။ ။(၁) မေထုန်ပြစ်မှုကို မလျော်နိုင်၍ အမှုရှင်ထံ ကျွန်ဖြစ်ခြင်း။ (၂) မေထုနပရဓနေ=မေထုန်မှုပြစ်ကိုလျော်ရန် အခြားသူထံငွေကို ချေးငှားယူ၍ အမှုရှင်ကို ပေးပြီးနောက် ငွေရှင်ထံ ကျွန်ဖြစ် ခံရသူ။

မိုးကောင်းခြင်းနိမိတ် ၂ ပါး[၁]။ ။(၁)ငှက်တို့သည် သစ်ပင်ဖျား၌ အသိုက်ပြုခြင်း။ (၂) ပုစွန်တို့သည် ရေစတွင် တွင်းဝမထား၊ ကုန်းတွင်း တွင်းဝပြုခြင်း။

မိုးခေါင်ခြင်း နိမိတ် ၂ ပါး[၂] ။ ။(၁)ငှက်တို့သည် သစ်ပင်နိမ့်၌ အသိုက်ပြုခြင်း။ (၂) ပုစွန်တို့သည် ရေစတွင် တွင်းဝထားခြင်း။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ အင်္ဂါ ၂ ပါး[၃]။ ။(၁) အယူမမှန်သော တရားသဘောဖြစ်ခြင်း။ (၂) ထိုအယူမမျန်သောသဘောကို မှန်၏ဟု မှတ်ယူ၍ ယုံကြည်သက်ဝင်ခြင်း။

မုန်းသူ ၂ ဦး[၄] ။ ။(၁) တောင်းတတ်သောသူ။ (၂) တောင်း၍ မပေးသူ။

ရဟန်းတို့၌ အပ်သော သိပိတ် ၂ လုံး။ ။(၁) သံသပိတ်။ (၂) မြေသပိတ်။

လောကပါလ တရား ၂ ပါး[၅]။ ။(၁) ဟီရိ=မကောင်းမှုကိုရှက်ခြင်း။ (၂)ဩတ္တပ္ပ= မကောင်းမှုကိုကြောက်ရွံ့ခြင်း။

လက်ထပ်ခြင်း ၂ မျိုး[၆]။ ။(၁) အာဝါဟ=ယောကျ်ားကလေး၏အိမ်တွင် မင်္ဂလာ ဆောင်ခြင်း။ (၂) ဝိပါဟ= မိန်းကလေး၏အိမ်တွင် မင်္ဂလာဆောင်ခြင်း။

လက်ယာရံ လက်ဝဲရံဖြစ်ကုန်သော အဂ္ဂသာဝက၊ အသီတိသာဝက၊ ဘုရားသခင် မယ်တော်၊ ခမည်းတော်၊ အလုပ်အကျွေး၊ သားတော် ၎င်းတို့၏ဗျာဒိတ်ခံရာအင်္ဂါ ၂ ပါး။ ။(၁) **စွန့်ကြဲခြင်း။ (၂) ဆုကို လိုချင်သောဆန္ဒ အားကြီးခြင်း။**

လှူခြင်း ၂ မျိုး[၇]။ ။ (၁) ပုဂ္ဂလိကဒါန=အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ညွှန်း၍ ပေးသော အလှူဒါန။ (၂) သံဃိကဒါန=ပုဂ္ဂိုလ်မရွေး သံဃာတော်အပေါင်းကို ရည်ရွယ်၍ လှူသော ဒါန။

ဝေဒနာ ၂ ပါး။ ။(၁) သုခဝေဒနာ=ချမ်းသာသောခံစားမှု။ (၂) ဒုက္ခဝေဒနာ= ဆင်းရဲသော ခံစားမှု။

သရဏဂုံပျက်ရာသော အကြောင်း ၂ ပါး ။ ။(၁) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို ပြောင်းယူခြင်း။ (၂)သေဆုံးခြင်း။

သံဃာတော် ၂ မျိုး။ ။(၁) ပရမတ္ထသံဃာတော်=မဂ်ဖိုလ်ရ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရဟန်း တော်များ။ (၂) သမ္မုတိသံဃာတော်=ဉတ္တိစတုတ္ထ ကမ္မဝါစာဖြင့် ရွတ်ဖတ် သမုတ် အပ်သော ရဟန်းတော်များ။

၁။ ဣထိဝုတ်အဋ္ဌကထာ ၂။ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌကထာ ၃။ ပရမတ္ထသရူပအနုဋ္ဌာနာ ၄။ အဋ္ဌိသေနဇာတ် ၅။ ဒုက-အင်္ဂုတ္တိုရ် ၆။ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာနိဿယ ၇။ ဒါနဖလုပ္ပတ္တိ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သမ္ဗပ္ပလာပဝါစာ၏ကံ အင်္ဂါ ၂ ပါး[၁]။ ။ (၁) အကျိုးမရှိသောစကားကို ရှေးရှု ခြင်း။ (၂) ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း။

သမ္ဗန္ဓ ၂ မျိုး။ ။ (၁) သမာနသမ္ဗန္ဓ= သဘောမတူသော ပုဒ်ဝါကျတို့ကို ဆက်စပ် ခြင်း။ (၂) နိယသိတသမ္ဗန္ဓ= သဘောမတူသော ပုဒ်ဝါကျတို့ကို ဆက်စပ်ခြင်း။

ဟတ္ထဒါသကျွန် ၂ ပါး။ ။ (၁) လက်ပြစ်လျော်ကြေးကို မလျော်နိုင်၍ အမှုရှင်ထံ ကျွန်ဖြစ်ခံရသောသူ။ (၂) လက်ပြစ်လျော်ရန် အခြားသူထံ ငွေချေးယူ၍ အမှုရှင် အား ပေးပြီးနောက် ငွေရှင်ထံ ကျွန်ဖြစ်ခံရသောသူ (ဟတ္ထပရဓန)

အညာတိဓနက္ကိတကျွန် ၂ ပါး။ ။ (၁) ဆွေမျိုးမတော်သူကို တန်ဖိုးနှင့်ဝယ်ကျွန်။ ယောက်ျားဖြစ်အံ့ ကျွန်ဖိုး ၃ဝိ၊ မိန်းမ ဖြစ်အံ့ ၂၅ ပေး၍ ဝယ်ရသော ကျွန်။ (၂) ဆွေမျိုးမတော်သူကို တန်ဖိုးအလွန်နှင့်ဝယ်ကျွန်။ ယောက်ျား ၃ဝိ ထက်အလွန်၊ မိန်းမမှာ ၂၅ ထက် အလွန်ပေး၍ ဝယ်ရသော ကျွန်။

အဖြဟ္မစရိယာသိက္ခာပုဒ်၏ကံ အင်္ဂါ ၂ ပါး။ ။ (၁) မှီဝဲလိုသော စိတ်ရှိသည် လည်း ဖြစ်စေ။ (၂) မဂ်ဖြင့် မဂ်ကို ကျင့်ခြင်း၌ သာယာသည်လည်း ဖြစ်စေ။

အဘိဇ္ဈာ၏ ကံ အင်္ဂါ ၂ ပါး ။ ။ (၁) သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ မှန်ခြင်း။ (၂) မိမိဥစ္စာဖြစ်ရန် ရှေးရှု၍ ကြံခြင်း။

ဥပရာဇာဘိသေက ၂ ပါး။ ။ (၁) ကနိဋ္ဌဥပရာဇာ= ညီတော်ကိုအိမ်ရှေ့ပေးခြင်း။ (၂)ပုတ္တနတ္တာဒိဥပရာဇာ= သားကောင်မြေးတော်ကို အိမ်ရှေ့ပေးခြင်း။

အဂ္ဂသာဝက မဟာသာဝကတို့၏ ဖွားရာ ၂ ပါး။ ။ (၁) ခတ္တိယ=မင်းမျိုး။ (၂) ဗြာဟ္မဏ= ပုဏ္ဏားမျိုး။

ဥစ္စာသယန မဟာသယန သိက္ခာပုဒ်ကံ အင်္ဂါ ၂ ပါး။ ။ (၁) မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာလည်း ဖြစ်စေ။ (၂) ထိုနေရာ၌ ထိုင်သည် အိပ်သည်လည်း ဖြစ်စေ။

အပ်လှူရသော အကျိုး ၂ ပါး။ ။(၁) စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းကို ရခြင်း။ (၂) ဣရိယာ ပုတ် လေးပါးတို့၌ ချမ်းသာခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ

ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာမျိုး ၂ ပါး။ ။ (၁) စူဠဂန္ဓာရီ–ဖုတ်ကြီး ၄၀၊ ကဝေ ၉၉ နှင့်တကွ ၃၇ မင်း၊ ကုမ္ဘဏ်၊ ယက္ခ၊ ဂန္ဓဗ္ဗ စသော အောက်နတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို စွဲ၍ ပြုလုပ် စီရင် ကြသော အင်း၊ အိုင်၊ မန္တန်၊ ဂါထာ၊ မန္တရား၊ လက်ဖွဲ့၊ ခါးလှဲ့၊မှော် စသော ပညာ တတ်သူ မှော်ဆရာ၊ ပယောဂဆရာ၊ အောက်လမ်းဆရာ၊ အကြမ်း ဆရာ စသည်မျိုး။ (၂) မဟာဂန္ဓာရီ=သူရဿတီမယ်တော်ကြီးမှစ၍ ဒေဝီ ၂၀၊ သာသနာစောင့် နတ်မင်း ကြီး ငါးပါး၊ စတုလောကပါလ နတ်မင်းကြီး လေးပါး၊ ဘိုးတော် သိကြားမင်းမှစ၍ အထက်နတ်ဟူသမျှနှင့် ဝိဇ္ဇာ၊ ဇော်ဂျီ၊ တပသီတို့၏ အဖြစ်၊ ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင် သော၊ ပတ်သက်၍ရသော သိဒ္ဓိအကျိုးရှိသူ ဟူသမျှကို ဆိုသည်။ ကျမ်းဂန်များ၌ ၎င်းနှစ်စုသာ မူရင်းပြသည်။

၁။ ပရမတ္ထသရူပအနုဝဏ္ဏနာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

၃ ပါးစု

ကထာ ၃ ပါး။ ။(၁) သံဝရာသံဝရကထာ= ဝိနည်းတရားမည်၏။ (၂) ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဓန ကထာ= သုတ်တရားမည်၏။ (၃) နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာ= အဘိဓမ္မာတရား မည်၏။

ကာမေသုမိစ္ဆစာရကံ မထိုက်သော မိန်းမ ၃ မျိုး ။ ။ (၁) မိမိပိုင်သော မယား။(၂) ပိုင်သူ စောင့်ရှောက်သူတို့က အခွင့်ပေးထားသော မိန်းမ။ (၃) ပိုင်သူ စောင့်ရှောက် သူ မရှိ လွှတ်ထားသော အရူးမ။

ကာယကံ ၃ ပါး။ ။ (၁) ပါဏာတိပါတ= သူ၏ အသက်ကို သတ်ခြင်း။ (၂) အဒိန္နာဒါန= သူ၏ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း။ (၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ= သူ၏ သား မယားကို မေထုန်မှီဝဲခြင်း။

ကာလ ၃ ပါး။ ။ (၁) ပစ္စုပ္ပန်ကာလ= ယခုဖြစ်တုန်းဖြစ်ဆဲ အချိန်အခါ။ (၂) အတိတ်ကာလ= လွန်ခဲ့ပြီးသော အချိန်အခါ။ (၃) အနာဂတ်ကာလ= ဖြစ်လတ္တံ့ ဖြစ်အံ့သော အချိန်အခါ။

ကိလေသာ ၃ မျိုး။ ။ (၁) ဝီတိက္ကမကိလေသာ=အာရုံငါးပါးကို နှစ်သက် တွယ် တာ၍ ကာယကံ, ဝစီကံ, မနောကံဖြင့် အလွန်အကျူးလိုက်စားခြင်းဖြင့် ကျူးလွန် ခြင်း။ (၂) ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ=အာရုံငါးပါးကိုတွေ့လျှင် နှစ်သက် လိုက်စား ခြင်း။ (၃) အနုသယကိလေသာ= အခါအခွင့်အားလျော်စွာ ပေါ်ပေါက် ဖောက်ပြန် တတ်သော ဖုံးအုပ်နေသည့် ကိလေသာ။

ကိုယ်လုပ်တော် ၃ မျိုး။ ။ (၁) ဝတီဘွဲ့ခံ ကိုယ်လုပ်တော်ကြီး။ (၂) သီရိဘွဲ့ခံ ကိုယ်လုပ်တော်လတ်။ (၃) မင်းတပ်၍ခေါ်သည့် ၂ လုံး ၃ လုံး ဘွဲ့ခံ ကိုယ်လုပ် တော်ငယ်များ။

ကိုယ်ဝန်စွဲခြင်း အင်္ဂါ ၃ ပါး[၁] ။ ။(၁) မိဘနှစ်ပါး၏ စည်းဝေးခြင်း။ (၂) သတ္တဝါ စုတိဆဲဖြစ်ခြင်း။ (၃) ဥတုသမယ ကြုံခြင်း။

ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း အင်္ဂါ ၃ ပါး ။ ။ (၁) လေမှုတ်၍ ပျက်ခြင်း။ (၂) ပိုးခဲ၍ ပျက်ခြင်း။ (၃) ကံကြောင့် ပျက်ခြင်း။

ကိတ် (နိမိတ်ကြီး) ၃ ပါး ။ ။(၁) အာကာသကိတ်= ထူးခြားစွာ ကြယ်ပျံခြင်း၊ ကြယ်ကြွေခြင်း၊ ဥက္ကာကျခြင်း၊ နေ လ ကြတ်ခြင်း၊ ကြယ်တံခွန်လွှတ်ခြင်း၊ တိမ်တံခွန် ထွက်ခြင်း၊ ဂြိုဟ်အသွားအလာ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ဇမ္ဗုဇာ၊ ဝဂ္ဂဇာ၊ သီဟဇာ ကျင့်ခြင်း စသော ကောင်းကင်တွင် ဖြစ်ပေါ်သည့် နိမိတ်များ။ (၂) ဘောမကိတ်= တောင်ပို့ ပေါက်ခြင်း၊ တောင်ကြီး တောင်ငယ်ပေါ်ခြင်း၊ တောင်ပြိုခြင်း၊ မြေပြိုခြင်း၊ ပင်လယ် ဝေခြင်း၊ တော်လည်းလျောင်လှုပ်ခြင်း၊ မြေမှ အခိုးအလျှံ ထွက်ခြင်း၊ အိမ်အောက်,

၁။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီ

www.burmeseclassic.com

နန်းအောက်, ကျောင်းတော်အောက်တို့၌ မှိုပွင့်ကြီးများ ပေါက်ခြင်း၊ ကြာပေါက်ခြင်း စသော မြေကြီးနှင့် စပ်ဆိုင်၍ ဖြစ်ပေါ်သမျှ နိမိတ်များ။ (၃) အန္တလိက္ခကိတ်= ဘုရား စေတီတော်တို့မှ ရောင်ခြည်တော် အကြိမ်ကြိမ် လွှတ်ခြင်း၊ မျက်ရည်ယိုခြင်း၊ သွေးစိမ်း ရှင်ရှင်ယိုခြင်း၊ ချွေးထွက်ခြင်း၊ အမွေးပေါက်ခြင်း၊ သစ်ပင်တို့မှ ရေ,မီး ထွက်ခြင်း အခိုးအလျှံ ထွက်ခြင်း၊ ဇရပ် တန်ဆောင်း, ကျောင်း, နန်းတော်တို့မှ အခိုးထခြင်း အရောင်လွှတ်ခြင်းစသော မြေကြီးနှင့် ကောင်းကင်စပ်ကြားမှ ဖြစ်ပေါ်သမျှ နိမိတ်များ၊

ကပ် ၃ ပါး ။ ။ (၁) ရောဂန္တရကပ်=ရောဂါဆိုးဖြင့် အထူးနှိပ်စက်သောကပ်။(၂) သတ္တန္တရကပ်= ဓားလှံ သေနတ် စသော လက်နက်တို့ဖြင့် သတ်သော ကပ်။ (၃) ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ်= အစားအစာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးသော ကပ်။

ကံ ၃ ပါး[၁]။ ။ (၁) ကာယကံ= ကိုယ်ဖြင့်ပြုခြင်း။ (၂) ဝစီကံ= နှုတ်ဖြင့်ပြုခြင်း၊ (၃)မနောကံ= စိတ်ဖြင့် ပြုခြင်း။

ကမ္ဘာပျက်ခြင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) တေဇောသံဝဋ္ဋ= လေဖြင့် ပျက်စီးခြင်း။(၂) အာပေါ သံဝဋ္ဋ=ရေဖြင့် ပျက်စီးခြင်း။ (၃) ဝါယောသံဝဋ္ဋ= လေဖြင့် ပျက်စီးခြင်း။

ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းအကြောင်း ၃ ပါး။ ။ (၁)စာပေကျမ်းဂန် လမ်းမှန်မသိခြင်း။ (၂) ဘုန်းတန်း လာဘ်သပ္ပကာ ပူဇာသက္ကာရ ပရိဝါရ အခြံ အရံများခြင်း။ (၃) သဒ္ဓါမဖြူ အယူဖောက်ပြား မှောက်မှား တိမ်းယိမ်းခြင်း။

ကျုံး ၃ တန်[၂]။ ။ (၁) အချောက်ကျုံး။ (၂) ရေကျုံး။ (၃)ညွန်ကျုံး။

ကြိယာဝိသေသန ၃ မျိုး။ ။ (၁) မူလကြိယာ ဝိသေသန=မူလ သဘောအတိုင်း ကြိယာကို ပြုပြင်သောပုဒ်။ (၂)သမ္ဗန္ဓ ကြိယာဝိသေသန= ဆက်စပ်၍ ကြိယာကို အထူးပြုသောပုဒ်။ (၃) ပုစ္ဆာကြိယာဝိသေသန= မေးခွန်းစကားပါသော ကြိယာ ဝိသေသန။

ကျွန် ၃ မျိုး။ ။ (၁) အစေခံကျွန်=လခရိက္ခာ ပေးကမ်း၍ ထားသော ကျွန်။ (၂) ငွေဝယ်ကျွန်= ဥစ္စာပစ္စည်းရွှေငွေတို့ဖြင့် ဝယ်ယူထားသော ကျွန်။ (၃) သားပေါက် ကျွန်= ငွေဝယ်ကျွန်မှ ပေါက်ဖွားသော သားသမီးကျွန်။

ကျွန် ၃ ဆက် ။ ။ (၁) ကျွန်=ငွေဖြင့် ဝယ်ယူ ခိုင်းစားထားသော ငွေဝယ်ကျွန်။ (၂) သားပေါက်=ငွေဝယ်ကျွန်မှ မွေးသော သားသမီးကျွန်။ (၃) သားတက်= သားပေါက်ကျွန်မှ မွေးသော သားသမီးကျွန်။

ခေတ် ၃ ပါး ။ ။ (၁) ဇာတိခေတ်= တစ်သောင်းသေ လောကဓာတ်။ (၂) အာဏာ ခေတ်= ကုဋေ တစ်သိန်းသော စကြဝဠာတိုက်။ (၃) ဝိသခေတ်= အတိုင်းအရှည် မရှိ မရေတွက်နိုင်သော စကြဝဠာတိုက်။

ခွက်လှူသော အကျိုး ၃ ပါး။ ။ (၁) ရတနာတို့ဖြင့်ပြီးသော ခွက်တို့ကို ရခြင်း။ (၂) အထူးထူးသော အသုံးအဆောင်တို့ကို ရခြင်း။ (၃) ဝတ်ပဋိပတ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း။

၁။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ၂။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီ ၂၃၇

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဂါဟတရား ၃ ပါး (စွဲလမ်းသောတရား)။ ။ (၁) တဏှာဂါဟ=တပ်မက်ခြင်း အားဖြင့် စွဲလမ်းတတ်သော တရား။ (၂) မာနပါဟ= ငါလူ, ငါနတ်, ငါယောကျ်ား စသည် မာနအားဖြင့် စွဲလမ်းတတ်သော တရား။ (၃) ဒိဋ္ဌိဂါဟ= ငါကြားသည်၊ ငါမြင်သည်ဟု အယူမှားသောအားဖြင့် စွဲလမ်းတတ်သော တရား။

ဂုဏ် ၃ ပါး[၁]။ ။ (၁) သတ္တဂုဏ်= ပညာဖြစ်စေခြင်း။ (၂) ရဇဂုဏ်= အလိုရမ္မက် ဖြစ်စေခြင်း။ (၃) တမဂုဏ်= မာန်မာန ဖြစ်စေခြင်း။

စတုလောကပါနတ်ကြီးတို့ လူ့ပြည်တွင် စာရင်းမှတ်ခြင်း ၃ မျိုး ။ ။ (၁) စတုလောကပါ အမစ္စနတ်သားများ။ လဆန်း လဆုတ် ရှစ်ရက်နေ့တွင် မှတ်၏။ (၂) စတုလောကပါလ ပုတ္တ နတ်သားများ။ တစ်ဆယ့်လေးရက် လကွယ် နေ့တွင် မှတ်၏။ (၃) စတုလောကပါလနတ်မင်းကြီးများကိုယ်တိုင်။ လပြည့် လကွယ်နေ့ များတွင် မှတ်၏။

စေတနာ ၃ တန် ။ ။ (၁) ပုဗ္ဗစေတနာ= ကုသိုလ်မပြုမီ ကြံစည်သည့်အခါ ဖြစ်သော စေတနာ၊ (၂) မုဥ္စစေတနာ= ကုသိုလ်ပြုစဉ် ဖြစ်ပေါ်လာသော စေတနာ။(၃) ပရစေတနာ= ကုသိုလ်ပြုပြီးနောက် ဖြစ်သော စေတနာ။

စေတီ ၃ ပါး[၂] ။ ။(၁)ပရိဘောဂစေတီ= မြတ်စွာဘုရား၏ အသုံးအဆောင်ဗောဓိပင်။ (၂) ဓာတုစေတီ= မြတ်စွာဘုရား၏ ဓာတ်တော်၊ (၃) ဓမ္မစေတီ=တရားဒေသနာတော်။

တစ်နည်း

(၁) သာရီရိကစေတီ= ဓာတ်တော်။ (၂) ပရိဘောဂစေတီ= အသုံးအဆောင်၊ ဗောဓိပင်။ (၃) ဥဒ္ဒိဿစေတီ= ဆင်းတုတော်။

စေတီတို့၌ ပြာဋိဟာပြခြင်း အကြောင်း ၃ ပါး ။ ။(၁)ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မြတ်သည် နတ်, လူတို့အား သနားသဖြင့် ငါ၏စေတီ၌ ဤသို့ ပြာဋိဟာဖြစ်စေသတည်းဟု မိဋ္ဌာန်သောကြောင့် ပြခြင်း။ (၂) နတ်တို့သည် လူတို့အား သနားသဖြင့် ဘုရား, ရဟန္တာတို့၏စေတီ၌ ဤသို့ပြာဋိဟာပြခြင်းဖြင့် သူတော်ကောင်းတရား ပွားစီး လတ္တံ့ ဟု မျှော်၍ မိဋ္ဌာန်သောကြောင့် ပြခြင်း။ (သဒ္ဓါကြည်ညိုခြင်း ပြည့်စုံသူ လူတစ်ဦး ဦးက မိဋ္ဌာန်သောကြောင့်ပြခြင်း။

စောင်း၏ ဂါမ ၃ ပါး[၃]။ ။(၁)ဆဇ္ဇဂါမ= စောင်းလက်ရုံးကို ၃ ပါးပြု၍ အထက်အပုံ။ (၂) မဇ္ဈိမဂါ= ၎င်း အလယ်ပုံ။ (၃) သာဓာရဏဂါမ= ၎င်း အောက် အပုံ။ (၎င်း ကို မာဃဋီကာ၌ ဂန္ဓာရဂါမ ခေါ်သည်။)

စစ်ပြန်ခြင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) အဂ္ဂိဇာလ ဗျူဟာ = မီးထွန်းသကဲ့သို့ စစ်ပြန်ခြင်း။ (၂) အမာဝါသီ ဗျူဟာ= လကွယ်ကဲ့သို့ စစ်ပြန်ခြင်း။ (၃) သီဟဂတိဗျူဟာ= ခြင်္သေ့သွားကဲ့သို့ စစ်ပြန်ခြင်း။ တစ်နည်း

၁။ အလင်္ကာနိဿယ ၂။ ကလိင်္ဂဗောဓိဇာတ်

၃။ မဃဒေဝ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၂) သဏ္ဌာနာဒီ= လက်နက်သံပြု၍ စစ်ပြန်ခြင်း။ (၂) မဂ္ဂဆိန္န= ခရီးကိုဖျက်၍ ပြန်ခြင်း။ (၃) စိရဋ္ဌ= မြင့်ကြာစွာနေ၍ ပြန်ခြင်း။

စည် ၃ မျိုး ။ ။ (၁) ကျည်းပြည်ကဖြစ်သော ဝင်စည်။ (၂) စိန့်ပြည်က ဖြစ်သော စည်ဝန်း။ (၃) မြန်မာပြည်တွင် ဖြစ်သော စည်ဖျော။

စည် ၃ မျိုး ။ ။ (၁) အာတတ= ညာပိတ်၍ ဘယ်ဖွင့်သောစည်။ (၂) ဝိတတ= ဘယ်ပိတ်၍ ညာဖွင့်သောစည်။ (၃) အာတတဝိတတ= နှစ်ဖက်ပိတ်စည်။

ဆီမီးခွက်လှူသော အကျိုး ၃ ပါး။ ။(၁) အရောင်အဝါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၂) မြတ်သော အဖြစ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) ပညာရှိခြင်း။

ဇာတရူပ ရဇတသိက္ခာပုဒ် ကံ အင်္ဂါ ၃ ပါး။ ။ (၁) ရွှေငွေ လည်း ဖြစ်စေ။ (၂) မိမိကိုရည်ညွှန်းအပ်သည်လည်း ဖြစ်စေ။ (၃) ကိုင်ခြင်း, ခံယူခြင်း, သာယာခြင်း တို့တွင် တစ်ပါးပါးလည်း ဖြစ်စေ။

ဇော ၃ မျိုး။ ။(၁) ကုသိုလ်ဇော= ကောင်းသော စိတ်အစဉ်။ (၂) အကုသိုလ်ဇော= မကောင်းသောစိတ်အစဉ်။ (၃) အဗျာကတဇော=ကိစ္စပြီးပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သန္တာန်၌ မအောင်သော သဘော။

ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၏ ကဲလွန်ခြင်းသဘောတရား ၃ ပါး။ ။ (၁) သူရာ=တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ ပညာအားဖြင့်ရဲရင့်ခြင်း။ (၂) သတိ= တိဟိတ်ပဋိသန် ပညာခံ ကြောင့် မြဲမြံသော သတိရှိခြင်း။ (၃) ဗြဟ္မစရိယ=မြတ်သောအကျင့်နှင့် သီတင်း သုံးရခြင်း။ ဤဂုဏ်သုံးပါးကြောင့် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသည် တာဝတိံသာနှင့် မြောက် ကျွန်းတို့ထက် မြင့်မြတ်လွန်ကဲ၏။

ဈာပန ၃ မျိုး။ ။ (၁) အဂ္ဂိဈာပန= အလောင်းကို မီးရှို့၍ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း။ (၂) ဘူမိဈာပန=မြေမြှုပ်ခြင်း။ (၃) ဥဒကဈာပန=ရေတွင်မျှောခြင်း။

ညဉ့် ၃ ယံ ။။ (၁) ပုဗ္ဗယာမ= ညဉ့်ဦးယံ။ (၂) မဇ္ဈိမယာမ= သန်းခေါင်ယံ။ (၃) ပစ္ဆိမယာမ=မိုးသောက်ယံ။

တဏှာ ၃ ပါး။ ။ (၁) ကာမတဏှာ=ကာမဂုဏ်တရားတို့ကို စွဲလမ်းခြင်း။ (၂) ဘဝတဏှာ= ဘဝကိုစွဲလမ်းသော၊ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သည့် တဏှာ။ (၃) ဝိဘဝတဏှာ= ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်သော ဘဝမရှိဟူသော တဏှာ စွဲလမ်းခြင်း။

တမန် ၃ မျိုး။ ။ (၁) မင်းတစ်ပါးနှင့် တစ်ပါး မိတ်ဖက်ရန် လာသော တမန်။ (၂) ရန်ဘက်အဖြစ် စစ်ထိုးရန် လာရောက် အကြောင်းကြားသော တမန်။ (၃) စစ်ပြေငြိမ်းရန် လာရောက်အကြောင်းကြားသော တမန်။

တရားသူကြီး အင်္ဂါ ၃ ပါး[၁] ။ ။ (၁) အနိုင်အထက် မပြုခြင်း။ (၂) အဂတိ လေးပါး မလိုက်ခြင်း။ (၃) အမှုနှင့် လျော်ညီစွာ စီရင်ခြင်း။

တိရစ္ဆာန်တို့၏ အသိတရား ၃ ပါး။ ။ (၁) အစားအစာ။ (၂) အအိပ်အနေ။ (၃) မေထုန်မှီဝဲခြင်း။

၁။ ဓမ္မပဒ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တြိကဋုက် ၃ ပါး။ ။ (၁) ငရုတ်ကောင်း။ (၂) ပိတ်ချင်း။ (၃) ချင်း။

တြိဖလ ၃ ပါး။ ။ (၁) ဆီးဖြူသီး။ (၂) သစ်ဆိမ့်သီး။ (၃) ဖန်ခါးသီး။

ထေရ် ၃ ပါး။ ။ (၁) အနုထေရ်= ရဟန်းခံသည်မှ ၁၀ ဝါအထိသော ရဟန်း။ (၂)မဇ္ဈိမထေရ်= ၁၀ ဝါမှ ဝါတော် ၂၀ အထိ ရဟန်း။ (၃) မဟာထေရ်= ဝါတော် ၂၀ မှ ကျော်သော ရဟန်း။

ဒါနဝတ္ထု ၃ မျိုး။ ။ (၁) ဒါနဒါသ= မိမိ သုံးဆောင်သည်ထက် ယုတ်ညံ့သော ဝတ္ထု (ဟီနစေတနာ)။ (၂) ဒါနသဟာယ = မိမိ သုံးဆောင်သည်နှင့် အလားတူ ဝတ္ထု (မဇ္ဈိမစေတနာ)။ (၃) ဒါနသာမိ= မိမိ သုံးသည်ထက် မြတ်သော ဝတ္ထု (ပဏီတ စေတနာ)။

ဒါသဗျောဂတကျွန် ၃ ပါး ။ ။ (၁) မုစ္စနအသက်ကျွန်= ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်စဉ် မထွက်မသွား ကျွန်ခံ၍သာ နေသောသူ။ (၂)သကိမပစ္စာဂတကျွန်= ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်၍ ထွက်သွားပြီးနောက် သခင်အိမ်သို့ ပြန်လာပြီးလျှင် ကျွန်ဖြစ်ခံသောသူ။ (၃)ဘိက္ခုပစ္စာဂတကျွန်= သခင်က ရဟန်းပြု၍ လွတ်ပြီးနောက် လူထွက်ပြီးလျှင် တစ်ဖန် သခင်ရင်း သားသမီးအိမ်သို့ ပြန်လာ၍ ကျွန်ဖြစ်ခံသူ။

ဒေသ ၃ ပါး။ ။ (၁) ဇင်္ဂလဒေသ=တောင်ကမ်းများ၌ ရေရှားသောအရပ်။ (၂) နုပေကဒေသ = ရွှံ့ရေထူ၍ ငါးပေါသော အရပ်။ (၃) သိသိရဒေသ= ဆီးနှင်း ကျသောအရပ်။

ဒေသ ၃ ပါး၌ အဓိကပြုသော ဓာတ် ၃ ပါး။ ။ (၁) ဇင်္ဂလဒေသ= သလိပ်, အပူ အဓိကလွန်ကဲခြင်း။ (၂) နုပေကဒေသ=အပုပ် အဓိကလွန်ကဲခြင်း။ (၃) သိသိရဒေသ=သွေး, သည်းခြေ အဓိကလွန်ကဲခြင်း။

ဒေသနာ ၃ ပါး။ ။ (၁) အာဏာဒေသနာ= အာဏာဖြင့် ဆုံးမပညတ်အပ်သော ဝိနည်းပိဋကတ်။ (၂) ဝေါဟာရ ဒေသနာ= ဝေါဟာရဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော သုတ္တန် ပိဋကတ်။ (၃) ပရမတ္ထဒေသနာ= ပရမတ္ထအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်။

ဒေသနာ ၃ ပါး။ ။ (၁) အဿာဒဒေသနာ= လောကီဘက်၌ ခင်မင်ဖွယ် သုခ ချမ်းသာတို့ကို ဟောခြင်းတရား။ (၂) အာဒီနဝဒေသနာ= လောကီဘက်၌ ထိတ်လန့်ဖွယ် ဒုက္ခဆင်းရဲတို့ကို ဟောခြင်းတရား၊ (၃) နိဿရဏ ဒေသနာ= လောကီဘက်မှ ထွက်မြောက်ရာ နည်းလမ်းတို့ကို ဟောခြင်းတရား။

ဒိဋ္ဌိ ၃ ပါး ။ ။ (၁) နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ= အကျိုးတရား မရှိဟု ယူဆခြင်း၊ (၂) အကိရိယ ဒိဋ္ဌိ= ကုသိုလ်အကုသိုလ် မရှိဟု ယူဆခြင်း၊ (၃) အဟေတုကဒိဋ္ဌိ= အကျိုးတရား လည်း မရှိ၊ ကံတရားလည်း မရှိဟု ယူဆခြင်း။

ဒဏ္ဍဥပါယ် ၃ ပါး ။ ။ (၁) ဝဓကဒဏ္ဍ=သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အဆုံးစီရင်ခြင်း၊ (၂) ဓန နုဂ္ဂဟဏဒဏ္ဍ=ဥစ္စာဒဏ်ထားခြင်း၊ ရာထူးနုတ်ထိမ်းခြင်း၊ (၃) ပရိကိလေသ ဒဏ္ဍ= နှောင်အိမ်သွင်းခြင်း၊ ပုတ်ခတ်ခြင်း။

www.burmeseclassic.com

နဂါးမျိုး ၃ ပါး။ ။ (၁)ဒိဋ္ဌဝိသ နဂါးမျိုး= သတ္တဝါတို့ကို မျက်စောင်းထိုး၍ ကြည့်ကာမျှနှင့်ပင် ဖွဲပြာကဲ့သို့ ကြေရလေသည်။ (၂) ဒဋ္ဌိသ နဂါးမျိုး= သတ္တဝါကို ကိုက်သည်ရှိသော် ဖွဲပြာကဲ့သို့ ကြေရလေသည်။ (၃) ဖုဋ္ဌဝိသ နဂါးမျိုး= သတ္တဝါကို ထိခိုက်မိသည်ရှိသော် ဖွဲပြာကဲ့သို့ ကြေရလေသည်။

နယ ၃ မျိုး။ ။ (၁) ဉဒ္ဒိဿနယ= ကြိယာတွင် တိုက်ရိုက် ညွှန်ပြခြင်း။ (၂) သံသယနယ= ကြိယာတွင် စိတ်၌သော ထင်မှတ် ယုံမှားဖွယ်ရာ သုံးခြင်း။ (၃) အာဏတ္တိနယ=ကြိယာတွင်စေခိုင်းခြင်း၊ အလိုရှိခြင်း၊ တောင်းပန်ခြင်းတို့ဖြင့် သုံးသောနည်းမျိုး။

နာမဝိသေသန ၃ မျိုး။ ။ (၁) ဂုဏနာမဝိသေသန= နာမ်ပုဒ်၏ ဂုဏ်အခြင်းအရာကို ပြခြင်း။ (၂) ပမာဏ နာမဝိသေသန= နာမ်ပုဒ်၏ အတိုင်းအထွာကိုပြခြင်း။ (၃) နိဒဿန နာမဝိသေသန= နာမ်ပုဒ်ကို ညွှန်ပြသော နာမဝိသေသနမျိုး

နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီး ၃ ပါး။ ။ (၁) အကိရိယဒိဋ္ဌိ=သူ၏အသက်ကို သတ်ခြင်း၊ သတ်စေခြင်း၊ ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း၊ သူ့မယားကို လွန်ကျူးခြင်း၊ မုသားဆိုခြင်း စသည်ကို ပြုသော သူအား တစ်စုံတစ်ရာသော မကောင်းမှုမရှိ၊ မကောင်းပြုသည် လည်း မမည်၊ အလှူပေးခြင်း၊ သီလဆောက်တည်ခြင်း စသည်ကို ပြုသောသူအား တစ်စုံတစ်ခုသော ကောင်းမှုကုသိုလ်မရ မရှိဟူ၍ယူခြင်း။ (၂) အဟေတုကဒိဋ္ဌိ= မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတရားဆယ်ပါးကို စွဲယူခြင်း။ (၃) နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ=သတ္တဝါတို့အား ညစ်ညူးခြင်း၊ ဖြူစင်ခြင်း မရှိဟု စွဲယူခြင်း။

နီတိ ၃ မျိုး ။ ။ (၁) ဓမ္မနီတိ= ဘုရားဟောကျမ်း။ (၂) လောကနီတိ= ပစ္စုပ္ပန်၌ လူတို့ သုံးစွဲရာသော နီတိကျမ်း။ (၃) ရာဇနီတ= အရှင်မင်းစိုးတို့ သုံးစွဲရာသော နီတိကျမ်း

နေသွားရာလမ်း ၃ ကြောင်း။ ။ (၁) အဗ္ဘောဝီထိ= အတွင်းလမ်း။ (၂) မဇ္ဈေ ဝီထိ= အလယ်လမ်း။ (၃) ဗာဟိရဝီထိ= အပြင်လမ်း။

နစ္စ ဂီတ သိက္ခာပုဒ်၏ ကံအင်္ဂါ ၃ ပါး ။ ။ (၁) ကခြင်း, သီခြင်း တို့တွင် တစ်ပါးပါးလည်း ဖြစ်စေ။ (၂) ခွင့်ပြုတော်မူသောအကြောင်းကို ကြဉ်၍ သွားရောက်သည်လည်း ဖြစ်စေ။ (၃) ကြည့်ရှုနားထောင်သည်လည်း ဖြစ်စေ။

နတ် ၃ ပါး ။ ။ (၁) သမ္မုတိနတ်= လူမင်း (ဧကရာဇ်)။ (၂) ဉပပတ္တိနတ်= ဉပပါတ် ပဋိသန္ဓေဖြင့်ဖြစ်သော နတ်,ဗြဟ္မာ ဟူသမျှ။ (၃) ဝိသုဒ္ဓိနတ်= ကိလေသာ စင်ကြယ်ပြီးဖြစ်သော ဘုရား, ရဟန္တာများ။

နန္ဒမူလိုဏ်ဂူ ၃ ပါး ။ ။ (၁) ရွှေဂူ။ (၂) ငွေဂူ။ (၃) ပတ္တမြားဂူ။ ပတ္တမြားဂူ၌ မဉ္ဇူသကသစ်ပင် ပေါက်လျက် ရှိ၏။

ပဏာမ ၃ မျိုး ။ ။ (၁) ကာယပဏာမ= ကိုယ်ဖြင့် ညွှတ်တွား ကိုင်းရှိုင်းခြင်း။ (၂) ဝစီပဏာမ= နှုတ်ဖြင့် ညွှတ်တွား ကိုင်းရှိုင်းခြင်း။ (၃) မနောပဏာမ= စိတ်ဖြင့် ညွှတ်တွားကိုင်းရှိုင်းခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ငင်းတစ်နည်း–(၁) ဝန္ဒနာပဏာမ= ဦးခေါင်းမြေချ ဒူးတုပ်ကွ၍ ရှိခိုးခြင်း။ (၂) ထောမနာပဏာ= ရိုသေညွတ်ကျိုး မြတ်နိုးသောစိတ်ဖြင့် ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုချီးမွမ်းခြင်း။ (၃)အဥ္စလီ ပဏာမ= ရိုသေညွတ်ကျိုးသော စိတ်ဖြင့် ကိုယ်ကို အနည်းငယ် ညွတ်ကိုင်း၍ လက်အုပ်ချီခြင်း။

ပရိနိဗ္ဗာန် ၃ ပါး။ ။ (၁) ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်=ဗောဓိပလ္လင်တော်၌ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ၏ ကုန်ခြင်း။ (၂) ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်= ကုသိနာရုံ၌ ခန္ဓာငါးပါး တရား၏ ကုန်ငြိမ်းခြင်း။ (၃) ဓာတုပရိနိဗ္ဗာန်= သာသနာငါးထောင်စေ့သောအခါ ဓာတ်တော် အပေါင်းတို့ မဟာဗောဓိပင်သို့ ချည်းစု၍ ကွယ်ပျောက် ငြိမ်းလတ္တံ့ခြင်း။

ပရိသသမ္ဘတ္တိ ၃ ပါး(သံဃကံ)။ ။ (၁) ကံအား လျောက်ပတ်သော သံဃာတို့၏သိမ်သို့ ရောက်ခြင်း။ (၂) ဆန္ဒထိုက်သော ရဟန်းတို့၏ ဆန္ဒကို ဆောင်ခြင်း။ (၃) သမ္မုခီဘူတဖြစ်သော ရဟန်းတို့၏ကံကို မမြစ်ခြင်း။

ပရိသတ် အခြံအရံ ကွယ်ကြောင်း ၃ ပါး ။ ။ (၁) စဉ်းလဲခြင်း။ (၂) မချစ်မနှစ်လိုဖွယ် ဆိုခြင်း။ (၃) အစီးအပွား မရှိသည်ကို ပြုခြင်း။

ပရိတ်ရွတ်ခြင်း အင်္ဂါ ၃ ပါး။ ။ (၁) အတ္ထ= အနက် ကျန မှန်ကန်စွာ သိခြင်း။ (၂)ပဒ=ဒီဃ,ရဿနှင့်တကွ အက္ခရာပဒသိခြင်း။ (၃) သုမန= လာဘ် စသည်ကို မငဲ့မူ၍ ကောင်းသော နှလုံးရှိခြင်း။

ပရိညာ ၃ ပါး။ ။ (၁) ဉာတပရိညာ=သဘာဝနှင့်တကွ နာမ်နှင့်ရုပ်တခြားစီနေအောင် သိမြင်သောဉာဏ်။ (၂) တီရဏပရိညာ= ရုပ်,နာမ်တို့၏ အနတ္တ တရားသဘောကို သိမြင် ဆုံးဖြတ်နိုင်သော ဉာဏ်။ (၃) ပဟာနပရိညာ= သိမြင် ဆုံးဖြတ်ပြီးနောက် တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိကင်း၍ အလင်းသို့ ရောက်သောဉာဏ်။

ပဟာန် ၃ ပါး။ ။ (၁) တဒင်္ဂပဟာန်= တစ်ခဏမျှ ကိလေသာကို ပယ်နိုင်ခြင်း၊ (၂) ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်= ဈာနန်သမာပတ်တရားဖြင့်ကိလေသာကိုပယ်နိုင်ခြင်း၊ (၃) သမုစ္ဆေဒပဟာန်= မဂ်တရားတို့ဖြင့် ကိလေသာကို အကြွင်းမရှိ ပယ်နိုင်ခြင်း။

ပဟာန် ၃ ပါး (ပဟာန–ပယ်ခြင်း) ။ ။ (၁) ကာမာဝစရပဟာန် =ကာမာစရကုသိုလ်ဖြင့်ပယ်မှုသည် တဒင်္ဂပဟာန်သာမည်၏။ (၂)မဟဂ္ဂုတ်ပဟာန်=မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဖြင့်ပယ်မှုသည် တဒင်္ဂ,ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်သာ မည်၏။ (၃)လောကုတ္တရာပဟာန်= လောကုတ္တရာကုသိုလ်ဖြင့် ပယ်မှုသည် တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘန, သမုစ္ဆေဒပဟာန် သုံးပါးစလုံးဖြင့် ပယ်သည်မည်၏။ နောက်တစ်နည်းကား သီလကုသိုလ်ဖြင့် တဒင်္ဂ၊ သမာဓိကုသိုလ်ဖြင့် တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘန၊ ပညာကုသိုလ်ဖြင့် တဒင်္ဂ, ဝိက္ခမ္ဘန, သမုစ္ဆေဒအားဖြင့် ပယ်သည် မည်၏။

ပါရမီ ၃ မျိုး။ ။ (၁) ဒသပါရမီဆယ်ပါးကို သားမယား ဥစ္စာစည်းစိမ်ကို ဂရုမထားဘဲ ဖြည့်ခြင်း။ (၂) ဥပပါရမီ= ပါရမီဆယ်ပါးကို မိမိ၏ ကိုယ်လက်အင်္ဂါကို ဂရုမပြုဘဲ ဖြည့်ခြင်း။ (၃) ပရမတ္ထပါရမီ=ပါရမီဆယ်ပါးကို မိမိ၏ အသက်ကို ဂရုမပြုဘဲ ဖြည့်ခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ပိဋကတ် ၃ ပုံ။ ။ (၁) ဝိနည်း ငါးကျမ်း။ (၂) သုတ် သုံးကျမ်း။ (၃) အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်း။

ပိဋကတ်သုံးပုံ သင်ခြင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) အလဂဒ္ဒူပမာ= မြွေဖမ်းယောက်ျား ကဲ့သို့ သင်ခြင်း၊ မြွေကို မစူးမစမ်းမဆင်ခြင်ဘဲ အမြီးကိုလည်းကောင်း, အခွေကို လည်းကောင်း ကိုင်၍ဖမ်းယူသူဖြင့် မြွေကိုက်၍ဒုက္ခရောက်ဘိသကဲ့သို့၊ ပိဋကတ် ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့အား နှိပ်နင်းလို၍ လည်းကောင်း, ကျော်အစောလို၍ လည်းကောင်း သင်ခြင်း။(၂) နိဿရဏတ္ထ= မိမိလည်း တရားကိုသိမှ ကျင့်နိုင် ရှောင်နိုင်ခြင်း၊ အတ္တဟိတ, ပရဟိတနှစ်ပါးကို ရည်စူးလျက် မဂ်ဖိုလ်ကို ရောက်နိုင် သည်ဟု ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ သင်ခြင်း။ (၃) ဘဏ္ဍာဂါရိက=ရွှေတိုက် ငွေတိုက် တို့ကို ဘဏ္ဍာစိုး စောင့်ရှောက် ဘိသကဲ့သို့သင်ခြင်း။ ဒုက္ခသစ္စာ–ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်း၊ သမုဒယ သစ္စာ–တဏှာကိုပယ်ခြင်း၊ နိရောဓသစ္စာ–နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်း၊ မဂ္ဂသစ္စာ–မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ပွားစေခြင်း၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာတို့ သင်ယူခြင်း။

ပုရောဟိတ် အင်္ဂါ ၃ ပါး ။ ။ (၁) ဗေဒ ဗေဒင်္ဂသတ္တညော= ဗေဒင်ကျမ်းကြီး ကျမ်းငယ်ကို နှံ့စပ်ခြင်း။ (၂)ဇပ္ပဟောမပရာယန=ယဇ်ပူဇော်သော သန္ဓေယတြာ၌ လိမ္မာခြင်း။ (၃) အာယုဒီဃမေတ္တာ=မင်းအား အသက်ရှည်ဆု မေတ္တာပြုခြင်း။

ပြာသာဒ်(နန်းမ) ၃ ဆောင် ။ ။ (၁) ရမ္မ=ဘုံကိုးဆင့်ရှိ၍ နှစ်သက်မွေ့လျော်ဖွယ် သော ပြာသာဒ်။ (၂) သုဘ= ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိ၍ မင်္ဂလာရှိသော ပြာသာဒ်။ (၃) သုရမ္မ= ဘုံငါးဆင့်ရှိသော ပြာသာဒ်။

ဖရုသဝါစာကံ၏ အင်္ဂါ ၃ ပါး။ ။ (၁) ဆဲရေးအပ်သော အခြားသူဖြစ်ခြင်း။(၂) အမျက်ထွက်သော စိတ်ရှိခြင်း။ (၃) ဆဲရေးသောစကား ပါးစပ်က လွတ်ထွက်ခြင်း။

ဖျက်ဆီးတတ်သူ ၃ ဦး။ ။ (၁) ကျီးများသည် တောအုပ်၌ရှိသော သူတစ်ပါး အသိုက် ကိုဖျက်ဆီးတတ်၏။ (၂)ကြွက်များသည် အိမ်တွင်းရှိပရိဘောဂကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ (၃) လူယုတ်မာများသည် တိုင်းပြည်တွင်း ချမ်းသာရေးကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။

ဖွားတော်မူစက စကားဆိုသောဘုရားလောင်းအဖြစ် ၃ ပါး။ ။ (၁) မဟောသဓာ။ (၂)ဝေဿန္တရာ။ (၃) ဘုရားဖြစ်တော်မူမည့်ဘဝ။

ဗေဒင် ၃ ပုံ ။ ။ (၁) သာမဗေဒင်=နေလတို့၏သွားရာ ကောင်းကင်လမ်းကို ၁၂ ရာသီပြုလုပ်၍ မည်သည့်ရာသီတွင် မည်သည့်ဂြိုဟ် ရပ်တန့်သည်ကိုကြည့်၍ ဟော သောကျမ်း။ (၂) ယဇုဗေဒင်=မကောင်းသော ဘေးရန်အန္တရာယ်တို့မှ လွတ်ကင်းရန် ဂြိုဟ်နတ်စသည်တို့အား ပူဇော်နည်းကို ပြသောကျမ်း။ (၃)ဣရုဗ္ဗေဒင်=နေကြတ် လကြတ်တို့၏အချိန်အခါကို ကြည့်ရှုပြီးလျှင် ကောင်း မကောင်းကို ညွှန်ပြသော ကျမ်း။[(၄) အာတပ္ပနဗေဒင်= ပြုစားနည်းကျမ်း။ ဆုတ်ကပ်သို့ ရောက်၍ တရား မစောင့်သူ များလာသောကြောင့် ကွယ်ပျောက်သွားလေပြီ]။

www.burmeseclassic.com

ဗုဒ္ဓဝစန ၃ ပါး။ ။(၁) ပထမ ဗုဒ္ဓဝစန= အနေကဇာတိသံသာရံ အစရှိ၍ ဥဒါန်းကျူးသောစကား၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူစဥ်ဟော၏။ (၂) ပစ္ဆိမ ဗုဒ္ဓဝစန=ဟန္ဒဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ အစရှိသော စကား၊ အဆုံးစွန်ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခါနီး ဟော၏။ (၃) မၛ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစန= သက်တော်ထင်ရှား လေးဆယ့်ငါးဝါ ကာလပတ်လုံး ဟောတော်မူသော စကားများ။

ဗန္ဓအပြား ၃ ပါး၊ ကဗျာဖွဲ့ခြင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) ဂါထာ= အက္ခရာ၊ ဂိုဏ်း၊ ဂရု၊ လဟုတို့ကို မှတ်၍ ဖွဲ့အပ်သော ဗန္ဓ။ (၂)စုဏ္ဏိယ=အက္ခရာ၊ ဂိုဏ်း၊ ဂရု၊ လဟုတို့ကို မမှတ်မူ၍ ဖွဲ့အပ်သော ဗန္ဓ။(၃)ဝိမိဿ=ဂါထာနှင့် စုဏ္ဏိယနှစ်ပါး စလုံးရောစ၍ ဖွဲ့အပ်သော ဗန္ဓ။

ဘဝင် ၃ ပါး။ ။(၁) ပုထုဇဉ်ဘဝဂ်=ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ အထက်ဆုံးဘုံ။ (၂)အရိယာဘဝဂ်= အကနိဋ္ဌဘုံ၊ အရိယာတို့၏ အထက်ဆုံးဘုံ။ (၃) သဗ္ဗဘဝဂ်=နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၊ ၃၁ ဘုံတွင် အထက်ဆုံးဘုံ။

ဖိနပ်လှူသော အကျိုး ၃ ပါး။ ။(၁) ဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ် စသော ယာဉ်မျိုးတို့ကို ရခြင်း။ (၂) ရတနာခြေနင်းကို ရခြင်း။ (၃) မကောင်းမှုကို သုတ်သင်ခြင်း၌ မြဲသော သတိရှိခြင်း။

ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရင် ကုသိနာရုံသို့ကြွခြင်း အကြောင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) မဟာသုဒဿနသုတ်ကို ဟောတော်မူလိုသောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၂) သုဘဒ်ရဟန်း ရဟန္တာဖြစ်လတ္တံ့ဟု သိတော်မူခြင်း။(၃)ဓာတ်တော်ကြောင့် ခုနစ်ပြည်ထောင် မင်းတို့စစ်ဖြစ်မည်ကို ဆရာဒေါနပုဏ္ဏား စစ်မဖြစ်အောင် တားနိုင်မည်ကို သိခြင်း။

ဘုရားလောင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) ဥဂ္ဃာဋိတညူ=ပညာဓိက ဘုရားလောင်း၊ ပညာဉာဏ်အမှူးပြု၍ လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်ရသည်။ (၂)ဝိပဉ္စိတညူ= သဒ္ဓါဓိက ဘုရားလောင်း၊ သဒ္ဓါတရား အမှူးပြု၍ ရှစ်သင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်ရသည်။ (၃) နေယျ=ဝီရိယာဓိကဘုရားလောင်း၊ ဝီရိယတရား အမှူးပြု၍ တစ်ဆယ့်ခြောက်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်ရသည်။

ဘုရားသခင်တို့ ကြွတော်မူသော် ခြေတော်ရာ မထင်ခြင်းကြောင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) အသားအရေနူးညံ့သိမ်မွေ့လှသဖြင့် ဝါဂွမ်းကိုချ၍ အရာမထင်ဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။(၂)ခွန်အားကြီးသော သိန္ဓောမြင်းသည် ကြာရွက်တွင် နင်းသော်လည်း အရာမထင်ဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ (၃)ခြေတော်ရာထင်ပါမူကားလူအပေါင်းမနင်းဝံ့သည်ဖြစ်၍ ခရီးသွား ဆိတ်လတ္တံ့သည်ကို မြင်တော်မူသောကြောင့် လည်းကောင်း။

ဘုရားသခင်၏ ခြေတော်ရာ ၃ ဆူ။ ။ (၁) သီဟိုဠ်ကျွန်းသမန္တကူဋတောင်ထိပ်တွင် မဏိအက္ခိကနဂါးမင်း တောင်းပန်၍ တစ်ဆူ။ (၂) ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း နမ္မဒါမြစ်နား၌ နမန္တာနဂါးမင်း တောင်းပန်၍တစ်ဆူ။ (၃)ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း သစ္စဗန္ဓတောင်ထိပ်တွင် သစ္စဗန္ဓမထေရ်တောင်းပန်သောကြောင့် တစ်ဆူ။ ဤသို့ အားဖြင့် ခြေတော်ရာ ၃ ဆူ ချတော်မူ၏။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဘုရားသခင်၏ ဂုဏ်တော် ၃ ပါး ။ ။(၁) ဇာတိမဟတ္တဂုဏ်=အမျိုး၏မြင့်မြတ်ခြင်း။ (၂) ပုညမဟတ္တဂုဏ်= ကုသိုလ်ပုည၏မြင့်မြတ်ခြင်း။ (၃) ဂုဏ်မဟတ္တဂုဏ်= ဂုဏ်တော်၏ မြင့်မြတ်ခြင်း။

ဘုရားသခင်၏ စကား ၃ မျိုး။ ။(၁) လူတို့၏ စကားရှစ်ခွန်းနှင့် အရှင်အာနန္ဒာ တစ်ခွန်း ညီမျှ၏။ (၂) အာနန္ဒာ ၁၆ ခွန်းနှင့် ဘုရားသခင်တစ်ခွန်းညီမျှ၏။ (၃) လူတို့၏ စကားပေါင်း ၁၂၈ ခွန်းနှင့် မြတ်စွာဘုရားတစ်ခွန်းညီမျှ၏။

ဘေဒဉပါယ် ၃ ပါး ။ ။(၁) သိနေဟရာဂါပနယနဘေဒ=ချစ်ခြင်း နှစ်သက်ခြင်းတို့ကို တဖြည်းဖြည်းပယ်ဖျက်ခြင်း။(၂) သာဟသောပ္ပါဒနဘေဒ=ဗိုလ်ပါ အစွမ်းပြ၍ ဖိစီးခြင်း။(၃) သန္တဇ္ဇနဘေဒ= ခြိမ်းခြောက်ခြင်း။

ဘတ္တိကကျွန် ၃ ပါး။ ။(၁) ခုနစ်နှစ်အတွင်း ဝယ်သူကို ထမင်းကျွေးသောကျွန်။ (၂) မူးအင်းနိုင်ယွင်းသူကို ထမင်းကျွေးသော ကျွန်။ (၃) လုပ်ကြံနိုင်ရှယ်သူကို ထမင်းကျွေးသောကျွန်။

ဘုံ ၃ ပါး။ ။(၁) ကာမ ၁၁ ဘုံ။ (၂)ရူပ ၁၆ ဘုံ။ (၃)အရူပ ၄ ဘုံ။

မကိုးအပ်သည့် ၃ ပါး[၁] ။ ။(၁) မာန်ကို မကိုးအပ်။ (၂) အားကို မကိုးအပ်။ (၃) စည်းစိမ်ကို မကိုးအပ်။

မကျော်အပ်သည့် ၃ ပါး[၂]။ ။(၁) ကျည်ပွေ့ကို မကျော်အပ်။ (၂) အရှေ့ထရံကို မကျော်အပ်။ (၃) သူတစ်ပါးဦးခေါင်းကို မကျော်အပ်။

မခိုအပ်သည့် ၃ ပါး[၃] ။ ။(၁) မြန်စွာဘုရားအရိပ်ကိုမခိုအပ်။ (၂) သံဃာ့အရိပ်ကို မခိုအပ်။ (၃) မိဘအရိပ်ကို မခိုအပ်။

မနောကံ ၃ ပါး။ ။(၁) အဘိဇ္ဈာ=သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ငါ့စည်းစိမ် ဖြစ်ပါစေတော့ဟု ကြံခြင်း။ (၂)ဗျာပါဒ= သူတစ်ပါး ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသရှိခြင်း။ (၃)မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ=မှားသော အယူကို ယူလွဲနေခြင်း။

မမေးရာသည့် ၃ ပါး[၄]။ ။(၁) အိပ်ရာထကို မမေးရာ။ (၂) ခရီးလာခိုက်ကို မမေးရာ။ (၃)အမျက်ဒေါသနှင့် ပြင်းစွာ လာခိုက်ကို မမေးရာ။

မမှီဝဲအပ်သူ ၃ ယောက်။ ။(၁) အိပ်ကြူးသူ။ (၂)သေသောက်ကြူးသူ။ (၃) မေထုန်ကြူးသူ။

မယုံအပ်သော အရပ် ၃ ပါး။ ။(၁) အစောင့် အကြပ်ထားရာ အရပ်။ (၂) ဘေးဘယ ညှဉ်းဆဲရာ အရပ်။ (၃) အကျဉ်းခံရာ အရပ်။

မရောင့်ရဲနိုင်ခြင်း ၃ ပါး။ ။(၁) မီးပုံကြီး။ (၂) သမုဒ္ဒရာ။ (၃) အလိုကြီးသူ။

မရှက် ၃ ပါး။ ။(၁) ကြိုက်နှစ်သက်၍ မရှက်ခြင်း။ (၂) ဝတ်မွတ်၍ မရှက်ခြင်း။ (၃) အိပ်ငိုက်၍ မရှက်ခြင်း။

မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ တံပိုး ၃ ခု။ ။(၁) မဟိန္ဒတံပိုး= ယူဇနာခြောက်ဆယ်တက်၏။

၁။ လောကဟိတဂမ္ဘီရကျမ်း
၂။ လောကဟိတဂမ္ဘီရကျမ်း
၃။ လောကဟိတဂမ္ဘီရကျမ်း
၄။ လောကဟိတဂမ္ဘီရကျမ်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၂)ဝဂ်တံပိုး=ယူဇနာ ငါးဆယ်တက်၏။ (၃) ရောဟတံပိုး= ယူဇနာလေးဆယ် တက်၏။

မဟာသယန ကံအင်္ဂါ ၃ ပါး။ ။ (၁) မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာလည်း ဖြစ်စေ။ (၂) ထိုနေရာ၌ ထိုင်ခြင်း, အိပ်ခြင်း ပြုသည်လည်း ဖြစ်စေ။ (၃) မရှူးသော သူလည်း ဖြစ်စေ။

မဟာသာလ ၃ မျိုး ။ ။ (၁) ဗြာဟ္မဏမဟာသလ= ဥစ္စာကြွယ်ဝသော ပုဏ္ဏား မျိုး။ (၂) ခတ္တိယမဟာသလ= ဥစ္စာကြွယ်ဝသော မင်းမျိုး။ (၃) ဂဟပတိ မဟာ သာလ= ဥစ္စာကြွယ်ဝသော သူကြွယ်မျိုး။

မဟာလတာန်ဆာကို ဝတ်ဆင်ရသူ ၃ ဦး ။ ။ (၁) ဝိသာခါ။ (၂) မလ္လိကာ =ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးကတော်။ (၃)သုမန= ဗာရာဏသီ သူဌေးကြီး သမီး။

မီး ၃ ပါး။ ။ (၁) အာဟုဏေယျဂ္ဂိ= မိဘ။ (၂) ဂဟပတဂ္ဂိ= လင်ယောကျ်ား။ (၃)ဒက္ခဏေယျဂ္ဂိ= ရဟန်းသံဃာ။ ထိုသုံးပါးတို့သည် ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ဆန့်ကျင်ပြစ်များမိမူ အပါယ်လေးပါး၌ လောင်စေတတ်၏။

မင်းတို့ မပစ်ပယ်အပ်သူ ၃ ယောက်။ ။ (၁) မင်းအသက်ကို ကယ်ပေးသူ။ (၂) ဆင်းရဲတော်မူသောအခါ မ,စပေသူ။ (၃) မင်းအဖြစ်ကို ပေးပေသူ။

မင်းတို့ မမေ့ရာသော အရပ် ၃ ပါး ။ ။ (၁) ဖွားရာ အရပ်။ (၂) ဘိသိက်ခံရာ အရပ်။ (၃) ရန်အောင်ရာအရပ်။

မင်း မစီးထိုက်သော ဆင် ၃ မျိုး ။။ (၁) ဟီနလက္ခဏာဆင်= ဦးကင်းမှ မြီးညောင့် တိုင် အနက်၊ ကြွင်းသော ကိုယ်လုံးဖြူ၏။ (၂) ဒုရလက္ခဏာဆင်= အနက် တစ်ကွက် တစ်ကွက်ပြောက်၍ ကြွင်းသောကိုယ်လုံးဖြူ၏။ (၃) ပါပလက္ခဏာဆင်= ဆင်မ ဖြစ်လျက် ဆင်ထီးကဲ့သို့ အစွယ်ကြီးပေါက်သော ဆင်။

မေတ္တာ ၃ ပါး။ ။ (၁) ဟိတဖရဏမေတ္တာ= သတ္တဝါအပေါင်းတို့ ဘေးကင်းခြင်းကို လိုလားခြင်း။ (၂)ဥပစာရမေတ္တာ= ရန်သူ၊ ချစ်သူ၊ လျစ်လျူရှုသူ၊ ဤ သုံးယောက် တို့ကို ကိုယ်နှင့် အတူချစ်ခြင်း။ (၃) အပ္ပနာမေတ္တာ = ဈာန်စိတ်နှင့် ယှဉ်သော ချစ်ခြင်း။

မာန်တက်ခြင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) ဇာတိမာန်= ဇာတ်ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၂) ဣဿရိယမာန်= အစိုးရခြင်းကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၃)ဂေါတ္တမာန်=အမျိုးအနွယ် ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။

မာန် ၃ ပါး ။ ။ (၁) သေဋ္ဌမန်= ငါသာမြတ်သည်ဟု မာန်ပြုခြင်း။ (၂) သဒိသ မာန်=ငါနှင့်တန်းတူဟု မာန်ပြုခြင်း။ (၃) ဟီနမာန်= ငါကားယုတ်နိမ့်သူဟု မာန်ပြု ခြင်း။

မိန်းမတို့၏ ဂါရဝ ၃ ပါး ။ ။ (၁) မိခင် ဖခင်တို့ကိုရိုသေခြင်း။ (၂)ယောက္ခမ တို့ကို ရိုသေခြင်း။ (၃) မိမိလင်သားကို ရိုသေခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မိန်းမတို့၏ ဝါရ ၃ ပါး။ ။ (၁) ပူစပ်သော အရသာကို မစား မသောက်ခြင်း။ (၂)ခါးသောအရသာ။ (၃) ဖန်သော အရသာတို့ကို မစားမသောက်ခြင်း။

မိန်းမတို့၏သီရိ ၃ ပါး။ ။ (၁) ကြိုးတန်း ကြိမ်တန်း အောက်ကို မလျှိုးခြင်း။ (၂) ထဘီပုဆိုးအထက်အောက်လှန်၍ မဝတ်ခြင်း။ (၃) ခြေမဆေးဘဲ အိပ်ရာ မဝင်ခြင်း။

မိန်းမပျက်တို့၏ ပွားများခြင်းအမှု ၃ ပါး။ ။ (၁) နံနက်အချိန်တွင် မစ္ဆရိယတရား ပွားများခြင်း။ (၂) ညနေအချိန်တွင် ဣဿာတရား ပွားများခြင်း။ (၃) ညဥ့်အချိန်တွင် ရာဂတရား ပွားများခြင်း။

မြေလှုပ်ခြင်း ၃ မျိုး ။။ (၁) သံကမ္ပ= သက်၍ သက်၍ တုန်လှုပ်၏။ (၂) သမ္ပကမ္ပ =တက်၍တက်၍လှုပ်၏။ (၃) သမ္ပဝေဓိ= ဖယောဉ်ကို လွှဲသကဲ့သို့ နွဲ့၍နွဲ့၍ လှုပ်၏။

မြည်း၏ ကောင်းသောအကျင့် ၃ ပါး။ ။ (၁) ပင်ပန်းသော်လည်း လေးသောဝန်ကို ရွက်ဆောင်တတ်ခြင်း။ (၂) အချမ်းအပူကိုလည်း မကြောက်ခြင်း။ (၃) ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း။

မြတ်စွာဘုရားဒေသစာရီကြွရာ ခရီး ၃ ကြောင်း။ ။ (၁) မဟာမဏ္ဍလ= ၎င်းအရပ်သို့ သီတင်းကျွတ်လဆုတ် ၁ ရက်နေ့ ကျောင်းတော်မှထွက်ခဲ့၍ ကိုးလ ကြွတော်မူသည်။ (၂)မဇ္ဈိမမဏ္ဍလ=၎င်းအရပ်သို့ နတ်တော်လဆန်း ၁ ရက်နေ့ ကျောင်းတော်မှ ထွက်ခဲ့၍ ၇ လတိုင်တိုင် ကြွတော်မူသည်။ (၃) အန္တိမ မဏ္ဍလ= ၎င်းအရပ်သို့ တပို့တွဲလဆန်း ၁ ရက်နေ့ ကျောင်းတော်မှ ထွက်ခဲ့၍ ၅ လတိုင်တိုင် ကြွ၍တရားဟော၏။

မြန်မာပြည်အရပ် ၃ ပါး။ ။ (၁) သုနာပရန္တ= ဧရာဝတီမြစ်၏ အနောက်ဘက်ကမ်းတစ်လျှောက်။ (၂) တမ္ပဒီပ = ဧရာဝတီမြစ်၏ အရှေ့ဘက်ကမ်း မြောက်ပိုင်း။ (၃) ရာမည= ပဲခူးတိုင်း။

မှီဝဲအပ်သည် ၃ ပါး။။ (၁) အကြင်သူသည် ပေးခဲသည်ကို ပေးခြင်း။ (၂) ပြုခဲသည်ကိုပြုခြင်း။ (၃) သည်းခံခဲသည်ကို သည်းခံခြင်း။

မှန်ကင်းကဲ့သို့ ကျင့်ရာသူ ၃ ယောက်။ ။ (၁) အမျိုးမြတ်သူ။ (၂) ပညာရှိသူ။ (၃) အရွယ်ကြီးသူ၊ ၎င်းတို့အား ရိုသေရာ၏။

ယောဂ ၃ မျိုး (သဒ္ဒါ)။ ။ (၁) အမှယောဂ= ငါ, ကျွန်ုပ် စသည် ပထမ ပြောသူ။ (၂) တုမှယောဂ= သင်, မင်းစသည်ဖြင့် ဒုတိယ အပြောခံရသူ။ (၃) နာမယောဂ= သူ,မိမိ စသည်ဖြင့် တတိယ ပြောခြင်းခံရသူ။

ရတနာ ၃ ပါး။ ။ (၁) ဗုဒ္ဓ= ဘုရား။ (၂) ဓမ္မ=တရား။ (၃) သံဃ= သံဃာ။

ရဟန်းတို့၌ ကျောင်းအလှူခံခြင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) ပုဂ္ဂလိကကျောင်း = တစ်ဦးသောပုဂ္ဂိုလ်အား ရည်မှတ်၍ လှူသော ကျောင်း။ (၂) ဂဏိကကျောင်း= ဂိုဏ်းသံဃာ အပေါင်းအား လှူသော ကျောင်း။ (၃) သံဃိကကျောင်း = သံဃာဟူသမျှ ရည်၍ လှူသောကျောင်း။

www.burmeseclassic.com

ရဟန်းတို့၌ ခေါင်းအုံးသွတ်ရာ လဲ ၃ ပါး။ ။(၁) ရုက္ခတူလ= လက်ပံ၊ မြိုင်၊ ဝါ၊ မရိုး စသည်တို့။ (၂) လတာတူလ= နွယ်။ (၃) ပေါဋ္ဋကိတူလ=မြက်မျိုး။

ရဟန်းတို့၌ အပ်သော ခွက် ၃ ပါး။ ။ (၁) သံခွက်။ (၂) ကြေးခွက်။ (၃) ကြေးနီခွက်။

ရဟန်းတို့၌ အပ်သော ထီး ၃စင်း ။ ။ (၁) အဝတ်ထီး။ (၂) နှီးထီး။ (၃) သစ်ရွက်ထီး။

ရဟန်းတို့အား အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲထိုက်သော အကြောင်းတရား ၃ ပါး ။ ။ (၁) ဒိဋ္ဌ=မိမိ၏ပသာဒစက္ခုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်သော်လည်းကောင်း မြင်ခြင်း။ (၂) သုတ= မိမိ၏ ပသာဒသောတဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗ သောတဖြင့် သော်လည်းကောင်း ကြားခြင်း။ (၃) ပရိသင်္ကိတ= မိမျှသည် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးသည် လည်းကောင်း ဒိဋ္ဌ, သုတ, မုတ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ယုံမှား ရွံ့ရှာခြင်း။

ရဟန်းတို့၏ လက္ခဏာ ၃ ပါး။ ။ (၁) သမဏလက္ခဏာ= ကာယဝိညတ်, ဝစီဝိညတ် ပဋိပတ်မယုဉ် ကြည်ရွှင်သော စိတ်ထားနှင့် မတရားသော အကုသိုလ် အမှုတို့ကို မပြုမလုပ် ငြိမ်းချမ်းစေသော သမဏ လက္ခဏာ။ (၂) ပဗ္ဗဇ္ဇလက္ခဏာ= ဒုက္ကဋ်,ဒုဗ္ဘာသီမှစ၍ အာပတ်အညစ်အကြေးတို့ကို ဆေးကြောနှင်ထုတ်သော ပဗ္ဗဇ္ဇ လက္ခဏာ။ (၃) ဘိက္ခုလက္ခဏာ= အိုခြင်း, နာခြင်း စသော သံသရာဘေးကို လေးလေးပင်ပင် ရှုမြင်တတ်သော ဘိက္ခုလက္ခဏာ။

ရဟန်းအလဇ္ဇီတို့၏ အင်္ဂါ ၃ ပါး ။ ။(၁) သဉ္စိစ္စ အာပတ္တိံအာပဇ္ဇတိ= စေတနာနှင့်တကွ အာပတ်သို့ရောက်ခြင်း။ (၂)အာပတ္တိံပရိဂူဟတိ= ရောက်ပြီးသော အာပတ်ကို လျှို့ဝှက်ထားခြင်း။ (၃) အဂတိဂမနဥ္စ ဂစ္ဆတိ= မလားအပ်သော အဂတိလေးပါးကို လိုက်စားခြင်း။

ရာဇဒိန္နကျွန် ၃ ပါး ။ ။(၁) သာမညပေးသော ကျွန်။ (၂) အစဉ်အဆက် ပေးသောကျွန်။ (၃) လက်ဖွဲ့သော ကျွန်။

ရယ်ခြင်း ၃ ပါး[၁]။ ။ (၁) သူမြတ်ရယ်ခြင်း။ (၂) သူယုတ်ရယ်ခြင်း။ (၃) သူလတ်ရယ်ခြင်း။

သူမြတ်ရယ်ခြင်း ၂ ပါး။ (၁) သတိ= မျက်လုံး နှုတ်ခမ်း စဉ်းငယ် အနေပျက်ရုံ ပြုံးကာ ပြုံ၍ ရယ်ခြင်း။ (၂) ဥပဟာသိတ=စဉ်းငယ် သွားပေါ်ရုံသာ ရယ်ခြင်း။

သူလတ်ရယ်ခြင်း ၂ ပါး။ (၁) ဝိဟာသိတ= ပကတိသော အသံညင်းညင်းထွက်ရုံ ရယ်ခြင်း။ (၂) ဥပဟာသိတ= ပခုံး, ဦးခေါင်း လှုပ်အောင် ရယ်ခြင်း။

သူယုတ် ရယ်ခြင်း ၂ ပါး။ (၁) အပဟာသိတ= မျက်ရည်ထွက်အောင် ရယ်ခြင်း။ (၂) အတိဟာသိတ= ခြေပစ်လက်ပစ် မရှိက်မရှုနိုင်အောင် ရယ်ခြင်း။

၁။ သုဗောဓာလင်္ကာရ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရောင်ခြည်တော် ၃ ပါး။ ။(၁) လက္ခဏာရောင်ခြည်တော်= ဖွားတော်မူသည်မှစ၍ တစ်လံမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိရောင်ခြည်တော်။ (၂) အသီတိနိစ္စလဋ္ဌိတိ= ဘုရားဖြစ်တော်မူသည်ကစ၍ အလိုအလျောက် အတောင် ၈၀ လင်းသည်။ (၃) အနန္တဒိသဖရဏ=အလိုရှိတော်မူ၍လွှတ်တော်မူလျှင် စကြဝဠာတစ်တိုက်လုံး ဖောက်ထွင်းနိုင်သောရောင်ခြည်တော်။

ရန်အောင်ခြင်းတရား ၃ ပါး။ ။(၁) လိမ္မာခြင်း။ (၂) ရဲရင့်ခြင်း။ (၃) ထိုးထွင်းပညာယှဉ်ခြင်း။

ရှင်ပစ္စေက အလောင်းတော်တို့၏ ဖွားရာ အမျိုး ၃ ပါး ။။ (၁) ခတ္တိယ = မင်းမျိုး။ (၂) ဗြာဟ္မဏ= ပုဏ္ဏားမျိုး။ (၃) ဂဟပတိ=ကြွယ်မျိုး။

လူကောက်တို့၏ လက္ခဏာ ၃ ပါး။ ။ (၁) ပျားသကဲ့သို့ နှုတ်သံ ချိုစွာ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း။ (၂) အပြင်က စီးပွားလိုယောင်နှင့် အတွင်းက အပြစ်ရှာ၍ ကြံတတ်ခြင်း။ (၃) သူတစ်ပါးအား ချစ်ခြင်းမေတ္တာ ကင်းခြင်း။

လူ ၃ ပါး။ ။(၁) လူ။ (၂) နတ်။ (၃) ဗြဟ္မာ။

လူ ၃ မျိုး။ ။(၁) နိယတ= အမိကို သတ်၍ ပဉ္စနာနန္တရိယ ကံကြီးထိုက်သူ။ (၂) တဿီလ= ပညာရှိတို့၏ ဆုံးမစကားနှင့် ကျင့်ဝတ်ကို လိုက်နာကျင့်ကြံသူ။ (၃) တဿာစ= သူတစ်ပါးထက်ပို၍ အကျင့်သိက္ခာ ပြည့်စုံသူ။

လူမိုက်လက္ခဏာ ၃ ပါး။ ။ (၁) ဥစ္စာမရှိဘဲလျက် ကာမဂုဏ်ကို အလိုရှိခြင်း။ (၂)ခွန်အား မရှိဘဲလျက် ခိုက်ရန် ပြုလိုခြင်း။ (၃) ကျမ်းဂန်အမြင်နည်းလျက် အငြင်းအခုန် ပြုလိုခြင်း။

လောက ၃ ပါး ။ ။(၁) သတ္တလောက= လူ, နတ် စသော သတ္တဝါတို့၏ လောက။ (၂) သင်္ခါရလောက= ပြုပြင်စီရင်တတ်သော လောက။ (၃) ဩကာသလောက= တော,တောင်, ရေ,မြေ သမုဒ္ဒရာ စသော လောက။

လက္ခဏာရေး ၃ ပါး။ ။(၁) အနိစ္စ= ဤ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် အမြဲမဟုတ်။ (၂) ဒုက္ခ= ဤ ရုပ်နာမ် ခန္ဓငါးပါးတို့သည် ဆင်းရဲခြင်းတရားဖြစ် ကုန်၏။ (၃) အနတ္တ= ဤရုပ်နာမ် ခန္ဓငါးပါးတို့သည် အစိုးမရ ကိုယ်မဟုတ်။

လက်နက်နှင့် ကင်း၍ မသွားရာသော အရပ် ၃ ပါး။ ။(၁) သူရဲကောင်းတို့သည် ဓား, လှံ, လေးမြား စသော လက်နက်နှင့်ကင်း၍ စစ်မြေပြင်သို့ မသွားရာ။ (၂) ပညာရှိတို့သည် ကျမ်းဂန်နှင့်ကင်း၍ သဘင်သို့ မသွားရာ။ (၃) ခရီးသွားတို့သည် ရိက္ခာနှင့်ကင်း၍ ခရီး မသွားရာ။

လင်မယား ဖြစ်ရာသည် ၃ ပါး။ ။(၁) မိဘပေးစား၍ လင်မယားဖြစ်ခြင်း။ (၂) မိမိတို့၏ သဘောအလျောက် သင့်တင့်နေထိုင်၍ ဖြစ်ခြင်း။ (၃) အသက်ကို ကယ်သူပြီးသောကျေးဇူးကြောင့်ပိုင်ခြင်း။

ဝိကာလဘောဇနေ၏ ကံအင်္ဂါ ၃ ပါး။ ။(၁) မွန်းလွဲသည်လည်းဖြစ်စေ။ (၂)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

နံနက်အခါ၌သာ သုံးဆောင်ထိုက်သော ယာဝကာလိကလည်း ဖြစ်စေ။ (၃) မျိုခြင်းလည်း ဖြစ်စေ။

ဝိတတ် ၃ ပါး။ ။ (၁) ကာမဝိတတ်= ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်၍ ကြံစည်ခြင်း။ (၂) ဗျာပါဒဝိတက်= သူတစ်ပါးတို့အား သတ်ရန် ကြံစည်ခြင်း။ (၃) ဝိဟိံသဝိတက်= သူတစ်ပါးတို့အား ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်ခြင်း။

ဝိမောက္ခ ၃ ပါး။ ။ (၁) သုညတဝိမောက္ခ= အတ္တဟူသော ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းရှိသော သံယောဇဉ် အစရှိသည်တို့မှ လွတ်မြောက်နိုင်သော ပညာ။ (၂) အနိမိတ္တဝိမောက္ခ= မမြဲသောသံယောဇဉ် အစရှိသည်တို့မှ လွတ်မြောက်နိုင်သော ပညာ။ (၃) အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခ= တဏှာ ဟူသော ထောက်တည်ရာ မှီခိုရာ မရှိသော သံယောဇဉ် အစရှိသည်တို့မှ လွတ်မြောက်နိုင်သော ပညာ။

ဝိရတိ ၃ ပါး။ ။ (၁) သမ္ပတ္တဝိရတိ= သိက္ခာပုဒ်ကို မဆောက်တည်မူ ကြဉ်အပ်သောဝတ္ထု အနီးသို့ရောက်မှ ကြဉ်ခြင်း။ (၂) သမာဒါနဝိရတိ= ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီဟု သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်လျက် ကြဉ်ခြင်း။ (၃) သမုစ္ဆေဒဝိရတိ= လောကုတ္တရာစိတ်၌ ဖြစ်၍ မကောင်းမှုတို့ကို ဖြတ်သောအားဖြင့် ကြဉ်ခြင်း။

ဝေဒနာ ၃ ပါး။ ။ (၁) သုခဝေဒနာ= ကိုယ်၌ ခံသာသော အကြောင်းအရာ။ (၂) ဒုက္ခဝေဒနာ= ကိုယ်၌ မခံသာသော အကြောင်းအရာ။ (၃) ဥပေက္ခာဝေဒနာ= ကိုယ်၌ခံသာသည်လည်း မဟုတ်၊ မခံသာသည်လည်း မဟုတ်သောအကြောင်းအရာ။

ဝတ် ၃ ပါး ။ ။ (၁) လောကဝတ်= လူတို့ ပြုကျင့်ရာသော ဝတ္တရား။ (၂)ဓမ္မဝတ်= တရားတော်အတိုင်း ပြုကျင့်ရာသော ဝတ္တရား။ (၃) ရာဇဝတ် =မင်းတို့ပြုကျင့်ရာသော ဝတ္တရား။

ဝဋ် ၃ ပါး ။ ။ (၁) ကိလေသဝဋ်= အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ဥပါဒါန်။ (၂) ကမ္မဝဋ်= ကမ္မဘဝ တစ်စိတ်, သင်္ခါရ။ (၃) ဝိပါကဝဋ်= ဝိညာဏ်, နာမ်ရုပ်, သဠာယတန, ဖဿ, ဝေဒနာ, ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ။

ဝိဇ္ဇာ ၃ ပါး (ပု, ဒိ, အာ)။ ။ (၁) ပုဗ္ဗေနိဝါသ= ရှေးလွန်လေပြီးသော ဘဝအကြောင်းကို သိနိုင်ခြင်း။ (၂) ဒိဗ္ဗစက္ခု = နတ်မျက်စိကဲ့သို့ မြင်ခြင်း။ (၃) အာသဝက္ခယ= အာသဝေါတရား ကုန်ခန်းခြင်း။

ဝုဒ္ဓိ ၃ ပါး ။။ (၁) ဇာတိဝုဒ္ဓိ= အမျိုးဖြင့် မြတ်ခြင်း။ (၂) ဂုဏဝုဒ္ဓိ= ဂုဏ်ကြီးခြင်း။ (၃)ဝယဝုဒ္ဓိ= အရွယ်ကြီးခြင်း။

ဝန္ဒိကျွန် ၃ ပါး။ ။ (၁) ဝန္ဒိ = စစ်မြေအတွင်း သူ့ဘက်က ကိုယ့်ဘက်သို့ ဝင်လာသော သုံ့ရကျွန်။ (၂)ဂါဟ= စစ်အတွင်း တောတောင် ပုန်းအောင်းသူကို ဖမ်း၍ရသော ဖမ်းရကျွန်။ (၃) ဟတ္ထက= စစ်အတွင်း ဓားအောက်, လှံအောက်ရောက်မှ ကယ်ဆယ်၍ ရသော လက်ရကျွန်။

ဝိပ္ပလ္လာသ ၃ ပါး (မှောက်မှားသော တရား)။ ။ (၁) သညာဝိပ္ပလ္လာသ= အမှတ်

www.burmeseclassic.com

များသောတရား။ (၂)ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပလ္လာသ= အယူမှားသော တရား။ (၃) စိတ္တ ဝိပ္ပလ္လာသ =အထင်မှားသော တရား။

သကဒါဂါမ် ၃ ပါး ။ ။(၁) ဧကဗီဇ သကဒါဂါမ်= တစ်ကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေနေပြီး ကျွတ်လွတ်သော သကဒါဂါမ်။ (၂) ဒွိဗီဇသကဒါဂါမ်= နှစ်ကြိမ် ပဋိသန္ဓေနေပြီးမှ ကျွတ်လွတ်သော သကဒါဂါမ်။ (၃) ဘုံစဉ်စံ သကဒါဂါမ်= တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ နိဗ္ဗာန်တိုင် မြင့်မြတ်သွားသော သကဒါဂါမ်။

သမားတို့သိရသော လက္ခဏာ ၃ ပါး။ ။ (၁) ရုဇဗိနသသလက္ခဏာ= အနာ တည်းဟူသော ရန်၏အောင်ခြင်းလက္ခဏာ သိရခြင်း။ (၂) ရသလက္ခဏာ= ဆေးအစာ တို့၏ အရသာ လက္ခဏာကို သိရခြင်း။ (၃) ဘေသဇ္ဇ= ဆေး၏ဒြပ်ကို သိရခြင်း။

သမားတို့ သွေးမစမ်းရသော အချိန် ၃ ပါး။ ။(၁) နေထွက်စ။ (၂) နေဝင်စ။ (၃) မွန်းတည့်။

သရဏဂုံ ၃ ပါး။ ။(၁) ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ= မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်း။ (၂) ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ= တရားတော်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်း။ (၃) သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ= သံဃာတော်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်း။

သရဏဂုံမပျက်သော အကြောင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) ဒိဋ္ဌိတို့အား အဆွေအမျိုးတည်း ဟု ရှိခိုးသော်လည်း ရှိပြီး သရဏဂုံ မပျက်။ (၂) အတတ်သင်သော တိတ္ထိတို့အား ဆရာဟု ရှိခိုးသော်လည်း မပျက်။ (၃) မင်းဧကရာဇ်တို့အား ကြောက်သဖြင့် ရှိခိုး သော်လည်း မပျက်။

သာသနာ ၃ ပါး။ ။ (၁) ယထာပရာဓသာသနာ = ဝိနည်း။ (၂) ယထာဓမ္မ သာသနာ= အဘိဓမ္မာ။ (၃) ယထာနုလောမသာသနာ= သုတ္တန်။

သာသနာ ၃ ရပ်။ ။ (၁) ပရိယတ္တိသာသနာ = ပိဋကတ်စာပေသင်ကြားခြင်း။ (၂) ပဋိပတ္တိသာသနာ= တရားတော်နှင့်အညီ ကျင့်ခြင်း။ (၃) ပဋိဝေဓသာသနာ= ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း။

သား ၃ ပါး ။ ။(၁) အတိဇာတ= မိဘထက် ဂုဏ်ကျေးဇူး လွန်မြတ်သော သား။ (၂) အနုဇာတ= မိဘနှင့် ဂုဏ်ကျေးဇူးတူမျှသောသား။ (၃) အဝဇာတ= မိဘအောက် ဂုဏ်ကျေးဇူး နိမ့်ညံ့သော သား။

သိကြားမင်းထက် တန်ခိုးကြီးသော နတ် ၃ ပါး ။ ။ (၁) စူဠရဋ္ဌနတ်။ (၂) မဟာရဋ္ဌနတ်။ (၃) အနေကဝဏ္ဏနတ်။ အကြောင်းကား– သိကြားမင်းက သာသနာ ပ ကာလ၌ လှူ၍ ၎င်းနတ်ကြီးများက သာသနာတွင်းတွင် လှူရသော ကောင်းမှု ကြောင့် ဖြစ်၏။

သီလ ၃ ပါး ဝိရတိ ၃ ပါး။ ။(၁) သမာဒါနဝိရတိ= တစ်ဦးဦးသော ရဟန်း မိန်းမ၊ ရဟန်းယောကျ်ားထံ ခံယူဆောက်တည်ခြင်း။ (၂) သမ္ပတ္တဝိရတိ= သူတစ်ဦး

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တစ်ယောက်ထံမှ မခံယူဘဲ ရောက်လာသော ဝတ္ထုတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၃) သမုစ္ဆေဒဝိရတိ=သောတာပတ္တိမဂ်,ဖိုလ်ကိုရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မဂ်ဖြင့် ဖြတ်၍ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

သူယုတ်လက္ခဏာ ၃ ပါး။ ။ (၁) မခေါ်ဘဲ သူ့အိမ်သို့ သွားလွန်းသူ။ (၂) သူမမေးဘဲ စကားများသူ။ (၃) မိမိဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပ,လွှားတတ်သောသူ။

သေခါနီး၌လည်းကောင်း ပဋိသန္ဓေနေဆဲ၌လည်းကောင်း ပြုသော အာရုံ ၃ ပါး ။ ။

(၁) ကံ= မသေမီကာလ အားထုတ်အပ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်စေတနာများ။

(၂) ကမ္မနိမိတ်= ဒါနဝတ္ထုများကို အာရုံပြု၍ စေတနာပေါ်လာရန် အားထုတ်ခြင်း။

(၃) ဂတိနိမတ်= ဖြစ်လတ္တံ့သော ဘဝ၏ တစ်ခုခုသော အဆင်း စသည်ထင်ခြင်း။

သင်္ကန်း ၃ မျိုး။ ။ (၁) ဥတ္တရာသင်္ဂ= ကိုယ်ဝတ်အပေါ်ရုံ၊ (၂) အန္တရဝါသက= သင်းပိုင်။ (၃) သံဃာဋိ= ဒုကုဋ်၊ နှစ်ထပ် သင်္ကန်းကြီး။

သံဝရ ၃ ပါး (ပြုပြင်စေ့ဆော်တတ်သောတရား) ။ ။ (၁) ကာယသံဝရ= ကိုယ်ဖြင့် ပြုခြင်း။ (၂) ဝစီသံဝရ= နှုတ်ဖြင့်ပြုခြင်း၊ (၃) စိတ္တသံဝရ= စိတ်ဖြင့် ပြုခြင်း။

သင်္ချာ ၃ ပါး။ ။ (၁) သုတိသင်္ချာ=တစ်ဆယ်မှ တစ်ကုဋေအထိ သုညခုနှစ်လုံးရှိသော အရေအတွက်။ (၂) ပကောတိသင်္ချာ=တစ်ဆယ်ကုဋေမှ ကုဋေကုဋာအထိ သုည တစ်ဆယ့်လေးလုံးရှိသော အရေအတွက်။ (၃) အသင်္ချေယျသင်္ချာ= ပကောတိ သင်္ချာ၏ ဆယ်ဆအရေအတွက် ဖြစ်သော တစ်နောက်မှ သုညတစ်ရာ့လေးဆယ် ရှိသော အရေအတွက်။

သတ္တိ (မင်းတို့၏) ၃ ပါး ။ ။ (၁) ပဘာဝသတ္တိ=အစိမ်းအကျက်မရွေး ထိုက်လာ,လျှင် ရာဇဒဏ်ပေးခြင်း။ (၂) ဉဿာဟသတ္တိ= စပါးဆန်ရေ ရွှေငွေ ရတနာတို့ကို အားထုတ် ဆည်းပူးခြင်း။ (၃) မန္တသတ္တိ= အရေးအရာ အားလျော်စွာ ပညာရှိတို့နှင့် တိုင်ပင်ခြင်း။

သိက္ခာ ၃ ပါး။ ။ (၁) အဓိသီလသိက္ခာ= သီလသိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၂)အဓိစိတ္တသိက္ခာ= သမာဓိရအောင် အားထုတ်ခြင်း။ (၃) အဓိပညာသိက္ခာ= ဝိပဿနာ ပွားခြင်း။

သုက်မလွှတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၃ ယောက်။ ။ (၁) ဆ ကာမာဝစရနတ်= နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်မှ နတ်တို့သည် နှစ်ယောက် နှစ်ယောက်တို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် သုက်သည် တည်ရာမှ မလျှောကျမူ၍ တည်မြဲတိုင်းသော နေရာသာလျှင် ခြောက်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။ (၂) အနာဂါမ်နှင့်ရဟန္တာ= ကာမရာဂ မရှိသောကြောင့် သုက်လွှတ်ခြင်းမရှိ။ (၃) ရူပဗြဟ္မာ=ခွာအပ်ပြီးသော ကာမရာဂရှိသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ အာဟာရဖြင့် အသက်မွေးမှု မရှိသောကြောင့် လည်းကောင်း သုက် လွှတ်ခြင်းမရှိ။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သုတ် ၃ ကျမ်း[၁] ။ ။ (၁) သုတ်သီလက္ခန်ကျမ်း။ (၂) သုတ်မဟာဝါကျမ်း။ (၃) သုတ်ပါထေယျကျမ်း။

သန္တောသတရား ရောင့်ရဲခြင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) ယထာလာဘသန္တောသ= ရသရွေ့သော ပစ္စည်းဖြင့် နှစ်သက်ခြင်း။ (၂) ယထာဗလသန္တောသ= မိမိအား တန်ရုံသော ပစ္စည်းဖြင့် နှစ်သက်ခြင်း။ (၃) ယထာသာရုပ္ပသန္တောသ= မိမိအား လျောက်ပတ်သော ပစ္စည်းဖြင့် နှစ်သက်ခြင်း။

သမ္ပပ္ပလာပကံ အင်္ဂါ ၃ ပါး။ ။ (၁) အနှစ်မရှိသော စကားကို ဆိုလိုသောစိတ်။ (၂) ၎င်းစိတ်နှင့်ပြောမိခြင်း။ (၃) သူတစ်ပါးတို့ ယုံကြည်ခြင်း။

သမ္မာသင်္ကပ္ပ ၃ ပါး ။ ။ (၁) နေက္ခမသင်္ကပ္ပ= အိမ်ထောင်မှုမှ ခွာ၍ သာသနာသို့ ဝင်ရန် ကြံစည်ခြင်း၊ ဈာန်တရားရအောင် ကြံစည်ခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန် ကြံစည်ခြင်း၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်ရန် ကြံစည်ခြင်း၊ အကုသိုလ်တရားကိုပယ်၍ကုသိုလ်တို့၌ ကြံစည်ခြင်း။ (၂) အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ= သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ မကောင်းဖြစ်ရန် စိတ်မထားမူ၍ မေတ္တာ စေတနာ ဖြူစင်စွာဖြင့် ချမ်းသာကြောင်းကိုသာ ကောင်းစွာကြံခြင်း။ (၃) အဝိဟိံသ သင်္ကပ္ပ= လက်နက်တို့ဖြင့် သူတစ်ပါးအား ညှဉ်းဆဲရန် ဆဲလွှာမြူခြိမ်းသမျှ မကြံစည်မူ၍ သတ္တဝါတို့အား ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်ရန် ကြံစည်ခြင်း။

သံအမတ်မျိုး ၃ ပါး။ ။ (၁) မိတ်ဆက်ရန်လာသော သံအမတ်။ (၂) စစ်ဖြစ်ရန် ချိန်းဆိုသော သံအမတ်။ (၃) စစ်ပြေရန် ချုပ်ဆိုရန် လာသော သံအမတ်။

သိမ်ပျက်ခြင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) နိမိတ္တအသမ္ပတ္တိ= နိမိတ်မပြည့်စုံခြင်း။ (၂) ပရိသအသမ္ပတ္တိ= အနည်းဆုံး လေးပါးမျှသော ရဟန်း မပြည့်စုံခြင်း။ (၃) ကမ္မဝါစာအသမ္ပတ္တိ= ကမ္မဝါစာမပြည့်စုံခြင်း။

သိမ်မြောက်ခြင်း ၃ ပါး။ ။ (၁) နိမိတ္တသမ္ပတ္တိ= နိမိတ်ပြည့်စုံခြင်း၊ (၂) ပရိသာသမ္ပတ္တိ= ရဟန်းလေးပါးထက် ပိုလွန်၍ ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) ကမ္မဝါစာသမ္ပတ္တိ= ကမ္မဝါစာပြည့်စုံခြင်း။

သုံ့ပန်း ၃ မျိုး။ ။ (၁) သုံ့ပန်း= တိုက်ပွဲအတွင်း သူ့ဘက်မှ ကိုယ့်ဘက်သို့ အလိုအလျောက် ဝင်လာသူ။ (၂) ဖမ်းရ= စစ်အတွင်း တောတောင် ပုန်းအောင်း နေရာရှာဖွေ ဖမ်းဆီးရမိသူများ။ (၃) လက်ရ= တိုက်ပွဲအတွင်း ဓားအောက် လှံအောက်ရောက်၍ လက်နက်အချခိုင်းပြီး သိမ်းယူရသောသူများ။

အကျင့်မတူသောလူ ၃ ဦး ။ ။ (၁) ကောင်းမြတ်သော ကိုယ် အကျင့်အကြံ၊ စိတ် အကျင့်အကြံ ရှိသူ။ (၂) အလတ်ဖြစ်သော ကိုယ်အကျင့်အကြံ၊ စိတ်အကျင့်အကြံရှိသူ။ (၃) ယုတ်ညံ့သော ကိုယ်အကျင့်အကြံ၊ စိတ်အကျင့်အကြံရှိသူ။

အနိုးတံလှူသော အကျိုး ၃ ပါး။ ။ (၁) ဖြောင့်မတ်သော သတိရှိခြင်း။ (၂) ကောင်းစွာစေ့စပ်သော အကြောင်းရှိခြင်း။ (၃) နတ်မျက်စိကို ရခြင်း။

၁။ ဝိနယသမူဟဝိနိစ္ဆယ

၂။ ကင်္ခါဝိတရဏီဂဏ္ဌိ

www.burmeseclassic.com

အစွန်းသုံးပါးမှ လွတ်သော သားငါး ၃ မျိုး။ ။(၁) လူတို့ တန္တိ သတ်လေဘိသည်ကို မိမိကိုယ်ထင်မမြင်သော သားငါး။ (၂) ရည်၍သတ်ခြင်း သတင်းကိုလည်း မကြားထသော သားငါး။ (၃) ငါ့ကို ရည်ကာသတ်သည သာဟု ရွံ့ရှာခြင်းလည်း မရှိသော သားငါး။

အဆွေခင်ပွန်း ပျက်စီးကြောင်းတရား ၃ ပါး ။ ။ (၁) မပြတ်မလပ်ပေါင်းဖော်ဆည်းကပ်ခြင်း မရှိခြင်း။ (၂) ကောင်းသော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တို့ကို ရသော်လည်း သတိမရ မပေးကမ်းခြင်း။ (၃) အခါမဟုတ်သည်၌နှစ်သက်ဖွယ်ဝတ္ထုကို တောင်းခြင်း။

အညဒိန္နကျွန် ၃ ပါး။ ။ (၁) ရာဇဒိန္န= မင်းက ပေးသော ကျွန်။ (၂) ဉာတိဒိန္န= ဆွေမျိုးက ပေးသော ကျွန်။ (၃) သခိဒိန္န= အဆွေခင်ပွန်းက ပေးသော ကျွန်။

အဒိန္နဒါနကံ အပြစ် ၃ ပါး။ ။ (၁) ဥစ္စာမွဲခြင်း။ (၂) ဆင်းရဲစွာငတ်နေရခြင်း။ (၃)အလိုမပြည့်ခြင်း။

အပဥစ္စာ ၃ ပါး။ ။ (၁) အင်္ဂမ= အသက်မရှိ ရွေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း။ (၂) ဇင်္ဂမ=အသက်ရှိ၍ ရွေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း။ (၃) ထာဝရ =မရွေ့ပြောင်း နိုင်သော ပစ္စည်း။

အဗဒ္ဓသိမ် ၃ ပါး။ ။ (၁) ဂါမသီမ= တစ်ခုသော ဂါမခေတ်ကို အစွဲပြု၍ သမုတ်သောသိမ်။ (၂) သတ္တဗ္ဘန္တရသီမ= ရွာမဟုတ်သော တော၌ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်ခုနစ်ဗန္တရပိုင်းခြား၍ သမုတ်သောသိမ်။ (၃) ဥဒကုက္ခေပသီမ= အားအလယ်အလတ်ရှိသော ယောက်ျား၏ သဲတစ်ကျသော်လည်းကောင်း၊ ရေတစ်ကျ သော်လည်းကောင်း ပိုင်းခြား၍ သမုသောသိမ်။

အဘိသိက် ၃ ပါး ။ ။ (၁) ရာဇာဘိသိက်=မင်းအဖြစ်တင်မြှောသော ဘိသိက်၊ ကဆုန်လမှာ ခံမြဲဓမ္မတာ။ (၂) မုဒ္ဒါဘိသိက်= ဦးထိပ်၌ ရေသွန်းလောင်းသော ဘိသိက်။ (၃) သိရီပဝေသနဘိသိက်= ကျက်သရေတင်သော ဘိသိက်။

အမြဲမတည်နိုင်သောအရာ ၃ မျိုး။ ။ (၁) သတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ်။ (၂) မီးခိုး။ (၃)တိမ်ရုပ်။

အရွယ် ၃ ပါး။ ။ (၁) ဗာလ=တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်အထိ။ (၂) တရုဏ= တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်မှ ခုနစ်ဆယ်အရွယ်အထိ။ (၃) ဝုမ္မ–ခုနစ်ဆယ်မှ မသေမချင်း။

အဝီစိငရဲ၏ ငရဲ၌ဒဏ် ၃ ပါး။ ။ (၁) ဆဖဿာယတနိကငရဲ= ခြောက်ပါးသောဒွါရ၌အသီးသီး တွေ့ရ, ခံရသော ဝေဒနာ ခြောက်ပါးသော အကြောင်း ဖြစ်သောငရဲ။ (၂) သင်္ကသမာဟတငရဲ= သုံးဂါဝုတ်မျှသောကိုယ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ငရဲထိန်းတို့သည် ထန်းလုံးပမာဏရှိသော, ပြောင်ပြောင်တောက်သော သံတစို့တို့ဖြင့် ထိုးသော ငရဲ။ (၃) ပစ္စတ္တဝေဒနီယငရဲ= သံပူမြေထက်၌ ပက်လက်အိပ်စေပြီးသော် ရဲရဲညီးသော သံတံကျင်ကို ရင်မှစ၍ ဦးခေါင်းကျအောင် နှက်ခြင်း၊ ရင်ဝမှ ခြေဖျားကျအောင် နှက်ခြင်း၊ အနှစ်ငါးရာကျမှ ဦးခေါင်းကို ပေါက်ခြင်း။

အာမိသတရား ၃ ပါး။ ။ (၁) ကာမာမိသ = ကာမဂုဏ်တရား လိုက်စားခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၂) လောကာမိသ= လောကသုံးပါး ခင်တွယ်ခြင်း။ (၃) ဝဋ္ဋာမိသ= ဝဋ်သုံးပါး ခင်တွယ်ခြင်း။

ဥတု ၃ ပါး ။ ။ (၁) ဂိမှန္တဥတု= နွေဥတု။ (၂) ဝဿာနဥတု= မိုးဥတု။ (၃) ဟေမန္တဥတု= ဆောင်းဥတု။

ဥတု သုံးပါး၌ အဓိကပြုသော ဓာတ် ၃ ပါး။ ။ (၁) ဂိမှန္တ=နွေဥတု၊ သည်းခြေ အဓိကပြုခြင်း။ (၂) ဝဿာန= မိုးဥတု၊ သလိပ်အဓိကပြုခြင်း။ (၃) ဟေမန္တ= ဆောင်းဥတု၊ လေဓာတ်အဓိကပြုခြင်း။

ဥပုသ်အပြား ၃ ပါး[၁]။ ။ (၁) နိဂဏ္ဌဥပုသ်= ယူဇနာ တစ်ရာအတွင်း၌ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုသာ ရှောင်မည်၊ ၎င်းမှအပ ငါမရှောင် စသည်ဖြင့် ဆောက်တည်သော ဥပုသ် (တိတ္ထိတို့၏ ဥပုသ်) အကျိုးမရှိ။ (၂) ဂေါပါဘဥပုသ်= ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို မအောက်မေ့ မရွတ်ဖတ်၊ အစားအဝတ်မှစ၍ ဗာဟီရကိစ္စတို့ကိုသာ ကြံဆတွေးတောရ၍ နွားကျောင်းသားတို့သည် နွားစားကျက်ကိုသာ တွေးတောနေဘိသကဲ့သို့ ရှိခြင်း။ (အကျိုး နည်းပါး၏။)။ (၃) အရိယာဥပုသ်= ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်တော်ကို အောက်မေ့ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ တရားစကားကိုပြောဟောခြင်း၊ ကုသိုလ်တရားကို ပွားများစေခြင်း။ (အတုမရှိ အကျိုးကြီး၏။)

သေိတ ၃ ပါး။ ။ (၁) ဓနေသိတ= ဥစ္စာရှာမှီးခြင်း။ (၂) ဓမ္မေသိတ= တရား ရှာမှီးခြင်း။ (၃) ဇီဝိတေသိတ = အသက်ရှည်မှုအတွက် ကျန်းမာရေး ရှာမှီးခြင်း။

အိုးလှူသောအကျိုး ၃ ပါး ။ ။ (၁) ရတနာတို့ဖြင့် ပြီးသော အိုးတို့ကို ရခြင်း။ (၂) ကျွန်ယောကျ်ား, ကျွန်မိန်းမတို့ကို ရခြင်း။ (၃) အတတ်ပညာတို့ကို တတ်နိုင်သော ပညာရှိခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ

ကူဋမျိုး (စဉ်းလဲခြင်း) ၃ ပါး[၂] ။ ။ (၁) တုလကူဋ= အလေးချိန်စဉ်းလဲ။ (၂) ကံသကူဋ= တင်းတောင်း, ပြည်ခွက်, စဉ်းလဲ။ (၃) မာနကူဋ= လက်မ, လက်သစ်, မိုက်, တောင်, တာ, ပေ, ကိုက် စဉ်းလဲ။

တံစိုး ၃ မျိုး ။ ။ (၁) ပဏ္ဏာကာရတံစိုး= ရွှေ, ငွေ, ကျေးကျွန်, မိန်းမတို့ဖြင့် လက်ဆောင်ထိုးခြင်း။ (၂) ဝလ္လဘာကာရတံစိုး= အကျွမ်းတဝင် ခင်မင်ရင်းနှီးစွာ မျက်နှာရအောင်ပြုလုပ်ပေါင်းသင်းမှု။ (၃) မေတ္တာကာရတံစိုး= မေတ္တာဘာဝနာ, သမာဓိ, သစ္စာတရားဖြင့် မိမိအား လေးစားယုံကြည်အောင် ပြုမူမှု။

တံစိုး ၃ မျိုး (တစ်နည်း) ။ ။ (၁) ဉာတိသာလောဟိတ= သားချင်းဆွေမျိုးတော်၍ လည်းကောင်း။ (၂) ပိယမိတ္တ= ချစ်ကျွမ်းဝင်သူဖြစ်၍ လည်းကောင်း။ (၃) ဓနဂ္ဂါဟ= ဥစ္စာကြေးငွေ ယူ၍သော်လည်းကောင်း တရားကို အနိုင်ပေးခြင်းမျိုး။

၁။ သဒ္ဒါရဘာဇနီ ၂။ သုတ်သီလက္ခန်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုခြင်း အမျိုးအစား ၃ ပါး။ ။ (၁) အာဝါဟမင်္ဂလာ= ယောကျ်ား အိမ်သို့ သတို့သမီးကို ခေါ်ဆောင်လာ၍ ပြုသော မင်္ဂလာ။ (၂) ဝိပါဟ မင်္ဂလာ= မိန်းကလေး အိမ်သို့ သတို့သားကို ခေါ်ဆောင်လာ၍ ပြုသော မင်္ဂလာ။ (၃) စရမင်္ဂလာ= အခြားနေရာ၌ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ ပြုသော မင်္ဂလာ။

ဒေသစာရီ ၃ ပါး။ ။ (၁) မဟာမဏ္ဍလဒေသစာရီ= သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် သုံးရက်နေ့၌ ရဟန်းတော်များခြံရံကာ ထိုထိုမြို့ရွာ နိဂုံးတို့သို့ တရားဓမ္မ ဟောပြ ဆုံးမတော်မူခြင်း၊ ပစ္စည်းလေးပါး အလှူခံကာ ချီးမြှောက်တော်မူခြင်းတို့ဖြင့် ကိုးလ တိုင်တိုင် လှည့်လည်တော်မူ၍ ဝါဆိုခါနီးမှ သင့်တော်ရာကျောင်း၌ ဝါကပ်တော်မူခြင်း မျိုး။ (၂) မဇ္ဈိမမဏ္ဍလဒေသစာရီ= တပည့်သာဝကသံဃာတို့ သမထ ဝိပဿနာ ဉာဏ် နုသေးသည်ဖြစ်၍ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့ကျမှ အထက်ပါ နည်းအတိုင်း ရှစ်လတိုင်တိုင် လှည့်လည်ကြွချီတော်မူခြင်းမျိုး။ (၃) အန္တိမမဏ္ဍလ ဒေသစာရီ= ချွတ်ထိုက်သောသတ္တဝါတို့ ဣန္ဒြေနုသေးသည်ဖြစ် အံ့၊ ဝါဆိုရာဌာန၌ပင် နတ်တော်လပြည့်တိုင်အောင် ငံ့လင့်တော်မူ၍ အထက်ပါ နည်းအတိုင်း နတ်တော် လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့မှ စ,တင်၍ ကြွချီတော်မူရာ ခုနစ်လပတ်လုံး ကြွချီခြင်း မျိုးဖြစ်သည်။

နတ်ပြည်၌မရကောင်းသောကမ္မဋ္ဌာန်း ၃ မျိုး။ ။ (၁) အသုဘဆယ်ပါး ကမ္မဋ္ဌာန်း။ (၂) ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်း (၃) အာဟာရေပဋိကူလသညာ ကမ္မဋ္ဌာန်း။

မုဆိုး ၃ ပါး။ ။ (၁) မာဂဝိက = သားမုဆိုး၊ သားသတ်သမား။ (၂) သာကုဏိက= ငှက်မုဆိုး၊ ကြက်ငှက်သတ်သူ။ (၃) ကေဝဋ္ဋ= လူမုဆိုး၊ တံငါ၊ အင်းသားကြီးများ။

လှိုင်းတံပိုးကြီး ၃ မျိုး[၁] ။ ။ (၁) မဟန္တဝီစိ=ယူဇနာ ခြောက်ဆယ်တိုင်အောင်။ (၂) ဂင်္ဂါဝီစိ=ယူဇနာငါးဆယ်တိုင်အောင်။ (၃) ရောဟနဝီစိ= ယူဇနာ လေးဆယ် တိုင်အောင်။

သင်္ခါရ တရား ၃ ပါး[၂] ။ ။ (၁) ပုညာဘိသင်္ခါရ= မဟာကုသိုလ်၊ ရူပကုသိုလ် စေတနာစု၊ လူ့ဘုံ, နတ်ဘုံ, ရူပဗြဟ္မာဘုံအတွက် ပြုပြင်ပေးသည်။ (၂) အပုညာ ဘိသင်္ခါရ= အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ ခု ယှဉ်သော စေတနာစု၊ အပါယ် ၄ ဘုံအတွက် ပြုပြင်ပေးသည်။ (၃) အာနဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ= အရူပကုသိုလ် ၄ ခု၌ ယှဉ်သော စေတနာစု၊ အရူပ ဗြဟ္မာဘုံအတွက် ပြုပြင် စီစဉ်ပေးသည်။

အသင်းအဖွဲ့များ ပျက်စီးကြောင်းတရား ၃ ပါး။ ။ (၁) ဗဟုနေတ္တာရ= လမ်းပြ နည်းညွှန် အမွန်ဦးစီး အကြီးအမှူးလုပ်လိုသူတို့ ပေါများခြင်း။ (၂) သဗ္ဗပဏ္ဍိတ မာနီ= အသင်းသားအားလုံး ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပညာရှိဟုသာ မှတ်ထင်လျက် ဘဝင်မြင့် နေကြခြင်း။ (၃) ဗဟုမဟိတ္တ= ရာထူး မက်မောသူတွေ ပေါများနေခြင်း။

၁။ သာရတ္ထသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ

၂။ ယမိုက်၊ ပါ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

၄ ပါးစု

ကညာ ၄ ရပ်[၁] ။ ။ (၁) မင်းမျိုးကညာ။ (၂) ပုဏ္ဏာမျိုးကညာ။ (၃) ကုန်သည်မျိုးကညာ။ (၄)လယ်ထွန်မျိုးကညာ။ (ဝံသဘောဒနည်း)။
တစ်နည်း။ ။(၁) ဂေါရီ= ရှစ်နှစ်။ (၂) ကညာ = ဆယ်နှစ်၊ (၃) ကုမာရီ = ဆယ့်နှစ်နှစ်။ (၄) မဟလ္လိကာ= ဆယ့်နှစ်နှစ်က အထက် အပိုင်းအခြားမရှိ ။ (အာယုဘောဒနည်း)။

ကထာ ၄ ရပ်။ ။ (၁) ဒါနကထာ=ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းတို့သည် အယုတ်, အလတ်, အမြတ်အားလျော်စွာ ဒါနကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ဟောတော်မူသော ဒေသနာ။ (၂) သီလကထာ= မကောင်းမှုဖြစ်သော ကိုယ်နှုတ်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်လျှင် သီလကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ဟောတော်မူသော ဒေသနာ။ (၃) သမာဓိကထာ= ကိလေသာ အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့မှ စိတ်ကိုကင်းလွတ်စေ၍ တစ်ခုသော ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ အေးမြချမ်းသာ တည်ကြည်စွာနေလျှင် သမာဓိ သမထကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ဟောတော်မူသော ဒေသနာ။ (၄) ပညာကထာ= ပရမတ္ထ အမှန် ရုပ်နာမ်ကို အကောင်မထင် လက္ခဏာရေးတင်၍ ဝိပဿနာရှုရမည်ကို ဟောတော်မူသော ဒေသနာ။

ကရိုဏ်း ၄ ပါး(အက္ခရာရှုတ်ရာ)[၂] ။ ။ (၁) ဇိဝှာမဇ္ဈကရိုဏ်း=လျှာလယ် အရပ်မှ ထွက်ပေါ်သော အသံ။ (၂) ဇိဝှောပဂ္ဂကရိုဏ်း= လျှာဖျား၏အနီးအပါးမှ ထွက်ပေါ်လာသော အသံ။ (၂) ဇိဝှဂ္ဂကရိုဏ်း= လျှာဖျားအရပ်မှ ထွက်ပေါ်သောအသံ။ (၄) သကဋ္ဌာနကရိုဏ်း=လည်ချောင်းအရပ်နှုတ်ခမ်းမှရောပေါင်းထွက်ပေါ်လာသောအသံ။

ကဝိ ၄ ပါး[၃] ။ ။ (၁) စိန္တာကဝိ= ကိုယ်တိုင်ကြံစည်၍ တတ်ခြင်း။ (၂) သုတကဝိ= တစ်စုံတစ်ခုကို ကြားဖူး၍ မကြားဖူးသေးသည်ကို စပ်တတ်ခြင်း။ (၃) အတ္ထကဝိ= အကျယ်ကို အကျဉ်း၊ အကျဉ်းကို အကျယ် စပ်တတ်ခြင်း။ (၄) ပဋိဘာနကဝိ= သူတစ်ပါး ရေးစပ်ပြီး မြင်၍ မိမိအစွမ်းနှင့် အခြားစာကို စပ်နိုင်ခြင်း။

ကာမဒုဂ္ဂတိ ၄ ဘုံ။ ။ (၁) ငရဲ= စီးပွားကြောင်း ကောင်းမှုချမ်းသာ၏သက်သက် မရှိရာဖြစ်သောဘုံ။ (၂) ပြိတ္တာ(ပေတ)= ချမ်းသာမှု ကင်းသောဘုံ။ (၃) တိရစ္ဆာန်= အောက်အဖို့အားဖြင့် လားတတ်သော ဘုံ။ (၄) အသူရကာယ်= ဣဿရိယ, ဘောဂ, ယသ စသည်တို့ဖြင့် ထွန်းတောက်ပခြင်းမှ ကင်းသောဘုံ။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရသိက္ခာပုဒ်၏ ကံအင်္ဂါ ၃ ပါး ။ ။ (၁) အဂမနီယဝတ္ထု=မသွားအပ်သော ဝတ္ထုလည်းဖြစ်စေ။ (၂)တသ္မိံသေဝနစိတ္တံ= ထိုမသွားအပ်သော ဝတ္ထု၌ မှီဝဲလိုသော စိတ်ရှိသော်လည်း ဖြစ်စေ။ (၃) သေဝနပယောဂေါ= မှီဝဲခြင်း လုံ့လလည်း ပြုစေ။ (၄) မဂ္ဂေနမဂ္ဂပဋိပတ္တိ အဓိဝါသနံ= မိမိမဂ်ဖြင့် သူ့မဂ် အတွင်းသို့ ရောက်သည်ကို သာယာခြင်းလည်း ဖြစ်စေ။

၁။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီ ၂။ သဒ္ဒါကြီးပုဒ်စစ် ၃။ ပဉ္စာကထနကျမ်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကာလိက ၄ ပါး[၁]။ ။ (၁) ယာဝကာလိက = ဘောဇဉ် ၅ ပါး၊ ခဲဖွယ် ၁၂ ပါး၊ သီးကြီး ၉ ပါးတို့။ (၂) ယာမကာလိက= အဖျော်။ (၃) သတ္တာဟကာလိက = ထောပတ်, ဆီဉ, ပျား, တင်လဲ။ (၄) ယာဝဇီဝက= ကွမ်း, ကွမ်းသီး, ဆေး စသည်များ။

ကိတ်ပြိုဟ်ဟူသော အခေါ် ပရိယာယ် ၄ ပါး။ ။ (၁) ကေတု။ (၂) ဗြဟ္မသုတ။ (၃) ဓုမဝဏ္ဏ။ (၄) သိခိ။

ကိစ္စကြီး ၄ ပါး။ ။ (၁) လောကီ လောကုတ္တရာ ချမ်းသာစေရန် သွားလာနေထိုင် ကျင့်ကြံတတ်အောင် အမှန်သိခြင်းကိစ္စ။ (၂) သိသည့်အတိုင်း အကုသိုလ်မျိုးကို မဖြစ်စေရအောင် ရှောင်ကြဉ်ဆင်ခြင်ခြင်းကိစ္စ။ (၃) သိသည့်အတိုင်း ကုသိုလ်မျိုး တို့ကိုဖြစ်ပွားစေရအောင် ပြုမူသော ကိစ္စ။ (၄)အကုသိုလ်ကိုပယ်၍ ကုသိုလ်ကို ဖြစ်ပွားစေလျက် ချမ်းသာသုခကို ရဖွယ် ရရန် ကိစ္စ။

ကမ္ဘာပတ်လုံး တည်သော အရာ ၄ ပါး (ကပ္ပဋ္ဌိတိ ၄ ပါး)[၂] ။။ (၁) ရက္ခိုဉ်ဘီလူးစောင့်သောရေအိုင်၌ ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းသည် ကျူဆစ်ကို ဖောက်၍ ရေသောက်သော ကျူတော အဆစ်မရှိ။ (၂) ငုံမင်းဖြစ်သောအခါ အဓိဋ္ဌာန်သစ္စကြောင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်မင်းပယ်စာ အရပ်သည်လည်း မီးမလောင်။ (၃)ဃဋီကာရအိမ်ရာ၌လည်း မိုးမစွတ်။ (၄) လ,ဝန်း၌ ယုန်အရုပ်လည်း မပျောက်။

ကမ္ဘာဦးတွင် အဆုံးအဖြတ် ကိရိယာ ၄ ပါး။ ။ (၁) မီး။ (၂) ရေး။ (၃) ခဲ။ (၄) ဆန်။

ကံ ၄ ပါး (အကုသိုလ်ဖြစ်စေ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်စေ)[၃]။ ။ (၁) ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံ= မျက်မှောက်ပစ္စက္ခဘဝတွင်ပင် အကျိုးပေးသော ကံ။ (၂) ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံ= အကုသိုလ်ဖြစ်စေ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်စေ ဒုတိယဘဝမှ အကျိုးပေးသော ကံ။ (၃) အပရာပရိယဝေဒနိယကံ= တတိယဘဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန်ရသည့် ဘဝတိုင်အောင် အခွင့်သာတိုင်း အကျိုးပေးသောကံ။ (၄) အဟောသိကံ= ၎င်းကာလ၌ အကျိုးမပေးသည်ရှိသော် တစ်ပါးသော ကာလ၌လည်း အကျိုးမပေးတော့သော ကံ။

ကံ အပြား ၄ ပါး[၄] ။ ။ (၁) ဇနကကံ= ပဋိသန္ဓေ, ပဝတ္တိအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၊ (၂) ဥပတ္ထမ္ဘကကံ= ထောက်ပံ့တတ်သောကံ၊ အသက်ရှိသော်လည်း တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ရုံမျှကံ။ (၃) ဥပပီဠကကံ= ကပ်၍နှိပ်စက်တတ်သော ကံ။ ဥပမာ– လူ၏အဖြစ်ကို ရပါသော်လည်း အမျိုးယုတ်ခြင်း၊ အင်္ဂါမစုံခြင်း။ (၄) ဥပစ္ဆေဒကကံ=ကပ်၍ ဖြတ်တတ်သော် ကံ၊ ဥပမာ သက်တမ်းမကုန်ဘဲ သေရခြင်း။

ကံအပြား ၄ ပါး[၅]။ ။ (၁) ဂရုကံ = ကြီးလေးသော ကံ၊ အမိကို သတ်ခြင်း၊ အဖကို သတ်ခြင်း၊ ရဟန္တာကို သတ်ခြင်း၊ မြတ်စွာဘုရားကို သွေးစိမ်းတည်အောင် ပြုခြင်း၊ သံဃာတော်အချင်းချင်း ကွဲပြားစေခြင်း။ (၂) အာသန္နကံ= သေခါနီးကာလ၌ ပြုအပ်

၁။ ဝိနယသံခိပ် ၂။ ရာဇောဝါဒ ၃။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ
၄။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ၅။ အဘိဓမ္မတ္ထ သရူပဒီပနီ

www.burmeseclassic.com

အောက်မေ့အပ်သောကံ။ (၃) အာစိဏ္ဏကံ= မပြတ်လေ့ကျက်အပ်သောကံ၊တစ်ကြိမ် တစ်ခါပင် ပြုမိသော်လည်း မပြတ်စွဲမြဲ အောက်မေ့အပ်သောကံ။ (၄) ကဋတ္တာကံ= ရှေးရှေးဘဝက ပြုခဲ့ဖူးသောကံ။

ကျောက်မျက်ရွဲမျိုး ၄ ပါး။ ။(၁) ဇေယော်= အဆင်း အရောင် အရစ်ရစ် အပတ်ပတ် ရှိသည်။ (၂) ဥဿဖရား= ထိပ်ဖျား၌ တံခွန်ရှိသည်။ (၃) ဝေယော်= အဆင်းအရောင် ရွှေတံခွန်ရှိသည်။ (၄) မယော်ရပ်= အဆင်းအရောင် အဖြူအနီ တံခွန်ရှိသည်။

ကြိယာ ၄ ပါး[၁] ။ ။(၁) ကတ္တုကြိယာ= ပြုမှုလုပ်ဆောင်သော ပုဒ်။ ၎င်းမှတစ်ဖန် (က) သတ္တုသကမ္မကြိယာ= ကမ္မကာရကလက္ခဏာ ပါဝင်သော ကြိယာ။ (ခ) ကတ္တုအကမ္မကြိယာ= ကမ္မကာရက မပါဝင်သော ကြိယာ။ (၂) ဘာဝကြိယာ= သဘောအတိုင်းဖြစ်နေသော ကြိယာ။ (၃) ကာရိုက်ကြိယာ= တစ်စုံတစ်ရာပြုလုပ်စေသော ကြိယာ။ (၄) ကိတ်ကြိယာ= မျှော်လင့်ကြံစည်ခြင်းကို ဖော်ပြသော ကြိယာ။

ကြက်၏ ကောင်းသော အကျင့် ၄ ပါး။ ။(၁) ဝုဋ္ဌာနဥ္စ= သူများရှေးဦးနိုးခြင်း။ (၂) ယုဒ္ဓဥ္စ= ခွပ်ပွဲ၌ ရဲရင့်ခြင်း။ (၃) ဗန္ဓုပိသိဝိဘာဂဥ္စ= အဆွေအမျိုးဖြစ်သော ကြက်တို့နှင့် စားစရာတို့ကို ခွဲဝေခြင်း။ (၄) ထိယာဘက္ကမဘုတ္တဥ္စ= ကြက်မ၌ မနှိပ်နင်းမူ၍ မေထုန်မှီဝဲခြင်း။

ကြောင်မျိုး ၄ ပါး။ ။(၁) ဇေယော်= ကြိုးစလွယ်တင်၊ အသားဝါသည်။ (၂) ဝေယော်= ရွှေကြိုး ရက်ဟန် ရှိသည်။ (၃) ရှိန်ပုတ် = ဝါဝါစိမ်းစိမ်း ရွှေရွှေ ရှိသည်။ (၄) ရှိန်တူ = ကြိုးဝိုက်ဝိုက်သဏ္ဍာန်ရှိသည်။

ကျွန် ၄ မျိုး ။ ။(၁) အန္တောဇာတ=အိမ်ပေါက်ကျွန်။ (၂) ဓနက္ကီတ=ငွေဝယ်ကျွန်။ (၃) သာမံဒါသ= ကိုယ်တိုင်ကျွန်ခံသောကျွန်။ (၄) ကရမာနီတ= စစ်ပွဲမှဖမ်းရသော သုံ့ရကျွန်။

ကျွန်းကြီး ၄ ကျွန်း[၂] ။ ။(၁) ပြုဗ္ဗဝိဒေဟ= အရှေ့ကျွန်း၊ လဝန်းသဏ္ဍာန် ယူဇနာ ၇၀၀၀။ (၂) အပရဂေါယာ= အနောက်ကျွန်း၊ အထက်က အတိုင်း။ (၃) ဥတ္တရကုရု= မြောက်ကျွန်း၊ လေးထောင့်သဏ္ဍာန် ယူဇနာ ၈၀၀၀။ (၄) ဇမ္ဗူဒီပါ= တောင်ကျွန်း၊ သုံးထောင့်ပုံသဏ္ဍာန် ယူဇနာ ၁၀၀၀၀။

ကြွက် ၄ ကောင်[၃] ။ ။(၁) တွင်းကားတူး၏ မနေ။ (၂) တွင်းကားမတူး တွင်းနေ၏။ (၃) တွင်းလည်းတူး၏ တွင်းလည်းနေ၏။ (၄) တွင်းလည်းမတူး တွင်းလည်းမနေ။

ကြွက် ၄ ကောင်နှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်[၄]။ ။(၁) တရားကိုကား သင်၏၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိ။ (၂) တရားကိုကား မသင်၊ သစ္စာလေးပါးကို သိ၏။ (၃) တရားကိုလည်း သင်၏၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း သိ၏။ (၄) တရားကိုလည်း မသင်၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း မသိ။

၁။ မြန်မာသဒ္ဒါ ၂။ သာရတ္ထဒီပနီ

၃။ အင်္ဂုတ္တိုရ် ၄။ အင်္ဂုတ္တိုရ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ခင်ပွန်းယုတ် ၄ ပါး[၁] ။ ။ (၁) အညဒတ္ထုဟရ= မိမိ၏ အကျိုးကိုသာ ငဲ့သည့် ခင်ပွန်းယုတ်။ (၂)ဝစီပရမ= နှုတ်ဖြင့် သာပေးသကဲ့သို့ ဆိုသည့်ခင်ပွန်းယုတ်။ (၃) အနုပိယဘာဏ= ချစ်ခင်ယောင်ဆောင်သော ခင်ပွန်းယုတ်။ (၄) အပါယ သဟာယ= အကျိုးမရှိသော အရာ၌ အဖော်ပြုတတ်သော ခင်ပွန်းယုတ်။

ချစ်ခင်ခြင်းအမြဲမပြတိုက်သူ ၄ ဦး ။ ။ (၁) ကျွန်ကို ကွယ်ရာတွင်သာ ချီးမွမ်းပြောဆို ချစ်ခင်ခြင်းပြရာ၏။ (၂) အစေအပါးစာရင်းငှားတို့ကို အစားအသောက် ကျွေးမွေးသည့်အခါသာ ပြရာ၏။ (၃) သားသမီးတို့ကို အိပ်ပျော်နေရာမှယုယ၍ ချစ်ခင်ခြင်း ပြရာ၏။ (၄)မယားကို အဝတ်အစားပေးကမ်းနေစဉ်နှင့် ပျော်ပါးစဉ်မှ ပြရာ၏။

ခြင်္သေ့ ၄ မျိုး။ ။ (၁) တိဏ= နွားမပြောက်အဆင်းရှိ၍ မြက်ကို စားသောခြင်္သေ့။ (၂) ကာလ= နွားမနက်အဆင်းရှိ၍ မြက်ကိုစားသောခြင်္သေ့။ (၃)ပဏ္ဍု= ဖျော့သော သစ်ရွက်ရောင်ရှိသော ခြင်္သေ့။ (၄) ကေသရာဇာ= လည်ပင်း၌ နီသော လည်ဆံရှိသော ခြင်္သေ့။

ဂုဏကျွန် ၄ ပါး။ ။ (၁) အဋ္ဌဒါသ= ရှေ့နေခ,ကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (၂) ဘေသဇ္ဇဒါသ= ဆေးကုခ,ကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (၃) ဘတ္တဒါသ= ကျွေးမွေးသော ထမင်းခ,ကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (၄) ဝတ္ထုဒါသ= ယာမြေခ,ကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။

ဂမ္ဘီရ ၄ ပါး ။ ။ (၁) အတ္ထဂမ္ဘီရ= အကျိုး၏ နက်နဲခြင်း။ (၂) ဓမ္မဂမ္ဘီရ=အကြောင်း၏ နက်နဲခြင်း။ (၃) ဒေသနာဂမ္ဘီရ= တရားတော်၏ နက်နဲခြင်း။ (၄) ပဋိဝေဓ ဂမ္ဘီရ= ပညာ၏ နက်နဲခြင်း။

ဂန္ဓ (အနံ့) ၄ ပါး ။ ။ (၁) သုဂန္ဓ= ကောင်းသောအနံ့။ (၂) ဒုဂန္ဓ= မကောင်းသော အနံ့။ (၃) ဥဂ္ဂတ= ထက်သောအနံ့။ (၃) အနုဂ္ဂတ= နုံ့သောအနံ့။

ငှက် ၄ မျိုး ။ ။ (၁) ညွှတ်ကြော့ကွင်း၌မိပြီးလျှင် ညွှတ်ကွင်း၌ပင် သေသွားသော ငှက်တစ်မျိုး။ (၂) ညွှတ်ကြော့ကွင်းအပြင်၌ နေ၍ ညွှတ်ကွင်း၌ မိကာ သေရသော ငှက်တစ်မျိုး။ (၃) ညွှတ်ကြော့ကွင်း၌ မိပြီးမှ ညွှတ်ကွင်းအပြင်တွင် သေရသော ငှက်တစ်မျိုး။ (၄) ညွှတ်ကြော့ကွင်း အပြင်တွင်နေ၍ အပြင်၌ပင် သေသွားသော ငှက်တစ်မျိုး။

စကားအရာ အင်္ဂါ ၄ တန်[၂]။ ။ (၁) သုဘာသိတ= အကျိုးစီးပွားနှင့် ယှဉ်သည့် ကောင်းမြတ်သော စကား။ (၂)ပိယဝါစာ= ချစ် နှစ်လိုဖွယ် ဆိုသောစကား။ (၃) ဓမ္မဝါစာ= တရားတော်နှင့် ညီညွတ်သော စကား။ (၄) သစ္စဝါစာ= ဖြောင့်မှန်သော စကား။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ ၄ ပါး ။ ။ (၁) ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ= အာပတ် ခုနစ်ပုံကို ကောင်းစွာစောင့်ခြင်း။ (၂)ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ= ဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို ကောင်းစွာ

၁။ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ် ၂။ သမန္တစက္ခု ၃။ သုတ္တနိပါတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

စောင့်ခြင်း။ (၃)အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သီလ= မိစ္ဆာဇီဝမှ ကြဉ်၍ ကောင်းစွာစောင့်ခြင်း။ (၄) ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ =ဆွမ်း, သင်္ကန်း, ကျောင်း, ဆေးတည်း ဟူသော ပစ္စည်းလေးပါးကို ပစ္စဝေက္ခဏာတင်၍ ဆင်ခြင် သုံးသပ်ခြင်း။

စတုလောကပါလနတ်ကြီး ၄ ပါး (စတုမဟာရာဇ်)[၆] ။ ။ (၁) တေရဋ္ဌနတ်မင်းကြီး = မြင်းမိုရ်တောင်၏ အရှေ့မျက်နှာ အရပ်၌ နေ၏။ (၂) ဝိရူဠှကနတ်မင်းကြီး= မြင်းမိုရ်တောင်၏ တောင်မျက်နှာ အရပ်၌ နေ၏။ (၃) ဝိရူပက္ခနတ်မင်းကြီး= မြင်းမိုရ် တောင်၏ အနောက်မျက်နှာ အရပ်၌ နေ၏။ (၄) ကုဝေရနတ်မင်းကြီး= မြင်းမိုရ် တောင်၏ မြောက်မျက်နှာ အရပ်၌ နေ၏။

စတုဝဂ္ဂ ၄ ပါး[၂] ။ ။ (၁) ဓမ္မ=ကိုယ်ကျင့်တရား ပြုမှု။ (၂) အတ္ထ= ကိုယ်အကျိုးစီးပွား ပြည့်စုံမှု။ (၃) ကာမ= လောကီကာမဂုဏ် ခံစားမှု။ (၄) မောက္ခ= သံသရာ ဝဋ်အတွင်းမှ လွတ်ကင်း ထွက်မြောက်မှု။

စမ အက္ခရာ ၄ လုံး[၃] ။ ။ (၁)စ။ (၂)ဓ။ (၃)ဗ။ (၄)ဝ။ ဒေါင်း, ပုစွန်, ဝံ,ငါးနှင့်၊ ညွှန်ကြားတဲ့ စာလေးမယ်။ (ဦးပုည တေးထပ်။)

စာဖတ်ရာတွင် ကွဲပြားသော အက္ခရာ သံ ၄ မျိုး ။။ (၁) သိထိလ အက္ခရာ= အသံကို လျော့လျော့ထား၍ ရွတ်ဖတ်ရသော အက္ခရာ။ ဥပမာ က.ဂ.စ.ဇ။ (၂) ဓနိတ အက္ခရာ = အသံကို တင်းတင်းထား၍ ရွတ်ဖတ်ရသော အက္ခရာ။ ဥပမာ ခ.ဃ.ဆ.ဈ။ (၃)နိဂ္ဂဟိတအက္ခရာ= နှာခေါင်းသံနှင့်ဖတ်ရသော အက္ခရာ။ ဥပမာ င.ည.ဏ.န.မ။ (၄) ဝိမုတ္တအက္ခရာ= အားလုံးနှင်နှင် အသံလျော့လျော့ ရွတ်ဖတ်ရသော အ,ဝဂ်များ။ ဥပမာ ယ.ရ.လ.ဝ.သ.ဟ.ဠ.အ။

စေတီ ထိုက်သူ ၄ ဦး[၆] ။။ (၁) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ= အလုံးစုံသောတရားကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ (၂) ပစ္စေကဗုဒ္ဓ= အသီးအခြားပွင့်တော်မူသော ဘုရားငယ်။ (၃) သာဝက= ဘုရား၏တပည့်သား သံဃာတော်။ (၄) စက္ကဝတ္တိရာဇာ= စကြဝတေးမင်း။

စေတီယကျွန် ၄ ပါး။ ။ (၁) ကုလုပက= မင်းကို စိုးကပ်ပြုစုသူကို ဝယ်အပ်သော ကျွန်။ (၂) အညဒိန္န= သူတစ်ပါး ပေးလှူသော ကျွန်။ (၃) သုဒ္ဒါဇာတ= အမ အရံစောင့်, အဖ အလွတ် လူဖြစ်သော ကျွန်။ (၄) ရာဇဒိန္န= ပြည့်ရှင်မင်းက ပေးသော ကျွန်။

စေတီ ၄ ပါး[၅]။ ။ (၁)ဓာတုစေတီ= ဓာတ်တော်။ (၂)ဓမ္မစေတီ=တရားတော်။ (၃) ပရိဘောဂစေတီ = မြတ်စွာဘုရား၏ အသုံးအဆောင်။ (၄) ဥဒ္ဒိဿစေတီ။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်စား ရုပ်တု ဆင်းတုတော်။

စက် ၄ ပါး[၆]။ ။ (၁) ပုဗ္ဗေစကတပုညတာ= ရှေး၌ ပြုဖူးသော ကောင်းမှုရှိသူ၏။

၁။ ပရိတ်ကြီး ၂။ မြန်မာမင်းအုပ်ချုပ်ပုံ၊ ပ ၃။ ကျည်းကျန် မေတ္တာစာ

၄။ စွယ်စုံကျော်ထင်၊ ဒု ၅။ စေတီယဝိနိစ္ဆယကျမ်း ၆။ စတုက အင်္ဂုတ္တိုရ်

www.burmeseclassic.com

အဖြစ်။ (၂) ပတိရူပဒေသဝါသ= သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေရခြင်း။ (၃) သပ္ပုရိသူပနိဿယ=ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ကို မှီဝဲခြင်း။ (၄) အတ္တသမ္မာပဏိဓိ= မကောင်းသောအမှုကိုစွန့်ပယ်၍ ကောင်းသောအမှုကို ပြုခြင်း၌ စိတ်ခိုင်နိုင်ခြင်း။

စောင်း၏ ကြားခြင်း အချုပ် ၄ ပါး။ ။ (၁) တာရ= အလွန်မြင့်သော အသံ။ (၂) ကလ= အက္ခရာ, ပုဒ်, ဗျည်း မထင်မရှား သာယာသော အသံ။ (၃) မန္ဒ= နက်သော အသံ။ (၄) ကာကလီ= သိမ်မွေ့သော အသံ။

စစ်ချီခြင်း ၄ ပါး[၁] ။။ (၁) သပဒဏ္ဍက ဗျူဟာ= ရှားလှံတံကဲ့သို့ ချီခြင်း၊ စစ်ဖျား၊ စစ်လယ်၊ စစ်နောက် အညီအမျှ ချီခြင်း။ (၂) ပါသာဒိက ဗျူဟာ= ပြာသာဒ်ကဲ့သို့ စစ်ချီခြင်း၊ ရှေ့စစ်ဖျားသွယ်၍ နောက် စစ်အားကြီးစွာနှင့် ချီခြင်း။ (၃) စကော်ဋ္ဋက ဗျူဟာ= ပန်းပုံတောင်းသဏ္ဍာန်ကဲ့သို့ စစ်ချီခြင်း၊ ရှေ့စစ်ဖျားကြီး ၍ နောက်စစ်အား တရွေ့ရွေ့ငယ်စွာ ချီခြင်း။ (၄) မုဒိင် ဗျူဟာ= မုရိုးစည်သဏ္ဍာန် ကဲ့သို့ စစ်ချီခြင်း၊ စစ်ရင်း စစ်ဖျားသေး၍ အလယ်တွင် အားကြီးစွာ နှင့် ချီခြင်း။

စစ်ဆင်နည်း ၄ ပါး[၂] ။ ။ (၁) ပဒုမံ= ပဒုမ္မာ ပွင့်ကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၂) သကဋ္ဋံ= လှည်းဦးကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၃) စက္ကံ= စက်ဝန်းကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၄) ရထံ= ရထားကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။

စစ်ထဲ၌ မသတ်ရာသည် ၄ ပါး။ ။ (၁) လက်နက်ချလျက်ပြေးသူ၊ သို့မဟုတ် ရှိခိုးဦးညွှတ်နေသူ။ (၂) အဝတ်အစား အလွတ်ပြေးသူ။ (၃) မိန်းမ။ (၄) ရဟန်း။

စစ်အင်္ဂါ ၄ ပါး။ ။ (၁)ဟတ္ထိဂတ=ဆင်စီးစစ်သည်(၂)အဿဂ=မြင်းစီးစစ်သည်။ (၃) ရထဂတ= ရထားစီးစစ်သည်။ (၄) ပတ္တိကာ = ခြေစစ်သည်။

စဏ္ဍာလ ၄ ဦး။ ။ (၁) သုဘရာဇာ= သချိုင်းတွင်းတူး မြေမြှုပ်သူ။ (၂) ဖုန်းတောင်းစား =သူတစ်ပါးထံ ဆုတောင်း၍ စားရသူ။ (၃) ပြည့်တန်ဆာ= ကာမအားဖြင့် ကိုယ်ကိုအပ်၍ စားသောက်ရသူ မိန်းမ။ (၄) သွေးမစွမ်း=ကုဋ္ဌနူနာစွဲကပ်သူ။

ဆို၍ မနာလိုသူ ၄ ယောက်။ ။ (၁) မသဒ္ဓါသူကို သဒ္ဓါတရားရှိအောင် ဆို၍ မနာလိုခြင်း။ (၂) အကြားအမြင်မရှိသူကို အကြားအမြင်ရှိအောင်ဆို၍ မနာလိုခြင်း။ (၃)ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းမရှိသူကို ပေးကမ်းရန်ဆို၍ မနာလိုခြင်း။ (၄) ပညာမရှိသူကို ပညာရှိအောင်ဆို၍ မနာလိုခြင်း။

ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း အလုံး ကြားနိုင်သော အသံကြီး ၄ ပါး[၃] ။ ။ (၁) ပဏ္ဍကဘီလူးသည် ကောရဗျမင်းကြီးနှင့်အန်ကစားရာဝယ် အန်နိုင်၍လက်ပန်းပေါက်တီးလျက် ငါအောင်ပြီဟုဟစ်သောအသံ။ (၂)ကဿပဘုရားမြတ်စွာသာသနာတော်ရွေ့လတ်သော် မာတလိနတ်သားသည် ခွေးနက်ကြီးအယောင်ဆောင်၍ဟောင်သောအသံ။

၁။ သေနင်္ဗျူဟာစစ်သမိုင်း ၂။ သေနင်္ဗျူဟာစစ်သမိုင်း

၃။ သံယုတ်၊ အာဋ္ဌာဝကသုတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၃) ကေလာသဘတောင်ထိပ်၌ ရပ်၍ ငါအာဠှာဝက ဟု ဟစ်သော အာဠှာဝက ဘီလူး၏အသံ။ (၄) ငါ ကုသမင်း ဟု ဟစ်သော ကုသလမင်းကြီး၏ အသံ။

တူရိယာ ၄ မျိုး။ ။ (၁) စည်မျိုးတူရိယာ။ (၂) ကြေးမျိုးတူရိယာ။ (၃) တံပိုးမျိုး တူရိယာ။ (၄) အငြိမ့်မျိုး တူရိယာ။

တေဇောဓာတ် ၄ ပါး။ ။ (၁) သန္တပ္ပနတေဇော=ချမ်းတုံပူတုံရှိခြင်း။ (၂)ဒဟ တေဇော =အလွန်ပူခြင်း။ (၃) ဇိရဏတေဇော=ရင့်ရော်စေခြင်း။ (၄) ပါစက တေဇော =ကျက်စေခြင်း။

တော်လေးဝ[၁]။ ။ (၁) အမရာ= မဟော်သဓာ၏မိန်းမ။ (၂) ကိန္နရီ= စန္ဒကိန္နရီ။(၃)မဒ္ဒီ= ဝေဿန္တရာမင်းကြီး၏ မိဖုရား။ (၄) သမ္ဗုလ= သောတ္ထိသေန၏ မိဖုရား။

ထီးဖြူ ၄ စင်း[၂] ။ ။ (၁) နဝဒဏ္ဍ= ထီးရွက်ကိုးဆင့် ထီးရိုးဆယ်တောင်။ (၂) မနော ဟရ= ထီးရိုးခြောက်တောင်။ (၃) အာတပတ္တ= ထီးရိုးငါးတောင်။ ဤ သုံးပါးကား ရာဇပလ္လင်မှာ ဆောင်းသော ထီးများ။ (၄) ဝိဇယပတြ= ထီးရိုး လေးတောင်၊ ထွက် တော်မူရာတွင် ဆောင်း၏။

ဒါနဝတ္ထု ၄ ပါး[၃]။ ။ (၁) သေနာသန = ကျောင်း။ (၂) စီဝရ = သင်္ကန်း။ (၃) ပိဏ္ဍပါတ= ဆွမ်း။ (၄) ဘေသဇ္ဇ= ဆေး။

ဒါန၏ စင်ကြယ်ခြင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) အလှူပေးဒါယကာသာစင်ကြယ်၍ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ် မစင်ကြယ်သော ဒါန။ (၂) အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်သာ စင်ကြယ်၍ အလှူဒါယကာ မစင်ကြယ်သောဒါန။ (၃) အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ အလှူဒါယကာပါ မစင်ကြယ် သောဒါန။ (၄) အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ အလှူဒါယကာပါ စင်ကြယ်သောဒါန။

ဒါသိကျွန် ၄ ပါး ။ ။ (၁) အန္တောဇာတ= မိလာ ဖလာ အိမ်ပေါက် အစဉ်ကျွန် က မွေးသော ကျွန်။ (၂) ဓနက္ကိတ= ငွေဝယ်ကျွန်က မွေးသော ကျွန်။ (၃) ဥဒ္ဓါရ= ပေါင်ကျွန်က မွေးသော ကျွန်။ (၄) တာဝကာလိကပဝေသန= မြီမဆပ်မီ အခိုက် အတန့် သွင်းထားသော ကျွန်က မွေးသောကျွန်။

ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုးပွားတိုးစေသော အလှူအင်္ဂါ ၄ ပါး ။ ။(၁) ဝတ္ထုသမ္ပဒါ= အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ရဟန္တာ၊ သို့မဟုတ် အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် စသည်ဖြင့် မြင့်မြတ် သောသူ ဖြစ်ခြင်း။ (၂) ပစ္စယသမ္ပဒါ= အလှူဝတ္ထု၏ စင်ကြယ်သော တရားသဖြင့် ရသည့် ပစ္စည်း ဖြစ်ခြင်း။ (၃) စေတနာသမ္ပဒါ= သောမနဿ သဟ ဂတ ဉာဏ သမ္ပယုတ်နှင့် ယှဉ်၍ စေတနာသုံးတန် ပြင်ဒွာန်းသော စိတ်ရှိခြင်း။ (၄) ဂုဏာတိရေက သမ္ပဒါ= အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ နိရောဓသမာပတ်မှ ထတော်မူသောအခါဖြစ်သည့် ဂုဏ် နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

ဒုက္ခသစ္စာ၏ အနက် ၄ ချက်[၄]။ ။ (၁) ပီဠနဋ္ဌော = အပြင်းအပြ နှိပ်စက်တတ် သောသဘော။ (၂) သင်္ခတဋ္ဌော= အမြဲမပြတ် ပြုပြင်ထူထောင်အပ်သော သဘော။

၁။ စပယ်ပင်ဝတ္ထု။ ၂။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီ။ ၃။ ဝိနည်း ၄။ စတုသစ္စဒီပနီ။

www.burmeseclassic.com

(၃)သန္တာပဋ္ဌော= အဖန်ဖန် ကြောင့်ကြ ပူပန် စေတတ်သော သဘော။ (၄) ဝိပရိဏာမဋ္ဌော= အတည်မမြဲ ဖောက်လွဲဖောက်ပြန်တတ်သော သဘော။

ဓာတ် ၄ ပါး။ ။(၁) ပထဝီ = မြေဓာတ်။ (၂) အာပေါ= ရေဓာတ်။ (၃) တေဇော= မီးဓာတ်။ (၄) ဝါယော=လေဓာတ်။

ဓာတ် ၄ ပါး ပျက်ခြင်း လက္ခဏာ ၄ ပါး။ ။ (၁) ပထဝီဓာတ်ပျက်ခြင်း။ (၂) တေဇောဓာတ်ပျက်ခြင်း။ (၃) အာပေါဓာတ်ပျက်ခြင်း။ (၄) ဝါယောဓာတ် ပျက်ခြင်း။

နိရောဓသစ္စာ၏အနက် ၄ ချက်[၁] ။ ။ (၁) နိဿရဏဋ္ဌော= ဒုက္ခလက်မှ ထွက်မြောက်လွတ်လပ်ခြင်း သဘော။ (၂) ပဝိဝေကဋ္ဌော= နှောင့်ယှက်ခြင်းတို့မှ လွတ်ကင်းသောသဘော။ (၃) အသင်္ခတဋ္ဌော= အဖန်ဖန်ပြုပြင်ခြင်းမှ လွတ်သော သဘော။ (၄) အမတဋ္ဌော= အဖန်ဖန် သေခြင်းမှ လွတ်ကင်းသော သဘော။

နီလာမျိုး ၄ ပါး။ ။ (၁) နီလာ။ (၂) ဂန္ဓနီလာ။ (၃)ဣန္ဒနီလာ။ (၄) ဥပနီလာ။

နီလာမျိုး ၄ ပါး။ ။ (၁) ဝိသျှ= ထင်းရှူးကဲ့သို့ သက်တန့်ရောင် တံခွန်ရှိသည်။ (၂)နီလာ= ပြာပြာ အောင်မဲညိုသဏ္ဌာန် တံခွန်ရှိသည်။ (၃) နီလာသာခံ= အပြာပြောက်ပြောက်ကျားကျား ရှိသည်။ (၄) ဥပနီလာ= ကြာညိုအဆင်းကဲ့သို့ သဏ္ဌာန်ရှိသည်။

နတ်တို့၏ စုတေသော အကြောင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) အသက်တမ်းကုန်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ (၂) ကံကုန်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ (၃) အာဟာရကုန်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ (၄)အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။

နတ် ၄ ပါး ။ ။(၁) ကာမာဝစရနတ်။ (၂) ရူပါဝစရနတ်။ (၃) အရူပါဝစနတ်။ (၄) ဝိသုဒ္ဓိနတ်။

နံ့သာမျိုး ၄ ပါး[၂]**။** ။ (၁) ကုက္ကုံမံ။ (၂) လေးညှင်းပွင့်။ (၃) ကမျည်း။ (၄) တောင်ဇလပ်။

နွားလားဥသဘ ၄ ခု။ ။(၁) အဖော်နွားတို့၌ကား ကြမ်း၏၊တစ်ပါးနွား၌မကြမ်း။ (၂) တစ်ပါးနွား၌ကား ကြမ်း၏၊ အဖော်နွား၌မကြမ်း။ (၃) တစ်ပါးနွား၌လည်း ကြမ်း၏၊ အဖော်နွား၌လည်း ကြမ်း၏။ (၄) တစ်ပါးနွား၌လည်းမကြမ်း၊ အဖော်နွား၌လည်း မကြမ်း။

နှစ်သက်စေကြောင်း တရား ၄ ပါး။ ။ (၁) အလိုရမ္မက်ကြီးသူကို ဥစ္စာ ပေးကမ်းသဖြင့် နှစ်သက်စေရာ၏။ (၂) ဂုဏ်မာန်ခက်ထန်သူကို လက်အုပ်ချီ၍ နှိပ်ချသဖြင့် နှစ်သက်စေရာ၏။ (၃) မိုက်မဲသောသူကိုအလိုလိုက်သဖြင့် နှစ်သက် စေရာ၏။ (၄) ပညာရှိသူကို မှန်သောစကားဆိုသဖြင့် နှစ်သက်စေရာ၏။

ပဋိသန္ဓေ ၄ မျိုး။ ။ (၁) အဏ္ဍဇ=ဥ၌တည်၍ဖြစ်သောသန္ဓေ။ (၂)သံသေဒဇ=

၁။ စတုသစ္စဒီပနီ။ ၂။ အဘိဓာန် နိဿယသစ်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သစ်ရွက်သစ်ပွင့်၌ ဖြစ်သောသန္ဓေ။ (၂) ဇလာဗုဇ= အမိဝမ်း၌ ကလလရေကြည် တည်၍ ဖြစ်သောသန္ဓေ။ (၄)ဩပပါတိက= မွေးဖွားခြင်းမရှိ နတ် ဗြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်ထင် ဖြစ်လာသော သန္ဓေ။

ပဋိသန္ဓေ ၄ ပါး[၁]။ ။ (၁) အပါယ်ပဋိသန္ဓေ= ငရဲ, တိရစ္ဆာန်, ပြိတ္တာ, အသူရကာယ်တွင် ဖြစ်ခြင်း။ (၂) ကာမ သုဂတိ ပဋိသန္ဓေ= လူ့ပြည်နတ်ပြည်တွင် ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ။ (၃)ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေ= ရူပါဝစရ ဗြဟ္မာဘုံ ၁၆ တွင် ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ။ (၄) အရူပါ ဝစရ ပဋိသန္ဓေ= အရူပ ၄ ဘုံ၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ။

ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် ၄ ပါး။ ။ (၁) အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ= အကျိုးကိုသိသောဉာဏ်။ (၂) ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ= အကြောင်းကိုသိသေ ဉာဏ်။ (၃၃) နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ= သဒ္ဒါကို သိတတ်သော ဉာဏ်။ (၄) ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ= သစ္စာ ၄ ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိ တတ်သော ဉာဏ်။

ပယတ် ၄ ပါး၊ စာရွက်ဖတ်ရာတွင် နှုတ်ခမ်းထား ၄ ပါး[၂] ။ ။ (၁) သံဝုဋ္ဌ= နှုတ်ခမ်းကို ပိတ်ခြင်း။ (၂) ဝိဝဋ္ဌ= နှုတ်ခမ်းကို ဖွင့်ခြင်း။ (၃) ဖုဋ္ဌ= နှုတ်ခမ်းကို ထိ ခြင်း။ (၄) ဤသံဖုဋ္ဌ= နှုတ်ခမ်းကို စဉ်းငယ်ထိခြင်း။

ပရိသတ် ၄ ပါး။ ။ (၁) ရဟန်းယောက်ျား။ (၂) ရဟန်းမိန်းမ။ (၃) ဒါယကာ။ (၄) ဒါယိကာမ။

ပါရာဇိက ၄ ပါး။ ။ (၁) မေထုနသိက္ခာပုဒ်၏အင်္ဂါ= မှီဝဲလိုသော စိတ် ရှိသည် လည်း ဖြစ်စေ၊ မဂ်ဖြင့်မဂ်သို့ သွင်းသည်လည်းဖြစ်စေ (အင်္ဂါနှစ်ပါး)။ (၂)အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါ= လူ၏ ဥစ္စာ၊ လူ၏ဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ခိုးလိုသော စိတ်၊ ပါရာဇိကလောက်သော ဝတ္ထု၊ ထိုဝတ္ထုကို ခိုးခြင်း (အင်္ဂါ ၅ ပါး)။ (၃) မနုဿ ဝိဂ္ဂဟသိက္ခပုဒ်၏အင်္ဂါ= လူဖြစ်သော သတ္တဝါ၊ သတ္တဝါ ဟူသော အမှတ်၊ သေစေ လိုသောစိတ်၊ သတ်ခြင်း လုံ့လ ပယောဂ၊ ထိုပယောဂဖြင့် သေခြင်း (အင်္ဂါ ၅ ပါး)။ (၄)ဥတ္တရိမနုဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါ= မိမိ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ထင်ရှား မရှိခြင်း၊ ယုတ်မာသောအလိုဖြင့် ထိုဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကိုကြားခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို မညွှန်းခြင်း၊ အကြင်သူအား ကြား၏၊ ထိုသူ၏ လူဇာတ်ဖြစ်ခြင်း၊ ထိုကြားသော ခဏ၌ သိခြင်း (အင်္ဂါ ငါးပါး)။

ပါရာဇိက ၄ ပါး[၃]။ ။ (၁) မေထုနပါရာဇိက= မေထုန်ဟူသောမမြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း။ (၂) အဒိန္နာဒါန ပါရာဇိက= သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း။ (၃) မနုဿ ဝိဂ္ဂဟ= လူစင်စစ် အသက်ကို သေစေလိုသော စိတ်ဖြင့် သတ်ခြင်း။ (၄) ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မပါရာဇိက= မရသေးသောဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကို ရ၏ ဟုပြောဟောခြင်း။

ပိဋကတ်လာ ကျွန် ၄ ပါး။ ။(၁) ဩဓနတ္တိက= ငွေနှင့်ဝယ်သော ခနက္ကိတကျွန်။ (၂) အန္တောဇာတ= မိဘလာကျွန်။ (၃) ဒါသဗျောပဂတ= မိမိအလျောက် ခံသော ကျွန်။ (၄) ဝန္ဒိ= သုံ့ပန်းလက်ရကျွန်။

၁။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ၂။ သဒ္ဒါကြီးပုဒ်စစ် ၃။ ဝိနယသံခိပ်

www.burmeseclassic.com

ပိဋကတ်သုံးပုံတို့၏ နက်နဲခြင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) ဓမ္မ= ပါဠိတော်၏ နက်နဲခြင်း။ (၂) အတ္ထ= ထိုပါဠိ၏အနက် နက်နဲခြင်း။ (၃) ဒေသနာ=နှလုံးပေါက်၍ ဟောသော ဝစီဘေဒ သဒ္ဒါနက်နဲခြင်း။ (၄) ပဋိဝေဓ=ပါဠိကိုလည်းကောင်း အနက်ကို လည်းကောင်း အဟုတ်အဟပ်သိသော ဉာဏ်၏ နက်နဲခြင်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကာ၏ အင်္ဂါ ၄ ပါး။ ။ (၁) ခွဲအပ်သော သူတစ်ထူးဖြစ်ခြင်း။ (၂) ကွဲပြားခြင်းကို အလိုရှိခြင်း။ (၃) မိမိကို ချစ်စေလိုခြင်း။ (၄) ထိုသို့ မိမိအား ချစ်ခင်ခြင်းကို လုံ့လပြုသောအားဖြင့် ထိုလုံ့လကို သိခြင်း။

ပေါ့သော (အနှစ်မဲ့သော) အမျိုး ၄ ဦး ။ ။ (၁) တုလံ= လဲဝါဂွမ်း။ (၂)စပလ ဇာတိကော = လျှပ်ပေါ်သောသဘောရှိသောသူ။ (၃) ဝုမ္မနံ အနောဝါဒေါ= ကြီးသူ တို့၏ အဆုံးအမ မခံသောသူ။ (၄) ဓမ္မေပမာဒကော = တရား၌မေ့လျော့သော ရဟန်း။

ပညာရှိတို့ ထင်ရှားမပြုရာသည် ၄ ပါး။ ။ (၁) အတ္တနောမနောတာပဋ္ဌ= မိမိ စိတ် နှလုံးပူပန်ခြင်း။ (၂) ဃရေဒုစ္စရိတာနိစ= အိမ်၌ သားမြေးကျေးကျွန် မကောင်းသဖြင့် ကျင့်နေခြင်း။ (၃) ဝဥ္စနဥ္စ= သူလှည့်စားခံရခြင်း။ (၄)အဝမာနံ= သူ မထီမဲ့မြင် အပြုခံရခြင်းတို့ကို ထင်ရှားမပြုရာ။

ပညတ်ကြီး ၄ ပါး ။။ (၁) သမူဟဃနပညတ်= အိမ်, လှည်း, ရထား, အဝတ်ပုဆိုး စသည်ကဲ့သို့ အထုထင်ရှား အများပေါင်းစုလုံးထွေး ရှိနေသည်ကို တစ်သားတည်း ထင်မြင်ခေါ်ဝေါ်ကြသော သဘော။ (၂) သန္တတိဃနပညတ်= ယမန်နေ့က သတ္တဝါ သည် ယနေ့သတ္တဝါပင်ဖြစ်၏ စသည်ဖြင့် အသီးအသီး တခြားစီ တစ်ဌာနစီ ရှေ့ တရား နောက်တရားတွေကို တစ်သားတည်းတစ်ယောက်တည်းဟု ထင်မြင် ခေါ် ဝေါ်ကြသောသဘော။ (၃) သဏ္ဌာနပညတ်= အတို, အရှည်, အပြား, အလုံး၊ လေးထောင့်၊ သုံးထောင့်စသည် သဏ္ဌာန်ကို အနေပုံဟန်နှင့် ခေါ်ဝေါ်ကြသော သဘော။ (၄) သုဘပညတ်= ဥမ္မာဒန္တီ, ပဘာဝတီ စသည်ဖြင့် အလှအယဉ် အတင့် အတယ် ချောမွေ့ခြင်းတို့ကို ထင်မြင် ခေါ်ဝေါ်ကြသော သဘော။

ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်[၁] ။ ။ (၁) အတ္တဟိတ ပဋိပန္န၊ ပရဟိတ ပဋိပန္န= မိမိလည်း သီလသမာဓိနှင့်ပြည့်စုံ၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ ဆောက်တည်စေ ၏။ (၂) ပရဟိတပဋိပန္န၊ နောအတ္တဟိတပဋိပန္န= မိမိကား သီလသမာဓိနှင့် မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးတို့ကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ ဆောက်တည်စေ၏။ (၃) အတ္တဟိတ ပဋိပန္န၊ နောပရဟိတပဋိပန္န= မိမိသည် သီလသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သူတစ်ပါးကို ကား ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ မဆောက်တည်စေ၏။ (၄) နောအတ္တဟိတပဋိပန္န၊ နော ပရဟိတ ပဋိပန္န= မိမိလည်း သီလသမာဓိနှင့်မပြည့်စုံ၊ သူတစ်ပါးအားလည်း သီလသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ မဆောက်တည်စေ။

၁။ စတုက အင်္ဂုတ္တိုရ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက် ။ ။ (၁) ဥဂ္ဃဋိတညူပုဂ္ဂိုလ်= ဘုရားနှင့် တွေ့ကြုံ၍ တရားအကျဉ်းကို နာရရုံမျှဖြင့် တရားအဆုံးတွင် မဂ်ဖိုလ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်။ (၂) ဝိပဉ္စိတညူပုဂ္ဂိုလ်= အကျဉ်းဥဒ္ဒေသမျှနှင့်မရ၊ အကျယ်ဝိတ္ထာရ ဖွင့်ပြဝေဖန်၍ဟောမှ မဂ်ဖိုလ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်။ (၃) နေယျပုဂ္ဂိုလ်= အကျဉ်းအကျယ် ဟောပြီးသော်လည်းမဂ်ဖိုလ်မရသေး၊ ထိုဒေသနာကို နေ့ရက်ရှည်စွာ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှ မဂ်ဖိုလ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်။ (၄) ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်= ထိုတရားကို ဝီရိယနှင့် ကြိုးစားကျင့်ကြံသော်လည်း ဤဘဝ မဂ်ဖိုလ်မရ၊ မဂ်ဖိုလ်မျိုးစေ့ ဗီဇမျှသာ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်။

ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက် (တစ်နည်း)[၁] ။ ။ (၁) တမောတမ ပရာယန ပုဂ္ဂိုလ်= အမျိုးယုတ်သောသူသည် ဒုစရိုက်သုံးပါးကိုကျင့်၍ အပါယ်လားသည်။ (၂) တမော ဇောတိပရာယန= အမျိုးယုတ်သောသူသည် ဒုစရိုက်ကိုကျင့်၍ နတ်ပြည် လားရသည်။ (၃) ဇောတိတမ ပရာယန= အမျိုးမြတ်သောသူသည် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ အပါယ်လားရသည်။ (၄) ဇောတိဇောတိပရာယန= အမျိုးမြတ်သောသူသည် သုစရိုက်ကို ကျင့်၍ နတ်ပြည်သို့လားရသည်။

ပလ္လင် ၄ မျိုး။ ။ (၁) အပရာဇိတ=ဘုရား ပလ္လင်။ (၂) ဒိဗ္ဗ=နတ်ပလ္လင်။ (၃)ရာဇ= မင်းပလ္လင်။ (၄)ကမလာသန= ဗြဟ္မာပလ္လင်။

ပုဏ္ဏား ၄ မျိုး။ ။ (၁) ဗြာဟ္မဏ= အလှူခံခြင်း ဗေဒင်ဟောခြင်း, အသက်မွေးမှု စင်ကြယ်ခြင်းပြုသော ပုဏ္ဏား (စလွယ် ၉ သွယ်)။ (၂) ခတ္တိ= မင်းထံခစား၍ ရဲခွန်ရဲအားနှင့် အသက်မွေးသော ပုဏ္ဏား (စလွယ် ၆ သွယ်)။ (၃) ဗိဿ= ရောင်းဝယ်မှု လယ်ထွန်မှုနှင့် အသက်မွေးသော ပုဏ္ဏား (စလွယ် ၃ သွယ်)။ (၄) သုဒ္ဒ= ဆင်းရဲစွာ သူတစ်ပါး၏ အစေအပါးကို ခံ၍ အသက်မွေးသော ပုဏ္ဏား (စလွယ် မရှိ)။

ပုဏ္ဏား ၄ မျိုး။ ။ (၁) သိက္ခာတင်သော ပုဏ္ဏား။ (၂) သိက္ခာနှင့် တကွ စလွယ်ပါဆင်သော ပုဏ္ဏား။ (၃) သိက္ခာမတင်–စလွယ်မဆင်သော ပုဏ္ဏား။ (၄) စလွယ်သာဆင်၍ သိက္ခာမတင်သော ပုဏ္ဏား။

ပျက်စီးကြောင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) ရသေ့ရဟန်းဖြစ်လျက် အလိုရမ္မက်ကြီး၍ မရောင့်ရဲသူ။ (၂) ပြည်ကြီးမင်းဖြစ်လျက် ရောင့်ရဲလွယ်သော မင်း။ (၃) ပြည်တံဆာမ ဖြစ်လျက် အရှက်အကြောက်ရှိသူ။ (၄) အမျိုးသမီးမြတ်ဖြစ်လျက် အရှက်အကြောက် မရှိသောသူ။

ပြယိုးယားမျိုး ၄ ပါး။ ။ (၁) စမုနာ= နွားနို့အဆင်းကဲ့သို့ ရှိသည်။ (၂) ရက္ခာ= နွားနို့ အဆင်းရှိသည်။ (၃) ဗာရာ= ငှင်းအဆင်းရှိသည်။ (၄) ဖအောင်မြ= ငှင်းအဆင်းရှိသည်။

ပြေး၍မတင့်တယ်သောသူ ၄ ဦး။ ။ (၁) ပြည့်ရှင်မင်း= ဤမင်းသည် ရာဇပ္လင်ခြွေ

၁။ စတုက အင်္ဂုတ္တိုရ်

www.burmeseclassic.com

မရှိ သူရသတ္တိမှလည်းကောင်း၊ တည်ကြည်ခြင်းမှလည်းကောင်း ကင်း၏ဟု ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ (၂) မင်းစီးဆင်=တောဆင်ရိုင်းကဲ့သို့ မယဉ်ကျေးရာ၏ ဟု ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ (၃) ရဟန်း= တည်ကြည်ခြင်း မရှိ။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလမှ ကင်းသည်ဟု ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ (၄) မိန်းမ= ယောကျ်ားကဲ့သို့ ကလက်၏ဟု ကဲ့ရဲ့ရာ၏။

ပြည်ရွာစည်ပင်ရာ ၄ ပါး။ ။ (၁) လယ်လုပ်သူများခြင်း။ (၂) ကုန်သွယ်သူများခြင်း။ (၃) သီတင်းသီလပညာရှိများခြင်း။ (၄) အကြားအမြင်သီလရှိသော ရဟန်း များခြင်း။

ပြိတ္တာ ၄ မျိုး။ ။ (၁) ပရဒတ္တူပဇီဝိတပြိတ္တာ= သူတစ်ပါးတို့ ပေးအပ်သော အစာကိုမှီ၍ အသက်ရှင်သော ပြိတ္တာ။ (၂) ခုပ္ပိပါသိတပြိတ္တာ= ထမင်းငတ်ခြင်း ရေသိပ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော ပြိတ္တာ။ (၃) နိဇ္ဈာမတဏှိကပြိတ္တာ= အမြဲ ကျွမ်းလောင်းခြင်းကြောင့် ပူလောင်ခြင်းရှိသော ပြိတ္တာ။ (၄) ကာလကဉ္စိကပြိတ္တာ =အသူရကာယ်ဟူ၍ သီးခြား ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ပြိတ္တာ။

ဖိုလ် ၄ ပါး[၁] ။ ။ (၁) သောတာပတ္တိဖိုလ်= သောတာပတ္တိမဂ်၏အကျိုး။ (၂) သကဒါဂါမိဖိုလ်= သကဒါဂါမိမဂ်၏အကျိုး။ (၃) အနာဂါမိဖိုလ်= အနာဂါမိမဂ်၏အကျိုး။ (၄) အရဟတ္တဖိုလ်= အရဟတ္တမဂ်၏ အကျိုး။

ဖျက်ဆီးတတ်သူ ၄ ဦး။ ။ (၁) ကာကော= ကျီးသည် ၄ှက်သတ္တဝါတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ (၂) မူသိကော= ကြွက်သည် အိမ်၌ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ (၃) ဝါနရော= မျောက်သည် တော၌ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ (၄) ဗြာဟ္မဏော= ပုဏ္ဏားသည် လူတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။

ဗုဒ္ဓဘုမ္မိ ၄ ပါး။ ။ (၁) ဥဿာဟ=ဝီရိယ။ (၂) ဥမင်္ဂ= ပညာ။ (၃) အဝတ္ထာန= အဓိဋ္ဌာန်။ (၄) ဟိတ စရိယ= မေတ္တာ ဘာဝနာ။

ဗြဟ္မစိုရ် တရား ၄ ပါး။ ။ ဗြဟ္မဝိဟာရ တရား ၄ ပါးပင် ဖြစ်သည်။ (၁) မေတ္တာ ။ (၂) ကရုဏာ (၃) မုဒိတာ။ (၄) ဥပေက္ခာ။

ဗြဟ္မဝိဟာရ တရား ၄ ပါး[၂] ။ ။ (၁) မေတ္တာ=အတိုင်းမသိသော သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြု၍ ချစ်ခင်ခြင်း။ (၂) ကရုဏာ = ဒုက္ခိတသတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြု၍ သနားခြင်း။ (၃) မုဒိတာ= သုခိတ သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြု၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်း။ (၄) ဥပေက္ခာ= ဒုက္ခိတ, သုခိတ သတ္တဝါ ပညတ်ကိုအမှုပြု၍ လျစ်လျူရှုခြင်း။

ဘုရားဆုကို ကိုယ်နှုတ်နှလုံးဖြင့် တောင်းသော ၄ အသင်္ချေ[၃]။ ။ (၁) သေလ အသင်္ချေ။ (၂)ဘာသ အသင်္ချေ။ (၃) ဇယ အသင်္ချေ။ (၄) ရုစိရ အသင်္ချေ=

ဘုရား ဖွားဖက်တော် အဝင် ရွှေအိုး ကြီး ၄ လုံး[၄]။ ။ (၁) သင်္ခရွှေအိုး= တစ်ဂါဝုတ်ပမာဏ ရှိ၏။ (၂) ဧလ ရွှေအိုး= နှစ်ဂါဝုတ် ပမာဏရှိ၏။ (၃) ဥပ္ပလရွှေအိုး= သုံးဂါဝုတ် ပမာဏရှိ၏။ (၄) ပုဏ္ဍရိက ရွှေအိုး= တစ်ယူဇနာ ပမာဏရှိ၏။

၁။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ၂။ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟ ၃။ တထာဂတ ဥဒါနဒီပနီ
၄။ မာလာလင်္ကာရ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဘုရားလောင်းပယ်သော ဆု ၄ ပါး။ ။ (၁) မိုက်သောသူကို မမြင်ခြင်း။ (၂) သူမိုက်ဆိုသော စကားကို မကြားခြင်း။ (၃) သူမိုက်နှင့် ပေါင်းဖော်၍ မနေခြင်း။ (၄) သူမိုက်ဆိုသော စကားကို မနှစ်သက်ခြင်း

ဘုရားသခင်တို့မစွန့်သောအရပ် ၄ ပါး(အဝိဇဟိတဌာန)[၁]။ ။(၁)ဗောဓိပင်တော်။ (၂)ဓမ္မစကြာ ဟောတော်မူရာ မိဂဒါဝုန်တော။ (၃) တာဝတိံသာမှ သက်တော်မူ လတ်သော် သင်္ကဿနဂိုရ်ပြည်၌ ရှေးဦးစွာ ခြေတော်ရာချခြင်း။ (၄) ဇေတဝန် ကျောင်းတော်ဂန္ဓကုဋိတိုက်၌ လေးချောင်းသော ညောင်စောင်းခြေတို့၏နေရာ။

ဘုရားသခင်တို့၌ အန္တရာယ်မပြုနိုင်သည် ၄ ပါး[၂] ။ ။ (၁) ဘုရားသခင်တို့အား ရည်ဆောင်ခဲ့သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် အန္တရာယ် မပြုနိုင်၊ (၂) ဘုရားသခင်တို့၏အသက်ကို တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် အန္တရာယ် မပြုနိုင်။ (၃) ဘုရားသခင်တို့၏ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော လက္ခဏာတော်ကြီး၊ ရှစ်ဆယ် သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ကို တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် အန္တရာယ် မပြုနိုင်၊ (၄)ဘုရားသခင်တို့၏ရောင်ခြည်တော်ကို တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် အန္တရာယ် မပြုနိုင်။

ဘုရား ဟူသမျှ မစွန့်အပ်သည် ၄ ပါး။ ။ (၁) ဗောဓိပင်တော်။ (၂) ဓမ္မစကြာ တရားဟောရာ။ (၃) ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရာ။ (၄) ညောင်စောင်းခြေ ၄ ခုရာ။

မကောင်းသူ ၄ ယောက်[၃]။ ။ (၁) ပျင်းရိသောလူ၊ (၂) ကိုယ်နှုတ်နှလုံး မစောင့် သော ရဟန်း။ (၃) မစူးစမ်းသောမင်း။ (၄) အမျက်ကြီးသောပညာရှိ။

မကြောင့်ကြအပ်သည်ကို ကြောင့်ကြသော သတ္တဝါ ၄ ဦး။ ။ (၁) ကြိုးကြာ ငှက်= မြေကြီးတုန်လှုပ်အံ့သည်ကို စိုးရိမ်၍ အသာအသာ နင်းသည်။ (၂) မျောက်= မြေကြီးပျောက်အံ့သည်ကို စိုးရိမ်၍ တစ်ညကို သုံးခါဆင်း၍ စမ်းသပ်သည်။ (၃) တီ= မြေကြီး ကုန်အံ့သည်ကို စိုးရိမ်၍ မြေကို ထွေးအံ့ကြသည်။ (၄) တီတီတွတ် ငှက်=မိုးပြိုအံ့သည်ကို စိုးရိမ်၍ အိပ်သောအခါ ပက်လက် ခြေမိုးမျှော် အိပ်သည်။ (သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ၌ ပုဏ္ဏားသည် အနွယ်အဆက် ပြတ်အံ့သည် ကို စိုးရိမ်၍ သားမယားကို လုပ်ကျွေးသည်ဟု ဆိုသည်။ မျောက်ကို မဆို။ သို့ရာတွင် အချို့က မျောက်ကိုသွင်း၍ လေးပါးဆိုကြကြောင်း အစိန္တေယျဝတ္ထု၌ ဆိုသည်။)

မကြံစည်အပ်သော (အစိန္တေယျ) အကြောင်း ၄ ပါး[၄] ။ ။ (၁) ဗုဒ္ဓဝိသယ= ဘုရား တို့အရာ။ (၂) ဈာနဝိသယ= ဈာန်တရားအရာ။ (၃) လောကဝိသယ= လောက အရာ။ (၄) ကမ္မဝိပါက= ကံ၏ အကျိုး။

မဆည်းကပ်ရာသည် ၄ ပါး။ ။(၁) ကြမ်းတမ်းရန့်ရင်းသောသူ။ (၂) ဝန်တိုသော သူ။ (၃) အချီး အပင့်မရှိသောသူ။ (၄) နှိပ်စက်သောသူ။

၁။ ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာ
၂။ ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာ
၃။ မဏိကုဏ္ဍလဇာတ် (၃၅၁)။
၄။ စတုကအင်္ဂုတ္တိုရ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မယုံအပ်သော စကား ၄ ပါး။ ။ (၁) နှစ်ခွဆိုသောစကား။ (၂) မျက်ကွယ်၌ ဆိုသောစကား။ (၃) သတင်းမှားထား၍ ဆိုသောစကား။ (၄) အမျက်ထွက်၍ ဆိုသောစကား။

မရောင့်ရဲခြင်း ၄ ပါး။ ။ (၁)မင်းတို့သည် ဥစ္စာ ရွှေငွေများခြင်း၌ မရောင့်ရဲ။ (၂) ပညာရှိတို့သည် စကားကောင်းဆိုခြင်း၌ မရောင့်ရဲ။ (၃) မျက်စိသည် ချစ်သော သူတို့ကို ကြည့်ခြင်း၌ မရောင့်ရဲ။ (၄) သမုဒ္ဒရာသည် ရေပြည့်နေသော်လည်း မရောင့်ရဲ။

မရောင့်ရဲနိုင်ခြင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) သမုဒ္ဒရာသည် ရေပြည့်နေသော်လည်း မရောင့်ရဲ။ (၂) ဗြာဟ္မဏပုဏ္ဏားမျိုးသည် ဗေဒင်သင်ခြင်း၌ မရောင့်ရဲ။ (၃) မင်းဧကရာဇ်တို့သည် တိုင်းနိုင်ငံ ကျယ်ဝန်းခြင်း၌ မရောင့်ရဲ။ (၄) မိန်းမတို့သည် ကာမဂုဏ်၌ မရောင့်ရဲ။

မဟာဘုတ် ၄ ပါး[၁] ။ ။ (၁) ပထဝီ။ (၂) အာပေါ။ (၃) တေဇော။ (၄) ဝါယော။

မဟေသီဘိသေက ၄ ပါး။ ။ (၁) အဂ္ဂမဟေသီဘိသေက= တောင်နန်းမိဖုရားကြီး ဘိသိက်။ (၂) မဇ္ဈိမ မဟေသီဘိသေက= အလယ်နန်းမတော်ကြီး ဘိသိက်။ (၃) တိယမဟေသီဘိသေက=မြောက်နန်းမတော်ဘိသိက်။ (၄) စုဋ္ဌမဟေသီ ဘိသေက = အနောက်နန်းမတော်ဘိသိက်။

မာလာဂန္ဓသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါ ၄ ပါး။ ။ (၁) ပန်းနံ့သာတို့တွင် တစ်ပါးပါး လည်းဖြစ်စေ။ (၂) ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သောအနစသော အကြောင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ။ (၃) လိမ်းကျံမှုကို ပြုသည်လည်း ဖြစ်စေ။ (၄) ရူးသောသူ မဟုတ်သည် လည်း ဖြစ်စေ။

မိမိမယားနှင့် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ ထိုက်ခြင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) အကာလေ=ရောဂါ၊ ကိုယ်ဝန် အလွန်ရင့်သောအခါ။ (၂) အာဒေသေ=မိဘဆရာ သူတကာသို့ မြင်သဖြင့် မသင့်သောနေရာ။ (၃) အဝမ္မေန= ကျင့်ရိုးမဟုတ်ကျင့်ခြင်း။ (၄) အနင်္ဂေန= ဆေးဝါးမှီဝဲ ရှိမြဲအင်္ဂါထက် လွန်သောအခါ။

မုသာဝါဒ၏ ကံအင်္ဂါ ၄ ပါး။ ။(၁) အတထဝတ္ထု= မဟုတ်မမှန်သောဝတ္ထုလည်း ဖြစ်စေ။ (၂) ဝိသံဝါဒန စိတ္တံ= လှည့်စားလိုသော စိတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ။ (၃) တဇ္ဇော ဝါယာမော= ထိုလှည့်စားလိုသော စိတ်အားလျော်သော လုံ့လလည်း ပြုစေ။ (၄)တဒတ္ထဝိဇာနနံ= ထိုအဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်သည်လည်း ဖြစ်စေ။

မိုး ၄ မျိုး[၂]။ ။ (၁) ခြိမ်းကားခြိမ်း၏ မရွာ။ (၂) ခြိမ်းကားမခြိမ်း ရွာ၏၊ (၃) ခြိမ်းလည်းခြိမ်း၏၊ ရွာလည်း ရွာ၏။ (၄) ခြိမ်းလည်း မခြိမ်း၊ ရွာလည်းမရွာ။

မိုးနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်[၃]။ ။ (၁) ဆိုကားဆို၏၊ အမှုကို မပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်။ (၂) ဆိုကား မဆို၊ အမှုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်။ (၃)ဆိုလည်း ဆို၏၊ အမှုကိုလည်း ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်။ (၄) ဆိုလည်း မဆို၊ အမှုကိုလည်း မပြုသောပုဂ္ဂိုလ်။

၁။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ၂။ စတုက္ကအင်္ဂုတ္တိုရ် ၃။ စတုက္ကအင်္ဂုတ္တိုရ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မဂ် ၄ ပါး။ ။ မဂ္ဂ=ခရီး။ ။ (၁) သောတာပတ္တိမဂ်= နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာ မြင်နိုင်ခြင်း မဂ်တရား။ (၂) သကဒါဂါမိမဂ်= ကာမဘုံ၌တစ်ကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေ နေရတော့မည့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ မဂ်တရား။ (၃) အနာဂါမိမဂ်= ကာမဘုံသို့ ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့် မလာသော ပုဂ္ဂိုလ် မဂ်တရား။ (၄) အရဟတ္တမဂ်= ကိလေသာကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ မဂ်။

မဂ္ဂသစ္စာ၏ အနက် ၄ ချက်[၁]။ ။ (၁) နိယျာနဋ္ဌော= သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း သဘော။ (၂) ဟေတုဋ္ဌော= လောကုတ္တရာ ဂုဏ်ကျက်သရေအပေါင်းတို့၏ ကောင်းစွာတည်ရာဖြစ်သော သဘော။ (၃)ဒဿနဋ္ဌော= သစ္စာ ၄ ပါး နှင့် နိဗ္ဗာန်ကို အမြင်ပေါက်ရောက်ခြင်းသဘော။ (၄) အဓိပတေယျဋ္ဌော= တဏှာ၏ ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ပြီးလျှင် မိမိအပေါ်တွင် အကြီးအကဲမရှိ အစိုးရခြင်းသဘော။

မင်း ၄ ပါး ။ ။(၁) ဝိရူပက္ခ= ဒဋ္ဌဝိသမည်သော နဂါးမျိုးကို အစိုးရသည်။ (၂) ဧရာပထ= ဒိဋ္ဌဝိသမည်သော နဂါးမျိုးကို အစိုးရသည်။ (၃) ဆဗျာပုတ္တ= သာသဝိသ မည်သော နဂါးမျိုးကို အစိုးရသည်။ (၄) ကဏှာဂေါတမ= ဒိဋ္ဌဝိသမည်သော မြွေ၊ ဒါယလဝိသမည်သော မြွေ၊ အယုတ်သဖြင့် မြွေစိမ်း အစရှိသော မြွေတို့ကို အစိုးရ သည်။

မင်း ၄ မျိုး ။။ (၁) ပဒေသရာဇ်= တစ်စိတ် တစ်ဒေသကို အစိုးရသောမင်း။ (၂) ဧကရာဇ်=တစ်ကျွန်းလုံးကို အစိုးရသောမင်း။ (၃) ဒီပရာဇ်= လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသောမင်း။ (၄) မဟာစက္ကရာဇ်= နတ်ပြည်တိုင်အောင် အစိုးရသော မန္ဓာတ် မင်း၊ သို့မဟုတ် စကြာမင်း။

မင်းတို့ အလိုရှိအပ်သောသူ ၄ ယောက် ။ ။ (၁) စစမြေပြင်၌ သူရဲကောင်းအဖြစ် တည်တံ့နိုင်သူ။ (၂) သူကောင်းအဖြစ် ချီးပင့်တော်မူရာ၌ နှလုံးအနေကျသသူ။ (၃) အရှင့်စီးပွားကို လိုသသူ။ (၄) ကျွန်ကောင်းပီသသူ။

မေတ္တာ ၄ ပါး[၂]။ ။ (၁) အဝေရ ဟောန္တု= ရန်မရှိကြပါစေကုန်သတည်း။ (၂) အဗျာပဇ္ဈာ ဟောန္တု= ကြောင့်ကြကင်းကြပါစေကုန်သတည်း။ (၃) အနီဃာ ဟောန္တု= ဆင်းရဲခြင်းကင်းကြပါစေကုန်သတည်း။ (၄) သုခီအတ္တာနံပရိဟရန္တု= ချမ်းသာစွာ မိမိကိုယ်ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

မိတ်ဆွေစစ် ၄ ယောက်။ ။ (၁) သူ၏ လျှို့ဝှက်စကားကို ပြောကြားလာခြင်း။ မိမိ၏ လျှို့ဝှက်စကားကို သူကလျှို့ဝှက်ထားခြင်း။ (၂) ဘေးနှင့်ရင်ဆိုင်တွေ့သော်လည်း မစွန့်ပစ်ခြင်း။ (၃) ဥစ္စာပစ္စည်း၌ မတွန့်တိုခြင်း။ (၄) သူ့ကို ညှာ၍ မိမိအသက် စွန့်ခြင်း။

မိန်းမ ၄ မျိုး(၎င်းတစ်နည်း)[၃]။ ။ (၁) ပဒုမ္မနီမိန်းမ= ဥက္ကဋ္ဌ။ (၂) သင်္ခရနီ= ပဏီတ။ (၃) စိတ္တရနီ= မဇ္ဈိမ။ (၄) ဟတ္ထနီ= ဟီန။

၁။ စတုသစ္စဒီပနီ ၂။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော် ၃။ ကာမသျှတ္တရကျမ်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မိန်းမတို့၏မာန် ၄ ပါး။ ။ (၁) ဇာတိ(ကုလ) မာန်=အမျိုးမာန်တက်ခြင်း၊ (၂) ဝယမာန်(ဘောဂ)= အရွယ်မာန်တက်ခြင်း (၃) ဓနမာန်= ဥစ္စာမာန်တက်ခြင်း။ (၄) ရူပမာန်= အဆင်းမာန်တက်ခြင်း။

မိန်းမတို့၏ အကျင့် ၄ ပါး။ ။ (၁) အမျက်ကြီး၏။ (၂) ပြုဖူးသော သူ၏ ကျေးဇူးကို မသိတတ်။ (၃) သူနှစ်ယောက်ကြား၌ ကုန်းစကား တိုက်တတ်ခြင်း။ (၄) အဆွေခင်ပွန်းကို ဖျက်ဆီးကွဲပြားစေခြင်း။

မိန်းမနှင့် မဆက်ဆံထိုက်သောလူ ၄ ယောက်။ ။ (၁) စစ်ချီစစ်တက်သွားသော ယောကျ်ား။ (၂) မြွေအလမ္ပာယ်ပြသော ယောကျ်ား။ (၃) ရေလမ်းခရီး အမြဲသွားရသော ယောကျ်ား။ (၄) ဆင်ထိန်း ဆင်စီး ယောကျ်ား။

မိန်းမမြတ် ၄ ပါး(တော်လေးဝ)။ ။ (၁) အမရာ= မဟော်သဓာ၏ မယား။ (၂) ကိန္နရီ= စန္ဒကိန္နရီ။ (၃) မဒ္ဒီ= ဝေဿန္တရာ၏မိဖုရား။ (၄) သမ္ဘုလ=သောတ္ထိသေန၏ မိဖုရား။

မြေလှုပ်ခြင်း ၄ မျိုး ။ ။ (၁)ဆင်ကဲ့သို့ လှုပ်ခြင်း= အနောက်မြောက်ထောင့်မှ အရှေ့တောင်ထောင့်သို့ လှုပ်ခြင်း၊ ရာသီအားဖြင့် မိဿ၊ ပြိဿ၊ မြိဿုန၊ ဤ ၃ ရာသီ၌ တနင်္ဂနွေရပ်စဉ် လှုပ်ခြင်း၊ အကျိုးကား မိုးကောင်းအံ့၊ လူတို့ ဝ,ပြောအံ့။ (၂) ဝက်ကဲ့သို့ လှုပ်ခြင်း=အနောက်တောင်ထောင့်မှ အရှေ့မြောက်ထောင့်သို့ လှုပ်ခြင်း၊ ရာသီအားဖြင့် သိဟ်၊ ကန်၊ ဓနု၊ ဤ ၃ ရာသီ၌ တနင်္ဂနွေရပ်စဉ် လှုပ်ခြင်း၊ အကျိုးကား ချမ်းသာစီးပွား များအံ့။ (၃) မြွေကဲ့သို့ လှုပ်ခြင်း= အရှေ့အနောက် လှုပ်ခြင်း၊ ရာသီအားဖြင့် မေထုန်၊ ကုန်၊ တူ၊ ဤ ၃ ရာသီ၌ တနင်္ဂနွေ ရပ်စဉ် လှုပ်ခြင်း၊ အကျိုးကား ငတ်မွတ် ခေါင်းပါးအံ့။ (၅) လိပ်ကဲ့သို့ လှုပ်ခြင်း= တောင်မြောက် လှုပ်ခြင်း၊ ရာသီအားဖြင့် ကြဋ်၊ မကာရ၊ မိန်၊ ဤ ၃ ရာသီ၌ တနင်္ဂနွေ ရပ်စဉ် လှုပ်ခြင်း၊ အကျိုးကား အနာရောဂါများအံ့။

မြို့၏အစာ ၄ ပါး[၁] ။ ။ (၁) မြက်။ (၂) ထင်း။ (၃) စပါး။ (၄) ရေ။

မြို့၏အစာ ၄ ပါး ။ ။ (၁) မြက်, ထင်း, ရေ။ (၂) စပါး။ (၃) နှမ်း, ပဲ။ (၄) ထောပတ်, ဆီဦး, တင်လဲ စသော ဆေး။

မြို့၏ အင်္ဂါ ၄ ပါး။ ။ (၁) ထင်း။ (၂) မီး။ (၃) ရေ။ (၄) ဆန်စပါး။

မြင်းမိုရ်တောင်၏အရောင် ၄ ပါး[၂]။ ။(၁) အရှေ့မျက်နှာ ငွေရောင်၊ (၂) အနောက်မျက်နှာဖန်ရောင်။ (၃) တောင်မျက်နှာ ဣန္ဒနီလာ မြရောင်။ (၄) မြောက်မျက်နှာ ရွှေရောင်။

မွန် ၄ မျိုး။ ။ (၁) မွန်သီး။ (၂) မွန်နံ။ (၃) မွန်ညှံ့။ (၄) မွန်အား။

မြားရေးကြီး ၄ ပါး[၃] ။ ။(၁) အက္ခဏဝေမိ= တစ်ခဏအတွင်း မြားချက်တစ်ထောင် ပြည့်အောင် ပစ်နိုင်ခြင်း။ (၂) ဝါလဝေမိ= သားမြီးဖျားကို မှန်အောင် ပစ်နိုင်ခြင်း။

၁။ ရာဇဝင်ကျော် ၂။ သာရတ္ထဒီပနီ ၃။ ဇိနတ္ထပကာသနီ

www.burmeseclassic.com

(၃) သရဝေမိ= ရှေ့ပစ်သောမြားကို နောက်ပစ်သောမြားဖြင့် မှန်အောင် ပစ်နိုင်ခြင်း။

(၄) သဒ္ဒဝေမိ= မိုးမှောင်လကွယ်ည စသည်တို့၌ အသံကြားက ထိအောင် ပစ်နိုင်ခြင်း။

မြွေဆိပ် ၄ ပါး။ ။ (၁) အဆိပ်သည် လျင်စွာနှံ့၏၊ အကြာမတည်။ (၂) အဆိပ်သည် လျင်မြန်စွာကား မနှံ့၊ကြာမြင့်စွာတည်၏။ (၃)အဆိပ်သည် လျင်စွာလည်းနှံ့၏၊ ကြာမြင့်စွာလည်း တည်၏။ (၄) အဆိပ်သည် လျင်စွာလည်း မနှံ့။ အကြာလည်း မတည်။

မြွေဆိပ်နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်။ ။ (၁) မပြတ်ကား အမျက်ထွက်၏၊ အကြာမတည်။ (၂) မပြတ်ကားအမျက်မထွက်၊ အကြာတည်၏၊ (၃) မပြတ်လည်း အမျက်ထွက်၏၊ အကြာလည်း တည်၏။ (၄) မပြတ်လည်း အမျက်မထွက်၊ အကြာလည်း မတည်။

ယောကျ်ားတို့၏ လက္ခဏာ ၄ ပါး။ ။ (၁) မှန်ကန်စွာပြောဆိုခြင်း။ (၂) ဥစ္စာရှာခြင်း။ (၃) ပညာရှိတို့အား တိုင်ပင်ခြင်း၊ (၄) လျှို့ဝှက်အပ်သည်ကို သူတစ်ပါးတို့အား မပြောကြားခြင်း။

ယုဂ် ၄ ပါး[၁]။ ။ (၁) ကတယုဂ်=ကမ္ဘာတည်စမှ နှစ်ပေါင်း ၁၇၂၈၀၀၀ ကြာသော အပိုင်းအခြား။ (၂) တြေတာယုဂ်= ကမ္ဘာတည်စမှ နှစ်ပေါင်း ၁၂၉၆၀၀၀ ကြာသော အပိုင်းအခြား။ (၃) ဒွါပရယုဂ် = ကမ္ဘာတည်စမှ နှစ်ပေါင်း ၈၆၄၀၀၀ ကြာသော အပိုင်းအခြား။ (၄) ကလိယုဂ် = နှစ်ပေါင်း ၄၃၂၀၀၀ ကြာသော အပိုင်းအခြား။

ရဟန်းတို့ သုံးဆောင်ခြင်း ၄ မျိုး ။ ။ (၁) ထေယျပရိဘောဂ=ခိုး၍သုံးဆောင်ခြင်း။ (၂) ဣဏပရိဘောဂ= ကြွေးယူ၍ သုံးဆောင်ခြင်း။ (၃) ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂ= အမွေခံ၍ သုံးဆောင်ခြင်း။ (၄) သာမိပရိဘောဂ= အရှင်သခင်အဖြစ် မိမိကိုယ်ပိုင် သုံးစွဲခြင်း။

ရဟန်းတို့အား စောဒနာခြင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) ဝတ္ထုသန္ဒဿန= ဝတ္ထုကို ပြ၍ စောဒနာခြင်း။ (၂) အာပတ္တိသန္ဒဿန= အာပတ်ကို ပြ၍ စောဒနာခြင်း။ (၃) သံဝါသပဋိက္ခေပ= အပေါင်းအသင်းကိုပယ်၍ စောဒနာခြင်း၊ (၄) သာမိစိ ပဋိက္ခေပ= အရိုအသေပြုခြင်းကို ပယ်၍ စောဒနာခြင်း။

ရဟန်းတို့ ဥပုသ်မပြုမီ ရှေးအဖို့၌ ပြုသင့်ရာသော ပုဗ္ဗကရဏ ၄ ပါး[၂] ။ ။ (၁) သိမ်အပြင်၌ တံမြက်လှည်းခြင်း။ (၂) ဆီမီးညှိခြင်း။ (၃) သောက်ရေ သုံးရေ ထားခြင်း။ (၄) နေရာထိုင်ခင်းခင်းခြင်း။

ရဟန်းတို့၏ ကာလိက ၄ ပါး[၃]။ ။ (၁) ယာဝကာလိက= ဆွမ်း, ဟင်း, မုန့်, ခဲဖွယ် ဘောဇဉ် စသည်များ၊ (၎င်းတို့ကို နေအရုဏ်တက်မှစ၍ မွန်းမတည့်မီ အကပ်ခံ၍ ရဟန်းတို့ သုံးဆောင်အပ်သည်။) (၂)ယာမကာလိက= အဖျော်ရှစ်ပါး၊ (၎င်းတို့ကို နေလွဲသည်မှစ၍ ညဥ့်သုံးယံပတ်လုံး ဆာလောင်သောအခါ ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်

၁။ သူရိယသိဒ္ဓန္တ ၂။ ဝိနည်းငယ်လေးစောင်နိဿယ ၃။ ခုဒ္ဒသိက္ခာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အပ်သည်။ (၃) သတ္တာဟကာလိက= ထောပတ်, ဆီဦး, နှမ်းဆီ, ပျား, တင်လဲ စသည်များ (၎င်းတို့ကိုအကပ်ခံ၍ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး သုံးဆောင်ဘုဉ်းပေးအပ်သည်။ (၄)ယာဝဇီဝက= ဆီးဖြူ, သျှိသျှား, သဖန်းခါး, ငရုတ်စသော သစ်သီး သစ်ရွက်များ၊ (၎င်းတို့ကို အကြောင်းရှိသော် တစ်သက်ပတ်လုံး သုံးဆောင်အပ်သည်။)

ရဟန်းတို့၏သီတင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလ= အာပတ် ခုနစ်ပုံ မသင့်ရအောင် စောင့်ရှောက်ခြင်း။ (၂) ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ= အာရုံ ခြောက်ပါးကို စောင့်ရှောက်ခြင်း။ (၃) ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ = ပစ္စည်းလေးပါးကို ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍ သုံးစွဲခြင်း။ (၄) အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သီလ= ကုလဒူသက၊ အနေသန ကင်း၍ တရားနှင့်လျော်စွာရသောပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်း။

ရဟန်းတို့၏ အဓိကရုဏ်း ၄ ပါး။ ။ (၁) ဝိဝါဒဓိကရုဏ်း=ဓမ္မ၊ အဓမ္မ၊ ဝိနယ၊ အဝိနယစသော ဆယ့်နှစ်ပါးသောဝတ္ထုဖြင့် ငြင်းခုံခြင်း။ (၂) အနုဝါဒ အဓိကရုဏ်း= သီလဝိပတ္တိ၊ အာစာရဝိပတ္တိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိဖြင့် စောဒနာခြင်း။ (၃) အာပတ္တာဓိကရုဏ်း= ခုနစ်ပါးသော အာပတ်အစုဖြစ်ခြင်း။ (၄) ကိစ္စအဓိကရုဏ်း= အပလောကနကံ စသည်ဖြစ်ခြင်း။

ရဟန်းတို့၏ အင်္ဂါ ၄ ပါး ။ ။ (၁) ခန္တီ= သည်းခံခြင်း။ (၂) အပ္ပာဟာရတာ = အစာအာဟာရ၌ တပ်မက်ခြင်းနည်းခြင်း။ (၃) ရတိဝိပ္ပဟာန= မွေ့လျော်ဖွယ်ကို ပယ်ခြင်း။ (၄) အကိဥ္စန= ကြောင့်ကြခြင်းကင်းခြင်း။

ရေအိုင် ၄ ခု[၁]။ ။ (၁) တိမ်ကားတိမ်၏၊ နက်ယောင်ရှိ၏။ (၂) နက်ကား နက်၏၊ တိမ်ယောင်ရှိ၏။ (၃) တိမ်လည်းတိမ်၏၊ တိမ်ယောင်လည်း ရှိ၏။ (၄) နက်လည်း နက်၏၊ နက်ယောင်လည်း ရှိ၏။

ရေအိုင်လေးခုနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်[၂]။ ။ (၁) ကြည်ဖွယ်ကား ရှိ၏၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိ။ (၂) ကြည်ဖွယ်ကား မရှိ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိသည်။ (၃) ကြည်ဖွယ်လည်း မရှိ၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း မသိ။ (၄) ကြည်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း သိ၏။

ရန်အောင်ရာ အကြောင်းတရား ၄ ပါး[၃]။ ။ (၁) သစ္စာ=မှန်ကန်သော စကားကို ဆိုခြင်း။ (၂) ဓမ္မ= တရားနှင့်ပြည့်စုံခြင်း, ပညာရှိခြင်း။ (၃) ဓိတိ= ဝီရိယ ရှိခြင်း။ (၄) စာဂ= အသက်ကိုစွန့်၍ ရဲရင့်စွာ ပြုခြင်း။

ရွံရှာဖွယ်ကို နှစ်သက်သူ ၄ ဦး။ ။ (၁) အရက်သမားသည် ရွံရှာဖွယ်သော အရက်၏အနံ့အရသာကို ကြိုက်၏။ (၂) ဘိန်းစားသည် ရွံရှာဖွယသော ဘိန်း၏ အနံ့အရသာကို ကြိုက်၏။ (၃) ငါးပိစားသူသည် ရွံရှာဖွယ်သောငါးပိ၏ အနံ့ အရသာကို ကြိုက်၏။ (၄) ပုထုဇဉ်သည် အသုဘခန္ဓာ၏ အနံ့အရသာ စသည်တို့ကို ကြိုက်၏။

၁။ စတုကအင်္ဂုတ္တိုရ် ၂။ စတုကအင်္ဂုတ္တိုရ် ၃။ ဝါနရိန္ဒဇာတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရှင် ၄ ပါး[၁] ။ ။ (၁) တောင်သမုဒ္ဒရာမှာ ဥပဂုတ္တထေရ်။ (၂) အနောက်သမုဒ္ဒရာမှာ မေခထေရ်။ (၃) မြောက်သမုဒ္ဒရာမှာ ဘဒ္ဒရထေရ်။ (၄) အရှေ့သမုဒ္ဒရာမှာ ဓမ္မသာရထေရ်။

ရှင် ၄ ပါး[၂] ။ ။ (၁) ရှင်ဥပဂုတ်၊ တောင်သမုဒ္ဒရာ။ (၂) ရှင်မေရသ၊ အနောက်သမုဒ္ဒရာ။ (၃) ရှင်ခေမာဝတ္ထု၊ မြောက်သမုဒ္ဒရာ၊ (၄) ရှင်ဓမ္မသာရ၊ အရှေ့သမုဒ္ဒရာ။

ရှင်ဥပဂုတ်၊ တန်ခိုးချုပ်၊ သမုဒ် တောင်မျက်နှာ။
ရှင်မေရသ၊ ပစ္ဆိမ၊ နေထ နောက်မျက်နှာ။
ခေမာဝတ္ထု၊ နေတုံထ၊ ဒေသမြောက်မျက်နှာ။
ဓမ္မသာရ၊ ထေရ်မြတ်လှ၊ နေထ ရှေ့မျက်နှာ။
ရှင်လေးပါးလျှင်၊ ဤသည်ပင်၊ ဝမ်းတွင်စွဲမှတ်ပါ။

ရွှေ ၄ မျိုး[၃] ။ ။ (၁) စာမိကရံ= ဂီဝါရွှေ၊ ဂီဝါမည်သော ပန်းပွင့်မှဖြစ်၍ ၎င်းနှင့်တူသောရွှေ။ (၂) သာတကုမ္ဘ= နိတုံရွှေ၊ ပဒုမ္မာ ဝတ်ဆံမှုန့်နှင့် တူသော ရွှေ။ (၃) ဇမ္ဗူနဒံ= ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေ၊ ဇမ္ဗူသပြေသီးမှဖြစ်သော ရွှေ။ (၄) သိင်္ဂီ= သိင်္ဂီရွှေ သိင်္ဂီနိက်ရွှေ)၊ သိင်္ဂီမည်သော ငါးအဆင်းနှင့်တူသော ရွှေ၊ ထိုငါးသဏ္ဍာန်ရှိ ကျောက်စိုင်မှဖြစ်သောရွှေ။

လူ ၄ မျိုး= ၄ က်နှင့်တူသော လူ ၄ မျိုး။ ။ (၁) အိမ်ရာထောင်ရာမှ ရဟန်းအဖြစ်သို့ဝင်ကာ အသက်ထက်ဆုံးနေသွားသူ။ (၂) အိမ်ရာမထောင်ခဲ့ဘဲ ရဟန်းအဖြစ်သို့ဝင်ကာ အသက်ထက်ဆုံးနေသွားသူ။ (၃) ရဟန်းအဖြစ်မှထွက်၍ အိမ်ရာထောင်ပြီး အသက်ထက်ဆုံးနေသွားသူ။ (၄) အိမ်ရာထောင်ရင်း သေဆုံးသွားသူ။

လူမိုက်တို့၏ လောင်းတမ်းယယ် ၄ ပါး[၄] ။ ။ (၁) စပါး, ပြောင်း, ပဲ စသည်ကို မြေကြီးအထုနှင့် တူအောင် စုပုံ၍ လောင်းမည်ဆိုခြင်း။ (၂) ပုဆိုး, အဝတ်တို့ကို မိုးသို့ထိအောင် လောင်းမည်ဆိုခြင်း။ (၃) ထောပတ်, ဆီ, ပျား, နို့ရည်တို့ကို သမုဒ္ဒရာရေနှင့်အမျှ လောင်းမည်ဆိုခြင်း။ (၄) ပတ္တမြား, ရွှေ, ငွေ စသည်တို့ကို တောင်နှင့်အမျှ စုပုံ၍ လောင်းမည်ဆိုခြင်း။

လူ၏အဖြစ်နှင့် နတ်ပြည်သို့ ရောက်သူ အလောင်းတော် ၄ ပါး။ ။(၁)ဂုတ္တိလစောင်းသမား= နတ်ပြည်၌ တစ်မုဟုတ်၊ လူအရေအတွက် ခုနစ်ရက်။ (၂) သာဓိနမင်း= နတ်ပြည်၌ ခုနစ်ရက်၊ လူ့အရေအတွက် အနှစ် ၇၀၀။ (၃) နေမိမင်း= နတ်ပြည်၌ တစ်မုဟုတ်၊ လူ့အရေအတွက် ခုနစ်ရက်။ (၄) မန္ဓာတ်မင်း= တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ သိကြား ၃၃ ယောက်တို့၏ အသက်အပိုင်းအခြား ကုန်အောင်နေရ၏ (သိကြားမင်းတို့၏အသက် သုံးကုဋေ ခြောက်သန်း)။

လေးသည်ကျော် ၄ ပါး။ ။ (၁) ဝါလဝေဓိ=သားမြီးဖျားကိုမှန်အောင် ပစ်နိုင်သော

၁။ ပကိဏ္ဏကဝိသဇ္ဇနာ၊ ပ
၂။ သုံးပုံအိတ်ထောင့်ကျမ်း
၃။ အဘိဓာန်
၄။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

လေးသမား။ (၂) အက္ခဏဝေဓိ= လျှပ်တစ်ပြက်တွင် အချက်များစွာ ပစ်နိုင်သော လေးသမား။ (၃) သဒ္ဒဝေဓိ= အသံကြားက မှန်အောင်ပစ်နိုင်သော လေးသမား။ (၄) သရဝေဓိ= မြားကို မြားချင်းမှန်အောင် ပစ်နိုင်သော လေးသမား။

လောက၌ ချီးမွမ်းရာသော အကြောင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) သူရဲကောင်းတို့ကို စစ်မြေပြင် ရောက်မှသာလျှင် ချီးမွမ်းရာ၏။ (၂) ထမင်းဘောဇဉ်ကိုကား စားသောက်၍ အစာကြေမှသာလျှင် ချီးမွမ်းရာသည်။ (၃) ကောက်စပါးကို အိမ်သို့ ရောက်မှသာလျှင် ချီးမွမ်းရာ၏။ (၃) ခင်ပွန်းဖြစ်သော မိန်းမကို အရွယ်လွန်မှ သာလျှင် ချီးမွမ်းရာ၏။

လောက၌ မှီဝဲရာသည် ၄ ပါး။ ။ (၁) နေကိုကား ကျောကုန်းဖြင့် မှီဝဲရာခြင်း။ (၂) မီးကိုကား ဝမ်းဖြင့် မှီဝဲရာခြင်း။ (၃) အစိုးရသော အရှင်ဆရာသမားတို့ကိုကား ခပ်သိမ်းသော အလိုလိုက်သဖြင့် မှီဝဲရာခြင်း။ (၄) တမလွန်ဘဝကိုကား စဉ်းလဲ စဉ်းစားသဖြင့် မှီဝဲရာခြင်း။

လောက၌ ရှောင်ကြဉ်ရာသည် ၄ ပါး။ ။ (၁) ဦးချိုရှိသော သတ္တဝါတို့ကို အတောင်ငါးဆယ်ရှိလောက်သောအရပ်က ရှောင်ကြဉ်ရာသည်။ (၂) အစွယ်ရှိသော ဆင်ကို အတောင်တစ်ရာရှိသောအရပ်က ရှောင်ကြဉ်ရာသည်။ (၃) မြင်း သတ္တဝါ တို့ကိုကား အတောင်တစ်ရာအရပ်က ရှောင်ကြဉ်ရာသည်။ (၄) မကောင်းသော လူယုတ်မာတို့ကိုကား အရပ်ကိုစွန့်သဖြင့် လျှင်စွာ ရှောင်ကြဉ်ရာသည်။

လောကီသမ္ပဒါ ၄ ပါး။ ။ (၁) ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ= ထကြွလုံ့လဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၂) အာရက္ခသမ္ပဒါ= လုံ့လဝီရိယကြောင့် ရရှိသော ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို မပျောက် ပျက်ရအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း။ (၃) ကလျာဏမိတ္တသမ္ပဒါ= မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းနှင့်ပေါင်းဖော်ခြင်း။ (၄) သမဇီဝိတသမ္ပဒါ= ဥစ္စာအင်အားနှင့် တိုင်းထွာ၍ ညီမျှစွာ အသက်မွေးခြင်း။

လောကုတ္တရာသမ္ပဒါ ၄ ပါး။ ။ (၁) သဒ္ဓါသမ္ပဒါ= ရတနာသုံးပါးဂုဏ်နှင့် ကံ, ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်း။ (၂) သီလသမ္ပဒါ=လူတို့ စောင့်ရှောက်ကျင့်သုံး သော ဂဟဋ္ဌသီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) စာဂသမ္ပဒါ= တတ်အားသမျှ သူတစ်ပါး တို့ကို ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း။ (၄) ပညာသမ္ပဒါ= ထိုးထွင်းသော အသိပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

လက်နက် ၄ မျိုး။ ။ (၁) မုတ္တလက်နက် = လက်မှလွှတ်ပစ်ရသောလှံ့ရှင် အစရှိ သည့် လက်နက်မျိုး။ (၂) အမုတ္တလက်နက်= လက်မှလွှတ်ပစ်ရသော ဓား, သန်လျက် အစရှိသည့် လက်နက်မျိုး။ (၃) မုတ္တာ မုတ္တလက်နက်= လွှတ်၍လည်း ပစ်ရ၊ မလွှတ်ဘဲလည်း ရိုက်ရသည့် တုတ်, တောင်ဝှေး အစရှိသည့် လက်နက်မျိုး။ (၄) ယန္တမုတ္တလက်နက်= ယန္တရားဆင်၍ ပစ်လွှတ်ရသော မြား အစရှိသည့် လက်နက်မျိုး။

လက်နက်ကြီး ၄ ပါး[၁]။ ။ (၁) သိကြားမင်း၏ ဝရဇိန်လက်နက်= မြင်းမိုရ်တောင်

၁။ ကလျာဏကာရီကျမ်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ထိပ်က ပစ်ချသော် တစ်သိန်းခြောက်သောင်းရှစ်ထောင် စောက်ရှိသော မြင်းမိုရ်တောင်ကိုဖောက်၍ အောက်သို့ ကျနိုင်၏။ (၂) ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း၏ ရှားလုံတံလက်နက်= ပစ်လိုက်သော် တစ်ထောင်မကသော ဘီလူးတို့၏လည်ကို ဖြတ်၍ပြန်လာ၏။ (၃) ယမမင်း၏ မျက်စောင်းလက်နက်= တစထောင်မကသော ကုမ္ဘဏ်ဘီလူးတို့သည် အိုးခင်းပူတွင်ထည့်သော မုန်ညင်းစေ့ကဲ့သို့ ဖျစ်ဖျစ်မည်၍ ကြေလေ၏။ (၄) အာဠ္ဝကဘီလူး၏ ကိုယ်ရုံဘွဲ့ဖြူပုဆိုးလက်နက်= ၎င်းကို ချွတ်၍ကောင်းကင်သို့ ပစ်သော် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ပတ်လုံး မိုးမရွာ၊ မြေတွင် ပစ်သော်တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး သစ်ပင်မပေါက်၊ သမုဒ္ဒရာသို့ ပစ်သော် အိုးကင်းပူတွင်ဖျန်းသောရေကဲ့သို့ ခန်း၏။ မြင်းမိုရ်တောင်ကို ပစ်သော် အတုံးတုံး ပြတ်ကြေနိုင်၏။

လိင် ၄ မျိုး ။ ။ (၁) ပုလ္လိင်= ယောက်ျား၊ အထီး၊ အဖို။ (၂) ဣတ္ထိလိင်= မိန်းမ၊ အမ။ (၃) နပုလ္လိင်= သက်မဲ့ဖြစ်သော အရာဝတ္ထုမျိုး။ (၄) အနပုလ္လိင်= ယောက်ျားမိန်းမတို့နှင့်ပါ ဆက်စပ်သောအရာဝတ္ထုမျိုး။

ဝစီကံ ၄ ပါး[၁]။ ။ (၁) မုသာဝါဒ= မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း။ (၂) ပိသုဏဝါစာ= သူနှစ်ယောက် အချစ်ပျက်အောင် ကုန်းချောသော စကားကို ဆိုခြင်း။ (၃) ဖရုသဝါစာ= နားမခံသာအောင် ကြမ်းတမ်းယုတ်မာစွာသော စကားကို ဆိုခြင်း။ (၄) သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ= နိဗ္ဗာန်မှ ဖီလာဖြစ်သော ပြိန်ဖျင်းသော စကား ပြောခြင်း။

ဝဓိပရမ ခင်ပွန်းတု ၄ ယောက်[၂] ။ ။ (၁) ယမန်နေ့က ပေးမည်ဟုမျှော်နေပါသည်၊ ယနေ့ကားကုန်ခဲ့ပြီဟု အတိတ်လောကွတ် ပြောတတ်သူ။ (၂)ယခု မရှိ နောက်မှ ရစိမ့်မည်ဟု အနာဂတ် လောကွတ် ပြောသူ။ (၃) မိတ်ဆွေအား ပေးလိုသော်လည်း ကျွန်ုပ်မှာ ဤဥစ္စာအပြင် မရှိ၍ မပေးရပါဟု ပြောတတ်သူ။ (၄) မိတ်ဆွေက တစ်စုံတစ်ရာ ငှားလာသောအခါ မငှားရစေခြင်းငှာ လွှဲဖယ်၍ ပြောတတ်သူ။

ဝရဓိန်မျိုး ၄ ပါး။ ။ (၁) ခတ္တိယာ=အဆင်း ဝါဝါပြက်ပြက်ရှိသည်။ (၂) ဗြဟ္မာ= အဆင်းအလျှံ လက်လက်ရှိသည်။ (၃) ဂဏ္ဍာ = အဆင်းမွဲမွဲပြာပြာကြည့်တိုင်း ထိပ်၌ အရိပ်ရှိသည်။ (၄) ပြဿနာ= အဆင်း ရွှေရောင်ရှိသည်။

ဝိကာလဘောဇနေသိက္ခာပုဒ်၏ ကံအင်္ဂါ ၄ ပါး။ ။ (၁) နေလွဲသည်လည်း ဖြစ်စေ။ (၂) ဘောဇဉ်ခဲဖွယ်လည်း ဖြစ်စေ။ (၃) မျိုလည်းမျိုစေ။ (၄) အရူးအသွပ်မဟုတ်သည်လည်း ဖြစ်စေ။

ဝိနယ မဟာပဒေသ ၄ ပါး။ ။ (၁) အပဋိက္ခိတ္တအကပ္ပိယ= ဘုရားမပယ်မြစ်ခဲ့သော မအပ်သောဝတ္ထု။ (၂) အပဋိက္ခိတ္တကပ္ပိယ= ဘုရားမပယ်မြစ်ခဲ့သော အပ်သော ဝတ္ထု။ (၃) အနနုညာတအကပ္ပိယ= ဘုရားခွင့်မပြုခဲ့သော မအပ်သော ဝတ္ထု။ (၄) အနနုညာတကပ္ပိယ= ဘုရားခွင့်မပြုခဲ့သော အပ်သော ဝတ္ထု။

ဝိပတ္တိတရား ၄ ပါး[၃]။ ။ (၁) ဂတိဝိပတ္တိ= လားရာဂတိ ဖြစ်ရာ ဘုံဘဝပျက်ခြင်း၊

၁။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ၂။ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ် ၃။ မနောရထပူရဏီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မကောင်းခြင်း။ (၂) ကာလဝိပတ္တိ= မင်းနှင့်တကွ လူတို့ တရားမစောင့်ကြသော ကာလပျက်ခြင်း။ (၃) ပယောဂဝိပတ္တိ= ပြုသင့်သည်ကို မပြု၊ မပြုသင့်သည်ကို ပြုခြင်း။ (၄) ဥပဓိဝိပတ္တိ= အမျိုးကား မြတ်၏၊ အဆင်းအင်္ဂါချို့တဲ့ခြင်း။

ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော် ၄ ပါး။ ။(၁) ဗုဒ္ဓတ္တဝေသာရဇ္ဇ၊ ငါသည် ခပ်သိမ်းသော တရားအပေါင်းတို့ကို သိတတ်သော ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်လေပြီဟု ဝန်ခံခြင်း။ (ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား ဓမ္မစကြာတရားတော်ဟောခါနီးတွင် ဘုရားဖြစ်မှန်းမသိက ဟောပချေသော် အကျိုးမရှိဟု သိ၍ ဝန်ခံခြင်း။) (၂) အာသဝက္ခယ၊ အာသဝေါ တရားလေးပါးစသော အညစ်အကြေး အကုသိုလ်တရားအပေါင်းတို့ကို အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက်သင့်သော တရားတို့ကို ကုန်ပြီဟူ၍ ဝန်ခံခြင်း။ (၃) အန္တရာယ, ပဉ္စာနန္တရိက်, နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစသော အန္တရာယ်ကြီးများကို ဤတရားစု သည် ချာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်၏ ဘေးအန္တရာယ်များကို သဂ္ဂန္တရာယ်၊ မဂ္ဂန္တရာယ် ဟူ၍ လည်းကောင်း ဟောတော်မူ သော အန္တရာယ်လေးပါးတို့ကို အန္တရာယ်မဟုတ်ပါဟု ဆိုနိုင်မည့်သူကို မြင်တော် မမူဟု ရဲဝံ့စွာဆိုခြင်း။ (၄) နိယျာန၊ သီလ, သမာဓိ, ပညာ ဟူသော သိက္ခ ၃ ပါး, နိယျာနိကမဂ္ဂင်္ဂသုံးပါးမှထွက်မြောက်ကြောင်း လမ်းခရီး ဟူ၍ ညွှန်ပြရာ ၌ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် ဤလမ်းကို လိုက်သော်လည်း မထွက်မြောက်ပါဟု အကြောင်းနှင့်တကွ ဆိုနိုင်မည်ကို မြင်တော်မမူခြင်း။

ဝေးခြင်း ၄ ပါး။ ။(၁) မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တစ်ဖက်ကမ်းနှင့် တစ်ဖက်ကမ်း ဝေး၏။ (၂) နေထွက်ရာတောင်နှင့် နေဝင်ရာတောင် ဝေး၏။ (၃) ဘဝဂ်နှင့် မြေ ဝေး၏။ (၄) သူယုတ်နှင့် သူတော်ကောင်း ဝေး၏။

ဝံသ ၄ မျိုး ။ ။ (၁) ဗြာဟ္မဏဝံသ= သရရှစ်လုံးနှင့် က.င.စ.ဉ.ဋ္ဌ.ဏ ဤ ဆယ်လေးလုံးတို့သည် ပုဏ္ဏားမျိုးမည်၏။ နို့စို့အရွယ်၏အခိုက်အတန့်နှင့် တူ သောကြောင့် ဗာလအဝတ္ထာ ဟူ၍လည်းခေါ်၏။ (၂) ခတ္တိယဝံသ =တ.န.ပ.မ. ယ. ရ ဤ ခြောက်လုံးတို့သည် မင်းမျိုးမည်၏။ နို့ခွဲသူငယ် အခိုက်အတန့်နှင့် တူသောကြောင့် ကုမာရအဝတ္ထာ ဟူ၍လည်းခေါ်၏။ (၃) ဝေဿဝံသ= လ.ဝ ဤ နှစ်လုံးသည် အသည်မျိုးမည်၏။ သူအိုအခိုက်အတန့်နှင့် တူသောကြောင့် ယောဗ္ဗန အဝတ္ထာ ဟူ၍လည်းခေါ်၏။ (၄) သုဒ္ဒဝံသ= သ.ဟ.ဠ ဤသုံးလုံးတို့သည် သူ ဆင်းရဲမျိုးမည်၏။ သေခါနီးအရွယ် အခိုက်အတန့်နှင့် တူသောကြောင့် ဝုဒ္ဓအဝတ္ထာ ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ရှေ့သုံးမျိုးဖြင့်သာ စီကုံးရာ၏၊ နောက်တစ်မျိုးကို ပယ်ရာ၏။ ရှေ့သုံးမျိုးတွင်လည်း ရှေ့ပထမတစ်မျိုးသည် အလတ် ဖြစ်သော အကျိုးကို ပေးတတ်သည်၊ နောက် ဒုတိယနှစ်မျိုးသည် များမြတ်ဖွံ့ဖြိုးသော အကျိုးကို ပေးတတ်သည်။

www.burmeseclassic.com

သတိပဋ္ဌာန် ၄ ပါး[၁]။ ။(၁) ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်= ကိုယ်၊ ကိုယ်၏လှုပ်ရှားမှုကို ရှုမှတ်ခြင်း။ (၂)ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်=ခံစားမှုဝေဒနကို ရှုမှတ်ခြင်း။ (၃) စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်=စိတ်ကိုရှုမှတ်ခြင်း။ (၄) ဓမ္မာ နုပဿနာ သတိ ပဋ္ဌာန်= တရားကို ရှုမှတ်ခြင်း။

သမားအင်္ဂါ ၄ ပါး ။ ။ (၁) ဒိဋ္ဌကမ္မ= မျက်မြင်လက်တွေ့ ကုထုံးဥပဒေသရှိခြင်း။ (၂) သုစိ= စင်ကြယ်သော အကျင့်သီလရှိခြင်း။ (၃) ဒက္ခ= ဂမ္ဘီရတိက္ခဉာဏ် ထက်သန်လိမ္မာခြင်း။ (၄)ဝိဓိတာဂမ= ဆေးကျမ်းစောင်စောင် တတ်မြောက်ခြင်း။

သမုဒယသစ္စာ၏ အနက် ၄ ချက်[၂]။ ။(၁) အာယူဟနဋ္ဌော = ဒုက္ခမှု တို့ကိုသာ စုဆောင်းတတ်သောသဘော။ (၂) နိဒါနဋ္ဌော= ဒုက္ခလက်စမပြတ်ရအောင် အမြဲ ဆောင်တတ်သော သဘော။ (၃) သံယောဂဋ္ဌော= ဒုက္ခမှုတို့နှင့်သာ အမြဲယှဉ်တွဲ နှောင်ဖွဲ့တတ်သော သဘော။ (၄) ပလိဗောဓဋ္ဌော= ဒုက္ခစက်မှ မထွက်ရအောင် နှောင့်ယှက် တားမြစ်တတ်သော သဘော။

သရဏဂုံ ၄ မျိုး။ ။ (၁) အတ္တသန္နိယျာတနသရဏဂုံ= ယနေ့မှအစပြု၍ မိမိကိုယ်အား ရတနာသုံးပါး၌သာ ဆောက်နှင်း၍ ကိုယ်ကိုစွန့်ခြင်း။ (၂)တပ္ပရာ ယဏ သရဏဂုံ= ယနေ့မှအစပြု၍ မိမိကိုယ်အား ရတနာသုံးပါ၌သာ လဲလျောင်း ခြင်း။ (၃) သိဿဘာဝူပဂမန သရဏဂုံ= ယနေ့မှအစပြု၍ မိမိကိုယ်အား ရတနာ သုံးပါ၌သာ တပည့်အဖြစ်ဖြင့် ဆည်းကပ်ခြင်း။ (၄)ပါဏိပါတ သရဏဂုံ= ယနေ့မှ စ၍ မိမိကိုယ်အား ရတနာသုံးပါးတို့၌ ရှိသေမြတ်နိုးစွာ အသက်စွန့်၍ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်လဲလျောင်းခြင်း။

သရဏဂုံဆောက်တည်ခြင်း အကြောင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) အမျိုးအမှတ်ဖြင့် ရှိခိုး ကိုးကွယ်ခြင်း၊ သရဏဂုံမမြောက်။ (၂) ဘေးကို ကြောက်သောအားဖြင့် ရှိခိုး ကိုး ကွယ်ခြင်း၊ မမြောက်။ (၃)ကျေးဇူးရှင်ဆရာအမှတ်ဖြင့် ရှိခိုးကိုးကွယ်ခြင်း၊ မမြောက်။ (၄) မြတ်သောအလှူကိုခံတော်မူထိုက်သောအားဖြင့် ရှိခိုး ကိုးကွယ်ခြင်း၊ သရဏဂုံ မြောက်၏။

သရက် ၄ လုံး[၃]။ ။ (၁) စိမ်းကားစိမ်း၏၊ မှည့်ရောင်ရှိသည်။ (၂) မှည့်ကားမှည့်၏၊ စိမ်းရောင်ရှိသည်။ (၃) မှည့်ရောင်လည်း ရှိ၏၊ မှည့်လည်း မှည့်၏။ (၄) စိမ်းရောင် လည်း ရှိ၏၊ စိမ်းလည်းစိမ်း၏။

သရက်လေးလုံးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်[၄]။ ။ (၁) ကြည်ဖွယ်ကား ရှိ၏။ သစ္စာလေးပါးကို မသိ။ (၂) ကြည်ဖွယ်ကား မရှိ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိသည်။ (၃) ကြည်ဖွယ်လည်းမရှိ၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း မသိ။ (၄) ကြည်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း သိ၏။

၁။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ　　　　၂။ စတုသစ္စဒီပနီ

၃။ စတုကအင်္ဂုတ္တိုရ်　　　　၄။ စတုကအင်္ဂုတ္တိုရ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သာဂရ ၄ ပါး။ ။ (၁) သံသာရသာဂရ=ခန္ဓာနှင့် ဓာတ်အာယတနတို့သည် လည်၍ မပြတ်ခြင်း။ (၂) ဇလသာဂရ= မဟာသမုဒ္ဒရာရေ၏ မပြတ်လည်ခြင်း။ (၃) နယသာဂရ= ပိဋကတ်သုံးပုံ။ (၄) ဉာဏသာဂရ= သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်။

သာရဏီယတရား ၄ ပါး[၁]။ ။ (၁) ယာဘာနုယာယီ= ရှေးသူတော်ကောင်းတို့ သွားရာလမ်းကို ဖြောင့်မှန်စွာလိုက်ခြင်း။ (၂) အလ္လဥ္စပါဏိပရိဝဇ္ဇယ= စိုစွတ်သောလက်ကို ခြောက်သွေ့ပူလောင်အောင် မပြုခြင်း။ (၃) မိတ္တအဒုဗ္ဘိ= ခင်ပွန်းအား မပြစ်မှားခြင်း။ (၄) အသတိနံမာနိဂစ္ဆ=ယုတ်သော မိန်းမတို့၏အလိုကို မလိုက်ခြင်း။

သား ၄ ပါး ။ ။ (၁) အတြဇ= မိမိကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောသား။(၂)ခေတ္တဇ=အိပ်ရာပလ္လင်ရင်ခွင်၌ ဖြစ်သောသား။ (၃) အန္တေဝါသိက= တပည့်ခံ၍ အတတ်ပညာ သင်သောသား။ (၄) ဒိန္နက= သူတစ်ပါးတို့က မွေးစေရန် ပေးသောသား။

သိကြားမင်း၏ မိဖုရား ၄ ပါး။ ။ (၁) သုဓမ္မာ= နတ်သမီး အခြံအရံ များစွာနှင့် သိကြားမင်း၏ ရှေ့က ခ,စားရသည်။ (၂) သုဇာတာ= နတ်သမီး အခြံအရံ များစွာနှင့် သိကြားမင်း၏ လက်ယာက ခ,စားရသည်။ (၃)သုနန္ဒာ= နတ်သမီး အခြံအရံ များစွာနှင့် သိကြားမင်း၏နောက်က ခ,စားရသည်။ (၄) သုစိတ္တာ= နတ်သမီး အခြံအရံ များစွာနှင့် သိကြားမင်း၏ လက်ဝဲက ခ,စားရသည်။

သီလ ၃ ပါး၊ သို့မဟုတ် ၄ ပါး ။ ။ (၁) ပဉ္စသီလ= ငါးပါးသော သိက္ခာပုဒ် ကို စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၂)အဋ္ဌင်္ဂသီလ= ရှစ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၃) ဒသင်္ဂသီလ = ဆယ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၄) နဝင်္ဂသီလ= ကိုးပါးသော သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ထိန်းခြင်း။

သုခ ၄ ပါး[၂]။ ။ (၁) အတ္ထိသုခံ= ငါ့အား ရှိသည်ဟု မကြောင့်ကြ ဝမ်းမြောက်ချမ်းသာခြင်း။ (၂) ဘောဂသုခံ= ရှိသည့်အတွက် လှူဒါန်းရပေသည်၊ အလိုရှိတိုင်း စားသုံးရပေသည်ဟု ဝမ်းမြောက် ချမ်းသာခြင်း။ (၃)အာနဏျသုခံ = မပြည့်စုံမှုကြောင့် သူတစ်ပါးထံသို့ မတောင်းရမ်းရ၊ ကြွေးမြီ မတင်ပေရဟု ဝမ်းမြောက် ချမ်းသာခြင်း။ (၄) အနဝဇ္ဇသုခံ= အသက်မွေးမှုဥစ္စာအတွက်နှင့် အကုသိုလ် မကောင်းမှု မပြုပေရဟု ဝမ်းမြောက်ချမ်းသာခြင်း။

သုရာမေရယ၏ ကံအင်္ဂါ ၄ ပါး။ ။ (၁) သုရာမေရယတို့တွင် တစ်ပါးပါးလည်း ဖြစ်စေ။ (၂) သောက်လိုသောစိတ် ရှေးရှုထင်သည်လည်းဖြစ်စေ။ (၃) သောက်ရန် အားထုတ်ခြင်းသို့လည်း ရောက်စေ။ (၄) သောက်သောအခါ လည်မျိုတစ်ဖက်သို့ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်စေ။

သူရဲ ၄ ပါး ။ ။ (၁) စစ်အင်္ဂါ ၄ ပါးပင်ဖြစ်သည်။

သေခြင်းတရား ၄ ပါး[၃]။ ။ (၁) အာယုက္ခယ= အသက်တမ်းနှင့် ကံကုန်၍ သေခြင်း။ (၂)ကမ္မက္ခယ= ကံကုန်၍ သေခြင်း။ (၃)ဥဘယက္ခယ= အသက်တမ်းနှင့် ကံကုန်၍

၁။ ဝိဓုရဇာတ် ၂။ စတုကအင်္ဂုတ္တိုရ် ၃။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သေခြင်း။ (၄) ဥပစ္ဆေဒက= အသက်နှင့် ကံ ၂ ပါး ရှိသေးသော်လည်း ဥပစ္ဆေဒက ကံကြောင့် သေခြင်း။

သေ ၄ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဝေဘာရတောင်တွင် အရှင်မဟာကဿပထေရ်။ (၂) သုဘာ သာရတောင်တွင် ဥတ္တမထေရ်။ (၃) ဝေဓိဿကတောင်တွင် ဓမ္မထေရ်။ (၄) မကုလ တောင်တွင် ဥခေရထေရ်။

သေ ၄ ပါး[၂]။ ။ (၁) ရှင်ကဿပ၊ ဝေဘာရတောင်။ (၂) ရှင်သုဘာသာရ၊ ဥတ္တမ တောင်။ (၃) ရှင်ခေမာ၊ မကုလတောင်။ (၄) ရှင်ဓမ္မယသ၊ ဝေဓိ(ဒိ) ဿကတောင်၊

ဝေဘာရတောင်၊ အလယ်ခေါင်၊ ထွန်းပြောင်ကဿပထေရ်နေရာ။
သုဘာသာရ၊ နေတုံထ၊ ဥတ္တမတောင်၌သာ။
မကုလတောင်၊ ထွတ်မြတ်ခေါင်၊ ထွန်းပြောင် ရှင်ခေမာ။
ဝေဓိဿက၊ တောင်ထိပ်မှ၊ နေထ ခုတိုင်သာ။
ဓမ္မယသ၊ အမည်ရ၊ တွင်ထ ရဟန္တာ။
သေလေးပါးလျှင်၊ ဤသည်ပင်၊ ဝမ်းတွင်စွဲမှတ်ပါ။

သေးငယ်၏ဟု မထီမဲ့မြင် မပြုအပ် ၄ ပါး။ ။ (၁) မင်းဧကရာဇ်။ (၂) ရဟန်း၊ (၃) မြွေ။ (၄) မီး။

သောတာပတ္တိမဂ်ရရာ အင်္ဂါ ၄ ပါး။ ။ (၁) သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ် ရခြင်း။ (၂) သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားရခြင်း။ (၃) လေ့လာ သင်ကြား မှတ်သားသမျှတို့ကို အဓိပ္ပာယ်ပေါ်အောင် နှလုံးသွင်းရခြင်း။ (၄) မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းအားလျော်စွာ ကျင့်ကြံအားထုတ်ရခြင်း။

သောတာပန် ၄ ပါး။ ။ (၁) သတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန်= ခုနစ်ကြိမ် ပဋိသန္ဓေ နေပြီးမှ ကျွတ်ရသော သောတာပန်။ (၂) ကောလံကောလသောတာပန်= ၂၊၃၊၄၊ ၅၊၆ ကြိမ် ပဋိသန္ဓေနေပြီးမှ ကျွတ်ရသော သောတာပန်။ (၃) ဧကဗီဇ သောတာပန်= တစ်ကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေနေပြီး ကျွတ်လွတ်ရသော သောတာပန်။ (၄) ဘုံစဉ်စံသော သောတာပန်= တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ နိဗ္ဗာန်တိုင် မြင့်မြတ်သွားသော သောတာပန်

သောတာပန်တို့၏ အင်္ဂါ ၄ ပါး။ ။ (၁) ဗုဒ္ဓဿာဝစ္စပသာဒ= ဘုရားဂုဏ်တော် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း။ (၂) ဓမ္မဿာဝစ္စပသာဒ= တရားဂုဏ်တော်၌ သက်ဝင် ပ ကြည်ခြင်း။ (၃) သံဃဿာဝစ္စပသာဒ= သံဃာဂုဏ်၌ သက်ဝင် ယုံကြည့်ခြင်း (၄) သီလသမ္ပန္န= ငါးပါးသီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း။

သင်္ဂဟတရား ၄ ပါး(လူကျင့်)[၃]။ ။ (၁) ဒါန်= ပေးကမ်းခြင်း။ (၂) ပိယဝါစာ ချစ်ဖွယ်သော စကားကိုဆိုခြင်း။ (၃) အတ္ထစရိယာ = သူတစ်ပါးအကျိုးကို ရှာကြံ ကျင့်ဆောင် ပေးခြင်း။ (၄) သမာနတ္တတာ= ကိုယ်တူပြုတန်သည်ကို ကိုယ်တူကြံ ခြင်း။

၁။ ပကိဏ္ဏကဝိသဇ္ဇနာ၊ ပ ၂။ သုံးပုံအိတ်ထောင်ကျမ်း ၃။သုတ်ပါထေယျ၊ သင်္ဂီတိသုတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သင်္ဂဟတရား ၄ ပါး၊ (မင်းကျင့်) ။ ။(၁) သဿမေဓ= လယ်မှ ထွက်သော အသီးအနှံများကို ဆယ်ဖို့တစ်ဖို့သာ အခွန်ခွဲခန့်ကောက်ယူခြင်း။ (၂) ပုရိသာမေဓ= စစ်သည်အမှုထမ်းတို့အား မျိုးရိက္ခာ လ,စာ ပေးကမ်းချီးမြှင့်ခြင်း။ (၃) ဝါစာပေယျ= သာယာချေင်စွာ ပြောဆိုခြင်း။ (၄) သမ္မာပါသ= ဆင်းရဲသားတို့အား အတိုးမယူဘဲ အရင်းအနှီးကို သုံးနှစ်တိုင် ချေးငှားထုတ်ပေးခြင်း။

သောင်း ၄ ရပ်[၁]။ ။ (၁) ဇမ္ဗူဒီပကျွန်း။ (၂) အဝီစိငရဲကြီး၊ (၃) အသူရာပြည်။ (၄) တာဝတိံသာ။ ယူဇနာတစ်သောင်းစီ ကျယ်ကြ၏။

သစ္စာ ၄ ပါး[၂]။ ။(၁) ဒုက္ခသစ္စာ= ခန္ဓာငါးပါး၏ ခံစားမှုဟူသမျှ ဆင်းရဲခြင်း မှန်သည်။ (၂) သမုဒယသစ္စာ= ဆင်းရဲခြင်းအပေါင်းကို ဖြစ်စေတတ်ခြင်း မှန်သည်။ (၃) နိရောဓသစ္စာ= ဆင်းရဲခြင်းအပေါင်းတို့ ပြီးစီးခြင်း မှန်သည်။ (၄) မဂ္ဂ သစ္စာ= နိရောဓသစ္စာ ဆိုက်ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်းမှန်သည်။

သစ်ပင် ၄ မျိုး[၃]။ ။ (၁) သစ်ပင်ကြီးကား အနှစ်မရှိ၊ အရန်သစ်ပင် အနှစ်ရှိ၏။ (၂) သစ်ပင်ကြီးကား အနှစ်ရှိ၏၊ အရန်သစ်ပင်ကား အနှစ်မရှိ။ (၃) သစ်ပင်ကြီး လည်း အနှစ်ရှိ၏၊ အရန်သစ်ပင်လည်း အနှစ်ရှိ၏၊ (၄) သစ်ပင်ကြီးလည်းအနှစ် မရှိ၊ အရန်သစ်ပင်လည်း အနှစ်မရှိ။

သစ်ပင်နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်[၄]။ ။ (၁) ပုဂ္ဂိုလ်ကား သီလမရှိဘဲ၊ ပရိသတ်ကား သီလရှိ၏။ (၂) ပုဂ္ဂိုလ်ကား သီလရှိ၏။ ပရိသတ်ကား သီလမရှိ။ (၃) ပုဂ္ဂိုလ်လည်း သီလမရှိ၊ ပရိသတ်လည်း သီလ မရှိ။ (၄) ပုဂ္ဂိုလ်လည်း သီလ ရှိသည်၊ ပရိသတ်လည်း သီလရှိသည်။

သတ္တဝါတို့အား နှိပ်စက်တတ်သော ဝေါ်ခြင်း ၄ မျိုး။ ။ (၁)ထမင်းဝေါ်ခြင်း။ (၂)ရေဝေါ်ခြင်း။ (၃) အိပ်ငိုက်ခြင်း။ (၄) ရာဂသောင်းကျန်းခြင်း။

သဒ္ဒ (အသံ) ၄ ပါး။ ။ (၁) စိတ္တဇသဒ္ဒ= စကားပြောဟောသော လေသံ။ (၂) စိတ္တပစ္စယ သဒ္ဒ= ဖောင်းသံ, ပလွေသံ စသော အသံ။ (၃) ဥတုဇသဒ္ဒ= မိုးသံ, လေသံ, ဝမ်းတွင်းကမြည်သံ။ (၄) ဥတုသမုဋ္ဌာနိကသဒ္ဒ= လေခတ်သဖြင့် သစ်ခက် စသည်တို့ အချင်းချင်းတိုက်၍ ဖြစ်သော အသံ။

သဒ္ဓါခြင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) အာဂမနသဒ္ဓါ= ဘုရားလောင်းတို့၏ သဒ္ဓါခြင်း၊ ဘုရားဆုတောင်းသည်မှလာသောကြောင့် အာဂမနမည်၏၊ (၂) အဓိဂမနသဒ္ဓါ– အရိယာသာဝကတို့၏ သဒ္ဓါခြင်း၊ ထိုးထွင်း၍ လာသောကြောင့် အဓိဂမနမည်၏။ (၃) ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ= ရတနာသုံးပါးအား မတုန်မလှုပ်သော သဒ္ဓါခြင်း။ (၄) ပသာဒ သဒ္ဓါ= ကြည်လင်သောစိတ်ဖြင့် ကြည်ညိုဖွယ် သဒ္ဓါခြင်း။

သုတ္တမဟာပဒေသ ၄ ပါး ။ ။(၁) ဗုဒ္ဓါပဒေသ= ဘုရားထံမှ ကြားနေရ သော

၁။ ပဥ္စကထန ၂။ စတုသစ္စဒီပနီ

၃။ စတုကအင်္ဂုတ္တိုရ် ၄။ စတုကအင်္ဂုတ္တိုရ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တရား။ (၂) သံဃာပဒေသ= သံဃာတော်ထံမှ ကြားနာရသော တရား။ (၃) သမ္ဗဟုလထေရာပဒေသ= ဂိုဏ်းမှ ကြားနေရသောတရား။ (၄) ဧကထေရာ ပဒေသ= မထေရ်ကြီးတစ်ပါးထံမှ ကြားနာရသောတရား။

သမ္ပဇညတရား ၄ ပါး။ ။(၁) သာတ္ထကသမ္ပဇဉ= ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၌ အကျိုးရှိ၏, မရှိ၏ဟု သိတတ်ခြင်း။ (၂) သပ္ပါယသမ္ပဇဉ= ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ၌ လျောက်ပတ်, မလျောက်ပတ်ကို သိတတ်ခြင်း။ (၃) ဂေါစရသမ္ပဇဉ= ဣရိယာပုတ် လေးပါး၌ သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို မပြတ်မလပ် အာရုံပြုရမည်ကို သိတတ်ခြင်း။ (၄) အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ= ဣရိယာပုတ်လေးပါး၌ ရုပ်,နာမ် စသည်ကို သိတတ်ခြင်း။

သမ္ပတ္တိတရား ၄ ပါး[၁]။ ။(၁) ဂတိသမ္ပတ္တိ= လားရာဂတိ၊ ဖြစ်ရာဘုံဘဝမပျက်ခြင်း၊ ကောင်းခြင်း၊ ကောင်းမွန်စွာ မပျက်စီးခြင်း။ (၂) ကာလသမ္ပတ္တိ= မင်းနှင့် တကွ လူတို့ တရားစောင့်သောကာလ၌ ကြုံကြိုက်ခြင်း။ (၃) ပယောဂသမ္ပတ္တိ= ပြုသင့်သည်ကို ပြုမိခြင်း။ (၄) ဥပဓိသမ္ပတ္တိ= အမျိုးလည်းမြတ်၏၊ အဆင်းအင်္ဂါလည်း ညီညွတ်၏။

သမ္မပ္ပဓာန် ၄ ပါး(ကောင်းသော ဝါယာမတရား)[၂]။ ။ (၁) မဖြစ်သေးသော ဒုစရိုက်တရားတို့ကို မဖြစ်ပေးလာစေရန် အားထုတ်ခြင်း။ (၂) ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ဒုစရိုက်တရားတို့ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းငှာ အားထုတ်ခြင်း။ (၃)မပြုရသေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် အားထုတ်ခြင်း၊ (၄) ပြုပြီးပြုဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ဒါန, သီလ, ဘာဝနာ အစရှိသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို အဆင့်ဆင့် တိုးပွားစေခြင်းငှာ အားထုတ်ခြင်း။

သံဝေဂ ၄ ပါး။ ။(၁) စိတ္တုတြာသ သံဝေဂ= ကြောက်မက်ဖွယ်ရုပ်ကိုမြင်၍ ကြောက်လန့်ခြင်း။ (၂) ဩတ္တပ္ပသံဝေဂ= မကောင်းမှုကိုမြင်၍ ကြောက်လန့်ခြင်း။ (၃) ဉာဏသံဝေဂ= ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကိုမြင်၍ ကြောက်လန့်ခြင်း။ (၄) ဓမ္မ သံဝေဂ= တရားတော်ကိုသိ၍ ကြောက်လန့်ခြင်း။

အဂတိတရား ၄ ပါး[၃]။ ။(၁) ဆန္ဒာဂတိ= ချစ်သဖြင့် တစ်ဖက်သတ် စီရင်ခြင်း။ (၂) ဒေါသာဂတိ= အမျက်ဒေါသကြောင့် တစ်ဖက်သတ်စီရင်ခြင်း။ (၃) ဘယာဂတိ= ကြောက်ရွံ့သဖြင့် တစ်ဖက်သက် စီရင်ခြင်း။ (၄) မောဟာဂတိ= တွေဝေ၍ တစ်ဖက်သတ် စီရင်ခြင်း။

အစိန္တေယျ ၄ ပါး[၄] ။ ။(၁) ဗုဒ္ဓဝိသယော အစိန္တေယျော= သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ အရာကို မကြံအပ်။ (၂) ဈာနဝိသယော အစိန္တေယျော= တန်ခိုးတော်အရာကို မကြံအပ်။ (၃) ကမ္မဝိပါကော အစိန္တေယျော= ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးကို မကြံအပ်။ (၄) လောကဝိသယော အစိန္တေယျော= လောကဖြစ်ပျက်ခြင်းကို အကြံအပ်။

၁။ မနောရထပူရဏီ ၂။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ၃။ ရာဇသောဝကဒီပနီ
၄။ စတုကအင်္ဂုတ္တိုရ်

www.burmeseclassic.com

အထက်ကိုယ် ကလာပ်စည်း ၄ ပါး[၁]။ ။ (၁) အဋ္ဌ ကလာပ်= ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဩဇာ၊ ရုပ် ၈ ခု။ (၂) ဇီဝိတနဝက ကလာပ်= အဋ္ဌကလာပ်ရုပ် ၈ ခုတွင် ဇီဝိတရုပ်တည့် ၉ ပါး။ (၃) ကာယဒသကကလာပ်= ဇီဝိတနဝကတွင် ကာယပသာဒထည့် ၁၀ ပါး။ (၄) ဘာဝသက ကလာပ်= ဇီဝိတ နဝကတွင် ဘာဝရုပ်ထည့် ၁၀ ပါး။

အနုကမ္မမိတ်စစ် ၄ ယောက်။ ။(၁) မိမိ၌ ဥစ္စာမရှိက သူစိတ်ဆင်းရဲခြင်း။ (၂)မိမိ၌ ဥစ္စာရှိက ဝမ်းမြောက်ခြင်း။ (၃) မိမိ၏ကျေးဇူးမဲ့ကို ကြားကမနာလိုဘဲ ဟန့်တား ပိတ်ပင်ခြင်း။ (၄) မိမိ၏ ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းပြောဆိုခြင်း။

အနုပိယဘာဏာ=ခင်ပွန်းတု ၄ ယောက်[၂]။ ။ (၁) မကောင်းမှုဖြစ်သော်လည်း မိတ်ဆွေအလိုသို့ လိုက်၍ပြောတတ်သူ။ (၂) ကောင်းမှုပြုသည်ကို မနှစ်သက်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိတတ်သူ။ (၃) မျက်မှောက်တွင်သာ ချီးမွမ်းခြင်း ပြုတတ်သူ။ (၄) မျက်ကွယ်တွင် ကဲ့ရဲ့ခြင်း ပြုတတ်သူ။

အဏုမြူ ၄ ပါး။ ။ (၁) ရထရေဏုမြူ= သန်းတစ်ကောင်၏ ခုနစ်စိတ် တစ်စိတ် ဖြစ်သော လိက္ခာမည်သော ဦးတစ်ကောင်၏ သုံးဆယ့်ခြောက်စိတ်စိတ်သည့် တစ်စိတ်စာမျှ ဖြစ်သော၊ လှည်းရထားမောင်းသောအခါ ထသည့် ဖုန်နုမှုန့်ကလေးကိုခေါ်သည်။ (၂)တဇ္ဇာရီမြူ= ၎င်းရထရေဏုမြူတစ်လုံး၏ သုံးဆယ့်ခြောက်စိတ် တစ်စိတ် စာဖုန်နု။ (၃) အဏုမြူ= ၎င်းတဇ္ဇာရီမြူ၏ သုံးဆယ့်ခြောက်စိတ် တစ်စိတ်စာ ဖြစ်၍ ပြတင်းနံရံစသည်မှဝင်သော နေရောင်အတွင်း၌ ထင်မြင်ရသည့် အမှုန်နု။ (၄) ပရမာဏုမြူ= ၎င်းအဏုမြူတစ်လုံး၏ သုံးဆယ့်ခြောက်စိတ် တစ်စိတ်ဖြစ်သည့် အမှုန်နု။ (၎င်းကို သာမန်လူတို့၏မျက်စိဖြင့် မမြင်ရ၊ တန်ခိုးကြီးသော နတ် ဗြဟ္မာတို့မှသာမြင်ရသည်)။

အနန္တ ၄ ပါး[၃]။ ။ (၁) ကောင်းကင်။ (၂) စကြာဝဠာ။ (၃) သတ္တဝါ။ (၄)သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်။

အပယ သဟာယ၊ ခင်ပွန်းတု ၄ ယောက်[၄]။ ။ (၁) သေအရက်သောက်ရာတွင် အဖော်ပြုတတ်သူ။ (၂) ညအခါ လည်ပတ်ရာတွင်သာအဖော်ပြုတတ်သူ။ (၃) ပွဲသဘင် ကြည့်ရှုရာတွင်သာ အဖော်ပြုတတ်သူ။ (၄) လောင်းကစားတွင်သာ အဖော်ပြုတတ်သူ။

အပါယ် ၄ ပါး[၅]။ ။ (၁) ငရဲ။ (၂) တိရစ္ဆာန်။ (၃) ပြိတ္တာ။ (၄) အသူရကာယ်။

အပွင့်တို့၏ အရှယ် ၄ ပါး။ ။ (၁) အငုံကင်း။ (၂) အငုံနု။ (၃) အငုံရင့်။ (၄) အငုံပွင့်။

အဖြေ ၄ ပါး။ ။ (၁) ဧကံသဗျာကရဏ= မေးလျှင် မေးတိုင်းသာ ဖြေခြင်း။ (၂) ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏ= အကျဉ်းမေးသည်ကို အကျယ်ဖြေခြင်း။ (၃) ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏ=

၁။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ၂။ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ် ၃။ အဋ္ဌသာလိနီ
၄။ သိင်္ဂါလသုတ် ၅။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

www.burmeseclassic.com

တစ်ဖန်မေး၍ ဖြေခြင်း။ (၄) ဌပနိယဗျာကရဏ= မေးသည်ကိုထား၍ တခြားပုံဆောင်ကာ ဖြေခြင်း။

အဖြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ်၏ ကံအင်္ဂါ ၄ ပါး။ ။(၁) လွန်ကျူး၍ ကျင့်အပ်သောမဂ်အပေါက်သုံးပါးတွင် တစ်ပါးပါးဖြစ်စေ။ (၂) မှီဝဲသွားလာလိုသော စိတ်လည်း ရှိစေ။ (၃) မှီဝဲခြင်း လုံ့လလည်း ရှိစေ။ (၄) သာယာသည်လည်း ဖြစ်စေ။

အမေး ၄ ပါး။ ။ (၁) ဧကံသဗျာကရဏီယပဉှာ= ဤကိုယ်သည် အနိစ္စလော၊ ကုသိုလ်သည် ကောင်းကျိုးပေးသလောဟု စ၍ မေးခဲ့သော် တိုက်ရိုက် ဖြေအပ်သောအမေး။ (၂) ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယပဉှာ= ဤကိုယ်သည် အနိစ္စလော စသည်ဖြင့် မေးခဲ့သော် အကျယ်ဝေဖန်၍ ဖြေအပ်သောအမေး။ (၃) ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏီယ ပဉှာ= ဤကိုယ်သည် စက္ခုသောတ စသည်တို့သည် အတူတူလော စသည်အားဖြင့်မေးခဲ့သော် တစ်ဖန်ပြန်၍ မေး၍ ဖြေအပ်သော မေးခွန်း။ (၄) ဌပနီယပဉှာ = ဘုရားနှင့် တရား မည်သည်က မြတ်သနည်းစသော မဖြေအပ်သည်ကို မေးသော မေးခွန်း။

အမျိုး ၄ ပါး။ ။ (၁) ခတ္တိယ= မင်းမျိုး။ (၂) ဗြာဟ္မဏ= ပုဏ္ဏားမျိုး။ (၃) ဝေဿ= ကုန်သည်မျိုး။ (၄) သုဒ္ဒ= သူဆင်းရဲမျိုး။

အမျိုးမရှိ ၄ ပါး။ ။ (၁) သူဌေးမျိုးလည်း တစ်ပါး။ (၂) ပညာရှိလည်း တစ်ပါး၊ (၃) မင်းမျိုးလည်း တစ်ပါး။ (၄) သူဆင်းရဲလည်း တစ်ပါး။

အမျိုးမရှိ ၄ ပါး။ ။ (၁) သဒ္ဓါရှိးလည်း အမျိုး မရှိ။ (၂) ပညာရှိးလည်း အမျိုး မရှိ။ (၃) ရဲရှိးလည်း အမျိုးမရှိ။ (၄) လက္ခဏာ အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော မိန်းမသည်လည်း အမျိုးမရှိ။

အမြတ် ၄ ပါး။ ။ (၁) အခါတို့တွင် သရဒကာလဟူသော တန်ဆောင်မုန်းလသည် မြတ်၏။ (၂) မိန်းမတို့တွင် အဆင်းလှသော မိန်းတမသည်မြတ်၏။ (၃) သားတို့တွင် သားကြီးသည်မြတ်၏။ (၃) အရပ်တို့တွင် မြောက်အရပ်မျက်နှာသည် မြတ်၏။

အမြတ် ၄ ပါး။ ။ (၁) တစ်ဆယ့်နှစ်လတွင် ကဆုန်လသည် မြတ်၏။ (၂) မိန်းမတို့တွင် နှလုံးကောင်းဖြင့် လင်ကို လုပ်ကျွေးသော မိန်းမမြတ်၏။ (၃) သားတို့တွင် မိဘကို လုပ်ကျွေးသော သားသည် မြတ်၏။ (၄) အရပ်တို့တွင် ချမ်းသာစွာ အသက်မွေးရသော အရပ်သည်မြတ်၏။

အမှောင်အမိုက် အင်္ဂါ ၄ ပါး ။ ။ (၁) လကွယ်နေ့ညလည်း ဖြစ်စေ။ (၂) သန်းခေါင်အချိန်လည်း ဖြစ်စေ။ (၃) တိမ်တောင် တိမ်တိုက်များလည်း ကောင်းကင်အလုံးကို ဖုံးအုပ်စေ။ (၄) ကြီးမားသော တောအုပ်အလယ်တွင်လည်း ဖြစ်စေ။

အရိယဝံသဓမ္မ ၄ ပါး။ ။ (၁) စီဝရသန္တောသ= သင်္ကန်း၌ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း။ (၂) ပိဏ္ဍပါတသန္တောသ= ဆွမ်း၌ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း။ (၃) သေနာသနသန္တောသ= ကျောင်း၌ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း။ (၄) ဘာဝနာရာမတာ= ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အရူပါဝစရဗြဟ္မာ ၄ ဘုံ ။ ။ (၁) အာကာသနဉ္စာယတနဘုံ = အဆုံးအစ မရှိသော ကောင်းကင်သို့ တက်တတ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ နေရာဘုံ။ (၂) ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံ= ပထမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်လျှင် ဈာန်၏တည်ရာ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ နေရာဘုံ။ (၃) အာကိဉ္စညာယတနဘုံ= စိုးစဉ်းမျှလည်း အကြွင်းမရှိသော ပထမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်သည်လျှင်ပင် ဈာန်၏တည်ရာဗြဟ္မာတို့၏ဘုံ။ (၄)နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ= ရုန့်ရင်းသော သညာကား မရှိ၊ သိမ်မွေ့သော သညာသည်လျှင် ဈာန်၏ တည်ရာ ဗြဟ္မာတို့၏ဘုံ။

အသင်္ချေယျကပ်ကြီး ၄ ပါး။ ။(၁)ဝိဝဋ္ဋယီအသင်္ချေယျကပ်= ကမ္ဘာပြု မိုးရွာသည်မှ စ၍ နေလနက္ခတ်ပေါ်သည့် တိုင်အောင်သော ကာလ။ (၂) ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယီ အသင်္ချေယျကပ်= နေလနက္ခတ်ပေါ်သည်မှစ၍ ကမ္ဘာပျက်မိုး ရွာသည့် တိုင်အောင်သော ကာလ။ (၃) သံဝဋ္ဋအသင်္ချေယျကပ်= ကမ္ဘာပျက်မိုးရွာသည်မှစ၍ မီးလျှံစဲသည့် တိုင်အောင်သောကာလ။ (၄) သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယီအသင်္ချေယျကပ်= မီးလျှံစဲသည်မှစ၍ ကမ္ဘာပြုမိုးရွာသည့် တိုင်အောင်သော ကာလ။

အာရုပ္ပ ၄ ပါး။ ။ (၁) အာကာသာနဉ္စာယတန= အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင် ပညတ်အာရုံ။ (၂) ဝိညာဏဉ္စာယတန= အဆုံးမရှိသော ပထမာရုပ္ပဝိညာဉ်အာရုံ။ (၃) အာကိဉ္စညာယတန= စိုးစဉ်းမျှ အကြွင်းမရှိသောပထမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်း တည်းဟူသော နတ္ထိဘော ပညတ်အာရုံ။ (၄) နေဝသညာ နာသညာယတန= ရုန့်ရင်း သော သညာမရှိ၊ သိမ်မွေ့သောသညာ မရှိသည်မဟုတ်၊ မနာယတန ဓမ္မာယတန၌ အကျုံးဝင်သည်။

အာသဝေါတရား ၄ ပါး။ ။ (၁) ကာမာသဝ = ကာမဂုဏ်၌ ကြံစည်တတ်ခြင်း။ (၂) ဘဝါသဝ= ဘဝ၌ တွေဝေခြင်း။ (၃) ဒိဋ္ဌာသဝ= အယူဝါဒ၌ တွေဝေခြင်း။ (၄) အဝိဇ္ဇာသဝ= မိုက်မဲခြင်း။

အာဋ္ဌာဝကၡ၏ ပုစ္ဆာ ၄ ရပ်[၁]။ ။(၁) လောကသုံးပါး၌ ယောကျာ်း မိန်းမ ဟူသမျှတို့၏ မြတ်လှ ဥစ္စာ ရတနာကား အဘယ်နည်း၊ အဖြေ= ရတနာ သုံးပါးကို ယုံကြည် ကြည်ညိုခြင်း။ (၂) လေ့ကျက်ခြင်းတကာတွင် အဘယ်မည်သော အလေ့အကျက် သည် ချမ်းသာကိုဆောင်သနည်း၊ အဖြေ= ကုသိုလ် ကမ္မပထ တရားဆယ်ပါးတည်း ဟူသော အလေ့အကျက်။ (၃) အရသာတို့တွင် အလွန်ကောင်းသော အရသာကား အဘယ်နည်း၊ အဖြေ=မှန်ကန်ဖြောင့်မတ်သော စကားတည်းဟူသော အရသာ။ (၄) အသက်မွေးခြင်းတို့တွင် အဘယ်အသက်မွေးခြင်းကို မြတ်သည်ဟု ဆိုအပ်နည်း၊ အဖြေ= ပညာဖြင့် အသက်မွေးခြင်း။

အား ၄ ပါး ။ ။ (၁) ငှက်တို့၏အားသည် ကောင်းကင်ဖြစ်၏။ (၂) ငါးတို့၏ အားသည် ရေဖြစ်၏။ (၃) အားနည်းသူ၏အားသည် မင်းဖြစ်၏။ (၄) ကလေး တို့၏အားသည် ငိုခြင်းဖြစ်၏။

၁။ သံယုတ်ပါဠိတော်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဣဏာကျွန် ၄ ပါး။ ။(၁) ဣဏာမူလဒါသ= ယူသောမြီရင်းကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (၂) ဣဏာဂ္ဂဒါသ= မြီပွားကြောင့်ဖြစ်သော ကျွန်။ (၃) ဣဏာမူလဂ္ဂဒါသ= မြီရင်း မြီပွားကြောင့် ဖြစ်သော ကျွန်။ (၄) ဣဏာသက်ရဒါသ= မြီကိုခံဝန်သောကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။

ဣရိယာပုတ် ၄ ပါး။ ။(၁) ဂမန= သွားခြင်း။ (၂) ဌာန= ရပ်ခြင်း။ (၃) အာသန= ထိုင်ခြင်း။ (၄) သယန= လျောင်းစက်ခြင်း။

ဥပကာရ မိတ်ဆွေစစ် ၄ ယောက် ။ ။ (၁) သူမေ့လျော့နေသော ပစ္စည်းကို စောင့်ရှောက်တတ်သောသူ။ (၂) သူ၏ ဉစ္စာပွားတိုးစေမှုကို ဆောင်ရွက်ပေးတတ်သောသူ။ (၃) ဘေးအန္တရာယ်ရှိက သူ၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်အောင် တားဆီးသူ။ (၄) ချေးငှားလာလျှင် သူပြောသည်ထက် နှစ်ဆတိုး၍ ပေးကမ်းသောသူ။

ဥပါဒါန် ၄ ပါး။ ။ (၁) ကာမုပါဒါန်= ကာမဂုဏ်၌ စွဲလမ်းခြင်း။ (၂) ဒိဋ္ဌုပါဒါန်= ဖောက်ပြန်သော အယူ၌ စွဲလမ်းခြင်း။ (၃) သီလဗ္ဗတုပါဒါန်= သီလအလေ့အကျင့်၌ စွဲလမ်းခြင်း။ (၄) အတ္တဝါဒုပါဒါန်= ငါ၏ ကိုယ်ဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်းခြင်း။

ဥပါယ် ၄ ပါး။ ။ (၁) ဘေဒဥပါယ်= စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရာထူးစ,သည် ဖျက်ခြင်း။ (၂) ဒဏ္ဍဥပါယ်= ဒဏ်ထားဆုံးမခြင်း။ (၃) သာမဥပါယ်= ကိုယ်နှင့်ထပ်တူ ချီးမြှောက်ခြင်း။ (၄) ဒါနဥပါယ်= ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း။

ဥယျာဉ်တွင်း၌ မင်းအဖြစ် အဆောက်အနင်းခံရသော မင်းတရား ၄ ပါး။ ။(၁) မဟာဇနက။ (၂) နိဂြောဓ။ (၃) ဗြဟ္မဒတ္တ။ (၄) နန္ဒိယ။

ဥသဘနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်။ ။ (၁) မိမိပရိသတ်၌ ကြမ်း၏၊ တစ်ပါး၌ မကြမ်း။ (၂) တစ်ပါး၌ ကြမ်း၏၊ မိမိပရိသတ်၌ မကြမ်း။ (၃) တစ်ပါး၌ လည်း ကြမ်း၏၊ မိမိပရိသတ်၌လည်း ကြမ်း၏။ (၄) တစ်ပါး၌လည်း မကြမ်း၊ မိမိပရိသတ် ၌လည်း မကြမ်း။

ဩဃတရား ၄ ပါး ။ ။ (၁) ကာမောဃ=ကာမဝဲဂယက်။ (၂) ဘဝေါဃ=ဘဝ။ (၃) ဒိဋ္ဌောဃ= မှားသောအယူ။ (၄) အဝိဇ္ဇောဃ= အမှောင်တရား ဝဲဂရက်။

အိုး ၄ လုံး။ ။(၁) ရေကား ရှိ၏၊ အပိတ်မရှိ၏၊ အပိတ်မရှိသော အိုး။ (၂) ရေကား မရှိ၊ အပိတ်ရှိသော အိုး။ (၃) ရေလည်း မရှိ၊ အပိတ်လည်း မရှိသော အိုး။ (၄) ရေလည်း ရှိ၏၊ အပိတ်လည်း ရှိသောအိုး။

အိုးလေးလုံးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်။ ။ (၁) ကြည်ဖွယ်ကား မရှိ၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိသည်။ (၂) ကြည်ဖွယ်ကားရှိ၏၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိ။ (၃) ကြည်ဖွယ်လည်း မရှိ၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း မသိ။ (၄) ကြည်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း သိ၏။

အောင်ရာသော အကြောင်းတရား ၄ ပါး ။ ။ (၁) ကိုယ့်ထက်မြက်သူကို နှိမ့်ချသဖြင့် အောင်ရာ၏၊ (၂) သူရဲကို အဖော်ခွဲသဖြင့် အောင်ရာ၏။ (၃) ကိုယ့်အောက်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

နိမ့်သူကိုတံစိုးပေးသဖြင့် အောင်ရာ၏။ (၄) ကိုယ်နှင့်တူသူကို လုံ့လပြုသဖြင့် အောင်ရာ၏။

အညဒတ္ထုဟာရ= ခင်ပွန်းတု ၄ ပါး[၁]။ ။(၁) လက်ချည်းလာ၍ ခင်ပွန်း၏ဉစ္စာကို ယူသွားတတ်သူ။ (၂) အနည်းငယ်ပေး၍ အများကို ယူသွားတတ်သူ။ (၃) မိမိ၌ အပြစ်ဘေး တစ်စုံတစ်ရာ ရောက်ရှိသည့်အခါ ထိုဘေးမှ လွတ်ရုံသာ လာရောက်မှီခိုတတ်သူ။ (၄) အကျိုးခံစားရုံသာ လာရောက်မှီခိုတတ်သူ။

အတ္တကန္တာယီမိတ်စစ် ၄ ယောက်[၂]။ ။(၁) မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တို့ကို ဟန့်တားခြင်း။ (၂) ကောင်းရာကို တိုက်တွန်းခြင်း။ (၃) မကြားသေးသောသတင်းကို ပြောကြားလာခြင်း။ (၄) ကောင်းရာသုဂတိလမ်းကို ပြသဆုံးမခြင်း။

ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄ ပါး[၃]။ ။(၁) ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်= တောင့်တခြင်း အမှူးပြု၍ ပြည့်စုံခြင်း။ (၂) စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်= စိတ်ကို အမှူးပြု၍ ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒ်= လုံ့လကို အမှူးပြု၍ ပြည့်စုံခြင်း။ (၄) ဝီမံသိဒ္ဓိပါဒ်= ပညာကို အမှူးပြု၍ ပြည့်စုံခြင်း။

ဉစ္စာစည်းစိမ်ပျက်စီးကြောင်း တရား ၄ ပါး။ ။(၁) ဣတ္ထိဓုတ္တော= မိန်းမကြူးခြင်း။ (၂) သုရာဓုတ္တော= သေရည်သေစာကြူးခြင်း။ (၃) အက္ခဓုတ္တော=အကစားကြူးခြင်း။ (၄) ပါပမိတ္တော= မကောင်းသော မိတ်ရှိခြင်း။

အိပ်ခြင်း ၄ ပါး။ ။(၁) ကာမဂုဏ်ခံစားသူတို့ အိပ်ခြင်း= လက်ဝဲနံတောင်းဖြင့် အိပ်၏။ (၂) ပြိတ္တာတို့ အိပ်ခြင်း= ပက်လက်အိပ်၏။ (၃) ကေသရာဇာခြင်္သေ့တို့ အိပ်ခြင်း=လက်ယာနံတောင်းဖြင့် အိပ်၏။ (၄) ဘုရားသခင်တို့ အိပ်ခြင်း၊ ကုသိနာရုံပြည် မလ္လမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဉယျာဉ်၌ မြောက်သို့ ဦးခေါင်းပြုလျက် လက်ယာနံတောင်းဖြင့် မထသော အိပ်ခြင်း

အိပ်မက်ကြောင်း ၄ ပါး။ ။(၁) ရှေး၌ လေ့ကျက်ဖူးခြင်း။ (၂) နိမိတ်ပြခြင်း။ (၃) နတ်တို့ လှည့်ပတ်ခြင်း။ (၄) စိတ်ချောက်ခြားခြင်း။

အိမ်တွင်မွေးအပ်သော ငှက် ၄ မျိုး။ ။(၁) ဉဒေါင်း။ (၂) ကျေး။ (၃) ခို။ (၄) သာလိကာ။

နောက်ဆက်တွဲ

ခက်ကြီး ၄ ပါး။ ။(၁) စစ်ရေး မက်ရေး၊ ရန်သူ့ဘေးကြောင့်၊ အပြေးအလွဲ၊ ဆွေမျိုးကွဲသား၊ ပြည်ထဲရေးရာ၊ ခက်သည်သာတည်း။ (၂) အစားအစာ၊ ထွားထွား ဖြည့်ကြေ၊ ရှားပါးလေ၍၊ သေကြေပျောက်စဲ၊ ငတ်မွတ်ကဲလျှင်၊ ပြည်ထဲရေးထက်၊ ဝမ်းရေးခက်၏။ (၃) ထို့ထက်မှမူ၊ ချစ်ခင်သူနှင့်၊ အတူတကွ၊ မပေါင်းရဘဲ၊ လွမ်းတပူဆွေး၊ သူနှင့်ဝေးသော်၊ ပြည်ထဲရေးနှင့်၊ ဝမ်းရေးတို့ထက်၊ လွမ်းရေး ခက်၏။ (၄) အထက်ဖော်ပြ၊ ခက်သုံးဝထက်၊ ခက်လှတစ်ပါး၊ ထိုအစားကား၊ မပါးထူထုံ၊ အလွန်နုံတ၊ ပမာဏကို၊ ဘာမျှမသိ၊ ထိုသူထည့်၍၊ မရှိတာထက်၊ မသိခက်သည်၊ ခက်ဘိတရား၊ မျိုးလေးပါးတည်း။ ခက်ကြီးလေးပါး၊ ကျော်ရှောင်လွှား၊ မမှားချမ်းသာရာ။

---

[၁] သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ် [၂] သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ် [၃] အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

www.burmeseclassic.com

ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာမျိုး ၄ ပါး။ ။(၁) ဆေးဝိဇ္ဇာဂန္ဓာရီနတ်=ဆေးဖြင့်စီရင်သည်။ (၂) ပြဒါးဝိဇ္ဇာ ဂန္ဓာရီနတ်= ပြဒါးရှင်လုံးဖြင့် စီရင်သည်။ (၃) သံဝိဇ္ဇာ ဂန္ဓာရီနတ်= သံသေလုံးဖြင့် စီရင်သည်။ (၄) အင်း မန္တန် သမထ ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာနတ်= ၎င်းတို့၏တန်ခိုးဖြင့် သိဒ္ဓိပြီး သူများ။

စတုဇာတကမျိုး ၄ ပါး(ဘေသဇ္ဇ) ။ ။(၁) ဖာလာ။ (၂) ကရဝေးရွက် (၃) ကရဝေးခေါက်။ (၄) ကံ့ကော်ဝတ်ဆံ။

စတုဖလဆေး ၄ ပါး။ ။ (၁) စိန်–ဆေး–ကန့်–ဟင်းခေါ်မင်းလေးပါးဆေးကို လုပ်ရတ်ကျမ်းတို့၌ "စတုဖလဆေး" ဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။

စတုဗီဇမျိုး ၄ ပါး(ဘေသဇ္ဇ)။ ။ (၁) ဇီယာနက်စေ့။ (၂) ပဲနံ့သာစေ့။ (၃) စမုန်ဖြူ စေ့။ (၄) စမုန်နီစေ့။

စတုဘုမ္မိကတရား ၄ ပါး။ ။ (၁) ကာမဘုံ၌ ဖြစ်သော တရားစု။ (၂) ရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောတရားစု။ (၃) အရူပဘုံ၌ဖြစ်သော တရားစု။ (၄) အဝတ္တာဘုံ၌ဖြစ်သော လောကုတ္တရာတရားစု။

မှတ်ချက်။ ။(၁) ၄ ခုမြောက် လောကုတ္တရာဘုံ (ဝါ) နိဗ္ဗာန်တရားကိုပင် "စတုဘုမ္မိက" ဟု ခေါ်သည်မှတ်ပါလေ။

စတုမဓုမျိုး ၄ ပါး ။ ။(၁) ထောပတ်။ (၂) ပျားရည်။ (၃) တင်လဲ။ (၄) နှမ်းဆီ။ ၎င်း လေးပါးအမျှစီ၊ နေ(သို့မဟုတ်) မီးချက်။

စတုရင်္ဂဘွဲ့ ဂုဏ်အင်္ဂါ ၄ ပါး။ ။ စတုရင်္ဂဖလဟူသော ဘွဲ့ပုံတံဆိပ်၏ အင်္ဂါ လေးပါးကို ဆိုသည်။ (၁) သဒ္ဒါကျမ်းအတတ်။ (၂) ကဗျာလင်္ကာအတတ်။ (၃) အမေးပြဿနာဓမ္မသတ်ကျမ်း စကားအတတ်။ (၄) စစ်ဆင် စစ်ချီ စစ်ထိုး အတတ်။ ၎င်းအင်္ဂါလေးရပ်တို့၌ ခေါင်းထိပ်အထိ တတ်မြောက်သူ။

စတုဥဏှမျိုး ၄ ပါး (ဘေသဇ္ဇ)။ ။ (၁) သဘော်ချင်း၊ (၂) ငရုတ်ကောင်း။ (၃) ပိတ်ချင်းသီး။ (၄) ပိတ်ချင်းမြစ်။

စန္ဒကူးမျိုး ၄ ပါး(ဘေသဇ္ဇ)။ ။ (၁) ရတ္တစန္ဒန= စန္ဒကူးနီ။ (၂) ကာလာနုသာရီ= စန္ဒကူးရွှေ။ (၃) ဟရိစန္ဒန= စန္ဒကူးရွှေ။ (၄) ဂန္ဓသာရ= စန္ဒကူးဖြူ။

စစ်သားတို့ သစ္စာတရား ၄ ပါး[၁] ။ ။ (၁) ကိုယ့်တိုင်းပြည်နှင့် ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် ပါဏာတိပါတကံကို ခံယူရခြင်း။ (၂) သူ့ဇနီးမယားသမီးပျိုနှင့် သူတစ်ပါးဥစ္စာကို မကျူးလွန် မလုယူရခြင်း။ (၃) ရန်သူမဟုတ်သူကို မသတ်ရခြင်း။ (၄) ရန်သူနှင့် ကြုံက အသက်ကိုစွန့်၍တိုက်ရခြင်း။

တာဝတိံသာ သုဓမ္မာ အစည်းအဝေး ၄ ပါး။ ။(၁) ဝဿုပနယိကသင်္ဂဟတ္ထံ= ဝါဆိုသောသံဃာတော်တို့ကို ချမ်းသာစွာတရားအားထုတ်နိုင်ရေးအတွက် စောင့်ရှောက်ပေးရန်၊ ပထမဝါဆိုလပြည့်နေ့နှင့် ဒုတိယ ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ စည်းဝေးကာ

၁။ လောကဗျူဟာကျမ်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တာဝန်ယူကြစေခြင်း။ (၂) ပဝါရဏာသင်္ဂဟတ္ထံ= ပဝါရဏာပွဲတို့၌ သံဃာတော်များ ချမ်းသာစွာ ပြုနိုင်ရေးအတွက် တာဝန်ပေးရန် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။ (၃) ဓမ္မသဝနတ္ထံ=တရားနာရန်အလို့ငှာ အစည်းအဝေးကြီးပြုလုပ်ခြင်း။ (၄) ပါရိစ္ဆတ္တက ကိဋ္ဌာနဘာဝနတ္ထံ= ပင်လယ်ကသစ်ပန်းပွင့်ချိန်၌ ပန်းဆွဲပွဲကြီး ဆင်ယင် ကျင်းပရေးအတွက် သုဓမ္မာဇရပ်ကြီး၌ အစည်းအဝေးပွဲပြုလုပ်ကြခြင်း။

နိရောသေမာပတ်၏ ပုဗ္ဗကရဏကြီး ၄ ပါး။ ။(၁) သတ္ထုပက္ကောသန=မြတ်စွာဘုရားခေါ်လျှင် သိနိုင်ခြင်း၊ (၂)သံဃပဋိမာနန=သံဃာတောင့်တလျှင်သိနိုင်ခြင်း။ (၃)နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပန= မိမိနှင့်စပ်သော သက်န်းပရိက္ခာရာတို့ကို မီးစသော ရန်သူများ မဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း။ (၄) အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒ= ဝင်စားမည့်နေ့ရက်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်း။

ပဋိပဒါမျိုး ၄ ပါး[၁]။ ။ (၁) သုခပဋိပဒါခိပ္ပါဘိညာ=ချမ်းသာစွာကျင့် လျင်မြန်စွာရ။ (၂) သုခပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာ= ချမ်းသာစွာကျင့် ကြာမြင့်မှရ။ (၃) ဒုက္ခပဋိပဒါခိပ္ပါဘိညာ= ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာကျင့် လျင်မြန်စွာရ။ (၄) ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာ= ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာကျင့် ကြာမြင့်းစွာသော နှစ်ကာလတို့မှရ။

ပေ ၄ ပင် ရှင် ၄ ပါး (တစ်နည်း)။ ။"ပေလေးပင်ရှင်လေးပါး" ဟု အင်းဝခေတ်မြန်မာစာပေတို့၌ ကျော်ကြားသည့် သိုက်ဝင်ရှင်လေးပါးတို့ဖြစ်သည်။ (၁) မြို့လုလင်ရွာ ဦးသောကြာ–ဒေါ်နှင်းဆီတို့၏သား၊ ငယ်နာမည်မောင်ဥက္ကာ နောက်အခါ ရှင်ဥတ္တမကျော်။ (၂) မြို့လုလင်ရွာဦးကြည်– အမိနတ်ထိန်းကြီး မယ်ဒွေးတို့၏သား၊ ငယ်နာမည်မောင်ညို နောင်အခါ ရှင်မဟာသီလဝံသ။ (၃)သတို့ထမ်းရွာ မိဘမည်ရည်မသိ ရှင်အုန်းညို။ (၄) မန်ကျည်းယောင်ရွာ မိဘမည်ရည်မသိ ရှင်ခေမာတို့ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓ၏ ပဋိသမ္ဘိဒါ ၄ ပါး။ ။ (၁) လူမျိုးခြားတို့၏ ဘာသာစကား အရပ်ရပ်တို့ကို နားလည်တော်မူနိုင်သော အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ။ (၂) မြတ်စွာဘုရား၏ ဝစန စကားတော်တို့ကို ဇာတ်တူသူ မတူသူ ဘာသာ ဟူသမျှက သိနိုင်သော ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ။ (၃) သဒ္ဒါ၏ အလိုကို ဝိဂြိုဟ် ဝစနတ္ထ ခွဲခြား၍ သိနိုင်သေ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ။ (၄)တရားဟောတော်မူရာ၌ လူအမျိုးမျိုး စရိုက်အမျိုးမျိုး နားလည်နိုင်အောင် တန်ဆာအမျိုးမျိုး ဆင်၍ ဟောတော်မူနိုင်သော ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ။

ရှင်ပင်သာလျောင်း ဦးခေါင်းပြုခြင်း ၄ ပါး။ ။ (၁) အရှေ့အရပ်သို့ ဦးခေါင်းပြု၍ တည်ထားသော ရှင်ပင်သာလျောင်း ပုံတော်သည် သာမန်လျောင်းတော်မူခြင်းကို ရည်ညွှန်းဖော်ပြသည်။ (၂) တောင်အရပ်သို့ ဦးခေါင်းပြု၍ တည်ထားသော ရှင်ပင်သာလျောင်းပုံတော်သည် ဖလသမာပတ် ဝင်စားတော်မူခြင်းကို ရည်ညွှန်းဖော်ပြသည်။ (၃) အနောက်သို့ ဦးခေါင်းပြု၍ တည်ထားသော ရှင်ပင်သာလျောင်း ပုံတော်သည်

၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်

www.burmeseclassic.com

နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားတော်မူခြင်းကို ရည်ညွှန်းဖော်ပြပါသည်။ (၄) မြောက်အရပ်သို့ ဦးခေါင်းပြု၍ တည်ထားသော ရှင်ပင်သာလျောင်းပုံတော်သည် မဟာပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူခြင်းကို ရည်ညွှန်းဖော်ပြပါသည်။

လင်နှင့်မယား ဘဝအဆက်ဆက် မကွဲသော တရား ၄ ပါး[၁]။ ။ (၁) သမသဒ္ဓါ= တူမျှသောသဒ္ဓါတရား ရှိခြင်း။ (၂) သမသီလ= တူမျှသောသီလရှိခြင်း။ (၃) သမစာဂ= တူမျှသော စွန့်ကြဲမှုရှိခြင်း။ (၄) သမပညာ= တူမျှသော အသိပညာရှိခြင်း။

ဝင်းမျိုး ၄ ပါး။ ။ (၁) အရှေ့ဝင်း=အရှေ့အရပ် အရှေ့တံခါးစောင့်များ။ ၎င်းတို့လည်းကုပ်၌ ဓတရဋ္ဌနတ်မင်းကြီး ဂန္ဓဗ္ဗနတ်ကို စီးဟန် ဆေးနီဖြင့် ထိုးနှံထားသည်။ မြင်းမိုရ်ရောင်ကိုစွဲ၍ ဖြူသောအလံကို ကိုင်ဆောင်လွှင့်ထူရ၏။ (၂) အနောက်ဝင်း= အနောက်အရပ် အနောက်တံခါးစောင့်များ။ ဝိရူပက္ခနတ်မင်းကြီး နဂါးစီးဟန် ဆေးထိုးနှံ ချိပ်ရောင် အလံကိုင်။ (၃) တောင်ဝင်း= လက်ယာဘက်စောင့် သားများ။ ဝိရူဋ္ဌကနတ်မင်းကြီး ကုမ္ဘဏ်စီးဟန် ဆေးထိုးနှံ အလံအစိမ်းရောင်။ (၄) မြောက်ဝင်း= လက်ဝဲဘက်အစောင့်များ။ ကုဝေရနတ်မင်းခေါ် ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး ဘီလူးစီးဟန် ဆေးထိုးနှံ အလံတော် အဝါရောင် ကိုင်ဆောင်လွှင့်ထူ၏။

သပ္ပါယအပြား မျိုး ၄ ပါး။ ။ (၁) ဘောဇနေသပ္ပါယ= စားသောက်မှု၌ သင့်လျော်လျောက်ပတ်ခြင်း။ (၂) အာဝါသသပ္ပါယ= နေထိုင်ရာ အိုးအိမ်ကျောင်းတို့ လျောက်ပတ်ခြင်း။ (၃) ပုဂ္ဂလသပ္ပါယ= ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု၌ ညီညွတ်သင့်တင့် လျောက်ပတ်ခြင်း။ (၄) ဥတုသပ္ပါယ= ကျန်းမာရေး၌ သင့်တင့်လျောက်ပတ်ခြင်း။

သီလဝိသုဒ္ဓိအပြား ၄ ပါး။ ။(၁) ဒေသနာသုဒ္ဓိ= ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလပျက်လျှင် ဒေသနာကြားခြင်း စသည့် မိမိအာပတ်ဆိုင်ရာနည်းဖြင့် ကုစား စင်ကြယ်ခြင်းမျိုး။ (၂) သံဝရသုဒ္ဓိ= ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ ၆ ပါး၌ တစ်ပါးပါးပျက်လျှင် နောက် မပေါက်ကြားစေရဟု အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ စင်ကြယ်ခြင်းမျိုး။ (၃) ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ= အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သီလပျက်လျှင် ကုလဒူသန အနေသနစသော မိစ္ဆာဇီဝ နောင်ခါမဖြစ်ရအောင် ရှောင်ကြဉ်၍သမ္မာအာဇီဝဖြင့် ရှာမှီးခြင်းမျိုး။ (၄) ပစ္စဝေက္ခဏာ သုဒ္ဓိ= ဣဏပရိဘောဂ မဖြစ်စေဘဲ ပစ္စည်းလေးပါး၌ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်၍ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလကို စင်ကြယ်စေခြင်းမျိုး။

အမွေးမျိုး ၄ ပါး(ဘေသဇ္ဇ)။ ။ (၁) သစ်ကြပိုးခေါက်။ (၂) ဖာလာစေ့။ (၃) ကရဝေးရွက်။ (၄) ကံ့ကော်ဝတ်ဆံ။

အားရဆုံးတိုင် မပြည့်နိုင်သူ ၄ ယောက်[၂]။ ။(၁) သမုဒ္ဒရာသည် ရေဖြင့် မပြည့်နိုင်။ (၂) ဗြာဟ္မဏသည် ဝေဒကျမ်းသင်ရာ၌ အဆုံးမရှိ။ (၃) မင်းဧကရာဇ်သည် နိုင်ငံနယ်ချဲ့၍ အားမရ။ (၄) မိန်းမသည် ကာမဂုဏ်၌ မရောင့်ရဲ။

ဣစ္ဆာတရား ၄ ပါး။ ။ (၁) အတြိစ္ဆ= မိမိနှင့်ထိုက်တန်သလောက်နှင့် မရောင့်ရဲနိုင်ဘဲ

၁။ စတုကအင်္ဂုတ္တိုရ်

၂။ မဃဒေဝလင်္ကာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အလွန့်အလွန် အလိုကြီးခြင်းမျိုး၊ ကိုယ့်လက်ရှိစည်းစိမ်ထက် သူများခံစားလျက်ရှိသော စည်းစိမ်ကို ပိုမိုနှစ်သက်လိုခြင်းမျိုး။ (၂)မဟိစ္ဆ= အလိုကြီးခြင်း၊ ဝါကြွားညာဝါး၍ မိမိမှုတလောက်ရုံထက် အပိုအမိုရအောင် ယူငင်ခြင်းမျိုး။ (၃) ပါပိစ္ဆ= ယုတ်မာသောအလိုဆိုး၊ မိမိ၌ သီလ သမာဓိ တရားထူးမရှိပါဘဲလျက် ရှိယောင်ဆောင်၍ ကြည်ညိုခံယူကာ လှည့်စားခြင်းမျိုး။ (၄) အပ္ပိစ္ဆ= အလိုနည်းခြင်း၊ ရောင့်ရဲခြင်း၊ ရသမျှနှင့်သာ တင်းတိမ်ကာ သုံးဆောင်ခြင်းမျိုး။

၅ ပါးစု

ကာမဂုဏ် ၅ ပါး၊ သို့မဟုတ် အာရုံ ၅ ပါး။ ။ (၁) ရူပါရုံ= ဆင်းကို ခုံမင်လိုက်စားခြင်း။ (၂) သဒ္ဒါရုံ= အသံကို ခုံမင်လိုက်စားခြင်း။ (၃) ဂန္ဓာရုံ= အနံ့ကို ခုံမင် လိုက်စားခြင်း။ (၄) ရသာရုံ= အရသာကိုခုံမင်လိုက်စားခြင်း။ (၅) ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ= အတွေ့ကို ခုံမင်လိုက်စားခြင်း။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ရှောင်ခြင်းအကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) ခပ်သိမ်းသူတို့ချစ်ခြင်း။ (၂)မိန်းမအဖြစ်၊ နပုံးအဖြစ်၊ ပဏ္ဍုက်အဖြစ်၊ ဥဘတောဗျည်း အဖြစ်တို့မှလွတ်ခြင်း။ (၃) ဣန္ဒြေနှင့်ပြည့်စုံခြင်း။ (၄) ချစ်သူနှင့်မကွေကွင်းရခြင်း။ (၅) ခပ်သိမ်းသော အင်္ဂါလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

ကာလဒါန ၅ ပါး ။ ။ (၁) အာဂန္တုကဒါန= ဧည့်သည်ဖြစ်သော ရဟန်းကို လှူဒါန်းခြင်း။ (၂) ဂမိကဒါန= ခရီးသွားဖြစ်သော ရဟန်းကို လှူဒါန်းခြင်း။ (၃) ဂိလာနဒါန= နဖျားသောရဟန်းကို လှူဒါန်းခြင်း။ (၄) ဒုဗ္ဘိက္ခဒါန= ငတ်မွတ်ရှားပါးသော ကာလ၌လှူဒါန်းခြင်း။ (၅) နဝသဿ နဝဖလဒါန= ကောက်ဦးသစ်သီးဦးတို့ကို လှူဒါန်းခြင်း။

ကောလ (ဘေသဇ္ဇ) ၅ ပါး။ ။ (၁) ပိတ်ချင်းသီး။ (၂) ပိတ်ချင်းမြစ်။ (၃) စရိုမြစ်။ (၄)ကန့်ချုပ်နီ။ (၅) ချင်းခြောက်။

ကောလာဟလ ၅ ပါး[၁]။ ။(၁) ကမ္ဘာပျက်မည်ကို အနှစ်တစ်သိန်းက ကျော်သည်။ (၂) ဘုရားပွင့်မည်ကို အနှစ်တစ်ထောင်က ကျော်သည်။ (၃) စကြာမင်းဖြစ်မည်ကို အနှစ်တစ်ရာက ကျော်သည်။ (၄) မင်္ဂလသုတ်တရားဟောမည်ကို တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်က ကျော်သည်။ (၅) မောနေယျပဋိပဒါကျင့်မည်ကို ခုနစ်နှစ်ကကျော်သည်။

ကောင်းခြင်း ၅ ဖြာ[၂] ။ ။ (၁) ဆဝိကလျာဏ= အရေအဆင်း ကောင်းခြင်း။ (၂)မံသကလျာဏ= အသားအရေ 'ပြည့်ဖြိုး' ကောင်းခြင်း။ (၃) အဋ္ဌိကလျာဏ=

၁။ ကဝိမဏ္ဍနမေဒနီ ၂။ ဓမ္မပဒ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အရိုးအဆစ် 'ပြေပြစ်' ကောင်းခြင်း။ (၄) ကေသကလျာဏ= ဆံပင်ကောင်းခြင်း။ (၅) ဝယ ကလျာဏ= အရွယ်တင်ခြင်း။

ကန္တာရ ၅ ပါး။ ။(၁) နိရုဒက ကန္တာရ= ရေမရှိသော ခရီးခဲ။ (၂) ယက္ခကန္တာရ= ဘီလူးဘေးရှိသော ခရီးခဲ။ (၃) မိဂကန္တာရ= သားရဲတိရစ္ဆာန် ဘေးရှိသော ခရီးခဲ။ (၄) ဝါလုကန္တာရ= ဇော်မွတ်ခြင်း ဘေးရှိတတ်သော သဲကန္တာရ။ (၅) စောရကန္တာရ= ခိုးသူ ဓားပြဘေးရှိတတ်သော ခရီးခဲ။

ကပ်မျိုး ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ပမ္ဗ။ (၂) ပန္န။ (၃) ကတြသင်္ချေ။ (၄) ဆောင်းမေးခါး။ (၅) စူလာနဖာ။ စူလာနဖာပမ္ဗ၊ ပန္နစသား၊ ကတြသင်ချီ၊ တစ်လီဆောင်းမေးခါး၊ ဤငါးပါးကို၊ ကပ်မျိုးဆို၏။[၂]

ကပ်မျိုး ၅ ပါး (အတွင်းကပ်မျိုး ၅ ပါး)။ ။ (၁) ပန်းနု။ (၂) ပန်းမ။ (၃) စူလာနဖာ။ (၄) ဆောင်းမေးခါး။ (၅) ကတြသင်္ချေ။

ကပ်မျိုး ၅ ပါး ၎င်းကို အပြင်ကပ်မျိုးဟုလည်းခေါ်သည် ။ ။ (၁) ကပ္ပိုလ်။ (၂) ကပ်မ။ (၃) ကတြသင်္ချေ။ (၄) စူလာနဖာ။ (၅) ဆောင်းမေးခါး။

ကံကြီး ၅ ပါး ဂရုကံ ၅ ပါး။ ။(၁) မာတုဃာတက= အမိကိုသတ်သောသောအပြစ်။ (၂) ပိတုဃာတက= အဖကိုသတ်သော အပြစ်။ (၃) အရဟန္တဃာတက= ရဟန္တာကို သတ်သောအပြစ်။ (၄) လောဟိတုပ္ပါဒက= မြတ်စွာဘုရားအား သွေးစိမ်းတည်အောင် ပြုသောအပြစ်။ (၅) သံဃဘေဒက= သံဃာတော်အချင်းချင်း ကွဲပြားစေသောအပြစ်။

ကြီးတို့၏ ကောင်းသောအကျင့် ၅ ပါး။ ။ (၁) လျှို့ဝှက်ရာ၌သာ မေထုန်မှီဝဲခြင်း။ (၂) အကြိမ်များစွာရှုခြင်း။ (၃) စားအံ့သောအစာကို ဆွေမျိုးတို့နှင့်တကွ စားခြင်း။ (၄) ရန်သူကိုအမြဲဂရုပြုခြင်း။ (၅) မတွယ်တာခြင်း။

ကျောက်မျိုး ၅ ပါး ။ ။ (၁) ဆား။ (၂) ယမ်း။ (၃) ဆပ်ပြာ။ (၄) စဖိုလယ်ပြာ။ (၅) ကျောက်တုံး။

ကျောက်မျိုး ၅ ပါး ။ ။ (၁) ကျောက်ချင်။ (၂) ကျောက်စက်။ (၃) ကျောက်ခက်။ (၄) ကျောက်ပွင့်။ (၅) ကျောက်မြှုပ်။

ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) ရဟန်းဘဝနှင့် အနည်းဆုံး ဆယ်ဝါရခြင်း။ (၂) ဥဘတောဝိဘင်းပါဠိ အဋ္ဌကထားကို အနက်အဓိပ္ပာယ် ထင်မြင်ခြင်း။ (၃) ပရိဝါကမ္မဝဂ်လာ ကံကြီးကံငယ်တို့ကို သိနားလည်ခြင်း။ (၄) ခန္ဓက ဝတ်တို့ကို များစွာဆိုသော ခုဒ္ဒသိက္ခာကျမ်းများကို သင်ကြားနှုတ်တက်ရစေ၍ သိနားလည်ခြင်း။ (၅) နာမ်ရုပ် အပိုင်းအခြားများ၊ သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းများကို နားလည်စေ၍ သမထ ဝိပဿနာ တရားတို့ကို ဆုံးမဟောပြောနိုင်ခြင်း။

ကျိန်ခြင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) သန္ဓေပျက်သတ်သားပြွက်ချဟူသော သန္ဓိကျိန်ခြင်း။ (၂) မျိုးမဲ့လူယုတ်ဟူသော မိတ္တကျိန်ခြင်း။ (၃) ဆဲတတ်တောင်းတတ် ပြည်မြတ်

၁။ ဇိဝီတဝမုနဆေးကျမ်း ၂။ နယမာလာ နယရာသီဆေးကျမ်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကံကျွေး ခွန်ပေးခံသူဟူသော လစ္ဆကိုနိုင်ခြင်း။ (၄) လူလျှပ် လူပေါက် သားယောက် ထားသူဟူသော ဂေါယသျှကိုနိုင်ခြင်း။ (၅) ရွှေငွေအိုးတို့ကို တောစိုးရောက တူးဖော်ရ၍ ကြွယ်ဝသူဟူသော အဟိတကိုနိုင်ခြင်း။

ကြငှန်းထီးဖြူ ၅ စင်း။ ။ (၁) ကြငှန်းထီး။ (၂) ဥရုထီး။ (၃) တမွတ်ထီး။ (၄) ကနက္ကဒဏ်ထီး။ (၅) သမ္ဘုတိထီး။

ကြာမျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) နီလုပ္ပလ= ကြာညို။ (၂) သေတုပ္ပလ= ကြာဖြူ။ (၃)လောဟိတုပ္ပလ= ကြာနီ။ (၄) ပုဏ္ဍရိက= ကြာတံဆိပ်။ (၅) ပဒုမ= အထပ် တစ်ရာရှိသောကြာ။

ကြာမျိုး ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ကြာပုဏ္ဍရိက်။ (၂) ကြာတံဆိပ်။ (၃) ကြာညို။ (၄) ကြာဖြူ။ (၅) ကြာနီ။

ကျွန်ကျင့်ဝတ် ၅ ပါး။ ။ (၁) မိမိသခင်၏ အမှုတို့ကို စေ့ငှအောင် ပြုစုပြီးမှ နောက်ချန်၍ အိပ်ခြင်း။ (၂) သခင် မထမီ ထ၍ အမှုတို့ကိုဆောင်ရွက်ခြင်း။ (၃) သခင်၏ ပစ္စည်းတို့ကို မိမိအား ပေးကမ်းမှသာ ယူခြင်း၊ မခိုးခြင်း။ (၄) ဆောင်ရွက် ရန် အမှုတို့ကို အားကြိုးမာန်တက် စေ့ငှအောင်ပြုစုခြင်း။ (၅) သခင်၏ကျေးဇူးကို အမြဲအမှတ်ရ၍ ချီးကျူးခြင်း။

ခဏ ၅ ပါး[၂]။ ။ (၁) လက်ဖျစ် ၁တွက်= ၁–ခဏ။ (၂) ၁၀–ခဏ= ၁–လယ။ (၃) ၁၀–လယ=၁–ခဏလယ။ (၄) ၁၀–ခဏလယ=၁–မုဟုတ္တ။ (၅) ၁၀–မုဟုတ္တ= ၁–ခဏမုဟုတ္တ။

ခိုးခြင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) ထေယျာဝဟာရ= အိမ်နံရံ ခြံစပ်ဖောက်ခြင်း စသည်ကိုပြု၍ ပုန်းကွယ်လျက်ခိုးခြင်း၊ ချိန်းစဉ်းလဲ၊ တင်းစဉ်းလဲ၊ အသပြာစဉ်းလဲ စသည်တို့ဖြင့် လှည့်ပတ်၍ခိုးခြင်း။ (၂) ပသာယှာဝဟာရ= အနိုင်အထက်နှိပ်စက်၍ ခိုးခြင်း၊ 'ဓားပြတိုက်ခြင်း'။ (၃) ပဋိစ္ဆန္နာဝဟာရ= မြက် သစ်ရွက် စသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍ ခိုးခြင်း။ (၄) ပရိကပ္ပါဝဟာရ= ဥစ္စာရပ်ကိုကြံ၍ ခိုးခြင်း။ (၅) ကုသာဝဟာရ= ကမ္ပည်းပြောင်း၍ ခိုးခြင်း။

ခန္ဓာ ၅ ပါး[၃]။ ။ (၁) ရူပက္ခန္ဓာ= ဖောက်ပြန်တတ်သော ရုပ်တရားအစု။ (၂)ဝေဒနာက္ခန္ဓာ= ခံစားတတ်သော တရားအစု။ (၃) သညာက္ခန္ဓာ= မှတ်တတ်သော တရားအစု။ (၄) သင်္ခါရက္ခန္ဓာ= ပြုပြင်စီရင်တတ်သော နာမ်တရားအစု။ (၅) ဝိညာဏက္ခန္ဓာ= သိတတ်သော နာမ်တရားအစု။

ချမ်းသာသော အရိပ်အာဝါသ ၅ ပါး[၄]။ ။ (၁) ရုက္ခသဆာယာ= သစ်ပင်၏အရိပ်။ (၂) ဉာတိမာတာပိတု= မိဘဆွေမျိုးအရိပ်။ (၃) အာစရိယဆာတာ= ဆရာ၏အရိပ်။

၁။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဝတ္ထု ၂။ အဘိဓာန် ၃။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ
၄။ ဓမ္မနီတိ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၄) ရဉောဆာယာ= မင်း၏အရိပ်။ (၅) ဇိနသာသာသန်= မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာအရိပ်။

ခြေသုတ်ပုဆိုးလှူသော အကျိုး ၅ ပါး။ ။(၁) ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိခြင်း။ (၂) မြူအညစ်အကြေး ကင်းခြင်း။ (၃) အရောင်အဝါရှိခြင်း။ (၄) တန်ခိုး အာနုဘော် ရှိခြင်း။ (၅) သိမ်မွေ့သော ကိုယ်ရှိခြင်း။

ဂတိ ၅ ပါး ။ ။(၁) နိရယဂတိ= ငရဲသို့လားခြင်း။ (၂) ပေတဂတိ= ပြိတ္တာဘဝသို့ လားခြင်း။ (၃) တိရစ္ဆာနဂတိ= တိရစ္ဆာန်ဘဝသို့လားခြင်း။ (၄) မနုဿဂတိ= လူ့ဘဝသို့ လားရခြင်း။ (၅) ဒေဝဂတိ= နတ်ဘဝသို့လားရခြင်း။

ဂိုဏ်းစိုး နတ်သမီး ၅ ပါး ။ ။ (၁) သူရဿတီ = မ, ဂိုဏ်းကို စိုးသည်၊ နှုတ်၏ ဩဘာမင်္ဂလာဖြစ်စေ၏။ (၂) သုန္ဒရီ= န,ဂိုဏ်းကို စိုးသည်၊ ကောင်းမှုအရာ မင်္ဂလာ ဖြစ်စေတတ်၏၊ (၃) မဏိမေခလာ= ဘ,ဂိုဏ်းကို စိုးသည်၊ မြတ်သော အခြွေအရံပေးတတ်၏။ (၄) သီရိ= ယ,ဂိုဏ်းကို စိုးသည်၊ ကျက်သရေဘုန်းတန်ခိုး တိုးစေ၏။ (၅) ကာဠကဏ္ဏီ = ဇ,ဂိုဏ်း၊ သ, ဂိုဏ်းတို့ကို စိုးသည်၊ ယုတ်မာသော အကျိုးပေးတတ်၏။

ငါးပါးသီလ ။ ။ (၁) ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ = သူတစ်ပါး၏ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၂) အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ= သူတစ်ပါး၏ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၃) ကာမေသု မိစ္ဆာ စာရာဝေရမဏီ= သူတစ်ပါး၏မယားကို ကျူးလွန်ခြင်းမှရှောင်ခြင်း။ (၄) မုစာဝါဒါ ဝေရမဏီ= လိမ်လည်မုသားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၅) သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီ= မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ယစ်မူးစေသော သူရာငါးပါး မေရယ ငါးပါးတို့ကို စားသောက်ခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။

ပြောင့် ၅ စင်း။ ။(၁) ဗုဒ္ဓေကင်္ခတိ= ဘုရား၌ ယုံမှားခြင်း။ (၂)ဓမ္မေ ကင်္ခတိ= တရား၌ ယုံမှားခြင်း။ (၃)သံဃေ ကင်္ခတိ= သံဃာတော်၌ ယုံမှားခြင်း။ (၄) သိက္ခာယ ကင်္ခတိ= သိက္ခာပုဒ်၌ ယုံမှားခြင်း။ (၅) ဗြဟ္မစာရီသု ကုပ္ပတိ= သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်ခြင်း။

စမုံမျိုး ၅ ပါး။ ။(၁) စမုံစပါး။ (၂) စမုံဖွဲ။ (၃) စမုံဖြူ။ (၄) စမွတ်။ (၅) ဇီယာ။

စားတော်ကဲအင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဒက္ခ=အချက်အပြုတ်၌ လိမ္မာခြင်း။ (၂) သတ္တပညာ= ထမင်းဟင်းချက်နည်းကျမ်းကို တတ်ခြင်း။ (၃) မိတ ပါစကာ= နှိုင်းယှဉ်တိုင်းထွာ၍ ချက်တတ်ခြင်း။ (၄) ဘောဇနယုတ္တာ= အစာ၌ လုံ့လပြုတတ်ခြင်း။ (၅) ဝိဘတ္တာ= အဝေအဖန်လည်းတတ်ခြင်း။

စေတီယကျွန် ၅ ပါး။။(၁) ဝန္ဒိ= သုံ့ကျွန်။ (၂) သုဒ္ဓါကိတ = စင်ကြယ်သော အမျိုးကို ဝယ်ယူအပ်သောကျွန်။ (၃) ဥဒ္ဒါရ= အပေါင်ကျွန်။ (၄)ဣဏ= မြီမှုကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (၅) မေထုန= ကာမမှုကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (လေးပါးစု၌ ပါသော စေတီယကျွန်လေးပါးနှင့် ပေါင်းသော် စေတီယကျွန်ကိုးပါးခေါ်သည်။)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

စက္ခု ၅ ပါး။ ။(၁) မံသစက္ခု= လူတို့၏ ပကတိမျက်စိ။ (၂) ပညာစက္ခု= ပညာဉာဏ်၊ ပညာစေတသိက်။ (၃) ဓမ္မစက္ခု= တရားတော် အပေါင်း။ (၄) ဒိဗ္ဗစက္ခု= နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော အဘိညာဉ်။ (၅) ဗုဒ္ဓစက္ခု= ဘုရားသခင်၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်။

စကြံလျှောက်ခြင်း အကျိုး ၅ ပါး ။ ။ (၁) ခရီးသွားနိုင်ခြင်း။ (၂) အားအင်ကြံ့ခိုင်ခြင်း။ (၃) ရောဂါအမျိုးမျိုးကင်းစင်ခြင်း။ (၄) အစာကြေကျက်လွယ်ခြင်း။ (၅) သမာဓိတည်ကြည်ခြင်း။

စစ်တပ်ပါ ပစ္စည်း ၅ မျိုး ။ ။ (၁) ရိက္ခာ= တပ်သားတိုင်းမှာ နှစ်ပြည်ဝင်ဆန်စလွယ်ကိုယ်စီ 'အိတ်လျားပြု၍ ဆန်ထည့်ပြီး အိတ်ကို ပိတ်၍ ကိုယ်မှာ သိုင်းသည် ရေဘူးအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်သော ဘူးသီးလည်လှလုံးချော အခြောက် ကိုယ်စီ၊ တစ်အိုးစားအဖွဲ့တိုင်းမှာ ထမင်းကြေးအိုး ၁၊ ဟင်းကြေးအိုးတစ်၊ ရဲဘာ 'ငါးယောက်စားဇုန်း' တစ်။ (၂) လက်နက်=အကြပ်တိုင်းမှာ ဓားလွယ်ကိုယ်စီ၊ အကြပ်ကိုင်၊ လှံမ တစ်စင်း၊ သေနတ် လေးလက်သော်လည်းကောင်း၊ ခြောက်လက်သော်လည်းကောင်း၊ သေနတ်ကိုင် တစ်ယောက်တွင် ဇန့်ပွေးကြိုး သုံးလွန်းတင် အရှည် ခုနစ်တောင်စီ၊ နားခွက်ဆေးချိန် တစ်ဆယ်ကျပ်၊ ကျည်ယမ်းချိန် တစ်ပိဿာ၊ ကျည်လုံးရေတစ်ရာ၊ ယမ်းတောင့် ငါးဆယ်၊ မီးကျောက်ပြား ငါး၊ ဒုံးကလား ကျောက်ဆတ်တစ်၊ အုန်းဆန်ကာပတ်အများ။ (၃) တောခုတ်လမ်းထွင်ရန်= တပ်သားငါးယောက်အတွက် သံချွန်မယ်န လေးချောင်း၊ ဓားမ တစ်၊ ပုဆိန် တစ်၊ တူးရွင်းစောက် တစ်၊ တူးရွင်းပြား တစ်၊ ဆောက်ခုံ တစ်၊ ဆောက်ပြား တစ်၊ လွှ တစ်၊ လက်ရိုက်တစ်ပါမြဲ။ (၄) ချ,နားသောအခါ နားရန်= တပ်သားတိုင်းမှာ ဖျင်စောင်ကိုယ်စီ၊ တပ်သားငါးယောက်အတွက် မိုးကာတစ်လိပ် ပါမြဲ။ (၅) အခြားပစ္စည်း= တပ်သားတိုင်းမှာ လွှာဖိနပ်ကိုယ်စီ၊ ဆူးထွင်အပ်ကိုယ်စီ၊ သွေး သောက်တစ်ဦးမှာ မောင်းလတ်တစ်လုံးစီ၊ အကြပ်တစ်ဦးမှာ ဆော်မောင်း တစ်လုံးစီ၊ တပ်မှူးတစ်ဦးမှာ အနီလေးခု၊ ရွှေတစ်ခုချယ်သော လူစုမောင်း တစ်လုံးစီပါမြဲ။

စစ်မက်တက်ရာ ၅ ပါး။ ။ (၁) ပြည့်ရှင်မင်း ဇာတာစန်းလက်မကောင်းခြင်း။ (၂) အစားအသောက် ငတ်မွတ်ရှားပါးခြင်း။ (၃) ကြယ်တာရာ အသွားမမှန်ခြင်း။ (၄) စစ်သည်များ တိုက်အားမရှိခြင်း။ (၅) အဓိကရ သစ်ပင်၊ ဘုရား၊ ဂူကျောင်း စသည်တို့ပြိုခြင်း။

စစ်၏လက္ခဏာ ၅ ပါး။ ။ (၁) စစ်ဦးခေါင်း= စစ်သူကြီးမည်၏။ (၂) စစ်မျက်စိ= ဗေဒင်ယတြာပညာရှိ။ (၃) စစ်လက်= ရဲမက်များ။ (၄) စစ်နား= သူလျှို။ (၅) စစ်တံခွန်= ဆင်စီး မြင်းစီးသူရဲ။

စိတ်၏အညစ်အကြေး ၅ ပါး။ ။ (၁) လောဘ။ (၂) ဒေါသ။ (၃) မောဟ။ (၄) မိဒ္ဓ။ (၅) ဝိစိကိစ္ဆာ။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

စွန့်ခြင်းကြီး ၅ ပါး[၁] ။ ။ (၁) ဓနပရိစ္စာဂ= စည်းစိမ်ဥစ္စာကို စွန့်ခြင်း။ (၂) အင်္ဂပရိစ္စာဂ=ခြေလက်မျက်စိစသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကိုစွန့်ခြင်း။ (၃) ပုတ္တပရိစ္စာဂ= သားသသမီးကို စွန့်ခြင်း။ (၄) ဘရိယပရိစ္စာဂ=မယားကို စွန့်ခြင်း။ (၅) ဇီဝိတပရိစ္စာဂ= အသက်ကိုစွန့်ခြင်း။

စွန့်အပ်သော မယား ၅ ယောက်။ ။ (၁) မြူသော မိန်းမ။ (၂) မိန်းမသာဖွားသော မိန်းမတစ်ယောက်။ (၃) နူသော မိန်းမ။ (၄) မျောက်မ ထားတတ်သော မိန်းမ။ (၅) အမျိုးတို့အကျင့်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သောမိန်းမ။

ဆရာကျင့်ဝတ် ၅ ပါး။ ။ (၁)အသက်မွေးမှု လုံလောက်အောင် အတတ်သင် ပေးခြင်း။ (၂) မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်နိုင်အောင် ဆုံးမပဲ့ပြင်ပေးခြင်း။ (၃) အတတ်ပညာတို့ကို အကြွင်းမရှိ စေတနာထားခြင်း။ (၄) ရောက်လတ္တံ့သော ဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ပေးခြင်း။ (၅) မိမိထံမှတစ်ဆင့် ပိုမိုသင့်တော်ရာသို့ ညွှန်ပြအပ်ပို့ခြင်း။

ဆားမျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) ဆားချို။ (၂) ဆားတိုင်။ (၃) သိန္ဓော။ (၄) ဘင်္ဂလီဆား။ (၅) ဆားပုပ်။

ဆီကျည်လှူသောအကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁)ကောင်းသောကိုယ်အဖြစ်ရှိခြင်း။ (၂)ကောင်းသော စကားရှိခြင်း။ (၃)ကောင်းသောနှလုံးရှိခြင်း။ (၄) မပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိခြင်း။ (၅) ခပ်သိမ်းသော အစောင့်အရှောက်တို့ဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်း။

ဆေးမကုအပ်သော လူနာ၏အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) အကျင့်အနေ အစားအစာ မရှောင် ခြင်း။ (၂) သင့်မြတ်သော အစားအစာကို တိုင်းထွာ၍ မစားခြင်း။ (၃) ဆရာပေး အပ်သော ဆေးဝါးကို မစားခြင်း။ (၄) သူနာပြုတို့အား မိမိ၏ဝေဒနာကို မှန်ကန်စွာ မပြောခြင်း။ (၅) ရောက်အပ်သော ဝေဒနာကို သည်းမခံခြင်း။

ဆေးသမားအင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဆေးကျမ်း အစောင်စောင်တို့ကို နားလည်ခြင်း၊ 'ဗိန္ဒေ'။ (၂)ဆေးကုခြင်း၌ တတ်မြောက်လိမ္မာရခြင်း၊ 'ဒက္ခ'။ (၃) ပိယဒဿာ– အရေအဆင်း သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ရခြင်း။ (၄)သေဋ္ဌသီလဂုဏော ပေတော၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံရခြင်း။ (၅) အာယုဗေဒ သတ္ထု=ဗေဒင်ပညာကို တတ်မြောက်ခြင်း။

ဆဲခြင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) စုန်းဟု ဆဲခြင်း။ (၂) ခိုးသူဟု ဆဲခြင်း။ (၃) ကျွန်ဟု ဆဲခြင်း။ (၄) အပိုင်းအခြားပျက်သူဟု ဆဲခြင်း။ (၅) သူသတ်ဟု ဆဲခြင်း။

ဆို၍ မနာလိုသူ ၅ ယောက်။ ။ (၁) မသဒ္ဓါသူကို သဒ္ဓါတရားရှိရန် ပြော၍ မနာလို။ (၂) အကြားအမြင်မရှိသူကို ရှိရန်ပြော၍ မနာလို။ (၃)ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း မရှိသူကို ပေးကမ်းရန်ပြော၍ မနာလို။ (၄) ပညာမဲ့သူကို ပညာရှိအောင်ပြော၍ မနာလို။ (၅) သီလမရှိသူကို သီလစောင့်ရန် ပြော၍ မနာလို။

၁။ ဗုဒ္ဓဝင်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဆွမ်းလှူသောအကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) အာယု=အသက်ရှည်ခြင်း။ (၂) ဝဏ္ဏ= အဆင်းလှခြင်း။ (၃) သုခ = ချမ်းသာကြီးခြင်း။ (၄) ဗလ = ခွန်အားကြီးခြင်း။ (၅) ပဋိဘာန= ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်း။

ဗေမ္ဘုဒီပါကျွန်း၏ အသရေ ၅ ပါး။ ။ (၁) မဟာဗောဓိပင်နှင့် အပရာဇိတပလ္လင် ပေါက်ခြင်း။ (၂) ဘုရား, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, ရဟန္တာတို့ ပွင့်တော်မူခြင်း။ (၃) စကြာ မန္တာတ်မင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ကြခြင်း။ (၄) နိဗ္ဗာန် တူရူ ဤကျွန်းကားကမှ ကူးနိုင်ခြင်း။ (၅) ယူဇနာတစ်သောင်း ဖြစ်၍ ကျွန်းတကာထက် ကျယ်ဝန်းခြင်း။

ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ် ၅ ပါး။ ။ (၁) ကမ္မန္တရာယ်= တိဟိတ်ဖြစ်သော်လည်း ပဉ္စာနန္တရိယကံပြုမိမူကား ဒေဝဒတ်စသော သူတို့ကဲ့သို့ မဂ်ဖိုလ်မရသောသူ။ (၂) ကိလေသန္တရာယ်= ဒိဋ္ဌိအယူကိုယူမိ၍ တိဟိတ်ဖြစ်သော်လည်း မဂ်ဖိုလ်ကို မရထိုက်သောသူ။ (၃) ဝိပါကန္တရာယ်= အဟိတ်, ဒွိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နေရ၍ မဂ်ဖိုလ်မရသူ။ (၄) ဥပဝါဒန္တရာယ်= သူတော်ကောင်းကိုပြစ်မှား၍ မဂ်ဖိုလ်မရသူ။ ကန်တော့သော်ကား လွတ်နိုင်၏။ (၅) အာဏာဝီတိက္ကမန္တရာယ်= ပညတ်တော်ကို ကျူးလွန်မိ၍ အာပတ်သင့်သောကြောင့် မဂ်ဖိုလ်မရထိုက်သူ။ ဒေသနာဂါမ်ကို ဒေသနာကြားသော်ကား လွတ်နိုင်၏။

ဈာန်အင်္ဂါ ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဝိတက်=ကြံခြင်း။ (၂) ဝိစာရ=သုံးသပ်ခြင်း။ (၃) ပီတိ= နှစ်သက်ခြင်း။ (၄) သုခ=စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်း။ (၅) ဧကဂ္ဂတာ= စိတ်တည်ကြည်ခြင်း။

ဉေယျခံတရား ၅ ပါး။ ။ (၁) သင်္ခါရ= နာမ် ၅၃ ပါး, နိပ္ဖန္နရုပ် ၁၈ ပါး, ပေါင်း ၇၁ ပါးကို သင်္ခါရဟု ခေါ်သည်။ (၂) ဝိကာရ= ကာယဝိညတ်ရုပ်, ဝစီဝိညတ်ရုပ်, လဟုတရုပ်, မုဒုတရုပ်, ကမ္မညတာရုပ်။ (၃) လက္ခဏာ= ဥပစယ, သန္တတိ, ဇရတာ, အနိစ္စတာ ဤရုပ်လေးဖြာကို လက္ခဏာ ခေါ်သည်။ (၄) နိဗ္ဗာန်= ကိလေသာတို့မှ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်တည်း။ (၅) ပညတ်= လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ, ရေ, မြေ, တော, တောင် စသော ပညတ်တရားတည်း။

ဥတ္တိဒေါသ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဥတ်ထားသောအခါ ပဋ္ဌင်းလောင်းကို မသုံးသပ်ခြင်း။ အယံ ဣတ္ထန္နမော၊ အယံ နာဂေါ ဟူ၍ ပဋ္ဌင်းလောင်းကို မကြားခြင်းကား ဝတ္ထုကို မသုံးသပ်သည်မည်၏။ (၂) သံဃာကို မသုံးသပ်ခြင်း။ သုဏာတု မေ ဘန္တေသာ ဆို၍ သံဃာကို မရွတ်သည်ကား သံဃာကို မသုံးသပ်သည်မည်၏။ (၃) ဥပဇ္ဈာယ်ကို မသုံးသပ်ခြင်း။ တိဿဿဥပသမ္ပဒါပေက္ခောဟု ဥပဇ္ဈာယ်ကို မဆိုသည်ကား ဥပဇ္ဈာယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို မသုံးသပ်သည်မည်၏။ (၄) ဥတ်ကို မသုံးသပ်ခြင်း။ အချင်းခပ်သိမ်း ဥတ်မထားသည်ကား ဥတ်ကိုမသုံးသပ်သည်မည်၏။ (၅) ဥတ်ကို နောက်မှ ရွတ်ခြင်း။ ကမ္မဝါစာကို ရွတ်ပြီးမှ ဥတ်ကိုရွတ်သည်ကား ဥတ်ကိုနောက်မှ ရွတ်သည် မည်၏။

၁။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဌာန် (အက္ခရာဖြစ်ရာ) ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ကဏ္ဍဌာန်= လည်ချောင်းအရပ်။ (၂) တာလုဌာန်= အာစောက်အရပ်။ (၃) မုဒ္ဓဌာန်= လျှာထိပ်အရပ်။ (၄) ဒန္တဌာန်= သွားအရပ်။ (၅) ဩဋ္ဌဌာန်= နှုတ်ခမ်းအရပ်။

တပည့်ကျင့်ဝတ် ၅ ပါး[၂]။ ။ (၁) ဆရာ၏အမှုတို့ကို ထကြွနိုးကြားစွာ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။ (၂) ဆိုဆုံးမသောဆရာစကားကို ရိုသေစွာနာယူခြင်း။ (၃) ဆရာရောက်လာသောအခါ ကြိုဆိုခြင်း။ (၄) ဆရာ့အနားဝယ် နေသောအခါလည်း ခြေဆုပ်လက်နယ် လုပ်ကျွေးခြင်း။ (၅) သင်ပြသော ပညာများကို သင်အံလေ့ကျင့် ရွတ်ဖတ်ခြင်း။

တမန် ၅ မျိုး။ ။ (၁) တမန်= အရှင်မှာတိုင်းဆိုသူ။ (၂) တံဆေး= မင်းနှစ်ပါးသင့်မြတ်အောင် ပြောဆိုသူ။ (၃) သံ့သေး= သူ့စကားကို ထောက်၍ ယုတ်လွန်မဆိုသူ။ (၄) သံ= လိုသည်ကို တောင်းလာသူ။ (၅) မင်းစေ= မှာတိုင်းဆို၍ စေဖက်ရမှသွားသူ။

တရားနာခြင်း၏ အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) မကြားဘူးသော ထုံးနည်းပုံစံ တရားကောင်းတို့ကို ကြားရခြင်း။ (၂) ကြားဖူးသော တရားကောင်းကို အဖန်တလဲလဲမှတ်မိအောင် နာရခြင်း။ (၃) ယုံမှားသံသယကို ဖျောက်နိုင်ခြင်း။ (၄) အယူဝါဒကို ဖြောင့်မတ်စွာ ယူနိုင်ခြင်း။ (၅) သဒ္ဓါယုံကြည်သောစိတ် တိုးပွားစေခြင်း။

တရားသူကြီးအင်္ဂါ ၅ ပါး[၃]။ ။ (၁) မျိုးနွယ် သီလ ပြည့်စုံခြင်း။ (၂) အဂတိလေးပါး မလိုက်စားခြင်း။ (၃) ပညာရှိခြင်း။ (၄) ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောတတ်ခြင်း။ (၅) ဓမ္မသတ် ရာဇသတ် ဖြတ်ထုံးတို့၌ လိမ္မာခြင်း။

တရားဟောရာ အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။(၁)ဓမ္မကုသလေန= တရား၌ လိမ္မာခြင်း။ (၂)အတ္တကုသလေန= အနက်သဘော၌ လိမ္မာခြင်း။ (၃) ပုဗ္ဗာပရကုသလေန= စကားအစဉ်ရှေ့နောက် ညီညွတ်ခြင်း။ (၄) ကာလညူ= တရားဟောသင့်သော အခါကာလကို သိခြင်း။ (၅) ပရိသညူ= ပရိသတ်၏ အလိုကို သိခြင်း။

တာဝတိံသာရှိ ဥယျာဉ် ၅ ပါး။ ။ (၁) နန္ဒဝန်= တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အလွန်နှစ်လိုမြူးထူးရာ ဥယျာဉ်၊ မြို့၏အရှေ့မျက်နှာ၌ ယူဇနာ '၁၀၀၀'။ (၂) ဖာရုသက= အသူရတို့ကို ထိုးခုတ်သတ်ဖြတ်အံ့ဟု ကြမ်းကြုတ်သော စကားကိုဆိုရာ ဥယျာဉ်၊ မြို့၏တောင်မျက်နှာ၌ ယူဇနာ '၇၀၀'။ (၃) စိတ္တလတာ= တာဝတိံသာနတ်တို့သည် အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ဆင်ကုန်သဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ ယာဉ်ရထားတို့ကို စီးကုန်လျက် ထိုဥယျာဉ်သို့ ဝင်ကုန်၏။ အသာဝတီနွယ်ရှိ၏။ မြို့၏အနောက်မျက်နှာ၌ ယူဇနာ '၅၀၀' ကျယ်၏။ (၄) မိဿက= နတ်သား နတ်သမီးတို့သည် ရောနှော ကုန်လျက် ရွှင်မြူးခြင်း ရှိကုန်၏။ မြို့၏ မြောက်ဘက်မျက်နှာ ယူဇနာ '၅၀၀'။ (၅) မဟာဝန်= ယူဇနာ ၅၀ ရှိသော သုနန္ဒာရေကန်ရှိ၏။ မြို့၏အရှေ့မျက်နှာတွင် ယူဇနာ '၇၀၀'။

၁။ သဒ္ဒါကြီးပုဒ်စစ် ၂။ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ် ၃။ ရာဇနီတိ

www.burmeseclassic.com

တူရိယာ ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) တစ်ဖက်ပိတ်စည်။ (၂) နှစ်ဖက်ပိတ်စည်။ (၃) အလုံးစုံပိတ်စည်။ (၄) တစ်ခဲနက် အသံ ရှိသောစည်။ (၅) အခေါင်းရှိသောစည်။ 'တစ်ခဲနက် အသံရှိသော စည်ကား= မောင်း၊ ကြေးနင်း၊ သံလွင်၊ ကြေးစည်။ အခေါင်းရှိသော စည်ကား= ခရုသင်း၊ ဒုံမင်း၊ နှဲ၊ ပလွေ၊ ခရာ၊ တံပိုး။'

တူရိယာ ၅ ပါး။ ။ (၁) ပတ်သာ။ (၂) ဒုံမင်း။ (၃) ခရုသင်း။ (၄) စည်ပုတ်။ (၅) နှဲ၊ ပလွေ။

တစ်နည်း ၅ မျိုး။ ။ (၁) ကြိုး။ (၂) ကြေး။ (၃) သားရေ။ (၄) လေ။ (၅) လက်ခုပ်။

တော ၅ မျိုး။ ။ (၁) မြိုင်= စိမ်းစိမ်းတို့နှင့်တကွ သစ်ပင်များ မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ရှိသော တော။ (၂) ရဂုံ= အထက်ကကဲ့သို့ မြိုင်ဆိုင်စွာ မဟုတ်ဘဲ ရှိချင်သလိုရှိသည်။ (၃) ဂနိုင် = အထက်က တောများထက် ကြီးမားစွာ နေရောင်မရှိသော တော။ (၄) ခင်တန်း = ချုံငယ်တို့ဖြင့်သာ ပြည့်နှက်လျက်ရှိသော တောငယ်။ (၅) စုံ = တစ်တောမှ တစ်တောသို့ သွားရာ တောလမ်းကလေး။

တိုင်းကားပြည်ရွာ အပြား ၅ ပါး။ ။ (၁) နဂရ= မြို့နှင့် ဈေးရှိသော အရပ်။ (၂) ဂါမ= မြို့သာရှိ၍ ဈေးမရှိ၊ ဈေးသာရှိ၍ မြို့မရှိသောအရပ်။ (၃) နိဂမ= မြို့လည်း မရှိ၊ ဈေးလည်းမရှိ၊ အိမ်, သာရှိသောအရပ်။ (၄) ဇနပဒ= ထီးတစ်စင်းဆောင်းသော မင်း၏နိုင်ငံအတွင်းတွင်ဖြစ်သော ခရိုင်။ (၅) ရဋ္ဌ= ထီးတစ်စင်းဆောင်းသော မင်း၏ အာဏာစက်နှံ့လေသော နိုင်ငံအပိုင်းအခြား။

တံမြက်လှည်းခြင်း လှည်းခြင်း အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) မိမိစိတ် စင်ကြယ်ခြင်း။ (၂) သူတစ်ပါး၏စိတ်ကို စင်ကြယ်စေခြင်း။ (၃) နတ်တို့ဝမ်းမြောက်ခြင်း။ (၄) မြတ်စွာဘုရား သာသနာကို ချီးမြောက်ခြင်း။ (၅) သူတော်ကောင်းတို့ အတုသို့ လိုက်၍ကျင့်ခြင်း။

ထိခြင်းကြီး ၅ ပါး (ဝပ်လျက်)။ ။ (၁) ခြေဖဝါးအပြင်နှစ်ဖက်တို့ကို မြေ၌အညီညွတ်တည်စေခြင်း။ (၂) ပုဆစ် ဒူးဝန်းနှစ်ဖက်တို့ကို မြေ၌ အညီအညွတ်တည်စေခြင်း။ (၃) တတောင်ဆစ် နှစ်ဖက်တို့ကို မြေ၌ အညီအညွတ် တည်စေခြင်း။ (၄) လက်ဖဝါးအပြင် နှစ်ဖက်တို့ကိုဖြန့်၍ မြေ၌ အညီအညွတ် တည်စေခြင်း။ (၅) ဦးခေါင်းကို လက်ဖဝါးမိုး လက်ခုံးတို့၏အပေါ်ထက်၌ တည်စေခြင်း။

ထိခြင်းကြီး ၅ ပါး (ထိုင်လျက်)[၂]။ ။ (၁) ခြေဖဝါးအပြင်နှစ်ဖက်တို့ကို အညီအညွတ် မြေ၌တည်စေခြင်း။ (၂) ပုဆစ် ဒူးဝန်းနှစ်ဖက်တို့ကို အညီအညွတ်ထောင်စေခြင်း။ (၃) တတောင်ဆစ်နှစ်ဖက်တို့ကို အညီအညွတ်ထောင်စေခြင်း။ (၄) လက်ဖဝါးအပြင် နှစ်ဖက်တို့ကို အညီအညွတ်ထိစေခြင်း။ (၅) လက်အုပ်ကို နဖူးအပြင်၌ ထိစေခြင်း။

တစ်နည်း ၅ မျိုး[၃]။ ။ (၁) ပူ ဆစ်ဒူး နှစ်ခု၊ လက် နှစ်ခု၊ နဖူး။

၁။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်သမိုင်း ၂။ သီလက္ခန်ဋီကာသစ် ၃။ ပါရမီဒီပနီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ထိခြင်းကြီး ၅ ပါး (မတ်တတ်)။ ။ (၁) ခြေဖဝါးအပြင်နှစ်ဖက်တို့ကို အညီအညွတ် မြေ၌တည်စေခြင်း။ လက်ဖဝါးနှစ်ဖက်တို့ကို အညီအညွတ် အချင်းချင်း ထိစေခြင်း။ လက်အုပ်ကို နဖူးအပြင်၌ ထိစေခြင်း။

ထိခြင်းကြီး ၅ ပါး (မြဟ္မာယု ပုဏ္ဏား)။ ။(၁)အပေါ်ရုံ စမွာယ်တင် လက်ကန်တော့ ထိုးခြင်း။ (၂) လက်အုပ်ချီခြင်း။ (၃) လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ခြေကို သုံးသပ်ဆုပ်နယ်ခြင်း။ (၄) တုပ်ကွဝပ်စင်း ရှိသေလေးမြတ်ခြင်း။ (၅) မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ချစ်မြတ်နိုးခြင်း။

ထောပတ်လှူသော အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) ခွန်အားကြီးခြင်း။ (၂) အဆင်းလှခြင်း။ (၃) မွေးဖွား အထက်သို့ ကော့ရော့တက်ခြင်း။ (၄) အနာမရှိခြင်း။ (၅) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း။

ဒါနဥပါယ် ၅ ပါး။ ။ (၁) ဒဗ္ဗဒါန=ယူထားသောအရာကို တစ်ဖန် ပြန်၍မတောင်းဘဲ ယူတော့ဟု ခွင့်ပြုပေးကမ်းလိုက်ခြင်း။ (၂) အနုမောဒနာ ဒါန= မိမိအား ပန်ကြားသည်ဖြစ်စေ မပန်ကြားသည်ဖြစ်စေ ယူ၍ သုံးဆောင်သည်ကို ဝမ်းမြောက်ခြင်း။ (၃) အပုဗ္ဗဒါန= ရှေးက မပြုဖူးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာကို ပေးကမ်း၍ ချီးမြှောက်ခြင်း။ (၄) သယံဂါဟ ပဝတ္တန ဒါန= မိမိအား အခန့်မသင့်၍ မည်သူ့ဥစ္စာအား ချေးငှားသုံးဆောင်လေ ငါပေးဆပ်အံ့ဟု သုံးစေခြင်း။ (၅) ဣဏာပမောစန ဒါန= ချေးငှား၍ သုံးဆောင်ပြီးသည်ကို ဆပ်ခြင်း။

ဒါန၏ ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) လူအပေါင်းတို့ ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်း။ (၂) သူတော်ကောင်းတို့ ဆည်းကပ်ခြင်း။ (၃) ကောင်းမြတ်သော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍တက်ခြင်း။ (၄) နတ်ပရိသတ်၊ မင်းပရိသတ်၊ ပုဏ္ဏားပရိသတ်၊ သူကြွယ်ပရိသတ်၊ ရဟန်းပရိသတ်သို့ ချဉ်းကပ်သည်ရှိသော် ကြောက်လန့်ခြင်းမရှိဘဲ ရဲရင့်သည်ဖြစ်၍ မျက်နှာရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်၍ ချဉ်းကပ်ရခြင်း။ (၅) ကိုယ်ခန္ဓာပျက်ပြား၍ စုတိကျသွားသောအဆုံး၌ ကောင်းမှုရှိသော သူတို့၏ ပျော်စံရာ နတ်ရွာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရခြင်း။

ဒါယကာတို့၏ ဝတ် ၅ ပါး။ ။ (၁) မေတ္တာစိတ်နှင့် ယှဉ်၍ ကြည်ညိုခြင်း။ (၂) ဆရာရဟန်း၏ အမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။ (၃) နိမ့်ချသော ဂါရဝစကားနှင့် အမြဲလျှောက်ထားခြင်း။ (၄) ဆရာရဟန်း၏ အလိုဆန္ဒတို့ကို အမြဲလှူဒါန်းနိုင်အောင် ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာအဖြစ်ခံယူခြင်း။ (၅) တတ်အားသမျှ အမြဲလှူဒါန်းခြင်း။

ဒေဝဒတ်က ဘုရားရှင်ထံ ဂရုက အာပတ်အဖြစ် ပညတ်တော်မူပါဟု လျှောက်သော အကြောင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) ရဟန်းတို့အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး အရညကင်ရူတင်ကိုသာ ဆောင်ကြရန်၊ ရွာနီးကျောင်း၌နေက ဂရုကအာပတ်သင့်စေရန်။ (၂) ရဟန်းတို့ ဆွမ်းခံ၍သာ အစဉ်သုံးဆောင်ပါစေ၊ ဒါယကာတို့ ပို့လာသော ဖိတ်သော ဆွမ်းကိုစားက ဂရုကအာပတ်သင့်စေရန်။ (၃) ရဟန်းတို့ သုသာန် သင်္ချိုင်းက

www.burmeseclassic.com

ရသော ပံသုကူသင်္ကန်းကိုသာ ဝတ်ဆင်ပါစေ၊ ဒါယကာတို့ လှူသော သင်္ကန်းကို ဝတ်က ဂရုကအာပတ်သင့်စေရန်။ (၄) ရဟန်းတို့ သစ်တစ်ပင်ရင်း ဝါးတစ်ပင် အောက်၌ ရုက္ခမူသာနေပါစေ၊ ဒါယကာတို့လှူသော ကျောင်း၌နေက ဂရုက အာပတ်သင့်စေရန်။ (၅) ရဟန်းတို့ ငါးအမဲကို မသုံးဆောင်ဘဲ သတ်သတ်လွတ်သာ စားပါစေ၊ ငါး အမဲစားက ဂရုကအာပတ်သင့်ပါစေ။

ဒေသနာကိုဖတ်နာရသည့်အတွက် အကျိုးမဖြစ် အပြစ်သာရှိသူ ၅ ဦး။ ။(၁)အသဒ္ဓဿ သဒ္ဓကထာ ဒုကထာ= သဒ္ဓါယုံကြည်ခြင်းမရှိသူအား သဒ္ဓါ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်းသောစကားဖြစ်၏။ (၂) ဒုဿီလဿ သီလကထာ ဒုကထာ= သီလမရှိသူအား သီလ၏ ကျေးဇူးစကားသည် မကောင်း။ (၃) အပ္ပသုတဿ ဗဟုသုတကထာ ဒုကထာ= အကြားအမြင် နည်းပါးသောသူအား ၎င်း၏ ကျေးဇူးနှင့် စပ်သော စကားသည် မကောင်း။ (၄) မစ္ဆရိယဿ စာဂကထာ ဒုကထာ= မလှူဒါန်း မပေးကမ်းလို ဝန်တိုပိတ်ပင်ခြင်းရှိသောသူအား ဒါန၏ကျေးဇူးနှင့် စပ်သောစကားသည် မကောင်း။ (၅) ဒုပ္ပညာကထာ ဒုကထာ = ပညာမရှိသော သူအား ပညာ၏ ကျေးဇူးနှင့်စပ်သော စကားသည် မကောင်း။

ဒုဿီလ အပြစ် ၅ ပါး။ ။ (၁) စည်းစိမ်ချမ်းသာပျက်စီးခြင်း။ (၂) ယုတ်မာသော သတင်းဖြင့် ကျော်စောခြင်း။ (၃) ပရိသတ်အလယ်၌ကြောက်ရွံ့စဖွယ် မျက်နှာငယ် ရခြင်း။ (၄) မိန်းမောတွေဝေလျက်သာ သေရခြင်း။ (၅) သေသည့်နောက်လည်း အပါယ်လေးပါးကိုရောက်ရခြင်း။

ဒန်ပူစားခြင်း အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) မျက်စိအမြင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း။ (၂) ခံတွင်းအနံ့ကောင်းခြင်း။ (၃) အရသာဆောင် အကြောတို့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း။ (၄) သည်းခြေသလိပ်တို့ မမြွေးယှက်ခြင်း။ (၅) စားသောက်အစာသည် ထိုသူအား နှစ်သက်စေခြင်း။

ဒန်ပူမစားခြင်း အပြစ် ၅ ပါး။ ။ (၁) အထက်ကအကျိုးကို ဆန့်ကျင်ဘက်ယူ။

ဒန်ပူလှူသော အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော လည်ချောင်းရှိခြင်း။ (၂) အသံသာယာခြင်း။ (၃) ချောင်းဆိုးအနာမရှိခြင်း။ (၄) ကုတ်ဟီးအနာမရှိခြင်း။ (၅) ခံတွင်းမှ ကြာညိုအနံ့လှိုင်ခြင်း။

ဒုလ္လဘာ ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ ဒုလ္လဘာ= ဘုရား၏အဖြစ်ကိုရခဲခြင်း။ (၂) မနုဿတ္တဘာဝဒုလ္လဘာ= လူအဖြစ်ကိုရခဲခြင်း။ (၃) သဒ္ဓါ သမ္ပတ္တိ ဒုလ္လဘာ= သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသည့်အဖြစ်ကို ရခဲခြင်း။ (၄) ပဗ္ဗဇိတဘာဝ ဒုလ္လဘာ= ရဟန်း၏ အဖြစ်ကို ရခဲခြင်း။ (၅) သဒ္ဓမ္မသဝနအတိဒုလ္လဘာ= သူတော်ကောင်းတရား ကြားနာခြင်းကို အလွန်ရခဲခြင်း။

နဂါးတို့သည် မိမိ၏သဏ္ဌာန်ကို မစွန့်သောအခါ ၅ ပါး ။ ။ (၁) ပဋိသန္ဓေနေသော

၁။ သုတ်သီလက္ခန်အဌကထာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အခါ။ (၂) အရေလဲသောအခါ။ (၃) အိပ်ပျော်နေသောအခါ။ (၄) ဓာတ်တူ မေထုန်ကျင့်သောအခါ။ (၅) သေသောအခါ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဆိုသော နတ်မင်းကြီး ၅ ပါး။ ။ (၁) သာတာဂိရိ နတ်မင်းကြီး= နမောဟု ရှိခိုး၏။ (၂) အသူရိန်နတ်မင်းကြီး= တဿဟု ရှိခိုး၏။ (၃) စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီး လေးပါး= ဘဂဝတောဟုရှိခိုးကြ၏။ (၄) သိကြားမင်း= အရဟတောဟု ရှိခိုး၏။ (၅) ဗြဟ္မာမင်း= သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿဟု ရှိခိုး၏။

နားတွင်ကြားရသော ဂီတသံ ၅ ပါး။ ။ (၁) သံဖျား= အငယ်ဆုံး 'တေး' ဟူသော ညင်းညင်းမြည်သံ။ (၂) သံချပ်= 'တေး' ဟူ၍ အောက်မြစ်အသံ။ (၃) တျာ= 'တာ' ဟူ၍ အာကာရန်နှင့် မြည်သည်။ (၄) တေး='တေး' ဟူ၍ဝိသဇ္ဇနီသံနှင့် မြည်သည်။ (၅) တျော='တော' ဟူ၍ ဩကာရန်နှင့် မြည်သည်။

နိကာယ ၅ ပါး ။ ။(၁) ဒီဃနိကာယ်= သုတ်သုံးကျမ်း။ (၂)မဇ္ဈိမနိကယ်= ပဏ္ဏာသသုံးကျမ်း။ (၃) သံယုတ္တနိကာယ်= သံယုတ်ငါးကျမ်း။ (၄) အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်= အင်္ဂုတ္တိုရ် ဆယ့်တစ်ကျမ်း။ (၅) ခုဒ္ဒကနိကာယ်= ခုဒ္ဒကပါဌ၊ ဓမ္မပဒစသော ၁၉ ကျမ်း။

နိယာမ ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဥတုနိယာမ။ (၂) ဗီဇနိယာမ။ (၃) ဓမ္မနိယာမ။ (၄) ကမ္မနိယာမ။ (၅) စိတ္တနိယာမ။ (အကျယ်ကို နိယာမ ၆–ပါးတွင် ကြည့်လေ)။

နီဝရဏတရား ၅ ပါး။ ။ (၁) ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ= မျက်စိ, နား, နှာ, လျှာ, ကိုယ်, မနောဟူသော ခြောက်ပါးသော ဒွါရတို့ဖြင့် ဝေဒနာခံစားချင်သောစိတ်၊ ခံစား၍ အားမရ မတင်းတိမ်နိုင်သောစိတ်။ (၂) ဗျာပါဒနီဝရဏ= လိုချင်သော်လည်း မရသည့်အတွက် ရပြန်သော်လည်း ကြောင့်ကြသည့်အတွက် စိတ်ပျက်စိတ်အိုက် ပူပန်သောစိတ်။ (၃) ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ= ကိုယ်စိတ်၏ လေးလံထိုင်းမှိုင်း ပျင်းရိသော စိတ်။ (၄) ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏ= စိတ်မငြိမ်ဘဲ ပြုမိလေခြင်း မပြုမိလေခြင်းဟူသော ပူပန်သောကစိတ်။ (၅) ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ= စိတ်နှစ်ခွဖြစ်၍ မဆုံးဖြတ်နိုင်သော စိတ်။

နေလတို့၏ အညစ်အကြေး ၅ ပါး။ ။ (၁) ရာဟုအသူရိန်။ (၂) တိမ်တောင်။ (၃) မီးခိုး။ (၄) ဆီးနှင်း။ (၅) မြူ။

နယ်ဆီလျှော်သော အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) အပြစ်ကင်းခြင်း။ (၂) အဆင်းလှခြင်း။ (၃) တရားကိုလျင်စွာသိနိုင်ခြင်း။ (၄) ထမင်းအဖျော် ရ,လွယ်ခြင်း။ (၅) အသက်ရှည်ခြင်း။

နတ်ကြီး ၅ ပါး။ ။ (၁) စန္ဒီနတ်သမီး။ (၂) သူရဿတီနတ်သမီး။ (၃) ပရမီသွာနတ်မင်း။ (၄) မဟာပိန္နဲနတ်။ (၅) ဂေါရမန္တနတ်မင်း။

နတ်တို့၏စုတေအံ့သော နိမိတ် ၅ ပါး။ ။ (၁) နတ်ပန်းညှိုးခြင်း။ (၂) နတ်ဝတ်

၁။ နိယာမဒီပနီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တန်ဆာညှိုးခြင်း။ (၃) နတ်ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါညှိုးခြင်း။ (၄) နတ်ပြည်၌ မပျော်မွေ့ခြင်း။ (၅) လက်ကတီးကြားမှ ချွေးယိုခြင်း။

နန်းတွင်းနေရာ ၅ သွယ်။ ။ (၁) တော်နေရာ။ (၂) ဒူးနေရာ။ (၃) စနည်းနေရာ။ (၄) အတွင်းဘဝေါ။ (၅) အပြင်ဘဝေါ။

နန်းမ ၅ ဆောင်။ ။ (၁) အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားကြီး နေတော်မူသော တောင်နန်းမ။ (၂) ဒုတိယမိဖုရား နေတော်မူသော မြောက်နန်း။ (၃) တတိယမိဖုရား နေသော အလယ် နန်း။ (၄) စတုတ္ထမိဖုရား နေသော အနောက်နန်း။ (၅) အိမ်ရှေ့မင်းသား နေသော အရှေ့နန်း။

နိဗ္ဗာန် ၅ မျိုး။ ။ (၁) သ ဥပါဒိသေနိဗ္ဗာန်= ခန္ဓာကိုယ် အကြွင်းရှိသေ နိဗ္ဗာန်။ (၂) အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်= ခန္ဓာကိုယ်အကြွင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်။ (၃) သုညတနိဗ္ဗာန်= ကိလေသာ ဆိတ်သောကြောင့် ရသောနိဗ္ဗန်။ (၄) အနိမိတ္တနိဗ္ဗာန်= ကိလေသာ ကင်းသောကြောင့် ရသည့် နိဗ္ဗာန်။ (၅) အပ္ပဏိဟိတနိဗ္ဗာန်= တောင့်တခြင်း ကင်းသောကြောင့် ရသည့်နိဗ္ဗာန်။

နံ့သာ ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) နံ့သာနီ။ (၂) နံ့သာဖြူ။ (၃) အကျော်။ (၄) စမွာ။ (၅) ကရမက်။

နာမ် ၅ ပါး[၂]။ ။(၁)ကေဝိဒနာမ်= တစ်ခုတည်းသော အမည်နာမ။ (၂) ဝေါဟာရနာမ်= ခပ်သိမ်းသော အမည်နာမတို့နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း။ (၃) သမူဟနာမ်= အပေါင်းအသင်းကို ချုပ်၍ခေါ်ခြင်း။ (၄) ဒဗ္ဗနမ်= ဂုဏ်ဒြပ်တို့၏ အမည်။ (၅) စိတ္တဇနာမ်= စိတ်တွင် ထင်မြင်စွဲလာသော အမည်။

နွား၏ အရသာ ၅ ပါး[၃]။ ။(၁) နို့ရည်။ (၂) နို့ခမ်း။ (၃) ထောပတ်။ (၄) ရက်တက်။ (၅) ဆီဦး။

နှလုံးမြတ်သောသူ၏ အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) သူခပ်သိမ်း ချစ်ကြည်ခြင်း။ (၂)သူတော်ကောင်းတို့၌ ဆည်းကပ်ခြင်း။ (၃) ကျော်စောခြင်း။ (၄) ပီတိပွားခြင်း။ (၅) သုဂတိဘဝသို့ လားရခြင်း။

နှောင်ဖွဲ့ ၅ ပါး။ ။ (၁) သားသမီးတို့၌ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၂) မယား၌ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၃) အဆွေခင်ပွန်း၌ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၄) စည်းစိမ်ချမ်းသာ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၅) ရပ်ရွာ၌ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။

ပဓာနိယအင်္ဂါ ၅ ပါး၊ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ရန် အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။(၁)သဒ္ဓါ= ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၂) အပ္ပာဗာဓ= ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ကျန်းမာတောင့်တင်း အနာကင်းခြင်း။ (၃) အမာယာ= စိတ်နှလုံးဖြောင့်စင်းကြည်လင်ခြင်း။ (၄) ဝီရိယ= ဝီရိယ လုံ့လ အားကြိုးမာန်တက်ရှိခြင်း။ (၅) ပညာ= နာမ်ရုပ် နှစ်တန် ဖြစ်ပျက်ဟန်ကို အမှန်သိခြင်း။

၁။ လောကဟိတရာသီ ၂။ မြန်မာသဒ္ဒါ ၃။ အဘိဓာန်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ပသာဒ၅ ပါး။ ။ (၁) စက္ခုပသာဒ= မျက်စိအကြည်ဓာတ်။ (၂) သောတပသာဒ= နားအကြည်ဓာတ်။ (၃) ဃာနပသာဒ= နှာခေါင်းအကြည်ဓာတ်။ (၄) ဇိဝှာပသာဒ= လျှာဖျားအကြည်ဓာတ်။ (၅) ကာယပသာဒ= တစ်ကိုယ်လုံးရှိ အသွေးအသား။

ပါဏာတိပါတကံ အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) သတ္တဝါမှန်ခြင်း။ (၂) သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိခြင်း။ (၃) သေစေလိုခြင်း။ (၄) သေအောင် လုံ့လပြုခြင်း။ (၅) ထိုလုံ့လကြောင့် သေခြင်း။

ပိသုဏာဝါစာကံ အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) ကွဲပြားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ဖက်ရှိခြင်း။ (၂) ကွဲပြားစေလိုသော စိတ်ရှိခြင်း။ (၃) ကွဲပြားရန် လုံ့လပြုခြင်း။ (၄) ကွဲပြားစေလိုသူတို့အား နားလည်စေခြင်း။ (၅) မိမိပယောဂကြောင့် ကွဲပြားရခြင်း။

ပီတိ၅ ပါး[1] ။ ။ (၁) ခုဒ္ဒကာပီတိ= အနည်းငယ် ကြက်သီးထရုံ နှစ်သက်ခြင်း။ (၂) ခဏိကာပီတိ= လျှပ်ပြက်သကဲ့သို့ တစ်ခဏမျှ နှစ်သက်ခြင်း။ (၃) ဩက္ကန္တိကာပီတိ= လှိုင်းတံပိုး ထသကဲ့သို့ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း။ (၄) ဥဗ္ဗေဂါပီတိ= ကောင်းကင်သို့ ခုန်ပျံတက်နိုင်အောင် နှစ်သက်ခြင်း။ (၅) ဖရဏာပီတိ= တစ်ကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့စေသောပီတိ။

ပုထုဇဉ်မှန်သမျှတို့ မသိနိုင်သောအရာ ၅ ပါး။ ။ (၁) အသက်အပိုင်းအခြားကို မသိခြင်း။ (၂) အသက်ကိုချွေမည့် ရောဂါကိုမသိခြင်း။ (၃) သေဆုံးရမည့် အချိန်ကို မသိခြင်း။ (၄) အလောင်းကောင် ပစ်ချရာဌာနကို မသိခြင်း။ (၅) လားရာဂတိကို မသိခြင်း။

ပုလဲမျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) ပုလဲဖြူ။ (၂) ပုလဲနီ။ (၃) ပုလဲ။ (၄) ပုလဲရုပ်။ (၅) ပုလဲဝါ။

ပဥ္စကုနီ ၅ ပါး (ဘေသဇ္ဇ)။ ။ (၁) ပိတ်ချင်းမြစ်။ (၂) ပိတ်ချင်းသီး။ (၃) စရိ။ (၄) ကန့်ချုပ်။ (၅) ချင်းခြောက်။

ပဥ္စကုနီ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဥသျှစ်။ (၂) တပဆေး။ (၃) ကြောင်လျှာ။ (၄) ယမနေ။ (၅) သံသတ်။

ပဥ္စကုနီ ၅ ပါး(တစ်နည်း) ။ ။ (၁) သာလဗဏီ။ (၂) ပြိသဗဏီ။ (၃) ကန္ဒခို။ (၄) ဆင်ခရမ်း။ (၅) လိပ်စရွေး။

ပဥ္စဂုဏ် ၅ ပါး[2]။ ။ (၁) စရိ။ (၂) ကန့်ချုပ်နီ။ (၃) ချင်း။ (၄) ပိတ်ချင်းသီး။ (၅) ပိတ်ချင်းမြစ်။

ပဥ္စဂုဏ် ၅ ပါး။ ။ (၁) ပိတ်ချင်းသီး။ (၂) ပိတ်ချင်းမြစ်။ (၃) ကန့်ချုပ်နီ။ (၄)ချင်း။ (၅) စရိ။

ပဥ္စဝဂ္ဂီ ၅ ပါး။ ။ (၁) ကောဏ္ဍညမထေရ်။ (၂) ဘဒ္ဒိယမထေရ်။ (၃) ဝပ္ပမထေရ်။ (၄) မဟာနာမ်မထေရ်။ (၅) အဿဇိမထေရ်။

၁။ မာလာလင်္ကာရ

၂။ လောကဟိတ ဂမ္ဘီရကျမ်း

www.burmeseclassic.com

ပဥ္စသီလ အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) စည်းစိမ်ချမ်းသာများခြင်း။ (၂) ကျော်စောခြင်း။ (၃) ပရိသတ်အလယ်၌ ရဲရင့်ခြင်း။ (၄) မတွေမဝေ သေရခြင်း။ (၅) သုဂတိဘဝသို့ လားရခြင်း။

ပဥ္စာနန္တရိယကံ ၅ ပါး။ ။ (၁) မာတုဃာတက= အမိကို သတ်သောကံ။ (၂) ပိတုဃာတက= အဖကို သတ်သောကံ။ (၃) အရဟန္တဃာတက= ရဟန္တာကို သတ်သောကံ။ (၄) လောဟိတုပ္ပါဒက= ဘုရားသခင်ကို သွေးစိမ်းတည်အောင်ပြုခြင်း။ (၅) သံဃဘေဒက= သံဃာကို ကွဲပြားအောင် ပြုသောကံ။

ပဥ္စင်းမည်သောအင်္ဂါ ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ= နပုန်းပဏ္ဍုက်၊ မာတုဃာတက၊ ပိတုဃတက အစရှိသည်မှကင်းသော အသက်နှစ်ဆယ်ရှိ ပဥ္စင်းလေင်း။ (၂) ဉတ္တိသမ္ပတ္တိ= ငါးပါးသော ဉတ္တိဒေါသမှကင်းခြင်း။ (၃) အနုသာဝန သမ္ပတ္တိ= အနုသာဝန ဝိပတ္တိငါးပါးမှ ကင်းခြင်း။ (၄) သီမသမ္ပတ္တိ= ဝိပ္ပတ္တိ ခပ်သိမ်း၏ လက္ခဏာကို လွန်သော သိမ်ဖြစ်ခြင်း။ (၅) ပရိသသမ္ပတ္တိ= ပရိသဝိပ္ပတ္တိ သုံးပါးမှ လွတ်ကင်းခြင်း။

ပညာ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဓမ္မညုတ= အကြောင်းကို သိခြင်း။ (၂) အတ္ထညုတ= အကျိုးကို သိခြင်း။ (၃) မတ္တညုတ= အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်း။ (၄) ကာလညုတ= အချိန်အခါကာလကို သိခြင်း။ (၅) ပရိသညုတ= ပရိသတ်သဘောကို သိခြင်း။

ပုတ်ခတ်ပြစ်မရှိ အရပ် ၅ ဌာန။ ။ (၁) အများထွက်ဝင်ရာ တံခါး။ (၂) အများသွားသည့်လမ်း။ (၃) ဈေး။ (၄) ဗိုလ်ပါအများ စုရုံးရာ အရပ်။ (၅) မင်းပွဲသဘင်။

ပဏ္ဍုက် ၅ ပါး။ ။ (၁) အာသိတ္တပဏ္ဍုက်= သူတစ်ပါး၏အင်္ဂါဇာတ်ကို မိမိ၏ခံတွင်းဖြင့် စုပ်ယူ၍ သုက်ကိုသွန်းရမှ ရာဂမီးငြိမ်းသော ပဏ္ဍုက်။ (၂) ဥသုယပဏ္ဍုက်= သူတစ်ပါး၏ မေထုန်အကျင့်ကို တစိမ့်စိမ့်ကြည့်ရှုရသောအခါမှ ရာဂမီးငြိမ်းသော ပဏ္ဍုက်။ (၃) ဩပက္ကမိကပဏ္ဍုက်= တစ်နည်းနည်းသော လုံ့လပယောဂဖြင့် မိမိ၏ ဝှေးစေ့ကို ထုတ်ပစ်သောပဏ္ဍုက်။ (၄) ပက္ခပဏ္ဍုက်= လဆန်းလဆုတ် ပက္ခတို့၌ ယောကျ်ားသဏ္ဍာန်၊ မိန်းမသဏ္ဍာန် လဲလှယ်၍ဖြစ်သောပဏ္ဍုက်။ (၅) နပုံသက ပဏ္ဍုက်= ပဋိသန္ဓေအခါကပင် ဣတ္ထိဘော ပုံးဘော မပါသော ပဏ္ဍုက်။

ပန်း ၅ ပါး။ ။ (၁) ဇလပ်ပန်း။ (၂) ကြာပွင့်။ (၃) မုလေးပွင့်။ (၄) နေဇာမြက်။ (၅) ပေါက်ပေါက်။

ပန်းမျိုး ၅ ပါး။ ။(၁) မိဿလင်။ (၂) မန္တူ။ (၃) ပမ္မ။ (၄) ပန်းရင်း။ (၅) ပန်းဉ။

ပုဏ္ဏား ၅ မျိုး။ ။ (၁) ဗြဟ္မသမ ဗြာဟ္မဏ= ငယ်စဉ်က ပညာလုံးစုံသင်ပြီးလျှင် တရားသဖြင့် ဥစ္စာရှာ၍ ဆရာအား ပူဇော်ခဲ့ပြီးမှ အိမ်ရာမထောင်ဘဲ တစ်ကိုယ်တည်း တောထွက်လျက် ဈာန်တရား ရပြီးကာ နောက်ဘဝ၌ ဗြဟ္မဖြစ်လေ့ရှိသောပုဏ္ဏား

[၁]။ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာနိဿယ၊ ဒု

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မျိုး။ (၂) ဒေသသမဗြာဟ္မဏ= အထက်ပါအတိုင်း ဗေဒင်သင်ပြီးလျှင် အမျိုးအနွယ် ပြတ်မည်စိုး၍ ဇာတ်တူ ပုဏ္ဏေးမနှင့် သားဦးတစ်ယောက်ရအောင် အိမ်ရာထောင်ပြီးမှ တောထွက်၍ နောက်ဘဝ၌ ဗြဟ္မာဖြစ်သော ပုဏ္ဏားမျိုး။ (၃) မရိယာဒ ဗြာဟ္မဏ= ဇာတိအနွယ် မစစ်သောမိန်းမနှင့် အိမ်တွင်သာ ပညာသင်၍ နေလေ့ရှိသော ပုဏ္ဏား မျိုး။ (၄) သမ္ဘိန္နမရိယာဒ= မိန်းမမရွေးဘဲ ယုတ်ညံ့သော ဇာတ်နှင့် တရားသဖြင့် စီးပွားရှာကာ အိမ်တွင်နေသော ပုဏ္ဏားမျိုး။ (၅) ဗြာဟ္မဏစဏ္ဍာလ= မိန်းမမရွေးဘဲ ယုတ်ညံ့သောဇာတ်နှင့် မတရား စီးပွားရှာကာ စင်ကြယ်ခြင်းမရှိသည့် အိမ်တွင်နေ သော ပုဏ္ဏားမျိုး။

ပုဏ္ဏားမြတ်တို့၏ အကျင့် ၅ ပါး ။ ။ (၁) အမျိုးတူ ပုဏ္ဏေးမတို့နှင့် သာပေါင်း ဖော်ခြင်း။ (၂) မိမိ၏ မိန်းမ၌ ဥတုလာမှသာ သံဝါသပြုခြင်း။ (၃) မိမိမိန်းမကို မရောင်းချခြင်း။ (၄) ခနေ ရွှေငွေတို့ကို မသိမ်းဆည်းခြင်း။ (၅) နံနက် ညစာ တန်ရုံ သာ ရှာဖွေစံစားခြင်း။

ပုဏ္ဏားတို့၏ ပါရာဇိကံကြီး ၅ ပါး။ ။ (၁) အမျိုးတူ ပုဏ္ဏားကို သတ်ခြင်း။ (၂) သေအရက်သောက်ခြင်း။ (၃) ရွှေစင်ခိုးယူခြင်း။ (၄) ဆရာ့မယားကို ပြစ်မှား ခြင်း။ (၅) အမိကို သတ်မိခြင်း။ ပြုမိသော် ဇာတ်ပျက်၏၊ ကုစား၍ မရရာ။

ဗလိ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဉာတိဗလိ= တိရစ္ဆာန်တို့၏ သိနည်းကျင့်နည်းနှင့် မတူရအောင် ဆွေမျိုးတို့အား ကျွင့်ခြင်း ကျွေးမွေးခြင်း။ (၂) အတိထိဗလိ= ခရီးသွားဧည့်သည်တို့ ရောက်လာသော် အိမ်ရှင်ဝတ္တရားရှိသည့်အတိုင်း ပြုစုခြင်း ကျွေးမွေးခြင်း။ (၃) ပုဗ္ဗ ပေတဗလိ= လွန်လေကုန်သော မိဘ၊ အဘိုး၊ အဘွား စသည်တို့နှင့် ဆရာသမား တို့ကိုရည်မှတ်၍ လှူဒါန်းပြီးလျှင် ရေစက်သွန်းချ အမျှဝေခြင်း။ အသက်ရှင်လျက် ရှိသော် ကျွေးမွေးခြင်း။ (၄) ရာဇဗလိ= မင်းတိုင်းအခွန်တော်ပေးရခြင်း။ (၅) ဒေဝ တာဗလိ= နတ်များကို အပရိဟာနိယ တရားနှင့်အညီ ပူဇော်ပသမြဲအတိုင်း အစဉ်မ ပြတ်ပူဇော်ခြင်း။

ဗိုလ် ၅ ပါး (ဗလ=အားရှိခြင်း)[၁]။ ။ (၁) သဒ္ဓါဗိုလ်။ (၂) သတိဗိုလ်။ (၃) သမာဓိ ဗိုလ်။ (၄) ပညာဗိုလ်။ (၅) ဝီရိယဗိုလ်။

ဗောဓိ ၅ ပါး။ ။ (၁) သမ္မာသမ္ဗောဓိ= ပညာဓိကအတွက် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာ တစ်သိန်း၊ သဒ္ဓါဓိကအတွက် ရှစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း၊ ဝီရိယာဓိကအတွက် တစ်ဆယ့်ခြောက်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းအားဖြင့် ပါရမီဖြည့်ရသည်။ (၂) ပစ္စေက ဗောဓိ= နှစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်ရသည်။ (၃) အဂ္ဂသာဝကဗောဓိ= တစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်ရသည်။ (၄) မဟာသာဝကဗောဓိ=ကမ္ဘာ တစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်ရသည်။ (၅) ပကတိသာဝကဗောဓိ= ကမ္ဘာအရာ၊ သို့မဟုတ် ကမ္ဘာအထောင်ပါရမီဖြည့်ရသည်။

ဗုဒ္ဓကိစ္စ ၅ ပါး[၂]။ ။ (၁) ပုရေဘတ္တကိစ္စ=နံနက်ပိုင်း၌ ဆွမ်းခံကြွတော်မူခြင်း၊ အလှူရှင်

---

[၁]။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

[၂]။ သုတ်သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ

www.burmeseclassic.com

တို့အား အခွင့်အားလျော်စွာ အနုမောဒနာပြုခြင်းကိစ္စ။ (၂) ပစ္ဆာဘတ္တကိစ္စ= နေလွဲအခါ ညပိုင်း၌ပူဇော်ရန်လာကြသော ဒါယိကာမတို့၏ အပူဇော်ကို ခံလျက် အခွင့်အားလျော်စွာ ဒေသနာဓမ္မ ဟောပြတော်မူခြင်း ကိစ္စ။ (၃) ပုရိမယာမ ကိစ္စ= ညဥ့်ဦးယံ၌ ရဟန်းပရိသတ်တို့အား တရားဟောခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးခြင်း စသော ကိစ္စ။ (၄) မဇ္ဈိမယာမကိစ္စ= သန်းခေါင်ယံ၌ စကြဝဠာ တိုက်တစ်သောင်းမှ စည်းဝေးလာရောက်ကုန်သော နတ် ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့၏ အမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာတို့ကို ဖြေဆိုတော်မူခြင်းစသောကိစ္စ။ (၅) ပစ္ဆိမယာမကိစ္စ= မိုးသောက်ယံ ၏ သုံးစုတစ်စုတွင် ပဌမအစု၌ စင်္ကြံကြွတော်မူခြင်း၊ ဒုတိယအစု၌ သီဟသေယျဖြင့် လက်ယာနံတောင်းလျောင်းစက်တော်မူခြင်း၊ တတိယအစု၌ မဟာကရုဏာတော်ဖြင့် စတုတ္ထဈာန် သမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူ၍ ထိုမဟာကရုဏာ သမာပတ်မှ ထတော်မူပြီးလျှင် အရုဏ်တက်ခါနီး၌ ယနေ့ချွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါကို ဗုဒ္ဓစက္ခုဉာဏ်တော်ဖြင့် လောကသုံးပါးကို ကြည့်ရှုတော်မူခြင်းကိစ္စ။

ဗုဒ္ဓ၏ စက္ခု ၅ ပါး။ ။ (၁) ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တ၊ အာသယာနုသယဉာဏ်ဟူသော= ဗုဒ္ဓစက္ခု။ (၂) အောက် မဂ် ဖိုလ် ဉာဏ်ဟူသော= ဓမ္မစက္ခု။ (၃) သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟူသော= သမန္တစက္ခု။ (၄) ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဟူသော= ဒိဗ္ဗစက္ခု။ (၅) ပုဗ္ဗေနိဝါသအဘိညာဉ် စသော= ဉာဏစက္ခု။

ဗျသနတရား ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဉာတိဗျသန= ဆွေမျိုးတို့၏ပျက်စီးခြင်း။ (၂)ဘောဂဗျသန= ဥစ္စာစည်းစိမ်တို့ ပျက်စီးခြင်း။ (၃) ရောဂဗျသန= အနာရောဂါတို့နှိပ်စက်၍ ပျက်စီးခြင်း။ (၄) ဒိဋ္ဌိဗျသန= အယူမှောက်မှား ပျက်စီးခြင်း။ (၅) သီလဗျသန= အကျင့်သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း။

ဘုရား ၅ ဆူ ။ ။ (၁) ကကုသန်မြတ်စွာဘုရား။ (၂) ကောဏဂုံ မြတ်စွာဘုရား။ (၃) ကဿပ မြတ်စွာဘုရား။ (၄) ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား။ (၅) နောင် ပွင့်တော်မူလတ္တံ့သော အရိမေတ္တေယျ မြတ်စွာဘုရား။ ဤဘုရားငါးဆူကား ဤဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူကြသည်။

ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး အမိန့်ရှိ ၅ ပါး။ ။ (၁) ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသည့်နောက် ဓမ္မာသောကမင်းသည် မဟာဗောဓိပင်၏ ဒက္ခိဏသာခါ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ယူဆောင်အံ့ဧ ကာလ၌ ဆေးဒါန်း မြင်းသီလာဖြင့် သားရာအရပ်မှ အလိုလိုပြတ်စေသတည်း။ (၂) ထိုဗောဓိကိုင်းသည် အမြစ်, အသီး, အပွင့်, အရွက်ကောင်းစွာထွက်၍ အခက်အလက်ကြားတို့မှ ခြောက်ပါးသော ရောင်ခြည်တော်ကွန်ရက်တို့ ထွက်စေသတည်း။ (၃) ထိုဗောဓိပင်သည် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဆီးနှင်းတိမ်တိုက်၌ တည်စေသတည်း။ (၄) သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့၏ တောင်မျက်နှာ၌ ရှေးဘုရားတို့၏ ပရိဘောဂစေတီ တည်ဖူးရာဌာန၌ ငါဘုရား

---

[၁]။ အနမတဂ္ဂသုတ် ပါဠိတော်နိဿယ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

၏ လက်ယာညှပ်ရိုးတော်ဓာတ်သည် ထန်းခုနစ်ဆင့်မြင့်သော ကောင်းကင်ထက်၌ တန့်နား၍ ငါဘုရား ပြာဋိဟာပြသကဲ့သို့ ရေမီး အစုံနှင့်တကွ ပြစေသတည်း။ (၅) သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မဟာစေတီတည်သောအခါ ဌာပနာအပ်ကုန်သော တစ်ဒေါဏ မျှလောက်သော ငါ၏ ဓာတ်တော်တို့သည် ငါဘုရား၏အသွင်ကို ဆောင်ကုန်လျက် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍ ရေမီးအစုံ ယမိုက် ပြာဋိဟာကို ပြရစ်စေသတည်း။

ဘုရားဖြစ်ခါနီး မြင်မက်သော အိပ်မက်ကြီး ၅ ပါး။ ။ (၁) စကြဝဠာတိုက် အညီ မဟာပထဝီမြေကြီး ပြည့်တက်လာပြီးလျှင် ကျက်သရေမင်္ဂလာ မဟာသယနခေါ် စက်တော်မူရာ ရတနာသလွန် ဖြစ်လာသည်ဟု မြင်မက်တော်မူခြင်း။ (၎င်းကား ဘုံ သုံးပါးတို့တွင် ဘုရားဖြစ်တော့မည့် ပုဗ္ဗနိမိတ်)။ (၂) ထိုရတနာသလွန်ထက် ကောင်းကင်သို့ မျက်နှာပြုလျက် စက်တော်မူရာ ရွှေထွန်းတုံးမျှ ပင်လုံးရှိသော နေဇာ မြက်သည် ချက်တော်မှ ကောင်းကင်အထိ အဆင့်ဆင့်မြင့်တက်လာသည်ဟု မြင်မက် တော်မူခြင်း။ (၎င်းကား အထက်ဗြဟ္မာပြည်အထိ တရားဩဇာ အာဏာ တန်ခိုး လွှမ်းမိုးခြင်း၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်)။ (၃) ဦးမည်းကိုယ်ဖြူ ပိုးဟူသမျှ ခြေမှတက်၍ ပုဆစ်ဒူးဝန်း အထိ ဖုံးလွှမ်းလာသည်ဟု မြင်မက်တော်မူခြင်း။ (၎င်းကား ကေသာမပယ် စင်ကြယ် ဖြူဆွတ် လူဝတ်ရှိသူတို့ သရဏဂုံ ယူလာခြင်းနိမိတ်) (၄) ညို၊ ရွှေ၊ နီ၊ ဖြော့၊အဆင်း လေးပါးဖြင့် ငှက်လေးကောင်တို့သည် လေးမျက်နှာက ကောင်းကင်ခရီးမှ အသီးသီး ပြန်လာကြပြီးလျှင် ခြေရင်း၌ ခ,စားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဆွတ်ဆွတ်ဖြူသော အဆင်း တူ ဖြစ်လာကြသည်ဟု မြင်မက်တော်မူခြင်း။ (၎င်းကား အမျိုးလေးပါးတို့သည် ဘုရားသာသနာတော်သို့ ရောက်မူ နိဗ္ဗာန် ပေါက်သူ တူခြင်း ပုဗ္ဗနိမိတ်)။ (၅) သုံး ယူဇနာမြင့်တက်သော ဘင်တောင်ကြီးအထက်၌ ဘင်ဖြင့် မလိမ်းကျံဘဲ စင်္ကြံသွား ရသည်ဟု မြင်မက်တော်မူခြင်း။ (၎င်းကား ကာမဂုဏ် အဝင် လေးအင်သော ပစ္စည်း ရပ်ကို ငြိကပ်ရင်း ကိလေသာ ကင်း၍ သုံးဆောင်တော်မူခြင်း ပုဗ္ဗနိမိတ်)။

ဘုရားလောင်း တုသိတာနတ်ပြည်မှ ကြည့်ခြင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) ကာလ= ဘုရားဖြစ် အံ့သောကာလကို ကြည့်တော်မူခြင်း။ (၂) ဒေသ= အရပ်ကိုကြည့်ခြင်း။ (၃) ဒီပ= ဖြစ်ရာကျွန်းကို ကြည့်ခြင်း။ (၄) ကုလ = အမျိုးကို ကြည့်ခြင်း။ (၅) မာတု အာယုပရိစ္ဆေဒ= မယ်တော်၏ အသက်အပိုင်းအခြားကို ကြည့်ခြင်း။

ဘုရားလောင်း သိဒ္ဓတ်မင်းသား၏ ဆရာ ၅ ပါး ။ ။ (၁) ဘုရားလောင်း ဖွားတော်မူ စ,က လက္ခဏာ ဖတ်သော ပုဏ္ဏား ရှစ်ယောက်ကား ချမ်းသာကြောင်းကို ကြားကုန်၍ အစောင့်အရှောက် ပြုကုန်၏။ (၂) ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးက သဒ္ဒါကျမ်း၊ ဗျာကရိဏ်းကျမ်း၊ ဆဠင်္ဂကျမ်းတို့ကို သင်စေရန်အပ်သော သဗ္ဗမိတ္တ ပုဏ္ဏား။ (၃) ဘုရားလောင်းကို ထိတ်လန့် သံဝေဂရစေသော နတ်သား။ (၄) အာကိဉ္စညာယတန ဈာန်၏ ပရိကံကို ကြားစေသော အာဠာရ ရသေ့။ (၅) နေဝသညာ နာသညာယတန ဈာန်၏ ပရိကံကို ကြားစေသော ဥဒကရသေ့။

ဘောစဉ် ၅ ပါး။ ။ (၁) ဩဒန=ဆွမ်း။ (၂) သတ္တု= မုယောမုန့်။ (၃) ကုမ္မာသ= ပဲမုန့်လုံး။ (၄) မစ္ဆ= ငါး။ (၅) မံသ= အမဲဟင်းမျိုး။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မ–ကာရ ပူဇော်ခြင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) မံသ= အသားဖြင့် ပူဇော်ခြင်း။ (၂) မစ္ဆ= ငါးဖြင့် ပူဇော်ခြင်း။ (၃) မေရယ= သေအရက်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း။ (၄) မုဒြ= လက်အုပ်ကြာမုံဖြင့် ပူဇော်ခြင်း။ (၅) မေထုန= မေထုန်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း။

မစည်အပ်သော အရပ် ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ပွဲလမ်းသဘင်။ (၂) သေရည် သေရက်ဆိုင်။ (၃) လွှတ်ရုံး။ (၄) ကစားဝိုင်း။ (၅) သုသာန် သင်္ချိုင်း။

မတားမြစ်အပ်သော အန္တရာယ် ၅ ပါး။ ။ (၁) ကျင်ကြီးစွန့်ခြင်း။ (၂) ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း။ (၃) လေစုန်လေသက်ခြင်း (၄) ဆာလောင် မွတ်သိပ်ခြင်း။ (၅) အိပ်ချင်ခြင်း။

မတိုင်ပင်ရာသူ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဣတ္ထိစုတ္တ= မိန်းမကြူးသောသူ။ (၂) သုရာစုတ္တ= သေသောက်ကြူးသူ။ (၃) မဟိစ္ဆ= အလိုရမ္မက်ကြီးသူ။ (၄) ကောဓဗဟုလ= အမျက်ကြီးသူ။ (၅) အဗျတ္တ= မလိမ္မာသူ။

မပြတ်ဆင်ခြင်ရာသော တရား ၅ ပါး။ ။ (၁) အိုခြင်းတရား။ (၂) နာခြင်းတရား။ (၃) သေခြင်းတရား။ (၄) ကွဲပြား ယိုယွင်းခြင်းတရား။ (၅) ကံသာလျှင် အရင်းခံရှိသော တရား။

မယားကျင့်ဝတ် ၅ ပါး[၂]။ ။ (၁) အိမ်မှုကိစ္စများကို စေ့ငှအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။ (၂) မိမိ၏ လင်ယောက်ျား ရှာဖွေသမျှကို စုဆောင်းမိအောင် ကြိုးစားခြင်း။ (၃) မိမိ လင်မှတစ်ပါး အခြားယောက်ျားများကို မပြစ်မှားခြင်း။ (၄) လင်ဆွေမျိုး, မိမိဆွေမျိုး, အလုပ်သမား, အိမ်နီးခြင်း စသည်တို့အား သင့်လျော်သလို ပေးကမ်းချီးမြှင့်လှူဒါန်းခြင်း။ (၅) မိမိကိစ္စ လင့်ကိစ္စ၌ မပျင်းမရိ ချစ်ဖွယ်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

မဟာလှူတာတန်ဆာ၏ဂုဏ် ၅ ပါး။ ။ (၁) ရွှေစင်တစ်သိန်း၊ ဝဇီရစိန် လေးကွမ်းစား၊ ပုလဲ တစ်ဆယ့်တစ်ကွမ်းစား၊ သန္တာနှစ်ကွမ်းစား၊ ပတ္တမြား သုံးဆယ့်သုံးကွမ်းစားမျှသော ရတနာတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း။ (၂) ပန်းထိမ် ငါးရာတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ရခြင်း။ (၃) လက်ခငွေ တစ်သိန်း ပေးရခြင်း။ (၄) လေးလတိုင်တိုင် လုပ်ရခြင်း။ (၅) အဖိုး ကိုးကုဋေ ထိုက်တန်ခြင်း။

မိဘကျင့်ဝတ် ၅ ပါး[၃]။ ။ (၁) မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တို့ကို မပြုမိရန် ဆုံးမ ဟန့်တားပေးခြင်း။ (၂) ကောင်းမှု သုစရိုက်တို့ကို ပြုလေ့ရှိအောင် တိုက်တွန်းခြင်း။ (၃) ငယ်စဉ်က သက်မွေးမှုပညာကို သင်ကြားပေးခြင်း။ (၄) အရွယ်ရောက်လာသောအခါ အရင်းအနှီးထုတ်ပေး၍ ရောင်းဝယ်စေခြင်း။ (၅) သင့်တော်သော အမျိုးသမီးနှင့် ကောင်းစွာ လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးခြင်း။

မီးလှုံခြင်းအပြစ် ၅ ပါး။ ။ (၁) မျက်စိအမြင်နည်းခြင်း။ (၂) အဆင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း။ (၃) အားနည်းခြင်း။ (၄) အပေါင်းအဖော် ပွားစေခြင်း။ (၅) မဂ်ဖိုလ်မှ ဗီလဖြစ်သော စကားကို ဖြစ်စေခြင်း။

၁။ စာဏကျနီတိ ၂။ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ် ၃။ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်

www.burmeseclassic.com

မုနိ ၅ ပါး။ ။ (၁) ပစ္စေက မုနိ= ပစ္စေက ဗုဒ္ဓေါ။ (၂) သေက္ခ မုနိ= သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်။ (၃) အသေက္ခ မုနိ= ရဟန္တာ။ (၄) အဂါရ မုနိ= အိမ်ရာထောင်ပြီးမှ ဖြစ်သော ရဟန္တာ။ (၅) အနာဂါရ မုနိ= အိမ်ရာ မထောင်ဘဲ ဖြစ်သော ရဟန္တာ။

မေရယ ၅ ပါး။ ။ (၁) ပုပ္ဖါသဝ= အပွင့်အရည်တို့ကို ရှည်မြင့်စွာထုံ၍ ပြုအပ်သော အရက်။ (၂) ဖလာသဝ= အသီးရည်တို့ကို ရှည်မြင့်စွာ ထုံ၍ပြုအပ်သော အရက်။ (၃) ဂုဠာသဝ= ကြံရည်ကို ရှည်မြင့်စွာ ထုံ၍ပြုအပ်သော အရက်။ (၄) မဓွါသဝ= သပြက်သီးစသည်တို့၏ အရည်ကို ရှည်မြင့်စွာ ထုံ၍ပြုအပ်သော အရက်။ (၅) သမ္ဘာရ သံယုတ္တ= ဇီးဖြူ သျှစ်သျှား အစရှိကုန်သော အထူးထူးကုန်သော အဆောက် အဦတို့၏ အရည်ကို ရှည်မြင့်စွာထုံ၍ ပြုအပ်သော အရက်။

မိုးခေါင်ခြင်းအကြောင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) ကောင်းကင်တွင် အမုန်ပြင်းသောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၂) ကောင်းကင်တွင် လေပြင်းသောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၃) အသူရိန်နတ်သား လက်ဝါးဖြင့် မိုးရေကိုခံ၍ သမုဒ္ဒရာသို့ သွန်သောကြောင့်လည်း ကောင်း။ (၄) ပဇ္ဇုန်နတ်သားသည် စည်းစိမ်၌ မြူးထူ၍ သတိမေ့လျော့သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၅) လူတို့တရားမစောင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။

မဂ်ဖိုလ်၏ခေတ်များ။ ။ (၁) ပဋိသမ္ဘိဒါနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန္တာခေတ်၊ နှစ်ပေါင်း ၁၀၀၀။ (၂) သုက္ခဝိပဿက ရဟန္တာခေတ်၊ နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀။ (၃) အနာဂါမ်ခေတ်၊ နှစ်ပေါင်း ၃၀၀၀။ (၄)သကဒါဂါမ်ခေတ် နှစ်ပေါင်း ၄၀၀၀။ (၅) သောတာပန်ခေတ်၊ နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀။

မင်္ဂလာပန်း ၅ ပါး ။ ။ (၁) နေဇာမြက်။ (၂) ဆန်ပန်း။ (၃) မုံညင်း။ (၄) မုလေးပန်း။ (၅) ပေါက်ပေါက်။

မင်းစေားတို့ ပြည့်စုံအပ်သော ပညာ ၅ ပါး။ ။ (၁) ယောဂသိက္ခာ= စစ်မှုရေးရာ၌ လိမ္မာခြင်း။ (၂) ဝိနိစ္ဆယသိက္ခာ= တရားနှင့် ညီစွာ ဆုံးမရာ၌ လိမ္မာခြင်း။ (၃) ကေတု သိက္ခ၌= နိမိတ် တဘောင် စနည်းတို့၌ လိမ္မာခြင်း။ (၄) ပေါရာဏ သိက္ခာ= ရှေးသုံးစကားဟောင်း မင်းစဉ်မင်းဆက် အကြောင်းအရာ၌ လိမ္မာသိကျွမ်းခြင်း။ (၅) ဟတ္ထိအဿသိက္ခာ= ဆင်စီး မြင်းစီး၌ လိမ္မာခြင်း။

မင်းစီးဆင်၏ အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) သောတာ= ဆိုသောစကားကို နားလည်ခြင်း။ (၂) ဟန္တာ= သတ်ထိုက်သောသူကို သတ်တတ်ခြင်း။ (၃) ရက္ခိတာ= အရှင်သခင်ကို စောင့်တတ်ခြင်း။ (၄) ခန္တာ= ရန်ကို ခံတတ်ခြင်း။ (၅) ဂန္တာ= လျင်စွာ သွားတတ်ခြင်း။

မင်းတို့၏ ဗလ ၅ တန် ။ ။ (၁) ဘောဂဗလ= ရတနာရွှေငွေ ဆန်ရေစပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသောအား။ (၂) ဗာဟုဗလ= လက်ရုံးအားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) အမစ္စ ဗလ= ရဲရင့်တည်ကြည်သော မှူးမတ်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသောအား။ (၄) အဘိဇစ္စ ဗလ= ဘေးဘိုးတို့မှ မပျက်သော မင်းမျိုးမင်းနွယ်ဖြစ်ခြင်း။ (၅) ပညာဗလ= အမှုအရေး ကြီးငယ်တို့၌ ဝေဖန်ခွဲခြားနိုင်ခြင်းတည်းဟူသောအား။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မင်းတို့၏ ယဇ်ကြီး ၅ ပါး[၁]။ ။(၁)အဿမေဓ= မြင်းကိုသတ်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း။ (၂) ပုရိသမေဓ= ယောကျ်ားကိုသတ်၍ ယစ်ပူဇော်ခြင်း။ (၃) နိရဂ္ဂဠ= တံခါးကိုလှစ်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း။ (၄) သမ္မာပါသ= ထမ်းပိုးကျင်ကိုပစ်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း။ (၅) ဝါဇပေယျ= ထောပတ်၊ ပျားသကာကို သောက်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း။

မင်းတို့၏ အား ၅ ပါး။ ။ (၁) အာဏာဗလ= ဩဇာအာဏာကြီးခြင်း။ (၂) ဘောဂဗလ= စည်းစိမ်အင်အား များခြင်း။ (၃) ဣဿရိယ= (တိုင်းနိုင်ငံတို့ကို) အစိုးရခြင်း။ (၄) ကာယဗလ= လက်ရုံး ကိုယ်အားကြီးခြင်း။ (၅) ဉာဏဗလ= ဉာဏ်ပညာအားကြီးခြင်း။

မင်းမြောက်တန်ဆာ ၅ ပါး[၂]။ ။(၁) ခဂ္ဂ= သန်လျက်။ (၂) ဆတ္တ= ထီး။ (၃) ဉဏှိသ=သင်းကျစ်။ (၄) ပါဒုက=ခြေနင်း(ဥပါဟန)။ (၅) ဝါလဗီဇ= သားမြီးယပ်၊ (ဇကာ)။

မစ္ဆေရ (မစ္ဆရိယ) ၅ ပါး မနာလို ဝန်တိုခြင်း)။ ။ (၁) လာဘမစ္ဆေရ= သူတစ်ပါးတို့ လာဘ်ရသည်ကို မနာလို ဝန်တိုခြင်း။ (၂) ဝဏ္ဏမစ္ဆေရ= သူတစ်ပါး အဆင်းလှပသည်ကို မနာလို ဝန်တိုခြင်း။ (၃) အာဝါသမစ္ဆေရ= သူတစ်ပါး၏ အဆောက်အအုံကြီးသည်ကို မနာလို ဝန်တိုခြင်း။ (၄) ကုလမစ္ဆေရ= သူတစ်ပါး အမျိုးမြတ်သည်ကို မနာလို ဝန်တိုခြင်း။ (၅) ဓမ္မမစ္ဆေရ= သူတစ်ပါး ပညာတတ်မြောက်သည်ကို မနာလို ဝန်တိုခြင်း။

မေတ္တာပို့ရာ အနောဓိသပုဂ္ဂိုလ် ၅ ယောက်။ ။ (၁) သဗ္ဗေ သတ္တာ= ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါ။ (၂) သဗ္ဗေ ပါဏာ= ခပ်သိမ်းသော ထွက်သက်ဝင်သက်ရှိသော သတ္တဝါ။ (၃) သဗ္ဗေဘူတာ= ခပ်သိမ်းသော ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါ။ (၄) သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ= ခပ်သိမ်းသော တစ်ကိုယ်နှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ (၅) သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝ ပရိယာပန္နာ= ခပ်သိမ်းသောအတ္တဘော၌ အကျုံးဝင်သော သတ္တဝါ။

မိစ္ဆာဒါနကြီး ၅ ပါး။ ။ (၁) မဇ္ဇဒါန= သေရည် သေရက် ပေးလှူခြင်း။ (၂) သမဇ္ဇဒါန= ပွဲလမ်းသဘင် လှူခြင်း။ (၃) ဣတ္ထိဒါန= ကာမဂုဏ်ခံစားရန် မိန်းမလှူခြင်း။ (၄) ဥသဘမာန= နွားမတို့အား နွားလားဥသဘ ပေးလှူခြင်း။ (၅) စိတ္တကမ္မဒါန= ကိလေသာပွားရန် ဆေးရေးအရုပ် လှူခြင်း။

မိတ်ဆွေကျင့်ဝတ် ၅ ပါး[၃]။ ။ (၁) အလိုရှိသောအခါတိုင်း မိတ်ဆွေအား ပေးကမ်းချီးမြှင့်ခြင်း။ (၂) မိမိနှင့် တစ်တန်းတည်းထား၍ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း။ (၃) သူ၏စီးပွားကို လိုလားဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။ (၄) ပီယဝါစာစကားနှင့် ပြောဆို၍ ဆန့်ကျင်ဘက်မဖြစ်အောင် ကြိုးစားခြင်း။ (၅) တော်မှန်သော စိတ်ထား အမြဲရှိခြင်း။

မုဒ္ဒါဘိသိက်သွန်းမည့် ရေတွင်ပါသည့် ရတနာ ၅ ပါး။ ။ (၁) ရွှေ။ (၂) ငွေ။ (၃) ကျောက်။ (၄) ကြေးနီ။ (၅) သန္တာ။

၁။ အဘိဓာန် ၂။ အဘိဓာန် ၃။ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မုဒ္ဒါ ဘိသိက် သွန်းရာတွင် ပါဝင်သော အမြုက် ၅ ပါး။ ။ (၁) နို့။ (၂) နို့ဓမ်း။ ထောပတ်။ (၄) ပျားရေ။ (၅) သကာ။

မုဒ္ဒါဘိသိက် သွန်းလောင်းရာ အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) အသမ္ဘိန္နမင်းမျိုးမှန်ခြင်း။ (၂) မင်းကျင့်တရားတည်ခြင်း။ (၃) တိုင်းသူပြည်သားတို့အား သားတော် မြေးတော် ကဲ့သို့ ချစ်ခြင်း။ (၄) မေတ္တာစိတ် မျှတခြင်း။ (၅) တိုင်းသူပြည်သားတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း။

မာရ် ၅ ပါး ။ ။ (၁) ဒေဝပုတ္တမာရ်= မာရ်နတ်သား။ (၂) ကိလေသမာရ်= တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ။ (၃) ခန္ဓမာရ်= လူ့ခန္ဓာ၊ နတ်ခန္ဓာ၊ ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာ။ (၄) မစ္စုမာရ်= သေဆုံးခြင်း မရဏစေတ်။ (၅) အဘိသင်္ခါရမာရ်= လောကီကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်။

မိန်းမကောင်းလက္ခဏာ ၅ ပါး (ကောင်းခြင်းငါးဖြာ)[၁]။ ။ (၁) ဆဝိကလျာဏ= အရေကောင်းခြင်း၊ အဆင်းချောမွေ့ခြင်း။ (၂) ဝယကလျာဏ= အရွယ်ကောင်းခြင်း။ (၃) မံသကလျာဏ= အသားအရေ နူးညံ့ခြင်း။ (၄) အဋ္ဌိကလျာဏ= အရိုးအဆစ် ပြေပြစ်ခြင်း။ (၅) ကေသကလျာဏ= ဆံပင်ကောင်းခြင်း။

မိန်းမတို့၏ လော်လည်ခြင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) အာဟာရလောလ= အစား၌ လျှပ်ပေါ် လော်လည်ခြင်း။ (၂) အလင်္ကာရလောလ= အဝတ်တန်ဆာ၌ လော်လည်ခြင်း။ (၃) ပရပုရိသလောလ= ယောကျ်ားတစ်ပါး၌ လော်လည်ခြင်း။ (၄) ဓနလောလ= ဥစ္စာကို တပ်မက်၍ လော်လည်ခြင်း။ (၅) ပါဒလော်လ= အသွားအလာ၌ လော်လီခြင်း။

မိန်းမမြတ်တို့၏ အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) အဆင်းလှခြင်း။ (၂) စည်းစိမ်ချမ်းသာ ရှိခြင်း။ (၃) သီတင်းသီလ ဆောက်တည်ခြင်း။ (၄) တတ်သိလိမ္မာခြင်း။ (၅) လုံ့လဝိရိယရှိခြင်း။

မိန်းမမြတ်တို့၌ အကျင့် ၅ ပါး။ ။ (၁) ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိနီ= လင်မထမီ ထခြင်း။ (၂) ပစ္ဆာနိပါတီ= လင်အိပ်မှ အိပ်ခြင်း။ (၃) ကိံကာရပဋိဿာဝိနီ= ဘယ်အမှုကို လုပ်ဆောင်ရမည်နည်းဟူ၍ လင်၏ အစီရင်ကို ခံ၍ လုပ်ဆောင်ခြင်း။ (၄) မနာပစာရီ= နှစ်သက်ဖွယ် ကျင့်ခြင်း။ (၅) ပိယဝါဒိနီ= ပြုံးခြင်း ရှေးရှိသော ချစ်ဖွယ်သော စကားကိုဆိုခြင်း။

မိန်းမအား ၅ ပါး။ ။ (၁) ရူပဗလ= အဆင်းအား။ (၂) ဘောဂဗလ= ဥစ္စာစည်းစိမ်အား။ (၃) ဉာတိဗလ= ဆွေမျိုးအား။ (၄) ပုတ္တဗလ = သားသမီးအား။ (၅) သီလဗလ= အကျင့်သီလအား။

မြို့၏ အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) ရာဇ= ပြည့်ရှင်မင်း။ (၂) အမစ္စ= လိမ္မာသောအမတ်။

၁။ ဓမ္မပဒ

www.burmeseclassic.com

(၃) ပုရောဟိတော= ပုရောဟိတ်။ (၄) သေနင်္ဂ= စစ်အင်္ဂါလေးပါး။ (၅) တိကိစ္ဆက= ဆေးသမားကောင်း။

မြစ်ကြီး ၅ သွယ်။ ။ (၁) ဂင်္ဂါ။ (၂) ယမုနာ။ (၃) အစိရဝတီ။ (၄) မဟီ။ (၅) သရဘူ။

မြတ်စွာဘုရား၏ ကိစ္စ ၅ ပါး။ ။ (၁) နေ့အခါတွင် လူတို့အား တရားဟောတော်မူ၏။(၂)ညအခါ ပထမရှေ့ယံတွင် ရဟန်းတို့အား တရားဟောတော်မူ၏။ (၃)မဇ္ဈိမ အလယ်ယံ ရှေ့အဖို့တွင် နတ်တို့အား တရားဟော၏။ (၄) မဇ္ဈိမအလယ်ယံ နောက်အဖို့တွင် ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စား၍ လျောင်းတော်မူ၏။ (၅) ပစ္ဆိမ နောက်ယံတွင် ဝေနေယျတို့၏ အနုအရင့်ကို ကြည့်တော်မူ၏။

မြန်မာဘုရင်လက်ထက် အကျဉ်းထောင် အနေအစား ၅ မျိုး[၁]။ ။

(၁)ဖွားဖက်ကျော်တန်း= အခွင့်အရေးအရဆုံး အတန်းအစား။

(၂)ဒိုင်းတော်တန်း= အလွန်သက်သာချောင်ချိသော အတန်းအစား။

(၃)လွတ်စေလေးတန်း= သက်သာချောင်ချိသော အတန်းအစား။

(၄)လက်ရသုံးတန်း= ပင်ပန်းစွာ နေရသော အတန်းအစား။

(၅)လက်မထောက်တန်း= အကြမ်းဆုံး အဆင်းရဲဆုံး အတန်းအစား။

မြားရေး ၅ ပါး (သို့မဟုတ်) ၆ ပါး။ ။ (၁) ဝက်ဝေဓိ= သတ္တဝါ ပုန်းလျှိုးရာသို့ ကွေ့ကောက်၍ မှန်အောင်ပစ်နိုင်ခြင်း။ (၂) ခဂ္ဂဝေဓိ= လုံအဖျား သန်လျက်အဖျားတို့ကို ထက်ဝက်ခွဲနိုင်ခြင်း။ (၃) ဝါလဝေဓိ= သားမြီးဖျားကို ထက်ဝက်ခွဲနိုင်ခြင်း။ (၄) သဒ္ဒဝေဓိ= အသံကြားကာမျှနှင့် ညတွင်ပစ်နိုင်ခြင်း။ (၅) ဉဒကဝေဓိ= ရေထဲရှိ သတ္တဝါကို ရေအလျင်ကို ဖြတ်၍ပစ်နိုင်ခြင်း။ ဤတွင် အက္ခဏဝေဓိ= ထည့်က ခြောက်ပါးဖြစ်၏။

ယထာဘူတဉာဏ် ၅ ပါး။ ။ (၁) နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်။ (၂) ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်။ (၃) အနိစ္စဉာဏ်။ (၄) ဒုက္ခဉာဏ်။ (၅) အနတ္တဉာဏ်။

ယာဂုလှူသော အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) အသက်ရှည်ခြင်း။ (၂) အဆင်းလှခြင်း။ (၃) ချမ်းသာကြီးခြင်း။ (၄) ပညာကြီးခြင်း။ (၅) ခွန်အားကြီးခြင်း။

ယောက်ျားမြတ်တို့၏ အား ၅ ပါး ။ ။ (၁) လက်ရုံးအား။ (၂) စည်းစိမ်အား။ (၃) မှူးမတ်အား။ (၄) အမျိုးအား။ (၅) ပညာအား။

ယပ်လှူသော အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) အချမ်းမရှိခြင်း။ (၂) အပူမရှိခြင်း။ (၃) စိတ်ပူလောင်ခြင်း မရှိခြင်း။ (၄) စိတ်ပူပန်ခြင်း မရှိခြင်း။ (၅) ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဒိဋ္ဌိကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းခြင်း။

ရဟန်းတို့၌ ကပ္ပိခြင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) အဂ္ဂိပရိစိတံ= မီးဖြင့် ကပ္ပိခြင်း။ (၂) သတ္တပရိစိတံ= ဓားဖြင့် ကပ္ပိခြင်း။ (၃) နခပရိစိတံ= လက်သည်းဖြင့် ကပ္ပိခြင်း။ (၄) အဗီဇံ= အစေ့မရှိခြင်း။ (၅) နိဗ္ဗတ္တဗီဇ= အစေ့ထုတ်ခြင်း။

၁။ မြန်မာမင်းအုပ်ချုပ်ပုံ၊ စ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရဟန်းတို့အား ခွင့်ပြုသော ဘုံလျှို၅ ပါး။ ။ (၁) ဥဏ္ဏာဘိသိ= လူတို့၏ အမွေးမှတစ်ပါး အခြားသောသတ္တဝါအမွေးကို ပြုလုပ်ထားသော ဘုံလျှို။ (၂) စောဠ ဘိသိ= အသစ်အဟောင်းဖြစ်သော ပုဆိုးတို့ဖြင့် ပြုလုပ်သောဘုံလျှို။ (၃) ဝါက ဘိသိ= လျှော်မျှင်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ဘုံလျှို။ (၄) တိဏဘိသိ= မြက်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ဘုံလျှို။ (၅) ပဏ္ဏာဘိသိ= သစ်ရွက်တို့ဖြင့်သွတ်၍ ပြုလုပ်သော ဘုံလျှို။

ရဟန်းတို့အား ဥပုသ်မပြုမီ ပြုရသော ပုဗ္ဗကိစ္စ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဆန္ဒဆောင်ခြင်း။ (၂) ပါရိသုဒ္ဓိဆောင်ခြင်း။ (၃) ဥတုကိုကြားခြင်း။ (၄) သိမ်ရောက်သော ရဟန်းတို့ကို ရေတွက်ခြင်း။ (၅) ဘိက္ခုနီမတို့ကို ဆုံးမခြင်း။

ရဟန်းတို့၏ အညစ်အကြေး ၅ ပါး။ ။ (၁) သေသောက်ခြင်း။ (၂) မေထုန် မှီဝဲခြင်း။ (၃) ရွှေငွေခံခြင်း။ (၄) ကုန်သွယ်ခြင်း။ (၅) လယ်လုပ်ခြင်း။

ရာဂီမျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) ပြဒါး။ (၂) ကြေး။ (၃) သံ။ (၄) သွတ်။ (၅) ဂွတ်။

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကို ဝိုင်းရံသော တောင် ၅ လုံး။ ။ (၁) ဝေဘာရ။ (၂) ပဏ္ဍဝ။ (၃) ဝေပုလ္လ။ (၄) ဂိဇ္ဈကုဋ်။ (၅) ဣသိဂိလိ။

ရာဟုဂြိုဟ်ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၅ ပါး။ ။ (၁) ဥပလိဝ။ (၂) တမော။ (၃) ရာဟု။ (၄) သူရာရီ။ (၅) သိဟိကာသုတ။

ရေစစ် ဓမ္မကရိုဏ်လှူသော အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) သူတစ်ပါးထက်လွန်၍ အသက်ရှည်ခြင်း။ (၂) ခိုးသူရန်သူတို့ မနှိပ်စက်နိုင်ခြင်း။ (၃) လက်နက်မျိုးဖြင့် မနှိပ်စက်နိုင်ခြင်း။ (၄) အဆိပ်မျိုးတို့ဖြင့် မနှိပ်စက်နိုင်ခြင်း။ (၅) အသက်အပိုင်း အခြားမရောက်သမျှ မသေရခြင်း။

ရန်သူမျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) ရေ။ (၂) မီး။ (၃) မင်း။ (၄) ခိုးသူ။ (၅) မချစ် မနှစ်သက်သူ။

ရန်အောင်ရာ တရား ၅ ပါး။ ။ (၁) မိမိ၏ လုံ့လအစွမ်းဖြင့် အောင်ခြင်း။ (၂) အဆွေခင်ပွန်းကောင်းနှင့် အောင်ခြင်း။ (၃) ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သော စကား ဖြင့် အောင်ခြင်း။ (၄) တံစိုးလက်ဆောင် ပဏ္ဏာပေး၍ အောင်ခြင်း။ (၅) ဆွေမျိုး အဆက်အနွယ် စပ်၍ အောင်ခြင်း။

ရန်အောင်ရာ တရား ၅ ပါး။ ။ (၁) ဂါထာမန္တရား ရွတ်ဖတ်ခြင်း (ဇပ္ပန)။ (၂) ပညာရှိတို့နှင့် တိုင်ပင်ခြင်း(မန္တေန)။ (၃) ချစ်ဖွယ်သော စကားဆိုခြင်း (သုဘာ သိတေန)။ (၄) တံစိုးလက်ဆောင်ပေးခြင်း (အနုပ္ပဒါနေန)။ (၅) အမျိုးအနွယ် ဆက်စပ်ခြင်း (ပဝေဏိယဝါ)။

ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓ အလောင်းတို့ ဗျာဒိတ်ခံရာ အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) လူစင်စစ်ဖြစ်ခြင်း။ (၂) ယောကျ်ားစင်စစ်ဖြစ်ခြင်း။ (၃) ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ရဟန္တာ သာဝကတို့ကို ဖူး တွေ့ရစေ။ (၄) စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်ဖြစ်စေ။ (၅) ၎င်းဆုကို လိုချင်အားကြီးသည် လည်းဖြစ်စေ။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရွှေစင်ရတနာ အညစ်အကြေး ၅ ပါး။ ။ (၁) သံ။ (၂) ကြေး။ (၃) ခဲမဖြူ။ (၄) ခဲမမည်း။ (၅) ငွေ။

ရွှေဘိုမြို့၏ အမည် ၅ မျိုး။ ။ (၁) မုဆိုးဖိုလ်။ (၂) ရွှေဘို။ (၃) ရန်ကြီးအောင်။ (၄) ကုန်းဘောင်။ (၅) ရတနာသိင်္ဃ။

လူတို့၌ အနာရောဂါရခြင်း အကြောင်း ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဥတု။ (၂) ဓာတ်။ (၃) အရပ်။ (၄) အရွယ်။ (၅) အချိန်။

လူမိုက်တို့၏ လောင်းတမ်းကြီး ၅ ပါး။ ။ (၁) မေဃ= မိုးရွာ, မရွာဟု လောင်းခြင်း။ (၂) ဘူမိ= မြေကွဲအံ့, မကွဲအံ့ဟု လောင်းခြင်း။ (၃) ပဗ္ဗတ= တောင်ပြိုအံ့, မပြိုအံ့ဟု လောင်းခြင်း။ (၄) ဝါတာ= မည်သည့်နေ့ လေကြီးလာ, မလာဟု လောင်းခြင်း။ (၅) နဒီ= ဤကာလရောက်လျှင် ဤမြစ် တိမ်ကောအံ့ဟု လောင်းခြင်း။

လေမျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) နာဂလေ = ပျို့ခြင်း အန်ခြင်း အမှုကို ပြုသောလေ။ (၂) ကုမ္မလေ= မျက်စိ ခံတွင်းတို့မှ ဖွင့်ခြင်း အမှုကိုပြုသောလေ။ (၃) ကိကရလေ= ချောင်းဆိုးခြင်း ချေဆတ်ခြင်း အမှုကို ပြုသောလေ။ (၄) ဒေဝဒတ္တလေ= သမ်းဝေခြင်း အမှုကိုပြုသောလေ။ (၅) ဝနဉ္စမာလေ= ဟစ်အော်ကြွေးကြော်ခြင်း အမှုကိုပြုသောလေ။

လေမျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) ပါနလေ= ချက်တိုင်မှ နှာသီးဖျားတိုင်အောင်ရှိသော ထွက်သက်လေ။ (၂) ဥဒါနလေ= ဦးခေါင်းမှ နှာခေါင်းဆုံးအောင် ရှိသောလေ။ (၃) ဗျာနလေ= နှာခေါင်းအဆုံးမှ ရင်တိုင်အောင် ရှိသောလေ။ (၄) သမာနလေ= ရင်မှ ချက်တိုင်အောင် တည်သောလေ။ (၅) အပါနလေ= ချက်မှ ခြေဖဝါး အပြင်တိုင်အောင် ရှိသောလေ။

လောကီအဘိညာဉ် ၅ ပါး ။ ။ (၁) ဒိဗ္ဗစက္ခု= နတ်တို့၏ မျက်စိကဲ့သို့ သိမြင်နိုင်ခြင်း။ (၂) ဒိဗ္ဗသောတ= နတ်တို့၏ နားကဲ့သို့ ကြားနိုင်ခြင်း။ (၃) ဣဒ္ဓိဝိဓ= အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း။ (၄) စေတောပရိယ= သူတစ်ပါး၏ စိတ်အကြံကို သိနိုင်ခြင်း။ (၅) ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ= မိမိဖြစ်ခဲ့ဖူးသောဘဝကို သိနိုင်ခြင်း။

လောဟာသတ္တု ၅ ပါး။ ။ (၁) ရွှေ။ (၂) ငွေ။ (၃) ကြေးနီ။ (၄) သံ။ (၅) ခဲ။

လက်နက် ၅ ပါး။ ။ (၁) စက်ကွင်း။ (၂) လေးမြား။ (၃) တုတ်။ (၄) ဓား။ (၅) သံလျက်။

လက်သည်းလှီးစားငယ် လှူသောအကျိုး ၅ ပါး။ ။(၁) ကျွန်မိန်းမ, ကျွန်ယောက်ျား, နွား, မြင်းတို့ကိုရခြင်း။ (၂) များသော သူခစားတို့ရခြင်း။ (၃) ဆတ္တာသည်တို့ကို ရခြင်း။ (၄) စားဖိုသည်ကိုရခြင်း။ (၅) ကချေသည်ကို ရခြင်း။

လင်ကျင့်ဝတ်၅ ပါး[၂]။ ။ (၁) မိမိ၏မယားအား မထီမဲ့မြင် နိုင်လိုမင်းထက် မပြော မဆိုခြင်း။ (၂) မိမိရှာဖွေရသမျှ ပစ္စည်းတို့ကို အကုန်ပေးအပ်ခြင်း။ (၃) မိမိမယားမှ

၁။ ကဝိလက္ခဏာ ၂။ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အခြားသော မိန်းမတို့၌ မကျူးလွန် မဖောက်ပြားခြင်း။ (၄) အဝတ်အစား အဆောင် အယောင်တို့ကို ပေး၍ မြှောက်စားခြင်း။ (၅) ချစ်ခင်မြတ်နိုးသောစိတ်ဖြင့် ကြင်နာ စွာ ယုယခြင်း။

လင်ချစ်သော မိန်းမအင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) အဆင်းလှခြင်း။ (၂) စည်းစိမ်ချမ်းသာရှိခြင်း။ (၃) သီတင်းသီလရှိခြင်း။ (၄) တတ်သိလိမ္မာခြင်း။ (၅) လုံ့လဝီရိယရှိခြင်း။

လောင်းတမ်းကစားခြင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) ရေငုပ်ရေကူး။ (၂) သစ်ပင်တက်။ (၃) အခုန်အလွှား။ (၄) ဝန်ချီ ဝန်မြှောက်။ (၅) သန်လျက်ဓားခုတ်။

လှူ၍အကျိုးမရသည့် ၅ ပါး (မိစ္ဆာဒါနကြီး ၅ ပါးနှင့်အတူ)။ ။ (၁)သေရည်သေရက် ယစ်မျိုးအလှူ။ (၂) ကချေသဘင်ဟူသောအလှူ။ (၃) မေထုန်ဟူသော အလှူ။ (၄) နွားမများတို့၏ အလယ်၌ နွားလားဥသဘကို လွှတ်၍ လှူသော အလှူ။ (၅) မိန်းမယောက်ျား မေထုန်မှီဝဲသည်ကို အတုရေး၍ လှူသော အလှူ။

လွှတ်ရုံး ၅ ရပ်။ ။ (၁) လွှတ်တော်ကြီး= ဝန်ကြီး မင်းကြီးမှစ၍ လွှတ်တော် အရာရှိများ ပြည်မှုတိုင်းမှုအလုံးစုံကို ဆောင်ရွက်ရသောရုံး။ (၂) ဗြဲတိုက်= အတွင်း တော် အတွင်းဝန်ကစ၍ ဗြဲတိုက်အရာရှိများ တိုင်းပြည်မှု၊ အတွင်းတော်မှု၊ အလှူတော် အတန်းတော်မှု အရပ်ရပ်၊ ရာထူးခန့်မှု၊ မြို့ရွာအပေးအအပ် ဘုရင်နှင့်စပ်သမျှ ထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သဿမေဓ ပုရိသမေဓတို့ကို ရွက်ဆောင်ရသောရုံး။ (၃) အရှေ့ရုံး၊ မြို့ဝန်မြို့ကွပ်၊ ထောင်မှူး၊ မြို့စာရေး၊ ရွှေပြည်စိုးမှစ၍ ရာဇဝတ်ရေး၊ ခိုးသေးမီးပွား မီးလောင်ဆင်လွတ်၊ မြို့ကျော်၊ ရွှေကြိုးသတ်မှတ်သည့် အတွင်းအစောင့်အနေ အခန့်အထား စီရင်ဆုံးဖြတ်ရသောရုံး။ (၄) အနောက်ရုံး = အနောက်ဝန်၊ ကတော် စာရေးများ၊ (အသက် ၆၀ ကျော် သူကိုမှ ခန့်ထားသည်) မိဖုရားကြီးငယ် အပျိုတော် မှစ၍ မိန်းမနှင့်ဆိုင်ရာ အမှုများကို စီရင်ရသောရုံး။ (၅) တရားမရုံး= တရားမ တရားသူကြီး၊ တရားနာခံ၊ တရားစာရေးများ တရားမမှုများကို စီရင် ဆုံးဖြတ် ရသောရုံး။

ဝသီဘော် ၅ ပါး။ ။ (၁)အာဝဇ္ဇနဝသီ= ရပြီး ဈာန်ကို အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်ခြင်း၌ အလေ့အကျက်။ (၂) သမာပဇ္ဇနဝသီ= ရပြီးဈာန် အဖန်ဖန်ဝင်စားခြင်း၌ အလေ့ အကျက်။ (၃) ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ= ဈာန်တို့ကို အနုလုံပဋိလုံဆင်ခြင်ခြင်း၌ အလေ့ အကျက်။ (၄) အဓိဋ္ဌာနဝသီ= ဤမျှသော အချိန်ပတ်လုံး ဈာန်စိတ်သာ ဖြစ်မည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်မှု၌ အလေ့အကျက်။ (၅) ဝုဋ္ဌာနဝသီ= သတ်မှတ်ထားသော အချိန်၌ ဈာန်မှ ထနိုင်သည့် အလေ့အကျက်။

ဝါယောပျက်သော လက္ခဏာ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဝမ်းလျှောခြင်း။ (၂) အသံနက်ခြင်း။ (၃) မျက်နှာမဲ့ခြင်း။ (၄) လျှာရည်ထွက်ခြင်း။ (၅) စကားမပီခြင်း။

ဝိကတိ ၅ ပါး။ ။ (၁) ကံ့ကော်ဝတ်ဆံ။ (၂) စံပယ်ပွင့်။ (၃) မြတ်လေးပွင့် (၄) ချယားပွင့်။ (၅) ကြာမျိုးငါးပါး။

ဝိနည်း ၅ ကျမ်း။ ။ (၁) ပါရာဇိကဏ်ကျမ်း။ (၂) ပါစိတ်ကျမ်း။ (၃) မဟာဝါ ကျမ်း။ (၄) စူဠဝါကျမ်း။ (၅) ပရိဝါကျမ်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဝိနည်းတော်ကိုသင်ခြင်း အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) အတ္တနော= မိမိ၏။ သီလက္ခန္ဓော၊ သီလအစုသည်။ သုဂုတ္တော၊ ကောင်းစွာလုံခြုံသည်။ သုရက္ခိတော၊ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (၂) ကုက္ကုစ္စပကတာနံ= အပ်မအပ်ဟူသော အလိုလိုနှိပ်စက်အပ်သည့် ရဟန်းတို့၏။ ပဋိသရဏော၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (၃)သံဃမဇ္ဈေ= သံဃာ၏ အလယ်၌။ဝိသာရဒေါ၊ ရဲရင့်သည်ဖြစ်၍။ ဝေါဟ ရတိ၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏။ (၄) ပစ္စတ္ထိကေ= ရန်သူရဟန်းတို့ကို။ စဟဓမ္မေန၊ ဟုတ်မှန် သောသဘောဖြင့်။ သုနိဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာနှိပ်စက်သင့်သည်ကို။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိမ်နင်း နိုင်၏။ (၅) သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ= သူတော်ကောင်းတရား ရှည်လျားစွာတည်ခြင်းငှာ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝိမုတ္တိ ၅ ပါး။ ။ (၁) တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ= ကာမကုသိုလ်ဖြင့် ကိလေသာမှ အခိုက် အတန့်လွတ်မြောက်ခြင်း။ (၂) ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိ= မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ဖြင့် ဖယ်ခွာ လွတ်မြောက်ခြင်း။ (၃) သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ= မဂ်ကုသိုလ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ် လွတ်မြောက်ခြင်း။ (၄) ပဋိပဿဒ္ဓိ= ဖိုလ်စိတ်ဖြင့် အေးငြိမ်း လွတ်မြောက်ခြင်း။ (၅) နိဿရဏဝိမုတ္တိ= သံသရာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း။

ဝေဒနာ ၅ ပါး။ ။ (၁) သုခဝေဒနာ= ကိုယ်၌ ခံသာသော အကြောင်းအရာ။ (၂) ဒုက္ခဝေဒနာ= ကိုယ်၌မခံသာသော အကြောင်းအရာ။ (၃) သောမနဿဝေဒနာ= စိတ်၌ခံသာသော အကြောင်းအရာ။ (၄) ဒေါမနဿဝေဒနာ= စိတ်၌ မခံသာသော အကြောင်းအရာ။ (၅) ဥပေက္ခာဝေဒနာ= ကိုယ်နှင့်စိတ် လျစ်လျူပြုနိုင်သောအ ကြောင်းအရာ။

ဝိဇ္ဇာဓိုရ် ၅ ပါး။ ။ (၁) ဝေဒဝိဇ္ဇ္ဇ= ဗေဒင်လေးပုံကို အပြီးတိုင်တတ်မြောက်သူ။ (၂) မန္တဝိဇ္ဇာ= မန္တရား မန္တာန် စသည်တို့ကို အပြီးတိုင်တတ်မြောက်သူ။ (၃) ဂန္ဓာရီ ဝိဇ္ဇာ= ဆေးကျမ်း ဓာတ်ကျမ်း လောကီကျမ်းတို့ကို အပြီးတိုင် တတ်မြောက်သူ။ (၄) လောကီမယဝိဇ္ဇာ= သာသနာပအခါ ဈာန်ကသိုဏ်းတို့ဖြင့် လေ့လာပြီးမြောက်၍ လောကီအဘိညာဉ် ခြောက်ပါးကို အပိုင်ရသူ။ (၅) အရိယာဝိဇ္ဇာ= သစ္စာလေးပါး တရားအစစ်ရ၍ ဘုရားရဟန္တာဖြစ်သူ။

ဝိညာဉ် (သိခြင်း) ၅ ပါး။ ။ (၁) စက္ခုဝိညာဉ် = မျက်စိဖြင့် မြင်၍ သိခြင်း။ (၂) သောတဝိညာဉ်= နားဖြင့်ကြား၍ခြင်း။ (၃) ဃာနဝိညာဉ်= အနံ့နံ၍သိခြင်း။ (၄) ဇိဝှာဝိညာဉ်= လျှာ၌ အရသာပေါ်၍ သိခြင်း။ (၅) ကာယဝိညာဉ်=ကိုယ်နှင့် တွေ့ထိ၍ သိခြင်း။

သခင်ကျင့်ဝတ် ၅ ပါး။ ။ (၁) အစေခံတို့အား အစားအသောက် ကောင်းမွန် ဝလင်စွာ ကျွေးမွေးခြင်း။ (၂) သူတို့၏ နေရေးထိုင်ရေးကို ငဲ့ညှာရှေ့ရှုဆောင်ရွက်ပေး ခြင်း။ (၃) နာမကျန်းရှိသောအခါ ကရုဏာနှင့်ပြုစု (ကုမ)ပေးခြင်း။ (၄) အရသာ ရှိသော စားကောင်းသောက်ဖွယ်တို့ကို ဝေငှခြင်း။ (၅) နေ့ကြီးရက်ကြီးစသောအခါ များ၌ ရက်ခွင့်ပေးခြင်း။

www.burmeseclassic.com

သပိတ် လှူသော အကျိုး ၅ ပါး ။ ။ (၁) တစ်စုံ တစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် မတုန်လှုပ်ခြင်း။ (၂) ကြားအပ် သိအပ်သော တရား၌ သတိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၄) မပျောက်မပျက်တည်ခြင်း။ (၅) ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း။

သမဏသုခ (ရဟန်းတို့၏ ချမ်းသာခြင်း) ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဆိုး,ကောင်း,ယုတ်, မြတ် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်းနှင့် ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း။ (၂) ဆိုး, ကောင်း, ယုတ်, မြတ် ရတတ်သမျှသောဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း။ (၃) ဆိုး, ကောင်း, ယုတ်,မြတ် ရတတ်သမျှသော အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်းဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း။ (၄) ဆိုး, ကောင်း, ယုတ်, မြတ် ရတတ်သမျှသောဆေးဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း။ (၅) မြတ်သောအကျင့်ကို အလွန်မွေ့လျော်စွာ ကျင့်ခြင်း။

သမားတို့ရှောင်အပ်သော တရား ၅ ပါး။ ။ (၁) ဟီနဝတ္ထန= ဟောင်းနွမ်းယုတ်ညံ့သောအဝတ်ကို ဝတ်ဆင်ခြင်း။ (၂) ဒေါသ= ဒေါသကြီးခြင်း။ (၃) အတိမာန= ငါဟူသောတံခွန် ကဲလွန်ခြင်း။ (၄) နိဂမ= အသုံးအနှုန်း ဇနပုဒ်နိဂုံး အကျင့်မျိုး ပြောဆိုခြင်း။ (၅) နနိမန္တိကဂမန= သူ့အိမ်သူ့ယာ မခေါ်မဖိတ်ပါဘဲ သွားလာခြင်း။

သမားတော် အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) အာယုဗေဒသတ္ထ= သက်ကြည့် ဗေဒင်တတ်ခြင်း။ (၂) ဒက္ခ= ဆေးကုခြင်း၌ လိမ္မာတတ်ပွန်ခြင်း။ (၃) ဗိန္ဒော= ပဥ္စဘုတ် စသော ဆေးကျမ်းအစောင်စောင်တတ်ခြင်း။ (၄) ပိယဒဿန= ချစ်ခင် ရှုချင်ဖွယ်လည်း ရှိခြင်း။ (၅) သေဋ္ဌသီလဂုဏောပေတ= မြတ်သော သီလကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

သလိပ်မျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) ကိလေဒက သလိပ်= အစာသစ်အိမ်၌ စွတ်စိုတတ်သော သလိပ်။ (၂) ဘောဓက သလိပ်= လျှာ၌တည်၍ အရသာကို သိစေသော သလိပ်။ (၃) တပကသလိပ်= ဦးခေါင်း၌တည်၍ မျက်စိကိုစွတ်စိုတတ်သော သလိပ်။ (၄) အဝလမ္ဗသလိပ်= (၅) သိလေသကသလိပ်= အရိုးအဆက်တို့၌ တည်၍ အရိုးအဆက်ကို စေးကပ်စေသောသလိပ်။

သာမဉပါယ် ၅ ပါး ။ ။(၁) ဥပကာရဒဿနသာမ= မိမိက ပြုဖူးသောကျေးဇူးကို ပြောကြားခြင်း။ (၂) ဂုဏကိတ္တနသာမ= အမှုထမ်း ကျေးကျွန်တို့၏ဂုဏ်ကို ဖော်ခြင်း။ (၃) သမ္ဗန္ဓနသာမ= ထက်ဝန်းကျင်အရပ်ကို ညွှန်ပြပြောကြားခြင်း။ (၄) အာယတိံသံပကာသနသာမ= ဤအမှုပြုသော် အကျိုးခံစားရလတ္တံ့ဟု အနာဂတ် အကျိုးကို ဖော်ပြခြင်း။ (၅) အပ္ပနသာမ= အမှုထမ်း ကျေးကျွန်တို့၏ ဦးခေါင်း ကျောက်ကုန်းကို လက်ဖြင့်သပ်၍ ချီးမွမ်းခြင်း။

သာသနာကွယ်ခြင်း ၅ ပါး ။ ။ (၁) ပရိယတ္တိအန္တရဓာန= ပိဋကတ်သုံးပုံ ကွယ်ခြင်း။ (၂) ပဋိပတ္တိအန္တရဓာန= အကျင့်သိက္ခာတို့ ကွယ်ခြင်း။ (၃) ပဋိဝေဓအန္တရဓာန= မဂ်ဖိုလ်တို့ကွယ်ခြင်း။ (၄) လိင်္ဂအန္တရဓာန= ရဟန်းအသွင်တို့ ကွယ်ခြင်း။ (၅) ဓာတုအန္တရဓာန= ဓာတ်တော်တို့ကွယ်ခြင်း။

၁။ ပဉ္စအင်္ဂုတ္တရပါဠိ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သာသနာငါးထောင်၏ နှစ်အပိုင်းအခြား ၅ ပါး။ ။(၁) ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ= တေဒင်္ဂရ ရဟန္တာ တို့၏ သာသနာ အနှစ်တစ်ထောင်။ (၂) သုက္ခဝိပဿက= ရဟန္တာတို့၏ သာသနာ အနှစ်တစ်ထောင်။ (၃) အနာဂါမ်= ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သာသနာ အနှစ်တစ် ထောင်။ (၄) သကဒါဂါမ်= ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သာသနာ အနှစ်တစ်ထောင်။ (၅) သော တာပန်= ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သာသနာ အနှစ်တစ်ထောင်။

သာသနာတော်ခေတ် ၅ ပါး။ ။(၁) ဝိမုတ္တိခေတ်= ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ် တို့ အဆိတ်သေးသောခေတ်။ (၂) သမာဓိခေတ်= အဘိညာဉ်ငါးပါး ဈာန်တရား ရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ မဆိတ်သေးသောခေတ်။ (၃) သီလခေတ်=သီလလေးပါးကို စောင့် ထိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ မဆိတ်သေးသောခေတ်။ (၄) သုတခေတ်= ပိဋကတ် ကျမ်းစာ ကို သင်ကြားပို့ချသော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသေးသောခေတ်။ (၅) ဒါနခေတ်= အလှူဒါန၏ တရားကို အားထားပြု၍ နေသူရှိသောခေတ်။

သာသနာတော်တွင်း၌ မြေမျိုခံရသူ ၅ ဦး ။ ။(၁) စိဉ္စမာဏ။ (၂) သုပ္ပဗုဒ္ဓ။ (၃) ဒေဝဒတ်။ (၄) နန္ဒကဘီလူး။ (၅) နန္ဒလုလင်။

သားချင်း ၅ ဦး။ ။(၁) မိမိ၏ မိဘကမွေးသောသားသမီး (ညီအစ်ကို မောင်နှမ အရင်း)။ (၂) ဘကြီးကမွေးသော သားသမီး (ညီအစ်ကိုမောင်နှမ တစ်ဝမ်းကွဲ)။ (၃) မိကြီးမိထွေးကမွေးသောသားသမီး (ညီအစ်ကိုမောင်နှမတစ်ဝမ်းကွဲ)။ (၄) ဘထွေး ဦးလေးကမွေးသောသမီး (ညီအစ်ကိုမောင်နှမတစ်ဝမ်းကွဲ)။ (၅) မိထွေး (အဒေါ်) အရီးကမွေးသော သားသမီး (ညီအစ်ကို မောင်နှမ တစ်ဝမ်းကွဲ)။

သားသမီးကျင့်ဝတ် ၅ ပါး[၁]။ ။(၁) မိဘနှစ်ပါးအား ကျွေးမွေးပြုစုခြင်း။ (၂) မိဘ တို့၏အလုပ်ကိစ္စတို့ကိုဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။ (၃) မိဘတို့၏ အမွေကို ဆိုးသည်ဖြစ်စေ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ ခံယူခြင်း။ (၄) အလှူအတန်းပြုသမျှ မိဘ တို့ကို အမျှဝေခြင်း။ (၅) မိဘ၏ ရိုးရာ မျိုးရိုးတို့ကို မဖျက်ဆီးခြင်း၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း။

သီတင်းသုံးဖော် ၅ ယောက်။ ။(၁) ရဟန်းယောကျ်ား။ (၂) ရဟန်းမိန်းမ။ (၃) သိက္ခမာန်။ (၄) သာမဏေယောကျ်ား။ (၅) သာမဏေမိန်းမ။ (သိက္ခမာန်သည် ရဟန်းမဟုတ်၊ ပါဏာတိပါတမှစ၍ ဝိကာလဘောဇနေတိုင် သိက္ခာပုဒ်ခြောက်ပါးကို ကျင့်သောမိန်းမဖြစ်၏ ။)

သုသီလအကျိုး ၅ ပါး။ ။(၁) စည်းစိမ်ချမ်းသာ ကြီးကျယ်များပြား တိုးပွားခြင်း။ (၂) ကောင်းမြတ်သောသတင်းဖြင့် ကျော်စောခြင်း။ (၃) ပရိသတ်အလယ်၌ မတုန် မလှုပ်ခြင်း။ (၄) မိန်းမော တွေဝေခြင်းမရှိဘဲ သေရခြင်း။ (၅) သေသည့်နောက် အပါယ်လေးပါးမှလွတ်၍ သုဂတိဘုံသို့ ရောက်ခြင်း

သူကြီး ၅ ဦး။ ။(၁) ဇောတိက။ (၂) မေဏ္ဍက။ (၃) ဇဋိလ။ (၄) ပုဏ္ဏ။ (၅) ကာကဝလိယ။

သူတော်ကောင်းတို့၏အား ၅ ပါး။ ။(၁) သဒ္ဓါဗလ= ရတနာသုံးပါးဂုဏ်၌ မတုန်

၁။ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မလှုပ်ကြည်ညိုခြင်း။ (၂) ဝီရိယဗလ= အကုသိုလ်တရား ခေါင်းပါးစေ၍ အကုသိုလ်တရားကို ပွားများစေခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်း။ (၃) သတိဗလ= ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကို လက္ခဏာရေးသုံးပါးဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း။ (၄) သမာဓိဗလ= ဒါန သီလ ဘာဝနာ အစရှိသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ မတုန်မလှုပ် တည်ကြည်စွာ ရှက်ဆောင်ခြင်း။ (၅) ပညာဗလ= ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂတရားဖြင့် အဖြစ်အပျက်ကို အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်ခြင်း။

လူနာများ လိုက်နာရန် အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။(၁) သင့်တင့်သောနေရာ၌ နေထိုင်ရခြင်း။ (၂) မှီဝဲသင့်သောဆေးကိုသာ သုံးဆောင်မှီဝဲရခြင်း။ (၃) မသင့်သော အာဟာရများကို ရှောင်ကြဉ်ရခြင်း။ (၄) ဝေဒနာ၏ အဖြစ်အပျက်ကို မှန်ကန်စွာ ပြောပြခြင်း။ (၅) ဝေဒနာနှိပ်စက်သည်ကို သည်းခံရခြင်း။

သုရာ ၅ ပါး။ ။(၁) ပိဋ္ဌသုရာ= မုန့်ညက်ကို ရေတို့ဖြင့်နယ်၍ ပြုထားသောအရည်။ (၂) ပူဝသုရာ= မုန့်တို့ကို အိုးခွက်၌ထည့်ပြီးလျှင် ရေဖြင့်နယ်၍ထားသောအရက်။ (၃) ဩဒနသုရာ= ထမင်းတို့ကို အိုးခွက်၌ထည့်ပြီးလျှင် ရေဖြင့်နယ်ထား၍ ပြုလုပ်ထားသောအရက်။ (၄) ကိဏ္ဏပက္ခိတ္တသုရာ= သေ၏မျိုးစေ့ မုန့်ရည်တို့ကို ထည့်၍ပြုလုပ်ထားသောအရည်။ (၅) သမ္ဘာရသံယုတ္တသုရာ= ဇာတိပ္ဖိုလ်၊ မုန်ညင်း အစရှိကုန်သော အထူးထူးသော အသီးတို့နှင့် ယှဉ်စပ်၍ ပြုထားသောအရည်။

သူရဲ ၅ ပါး။ ။ (၁) မြင်းစိုင်းသည်ကိုမြင်လျှင် မတည်တံ့နိုင်သောသူရဲ။ (၂) မြင်းစိုင်းသည်ကို မြင်လျှင် တည်တံ့နိုင်၏၊ ဆင် မြင်း ရထား၌ ဆောက်တည်သေ တံခွန်ကို မြင်လျှင် မတည်တံ့နိုင်သောသူရဲ။ (၃) မြင်းစိုင်းသည်ကိုမြင်လျှင် တံခွန်ကိုမြင်သည် တည်နိုင်၏။ ဆင် မြင်း ရထား စသည်တို့၏အသံကိုကြားလျှင် မတည်တံ့နိုင်သော သူရဲ။ (၄) မြင်းစိုင်းသည်ကိုမြင်၊ တံခွန်ကိုမြင်၊ အသံကိုကြားသည်၊ တည်တံ့နိုင်သေး၏။ အနည်းငယ် ထိုးပစ်မိသော် မတည်တံ့နိုင်သောသူရဲ။ (၅) မြင်းစိုင်း၊ တံခွန်၊ အသံကိုကြား၊ ထိုးပစ်မိလျက် တည်တံ့၍ အောင်မြင်ပြီးမှ ထိုးဝင်သောသူရဲ။

သူရဲနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၅ ယောက်။ ။ (၁) ဤအမည်ရှိသော နိဂုံးရွာတွင် မိန်းမသည် အရောင်အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟုကြားလျှင် သာသနာတော်၌ မတည်တံ့နိုင်၍ လူထွက်သည်။ (၂) ရဟန်းသည် မိန်းမ အရောင်အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ကြားသော် တည်တံ့နိုင်၏။ မြင်သော် မတည်တံ့နိုင်၍ လူထွက်သည်။ (၃) ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌နေသော ရဟန်းသည် မာတုဂါမကပ်၍ ပြောသော်၊ ရယ်သော်၊ ပြည်သော် မတည်တံ့နိုင်၍ လူထွက်သည်။ (၄) ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ နေသော ရဟန်းသည် မာတုဂါမနှင့်ကပ်၍ အိပ်နေသော်၊ လွှမ်းမိုးသော်၊ သိက္ခာကိုစွန့်၍ မေထုန်မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်။ (၅) ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌နေသော ရဟန်းဒေသသို့ မာတုဂါမကပ်လတ်၍ အတူအိပ်နေသော်၊ လွှမ်းမိုးသော်၊ ထိုမာတုဂါမကိုလွှတ်၍ မာတုဂါမသွားလေလျှင် တော၊ သစ်ပင်၊ တောင်၊ ချောက်၊ လိုဏ်၊ သုသာန်တို့ကပ်၍ ထက်ဝပ်ဖွဲ့လျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်း၍ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိသောပုဂ္ဂိုလ်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သေအံ့သော နတ်တို့၏ နိမိတ် ၅ ပါး။ ။ (၁) နတ်ပန်းညှိုးခြင်း။ (၂) မျက်တောင်ခတ်ခြင်း။ (၃) နတ်ပြည်၌ မပျော်ပိုက်ခြင်း။ (၄) ကိုယ်ရောင်ညှိုးခြင်း။ (၅) လက်ကတီးကြားက ချွေးယိုခြင်း။

သက္ကရာဇ်ဖြိုသော မင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) ဘိုးတော်အဥ္စနမင်း= ကပိလဝတ်ပြည်တွင် ဒေဝီလ ရသေ့ကိုအမှီပြု၍ မဟာသက္ကရာဇ် ၈၆၄၇ ကို 'ဗာဏာသိန္ဓုဆဗသျှ' ကိန်းအရ ၈၆၄၅ ဖြင့်ဖြို၍ အတို သက္ကရာဇ် ၂ ထားသည်။ (၂) အဇာတသတ်မင်း= ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင် မဟာကဿပမထေရ်ကိုအမှီပြု၍ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၅၀ ကို 'ဗသျှဗေဒရူပ' ကိန်းအရ ၁၄၈ ဖြင့်ဖြို၍ အတိုသက္ကရာဇ် ၂ ထားသည်။ (၃) သုမုန္ဒြီမင်း= သရေခေတ္တရာပြည်တွင် အမတ်ပုဏ္ဏားတို့ကို အမှီပြု၍ မဟာသက္ကရာဇ် ၆၂၄ ကို 'ဒေါဒေါ ရသ' ကိန်းအရ ၆၂၂ ဖြင့် ဖြို၍ အတိုသက္ကရာဇ် ၂ ထားသည်။ (၄) မဟာသဃ်ရာဇ်မင်း= ပုဂံပြည်တွင် အမတ် ပုဏ္ဏားတို့ကို အမှီပြု၍ မဟာ သက္ကရာဇ် ၅၆၂ ကို'ဆခပဉ္စ' ကိန်းအရ ၅၆၀ ဖြင့်ဖြို၍ အတိုသက္ကရာဇ် ၂ ထားသည်။ (၅) မိုးညှင်းမင်းတရား= အဝပြည်တွင် အမတ် ပုဏ္ဏား ရဟန်းတို့ကို အမှီပြု၍ မဟာသက္ကရာဇ် ၈၀၀ ကို 'ဗသျှုဆိဒြမုနိ' ကိန်းအရ ၇၉၈ ဖြင့် ဖြို၍ အတိုသက္ကရာဇ် ၂ ထားသည်။

သင်တုန်းလှူသော အကျိုး ၅ ပါး ။ ။ (၁) အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်း ရခြင်း။ (၂) လုံ့လဝီရိယရှိခြင်း။ (၃) သည်းခံနိုင်ခြင်း။ (၄) မေတ္တာအားကြီးခြင်း။ (၅) ပညာ ရှိခြင်း။

သစ်ပင်တို့၏ ပဥ္စ ၅ ပါး။ ။ (၁) အပေါက်။ (၂) အမြစ်။ (၃) အပွင့်။ (၄) အရွက်။ (၅) အသီး။

သစ်သီးတို့၏ အရှယ် ၅ ပါး။ ။ (၁) အကင်း။ (၂) အနု။ (၃) အရင့်။ (၄) ဝင်းပြောင်။ (၅) အမှည့်။

သည်းခံရာ၌ အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) လူအများချစ်ခင်ခြင်း။ (၂) ရန်ငြိမ်းခြင်း။ (၃) အပြစ်နည်းခြင်း။ (၄) မတွေမဝေ သေရခြင်း။ (၅) သုဂတိဘဝသို့ လားရခြင်း။

သည်းခြေ ၅ ပါး။ ။ (၁) ရဉ္ဇကသည်းခြေ= ကိုယ်အလုံး၌ ပျံ့နှံ့လျက် တည်သော ရသာယနမျိုး အရေအဖတ် ဓာတ် အဆောက်အဦ အမျိုးမျိုးတို့ကို ဖြူ, ဝါ, နီ, ရွှေအထွေထွေသော အရောင်တို့ဖြင့် ဆိုးတတ်သောသည်းခြေ။ (၂) သာဓက သည်းခြေ= နှလုံးအိမ်၌တည်၍ အသိပညာ၊ သတိ၊ သမာဓိ စသော လိုအပ်သော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော သည်းခြေ။ (၃) လောစကသည်းခြေ= မျက်လုံး၌ အဆင်းကို မြင်စေတတ်သော သည်းခြေ။ (၄) ပါစက သည်းခြေ= အစာသစ်အိမ်၌တည်၍ အစာကို ကြေကျက်စေတတ်သော သည်းခြေ။ (၅) ဘာစက သည်းခြေ= အရေ၌ တည် တစ်ကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့သော သည်းခြေ။

သည်းမခံခြင်း အပြစ် ၅ ပါး။ ။ (၁) သူများမနှစ်လိုခြင်း။ (၂) ရန်များခြင်း။ (၃) အပြစ်များခြင်း။ (၄) တွေဝေ၍ သေရခြင်း။ (၅) အပါယ်သို့ လားရခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သလ္လ (ဆူးငြောင့်၊ မြား) ၅ စင်း ။ ။(၁) ရာဂ သလ္လ= ရမ္မက်ဟူသောငြောင့်။ (၂) ဒေါသ သလ္လ= ဒေါသဟူသောငြောင့်။ (၃) မောဟသလ္လ= အမိုက်ဟူသောငြောင့်။ (၄) မာန သလ္လ= မာန်စောင်းဟူသောငြောင့်။ (၅) ဒိဋ္ဌိ သလ္လ= အယူမှားခြင်းဟူသောငြောင့်။

သပ္ပုရိသဒါန ၅ ပါး။ ။(၁) သဒ္ဓါ ဒါန= အလှူဝတ္ထုကို အလေးအမြတ်ပြု၍ လှူဒါန်းခြင်း။ (၂) စိတ္တီကတ ဒါန= အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို အရိုအသေပြု၍ လှူဒါန်းခြင်း။ (၃) သစတ္တ ဒါန= မိမိလက်ဖြင့် ပေးလှူခြင်း။ (၄) အနပဝိဒ္ဓ ဒါန= မပစ်မလွှတ်ဘဲ ပေးလှူခြင်း။ (၅) အာဂမနဒိဋ္ဌိကာ ဒါန= လာလတ္တံ့သော ကံ, ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်၍ ပေးလှူခြင်း။

သပ္ပုရိသဒါန ၅ ပါး။ ။ (၁) သဒ္ဓါဒါန= သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်း၍ လှူဒါန်းခြင်း။ (၂) သက္ကစ္စ ဒါန= အလှူဝတ္ထုနှင့် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အရိုအသေပြု၍လှူခြင်း။ (၃) ကာလ ဒါန= သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အခါကာလ၌ ပေးလှူခြင်း။ (၄) အနုဂ္ဂဟိတစိတ္တဒါန= မလှူမီ, လှူဆဲ, လှူပြီးဖြစ်သော ကာလသုံးပါးတို့၌ နှမြော စုံမက်နှစ်သက် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိဘဲ လွတ်လပ်စွာ ပေးလှူခြင်း။ (၅) အနု ပဟစ္စ ဒါန= မိမိကိုယ်ကိုလည်း မချီးမြှောက် သူတစ်ပါးအားလည်း မကဲ့ရဲ့ မရှုတ်ချသော စိတ်ဖြင့် လှူဒါန်းခြင်း။

သံယောဇဉ် ၅ ပါး ။ ။(၁) ကာမရာဂ သံယောဇဉ်= ကာမဂုဏ်၌ စွဲလမ်းခြင်း။ (၂) ပဋိဃသံယောဇဉ်= ဒေါသတရား၌ စွဲလမ်းခြင်း။ (၃) ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်= မှားသော အယူကို ယူလေ့ရှိခြင်း။ (၄) ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ်= တွေးတော ယုံမှားလေ့ရှိခြင်း။ (၅) ဣဿာ သံယောဇဉ်= သူတစ်ပါးအား မနာလိုခြင်း။

သံသဂ္ဂ(သံသဂ္ဂ=ပေါင်းဖက်ခြင်း၊ရောနှောခြင်း) ၅ ပါး။ ။ (၁) ဒဿန သံသဂ္ဂ= မျက်စိခြင်းပေါင်းဖက်ခြင်း၊ ဆုံခြင်း။ (၂) သဝနသံသဂ္ဂ= စကားဆုံခြင်း၊ စကားလက်ဆုံကျခြင်း။ (၃) သမုလ္လပနသံသဂ္ဂ= ကောင်းစွာပြောဟော၍ ဆက်ဆံခြင်း။ (၄) ပရဘောဂသံသဂ္ဂ= ပစ္စည်း အသုံးအဆောင်ချင်း ဆက်စပ်ပေါင်းဖော်ခြင်း။ (၅) ကာယသံသဂ္ဂ= ကိုယ်နှင့်ပေါင်းဖက်ခြင်း။

အဒိန္နာဒါနကံရှောင်ခြင်းအကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) ဥစ္စာအများခြင်း။ (၂) အလိုရှိသော စည်းစိမ်ချမ်းသာရခြင်း။ (၃) ရန်သူမျိုးငါးပါး မဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း။ (၄) လောကုတ္တရာတရား ရလွယ်နိုင်ခြင်း။ (၅) ချမ်းသာစွာနေရခြင်း။

အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ် အင်္ဂါ ၅–ပါး။ ။ (၁) ပရပရိဂ္ဂဟိတံ= သူတစ်ပါးသိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာလည်းဖြစ်စေ။ (၂) ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ= သူတစ်ပါး သိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ။ (၃) ထေယျစိတ္တံ= ခိုးယူလိုသောစိတ် ရှိသည်လည်းဖြစ်စေ။ (၄) ဥပက္ကမော= ခိုးခြင်းငှာ လုံ့လပြုသည်ကိုလည်း ဖြစ်စေ။ (၅) တေနကရဏံ= ထိုလုံ့လဖြင့် ခိုးယူသည်လည်း ဖြစ်စေ။

အဓောဝါတလေ၏ လက္ခဏာ ၅–ပါး။ ။ (၁) ဝမ်းရောင်ခြင်း။ (၂) ရင်ပြည့်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရင်လေးခြင်း။ (၃) လေချုပ်ခြင်း။ (၄) လေမြင်းသရိုက်ဖြစ်ခြင်း။ (၅) ဝမ်းသွန်ခြင်း။

အနဝတတ်အိုင်ကိုရံသော တောင် ၅ လုံး ။ ။ (၁) သုဒဿနတောင်။ (၂) စိတ္တကူဋတောင်။ (၃) ကာဠကူဋတောင်။ (၄) ဂန္ဓမာဒနတောင်။ (၅) ကေလာသဘတောင်။

အနာရောဂါကင်းရန် ရှောင်ကြဉ်မှု ၅ ပါး။ ။ (၁) တန်ခူး၊ ကဆုန်လတို့တွင်= အမောအပန်းမခံခြင်း။ (၂) နယုန်၊ ဝါဆိုလတို့တွင်= မေထုန်မှုမပြုခြင်း။ (၃) ဝါခေါင်၊ တော်သလင်းလတို့တွင်= လှောင်ရေ သင်းရေကို မသောက်ခြင်း။ (၄) သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလတို့တွင်= ချဉ်, စပ်, ငန်, ရသာများကို မစားခြင်း။ (၅) ဆောင်းရာသီတွင်= နေ့အခါ၌ မအိပ်စက်ခြင်း။

အနုသာဝနဝိပ္ပတ္တိ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဝတ္ထုကို မသုံးသပ်ခြင်း။ (၂) ပုဂ္ဂိုလ်ကို မသုံးသပ်ခြင်း။ (၃) သံဃာကို မသုံးသပ်ခြင်း။ (၄) ကမ္မဝါစာကို ယုတ်စေခြင်း။ (၅) အ,ကာလ၌ ရွတ်ခြင်း။

အနန္တော အနန္တ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဗုဒ္ဓဂုဏော အနန္တော= မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိ။ (၂) ဓမ္မဂုဏော အနန္တော= တရားတော်ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။ (၃) သံဃဂုဏော အနန္တော= သံဃာတော်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိ။ (၄) မာတာပိတုဂုဏော အနန္တေ= အမိအဘတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။ (၅) အာစရိယဂုဏော အနန္တော= ဆရာသမား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးသည် အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိ။

အပူဇော်ခံကြသောဆရာ ၅ ပါး။ ။ (၁) မိမိ၌ စင်ကြယ်သောသီလမရှိဘဲ ရှိယောင်ဆောင်၍ သူတစ်ထူးအား လွန်ကျူးစွာကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချလျက် မြတ်သောသီလသည် ငါ့၌သာရှိ၏ဟုဝန်ခံ၍ အခြံအရံ အလုပ်အကျွေးတို့ကို သွေးဆောင် ဖျားယောင်းတတ်သော ဆရာ။ (၂) မိမိ၌ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်းမရှိဘဲ ရှိယောင်ဆောင်၍ သူ တစ်ထူးအား လွန်ကျူးစွာ ရှုတ်ချလျက် မြတ်သောအာဇီဝသည် ငါ့၌သာရှိ၏ဟု ဝန်ခံ၍ အပူဇော်ခံသော ဆရာ။ (၃) မိမိ၌ မစင်ကြယ်သော အယူစကား တရားဒေသနာရှိလျက် မရှိယောင်ဆောင်၍ သူတစ်ထူးအား လွန်ကျူးစွာ ရှုတ်ချလျက် မြတ်သောအယူဝါဒ ဓမ္မဒေသနာ ငါ့၌သာ ရှိ၏ဟု ဝန်ခံ၍ အပူဇော်ခံ သော ဆရာ။ (၄) မိမိ၌မစင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိလျက် စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိ၏ဟု ဝန်ခံ၍ အခြံအရံကို သွေးဆောင်ကာနေသော ဆရာ။ (၅) မိမိ၌ မစင်ကြယ်သော ဗျာကရိဏ် သင်ခြင်း ရှိလျက် စင်ကြယ်သော ဗျာကရိဏ်း သင်ခြင်း ရှိ၏ဟု ဝန်ခံ၍ အခြံအရံကို သွေးဆောင်ကာ ဆရာပြုနေသော ဆရာ။

အဘသတ်မင်းမျိုး ၅ ဆက် ။ ။ (၁) အဇာတသတ်မင်းကား ခမည်းတော် ဗိမ္ဗိသာရကိုသတ်၍ နန်းလု၏။ (၂) ဥဒယဘဒ္ဒမင်းကား ခမည်းတော် အဇာတသတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကို သတ်၍ နန်းလု၏။ (၃) အနုရုဒ္ဓါမင်းကား ခမည်းတော် ဥဒယဘဒ္ဒမင်းကိုသတ်၍ နန်းလု၏။ (၄) မုဏ္ဍမင်းကား ခမည်းတော် အနုရုဒ္ဓါကို သတ်၍ နန်းလု၏။ (၅) နာဂဒါသမင်းကား ခမည်းတော် မုဏ္ဍမင်းကိုသတ်၍ နန်းလု၏။

အဘိနန္ဒ ၅ ပါး။ ။ (၁) ကာမဂုဏ် ငါးပါးပင်ဖြစ်၏။

အမေး ၅ ထွေ။ ။ (၁) အဒိဋ္ဌဇောတနာ= မသိမမြင်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သိမြင်ချင်၍ မေးခြင်း။ (၂) ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာပုစ္ဆာ= သိပြီးအနက်ကို တူမတူ နှိုင်းယှဉ်လို၍မေးခြင်း။ (၃)ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာဒနာ= မှတ်ပြီးသောအဓိပ္ပာယ်ကို ယုံမှား၍မေးခြင်း။ (၄) အနုမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ= အလိုသို့လိုက်၍ ဖြေလိုသောကြောင့် မေးခြင်း။ (၅) ကထေတု ကမျတာပုစ္ဆာ= အကြင် အကြင်သို့ သဘောရှိသော စကားအထူးတို့ကို လည်း သိမြင်ပါလိမ့်မည်လောဟု ပြောလို၍ မေးခြင်း။

အမျက်ငြိမ်းရန် ဟောသောတရား ၅ ပါး ။ ။(၁) လူခပ်သိမ်းတို့ မချစ်ကြခြင်း။ (၂) နှလုံးမပွားစေအပ်ခြင်း။ (၃) ရန်များခြင်း။ (၄) အပြစ်များခြင်း။ (၅) တွေဝေ၍ သေပြီးနောက် အပါယ် ဒုဂ္ဂတိလားရခြင်း။

တစ်နည်း[၁]။ ။ (၁) လူခပ်သိမ်းတို့ မနှစ်လိုခြင်း။ (၂) ကြမ်းတမ်းခြင်း။ (၃) နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ရခြင်း။ (၄) တွေဝေသေဖြင့် သေရခြင်း။ (၅) သေပြီးနောက် အပါယ် ဒုဂ္ဂတိသို့ ရောက်ရခြင်း။

အမြဲမှီဝဲ မြတ်နိုးခြင်း မပြုအပ်သော မိန်းမ ၅ ယောက်။ ။ (၁) အဆင်းအရောင် အလွန်လှသော မိန်းမ။ (၂) လူအပေါင်းတို့ ကိလေသာဖြင့် ချစ်နေသော မိန်းမ။ (၃) လင်ရှိမိန်းမ။ (၄) ကချေသည်။ (၅) ဥစ္စာပစ္စည်း အလိုကြီးသော မိန်းမ။

အသက်ရှိလျက် သေသူမည်သောသူ ၅ ဦး ။ ။ (၁) ဆင်းရဲလှစွာသောသူ။ (၂) အနာမပြတ် နှိပ်စက်သောသူ။ (၃) မိုက်မဲသောသူ။ (၄) ကြွေးမြီးများသောသူ။ (၅) မင်း၌ ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း ခ, စားသောသူ။

အသက်ရှည်ရာ အကြောင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) လျောက်ပတ်သင့်တင့်စွာ ကျင့်ခြင်း။ (၂) လျောက်ပတ်သင့်တင့်စွာစားခြင်း။ (၃) အစာကြေစေတတ်သော ဆေးဝါးကို မှီဝဲခြင်း။ (၄) လမ်းလျှောက်ခြင်း (အချိန်မှန်)။ (၅) မေတ္တာတရား ပွားများခြင်း။

အသက်ရှည်ရာ အကြောင်း ၅ ပါး (တစ်နည်း)။ ။ (၁) အစာကြေမှ နောက် ထပ် အစားအစာကိုစားခြင်း။ (၂) ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ကို အချုပ်မခံခြင်း၊ မတားဆီး ခြင်း။ (၃) မေထုန်တရား ရှောင်ရှားခြင်း။ (၄) သူတစ်ပါးအား မညှဉ်းဆဲခြင်း။ (၅) မစဉ်းစားဘဲ လျင်မြန်စွာ မပြုခြင်း။

အသက်ရှည်ရာ အကြောင်း ၅ ပါး (ငင်းတစ်နည်း)။ ။(၁)ငါးပါးသီလ မြဲခြင်း။ (၂) တစ်လင်တစ်မယားသာ နေခြင်း။ (၃) ချိုးခြံ၍ စားသောက်ခြင်း။ (၄) ဗြဟ္မစိုရ် ပွားများခြင်း။ (၅) အကျင့်မြတ်ခြင်း။

အသုည ကမ္ဘာ ၅ ပါး။ ။ (၁) သာရကမ္ဘာ= ဘုရားတစ်ဆူပွင့်သဖြင့် အနှစ်သာရ

၁။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရှိသော ကမ္ဘာ။ (၂) မဏ္ဍကမ္ဘာ= ဘုရားနှစ်ဆူပွင့်သဖြင့် ကောင်းသောကမ္ဘာ။ (၃) ဝရကမ္ဘာ= ဘုရားသုံးဆူ ပွင့်တော်မူသဖြင့် မြတ်သောကမ္ဘာ။ (၄) သာရမဏ္ဍကမ္ဘာ= ဘုရားလေးဆူ ပွင့်တော်မူသဖြင့် အနှစ်သာရလည်းရှိ ကောင်းလည်းကောင်းသော ကမ္ဘာ။ (၅) ဘဒ္ဒကမ္ဘာ= ဘုရားငါးဆူ ပွင့်တော်မူသဖြင့် ကောင်းမြတ်သော ကမ္ဘာ။

အသပ္ပုရိသဒါန ၅ ပါး။ ။ (၁) အသက္ကစ္စဒါန= အလှူဝတ္ထုကို အလေးအမြတ် မပြုမူ၍ ပေးလှူခြင်း။ (၂) အစိတ္တိကဒါန= အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို အလေးဂရုမပြုမူ၍ ပေးလှူခြင်း။ (၃) အသဟတ္ထဒါန= မိမိလက် မဟုတ်သဖြင့် ပေးလှူခြင်း။ သူတစ်ပါး အား လှူဒါန်းစေခြင်း။ အပဝိဒ္ဓဒါန= ပစ်လွှတ်သည်ဖြစ်၍ ပေးလှူခြင်း။ (၅) အနာ ဂမန ဒိဋ္ဌိကဒါန= လာလတ္တံ့သော ကံ, ကံ၏အကျိုးကို မယုံကြည်သည် ဖြစ်၍ ပေးလှူခြင်း။

အာနန္ဒာ၏ တေဒဂ် ၅ ပါး။ ။ (၁) မိမတ္တသတိ= အမှတ်လျင်ခြင်း။ (၂) အဓိတ္တဂတိမာ= အရွတ်လျင်ခြင်း။ (၃) အဓိမတ္တဓိတိမာ= အမှတ်မြဲခြင်း။ (၄) ဗဟုသုတ= အကြားအမြင်များခြင်း။ (၅) ဥပဋ္ဌာက= အလုပ်အကျွေး၌ သိမ်မွေ့ခြင်း။

အာယောဂပတ်လှူသော အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) ဈာန်သမာပတ်တရားတို့၌ မတုန်လှုပ်ခြင်း။ (၂) ထိုသမာဓိတရား၌ လေ့လာသော ဝသီဘော်ရှိခြင်း။ (၃) သား, မြေး, ကျေးကျွန်တို့မပြိုမကွဲရှိခြင်း။ (၄) သူတစ်ပါးတို့ ယုံကြည်သောစကားရှိခြင်း။ (၅) စည်းစိမ်ချမ်းသာ မပြိုမကွဲရှိခြင်း။

အာလိန် ၅ ဆင့်။ ။ (၁) ပထမအာလိန်၊ နဂါးတို့ စောင့်သည်။ (၂) ဒုတိယ အာလိန်၊ ဂဠုန်တို့ စောင့်သည်။ (၃) တတိယအာလိန်၊ ကုမ္ဘဏ်တို့ စောင့်သည်။ (၄) စတုတ္ထအာလိန်၊ ရက္ခိုသ်တို့ စောင့်သည်။ (၅) ပဉ္စမအာလိန်၊ စတုမဟာရာဇ် နတ်ကြီးလေးပါး စောင့်သည်။

အာဝေဏိကဒုက္ခ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဆွေမျိုးတို့နှင့်ကွေကွင်း၍ လင်၏ အိမ်သို့ လိုက်ရခြင်း။ (၂) ဥတုလာရခြင်း။ (၃) ကိုယ်ဝန်ဆောင်ရခြင်း။ (၄) သားဖွားရခြင်း။ (၅) လင့်ခြေရင်း၌ လုပ်ကျွေးရခြင်း။

အာဟာရသြဇာ၏ အဖြစ် ၅ မျိုး။ ။ (၁) မိမိတို့စားသုံးသော အာဟာရ ဘောဇဉ် ၏ အနှစ်ဖြစ်သော သြဇာ၏ ငါးပုံတစ်ပုံသည် လောက်တို့စားသည်။ (၂) ၎င်းငါးပုံ တစ်ပုံသည် ပါစကတေဇာမီးလောင်၍ ပျောက်ပျက်၏။ (၃) ၎င်းငါးပုံ တစ်ပုံသည် ကျင်ကြီးဖြစ်၏။ (၄) ၎င်း ငါးပုံတစ်ပုံသည် ကျင်ငယ်ဖြစ်၏။ (၅) ကျန်ငါးပုံတစ်ပုံ သည် အသွေးအသားဖြစ်၍ ရုပ်ကလပ်အသစ်တွေဖြစ်၏။

ဥပရာဇာနန်းလျာ အိမ်ရှေ့မင်းတို့၏ အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။(၁)မိဘနှစ်ပါးစုံမှ အမျိုး နန်းဆက်ဖြစ်ခြင်း။ (၂) အဆင်းလှခြင်း။ (၃) ခမည်းတော် မယ်တော်နှင့်တကွ ဆွေတော်မျိုးတော်က နှစ်လိုခြင်း။ (၄) တိုင်းသူပြည်သား ရဟန်းရှင်လူတို့၏ နှစ် လိုသူဖြစ်ခြင်း။ (၅) ဆင်စီးမြင်းစီးနှင့်တကွ စစ်အတတ်ကို အပြီးတိုင်တတ်မြောက် လိမ္မာခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဥပါသကာတို့ မရောင်းအပ်သော ကုန် ၅ ပါး။ ။ (၁) သတ္တဝဏိဇ္ဇာ= လက်နက်ကုန် လည်း တစ်ပါး။ (၂) သတ္တဝါဏိဇ္ဇာ= လူကုန်လည်း တစ်ပါး။ (၃) မံသ ဝါဏိဇ္ဇာ= ကြက်, ဝက် စသော အမဲကုန်လည်း တစ်ပါး။ (၄) မဇ္ဇဝါဏိဇ္ဇာ= ယစ်မျိုးကုန်လည်း တစ်ပါး။ (၅) ဝိသဝါဏိဇ္ဇာ= အဆိပ်ကုန်လည်း တစ်ပါး။

အင်္ဂါစာတ်နိုင်ခြင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) ရာဂုပတ္ထမ္ဘာ= ရာဂကြောင့် နိုင်ခြင်း။ (၂) ပဿဝုပတ္ထမ္ဘာ= ကျင်ငယ်သွားလို၍နိုင်ခြင်း။ (၃) ဝစ္စုပတ္ထမ္ဘာ= ကျင်ကြီး သွားလို၍ နိုင်ခြင်း။ (၄) ဝါတုပတ္ထမ္ဘာ= လေခတ်သောကြောင့် နိုင်ခြင်း။ (၅) ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏဒတ္တုပတ္ထမ္ဘာ= အမွေးများ ပိုးခဲခြင်းကြောင့် နိုင်ခြင်း။

အင်းပေါက်ခြင်းလက္ခဏာ ၅ ပါး။ ။ (၁) အင်းဘောင်ချင်း မထိသောကြောင့် ပေါက်ခြင်း။ (၂) အက္ခရာမှဂဏန်းမမှန်၍ ပေါက်ခြင်း။ (၃) အက္ခရာသော် လည်းကောင်း၊ ဂဏန်းသော် လည်းကောင်း အင်းဘောင်ကိုထိ၍ ပေါက်ခြင်း။ (၄) ဂဏန်းစောင်းငိုက်၍ ပေါက်ခြင်း။ (၅) အင်းကွက် မညီညွတ်၍ ပေါက်ခြင်း။

အင်းပျဉ်လှူသော အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌ဖြစ်ခြင်း။ (၂) အေးငြိမ်းချမ်းသာရှိခြင်း။ (၃) ခပ်သိမ်းသောသူတို့ ရိုသေခြင်း။ (၄) ကျော်စောခြင်း။ (၅) လေးထောင့်ပလ္လင်ကို ရခြင်း။

ဣန္ဒြေ ၅ ပါး၊ (ဣန္ဒြိယ = စောင့်စည်းခြင်း အုပ်စိုးခြင်း)။ ။ (၁) သိဒ္ဓိန္ဒြေ။ (၂) ဝီရိယိန္ဒြေ။ (၃) ပညိန္ဒြေ။ (၄) သမာဓိန္ဒြေ။ (၅) သတိန္ဒြေ။

အပ်လှူသောအကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) သူတစ်ပါးတို့ ရှိခိုးကိုခံရခြင်း။ (၂) သူတစ်ပါးတို့ ယုံမှားသင်္ကာကို ဖျောက်နိုင်ခြင်း။ (၃) အဆင်းလှခြင်း။ (၄) စည်းစိမ်ချမ်းသာရှိခြင်း။ (၅) မြတ်သောပညာရှိခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ

ကမ္မဋ္ဌာန်းထုတ်ချိန်မဟုတ်သော အခါ ၅ ပါး[၁]**။** ။ (၁) ဇိဏ္ဏဇရာဘိဘူတ= ဇရာထောင်း၍ အိုမင်းရွတ်တွသောအခါ။ (၂) ဗျာဓိနာဘိဘူတ= မကျန်းမမာ အနာဘေး နှိပ်စက်သောအခါ။ (၃) ဒုဘိက္ခဒဘပိဏ္ဍာ= ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားသောအခါ။ (၄) ဝိဝါဒဘယမတ္တ= အသင်းကွဲ၊ ပါတီကွဲ၊ ပြည်ထဲရေး သူပုန်ထပြီး အချင်းချင်းတိုက်ခိုက်နေသောအခါ။ (၅) သံဃဘိန္န= သံဃာချင်း ကွဲပြားပြီး အငြင်းပွားနေသောအခါ။

ကြောင်မျိုး ၅ ပါး (ဘေသဇ္ဇ)။ ။ (၁) ကြောင်တောက်။ (၂) ကြောင်ပန်း။(၃)

၁။ ပဥ္စင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကြောင်ရှာ (လျှာ)။ (၄)ကြောင်မီးပူ။ (၅) ကြောင်ခြစ်။ (ကြောင်ပျစ် လည်းဟူ)။

(တစော) ကိုယ်တွင်းမီး ၅ ပါး ။ ။ (၁) ဥသ္မာမီး= ပကတိကိုယ်ငွေ့။ (၂) ပါစကမီး= အစာကျေချက်သောဝမ်းမီး။ (၃) သန္တပ္ပနမီး= ခြစ်ခြစ်တောက် အပူဖျားမျိုး။ (၄) ဒါဟမီး= လူးလဲအောင် ပူလောင်ခြင်းမျိုး။ (၅) ဇီရဏမီး= လူကို အိုမင်းဆွေးမြေ့အောင် မသိမသာလောင်သောမီး။

ခွေးမျိုး ၅ ပါး (ဘေသဇ္ဇ) ။ ။ (၁) ပေါက်ခွေး။ (၂) ခွေးငယ်ရိုင်းခေါ် ခွေးလည်းယား။ (၃) ခွေးတောက်ကြီး။ (၄) ခွေးတောက်သိမ်။ (၅) ခွေးသေးပန်း။

စဏ္ဍာလ ၅ မျိုး[၁]။ ။ (၁) စဏ္ဍာလ= ဒွန်းစဏ္ဍားမျိုး၊ ပန်းပဲစသည့် အလုပ်ကြမ်းသမားများ။ (၂) နေသာဒ= တံငါမုဆိုး။ (၃) ပုက္ကုသ= ပန်းမှိုက်သွန် အညစ်အကြေးသုတ်သင်သူမျိုး။ (၄) ရထကာရ= သစ်ရွေသမား၊ ရထားလုပ်သည်း စသည့် အလုပ်သမားမျိုး။ (၅) ဝေန= ဝါခုတ်၊ ဝါးခွဲ၊ နီးထိုး၊ ဖျာရက်စသည် ပြုလုပ်သောသူမျိုး။

ဆွမ်းကပ်ခြင်း အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) ရှေးရှုလည်းဆောင်။ (၂) နှစ်တောင့်ထွာရောက်။ (၃) မြွောက်နိုင်ဝတ္ထု။ (၄) သုံးခုပေးခြင်း။ (၅) ခံခြင်းနှစ်လောက်၊ ကျမ်းလာထောက်၊ ကပ်မြောက်အင်္ဂါ ငါးပါးတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ နံပါတ်(၃)၌ ယခုခေတ် အားကောင်းသူတစ်ယောက် နိုင်လောက်သောဝတ္ထုကိုသာဆိုသည်။နံပါတ်(၄)၌ ကိုယ်ဖြင့်ပေးခြင်း၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဇွန်းယောက်မစသည်တို့ဖြင့် ပေးခြင်း၊ နှစ်တောင့်ထွာ အတွင်း၌ ပစ်မြှောက်လိုမှ်တွန်း၍ ပေးကမ်းခြင်းသုံးမျိုးကိုဆိုသည်။နံပါတ်(၅)၌ ကိုယ်ဖြင့်ခံယူခြင်း၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ခွက်၊ သပိတ်၊ ခံ့ စသည်တို့ဖြင့် ခံယူခြင်း နှစ်ပါးကိုဆိုသည်။

ဇီယာမျိုး ၅ ပါး (ဘေသဇ္ဇ)။ ။(၁)စမုံစပါး။ (၂) စမုံဖွဲ။ (၃) စမုံဖြူ။ (၄) စမွတ်။ (၅) ဇီယာ။ ၎င်းငါးပါးကို (ပဉ္စဇီယာ) ဇီယာမျိုးငါးပါးဟု ရေးသားကြကုန်၏။

တောထွက်ရဟန်းကြီးတို့၏ ခဲယဉ်းခြင်း ၅ ပါး။ ။ (၁) ဒုလ္လဘောသုဝစော= ဆိုဆုံးမရ ခဲယဉ်းခြင်း။ (၂) ဒုလ္လဘော သုဂ္ဂဟိတဂ္ဂါဟီ= အယူဝါဒကောင်းကို အကောင်းယူနိုင်ရန် ခဲယဉ်းခြင်း။ (၃) ဒုလ္လဘောပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟီ= ရှိသေလိုက်နာကျင့်ကြံရမည့် ဩဝါဒ စည်းမျဉ်းကို လိုက်နာရန် ခဲယဉ်းခြင်း။ (၄) ဒုလ္လဘော ဓမ္မကထိကော= ဓမ္မကထိကဖြစ်ရန် ခဲယဉ်းခြင်း။ (၅) ဒုလ္လဘော ဝိနယဓရော= ဝိနည်းမိုရ်ကြီးဖြစ်ရန် ခဲယဉ်းခြင်း။

တောထွက်ရဟန်းကြီးတို့၌ ခဲယဉ်းခြင်း (တစ်နည်း)။ ။ (၁) ဒုလ္လဘော နိပုဏော= နူးညံ့သိမ်မွေ့ ယဉ်ကျေးဖို့ ခဲယဉ်းခြင်း။ (၂) ဒုလ္လဘော အာကပ္ပသမဏော= ရဟန်းတို့၏ဟန်ပန်သွင်ပြင် ဝတ်ရုံစားသောက်ပုံကို ပြုနိုင်ရန်ခဲယဉ်းခြင်း။ (၃) ဒုလ္လ

၁။ ကေကနိပါတ် အပဏ္ဏကဇာတ်အဋ္ဌကထာ

www.burmeseclassic.com

ဘော ဗဟုသုတော= ပိဋကတ်စာပေ အကြားအမြင်ရနိုင်ရန် ခဲယဉ်းခြင်း။ (၄) ဒုလ္လဘော ဓမ္မကထိကော= ဓမ္မကထိက ဖြစ်ရန်ခဲယဉ်းခြင်း။ (၅) ဒုလ္လဘော ဝိနယ ဓရော= ဝိနည်းဓိုရ်ကြီးဖြစ်ရန် ခဲယဉ်းခြင်း။

တောင့်တ၍ မရကောင်းသောအရာ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဇရာ=မအိုပါစေနှင့်ဟု တောင့်တ၍ မရ။ (၂) ဗျာဓိ= မနာပါစေနှင့်ဟု တောင့်တ၍မရ။ (၃) မရဏ= မသေပါစေနှင့်ဟုတောင့်တ၍မရ။ (၄) ခယဓမ္မ= ကုန်ခန်းဆုတ်ယုတ်ခြင်းမဖြစ်ပါစေနှင့်ဟု တောင့်တ၍မရ။ (၅) နဿနဓမ္မ= မပျက်စီးပါစေနှင့်ဟု တောင့်တ၍ မရ။

တိထိ ၅ ပါး (တစ်နည်း) ။ ။ (၁) စန်းကိုခေါ်သော ဗေဒင်သုံး စကားတစ်မျိုးဟု အကျဉ်းမှတ်လေ။ လဆန်း ၁–၂–၃–၄ ရက်သည် စန်းအားနည်းသောကြောင့် ဟီနပဟန်း တိထိမည်၏။ လဆန်း ၅–၆–၇–၈–၉–၁၀ ရက်သည် စန်းအားကြီးသောကြောင့် ဇလဝစန်း ဗလဝတိထိမည်၏။ လဆန်း ၁၁–၁၂–၁၃–၁၄–၁၅– ရက်သည် စန်းအား အလွန်ကြီးသောကြောင့် အတိဗလဝစန်း အတိဗလဝတိထိ မည်၏။ ထို့အတူ လဆုတ် ၁–၂–၃–၄–၅–၆–၇–၈–၉–၁၀ ရက်သည် စန်းအားကြီးသောကြောင့် ဗလဝစန်း ဗလတိထိမည်၏။ လဆုတ် ၁၁–၁၂–၁၃–၁၄–၁၅ ရက်သည် စန်းအားနည်းသောကြောင့် ဟီနစန်း ဟီနတိထိမည်၏။ ထိုတိထိတို့တွင် ဟီနစန်း၊ ဟီနတိထိကိုကား မဆောင်အပ်၊ မကောင်းကျိုးကိုပေးတတ်သည်။ ဗလဝစန်း ဗလဝ တိထိတို့ကား ကောင်းကျိုးပေးတတ်သည်။ အတိဗလဝစန်း၊ အတိ ဗလဝတိထိ ကား အလွန်သော အကျိုးကို ပေးတတ်၏။ ဒီပိကာဆရာတို့ ဆိုကုန်၏။

တိထိငါးဖြာ မင်္ဂလာ အခါတော်ရွေး။ ။ (၁) နန္ဒာတိထိ= မည်သည့်လမဆို လဆန်း လဆုတ် ၁ ရက် ၆ ရက် ၁၁ ရက်နေ့တို့၌ တနင်္ဂနွေ၊ သောကြာနှင့် ကြိမ်မူ နန္ဒာတိထိမည်၏။ ထိုနေ့၌ ဇရပ်၊ အိမ်၊ ကျောင်း၊ အုတ်ရိုး၊ ပုထိုး၊ စေတီတို့နှင့်တကွ ရေကန်၊ ရေတွင်း၊ တံခွန်၊ မဏ္ဍပ်၊ တံတားစသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ မင်းထံ ခစားခြင်း၊ ခရီးသွားခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း ပြုရာသော နေ့ကောင်းနေ့မြတ်ဖြစ်၏။ (၂) ဘဒြာတိထိ= မည်သည့်လမဆို လဆန်း လဆုတ် ၂ ရက် ၇ ရက် ၁၂ ရက်နေ့တို့၌ တနင်္လာ၊ ဗုဒ္ဓဟူးနှင့် ကြိမ်မူ ဘဒြာတိထိမည်၏။ ထိုနေ့၌ မင်းထံခစားခြင်း၊ မိတ်ဖွဲ့ခြင်း၊ ကာယသိဒ္ဓိစီရင်ခြင်း၊ အမည်မင်္ဂလာမှည့်ခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းတို့ကို ပြုရာသော နေ့ကောင်းနေ့မြတ် ဖြစ်၏။ (၃) ဇေယျာတိထိ= မည်သည့်လမဆို လဆန်း လဆုတ် ၃ ရက် ၈ ရက် ၁၃ ရက်တို့၌ အင်္ဂါနေ့နှင့် ကြိမ်မူ ဇေယျာတိထိ မည်၏။ ထိုနေ့၌ မြို့ရွာ နန်းတော်တည်ဆောက်ခြင်း၊ ကျုံး၊ မြောင်း၊ တံတား ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဓား၊ လှံ၊ သေနတ် အမြောက်၊ စိန်ဖုံး၊ အဲမောင်း၊ ချပ်၊ မိန်ညို၊ ကာ၊ လွှား၊ ဆင်၊ မြင်း၊ တန်ဆာဆင်ယင် ပြုလုပ်ခြင်း၊ ရန်သူရှိရာ တပ်တည်ခြင်း၊ ကင်းတို ကင်းရှည်ထားခြင်း၊ အောတမန် သံတော်များ စေခန့်ခြင်း၊ မင်းမြောက် တန်ဆာ စီရင်လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ပြာသာဒ် ရထား ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ဘုရားထီး

www.burmeseclassic.com

တင်ခြင်း၊ ဘိသိက်ခံယူခြင်း၊ တိုင်းတစ်ပါးနှင့် စာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်း၊ ယတြာ ယာယီ ခရီးမှုခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရာ၌ အကောင်းဆုံးသောအခါဖြစ်သည်။ (၄) ရိတ္တာ တိထီ= မည်သည့်လမဆို လဆန်း လဆုတ် ၄ ရက် ၉ ရက် ၁၄ ရက်တို့၌ စနေနေ့ကြိမ်သော် ရိတ္တာတိထီမည်၏။ ထိုနေ့၌ အမှုခပ်သိမ်း မဆောင်ကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ အချည်း အနှီးဖြစ်တတ်၏။ (၅) ပုဏ္ဏာတိထီ= မည်သည့်လမဆို လဆန်း လဆုတ် ၅ ရက် ၁၀ ရက် ၁၅ ရက်တို့၌ ကြာသပတေးနေ့နှင့် ကြိမ်မူ ပုဏ္ဏာတိထီမည်၏။ ထိုနေ့၌ အတတ်သင်ခြင်း၊ မော်ကွန်းတည်ခြင်း၊ မန္တာန်ရွတ်ခြင်း၊ ကမ္ပည်းကျောက်စာ ထိုးစိုက်ခြင်း၊ ဥယျာဉ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း၊ သဘင်ခံခြင်း၊ ယာဉ်ရထား၊လှည်း၊ လှေ၊ သင်္ဘောသစ်တို့ကို စ၍စီးနင်းခြင်း၊ ကျီကြတိုက်တာ ဂိုဒေါင်တို့၌ ဥစ္စာသွင်းခြင်း၊ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုခြင်း၊ သားမြေးတို့ကို အဝတ်တန်ဆာပေးခြင်း၊ ဝတ်စား ဆင်ယင်ခြင်း၊ ရတနာအမျိုးမျိုးတို့ကို ရောင်းဝယ်ခြင်း စသည်ပြုရာ၌ အကောင်းဆုံးသော အခါများဖြစ်၏။

(ငင်းတိထီငါးပါးကို အခါပေးကျမ်းမှ ယူသည်။)

တိထိ ၅–ပါး ယေားပုံ

လစဉ်	ရက်များ	နေ့	တိထိအမည်
လဆန်းလဆုတ်	၁–၆–၁၁	၁နွေ၊ ၆ကြာ	နန္ဒာတိထိ
။ ။	၂–၇–၁၂	၂လာ၊ ၄ ဟူး	ဘဒြာတိထိ
။ ။	၃–၈–၁၃	အင်္ဂါ	ဇေယျာတိထိ
။ ။	၄–၉–၁၄	စနေ	ရိတ္တာတိထိ
။ ။	၅–၁၀–၁၅	ကြာသပတေး	ပုဏ္ဏာတိထိ

ဒေဝီ ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) သူရဿတီ။ (၂) စန္ဒီ။ (၃) ပရမိသွာ။ (၄) မဟာပိန္နဲ။ (၅) ဂေါရဝိန္ဒာ။

ဓမ္မဿဝနအကျိုး ၅ ပါး။ ။ တရားနာခြင်းကို ဓမ္မဿဝနဟုခေါ်၏။ တရားနာရာ၌ (၁) မကြားဖူးသေးသော အကြောင်းအရာများကို ကြားရခြင်း။ (၂) ကြားဖူးသော အကြောင်းအရာများကို ထပ်၍ ရှင်းလင်းစွာ နားလည်ရခြင်း။ (၃) ယုံမှား သံသယဖြစ်နေသောအချက်များ၌ ယုံမှားကင်းရခြင်း။ (၄) အယူမှန် သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ရခြင်း။ (၅) သဒ္ဓါပညာ တိုးပွား၍ စိတ်ကြည်လင်ခြင်း။

နိကာယ် ၅ ရပ်၏ ဓမ္မက္ခန္ဓများ[၂]။ ။

(က) ဒီဃနိကာယ် ၃ ကျမ်း၊ သုတ္တန်မျိုးပါဠိတော်များ= (၁) သုတ်သီလက္ခန်။ (၂) သုတ်မဟာဝါ။ (၃) သုတ်ပါထေယျ။

၁။ လောကီကျမ်း

၂။ အပေါင်းအစု ပေါင်းစုထားသော ကျမ်းစာငါးခု

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(ခ) မဇ္ဈိမနိကာယ် ၃ ကျမ်း၊ သုတ္တန်မျိုး ပါဠိတော်= (၁) မူလပဏ္ဏာသ။ (၂) မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ။ (၃) ဥပရိပဏ္ဏာသ။

(ဂ) သံယုတ္တနိကာယ် ၅ ကျမ်း၊ သုတ္တန်မျိုး ပါဠိတော်များ= (၁) သဂါထာဝဂ္ဂသယုတ်။ (၂) နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်။ (၃) ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်။ (၄) သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်။ (၅) မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်။

(ဃ) အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ၁၁ ကျမ်း၊ သုတ္တန်မျိုး ပါဠိတော်များ= (၁) ဧကင်္ဂုတ္တရ။ (၂) ဒုကတ္တရ။ (၃) တိကင်္ဂုတ္တရ။ (၄) စတုကင်္ဂုတ္တရ။ (၅) ပဉ္စကင်္ဂုတ္တရ။ (၆) ဆက္ကင်္ဂုတ္တရ။ (၇) သတ္တင်္ဂုတ္တရ။ (၈) အဋ္ဌင်္ဂုတ္တရ။ (၉) နဝင်္ဂုတ္တရ။ (၁၀) ဒသင်္ဂုတ္တရ။ (၁၁) ဧကဒသင်္ဂုတ္တရ။

(င) ခုဒ္ဒကနိကာယ် သုတ္တန်မျိုး ၁၅ ကျမ်း= (၁) ခုဒ္ဒကပါဌ။ (၂) ဓမ္မပဒ။ (၃) ဥဒါန။ (၄) ဣတိဝုတ္တက။ (၅) သုတ္တနိပါတ။ (၆) ဝိမာနဝတ္ထု။ (၇) ပေတဝတ္ထု။ (၈) ထေရဂါထာ။ (၉) ထေရီ ဂါထာ။ (၁၀) ပါဠိဇာတက။ (၁၁) မဟာနိဒ္ဒေသ။ (၁၂) ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်။ (၁၃) အပဒါန်။ (၁၄) ဗုဒ္ဓဝင်။ (၁၅) စရိယာပိဋက။

ဝိနည်း ၅ ကျမ်း ပါဠိတော်များ = (၁)ပါရာဇိကဏ်။ (၂) ပါရာဇိကဏ်။ (၃) မဟာဝါ။ (၄) စူဠဝါ။ (၅) ပရိဝါ။

အဘိဓမ္မာ ၇ ကျမ်း ပါဠိတော်များ = (၁) ဓမ္မသင်္ဂဏီ။ (၂) ဝိဘင်း။ (၃) ပုဂ္ဂလပညတ်။ (၄) ဓာတုကထာ။ (၅) ကထာဝတ္ထု။ (၆) ယမိုက်။ (၇) ပဋ္ဌာန်း။

ပရိသတ်ကြောက်ရွံ့သော ပုဂ္ဂိုလ် ၅ ယောက်[၁]။ ။ (၁) အသဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်= သဒ္ဓါတရားမရှိသူ။ (၂) ဒုသီလ= အကျင့်သီလ ပျက်နေသူ။ (၃) အပ္ပသုတ= အကြားအမြင်နည်းသူ။ (၄) ကုသီတ= အပျင်းထူသူ။ (၅) ပညာ= ဉာဏ်ပညာ မရှိသူ။

ပဟာန် အပြားမျိုး ၅ ပါး[၂] ။ ။ (၁) တဒင်္ဂပဟာန်=ကာမကုသိုလ်တရားစုဖြင့် ပြုဆဲခဏာ၌ပယ်ခြင်း။ (၂) ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်= မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်စုဖြင့် ခေါင်းပါး အောင်ပြုခြင်း။ (၃) သမုစ္ဆေဒပဟာန်= မဂ်ကုသိုလ်စုဖြင့် အပြတ်ပယ်ခြင်း။ (၄) ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန်= ဖိုလ်တရားစုဖြင့် ငြိမ်းအေးမှုပြုခြင်း။ (၅) နိဿရဏ ပဟာန်= ပရိနိဗ္ဗာန်နဓာတ်ဖြင့် ဖြတ်တောက်ထွက်မြောက်သွားခြင်း။

ပဉ္စ ၅ ပါး (ဘေသဇ္ဇ)။ ။ (၁) အသီး။ (၂) အရွက်။ (၃) အခေါက်။ (၄) အပွင့်။ (၅) အမြစ်။ (ဆေးဖော်ရာတွင် သုံးသည်)။

ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ၅ ပါး။ ။ (၁) ရှေးဦးစွာ မိမိရပြီးသည့် သောတာပတ္တိမဂ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း။ (၂) ထိုနောက် ၎င်း၏အကျိုးဖြစ်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း။ (၃) ထိုနောက် ထိုမဂ်ဖိုလ်တို့၏အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုဆင်ခြင်ခြင်း။ (၄) ထိုနောက် ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်

၁။ ပဉ္စင်္ဂုတ္တရ ပါဠိတော် ၂။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် ၂၀၈၊ ၎င်းအဋ္ဌကထာ ၃၈၆၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ခြင်း။ (၅) ထိုနောက် ထိုသောတာပတ္တမဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေးသည့် ကြွင်းကျန်သေးသော ကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ဤသို့ ဆင်ခြင်ခြင်း ငါးမျိုးကို ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ငါးပါးဟု ခေါ်သည်။

ဘေးလွတ်ကြောင်း ၅ ပါး[၁] ။ ။ (၁) ပရိတ်= မန္တာန် စသည်တို့ကို ရွတ်ခြင်း။ (၂) ပညာရှိနှင့်တိုင်ပင်ခြင်း။ (၃) အနုပီယစကားဖြင့် ဇေ့စပ်ခြင်း။ (၄) လက်ဆောင်ပေးကမ်းခြင်း။ (၅) အဆွေအမျိုး ဆက်စပ်ခြင်း။

မဟာပဥ္စကုမျိုး ၅ ပါး (ဘေသဇ္ဇ)[၂]။ ။ (၁) ဉသျှစ်မြစ်။ (၂) သခွတ်မြစ်။ (၃) ကြောင်လျှာမြစ်။ (၄) ယမနေမြစ်။ (၅) တပဆေးမြစ်။ (၎င်းအကျိုးကား လေကိုဖြောင့်စေ၏။ ဝမ်းကိုကောင်းစေ၏။ အပူကို ငြိမ်းစေ၏။)

မေးမြန်းခြင်းရာ၊ ကြောင်း ၅ ဖြာ၊ ပုစ္ဆာ ၅ ပါးမှတ်။ ။(၁)မန္ဒမောမူဟ္တာ= ထုံထိုင်းတွေဝေခြင်းကြောင့်မေးမြန်းခြင်း။ (၂) ပါပိစ္ဆက္ကသာပကတ= လူတစ်ဖက်သားအားနှိမ်နင်းနိုပ်စက်လိုသောအလိုဆိုး ယုတ်မာစိတ်ကြောင့်မေးခြင်း။ (၃) ပရိဘဝ= မာနတရားဖြင့် သူတစ်ပါးအားမထီလေးစားပြုလိုသောကြောင့်မေးခြင်း။ (၄) ပဥတုကာမ = မိမိကိုယ်တိုင် အဟုတ်အမှန် သိလိုသောကြောင့် မေးခြင်း။ (၅) ဇာနေတု ကာမ=သူတစ်ပါးမသိသောအရာကိုမှန်ကန်ကျနစွာသိစေရန်ဖြေကြားလိုသောကြောင့်မေးခြင်း။

မဂ်ဖိုလ် အန္တရာယ်ကြီး ၅ ပါး[၃]။ ။ မျက်မှောက်ဘဝ၌ သဂ္ဂန္တရာယ်၊ မဂ္ဂန္တရာယ် နတ်ပြည် ရှာန်မဂ်ဖိုလ်တို့ကို တားမြစ်သောတရား ၅ ပါး။ (၁) ကမ္မန္တရာယ်= ပဥ္စာနန္တရိယကံနှင့် ဘိက္ခုနီမ၌ ကျူးလွန်မှု။ (၂) ကိလေသန္တရာယ်= ကိလေသာ ဆယ်ပါးတွင်ပါဝင်သော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ (၃) ဝိပါကန္တရာယ်= အဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ ပဋိ သန္ဓေဝိပါက်စိတ်။ (၄) အရိယူပဝါဒန္တရာယ်= အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မှန်းသိသိ၊ မသိသိ ပြစ်မှားလိုစိတ်ဖြင့် ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲခြင်း(တောင်းပန်လျှင် ပြေပျောက်၏)။ (၅) အာဏာ ဝီတိက္ကမန္တရာယ်= လွန်ကျူးသော စေတနာဖြင့် သင့်ရောက်သောအာပတ်။

မိန်းမတို့ မရကောင်းသော ဘဝကြီး ၅ ပါး[၄]။ ။ (၁) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ = ဘုရားဘဝ အဖြစ်။ (၂) စက္ကဝတ္တိရာဇာ= စကြဝတေးမင်းကြီး။ (၃) မဟာဗြဟ္မာ= ဗြဟ္မာမင်းကြီး။ (၄) သက္ကော= သိကြားမင်းကြီး။ (၅) မာရော= မာရ်နတ်မင်းကြီး။

မြတ်နိုးအမြဲ မမှီဝဲရာ မိန်းမ ၅ မျိုး[၅]။ ။ (၁) အလွန့်အလွန် အဆင်းလှသော မိန်းမ။ (၂) လူချစ်လူခင် ပိုးပန်းသူများသော မိန်းမ။ (၃) သူတစ်ပါး၏ ဇနီးမယား။ (၄) သဘင်သည်။ (၅) ဉစ္စာမက်သောမိန်းမ။

မြက်ပဥ္စမူမျိုး ၅ ပါး ။ ။ (၁) ကဏ္ဍုစ္ဆုမူလ= ကြံနက်မြစ်။ (၂) ကုသမူလ= သမန်းမြက်မြစ်။ (၃) သဒ္ဒလမူလ= မြေစာမြစ်။ (၄) ကိစကမူလ= ကိုင်းမြစ်။ (၅) ဘဒမူလ= ကြားမြက်မြစ်။

၁။ မယဒေဝလင်္ကာ ၂။ ဗိန္ဒောဆေးကျမ်းဝေါဟာဂ ၃။ ဝိနည်းပါစိတ် ပါဠိတော်

၄။ ဉပရိပဏ္ဏာသ ၅။ မယဒေဝလင်္ကာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

လူရဟန္တာ ၅ ဦး။ ။ (၁) ဥဂ္ဂသေနသူကြွယ်။ (၂) သန္တတိအမတ်ကြီး။ (၃) ဝိတသောကလုလင်။ (၄) ဒါရုစိပရိဗိုဇ်။ (၅) ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး။ (ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကြမြဲ ဖြစ်သည်။)

ရဟန်းတို့၌ မရောင့်ရဲနိုင်ခြင်း ဒုက္ခ ၅ ပါး။ ။ (၁) စီဝရအသန္တုဋ္ဌ= ရရှိရရှိ နေသောသင်္ကန်းဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်သောရဟန်း။ (၂) ပိဏ္ဍပါတအသန္တုဋ္ဌ= ရရှိရရှိ နေသော ဆွမ်းဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်သော ရဟန်း။ (၃) သေနာသနအသန္တုဋ္ဌ= ရရှိပြီးသော ကျောင်း အိပ်ရာနေရာဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်သော ရဟန်း။ (၄)ဘေသဇ္ဇအသန္တုဋ္ဌ= လက်ရှိဆေးဖြင့် မကျေနပ်သေးခြင်း မရောင့်ရဲနိုင်သော ရဟန်း။ (၅) ဗြဟ္မစရိယ အနဘိရတ= ရဟန်းကျင့်ဝတ်၌ မပျော်ပိုက် မကျင့်ကြံနိုင်ခြင်း။

ရာထူးရာခံ မခန့်ထိုက်သူ ၅ ယောက်[၁]။ ။ (၁) မာနိက= မာန်တက်ကြွသူ။ (၂) မဟိစ္ဆ= လောဘကြီးသူ။ (၃) နိကတ= ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲသူ။ (၄) အလသ= အပျင်းထူသူ။ (၅) အကတညူ= ကျေးဇူးမသိတတ်သူ။

သမားတော်ကြီး ဂုဏ်အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဝေဒပဏ္ဍိတ= ရာသီနက္ခတ် သက်ဖြတ် ဗေဒင်တို့၌ တတ်သိနားလည် လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်ခြင်း။ (၂) ဘိသက္ကဆေက= ဆေးပေး ဆေးကုမှု၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း။ (၃) နာနာသတ္တဒက္ခ= ဆေးကျမ်းအရပ်ရပ် ထိုထိုကျမ်း ကောင်းကျမ်းမြတ်တို့၌ တတ်သိလိမ္မာခြင်း။ (၄) ဥပမိသမ္ပတ္တိ = ကြည်ညိုအားကိုး ဖွယ် တင့်တယ်ခန့်ညားသော ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံလုံခြုံသူဖြစ်ခြင်း။ (၅) ဗြဟ္မစာရီ= ဗြဟ္မာစိုရ်တရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံလုံခြုံသူဖြစ်ခြင်း။

သာသနာတော်၏ သူခိုးကြီး ၅–ဦး။ ။ (၁) လူဆိုးအသင်းဖွဲ့၍ အရပ်ရပ် လှည့်ကာ ပစ္စည်းဥစ္စာ ဓားပြတိုက်သကဲ့သို့ ဓမ္မကထိက အပေါင်းအသင်းနှင့် အရပ်တကာ လှည့်လျက် သာသနာ့လုပ်ငန်း မလုပ်ဘဲ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရိက္ခာပစ္စည်း လေးပါး တို့ကို အလှူခံနေကြသော သာသနာ့ရိက္ခာ သူခိုးတစ်ယောက်။ (၂) လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းပါရမီဖြည့်၍ရသော မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို သင်ယူလေ့လာ ပြီးလျှင် ဤကား (ကိုယ်တွေ့) ငါသိသောတရားဟု ငါမြင်သောတရား ဟု ဆို၍ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို ခိုးသူတစ်ယောက်။ (၃) သီလရှိသော ရဟန်းတို့ကို အကျင့်သီလပျက်သည်ဟု အလွဲအမှား လူကြည်ညိုပျက်အောင် ပြောကြားလျက် ရဟန်းကောင်း၏ သီလကို ခိုးယူသူ တစ်ယောက်။ (၄) သံဃိကပိုင် ဂရုဘဏ် ပစ္စည်းကို လူတို့အား ပေးကမ်း ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် သံဃာ့ပစ္စည်း ခိုးသူတစ်ယောက်။ (၅) ဈာန် မဂ်ဖိုလ်တရားထူး မရဘဲလျက် မဂ်ရ ဖိုလ်ဝင် ရဟန္တာ အရှင်ဖြစ်နေပြီဟု မိမိကိုယ်ကို ဝါကြွား ပလွှား ညာစားနေသော သူခိုးကြီး တစ်ယောက်။

သာသနာကွယ်ကြောင်းတရား ၅ ပါး (၃ နည်း)[၂]။ ။ (က) အဂ္ဂိတ္တိုရ်လာ= တရား မနာ၊ စာပေမသင်၊ နှုတ်တွင်မဆောင်၊ သိအောင်မမှတ်၊ ပဋိပတ်ကွာ၊ ဤငါးဖြာ

၁။ ပေါရာဏ ဒီပနီ

၂။ ပဉ္စင်္ဂုတ္တရ

www.burmeseclassic.com

တည်း။ (ခ) နောက်လာထို့ပြင်၊ စာသင်ပယ်လျှော၊ ကျယ်မဟောကြ၊ ကျယ်မချနှင့်၊ ကျယ်စွမအံ၊ မကြံမစည်၊ ဤငါးမည်တည်း။ (ဂ) ဝါ–တစ်နည်းမှာ၊ အက္ခရာပုဒ်ပျက်၊ လေ့ကျက်သင်ကြ၊ ဆုံးမမယူ၊ စာချသူရှား၊ လာဘ်များအောင်ကြံ၊ ခိုက်ရန်ကွဲပြား၊ ဤ ငါးပါးသည် ဘုရားသာသနာ ကွယ်ကြောင်းတည်း။

သားသမီး ရလိုခြင်းအကြောင်း ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဘတောဝါ နောဘရိဿတိ= အိုမင်းမစွမ်းရှိသောအခါ ငါတို့အား ပြန်လည်လုပ်ကျွေး ကျေးဇူးဆပ်လတ်အံ့။ (၂) ကိစ္စံဝါ နောကရိဿတိ= ငါတို့၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော မင်းစိုးကိစ္စ အဝဝတို့ကို လုပ်ဆောင်ပေးလတ်အံ့။ (၃) ကုလဝံသော စိရံဌဿတိ= အမျိုးဆက်နွယ် ရှည်ဖွယ်ဖြစ်လတ်အံ့။ (၄) ဒါယဇ္ဇံ ပဋိပဇ္ဇိဿတိ= အမွေစား အမွေခံ ကျင့်ကြံလတ်အံ့။ (၅)ဒက္ခိဏံအနုပဒဿတိ=တမလွန်ဘဝသွားသောအခါ ငါတို့အားရည်စူး၍ ကုသိုလ်ထူးများပြုလုပ်လျက် အမျှဝေလတ်အံ့။

သီလစောင့်ခြင်း အကျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) မမေ့မလျော့ခြင်းကြောင့် များစွာသော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရရှိ၏။ (၂) ကောင်းသောသတင်း ကျော်စောခြင်း ဂုဏ်ကိုရ၏။ (၃)ပရိသတ်လေးပါးအလယ်၌ တင့်တယ်ရဲရင့် ရွှင်ရွှင်လန်းလန်းနေရ၏။ (၄) မတွေမဝေမမေ့မောဘဲ သေရခြင်းရှိ၏။ (၅) သေပြီးနောက်တွင် နတ်ရွာ၌ ဖြစ်ရ၏။

သံဝရဝိနည်းမျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) သီလသံဝရော။ (၂) သတိသံဝရော။ (၃) ဉာဏသံဝရော။ (၄) ခန္တိသံဝရော။ (၅) ဝီရိယသံဝရောတိ ပဥ္စဝိဓော၊ သုတ္တနိပါတ အဋ္ဌကထာ ဥရာဝဂ္ဂ။ အနက်အဓိပ္ပာယ်လွယ်ပြီ။

အစေးမျိုး ၅ ပါး[၂]။ ။ (၁) ပညောင်စေး။ (၂) သဖန်းစေ။ (၃) ဗောဓိညောင်စေး။ (၄) ညောင်ကျပ်စေး။ (၅) ညောင်ချဉ်စေး။

အထူးလျှို့ဝှက်အပ်သော အကြောင်း ၅ ပါး[၃]။ ။ (၁) မိမိမှာ စီးပွားပျက်သည့်အခါ။ (၂) မိမိမှာ စိတ်ဒုက္ခအကြီးအကျယ် ဖြစ်နေသည့်အခါ။ (၃) မိမိ၏အိမ်တွင်းရေးမသာယာသည့်အခါ။ (၄) သူတစ်ပါး၏ အလိမ်အညာကို ခံရသည့်အခါ။ (၅) သူတစ်ပါးက မိမိအား မထီမဲ့မြင် ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့ခြင်း ခံရသည့်အခါ။

အထင်အမြင်သေး ခံရတတ်သူမျိုး ၅ ယောက်[၄]။ ။ (၁) ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေးကမ်းပြီးလျှင် လူပုံအလယ်၌ မိမိကိုယ်ကို ထည်ဝါစွာ ဂုဏ်ဖော်တတ်သူ။ (၂) ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းသင်းပြီး၍ အရည်အချင်းမရှိမှန်း အသိခံရသူ။ (၃) သူတစ်ပါး ပြောစကားကို ယုံကြည်လွယ်သူ။ (၄) ခုချစ် ခုမုန်းစသည့် အပြောင်းအလွဲမြန်သူ။ (၅) လျှပ်ပေါ်လော်လည်၍ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအခေါ် အသိဉာဏ်မှန် ညံ့ဖျင်းသူ။

အနာဂါမ်မျိုး ၅ ပါး[၅]။ ။(၁) အန္တရာယပရိနဗ္ဗာယီ= အသက်အပိုင်အခြား အလယ်၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ်။ (၂) ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ= အသက်အ

၁။ ပဥ္စဂုံတ္တရ ၂။ ဘယဆေးကျမ်းဝေါဟာရ ၃။ လောကနီတိ
၄။ ပဥ္စဂုံတ္တရ ၅။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ပိုင်းအခြား အလယ်ကိုလွှန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ်။ (၃) အသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယီ= ချမ်းသာစွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ်။ (၄) သသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယီ= ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ်။ (၅) ဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမီ= အထက်အထက်သော ဘုံစဉ်၌တပ်သော အယဉ်ဖြင့်အကနိဋ္ဌဘုံသို့ ရောက်သော အနာဂါမ်။

အလဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဘုန်းကံကြီးမား။ (၂) ခြွေရံများ၍။ (၃) ပါးရှားသဒ္ဓါ။ (၄) သက်ဝါကြီးမင်း။ (၅) စာခေါင်ချင်းဟု၊ ငါးခင်းအညီ၊ အလဇ္ဇီကား၊ တိုက်ကျီအိမ်တွင်း၊ မီးထွန်းလင်း၍၊ အတင်းဝင်လျှို၊ ဖြူအောင်ခိုးသည့်၊ သူခိုးအလား၊ ဘုရားရွှေစက်၊ ပေအောင်ဖျက်သည်၊ ရှင်ပျက်အလဇ္ဇီ မိုက်ကြီးတည်း။

အဥ္စလီ ၅ ပါး။ ။ (၁) ဖျဉ်၊ ပုဆိုး၊ တဘက်၊ ပဝါကို လက်ကန်တော့တင်ခြင်း။ (၂) လက်အုပ်ချီမိုးခြင်း၊ ရှိခိုးခြင်း။ (၃) လက်ဖဝါးနှစ်ဖက်တို့ဖြင့် ကြီးမြတ်သူ၏ခြေကို ကိုယ်တွယ်ခြင်း။ (၄) ချစ်ခင်သော မေတ္တာ ရှေ့သွားရှိခြင်း။ (၅) ရိုသေလေးမြတ်သော စိတ်ထားရှိခြင်း။

အာစရိယမျိုး ၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယ= ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ။ (၂) ဥပသမ္ပဒါစရိယ= ကံဆောင်ပေးသောဆရာ။ (၃) နိဿယာစရိယ= နိဿရည်းပေးသော ဆရာ။ (၄) ဥဒ္ဒေသာစရိယ=စာသင်ပေးသောဆရာ။ (၅) ဩဝါဒါစရိယ= ဆိုဆုံးမပေးသောဆရာ။

အောင်နိုင်ခြင်းတရား ၅ ပါး။ ။ (၁) အက္ကောဓေန ကောဓံဇိနာတိ=ဒေါသအမျက်ထွက်နေသူကို အမျက်မထွက်သဖြင့် အောင်နိုင်ခြင်း။ (၂) အသာဓုံ သာဓုနာ ဇိနာတိ= မကောင်း ယုတ်မာသူကို ကောင်းသဖြင့် အောင်နိုင်ခြင်း။ (၃) ကဒရိယံ ဒါနေန ဇိနာတိ= စေးနှဲဝန်တိုသူကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် အောင်နိုင်ခြင်း။ (၄) အလိကံ သစ္စေန ဇိနာတိ= မဟုတ်မမှန် ဖောက်ပြန်ချွတ်ယွင်း သစ္စာကင်းသောသူကို မှန်ကန်တော်ဖြောင့်ခြင်းဖြင့် အောင်နိုင်ခြင်း။ (၅) သဗ္ဗအကုသလံ ကုသလေန ဇိနာတိ= ခပ်သိမ်းသောအကုသလဓမ္မပါပအမှုကို ကုသိုလ်တရားဖြင့် အောင်နိုင်ခြင်း။

ဥပါယ်မျိုး ၅ ပါး (တစ်နည်း)။ ။ (၁) ကပ္ပ= မိမိအားစွမ်းဖြင့် လုံ့လဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း။ (၂) မန္တ=ပညာရှိသူတို့နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း။ (၃) သုဘာသိတ= သာယာချောင် ကျေနပ်ဖွယ်ပြောဆိုခြင်း။ (၄) ပဝေဏီ=မျိုးနွယ်စဉ်ဆက်တို့၏ ဂုဏ်သိမ်ဥစ္စာကိုဖော်ပြခြင်း။ (၅) အနပ္ပါဒါန= ပစ္စည်းဥစ္စာ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာပေးခြင်း။

ဥပါသကာ အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ (၁) ရတနာသုံးပါး၊ ကံ ကံ၏ အကျိုးကိုသာ ယုံကြည်ခြင်း၊ (၂) ငါးပါး၊ ရှစ်ပါး၊ ဆယ်ပါးစသောအကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော အာရုံဇောဖြင့် ကြား, နံ, တွေ့ထိမှုတို့ကိုစွဲသိ၍ လောကမင်္ဂလာအယူကို မစွဲယူခြင်း။ (၄) မြင်, ကြား, နံ, တွေ့ထိသောမင်္ဂလာမှုကို မယုံကြည်မူ၍ အကြောင်းဖြစ်သော ကံတရားကိုသာ ယုံကြည်ခြင်း။ (၅) ဗုဒ္ဓတရား၏ အဆုံးအမခေါ် သာသနာတော် အတွင်း၌သာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ရှာမှီးခြင်း။

---

[၁]။ ဝိနည်းပရိဝါ ပါဠိတော်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါမျိုး ၅ ပါး။ ။ (၁) ဉာဏသမ္ပတ္တိ= ပြုလုပ်မည့်ကိစ္စ၌ အကျိုးရှိ မရှိ ကို စိစစ်ဝေဖန်ကာ ဉာဏ်နှင့်ချိန်ရမည်။ (၂) ဂတိသမ္ပတ္တိ= ထိုကိစ္စ၌ အနေအထား၊ အသွားအလာ၊ အခင်းအကျင်းတို့ကို အချက်ပိုင်ရမည်။ (၃) ဥပဓိသမ္ပတ္တိ= ထိုပစ္စည်း၌ လုပခိုင်ခန့် ပြီးစလွယ်ခေတ်မီရေးနှင့် ပြည့်စုံရမည်။ (၄) ကာလသမ္ပတ္တိ=စောလွန်းခြင်း၊ နောက်ကျခြင်းမရှိစေရဘဲ အချိန်သင့်ဖြစ်စေရမည်။ (၅) ပယောဂသမ္ပတ္တိ= မုချအကျိုး ရှိမည်ဟု တစ်ခုတည်းသော ဖွဲလုံ့လဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်မှု။

၆ ပါးစု

ကထာ ၆ ရပ်။ ။(၁) ဒါနကထာ= ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းတို့သည် အယုတ်, အလတ် အမြတ်အားလျော်စွာ ဒါနကုသိုလ် ဖြစ်ကြောင်း ဟောတော်မူသော ဒေသနာ။ (၂) သီလကထာ= မကောင်းမှုဖြစ်သော ကိုယ်, နှုတ်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်လျှင် သီလကုသိုလ် ဖြစ်ကြောင်း ဟောတော်မူသော ဒေသနာ။ (၃) သဂ္ဂကထာ= ဒါနသီလတို့၏ အကျိုး ဖြစ်သော လူစည်းစိမ်, နတ်စည်းစိမ်တို့၏ ကောင်းမြတ်ချမ်းသာကြောင်းကို ဟော တော်မူသော ဒေသနာ။ (၄) ကာမာနံ အာဒီနဝကထာ= လူစည်းစိမ်, နတ်စည်းစိမ် ဟူသော ကာမဂုဏ်တို့၏ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ဖွယ် အပြစ်ဒုက္ခ ဘေးဘယတွေကို ဟောတော်မူသော ဒေသနာ။ (၅) နေက္ခမ္မေအာနိသံသကထာ=ကိလေသာ ကာမဂုဏ် ကို စွန့်ခွာနိုင်လျှင် လူနတ်ချမ်းသာမမီသော ချမ်းသာ သုခဖြစ်စေကြောင်း ဟောတော် မူသော ဒေသနာ။ (၆) မဂ္ဂကထာ= ပူလောင်သော လောကီနယ်မှ နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန် စွာ ရောက်စေကြောင်း ဖြစ်သော နည်းလမ်းကို ဟောတော်မူသေ ဒေသနာ။

ကျောင်းကျွန် ၆ ပါး။ ။ (၁) အဇီဝ= ပေါင်သေကျွန်။ (၂) ဇီဝ= ပေါင်သေကျွန်။ (၃) ဝေသ=ပေါင်သွင်းကျွန်။ (၄) ဣဏ=မြီမှုကြောင့်ဖြစ်သောကျွန်။ (၅) မေထုန ပရခေ= ငွေရှင်ထံ လျော်ရန်လာသော ကျွန်ခံရသောသူ။

ကျွန်ကောင်း လက္ခဏာ ၆ ပါး။ ။ (၁) အရှင်မကောင်းမှုမှမြစ်သည်လည်းတစ်ပါး။ (၂) အရှင်ကို ကောင်းမှုပွားစေသည်လည်း တစ်ပါး။ (၃) အရှင်၌ လျှို့ဝှက်အပ်သော အမှုကို ထင်ရှားမပြုသည်လည်း တစ်ပါး။ (၄) သူလျှိုထား၍ အရှင်အား သိစေသည် လည်း တစ်ပါး။ (၅) ဘေးဒဏ်အမှုရှိသောအခါ အရှင်ကို မပစ်မစွန့်ရာသည်လည်း တစ်ပါး။ (၆) အရှင့်ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမြှောက်လေ့ပြုသည်လည်း တစ်ပါး။

ခါးပန်းကြိုးလှူသော အကျိုး ၆ ပါး။ ။ (၁) ဈာန်သမာပတ်တို့၌ မတုန်လှုပ်ခြင်း။ (၂) ဈာန်သမာပတ်၌ အလေ့အကျင့်များခြင်း။ (၃) သားမြေး ကျေးကျွန် ပရိသတ်တို့ မကွဲပြားခြင်း။ (၄) သူတစ်ပါးတို့ ယုံကြည်လေးမြတ်ခြင်း။ (၅) အမှုခပ်သိမ်းတို့၌ မမေ့မလျော့သော သတိရှိခြင်း။ (၆) ထိတ်လန့်ခြင်းမှ ကင်းခြင်း။

www.burmeseclassic.com

ခင်ပွန်းကောင်း လက္ခဏာ သိရာသောအခါ ၆ ပါး[၁] ॥ ॥ (၁) အာတုရေ= အနာနှိပ်စက်သောအခါ၌ လည်းကောင်း။ (၂) ဗျသနေ= စည်းစိမ်ချမ်းသာ ပျက်စီးသောအခါ၌လည်းကောင်း။ (၃) ဒုဗ္ဘိက္ခေ= ငတ်မွတ်ရှားပါးသော အခါ၌လည်းကောင်း။ (၄) ပရိဝိဂ္ဂဟေ= ရန်သူ့လက်သို့ ရောက်သောအခါ၌လည်းကောင်း။ (၅) ရာဇဒွါရေ= မင်းအိမ်တံခါး၌လည်းကောင်း။ (၆) သုသာနေစ= သင်္ချိုင်း၌လည်းကောင်း။

ခေါင်းအုံးလှူရသော အကျိုး ၆ ပါး။ ॥(၁) မြတ်သောအုံးကိုရခြင်း။ (၂) မင်္ဂဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားကိုရခြင်း။ (၃) ဒါနသီလစသော ကုသိုလ်တရားကို ပွားစေခြင်း။ (၄) ဝတ်ပဋိပတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၅) စင်္ကြံသွားခြင်းစသော မြတ်သော အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၆) သီလအစရှိသော မြတ်သောအကျင့်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

ခွေးတို့၏ကောင်းသောအကျင့် ၆ ပါး။ ॥ (၁) အနာလသံ=မပျင်းရိခြင်း။ (၂) အန္တိသန္တော=ကျွေးသမျှနှင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်း။ (၃) သုနိဒ္ဒါ= အိပ်ပျော်လွယ်ခြင်း။ (၄) သုပဗောဓနော= နိုးလွယ်ခြင်း။ (၅) ဒဠှဘတ္တိစ= အရှင်ထံ၌ မြဲမြံစွာ ခ,စားခြင်း။ (၆) သူရ= အရှင်စေရာ မတွန့်သာဘဲ ရဲရင့်ခြင်း။

စကား ၆ ခွန်း။ ॥ (၁) ဟုတ်လည်းမဟုတ်၊ သူလည်းမနာလို၊ အကျိုးလည်း မရှိ။ (၂) ဟုတ်ကားဟုတ်၏၊ သူကား မနာလို၊ အကျိုးလည်း မရှိ။ (၃) ဟုတ်လည်းမဟုတ်၊ အကျိုးလည်း မရှိ၊ သူကား နာလို၏။ (၄) ဟုတ်လည်းဟုတ်၏၊ သူလည်းနာလို၏၊ အကျိုးကား မရှိ။ (၅) ဟုတ်လည်းဟုတ်၏၊ အကျိုးလည်း ရှိ၏၊ သူကား မနာလို။ (၆) ဟုတ်လည်းဟုတ်၏၊ အကျိုးလည်း ရှိ၏၊ သူလည်း နာလို၏။ (စကားခြောက်ခွန်း၊ လူ၌ထွန်း၊ လေးခွန်းကိုပယ်၊ နှစ်ခွန်းတယ်ဟူရာ၌ ၅နှင့်၆ ကိုသာ ပြောဆိုရာ၏။ ကျန် ၁-၂-၃-၄ ကို ပယ်ရာ၏။)

စကားတစ်ခွန်း၏ အင်္ဂါ ၆ ပါး။ ॥ (၁) ဟိတ်= အကြောင်းရင်း။ (၂) ဥပမာ= ပုံပမာ နှိုင်းယှဉ်ချက်။ (၃) နိဂုံး= စကားအချုပ်။ (၄) နိဒါန်း= စကား အစီးအကျုး။ (၅) သက်သေ= ဝတ္ထု သာကေတင်ပြခြင်း။ (၆) ပြယုဂ်= မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ ကိုယ်တိုင်လုပ်ပြခြင်း။

စရိုက် ၆ ပါး ကမ္မဋ္ဌာန်း။ ॥ (၁) ရာဂစရိုက်ပုဂ္ဂိုလ်= အသုဘ ဆယ်ပါး၊ ကာယဂတာ သတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်သင်၏။ (၂) ဒေါသစရိုက်= အပ္ပမညာ လေးပါး၊ နီလပီတ လောဟိတ ဩဒါတ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်လျော်ပတ်၏။ (၃) မောဟစရိုက်= အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ကြီးသောကသိုဏ်းဝန်းနှင့် သင့်၏။ (၄) ဝိတက္ကစရိုက်= အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ငယ်သောကသိုဏ်းဝန်းနှင့် သင့်၏။ (၅) သဒ္ဓါစရိုက်= ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိ၊ သီလာနုဿတိ၊ စာဂါနုဿတိ၊ ဒေဝတာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် သင့်လျော်၏။ (၆) ဗုဒ္ဓိစရိုက်= မရဏာနုဿတိ၊ ဥပသမာနုဿတိ၊ သညာ၊ ဝဝတ္ထာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့နှင့် လျောက်ပတ်၏။

၁။ ဓမ္မနီတိ

www.burmeseclassic.com

စာရေးတော်တို့၏ အင်္ဂါ ၆ ပါး။ ။ (၁) သကိဉ္စတ္တာဂဟိဒက္ခ= တစ်ကြိမ်ဆိုလျှင် ထိုစကားကိုမှတ်တတ်ခြင်း။ (၂)သိဃ်လေခ= လက်ရေးမြန်ခြင်း။ (၃) သုလက္ခိတ= လက်ရေးကောင်းမွန်ခြင်း။ (၄) မေဓာဝီ= လျှင်သောပညာရှိခြင်း။ (၅) ဝါကျပဋ္ဋုက= စကားတတ်ခြင်း။ (၆) ဒက္ခ= စာပေအစီအကုံး၌ လိမ္မာခြင်း။

စစ်ခံခြင်း ၆ ပါး။ ။ (၁) နဒီစရဗျူဟာ= ရင်ပေါင်တန်း ငှက်ကဲ့သို့ စစ်ခံခြင်း၊ (တစ်နည်း) မြစ်ကိုဖြတ်ကူးသွားသော တံတားကဲ့သို့ တပြေးတည်း ညီညာစွာ တန်း၍ ခံခြင်း။ (၂) ဝိစ္ဆိကဗျူဟာ= ကင်းလက်မကဲ့သို့ အလယ်တွင် တပ်မနေ၍ လက်ဝဲ လက်ယာနှစ်ဖက် ကင်းလက်မပမာ ထောင်၍ စစ်ခံခြင်း။ (၃) သကဋဗျူဟာ= လှည်းဦးကင်းကဲ့သို့ ညွှံသော စစ်သည်တို့ကို အလယ်ကထား၍ စွမ်းသောသူရဲတို့ကို အဖက်ဖက်ရံစေလျက် စစ်ခံခြင်း။ (၄) မစုဝတ္တနဗျူဟာ= ပျားလပို့ကဲ့သို့ တပ်မကို အလယ်ကထားကာ တစ်စုတစ်ခဲတည်း စစ်ခံခြင်း။ (၅) ဓေ်ပါဒဗျူဟာ= ကျီးခြေ ကဲ့သို့ နောက်တပ်တစ်သွယ် ရှေ့တပ်သုံးသွယ်ထား၍ စစ်ခံခြင်း။ (၆) ဥဒ္ဒန ဗျူဟာ= ခုံလောက်ကဲ့သို့ စစ်တပ်ကို သုံးစုခွဲ၍ ဖိုခနောက်ဆိုင်ခံခြင်း။

စစ်ခံနည်း ဖျက်နည်း ၆ ပါး။ ။ (၁) ယင်ပေါင်ငှက်ကဲ့သို့ စစ်ခံခြင်း။ (၂) ၎င်းကို ရေယာဉ်စစ်ဖျက်နည်းနှင့် ဖျက်ရခြင်း။ (၂) ကင်းလက်မကဲ့သို့ စစ်ခံခြင်း= ၎င်းကို ရေယာဉ်စစ်ဖျက်နည်းနှင့် ဖျက်ရခြင်း။ (၃) လှည်းဦးကင်းကဲ့သို့ စစ်ခံခြင်း= ၎င်းကို လေးညှို့ဖြန့်နည်းနှင့် ဖျက်ရခြင်း။ (၄) ပျားလပို့ကဲ့သို့ စစ်ခံခြင်း= ၎င်းကို မြွေတွား စစ်ဖျက်နည်းနှင့် ဖျက်ရခြင်း။ (၅) ကျီးခြေကဲ့သို့စစ်ခံခြင်း= ၎င်းကို မကန်း စစ်ဖျက် နည်းနှင့် ဖျက်ရခြင်း။ (၆) ခုံလောက်ကဲ့သို့ စစ်ခံခြင်း= ၎င်းကို ဥသဘ စစ်ဖျက် နည်းနှင့် ဖျက်ရခြင်း။

စစ်ရှုံးမည်ဟု သတိပေးရာ ၆ ပါး။ ။ (၁) သေနတ်ပစ်ဖောက်ခြင်း။ (၂) အမြောက် ပစ်ဖောက်ခြင်း။ (၃) စစ်တလောက်ရိုက်ခြင်း။ (၄) စည်ရှမ်းခြင်း။ (၅) မိုလ်မှူး အမှုထမ်းများ ဟစ်ကြွေးခြင်း။ (၆) စာနှင့် သိစေခြင်း။

စစ်ထိုးခြင်း ၆ ပါး။ ။ (၁) ဒွိဇာဓိပ= ဂဋုန်တောင်ကဲ့သို့ စစ်ထိုးခြင်း၊ အလယ်တပ်မ၌ ဘုရင်၊ လက်ဝဲလက်ယာက စစ်ကဲခြံရံ၍ ထိုးခြင်း။ (၂) ဝါရိဝေဂ= ရေယဉ်ဆင်း သကဲ့သို့ ထိုးခြင်း၊ ရန်သူ့စစ်တပ်သို့ တစ်လုံးတစ်ခဲတည်း မကွဲမပြားဘဲ ဖိစီး၍ ထိုးခြင်း။ (၃) ဥသဘ= နွားလားဥသဘကဲ့သို့ စစ်ထိုးခြင်း၊ ဦးတည်မိရာ တစ်ဟုန် တည်းလိုက်၍ ထိုးခြင်း။ (၄) ဓနုက= လေးညှို့ဖြန့်သကဲ့သို့ စစ်ထိုးခြင်း၊ လေးကိုင်း ညွှတ်သည့် သဏ္ဍာန်ကဲ့သို့ အလယ်က အနည်းငယ်ချိုင့်၍ ထိုးခြင်း။ (၅) မကရ= မကန်းကွက်ကဲ့သို့ စစ်ထိုးခြင်း၊ လေးထောင့် လေးခု အလယ်တပ်မပြု၍ ထိုးခြင်း။ (၆) ဘုဇဂ= မြွေတွားသကဲ့သို့ ကွေ့ကွေ့ကောက်ကောက် ထိုးခြင်း။

စစ်မရှိရာ ၆ ပါး။ ။ (၁) နွေအခါနှင့် မိုးအခါဖြစ်ခြင်း။ (၂) ခရီးလမ်း မြေရွှံ့နွံ များခြင်း။ (၃) စားသောက်ဖွယ်ရာ ရှားခြင်း။ (၄) မြက်ရေနည်းပါးခြင်း (၅) လမ်း ကြောင်းကျဉ်းမြောင်းခြင်း။ (၆) ရှေ့တပ်ဦးပျက်ခြင်း။

www.burmeseclassic.com

စစ်၏ကြီးပွားကြောင်း ၆ ပါး။ ။(၁) စစ်အိပ်= ကိုယ့်တပ်၏ အရပ်အနေ အသွားအလာကို သူ့တပ်သားတို့အား မသိစေရအောင် အသံမပြုဘဲ စစ်အိပ်စေခြင်း။ (၂) စစ်နိုး= စစ်သည်တော်တို့ နွမ်းရိပန်းညှိုးသောအခါ နိုးကြားရွှင်လန်းလာရအောင် တူရိယာငါးပါးကို တီးမှုတ် ကခုန်စေ၍သော်လည်းကောင်း၊ သေနတ် မီးပေါက်ပစ်ဖောက်စေ၍သော်လည်းကောင်း စစ်နိုးခြင်း။ (၃) စစ်ပျို= နေ့ရှည် ရက်များ၍ စားနပ်ရိက္ခာ ဆွတ်နှုံ့ရှားလျက် စစ်အိုမင်းခဲ့သော် တိုင်းပြည်တော်က ရိက္ခာသယ်ယူ၍ ကျွေးမွေးကာ စစ်ပျိုစေခြင်း။ (၄) စစ်ရဲ= စစ်ကြောင်းခရီး မသာယာ၍ ညှိုးနွမ်းကာ စိတ်ထားညှို့ဖျင်းလာသောအခါ အာဏာတော်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်၍ စစ်ရဲစေခြင်း။ (၅) စစ်ဆိတ်= စစ်အတွင်းရေး အကြံအစည်တို့ကို ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် စစ်သူကြီးနှစ်ဦးတို့သာ တိုင်ပင်နှီးနှော၍ စစ်သည်တော်တို့ မသိအောင် လျှို့ဝှက်ထားကာ စစ်ဆိတ်စေခြင်း။ (၆) စစ်ရွှင်=သူ့တိုင်းသူ့ပြည်တော်ကို အောင်မြင်သောအခါ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာတို့အနက် မင်းနှင့် ထိုက်တန်သည်ကိုထား၍ သူရဲတို့အား ထိုက်သလောက် ချီးမြှင့်ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် စစ်ရွှင်စေခြင်း။

စိန်မျိုး အပြစ် ၆ ပါး။ ။(၁) လေးထောင့်ချ။ (၂) ဝမ်းလျှာညီ။ (၃) ဝမ်းဘဲဥ။ (၄) ညောင်ရွက်။ (၅) အစောင်း။ (၆) အနိမ့်။

စွန့်အပ်သော မယား၏အင်္ဂါ ၆ ပါး။ ။(၁) ဝိဝါဒသီလီ= ငြင်းခုံတတ်သော အလေ့ရှိခြင်း။ (၂) ဥဿုယာ= ငြူစူစောင်းမြောင်းတတ်ခြင်း။ (၃) ပဿန္တတဏှိကာ= မြင်တိုင်းကို လိုချင်မက်မောခြင်း။ (၄) ဂတာ= သူတစ်ပါးအိမ်သို့ သွားလာတတ်ခြင်း။ (၅) အမိတာဘုဉ္ဇနာ= အခြင့်အတိုင်းမရှိများစွာ စားတတ်ခြင်း။ (၆) နိဒ္ဒါ= အိပ်ကြူးတတ်ခြင်း။ ထိုမိန်းမကို သားတစ်ရာ ရ,စေကာမူ စွန့်အပ်၏။

ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေစင်ကဲ့သို့ ကျင့်ရာသူ ၆ ယောက်။ ။(၁) အမျိုးမြတ်သူ။ (၂) သီလစောင့်သော ယောကျာ်း။ (၃) သီလစောင့်သော မိန်းမ။ (၄) ရဟန်း။ (၅) ရသေ့။ (၆) ပုဏ္ဏား။ ဤခြောက်ယောက်ကား ဇမ္ဗူရာဇ် ရွှေစင်သည် ရွှံ့နွံ၌ပစ်သော်လည်း မြူမတင်သကဲ့သို့ ဆင်းရဲသော်လည်း အမျိုးအမည်ကို မစွန့်ရာ။

တမန်အင်္ဂါ ၆ ပါး[၁] ။ ။(၁) ဒုရှင္ဒဝါကျ= သူ့စကားကိုပျက်အောင် ဖျက်နိုင်ရန် စကားတတ်ခြင်း။ (၂) ကဋ္ဌပြာဇဥ= စဉ်းလဲသောပညာရှိခြင်း။ (၃) ပရစိတ္တော= သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိတတ်ခြင်း။ (၄) ပရံတတွ= သူတစ်ပါးကျမ်းကို တတ်ခြင်း။ (ဘာသာခြားကို တတ်ခြင်း)။ (၅) ဒုရောမ= ကြောက်မက်ဖွယ်သော မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်ရှိခြင်း။ (၆) ဒုဗ္ဗြိဂယုမာနိ= နက်နဲသော စကားတတ်ခြင်း။

တရားဂုဏ်တော် ၆ ပါး။ ။(၁) သွာက္ခာတော= တရားတော်သည် အစ, အလယ်, အဆုံး ကောင်းသောဂုဏ်။ (၂) သန္ဒိဋ္ဌိကော= ချီးမွမ်းအပ်သော မဂ်ပညာဖြင့် ကိလေသာကို အောင်တတ်သောဂုဏ်။ (၃) အကာလိကော= အခါမလင့် ကောင်းကျိုး

၁။ စာဏကျနီတိ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ချမ်းသာပေးတတ်သောဂုဏ်။ (၄) ဧဟိပဿိကော= လာလှည့် ရှုလည့်ဟူ၍ အစီရင်ကိုခံထိုက်သောဂုဏ်။ (၅) ဩပနေယျိကော= စိတ်နှင့်မခွာဘဲ ဆောင်ခြင်းငှာ ထိုက်သောဂုဏ်။ (၆) ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ= ပညာရှိတို့သည် မိမိတို့စိတ်၌သိအပ်ခံစားအပ်သောဂုဏ်။

တရားနာခြင်း ၆ မျိုး။ ။ (၁) မိမိသန္တာန်၌ရှိသော ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ ခေါင်းပါးစေရန် နာခြင်း။ (၂) သဒ္ဓါ, ပညာ, သမာဓိ ပွားစိမ့်သောငှာ နာခြင်း။ (၃) သောက, ပရိဒေဝကို လွန်မြောက်နိုင်ခြင်းငှာ နာခြင်း။ (၄) ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ ချုပ်ငြိမ်းစိမ့်သောငှာ နာခြင်း။ (၅) မဂ်ဖိုလ်နှင့် လျော်သော ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်ကို သိစိမ့်သောငှာ နာခြင်း။ (၆) သူတစ်ပါးတို့၏ ချီးမွမ်းထောမနာကို ရစိမ့်သောငှာနာခြင်း။

တရားသူကြီး ၆ ဦး။ ။ (၁) အမှုသည်။ (၂) ရွာစား။ (၃) မင်းတို့ သမုတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသူ။ (၄) တရားကြပ်ဆင်တတ်သော သမာသာတိက။ (၅) အနုညာတ။ (၆) မင်းဇကေရာဇ်။

တောင်ဝေးလှူသော အကျိုး ၆ ပါး။ ။ (၁) သားမြေး များခြင်း။ (၂) မထိတ်မလန့်ခြင်း။ (၃) သူတစ်ပါးတို့ အနိုင်အထက် မပြုနိုင်ခြင်း။ (၄) ခပ်သိမ်းသော အစောင့်အရှောက်ရှိခြင်း။ (၅) မချောမချွတ် ရှိခြင်း။ (၆) မတုန်မလှုပ် ရှိခြင်း။

တံခါးမှူးတို့၏ အင်္ဂါ ၆ ပါး။ ။ (၁) ပေါရာဏနဝဇာနန္တ= လူဟောင်း လူသစ်တို့ကို သိခြင်း။ (၂) ဗလဝံ= ခွန်အားကြီးခြင်း။ (၃) ပိယဒဿန= ချစ်ခင်ရှုစဖွယ်ရှိခြင်း။ (၄) သုစိ= စင်ကြယ်သန့်ရှင်းခြင်း။ (၅) ခေဒသဟ= အပင်ပန်းလည်း ခံနိုင်ခြင်း။ (၆) ဒက္ခ= မေးမြန်းစိစစ်ခြင်း၌ လိမ္မာခြင်း။

ထန်းပင်တို့၏အရွယ် ၆ မျိုး။ ။ (၁) ကျေးမြီး= အပင်မှ ပေါက်ခါစ။ (၂) လက်မျှော်။ (၃) ဆင်ခြေပေါ်။ (၄) သမီးလှ။ (၅) ရည်ရ။ (၆) ပင်ထွက်။

ဒါနဝတ္ထု ၆ ပါး။ ။ (၁) ရူပဒါန= အဆင်းအလှူ။ (၂) သဒ္ဒဒါန= အသံအလှူ။ (၃) ဂန္ဓဒါန= အနံ့အလှူ။ (၄) ရသဒါန= ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်အလှူ။ (၅) ဖောဋ္ဌဗ္ဗဒါန= အုံးမွေ့ရာအလှူ။ (၆) ဓမ္မဒါန= တရားပေစာအလှူ။

ဒေါသဖြစ်လွယ်သည့်အခါ ၆–ပါး။ ။ (၁) ခရီးသွားရာမှ ပြန်လာသော အခိုက်။ (၂) ထမင်းစားခါစ အခိုက်။ (၃) အိပ်ရာထစ အခိုက်။ (၄) ဆာလောင် မွတ်သိပ်နေသော အခိုက်။ (၅) ဝေဒနာခံနေရသော အခိုက်။ (၆) စိတ်တွင် အငြိုးဖြစ်နေသော အခိုက်။ (ဝါ) စိတ်တိုနေခိုက်။

နာယကဂုဏ် ၆ ပါး။ ။ (၁) ခမာ= မြေကြီးကဲ့သို့ သည်းခံခြင်း။ (၂) ဇာဂရိယ= နိုးကြားခြင်း၊ အသွားအလာ အနေအထိုင်တို့၌ သတိရှိခြင်း။ (၃) ဥဋ္ဌာန= ငယ်သားတို့ထက် ထကြွလုံ့လရှိခြင်း။ (၄) သံဝိဘာဂ= ဝေဖန်ခွဲခြားနိုင်ခြင်း။ (၅) ဒယာ= သနားချစ်ခင် ကြင်နာခြင်း။ (၆) ဣက္ခဏာ= ပညာရှိတို့ကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းခြင်း။

နိယာမ ၆ ပါး။ ။ (၁) ဗီဇနိယာမ= အမျိုးဗီဇကြောင့် စွဲမြဲခြင်း၊ ဥပမာ ထိကရုံးပင်တို့၌

www.burmeseclassic.com

တို့ထိလိုက်လျှင် ရှုံ့စု၍သွားခြင်း။ မြက်သစ်ပင်တို့ အမျိုးနှင့်တူစွာ သီးကြပွင့်ကြခြင်း။ သံသတ္တုတို့သည် သံလိုက်ရှိရာသို့ အလိုအလျောက်လာရခြင်း စသည်ဖြင့် ပြုပြင်သူမရှိဘဲ ဗီဇရုပ်ကို အစွဲပြု၍ သူ့သဘာဝလျောက် အဖြစ်မြဲသော အမူအရာ။ (၂) ဥတုနိယာမ= ဥတုရာသီအားလျော်စွာ အရပ်ရပ်ရှိ စပါးမျိုး မြက် သစ်ပင်မျိုးတို့၌ သူ့အချိန်ကျလျှင် နှိုးဆော်သူရှိသကဲ့သို့ တညီတညွတ်တည်း သီးကြပွင့်ကြခြင်း။ သူ့အချိန် သူ့အခါ၌ မိုးရွာခြင်း၊ လေတိုက်ခြင်း၊ ဆီးနှင်းကျခြင်း၊ ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာ၌ ဒီရေတက်ခြင်း၊ သူ့အချိန်ကျလျှင် ကမ္ဘာမီးလောင်ခြင်း၊ ကမ္ဘာပျက်မိုးရွာခြင်း၊ ကမ္ဘာပြုမိုးရွာခြင်း စသည်ဖြင့် ပြုပြင်သူမရှိဘဲ ဥတုကိုအစွဲပြု၍ သူ့သဘာဝအလျောက် အဖြစ်မြဲသော အမူအရာ။ (၃) ကမ္မနိယာမ= မကောင်းမှု ကံကြောင့် ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၊ ပဝတ္တိအခါ ဒုဂ္ဂတိ သုဂတိဘုံ၌ မကောင်းကျိုးဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ကောင်းမှုကံကြောင့် ကောင်းကျိုးဖြစ်ပေါ်ခြင်းစသော ပြုပြင်သူမရှိဘဲ ကံကို အစွဲပြု၍ သူ့သဘာဝအလျောက် အဖြစ်မြဲသော အမူအရာ။ (၄) ဓမ္မနိယာမ= ဘုရားလောင်းတို့ ပဋိသန္ဓေနေတော်မူစဉ် ဖွားတော်မူစဉ်ကာလတို့၌ မြေတုန်လှုပ်ခြင်း၊ အရောင်အလင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်း စသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော နိမိတ်ကြီးတို့ဖြစ်ပေါ်ခြင်း။ အဝိဇ္ဇာရှိသော သူတို့သန္တာန်မှာ သင်္ခါရစသည်တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ မဂ်ဉာဏ်နှင့် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်လိုက်သည်ရှိသော် အဝိဇ္ဇာကုန်ခန်းခြင်း၊ သင်္ခါရ စသည်တို့ ကင်းကြခြင်း၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရေနှင့်သေအရက် ရော၍ တိုက်သော်လည်း ရေသာဝင်၍ သေအရက် မဝင်ခြင်း စသည်ဖြင့် တရားဓမ္မကိုအစွဲပြု၍ အဖြစ်မြဲသော အမူအရာထူး။ (၅) စိတ္တနိယာမ= အာရုံ တိုက်ခိုက်လာလျှင် ပြုပြင်စီရင်သူ မရှိဘဲ သူ့သဘာဝ အလျောက် ဝီထိစိတ် တန်းစဉ်၍ အဖြစ်မြဲသော အမူအရာ။ (၆) ယောနိ နိယာမ= အချို့သတ္တဝါအား အခြေမရှိ၊ အချို့၌ အခြေနှစ်ချောင်း၊ အခြေ လေးချောင်း၊ အခြေခြောက်ချောင်း၊ အခြေများစွာ စသည်ဖြင့် အသီးသီးရှိကြခြင်း။ အစွယ်၊ အမြီး၊ အမွေး စသည်တို့၌ အချို့ အဆိပ်ရှိခြင်း၊ အချို့၌ မရှိကြခြင်း၊ ပိုးစုန်းကြူးတို့၌ အရောင် တောက်ပခြင်း၊ ကြိုးကြာငှက်တို့အား ရေနှင့် နွားနို့ရော၍တိုက်သော် ရေမဝင်ဘဲနို့သာဝင်ခြင်း စသည်ဖြင့် ယောနိကိုအစွဲပြု၍ ဇာတ်အမျိုး အားလျော်စွာ မတူ ကွဲလွဲကြသော ဖြစ်မြဲအမူအယာ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်း ယောနိ နိယာမသည် ကမ္မနိယာမ၏ အတွင်းဝင်ဖြစ်၍ ယောနိ နိယာမကို တစ်သီးတခြား မထုတ်ဆိုဘဲ နိယာမ ငါးပါးဟု ပြကြသည်။

နီဝရဏတရား ၆ ပါး(နိဗ္ဗာန်ခရီးကို တားမြစ်ပိတ်ပင်တတ်ခြင်း)။ ။ (၁) ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ= ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၌ တပ်ခြင်း။ (၂) ဗျာပါဒနီဝရဏ= အမျက်ထွက်ခြင်း၊ ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း၊ ခိုက်ရန်များခြင်း။ (၃) ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ = ငိုက်မျဉ်းခြင်း။ (၄) ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ နီဝရဏ= ပျံ့လွင့်ခြင်း၊ အဖန်တလဲလဲ စိုးရိမ်ခြင်း။ (၅) ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ= အာရုံကို မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း၊ ယုံမှားသင်္ကာရှိခြင်း။ (၆) အဝိဇ္ဇာနီဝရဏ= သစ္စာလေးပါး ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒ် တရားစုကို မသိသောမောဟ။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

နေရာအပြစ် ၆–ပါး ။ ။ (၁) ဝေးလွန်းခြင်း။ (၂) နီးလွန်းခြင်း။ (၃) ရှေ့တည့်တည့်ကျခြင်း။ (၄) နောက်စူးစူးကျခြင်း။ (၅) မြင့်ရာအရပ်။ (၆) လေညာ။

နက္ခတ်–နက်သတ်–တာရာ–ကြည်–ကြယ်ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၆ ပါး။ ။ (၁) နက္ခတ္တ။ (၂) ဇောတိ။ (၃) ဘံ။ (၄) တာရာ။ (၅) တာရက။ (၆) ဥဠု။

နတ်ပြည် ၆ ထပ်။ ။ (၁) စတုမဟာရာဇ်= နတ်မင်းကြီးလေးပါး စိုးပိုင်သော နတ်ပြည်။ (၂) တာဝတိံသာ= သုံးကျိပ်သုံးယောက်သော သိကြားမင်းပိုင်နတ်ပြည်။ (၃) ယာမာ= ဆင်းရဲခြင်းမှ ကင်းသော နတ်ပြည်။ (၄) တုသိတာ= စိတ်၏ နှစ်သက်ပြည့်ဖြိုးခြင်း ရှိသော နတ်ပြည်။ (၅) နိမ္မာနရတိ= တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်း၌ မွေ့လျော်သော နတ်ပြည်။ (၆) ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ= တစ်ပါးသော နတ်တို့ ဖန်ဆင်းပြီးသော ကာမဂုဏ်၌ အလိုကို ဖြစ်စေသော နတ်ပြည်။

နိစ္စဒါန ၆ ပါး။ ။ (၁) သစ်ပင် ပန်းမန် စိုက်ပျိုးထားခြင်း။ (၂) လူအပေါင်း တည်းမှီခိုဝင်ရန် ဇရပ် ဆောက်တည်ထားခြင်း။ (၃) လမ်း၊ စောင်းတန်း၊ လှေကား၊ တံတား စသည် ပြုလုပ်ထားခြင်း။ (၄) ရေချမ်းစင်များ တည်ထားခြင်း။ (၅) ရေတွင်း၊ ရေကန်တူးဖော်ခြင်း။ (၆) သိမ်၊ ကျောင်း၊ ပြာသာဒ်၊ ဂူလိုဏ် စသည် ပြုလုပ်ထားခြင်း။

နာမ်စား ၆ မျိုး။ ။ (၁) ပုဂ္ဂလနာမ်စား= လူနတ်ဗြဟ္မာ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစား သုံးခြင်း။ (၂) သပစ္စဂမပုဂ္ဂလနာမ်စား= ကိုယ်သို့ တစ်ဖန်ပြန်၍ သုံးစွဲခြင်း။ (၃) နိဒဿနနာမ်စား= ညွှန်ပြ၍ နာမ်၏အစားသုံးခြင်း။ (၄) ပုစ္ဆာနာမ်စား= နာမ်ကို အမေးပုစ္ဆာနည်းအားဖြင့် မေး၍သုံးခြင်း။ (၅) အပဋ္ဌာနနာမ်စား= သေချာစွာ မပြဋ္ဌာန်းသော နာမ်၏အစားသုံးခြင်း။ (၆) အပဋ္ဌာနသမသ်နာမ်စား= သေချာစွာ မပြဋ္ဌာန်းသော နာမ်အစုအဝေး၏ အစားသုံးခြင်း။

ပထဝီဓာတ်ပျက်ခြင်း လက္ခဏာ ၆ ပါး။ ။ (၁) ခြေဖဝါးပက်လက်ရှိခြင်း။ (၂) ပါးချိတ်ဆက် လျှော့ကျခြင်း။ (၃) နားရွက် လျှော့ကျခြင်း။ (၄) ဆီးဝမ်းကြောကို လက်နှင့် ထောက်လျှင် လက်ရာ အပိန့်ထခြင်း။ (၅) အေးစက်စက်ရှိခြင်း။ (၆) ရွှံ့ချဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ နှမ်းဖတ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဝမ်းလားခြင်း။

ပယောဂ ၆ ပါး။ ။ (၁) သာယတ္တိက= မိမိကိုယ်တိုင်သတ်ခြင်း။ (၂) အာဏတ္တိက= သူတစ်ပါးကို စေခိုင်း၍ သတ်ခြင်း။ (၃) နိဿဂ္ဂိယ= သေနတ်၊ လေး မြား၊ လှံစား စသည်ဖြင့် ပစ်လွှတ်၍ သတ်ခြင်း။ (၄) ထာဝရ= တွင်းတူးခြင်း၊ ဘိ ထောင်ခြင်း စသည်ဖြင့် သတ်ခြင်း။ (၅) ဝိဇ္ဇာမယ= အင်းအိုင်၊ မန္တာန်၊ ဒဏ်ပြန် အတတ် စသည်ဖြင့် သတ်ခြင်း။ (၆) ဣဒ္ဓိမယ= တန်ခိုးဖြင့် သတ်ခြင်း။

ပါဏာတိပါတကံ ပယောဂ ၆ ပါး။ ။ (၁) ကိုယ်တိုင်သတ်ခြင်း။ (၂) လက်နက်ဖြင့်လွှတ်၍ ပစ်၍သတ်ခြင်း။ (၃) သူတစ်ပါးကို သတ်ခိုင်းခြင်း။ (၄) တွင်းကျင်း စသည်နှင့် ထောင်၍ သတ်ခြင်း။ (၅) ဂါထာမန္တာန်အတတ်ဖြင့် သတ်ခြင်း။ (၆) ကံကြောင့် ဖြစ်သော တန်ခိုးဖြင့် သတ်ခြင်း။

www.burmeseclassic.com

ပူဇော်အပ်သော အရပ် ၆ ပါး။ ။ (၁) ပုဗ္ဗဒိသာ= အရှေ့မျက်နှာတည်းဟူသော မိဘနှစ်ပါး။ (၂) ဒက္ခိဏဒိသာ= တောင်မျက်နှာနှင့်တူသော ဆရာမြတ်။ (၃) ပစ္ဆိမဒိသာ= အနောက်မျက်နှာနှင့်တူသော သားမယား။ (၄) ဥတ္တရဒိသာ= မြောက်မျက်နှာနှင့် တူသော မိတ်ဆွေ။ (၅) ဟေဋ္ဌိမဒိသာ= အောက်မျက်နှာနှင့်တူသော ကျေးကျွန်။ (၆) ဥပရိမဒိသာ= အထက်အရပ်နှင့်တူသော ရဟန်း ပုဏ္ဏား ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။

ပေးခြင်း ၆ ပါး။ ။ (၁) ပုညာ= ကောင်းမှု၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပေးခြင်း။ (၂) ပေမ= ချစ်၍ပေးခြင်း။ (၃) ဘယ= ကြောက်၍ပေးခြင်း။ (၄) မောဟ= မိုက်၍ ပေးခြင်း။ (၅) သိက္ခိတ= အတတ်သင်၍ ပေးခြင်း။ (၆) ကာမ= ကာမဂုဏ်ကြောင့် ပေးခြင်း။

ပညာရှိ အပြစ် မယူအပ်သူ ၆ ဦး ။ ။ (၁) ဗာလေစ= သူငယ်၌ လည်းကောင်း။ (၂) ဥမ္မတ္တကေ= သူရူး၌ လည်းကောင်း။ (၃) ဘူပေ= မင်း၌ လည်းကောင်း။ (၄) ဂုရုမာတာပိတုသွပိ= မိဘဆရာတို့၌ လည်းကောင်း။ (၅) သံဃေ= ရဟန်း သံဃာတော်တို့၌ လည်းကောင်း။ (၆) ဇေဋ္ဌေစ ဘာတရိ= အစ်ကိုကြီး၌ လည်းကောင်း အပြစ်မယူအပ်ကုန်။

ပတ္တပိဏ်စွတင်၏အကျိုး ၆ ပါး။ ။ (၁) အထူးထူးသော ဘောဇဉ်၌ တပ်သော တဏှာကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း။ (၂) အလွန်အလိုရှိသောစားခြင်းကို ပယ်ရခြင်း။ (၃) အာဟာရ၌ အတိုင်းအရှည်ကို ရှုခြင်း။ (၄) ခွက်အစရှိသော ဆောင်ရခြင်းကြောင့် ပင်ပန်းခြင်း၏ မဖြစ်ခြင်း။ (၅) မပျံ့လွင့်သော စားခြင်းရှိသည်ဖြစ်ခြင်း။ (၆) အလိုနည်းခြင်း အစရှိသော တရားတို့အား လျော်စွာဖြစ်ခြင်း။

ပတ္တမြားမျိုး ၆ ပါး။ ။ (၁) စိဝရက္ခာန်= အချင်းချင်းနီသော အဆင်း၊ အတွင်း ကြာခံသည်။ (၂) ဂေါမူလာ= ပန်းခရားပွင့် အဆင်း၊ အတွင်းကား ကြာခံသည်။ (၃) ကွမ်းပြင်ရေ= ရောင်ခြည်လင်းသည်၊ အတွင်းကား ငင်းနည်းရှိ၏။ (၄) မသီခံ= ဟင်းမျိုးသစ်ကဲ့သို့ရှိ၏၊ အတွင်းကား ငင်းနည်းရှိ၏။ (၅) ဇောလီ= မဏိခပ်မွဲမွဲရှိ၏။ အတွင်းကား ငင်းနည်းရှိ၏။ (၆) သီဟိုဠ်ရည်= အရောင်အဆင်း အထက်နည်းရှိ၏။

ပတ္တမြားအပြစ် ၆ ပါး။ ။ (၁) သားညစ်သားပုပ်။ (၂) သတ်ဆတ်။ (၃) သားထပ်။ (၄) အသားဝင်။ (၅) လေတွင်း။ (၆) ဂေါ်ဝင်။

ပျက်စီးကြောင်းတရား ၆ ပါး။ ။ (၁) ဥဿူရသေသျံ= နေမြင့်အောင် အိပ်ခြင်း။ (၂) အလသျံ= ပျင်းခြင်း။ (၃) စဏ္ဍိက္ကံ= အမူအကျင့် အဆိုအမိန့် ရက်ရော ကြမ်းကြုတ်ခြင်း။ (၄) ဒီဃသောဏ္ဍိကံ= သေသောက်ကြူးခြင်း။ (၅) ဧကဿ အဒ္ဓါနဂမနံ= တစ်ယောက်တည်း ခရီးရှည်သွားခြင်း။ (၆) ပရဒါရုပသေဝနံ= သူ့မယားကိုလည်း ယဉ်ပါး ဖျက်ဆီးခြင်း။

ပျင်းရိခြင်း ၆ မျိုး။ ။ (၁) ချမ်းလှသေးသည် ဟူသော အကြောင်းဖြင့် ပျင်းခြင်း။ (၂) ပူလှသေးသည်ဟူသော အကြောင်းဖြင့် ပျင်းခြင်း။ (၃) စောလွန်းလှသေးသည် ဟူသော အကြောင်းဖြင့် ပျင်းခြင်း။ (၄) မိုးချုပ်လှပြီ ဟူသော အကြောင်းဖြင့်

www.burmeseclassic.com

ပျင်းရိခြင်း။ (၅) ဆာလောင်လှသေးသည်ဟူသော အကြောင်းဖြင့် ပျင်းရိခြင်း။ (၆) ဝမ်းဝလှသေးသည်ဟူသောအကြောင်းဖြင့် ပျင်းခြင်း။

ဗေဒင်၏အင်္ဂါကျမ်း ၆ ပါး။ ။ (၁) သိက္ခာ။ (၂) ကမ္ပ။ (၃) ဗျာကရဏ။ (၄) ဆန္ဒ။ (၅) ဇောတိသတ္ထ။ (၆) နိရုတ္တိ။

ဗျည်း ၃၃ လုံးကို ဝဂ်ဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း ၆ ပါး။ ။ (၁) ကဝဂ်=က၊ခ၊ဂ၊ဃ၊င။ (၂) စဝဂ်= စ၊ဆ၊ဇ၊ဈ၊ည။ (၃) ဋဝဂ် ဋ၊ဌ၊ဍ၊ဎ၊ဏ။ (၄)တဝဂ်= တ၊ထ၊ဒ၊ဓ၊န။ (၅) ပဝဂ်= ပ၊ဖ၊ဗ၊ဘ၊မ။ (၆) အဝဂ်= ယ၊ရ၊လ၊ဝ၊သ၊ဟ၊ဠ၊အ။

ဘုရားနောက်သို့ အလုပ်အကျွေးအဖြစ် ရဟန်းပြုကြသော သာကီဝင်မင်းသား ၆ ယောက်။ ။(၁)အနုရုဒ္ဓါ။ (၂)အာနန္ဒာ။ (၃) ဘဒ္ဒိယ။ (၄) ကိမိလ။ (၅) ဘဂု။ (၆) ဒေဝဒတ်။ (ဥပါလိကား ဆတ္တာသည်မျှသာ ဖြစ်၏။)

ဘုန်းတော် ၆ ပါး။ ။ (၁) ဣဿရိယ= အစိုးရခြင်း။ (၂) ဓမ္မ= ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) ယသ= အခြံအရံနှင့် တင့်တယ် ပေါများခြင်း။ (၄) သီရိ= အသရေတော်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၅) ကာမ= အလိုတော်ရှိရာ ပြည့်စုံနိုင်ခြင်း။ (၆) ပယတ္တ= အား, လုံ့လတော်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

ဘုံလျှို အခင်းလှူသော အကျိုး ၆ ပါး။ ။ (၁) ညီညွတ်သော ကိုယ်ရှိခြင်း။ (၂) သူတစ်ပါးတို့ ရိုသေခြင်း။ (၃) ရှုကြည့်ချင်ဖွယ်သော ကိုယ်ရှိခြင်း။ (၄) အခြံအရံများခြင်း။ (၅) အထူးထူးသော အခင်းတို့ကို ရခြင်း။ (၆) နူးညံ့ခြင်း။

မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ရှိ ငါးကြီး ၆ စင်း ။ ။ (၁) တိမိရ= အလျားယူဇနာ တစ်ထောင်ရှိ၏၊ နားတို့ကို လည်းကောင်း အမြီးတို့ကို လည်းကောင်း လှုပ်သော် ယူဇနာတစ်ရာမျှသောရေသည် လှုပ်၏။ (၂) တိပိင်္ဂလ= အလျား ယူဇနာ တစ်ထောင်စီရှိ၏၊ နားတို့ကိုလည်းကောင်း အမြီးတို့ကိုလည်းကောင်း လှုပ်သော် ယူဇနာတစ်ရာမျှသော ရေသည် လှုပ်၏။ (၃) တိမိရတိပိင်္ဂလ= နားနှစ်ဖက်ကို လှုပ်၍ ခေါင်းအမြီးနှင့်တကွ မြူးတူးသော် ယူဇနာ ၇၀၀ လှုပ်၏၊ ယူဇနာသုံးရှိရေသည် ၎င်းတို့၏ ကျောက်ကုန်းကို လွှမ်း၍ မစီးနိုင်။ (၄) အာနန္ဒာ= အလျားယူဇနာ ငါးရာ ရှိ၏။ (၅) တိမိအာနန္ဒာ= အလျား ယူဇနာ ငါးရာရှိ၏။ (၆) ဇွောရဟ= အလျား ယူဇနာ ငါးရာရှိ၏ ။

မာဂဓ(မူလ)ဘာသာကိုပြောသူ ၆ ဦး။ ။ (၁) ကမ္ဘာဦးက စ၍ ဖြစ်သောလူ။ (၂) ဘုရား။ (၃) ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။ (၄) နတ်။ (၅) ဗြဟ္မာ။ (၆) မည်သည့်စကားကိုမျှ မကြားဖူးသေးသောသူငယ်။

မင်းတို့ကျင့်ရာ အကျင့် ၆ ပါး။ ။ (၁) လယ်လုပ်ခြင်း။ (၂) ကုန်သွယ်ခြင်း။ (၃) မြို့ပြတန်ဆောင်းပြုခြင်း။ (၄) ဆင်ဖမ်းခြင်း။ (၅) ရွှေငွေဆည်းပူးခြင်း။ (၆) ပျက်စီးသော ပြည်ရွာတို့ကို ပြုစုတည်ထောင်ခြင်း။

မိတ်ဆွေပျက် ၆ ယောက်။ ။ (၁) အလောင်းအစားပြုတတ်သောသူ။ (၂)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မိန်းမလိုက်စားသောသူ။ (၃) သေရည်သေရက် သောက်စားသောသူ။ (၄) ပ,လွှား ဂုဏ်ပြုတတ်သောသူ။ (၅) လှည့်စားတတ်သောသူ။ (၆) နိုင်လိုမင်းထက် နှိပ်စက် လုယူတတ်သောသူ။

မိန်းမတို့၌ အပြစ် ၆ ပါး။ ။ (၁) အတိဒီဃော= အရပ် အလွန်မြင့်လွန်းခြင်း။ (၂) အတိရဿော = အရပ် အလွန် ပုခြင်း။ (၃) အတိထူလ = အလွန် ဝလွန်းခြင်း။ (၄) အတိကိသ= အလွန်ပိန်လွန်းခြင်း။ (၅) အတိဩဒါတ= အလွန်ဖြူလွန်းခြင်း။ (၆) အတိကာဠ= အလွန်မည်းလွန်းခြင်း။

မိန်းမမြတ်တို့၏ အကျင့် ၆ ပါး။ ။ (၁) မိမိ လင်အား ကာယကံ, ဝစီကံနှင့် မထီမဲ့မြင်မပြု။ (၂) မိမိလင်က ရိုသေလေးမြတ်သူတို့ကို မိမိက ရိုသေလေးမြတ်ခြင်း။ (၃) အိမ်မှုကိစ္စ၌ လုံ့လထကြွ ဝီရိယရှိခြင်း။ (၄) အစေခံ ခြွေရံသင်းပင်းတို့ကို ထိုက်သလောက် ထောက်ပံ့ချီးမြှောက်ခြင်း။ (၅) လင်၏ နှစ်သက်ဖွယ်တို့ကို ပြုကျင့်ခြင်း။ (၆) လင်သား ရှာမှီးအပ်သော ဥစ္စာကို ကောင်းစွာထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း။

မိန်းမယုတ်တို့၏ အပြစ် ၆ ပါး။ ။ (၁) သေအရက်ကို သောက်စားခြင်း။ (၂) အိမ်ထောင်မှုဝန်ကို မပြုမစုပျင်းရိခြင်း။ (၃) လင်ကို ရန်တွေ့တတ်ခြင်း။ (၄) သူတစ်ပါးအိမ် သွားလာ လည်ပတ်တတ်ခြင်း။ (၅) ယောကျ်ားတစ်ပါးနှင့် အကျွမ်းတဝင် နေခြင်း။ (၆) အိမ်တံခါး၌ အမြဲနေ၍ ယောကျ်ားတစ်ပါးကို ကြည့်ရှု မျှော်တတ်ခြင်း။

မြို့အင်္ဂါ ၆–ပါး။ ။ (၁) ကျုံးမြောင်း။ (၂) တံတိုင်း။ (၃) ပစ္စင်။ (၄) ရင်တား။ (၅) တံခါး။ (၆) သူရဲခို။

ရသာ ၆ ပါးနှင့် ဂိုဏ်း ၆ ပါး။ ။ (၁) အချို–အဆိမ့်–မဓုရဂိုဏ်း= ပထဝီနှင့် အာပေါကြောင့် ဖြစ်၏။ (၂) အချဉ်–အမ္ဗိလဂိုဏ်း= တေဇောနှင့် ပထဝီကြောင့် ဖြစ်၏။ (၃) အငန်–လဝဏ်ဂိုဏ်း= တေဇောနှင့် အာပေါကြောင့် ဖြစ်၏။ (၄) အခါး= တိတ္တရဂိုဏ်း= အာကာသဓာတ်နှင့် ဝါယောဓာတ်ကြောင့် ဖြစ်၏။ (၅) အစပ်–ကဋုကဂိုဏ်း = တေဇောဓာတ်နှင့် ဝါယောဓာတ်ကြောင့် ဖြစ်၏။ (၆) အဖန်–ကသာဝဂိုဏ်း= ပထဝီဓာတ် ဝါယောဓာတ်ကြောင့် ဖြစ်၏။

ရဟန်းကျင့်ဝတ် ၆ ပါး။ ။ (၁) မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်ရန် တရားဟောပြဆုံးမခြင်း။ (၂) ကောင်းရာသုဂတိ ရောက်နိုင်ရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခြင်း။ (၃) ဓမ္မဒေသနာ အသစ်တို့ကို ဟောကြားခြင်း။ (၄) နာပြီးသော တရားတို့ကို မှတ်မိအောင် ပြန်၍ဟောကြားခြင်း။ (၅) သံသရာ ဘဝတို့၌ ဒါယကာ၏ ကောင်းကျိုးကို လိုလားခြင်း။ (၆) မေတ္တာစိတ်နှင့် ယှဉ်၍ အကျိုးလိုလားခြင်း။

ရဟန်းတို့ မသုံးအပ်သော ကနုတ် ၆ မျိုး ။ ။ (၁) အကွဲပါသောကနုတ်။ (၂) အဆစ်ပါသော ကနုတ်။ (၃) အဖုအထစ်ပါသော ကနုတ်။ (၄) ဆူးရှိသော ကနုတ်။ (၅) အခေါင်းရှိသော ကနုတ်။ (၆) ကြမ်းတမ်းသော ကနုတ်။

ရဟန်းတို့ အာပတ်သင့်ခြင်း အကြောင်း ၆ ပါး။ ။ (၁) အလဇ္ဇိတာ= အရှက်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မရှိခြင်း။ (၂) အညာဏတာ= သိက္ခာပုဒ်ကို မသိခြင်း။ (၃) ကုက္ကုစ္စပကတတာ= ယုံမှားသံသယရှိခြင်း။ (၄) အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာ= မအပ်သည်၌ အပ်သည်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း။ (၅) ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာ= အပ်သည်၌ မအပ်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း။ (၆) သတိသမ္မောသတာ= သတိတွေဝေခြင်း။

ရဟန်းတို့၌ အပ်သော သင်္ကန်း ၆ ထည်။ ။ (၁) ခေါမတိုင်းဖြစ်ပုဆိုး။ (၂) ဝါချည်ပုဆိုး။ (၃) ပိုးချည်ပုဆိုး။ (၄) ကမ္ဗလာ။ (၅) လျှော်ပုဆိုး။ (၆) ၎င်းငါးပါးတို့ဖြင့် ရောစ၍ ရက်သောပုဆိုး။

ရယ်မောခြင်း ၆ မျိုး။ ။ (၁) သိတ= မျက်လုံးနှုတ်ခမ်း အနေပျက်ရုံ ပြုံးခြင်း။ (၂) ဟသိတ= သွားပေါ်ရုံကလေးပြုံးခြင်း။ (၃) ဝိဟသိတ= ပကတိသော အသံ ညင်းညင်း ထွက်ရုံရယ်ခြင်း။ (၄) ဥပဟသိတ= ပခုံး ဦးခေါင်းလှုပ်အောင် ရယ်ခြင်း။ (၅) အပဟသိတ= မျက်ရေထွက်အောင် ရယ်ခြင်း။ (၆) အတိဟသိတ= ခြေပစ် လက်ပစ် မရှုမရှိုက်နိုင်အောင် ရယ်ခြင်း။

(သူမြတ်တို့ ၁၊၂ နှင့် ရယ်သည်၊ အလယ်တန်းစားတို့ ၃၊၄ နှင့် ရယ်သည်၊ သူယုတ်တို့ ၅၊၆ နှင့် ရယ်သည်။

ရဲမက် လက်နက်ကိုင် အမှုထမ်း ၆ မျိုး။ ။ (၁) မောလ။ (၂) ဘူတ။ (၃) သေနာ။ (၄) သခ်ိါ။ (၅) ရိပု= ရန်သူဘက်မှ ရသော သုံ့ပန်းအမှုထမ်း။ (၆) အဋ္ဋဝိက။

ရောင်ခြည်တော် ၆ ပါး။ ။ (၁) နီလ= အညိုရောင်။ (၂) ပီတ= ရွှေရောင်။ (၃) လောဟိတ= အနီရောင်။ (၄) ဩဒါတ= အဖြူရောင်။ (၅) မဥ္ဇိဋ္ဌ= မောင်းသော အရောင်။ (၆) ပဘဿရ= ပြိုးပြိုးပြက်သော အရောင်။

ရှောင်ကြဉ်သွားအပ်သော အရာ ၆ ဦး။ ။ (၁) အဂ္ဂိ=မီး။ (၂) အာပေါ= ရေ။ (၃) ဣတ္ထိ= မိန်းမ။ (၄) မိဋ္ဌော= သူမိုက်။ (၅) သပ္ပေါ= မြွေ။ (၆) ရာဇကုလာနိ= မင်းမျိုး။

ရွှေတိုက်ဝန် အင်္ဂါ ၆ ပါး။ ။ (၁) ကုလပုဋ္ဌဇ= အမျိုးအစဉ်အဆက် ဖြောင့်မတ်ခြင်း။ (၂) ဝိနိတ= မြဲမြဲစွာ စောင့်တတ်ခြင်း။ (၃) သဗ္ဗရတနာဇနက= ရတနာအမျိုးမျိုးကို သိတတ်ခြင်း။ (၄) သုစိ= ဖော်ရွေ စင်ကြယ်ခြင်း။ (၅) အဝိရဒ္ဓ= မချွတ်ယွင်းအောင် ရွက်ဆောင်တတ်ခြင်း။ (၆) သာဓု= ကောင်းသော နှလုံး ရှိခြင်း။

လောကီလောကုတ္တရာ အကျိုး ပျက်စီးကြောင်း အမှု ၆ ပါး။ ။ (၁) နိဒ္ဒ=နေ့ညမစဲ အမြဲအိပ်ခြင်း။ (၂) ဘန္တ= ထိုင်မိ လဲမိသည့်နေရာမှ မထချင်, မကြွချင်ခြင်း။ (၃) ဘယ= မကြောက်တန်ဘဲလျက် ကြောက်ရွံ့ခြင်း။ (၄) ကောခ= စိတ်မဆိုးတန် ဘဲလျက် စိတ်ဆိုးခြင်း။ (၅) အလသျ= လွန်စွာ ပျင်းရိခြင်း။ (၆) ဒီဃသုတ္တတ= အလုပ်ကိစ္စကို နေ့ရက်ဆွဲငင်၍ ဖင့်နွဲခြင်း။

လောကီအကျိုး ပွားတိုးနိုင်ရာ အကြောင်း ၆ ပါး။ ။(၁) မယားကောင်းကို ရခြင်း။ (၂) သားအလိမ္မာကို မွေးရခြင်း။ (၃) ဥစ္စာပစ္စည်း ပေါများခြင်း။ (၄)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မိမိကိုယ်တိုင် မြော်မြင်လိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ရှိခြင်း။ (၅) သီတင်းသီလ မြဲခြင်း။ (၆) ရောဂါဝေဒနာ မငြိတွယ်ခြင်း။

လောင်းတမ်းကစားသူ အပြစ် ၆ ပါး။ ။(၁) နိုင်သူ၌ ရှုံးသူတို့က အငြိုးထားခြင်း။ (၂) မိမိရှုံးခဲ့သော် စိတ်နှလုံးပူဆွေးတတ်ခြင်း။ (၃) စည်းစိမ်ဥစ္စာကုန်ခန်း လျော့ပါးခြင်း။ (၄) တရားသဘင် ရုံးပြင်ကနားတို့၌ သက်သေလူကြီးအဖြစ် အပယ်ခံရခြင်း။ (၅) မိတ်ဆွေကောင်းတို့က ရှုတ်ချပြောဆိုတတ်ခြင်း။ (၆) သူတစ်ပါး သားသမီးကထိမ်းမြားရန် ငြင်းရှောင်ခံရတတ်ခြင်း။

ဝါယောဓာတ် ၆ ပါး။ ။ (၁)အဿာသ= ထွက်သက်လေ။ (၂) ပဿာသ= ဝင်သက်လေ။ (၃) ဥဒ္ဓံဂါတ= အထက်သို့ ဆန်သောလေ။ (၄) အဓောဂါတ= အောက်သို့ စုန်သောလေ။ (၅) ကောဋ္ဌာသယ= တစ်ကိုယ်လုံး ကိန်းသောလေ။ (၆) အန္တနုသာရီ= အူတွင်း၌ တည်သောလေ။

ဝိရောဓိ ၆ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဒေသဝိရောဓိ= ဥတုရာသီအလိုက် ပွင့်သောပန်းတို့ကို ကြည်း၌ဖြစ်သည်ကို ရေ၌ဖြစ်သည်၊ ရေ၌ဖြစ်သည်ကို ကြည်း၌ဖြစ်သည် စသည်ဖြင့် ပြောင်းပြန်ရေးသားခြင်း။ (၂) ကာလဝိရောဓိ= ခေတ်ကာလအလိုက် မည်သည့်အရာမျိုးမဆို ပေါ်ပေါက်လာရကား ဖြစ်လွယ် ပျက်လွယ် အတည်တကျ အဖတ် မတင်မရေမလည်စည်များ။ (၃) ကလာဝိရောဓိ= တူရိယာနှင့် ဆိုင်သော တီးမှုတ်မှုမျိုးတို့၌လည်းကောင်း၊ သီချင်း အဆိုမှုတ်တို့၌ လည်းကောင်း စည်း ဒုံး လင်းကွင်း ချက်မကျခြင်း။ (၄) လောကဝိရောဓိ= မည်သည့်စည်းကမ်း နည်းလမ်း မဆို တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်း စသော မည်သည့်အသင်း အစည်းအဝေးမဆို လူတို့၏ ဓမ္မတာ သဘာဝနှင့် မညီညွတ်ခြင်း။ (၅) ဉာယဝိရောဓိ= လျော်ကန် သင့်မြတ်သောအရာ စသည်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ခြင်း။ (၆) အာဂမဝိရောဓိ= ပိဋကတ်သုံးပုံ အာဂုံ ယုတ္တိနှင့်တကွ ထင်ထင်ရှားရှား ရှိသည်ကို မလိုက်မနာခံဘဲ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ယူသော အမှုအရာ။

ဝီထိ ၆ ပါး၊ ဒွါရ ၆ ပါး။ ။ (၁) စက္ခုဒွါရဝီထိ= စက္ခုဒွါ၌ အတန်းအစဉ်။ (၂) သောတဒွါရဝီထိ= သောတဒွါရ၌ အတန်းအစဉ်။ (၃) ဃာနဒွါရဝီထိ= ဃာနဒွါရ၌ အတန်းစဉ်။ (၄) ဇိဝှာဒွါရဝီထိ= ဇိဝှာဒွါရ၌ အတန်းအစဉ်။ (၅) ကာယဒွါရဝီထိ= ကာယဒွါရ၌ အတန်းအစဉ်။ (၆) မနောဒွါရဝီထိ= မနောဒွါရ၌ အတန်းအစဉ်။ (ဝီထိမပါလျှင် ဒွါရခြောက်ပါးမည်၏။)။

ဝါကျဒေါသ ၆ ပါး[၂]။ ။(၁) အပက္ကမဒေါသ=ရှေ့နောက်စကားအစဉ် မညီမညွတ်ချွတ်ယွင်းခြင်း။ (၂) ဩစိတြဟီနဒေါသ= ကိုယ်ကိုချီးမြှင့်၍ ဆိုခြင်း၊ ရှေ့ဆို နှောင်းပျက် ယုတ္တိမရှိအောင်ဆိုခြင်း။ (၃) ဘဂ္ဂရီတိ ဒေါသ= ဝိဘတ် အနက်စဉ် ကျိုးပြတ်ခြင်း။ (၄) သသံသယဒေါသ= အနက်အဓိပ္ပာယ် အမျိုးမျိုး ယူရန်ရှိ၍ ယုံမှားသဖွယ်

---

[၁]။ သုဗောဓာလင်္ကာရ

[၂]။ သုဗောဓာလင်္ကာရ

www.burmeseclassic.com

ရှိခြင်း။ (၅) ဂါမ္ဗဒေါသ= ဝါကျ အသွားအလာ ကောင်းသော်လည်း အနက် အဓိပ္ပာယ်မှာ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းခြင်း။ (၆) ဒုဋ္ဌာလင်္ကာရဒေါသ= အလင်္ကာကို ဖျက်၍ဆိုခြင်း။

ဝိညာဏ် ၆ ပါး။ ။ (၁) စက္ခုဝိညာဏ်= မျက်စိအိမ်၌အသိ။ (၂) သောတ ဝိညာဏ်= နားအိမ်၌အသိ။ (၃) ဃာနဝိညာဏ်= နှာခေါင်းအိမ်၌အသိ။ (၄) ဇိဝှာ ဝိညာဏ်= လျှာအိမ်၌အသိ။ (၅) ကာယဝိညာဏ်= တစ်ကိုယ်လုံး၌အသိ။ (၆) မနောဝိညာဏ်= နှလုံးအိမ်၌မနောအသိ။

ဝံသ ၆ ပါး။ ။ (၁) ဒလိဒ္ဒဝံသ= ဆင်းရဲသားအကြောင်းကို စပ်ဆိုသောအခါ အစ၌ 'က–ခ–ဂ–ဃ–င' ၎င်းအက္ခရာတို့ဖြင့် ချီစပ်ရာ၏။ (၂) အမစ္စဝံသ= မှူးတော် မတ်တော်များအကြောင်း စပ်ဆိုသောအခါ အစ၌ 'စ–ဆ–ဇ–ဈ–ည' ၎င်းအက္ခရာတို့ဖြင့် ချီစပ်ရာ၏။ (၃) ဂဟပတိဝံသ= သူကြွယ်မျိုးကို စပ်ဆိုရာ အစ၌ 'ဋ–ဌ–ဍ–ဎ–ဏ' ၎င်းအက္ခရာတို့ဖြင့် ချီစပ်ရာ၏။ (၄) သေဋ္ဌဝံသ= သူဌေးမျိုးတို့ အကြောင်းကို စပ်ဆိုသောအခါ အစ၌ 'တ–ထ–ဒ–ဓ–န' ၎င်းအက္ခရာတို့ဖြင့် ချီစပ် ရာ၏။ (၅) ရတနတ္တယဝံသ= ရတနာသုံးပါးအကြောင်းကို စပ်ဆိုသောအခါ အစ၌ 'ပ–ဖ–ဗ–ဘ–မ' ၎င်းအက္ခရာတို့ဖြင့် ချီစပ်ရာ၏။ (၆) ဗြာဟ္မဏဝံသ= ပုဏ္ဏားမျိုး အကြောင်းကို စပ်ဆိုရာ အစ၌ 'ယ–ရ–လ–ဝ–သ–ဟ' ၎င်းအက္ခရာတို့ဖြင့် အစချီ စပ်ရာ၏။

သဘင်ပွဲလမ်းအပြစ် ၆ ပါး။ ။ (၁) ကခြင်း။ (၂) သီဆိုခြင်း။ (၃) အတီး အမှုတ် တီးခြင်း။ (၄) အကျိုးမရှိသော စကားကိုဆိုခြင်း။ (၅) လက်ခုပ်တီး၍ အပေါင်း ဖွဲ့ခြင်း။ (၆) အိုးစည်တီးခြင်း။

သမားတို့ သွေးစမ်းရာသော ဌာန ၆ ပါး။ ။(၁)လက်ကောက်ဝတ်။ (၂) လက်မရင်း။ (၃) လက်ဝါး။ (၄) ခြေမရင်း။ (၅) ခြေဖမိုးအထက်။ (၆) ခြေမျက်စိအောက်။

သုရာမေရယကံ အပြစ် ၆ ပါး။ ။ (၁) အငြင်းအခုံများခြင်း။ (၂) မျက်စိစသော အနာမျိုးဖြစ်ခြင်း။ (၃) အကျော်အစောမဲ့ခြင်း။ (၄) ကိုယ်အင်္ဂါအလုံခြင်း။ (၅) ပညာမဲ့ခြင်း။ (၆) ပစ္စည်းဥစ္စာ ကုန်ခန်းခြင်း။

သေရည်သောက်စားခြင်း အပြစ် ၆ ပါး။ ။ (၁) ဥစ္စာကုန်ခန်းခြင်း။ (၂) ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားတတ်ခြင်း။ (၃) ရောဂါအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်း။ (၄) ဂုဏ်သတင်း ပျက်စီး ခြင်း။ (၅) ကိုယ်လက်အင်္ဂါ မလုံသဖြင့် အရှက်ရတတ်ခြင်း။ (၆) ပညာနည်းပါးခြင်း။

သိက္ခမာန်တို့၏ သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါး။ ။ (၁) ပါဏာတိပါတာဝေရမဏီ= သူတစ်ပါး အသက်ကို မသတ်ခြင်း။ (၂) အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ= သူတစ်ပါးဥစ္စာ မခိုးမယူခြင်း။ (၃) အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏီ=မေထုန်မှီဝဲခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၄) မုသာဝါဒါ ဝေရ မဏီ=မုသားမသုံးခြင်း။ (၅) သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီ= သေရည် သေရက် ရှောင်ခြင်း။ (၆) ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏီ= နေ့လွဲညစာစားခြင်းမှရှောင် ခြင်း။ (ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ကို နှစ်နှစ်တိုင်တိုင် ထိန်းရ၏။)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သံတော်ခံ၏အင်္ဂါ ၆ ပါး။ ။ (၁) ပညဝံ= ပညာလည်းရှိထသော။ (၂) ဝါကျဝံ= စကားအချိတ်အဆက်ကိုလည်း သိထသော။ (၃) သူရံ= ရဲရင့်ထသော။ (၄) ပရစိတ္တာနုလက္ခဏံ= သူတစ်ပါးတို့၏စိတ်ကို သိမှတ်ထသော။ (၅) သန္တံ= ယဉ်ကျေးသောစိတ်ရှိထသော။ (၆) ယထောက္တဝါဒိဥ္စ= ဆိုတိုင်းပြန်ကြားထသော။

ဟိတ် ၆ ပါး။ ။(၁) လောဘဟိတ်= တပ်မက်ခြင်း။ (၂) ဒေါသဟိတ်= ပြစ်မှားခြင်း။ (၃) မောဟိတ်= တွေဝေခြင်း (မသိတတ်ခြင်း) (၄) အလောဘဟိတ်= တပ်မက်ခြင်းမရှိ။ (၅) အဒေါသဟိတ်= ပြစ်မှားခြင်းမရှိ။ (၆) အမောဟဟိတ်= တွေဝေခြင်းမရှိ။

အကြီးအမှူးတို့၏ အင်္ဂါ ၆ ပါး။ ။ (၁) နာယကဂုဏ်ခြောက်ပါးပင် ဖြစ်သည်။

အကျွမ်းတဝင် မထွက်ရာသော ၆ ဌာန။ ။ (၁) ပြည့်တန်ဆာမအိမ်။ (၂) လင်ကွာ မိန်းမအိမ်။ (၃) မုဆိုးမအိမ်။ (၄) အပျိုဟိုင်းကြီးများအိမ်။ (၅) ပဏ္ဍုက်၏ အိမ်= ဘိက္ခုနီအိမ်ဟုလည်း ပြ၏။ (၆) သေသောက်ကြူးအိမ်။

အခါမဲ့သွားခြင်း အပြစ် ၆ ပါး။ ။ (၁) မိမိမရှိခိုက် သားမယားကို အစော်ကားခံရတတ်ခြင်း။ (၂) မိမိဥစ္စာကို သူတစ်ပါးတို့ အလွယ်နှင့် ယူနိုင်ခြင်း။ (၃) မိမိအားရန်သူတို့က အလွယ်နှင့် ကြံစည်သတ်ပုတ်နိုင်ခြင်း။ (၄) မကောင်းသော အခြေအနေနှင့် တွေ့တတ်ခြင်း။ (၅) သူတစ်ပါးနှင့် မှား၍ အနှိပ်စက်ခံရတတ်ခြင်း။ (၆) သူတစ်ပါး၏ အစွပ်အစွဲကို ခံရတတ်ခြင်း။

အခေါဘဏီတပ်တွင် ပါဝင်သော စစ်ဖွဲ့ ၆ မျိုးနှင့် ဖွဲ့နည်း။ ။(၁) ဆင်တစ်စီးတွင်= ဆင်စီးသူရဲ၊ ကုန်းလယ်စီး၊ နောက်ပဲ့စီး၊ လှံကမ်း 'လက်ယာ လက်ဝဲ' နှစ်ယောက်စီ၊ ဆင်ခြေဖုံး၊ ဆင်မြီးစောင့်၊ ဆင်ကံကျွေး၊ ၁၀ ယောက်။ (၂) မြင်းတစ်စီးတွင်= မြင်းစီးသူရဲ၊ လှံကမ်း လက်ယာ လက်ဝဲ၊ မြင်းကံကျွေး၊ ၄ ယောက်။ (၃) ရထား တစ်စီးတွင်= ရထားစီးသူရဲ၊ နပန်းစောင့် လက်ယာ လက်ဝဲ၊ လှံကမ်း လက်ယာ လက်ဝဲ၊ ၅ ယောက်။(၄) သူရဲကောင်း။(၅) သမီးကညာ။ (၆) အလုပ်အကျွေး။ ဆင် တစ်စီးကို ရထား တစ်ရာ ရံသည်။ ရထားတစ်စီးကို မြင်းတစ်ရာ ရံသည်။ မြင်းတစ်စီးကို သူရဲကောင်းတစ်ရာ ရံသည်။ သူရဲကောင်းတစ်ယောက်ကို သမီးကညာ တစ်ရာ ရံသည်။ သမီးကညာတစ်ယောက်ကို အလုပ်အကျွေး မိန်းမတစ်ရာ ရံသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဆင်ကိုးထောင်၊ ရထားကိုးသိန်း၊ မြင်းကိုးကုဋေ၊ သူရဲကောင်းကုဋေကိုးရာ၊ သမီးကညာ ကုဋေကိုးသောင်း၊ အလုပ်အကျွေးမိန်းမ ကုဋေ ကိုးသန်း၊ အလုံးစုံ ပေါင်းသော် အခေါဘဏီ ဖြစ်၏။

စုစုလျှပေါင်း (၉၀၉၀၉၀၉၀၉၀၉၀၀၀)။

အရှယ်ကလပ်စည်း ၆ ပါး ။ ။ (၁) စက္ခုဒသက ကလာပ်။ (၂) သောတဒသက ကလာပ်။ (၃) ဃာနဒသက ကလာပ်။ (၄) ဇိဝှာဒသက ကလာပ်။ (၅) ဝတ္ထုဒသက ကလာပ်။ (၆) သဒ္ဒနဝက ကလာပ်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အငြိမ့်တီးမျိုး ၆ ပါး။ ။ (၁) စောင်း။ (၂) ညှင်း။ (၃) မိကျောင်း။ (၄) အောင်းကလေး။ (၅) ပတ္တလား။ (၆) တယော။

အစပ် ၆ ပါး။ ။ (၁) ချိန်ခွင်လျှာ စပ်နည်း= ချိန်ခွင်လျှာသည် အလယ်ဗဟို၌ တည့်တည့်မတ်မတ်နေသကဲ့သို့ အလယ်ချက်ဖြစ်သော အသတ်သည် ရှေ့နောက် ဝဲယာမလိုက်ပါသော စပ်နည်းမျိုးဖြစ်သည်။ (၂) ဘီလူးရယ်စပ်နည်း= ပျို့ကဗျာ လင်္ကာတို့၏သဘောရင်းမှာ သုံးပိုဒ်ရှိ အစပ်တို့သည် အသတ်ကာရံ သုံးချက် ညီညွတ်စွာ စပ်ရိုးရှိသော်လည်း ကာရံသုံးချက်ကို မငဲ့ဘဲ နှစ်ချက်ဖြင့်ယိမ်း၍ ဘီလူးရယ်ကဲ့သို့ မဖွယ်မရာ စပ်နည်းမျိုးဖြစ်သည်။ (၃) ဦးတိုက်စပ်နည်း= ပထမပိုဒ် အဆုံးကာရံနှင့် ဒုတိယပိုဒ်အစကာရံကို ဦးတိုက်၍ စပ်နည်းမျိုးဖြစ်သည်။ (၄) ထိပ်ချင်းခပ် စပ်နည်း= ပထမပိုဒ်၌ ပညတ်သံ၊ လဟုသံ၊ အလိုမရှိအပ်သော အသံတို့ကိုထား၍ ဒုတိယနှင့် တတိယပိုဒ်တို့တွင် ပရမတ်သံ၊ ဂရုသံ၊ အလိုရှိအပ်သော အသံတို့ကို ထားလျက် စပ်သည့်စပ်နည်းမျိုးဖြစ်သည်။ (၅) ထိပ်ချင်းချွတ် စပ်နည်း= ပထမပိုဒ်၌ ပရမတ်သံ၊ ဂရုသံ၊ အလိုရှိအပ်သော အသံတို့ကိုထား၍ ဒုတိယနှင့် တတိယပိုဒ်တို့တွင် ပညတ်သံ၊ လဟုသံ အလိုမရှိအပ်သော အသံတို့ကို ထားလျက် အသတ်မညီညွတ် ချွတ်ယွင်းသော စပ်နည်းမျိုးဖြစ်သည်။ (၆) သတ်စေ့နက် သုံးချက်အညီစပ်နည်း= အသတ်ခြောက်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြင့် ကာရန်သုံးချက်စေ့အောင် အစပ်မပျက် စေဘဲ အညီအညွတ် စပ်နည်းမျိုးဖြစ်သည်။

အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်၏ ပယောဂ ၆ ပါး။ ။ (၁) သာဟတ္ထိက= မိမိကိုယ်တိုင် ခိုးခြင်း။ (၂) အာဏတ္တိက= သူတစ်ပါးကို စေခိုင်း၍ ခိုးခြင်း။ (၃) နိဿဂ္ဂိယ= ကင်းထားရာ အရပ်အပသို့ ကင်းခွန်ကိုလွတ်၍ ခိုးခြင်း။ (၄) ထာဝရ= ထောပတ်အိုးဆီအိုး စသည်တို့၌ ပုဆိုးသားရေနယ် စသည်တို့ကိုထည့်၍ ခိုးခြင်း။ (၅) ဝိဇ္ဇာမယ= မန္တာန်စုပ်၍ ခိုးခြင်း။ (၆) ဣဒ္ဓိမယ= ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် လှုံ့လပြု၍ တန်ခိုးဖြင့် ခိုးခြင်း။

အပေါက် ၆ ပါး။ ။ (၁) ပျင်းရိခြင်း။ (၂) ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း။ (၃) လုံ့လမရှိခြင်း။ (၄) ယုံမှားခြင်း။ (၅) အိပ်ကြူးခြင်း။ (၆) တဆန့်ကျင်ကျင် ကိုယ်လက်လေးလံခြင်း။

အဘိညာဏ် ၆ ပါး၊အဘိ=ထူးခြားသော မြင့်မြတ်သော၊ ဉာဏ=ဉာဏ်။ ။ (၁) ဒိဗ္ဗစက္ခု= နတ်မျက်စိကဲ့သို့ သိမြင်နိုင်ခြင်း။ (၂) ဒိဗ္ဗသောတ= နတ်တို့၏ နားကဲ့သို့ ကြားနိုင်ခြင်း။ (၃) ဣဒ္ဓိဝိဓ= အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း။ (၄) စေတောပရိယ= သူတစ်ပါး၏ စိတ်အကြံကို သိနိုင်ခြင်း။ (၅) ပုဗ္ဗေနိဝါသ မိမိဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဘဝတို့ကို သိနိုင်ခြင်း။ (၆) အာသဝက္ခယ= အာသဝေါတရား လေးပါးတို့ ကုန်ခန်းခြင်း။

အမှုအရာ ကလာပ် ၆ ပါး ။ ။ (၁) ကာယဝိညတ္တိနဝက ကလာပ်။ (၂) ဝစီဝိညတ္တိသဒ္ဒဒသက ကလာပ်။ (၃) လဟုတာဒိ ကလာပ်။ (၄) ကာယဝိညတ္တိ လဟုတာဒိ ကလာပ်။ (၅) သဒ္ဒလဟုတာဒိ ကလာပ်။ (၆) ဝစီဝိညတ္တိသဒ္ဒလဟုတာဒိ ကာလပ်။

www.burmeseclassic.com

အရုသာ ၆ ပါး။ ။ (၁) အချို။ (၂) အချဉ်။ (၃) အဖန်။ (၄) အခါး။ (၅) အငန်။ (၆) အစပ်။

အလောင်း အလျာတို့၏ အလိုတော် ၆ ပါး။ ။ (၁) လောဘတရားတို့မှ ကင်းလိုခြင်း။ (၂) ဒေါသတရားတို့မှ ကင်းလိုခြင်း။ (၃) မောဟတရားတို့မှ ကင်းလိုခြင်း။ (၄) တောထွက်လိုသောစိတ်ရှိခြင်း။ (၅) ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ငြိမ်သက် တည်ကြည်ခြင်း။ (၆) သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်လိုခြင်း။

အသာဓာရဏ ဉာဏ်တော် ၆–ပါး ။ ။ (၁) မဟာကရုဏာ သမပတ္တိဉာဏ်= မြင်မြင်သမျှ ဝေနေယျတို့ကို ရင်၌ဖြစ်သော သားကဲ့သို့ သနားကြင်နာတော်မူခြင်း။ (၂) ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်= သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ဣန္ဒြေနုရင့်ကို ထောက်ချင့်ဆင်ခြင်တော်မူနိုင်ခြင်း။ (မည်သည့်အခါ အကျွတ်တရား ရလိမ့်မည်ဟု သိတော်မူသည်)။ (၃) သဗ္ဗညုတဉာဏ်= အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းတို့ကို အကြွင်းမရှိ သိမြင်တော်မူခြင်း။ (၄) ယမကပါဋိဟာရိယဉာဏ်= ကိုယ်တော်မှ ရေ့မီးအစုံတို့ကို ထွက်အောင် ဖန်ဆင်းတော်မူခြင်း။ (၅) အာသယာနုသယဉာဏ်= သတ္တဝါတို့၏ အလိုဆန္ဒကို သိတော်မူခြင်း။ (၆) အနာဝရဏဉာဏ်= အလုံးစုံသော အခြင်းအရာကို ဆီးတားပိတ်ပင်ခြင်းမရှိ သိမြင်တော်မူနိုင်ခြင်း။

အသက်ရှည်ကာ စည်းစိမ်တည်နိုင်သော အမှု ၆ ပါး။ ။ (၁)ရေစစ်လှူဒါန်းခြင်း။ (၂) ဆေးလှူဒါန်းခြင်း။ (၃) ကျောင်းလှူဒါန်းခြင်း။ (၄) ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးသော အရာဝတ္ထုများကို အသစ်ပြုပြင်၍ လှူဒါန်းခြင်း။ (၅) ငါးပါးသီလ စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၆) ရှစ်ပါးသီလ စောင့်ထိန်းခြင်း။

အသတ် ၆ ပါး။ ။ (၁) ပ/သတ်။ (၂) မ/သတ်။ (၃) နိဂ္ဂဟိတ် သေးသေးတင်သတ်။ (၄) တ/သတ်။ (၅) န/သတ်။ (၆) ရှိသင့်သော ယုတ္တအသတ်။

အသတ် ၆ ပါး။ ။ (၁) ပရမတ်သံ= မဖောက်ပြန်သော စကား'ပ' သတ် 'မ' သတ်။ (၂) ဂရုသံ= အလေးဖြစ်သောစကား 'ပ' သတ်၊ 'မ' သတ်။ (၃) အနိစ္ဆိတသံ=အလိုမရှိအပ်သော စကား 'ပ' သတ်၊ 'မ' သတ်။(၄)ပညတ်သံ= ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ချက်စကား 'တ'သတ်၊ 'န'သတ်။ (၅) လဟုသံ= ပေါ့သောစကား 'တ'သတ်၊ 'န'သတ်။ (၆) ဣစ္ဆိတသံ= အလိုရှိအပ်သော စကား 'တ'သတ်၊ 'န'သတ်။

အသံ ၆ ပါး။ ။(၁) ပရမတ်သံ= ပရမတ္ထ တရား လေးပါးကို ဖော်ပြသော အသံ။ (၂) ဂရုသံ= လေးတွဲ့နက်နဲသော အသံ။ (၃) အနိဋ္ဌသံ= အလိုမရှိအပ်သော အသံ။ (၄) ပညတ်သံ= ပရမတ္ထတရားမှတစ်ပါးသော သမ္မုတိပညတ်ကို မှီတွယ်၍ ဖြစ်သော အသံ။ (၅) လဟုသံ= ပေါ့လျော့ ပေါ်လွင်သော အသံ။ (၆) ဣဋ္ဌသံ= အလိုရှိအပ်သော အသံ။

အာဇာနည် ၆ မျိုး။ ။ (၁) ဟတ္ထာဇာနေယျ= ဆင်အာဇာနည်။ (၂) အဿာဇာနေယျ= မြင်းအာဇာနည်။ (၃) ပုရိသာဇာနေယျ= လူအာဇာနည်။ (၄) သီဟာဇာနေယျ=

www.burmeseclassic.com

ခြသေ့် အာဇာနည်။ (၅) ဥသဘာဇာနေယျ= နွားလားဥသဘ အာဇာနည်။ (၆) ခီဏာသဝ= ရဟန္တာ အာဇာနည်။

အာပေါဓာတ်ပျက် လက္ခဏာ ၆ ပါး။ ။ (၁) ရောင်ရမ်းခြင်း။ (၂) ကိုယ်သား ကိုယ်ရေခြောက်သွေ့ခြင်း။ (၃) ခြေလက်မသိမ်းလိုခြင်း။ (၄) လျှာမလိမ်းနိုင်ရှိခြင်း။ (၅) မေးခိုင်ခြင်း။ (၆) ကိုယ်လက် ခိုင်မာတောင့်တင်းခြင်း။

ဥတု ၆ ပါး။ ။ (၁) သိသိရ= ပြာသိုလဆုတ် ၁ ရက်မှ တပေါင်းလပြည့်နေ့အထိ။ (၂) ဝဋ္ဋန္တ=တပေါင်းလဆုတ် ၁ ရက်မှ ကဆုန်လပြည့်နေ့ အထိ။ (၃) ဂိမှ= ကဆုန် လဆုတ် ၁ ရက်မှ ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိ။ (၄) ဝဿာန= ဝါဆိုလဆုတ် ၁ ရက်မှ တော်သလင်းလပြည့်နေအထိ။ (၅) သရဒ= တော်သလင်းလဆုတ် ၁ ရက်မှ တန် ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ။ (၆) ဟေမ= တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၁ ရက်မှ ပြာသို လပြည့်နေ့အထိ။

ဥတု ၆ ပါး (ရတုအခါ ၆ ပါး)။ ။ (၁) သိသိရသတု= တပို့တွဲနှင့် တပေါင်းလ။ (၂) ဝသန္တဥတု= တန်ခူးနှင့် ကဆုန်လ။ (၃) ဂိမှန္တဥတု= နယုန်နှင့် ဝါဆိုလ။ (၄) ဝဿာနဥတု= ဝါခေါင်လနှင့် တော်သလင်းလ။ (၅) သရဒဥတု= သီတင်းကျွတ်နှင့် တန်ဆောင်မုန်းလ။ (၆) ဟေမန္တဥတု= နတ်တော်လနှင့် ပြာသိုလ။

ကောသနိက်ဗုတင်၏အကျိုး ၆ ပါး။ ။ (၁) အနာနည်းခြင်း။ (၂) ကြောင့်ကြ နည်းခြင်း။ (၃) ပေါ့ပါးထကြွခြင်း။ (၄) အားရှိခြင်း။ (၅) ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း။ (၆) ရသတဏှာကို ဖျောက်ရခြင်း။

အင်အား, အသက် ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးတတ်သော အကြောင်း ၆ ပါး။ ။ (၁) နေ့အခါ မေထုန်မှီဝဲခြင်း။ (၂) နေ့အခါ အိပ်ခြင်း။ (၃) ငါးရက်က ကျော်လွန်ပြီးသော နို့ချဉ်ကို စားခြင်း။ (၄) သားပုပ် ငါးပုပ်ကို စားခြင်း။ (၅) အသက်ငါးဆယ် ကျော် လွန်ပြီးသောမိန်းမကို ပေါင်းဖော်မှီဝဲခြင်း။ (၆) တော်သလင်းလ နေရောင်ခံခြင်း။

အဇ္ဈာသယ ၆ ပါး။ ။ (၁) နိက္ခမဇ္ဈာသယ= ရဟန်းအဖြစ်ကို အလိုရှိခြင်း။ (၂) ပဝိ ဝေကဇ္ဈာသယ= ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို အလိုရှိခြင်း။ (၃) အလောဘဇ္ဈာသယ= တပ်နှစ် သက်ခြင်း ကင်းသည်ကို အလိုရှိခြင်း။ (၄) အဒေါသဇ္ဈာသယ= ပြစ်မှားခြင်း ကင်း သည်ကိုအလိုရှိခြင်း။ (၅) အမောဟဇ္ဈာသယ=မိုက်မဲတွေဝေခြင်း ကင်းသည်ကို အလို ရှိခြင်း။ (၆) နိဿရဏဇ္ဈာသယ= ဝဋ္ဋတရားမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို အလိုရှိခြင်း။

အဒ္ဓုကကျွန် ၆ ပါး။ ။ (၁) မုခဒါသ= နှုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်သော ကျွန်။ (၂) ဟတ္ထ ဒါသ= လက်မှုကြောင့်ဖြစ်သောကျွန်။ (၃) ထေနဒါန=ခိုးမှုကြောင့် ဖြစ်သော ကျွန်။ (၄) မေထုနဒါသ= မေထုန်ကာမမှုကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (၅) ဣဏဒါသ= မြီမှု ကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (၆) ဂုဏဒါသ= ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။

ဥစ္စာပျက်ကြောင်း ၆ ပါး။ ။ (၁) သေရည် သေရက် သောက်စားခြင်း။ (၂) အခါမဲ့၌ လမ်းသွားခြင်း။ (၃) ပျော်ပွဲသဘင်တို့ကို ကြည့်ရှုခြင်း။ (၄) အလောင်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အစား ပြုခြင်း။ (၅) မကောင်းသော မိတ်ဆွေနှင့် ပေါင်းသင်းခြင်း။ (၆) စီးပွားရှာရာ၌ ပျင်းရိခြင်း။

ဣန္ဒြေ ၆ ပါး။ ။ (၁) စက္ခုဣန္ဒြေ= မျက်စိကို အုပ်စိုးသောတရား။ (၂) သောတိန္ဒြေ= နားကို အုပ်စိုးသောတရား။ (၃) ဃာနိန္ဒြေ= နှာခေါင်းကို အုပ်စိုးသောတရား။ (၄) ဇိဝှိန္ဒြေ= လျှာကို အုပ်စိုးသောတရား။ (၅) ကာယိန္ဒြေ= ကိုယ်ကို အုပ်စိုးသောတရား။ (၆) မနိန္ဒြေ= စိတ်ကို အုပ်စိုးသောတရား။

အိပ်မက်ဖြစ်ရာသူ ၆ ယောက်။ ။(၁)လေရှိသောသူ။ (၂) သည်းခြေ ပျက်သောသူ။ (၃) သလိပ်ပျက်သောသူ။ (၄) သန္နိပါတ်စွဲသောသူ။ (၅) နတ်တို့ ဖြားယောင်းသောသူ။ (၆) နိမိတ်ဖြစ်သောသူ။

နောက်ဆက်တွဲ

ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးစွမ်းနိုင်သော ဆရာ အပြား ၆ ပါး။ ။ (၁) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ (၂) အနာဂါမ်။ (၃) သကဒါဂါမ်။ (၄) သောတာပန်။ (၅) ဈာနလာဘီခေါ် ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်။ (၆) ပိဋကတ် သုံးပုံဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်၊ နှစ်ပုံဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်၊ တစ်ပုံဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဋ္ဌကထာဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်လေ့လာ ဆည်းပူးသူ၊ သီလဝန္တ လဇ္ဇီယော ဗဟုသုတပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဟူ၏။

ကာရက ၆ ပါး (သဒ္ဒါ)။ ။ (၁) က၊ သည်၊ လက္ခဏာရှိသော ကတ္တုကာရက။ (၂) ကို၊ သို့၊ လက္ခဏာရှိသော ကမ္မကာရက။ (၃) ဖြင့်၊ လက္ခဏာရှိသော ကရဏကာရက။ (၄) အား၊ ငှာ၊ လက္ခဏာရှိသော သမ္ပဒါနကာရက။ (၅) က၊ မှ၊ အောက်၊ ထက်၊ လက္ခဏာရှိသော အပါဒါနကာရက။ (၆) က၊၌၊ တွင်၊ မှာ၊ လက္ခဏာရှိသော ဩကာသကာရက။

ကောက်မုရင်းမျိုး ၆ ပါး။ ။ (၁) ငမန်းဥနီ။ (၂) ငမန်းဥဖြူ။ (၃) ဥဖြူမှုရင်း။ (၄) ငလူးအိုင်။ (၅) ဥသျှစ်။ (၆) ဖျင်ကသေ။

ကုသိုလ် ၆ မျိုး။ ။ (၁) အာရာမရောပကုသိုလ် (ငှက်ပျော၊ ပိန္နဲ၊ မာလကာ၊ သရက်စသောသီးစားပင်များ၊ စံပယ် နှင်းဆီ စသော ရှုခင်းအလှပန်းပင်များ စိုက်ပျိုး၍ ကုသိုလ်ယူခြင်း)။ (၂) ဝနရောပကုသိုလ် (ကုက္ကိုလ်၊ မန်ကျည်း၊ ညောင် စသော အရိပ်အာဝသမှီခိုရန် သစ်ပင်ကြီးများ စိုက်ပျိုး၍ ကုသိုလ်ယူခြင်း)။ (၃) သေတုကရဏကုသိုလ် (လူနှင့် တိရစ္ဆာန်များ ဒုက္ခ မရောက်စေရန် လမ်း၊ တံတားများ ဆောက်လုပ် ပြုပြင် ကုသိုလ်ယူခြင်း။ (၄) ပပဌကုသိုလ် (ရေချမ်းစင် တည်၍ ကုသိုလ်ယူခြင်း။ (၅) ဥဒပါနဌကုသိုလ် (အများသူငါ သုံးစွဲရန် ရေတွင်း၊ ရေကန်တူးဖော်ကုသိုလ်ယူခြင်း)။ (၆) ဥပဿယကုသိုလ်ယူခြင်း)။

ဂါရဝတရား ၆ ပါး။ ။ (၁) သတ္ထရိ သဂါရဝ= ဘုရား၌ ရိုသေရခြင်း။ (၂) ဓမ္မေ သဂါရဝ= တရား၌ ရိုသေခြင်း။ (၃) သံဃေ သဂါရဝ= သံဃာတော်၌ ရိုသေ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ခြင်း။ (၄) သိက္ခာယ သဂါရဝ= ကိုယ်ကျင့်တရား၌ ရိုသေခြင်း။ (၅) အပ္ပမာဒေ သဂါရဝ= မမေ့မလျော့မှု၌ ရိုသေရခြင်း။ (၆) ပဋိသန္ထာရ သဂါဝ= မိတ်ဖွဲ့ စေ့စပ်မှု၌ ရိုသေရခြင်း။

စာဂဂုဏ် ၆ ပါး။ ။ (၁) ဝိဂတမလမစ္ဆေရ= မစ္ဆေရမှကင်းစင်ခြင်းဂုဏ်။ (၂) စာဂ= ပေးလှူစွန့်ကြဲနိုင်မှုဂုဏ်။ (၃) ပယတပါဏိ= စင်ကြယ်သော လက်ရှိခြင်း ဂုဏ်။ (၄) ယာစကယောဂ= အလှူခံတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းဂုဏ်။ (၅) သံဝိဘာဂရတာ= ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်မှုဂုဏ်။ (၆) ဝေါသဂ္ဂရတ= စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်မှုဂုဏ်။

ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းကြီး ၆ ပါး။ ။(၁) အဿဇိ။ (၂) ပုနဗ္ဗသုက။ (၃) မေတ္တိယ။(၄) ဘုမ ဇက။ (၅) ပဏ္ဍုက။ (၆) လောဟိတက။

တိတ္ထိဂိုဏ်းဆရာကြီး ၆ ယောက်[၁]။ ။ (၁) ပူရဏကဿပ။ (၂) မက္ခလိဂေါသာလ။ (၃) နိဂဏ္ဌနာဋ္ဌပုတ္တ။(၄) သဉ္စယဗေလဋ္ဌပုတ္တသိဥ္စည်း။ (၅)ပကုဓကစ္စာယန။ (၆) အဇိတကေသကမ္ဗလ။

တော်ဖြောင့်ရခြင်း ၆ ပါး။ ။ (၁)ကတညူ= သူပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို သိရဆပ်ရခြင်း။ (၂) ကတဝေဒီ= သူ့ကျေးဇူးကို ဖော်ထုတ်မြွက်ဆို ချီးကျူးရခြင်း။ (၃) ဒဠှီတ္တိ= မိမိ ဆိုသောစကားကို မြဲမြဲတည်ကြည်စွာရှိအောင် ပြုရခြင်း။ (၄) ဒုက္ခံ= သူဆင်းရဲကို ကိုယ့်ဆင်းရဲကဲ့သို့ မှတ်ထင်ရခြင်း။ (၅) ကလျာဏမိတ္တဗန္ဓ= အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်း တို့နှင့် မိတ်ဆက်ပြုဖွဲ့ရခြင်း။ (၆) မိတ္တသံသဂ္ဂ= ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံပြီး မိတ်ဆွေ ကောင်းတို့အား မပြစ်မှားရခြင်း၊ အစဉ်ပေါင်းရခြင်း။

နှလုံးသွေးရောင်မျိုး ၆ ပါး။ ။ (၁) ရာဂစရိုက် ထူပြောသူ၏ နှလုံးသွေးရည်သည် ချိပ်ရည်ကဲ့သို့ နီမောင်းသောအရောင်ရှိ၏။ (၂) ဒေါသစရိုက် ထူပြောသူ၏ နှလုံး သွေးသည် ထောက်ရှာသီးမှည့်ကဲ့သို့ မည်းနက်သော အဆင်းရှိ၏။ (၃) မောဟစရိုက် ထူပြောသူ၏ နှလုံးသွေးသည် ဟင်းလျာဆေးရည်ကဲ့သို့ဖျော့တော့သောအဆင်း ရှိ၏။ (၄) ဝိတက်စရိုက် ထူပြောသူ၏ နှလုံးသွေးသည် မဖြူမညို ပဲစင်းငုံအဆင်း ကဲ့သို့ ဖျော့တော့သောအဆင်းရှိ၏။ (၅) သဒ္ဓါစရိုက် ထူပြောသူ၏ နှလုံးသွေးသည် မဟာ လှေကားပန်းအဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်းကြည်လင်သော အဆင်းရှိ၏။ (၆) ပညာ စရိုက် ထူပြောသူ၏ နှလုံးသွေးသည် ပွတ်သစ်စပတ္တမြားကဲ့သို့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အရောင်အဆင်းရှိ၏။

ပကိဏ်းစေတသိက် ၆ ပါး။ ။ (၁) ဝိတက်= ယှဉ်ဖက်တရားစုကို အာရုံသို့ ရှေ့ရှု တင်ပေးခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ (၂) ဝိစာရ= အာရုံကို အဖန်ဖန်သုံးသပ်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ (၃) အဓိမောက္ခ= ဆုံးဖြတ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ (၄) ဝီရိယ= ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ (၅) ပီတိ= နှစ်သက်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ (၆) ဆန္ဒ= အာရုံပြုလိုသော သဘောလက္ခဏာ ရှိ၏။

ပညတ်မျိုး ၆ ပါး[၂]။ ။ (၁) ဝိဇ္ဇမာနပညတ်= ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ရုပ်,

---

၁။ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၂။ မူလပဏ္ဏာသ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဝေဒနာ, သညာစသော အမည်ပညတ်မျိုး။ (၂) အဝိဇ္ဇာမာနပညတ်= ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော မြေ၊ တောင်၊ လူ၊ နတ်၊ ရဟန်း စသောအမည် ပညတ်မျိုး။ (၃) ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ်= ထင်ရှားရှိ၍ ထင်ရှားမရှိသော ဆဠာဘိည ရဟန်း စသည့် အမည်ပညတ်မျိုး။ (၄) အဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာန ပညတ်= ထင်ရှား မရှိ၍ ထင်ရှားရှိသော ဣတ္ထိသဒ္ဒေါ စသော အမည်ပညတ်မျိုး။ (၅) ဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာန ပညတ်= ထင်ရှားရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိသော စက္ခုဝိညာဏစသော အမည် ပညတ်မျိုး။ (၆) အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ်= ထင်ရှားမရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှား မရှိသော ရာဇပုတ္တော စသော အမည်ပညတ်မျိုး။

ပလ္လင် ၆ ပါး။ ။ (၁) ကမလာသနပလ္လင်= ကြာပလ္လင် ဗြဟ္မာမင်းတို့ထိုင်သည်။ (၂) ဒိဗ္ဗာသနပလ္လင်= နတ်မင်းတို့ထိုင်သည်။ (၃) ရာဇပလ္လင်= လူမင်းတို့ထိုင်သည်။ (၄) အန္တကရဏပလ္လင်= တရားသူကြီးတို့ထိုင်သည်။ (၅) ဓမ္မာသနပလ္လင်= ဓမ္မက ထိကတို့ထိုင်သည်။ (၆) အပရာဇိပလ္လင်= မြတ်စွာဘုရားသခင်ထိုင်သည်။

မှော်ပညာမျိုး ၆ ပါး ၆ လီ[၁]။ ။ (၁) ဆေးမှော်။ (၂) ရက္ခမူမှော်။ (၃) အင်းမှော်။ (၄) ပထမံမှော်။ (၅) စမမှော်။ (၆) သမာဓိမှော်ဟူ၍ ၆ ဆူမျှလာရှိလေသည်။ ထိုမှော်ကြီး ၆ ဆူမှတစ်ပါးလည်း မိမိတို့နှစ်သက်ရာ ဂိုဏ်းဆရာကြီးများ၏ ယူဆ ချက်များအရ ဂိုဏ်းခွဲမှော်ဟူ၍ ၆ ဆူရှိပြန်သည်။ (၁) ရက္ခစိုးမှော်။ (၂) အဠာ ရသမှော်။ (၃) ပဋ္ဌိကတ်မှော်။ (၄) မဟိဒ္ဓိဝိပဿနာမှော်။ (၅) ဒေဝရာသီမှော်။ (၆)ဒေဝီသူရဿတီမှော်။

ရာဇဂုဏ် ၆ ပါး၊ ဘုရင်များ၊ ပြင်ထားအဆင့်ဆင့်[၂]။ ။ (၁) သန္ဓိဂုဏ်= ရန်သူတို့နှင့် သင့်တင့်အောင် တစ်စုံတစ်ခုသောလက်ဆောင်ဖြင့် စေ့စပ်နိုင်မှု။ (၂) ဝိဂ္ဂဟ ဂုဏ်= သူ့နိုင်ငံကို စစ်ထိုးနိုင်အောင် ပြုစွမ်းနိုင်မှု။ (၃) ယာနဂုဏ်= ရန်သူတို့ကို တိုက်ခိုက် နိုင်ရန် ချီတက်နိုင်ရေး ယာဉ်ရထား အင်အားရှိခြင်း။ (၄) အာသနဂုဏ်= ခံစစ်ထိုးစစ် စသည်တို့အတွက် နေရာကောင်း၌ ရှိနေမှု။ (၅) ဒွိဓာဂုဏ်= သူ့စစ်တပ် အင်အား ညီညွတ်မှုတို့ကို ကွဲပြားအောင်ပြု၍ အနိုင်ယူနိုင်မှု နည်းပရိယာယ်။ (၆) အာသယ ဂုဏ်= ရန်သူတို့ ကြောက်လန့်ဖွယ်ရာ မဟာမိတ်နိုင်ငံကြီးများ အမှီထား ရှိမှု။

သလွန်ညောင်စောင်းခံ ရုပ် ၆ မျိုး။ ။ (၁) ငှက်။ (၂) ဝက်။ (၃) ဘီလူး။ (၄) ဗူး။ (၅) ရှုးပျံ။ (၆) ကျား။

သမာဓိကြီးထွားကြောင်း ၆ ပါး။ ။ (၁) စိတ္တဖာသု= စိတ်ချမ်းသာခြင်း။ (၂) သရီရဖာသု= ကိုယ်ချမ်းသာခြင်း။ (၃) အာဟာရဖာသု= မိမိလိုရာကို စားရခြင်း။ (၄) သေနာသနဖာသု= ကျောင်း၊ နေရာသန့်ရှင်း ကောင်းမွန်ခြင်း။ (၅) ပုဂ္ဂဖာသု= သီတင်းသုံးဖော် သင့်တင့်ညီညွတ်ခြင်း။ (၆) ဥတုဖာသု= အပူအအေးမျှတခြင်း။

သာရဏီယတရား ၆ ပါး[၃]။ ။ (၁) ကာယကံမေတ္တာ= သီတင်းသုံးဖော်

၁။ ပဟေသရကျမ်း၊ ကဝေသာရကျမ်း၊ သရဆူကျမ်း ၂။ အမရကောသအဘိဓာန်ဋီကာ
၃။ ဝိနည်းပရိဝါပါဠိတော်

www.burmeseclassic.com

တို့၌ မျက်မှောက်၊ မျက်ကွယ် ဘယ်နေရာမှာမဆို မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော ကာယကံမှုကို ပြုစုခြင်း။ (၂) ဝစီကံမေတ္တာ= အထက်ပါအတိုင်း ဝစီကံမှုကို ပြုစုအားထုတ်ရခြင်း။ (၃) မနောကံမေတ္တာ= ထို့အတူ စိတ်ဖြင့် အမြဲချစ်ကြည် လေးမြတ်ရခြင်း။ (၄) အပဋိဝိဘတ္တဘောဂီ= တရားသဖြင့် ရလာသော လာဘ် ပစ္စည်းကို အယုတ်ဆုံး တစ်ယောက်စာ မဝတဝမျှရသော ဆွမ်းကိုသော်မျှ မခွဲမချန် သီလကျင့်ဖက် သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် အတူတကွ ညီမျှစွာ ဝေငှဆက်ဆံ စားသောက်နေထိုင်လေ့ရှိခြင်း။ (၅) သီလသာမညဂတော ဝိဟရတိ သဗြဟ္မစာရီဟိ= သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ဖြူစင်မြင့်မြတ်သော သီလနှင့်အတူ မိမိ သီလကိုလည်း ဖြူစင် မြင့်မြတ်စွာ ထိန်းစောင့်လျက် မျက်မှောက်မျက်ကွယ် သူတော်ကောင်းတို့ ချီးမွမ်းဖွယ် ဖြစ်အောင် နေထိုင်လျက် အတူကျင့်ကြ၏။ (၆) ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော ဝိဟရိတိသဗြဟ္မစာရီဟိ=နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ် ရောက်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သောအယူကို သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့်အတူ ကောင်းစွာ ယူလျက်နေ၏။

အမွေခံထိုက်သောသား ၆ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဩရသ= ရင်၌ဖြစ်သောသား။ (၂) ခေတ္တဇ= ကျွန်မနေ့င့်သင့်နေရာမွေးသောသား။ (၃) ပောဋ္ဌိမ= အမြွောင်မယားသား။ (၄) ပုဗ္ဗက= မယားပါ လင်ပါအသက်သား။ (၅) ကိတ္တိမ= အမွေခံသားအဖြစ်ဖြင့် အထင်အရှား မွေးစားသောသား။ (၆) အပတိဋ္ဌ= ကောက်၍ မွေးသောသား။ (ဆရာဇီဝကတို့လို သားမျိုး)။

အမွေမခံထိုက်သော ၆ ပါး[၂]။ ။ (၁) ဒိန္နကသား= သူတစ်ပါးက ပေး၍ရသော သားမျိုး။ (၂) သဟောတ္တသား= ဝယ်၍ရသောသားမျိုး။ (၃) ပုနာနုဗ္ဗဝသား= မိမိမယား သူတစ်ပါးနှင့် ပျော်ပါး၍(သို့မဟုတ်)ညား၍ရသောသား။ (၄) ကီဋ္ဌိတ သား= ကစားမြူးထူးရာ ရသောသား။ (၅) သွနုတ္တသား= မိဘစကား နားမထောင် ခွေးနှင့်တူသော သား။ (မိဘကို ရန်သူကဲ့သို့ ကျင့်သောသားမျိုး ဟူလို)(၆) စတတဘတ္တသား= ထမင်းဝတ်သည့်အခါ မှီခိုလာသည့် သားမျိုး။

အနာဂါမိ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ ၆ ပါး[၃]။ ။ (၁) မဆုတ်နစ်သော သဒ္ဓါရှိခြင်း။ (၂) မကောင်းမှုတို့၌ လွန်စွာရှက်ခြင်း။ (၃) ဒုစရိုက်မှုတို့၌ လွန်စွာကြောက်ခြင်း။ (၄) လွန်ကဲသော ဝီရိယရှိခြင်း။ (၅) သီလတရား လွန်စွာကောင်းခြင်း။ (၆) ပညာအဆင်အခြင် လွန်စွာ ရှိခြင်း။

အနုတ္တရိယတရား ၆ ပါး[၄]။ ။ (၁) ဒဿနာနုတ္တရိယ= မြင်ရခြင်းတကာတို့တွင် ရတနာသုံးပါးကိုမြင်ရခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး။ (၂) သဝနာနုတ္တရိယ= ကြားရခြင်းတကာတို့တွင် ရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်သောအသံကို ကြားရခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး။ (၃) လာဘာနုတ္တရိယ= ရခြင်းတကာတို့တွင် ရတနာသုံးကိုရခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး။

၁။ အင္ဂုသင်္ချေပကျမ်း၊ ဓမ္မသတ်ပေါင်းချုပ်ကျမ်း၊ ပဌမတွဲ ပုဒ်မ ၁၆၊ ၁၈ မနုကျယ် ဒသမတွဲ
၂။ အင္ဂုသင်္ချေပကျမ်း ၃။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ဆက္က ၄။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၄) ပါရိစရိယာနုတ္တရိယ= လုပ်ကျွေးခြင်းတကာတို့တွင် ရတနာသုံးပါးကို လုပ်ကျွေးရခြင်း အမြတ်ဆုံး။ (၅) အနုဿတာနုတ္တရိယ= အောက်မေ့ခြင်းတကာတို့တွင် ရတနာသုံးပါးကို အောက်မေ့ရခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး။ (၆) သိက္ခာနုတ္တရိယ= အကျင့်တကာတို့တွင် ရတနာသုံးပါးဂုဏ်တရားကို ကျင့်ရခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး။

အင်အား, အသက် ပျက်စီးရာအကြောင်း ၆ ပါး[၁]။ ။ (၁) မလတ်ဆတ်သောအသားကို စားခြင်း။ (၂) အရွယ်လွန်သော မိန်းမနှင့် မေထုန်ပြုခြင်း။ (၃) တော်သလင်းလ၌ နေအပူကြာမြင့်စွာခံခြင်း။ (၄) သုံးရက်ကျော်လွန်သော ဒိန်ချဉ်ကို သောက်ခြင်း။ (၅) အရုဏ်အခါ မေထုန်ပြုခြင်း။ (၆) နံနက် နေထွက်သည် အထိ အိပ်ခြင်း။

၇ ပါးစု

ကတော် ၇ ပါး(ကဝေသာရ)။ ။ (၁) ယောကတော်။ (၂)နှောကတော်။(၃)ရေယဉ်ကတော်။ (၄) စကြာကတော်။ (၅) အနောက်ဘက်ကတော်။ (၆) စကားကတော်။ (၇) မြောက်ဘက်ကတော်။

ကလာ ၇ ပါး(ကလာ=ခေတ်တစ်ပါးတစ်ပါး၏အပိုင်းအခြား)။ ။ (၁) ပထမ ကလာ = အသားကိုဆောင်တတ်သော ကလာ။ (၂) ဒုတိယ ကလာ= သွေးကိုဆောင် တတ်သော ကလာ။ (၃) တတိယ ကလာ= အဆီကိုဆောင်တတ်သော ကလာ။ (၄) စတုတ္ထ ကလာ=ဝမ်း၌ သလိပ်ကိုဆောင်တတ်သော ကလာ။ (၅) ပဥ္စမ ကလာ= အစာ ဟောင်းကို ဆောင်တတ်သော ကလာ။ (၆) ဆဋ္ဌမကလာ= ဝမ်းမီးကို ဆောင်တတ်သော ကလာ။ (၇) သတ္တမကလာ= သုတ်ကို ဆောင်တတ်သော ကလာ။

ကာမသုဂတိ ၇ ဘုံ။ ။ (၁) မနုဿဘုံ=များသော ကုသိုလ်စိတ်ရှိသောဘုံ၊ လူ့ပြည်။ (၂) စတုမဟာရာဇ်= ဓတရဋ္ဌ၊ဝိရုဠှက၊ ဝိရူပက္ခ၊ ကုဝေရ တည်းဟူသော နတ်မင်းကြီး လေးဦး စိုးပိုင်သောနတ်ပြည်။ (၃) တာဝတိံသာ= သုံးကျိပ် သုံးယောက်သော သိကြားမင်းတို့၏နေရာ နတ်ပြည်။ (၄) ယာမာ=ဆင်းရဲခြင်းမှ ကင်းသော နတ်ပြည်။ (၅)တုသိတာ= စိတ်၏ နှစ်သက်ပြည့်ဖြိုးခြင်းသို့ ရောက်သော နတ်ပြည်။ (၆) နိမ္မာနရတိ= တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းရှိသော နတ်ပြည်။ (၇) ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ= တစ်ပါးနတ်တို့ ဖန်ဆင်းသော ကာမဂုဏ်၌ အလိုကိုဖြစ်စေသော နတ်ပြည်။

ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ်ဖော် မသူတော် ၇ ပါး[၂]။ ။ (၁) တစ်တီတူးငှက်။ (၂) တောက်တဲ့ (၃) ဖီးကွက်။ (၄) ဒီးဒုတ်။ (၅) ရွှေပြည်စိုး။ (၆) ဥသြ။ (၇) ခွေးခေါ်ရစ်ငှက်။

ကိုယ်ဝန်ရခြင်းအကြောင်း ၇ ပါး။ ။ (၁) တပ်သော စိတ်ဖြင့် ကိုယ်လက် ကို သုံးသပ်၍ သော်လည်းကောင်း။ (၂) တပ်သော စိတ်ဖြင့် အဝတ်ပုဆိုးကို ကိုင်၍ သော်လည်းကောင်း။ (၃) တပ်သောစိတ်ဖြင့် သုက်ရေကို စုပ်မျို၍ သော်လည်းကောင်း။

၁။ မဃဒေဝလင်္ကာ ၂။ စကားပုံတစ်ထောင်အဖြေ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ချက်ကို သုံးသပ်၍သော်လည်းကောင်း။ (၅) တပ်သောစိတ်ဖြင့် စိန်းစိန်းကြည့်ရှု၍ သော်လည်းကောင်း။ (၆) တပ်သောစိတ်ဖြင့် နမ်းရှုပ်ခြင်းပြု၍သော်လည်းကောင်း။ (၇) တပ်သောစိတ်ဖြင့်အသံကို ကြားရ၍သော်လည်းကောင်း။

ကောက်မျိုး ၇ ပါး[၁]။ ။ (၁) သာလိ= သလေး ကောက်ကြီး၊ ကောက်ညှင်း။ (၂) ဝီဟိ= ကောက်လတ်၊ ကောက်ကြမ်း၊ ငစိန်၊ ငကျောက်။ (၃) ကုဒြူသ= လူး။ (၄) ဂေါဓုမ= နတ်ကောက်၊ ဂျုံ။ (၅) ဝရက= ပြောင်း။ (၆) ယဝ= မုယော၊ ဘာလီ။ (၇) ကင်္ဂု= ဆပ်။

ကပ်မျိုး ၇ ပါး။ ။ (၁) ပန်းနု။ (၂) ပန်းမ။ (၃) စူလာနဖာ။ (၄) ကတြွသချော်။ (၅) ကုလားဆောင်းမေးခါး။ (၆) ကွတ်ကရာ။ (၇) ကပ္ပိုလ်။

ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်း ။ ။ (၁) မလ္လာမင်း= မလ္လာပြည်။ (၂) အဇာတသတ်မင်း= ရာဇဂြိုဟ်ပြည်။ (၄) လိစ္ဆဝီမင်း= လိစ္ဆဝီပြည်။ (၅) ကပိလဝတ်မင်း= ကပိလဝတ်ပြည်။ (၅) အလ္လကပ္ပမင်း= အလ္လကပ္ပပြည်။ (၆) ကောလိယမင်း= ကောလိယပြည်။ (၇) ပါဝါမင်း= ပါဝါပြည်။

ခင်ပွန်းကောင်း ၇ ယောက်။ ။ (၁) ပေးခဲစွာသောဝတ္ထုကို ပေး၏။ (၂) ပြုခဲစွာသော အမှုကို ပြု၏။ (၃) သည်းခံနိုင်ခဲသောအမှုကို သည်းခံ၏။ (၄) မိမိ၏ လျှို့ဝှက်အပ်သောအမှုကို ထိုသူအား ထင်ရှားစေ၏။ (၅) သူ၏ လျှို့ဝှက်အပ်သော အမှုကို အလွန်လျှို့ဝှက်၏။ (၆) ဘေးရန်ရှိသောအခါ မစွန့်ပယ်ခြင်း။ (၇) ဥစ္စာ ကုန်သဖြင့် မထီမဲ့မြင်မပြု။

ခင်ပွန်းမြတ် လက္ခဏာ ၇ ပါး။ ။ (၁) အနလသော= ပျင်းရိခြင်းလည်း မရှိ။ (၂) အစဏ္ဍိက္ကော= ကြမ်းကြုတ်ခြင်းလည်း မရှိ။ (၃) အသဌော= စဉ်းလဲခြင်းလည်း မရှိ။ (၄) သုစိ= စင်ကြယ်ကောင်းမွန်သော ကိုယ်နှုတ်အမှုအရာ ရှိ၏။ (၅) သစ္စဝါဒီ= မှန်သောစကားကိုသာ ဆိုတတ်၏။ (၆) အလုဒ္ဓေါ= မက်မောခြင်းလောဘ နည်း၏။ (၇) အတ္ထကာမောစ= အစီးအပွားလည်း အလိုရှိ၏။

နိုင်းစေအပ်သော ကျွန် ၇ ယောက်။ ။ (၁) ဓနက္ကိတ= ကြေးဝယ်ကျွန်။ (၂)ဒါသိဇ= ကျွန်မ၏သား (၃) အန္တောဇ= မိရိုးဖလာကျွန်။ (၄) အညဒိန္န= သူတစ်ပါးပေး၍ရသော ကျွန်။ (၅) အန္ဓာ= ကျေးဇူးဂုဏ်ဖြင့် တရားဆင်၍ ရသောကျွန်။ (၆) ဘတ္တာ= ထမင်းစား ကျွန်။ (၇) ဝေရိဇယာ= ရန်အောင်ရာ ရသောကျွန်။

ဂီတအသံ ၇ ပါး။ ။ (၁) ညှင်းလုံး= ငှင်းမှာ အငယ်ဆုံး အသံဖြစ်သည်။ သံရိုး၊ ရေသံဟုခေါ်၏။ (၂) အောက်ပြန်= လေးပေါက်သံဟုခေါ်သည်။ (၃) ပုလဲ= တျော ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သဖြန်ဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်သည်။ (၄) ပဋ္ဌမသံ= မြင်းစိုင်း ကြေးခရာသံဟု ခေါ်သည်။ (၅) နှစ်သံ= နှစ်ဆင့်သံ။ (၆) ခြောက်သံ= ခြောက်ပေါက် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ခြောက်သွယ်ညွှန့် ဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်သည်။ (၇) သုံးသံ= သုံးပေါက်သံ၊ ပြည်တော်သံ။

၁။ အဘိဓာန်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

စပါးမျိုး ၇ ပါး။ ။ (၁) သလေးစပါး။ (၂) ကောက်စပါး။ (၃) မုယောစပါး။ (၄) နတ်ကောက်စပါး။ (၅) ပြောင်း။ (၆) လူး။ (၇) ဆပ်။ (၎င်းတို့ကို ရဟန်းတို့ မကိုင်အပ်။)

စာပေကျမ်းဂန် မတတ်နိုင်သူ ၇ ဦး။ ။ (၁) အိပ်ကြူးသောသူ။ (၂) မေ့လျော့တတ်သူ။ (၃) ချမ်းသာစွာ နေလိုသူ။ (၄) အနာရှိသောသူ။ (၅) ပျင်းသောသူ။ (၆) အလိုကြီးသူ။ (၇) အမှု၌မေ့လျော့တတ်သူ။

စကြဝတေးမင်း၏ရတနာ ၇ ပါး။ ။ (၁) စကြာရတနာ။ (၂) ဆင်ရတနာ။ (၃) မြင်းရတနာ။ (၄) မိဖုရားရတနာ။ (၅) ပတ္တမြားရတနာ။ (၆) သူဌေးကြီးရတနာ။ (၇) သားကြီးရတနာ။

စောင်း၏အသံ ၇ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဥသဘ= နွားလားဥသဘတွန်သံနှင့်တူသောအသံ။ (၂) ဓေဝတ= မြင်းသံနှင့် တူသောအသံ။ (၃) ဆဇ္ဇ= ဥဒေါင်း ကော်ကော်မြည်သံနှင့် တူသောအသံ။ (၄) ဂန္ဓာရ= ဆိတ်မြည်သံနှင့် တူသောအသံ။ (၅) မဇ္ဈိမ= ကြိုးကြာမြည်သံနှင့်တူသောအသံ။ (၆) ပဥ္စမ= ဥဩစသော အသံသာသည့်ငှက်တို့၏ မြည်တွန်ရင့်ကြွေးသံနှင့်တူသောအသံ။ (၇) နိသာဒ= ဆင် တောသံပေးသကဲ့သို့သော အသံ။

စစ်ရှုံးခြင်း ၇ ပါး။ ။ (၁) အစားရိက္ခာမရှိခြင်း။ (၂) စစ်သည်တို့ စိတ်ပျက်ခြင်း။ (၃) လက်နက်ခဲယမ်း ရှားခြင်း။ (၄) ကြယ်လအသွားမမှန်ခြင်း။ (၅) ပညာရှိ၊ မရှိခြင်း။ (၆) စစ်သည်ခြင်း နိုပ်စက် လုည့်စားခြင်း။ (၇) စစ်သည်မယား အိမ်၌ဖောက်ပြန်ခြင်း။

စစ်၏အစီအရင် ၇ ပါး[၂]။ ။ (၁) သေနင်္ဂ= စစ်၏ အင်္ဂါ ခုနစ်ပါး။ (၂) သေနာဂတိ= စစ်ချီခြင်းလေးပါး။ (၃) သေနုပဂ= စစ်ကပ်ခြင်း နှစ်ပါး။ (၄) သေနာယုဒ္ဓ= စစ်ထိုးခြင်း ခြောက်ပါး။ (၅) သေနာပဋိဂ္ဂဟ= စစ်ခံခြင်း ခြောက်ပါး။ (၆) သေနာဘေဒ= စစ်ဖျက်ခြင်း ခြောက်ပါး။ (၇) သေနာနိဝတ္တန= စစ်ပြန်ခြင်း သုံးပါး။

စစ်၏ အစိတ်အပိုင်း ၇–ပါး။ ။ (၁) စစ်ခေါင်း= ပညာရှိစစ်သူကြီး။ (၂) စစ်နား= သူလျှိုကောင်း။ (၃) စစ်မျက်စိ= ဟူးရားဗေဒင် မြော်မြင်တတ်ကျွမ်းသော သမားဖြူသမားညို။ (၄) စစ်ခါး= ရဲစွမ်းသော သူရဲကောင်းများ။ (၅) စစ်ခံတွင်း= စကားအရာအင်္ဂါရှစ်တန်နှင့် အရာရာနံ့စပ်သောကျေပွန်သူ။ (၆) စစ်လက်= များစွာသော သေနတ်လက်နက်ကိုင်စွဲသည့် ခြေသည်သူရဲ။ (၇) စစ်ခြေ= များစွာသော ဆင်စီးသူရဲ၊ မြင်းစီးသူရဲ။

စစ်၏အင်္ဂါ ၇ ပါး ။ ။ (၁) ကောဋ္ဌမူလဗျူဟာ= စစ်ဖျားစစ်လျင်။ (၎င်းကား ဗိုလ်မှူး၊ ဗိုလ်ချုပ်၊ စစ်ကဲ၊ နာခံ၊ သံဆင့်တို့နှင့် တကွတပ်တစ်တပ်ဖွဲ့စည်း၍ ရှေ့ဖျားကချီတက်ပြီးလျှင် ရန်သူတို့ကို ကင်းထောက်ခြင်း)။ (၂) ဥရဗျူဟာ= စစ်၏ ရင်ဝ၊

---

[၁] ။ အဘိဓာန်

[၂] ။ သေနင်္ဂဗျူဟာပျို့

www.burmeseclassic.com

(အထက်ပါအတိုင်း ဗိုလ်ပါ အင်အားများစွာနှင့် စစ်ဖျား စစ်လျင်၏ နောက် မလှမ်းမကမ်းမှ ထက်ချပ်လိုက်ပါရသောတပ်)။ (၃) ကစ္ဆဗျူဟာ= စစ်၏ပခုံး၊ (အထက်ပါအတိုင်း စစ်ဖျားစစ်လျင်၏ နှစ်ဆအင်အားများ၍ တစ်တပ်မှာ စစ်ရင်ဝ၏ လက်ဝဲ၊ တစ်တပ်မှာ လက်ယာအားဖြင့် မလှမ်းမကမ်းမှ လိုက်ရသောတပ်)။ (၄) ပဿဗျူဟာ= စစ်၏နံပါး။ (အထက်ပါအတိုင်း တပ်နှစ်တပ်ဖွဲ့၍ တစ်တပ်တစ်တပ်၌ စစ်ရင်ဝဖြစ်သောတပ်နှင့် ဗိုလ်ပါအင်အားချင်း တူမျှလျက် (စစ်ဝမ်း) ဖြစ်သောတပ်မကြီး၏ လက်ဝဲ လက်ယာ မလှမ်းမကမ်းမှ လိုက်ရသောတပ်)။ (၅) မဇ္ဈဗျူဟာ= စစ်၏ဝမ်း၊ (အထက်ပါအတိုင်း ဗိုလ်ပါ အင်အားကို စစ်၏ ရင်ဝထက် ပိုမိုများပြားစေပြီးလျှင် စစ်၏ ရင်ဝနောက်မှ တည့်တည့်နေရသည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်တိုင် စစ်ထွက်လျှင် ဤစစ်ဝမ်းမှာပင်နေရသည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်တိုင် မထွက်ဘဲ အိမ်ရှေ့မင်းထွက်သော် အိမ်ရှေ့မင်း၊ သို့မဟုတ်မှ စစ်သူကြီးနေရသည်)။ (၆) ပိဋ္ဌိ ဗျူဟာ= စစ်၏ကျောက်ကုန်း။ (အထက်ပါအတိုင်း ဗိုလ်ပါအင်အားမှာ စစ်ရင်ဝ၊ စစ်နံပါးတို့ထက် အနည်းငယ် ပိုမိုများပြားစေ၍ တပ်တစ်တပ် ဖွဲ့စည်းပြီးလျှင် စစ်၏ ဝမ်းဖြစ်သော တပ်မကြီး၏ နောက်တည့်တည့်မှ မလှမ်းမကမ်းလိုက်ရသောတပ်)။ (၇)ပဋိဂ္ဂဟဗျူဟာ= စစ်ခံတပ်၊ (အထက်ပါအတိုင်း ဗိုလ်ပါအင်အား များနိုင်သမျှများ၍ စစ်၏ ကျောက်ကုန်း နောက်တည့်တည့်မှ မလှမ်းမကမ်းလိုက်ရသောတပ်)။

စစ်အောင်မြေ ရွေးရာ ၇ ဖြာ။ ။(၁) စစမြေ ကုန်းပြင် သာယာခြင်း။ (၂) မြက်၊ ရေ ရနိုင်လွယ်ကူခြင်း။ (၃) ရန်သူတို့က တိုက်ရန်မလွယ်ကူခြင်း။ (၄) သူလျှိုအဝင်ခက်ခြင်း။ (၅) သစ်ဝါးစသည်တို့ ရနိုင်ခြင်း။ (၆) သစ်ဥ သစ်မြစ် စားကောင်း ရနိုင်ခြင်း။ (၇) ရိက္ခာမျိုး ရနိုင် လွယ်ကူခြင်း။

စုန်း ၇ မျိုး။ ။(၁) ဆင်ကွပ်။ (၂) နဖားတပ်။ (၃) ရွာသူ။ (၄) ရွာသမီး။ (၅) ကဝေ။ (၆) အိမ့်တလိမ့်။ (၇) ဇော်ဂနီ။

ဆွေ ၇ ဆက်။ ။(၁) ကိုယ်ကို အလယ်ထား၍။ (၂) (အထက်ကို) အဘ။ (၃) အဘိုး။ (၄) အဘေး။ (၅) (အောက်ကို) သား။ (၆) မြေး။ (၇) မြစ်။

ဉာတိဒိန္န ကျွန် ၇ ပါး။ ။(၁) ဝန္ဒိ=သုံ့ရကျွန်ကို ပေးသောကျွန်။ (၂) ဂါဟ=ဖမ်းရကျွန်ကို ပေးသောကျွန်။ (၃) ဟတ္ထက= လက်ရကျွန်ကို ပေးသောကျွန်။ (၄) နိဿိတ= မှီတင်းနေရာသော ကျွန်ကို ပေးသောကျွန်။ (၅) အတြဇ= သားရင်းကို ပေးသောကျွန်။ (၆) အန္တောဇာတ= အိမ်ပေါက် အစဉ်ကို ပေးသောကျွန်။ (၇) ဓနက္ကိတ= ငွေနှင့်ဝယ်သောကျွန်ကို ပေးသောကျွန်။

တရော် ၇ ပါး။ ။(၁) ကင်ပွန်း။ (၂) တရော်ဖြူ။ (၃) တရော်ညို။ (၄) နှစ်ပင်တရော်။ (၅) တလိုင်းတရော်။ (၆) နတ်သမီးဖက်သက်။ (၇) သနတ်တရော်။

တူရိယာ ဂီတသံ ၇ ပါး။ ။(၁) မြန်မာခေါ်ပုလဲ။ ကျမ်းခေါ် မဇ္ဈိမ= ကြိုးကြာသံ၊ နဲ့ကြီးခေါ် တစ်ပေါက်။ (၂) မြန်မာခေါ် ဒူရကာ။ ဂန္ဓ။ ကျမ်းခေါ် ဂန္ဓာရ– ဆိတ်သံ။

www.burmeseclassic.com

နှဲကြီးခေါ် နှစ်ပေါက်။ (၃) မြန်မာခေါ် ပြည်တော်ပြန်။ ကျမ်းခေါ် ဥသဘ– နွားလားသံ။ နှဲကြီးခေါ် သုံးပေါက်။ (၄) မြန်မာခေါ် အောက်ပြန်။ ကျမ်းခေါ် ပဉ္စ– ဥသြသံ။ နှဲကြီးခေါ် လေးပေါက်။ (၅) မြန်မာခေါ် မြင်းစိုင်း။ ကျမ်းခေါ်ဆဇ္ဇ– ဥဒေါင်းသံ။ နှဲကြီးခေါ် ငါးပေါက်။ (၆) မြန်မာခေါ် ခြောက်သွယ်ညှင့်။ ကျမ်းခေါ် ဓေဝတ– မြင်းဟီသံ။ နှဲကြီးခေါ် ခြောက်ပေါက်။ (၇) မြန်မာခေါ် ညှင်းလုံး။ ကျမ်းခေါ် နိသာဒ– ဆင်အော်သံ။ နှဲကြီးခေါ် ခုနစ်ပေါက်။

တူရိယာသံ ၇ ပါး ။ ။ (၁) ညှင်းလုံး= အငယ်ဆုံးအထက်ကို အစဉ်အတိုင်း အသံကြီး၍ သွားသည်။ ၎င်းညှင်းလုံးသံကိုပင် 'သံရိုး' လည်းခေါ်သည်။ 'ရေသံ' လည်ခေါ်သည်။ (၂) အောက်ပြန်= လေးပေါက်သံ ခေါ်သည်။ (၃) ပုလဲ= သံဖျား တျော့လည်းခေါ်သည်၊ 'သပြန်' လည်းခေါ်သည်။ (၄) ပဉ္စသံ= မြင်းစိုင်း၊ ကြေးခရားသံ 'ငါးပေါက်သံ'အသီးသီးခေါ်ကြသည်။ (၅) နှစ်သံ= ဒူရကာ၊ နှစ်ပေါက်သံ ခေါ်သည်။ (၆) ခြောက်သံ= ခြောက်ပေါက် (ခြောက်သွယ်ညှင့်) ခေါ်ကြ၏။ (၇) သုံးသံ= ပြည်တော်သံ (သုံးပေါက်သံ) ခေါ်ကြသည်။

တေဇောဓာတ်ပျက် လက္ခဏာ ၇ ပါး။ ။ (၁) အသံမာခြင်း။ (၂)နားရွက်လန်ခြင်း။ (၃) နားရွက်ထူခြင်း။ (၄) သွားကို အထက်နှုတ်ခမ်း မလွှမ်း အုပ်နိုင်ခြင်း။ (၅) မျက်လုံးဝင်ခြင်း။ (၆) မျက်တွင်းနက်ခြင်း။ (၇) ပြင်းထန်စွာ အပူမှစ၍ ညင်းညင်းသာသာမျှ နွေးခြင်း။

တင့်တယ်ခြင်း ၇ ပါး။ ။ (၁) မင်းဧကရာဇ်တို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကား ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း။ (၂) စာမရီသားတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကား အမြီးဆံရှိခြင်း။ (၃) ကေသရာဇာတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကား စွမ်းပကား ရဲရင့်ခြင်း။ (၄) ဂဠုန်မင်းတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကား စွမ်းပကားရှိခြင်း။ (၅) ပညာရှိတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကား ပွဲအလယ်၌ အမေးပုစ္ဆာပြဿနာတို့ကို ဖြေဆိုခြင်း။ (၆) သူရဲကောင်းတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကား စစ်မြေပြင်၌ ရပ်တန့်ခြင်း။ (၇) ရသေ့ ရဟန်းတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းကား မှန်သောစကားကို ဆိုခြင်း။

တောင်စဉ် ၇ ထပ်။ ။ (၁) ယုဂန္ဓိုရ်တောင်။ (၂) ဣသိန္ဓိုရ်တောင်။ (၃) ကရဝိကတောင်။ (၄) သုဒဿနတောင်။ (၅) နေမိန္ဓရတောင်။ (၆) ဝိနတ္တကတောင်။ (၇) အဿကဏ်တောင်။

ထွက်သက် ဝင်သက် ကင်းသူ ၇ ယောက်။ ။ (၁) အမိဝမ်း၌ကိန်းသောသူ။ (၂) ရေမွန်းနစ်သောသူ။ (၃) မိန်းမောသောသူ။ (၄) သေသောသူ။ (၅) စတုတ္ထဈာန်ဝင်စားသူ။ (၆) အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောသူ။(၇)နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသူ။

ဒုက္ခ ၇ ပါး။ ။ (၁) ဒုက္ခ ဒုက္ခ=ဝေဒနာ အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲလှသော ကာယိကဒုက္ခ၊ စေတသိက ဒုက္ခဆင်းရဲခြင်း။ (၂) ဝိပရိဏာမ ဒုက္ခ= စည်းစိမ် ချမ်းသာမျိုးတို့ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသောအခါ တွေ့ကြုံခံစား

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရသော ဆင်းရဲခြင်း။ (၃) သင်္ခါရ ဒုက္ခ= ခန္ဓာ နာမ်ရုပ်စသော သင်္ခါရတရား ဟူသမျှတို့သည် တစ်ခုပျက်လျှင် တစ်ခုဖြစ်အောင် ရွက်ဆောင်ကြိုးစား အားထုတ် ပြုပြင်ရသော ဆင်းရဲခြင်း။ (၄) ပဋိစ္ဆန္နဒုက္ခ= နားကိုက်ခြင်း၊ ခါးကိုက်ခြင်း၊ ရာဂ ကြောင့် ပူလောင်ခြင်း၊ ဒေါသကြောင့် ပူလောင်ခြင်းစသော ကိုယ်၌ ဖြစ်သော အနာ၊ စိတ်၌ဖြစ်သောအနာရောဂါတို့ကို မေးကြည့်မှသိနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၅) အပဋိစ္ဆန္န ဒုက္ခ= ၃၂ ပါးသော ကမ္မကရဏအမှု စသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော အနာ ရောဂါကို မမေးဘဲနှင့် သိနိုင်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ အနာရောဂါ ဖြစ်ကြောင်း လုံ့လပယောဂ၏ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ (၆) ပရိယာယ ဒုက္ခ=ဒုက္ခစင်စစ် ဧကန်ဖြစ်သော ဒုက္ခ ဒုက္ခတစ်ခုကိုချန်ထား၍ ကျန်သော ဝိပရိဏာမ ဒုက္ခ၊ သင်္ခါရဒုက္ခယ ပဋိစ္ဆန္နဒုက္ခ၊ အပဋိစ္ဆန္န ဒုက္ခမျိုးသည်လည်းကောင်း၊ ဇာတိဇရာ ဗျာဓိ မရဏ စသော ဒုက္ခမျိုးသည် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခစင်စစ်မဟုတ်သော်လည်း အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော ဆင်းရဲဒုက္ခတို့၏ အကြောင်းဝတ္ထုဖြစ်သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း။ (၇) နိပ္ပရိယာယဒုက္ခ= ဒုက္ခ ဒုက္ခကိုကား ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ရှောင်လွှဲ၍ မရသောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း။

ဒန်ပူ မစားရာသော ပုဂ္ဂိုလ် ၇ ဦး။ ။ (၁) ချေဆတ်သောသူ။ (၂) နားနာရှိသော သူ။ (၃) သွားနာရှိသော သူ။ (၄) ဖျားဦးဖျားစရှိသောသူ။ (၅) ခရရုပ်နာရှိသောသူ။ (၆) ချောင်းဆိုးသောသူ။ (၇) မူးဝေသောသူ။

ဓာတ် ၇ ပါး (ကိုယ်ကိုဆောင်တတ် ဓာတ်မည်၏)။ ။ (၁) ဆီကြည်။ (၂) အသွေး။ (၃) အသား။ (၄) အဆီခဲ။ (၅) အရိုး။ (၆) ချဉ်ဆီ။ (၇) သုက်။

ဓာတ် ၇ ပါး၏ ကိစ္စ ၇ ရက်။ ။(၁) ရွှင်ပျခြင်း။ (၂) ယှဉ်ခြင်း။ (၃) လိမ်းကျံခြင်း။ (၄) အငွေ့ရခြင်း။ (၅) ဆောင်ခြင်း။ (၆) ပြည့်ခြင်း။ (၇) ကိုယ်ဝန်ရခြင်း။

နာခံတော်ကြီး အင်္ဂါ ၇ ပါး။ ။ (၁) အမှတ်အသားမြဲ၍ ကုန်စင်အောင်လျှောက် တတ်ခြင်း။ (၂) စစ်ပွဲကို ကြည့်ရှုနားလည်ခြင်း။ (၃) စကားချိုသာခြင်း။ (၄) ဘာသာ ခြားစကား တတ်မြောက် ရေးသားနိုင်ခြင်း။ (၅) သတိရှိခြင်း။ (၆) ဝီရိယရှိခြင်း။ (၇) စာစီစာကုံး အနှုန်းအဖွဲ့တတ်ခြင်း။

ပညာရှိ လက္ခဏာ ၇ ပါး။ ။ (၁) သဒ္ဓါ= ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်း။ (၂) ဟိရီစ= မကောင်းမှုမှရှက်ခြင်း။ (၃) ဩတ္တပ္ပ= မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်ကြောက် ရွံ့ခြင်း။ (၄) ဗဟုသစ္စံ= အကြားအမြင်များခြင်း။ (၅) ဝီရိယ= လုံ့လ အားထုတ်ခြင်း။ (၆) သတိ= မမေ့လျော့ခြင်း။ (၇) ပညာ= မြော်မြင်တတ်သော ပညာရှိခြင်း။

ပုတ်ခတ်၍ အပြစ်မရှိသူ ၇ ပါး။ ။ (၁) သူအို။ (၂) သူနာ။ (၃) သူငယ်။ (၄) သီလအလွန်ရှိသူ။ (၅) သူရူး။ (၆) မင်းဧကရာဇ်။ (၇) သား ငါးမစားသော ပုဏ္ဏား။

ဗောဇ္ဈင် ၇ ပါး။ ။ (၁) သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်။ (၂) ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်။ (၃) ဝီရိယ သမ္ဗောဇ္ဈင်။ (၄) ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်။ (၅) ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်။ (၆) သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်။ (၇) ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဖြဟ္မာ့ဦးခေါင်းကို သကြြန်တစ်လှည့်စီ ကိုင်ရသော နတ်သမီး ၇ ပါး။ ။ (၁)ဒဃ်ီ။ (၂) မဟောရဏ။ (၃) ဂေါရဝသေန။ (၄) ကညာ။ (၅) မန္တာ။ (၆) ရက္ခိတာ။ (၇) ပက္ကာ။

ဘုရားဆုကို စိတ်ဖြင့်သာ တောင်းသော ၇ သန်း။ ။(၁) နန္ဒ။ (၂) သုနန္ဒ။ (၃) ပထဝီ။ (၄) မဏ္ဍ။ (၅) ဓရဏီ။ (၆) သာဂရ။ (၇) ပုဏ္ဍရိက။

ဘုရား သိက္ခာပုဒ်တော်များကို ပညတ်တော်မူရာဌာနဖြစ်သော တိုင်းကြီး ၇ တိုင်း။ ။ (၁) ဝေသာလီ။ (၂) ရာဇဂြိုဟ်။ (၃) သာဝတ္ထိ။ (၄) အာဠဝီ။ (၅) သက္ကတိုင်း။ (၆) ဘဂ္ဂတိုင်း။ (၇) ကောသမ္ဗီ။

ဘုံစဉ်စံ ၇ ဦး။ ။ (၁) အနာထပိဏ် သူဌေး။ (၂) ဝိသာခါ ကျောင်းအမ။ (၃) ဂန္ဓမာ နတ်သား။ (၄) နာဂဒတ္တ။ (၅) မဟာကုန္တာ။ (၆) စူဠကုန္တာ။ (၇) နေကဝဏ္ဏ။

ဖွားဖက်တော် ၇ ပါး။ ။ (၁) ညီတော်အာနန္ဒာ။ (၂) မဟာဗောဓိပင်။ (၃) ကာဠု ဒါယီအမတ်။ (၄) ယသောဓရာမင်းသမီး။ (၅) မြင်းမြီးဆွဲ မောင်ဆန်။ (၆) ရွှေအိုး ကြီး လေးလုံး။ (၇) ကဏ္ဍက စီးတော်မြင်း။

မနိုင်းစေအပ်သော ကျွန် ၇ ယောက်။ ။(၁)သခင်လက်မှ ရဟန်းပြုသောကျွန်။(၂) သခင်လက်မှ ပုဏ္ဏားပြုသော ကျွန်။ (၃) ရဟန်း၏ ကျွန်။ (၄) ပုဏ္ဏား၏ ကျွန်။ (၅) အလွန် သီလရှိသော ကျွန်။ (၆) ပျော်ပိုက်၍ မှီနေသော ကျွန်။ (၇) ခြံပွတ် အတွင်း မှီနေသော ကျွန်။

မယားနိုးခြင်း ၇ ပါး။ ။ (၁) ဟတ္ထာဂါဟ= လက်ကိုကိုင်ခြင်း။ (၂) ဃရပတ္တ= သူ့လင်မရှိခိုက် အိမ်၌ရောက်လာခြင်း။ (၃) ဂုယှဋ္ဌာန= လျှို့ဝှက်ရာ၌ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော စကားပြောခြင်း။ (၄) သလ္လာပ= ကာမဂုဏ်ဖြင့် ဖြောင်းဖြပြောဆိုခြင်း။ (၅) သေနိ= တင်းတိမ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်း။ (၆) ဒွါရ= တံခါးအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်း။ (၇) သေယျ= အိပ်ရာသို့ ရောက်ခြင်း။

မယားအပြား ၇ ပါး။ ။ (၁) ဝဓကသမာ= ရန်သူနှင့် တူသော မယား။ (၂)စောရ သမာ= ခိုးသူနှင့်တူသော မယား။ (၃) အယျသမာ= အရှင်နှင့်တူသော မယား။ (၄) မာတုသမာ= အမိနှင့်တူသောမယား။ (၅) ဘဂိနီသမာ=နှမနှင့်တူသော မယား။ (၆) သခိသမာ= အဆွေနှင့်တူသော မယား။ (၇) ဒါသီသမာ= ကျွန်နှင့် တူသော မယား။

မလ ၇ ပါး(မလ= ဓာတ်မှဖြစ်သော ကိုယ်၏ အညစ်အကြေး)။ ။ (၁) စိတ် ကြည်လင်သည်မှ သွေးဖြစ်၏။ (၂) သွေးမှ အသားဖြစ်၏။ (၃) အသားမှ အဆီခဲဖြစ် ၏။ (၄) အဆီခဲမှ အရိုးဖြစ်၏။ (၅) အရိုးမှ ခြင်ဆီဖြစ်၏။ (၆) ခြင်ဆီမှ သုက်ဖြစ် ၏။ (၇) သုက်မှ ဩဇာဖြစ်၏။

မိလာ ဖလာ အိမ်ပေါက်ကျွန် ၇ ပါး။ ။ (၁) အန္တောဇာတ = မိလာ, ဖလာ အိမ်ပေါက်ကျွန်။ (၂) သုတော= ၎င်းကျွန်၏ သားပေါက်။ (၃) နတ္တော= ၎င်းသား

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ပေါက်၏ မြေးလတ်။ (၄) မြေးလတ်၏ သား ဩတ္တလတ်။ (၅) ပေါနတ္တော= ဩတ္တလတ်၏သား ကျွန်ဆက်။(၆)ပေါပနတ္တော= ကျွန်ဆက်၏သားကျွန်ပင်။(၇) အနုပေါနတ္တော= ကျွန်ပင်သား ကျွန်စည်။

မုသာဝါဒကံ ရှောင်ခြင်း အကျိုး ၇ ပါး။ ။ (၁) သန့်ရှင်းသော ဣန္ဒြေနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၂) ကိုယ်သဏ္ဍာန် လှပခြင်း။ (၃) ကောင်းသော အသွေးရှိခြင်း။ (၄) ကြာညိုနံ့မွှေးခြင်း။ (၅) ဩဇာတိက္ကမ ရှိခြင်း။ (၆) သူခပ်သိမ်း ကြည်ညိုခြင်း။ (၇) ကြာညိုပွင့်ကဲ့သို့ မျက်နှာရွှင်ခြင်း။

မေထုန်ကြောင့်ဖြစ်သော အပြစ် ၇ ပါး။ ။ (၁) မိမိ၏ တန်ခိုး ယုတ်လျော့ခြင်း။ (၂) ပညာဉာဏ် ယုတ်လျော့ခြင်း။ (၃) ခွန်အား ယုတ်လျော့ခြင်း။ (၄) ကိုယ်လက်အရေအသား ပူလောင်ခြင်း။ (၅) အဆင်းအရောင် အသွေးအမွေး ပျက်စီးခြင်း။ (၆) ကုတ်ဟီးချောင်းဆိုး အနာမျိုး တည်တတ်ခြင်း။ (၇) ၉၆ ပါးရောဂါဝေဒနာလည်း အလွယ်တကူ ကပ်နိုင်ခြင်း။

မေထုန်ငယ် ၇ ပါး[၁] ။ ။ (၁) မိန်းမတို့က နံ့သာစသည်ဖြင့် သုံးသပ်ပေးသည်ကို သာယာခြင်း။ (၂) မိန်းမတို့နှင့် ပြုံးရယ်ကစား ပျော်ပါးမြူးတူးခြင်း။ (၃) မိန်းမတို့အား စိန်းစိန်းစိုက်၍ကြည့်ခြင်း။ (၄) မိန်းမအသံကို သာယာခြင်း။ (၅) ရှေးအခါက ပြုကျင့်ဖူးသော မေထုန်ကာမကို အာရုံပြု၍ သာယာခြင်း။ (၆) သူတစ်ပါးတို့ ပြုကျင့်သော မေထုန်ကာမကို အာရုံပြု၍ သာယာခြင်း။ (၇) ဤသီလကြောင့် နတ်ရွာသုဂတိဘုံဘဝသို့ ရပါလို၏ဟု တောင့်တခြင်း။

မင်္ဂလာ ၇ ရပ်။ ။ (၁) ဇာတမင်္ဂလာ= ဖွားမြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်ပြုသော မင်္ဂလာ။ (၂) သီလဂ္ဂဟန မင်္ဂလာ= သီလယူစေသော မင်္ဂလာ။ (၃) နာမကရဏ မင်္ဂလာ= အမည်မှည့်သော မင်္ဂလာ။ (၄) အာဟာရ ပရိဘောဂမင်္ဂလာ= ထမင်းအစာခွံ့သော မင်္ဂလာ။ (၅) ကဏ္ဏဝိဇ္ဈန မင်္ဂလာ= နားထွင်း မင်္ဂလာ။ (၆) ဒုဿဂဟန မင်္ဂလာ= အဝတ်ပုဆိုး ဆင်သော မင်္ဂလာ။ (၇) စူဠကပ္ပနမင်္ဂလာ=သျှောင်ထုံးသော မင်္ဂလာ။

မင်းတို့ ပြုကတော့ ၇ ပါး။ ။ (၁) ပြည့်ရှင်မင်းလည်းတစ်ပါး။ (၂) အရှင့်အလိုသို့လိုက်၍ အမှုကိုထမ်းဆောင်သော အမတ်လည်းတစ်ပါး။ (၃) သူတော်ကောင်းရှိသော ဇနပုဒ်လည်းတစ်ပါး။ (၄) ကျုံးသုံးတန် ခိုင်ခန့်သော မြို့လည်း တစ်ပါး။ (၅) အပြစ်နှင့်လျော်စွာ ဒဏ်ပေးခြင်းလည်း တစ်ပါး။ (၆) ပြည့်စုံသော စဲ့ ကျီကျရေကန်လည်း တစ်ပါး။ (၇) ပြည်ထောင်ချင်း မင်း အဆွေခင်ပွန်းလည်း တစ်ပါး။

မေတ္တာပို့ရာ ဩဓိသပုဂ္ဂိုလ် ၇ ယောက်။ ။ (၁) သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော= ခပ်သိမ်းသောမိန်းမ။ (၂) သဗ္ဗေ ပုရိသာ= ခပ်သိမ်းသော ယောကျာ်း။ (၃) သဗ္ဗေအရိယာ= ခပ်သိမ်းသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်။ (၄) သဗ္ဗေအနရိယာ= ခပ်သိမ်းသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (၅) သဗ္ဗေ

၁။ သတ္တအင်္ဂုတ္တိုရ်

www.burmeseclassic.com

ဒေဝါ= ခပ်သိမ်းသော နတ်ဗြဟ္မာ။ (၆) သဗ္ဗေ မနုဿာ= ခပ်သိမ်းသောလူ။ (၇) သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ= ခပ်သိမ်းသော ဝိနိပါတိက အသူရကာယ်။

မုဒ္ဒါဘိသိက်သွန်းရာတွင် ပါဝင်သော သူပါ ၇ ပါး။ ။(၁) ပွဲလျက်။ (၂) ထောပတ်။ (၃) ကုလားစပါး။ (၄) နေစာမြက်။ (၅) နှမ်း။ (၆) သကြား။ (၇) ကရမက်။

မိန်းကလေးများ၏ မင်္ဂလာ ၇ ပါး ။ ။(၁) ဘတ္တမင်္ဂလာ = ထမင်းခွံ့သော မင်္ဂလာ။ (၂) ကေသစ္ဆေဒန မင်္ဂလာ= ငယ်ဆံဖြတ်သော မင်္ဂလာ။ (၃) တမ္ဗုလဘတ္တ မင်္ဂလာ= ကွမ်းဖတ်ခွံ့ခြင်း မင်္ဂလာ။ (၄) ရဝိန္ဒုဒဿနမင်္ဂလာ= နေ့လပြခြင်း မင်္ဂလာ။ (၅) ဒေါင္ဆာကရဏ မင်္ဂလာ= ပုခက်တင်မင်္ဂလာ။ (၆) ကဏ္ဏဝိဇ္ဈနမင်္ဂလာ= နားသမင်္ဂလာ။ (၇) အာဝါဟ မင်္ဂလာ= ထိမ်းမြား မင်္ဂလာ။

မိန်းမတို့၏ အပြစ် ၇ ပါး[၁]။ ။(၁) အနှုတံ= မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုခြင်း။ (၂) သာဟသံ လျှို့ဝှက်ခြင်း။ (၃) မာယာ= လှည့်ပတ်ခြင်း။ (၄) မုဋ္ဌတ္တံ= မိုက်မဲ တွေဝေခြင်း။ (၅) အတိလောဘတာ= အလွန်လောဘကြီးခြင်း။ (၆) အသောစ= မစင်ကြယ်ခြင်း။ (၇) နိဒယတ္တံစ= အမသနားခြင်း။

မိန်းမတို့၏ အပြစ် ၇ ပါး ။ ။(၁) အသတ္တံ= ဖောက်ပြန်မှားယွင်းတတ်သော မိစ္ဆာစာရ အကျင့်ကို ကျင့်တတ်ခြင်း။ (၂) သာဟတံ= မစူးမစမ်း အရမ်းမဲ့ အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုတတ်ခြင်း။ (၃) မာယာ= ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ အနည်းနည်းသော မာယာများတတ်ခြင်း။ (၄) မစ္ဆရိယံ= ဝန်တိုမိစ္ဆာရှိတတ်ခြင်း။ (၅) အတိလုဒ္ဓတာ=တဏှာရာဂ လောဘရမ္မက် အလွန်အားကြီးတတ်ခြင်း။ (၆) နိဂ္ဂုဏတ္တံ= အဆန်းတကြယ် စီမံအပ်သော ကိစ္စတို့၌ မသိမလိမ္မာခြင်း။ (၇) အသောစတ္တံ= အတွင်းအပဖြစ်သော အပြစ်တို့၌ မစင်ကြယ်သောစိတ်ရှိတတ်ခြင်း။

မျိုးဆက် ၇ ဆက်။ ။(၁) ကိုယ်ကိုအလယ်ထား၍ အထက်ကို (၁) အဘ။ (၂) အဘိုး။ (၃) အဘေး။ (၄) အဘီ။ (၅) အဘဲ။ (၆) အဘော။ (၇) အဘွေး။ အထက် ၇ ဆက်။ အောက်သို့ (၁) သား။ (၂) မြေး။ (၃) မြစ်။ (၄) တီ။(၅)တွတ်။ (၆) ကျွတ်။ (၇) မြှော့။ (ဤကား ဝိနည်းတော်အတိုင်း)

မျက်စဉ်းဆေးလှူသော အကျိုး ၇ ပါး။ ။(၁) ကျယ်သော မျက်စိရှိခြင်း။ (၂) ဖြူသော မျက်စိရှိခြင်း။ (၃) ရွှေသော မျက်စိရှိခြင်း။ (၄) မနောက်မကျု ကြည်လင်ခြင်း။ (၅) ခပ်သိမ်းသောအနာမှ ကင်းခြင်း။ (၆) နတ်မျက်စိကိုရခြင်း။ (၇) ပညာ တည်းဟူသော မျက်စိကိုရခြင်း။

မြို့အင်္ဂါ ၇ ပါး[၂]။ ။(၁) သာမိ=ပြည့်ရှင်မင်း။ (၂)အမစ္စ= အမတ်ပညာရှိ။ (၃) သခါ= အဆွေခင်ပွန်း။ (၄) ကောသ= ကျီကျ ဘဏ္ဍာ။ (၅) ဒုဂ္ဂ= ခဲခက်သော ကျုံးမြောင်း။ (၆) ရဋ္ဌ= တိုင်းနိုင်ငံ။ (၇) ဗလ= ရဲမက် ဗိုလ်ပါ ဆင် မြင်း အင်အား။

မြို့၏ တန်ဆာ ၇ ပါး။ ။(၁) သေိကာ=တံခါး။ (၂) ပရိက္ခာ= ကျုံး။ (၃) အန

[၁]။ စာဏကျနီတိ

[၂]။ အဘိဓာန်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မတ္တာ=သူရဲခို သူရဲပုန်း။ (၄) အာဝုခံ=လက်နက်။(၅)ဇလံ=ဗိုလ်ပါရဲမက်။ (၆) ဒေါဝါရိက=တံခါးမှူး တံခါးစောင့်= (၇) ပါကာရော=မြို့ရိုးတံတိုင်း။

မြက်မျိုးအဝင် အပင် ၇ ပါး။ ။(၁)ဆတ်သွားပင်။(၂)စွန်ပလွန်ပင်။(၃)အုန်းပင်။ (၄) ပေပင်။ (၅) ထန်းပင်။ (၆) ကွမ်းသီးပင်။ (၇) ဓနိပင်။

မြန်မာ ၇ မျိုး။ ။ (၁) မြန်မာ။ (၂) ပြူ။ (၃) တောင်သူ။ (၄) ကမ်းယံ။ (၅)ယော။ (၆) ရခိုင်။ (၇) ထားဝယ်။ (သက် ဟူ၍လည်း ရှိသေးသည်။)

မြားအား အစွမ်း ၇ ပါး။ ။ (၁) လက်ဆယ့်နှစ်သစ်ထုသော ရေသဖန်းပျဉ်ကို ထုတ်ချင်းထွင်းအောင် ပစ်ခြင်း။ (၂) လက်ရှစ်သစ်ထုသော ပိတောက်နှစ်ပျဉ်ကို ထုတ်ချင်းထွင်းအောင် ပစ်ခြင်း။ (၃) လက်လေးသစ်ထုသော ကြေးနီပြားကို ထုတ်ချင်း ထွင်းအောင် ပစ်ခြင်း။ (၄) လက်နှစ်သစ်ထုသော သံပြားကို ထုတ်ချင်း ထွင်းအောင် ပစ်ခြင်း။ (၅) ပိုတစ်ရာဝန်တင်သောလှည်းကို နောက်မှရှေ့၊ ရှေ့မှနောက် ထွင်းဖောက်အောင် ပစ်ခြင်း။ (၆) ကောက်ရိုးအပြည့်တင်သောလှည်းကို နောက်မှရှေ့၊ ရှေ့မှ နောက် ထွင်းဖောက်အောင် ပစ်ခြင်း။ (၇) သဲအပြည့်တင်သော လှည်းကို နောက်မှ ရှေ့၊ ရှေ့မှနောက် ထွင်းဖောက်အောင် ပစ်ခြင်း။

ရတနာ ၇ ပါး[၁]။ ။ (၁) သား။ (၂) သမီး။ (၃) ကျေးကျွန်။ (၄) ဆင်။ (၅) မြင်း။ (၆) ကျွဲ။ (၇) နွား။

ရတနာ ၇ ပါး။ ။ (၁) သုဝဏ္ဏ=ရွှေ။ (၂) ရဇတ=ငွေ။ (၃) မုတ္တာ=ပုလဲ။ (၄) မဏိ=မြေ။ (၅) ဝေဠုရိယ=ကြောင်မျက်ရွဲ။ (၆) ဝဇိရ=စိန်။ (၇) ပဝါဠ= သန္တာ။

ရဟန်းတို့၏ ပဋိဂ္ဂဟ ဝိဇဟန အကပ်ပျက်ခြင်း ၇ ပါး။ ။(၁)လိင်္ဂပရိဝတ္တန= ရဟန်း လိင်ပြန်သဖြင့် အကပ်ပျက်ခြင်း။ (၂) ကာလံကိရိယ = သေသဖြင့် အကပ်ပျက်ခြင်း။ (၃) သိက္ခာပစ္စက္ခာန= သိက္ခာစွန့်သဖြင့် အကပ်ပျက်ခြင်း။ (၄) ဟီနာယာဝတ္တန=လူထွက်သဖြင့် အကပ်ပျက်ခြင်း။ (၅) အနုပသမ္ပန္နဒါန= လူသာမဏေတို့အားပေးသဖြင့် အကပ်ပျက်ခြင်း။ (၆) အနပေက္ခ ဝိသဇ္ဇန= ငဲ့ကွက်ခြင်းကင်း၍ စွန့်သဖြင့် အကပ်ပျက်ခြင်း။ (၇) စောရာဒိအစ္ဆိန္ဒိတွာ ဂဟဏ= ခိုးသူစသည် လုယူသဖြင့် အကပ်ပျက်ခြင်း။

လူပျိုတော်တို့၏ အင်္ဂါ ၇ ပါး။ ။ (၁) သုဇာနန္တ= အရှင်၏အလိုကို သိတတ်ခြင်း။ (၂) သုစိ=စင်ကြယ်သန့်ပြန့်ခြင်း။ (၃) ဒက္ခ=လိမ္မာခြားနားခြင်း။ (၄) ဓမ္မိက= မရမ်းမကား တရားကို စောင့်ခြင်း။ (၅) ဗဟုသုတ္တက= ကျမ်းဂန် အကြားအမြင် များခြင်း။ (၆)အလောဘ= လိုချင်ခြင်း နည်းပါးခြင်း။ (၇) အပ္ပမာဒ= မမေ့လျော့ သတိရှိခြင်း။

လောကီ လောကုတ္တရာအကျိုး ပွားတိုးစေမှု ၇ ပါး။ ။(၁)သပ္ပါယကာရီ=ကိုယ်နှင့် လျောက်ပတ်စွာ ပြုမူနေထိုင်ခြင်း။ (၂) မတ္တဇာနန= သင့်တင့်သောအစာကို အတိုင်းအရှည်သိ၍ စားသောက်ခြင်း။ (၃) ပရိဏတဘောဇီ= ကြေကျက်ခဲသော

၁။ အဘိဓာန်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အစာကို ပယ်၍ ကြေလွယ်သော အစာကို စားခြင်း။ (၄) ကာလစာရီ= အချိန်ကာလ၌သာ သွားလာလှည့်ပတ်ခြင်း။ (၅) ဗြဟ္မစာရီ=မေထုန်မှုမပြုခြင်း။ (၆) သီလဝန္တ=ဝါရိတ္တာ စာရိတ္တာ သီလမြဲခြင်း။ (၇) ကလျာဏမိတ္တတာ= မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းရှိခြင်း။

လောကုတ္တရာ ရတနာ ၇ ပါး။ ။ (၁) သဒ္ဓါ= ဘုရားအစရှိသော ကောင်းမှု၌ သဒ္ဓါတရားပြည့်စုံခြင်း။ (၂) သတိ= ဘုရား တရား အစရှိသော ကောင်းမှုအာရုံ၌ သတိရှိခြင်း။ (၃) ဝီရိယ= ဝိရိယတရားရှိခြင်း။ (၄) ပညာ= ထိုးထွင်း၍သိတတ်ခြင်း၊ တရားကျမ်းဂန်တို့၌ လိမ္မာခြင်း။ (၅) ဗဟုသစ္စ=အကြားအမြင် များခြင်း။ (၆) ဟိရီ= ဒုစရိုက်တရားတို့ကို ပြုလုပ်ရန် ရှက်ခြင်း။ (၇) ဩတ္တပ္ပ= ဒုစရိုက်တရားတို့ကို ပြုလုပ်ရန် ကြောက်လန့်ခြင်း။

လောင်းတမ်းကစားခြင်း ၇ ပါး။ ။ (၁) အပြေးပြိုင်။ (၂) မြင်းပြိုင်။ (၃) ကြက်တိုက်။ (၄) နွားတိုက်။ (၅) ခိုသွေး။ (၆) လှေပြိုင်။ (၇) လှည်းပြိုင်။

ဝိသုဒ္ဓိ ၇ ပါး။ ။ (၁) သီလဝိသုဒ္ဓိ= လူတို့၌လည်း လူတို့အလျောက်၊ ရဟန်းတို့၌လည်း ရဟန်းတို့အလျောက် သီလစင်ကြယ်ခြင်း။ (၂) စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ= ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သဖြင့် အာရုံထင်မြင်၍ ဥပစာရစျာန်စိတ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း။ (၃) ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ= ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးသာ ဘုံသုံးပါး၌ရှိသည်ဟု ဧကန်အမှန်မြင်သော နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း။ (၄) ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ= ယုံမှားခြင်းဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်နိုင်သော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း။ (၅) မဂ္ဂါမဂ္ဂ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ= မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို ဧကန်အမှန်သိသော ဉာဏ်မြင်၏ စင်ကြယ်ခြင်း။ (၆) ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ= ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ အနုလောမဉာဏ်တိုင်အောင် အားထုတ်၍ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းကို ဧကန်အမှန်သိသော ဉာဏ်အမြင်၏ စင်ကြယ်ခြင်း။ (၇) ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ= နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းကို အားထုတ်၍ နိဗ္ဗာန်ကို ဧကန်အမှန်သိသော မဂ်ဉာဏ်အမြင်၏ စင်ကြယ်ခြင်း။

သာမိဒိန္နကျွန် ၇ ပါး။ ။ (၁) ဉာတိဒိန္နကျွန် ၇ ပါးနှင့် အလားတူ။

သုဂတိအဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ၇ ယောက်။ ။ (၁) ဇစ္စန္ဓ= အမိဝမ်းတွင်းက ကန်းသူ။ (၂) ဇစ္စဗဓိရ= အမိဝမ်းတွင်းမှ ပင်းသောသူ။ (၃) ဇစ္စမူဂ= အမိဝမ်းတွင်းမှ အ,သောသူ။ (၄) ဇစ္စဇဠ= အမိဝမ်းတွင်းက တောင်မြောက်မှ မမှတ်နိုင်အောင် ထိုင်းသူ။ (၅) ဇစ္စုမ္မတ္တက= အမိဝမ်းတွင်းက ရူးနှမ်းသောသူ။ (၆) ပဏ္ဍုက်= ယောက်ျားမဟုတ် မိန်းမ မဟုတ်သူ။ (၇) ဥဘတောဗျည်း= ယောက်ျားတစ်လှည့် မိန်းမတစ်လှည့် ဖြစ်သူ။

သူ့မြို့မှာ စုံစမ်း၍သိရသော အကြောင်း ၇ ပါး။ ။ (၁) တို့ကသူလျှို လွှတ်သဖြင့် သိရသည်။ (၂) သူက လွှတ်သည်ကို တို့က ကင်းစောင့်သဖြင့် သိရသည်။ (၃)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တို့က ကုန်ပြုသွားသဖြင့် သိရာသည်။ (၄) သူကကုန်ပြုလာသူတို့အား ပေးကမ်းဖြားယောင်း၍ သိရာသည်။ (၅) တို့က တမန်စေသဖြင့်သိရာသည်။ (၆) သူ့ အရပ်မှ လာသော သူတို့အား ဉပါယ်တမျဉ်ဖြင့် စုံစမ်း၍ သိရာသည်။ (၇) သူ့တမန်ကို ပေးကမ်းစုံစမ်းသဖြင့် သိရာသည်။

သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ၇ ဖြာ ။ ။ (၁) သဒ္ဓါ=ရတနာသုံးပါးဂုဏ်ကို ယုံကြည်ခြင်း။ ကံ,ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်း။ (၂) သီလ=ပဉ္စသီ၊ အဋ္ဌင်္ဂသီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) သုတ= အကြားအမြင်များခြင်း။ (၄) စာဂ= ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း။ (၅) ပညာ= လောကီ လောကုတ္တရာ ပညာနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၆) ဟီရိ= သူတော်ကောင်းတို့ ကဲ့ရဲ့ရမည်ကို ရှက်ခြင်း၊ မကောင်းမှုကို ရှက်ခြင်း။ (၇) ဩတ္တပ္ပ= ပစ္စုပ္ပန် သံသရာဘေးကို ကြောက်လန့်ခြင်း၊ မကောင်းမှုကို လန့်ခြင်း။

သုရာမေရယကဲ်ရှောင်ခြင်း အကျိုး ၇ ပါး။ ။ (၁) ကာလသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ကိစ္စလျင်စွာ သိခြင်း။ (၂) ကောင်းသော သတ္တိရှိခြင်း။ (၃) မရူးသွပ်ခြင်း။ (၄) မှန်သော စကားကို ဆိုတတ်ခြင်း။ (၅) ချောပစ်သောစကား ကြမ်းကြုတ်သော စကားကို မဆိုတတ်ခြင်း။ (၆) မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်း။ (၇) မကောင်းမှုမှ ကြောက်ခြင်း။

သောတာပန်နှင့် အလားတူသော ကျင့်ဝတ် ၇ ပါး။ ။ (၁) သရဏဂုံသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းလည်း တစ်ပါး။ (၂) သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းလည်း တစ်ပါး။ (၃) တစ်ခုသော စာရေးတံရှိခြင်းလည်း တစ်ပါး။ (၄) တစ်ခုသော လဆန်းပက္ခ လဆုတ်ပက္ခ၌လှူအပ်သော ဆွမ်းဝတ်ရှိခြင်းလည်း တစ်ပါး။ (၅) တစ်ခုသော ဝါဆိုကျောင်း ရှိခြင်းလည်း တစ်ပါး။ (၆) တစ်ခုသော ရေကန်ရှိခြင်းလည်း တစ်ပါး။ (၇) တစ်ခုသော ဇရပ်ရှိခြင်းလည်း တစ်ပါး။

သစ်ကြီး ၇ ပင်။ ။ (၁) သပြေပင်= ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းတွင် ရှိသည်။ (၂) ကုက္ကိုပင်= ပြုဗ္ဗဝိဒေဟ အရှေ့ကျွန်းတွင် ရှိသည်။ (၃) ထိန်ပင်= အပရဂေါယာန အနောက်ကျွန်းတွင် ရှိသည်။ (၄) ပဒေသာပင်= ဥတ္တရကုရုမြောက်ကျွန်းတွင် ရှိသည်။(၅)သခွတ်ပင်= အသူရာပြည်တွင်တွင် ရှိသည်။ (၆) လက်ပံပင်= ဂဠုန်ပြည်တွင် ရှိသည်။ (၇)ပင်လယ်ကသစ်ပင်= တာဝတိံသာနတ်ပြည်တွင် ရှိသည်။

သတ္တဋ္ဌာန ၇ ပါး။ ။ (၁) အောင်မြင်တော်မူသောဗောဓိပင်၏အရှေ့မြောက်တစ်လံကွာ ရွှေပလ္လင်ဌာန။ (၂) ဗောဓိပင်၏ မြောက်ဘက် ဆယ်လံကွာဌာန အနိမိသအရပ်။(၃) ဗောဓိပင်နှင့် အနိမိသအကြား နှစ်လံကွာဌာန ရတနာစင်္ကြံ။ (၄) ဗောဓိပင်၏ အနောက်မြောက် ၁၅ လံကွာ ရတနာဃရရွှေအိမ်။ (၅) ဗောဓိပင်၏အရှေ့ ၃၂ လံကွာ အဇပါလဆိတ်ကျောင်း ညောင်ပင်။ (၆) ဗောဓိပင်၏ အရှေ့တောင် ၁၅လံကွာ မုစလိန္ဒာအိုင်ဝယ် နဂါးပါးပြင်းအောက်ဌာန။ (၇) ဗောဓိပင်၏ တောင်ဘက် ၁၁ လံ ကွာ လင်းလွန်းပင်အရပ်။

သံဃိကဒါန ၇ ပါး ။ ။ (၁) သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားရှိစဉ်ကာလ၌ဘုရားအမှူး

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရှိသော ရဟန်းယောကျ်ား သံဃာ၊ရဟန်းမိန်းမ သံဃာတို့အားလှူသောဒါနသည် ဗုဒ္ဓပမုခ ဥဘတော သံဃိကဒါန မည်၏။ (၂) ဘုရားသခင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည့်နောက် ရုပ်ပွားဆင်းတုတော် စေတီတော်တို့နှင့် အတူတကွ ရဟန်းယောကျ်ားသံဃာ ရဟန်းမိန်းမသံဃာ နှစ်ပါးတို့အား လှူသောဒါနသည် ဥဘတော သံဃိကဒါနမည်၏။(၃) ရဟန်းယောကျ်ားသံဃာတို့အားသာ လှူသောဒါနသည် ဘိက္ခုသံဃိကဒါန မည်၏။ (၄) ရဟန်းမိန်းမသံဃာတို့အား လှူသောဒါနသည် ဘိက္ခုနီသံဃိကဒါန မည်၏။(၅) ရဟန်းယောကျ်ားသံဃာမှ ဤမျှလောက်သော သံဃာ၊ ရဟန်းမိန်းမသံဃာမှ ဤမျှလောက်သော သံဃာဟုရည်ညွှန်း၍ လှူသောဒါနသည် ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ ဥဒ္ဒိဿက သံဃိကဒါန မည်၏။ (၆) ရဟန်းယောကျ်ား သံဃာမှ ဤမျှလောက်သော သံဃာဟု ရည်ညွှန်း၍ လှူသောဒါနသည် ဘိက္ခု ဥဒ္ဒိဿက သံဃိကဒါန မည်၏။ (၇)ရဟန်းမိန်းမ သံဃာမှ ဤမျှလောက်သောသံဃာဟု ရည်ညွှန်း၍ လှူသောဒါနသည် ဘိက္ခုနီ ဥဒ္ဒိဿက သံဃိကဒါန မည်၏။

ဟိမဝန္တာတောရှိ အိုင်ကြီး ၇ အိုင်။ ။ (၁) သီဟပ္ပပါတ အိုင်။ (၂) မန္ဒာကိနီ အိုင်။ (၃) ကဏ္ဏမုဏ္ဍအိုင်။ (၄) ရထကာရအိုင်။ (အနက်အကျယ် ယူဇနာ ၅၀ စီရှိကြ၏) (၅) အနောတတ်အိုင်။ (၆) ဆဒ္ဒန်အိုင်။ (၇) ကုဏာလအိုင်။

အကာလသေခြင်း ၇ ပါး။ ။ (၁) အစာအာဟာရကို မရ ဝတ်မွတ်၍ သေခြင်း။ (၂) သောက်ရေမရ၍ သေခြင်း။ (၃) မြွေခဲ၍ သေခြင်း။ (၄) အဆိပ်ကို စားမိ၍ သေခြင်း။ (၅) မီးလောင်၍ သေခြင်း။ (၆) ရေနစ်၍ သေခြင်း။ (၇) ဓား လှံ ထိုးမိ၍ သေခြင်း။

အကျွမ်းမဝင်ရာ ၇ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဣတ္ထိ = မိန်းမ။ (၂) ဒုဇ္ဇနာ = သူယုတ်။ (၃) ဝိသသ= အဆိပ်။ (အဆိပ်ရှိသော သတ္တဝါလည်းဟူ) (၄) သိင်္ဂိနော= ဦးချိုရှိသော သတ္တဝါ။ (၅) ရောဂါ= အနာရောဂါ။ (၆) နဒီ= မြစ်။ (၇) ရာဇ= မင်း။

အပရိဟာနိယတရား ၇ ပါး(လူ့ဝတ်)စီးပွားမဆုတ်ယုတ်ဘဲတိုးပွားကြောင်းတရား ။ ။ (၁) သတ္တဝါရဝတာ= မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေခြင်း။ (၂) ဓမ္မဂါရဝတာ= တရားတော်၌ ရိုသေခြင်း။ (၃) သံဃဂါရဝတာ= သံဃာတော်၌ ရိုသေခြင်း။ (၄) သိက္ခာဂါရဝတာ= အကျင့်သိက္ခာတို့၌ ရိုသေခြင်း။ (၅) သမာဓိဂါရဝတာ= သမာဓိကိုရိုသေခြင်း၊တည်ကြည်ခြင်း ရှိခြင်း။ (၆) ကလျာဏမိတ္တတာ= ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိခြင်း။ (၇) သောဝစဿတာ= ပညာရှိတို့ ဆုံးမသည်ကို နာယူခြင်း။

အပရိဟာနိယ တရား ၇ ပါး (မင်းကျင့်)[၂]။ ။ (၁) သန္နိပါတ=တစ်နေ့ကိုသုံးခါ ညီလာခံ၍ စည်းဝေးခြင်း။ (၂) ပညတ္တိပဋိပဇ္ဇသ= ရှေးမင်းတို့ပညတ်သောထုံးတမ်းကို မပျက်စေဘဲကျင့်ခြင်း။ (၃) သမဂ္ဂ= အမှုအရေးကို (အများနှင့်) ညီညွတ်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း။ (၄) သုဝစ= ပညာဂုဏ်ကြီးသူတို့ ဆုံးမရာကို လိုက်နာခြင်း။ (၅) အပ

၁။ သုဗောဓာလင်္ကာရ ၂။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သယှ= အမျိုးသမီးတို့ကို အနိုင်အထက် သိမ်းမယူခြင်း။ (၆) ဗလိ= မြို့တွင်းမြို့ပြင်ရှိ နတ်များကို ထုံးစံအတိုင်း ပ,သခြင်း။ (၇) ဂုတ္တိ= တိုင်းပြည်တွင်းရှိသော ရသေ့ရဟန်းတို့ကို မွေ့လျော်အောင် မလာသေးသော ရသေ့ရဟန်းတို့ကို လာရောက်အောင် ချီးမြှောက်စောင့်ရှောက်ခြင်း။

အဘိဓမ္မာ ၇ ကျမ်း။ ။ (၁) ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း။ (၂) ဝိဘင်းကျမ်း။ (၃) ဓာတုကထာကျမ်း။ (၄) ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်း။ (၅) ကထာဝတ္ထုကျမ်း။ (၆) ယမိုက် ကျမ်း။ (၇) ပဋ္ဌာန်းကျမ်း။

အဘိသိက် ၇ ပါး။ ။ (၁) မုဒ္ဓါဘိသေက= ရွှေနန်းဉကင် ဖွင့်သော ဘိသိက်။ (၂) ဉပရာဇာဘိသေက= အိမ်ရှေ့မင်း မြှောက်ခြင်း။ (၃) မင်္ဂလာ ဘိသေ က= ဆင်ဖြူအစရှိသော နန်းစည်းစိမ်ရခြင်း။ (၄) မဟေသီ ဘိသေက= မိဖုရား မြှောက်သောအခါ။ (၅) သိရိယာဘိသေက= ကျက်သရေ တိုးစေရန်ပြုခြင်း။ (၆) အာယုဒီဃာဘိသေက= အသက်ရှည်စေရန်ပြုခြင်း။ (၇) ဇေယျာဘိသေက= စစ်ပွဲ နိုင်သောအခါပြုခြင်း။

အဘိညာဉ် ၇ ပါး။ ။ (၁) ဣဒ္ဓိဝိဓ။ (၂) ဒိဗ္ဗစက္ခု။ (၃) ဒိဗ္ဗသောတ။ (၄) စေတောပရိယ။ (၅) ပုဗ္ဗေနိဝါသ။ (၆) ယထာကမ္မူပဂ။ (၇) အနာဂတံသ။

အဝိဟာဘုံသို့ရောက်ဆဲခဏ၌ ရဟန္တာဖြစ်ကြသူ ၇ ဦး။ ။ (၁) ဉပက။ (၂) သလဘဏ္ဍ။ (၃) ပက္ကုသာတိ။ (၄) ဘဒ္ဒိယ။ (၅) စဏ္ဍဒေဝ။ (၆) ဗဟုရန္တိ။ (၇) ပိင်္ဂိယ။

အသံ ၇ မျိုးတူရာ တိုက်ဆိုင်ချက် ၇ မျိုး။ ။

ကျမ်းခေါ်	မြန်မာခေါ်
(၁) ဉသဘ	သုံးသံ။
(၂) ဓေဝတ	ခြောက်သံ။
(၃) ဆဇ္ဇ	ငါးသံ။
(၄) ဂန္ဓာရ	နှစ်သံ။
(၅) မဇ္ဈိမ	ပုလဲသံ။
(၆) ပဉ္စမ	အောက်ပြန်သံ။
(၇) နိသာဒ	ညှင်းလုံးသံ။

အာပတ် ၇ ပါး။ ။ (၁) ပါရာဇိက။ (၂) သံဃာဒိသိက်။ (၃) ပါစိတ်။ (၄) ထုလ္လစ္စည်း။ (၅) ဒုက္ကဋ်။ (၆) ဒုဗ္ဘာသီ။ (၇) ပါဋိဒေသနီ။

အာသယ ၇ ပါး။ ။ (၁) ရင်၌ သလိပ်၏တည်ရာဖြစ်၏။ (၂) ရင်မှ အောက်အဖို့၌ အစာသစ်၏တည်ရာဖြစ်၏။ (၃) ချက်မှ အထက်ဖြစ်သော လက်ဝဲအဖို့၌ဝမ်းမီးတည်းဟူသော တေဇော၏ တည်ရာဖြစ်၏။ (၄) ချက်မှ အောက် လေ၏တည်ရာဖြစ်၏။ (၅) လေ၏တည်ရာအောက်မှ အစာဟောင်း၏တည်ရာဖြစ်၏။(၆)ဆီးချိုင့်သည်ကျင်ငယ်၏တည်ရာဖြစ်၏။ (၇) ရင်၌သွေးရှင်၏တည်ရာဖြစ်၏။သလိပ်၏ တည်ရာလည်းဖြစ်၏။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အင်းကန်းခြင်း ၇ ပါး။ ။ (၁) အက္ခရာ အင်းသွားမမှန်၍ ကန်းခြင်း။ (၂) နက္ခတ် မမှန်၍ ကန်းခြင်း။ (၃) ဂဏန်းအက္ခရာ အတိုအရှည် အကြီးအငယ် မညီ၍ ကန်းခြင်း။ (၄) အက္ခရာ အကျောက်အကန် အလှည့်မမှန်၍ ကန်းခြင်း။ (၅) မသိုးမသန့်သောသူကိုင်မိ၍ ကန်းခြင်း။ (၆) သီလမရှိဘဲ ချခြင်းကြောင့် ကန်းခြင်း။ (၇) ဂါထာ အစုပ် အမွန်း ချွတ်ယွင်း၍ ကန်းခြင်း။

အင်းကျိုးခြင်း လက္ခဏာ ၇ ပါး။ ။ (၁) အင်းစီရင်ဆဲတွင် နေရာ မသန့်၍ ကျိုးခြင်း။ (၂) အင်းဘောင်ငဲ့စောင်း၍ ကျိုးခြင်း။ (၃) အင်းစီရင်ဆဲ စကားပြော၍ ကျိုးခြင်း။ (၄) ထွန့်ခပ်လူးလဲချမိ၍ ကျိုးခြင်း။ (၅) တစ်နေရာမှ တစ်နေရာ ရွှေ့ပြောင်းစီရင်၍ ကျိုးခြင်း။ (၆) အလုံးစုံပြုစီရင်အပ်သော ဥပြုပြတ်၍ ကျိုးခြင်း။ (၇) စတုရန်း မခတ်မီ အစဉ်အတိုင်းသားမိ၍ ကျိုးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ

ကလျာဏမိတ္တ အင်္ဂါ ၇ ပါး။ ။ (၁)သီလ=ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၂) သမာဓိ= ကိုယ် နှုတ် စိတ် ငြိမ်သက်တည်ကြည်ခြင်း။ (၃) ပညာ=ရုပ် နာမ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့ကို သိခြင်း။ (၄) ဓမ္မဒေသန=သစ္စာလေးပါး၊ ဘာဝနာတရားတို့ကို ဟောကြားနိုင်ခြင်း။ (၅) ပေယျဝါစ= လိုက်နာဖွယ်သောစကားတို့ကို ဆိုတတ်ခြင်း။ (၆) အတ္ထစရိယ=သူ့ကောင်းကျိုးကို ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်း။ (၇) သမာနတ္တတာ= မိမိနှင့်တူမျှသော အကျိုးတရားကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်း။

ကလျာဏမိတ္တဖြစ်ကြောင်း ဂုဏ်အင်္ဂါ ၇ ပါး။ ။ (၁) ဂရုဂုဏ်= အထက်ပါ ကလျာဏမိတ္တအင်္ဂါ ၇ ပါးနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သောဂုဏ်။ (၂) ဘာဝနီယဂုဏ်= ထို့အတူဖြစ်၍ ချီးမွမ်းအပ်သောဂုဏ်။ (၃) ဝတ္တာရဂုဏ်= သူတစ်ပါးတို့အား ဆိုဆုံးမချင်သောဂုဏ်။ (၄) ဝစနက္ခမဂုဏ်= မသိရင် သူတစ်ပါးတို့ မေးလျှောက်သောစကားကို ခံနိုင်ဖြေစွမ်းနိုင်သောဂုဏ်။ (၅) ဂမ္ဘီရကထံ ကထာဂုဏ်= ရုပ်နာမ်နှင့်စပ်၍ နက်နဲစွာ ဟောပြောတတ်သောဂုဏ်။ (၆) အဋ္ဌာနေ နေစနိယောဇိတဂုဏ်=အကျိုးမဲ့ရာတို့၌ မပြောဆို မတိုက်တွန်း မယှဉ်စပ်သောဂုဏ်။ (၇) ဘဇိတဗ္ဗဂုဏ်= သိက္ခာသုံးပါး သင်္ဂဟတရား လေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍မှီဝဲဆည်းကပ်ခံထိုက်သောဂုဏ်။

ကြီးပွားတိုးတက်ကြောင်းတရား ၇ ပါး။ ။ (၁) ဥဋ္ဌာနတော=မပျင်းမရိ လုံ့လရှိသောသူ။ (၂) သတိမတော= သတိသမ္ပဇဉ်ရှိသူ။ (၃) သုစိကမ္မဿ= လုပ်ငန်း၌ သန့်ရှင်းသပ်ရပ် ကောင်းမွန်သူ။ (၄) နိသမ္မကာရိနော= စူးစမ်းဆင်ခြင်ပြီးမှ အလုပ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

လုပ်သူ။ (၅)သညတသ=ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ကို နိုင်နင်းစွာ စောင့်ထိန်းနိုင်သူ။ (၆) ဓမ္မဇီဝိနော=တရားသော နည်းလမ်းဖြင့် အသက်မွေးသူ။ (၇) အပ္ပမတ္တာသ= ကုသိုလ်တရား၌ မမေ့လျော့သူ။

စမုန်မျိုး ၇ ပါး(တစ်နည်း)။ ။(၁) ဇီယာ။ (၂) စမုတ်။ (၃) စမုန်စပါး။ (၄) စမုန်ဖွဲ။ (၅) စမုန်ဖြူ။ (၆) စမုန်နီ။ (၇) စမုန်နက်။

စုန်းမျိုး ၇ ပါး၊ တစ်နည်း ၇၈ ပါး။ ။(၁) ခြေစုန်း= ၎င်းကား သစ်သီးပွင့်ကို စားသည်။ ခြေကိုသော်လည်းကောင်းခြေရာကိုသော်လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ကိုင်ရမှ ဖမ်းစားနိုင်သည်။ ၎င်းကို ရွာသူဟုသမုတ်သည်။ (၂) ခေါင်းစုန်း= ၎င်းကား သစ်သီးမှည့် အချိုအချဉ်ကို စားသည်။ ကိုယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခြေရာကိုသော်လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထိရမှ ဖမ်းစားနိုင်သည်။ ၎င်းကို 'နဖားထပ်' ဟုသမုတ်သည်။ (၃) ကိုယ်စုန်း= ၎င်းကား မစင်ချေးခြောက်ကိုစားသည်။ခြေရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ အရိပ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ကိုသော်လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထိရမှ ဖမ်းစားနိုင်သည်။ ၎င်းကို (ဆင်ကွက်)ဟု သမုတ်သည်။ (၄) မောက်လုံးစုန်း= ၎င်းကား အသွေးအသား အရေကိုစားသည်။ကိုယ်တိုင် မြင်ရ၊ ထိရ၊ နမ်းရှုပ်ရမှ ဖမ်းစားနိုင်သည်။ ၎င်းကို စုန်းဟုသမုတ်သည်။ (၅) မောင်ပြား စုန်း= ၎င်းကား အအူ အသည်း အမြစ်တို့ကိုစားသည်။ ကိုယ်တိုင် မြင်ရ၊ ထိရ၊ နမ်းရှုပ်ရမှ ဖမ်းစားနိုင်သည်။ ၎င်းကို ရွာသမီးဟု သမုတ်သည်။ (၆) အိန့်တလိန့် စုန်း= ၎င်းကား အကြော်အလှော် အဆိမ့်အအိမ့်တို့ကို စားသည်။ ကိုယ်မှ မိမိလက်အောက်ရှိ ၃၇ မင်း နတ်တို့ကို စေပါးခိုင်းခန့် ဖမ်းစားနိုင်သည်။ ၎င်းကို ဇော်ဂနီဟုသမုတ်သည်။ (၇) ကဝေ မြောက်စုန်း= ၎င်းကား လူသွေး လူသား လူရိုးတို့ကို စားသည်။ အမည်နာမကို သိက မိမိလက်အောက်ရှိ နတ်တို့ကို စေပါးခိုင်းခန့်ဖမ်းစားနိုင်သည်။ ၎င်းကို ကဝေ ဟု သမုတ်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ခြေစုန်း၊ ခေါင်းစုန်း၊ ကိုယ်စုန်း၊ ၎င်းသုံးယောက်တို့ကား သူ့ကိုသေအောင် မဖမ်းစား မကြံစည်နိုင်ကြကုန်။ မောက်လုံး၊ မောက်ပြား၊ အိန့်တလိန့်၊ ကဝေမြောက်၊ ၎င်းလေးယောက်သော စုန်းတို့ကား သူ့ကိုသေအောင် ဖမ်းစား ကြံစည်နိုင်သော တန်ခိုး သတ္တိရှိကြကုန်၏။ ထိုမှတစ်ပါး အခြား စုန်း အမျိုး ၆၆ ပါး၊ ဘူးသွင်း စုန်းမျိုး ၇ ပါး၊ ကာကနီဇော်ဂနီ စုန်းမျိုး ၅ ပါး၊ ၇၈ ပါးသော အကြောင်းအရာအကျယ်ကို 'လောကီအင်္ဂုတ္တိုရ်ကျမ်းရင်းကြီး' မှာ ရှုပါကုန်။

ဆွမ်းဘတ်မျိုး ၇ ပါး။ ။(၁) သံဃဘတ်= တိုက်သံဃာအားလုံးအား ပေးလှူသောဆွမ်း။ (၂) သုဒ္ဒေသဘတ်=ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းကိုရည်ညွှန်းလှူသောဆွမ်း။(၃) နိမတန္တနဘတ်= ပင့်ဖိတ်၍ လှူသောဆွမ်း။ (၄) သလာကဘတ်= မဲချ၍လှူသောဆွမ်း။(၅)ပက္ခိကဘတ်= ဆန်း, ဆုတ်ပက္ခ၌ ရက်သတ်မှတ်၍ လှူသောဆွမ်း။ (၆) ဥပေါ သထိကဘတ်= ဥပုသ်နေ့၌ လှူသော ဆွမ်း။ (၇) ပါဋိပဒိကဘတ်= ဥပုသ်ထွက်၌ လှူသောဆွမ်း။

တိုင်းပြည်အင်္ဂါ ၇ ဖြာ[၁]။ ။(၁) ပြည့်ရှင်မင်း = သမ္မတမင်းရှိစေရမည်။ (၂)

၁။ သူကရသာရနီတိ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဝန်ကြီး=သံကြီးမင်းတိုင်ပင်အမတ်များ။ (၃) စစ်မက်ကူညီရေး မဟာမိတ်များ။(၄) စားနပ်ရိက္ခာ ရွှေ ငွေ ဘဏ္ဍာများ။ (၅) ကျုံး မြောင်း ခံတပ် နယ်စပ်တံတိုင်း တောင်တော။ (၆) ကျယ်ပြန့်သော တိုင်းနိုင်ငံဖြစ်ရခြင်း။ (၇) စစ်သည်ဗိုလ်ပါ စစ်အင်္ဂါ ၃ ခု။ ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်စု ရှိစေရမည်။

ဒေဝီ ၇ ပါး[၁]။ ။(၁) မိန္ဒရဒေဝီ။ (၂) သက္ကဒေဝီ။ (၃) မေခလာဒေဝီ။ (၄) ကိန္နရာဒေဝီ။ (၅) ရက္ခဒေဝီ။ (၆) စန္ဒာဒေဝီ။ (၇) စန္ဒဒေဝီ။

နားလည် လိမ္မာရာ တရား ၇ ပါး[၂]။ ။(၁) ဓမ္မညူ= ပါဠိ၌ လိမ္မာခြင်း၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၌နားလည်ရခြင်း။ (၂) အတ္ထညူ= အနက်၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ အကျိုးရရေး၌ နားလည်ရခြင်း။ (၃) အတ္တညူ= ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ၌ လိမ္မာခြင်း။ (၄) ကာလညူ= အချိန်ကာလအပိုင်းအခြားကို သိခြင်း။ (၅) မတ္တညူ= အတိုင်း အရှည်ပမာဏကို သိခြင်း၊ အလိုက်သိခြင်း။ (၆) ပရိသညူ= ပရိသတ်အလိုသဘော၌ သိရှိ လိမ္မာခြင်း။ (၇) ပုဂ္ဂလညူ= ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုသဘော၌ ပါးနပ်လိမ္မာရခြင်း။

နေရောင်ခြည် ၇ မျိုး။ ။ (၁) အနီရောင်။ (၂) အဖြူရောင်။ (၃) ညိုစိမ်းရောင်။ (၄) အဝါရောင်။ (၅) မှောင်မိုက်ရောင်။ (၆) ခရမ်းရောင်။ (၇) ပြိုးပြက်ရောင်။

ဗြာဟ္မဏအစစ်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါ ၇ ပါး။ ။ (၁) ဗာဟိတပါပဓမ္မော = မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးဖြစ်ခြင်း။ (၂) နိဟုံဟုကော်= တဟုန်းဟုန်းမာန်မူမှ ကင်းစင်ခြင်း။ (၃) နိက္ကသာဝေါ= ကိလေသာအစွန်းအငြိမှ ကင်းစင်ခြင်း။ (၅) ဝေဒန္တဂူ= အရဟတ္တဖိုလ်(နိဗ္ဗာန်)သို့ရရောက်ပြီးခြင်း။ (၆) ဝုသိတဗြဟ္မစရိယ= မှန်ကန်သော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ။ (၇) ဥဿဒါနတ္ထိ = ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဒိဋ္ဌိဟူသော ဥဿဒတရားငါးပါး မရှိခြင်း။ ဤတရားခုနစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသူကို ဗြာဟ္မဏဟု ခေါ်သည် ဟူ၏။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင်ခရီးဦးကြိုပြု၍ချီးမြှောက်ခံရသူပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီး ၇ ယောက်။ ။
(၁) အရှင်မဟာကဿပထေရ်။ (၂)မဟာကပ္ပိနထေရ်။ (၃) အနုရုဒ္ဓါထေရ်။ (၄) ကောဏ္ဍိကဏ္ဍသောဏထေရ်။ (၅) ဝနဝါသီတိဿသာမဏေ။ (၆)ရေဝတသာမဏေ။ (၇) ပက္ကုသာတိမင်းကြီး။

မင်္ဂလာပန်း ၇ မျိုး။ ။မင်္ဂလာဆောင်ပွဲသဘင်ပွဲ၌ ယတြာပန်း ၇ မျိုး သတို့သား သတို့သမီးတို့ ထိမ်းမြားသောနေ့သည် (၁) တနင်္ဂနွေနေ့ ဖြစ်မူ=ကံ့ကော်ပန်းကို ဆောင်ရသည်။(၂) တနင်္လာနေ့ဖြစ်မူ= နှင်းဆီပန်းကို ပန်ဆောင်ရသည်။ (၃) အင်္ဂါနေ့ဖြစ်မူ=ဇလပ်ပန်းကို ပန်ဆောင်ရသည်။ (၄) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ဖြစ်မူ=စံပယ်ပန်း၊ သပြေပန်း။ (၅) ကြာသပတေးနေ့ဖြစ်မူ=သီး၊ သီသက်ပန်း။ (၆) သောကြာနေ့ဖြစ်မူ=ဒန်းပန်း၊နှင်းပန်း။ (၇) စနေနေ့ဖြစ်မူ=အုန်းပန်း။ဤသို့လျှင် မိမိတို့၏ အညွန့် နာမ်သင့်ပန်းများကို ပန်ဆင်၍မင်္ဂလာမှု ပြုကြကုန်ရာသည်။

၁။ လောကီကျမ်း ၂။ သုတ်ပါထေယျ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရဟန်းတို့၏ အပရိဟာနိယတရား၇ပါး (တစ်နည်း)[၁]။ ။(၁) ညီညွတ်စွာ မပြတ် စည်းဝေးခြင်း၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း။(၂) အစည်းအဝေးသို့ အညီအညွတ်စုရုံး တက်ရောက်၍ သံဃာ၏ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို အညီအညွတ်ပြုကုန်လျက် ညီညာစွာ ထပြန်ကြခြင်း။ (၃) ပညတ်ပြီး ဝိနည်းဝိနယတို့ကို အစဉ်အလိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း၊ မပယ်ဖျက်ခြင်း၊ အသစ်မပြုပြင်ခြင်း။ (၄) ထေရ်ဝါကြီးသော ဂုဏဝန္တ၊ သီလဝန္တ၊ဗဟုသုတရေ ရဟန်းကြီးတို့အား ရိုသေလေးမြတ်ခြင်း၊ ပူဇော်ခြင်း၊ ၎င်းတို့၏ ဆိုဆုံးမချက် တို့ကို နာယူခြင်း။ (၅) မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော လောဘတဏှာ အလိုဆိုးသို့ မလိုက် မပါနေခြင်း။ (၆) ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ကို ရလွယ်ကြောင်းဖြစ်သော တောရကျောင်းတို့၌ ငဲ့သောစိတ်ရှိခြင်း။ (၇) မိမိတို့ကျောင်းအရံသို့ မလာရောက်ဖူးသေးသော သုဝေသလ သီတင်းသုံးဖော် ရဟန်းတော်ကို လာရောက်စေခြင်း၊ လာရောက်ပြီးသော သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းငှာ စောင့်ရှောက်ဝတ် ပြုခြင်း။

လောဟာမျိုး ၇ ပါး(တစ်နည်း)။ ။ (၁) ဓာတိလောဟာခေါ် မူလဓာတ်အားဖြင့် ဖြစ်လာသော သတ္တုဓာတ်မျိုး ၇ ပါးဟူ၏။ (၁) သိသေ။ (၂) သိရှင်။ (၃) ရွှေ။ (၄) ငွေ။ (၅) ခဲမဖြူ။ (၆) ခဲမနက်။ (၇) ကြေးနီ။

သမုဒ္ဒရာကြီး ၇ စင်း(တစ်နည်း)။ ။ (၁) နရမာလိသမုဒ္ဒရာ=ဝဇီရစိန်ရတနာတို့ဖြင့် ပြန့်ပြောလျက် စိန်ရောင်တောက်ကာ ထက်သောနှာခေါင်း လူ့ကိုယ်နှင့်တူသော ငါးအပေါင်းတို့ ပျော်မြူး၍နေ၏။ (၂) အဂ္ဂိမာလိသမုဒ္ဒရာ= များစွာသောရွှေတို့ဖြင့် ပြန့်ပြောလျက် ရွှေ၏ အရောင်တို့ကြောင့် မီးရောင်ကဲ့သို့ ပြောင်ပြောင်တောက်၍ နေ၏။ (၃) ဒဓိမာလိသမုဒ္ဒရာ= များစွာသော ငွေထုငွေရောင်တို့ကြောင့် နို့ရည်နို့ဓမ်းကဲ့သို့ ဖြူဖွေးတောက်ပြောင်ရှိနေ၏။ (၄) ကုသမာလိသမုဒ္ဒရာ= ပေါများသော ပတ္တမြားတို့၏ ရောင်ခြည်တို့ကြောင့် စိမ်းညိုသော သမန်းမြက်ခင်းကြီးကဲ့သို့ ရှိ၏။ (၅) နဠမာလိသမုဒ္ဒရာ= များစွာသော ကျောက်မျက်ရွဲခေါ် ကျောက်စိမ်းရတနာတို့၏ ရောင်ခြည်ကြောင့် ဝါးကျူတောကြီးကဲ့သို့ရှိ၏။ (၆) နမာလိသမုဒ္ဒရာ=ပြန့်ပြော ပေါများသော သန္တာရှိသောကြောင့် ရဲရဲနီသော အဆင်းရှိ၏။ (၇) ဗလဝါမုခ သမုဒ္ဒရာ= အဝီစိ ငရဲကြီး၏ တံခါးနှင့်ဆက်စပ်လျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ရံခါ ငရဲတံခါး ပွင့်လက်သော် ငရဲမီးလျှံသည်ထွက်၍ ကြောက်မက်ဖွယ်သော ဝဲသြဃကြီးကို ဖြစ်စေလျက် ပြင်းစွာသော အသံတို့ဖြင့် မြည်ဟီး၍နေ၏။

သပ္ပုရိသဂုဏ် အင်္ဂါ ၇ ပါး။ ။ (၁) ပိယဂုဏ်= သတ္တဝါမှန်သမျှ ချစ်မြတ်နိုးလှခြင်း။ (၂) ဂရုဂုဏ်= ကမ္ဘာသားအားလုံးတို့ လေးစားနိုင်သော ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာရှိရခြင်း။ (၃) ဘာဝနိယဂုဏ်= ဝေဖန်သုံးသပ်နိုင်သော ဉာဏ်ရှိရခြင်း။ (၄) ဝတ္တဂုဏ်= မေးသမျှ ချေပဖြေဆိုနိုင်မှုရှိရခြင်း။ (၅) ဝစနက္ခမဂုဏ်= မေးမြန်း ပြောဆိုသမျှ သည်းခံနိုင်ရခြင်း။ (၆) ဂမ္ဘီရဂုဏ်= နက်နဲခက်ခဲသောတရားမြတ်ကို ဟောကြား

၁။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ထုတ်ဖော်ပြနိုင်မှု ရှိရခြင်း။ (၇) နောစဋ္ဌာနဂုဏ်= မလျော်ရာဌာန၌ မဟောပြ မတိုက်တွန်းမှုရှိခြင်း။

သက္ကရာဇ်ဖြိုသောမင်း ၇ ပါး။ ။ (၁) အာကာရဠမင်းကြီး လက်ထက် ကမ္ဘာဦးကာလမှ စ၍ (မဟာသုဒ္ဓဝယပ္ပ)ဟူသော ပိဋကတ် သချိုကိန်းနှင့် အညီ သက္ကရာဇ် ၁၃၄၉၇၈၅ ခုနှစ်တို့ကိုဖြိုခဲ့သည်။ ထို့နောက်(၂) ကုသမင်းကြီး လက်ထက်မှာ (နာတိမဇလဒ္ဓိဝိယ)ဟူသော ပိဋကတ်သချိုကိန်းခန်းနှင့်အညီ သက္ကရာဇ် ၁၄၉၃၈၅၆၉ ယောခုနှစ်တို့ကို ဖြိုခဲ့လေသည်။ ၎င်းနောက် (၃) ဘိုးတော် အဥ္စနမင်းကြီးသည် ဒေဝီလရသေ့နှင့် တိုင်ပင်ကာ (မာဃစန္ဒေ) သို့မဟုတ် (ဏဝစန္ဒေ) ဟူသော ပိဋကတ်သချိုကိန်းနှင့်အညီ ၈၆၄၅ ခုနှစ်တို့ကို ဖြိုခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရား သခင်ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူသောအခါ သာသနာနှင့် ကောဇာနှစ် ညီစေရန်။ (၄) အဇာတသတ်မင်းကြီးနှင့်ရှင်မဟာကဿပမထေရ် တိုင်ပင်ကာ (ဒေဝီယ)ဟူသော ပိဋ္ဋကတ်သချိုကိန်းနှင့်အညီ သက္ကရာဇ် ၁၄၈ ခုနှစ်တို့ကို ဖြိုလိုက် ပြန်လေသည်။ ထို့နောက် ၆၂၄ ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ (၅) သုမုန္ဒရီမင်းကြီးသည် သီရိခေတ္တရာ ပြည်ကြီး၌ (ဒေါဒေါရသ) ကိန်းခန်းအရ ၂ ခုကြွင်းထား၍ သက္ကရာဇ် ၆၂၂ ခုနှစ်တို့ကို ဖြိုလိုက်ပြန်လေသည်။ ထို့နောက် ၅၆၂ ခုနှစ်သို့ ရောက်ပြန်သောအခါ (၆)ပုပ္ပါး စောရဟန်းမင်းကြီးသည် ပုဂံပြည်၌ (အလံဗိတ)ကိန်းကြံ၍ (စဆပဥ္စနံ) နှစ်ခေါ်သော ၅၆၀ တို့ကို ၂ ခု ကြွင်းထားလျက်ဖြိုလိုက်လေသည်။ ထိုမှနောက် သက္ကရာဇ် ၈၀၀ ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ (၇) မိုးညှင်းမင်းတရားကြီးသည် 'အဠနဝ သတ္တကိန်း' သို့မဟုတ် 'ဗသျှူဆိန္ဒိမုနိ' ကိန်းအရ ၇၉၈ ခုနှစ်တို့ကို ဖြိုပြန်သော်လည်း ကိန်းခန်းမရောက်၍ မပြိုမကျဟု ပညာရှိတို့ ဆိုကြကုန်၏။ ထို့နောက်ကား သက္ကရာဇ် ဖြိုမင်း မပေါ်သေးပေ။

သီလအပြား ၇ ပါး။ ။ (၁) ငါးပါးသီလရိုးရိုး= သာမန် လူ နတ် တိရစ္ဆာန်တို့အတွက် နိစ္စသီလမျိုး။ (၂) ငါးပါးသီလ အထူး= ကောမာရဗြဟ္မစရိယ သီလမျိုး။ (၃) ခြောက်ပါးသီလ= ဘိက္ခုနီလောင်း သိက္ခမာန်များအတွက်။ (၄) ရှစ်ပါးသီလ= ဥပေါသထသီလမျိုး။ (၅)ကိုးပါးသီလ=စကြာမင်းနှင့် မိဖုရားကြီးများ၊ သားတော် သမီးတော် ဆွေတော် မျိုးတော်၊ တိုင်းသူပြည်သားတို့ စောင့်ထိန်းသော ဥပေါသထသီလမျိုး။ (၆) ဆယ်ပါးသီလ= လူသာမဏေတို့ သီလ လူအတွက် နိစ္စသီလမျိုး။ (၇) စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ= ရဟန်းတော်များ သီလ။

သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ အမည်မျိုး ၇ ပါး။ ။ (၁) လင်္ကာဒီပ= လင်းယင်ရွက်နှင့် တူသောကျွန်း။ (၂) တမပါဏိဒီပ= မြေနီရှိသဖြင့် ၎င်း၌ကိုင်တွယ်ထောက်လှမ်းသောလက်မှာ နီသောကျွန်း။ (၃) သီဟဠဒီပ= သီဟဗာဟုဝတ္ထုလာ ခြင်္သေ့ကျွန်း။ (၄) ဩဇာဒီပ= မြေဆီမြေဩဇာ ကောင်းသောကျွန်း။ (ကကုသန်ဘုရားလက်ထက်အမည်) (၅) ဝရဒီပ = ကြီးမြတ်ကျွန်း(ကောဏာဂုံဘုရားလက်ထက်အမည်)။ (၆) မဏ္ဍလဒီပ= ကြည်လင်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကျွန်း(ကဿပဘုရားလက်ထက်အမည်)။ (၇) သီရိလင်္ကာ= ကျက်သရေဆောင်ကျွန်း(ယခုအမည်)

သူနိုးကြီးတို့ လိုက်နာစောင့်ထိန်းသည့် အင်္ဂါ ၇ ပါး ။ ။ (၁) မိမိ၏ရန်သူမဟုတ်သည့်အသက်အရွယ်ကြီးသူ ကလေးသူငယ် အကျင့်သီလဂုဏ်ရှိသည်တို့ကို ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်မှုမပြုခြင်း။ (၂) ပစ္စည်းဥစ္စာကို အကုန်မယူခြင်း။ (၃) မိန်းမကို မသတ်ခြင်း။ (၄) အမျိုးသမီးတို့ကို မဖျက်ဆီးခြင်း။ (၅) ရှင်ရဟန်းတို့ကို မလုယက်ခြင်း။ (၆) မင်းဘဏ္ဍာတို့ကို မလုယက်ခြင်း။ (၇) ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်တော်အနီး၌ မလုယက်မတိုက်ခိုက်ခြင်း။

အနုသယ ၇ ပါး[၁]။ ။ (၁) ကာမရာဂါနုသယ = ကာမဂုဏ် တပ်မက်နှစ်သက်သောလောဘ။ (၂) ဘဝရာဂါနုသယ= ဘဝ၌ တပ်မက်နှစ်သက်သော လောဘ။ (၃) ပဋိဃာနုသယ= ပြစ်မှားကြမ်းကြုတ်သော ဒေါသ။ (၄) မာနာနုသယ= မောက်ကြွားထောင်လွှားခြင်း မာန။ (၅) ဒိဋ္ဌာနုသယ= မှားသောအယူဝါဒကိုယူခြင်း ဒိဋ္ဌိ။ (၆) ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ= ရတနာသုံးပါးစသည်၌ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာ။ (၇) အဝိဇ္ဇာနုသယ= မသိမလိမ္မာ တွေဝေမိုက်မဲခြင်း မောဟ။

အသက်မရှည်သူ ၇ ယောက်[၂]။ ။ (၁) အမိဝမ်း၌နေသူ။ (၂) ရေနစ်ရေငုပ်နေသူ။ (၃) ဖြဟ္မာဟူသမျှ။ (၄) နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသူ။ (၅) ပဋ္ဌမဈာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ (၆) တွေဝေမေ့မျောနေသူ။ (၇) သေသောသူ။

အသပ္ပါယအပြား ၇ ပါး။ ။ (၁) အာဝါသအသပ္ပါယ = မိမိတို့နှင့် မလျောက်ပတ် မတင့်တယ် မသင့်မြတ်သော ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ။ (၂) ဂေါစရအသပ္ပါယ= မိမိတို့၏စိတ်ကြိုက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ သွားရသော ဆွမ်းခံရွာ။ (၃) ဘဿအသပ္ပါယ= ဝိနည်းပါဠိတော် စသည်တို့မှ လာသော သုဂတိဘုံ ဈာန်မဂ် ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တို့နှင့် ဝေးကွာဖီလာဖြစ်သော ၃၂ ပါးသောတိရစ္ဆာနကထာခေါ် စကား။ (၄) ပုဂ္ဂလအသပ္ပါယ= သီလ သမာဓိ ပညာ ဗဟုသုတစသော ဂုဏ်ထူးမရှိ အတိအန္ဓလူဗာလဖြစ်၍ မမှီဝဲ မပေါင်းသင်းအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ (၅) ဘောဇနသပ္ပါယ= မိမိတို့စိတ်ကြိုက်ဖြစ်သော ဘောဇဉ်ခဲဖွယ် အာဟာရတို့ကို တစ်ခါတလေမျှ မသုံးဆောင်မမှီဝဲရသော အရပ်ဒေသ။ (၆) ဥတုသပ္ပါယ= မိမိတို့ ရူပကာယအား မသင့်လျော်မလျောက်ပတ်စေသော ဥတုရှိသောအရပ်ဒေသ။ (၇) ဣရိယာပထအသပ္ပါယ= အိပ်, ထိုင်, ရပ်, သွား ဣရိယာပုတ်လေးပါးတို့တွင် မိမိတို့နှင့် မလျောက်ပတ်သော ဣရိယာပုတ်။

အသမ္ဘိန္နစာတ်တော် ၇ ဆူ။ ။ (က) နဖူးသင်းကျစ်တော်စာတ် ၁ ဆူ။ (ခ) စွယ်တော်စာတ် ၄ ဆူ။ (ဂ) ညှပ်ရိုးတော်စာတ် ၂ ဆူ။ (ပေါင်း ၇ ဆူ)။

ဥပါသကာ အင်္ဂါ ၇ ပါး(တစ်နည်း)[၃]။ ။ (၁) မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား

၁။ မဟာနိဒ္ဒေသ ၂။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ၃။ သတ္တအင်္ဂုတ္တိုရ်

www.burmeseclassic.com

သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့အား ဖူးမြင်ခြင်းမှ မယုတ်လျော့ခြင်း။ (၂) သူတော်ကောင်းတို့ ဟောကြားညွှန်ပြဆိုဆုံးမသော တရားစကားကို နာယူခြင်း၌ မမေ့လျော့ခြင်း။ (၃) ငါးပါးသီလကို ခါးဝတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ မြဲစေလျက် ရှစ်ပါး, ဆယ်ပါးစသော သီလများကို ရံခါစောင့်ရှောက်ဆောက်တည်ခြင်း။ (၄) အတုမရှိသော မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ သာသနာတော်ထမ်း ရဟန်းသာဏေ စသည်တို့၌သာ အကြည်ညို များခြင်း။ (၅) မချုပ်မချယ် လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ်တရားတော်ကို နာယူကာ ကျင့်ကြံခြင်း။ (၆) ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာတော်မှတစ်ပါး အခြားသာသနာ၌ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရှာခြင်း။ (၇) မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားတို့အားသာ ရှေးဦးစွာ ပေးလှူလေ့ရှိခြင်း။

၈ ပါးစု

ကာရက ၈ မျိုး။ ။(၁) ကတ္တာကာရက= ကြိယာကိုပြီးစေတတ်သောပုဒ်။ သည်၊ ကား၊မှာ၊က–ဆုံးသည်။ (၂) ကမ္မကာရက= ကံကိုပြီးစေတတ်သောပုဒ်။ ကို၊သို့၊ ဆုံးသည်။ (၃) ကရဏကာရက= နှင့်၊ ဖြင့် စသော လက္ခဏာအဆုံးရှိ ကြိယာကို ပြီးစေသောပုဒ်။ (၄)သမ္ပဒါန ကာရက=အား၊ ဖို့၊ ငှာ ဟူသော လက္ခဏာစကားများ။ (၅) အပါဒါနကာရက= မှ၊ အောက်၊ ထက်၊ က၊ ဟူသော ဖဲကြဉ်အပ်သော စကားများ။ (၆) သာမိကာရက=၏ဟူသောလက္ခဏာစကားများ။ (၇) ဩကာသကာရက= ၌၊ ဝယ်၊ တွင်၊ မှာ ဟူသည့် တည်ရာကိုပြခြင်း။ (၈) အာလပနကာရက= အို၊ ဟယ် ဟူသော လက္ခဏာအဆုံးရှိ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။

ကိုယ်ဝန်စွဲခြင်း အင်္ဂါ ၈ ပါး(ပဋိသန္ဓေ)။ ။ (၁) ကိုယ်လက်နီးနှောခြင်း၊ (ကာယသံသဂ္ဂ)။ (၂) ပုဆိုး၌တင်သော သုက်ကိုစုတ်ယူခြင်း။(စောဠဂ္ဂဟဏ)။ (၃)သုက်ကို သောက်ခြင်း(အသုစိပါန)။ (၄) ချက်ကိုသုံးသပ်ခြင်း(နာဘိပရာမသန)။ (၅) အဆင်းကို ရှုခြင်း(ရူပဒဿန)။ (၆) အသံကိုကြားခြင်း(သဒ္ဒသဝန)။ (၇) အနံ့ကို ရှူခြင်း(ဂန္ဓဃာယန)။ (၈) မေထုန သံဝါသပြုခြင်း(အဇ္ဈာစာရ)။

ကျေး ၈ မျိုး။ ။ (၁) ဖောင်းကား။ (၂) တမာ။ (၃) ကျေးသန္တာ။ (၄) ကျေးဝါ။ (၅) ကျေးကျွတ်။ (၆) ကြက်တော။ (၇) ကုလား။ (၈) ကျေးပုဏ္ဏား။

ကျေးစုးရှင် ၁၀ ပါးကို ပြစ်မှားသူတို့အပြစ် ၈ ပါး။ ။(၁) မြေမျိုတတ်ခြင်း။ (၂)သစ်, ကျားတို့၏ အစာဖြစ်တတ်ခြင်း။ (၃) မိကျောင်းတို့၏အစာ ဖြစ်တတ်ခြင်း။ (၄) ဘီလူးများ ဖမ်းစားတတ်ခြင်း။ (၅) လှေမှောက်၍ ရေဘေး သင့်တတ်ခြင်း။ (၆) စိတ်နောက် ရူးသွပ်တတ်ခြင်း။ (၇) သွေးအန်ရောဂါ ဖြစ်တတ်ခြင်း။ (၈)မိုးကြိုး အပစ်ခံရတတ်ခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကျောက်မျက်ရှင် ၈ ပါး။ ။ (၁) ပတ္တမြား။ (၂) ဥဿဖရား။ (၃) မသာရကန်။ (၄) စိန်။ (၅) မြ။ (၆) နီလာ။ (၇) ပြယိုယား။ (၈) ဂေါမုတ်။

ဂိုဏ်း ၈ ပါး။ ။ (၁) မဂိုဏ်း(မတ်ဘုံဇေ) ဂရုသုံးလုံး ၂၂၂။ (၂) နဂိုဏ်း(နသိဘ) လဟု သုံးလုံး ၂၁၁။ (၄) ယဂိုဏ်း(ယတိမ်သတ်)လဟု ဂရု ဂရု ၁၂၂။ (၅) ဇဂိုဏ်း (ဇနပု)လဟု ဂရု လဟု ၁၂၁။ (၆) သဂိုဏ်(သုလိသွာ)လဟု လဟု ဂရု ၁၁၂။ (၇) ရဂိုဏ် (ရာမိကြတ်)ဂရု လဟု ဂရု ၂၁၂။ (၈)တဂိုဏ်း (တတ်အာသ) ဂရု ဂရု လဟု ၂၂၁။

ဂိုဏ်းစောင့်နတ် ၈ ပါး။ ။ (၁)ဘုမ္မစိုး=မ,ဂိုဏ်းကိုစောင့်၍ လယ်မြေတို့ကို ရစေတတ်၏။ (၂) သိကြား=န,ဂိုဏ်းကိုစောင့်၍ အသက်ရှည်တတ်ခြင်း။ (၃) လနတ်=ဘ,ဂိုဏ်းကိုစောင့်၍ အခြံအရံ များတတ်ခြင်း။ (၄) တိမ်နက်= ယ,ဂိုဏ်း ကိုစောင့်၍ တည်ကြည်ခြင်း။ (၅) နေနတ်=ဇ,ဂိုဏ်းကိုစောင့်၍ ဆင်းရဲခြင်း။ (၆) လေနတ်=သ,ဂိုဏ်းကိုစောင့်၍ အရပ်တစ်ပါးသွားခြင်း။ (၇) မီးနတ်= ရ,ဂိုဏ်းကို စောင့်၍ မီးသင့်ခြင်း။ (၈) အာကာသစိုး= တ,ဂိုဏ်းကိုစောင့်၍ အမျိုးမဲ့ခြင်း။

ဂိုဏ်းယှဉ်နက္ခတ် ၈ ပါး။ ။ (၁) ဇေဋ္ဌနက္ခတ်=နက္ခတ်တကာတို့တွင် ကြီးမှူးပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ နားတောင်းသဏ္ဌာန် လုံးရေ '၁၈'။မဂိုဏ်း။ (၂) ဘရဏီနက္ခတ်=ယမမင်းနှင့်တူသည်ဖြစ်၍ အရှေင်အားဖြင့် အရပ်ထက်ဝန်းကျင် ပျံ့နှံ့၏။ ခုံလောက်သဏ္ဌာန် ၂ လုံး။ နဂိုဏ်း။ (၃) မိဂသီနက္ခတ်= သမင်ဦးခေါင်းနှင့်တူသည်။ လုံးရေ ၅။ ဘဂိုဏ်း။ (၄) သတ္တဘိသျှ= ဆေးဝါးဖော်စပ်ရာကောင်းခြင်း။ခက်ရင်းခွသဏ္ဌာန် လုံးရေ ၂၄။ ယဂိုဏ်း။ (၅) ပုဏ္ဏဖုသျှ= သတ္တဝါတို့အကျိုး မိုးရွာတတ်ခြင်း လှေ သဏ္ဌာန် လုံးရေ ၇။ ဇဂိုဏ်း။ (၆) သွာတိနက္ခတ်= တင့်တယ်ခြင်း၊ ပတ္တမြားသဏ္ဌာန် လုံးရေ ၁၅။ သဂိုဏ်း။ (၇) ကြတ္တိကာ နက္ခတ်= မီးကဲ့သို့ ပူလောင်ခြင်း၊ ကြက်ငယ်စု သဏ္ဌာန် ၃၀ လုံး။ ရဂိုဏ်း။ (၈) သရဝဏ်နက္ခတ်= ကောင်းကျိုးမကောင်းကျိုးမပြတ်ပေးခြင်း၊ တောင်ဝှေးသဏ္ဌာန် ၂၂ လုံး။ တ,ဂိုဏ်း။

ဂြိုဟ်ကြီး ၈ လုံး။ ၄။(၁)တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်=အရှေ့မြောက်အရပ်ရှိ ဂဠုန်စီး၍နေသော ဂြိုဟ်မင်း။ (၂) တနင်္လာဂြိုဟ်=အရှေ့အရပ်ရှိ ကျားစီး၍နေသော ဂြိုဟ်မင်း။ (၃) အင်္ဂါဂြိုဟ်=အရှေ့တောင်အရပ်ရှိ ခြင်္သေ့စီးနေသော ဂြိုဟ်မင်း။ (၄) ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်= တောင်အရပ်ရှိ ဆင်စီး၍နေသော ဂြိုဟ်မင်း။ (၅) စနေဂြိုဟ်= အနောက်တောင် အရပ်ရှိ နဂါးစီး၍နေသော ဂြိုဟ်မင်း။ (၆) ကြာသပတေးဂြိုဟ်= အနောက်အရပ်ရှိ ကြွက်ကိုစီး၍နေသော ဂြိုဟ်မင်း။ (၇) ရာဟုဂြိုဟ်= အနောက်မြောက်အရပ်ရှိ ဟိုင်းစီး၍နေသော ဂြိုဟ်မင်း။ (၈) သောကြာဂြိုစ်= မြောက်အရပ်ရှိ ပူးကိုစီး၍နေသော ဂြိုဟ်မင်း။

ဂြိုဟ်ကြီး ၈ လုံး။ ။(၁) တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်မင်း= အရှေ့မြောက်အရပ်တွင် ဂဠုန်စီး၍ ခြောက်နှစ်နေသော ပါပဂြိုဟ် သို့မဟုတ် ရဝိဂြိုဟ်။ (၂) တနင်္လာဂြိုဟ်မင်း=

www.burmeseclassic.com

အရှေ့အရပ်တွင် ကျားမင်းစီး၍ ဆယ့်ငါးနှစ်နေသော စန္ဒြဂြိုဟ်။ (၃) အင်္ဂါဂြိုဟ်မင်း=အရှေ့တောင်အရပ်တွင် ခြင်္သေ့စီး၍ ရှစ်နှစ်နေသော သောမဂြိုဟ်၊ ပါပဂြိုဟ်။ (၄) ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်မင်း=တောင်အရပ်တွင် ဆင်မင်းစီး၍ တစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်နေသော ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်။ (၅) ကြာသပတေးဂြိုဟ်မင်း=အနောက်မြောက်မျက်နှာတွင် ကြွက်မင်းစီး၍ တစ်ဆယ့်ကိုးနှစ်နေသော ဂုရုဂြိုဟ်။ (၆) သောကြာဂြိုဟ်မင်း= မြောက်အရပ်တွင် ပူးမင်းစီး၍ နှစ်ဆယ့်တစ်နှစ်နေသော ဂြိုဟ်။ (၇) စနေဂြိုဟ်မင်း= အနောက်တောင်အရပ်တွင် နဂါးမင်းစီး၍ ဆယ်နှစ်နေသော ပါပဂြိုဟ်။ (၈) ရာဟုဂြိုဟ်မင်း= အနောက်မြောက်အရပ်တွင် ဟိုင်းဆင်စီး၍ တစ်ဆယ့်တစ်နှစ် နေသော ရာဟုဂြိုဟ် ပပဂြိုဟ်။

ငရဲကြီး ၈ ထပ်။ ။ (၁)သိဥ္စိုးငရဲ=အသက်ရှည်စွာ ငရဲသားတို့ ခံရသောငရဲ။ (၂) ကာလသုတ်=အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သောတမျဉ်းခြည်ကိုချ၍ ရှစ်မြှောင့်၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်မြှောင့်ရွေသော ငရဲ။ (၃) သံဃာတ= အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော သံတောင်တို့ဖြင့် ကြိတ်လျက် ခံရသော ငရဲ။ (၄) ရောရုဝ= နီသော အသွေးအလျှံပြည့်အောင် ခံရသော ငရဲ။ (၅) မဟာရောရုဝ= သွေးများစွာဖြင့် ပြည့်လျှံအောင် ခံရသော ငရဲ။ (၆) တပန္န= မတုန်လှုပ်နိုင်ကုန်လျက် ပူစေသော ငရဲ။ (၇) မဟာတာပန္န= များစွာပူပန်ခြင်းကို ခံရသော ငရဲ။ (၈) အဝီစိ=မီးလျှံတို့၏ လည်းကောင်း၊ ငရဲသူ သတ္တဝါတို့၏ လည်းကောင်း၊ ထိုငရဲသူသတ္တဝါတို့၏ ဆင်းရဲ၏လည်းကောင်း၊ အကြားအပေါက် မရှိ ခံရသော ငရဲ။

စလွယ်ဆင်ယင်ရသော ပုဂ္ဂိုလ် ၈ ဦး။ ။ (၁)ဗိသျှပုဏ္ဏား=စလွယ်သုံးသွယ်။ (၂) ခတ္တိယပုဏ္ဏား=စလွယ်ခြောက်သွယ်။ (၃) ဗြာဟ္မဏပုဏ္ဏား= စလွယ်ကိုးသွယ်။ (၄) မှူးကြီးမတ်ကြီး သေနာပတိ=စလွယ် ဆယ့်နှစ်သွယ်။ (၅) မင်းဆွေမင်းမျိုး= စလွယ် တစ်ဆယ့်ငါးသွယ်။ (၆) မင်းညီမင်းသား=စလွယ် တစ်ဆယ့်ရှစ်သွယ်။ (၇) အိမ်ရှေ့မင်း= စလွယ်နှစ်ဆယ့်တစ်သွယ်။ (၈) ဘုရင်= စလွယ်နှစ်ဆယ့် လေးသွယ်။

စာစပ်နည်း ၈ မျိုး။ ။ (၁) နဘောစပ်နည်း= ကာရန်သုံးချက်ထပ်၍ စပ်သောနည်းကိုဆိုသည်။ (၂) ပြန်ကာဟပ်စပ်နည်း= ပြန်ကာဟပ်၍စပ်သောနည်းကိုပင် ခေါ်သဖြင့် ပထမပိုဒ် လေးလုံးမှာ နှစ်လုံးစီ နဘောထပ်၍ တစ်ဖန် ၎င်းလေးလုံးကိုပင် ဒုတိယပိုဒ်က အုပ်စပ်သည်၊ တတိယပိုဒ်နှင့် စတုတ္ထအပိုဒ်မှာကား မိမိဉာဏ် အာဝဇ္ဇန်း လက်တန်း တခ်ဏုပ္ပတ္တိသာလျှင်ပဋ္ဌာနဖြစ်သည်။ (၃) ကတ္တာရာစပ်နည်း= ရွှေငါးမျိုးကို ရောနှော၍ ခြူးအုံခြူးပန်း ပုတီးလက်ကောက် စသော တန်ဆာတို့ကို ပြုလုပ်သကဲ့သို့ ကောင်းမြတ်သောနည်းဖြစ်၍ ပထမပိုဒ်ကြဉ်သော ဒုတိယ တတိယ စသည်ဖြင့် ရှေ့ပုဒ်နှင့် နောက်ပုဒ်ကိုငဲ့လျက်စပ်သောနည်း ဖြစ်သည်။ (၄) ရွက်ချပ်စပ်နည်း=သစ်ရွက်သည် များသောအားဖြင့် နှစ်ရွက်စီချပ်၍ထပ်နေဘိသကဲ့သို့ ထို့အတူ နှစ်ပိုဒ်စီ နှစ်ပိုဒ်စီ ထပ်၍စပ်သော နည်းဖြစ်သည်။ (၅) ချိန်ခွင်လျှာစပ်နည်း= ချိန်ခွင်လျှာနှင့်တူသော အပိုဒ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တစ်မျိုးကို အလယ်ကထား၍ ၎င်းအပိုဒ်သည် တတိယအပိုဒ်ကိုသာ ငဲ့သောအားဖြင့် ပထမအပိုဒ်၏ အဆုံးအလုံးနှင့် တတိယအပိုဒ်အဆုံးအလုံးကို ကာရန်ညီစေလျက် စပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ (၆) ခြသေ့်လည်ပြန်စပ်နည်း=ခြသေ့်တို့မည်သည် ရှေ့သို့ တူရူ သွားရာမှ နောက်သို့ ပြန်လည်လှည့်ခဲကြသဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံမှသာ လည်ပြန်၍ နောက်သို့လှည့်ကြည့်ဘိသို့ ထို့အတူ ပထမအချိုး သုံးပိုဒ်အနက် တတိယအပိုဒ် အလုံးခံထားသော်လည်း ဒုတိယအချိုး၏ ပထမပိုင်း ဒုတိယပိုင်းတို့သည် အထက် ပထမအချိုး တတိယပိုဒ်ခံထားသောကာရန်ကိုမအုပ်မူ၍ အချင်းချင်းသာ စာအုပ်အခံကာရန် ပြုကြလေသည်။ (၇) တော့ဆက်စပ်နည်း၊ သို့မဟုတ် ဂဟေဆက်နည်း= ဂဟေကို တော့၍စပ်သကဲ့သို့ ပထမပိုဒ်နဘေကာရန်နှစ်ချက်ထား၍ ဒုတိယပိုဒ်မှာလည်း ထိုနည်း အတူထားခြင်းအားဖြင့် ပထမပိုဒ်ကို ဒုတိယပိုဒ်ကအုပ်၍ စပ်သောနည်းကိုဆိုသည်။ (၈) နဘေပြန်ကာဟပ်စပ်နည်း= နဘေကဲ့သို့ စပ်သော်လည်း ကာရန်ကို အစုံအလင် မစပ်မူ၍ ပထမပိုဒ်နှင့် ဒုတိယပိုဒ်မှာ လေးလုံးစီထားပြီးလျှင် တတိယပိုဒ်မှာ ပြန်ကာဟပ်စပ်နည်းကိုလိုက်၍ အပိုအမို ထား၍ စပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

စစ်ကဲအင်္ဂါ ၈ ပါး။ ။ (၁) အောင်မြေကို ရွေးတတ်ခြင်း၊ (၂) ဗိုလ်ထုတို့ကို ခန့်တတ်ခြင်း။ (၃) စစ်ရိပ်နားလည်ခြင်း။ (၄) အပေးအကမ်း လိမ္မာခြင်း။ (၅) သူတစ်ပါးဥစ္စာကို မှတ်တတ်ခြင်း။ (၆) ဓား လှံ ဒိုင်းချက်တတ်ခြင်း။ (၇) ဆင်စီးတတ်ခြင်း။ (၈) မြင်းစီးတတ်ခြင်း။

စစ်ရာထူး အနိမ့် အမြင့် ၈ ပါး။ ။ (၁) အိုးစား= တပ်သားငါးယောက်ကို အုပ်ချုပ်သူ။ (၂) အကြပ်= အိုးစားနှစ်ဖွဲ့ကို အုပ်ချုပ်သူ၊ ၁၀ ယောက်အုပ်။ (၃) သွေးသောက်= အကြပ် ငါးယောက်အပေါ်မှာ ဦးစီးသူ၊ ၅၀အုပ်။ (၄) တပ်မှူး= သွေးသောက် နှစ်ယောက်အပေါ်မှာ ဦးစီးသူ၊ ၁၀၀အုပ်။ (၅) ဗိုလ်= တပ်မှူး ငါးယောက်အပေါ်မှာဦးစီးသူ၊ ၅၀၀အုပ်။ (၆) တပ်ပေါင်းဗိုလ်= တစ်ယောက် ထက်ပိုသော ဗိုလ်တို့အပေါ်မှာ ဦးစီးပြုသူ။ (၇) ဗိုလ်ချုပ်= တစ်ယောက်ထက်ပိုသော တပ်ပေါင်းဗိုလ်တို့အပေါ်မှာ ဦးစီးပြုသူ။ (၈) ဗိုလ်မှူး= စစ်ဘုရင် တစ်ယောက် ထက်ပိုသော ဗိုလ်ချုပ်တို့အပေါ်မှာ ဦးစီးပြုသည်။ စစ်ချီသောအခါ ရှင်ဘုရင်ပါလျှင် ရှင်ဘုရင်သည် တပ်မဌစစ်ဘုရင်ဖြစ်သည်။ ရှင်ဘုရင်မပါလျှင် တစ်ခါတစ်ရံ မင်းသားကြီး၊ ဘုရင်ခံတို့ကို စစ်ဘုရင်ခန့်၍ တပ်မကို အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲစေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝန်ကြီးများကို ဗိုလ်မှူးခန့်၍ တပ်မကို အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲစေသည်။ ဗိုလ်မှာ စစ်ချီသောအခါ မြင်းစီး၍လိုက်ရသည်။ ထီးရွက် ရွှေပိန်းချ၊ တပ်ဗိုလ်မှာ မြင်းနှင့် ထီးနီ၊ ထီးအထွတ်နှင့် ထီးနာရွက်ရွှေချ၊ သွေးသောက်မှာ မြင်းနှင့် ထီးနီ၊ အထွတ်နီ နားရွက်နီ။

စစ်သူကြီး လက္ခဏာ ၈ ပါး။ ။ (၁) အကြားအမြင် များခြင်း၊ (၂) သီလ သီတင်း ရှိခြင်း။ (၃) ရဲရင့်ခြင်း။ (၄) အမှုကိုပြီးအောင် ပြုလေ့ရှိခြင်း။ (၅) လုံ့လဝီရိယရှိခြင်း။

www.burmeseclassic.com

(၆) ခွန်အား စွမ်းပကားရှိခြင်း။ (၇) သူ့ဥစ္စာကို မလိုချင်သောစိတ်ရှိခြင်း။ (၈) အရောင်းအဆင်းရှိခြင်း။

စိန်ဌာန ၈ ပါး။ ။ (၁) အင်္ဂလိပ်။ (၂) ဘနာရပ်။ (၃) ဘတ္တီဝီ။ (၄) ယိုးဒယား။ (၅) နာရကတ္တိ။ (၆) မုနဲစိန်။ (၇) ဘန်စိန်။ (၈) မှန်စိန်။

စိန်မျိုး အသားနေ ၈ ပါး။ ။ (၁) အသားချော။ (၂) စိန်ဖြူ။ (၃) စိန်နီ။ (၄) ကြက်ဆီ။ (၅) စိန်ပြာ။ (၆)စိန်စိမ်း။ (၇) စိန်နက်။ (၈) ရိုးမှား

ဆီမီးလှူသော အကျိုး ၈ ပါး။ ။ (၁) ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ကို ရခြင်း။ (၂) အမိဝမ်းတွင်းမှ ကန်းသောအမျိုး၌မဖြစ်ခြင်း။ (၃) တွေဝေငိုက်မျဉ်းခြင်းမှ ကင်းခြင်း။ (၄) ကြည်လင်သော မျက်စိရှိခြင်း။ (၅) အမျိုးစည်းစိမ် အခြံအရံအားဖြင့် မြတ်ခြင်း။ (၆) အမှတ်မရှိသော အရပ်၌ရှိသော ဝတ္ထုတို့ကို ထိုအရပ်မှ မြင်နိုင်ခြင်း။ (၇) တောက်ပသော အရောင် ရှိခြင်း။ (၈) နတ်ကဲ့သို့ တင့်တယ်ခြင်း။

ဆင် ၈ မျိုး။ ။(၁) ပုဏ္ဍရိကဆင်=ပဒုမ္မာကြာဖြူအဆင်း၊ မိုးကြိုးအသံ။ (၂)ဗာမနဆင်=ပတ္တမြားအဆင်း၊ စည်ကြီးအသံ။ (၃) ကုမုဒဆင်= ကြာနီအင်း၊ တောကြက်တွန်သံ။ (၄) ပုပ္ပန္တဆင်=ကွမ်းသီးမှည့် အဆင်း၊ မိုးဟိန်းသံ။ (၅) သာမဆင်= ရွှေအဆင်း၊ ဘားအိုင်မြည်သံ။ (၆) အဥ္ဇမဆင်= အောင်မဲညိုပွင့်အဆင်း၊ ခရုသင်းသံ။ (၇) ကပ္ပဘုမ္မဆင်= မြေဇာညွန့်အဆင်း၊ နွားလားဥသဘအသံ။ (၈) သုပ္ပတိဋ္ဌဆင်= နံနက် အိုးသစ်အဆင်း၊ နေ့လည် ကြာရိုးနီအဆင်း၊ ညနေ ကျွဲချိုဖြူအဆင်း၊ ကြိုးကြာသံ။

ဆင် ၈ မျိုး။ ။ (၁)ပုရိမကဏ္ဍာဃဋ္ဋနဆင်= နားရွက်ခပ်သော ရှေ့၌နားချင်းထိ၏။ (၂) ပစ္ဆိမကဏ္ဍာဃဋ္ဋနဆင်=နောက်၌ နားချင်းထိ၏။ (၃) နဝင္ဂိကဆင်=နှာမောင်း၊ အစွယ်၊ ခြေ၊ တန်ဆာ၊ အမြီး၊ မြေထိ၏။ (၄) ဂေါပုဆင်= အမြီး သရက်ကင်းသို့ လည်းကောင်း၊ နွားမြီးကဲ့သို့ လည်းကောင်းရှိ၏။ (၅) သီဟဃဆင်= နောက်နိမ့်ရှေ့မြင့် ခြသေ့်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ (၆) ဝီသတိနခဆင်= ခြေသည်း လည်းသည်း နှစ်ဆယ်ရှိသည်။ (၇) ဧကဒန္တီဆင်=အာခေါင်မှထွက်၍ လက်ယာစွယ်ဖုံးမှထွက်သော အစွယ်ရှိ၏။ (၈) သင်္ခဒန္တီဆင်= ခရုသင်းပွတ်သစ်နှင့်တူသောအစွယ် လာက်ယာခြေ ရှိ၏။

ဆန်းဂိုဏ်း ၈ ပါး။ ။ (၁) မ,ဂိုဏ်း၊ မတ်ဘုမ်ဓေ=မတြာ ၂၂၂။ (၂) န,ဂိုဏ်း၊ နသိတ=မတြာ ၁၁၁။ (၃) ဘ,ဂိုဏ်း၊ ဘူလမိ=မတြာ ၂၁၁။ (၄) ယ,ဂိုဏ်း၊ ယတိမ်သတ်=မတြာ ၁၂၂။ (၅) ဇ,ဂိုဏ်း၊ ဇနေပု=မတြာ ၁၂၁။ (၆) သ,ဂိုဏ်း၊ သုလိသ္သာ = မတြာ ၁၁၂။ (၇) ရ,ဂိုဏ်း၊ ရာမိကြတ် =မတြာ ၂၁၂။ (၈) တ,ဂိုဏ်း၊ တတ်အာသ = မတြာ ၂၂၁။

တမန်တို့၏အင်္ဂါ ၈ ပါး။ ။ (၁) ကြားနာတတ်ခြင်း။ (၂) ကြားနာစေတတ်ခြင်း။ (၃) မှတ်တတ်ခြင်း။ (၄) ဆောင်တတ်ခြင်း။ (၅) သိတတ်ခြင်း။ (၆) သိစေတတ်ခြင်း။ (၇) အကျိုးစီးပွား ရှိ, မရှိ၌ လိမ္မာခြင်း။ (၈) ခိုက်ရန်မပြုတတ်ခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တရားသူကြီး အင်္ဂါ ၈ ပါး[၁]။ ။ (၁) အမျိုးမြတ်ခြင်း။ (၂) သီလရှိခြင်း။ (၃) ဂုဏ်ရှိခြင်း။ (၄) သစ္စာမှန်ခြင်း။ (၅) နာပျော်ဖွယ်ရှိခြင်း။ (၆) သန့်ရှင်းပြေပြစ်ခြင်း။ (၇) ကျစ်လျစ်သော စကားရှိခြင်း။ (၈) တရားအရာ၌ လိမ္မာခြင်း။

တရားသူကြီးအင်္ဂါ ၈ ပါး[၂]။ ။ (၁) အမျိုးမြတ်ခြင်း။ (၂) သီလရှိခြင်း။ (၃) ဂုဏ်ရှိခြင်း။ (၄) သစ္စာမှန်ခြင်း။ (၅) သူ၏စိတ်ကိုယူသကဲ့သို့ သာယာစွာဆိုခြင်း။ (၆) ပြေပြစ်သောစကားကို ဆိုတတ်ခြင်း။ (၇) စဉ်းလဲသောအမှုတို့တွင် လိမ္မာခြင်း။ (၈) တရားသူကြီးအဖြစ်ကို တစ်ပါးသူတို့ ဆောင်တတ်ခြင်း။

တောရဆောက်တည်သူတို့၏ အကျိုး ၈ ပါး။ ။(၁) ဘ၀ဒိဋ္ဌိပ္ပဟာန= ဘ၀သည် မြဲ၏ဟူသော သဿတဒိဋ္ဌိအယူကို ပယ်ရခြင်း။ (၂) ဇီဝိတနိကန္တိပရိစ္စာဂ=အသက်၌ တပ်နှစ်သက်သောနိကန္တိကိုစွန့်ခြင်း။ (၃) သဒါယုတ္တပယုတ္တ= အခါခပ်သိမ်း ဘာဝနာနှင့် ယှဉ်ခြင်း။ (၄) ဝိသုဒ္ဓဇီဝတာ= စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုရှိခြင်း။ (၅) ဉသုက္ကပဟာန= အမှုကြီးငယ်တို့၌ လုံ့လမပြုခြင်း။ (၆) ဝိဂတဘယတာ= ကြောက်လန့်ခြင်းကင်းခြင်း။ (၇) ခန္တိသောရစ္စပဋိလာဘ= သည်းခံခြင်း၊ ကောင်းသောအမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်း။ (၈) အရတိရတိသဟနတ= ကုသိုလ်၌ မမွေ့လျော်နိုင်ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်၌ မွေ့လျော်ခြင်းတို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်း။

တန်ခိုးတော် ၈ ပါး။ ။(၁) ကိုယ်တော်ကို အဏုမြူပမာ ငယ်စွာဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်ခြင်း။ (၂) ရေပြင် မြေ မိုးပျံလျှိုးငုံ့တွားသွားတော်မူနိုင်ခြင်း။ (၃) မြင်းမိုရ်တောင်၏ အပြန်ရာထောင် စကြ၀ဠာနှင့်အမျှ ကြီးအောင် ဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်ခြင်း။ (၄) စကြ၀ဠာ တစ်ခုလုံးကို ဖီလာထုတ်ချောက် ဟင်းလင်းပေါက်အောင်ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း။ (၅) မနောမိဋ္ဌာန် စိတ်တော်ကြံတိုင်းပြီးမြောက်ခြင်း။ (၆) သုံးဆယ့်တစ်ဘုံကို အုပ်စိုး နှိမ်နင်းတော်မူနိုင်ခြင်း။ (၇) ဈာန်တရားတို့ကို အမြဲမပြတ်လေ့လာတော်မူနိုင်ခြင်း။ (၈) အသက်မရှိသော မြင်းမိုရ်တောင် စသည်တို့က အလိုရှိလျှင် ရွှေဖ၀ါးအောက်သို့ ညွှတ်ငိုက်လာရခြင်း။

တံပိုးမျိုး ၈ ပါး။ ။ (၁) ဒုလောင်။ (၂) ခရာကောက်။ (၃) ခရာမြွှာ။ (၄) လက်တံရှည်။ (၅) တုလ။ (၆) နှဲ။ (၇) ပြွေ။ (၈) ဖက်လိပ်။

ထီးတော် ၈ စင်း။ ။ (၁) ကနက္ကဒဏ်။ (၂) သူရိယ။ (၃) ပဒုမ။ (၄) သမ္မုတိ= (လက်ဝဲ။) (၅) တမ္ဗူ။ (၆) စန္ဒ။ (၇) ကုမုဒ။ (၈) ဝိသကြုံ=(လက်ယာ)။ လက်ဝဲကား မင်းဆောင်း၏။ လက်ယာကား မိဖုရားဆောင်း၏။

ထီးလှူသောအကျိုး ၈ ပါး။ ။ (၁) အချမ်းမရှိခြင်း။ (၂) အပူမရှိခြင်း။ (၃) အညစ်အကြေးကင်းခြင်း။ (၄) ဘေးရန်မရှိခြင်း။ (၅) စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမရှိခြင်း။ (၆) သူခပ်သိမ်းတို့ ရိုသေခြင်း။ (၇) နူးညံ့သောကိုယ်ရှိခြင်း။ (၈) နူးညံ့သော စိတ်ရှိခြင်း။

၁။ မနုသာရရွှေမျဉ်း ၂။ ဝိနိစ္ဆယရာသီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဒါနအပြား ၈ ပါး[၁]။ ။(၁) ဆန္ဒဒါန=ချစ်သောအားဖြင့် ပေးလှူခြင်း။ (၂) ဒေါသဒါန= အမျက်ထွက်၍ ပေးလှူခြင်း။ (၃) မောဟဒါန=ကံ,ကံ၏အကျိုးကို မသိသောအား ဖြင့် ပေးလှူခြင်း။ (၄) ဘယဒါန= ကဲ့ရဲ့မည့်ဘေး အပါယ်ဘေးမှ ကြောက်၍လှူခြင်း။ (၅) ကုလဝံသဒါန=ငါတို့ဘိုးဘွား မိဘမှ ဆင်းသက်၍ အစဉ်အလာ ကိုးကွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆွေမျိုးဉာတကာ တော်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မလှူဘဲ မနေထိုက်ဟု နှလုံးသွင်း၍ပေးလှူခြင်း။ (၆) သဂ္ဂလောကဒါန=နတ်ပြည်သို့ရောက်ခြင်းငှာ ပေး လှူခြင်း။ (၇) သောမနဿဒါန= စိတ်ကို နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းငှာ ပေးလှူခြင်း။ (၈) စိတ္တာလင်္ကာရဒါန= စိတ်ကို ဝိပဿနာ တန်ဆာဆင်၍ ပေးလှူခြင်း။

ဒါနအပြား ၈ ပါး။ ။(၁)အာသဇ္ဇဒါန=ရောက်ဆဲခဏ၌ပေးလှူခြင်း။ (၂) ဘယဒါန= သူတစ်ပါးတို့ ကဲ့ရဲ့ရှုပ်ချခြင်းဘေး၊ အပါယ်ဘေးတို့ကို ကြောက်ရွံ့၍ ပေးလှူခြင်း။ (၃) အတီတာပေက္ခဒါန= ငါ့အားပစ္စည်းဝတ္ထုကိုပေးဖူးသောသူဟု နှလုံးသွင်း၍ ပေး လှူခြင်း။ (၄) အနာဂတာပေက္ခာဒါန= ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ယခုလှူလျှင် နောင် ငါ့အား တစ်စုံတစ်ခုသောဝတ္ထုပေးလတ္တံ့ဟု နှလုံးသွင်း၍ ပေးလှူခြင်း။ (၅) သာဟုဒါန=ဒါန ဟူသည် ပညာရှိတို့ချီးမွမ်းအပ်သောကြောင့် ကောင်း၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ ပေးလှူခြင်း။ (၆) နာရဟဒါန= စားနိုင်သောသူသည် မစားနိုင်သောသူအား(မစားရသူအား) မပေး ဘဲ မနေထိုက်ဟု ပေးလှူခြင်း။ (၇) အဗ္ဗုဂ္ဂစ္ဆဒါန= ဤအလှူကို လှူသည်ရှိသော် ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် လွှမ်းမိုး၍ တက်လတ္တံ့ဟု နှလုံးသွင်း၍ ပေးလှူခြင်း။ (၈) စိတ္တာလင်္ကာရဒါန= ဝိပဿနာစိတ်၏ တန်ဆာ အခြံအရံ အကျိုးငှာ ပေးလှူ ခြင်း။

ဒုက္ခ ၈ ပါး။ ။ (၁) ဇာတိဒုက္ခ= ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း ဆင်းရဲ။ (၂) ဇရာဒုက္ခ= အိုမင်းရင့်ရော်ရခြင်း ဆင်းရဲ။ (၃) ဗျာဓိဒုက္ခ= နာမကျန်းဖြစ်ရခြင်း ဆင်းရဲ(။ (၄) မရဏဒုက္ခ= စုတေလွန်ရခြင်း ဆင်းရဲ။ (၅) အပိယေဟိ သမ္ပယောဂဒုက္ခ= မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သတ္တဝါနှင့်အတူ ကြုံရခြင်းဆင်းရဲ။ (၆) ပိယေဟိဝိပ္ပ ယောဂဒုက္ခ= ချစ်နှစ်သက်အပ်သူနှင့် ကွဲနေရခြင်း ဆင်းရဲ။ (၇) ယံပိစ္ဆံနလဘတိဒုက္ခ= လိုသည့်အရာကိုမရသော ဆင်းရဲ။ (၈) ပဥ္စုပါဒါနက္ခန္ဓဒုက္ခ= ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပေါ်နေ ရခြင်း ဆင်းရဲ။

နိုင်ငံကျယ်ခြင်းအကြောင်း ၈ ပါး။ ။ (၁) စစ်၏ခေါင်းမည်သော စစ်သူကြီးရှိသည်။ (၂) စစ်၏မျက်စိမည်သော ဟူးရားတပ်ရှိသည်။ (၃) စစ်၏ နားမည်သော လိမ္မာသော သူလျှိုရှိသည်။ (၄) စစ်၏ အားမည်သော ဗိုလ်ပါများရှိသည်။ (၅) စစ်၏ခံတွင်းမည် သော လိမ္မာသောတမန်ရှိသည်။ (၆) စစ်၏ အစွယ်မည်သော အမတ်သူရဲကောင်း ရှိသည်။ (၇) စစ်၏ အခြေမည်သော ခြေသည် သူရဲကောင်းရှိသည်။ (၈) စစ်အင်္ဂါ မည်သော မြင်းကောင်း ဆင်ကောင်း လက်နက်ကောင်း ရှိသည်။

၁။ အင္ဂအင်္ဂုတ္တိုရ်

www.burmeseclassic.com

နတ်သမီး ၈ ပါး။ ။ (၁) သူရဿတီ= ပိဋကတ်သုံးပုံနှင့် ဗေဒင်လေးပုံကို စောင့်ရှောက်သည်။ (၂) နန္ဒာဒေဝီ= အကြောင်လူတို့သည် အိပ်ခြင်း နေခြင်း သင့်မသင့်ကို ကြည့်ရှုမ,စရ၏။ (၃) မနောဟရီ= ထီးဖြူ ရထား ထမ်းစင် သံလျှင်း အိမ် နန်း ပြာသာဒ် စသော လူတို့နေရာ အရပ်ရပ်ကို စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုရသည်။ (၄) ဖုသာကီ =စစ်ထွက်ခြင်း၊ ခရီးသွားခြင်း၊ လှေသင်္ဘော သွားခြင်းတို့ကို စောင့်ရှောက် ကြည့်ရှုရသည်။ (၅) ရမ္မာဒေဝ= အကြင်နတ်သမီး ကညာလုလင်ပျိုတို့၏ မသင့်တင့်သော အကြောင်းတို့ကိုဖျက်ဆို၍ ကောင်းအောင် စောင့်ရှောက်ရ၏။ (၆) ကာလဒေဝီ= စပါးစသော အသီးအနှံ ဟူသမျှတို့ကို မပျက်စီးအောင် စောင်မကြည့်ရှုရသည်။ (၇) ဂန္ဓပ္ပိ=သတ္တရဘာန် တောင်စဉ်ခုနစ်ထပ်ကို ကြည့်ရှုရ၏။ (၈) ပိနတ္တရီ= မင်္ဂလာဟူသမျှကို ကြည့်ရှုစောင်မရသည်။

နှာလှူသော အကျိုး ၈ ပါး။ ။(၁) သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၂) သီလတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်း။ (၄) မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်ခြင်း။ (၅) အကြားအမြင်များခြင်း။ (၆) ပေးကမ်းစွန့်လှူခြင်း ရှိခြင်း။ (၇) သည်းခံခြင်း ရှိခြင်း။ (၈) ပညာအမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

ပဒ ဒေါသ ၈ ပါး။ ။ (၁) ဝိရုဒ္ဓတ္ထန္တရ ဒေါသ= မလိုအပ်သောအနက်ထူးဖြင့် ဆန့်ကျင်၍ ဆိုခြင်း။ (၂)အရျတ္ထဒေါသ= မတန်မရာ ဂုဏ်ကြီးနှင့် ချီးမွမ်း၍ ဝိသေသန လွန်ခြင်း။ (၃) ကိလိဋ္ဌဒေါသ= သဒ္ဒါရေးအားဖြင့် အနက်ကို အသိခက်အောင်ဆိုခြင်း။ (၄) ဝိရောဓဒေါသ= ဒေသ၊ ကာလ၊ တီးမှုတ်မှုစသည်တို့၌ ဆန့်ကျင်ခြင်း။ (၅) နေယျဒေါသ=ပုဒ်တစ်ပါးကိုဆောင်မှ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုသိရခြင်း။ (၆) ဝိသေသနာပေက္ခဒေါသ=ဝိသေသနတစ်ပါးကို ငဲ့ခြင်း။ (၇) ဟီနတ္တဒေါသ= ဂုဏ်ငယ်၍ ဂုဏ်ဪးကြီးသောကြောင့် ယုတ်သော အနက်ရှိခြင်း။ (၈) အနတ္ထဒေါသ= အနက် အဓိပ္ပာယ် မရှိဘဲ ပုဒ်ပြည့်ရုံမျှဆိုခြင်း။

ပရိက္ခ ၈ ပါး။ ။ (၁) သင်းပိုင်= ခါးဝတ်သင်္ကန်း။ (၂) ဧကသီ= အပေါ်ရုံသင်္ကန်း (၃) ဒုကုဋ်= နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီး။ (၄) သပိတ်။ (၅) သင်ဓုန်း။ (၆) အပ်။ (၇) ခါးပန်းကြိုး။ (၈) ရေစစ်။

ပုလဲ ၈ မျိုး။ ။ (၁) ဟယမုတ္တာ= မြင်းနှင့်တူသော ပုလဲ။ (၂) ဂဇမုတ္တာ= ဆင်နှင့်တူသော ပုလဲ။ (၃) ရထမုတ္တာ= ရထားနှင့်တူသော ပုလဲ။ (၄) အာမလကမုတ္တာ= သျှိသျှားသီးနှင့်တူသော ပုလဲ။ (၅) ဝလယမုတ္တာ= လက်ကောက်နှင့်တူသော ပုလဲ။ (၆) အင်္ဂုလိဝေမုတ္တာ= လက်စွပ်နှင့်တူသော ပုလဲ။ (၇) ကကုဖေလမုတ္တာ= ရေခံတက်သီးနှင့်တူသော ပုလဲ။ (၈) ပကတိမုတ္တာ= ပြကတေ့သဘောရှိ ပုလဲ။

ပုလဲ ၈ မျိုး။ ။ (၁) ဟတ္ထိကုမ္ဘ= ဆင်ဦးကင်း၌ဖြစ်သောပုလဲ။ (၂) ဝရာဟဒါဌ=ဝက်စွယ်၌ဖြစ်သော ပုလဲ။ (၃) ဝလာဟက= တိမ်တိုက်၌ဖြစ်သော ပုလဲ။ (၄) ဝေဠု= ဝါး၌ဖြစ်သော ပုလဲ။ (၅) မစ္ဆသီရ= ငါးဦးခေါင်း၌ဖြစ်သော ပုလဲ။ (၆) ဘုဇင်္ဂသီသ=

www.burmeseclassic.com

မြွေဦးခေါင်း၌ဖြစ်သော ပုလဲ။ (၇) သင်္ခါ= ခရုသင်း၌ဖြစ်သော ပုလဲ။ (၈) သိပ္ပိ= ယောက်သွား၌ဖြစ်သော ပုလဲ။

ပုလဲမျိုး ၈ ပါး။ ။(၁) ဂဇမုတ္တာ= ရွှေအသားကဲ့သို့ အဆင်းရှိခြင်း။ (၂) သူကရမုတ္တာ= ဝက်စွယ်၏ အရောင်ကဲ့သို့ရှိခြင်း။ (၃) ဘုဇင်္ဂသီသမုတ္တာ= အနီမျိုး တစ်ပြိုးရှိသည်။ (၄) ဝလာဟကမုတ္တာ= တိမ်မှဖြစ်သည်။ မှောင်မျိုးကို ပျောက်စေတတ်၏။ (၅) မစ္ဆာ မုတ္တာ= ငါးဖယ်ကျောက်ကုန်းကဲ့သို့ ဆတ်ဆတ်ခုန်တတ်၏။ အရောင်လျှပ်လျှပ် ရှိ၏။ အလုံးကား ကလောသီးခန့် ရှိသည်။ (၆) သင်္ခမုတ္တာ= ခရုသင်း ဝမ်းရေးကဲ့သို့ လျှပ်လျှပ်ရှိသည်။ အလုံးကား ၄င်းနည်း။ (၇) သိပ္ပိမုတ္တာ= အရည်တွေတွေရှိသည်။ ပင်လယ်၌ရ၏။ (၈) ဝေဠုမုတ္တာ= ဝါးမှထွက်သည်။ အဆင်းကြာဖက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။

ပုလဲမျိုး အရောင် ၈ ပါး။ ။ (၁) ဝီရောဇမုတ္တာ= အထွေထွေ အရောင် အဆင်း ရှိသည်။ (၂)ဝသ်မုတ္တာ= ကျေး၏ အရောင်ကဲ့သို့ရှိသည်။ (၃) ပသသျှမုတ္တာ= ပြိုးပြိုး ပြက် တစ်ခဲနက်အရောင်ရှိသည်။ (၄) ရဇတမုတ္တာ= ငွေ၏ အရောင် အဆင်းရှိသည်။ (၅) သုဝဏ္ဏမုတ္တာ= ရွှေ၏အရောင်အဆင်းရှိသည်။)၆) နီလမုတ္တာ= ညိုသော အရောင် အဆင်းရှိသည်။ (၇) ပီတမုတ္တာ= ရွှေသော အရောင်အဆင်းရှိသည်။ (၈) ကဏှ မုတ္တာ= မည်းသော အရောင်အဆင်းရှိသည်။

ပဲခွပ်လှူရသော ၈ ပါး။ ။ (၁) ရဲရင့်ခြင်း။ (၂) ကြောက်ရွံ့ခြင်းမှကင်းခြင်း။ (၃) ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်ရခြင်း။ (၄) တည်ကြည်ခြင်း။ (၅) လုံ့လဝီရိယရှိခြင်း။ (၆) အခါခပ်သိမ်း အားထုတ်သောစိတ်ရှိခြင်း။ (၇) ကိလေသာကို ဖြတ်တောက်သော ဉာဏ်ရခြင်း။ (၈) သိမ်မွေ့နူးညံ့စင်ကြယ်သော ကိုယ်ရှိခြင်း။

ပဋ္ဌင်းဖြစ်ခြင်း ၈ ပါး၊ ဥပသမ္ပဒါ ၈ ပါး။ ။ (၁)ဧဟိဘိက္ခုခေါ်တော်မူ၍ ပဋ္ဌင်း ဖြစ်စေတတ်ခြင်း၊ (ဧဟိဘိက္ခုဥပသမ္ပဒ)။ (၂) သရဏဂုံသုံးပါးဖြင့်သာ ဖြစ်စေခြင်း၊ (အနုညာတဥပသမ္ပဒ)။(၃) အဆုံးအမကိုခံသဖြင့် ဖြစ်စေခြင်း၊ (ဩဝါဒ ပဋိဂ္ဂ ဟဏ ဥပသမ္ပဒ)။ (၄) ပြဿနာကိုဖြေသဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၊ (ပဥှာဗျာကရဏ ဥပသမ္ပဒ)။ (၅) ဂရုဓမ္မတရားရှစ်ပါးကိုခံသဖြင့် ဖြစ်စေခြင်း၊ (ဂရုဓမ္မ ပဋိဂ္ဂဟဏ)။ ဥပသမ္ပဒ တရား ရှစ်ပါးကိုခံသဖြင့် ဖြစ်စေခြင်း။ (၆) တမန်စေသဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၊ (ဒူတေန ဥပ သမ္ပဒ)။ (၇) ဥတ်ကမ္မဝါစာ ရှစ်ကြိမ်ရွတ်သဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၊ (အဋ္ဌဝါစိက ဥပသမ္ပဒ)။ (၈) ဥတ္တိ စတုတ္ထက်ဖြင့်ဖြစ်ခြင်း၊ (ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မ ဥပသမ္ပဒ)။

ပညာရကြောင်း ၈ ပါး။ ။ (၁) အရွယ်ကောင်းခြင်း။ (၂) အခြံအရံကောင်းခြင်း။ (၃) မေးမြန်းခြင်း။ (၄) အမြဲနေခြင်း။ (၅) အသင့်နှလုံးသွင်းခြင်း။ (၆) စကားဆွေး နွေးခြင်း။ (၇) ချစ်သောသူကို မှီဝဲခြင်း။ (၈) သင့်တင့်သောအရပ်၌ ဖြစ်ခြင်း။

ပညာပွားကြောင်း တရား ၈ ပါး။ ။ (၁) အသက်အရွယ်ကြီးရင့်ခြင်း။ (၂) မေး မြန်းခြင်း။ (၃) အကြားအမြင်များခြင်း။ (၄) အခြံအရံများခြင်း။ (၅) ကောင်းသော နှလုံးရှိခြင်း။ (၆) နှိုင်းယှဉ်ခြင်း။ (၇) ချစ်သောသူတို့နှင့် ပေါင်းဖက်နေရခြင်း။ (၈) တင့်အပ်သောအရပ်၌ နေရခြင်း။

www.burmeseclassic.com

ပညာပွားရာသော အကြောင်းတရား ၈ ပါး။ ။ (၁)(သု)သုဏောယျ = ကြားနာရာ၏။ (၂)(စိ)စိန္တေယျ=ကြံစည်ရာ၏။ (၃)(ပု)ပုစ္ဆေယျ=မေးမြန်းရာ၏။ (၄)(ဘာ)ဘာသေယျ=ပြောဆိုရာ၏။ (၅)(ဝိ) ဝိစာရေယျ=စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ၏။ (၆)(လိ)လိခေယျ=ရေးသားရာ၏။ (၇)(သိ) သိက္ခေယျ=လေ့ကျင့်ရာ၏။ (၈)(ဓာ)ဓာရေယျ=နှုတ်ငုံဆောင်ရာ၏။

ပလ္လင် ရှစ်ခန်း။ ။ (၁)သီဟာသနပလ္လင်= ခြင်္သေ့ရုပ်ခံ၊ ယမနေသား။ ပူဇော်ခံသည်။ (မြေနန်းပြသာဒ်၌ရှိသည်)။ (၂) ဟံသာသနပလ္လင်= ဟင်္သာရုပ်ခံ၊ သက်န်း သား၊ ရတနာသုံးပါးပူဇော်သည်။ (ဇေတဝန်ဆောင်တွင်း)။ (၃) သင်္ခါသနပလ္လင်= ခရုသင်းခံ၊ သရက်သား၊ တရားနာသည်။ (ဗောင်းတော်ဆောင်တွင်း)။ (၄) ဘမရာသနပလ္လင်= ပိတုန်းခံ၊ ကရဝေးသား၊ စက်တော်ခေါ်သည်။ (ပြဲတိုက်ဆောင်တွင်း)။ (၆) မယုရာသနပလ္လင်=ဥဒေါင်းခံ၊ ပေါက်သား၊ ဆင်မြင်းသိမ်းသည်။ (မြောက် စမုတ်ဆောင်တွင်း)။ (၇) မိဂါသနပလ္လင်= သမင်ခံသဖန်းသား၊ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သည်။ (တောင်စမုတ်ဆောင်တွင်း)။ (၈) ပဒုမာသနပလ္လင်=ပဒုမ္မာကြာခံ၊ ပိန္နဲသား၊ မိဖုရားများ ပူဇော်ရာခံသည်။ (အနောက်ပွဲတက်ဆောင်တွင်း)။

ပုဏ္ဏားမြတ်တို့၏ အကျင့် ၈ ပါး။ ။ (၁) ရှစ်ပါး၊ ဆယ်ပါး စသည့် ဥပုသ်ပြုခြင်း။ (၂) အခါမလပ်ပဉ္စသီငါးပါး၌ကိုယ်၌မြဲခြင်း။ (၃) ဖြောင့်ညီမှန်ကန်ခြင်း။ (၄) အမျက်ဒေါသမရှိခြင်း။ (၅) ဣန္ဒြေစောင့်ထိန်းခြင်း။ (၆) သည်းခံခြင်း။ (၇) မိမိ၏ ဇာတ်အတိုင်း အကျင့်မပျက်ခြင်း။ (၈) သူတစ်ပါးကို မညှဉ်းဆဲခြင်း။

ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၈ ပါး။ ။ (၁) ဗုဒ္ဓ။ (၂) စန္ဒသုတ။ (၃) သောယျ။ (၄) ဝိဗုဓော။ (၅) ဗောဓနေ။ (၆) ကုမာရ။ (၇) ရာဇပုတ္တ။ (၈) တာရာပုတ္တ။

ဗျာဒိတ်ရရာ အင်္ဂါ ၈ ပါး။ ။ (၁) မနုဿတ္တ= လူစင်စစ်ဖြစ်ရခြင်း။ (၂)လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ= ယောက်ျားစင်စစ်ဖြစ်ရခြင်း။ (၃) ဟေတု= တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရခြင်း။ (၄) သတ္ထာရဒဿန= ဘုရားကိုလည်း ဖူးမြင်ရခြင်း။ (၅) ပဗ္ဗဇ္ဇာ= ရသေ့ရဟန်းဖြစ်ရင်း။ (၆) ဂုဏသမ္ပတ္တိ= ဈာန်သမာပတ်နှင့် ပြည့်စုံရခြင်း။ (၇) အဓိကာရော= ဘုရားဆုကိုလည်း တောင်းယူခြင်း။ (၈) ဆန္ဒ= ဘုရားအဖြစ်ကို အလိုရှိသော ဆန္ဒရှိရခြင်း။

ဘုရားလက်ထက် မြေလှုပ်ခြင်း ၈ ပါး။ ။ (၁) တောထွက်တော်မူသောအခါ။ (၂) ဗောဓိပင်သို့ ကပ်တော်မူသောအခါ။ (၃) ပံ့သုကူပုဆိုး ကောက်တော်မူသောအခါ။ (၄) ငင်းကိုဖွပ်သောအခါ။ (၅) ကာလဏရာမသုတ် ဟောတော်မူသောအခါ။ (၆) ဂေါတမကသုတ် ဟောတော်မူသောအခါ။ (၇) ဗြဟ္မဇာလသုတ် ဟောတော်မူသောအခါ။ ၉၈) ဝေဿန္တရာဇာတ် ဟောတော်မူသောအခါ။

ဘုရားလောင်းဖွားစက လက္ခဏဖတ်သော ပုဏ္ဏား ၈ ယောက်။ ။ (၁)ရာမပုဏ္ဏား။ (၂) ဇေပုဏ္ဏား။ (၃) လက္ခဏပုဏ္ဏား။ (၄) မန္တိကပုဏ္ဏား။ (၅) ယညပုဏ္ဏား။ (၆) သုဘောဇပုဏ္ဏား။ (၇) သုယာမပုဏ္ဏား။ (၈) ကောဏ္ဍညပုဏ္ဏား။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဘုရားဟူသမျှ မတူကြရာ ၈ ပါး။ ။ (၁) အသက်တော်။ (၂) အရပ်တော်။ (၃) အမျိုးဇာတ်၊ (၄) ဒုက္ကရစရိယာ။ (၅) ရောင်ခြည်တော်။ (၆) တောထွက်တော်မူရာ စီးသောယာဉ်။ (၇) ပွင့်တော်မူရာ ဗောဓိပင်။ (၈) ပလ္လင်တော်။

ဘိက္ခုနီမတို့၏ ဂရုဓမ္မတရား ၈ ပါး။ ။ (၁)အဝါတစ်ရာရှိသော ဘိက္ခုနီမသည် ယနေ့ပြုစသော ရဟန်းယောကျ်ားအား ညွတ်တွားရိုသေရခြင်း။ (၂) ရဟန်းယောကျ်ားကင်းသော ကျောင်းရပ်၌ ဝါမကပ်ရခြင်း။ (၃) လခွဲတစ်ကြိမ် ရဟန်းယောကျ်ားတို့အား နှစ်ပါးသော ဓမ္မတို့ကို တောင်းပန်ရခြင်း။ (၄) ဝါကျွတ်သောအခါ ဉဘတောသံဃာ၌ ပဝါရဏာပြုရခြင်း။ (၅) ပက္ခမာနတ်ကို နှစ်စဉ်မပြတ်ကျင့်ရခြင်း။ (၆) သိက္ခမာန်အဖြစ်၌ နှစ်နှစ်တိုင်အောင်တည်ပြီးမှ ဉဘတောသံဃာ၌ ဉပသမ္ပဒ ကံဆောင်ရခြင်း။ (၇) ရဟန်းယောကျ်ားတို့အား ပရိယာယ်စကားမျှဖြင့်လည်း မဆဲရေးမခြိမ်းခြောက်ရခြင်း။ (၈) ရဟန်းယောကျ်ားတို့ ဟောကြားဆုံးမတိုင်း လိုက်နာရခြင်း။

ဘုန်းတော် ၈ ပါး။ ။ (၁) အဏိမာ= ကိုယ်တော်ကို ငယ်အောင် ဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်သော ဘုန်းတော်။ (၂) မဟိမာ= ကိုယ်တော်ကို အလိုရှိတိုင်း ကြီးအောင် ဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်သော ဘုန်းတော်။ (၃) ပတ္တိမာ= အလိုရှိရာအရပ်သို့ ခဏခြင်း ကြွတော်မူနိုင်ခြင်း ဘုန်းတော်။ (၄) လဃိမာ= ကိုယ်တော်ကို အလွန်လျင်မြန်ပေါ့ပါးစွာရှိအောင် ပြုစွမ်းနိုင်သော ဘုန်းတော်။ (၅) ပါကမ္မ= အဆင်းအရောင် အမျိုးမျိုး ခဏခြင်း ဖန်ဆနင်းတော်မူနိုင်သော ဘုန်းတော် (၆) ဤသိတာ= မိမိကိုယ်စိတ်၌လည်းကောင်း ဂိုဏ်းသံဃာ၌လည်းကောင်း လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို အစိုးရသော ဘုန်းတော်။ (၇) ဝသိတာ= စျာန်ဝင်စားရာ အဘိညာဉ်ဝင်စားရာတို့၌ ဝသီတော်ငါးပါးကို လျင်မြန်စွာ လေ့လာဝင်စားတော်မူနိုင်သော ဘုန်းတော်။ (၈) ယတ္ထကာမာဝသာယိတာ= ကုဒ္ဓိဝိစေနိခိုး ဖန်ဆင်းကာ၌ အဓိဋ္ဌာန်သောအတိုင်း ကာလဌာနကို မလွန်ကျူးစေဘဲ ပြီးဆုံးတော်မူသော ဘုန်းတော်။

မတိုင်ပင်အပ်သော ၈ ယောက်။ ။ (၁) ရာဂပြောသူ။ (၂) ဒေါသပြောသူ။ (၃) မောဟပြောသူ။ (၄) မာနပြောသူ။ (၅) လောဘကြီးသူ။ (၆) ပျင်းရိသောသူ။ (၇) တစ်ယောက်တည်း ကြံတတ်သူ။ (၈) မိုက်သောသူ။

မတိုင်ပင်အပ်သော အရပ် ၈ ပါး။ ။ (၁) မညီမညွတ်သောအရပ်။ (၂) သဘင်အရပ်။ (၃) လေထန်သောအရပ်။ (၄) ဖုံးလွှမ်းရာအရပ်။ (၅) နတ်တို့နေရာအရပ်။ (၆) ခရီးလမ်း။ (၇) စစ်မြေပြင်အရပ်။ (၈) ရေခပ်ဆိပ်။

မသွားလာအပ်သော မိန်းမမျိုး ၈ ယောက်။ ။ (၁) မာတုရက္ခိတ= အမိစောင့်သော မိန်းမ။ (၂) ပိတုရက္ခိတ= အဘစောင့်သော မိန်းမ။ (၃) မာတု ပိတုရက္ခိတ= မိဘ နှစ်ပါးစုံစောင့်သော မိန်းမ။ (၄) ဘာတုရက္ခိတ= မောင်ကြီး မောင်ငယ်စောင့်သော မိန်းမ။ (၅) ဘဂိနိရက္ခိတ= ညီမ အစ်မ စောင့်သော မိန်းမ။ (၆) ဉာတိရက္ခိတ=

www.burmeseclassic.com

ဆွေမျိုးစောင့်သော မိန်းမ။ (၇) ဂေါတ္တရက္ခိတာ= အနွယ်စောင့်သော မိန်းမ။. (၈) ဓမရက္ခိတာ= သီတင်းသုံးဖော်စောင့်သော မိန်းမ။

မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အံ့ဖွယ် ၈ ပါး။ ။(၁) အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်းဝှမ်းခြင်း။ (၂) ကမ်းကို မလွန်ခြင်း။ (၃) အကောင်ပုပ်ကို ကမ်းသို့တင်ခြင်း။ (၄) မြစ်ကြီးငါးစင်းတို့ သမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်လျှင်အမည်ကိုစွန့်ခြင်း။ (၅) ယုတ်တက်ခြင်းမရှိခြင်း။ (၆) တစ်ခုတည်းသော ဆားငန်ရည်ရှိခြင်း။ (၇) ရတနာတို့၏ တည်ရာဖြစ်ခြင်း။ (၈) ငါးကြီးရှစ်စင်းနှင့် နတ်တို့၏ နေရာဖြစ်ခြင်း။

မိုးရွာခြင်း အကြောင်း ၈ ပါး။ ။(၁) နတ်တို့၏အာနုဘော်ကြောင့် ရွာခြင်း။ (၂) နဂါးတို့၏အာနုဘော်ကြောင့် ရွာခြင်း။ (၃) ဂဠုန်တို့၏ အာနုဘော်ကြောင့် ရွာခြင်း။ (၄) သစ္စာ၏အာနုဘော်ကြောင့် ရွာခြင်း။ (၅) မာရ်နတ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ရွာခြင်း။ (၆) တန်ခိုးကြီးသူတို့၏ အာနုဘော်ကြောင့် ရွာခြင်း။ (၇) ဥတုညီညွတ်ခြင်းကြောင့် ရွာခြင်း။ (၈) ကမ္ဘာပျက်လို၍ ရွာခြင်း။

မဂ္ဂင် ၈ ပါး။ ။(၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ= ကောင်းသောမြင်ခြင်း။ (၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပ= ကောင်းသောကြံခြင်း။ (၃) သမ္မာဝါစာ= ကောင်းစွာဆိုခြင်း။ (၄) သမ္မာကမ္မန္တ= ကောင်းသောပြုခြင်း။ (၅) သမ္မာအာဇီဝ= ကောင်းသောအသက်မွေးခြင်း။ (၆) သမ္မာ ဝါယာမ= ကောင်းသောအားထုတ်ခြင်း။ (၇) သမ္မာသတိ= ကောင်းသော အောက်မေ့ခြင်။ (၈) သမ္မာသမာဓိ= ကောင်းသောတည်ကြည်ခြင်း။

မဂ္ဂင် ၈ ပါး။ ။(၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ= သစ္စာလေးပါးတရားကို ကောင်းစွာမြင်ခြင်း။ (၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ= ဝိတက်သုံးပါးမှကင်း၍ ကောင်းသော အကြံကို ကြံခြင်း။ (၃) သမ္မာဝါစာ= ဝစီဒုစရိုက်လေးပါးမှကြဉ်၍ ကောင်းသောစကားကို ဆိုခြင်း။ (၄) သမ္မာကမ္မန္တော= ကာယ ဒုစရိုက်သုံးပါးမှကြဉ်၍ ကောင်းသောအမှုလုပ်ခြင်း။ (၅) သမ္မာအာဇီဝေါ= အဓမ္မိက ဝါဏိဇ္ဇငါးပါးမှကြဉ်၍ အသက်မွေးခြင်း။ (၆) သမ္မာဝါယာမော= ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်အောင် လုံ့လပြုခြင်း။ (၇) သမ္မာသတိ= နီဝရဏတရား စသည်တို့ကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ငြီး။ (၈) သမ္မာသမာဓိ= ကုသိုလ်တရားတို့ကို အာရုံ၌ တည်ကြည်မြဲမြံစွာ ထားနိုင်ခြင်း။

မင်းကျင့်တရား ၈ ပါး။ ။(၁) မယ်တော် ခမည်းတော်တို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၂) သားတော် သမီးတော်တို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၃) ဆွေတော်မျိုးတော် မှူးမတ်စသည်တို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၄) ဆင် မြင်း ရဲမက် ဗိုလ်ပါတို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၅) ရွာငယ် ရွာကြီးတို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၆) တိုင်းနိုင်ငံ ဇနပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၇) ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း (၈) သားငှက်တို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။

မင်းတိုင်ပင်အမတ်တို့၏ အင်္ဂါ ၈ ပါး။ ။(၁)သုတဝါ= များသောအကြားအမြင်ရှိခြင်း။ (၂) သီလဝါ= သီလသီတင်းရှိခြင်း။ (၃) သူရော= ရဲရင့်ခြင်း။ (၄) ဝိရဝါ= လုံ့လ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရှိခြင်း။ (၆၅) သိဒ္ဓိကော= အမှုပြီးအောင် စီရင်နိုင်ခြင်း။ (၆) ဗလ= စွမ်းအား သတ္တိ ရှိခြင်း။ (၇) အလုဒ္ဓေါ= လောဘနည်းခြင်း။ (၈) ပိယရူပ= ချစ်ဖွယ်သော အရောင် အဆင်းရှိခြင်း။

မိန်းမတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်လောက်သောအရပ် ၈ ပါး။ ။ (၁) လမ်းဆုံလမ်းခွ။ (၂) သစ်ပင်ရိပ်။ (၃) ရေဆိပ်။ (၄) တံတား။ (၅) ဈေးလယ်။ (၆) မဏ္ဍပ်။ (၇) ဇရပ်။ (၈) သေတင်းကုပ်။

မိန်းမလက် ၈ ပါး။ ။ (၁) မိုတံ= ပြုံးစစနဲ့ လုပ်ပြခြင်း။ (၂) ဟာသော= အသံထွက်အောင် ရယ်ပြခြင်း။ (၃) ဘယော= ကြောက်ဟန်ဆောင်ပြခြင်း။ (၄) လဇ္ဇာ= ရှက်စနိုးဟန်ဆောင်ပြခြင်း။ (၅) မန္တဝါစား= မပွင့်တပွင့်ပြောခြင်း။ (၆) အဒေကၡဏာ= မျက်စောင်းထိုးခြင်း။ (၇) ရုဒါစ= ငိုခြင်း။ (၈) ဤသံကလဟာ= ခနိုးခနဲ့ပြောခြင်း။

မိန်းမများ လင်ကို မကြည်သောအခါ ၈ ပါး။ ။ (၁) လင်မွဲ၍သော်လည်း ကောင်း။ (၂) လင်မမာ၍သော်လည်းကောင်း။ (၃) လင်သေရည်သောက်စား၍သော် လည်းကောင်း။ (၄) လင်မိုက်မဲသောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၅) လင်ဖျင်း အ, သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၆) လင်ပျင်းရိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၇) လင် အိုမင်းမစွမ်းရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၈)လင်က မိန်းမ၏ ကာမအလိုကို မပေး စွမ်းနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း။

မိန်းမမြတ်တို့၏ အကျင့် ၈ ပါး။ ။(၁) သုသံဝိဟိတကမ္မန္တ= အိမ်တွင်းမှုကိုကောင်းစွာ စီရင်ခြင်း။ (၂) သင်္ဂဟိတပရိဇန= အစေခံအခြွေအရံတို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်း။ (၃) ဘတ္တုမနာပစရဏာ= လင်၏ နှစ်လိုဖွယ်ကိုပြုခြင်း။ (၄) သမ္ဘတာ နုရက္ခဏာ= လင်ရှာသော ပစ္စည်းတို့ကို ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်ခြင်း။ (၅) သဒ္ဓါ သမ္ပန္န= ရတနာ သုံးပါးကို ယုံကြည်လေးမြတ်ခြင်း။ (၆) သီလသမ္ပန္န= အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၇) စာဂသမ္ပန္န= ပေးကမ်းစွန့်ကြဲရာ၌ နှမြောတွန့်တိုစိတ် မရှိခြင်း။ (၈) ပညာသမ္ပန္န= နောင်တမလွန် ချမ်းသာရေးအတွက် ပညာရှိခြင်း။

မိန်းမမြတ် ၈ ယောက်။ ။(၁) ထမင်းစားသောအခါ မိခင်ကဲ့သို့ လုပ်ကျွေးသောမိန်းမ။ (၂) လင်ကို အဝတ်အစားပြုပြင်တတ်သော မိန်းမ။ (၃) လင်ကို မောင်ကဲ့သို့ ရိုသေ တတ်သော မိန်းမ။ (၄) ကျွန်မကဲ့သို့ လုပ်ကျွေးတတ်သော မိန်းမ။ (၅) ဘေးရှိသော အခါ အတိုင်အပင်ရသော မိန်းမ။ (၆) မွေ့လျော်ပျော်ဖွယ်ကို ပြုတတ်သော မိန်းမ။ (၇) အရောင်အဆင်းပြုပြင်တတ်သော မိန်းမ။ (၈) လင်၏ အလိုကိုလိုက်၍ သည်းခံ နိုင်သော မိန်းမ။

မြမျိုး ၈ ပါး။ ။ (၁) ဓူလီ= စိမ်းစိမ်းမွဲမွဲ ခဝဲပွင့်သဏ္ဍာန်ရှိသည်။ (၂) ဓူလာ= စိမ်းစိမ်းပြာပြာ အဆင်းရှိသည်။ (၃) ကွတ္တရာ= အရောင်အဆင်း ဝင်းဝင်းရှိသည့် စိမ်းသည်။ (၄) သွာခါ= ကျေးတောင် အဆင်းသဏ္ဍာန်ရှိသည်။ (၅) ကာလာ=

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အစိမ်းအတွင်း အမည်းပြောက်ရှိသည်။ (၆) ဝင်သဝတ်= အဆင်းဝင်းဝင်းပွန်းပွန်း ရှိသည်။ (၇) ခံမြ= ဝင်းဝင်းမှည့်မှည့် ရှိသည်။ (၈) ကိတ္တပတ်= အဆင်း မိုးရေမြုပ် အဖပ်ကဲ့သို့ ရှိသည်။

မြေလှုပ်ခြင်းအကြောင်း ၈ ပါး။ ။ (၁) ရေကြောင့် လှုပ်ခြင်း။ (၂) ဘုရားလောင်း ပဋိသန္ဓေနေ၍ လှုပ်ခြင်း။ (၃) ဖွားတော်မူ၍ လှုပ်ခြင်း။ (၄) ဘုရားဖြစ်တော်မူ၍ လှုပ်ခြင်း။ (၅) ဓမ္မစကြာတရားဟောတော်မူ၍ လှုပ်ခြင်း။ (၆) အာယုသင်္ခါရ လွှတ်တော်မူသောအခါ၌ လှုပ်ခြင်း။ (၇) မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်တော်မူ၍ လှုပ်ခြင်း။ (၈) တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသူတို့၏ တန်ခိုးကြောင့် လှုပ်ခြင်း။

မြင်းဆိုးမြင်းယုတ် လက္ခဏာ ၈ ပါး။ ။(၁)ရှေ့သို့နှင်သော် နောက်သို့ ဆုတ်သည်။ ရထားကို ကျောက်ကုန်းဖြင့် နောက်သို့ရွေ့စေတတ်သည်တစ်ပါး။ (၂) ရှေ့သို့နှင်သော် ခုန်လွှားသည်၊ ဝက်စွယ်ကို ချိုးတတ်သည်။ လုံတံကို ချိုးတတ်သည် တစ်ပါး။ (၃) ရှေ့သို့နှင်သော် ရထားဝက်စွယ်ကို နင်း၍ ချိုးတတ်သည် တစ်ပါး။ (၄) ခရီးမဟုတ်ရာ သွားတတ်သည်တစ်ပါး။ (၅) ရှေ့သို့နှင်သော် ပတတ်ရပ်တတ်သည်တစ်ပါး။ (၆) ရှေ့သို့နှင်သော် နှင်တံဇက်ကြိုးတို့ကို ကိုက်ဖြတ်၍ ထွက်ပြေး တတ်သည်တစ်ပါး။ (၇) ရှေ့သို့နှင်သော် ရှေ့မတိုးနောက်မဆုတ် မြဲမြဲစွာ ရပ်နေခြင်းတစ်ပါး။ (၈) ရှေ့သို့ နှင်သော် ခြေကိုသာလှုပ်၍ နေခြင်းတစ်ပါး။

မြင်းမင်္ဂလာ၏ ဖြူဆွတ်သောအင်္ဂါ ၈ ပါး။ ။ (၁) မျက်နှာ။ (၂) အမြီး။ (၃) လည်ဆံ။ (၄) ရင်ဘတ်။ (၅) ညာလက်။ (၆) ဘယ်လက်။ (၇) ညာခြေ။ (၈) ဘယ်ခြေ။

မြင်းမြတ်တို့၏ လက္ခဏာ ၈ ပါး။ ။ (၁) အမိအဘနှစ်ပါးစုံ အာဇာနည်ဝလာဟက စသော မြင်းကောင်းမြင်းမြတ်မျိုးမှန်သဖြင့် ဥဘတောသုဇာတဖြစ်ခြင်းတစ်ပါး။ (၂) သိန္ဓဝဇနပုဒ်ဟူသော မြင်းကောင်းမြင်းမြတ်၏ဖြစ်ရာအရပ်၌ဖြစ်သဖြင့် ဘူမသုဇာတ ဖြစ်ခြင်းတစ်ပါး။ (၃) အစာမရွေး ကျွေးသမျှကိုစားခြင်း သုဘရတာ ဖြစ်သည် တစ်ပါး။ (၄) မစင်ပုပ်ကိုစက်ဆုပ်ရွံရှာတတ်သောသဘော ရှိသည် တစ်ပါး။ (၅) မွေ့လျော်ပျော်ပါးစွာ သွားလာတတ်သည်ဖြစ်၍ တစ်ပါးသော မြင်းတို့ကို မထိတ်လန့် စေတတ်သည်တစ်ပါး။ (၆) မိမိအရှင် ဆုံးမရာ နာယူ၍ စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်း မရှိခြင်းတစ်ပါး။ (၇) အတွက်အကပ်မရှိ ဝန်ကိုဆောင်ယူ၍ ဖြောင့်စွာသွားခြင်း တစ်ပါး။ (၈) အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင် ခွန်အားမလျော့ခြင်းတစ်ပါး။

ယောက်ျား မိန်းမတို့၏ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းတရား ၈ ပါး။ ။ (၁) ရုဏ္ဏေန ဗန္ဓတိ= ကရုဏာသက်အောင် ငိုယို၍ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၂) ဟသိတေန ဗန္ဓတိ= ချစ်ကြည်အောင် ပြုံးရွှင်၍ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၃) ဘဏိတေန ဗန္ဓတိ= နားဝင်ချိုအောင် ပြောဆို၍ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၄) အာကပ္ပေန ဗန္ဓတိ= အဝတ်တန်ဆာ လှပစွာဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၅) ဝနဘင်္ဂေန ဗန္ဓတိ= တောမှပန်းသစ်သီးစသည်တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ ၉၆) ဂန္ဓေန

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဗန္ဓတိ= မွှေးရနံ့တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၇) ရသေနဗန္ဓတိ= စားကောင်းသော အရသာတို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၈) ဖဿေန ဗန္ဓတိ= ကိုယ်အတွေ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။

ယုံမှားခြင်း ၈ ပါး[၁]။ ။ (၁)သတ္ထရိကင်္ခတိ= ဘုရား၌ ယုံမှားခြင်း။ (၂) ဓမ္မေကင်္ခတိ= တရားတော်၌ ယုံမှားခြင်း။ (၃) သံဃေ ကင်္ခတိ= သံဃာတော်၌ ယုံမှားခြင်း။ (၄) သိက္ခာယ ကင်္ခတိ= သိက္ခာ သုံးပါး၌ ယုံမှားခြင်း။ (၅) ပုဗ္ဗန္တေ ကင်္ခတိ= ရှေ့အစွန်း၌ ယုံမှားခြင်း။ (၆) အပရန္တေ ကင်္ခတိ= နောက်အစွန်း၌ ယုံမှားခြင်း။ (၇) ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ ကင်္ခတိ= ရှေ့နောက်အစွန်းနှစ်ပါး၌ ယုံမှားခြင်း။ (၈) ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု ကင်္ခတိ= ဤဇာတိစသော အကြောင်းတရားတို့ကို စွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော ဇရာမရဏ စသော အကျိုးတရားတို့၌ ယုံမှားခြင်း။

ရသေ့ ၈ မျိုး[၂]။ ။ (၁) သပုတ္တဘရိယ= သားမယား မွေး၍ နေထိုင်သောရသေ့။ (၂) ဥဉ္ဆာစရိယ= ကောက်နယ်တလင်း၌ အလှူခံစားသောရသေ့။ (၃) အဂ္ဂိပက္ကိက= ဆန်အလှူခံ၍ ချက်စားသောရသေ့။ (၄) အသာမပါက= ဆွမ်းခံစားရသောရသေ့။ (၅) အယမုဋ္ဌိက= သစ်ခေါက်ခွာစားသောရသေ့။ (၆) ဒန္တဝက္ကလိက= သစ်ခေါက်ကို ကိုက်စားသောရသေ့။ (၇) ပဝတ္တဖလဘောဇန= သစ်သီးကို ပစ်ခြွေစားသောရသေ့။ (၈) ပဏ္ဍုပလာသိက= အလိုလိုကြွေသောသစ်သီးကို စားသောရသေ့။

ရဟန်းတို့၏ ကုလဒူတက ၈ ပါး။ ။ (၁) သစ်သီးပေးခြင်း။ (၂) ကသယ်မှုန့်ပေးခြင်း။ (၃) ဒန်ပူပေးခြင်း။ (၄) ဝါးပေးခြင်း။ (၅) ဆေးကုပေးခြင်း။ (၆) ဒါယကာတို့ အစေအပါးခံပြုခြင်း။ (၇) ပန်းပေးခြင်း။ (၈) မြေဖြူပေးခြင်း။

ရဟန်းတို့၏ အဓိပ္ပာယအလို ၈ ပါး။ ။ (၁) စာဝနာဓိပ္ပာယ= သာသနာတော်မှ ရွေ့လျောစေခြင်း။ (၂) အက္ကောသာဓိပ္ပာယ= ဆဲရေးလိုခြင်း။ (၃) ကမ္မာဓိပ္ပာယ= ကံပြုလိုခြင်း။ (၄) ဝုဋ္ဌာနဓိပ္ပာယ= အာပတ်မှ ထစေလိုခြင်း။ (၅) ဥပေါသထဌပနာဓိပ္ပာယ= ဉပုသ်ကို ထားလိုခြင်း။ (၆) ပဝါရဏာဌပနာဓိပ္ပာယ= ပဝါရဏာကို ထားလိုခြင်း။ (၇) အနုဝိဇ္ဇနာဓိပ္ပာယ= မေးစိစစ်လိုခြင်း။ (၈) ဓမ္မကထာဓိပ္ပာယ= တရားဟောလိုခြင်း။

ရာဇဂုဏ် ၈ ပါး။ ။(၁) သိကြားမင်းကဲ့သို့ကျင့်ခြင်း= သိကြားမင်းသည် နှိပ်တန်သည့်နတ်ကိုနှိပ်၍ ချီးမြှောက်တန်သည့်နတ်ကို ချီးမြှောက်သကဲ့သို့ ကျင့်ခြင်း။ (၂) နေကဲ့သို့ ကျင့်ခြင်း= နေမင်းသည် ဖြည်းညင်းစွာမိုးရေကို ခန်းစေသကဲ့သို့ မင်းတို့သည်လည်း အခွန်အတုတ်ကို ဖြည်းညင်းစွာ တောင်းခံယူကုန်ရာသည်။ (၃) လကဲ့သို့ ကျင့်ခြင်း= လပြည့်ဝန်းသည် မြင်မြင်သသူတို့အား ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့ မင်းတို့သည်လည်း ရွှင်လန်း သာယာစွာ ပြောဆိုသဖြင့် မှူးမတ် ပြည်သူ ရှင်လူအပေါင်းတို့အား ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေရာသည်။ (၄) လေကဲ့သို့ ကျင့်ခြင်း= လေသည် သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ကိုယ်တွင်းသို့ဝင်၍ သွားသကဲ့သို့ ပြည့်ရှင်မင်းတို့သည်လည်း

[၁]။ ဓမ္မစကြာ

[၂]။ သမန္တစက္ခု

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အမှုအရာ ချမ်းသာဆင်းရဲကိုလည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ အကျိုးအပြစ်ကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် လှည့်လည်၍ သို့မဟုတ် အမတ်သူလျှိုထား၍ သိအောင် ပြုကုန်ရာသည်။ (၅) ယမမင်းကဲ့သို့ ကျင့်ခြင်း= ယမမင်းသည် မုန်းသူ ချစ်သူဟူ မရှိ။ ရောက်လာသူအား ကံနှင့်လျော်စွာ စီရင်သကဲ့သို့ မင်းတို့သည်လည်း ချစ်သူ မုန်းသူမရွေးဘဲ အမှုနှင့် လျော်ညီစွာ စီရင်ရာသည်။ (၆) သမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ ကျင့်ခြင်း= သမုဒ္ဒရာသည် ရေကို မတောင့်တသကဲ့သို့ ပြည့်ရှင်မင်းတို့သည်လည်း ဥစ္စာကို မတောင့်တဘဲ ထုံးစံရှိရာ ရထိုက်သမျှကိုသာ ခံယူကုန်ရာသည်။ (၇) မြေကဲ့သို့ ကျင့်ခြင်း= မြေကြီးသည် သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ မှီခိုရာဖြစ်သကဲ့သို့ မင်းတို့သည်လည်း သင်္ဂဟတရားလေးပါးဖြင့် ပြည်သူအပေါင်းတို့၏ မှီခိုရာဖြစ်အောင် ကျင့်ခြင်း။ (၈) မိုးကဲ့သို့ကျင့်ခြင်း= မိုးသည် သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား မိုးရေဖြင့် ရောင့်ရဲစေဘိသကဲ့သို့ မင်းတို့သည်လည်း အမှုထမ်းတို့အား မျိုးရိက္ခာ အဝတ်အစားတို့ဖြင့် ရောင့်ရဲစေရန် ကျင့်ဆောင်ရမည်။

ရုပ် ပမာန (ရုပ်အသွင်) ၈ ပါး။ ။(၁) အရှည်။ (၂) အတို။ (၃) အလုံး။ (၄) အဝန်း။ (၅) အနိမ့်။ (၆) အမြင့်။ (၇) ညီညွတ်ခြင်း။ (၈) မညီညွတ်ခြင်း။

ရူးသွပ်ခြင်း ၈ ပါး။ ။(၁) ကာမုမ္မတ္တက= တဏှာရမ္မက်ဖြင့် ရူးသွပ်သောသူ။ (၂) ကောဓုမ္မတ္တက= အမျက်ဒေါသဖြင့် ရူးသွပ်သောသူ။ (၃) ဒိဋ္ဌုမ္မတ္တက= အယူဖောက်ပြန်ရူးသွပ်သောသူ။ (၄) မောဟုမ္မတ္တက= မိုက်မဲသဖြင့် ရူးသွပ်သောသူ။ (၅) ယက္ခုမ္မတ္တက= ဘီလူးဖမ်းစား၍ ရူးသွပ်သောသူ။ (၆) ပိတ္တုမ္မတ္တက= သည်းခြေပျက်၍ ရူးသွပ်သောသူ။ (၇) သုရုမ္မတ္တက= သေအရက် သောက်စား၍ ရူးသွပ်သောသူ။ (၈) ဗျသနုမ္မတ္တက= စည်းစိမ်ပျက်၍ ရူးသွပ်သောသူ။

ရပ်ပြစ် ၈ ပါး။ ။(၁) ငရဲ။ (၂) တိရစ္ဆာန်။ (၃) ပြိတ္တာ။ (၄) အသညသတ်ဘုံ။ (၅) သာသနာတွင်း ဣန္ဒြေချို့သူ။ (၆) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ (၇) ပစ္စန္တရာဇ်။ ၉၈) သာသနာပတွင် တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်။

ရှစ်ပါးသီလ(အဋ္ဌင်္ဂသီလ)။ ။(၁) ပါဏာတိပါတာဝေရမဏီ= သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၂) အဒိန္နာဒါန ဝေရမဏီ= သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း။ (၃) အဗြဟ္မစရိယာ= မေထုန်မှီဝဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မမြတ်သော အကျင့်ကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်။ (၄) မုသာဝါဒ= မုသားပြောဆိုခြင်းကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်း။ (၅) သုရာ မေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာန= ယစ်မျိုးတို့ကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်း။ (၆) ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏီ= နေ့လွဲညစာစားခြင်းကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်း။ (၇) နစ္စ၊ ဂီတ၊ ဝါဒိတ၊ ဝိသုက၊ ဒဿန၊ မာလာဂန္ဓ၊ ဝိလေပန၊ ဓာရဏ၊ မဏ္ဍန၊ ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ= ကခြင်း၊ သီခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း။ ၎င်းတို့ကို ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်းမှ ကြည်ရှောင်ခြင်း။ ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာမှုန့်လိမ်းခြင်း၊ နံ့သာပျောင်းလိမ်းခြင်းမှကြဉ်ရှောင်ခြင်း။ (၈) ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ =မြင့်သောနေရာ(တစ်ထောင့်ထွာ)မြတ်သောနေရာတို့၌အိပ်ခြင်း၊လျောင်းခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းတို့ကို ရှောင်ခြင်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

လောကဓံတရား ၈ ပါး။ ။(၁) လာဘ= လာဘ်များခြင်း။ (၂) အလာဘ= လာဘ်နည်းခြင်း။ (၃) ယသ= အခြံအရံများခြင်း။ (၄) အယသ= အခြံအရံနည်းခြင်း။ (၅) နိန္ဒာ= ကဲ့ရဲ့ခြင်း။ (၆) ပသံသာ= ချီးမွမ်းခြင်း။ (၇) သုခ= ချမ်းသာခြင်း။ (၈) ဒုက္ခ= ဆင်းရဲခြင်း။

ဝါစင်္ဂ ၈ ပါး။ ။(၁) နာမ်= အမည်ခေါ်ဝေါ်သမျှတို့ ဖြစ်သည်။ (၂) နာမ်စား= အထက်ပါနာမ်၏ အစားသုံးသောစကား။ (၃) နာမဝိသေသန= နာမ်၏ အကြောင်းအရာကို ဖော်ပြသောစကား။ (၄) ကြိယာ= နာမ်၏ပြုလုပ်ခြင်းကိုပြသောစကား။ (၅) ကြိယာဝိသေသန= ကြိယာ၏ အကြောင်းအရာကို ဖော်ပြသော စကား။ (၆) ဝိဘတ်= ဝေဖန်ပိုင်းခြားခြင်း။ (၇) သမ္ဗန္ဓ= ပုဒ်တို့ကိုဖြစ်စေ၊ ဝါကျတို့ကို ဖြစ်စေ ဆက်စပ်ခြင်း။ (၈) အာမေဍိတ်= ရုတ်တရက် ထွက်သောစကား။

ဝိသာခါ ရသောဆု ၈ ပါး။ ။(၁) သံဃာအား အသက်ထက်ဆုံး မိုးရေခံသင်္ကန်းလှူဒါန်းခြင်း။ (၂) အာဂန္တုရဟန်းအား ဆွမ်းလှူခြင်း။ (၃) ခရီးသွားရဟန်းအား ဆွမ်းလှူခြင်း။ (၄) ဖျားနာသောရဟန်းအား ဆွမ်းလှူခြင်း။ (၅) ဖျားနာသော ရဟန်းကိုလုပ်ကျွေးသော ရဟန်းအား ဆွမ်းလှူခြင်း။ (၆) ဖျားနာသော ရဟန်းအား ဆေးလှူခြင်း။ (၇) အမြဲယာဂုလှူခြင်း။ (၈) ဘိက္ခုနီသံဃာအား ရေသနုပ် သင်္ကန်းလှူခြင်း။

ဝီထိ ၈ တန်။ ။(၁) ရှေးဦးစွာရသော အာဒိကမ္မိကဝီထိ။ (၂) ဝိတက်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိ။ (၃) ဝိစာရကို ဆင်ခြင်သော ဝီထိ။ (၄) ပီတိကို ဆင်ခြင်သည့် ဝီထိ။ (၅) သုခကိုဆင်ခြင်သည့် ဝီထိ။ (၆) ကေဂ္ဂတာကိုဆင်ခြင်သည့် ဝီထိ။ (၇) အပေါင်းကိုဆင်ခြင်သည့် ဝီထိ။ (၈) သမာပတ္တိ ဝီထိ။

ဝီရိယာရမ္ဘဟူသော အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ ၈ ပါး။ ။(၁) ခရီးသွားအပ်သော ကိစ္စရှိလျက် ထိုကိစ္စကိုဖျောက်၍ လုံ့လပြုခြင်း။ (၂) ခရီးရောက်သည်ဖြစ်၍ ပင်ပန်းလျက် အညောင်းအညာပြေအောင် မနေမူ၍ အားထုတ်ခြင်း။ (၃) ပြုအပ်သော အမှုကိစ္စရှိသော် ထိုကိစ္စကိုထား၍ လုံ့လပြုခြင်း။ (၄) အမှုကိစ္စပြီးဆဲဆဲလျက် အပန်းဖြေအောင်မနေ လုံ့လပြုခြင်း။ (၅) တစ်စိုးတစ်စိ မအီမသာရှိလျက် ဖျောက်၍ လုံ့လပြုခြင်း။ (၆) မကျန်းမမာရှိသောအခါ၌ ပကတိကျန်းမာအောင် မငံ့လင့်ဘဲလုံ့လပြုခြင်း။ (၇) အစားအသောက်နည်းသဖြင့် ကိုယ်လက်ပေါ့ပါးသည်ကို အကြောင်းပြု၍ လုံ့လပြုခြင်း။ (၈) အစားအသောက်များ၍ ကိုယ်လက်မခန့် မကျန်းမာသည်ကို အကြောင်းပြု၍ လုံ့လပြုခြင်း။

ဝိဇ္ဇာ ၈ ပါး။ ။(၁) ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်= ရှေး၌နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သိတော်မူခြင်း။ (၂) ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်= နတ်မျက်စိကဲ့သို့ မြင်နိုင်ခြင်း။ (၃) အာသဝက္ခယဉာဏ်= အာသဝေါတရားလေးပါးကင်းတော်မူခြင်း။ (၄) ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်= တန်ခိုးဖြင့်အထူးထူး အပြားပြား ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း။ (၅) ဒိဗ္ဗသောတ= နတ်တို့၏ နားကဲ့သို့ ကြားနိုင်ခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၆) စေတောပရိယဉာဏ်= သူတစ်ပါးစိတ်အကြံကို သိတော်မူနိုင်ခြင်း။ (၇) ဝိပဿနာဉာဏ်= ရုပ်နာမ်တရားတို့၌ လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးဖြင့် မြင်နိုင်ခြင်း။ (၈) မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်= စိတ်လိုရာကို သိတော်မူခြင်း

သိပိတ်မှောက်ရာ အင်္ဂါ ၈ ပါး။ ။(၁) ဘိက္ခုနုံ အလာဘာယ ပရိသက္ကတိ= ရဟန်းတို့အား လာဘ်မရစေခြင်းငှာ လုံ့လပြုခြင်း။ (၂) ဘိက္ခုနုံ အနတ္ထာယ ပရိသက္ကတိ= ရဟန်းတို့အား အကျိုးစီးပွားမရှိစေခြင်းငှာ လုံ့လပြုခြင်း။ (၃) ဘိက္ခုနုံ အဝါသာယ ပရိသက္ကတိ= ရဟန်းတို့အား မနေစေခြင်းငှာ လုံ့လပြုခြင်း။ (၄) ဘိက္ခုနုံ အက္ကောသတိ ပရိဘာသတိ= ရဟန်းတို့အားဆဲရေးဆိုမြည်ရေရွတ်ခြင်း။ (၅) ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ= ဘုရားကျေးဇူးမဲ့ကိုဆိုခြင်း။ (၇) ဓမ္မဿအဝဏ္ဏံဘာသတိ= တရားကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုခြင်း။ (၈) သံဃဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ= သံဃာကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုခြင်း။

သမဏာတဒြ (ရဟန်းတို့၏ကောင်းမြတ်ခြင်း) ၈ ပါး[၁]။ ။(၁)ဥစ္စာစပါး မထားသိုဘဲ သူတစ်ပါး ချက်ပြုတ်ပြီးစေအပ်သော အစာအာဟာရကို ရှာမှီး၍ မျှတခြင်း။ (၂) အပြစ်ကင်းသော ဆွမ်းကိုသုံးဆောင်၍ တစ်စုံတစ်ခုသော ကိလေသာသည် မနှိပ်စက်။ (၃) အေးငြိမ်းချမ်းသာသော ဆွမ်းကို သုံးဆောင်။ တစ်စုံတစ်ခုသော ကိလေသာသည် မနှိပ်စက်။ (၄) ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့၌မငြိတွယ်ဘဲ အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားနိုင်ခြင်း။ (၅) မြို့ရွာကို မီးလောင်စေကာမူ ရဟန်းတို့၏ ဥစ္စာကို မီးမလောင်ခြင်း။ (၆) တိုင်းနိုင်ငံအလုံး လုယူတိုက်ဖျက်သူပေါ်စေ၊ ရဟန်းတို့၏ ဥစ္စာကို မလုယက်နိုင်ခြင်း။ (၇) ခိုးသားစားပြတို့ ပိတ်ဆို့အပ်သောခရီးသို့လည်းကောင်း၊ အခွန်အကောက်ရှိသော အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူဆောင်၍ ချမ်းသာစွာ သွားနိုင်ခြင်း။ (၈) အကြင်အရပ်သို့ ဖဲသွားလိုသည်ရှိသော် ငှက်ကွက်ငြိတွယ်မရှိ သွားနိုင်ခြင်း။

သမဏာသုခ(ရဟန်းတို့၏ချမ်းသာခြင်း) ၈ ပါး[၂]။ ။(၁) ဥစ္စာစပါး သိမ်းဆည်းခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်။ (၂) အပြစ်မရှိသောဆွမ်းကို ရှာမှီးသည်၏ အဖြစ်။ (၃) ငြိမ်းအေး ပြီးသောဆွမ်းကို သုံးဆောင်သည်၏ အဖြစ်။ (၄) မင်းတို့၏ အခွန်အတုတ်မှ လွတ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်။ (၅) အဆောက်အအုံတို့၌ ကင်းသော ဆန္ဒရာဂရှိသည်၏ အဖြစ်။ (၆) ခိုးသူလုယက်ခြင်းဘေးမှ ကင်းလွတ်သည်၏ အဖြစ်။ (၇) မင်း၊ မင်းနှင့်စပ်သော အမတ်ကြီးတို့နှင့် ရောနှောခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်။ (၈) အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ အပိတ်အပင် အတားအဆီး မရှိသည်၏ အဖြစ်။

သမာပတ် ၈ ပါး။ ။(၁) ပဌမဈာန်= ရူပဈာန်။ (၂) ဒုတိယဈာန်= ရူပဈာန်။ (၃) တတိယဈာန်။ (၄) စတုတ္ထဈာန်=။ (၅) အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်။ (၆) ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်။ (၇) အာကိဉ္စညာယတနဈာန်။ (၈) နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်။ (နိရောသမာပတ်တစ်ပါးကိုပါထည့်မူ ၉ ပါးဖြစ်၏)။

၁။ သဋ္ဌိနိပါတ်သောနကဇာတ်

၂။ အင်္ဂုတ္တရာလိနီအဋ္ဌကထာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သမီးပေးခြင်း ၈ ပါး။ ။ (၁) ဗြဟ္မာ= အမျိုးမြတ်၍ ပေးခြင်း။ (၂) ဒဒေယာ= အသွင်းပေးမည်ဆို၍ ပေးခြင်း။ (၃) ကရေယာ= အမှုလုပ်ဆောင်မည်ဆို၍ ပေးခြင်း။ (၄) သူရာ= ခဲယဉ်းသောအမှုကို ထုတ်ဆောင်မည်ဆို၍ ပေးခြင်း။ (၅) ဥဗ္ဗိဂ္ဂသာ= ထိတ်လန့်၍ ပေးခြင်း။ (၆) ဘဋကာ= မှီခိုခ, ယမ်းနေထိုင်၍ ပေးခြင်း။ (၇) အဗျာဓိတာ= အနာမှလွတ်စေမည်ဆို၍ ပေးခြင်း။ ၉၈) သာမသာ= သဘောတူ၍ ပေးခြင်း။

သရဏဂုံသုံးပါးကို ခံယူဆောက်တည်ခြင်း၏အကျိုး ၈ ပါး။ ။ (၁) အရပ်ရှစ်မျက်နှာ၌ သူခပ်သိမ်းတို့၏ အပူဇော်ကိုခံရခြင်း။ (၂) ထက်မြက်သောပညာရှိခြင်း။ (၃) အလုံးစုံသော နတ်တို့ မိမိအလိုသို့ လိုက်ရခြင်း။ (၄) မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော စည်းစိမ် ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၅) အဆင်းလှခြင်း။ (၆) ခပ်သိမ်းသောသူတို့ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း။ (၇) ဖြစ်မိသော အဆွေခင်ပွန်းကို မပျက်စီးခြင်း။ (၈) များမြတ်သော အခြံအရံရှိခြင်း။

သာတွိကာဘာဝ ၈ မျိုး။ ။ (၁) ထမ္ဘ= မိမိအစွမ်းဖြင့် ကိုယ်စိတ်ခိုင်ခံ့ခြင်း။ ၉၂) ပလယ= ထွက်သက်မှုကြွင်းအောင်မိန်းမောခြင်း။ (၃) ရောမဉ္စ= ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်း။ (၄) သေဒ= ချွေးထွက်ခြင်း။ (၅) အဿု= မျက်ရည်ကျခြင်း။ (၆) ဝေပထု= ကိုယ်စိတ်တုန်လှုပ်ခြင်း။ (၇) ဝေဝဏ္ဏ= အဆင်းဖောက်ပြန်ခြင်း။ (၈) ဝိသရတာ= အသံပျက်ခြင်း။

သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်သောသူ ၈ ယောက်။ ။ (၁) ဒေါသပြောသောသူသည် ဒေါသ၏အစွမ်းဖြင့်။ (၂) ရာဂပြောသောသူသည် ရာဂ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (၃) မောဟပြောသောသူသည် မောဟ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (၄) မာနပြောသောသူသည် မာန၏အစွမ်းဖြင့်။ (၅) လောဘပြောသောသူသည် လောဘ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (၆) အသက်မွေးခြင်း၌ ကြောင့်ကြစိုးရိမ်သောသူသည် အသက်မွေးမှုကြောင့်။ (၇) မိုက်သောသူသည် မသိသည့်အစွမ်းဖြင့်။ (၈) အစိုးရသောမင်းသည် ဆုံးမလိုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။

သေခြင်းတရား ၈ ပါး၊ အနာရောဂါ ၈ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဝါတသမုဋ္ဌာနေန= လေပျက်ခြင်းကြောင့် သေရခြင်း။ (၂) ပိတ္တသမုဋ္ဌာနေန၏ သည်းခြေပျက်ခြင်းကြောင့် သေရခြင်း။ (၃) သေမှသမုဋ္ဌာနေန= သလိပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သေရခြင်း။ (၄) သန္နိပါတိကေန= လေ သည်းခြေ သလိပ်သုံးပါးလုံး ပျက်စီး၍ သေရခြင်း။ (၅) ဥတုဝိပရိဏာမေန= ဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲ၍ သေရခြင်း။ (၆) ဝိသမပရိတနေန= ကိုယ်ကို မညီမညွတ်အောင် လုပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ (၇) ဩပက္ကမိကေန= ကိုယ့်လုံ့လ သူ့လုံ့လကြောင့် သေအောင်ပြု၍လည်းကောင်း။ (၈) ကမ္မဝိပါကေန= အကုသိုလ်ကံကြောင့် ပျက်စီးသေရခြင်း။

သက်န်းလှူခြင်း အကျိုး ၈ ပါး။ ။ (၁) အဆင်းလှခြင်း။ (၂) မြူအညစ်အကြေးကင်းခြင်း။ (၃) အရောင်အဝါရှိခြင်း။ (၄) တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိခြင်း။ (၅) သိမ်မွေ့

၁။ မိလိန္ဒပဥှာပါဠိတော်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သောကိုယ် ရှိခြင်း။ (၆) ဖြူသော အဝတ်ပုဆိုးရှိခြင်း။ (၇) ရွှေသော အဝတ်ပုဆိုး ရှိခြင်း။ (၈) နီသော အဝတ်ပုဆိုး ရှိခြင်း

သင်္ချာကြီး ၈ ပါး။ ။ (၁) သတကောဋိ= ကုဋေတစ်ရာ ၁ နောက်မှ သုည ၉ လုံး ရှိသော သင်္ချာအရေအတွက်။ (၂) ပကောဋိ= ၁ နောက်မှ သုည ၁၄ လုံးရှိသော သင်္ချာအရေအတွက်။ (၃) ကောဋိပ္ပကောဋိ= ၁ နောက်မှ သုည ၂၁ လုံးရှိသော သင်္ချာအရေအတွက်။ (၄) နဟုတ= ၁ နောက်မှ သုည ၂၈ လုံးရှိသော သင်္ချာ အရေအတွက်။ (၅) နိန္နဟုတ= ၁ နောက်မှ သုည ၃၅ လုံးရှိသော သင်္ချာ အရေ အတွက်။ (၆) နိရဗ္ဗုဒ= ၁ နောက်မှ သုည ၃၆ လုံးရှိသော သင်္ချာ အရေအတွက်။ (၇) အက္ခောဘိဏီ= ၁ နောက်မှ သုည ၄၂ လုံးရှိသော သင်္ချာ အရေအတွက်။ (၈) အသင်္ချေယျ= ၁ နောက်မှ သုည ၁၄၀ လုံးရှိသော သင်္ချာ အရေအတွက်။

သေက္ခ, အသေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ၈ ယောက်။ ။ (၁) သောတာပတ္တိမဂ်။ (၂) ၎င်းဖိုလ်။ (၃) သကဒါဂါမိမဂ်။ (၄) ၎င်းဖိုလ်။ (၅) အနာဂါမိမဂ်။ (၆) ၎င်းဖိုလ်။ (၇) အရဟတ္တမဂ်။ ၎င်းတို့သည် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ၇ ယောက်။ သေက္ခ= ကိလေသာတို့ကို သုတ်သင်ဆဲ။ (၈) အရဟတ္တဖိုလ်= အသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၊ ကိလေသာတို့ကို သုတ်သင်ပြီး။

သတ္တုဓာတ် ၈ ပါး။ ။ (၁) ရွှေ။ (၂) ငွေ။ (၃) ကြေးနီ။ (၄) ကြေးဝါ။ (၅) သံဖြူ။ (၆) ခဲ။ (၇) သံ။ (၈) သံမဏိ။

သဒ္ဒ (အသံ) ၈ ပါး။ ။ (၁) ဥပါတ္တ မဟာဘူတ ဟေတုက= ဉာဏသတ္တိရှိသော သတ္တဝါတို့မှ ဖြစ်ခြင်း။ (၂) အနုပါတ္တ မဟာဘူတ ဟေတုက= ဉာဏသတ္တိမရှိသော အရာဝတ္ထုတို့မှ ဖြစ်ခြင်း။ (၃) သတွချာ= သတ္တဝါတို့မှဖြစ်ခြင်း။ (၄) အသတွာချ= ဥတုဖြစ်သော မိုးလေစသော အသံ။ ဤလေးပါးတွင် မနောဇနှင့် အမနောဇဟု နှစ်ပါးစီရှိ၍ အသံပေါင်း ၈ ပါး ဖြစ်၏။

သဒ္ဒါကြီး ၈ စောင်။ ။ (၁) သန္ဓိ။ (၂) နာမ်။ (၃) ကာရက။ (၄) သမာသ်။ (၅) တဒ္ဓိတ်။ (၆) အာချာတ်။ (၇) ကိတ်။ (၈) ဥဏာဒ်။

သပ္ပုရိသဒါန ၈ ပါး။ ။ (၁) သုစိဒါန= သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောပစ္စည်း ဝတ္ထုကို ပေး လှူခြင်း။ (၂) ပဏီတဒါန= မွန်မြတ်သောပစ္စည်းဝတ္ထုကို ပေးလှူခြင်း။ (၃) ကာလ ဒါန= သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောကာလ၌ ပေးလှူခြင်း။ (၄) ဝိစေယျဒါန= လှူဖွယ် ဝတ္ထု အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်စိစစ်၍ ပေးလှူခြင်း။ (၅) အဘိဏှဒါန= နေ့စဉ် မပြတ် ပေးလှူခြင်း။ (၆) ကပ္ပိယဒါန= ရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်သော ပစ္စည်း ဝတ္ထုကို ပေးလှူခြင်း။ (၇) စိတ္တပသာဒဒါန= လှူစဉ်ဆဲအခါ၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေ၍ ပေးလှူခြင်း။ (၈) အတ္တမနဒါန= ပေးလှူပြီးသည့်နောက် ဝမ်းမြောက်ခြင်း။

သံဝေဂတရား ၈ ပါး။ ။ (၁) လှပနုနယ်သော ရုပ်ရှိသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် အိုကြမည်။ (၂) စည်းစိမ်ကြီးကျယ်နေသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် ပျက်စီးရမည်။ (၃) ချစ်ခင်စွာ ပေါင်းသင်းနေကြရသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် ကွဲပြား ကွေကွင်း ရမည်။ အသက်ရှင်နေကြရသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် သေကြရမည်။ (၅)

www.burmeseclassic.com

မာန်မာန တက်ကြွနေသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် အောက်ကျကြရမည်။ (၆) ချစ်ခင်နေကြသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် သောကဖြစ်ကြရမည်။ (၇) ချီးမွမ်းခြင်းခံကြရသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် ရှုတ်ချခံကြရမည်။ (၈) ချမ်းသာကြသော်လည်း ဒုက္ခနောက်ဆုံးဖြစ်ကြရမည်။

ဝိမောက္ခ ၈ ပါး။ ။ (၁) ရူပဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ရုပ်တို့ကို ရှုနေ၏။ (၂) မိမိသန္တာန်၌ ရုပ်ကို အမှတ်မပြုမူ၍ ပြင်ပ၌ ရုပ်တို့ကိုရှု၏။ (၃) တင့်တယ်၏ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်းနေ၏။ (၄) အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ (၅) ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ (၆) အာကိဉ္စညာယတ န ဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ (၇) နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ (၈) နိရောဓသမာပတ်သို့ ရောက်၍နေ၏။

သံဝေဂဝတ္ထု ၈ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဇာတိ= ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း။ (၂) ဇရာ= အိုရခြင်း။ (၃) ဗျာဓိ= နာရခြင်း။ (၄) မရဏ= သေရခြင်း။ (၅) အပါယဒုက္ခ= အပါယ်လေးပါးဒုက္ခ။ (၆) အတီတဝဋ္ဋမူလကဒုက္ခ = အတိတ်၌ ဝဋ်ရှိလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသောဒုက္ခ။ (၇) အနာဂတဝဋ္ဋမူလက= အနာဂတ်၌ ဝဋ်ရှိလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဒုက္ခ။ (၈) ပရိယေသနဒုက္ခ= စားဝတ်နေရေးအတွက် ရှာမှီးရခြင်း ဒုက္ခ။

သိမ်သမုတ်ရာတွင် ကြားအပ်သော နိမိတ် ၈ ပါး။ ။ (၁)ပဗ္ဗတနိမိတ္တ= တောင်ကို နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း။ (၂) ပါသာဏနိမိတ္တ= ကျောက်ဖျာကို နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း။ (၃) ဝနနိမိတ္တ= တောကို နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း။ (၄) ရုက္ခနိမိတ္တ= သစ်ပင်ကို နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း။ (၅) မဂ္ဂနိမိတ္တ= ခရီးလမ်းကို နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း။ (၆) ဝမ္မိကနိမိတ္တ= တောင်ပို့ကို နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း။ (၇) နဒီနိမိတ္တ= မြစ်ကို နိမိတ် သတ်မှတ်ခြင်း။ (၈) ဥဒကနိမိတ္တ= ရေကို နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း။

အတွင်းဝန်၏ အင်္ဂါ ၈ ပါး။ ။ (၁) ရက္ခတိန္ဒြိယံ= ဣန္ဒြေစောင့်စည်းခြင်း။ (၂) သာစုတ္တံ= သဘောကောင်းခြင်း။ (၃) နာနာဘာသာသုကောဝိဒံ= အထူးထူးသော ဘာသာတို့ တတ်ခြင်း။ (၄) ဓမ္မရတံ= တရားနှင့် မွေ့လျော်ခြင်း။ (၅) မုခ ပေက္ခံ= အရှင်၏ မျက်နှာရိပ်ကို သိတတ်ခြင်း။ (၆) နာနာသိပ္ပဝိသာရဒံ= အထူးထူးသော အတတ်တို့ကို တတ်ခြင်း။ (၇) ကုလသီလုယုတံ= အမျိုးတို့၏ အကျင့်နှင့်ယှဉ်ခြင်း။ ဇ(၈) ဘီတံ= အရှင်ကိုလည်း ကြောက်ရွံ့ခန့်ညားတတ်ခြင်း။

အနိယတဘူမိက ဓမ္မ ၈ ပါး(အထူးမပြုအပ်သော သဘောတရား)။ ။ (၁) ကုက္ကုစ္စ= နောင်တ ပူပန်ခြင်း။ ယုံမှားသံသယဖြစ်ခြင်း။ (၂) မိဒ္ဓ= ငိုက်မျဉ်းခြင်း။ စေတသိတ်တို့၏မခံ့ခြင်း။ (၃) ဝိတက္က= အထူးကြံခြင်း။ (၄) ဝိစာရ= သုံးသပ် စီရင် ဆင်ခြင်ခြင်း။ (၅) ရာဂ= တပ်စွမ်းမက်မောခုံမင်ချစ်ခင်ခြင်း။ (၆) ဒေါသ= ပြစ်မှားခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ မုန်းခြင်း။ (၇) မာ= ထောင်လွှား တက်ကြွခြင်း။ (၈) ဝိစိကိစ္ဆာ= မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း၊ သို့လော သို့လော ဖြစ်ခြင်း။

၁။ သံဝေဂဝတ္ထုဒီပနီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အပြင်အောင်ခြင်း ၈ ပါး။ ။ (၁) မာရ်နတ်။ (၂) အာဠဝကဘီလူး။ (၃) နာဠာဂီရိဆင်။ (၄) အင်္ဂုလိကမာလခိုးသား။ (၅) စိဉ္စမာနသတို့သမီး။ (၆) သစ္စက ပရိဗိုဇ်။ (၇) နန္ဒောပနန္ဒ နဂါးမင်း။ (၈) ဗကဗြဟ္မာ။

အပြစ် ၈ ပါး၊ ပျက်စီးရခြင်းတရား ၈ ပါး။ ။ (၁) မင်းဘေးကြောင့် အမျိုးပျက်စီးရခြင်း။ (၂) ခိုးသူဘေးကြောင့် အမျိုးပျက်စီးရခြင်း။ (၃) မီးဘေးကြောင့် အမျိုးပျက်စီးရခြင်း။ (၄) ရေဘေးကြောင့် အမျိုးပျက်စီးရခြင်း။ (၅) မြှုပ်ထားသော ပစ္စည်းများ ရွေ့ပြောင်း၍သွားခြင်း။ (၆) ပြုလုပ်သမျှ မကောင်းဖြစ်၍ ပျက်စီးရခြင်း။ (၇) အမျိုးဥစ္စာ စည်းစိမ်ကို ဖျက်ဆီးမည့်သူ ပေါ်လာခြင်း။ (၈) အမျိုးဥစ္စာ ကိုယ်ခန္ဓာတို့ပါ အမြဲမနေ သေရခြင်း။

အဖျော် ၈ ပါး။ ။ (၁) အမ္ဗပါန= သရက်သီးအဖျော်။ (၂) စောစပါန= တောငှက်ပျောသီး အဖျော်။ (၃) မောစပါန= အိမ်ငှက်ပျောသီး အဖျော်။ (၄) ဇမ္ဗုပါန= သပြေသီး အဖျော်။ (၅) မဓုကပါန= သစ်မြည်စည်သီး အဖျော်။ (၆) မုဒ္ဒိကပါန= မုဒရက်သီး အဖျော်။ (၇) သာလူကပါန= ကြာစွယ်အဖျော်။ (၈) ဖာရုသကပါန= ဖက်သက်တရော်အဖျော်။

အဘိညာဏ် အင်္ဂါ ၈ ပါး။ ။ (၁) အလွန်စင်ကြယ်ခြင်း။ (၂) ဖြူစင်ခြင်း။ (၃) ကိလေသာရာဂကို ဖျောက်ခြင်း။ (၄) နူးညံ့စွာဖြစ်ခြင်း။ (၅) တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း၌ စွမ်းနိုင်ခြင်း။ (၆) စင်ကြယ်သော အာရုံ၌သာ တည်ကြည်ခြင်း။ (၇) မတုန်မလှုပ်သောအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း။ (၈) လျင်သောစိတ်ရှိခြင်း။

အရိယာ ၈ ပါး။ ။ (၁) သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်။ (၂) သကဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်။ (၃) အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်။ (၄) အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်။ (မဂ္ဂဋ္ဌာန် လေးယောက်)။ (၅) သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်။ (၆) သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်။ (၇) အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်။ (၈) အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်။ (ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်)။

အရပ် ၈ မျက်နှာ။ ။ (၁) ပုရတ္ထိမာယာ ဒိသာယ= အရှေ့အရပ်။ (၂) ပစ္ဆိမာယဒိသာယ= အနောက်အရပ်။ (၃) ဥတ္တရာယ ဒိသာယ= မြောက်အရပ်။ (၄) ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ= တောင်အရပ်။ (၅) ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ= အရှေ့မြောက်အရပ်။ (၈) ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာယ= အနောက်တောင်အရပ်။ (၇) ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ= အနောက်မြောက်အရပ်။ ၉၈) ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ= အရှေ့တောင်အရပ်။

အဝိနဗ္ဘောဂ (အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်) ၈ ပါး။ ။ (၁) ပထဝီ။ (၂) အာပေါ။ (၃) တေဇော။ (၄) ဝါယော။ (၅) ဝဏ္ဏ။ (၆) ဂန္ဓ။ (၇) ရသ။ (၈) ဩဇာ။

အသပ္ပုရိသ ဒါန ၈ ပါး။ ။ (၁) အသုစိဒါန= မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကို ပေးလှူခြင်း။ (၂) ဟီနဒါန= ယုတ်သော ဝတ္ထုကိုပေးလှူခြင်း။ (၃) အကာလဒါန= အခါကာလ မဟုတ်သည်၌ ပေးလှူခြင်း။ (၄) အဝိစေယျဒါန= မရွေးချယ်ဘဲ ပေးလှူခြင်း။ (၅) အကပ္ပိယဒါန= မအပ်သောဝတ္ထုကို ပေးလှူခြင်း။ (၆) ကိစ္ဆိဒါန=

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တစ်ရံတစ်ခါသာ ပေးလှူခြင်း။ (၇) အမနာပဒါန= ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မရှိသော စိတ်ဖြင့် ပေးလှူခြင်း။ (၈) အပသာဒ ဒါန= မကြည်ညိုဘဲ ပေးလှူခြင်း။

အသံတော် ၈ ပါး။ ။ (၁) သန့်ရှင်းသည်။ (၂) သာယာသည်။ (၃) သိလွယ်သည်။ (၄) နာပျော်ဖွယ်ရှိသည်။ (၅) ဖရိုဖရဲကင်းသည်။ (၆) လုံးစည်းသည်။ (၇) နက်နဲသည်။ (၈) ပဲ့တင်ထပ်သည်။

အာနန္ဒာ၏ဆု ၈ ပါး။ ။ (၁) သင်္ကန်းတော်ကိုမပေးအပ်သည်တစ်ပါး။ (၂) ဆွမ်းကို မပေးအပ်သည် တစ်ပါး။ (၃) ဂန္ဓကုဋီတိုက်၌ အတူမနေအံ့သည် တစ်ပါး။ (၄) ဒါယကာတို့ ဖိတ်မန်ရာအရပ်သို့ ခေါ်၍မသွားအံ့သည် တစ်ပါး။ (ဤကား ပယ်ဆု လေးပါး)။ (၁) သဒ္ဓါသူတို့၏ နိမန္တနကို ဝန်ခံမိသောအရပ်သို့ ကြွတော်မူရန်။ (၂) မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်အံ့ငှာ လာသောပရိသတ်တို့ကို အထံတော်သို့ကပ်၍ လျှောက်နိုင်ရန်။ (၄) လူနတ်တို့အား မျက်ကွယ်တွင် ဟောတော်မူသော တရားအပေါင်းတို့ကို အာနန္ဒာအား ပြန်၍ ဟောပြတော်မူရန်။ (ဤကားတောင်းဆုလေးပါး)

အား ၈ ပါး။ ။ (၁) သူငယ်တို့အားကား ငိုခြင်း။ (၂) မိန်းမတို့ အားကား အမျက်ထွက်ခြင်း။ (၃) ခိုးသူတို့ အားကား လက်နက်။ (၄) မင်းတို့ အားကား အစိုးရခြင်း။ (၅) သူမိုက်တို့ အားကား ပြင်းစွာရယ်ခြင်း။ (၆) ပညာရှိတို့ အားကား ရှင်ခြင်းကို ချုပ်ခြင်း။ (၇) အကြားအမြင် များသောသူတို့ အားကား ဆင်ခြင်ခြင်း။ (၈) ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ အားကား သည်းခံခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ

ကျမ်းစာအမျိုးအစား ၈ ပါး။ ။ (၁) အဋ္ဌကထာ= သင်္ဂါယနာတင် ပိဋကတ် ပါဠိတော်မူရင်း၏ အနက်ကိုဖွင့်ပြသောကျမ်းများ။ (၂) ဋီကာ= အဋ္ဌကထာ၏ အနက်ကိုဖွင့်ပြသောကျမ်းများ။ (၃) အနု= ဋီကာ၏အနက်ကို အနုစိတ်ဖွင့်ပြသော ကျမ်းများ။ (၄) မဓု၏ အနု၏အနက်ကိုပင် ထပ်ဖွင့်၍ ပြသောကျမ်းများ။ (၅) လက်သန်း= အထက်ပါ ကျမ်းစာတို့ကို အကျဉ်းချုံး၍ ထိမိအောင်ပြသောကျမ်းများ။ (၆) ဂဏ္ဌိ= အထက်ပါ ကျမ်းစာတို့၏ ခက်ဆစ်ပုဒ်တို့ကို ထုတ်ကာ ရှင်းပြသော ကျမ်းစာများ။ (၇) ယောဇနာ= ဒေသအားလျော်စွာ အနက်ဘာသာ ပြန်ကြသော ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၏ ဘာသာပြန်ကျမ်းမား။ ၉၈) ဂန္ထန္တရ= ပါဠိအဋ္ဌကထာ စသည့် ကျမ်းစာတို့ကို ခေါ်ဆို၏။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တာဒိဂုဏ်တော် ၈ ပါး[၁]။ ။(၁) လောကဓံတရား ရှစ်ပါးတို့တွင် အကောင်း လေးပါးနှင့် တွေ့၍ ဝမ်းသာအားရ မရှိ။ အဆိုးလေးပါးနှင့် တွေ့၍လည်း ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှု မရှိ။ ပကတိတူမျှသော စိတ်တော်ရှိခြင်းဂုဏ်။

တိတ္ထိတို့ ရဟန်းပြုလိုသော ပေးရမည့် ဝတ်အကျင့် ၈ ပါး[၂]။ ။(၁) အလွန်စောစွာ ရွာတွင်းသို့ မဝင်ရ၊ အလွန်နေမမြင့်မီ ကျောင်းသို့အရောက် ပြန်လာရမည်။ (၂) မကျက်စား အရောတဝင်မပြုရသော ပြည့်တန်ဆာမ၊ မုဆိုးမ၊ အပျိုဟိုင်းကြီး၊ ပဏ္ဍုက်၊ ရဟန်းမတို့နှင့် ရောနှောစွာ မဆက်ဆံရခြင်း။ (၃) သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ကိစ္စကြီးငယ်တို့ကို အလိုက်သိစွာ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ပေးရခြင်း။ (၄) သီလ သမာဓိ ပညာကို လိုလားဆန္ဒကြီးစွာဖြင့် ပါဠိအနက်အဓိပ္ပာယ်တို့ကို သင်ယူမေးမြန်း ဆွေးနွေးရခြင်း။ (၅) တိတ္ထိတို့၏ အမှားဂုဏ်ကျေးဇူးမဲ့ ကဲ့ရဲ့စကားကို နှစ်သက်စွာ လက်ခံပြောကြားရခြင်း။ (၆) တိတ္ထိတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုစကား၌ မနှစ်သက် လက်မခံရခြင်း။ (၇) ဘုရား တရား သံဃာတော်တို့၏ ကျေးဇူးတရားကို ကဲ့ရဲ့ပြောကြားသောစကား၌ မနှစ်သက် လက်မခံရခြင်း။ (၈) ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး စကားတို့ကို ချီးမွမ်းပြောကြားရခြင်း နှစ်သက်စွာ နာယူလက်ခံခြင်း

ထိမ်းမြားမင်္ဂလာမျိုး ၈ ပါး။ ။(၁) ဗြဟ္မာ= ရာထူးဂုဏ်သိမ် ခနရှိန် အမျိုးမြတ်တို့အား လေးစား ပူဇော်သောအားဖြင့် သမီးပေးမင်္ဂလာပြုခြင်း။ (၂) ဒဒေယျ= လုပ်ရေးကိုင်တာ၌ ဖြတ်လတ်သေချာ၍သဘောကျကာ သမီးနှင့်ပေးစားသော မင်္ဂလာ= (၃) ကိရိယာ= သူ၏ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာရတနာရွှေငွေစသည်ကို ယူထားမိ၍ သမီးပေးရခြင်း မင်္ဂလာ။ (၄) ပညာ= လူလိမ္မာပညာရှိအား မိမိသမီးကိုလိမ္မာအောင် သွန်သင်ရန် ရည်မှန်း၍ပေါင်းသင်းဖို့ ပေးစားလိုက်ခြင်း မင်္ဂလာ။ (၅) အသုတ= သူ၏လက်ဆောင်ဘဏ္ဍာတွေကို မရအရချူယူပြီး ဆွေမျိုးဉာတိမျှမသိရအောင် သမီးကို လက်သိပ်ထိုးလိုက်ခြင်း မင်္ဂလာ။ (၆) ဂန္ဓဗ္ဗာ= မိဘနှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူ၍ ကြည်ဖြူစွာ ပေးစားလက်ထပ်ခြင်း မင်္ဂလာ။ (၇) အမ္ဗာဟိတ= နိုင်ထက်ကလူ ဖွတ်အတင်းယူရ မည်ဟုညဦးဆဲနှိပ်စက်၍ပေးစားခြင်း မင်္ဂလာ။ (၈) သာမသာ= လူငယ်အချင်းချင်း မှောက်မှောက်မှားမှား ချစ်မီးပွား၍နေသည်ကိုတွေ့ရ၍ ပေးစားခြင်း မင်္ဂလာ။

နိသဇ္ဇဒေါသမျိုး ၈ ပါး (နေရအပြစ်)။ ။(၁) အတိဒူရ= ဝေးလွန်းသောနေရာ။ (၂) အစ္စသန္န= နီးလွန်းသောနေရာ။ (၃) ဥပရိဝါတ= လေညာ လေတင်အရပ်။ (၄) ဥန္နတပဒေသ= မြင့်လွန်းသောနေရာ။ (၅) အတိသမ္မုခ= မျက်နှာနှင့် တည့်တည့်အရပ်။ (၆) အတိပစ္ဆာ= နောက်ကျောတည့်တည့်အရပ်။ (၇) ဩနတ= နိမ့်ကျလွန်းသော နေရာ။ (၈) ပဿ= ဘေးတိုက်တည့်တည့်နေရာ။

ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ရကြောင်း အင်္ဂါ ၈ ပါး။ ။(၁) ပုဗ္ဗယောဂ= ရှေးဘဝ၌ ၎င်းဉာဏ်မျိုးစေ့ ထူထောင်ဆုတောင်းစိုက်ပျိုးခဲ့ခြင်း။ (၂) ဗာဟုသစ္စ= အကြားအမြင်များခြင်း။

---

[၁]။ မူလပဏ္ဏာသ

[၂]။ ဝိနည်းမဟာဝါ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၃) ဒေသိယဘာသာဆေက= ဒေသအမျိုးမျိုးတို့၌ ပြောကြားသော ဘာသာစကားအမျိုးမျိုးတို့ကို တတ်သိလိမ္မာခြင်း။ (၄) အာဂမ= မြတ်စွာဘုရား၏ ပါဠိတော်ကို အာဂုံဆောင်ခြင်း။ (၅) ပရိပုစ္ဆာ= ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့၌ မေးမြန်းလေ့ရှိခြင်း။ (၆) အဓိဂမ= ဈာန် မဂ် ဖိုလ်တရားကိုရခြင်း။ (၇) ဂုရုသန္နိဿယ= ဗဟုသုတပြည့်စုံသော ဆရာ့ထံပါး၌ ဆည်းကပ်ခစားခြင်း။ (၈) မိတ္တသမ္ပတ္တိ= ပညာရှိ မိတ်ဆွေကောင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

ဗျာဒိတ်ခံရာအင်္ဂါ ၈ ပါး။ ။ (၁) မနုဿတ္တ= လူစင်စစ်ဖြစ်ရခြင်း။ (၂) လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ= ယောက်ျားစင်စစ်ဖြစ်ရခြင်း။ (၃) ဟေတု= တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရခြင်း။ (၄) ပဗ္ဗဇ္ဇ= ရသေ့ ရဟန်းဖြစ်ရခြင်း။ (၅) ဂုဏသမ္ပတ္တိ= ဈာန်သမာပတ်နှင့် ပြည့်စုံရခြင်း။ (၆) သတ္ထာရဒဿန= ဘုရားကို တွေ့ဆုံဖူးမြင်ရခြင်း။ (၇) အဓိကာဝရာ= ဘုရားဆုကို တောင်းယူခြင်း။ (၈) ဆန္ဒ= ဘုရားဖြစ်ရန် ဆန္ဒကြီးမားခြင်း။

သမုဒ္ဒရာ၏ အံ့ဖွယ် ၈ ပါး[၁]။ ။ (၁) ကမ်းစပ်မှစ၍ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်လျောနက်ရှိုင်းသွားခြင်း။ (၂) ရေသည် ကမ်းကိုမကျော်လွန်ဘဲ တည်နေခြင်း။ (၃) အကောင်ပုပ် အမှိုက်သရိုက်တို့ကို ပင်လယ်ထဲ၌မထားဘဲ ကမ်းကုန်းအရပ်သို့ တင်ပို့ခြင်း။ (၄) မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငါးရာတို့မှ စီးဝင်လာသောရေဟူသမျှတို့၏ မူလအမည်ပျောက်စေပြီးမဟာသမုဒ္ဒရာရေဟူသော အမည်တစ်ခုကိုသာ ရစေခြင်း။ (၅) မြစ်ကြီး မြစ်ငယ် အင်း အိုင် ချောင်း မြောင်း ကောင်းကင်ဝဠ္ဍာရှစ်မျက်နှာမှ အခါမလပ် မည်မျှပင် မြစ်ရေ မိုးရေတို့ စီးဝင်လာသော်လည်း မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ ပြည့်လျှံ ယုတ်လျော့မှု မရှိခြင်း။ (၆) ရေချို ရေဖန် ရေငန် ရေခါးဟူ၍ ရသာထွေပြားသည့် ရေများ မည်မျှပင်စီးဝင်လာစေ ဆားငန်ရေဟူသော တစ်ခုတည်းသော အရသာကိုသာ ထားရှိခြင်း။ (၇) လောကီ ရတနာခုနစ်ပါး၊ ဆယ်ပါးတို့၏ တည်ရာဖြစ်ခြင်း။ (၈) ယူဇနာများစွာ ခန္ဓာရှိသောငါးကြီးတို့နှင့်တကွ ရေဘီလူး နဂါး အသူရာနတ်ကြီးများစသည် တို့၏ ကျက်စားရာ ဖြစ်ခြင်း။

သံဝေဂ ဝတ္ထုမျိုး ၈ ပါး[၂]။ ။ (၁)ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းဆင်းရဲ။ ။(၂) အိုရခြင်း ဆင်းရဲ။ (၃) နာရခြင်းဆင်းရဲ။ (၄) သေရခြင်းဆင်းရဲ။ (၅) ငရဲဘုံ၌ ခံရခြင်းဆင်းရဲ။ (၆) ပြိတ္တာဘုံ၌ ခံရခြင်းဆင်းရဲ။ (၇) အသူရကာယ်ဘုံ၌ ခံရခြင်းဆင်းရဲ။ (၈) တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ ခံရခြင်းဆင်းရဲ။

သီလဂုဏ် ၈ ပါး[၃]။ ။ (၁) အခဏ္ဍ= မကျိုးသောဂုဏ်။ (၂) အဆိဒ္ဒ= မပေါက်သောဂုဏ်။ (၃) အသဗလ= မပြောက်သောဂုဏ်။ (၄)အကမ္မာသ= မကျားသော ဂုဏ်။ (၅) ဘုဇိသ= ကိလေသာမှ တော်လှန်သောဂုဏ်။ (၆) ဝိညူပသဋ္ဌ= ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သောဂုဏ်။ (၇) အပရာမဋ္ဌ= တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမှုဂုဏ်။ (၈) သမာဓိ ပဝတ္တန = သမာဓိသုံးပါးကို ဖြစ်စေတတ်သောဂုဏ်။

၁။ အင်္ဂုတ္တရ ၂။ မူလပဏ္ဏာသ ၃။ သံယုတ်ပါဠိတော်

www.burmeseclassic.com

အဓိဒေဝညာဏဒဿနတရား ၈ ပါး[၁]။ ။ (၁) နတ်တို့၏ အရောင်အဝါကို သိစွမ်းနိုင် ခြင်း။ (၂) နတ်တို့၏ အဆင်းကို မြင်နိုင်စွမ်းနိုင်ခြင်း။ (၃) နတ်တို့နှင့်အတူ နီးနှော ပြောဆိုနိုင်ခြင်း။ (၄) လာသောနတ်တို့၏ အမျိုးအမည် ဘုံဌာနကို သိစွမ်းနိုင်ခြင်း။ (၅) ဖြစ်လာကြသော နတ်တို့၏ ဘဝရှေးကံ အကြောင်းရင်းကို သိစွမ်းနိုင်ခြင်း။ (၆) နတ်တို့၏ အစာအာဟာရ ခံစား စံစားမှုကိစ္စအဝဝတို့ကို သိစွမ်းနိုင်ခြင်း။ (၇) နတ်တို့၏ ဘုံဌာနအလိုက် မည်၍မည်မျှတည်နေနိုင်ကြောင်း သက်တမ်းအစားစားကို ပိုင်းခြား၍ သိစွမ်းနိုင်ခြင်း။ (၈) မိမိသည် ဤနတ်တို့နှင့် ရှေးဘဝက အတူတကွ နေထိုင်ခဲ့ဖူးသည်၊ မနေခဲ့ဖူးသည်တို့ကို သိစွမ်းနိုင်ခြင်း။

အနရိယ ဝေါဟာရမျိုး ၈ ပါး[၂]။ ။ (၁) အဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ= မမြင်ကို အမြင်လုပ်၍ ပြောခြင်း။ (၂) အသုတေ သုတဝါဒိတာ= မကြားကို အကြားလုပ်၍ပြောခြင်း။ (၃) အမုတေ မုတဝါဒိတာ= မထိကို အထိလုပ်၍ ပြောခြင်း။ (၄) အဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိတာ= မသိကို အသိလုပ်၍ ပြောခြင်း။ (၅) ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိတာ= အမြင်ကို မမြင်လုပ်၍ ပြောခြင်း။ (၆) သုတေ အသုတဝါဒိတာ= အကြားကို မကြား လုပ်၍ ပြောခြင်း။ (၇) မုတေ အမုတ ဝါဒိတာ= အထိကို မထိလုပ်၍ ပြောခြင်း။ (၈) ဝိညာတေအဝိညာတဝါဒိတာ= အသိကို မသိလုပ်၍ ပြောခြင်း။

အရိယာတို့ နှလုံးမသွင်း မပြုလုပ်သော တရား ၈ ပါး။ ။ (၁) သင်္ခါရတရားမှုကို သုခဟု နှလုံးမသွင်းခြင်း။ (၂) အတ္တဟု နှလုံးမသွင်းခြင်း။ (၃) မာတုဃာတက။ (၄) ပိတုဃာတက။ (၅) အရဟန္တဃာတက။ (၆) လောဟိတုပ္ပါဒက။ (၇) သံဃဘေဒက ကံတို့ကို မကျူးလွန်တော့ခြင်း။ (၈) ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော ဆရာတို့ကို မရှာမှီးတော့ခြင်း။

အာဇီဝဋ္ဌမက ရှစ်ပါးသီလ ၈ ပါး။ ။ (၁) ပါဏာပါတိကံကို စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၂) အဒိန္နာ ဒါနကံကို စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၃) အဗြဟ္မစရိယကံကို စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၄) မုသာဝါဒကံကို စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၅) ပိသုဏာဝါစာကံကို စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၆) ဖရုသဝါစာကံကို စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၇) သမ္ဖပ္ပလာပကံကို စောင့်ထိန်းခြင်း။ (၈) မိစ္ဆာဇီဝကံကို ရှောင် ကြဉ်ခြင်း။

၉ ပါးစု

ကိုးခန်းပျို့တွင် ပါဝင်သော အခန်း ၉ ခန်း။ ။ (၁) ဟတ္ထိပါလာ တောထွက်ခန်း။ (၂) အဿပါလ တောထွက်ခန်း။ (၃) ဂေါပါလ တောထွက်ခန်း။ (၄) အဇပါလ တောထွက်ခန်း။ (၅) ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီး တောထွက်ခန်း။ (၆) ပုဏ္ဏေးမကြီး တောထွက်ခန်း။ (၇) ဧသုကာရီမင်းကြီး တောထွက်ခန်း။ (၈) ငှင်းမိဖုရားကြီးနှင့် ခုနစ်ပြည်ထောင်သားတို့ တောထွက်ခန်း။ (၉) ဇာတ်ပေါင်းခန်း။

၁။ သရုပ်ပြအဘိဓာန် ၂။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုပါဠိတော်နှင့် ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

၉ တိုင်း ၉ ဌာန။ ။ (၁) ကသ္မီရ ဂန္ဓာရတိုင်း၊ ဟိမဝန္တာ၏ အနောက်မြောက်ဘက် (ကက်ရှမီးယား)။ (၂) မဟိံသကမဏ္ဍလတိုင်း၊ အိန္ဒိယနယ်တောင်ပိုင်း (မိုင်းစိုး)။ (၃) ဝနဝါသီအရပ် (ဟိုက်ဒြပ်ဘတ်)။ (၄) မဟာရဋ္ဌတိုင်း (ဘုံဘေနယ်)။ (၅) အပရန္တတိုင်း (မာလဝါနယ်)။ (၆) ယောနကတိုင်း (ပါးရှား၊ တူရကီ၊ ဂရိတ်၊ အီတလီ)။ (၇) စိနရဋ္ဌတိုင်း (ဟိမဝန္တာအရပ်ရှိ စိန့်တိုင်းတရုပ်ပြည်)။ (၈) သုဝဏ္ဏဘူမိတိုင်း (ရှမ်း၊ မြန်မာ၊ ယွန်းစသော အရပ်များ)။ (၉) သီဟိုဠ်ကျွန်း။

၉ ပါးသီလ။ ။ (၁) ပါဏာတိပါတာက ဝေရမဏ= သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၂) အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ= မပေးမလှူသော သူ့ပစ္စည်းကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၃) အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏီ= မမြတ်သော မေထုန်မှီဝဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၄) မုသာဝါဒ ဝေရမဏီ= လိမ်လည်လှည့်ဖျားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၅) သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာန= သေရည်သေရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၆) ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏီ= နေလွဲညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၇) နစ္စ၊ ဂီတ၊ ဝါဒိတ၊ ဝိသုက၊ ဒဿနာ ဝေရမဏီ= ကခြင်း၊ သီချင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်းကို ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ မာလာဂန္ဓ၊ ဝိလေပန၊ ဓာရဏ၊ မဏ္ဍန၊ ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီ= ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်း၊ နံ့သာပျောင်းတို့ဖြင့် အပြေအပြစ် ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၈) ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏီ= မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၉) မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ သဗ္ဗပါဏ ဘူတေသု ဖရိတွာ ဝိဟရဏံ= ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၌ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့၍ နေခြင်း။

ကညာ ၉ ရပ်။ ။ (၁) ဒါရိကာ= ခုနစ်နှစ်။ (၂) ဂေါရီ= ရှစ်နှစ်။ (၃) ကညာ= ဆယ်နှစ်။ (၄) ကုမာရီ= ဆယ့်နှစ်နှစ်။ (၅) သွေးစုန်း= ဆယ့်သုံးနှစ်။ (၆) မျက်မည်း= ဆယ့်ငါးနှစ်။ (၇) မျက်ဝန်း= နှစ်ဆယ်။ (၈) မျက်ညွှတ်= နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်။ (၉) မြောင်းတူး=လေးဆယ်။

ကမ္မဝါ ၉ ခန်း။ ။ (၁) ဥပသမ္ပဒခန္ဓက=ရဟန်းခံကမ္မဝါတစ်ခန်း။ (၁) ကထိနက္ခန္ဓက= ကထိန်ခင်း ကထိန်နုတ် ကမ္မဝါတစ်ခန်း။ (၃) သီမာခန္ဓက= သိမ်သမုတ် သိမ်နုတ် ကမ္မဝါတစ်ခန်း။ (၄) ဥပေါသထာဂါရခန္ဓက=ဥပုသ်အိမ်သမုတ် ကမ္မဝါတစ်ခန်း။ (၅) ထေရသမ္မုတိခန္ဓက= ထေရ်သမုတ်ကမ္မဝါတစ်ခန်း။ (၆) နာမသမ္မုတိခန္ဓက=နာမည်သမုတ် ကမ္မဝါတစ်ခန်း။ (၇) နိဿယမုတ္တသမ္မုတိခန္ဓက= နိဿရည်းလွတ် သမုတ် ကမ္မဝါတစ်ခန်း။ (၈) ကပ္ပိယဘူမိသမ္မုတိခန္ဓက= အပ်သောကျောင်းနေရာ သမုတ် ကမ္မဝါတစ်ခန်း။ (၉) ကုဋိဝတ္ထုဩလောကနသမ္မုတိခန္ဓက= ကျောင်းရာကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန် သမုတ်သော ကမ္မဝါတစ်ခန်း။

မှတ်ချက်။ ။ ဝတ္တခန္ဓက= ဝတ်ဆောင်ရာ၌ ဖတ်ရသောကမ္မဝါ။ ၎င်းမှာ အထပ်တိုင်းပါသည်ချည်း ဖြစ်၍ တစ်ပါးအဖြစ်မယူ။

ကြံသာပတေးပြိုဟ်ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၉ ပါး။ ။ (၁) သူရမန္တ။ (၂) သူရာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

စရိယ။ (၃) ဂုရု။ (၄) ဓိဝ၊။ (၅) ဗြဟပတိ။ (၆) အင်္ဂီရသ။ (၇) သူရိ။ (၈) ဝါဂိသ။ (၉) ဝစသံပတိ။

ဂြိုဟ်ကြီး ၉ လုံး။ ။ (၁) တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်။ (၂) တနင်္လာဂြိုဟ်။ (၃) အင်္ဂါဂြိုဟ်။ (၄) ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်။ (၅) ကြာသပတေးဂြိုဟ်။ (၆) သောကြာဂြိုဟ်။ (၇) စနေဂြိုဟ်။ (၈) ရာဟုဂြိုဟ်။ (၉) ကိတ်ဂြိုဟ်။

စစ်သူကြီးအင်္ဂါ ၉ ပါး။ ။ (၁) တစ်ဖက်ရန်သူကို နှိမ်နင်းနိုင်သော ပညာရှိခြင်း။ (၂) စစ်အောင်မြင်ရာမြေကို သိတတ်ခြင်း။ (၃) အရေးမသာသောအခါ စစ်သည်သူရဲတို့ကို မစွန့်ခြင်း။ (၄) ဆင်းရဲဖော် ချမ်းသာဖက်မျှခြင်း။ (၅) စွမ်းပကား ခွန်အားကြီးခြင်း။ (၆) စင်ကြယ်သန့်ပြန့်ခြင်း။ (၇) သေနင်္ဗျူဟာ ကျမ်းကို တတ်ခြင်း။ (၈) စစ်သည်သူရဲတို့ကို မပင်ပန်းအောင် စီရင်တတ်ခြင်း။ (၉) လုံ့လ ရဲရင့်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

တရားသူကြီးအင်္ဂါ ၉ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဗဟုသုတများခြင်း။ (၂) စကား ဆန်းကြယ်ခြင်း။ (၃) နူးညံ့ခြင်း။ (၄) ရဲရင့်ခြင်း။ (၅) တည်ကြည်ခြင်း။ (၆) ပိဋကတ်ဗေဒင် တတ်ခြင်း။ (၇) ထုံးပုံနည်းနာ မှတ်တတ်ခြင်း။ (၈) သဘင်အလယ်၌ ဆိုဝံ့ခြင်း။ (၉) သူခပ်သိမ်းတို့၏ စကားကို မှတ်သားခြင်း။

တာရာကြီး ၉ လုံး။ ။ (၁) ကျီးတာရာ။ (၂) ဟသ်ာ။ (၃) ပုစွန်။ (၄) ချိန်။ (၅) ဆံကျင်။ (၆) တံငါ။ (၇) ဆင်။ (၈) မြင်း။ (၉) ဗျိုင်း။

တူရိယာ ၉ မျိုး[၂]။ ။ (၁) စည်ဝန်း။ (၂) စည်ဗြော။ (၃) နှဲ။ (၄) ခရာ။ (၅) သပြေသာ။ (၆) လက်ချပ်။ (၇) တံပိုး။ (၈) ဒုံမင်း။ (၉) ခရုသင်း။

ဒေဝီ ၉ ပါး(ကဝေသာရ)။ ။ (၁) သူရဿတီ။ (၂) ဂဟပတိ။ (၃) စန္ဒီ။ (၄) စန္ဒာ။ (၅) စိတြ။ (၆) သီရိ။ (၇) ကိစ္စရာ။ (၈) ဟီရိ။ (၉) ပဏ္ဏာ။

ဒွါရ ၉ ပေါက်။ ။ (၁) စက္ခု+ ၂။ (၂) သောတ+၂။ (၃) ဃာန+၂။ (၄) ခံတွင်း+၁။ (၅) ဝစ္စမဂ်(ကျင်ကြီးပေါက်)+၁။ (၆) ပဿာမဂ် (ကျင်ငယ်ပေါက်)+၁။ စုစုပေါင်း ၉ ပေါက်။

နဝရတ် ၉ ပါး။ ။ (၁) ဣန္ဒနီလာ။ (၂) စိန်။ (၃) ဂေါမုတ်။ (၄) ဥဿဖယား။ (၅) မြ။ (၆) သန္တာ။ (၇) ပုလဲ။ (၈) ကြောင်။ (၉) ပတ္တမြား။

နက္ခတ် ၉ ခိုင်။ ။ (၁) ဒလိဒ္ဒ နက္ခတ်။ (၂) မဟဒ္ဓန နက္ခတ်။ (၃) စောရ နက္ခတ်။ (၄) ရာဇ နက္ခတ်။ (၅) ဒေဝ နက္ခတ်။ (၆) ဒေဝီ နက္ခတ်။ (၇) ဝါဏိဇ္ဇ နက္ခတ်။ (၈) အဟာစွ နက္ခတ်။ (၉) သမဏ ဗြာဟ္မဏ နက္ခတ်။

နတ်နက္ခတ် ၉ လုံး။ ။ (၁) အဿဝဏီနက္ခတ် ၁ လုံး။ (၂) မိဂသီနက္ခတ် ၅ လုံး။ (၃) ရေဝတီနက္ခတ် ၂၇ လုံး။ (၄) ဟဿတနက္ခတ် ၂၈ လုံး။ (၅) ဖုဿျ နက္ခတ် ၂၉ လုံး။ (၆) ပုဏ္ဏဖုဿျနက္ခတ် ၃၀ လုံး။ (၇) အနုရာဓနက္ခတ် ၃၁ လုံး။ (၈) သရဝဏ် နက္ခတ် ၂၂ လုံး။ (၉) သွာတိနက္ခတ် ၁၅ လုံး။

၁။ မာနုဿိက

၂။ ရွှေဘုံနိဒါန်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

နတ်ပူးသူတို့၌ ရှိသော အင်္ဂါ ၉ ပါး(ဥမ္မာဒနိဒါန်း)။ ။ (၁) သန္တုဋ္ဌော= ရောင့်ရဲလွယ်၏။ (၂) သုစိ= စင်ကြယ်သန့်ရှင်း၏။ (၃) ရတိဒိဗ္ဗမာလဂန္ဓော= ကဲလွန်သော နတ်ပန်းကဲ့သို့ အနံ့ရှိ၏။ (၄) နိဒ္ဒန္တိ= အိပ်ပျော်ခြင်းမရှိ။ (၅) အဓိက သက္ကတ ဘာသီ= မူလက စာမတတ်သော်လည်း သက္ကတမာဂဓဘာသာတို့ကို ပြောနိုင်ခြင်း။ (၆) တေဇသီ= တန်ခိုးရှိ၏။ (၇) ထိရနယနော= မမိုတ်သော မျက်စိရှိ၏။ (၈) ဝရပဒါတ= ကောင်း မြတ်သောဝတ္ထုကို ပေးတတ်၏။ (၉) ဗြာဟ္မဏျော ဘဝတိ= မြတ်သောအကျင့်ရှိသူ ကို ချစ်တတ်၏။

ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကာလ အပိုင်းအခြား ၉ ပါး။ ။ (၁) ကလလသတ္တာဟ= ရေကြည် အဖြစ် ခုနစ်ရက်။ (၂) အဗ္ဗုဒသတ္တာဟ= အမြှုပ်အဖြစ် ခုနစ်ရက်။ (၃) ပေသိ သတ္တာဟ= သားတစ်အဖြစ် ခုနစ်ရက်။ (၄) ဃနသတ္တာဟ= မာချောကျစ်လျစ် သောအဖြစ် ခုနစ်ရက်။ (၅) ပသာခသတ္တာဟ= ခြေလက် ဦးခေါင်းစသော ခက်မငါးဖြာ ဖြစ်ပေါ်သော ခုနစ်ရက်။ (၆) ပရိပါကပဥ္စသတ္တာဟ= ပသာခရုပ် မပါသေးဘဲ နား နှာ မျက်စိပေါ်လျက် သတ္တဝါကောင် ပီသစွာနေသော ခုနစ်ရက်ငါးလီ။ (၇) စက္ခာဒိ သတ္တာဟ= စက္ခုသောတ ဃာနဇိဝှာရုပ်လေးခု တစ်ပြိုင်တည်းပေါ်သော ခုနစ်ရက်။ (၈) ပရိပါကသတ္တာဟသုံးဆယ်= အထက်ပါ ဖြစ်ပေါ်ပြီး သတ္တဝါကို ရင့်ကျက်စေ သော ခုနစ်ရက် အလီပေါင်း ၃၀။ (၉) ကေသာဒိသတ္တာဟ= ဆံအမွေး ခြေသည်း လက်သည်းတို့ ဖြစ်ပေါ်သော ခုနစ်ရက်။ စုစုပေါင်း နှစ်ရာ့ကိုးဆယ့်လေးရက်၊ လနှင့်တွက်သော် ၉ လ ၂၄ ရက် ဤအခါတွင် သတ္တဝါကောင် ပီသစွာ ရင့်မာခိုင်ခံ့၍ ဖွားမြင်ခြင်းငှာ လျောက်ပတ်တော့သည်။ ၉ လနှင့် ၂၄ ရက်ကို ယေဘုယျသို့လိုက်၍ ဆယ်လမှ ဖွားသည်ဟု ဆိုကြလေသည်။

ပါထာပါတိက် အပြစ် ၉ ပါး။ ။ (၁) အင်္ဂါကိုယ်လက်တို့ ချို့တဲ့ခြင်း။ (၂) ရုပ်ရည် မွဲပြာ ကြမ်းတမ်းခြင်း။ (၃) ခွန်အားယုတ်ခြင်း။ (၄) လျင်မြန်ခြင်းမရှိ။ (၅) ပေါ်လာသောဘေးကို ကြောက်တတ်ခြင်း၊ ဘေးမှမလွတ်ခြင်း။ (၆) သူတစ်ပါး ၏ ပယောဂဖြင့် သေရခြင်း။ (၇) အနာရောဂါဘယ စွဲကပ်ခြင်း။ (၈) အခြွေအရံ မရှိခြင်း၊ ရှိပြီး အခြွေအရံတို့ပျက်စီးရခြင်း။ (၉) အသက်တမ်းအတိုင်းမနေရခြင်း။

ပိဋကတ်သုံးပုံ၏ အင်္ဂါ ၉ ပါး။ ။ (၁) သုတ္တ= ဥဘတောဝိဘင်း။ နိဒ္ဒေသ၊ ခန္ဓက၊ မဟာဝါ၊ စူဠဝါ၊ ပရိဝါ၊ သုတ္တနိပါတ်၊ မင်္ဂလသုတ်၊ ရတနသုတ်စသည် သုတ်ဟူ၍ အမည်ရှိသရွေ့ တရားတော်များ။ (၂) ဂေယျ= အလုံးစုံသော ဂါထာရှိသော သုတ်။ အထူးအားဖြင့် သံယုတ်၌ အလုံးစုံသော သဂါထာဝဂ်ကိုလည်း ဂေယျမည်၏ဟုမှတ်။ (၃) ဝေယျာကရဏ= အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဂါထာမရှိသောသုတ် သည်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော တရားတော်များ။ (၄) ဂါထာ= ဓမ္မပဒ၊ ထေရဂါထာ၊ ထေရီဂါထာစသည့် သုတ္တနိပါတ်၌လာသောသုတ် ဟူ၍ အမည်ရှိသောသက်သက်သောဂါထာများ။ (၅) ဥဒါန= သောမနဿဉာဏ်ဖြင့်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရွတ်တော်မူအပ်သော အနေက ဇာတိသံသာရံ အစရှိသော ၈၂ သုတ်။ (၆) ဣတိဝုတ္တက= ဝုတ္တံဟေတံဘဂဝတာဟု အစချီထားအပ်သော တစ်ရာတစ်ဆယ့်ရှစ်သုတ်။ (၇) ဇာတက= ၅၅၀ သော ဇာတ်တော်များ။ (၈) အဗ္ဘုတဓမ္မ= အံ့ဖွယ်နှင့်ယှဉ်သော ခပ်သိမ်းသောသုတ်။ (၉) ဝေဒလ္လ= ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာခြင်းကိုရ၍ မေးအပ်ဖြေအပ်ကုန်သော သုတ္တန်တရားတော်များ။

ပုဂံရွှေစည်းခုံဘုရား၏ အံ့ဖွယ် ၉ ပါး။ ။ (၁) ထီးတော်ကို သံမဆိုင်းရခြင်း။ (၂) အရိပ်တော် တံတိုင်းအတွင်းက မထွက်ခြင်း။ (၃) စည်းခုံတော်ပေါ်က ရွှေလျောင်စက္ကူ တံတိုင်းအပြင်သို့ မထွက်မကျခြင်း။ (၄) တစ်မျက်နှာက တီးသည့်စည်သံကို တစ်မျက်နှာက မကြားရခြင်း။ (၅) တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ပွဲတော်၌ ပထမသပိတ်မှာ ဆွမ်းဦးအောင် မတင်နိုင်ခြင်း။ (၆) အဝေးကကြည့်လျှင် ကုန်း၊ အရံတွင်းကို ရောက်လျှင် ကျင်းကဲ့သို့ ထင်ရခြင်း။ (၇) တံတိုင်းအတွင်း မိုးရေမတင်နိုင်ခြင်း။ (၈) တံတိုင်းအတွင်း၌ ပရိသတ် ဝင်နိုင်သမျှ ဝင်သော်လည်း မပြည့်နိုင်ခြင်း။ (၉) တံတိုင်းအတွင်းရှိ ချယားပင်က ဆယ့်နှစ်ရာသီ အမြဲပွင့်၍နေခြင်း။

ပုဏ္ဏား ၉ မျိုး။ ။ (၁) ဗြာဟ္မဏ= အလှူခံဉစ္စာရှာမှီး၍ အိမ်ထောင်ပြုသော ပုဏ္ဏား။ (၂) ဘိသျှ= လယ်ယာကိုင်းကျွန်းလုပ်၍ အိမ်ထောင်ပြုသော ပုဏ္ဏား။ (၃) ဗြဟ္မစာရီ= အိမ်ထောင်ခြင်းမပြုဘဲ အလှူခံ၍ တော၌နေလေ့ရှိသော ပုဏ္ဏား။ (၄) ခတ္တိယ= မင်းပြုသော ပုဏ္ဏားမျိုး။ (၅) ဘာရဒ္ဒါဇ= ဇာတ်ပျက်သော ပုဏ္ဏား။ (၆) ဒယီ= အလှူခံ၍ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား၍ အိမ်ထောင်ပြုသော ပုဏ္ဏား။ (၇) စန္ဒာလ (စဏ္ဍာလ)= ဇာတ်ပျက်၍ အပေါင်းအသင်းမှပယ်သော ပုဏ္ဏား။ (၈) ရက္ခတိ (ရက္ခိတ)= အမျိုးစစ်မှ ဆင်းသက်လာသော ပုဏ္ဏား။ (၉) တပသီ (တပဿီ)= တောထွက်၍ တရားမှီးသော ပုဏ္ဏား။

ပုဏ္ဏားတို့၏ ပါရာဇိကကဲ့သို့ ၉ ပါး။ ။ (၁)မိန်းမကိုသတ်ခြင်း။ (၂) နွားကိုသတ်ခြင်း။ (၃) သူငယ်ကိုသတ်ခြင်း။ (၄) ဇာတ်မတူသူကိုသတ်ခြင်း။ (၅) အမျိုးယုတ်သူထံမှ ထမင်းတောင်းခြင်း။ (၆) သန္ဓေကိုဖျက်ဆီးခြင်း။ (၇) သူတစ်ပါးသားမယားကို ဖျက်ဆီးခြင်း။ (၈) ရွှေမှတစ်ပါးသော ဉစ္စာပစ္စည်းကို ခိုးယူခြင်း။ (၉) နွားသားစားခြင်းကို ပြုမိသော မိမိတို့ထုံးတမ်းအလာ ဥပုသ်ပြုမှ အပြစ်ကင်းလွတ်၍ ဇာတ်မြဲ၏။

ဗိုလ်မှူးအင်္ဂါ ၉ ပါး။ ။ (၁) ရန်သူအား ရဲဝံ့စွာ စီရင်တိုက်ခိုက်နိုင်ခြင်း။ (၂) အောင်မြေခုနစ်ပါးကို သိခြင်း။ (၃) စစ်ရေးကို နားလည်ခြင်း။ (၄) ရဲမက်တို့ အစားအသောက် ညီမျှစေခြင်း။ (၅) စွမ်းပကားရှိခြင်း။ (၆) ရောဂါစင်ကြယ်ခြင်း။ (၇) မျိုးနွယ်စင်ကြယ်ခြင်း။ (၈) အမှု၌ တည်ကြည်ခြင်း။ (၉) သစ္စာရှိခြင်း။

ဘဝကြီး ၉ ပါး။ ။ (၁) ကာမဘဝ။ (၂) ရူပဘဝ။ (၃) အရူပဘဝ။ (၄) သညီဘဝ။ (၅) အသညီဘဝ။ (၆) နေဝသညီနာသညီဘဝ။ (၇) ပဉ္စဝေါကာရဘဝ။ (၈) စတုဝေါကာရဘဝ။ (၉) ဧကဝေါကာရဘဝ။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဘီလူးနက္ခတ် ၉ လုံး။ ။ (၁) ကြတ္တိကာ= နက္ခတ် ၃ လုံး။ (၂) မာဃ= နက္ခတ် ၉ လုံး။ (၃) အဿလိဿ= နက္ခတ် ၁၀ လုံး။ (၄) သတ္တဘိသျှ= နက္ခတ် ၁၄ လုံး။ (၅) စိတ္တရ= နက္ခတ် ၁၆ လုံး။ (၆) ဇေဋ္ဌ= နက္ခတ် ၁၈ လုံး။ (၇) ဓနသိဋ္ဌိ= နက္ခတ် ၂၃ လုံး။ (၈) မူလ= နက္ခတ် ၂၄ လုံး။ (၉) ဝိသာခါ= နက္ခတ် ၁၄ လုံး။

ဘုရား ၉ ဆူ[၁]။ ။ (၁) မြတ်စွာဘုရား= မဇ္ဈိမဗွေချက်၊ အလယ်ကွက်၌နေတော်မူ၏။ (၂) သာရိပုတ္တရာ= ဘုရား၏တောင်အရပ်၌ နေတော်မူ၏။ (၃) အာနန္ဒာ= ဘုရား၏ အနောက်ခွင်၌ နေတော်မူ၏။ (၄) မောဂ္ဂလ္လာန်= ဘုရား၏ မြောက်မျက်နှာ၌ နေတော်မူ၏။ (၅) ကောဏ္ဍညာ= မျက်နှာပြင်အရှေ့ခွင်၌ နေတော်မူ၏။ (၆) ဂဝံပတိ= ဘုရား၏ အနောက်မြောက်၌နေတော်မူ၏။ (၇) ဥပါလိ= ဘုရား၏အနောက်တောင်၌ နေတော်မူ၏။ (၈) ခဒိရရေဝတ= ဘုရား၏ အရှေ့တောင်၌ နေတော်မူ၏။ (၉) ရာဟုလာ= ဘုရား၏ အရှေ့မြောက်၌နေတော်မူ၏။

ဘုရားဂုဏ်တော် ၉ ပါး။ ။ (၁) အရဟံ= လူသုံးပါးတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။ (၂) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ= အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းကို သိတော်မူသောဂုဏ်။ (၃) ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော= ဝိဇ္ဇာ ၃ ပါး၊ ၈ ပါး၊ စရဏတရား ၁၅ ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောဂုဏ်။ (၄) သုဂတော= ကောင်းသောစကားကိုသာ ဆိုတော်မူသောဂုဏ်။ (၅) လောကဝိဒူ= လောကသုံးပါးကို သိတော်မူသောဂုဏ်။ (၆) အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ= မယဉ်ကျေးသော လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမသောဂုဏ်။ (၇) သတ္ထာ ဒေဝ မနုဿာနံ= လူသုံးပါးတို့၏ ဆရာဖြစ်သော ဂုဏ်။ (၈) ဗုဒ္ဓေါ= သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသောဂုဏ်။ (၉) ဘဂဝါ= ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသောမူသောဂုဏ်။

ဘုရားဆုကို နှုတ်မြွက်၍ကောင်းသော ၉ သဒ္ဒေ။ ။ (၁) သဗ္ဗဘဒ္ဒ။ (၂) သဗ္ဗဖုလ္လ။ (၃) သဗ္ဗရတန။ (၄) ဥသဘန္တ။ (၅) မာနိတ။ (၆) ပဒုမ။ (၇) ဥသဘ။ (၈) ခက္ခန္ဓုတ္တမ။ (၉) သဗ္ဗဘလ္လ။

ဘုရားထုရန်ပုံဟန် ၉ ပါး။ ။ (၁) ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်၌ မာရ်စစ်သည်ကို အောင်တော်မူသောပုံ။ (၂) အနိမိသ၌ ရပ်နေတော်မူသောပုံ။ (၃) ရတနာစင်္ကြံ၌ စင်္ကြံသွားတော်မူသောပုံ။ (၄) ပဉ္စဝဂ္ဂီငါးဦးတို့အား ဓမ္မစကြာတရား ဟောနေတော်မူသောပုံ။ (၅) အာဠာရဥဒကတို့သည် ရှုံးခြင်းကြီး ရှုံးလေစွတကားဟု လက်ဖျစ်တီး၍ ရင်ဘတ်တော်ကို လက်ဖြင့်အုပ်ကာ အံ့တော်မူသောပုံ။ (၆) ရှင်အာနန္ဒာအား လက်သန်းတော်ဖြင့် မြေမှုန့်ကို ကောက်ယူ၍ 'အာနန္ဒာ လက်သည်းဖျားတွင်ပါသော မြေသည် များမည်လော၊ နှစ်သိန်းလေးသောင်းရှိသောမြေမှုန့်သည်များမည်လော'ဟု လက်သန်းတော်ကိုချီ၍ ပြတော်မူပုံ။ (၇) ကပ္ပိန္နမင်းကို ရုပ်တု ဖန်ဆင်းတော်မူ၍ ပြတော်မူပုံ။ (၈) ကျောင်းတော်၌ လျောင်းစက်၍ ကျိန်းတော်မူနေသောပုံ။ (၉) ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသောပုံ။

၁။ သဇ္ဇနဝိလာသနီ

www.burmeseclassic.com

ဘောစဉ် ၉ ပါး(ရဟန်းသုံးဆောင်သော)။ ။ (၁) သပိ္ပ= ထောပတ်။ (၂) နဝနီတံ= ဆီဦး။ (၃) တေလံ= ဆီ။ (၄) မဓု= ပျား။ (၅)ဖာဏိတံ= တင်လဲ။ (၆) မစ္ဆော= ငါး။ (၇) မံသ= အမဲ။ (၈) ခီရံ= နို့ရည်။ (၉) ဒဓိ= နို့ဓမ်း။

မတိုင်ပင်အပ်သူ ၉ ယောက်။ ။ (၁) ရာဂပြောသူ။ (၂) ဒေါသပြောသူ။ (၃) မောဟပြောသူ။ (၄) ကြောက်တတ်သူ။ (၅) အာမိသတရားသုံးပါး လိုလားသူ။ (၆) မိန်းမ။ (၇) သေသောက်ကြူးသူ။ (၈) ပဏ္ဍုက်။ (၉) သူငယ်။

မိုးကြိုး ၉ မျိုး။ ။ (၁) အသညာမိုးကြိုး= တန်ခိုးအသံဖြင့် သညာကင်းသောမိုးကြိုး။ (၂) ဝိစက္ကာ= စက်အဝန်းကို ပြုတတ်သောမိုးကြိုး။ (၃) သတေရာ= အမှိုက်ကို ပိုင်းဖြတ်သကဲ့သို့ ကျတတ်သော မိုးကြိုး။ (၄) ဂဂ္ဂရာ= ဂဂ္ဂရာဟူသော အသံရှိသော မိုးကြိုး။ (၅) ကပိသီသာ= မျောက်၏ဦးခေါင်း အခြင်းအရာရှိသော မိုးကြိုး။ (၆) မစ္ဆဝိလောဠိကာ= တုန်လှုပ်သော ငါးကဲ့သို့သော မိုးကြိုး။ (၇) ကုက္ကုဋကာ= ဖြန့်အပ်သော အတောင်ရှိသော ကြက်နှင့်တူသော မိုးကြိုး။ (၈) ဒဏ္ဍမဏိကာ= ထွန်တုံးနှင့်တူသော မိုးကြိုး။ (၉) သုက္ခာသနိမိုးကြိုး= မိုးရွာလျက်ပင်လည်း အလျှံနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ရေဖြင့်မစွတ်မူ၍ ခြောက်သောမိုးကြိုး။

မင်းတို့၏ နဝရတ် ၉ ပါး[၁]။ ။ (၁) ပြည်ကြီးဝန်ကို ရွက်ဆောင်သော အမတ်ကြီးတို့သည် ပြည်၏ ဦးကင်းမည်၏။ (၂) ရဟန်းတို့သည် ပြည်၏ တံခွန်မည်၏။ (၃) ဗေဒင်အရာ ဆေးအရာ၌ လိမ္မာသောဆရာတို့သည် ပြည်၏ မျက်စိမည်၏။ (၄) သူလျှိုတို့သည် ပြည်၏ နားမည်ကုန်၏။ (၅) မင်းဆွေ မင်းမျိုးတို့သည် ပြည်၏ အစွယ် မည်၏။ (၆) အမျိုးသမီးတို့သည် ပြည်၏ မျက်နှာမည်၏။ (၇) သူဌေးသူကြွယ်တို့သည် ပြည်၏ ဝမ်းမည်၏။ (၈) စစ်သည်အပေါင်းသည် ပြည်၏ ခြေမည်၏။ (၉) လက်နက်တို့သည် ပြည်၏ လက်မည်၏။ ၎င်းတို့ကို မချိုးမဖြတ်မဖျက်ဆီးကြရာ။

မိန်းမမြတ်တို့၏ အင်္ဂါ ၉ ပါး။ ။ (၁) အိပ်ရာနေရာကို ကောင်းစွာသုတ်သင်ခြင်း။ (၂) ယောက်ျားတစ်ပါးသို့ စိတ်နှလုံးမကူးခြင်း။ (၃) လင်ရှာ၍ ရသောဥစ္စာကို ကောင်းစွာသိမ်း၍ လုံ့လကြီးစွာပြုခြင်း။ (၄) လင်အိပ်ရာက မထမီ မိမိက ရှေးဦးစွာထခြင်း။ (၅) လင်အိပ်သည့်နောက်မှ အိပ်ခြင်း။ (၆) အလုပ်အကြံ အစရှိသည်တို့၌ လင်၏ အစီအရင်ကိုခံခြင်း။ (၇) အာဏာကို မဆန်မူ၍လင်၏ အလိုကို လိုက်ခြင်း။ (၈) ချစ်သနားဖွယ်သော စကားကို နူးညံ့စွာ ပြောတတ်ခြင်း။ (၉) အပူအချမ်းကို သိတတ်ခြင်း။

မျက်ငြိုး ၉ ပါး[၂]။ ။ (၁) ငါ၏အကျိုးမဲ့ကိုပြုဖူးလေပြီ။ (၂) ပြုလည်းပြုဆဲ။ (၃) နောင်လည်း ပြုလတ္တံ့. ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို အကြောင်းပြု၍ သုံးပါး။ (၄) ငါ၏ အဆွေခင်ပွန်း၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးလေပြီ။ (၅) ပြုဆဲ။ (၆) ပြုလတ္တံ့. ဟူ၍ အဆွေ

၁။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီ

၂။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ခင်ပွန်းကို အကြောင်းပြု၍သုံးပါ။ (၇) ငါ၏ ရန်သူ၏ အကျိုးစီးပွားကို ပြုဖူးလေပြီ။ (၈) ပြုဆဲ။ (၉) ပြုလတ္တံ့ဟူ၍ ရန်သူကို အကြောင်းပြု၍ သုံးပါ။

ယောက်ျားတို့၏ မာယာ ၉ ပါး။ ။ (၁) အမျိုး၏ဂုဏ်ကို ပြတတ်ခြင်း။ (၂) ပညာ၏ ဂုဏ်ကို ပြတတ်ခြင်း။ (၃) ပစ္စည်း၏ဂုဏ်ကို ပြတတ်ခြင်း။ (၄) ဝမ်းသာဝမ်းနည်း ပြုတတ်ခြင်း။ (၅) အစဉ်မပြတ်နောက်ယောင်ခံခြင်း။ (၆) အစားအသောက် လက်ဆောင်များပေးကမ်းခြင်း။ (၇) မြှောက်ပင့်ချီးမွမ်းတတ်ခြင်း။ (၈) အဝတ်အစား ပြောင်းလဲတတ်ခြင်း။ (၉) ကိုယ်ကာယ တောင့်တင်းကျန်းမာခြင်းကို ပြတတ်ခြင်း။

ရသ ၉ ပါး[၁]။ ။ (၁) သိင်္ဂါရရသ= ချစ်ခင်ခြင်း။ (၂) ဟာသရသ= ရယ်ရွှင်ခြင်း။ (၃) ကရုဏာရသ= သနားကြင်နာခြင်း။ (၄) ရုဒ္ဒရသ= ကြမ်းကြုတ်ခက်ထန်ခြင်း။ (၅) ဝီရရသ= ရဲရင့်ခြင်း။ (၆) ဘယာနကရသ= ကြောက်ရွံ့ခြင်း။ (၇) ဝိဘစ္ဆရသ= စက်ဆုတ်ခြင်း။ (၈) အဗ္ဘုတရသ= အံ့သြခြင်း။ (၉) သန္တရသ= ငြိမ်းအေးခြင်း။ (မိဘ၏ အချစ်ဟူသော ဝစ္ဆလျ'ဝစ္ဆလ' ရသကို ထည့်၍ ရသဆယ်ပါးဟုလည်း ဆိုသည်။)

ရွှေမျိုး ၉ ပါး။ ။ (၁) သာတကုမ္ဘ။ (၂) နိတုံ။ (၃) ဇမ္ဗူရာဇ်။ (၄) ကာလီ။ (၅) မဂ္ဂဋ္ဌ။ (၆) မာရိတ။ (၇) ဒသဝိဒ္ဓ။ (၈) ယုတ္တက။ (၉) သြက္ကရုပ္ပန္န။

လူ့နက္ခတ် ၉ ပါး။ ။ (၁) ဘရဏီ= နက္ခတ် ၂ လုံး။ (၂) ပြုပ္ပာသဋ်= နက္ခတ် ၄ လုံး။ (၃) ပြုပ္ပာပရပိုဒ်= နက္ခတ် ၆ လုံး။ (၄) ဥတ္တရာဘရဂုဏီ= နက္ခတ် ၁၁ လုံး။ (၅) ဥတ္တရာ သဠ်= နက္ခတ် ၁၂ လုံး။ (၄)အဒြ= နက္ခတ် ၂၁ လုံး။ (၇)ရောဟနီ= နက္ခတ် ၂၅ လုံး။ (၈) ဘရဏီ= နက္ခတ် ၂၆ လုံး။ (၉)ဥတ္တရာပရပိုဒ်= နက္ခတ် ၂၀ လုံး။

လောကုတ္တရား တရား ၉ ပါး။ ။ မဂ် ၄+ဖိုလ် ၄+နိဗ္ဗာန် ၁= ပေါင်းသော် ၉ ပါးရ၏။

ဝါကျဒေါသ ၉ ပါး။ ။ (၁) ဧကတ္တဒေါသ= ဝါကျတို့တွင် အကျိုးမရှိဘဲ သဒ္ဒါအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း အထပ်ထပ်ဆိုခြင်း ပုနရုတ္တိ ဒေါသ လည်းခေါ်၏။ (၂) ဘဂ္ဂရီတိဒေါသ= ဆိုအံ့သောငှာ အားထုတ်သောစကား အစဉ်ပျက်ခြင်း။ (၃) ဗျာကိဏ္ဏဒေါသ= ကမောက်ကမ ရောပြွမ်းရှုပ်ထွေးအောင်ဆိုခြင်း။ (၄) ဂါမ္မဒေါသ= ဝါကျ၌ ရိုင်းပျစွာသော စကားနှင့် သုံးစွဲစပ်ဆိုခြင်း။ (၅) ယတိဟီနဒေါသ= ဖြတ်၍ ရွတ်ဖတ်သင့်သည့်၌ မဖြတ်ရအောင် စီကုံးခြင်း။ (၆) ကမစ္စုကဒေါသ= ထုံးစံအတိုင်း အစဉ်ပျက်ခြင်း။ (၇) အတိဝုတ္တဒေါသ= မထိုက်မတန် အလွန်အကျူး ချီးမွမ်းခြင်း။ (၈) အပေတတ္ထဒေါသ= ဝါကျ၌ အဓိပ္ပာယ် မကောက်နိုင်အောင် တောင်ဆိုမြောက်ဆို စပ်ဆိုခြင်း။ (၉) သဗန္ဓဖရုသဒေါသ= ကြမ်းတမ်းသော အက္ခရာ အများအပြားနှင့် ရေးသားခြင်း။

ဝါကျဒေါသ ပရိဟာရ် ၉ ပါး။ ။ (၁) ဧကတ္ထပရိဟာရ်။ (၂) ဘဂ္ဂရီတပရိဟာရ်။ (၃) ဗျာကိဏ္ဏပရိဟာရ်။ (၄) ဂါမ္မပရိဟာရ်။ (၅) ယတိဟီနပရိဟာရ်။ (၆) ကမစ္စုတ

၁။ အလင်္ကာနိဿယ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ပရိဟာရ်။ (၇) အတိဝုတ္တပရိဟာရ်။ (၈) အပေတတ္တပရိဟာရ်။ (၉) ဗန္ဓဖရုသပရိဟာရ်။

ဝင် ၉ ဝင်။ ။ (၁) ဗုဒ္ဓဝင်= ဘုရားအစဉ်အဆက်ကို ပြသောကျမ်း။ (၂) မဟာဝင်= ဆွေတော်မျိုးတော် အစဉ်အဆက်ကို ပြသောကျမ်း။ (၃) ရာဇဝင်= မင်းအစဉ်အဆက်ကို ပြသောကျမ်း။ (၄) အနာဂတဝင်= လာလတ္တံ့သော ဘုရားအစဉ်အဆက်ကို ပြသောကျမ်း။ (၅) ဒါဌာဓာတုဝင်= ဘုရား၏ ဓာတ်တော်တို့၏ အစဉ်အဆက်ကို ပြသောကျမ်း။ (၆) ဒီပဝင်= ကျွန်းကြီးတို့၏ အစဉ်အဆက်ကို ပြသောကျမ်း။ (၇) ထူပဝင်= စေတီပုထိုးတို့၏ အစဉ်အဆက်ကို ပြသောကျမ်း။ (၈) ဗောဓိဝင်= မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူရာ ဗောဓိပင်အကြောင်းကို ပြသောကျမ်း။ (၉) သာသနာဝင်= သာသနာတော် အစဉ်အဆက်ကို ပြသောကျမ်း။

သပိတ်အိတ်လှူသော အကျိုး၉ ပါး။ ။ (၁) မြင့်မြတ်သောအမျိုး၌ဖြစ်ခြင်း။ (၂) စည်းစိမ်ချမ်းသာ ရှိခြင်း။ (၃) ခပ်သိမ်းသောသူတို့ ရှိသေခြင်း။ (၄) ကျော်စောခြင်း။ (၅) များသော ကျီတို့ကိုရခြင်း။ (၆) များသောတိုက်တာတို့ကို ရခြင်း။ (၇) အထူးထူးသော အိတ်တို့ကိုရခြင်း။ (၈) များသော ပူတာတံတင်းတို့ကိုရခြင်း။ (၉) များသော အသုံးအဆောင်တို့ကိုရခြင်း

သီးကြီး ၉ ပါး။ ။ (၁) ထန်းသီး။ (၂) အုန်းသီး။ (၃) ပိန္နဲသီး။ (၄) တောင်ပိန္နဲသီး။ (၅) ဘူးသီး။ (၆) ဖရုံသီး။ (၇) သခွားဆက်သီး။ (၈) သခွားပြေတ်သီး။ (၉) သခွားငကြောင်သီး။

သောကြာဂြိုဟ်ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၉ ပါး။ ။ (၁) ဘဂ္ဂဝ။ (၂) ဒေဝမန္တ။ (၃) ဒဝ္ဗချက္ခ။ (၄) ပုရောဟိတ။ (၅) ဥသန။ (၆) ဘဂ္ဂဝ။ (၇) သုတ္တ။ (၈) ဘဂု။ (၉) ဒေဝဂုရု။

သံဃာတော်ဂုဏ် ၉ ပါး။ ။ (၁) သုပ္ပဋိပန္နော= သိက္ခာကျင့်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာကျင့်တော်မူသောဂုဏ်။ (၂) ဥဇုပ္ပဋိပန္နော= သိက္ခာကျင့်ဝတ်တို့ကို ဖြောင့်မတ်စွာကျင့်သောဂုဏ်။ (၃) ဉာယပ္ပဋိပန္နော= နိဗ္ဗာန်၏အကျိုးငှာ ကျင့်တော်မူသောဂုဏ်။ (၄) သာမိစိပ္ပဋိပန္နော= အရိုအသေပြုထိုက်အောင် သိက္ခာတို့ကို ရိုသေသောဂုဏ်။ (၅) အာဟုနေယျော= အဝေးမှဆောင်၍ သီလဝန္တတို့အား လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ခံတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။ (၆) ပါဟုနေယျော= ချစ်နှစ်လိုအပ်သော ဧည့်သည်တို့အဖို့ စီရင်ထားသော မြတ်သောအလှူကို ခံတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။ (၇) ဒက္ခိဏေယျော= တမလွန်လောကကို ယုံကြည်၍ ပေးအပ်သော မြတ်သောအလှူကို ခံတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။ (၈) အဉ္ဇလီ ကရဏီယော= ကောင်းမှုကို အလိုရှိသူတို့ လက်အုပ်ချီ၍ ရှိခိုးခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူသောဂုဏ်။ (၉) အနုတ္တရံပုညက္ခေတ္တံ= ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့တို့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်သောဂုဏ်။

အဓောမုခ နက္ခတ် ၉ ပါး၊ (အဓောမုခ= အောက်သို့မျက်နှာမူသော)။ ။ (၁) မူလ။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၂) အသာလိသ။ (၃) ကြတ္တိကာ။ (၄) ဝိသာခါ။ (၅)ဘရဏီ။ (၆) မာဃ။ (၇) ပြုဗ္ဗာသဠ်။ (၈) ပြုဗ္ဗာပရပိုဒ်။ (၉) ပြုဗ္ဗာဘရဂုဏ္ဏီ။

အမြုတေ ၉ ပါး။ ။(၁) ရဇတ မုတ္တာအမြုတေ= ငွေအဆင်းကဲ့သို့ ဖြူသော အရောင်ရှိ၏၊ စားကောင်းသောက်ဖွယ်ကျေးဇူးပြု၏။ (၂) သုဝဏ္ဏ မုတ္တာအမြုတေ= ရွှေနီအဆင်းကဲ့သို့ နီသော အရောင်ရှိ၏၊ နှစ်သက်ဖွယ်အဆင်းသဏ္ဍာန် ကျေးဇူးပြု၏။ (၃) ဂံသမုတ္တာ အမြုတေ= ကြေးနီ မရမ်းစေ့အဆင်းကဲ့သို့ နီသောအရောင်ရှိ၏၊ ကြောက်လန့်ဖွယ်သောအသံကို ကျေးဇူးပြု၏။ (၄) လောဟိတမုတ္တာ အမြုတေ၏ အောင်မည်းညိုပွင့်ကဲ့သို့ အဆင်းအရောင်ရှိ၏၊ အခြွေအရံ ကျေးဇူးပြု၏။ (၅) နီလမုတ္တာအမြုတေ= ညိုမောင်းသော အဆင်းအရောင်ရှိ၏၊ အဝတ်ပုဆိုးကို ကျေးဇူးပြု၏။ (၆) ပီတမုတ္တာ အမြုတေ= မြသားမြရည် အဆင်းကဲ့သို့ စိမ်းသောအရောင်ရှိ၏၊ ဥယျာဉ် သစ်သီးသစ်ပွင့်တို့ကို ကျေးဇူးပြု၏။ (၇) ကာဠမုတ္တာ အမြုတေ= မင်သွေးကဲ့သို့ နက်သောအရောင်ရှိ၏၊ ရှိန်းဆာယာ ကွယ်ကာ စေတတ်ခြင်းဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏။ (၈) ပဘာဿရ မုတ္တာ အမြုတေ= အနီ အဝါ အပြာ အစိမ်း အဖြူ အမောင်းခြောက်သွယ်သော အရောင်ရှိ၏၊ အထူးထူးသော နာနာရုပ်တို့ကို ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း ကွယ်ပျောက်စေခြင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ် အသံသာယာခြင်း၊ ရန်သူကို အောင်ခြင်း၊ ဘီလူး သစ် ကျား မြွေအဆိပ်မျိုးသင့်သော အောက်များကို ပယ်ရှားခြင်း ကျေးဇူးပြု၏။ (၉) ဝိယောဇနမုတ္တာ အမြုတေ= နဝရတ်ကိုးပါးအဆင်းကဲ့သို့ ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် တစ်ခဲနက် ဝင်းဝင်းပြောင်ပြောင် ဆီမီးရောင် ထွန်းပခြင်းရှိ၏။ ကောင်းကင်ပျံခြင်း၊ မြေလျှိုးခြင်း၊ လူတို့နှစ်သက်ခြင်း၊ ရန်သူအပေါင်း ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ အထူးထူးသော နာနာရုပ်တို့ကို ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း၊ သေနတ် သစ်ချွန် ဓား လှံ လက်နက် မစူးရှနိုင်ခြင်း၊ ခွန်အားကြီးခြင်း၊ ရွှေငွေရတနာတို့နှင့်တကွ အသုံးအဆောင်မျိုး ဟူသမျှကို အကျိုးပြုစေတတ်၏။

အသက်တစ်ရာကျော်နေရသော အရိယာ ၉ ယောက်။ ။(၁) ဝိသာခါ။ (၂) ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏား။ (၃) ဗြဟ္မာယုပုဏ္ဏား။ (၄) သေလပုဏ္ဏား။ (၅) အရှင်အာနန္ဒာ။ (၆) အရှင်ကဿပ။ (၇) အရှင် အနုရုဒ္ဓါ။ (၈) ဗာဝရီပုဏ္ဏား။ (၉) အရှင်ဗာကုလ။

အာဋ္ဌာဝကဘီလူး၏ လက်နက်ကြီး ၉ ပါး။ ။(၁) လေ။ (၂) မိုး။ (၃) ရေ။ (၄) မိုး။ (၅) သဲ။ (၆) ညွန်။ (၇) ပုဆိုး။ (၈) နတ်စက်။ (၉) ဘွဲ့ဖြူ။

အင်္ဂါဂြိုဟ်ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၉ ပါး။ ။(၁) အင်္ဂါရက။ (၂) ကုဇ။ (၃) ဘောမ။ (၄) လောဟိတင်္ဂ။ (၅) မဟိသုတ။ (၆) အာရ။ (၇) ဇဂတိသုတ။ (၈) ဝက်ိဳ။ (၉) ကြူရက္ခ။

အတ္တဒိဋ္ဌိကို ဖျက်ဆီးသောဉာဏ် ၉ ပါး။ ။(၁) နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်။ (၂) ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်။ (၃) အနိစ္စဉာဏ်။ (၄) ဒုက္ခဉာဏ်။ (၅) အနတ္တဉာဏ်။ (၆) နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်။ (၇) မဂ်ဉာဏ်။ (၈) ဖိုလ်ဉာဏ်။ (၉) ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တပ်မတော်ဖွဲ့နည်း ၉ ရပ်။ ။ (၁) ပတ္တိတပ်= ရထားတစ်ဆောင်၊ ဆင်ပြောင်တစ်စီး၊ မြင်းသုံးစီးနှင့်၊ ရဲကြီးငါးယောက်၊ နန်းစဉ်လျှောက်ဖြင့်၊ ထိုလောက်စစ်သည်၊ ပတ္တိမည်၊ (၂) သေနာမုခတပ်= ထိုသည်ပတ္တိ၊ သုံးပြန်ရှိက၊ ခေါ်ဘိသညာ၊ သေနာမုခ။ (၃) ဂုမ္ဗတပ်= ထိုမုခအား၊ သုံးခုပွားသော်၊ မည်ငြားဂုမ္ဗ။ (၄) ဂဏတပ်= ဂုမ္ဗမြောက်သုံး၊ ခေါ်ထုံးဂဏ၊ (၅) ဝါဟိနီတပ်= ဂဏသုံးလီ၊ ဝါဟိနီတည့်။ (၆) ပုတနာတပ်= ဝါဟိနီစစ်၊ သုံးပြန်ဖြစ်က၊ တွင်လစ်ပုတန။ (၇) စမူတပ်= ပုတနာဟူ၊ သုံးဆယူသော်၊ စမူမည်ငြား။ (၈) အဏိကီနီတပ်= စမူအားလျှင်၊ မြှောက်ပွားကြို၊ အဏိကီနီ။ (၉) ခေါဘဏီတပ်= ယင်းဆယ်လီဖြင့် ခေါဘဏီစစ် ၉ ဆင့်ဖြစ်၏။

ဒေဝီ ၉ ပါး (တစ်နည်း)[၁]။ ။ (၁) မာတာဒေဝီ။ (၂) ဣရဋ္ဌသီ။ (၃) ဣရဋ္ဌတီ။ (၄) မဏိမေခလ။ (၅) သူရဿတီ။ (၆) မာယာဒေဝီ။ (၇) ဇဂြီဒေဝီ။ (၈) ဗြာဂြီဒေဝီ။ (၉) ဇာရဝတီ။

နှုတ်မလုံသူမျိုး ၉ ယောက်။ ။ (၁) ရာဂစရိတ= ရာဂထူပြောသူ။ (၂) ဒေါသစရိတ= ဒေါသကြီးသူ။ (၃) မောဟစရိတ= တွေဝေထိုင်းမှိုင်းသူ။ (၄) ဘီရုက= ကြောက်တတ်သူ၊ သတ္တိနည်းသူ။ (၅) အာမိသဂရုတ= လာဘ်လာဘ တပ်မက်သူ။ (၆) ဣတ္ထိ= မိန်းမ။ (၇) သောဏ္ဍ= သေသောက်ကြူးယစ်ထုပ်။ (၈) ပဏ္ဍက= ပဏ္ဍုက်။ (၉) ဒါရက= ကလေးသူငယ်။

နို့ထိန်းအင်္ဂါ ၉ ပါး[၂]။ ။ (၁) မမြင့်လွန်း။ (၂) မနိမ့်လွန်း။ (၃) မကြုံလွန်း။ (၄) မဆူလွန်း။ (၅) မမည်းလွန်း။ (၆) မဖြူလွန်း။ (၇) ရင်သား မရှည်လွန်း။ (၈) မတိုလွန်း။ (၉) ချောင်းဆိုးပန်းနာ မရှိသူ ဖြစ်စေရမည်ဟူ၏။

မာန်တက်ခြင်း ၉ ပါး[၃]။ ။ (၁) ဇာတိမဒ= ဇာတ်ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၂) ဂေါတ္တမဒ= မျိုးနွယ်ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၃) သိပ္ပမဒ= အတတ်ပညာကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၄) အာရောဂျဒ= အနာရောဂါကင်းမှုကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၅) ယောဗ္ဗမဒ= အရွယ်နုပျိုခြင်းကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၆) ဇီဝိတမဒ= အသက်ရှည်ခြင်းကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၇) ဝဏ္ဏရူပမဒ= အဆင်းလှခြင်းကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၈) သောဘဂ္ဂမဒ= ဘောဂပေါကြွယ် တင့်တယ်မှုမျိုးကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၉) ပရိဝါရမဒ= ကျော်စောသတင်း ခြံရံများခြင်းကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ ၎င်းမာန်တက်ခြင်းတို့ကို ရှောင်ရှားရမည်ဟု ဘုရားရှင် ဟောကြားဆုံးမတော်မူသည်။

မိစ္ဆာဝိတက်မျိုး ၉ ပါး။ ။ (၁) ကာမဝိတက်= ကာမဂုဏ်၌ ကြံစည်မွေ့လျော်ခြင်း။ (၂) ဉာတိဝိတက်= ဆွေမျိုးအတွက် ကြံစည်မှုမျိုး။ (၃) ဇနပဒဝိတက်= တိုင်းပြည်ဇနပုဒ်အတွက် ကြံစည်ချက်များ။ (၄) အမရဏဝိတက်= မအိုမနာ မသေလိုခြင်း။ (၅) အနဝညတဝိတက်= မထီမဲ့ပြုရန် ကြံစည်ခြင်း။ (၆) လာဘဝိတက်= လာဘ်

၁။ လောကီကျမ်း

၂။ ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာ

၃။ အကျယ်ဣတိဝုတ္တက(ပါဠိ) ၂၇၀၊ (ဋ္ဌ) ၃၂၅ နှင့် နဝင်္ဂုတ္တရ(ပါဠိ)

www.burmeseclassic.com

ပစ္စည်းရေး၌ ကြံစည်ခြင်း။ (၇) သက္ကာယဝိတက်= ခွဲလမ်းမှု တပ်နှစ်သက်မှု၌ ကြံစည်ခြင်း။ (၈) ကိတ္တိဝိတက်= ကျော်စောလိုမှု၌ ကြံစည်ခြင်း။ (၉) ဂေဟာသိတဝိတက်= အိုးအိမ်ကိုမှီ၍ ကြံစည်ခြင်းမျိုး။

မိန်းမတို့၏ အပြစ် ၉ ပါး[၁]။ ။(၁) အသုစိ= မစင်ကြယ်ခြင်း။ (၂) ဒုဂန္ဓ= မကောင်းသော အနံ့ရှိခြင်း။ (၃) သဘီရု= အအိပ်ကြီးခြင်း။ (၄) သပဋိဘယ= ကြောက်လန့်တတ်ခြင်း။ (၅) ကောခနေ= အမျက်ထွက်လွယ်ခြင်း။ (၆) ဥပနာဟ= ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်ခြင်း။ (၇) သောရဝိသ= ရာဂထူထပ်ခြင်း။ (၈) ဒုဇိဝှ= လျှာနှစ်ခွရှိခြင်း။ (၉) မိတ္တဒုဗ္ဘိ= မိတ်ပျက်လွယ်တတ်ခြင်း။

ရှမ်း ၉ ဆက်၊ ၉ စော်ဘွား။ ။(၁) မိုးကောင်းစော်ဘွား။ (၂) မိုးညှင်းစော်ဘွား။ (၃) သောင်သွတ်စော်ဘွား။ (၄) မိုးမိတ်စော်ဘွား။ (၅) မိုးနဲစော်ဘွား။ (၆) သိန္နီစော်ဘွား။ (၇) မိုင်းပဲစော်ဘွား။ (၈) ညောင်ရွှေစော်ဘွား။ (၉) သီပေါစော်ဘွား။

လယ်တွင်း ၉ ခရိုင်။ ။(၁) စောလုမြို့နယ်။ (၂) ပင်လယ်နက်။ (၃) မြစ်သားနယ်။ (၄) ပျဉ်းမနားနယ် တို့ဖြစ် ဇော်ဂျီမြစ်၏ မီရာ။ (၅) မြောင်လုနယ်။ (၆) မြင်းခုံတိုင်နယ်။ (၇) မက္ခရာနယ်။ (၈) ပန်နယ်။ (၉) မြင်စိုင်းမြို့နယ်ခရိုင်။

သူတစ်ပါးအား မပြောအပ်သော အကြောင်းအရာ ၉ ပါး။ ။(၁) အာယု= မိမိနေရအံ့သော အသက်အပိုင်းအခြား။ (၂) ဝိတ္တ= မိမိပိုင် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာဟူသမျှ။ (၃) ဂေဟဆိဒ္ဓ= မိမိ၏ အိမ်၌ မလုံခြုံသောနေရာနှင့် အပြစ်အနာအဆာ ဟူသမျှ။ (၄) မန္တ= လျှို့ဝှက်အပ်သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ။ (၅) မေထုန်= ကိုယ့်မယားအား သံဝါသမှုစပ်ယှက်ပုံ၊ ပြုပုံနည်းနှင့် ပြုသောနေရာဌာန။ (၆) ဘေသဇ္ဇနယ= ခက်ခဲစွာ ဖော်စပ်အပ်သော ဆေးစွမ်းကောင်းများ။ (၇) တပ= မိမိ၏ ခြိုးခြံစွာသော အကျင့်။ (၈) ဒါန= လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း။ (၉) အပမာဏ= မိမိအား သူတစ်ပါးတို့က ပမာမထား မလေးစားပုံ အခြင်းအရာ။

၁၀ပါးစု

ကထာဝတ္ထုကျင့် ၁၀ ခု။ ။(၁) အနဘိစ္ဆာကထာ= အလိုနည်းခြင်းနှင့် စပ်သည်ကို ပြောဟောခြင်း။ (၂) သန္တုဋ္ဌိကထာ=ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းနှင့် စပ်သည်ကို ပြောဟောခြင်း။ (၃) ဝိဝေကကထာ= ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းနှင့် စပ်သည်ကို ပြောဟောခြင်း။ (၄) အသံသဂ္ဂကထာ= ဒဿနသံသဂ္ဂ သဝနသံသဂ္ဂ ကာယသံသဂ္ဂ စသည်တို့နှင့် မစပ်သည်ကို ပြောဟောခြင်း။ (၅) ဒါနကထာ= အလှူဒါနကထာကို ပြောဟောခြင်း။ (၆) သီလကထာ= သီလသီတင်းနှင့် စပ်သည်ကို ပြောဟောခြင်း။ (၇) သမာဓိကထာ= တည်ကြည်ခြင်း စကားကောင်းခြင်းကို ပြောဟောခြင်း။ (၈) ပညာကထာ= ပညာနှင့်စပ်သည်

၁။ နဝင်္ဂုတ္တရ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကိုပြောဟောခြင်း။ (၉) ဝိမုတ္တိကထာ= ဖိုလ်လေးပါးနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောခြင်း။ (၁၀) ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနကထာ= ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်နှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဟောခြင်း။

ကသိဏ်း ၁၀ ပါး။ ။(၁) ပထဝီကသိဏ်း= မြေကြီးကိုရှုသောကသိဏ်း။ (၂) အာပေါကသိဏ်း= ရေကိုရှုသောကသိဏ်း။ (၃) တေဇောကသိဏ်း= မီးကိုရှုသောကသိဏ်း။ (၄) ဝါယောကသိဏ်း= လေကိုရှုသော ကသိဏ်း။ (၅) နီလကသိဏ်း= ညိုသောအဆင်းကိုရှုသော ကသိဏ်း။ (၆) ပီတကသိဏ်း= ရွှေသောအဆင်းကို ရှုသောကသိဏ်း။ (၇) လောဟိတကသိဏ်း= နီသောအဆင်းကိုရှုသော ကသိဏ်း။ (၈) ဩဒါတကသိဏ်း= ဖြူသောအဆင်းကိုရှုသော ကသိဏ်း။ (၉) အာကာသကသိဏ်း= ကောင်းကင်ကိုရှုသောကသိဏ်း။ (၁၀) အာလောက ကသိဏ်း= နံရံပေါက် စသည်တို့၌ထင်သော အရောင်အလင်းကိုရှုသော ကသိဏ်း။

ကိလေသာ ၁၀ ပါး။ ။(၁) လောဘ= တပ်မက်ခြင်း။ (၂) ဒေါသ= အမျက်ထွက်ခြင်း။ (၃) မောဟ= တွေဝေမိုက်မဲခြင်း။ (၄) မာန= ထောင်လွှားခြင်း။ (၅) ဒိဋ္ဌိ= အယူမှားခြင်း။ (၆) ဝိစိကိစ္ဆာ= ရှစ်ပါးသောတရား၌ ယုံမှားခြင်း။ (၇) ထိန= စိတ်၏မခန့်ခြင်း။ (၈) ဥဒ္ဓစ္စ= စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ခြင်း။ (၉) အဟိရိက= မကောင်းမှုမှမရှက်ခြင်း။ (၁၀) အနောတ္တပ္ပ= မကောင်းမှုမှ မထိတ်လန့်ခြင်း။

ကုသလမဟာဘုမိကစေ္တ (ကုသိုလ်မှုအားထုတ်စဉ်ဖြစ်သောအရာ) ၁၀ ပါး။ ။(၁) သဒ္ဓါ= စိတ်၏ သန့်ရှင်း ကြည်လင်ခြင်း။ (၂) အပ္ပမာဒ= မမေ့မလျော့ရှိခြင်း။ (၃) ပဿဒ္ဓိ= စိတ်၏ ပေါ့ပါးငြိမ်း။ (၄) ဥပေက္ခာ= မျှတခြင်း (မစွဲလမ်းခြင်း)။ (၅) ဟိရီ= မိမိ မကောင်းမှုလုပ်ရန်ရှက်ခြင်း။ (၆) ဩတ္တပ္ပ= မိမိမကောင်းမှုလုပ်ရန် ကြောက်ခြင်း။ (၇) အလောဘ= စွန့်လွှတ်ခြင်း။ (၈) အဒေါသ= မေတ္တာရှိခြင်း။ (၉) အဟိံသာ= မညှဉ်းဆဲခြင်း။ (၁၀) ဝီရိယ= လုံ့လစိုက်ခြင်း။

ကျေးစူးရှင် ၁၀ ပါး။ ။(၁) ခင်ပွန်းကြီးဆယ်ပါးပင် ဖြစ်သည်။

ကျေးစူးရှင်ဆယ်ပါးကို ပူဇော်ရိုသေသူတို့၏ အကျိုး ၁၀ ပါး။ ။(၁) တစ်ပါးရွာသို့သွားလျှင် အစားအစာမရှားပါးခြင်း။ (၂) ရောက်ရာအရပ်၌ အပူဇော်ခံရခြင်း။ (၃) ရန်သူမျိုးငါးပါးကမနှိပ်စက်ခြင်း။ (၄) မျက်နှာမြင်က ချစ်ခင်သူပေါများခြင်း။ (၅) ပွဲအလယ်၌ ရဲဂုဏ်ရှိခြင်း။ (၆) မိမိ၏ ကျေးဇူးသတင်း ပျံ့လွင့်ခြင်း။ (၇) အခြံအရံအမြဲမပြတ်ရှိခြင်း။ (၈) ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား ပေါများလျက် စပါးသီးနှံ မပျက်မစီးခြင်း။ (၉) တောင်စောက် ချောက်ကမ်း၌ ကျသော်လည်း တည်ရာရနိုင်ခြင်း။ (၁၀) သားသမီးနှင့်တကွ အခြေအမြစ်ကြီးကျယ်ခြင်း။

ကျေးစူးရှင်ဆယ်ပါးကို ပစ်မှားသူတို့၏ အပြစ် ၁၀ ပါး။ ။(၁) ကြီးမားသောဝေဒနာမျိုးကို ခံစားရတတ်ခြင်း။ (၂) စည်းစိမ်လျော့ပါးတတ်ခြင်း။ (၃) နေအိမ်မီးလောင်တတ်ခြင်း။ (၄) ကျိုးပျက်သောအင်္ဂါနှင့် သက်တမ်းကုန်ရခြင်း။ (၅)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

နူနာရောဂါ စွဲကပ်တတ်ခြင်း။ (၆) စိတ်ဖောက်ပြန်သော သူရူးဖြစ်တတ်ခြင်း။ (၇) မင်းဘေးမင်းဒဏ် ကျရောက်တတ်ခြင်း။ (၈) သူတစ်ပါး၏ အစွပ်အစွဲ ခံရတတ်ခြင်း။ (၉) မျိုးဆွေတို့နှင့် ကွဲပြားရတတ်ခြင်း။ (၁၀) ရွှေ ငွေ ကျွဲ နွား ပျက်ပြားတတ်ခြင်း။

ကြေးသံ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) စည်းစုတ်။ (၂) ခွက်ခွင်း။ (၃) ကြေးနင်း။ (၄) မောင်း။ (၅) ခေါင်းလောင်း။ (၆) ကြေးစည်။ (၇) နရည်းဇရာ။ (၈) ဆည်းလည်း။ (၉) ကြေးပတ်။ (၁၀) အိုးစည်။

ခင်ပွန်းကြီး ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဗုဒ္ဓ= ဘုရား။ (၂) ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ= အသီးအခြားဖြစ်သော ဘုရားငယ်။ (၃) အရဟာ= ရဟန္တာ။ (၄) အဂ္ဂသာဝက= မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကြီး။ (၅) မာတာ= အမိ။ (၆) ပိတာ= အဘ။ (၇) ဂုရု= အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဆရာ။ (၈) သတ္ထာ= ဆုံးမသော ဆရာ။ (၉) ဓမ္မဒေသကာ= တရားဟောပြသူ။ (၁၀) ဒါယကာ= ပေးကမ်းသောသူ။

ဂုဏ် ၁၀ ပါး(အလင်္ကာ)။ ။ (၁) ပသာဒဂုဏ်ဆိုသည်ကား= စကားအစပ်နီး၍ သိလွယ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသဖြင့် ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသောဂုဏ်။ (၂) ဩဇဂုဏ်ဆိုသည်ကား= က= ဝိဘတ် အဆုံးမထင်ခြင်း။ ခ= အကျယ်ကို အကျဉ်း။ ဂ= အကျဉ်းကို အကျယ် ရေးစပ်သောဂုဏ်။ (၃) မဓုရတာဂုဏ်ဆိုသည်ကား= က= အသံတူပုဒ်ချင်းနီးသော ပဒါသတ္တိ။ ခ= အက္ခရာတူ အထပ်ထပ်ဆိုသော အနုပ္ပာသအားဖြင့် နား၏တန်ဆာ ချိုသာ နာဖွယ်ရှိသောဂုဏ်။ (၄) သမတာဂုဏ်= က= လျော့သောအသံဖြင့် ရွတ်ဖတ်ရသော က,ဂ,ဃ,င,စ,ဇ,ည,ဋ္ဌ,ဍ,ဏ,တ,ဒ,န,ပ,ဗ မ,ယ,ရ,လ,ဝ,သ,ဟ,ဠ,အ ဟူသော သိထိလအက္ခရာ ၂၃ လုံးတို့ဖြင့် စီကုံးခြင်း။ ခ= ဆိုခဲ့ပြီးသော ပြင်းပြင်းရွတ်ဖတ်ရသော ခ,ဃ,ဆ,ဈ,ဎ,ထ,ဓ,ဖ,ဘ ဟူသော ဓနိတအက္ခရာ ၁၀ လုံးတို့နှင့် အမျှရောစ၍ စီကုံးခြင်း။ (၅) သုခုမာလတာဂုဏ်= သိထိလအက္ခရာများ၍ ဓနိတအက္ခရာ နည်းသဖြင့် ရွတ်ဆိုဖို့ရာ လွယ်ကူလျက် ယဉ်ကျေးသော အစပ်အဟပ်များ။ (၆) သိလေသဂုဏ်= ဓနိတအက္ခရာမျိုးကို မကင်းစေဘဲ ချောမော ပြေပြစ်သော ပုဒ်ချင်းနီးကပ်၍ ပမာပမည်း ဟပ်လျက် စပ်ခြင်း။ (၇) ဥဒါရတာဂုဏ်= က= လွန်ကဲသောဂုဏ်ထက် အထူးလွန်ကဲသော ဂုဏ်ကိုပြခြင်း။ ခ= ချီးမွမ်းအပ်သောဂုဏ်တို့ဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာပြခြင်း။ (၈) ကန္တိဂုဏ်= ကြီးကျယ်သော စကားဖြစ်သော်လည်း အပြောကြီးသည်ဟု ဆိုဖွယ်ရာ မရှိဘဲ နှစ်သက်ဖွယ်ရာစီကုံးခြင်း။ (၉) အတ္ထဗျတ္တိဂုဏ်= က= တခြားသဒ္ဒါ ခ= တခြားအနက်ကိုမဆောင်ရဘဲ အနက်အဓိပ္ပာယ်မျိုးပါရှိအောင်စပ်ခြင်း။ (၁၀) သမာဓိဂုဏ်= လောကီထုံးစံအတိုင်း တိုက်ရိုက်မှုချမဟုတ်ဘဲတင်စားသော ဥပစာ စကားဖြင့် ရေးသားစီကုံးခြင်း။

စကားအရာအင်္ဂါ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ကာလဝါဒီ= ပြောချိန် ပြောခွင့်သင့်မှ ပြောဆိုခြင်း။

www.burmeseclassic.com

(၂) ဘူတဝါဒီ= ဟုတ်မှန်သောစကားကိုသာ ပြောဆိုခြင်း။ (၃) ဓမ္မဝါဒီ= တရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ပြောဆိုခြင်း။ (၄) အတ္ထဝါဒီ= အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ပြောဆို ခြင်း။ (၅) ပိယဝါဒီ= ချစ်ဖွယ်သော စကားကိုသာ ပြောဆိုခြင်း။ (၆) မိဟိတ ပုဗ္ဗ ဘာဏီ= ပြုံးရွှင်ခြင်းကို ရှေးဦးပြု၍ ပြောဆိုခြင်း။ (၇) မိတဘာဏီ= မပိုမလွန် ချင့်ချိန် ၍ ပြောဆိုခြင်း။ (၈) အတုရိတဝါဒီ= အဆောတလျင် မပြောဆိုခြင်း။ (၉) ပေါရီ= ပြည်ကြီးသူ ပြည်ကြီးသားတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံသို့ လိုက်၍ ပြောဆိုခြင်း။ (မြို့ကြီးသူ မြို့ကြီးသားကို ဆိုလိုသည်)။ (၁၀) ဝိသဒဝါဒီ= သန့်ရှင်း သေချာ အက္ခရာ ဌာန် ကရိဏ်းကျအောင် ပြောဆိုခြင်း။

စနေဂြိုဟ်ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) သောရီ။ (၂) သနေစရ။ (၃) ပင်္ဂု။ (၄) ကောန။ (၅) သူရိယသုတ။ (၆) မန္ဒ။ (၇) အသိတ။ (၈) ဝါတင်္ဂ။ (၉) ဆာယာပုတ္တ။ (၁၀) အသိတမ္ဗရ။

စလွယ်တင်ပုဏ္ဏားတို့၏ အကျင့် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးစောင့်စည်းခြင်း။ (၂) ရာဂမထူခြင်း။ (၃) ကိလေသာငြိမ်းပယ်ခြင်း။ (၄) စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိခြင်း။ (၅) ရောင့်ရဲ ငြိုးခြိနိုင်ခြင်း။ (၆) ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ထားရှိခြင်း။ (၇) ရတနာသုံးပါးကို အမြဲမပြတ် ဆည်းကပ်ခြင်း။ (၈) သည်းခံခြင်း။ (၉) သစ္စာရှိခြင်း။ (၁၀) သနားတတ်ခြင်း။

စာရွတ်ဖတ်ရာတွင် အသံ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ရဿ။ (၂) ဒီဃ။ (၃) ဂရု။ (၄) လဟု။ (၅) ဃောသ။ (၆) အဃောသ။ (၇) သိထိလ။ (၈) ဓနိတ။ (၉) ဌာန်။ (၁၀) ကရိဏ်း။

စာရွတ်ဖတ်ရာ သဒ္ဒါ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဓနိတ= တင်းတင်းရွတ်ရခြင်း။ (၂) သိထိလ = လျော့လျော့ ရွတ်ရခြင်း။ (၃) ဒီဃ= ရှည်ရှည်ဆွဲ၍ရွတ်ရခြင်း။ (၄) ရဿ= တိုတိုရွတ်ရခြင်း။ (၅) ဂရု= လေးလေးရွတ်ရခြင်း။ (၆) လဟု= ပေါ့ပေါ့ရွတ်ရခြင်း။ (၇) သမ္ဗန္ဓ= စပ်၍စပ်၍ရွတ်ရခြင်း။ (၈) ဝ ဝတ္ထိတ= ခြားဖြတ်၍ရွတ်ရခြင်း။ (၉) ဝိမုတ္တ= သံလွှင့်ဖွင့်၍ရွတ်ခြင်း။ (၁၀) နိဂ္ဂဟိတ= နှုတ်ခမ်းကို ပိတ်၍ရွတ်ခြင်း။

စက္ကဝတ္တိကျင့်ဝတ် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) (က) ဒါန= အလှူပေးခြင်း။ (ခ) ဒမ= စက္ခုစသော ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်း။ (ဂ) သံဃမ= ကိုယ်နှုတ်ကို စောင့်စည်းခြင်း။ (၂) ခတ္တိယေသု= အဘိသိတ်ခံလေပြီးသောမင်းတို့အား မြည်း၊ မြင်း၊ အဿဇာနည် စသော ရတနာတို့ကို ပေးခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်း။ (၃) အနုယုတ္တေသု= မိမိထံ၌ နေကုန်သော မင်းမှူးမတ်တို့အား ထိုက်သည့် အားလျော်စွာ ယာဉ် သံလျင်း ပေးခြင်း ဖြင့် နှစ်သက်စေခြင်း။ (၄) ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု= ပုဏ္ဏားတို့အား ထမင်းအဖျော် ပုဆိုးစသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကို သူကြွယ်တို့အား ထမင်း၊ မျိုးစေ့၊ ထွန်တုံး၊ ထွန်သွား၊ နွားလား စသည်တို့ကို ပေးခြင်း။ (၅) နေဂမာဇနပဒေသု= နိဂုံးဇနပုဒ်တို့အား ထမင်း၊ မျိုးစေ့၊ ထွန်တုံး၊ ထွန်သွား၊ ကျွဲနွား တို့ကိုပေးခြင်း။ (၆) သမဏဗြာဟ္မဏေသု=

www.burmeseclassic.com

ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့အား ပရိက္ခရာဖြင့် လှူဒါန်းပူဇော်၍ အရိအသေပြုခြင်း။ (၇) မိဂပက္ခိသု= သားတို့အား လည်းကောင်း၊ ငှက်တို့အား လည်းကောင်း ဘေးမဲ့ပေး သဖြင့် သက်သာရာကိုရစေခြင်း။ (၈) အဓမ္မကာရ ပ္ပဋိက္ခေပ= မတရားသော အမှု အရာတို့ကို မပြုစေခြင်း။ (၉) အဓနာနံ ဝနာနုပ္ပါဒနံ= ဥစ္စာမရှိသူတို့အား ဥစ္စာကိုဖြစ် စေခြင်း။ (၁၀) သမဏဗြာဟ္မဏေ= ရဟန်းပုဏ္ဏား တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉှာပုစ္ဆနံ၊ ကပ်၍ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, သာဝဇ္ဇ, အနဝဇ္ဇ, သေဝိတဗ္ဗ, အသေဝိတဗ္ဗ တရားတို့ကို မေး၍ အကုသိုလ်ကို ပယ်ခြင်း ကုသိုလ်ကို ဆောက်တည်ခြင်း။

စစ်ဆင်နည်း ၁၀ ပါး[၁]။ ။ (၁) မေဃဂတိ= တိမ်တိုက်သွားသကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၂) သပ္ပေါဂတိ= မြွေတွားသကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၃) မဏ္ဍူကဂတိ= ဖားခုန်သကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၄) သီဟဂတိ= ခြင်္သေ့သွားသကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၅) ဗျဂ္ဃဂတိ= ကျားချောင်းသကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၆) မခုတာ= ပျားလပို့ကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၇) ဇာဝါကုရံ= ပိုက်ခံသကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၈) ဇန္တုကာ= ခြပုန်းတက်သကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၉) ဒွိဇဂတိ= ဟင်္သာပျံသကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။ (၁၀) သေလောသိင်္ဂ= ကျောက်တောင်အပြင်ကဲ့သို့ စစ်ဆင်ခြင်း။

စစ်ရှုံးရာသော အကြောင်း ၁၀ ပါး[၂]။ ။ (၁) မင်း အမတ်စသည်တို့ ယစ်ဝသော ကြောင့်လည်းကောင်း။ (၂) ပြည်သူတို့ အနာအဖျားများသောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၃) စစ်သည်သူရဲတို့ နှလုံးပျော့ညံ့သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၄) မင်းမရဲသော ကြောင့်လည်းကောင်း။ (၅) မကောင်းသောအခါ နက္ခတ်ကို ယှဉ်မိသောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၆) သူက ယတြာ မန္တာန် အင်းအိုင် စီရင်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၇) ဆင်မြင်း မကောင်းသောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၈) မင်းနှင့် အမတ် မညီညွတ် သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၉) သူရဲကောင်းမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၁၀) ငတ်မွတ်ရှားပါးသောကြောင့် လည်းကောင်း။

စစ်အောင်ရာ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) တိုင်းပြည်သာယာခြင်း။ (၂) မင်းနှင့် အမတ် သစ္စာ ညီညွတ်ခြင်း။ (၃) သူရဲအပေါင်း တည်ကြည်စွာစွန့်၍ တိုက်ခြင်း။ (၄) လက်နက် အင်အား ဆင်မြင်းများခြင်း။ (၅) အစာရေစာ ပေါများခြင်း။ (၆) မင်းကြီးနှင့် တိုင်းပြည် ဇာတာနံကောင်းခြင်း။ (၇) သူလျှိုကောင်းခြင်း။ (၈) ရန်သူ့တပ်ပျက်ခြင်း။ (၉) ရန်သူ့တိုင်းပြည် ကပ်သုံးပါးတွင် တစ်ပါးပါး ဆိုက်ရောက်ခြင်း။ (၁၀) စစ်သည် တပ်သား မယားများ တရားစောင့်ခြင်း။

စစ်၏ အသံ ၁၀ ပါး[၃]။ ။ (၁) ဆင်သံ။ (၂) မြင်းသံ။ (၃) ရထားသံ။ (၄) ဗိုလ်ခြေသံ။ (၅) သေနတ် အမြောက်သံ။ (၆) တိုက်မောင်းသံ။ (၇) တိုက်စည်သံ။ (၈) တံပိုးမှုတ်သံ။ (၉) မုဒိန်းသံ။ (၁၀) စည်ကြီးသံ။

၁။ သေနင်္ဂဗျူဟာစစ်သမိုင်း ၂။ မဟာရာဇဝင်ကြီး

၃။ သေနင်္ဂဗျူဟာဟစစ်သမိုင်း

www.burmeseclassic.com

စိတ္တမဟာဘူမိတ ဓမ္မ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဝေဒနာ= ခံစားခြင်း။ (၂) သညာ= အမည်နာမ (စွဲမှတ်ခြင်း)။ (၃) စေတနာ= စေ့ဆော်ခြင်း။ (၄) ဆန္ဒ= အလိုရှိခြင်း။ (၅) ဖဿ= အာရုံနှင့် ဣန္ဒြေတို့ ရှေးဦးစွာ ဆက်စပ်ခြင်း။ (၆) ပညာ= အပြားအားဖြင့် သိခြင်း။ (မတိ) (၇) သတိ= အောက်မေ့ခြင်း။ (၈) မနသိကာရ= နှလုံးသွင်းခြင်း။ (၉) အဓိမောက္ခ= ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ (၁၀) သမာဓိ= တည်ကြည်ခြင်း။

ဆေးလှူသော အကျိုး ၁၀ ပါး။ ။ (၁) အသက်ရှည်ခြင်း။ (၂) ခွန်အားကြီးခြင်း။ (၃) အဆင်းလှခြင်း။ (၄) အခြံအရံများခြင်း။ (၅) ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်း။ (၆) စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း။ (၇) ဘေးဥပဒ် အန္တရာယ်မရှိခြင်း။ (၈) စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမရှိခြင်း။ (၉) သူတစ်ပါးတို့ ရိုသေခြင်း။ (၁၀) ချစ်သောသူနှင့် မကွေမကွင်းရခြင်း။

ဆင် ၁၀ မျိုး။ ။ (၁) ကာဠာဝက= လူဆယ်ယောက်ခန့် အားရှိသောဆင်။ (၂) ဂင်္ဂေယျ= ဂင်္ဂါမြစ်၌ ကျက်စားသောဆင်။ (၃) ပဏ္ဍရ= ဖျော့သော ရွှေရောင်ရှိသော ဆင်။ (၄) ပိင်္ဂလ= နီကျင့်ကျင့်အရောင်ရှိသော ဆင်။ (၅) ဂန္ဓ= မွှေးကြိုင်သောဆင်။ (၆) မင်္ဂလ= ကတိုးနံ့ကဲ့သို့ မွှေးသောဆင်။ (၇) ဟေမ= ရွှေရောင်ရှိသောဆင် (၈) ဥပေါသထ= ကောင်းကင်သို့ သွားတတ်သောဆင်။ (၉) တမ္ဗ= ကြေးနီအရောင်ရှိသောဆင်။ (၁၀) ဆဒ္ဒန်= မြင့်မြတ်၍ အားအကြီးဆုံးဆင်၊ အစွယ်ရောင် ခြောက်မျိုးရှိဆင်။

ဆင် ၁၀ ပါး(မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်အဋ္ဌကထာကျမ်းလာ)။ ။ (၁) ဂေါခရိ။ (၂) ကဋ္ဌာပ။ (၃) ဂင်္ဂေယျ။ (၄) အဆင်းလှခြင်း။ (၅) ပဗ္ဗတေယျ။ (၆) မေဟာဝတ။ (၇) တမ္ဗ။ (၈) မန္ဒာကိနီ။ (၉) ဥပေါသထ။ (၁၀) ဆဒ္ဒန္တ။

ဆွမ်းလှူသော အကျိုး ၁၀ ပါး။ ။ (၁) အသက်ရှည်ခြင်း။ (၂) ခွန်အားကြီးခြင်း။ (၃) လုံ့လဝီရိယရှိခြင်း။ (၄) အဆင်းလှခြင်း။ (၅) အခြံအရံများခြင်း။ (၆) ချမ်းသာခြင်း။ (၇) ထမင်းကို ရလွယ်ခြင်း။ (၈) အဖျော်ကို ရလွယ်ခြင်း။ (၉) မကြောက်မရွံ့ ရဲရင့်ခြင်း။ (၁၀) ပညာကြီးခြင်း။

ဇာတ်ကြီး ၁၀ ဆောင်(ဇာတက=ရှေးဘဝအဖြစ်)။ ။ (၁) တေမိဇာတ်= မြတ်စွာဘုရားတောထွက်တော်မူခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ မင်းဇာရာဇ်လုပ်ခဲ့ရသဖြင့် ငရဲတွင် နစ်ခဲ့ရကြောင်း နောင်တတရားရရှိကြောက်ရွံ့၍ တစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်နှစ်ကာလပတ်လုံး စကားမပြော တုံးဏိုဘောနေပြီးလျှင် တောထွက်ခြင်းအကြောင်းကို ဟောသည်။ (၂) ဇနက= မြတ်စွာဘုရား တောထွက်တော်မူခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ယောကျာ်းကောင်းတို့၏ လုံ့လဝီရိယကြောင့် ပင်လယ်တွင်း သင်္ဘောပျက်ရာမှ ခမည်းတော်၏ ရွှေနန်းစည်းစိမ်ကို ရရှိပြီးနောက် သရက်နှစ်ပင်၏ အခြင်းအရာကို သံဝေဂယူ၍ တောထွက်တော်မူခြင်းအကြောင်းကို ဟောတော်မူသည်။ (၃) သုဝဏ္ဏသျှံ= (သုဝဏ္ဏသာမ) အမိ အဘတို့ကို ဆွမ်းခံလုပ်ကျွေးသော ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ သုဝဏ္ဏသျှံ ရသေ့ဘဝဖြစ်စဉ် မျက်မမြင် မိဘတို့အား လုပ်ကျွေးခဲ့ကြောင်း ဟောတော်မူသည်။ (၄) နေမိ= ဝိဒေ

www.burmeseclassic.com

ဟာရာဇ်တိုင်း မိထိလာပြည်ကြီး၌ တရားသဘင်ကြီးစွာဖြစ်မည်ကို မြင်တော်မူ၍ ဟောတော်မူသည်။ (၅) မဟော်သဓာ= မြတ်စွာဘုရား၏ ပညာပါရမီတော်ကို ချီးမွမ်းသော ရဟန်းတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူသည်။ (၆) ဘူရိဒတ်= သီလဆောက်တည်နေကြသော သီတင်းသည်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ မြေကြီးကဲ့သို့ သည်းခံခဲ့ကြောင်း ဟောတော်မူ၏။ (၇) စန္ဒကုမာရ= ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားကိုသတ်၍ မိမိကိုယ်တိုင် ဘုရားဖြစ်လိုကြောင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဟောသည်။ (၈) နာရဒ= ဥရုဝေလကဿပတို့၏မှားသောအယူ ပျက်သည်ကို ချီးမွမ်းကြသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောသည်။ (၉) ဝိဓူရ= မြတ်စွာဘုရားသည် မသူတော်တို့၏ အယူကို ဖျက်ဆီး၍ နိဗ္ဗာန်လမ်းခရီး ညွှန်ကြားနိုင်ကြောင်း ရဟန်းတို့က ချီးမွမ်းကြသဖြင့် ၎င်းကို ဟောသည်။ (၁၀) ဝေဿန္တရာ= ပေါက္ခရဝဿ မိုးရွာခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ တွန့်တိုခြင်းမရှိ ရက်ရောစွာ ပေးလှူခဲ့ကြောင်း ဟောတော်မူသည်။

ပွေ့ညဏ် ၁၀ ပါး။ ။(၁) စိတ်ဓာတ် မညစ်နွမ်းဘဲ အမြဲစင်ကြယ် သန့်ရှင်းခြင်း။ (၂) နတ်ဝိဇ္ဇာ စသော တန်ခိုးကြီးသူတို့ အမြဲစောင်မ ကြည့်ရှုခြင်း။ (၃) အသိဉာဏ် တစ်နေ့တစ်ခြား ကြီးမာလာခြင်း။ (၄) ကိစ္စအမျိုးမျိုးကို လွယ်ကူစွာ အောင်ပန်းဆွတ်ခူးနိုင်ခြင်း။ (၅) စီးပွားရေး ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး ပြည့်စုံခြင်း။ (၆) လူအပေါင်းတို့က မိမိအား ရိုသေလေးမြတ်ကြခြင်း။ (၇) သူတစ်ပါးတို့၏ စိတ်အကြံကို ကြိုတင်၍ သိနိုင်ခြင်း။ (၈) ရန်ခပ်သိမ်းတို့မှပျောက်ကင်းအောင်မြင်ခြင်း။ (၉) ကျရောက်လတ္တံ့သော ဘေးအန္တရာယ်တို့ကို ကြိုတင်သိမြင်၍ လွတ်မြောက်အောင် နည်းလမ်းကို ရခြင်း။ (၁၀) လောကီအရေးကိစ္စတို့တွင် လူအပေါင်းတို့က မိမိ၏ အလိုသို့ လိုက်ပါရခြင်း။

ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်လှူသော အကျိုး ၁၀ ပါး။ ။(၁) ရတနာဖြင့်ပြီးသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် တို့ကိုရခြင်း။ (၂) ရတနာဖြင့်ပြီးသော ပြာသာဒ်တို့ကို ရခြင်း။ (၃) အဖိုးထိုက်သော အိပ်ရာနေရာတို့ကို ရခြင်း။ (၄) ဆင်ယာဉ်ကို ရခြင်း‌စ။ (၅) မြင်းယာဉ်ကိုရခြင်း။ (၆) ထမ်းစင်ယာဉ်တို့ကိုရခြင်း။ (၇) သံလျဉ်းယာဉ်ကိုရခြင်း။ (၈) ကျွန်မိန်းမတို့ကို ရခြင်း။ (၉) ကျွန်ယောကျ်ားတို့ကို ရခြင်း။ (၁၀) တန်ဆာဆင်ပြီးသော မိန်းမတို့ကို ရခြင်း။

ဉာဏ်တော် ၁၀ ပါး။ ။(၁) ဌာနဌာန ကောသလ္လဉာဏ်။ (၂) ဝိဘာဂဉာဏ်။ (၃) သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိဉာဏ်။ (၄) နာနာဓာတုဉာဏ်။ (၅) အဓိမုတ္တိဉာဏ်။ (၆) ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်။ (၇) ဈာနတိသံကိလေသဉာဏ်။ (၈) ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်။ (၉) ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်။ (၁၀) အာသဝက္ခယဉာဏ်။

ဌာယီဘာဝ ၁၀ မျိုး၊ ရသ ၁၀ ပါး။ ။(၁) ရတိ= မိန်းမ ယောကျ်ားတို့ ချစ်ကြိုက်ခြင်း။ (၂) ဟာသ= ပြုံးရယ်ခြင်း။ (၃) သောက= စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ သနားကြင်နာခြင်း။ (၄) ကောဓ= အမျက်ဒေါသ ကြမ်းကြုတ်ခြင်း။ (၅) ဥဿာဟ=

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရဲရင့်ခြင်းဟူသော လုံ့လဝီရိယ။ (၆) ဘယ= ကြောက်လန့်ခြင်း။ (၇) ဇိဂုစ္ဆာ= စက်ဆုပ် ရွံရှာခြင်း။ (၈) ဝိမှယ= အံ့သြခြင်း။ (၉) သမ= ငြိမ်သက်တည်ကြည်ခြင်း။ (၁၀) ဝလစ္ဆ= တဏှာရာဂမဟုတ်သောချစ်ခြင်း။

တော ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဖျား= တောစပ် တောင်ငယ်။ (၂) ဂနိုင်= တောနက်ကြီး။ (၃) မြိုင်= စိမ့်စမ်းတို့ဖြင့် မြေစွတ်စိုလျက်ရှိသော တော။ (၄) ရဂုံ= ခြောက်သွေ့သော တော။ (၅) စုံ= စန္ဒကူးစသည့် နံ့သာပင်ပေါက်သောတော။ (၆) ဟေဝန်= ဆီးနှင်း ဖုံးလွှမ်းသော တော။ (၇) အင်တိုင်း= သစ်ပင်ကြီးများပေါက်သော တောရိုးရိုး။ (၈) စေးပျစ်= ချုံနွယ်များစွာရှိသော တော။ (၉) ခင်တန်း= ချုံငယ်များ စီတန်းလျက် ရှိသောတော။ (၁၀) ရဟန်းတို့ သာသနာတော်ကို စောင့်သည်။

တိုင်းပြည်စည်ပင်ရာ အကြောင်း ၁၀ ပါး။ ။ (၁) နေလပြိုဟ်သွားမှန်သည်။ (၂) မိုးမှန်စွာ ရွာသည်။ (၃) မြေသြဇာရှိ၍ အသီးကောင်းသည်။ (၄) သစ်ကျားစသော အန္တရာယ်မရှိသည်။ (၅) မုဒိန်းတန္တငြိမ်းသည်။ (၆) စစ်မက်မရှိသည်။ (၇) အချင်း ချင်း မညှဉ်းဆဲသည်။ (၈) တရားဖြောင့်သည်။ (၉) ရတနာသုံးပါးကို ရိုသေကြ သည်။ (၁၀) ရဟန်းတို့ သာသနာတော်ကို စောင့်သည်။

ဒါနဝတ္ထု ၁၀ ပါး။ ။ (၁) အန္န= ဆွမ်းအလှူ။ (၂) ပါန= အဖျော်အလှူ။ (၃) ဃရ= ကျောင်းအလှူ။ (၄) ဝတ္ထ= အဝတ်ပုဆိုးအလှူ။ (၅) ယာန= ယာဉ် အစီး အနင်းအလှူ။ (၆) မာလာ= ပန်းအလှူ။ (၇) ဝိလေပန= နံ့သာပျောင်းအလှူ။ (၈) ဂန္ဓ= အနံ့အလှူ။ (၉) မာလာ= ပန်းအလှူ။ (၁၀) ပဒီပ= ဆီမီးအလှူ။

ဒုစရိုက်တရား ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ပါဏာတိပါတ= သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း။ (၂) အဒိန္နာဒါန= သူ့ဥစ္စာကိုခိုးယူခြင်း။ (၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ= သူ့အိမ်ရာကို ပြစ် မှားခြင်း။ (ကာယကံ ၃ ပါး)။ (၄) မုသာဝါဒ= မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း။ (၅) ပိသုဏဝါစာ= ကုန်းချောခြင်း။ (၆) ဖရုသဝါစာ= ကြမ်းတမ်းသော စကား ပြောဆို ခြင်း။ (၇) သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ= အကျိုးမရှိသောစကားကို ဆိုခြင်း။ (ဝစီကံ ၄ ပါး)။ (၈) အဘိဇ္ဈာ= သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေ့ရှုကြံခြင်း။ (၉) ဗျာပါဒ= သူတစ်ပါး ပျက်စီးအောင် ကြံစည်တောင့်တခြင်း။ (၁၀) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ= မှားသောအယူကို ယူခြင်း။ (မနောကံ သုံးပါး)။

ဒုတိယ သင်္ဂါယနာတင်ရသော အဓမ္မဝါဒ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ရဟန်းတို့အား ယမန်နေ့က အကပ်ခံအပ်သော ယာဝဇီဝကဝတ္ထုကို ဤနေ့ ဆွမ်းစသော ယာဝကာလိကနှင့်ရော၍ သုံးဆောင်သော သဒ္ဓါမိကာရက ပါစိတ်သင့်သည်ဟု ပညတ်တော်မူပါလျက် သားချို ဖြင့် သိုမှီး၍ထားသော အကပ်ခံပြီးသော ဆားကို နောက်နေ့အခါ စားသုံးရန်မရှိခဲ့ သော် ဆွမ်းနှင့်ရော၍ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ အပ်၏။ သန္နိဓိမဖြစ်ဟု အယူ ရှိသည်။ (၂) နေရိပ် လက်နှစ်သစ် မွန်းလွဲသည်တိုင်အောင် ဆွမ်းစားကောင်း၏ဟု အယူရှိ ခြင်း။ (၃) ရွာတစ်ပါးသို့ သွားလိုသော ရဟန်းသည် ပဝါရိတ်သင့်လျက် အတိရိတ်

www.burmeseclassic.com

ဝိနည်းကံ မပြုဘဲ ဆွမ်းစားခြင်းသည်အပ်၏ဟု အယူရှိခြင်း။ (၄) တစ်သိမ်တည်း နေလျက် နှစ်စုသုံးစုသော သံဃာတို့သည် ဥပုသ်ပဝါရဏာစသော ကံပြုခြင်းသည် အပ်၏။ ဝဂ်မဖြစ်ဟု အယူရှိခြင်း။ (၅) မလာသေးသော ရဟန်းတို့၏ အလိုကို လာသောအခါမှယူအံ့ဟူ၍ မလာမီက သံဃာ့ကံကိုပြုခြင်းငှာ အပ်၏ဟု အယူရှိခြင်း။ (၆) ဥပဇ္ဈာယ်တို့၏ အလေ့အကျင့်ဟူသမျှသည်အပ်၏ဟုအယူရှိခြင်း။ (၇) နို့ရည် အဖြစ်မှ နို့ဓမ်းအဖြစ်သို့ လွန်၍ မရောက်သေးသောနို့ကို ဘုဉ်းပေး၍ ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုဘဲ သုံးဆောင်ခြင်းငှာအပ်၏ဟု အယူရှိခြင်း။ (၈) မရင့်သေးသောသေနကို သောက်ခြင်းငှာ အပ်၏ဟုအယူရှိခြင်း။ (၉) အဆာမရှိသော နိသီဒိုင်သည် အပ်၏ဟု အယူရှိခြင်း။ (၁၀) သံဃာကိုရည်၍ လှူသော ရွှေ ငွေသည် အပ်၏ဟု အယူရှိခြင်း။

ဒဏ် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ကြမ်းကြုတ်သော ဝေဒနာကို ခံရခြင်း။ (၂) ကိုယ်ပျက်ခြင်း။ (၃) အနာရောက်ခြင်း။ (၄) ရူးသွပ်ခြင်း။ (၅) မင်းဒဏ်သင့်ခြင်း။ (၆) ကြီးစွာသော စွပ်စွဲခြင်းကို ခံရခြင်း။ (၇) အဆွေအမျိုး ပျက်စီးခြင်း။ (၈) စည်းစိမ်ချမ်းသာ ပျက်စီးခြင်း။ (၉) အိမ်ကို မီးလောင်ခြင်း။ (၁၀) ငရဲလားခြင်း။

ဒဏ် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ကြမ်းတမ်းသော ရောဂါဝေဒနာစွဲကပ်ခြင်း။ (၂) ရင်းနှီးသော ပစ္စည်း ဆုံးတတ်ခြင်း။ (၃) လက်ဖြတ် ခြေဖြတ်ခံရခြင်း၊ ကိုယ်အင်္ဂါ ပျက်စီးခြင်း။ (၄) ကန်းနာ ဆွံ့နာ နူနာတို့စွဲကပ်ခြင်း။ (၅) ရူးသွပ်ခြင်း။ (၆) စည်းစိမ်ကို လုခြင်း၊ ရာထူးကိုနုတ်ပစ်ခြင်း၊ မင်းဒဏ်တွေ့ရခြင်း။ (၇) မဟုတ်မတရား ကြီးမားသော စွပ်စွဲခြင်း ခံရခြင်း။ (၈) မှီခိုလောက်သော ဆွေမျိုးတို့ ဥစ္စာကုန်ခမ်း ပျက်စီးခြင်း။ (၉) သိမ်းဆည်းထားသော သက်ရှိသက်မဲ့ ပစ္စည်းများ ပျက်စီးခြင်း။ (၁၀) အိမ်ကို ပကတိလောင်မီးကျ၍ ခဏ ခဏလောင်တတ်ခြင်း။

ဒဏ် ၁၀ ပါး (ရှင်ကျင့်ဝတ်)။ ။ (၁) နေ့လွဲညစာစားခြင်း။ (၂) သဘင်မှုကို ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း။ (၃) ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာဆောင်ခြင်း။ (၄) မြင့်မြတ်သော နေရာ၌နေခြင်း။ (၅) မအပ်သော ရွှေ ငွေ ပိုက်ဆံကိုင်ခြင်း။ (၆) ရဟန်းတို့ကို လာဘ်မရအောင်လုပ်ခြင်း။ (၇) ရဟန်းတို့ကို နေရာမရအောင်ပြုခြင်း။ (၈) ရဟန်းတို့ကို အကျိုးယုတ်အောင်ပြုခြင်း။ (၉) ရဟန်းတို့ကို ဆဲခြင်း။ (၁၀) ရဟန်းတို့ကို ကုန်းတိုက်ခြင်း။

ဒန်ပူ မစားကောင်းသော အသား ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ချိုသောသစ်သား။ (၂) ချဉ်သော သစ်သား။ (၃) ငန်သောသစ်သား။ (၄) ဆတ်သွားသား။ (၅) စွန်ပလွံသား။ (၆) အုန်းသား။ (၇) ပေသား။ (၈) ထန်းသား။ (၉) ကွမ်းသီးသား။ (၁၀) ခနိသား။

နောင်တ ၁၀ မျိုး။ ။ (၁) ငယ်စဉ်က ပညာမသင်ခဲ့မိခြင်း။ (၂) ဒုတိယအရွယ်က ဥစ္စာမစုမိခြင်း။ (၃) သူတစ်ပါး၏ အချစ်ကို ဖျက်ဆီးခဲ့မိခြင်း။ (၄) သူ့အသက်ကို သတ်၍ စားခဲ့မိခြင်း။ (၅) သူတစ်ပါးသားမယားကို ဖျက်ဆီးခဲ့မိခြင်း။ (၆) ပစ္စည်းရှိလျက်

www.burmeseclassic.com

အလှူဒါန မစွန့်ကြဲခဲ့မိခြင်း။ (၇) မွေးမိ မွေးဘတို့ကို မကွယ်လွန်မီက မပြုစုခဲ့ရခြင်း။ (၈) သူတော်ကောင်းတို့၏ ဆုံးမစကားကို မနာယူခဲ့မိခြင်း။ (၉) ပညာရှိထံ နည်းနာမခံခဲ့မိခြင်း။ (၁၀) ငယ်စဉ်က အကျင့်မကောင်းခဲ့ခြင်း။

နံ့သာ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) အမြစ်နံ့သာ= ကာလာနုသာရီ စသည်ကဲ့သို့သော အမြစ်နံ့သာ။ (၂) အနှစ်နံ့သာ= စန္ဒကူးစသည်ကဲ့သို့သော အနှစ်နံ့သာ။ (၃) အကာနံ့သာ= ထင်းရှူး စသည်ကဲ့သို့သော အကာနံ့သာ။ (၄) အခေါက်နံ့သာ= သစ်ကြပိုး စသည်ကဲ့သို့သော အခေါက်နံ့သာ။ (၅) အလွှာနံ့သာ= သီးစသည်ကဲ့သို့သော အလွှာနံ့သာ။ (၆) အရည်နံ့သာ= ပွဲလျက်စသည်ကဲ့သို့သော အရည်နံ့သာ။ (၇) အရွက်နံ့သာ= ကွမ်းစသည်ကဲ့သို့သော အရွက်နံ့သာ။ (၈) အသီးနံ့သာ= ဇာတိပ္ဖိုလ်စသည်ကဲ့သို့သော အသီးနံ့သာ။ (၉) အပွင့်နံ့သာ= ကံ့ကော် စသည်ကဲ့သို့သော အပွင့်နံ့သာ။ (၁၀) ပင်စည်နံ့သာ= သင်္ကန်း စသည်ကဲ့သို့သော ပင်စည်နံ့သာ။

ပဋိသန္ဓေနေဆဲ ကာလအပိုင်းအခြား ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ကလလသတ္တာဟ= ကလလရေကြည်အဖြစ် သားအိမ်တွင်း၌ တည်သောခုနစ်ရက်။ (၂) အဗ္ဗုဒ သတ္တာဟ= အမဲဆေးရည်အဆင်းဖြင့် အမြုပ်ဖြစ်၍ တည်သောခုနစ်ရက်။ (၃) ပေသိသတ္တာဟ= ခဲနက်ရည် အဆင်းနှင့် တူသော သားသစ်အဖြစ် ခုနစ်ရက်။ (၅) ပသာခေသတ္တာဟ= ခက်မငါးဖြာထွက်ရန် အဖုပေါ်၍ လာသော ခုနစ်ရက်။ (၆) ပရိဏာကသတ္တာဟ= ရုပ်စဉ်အတိုင်း ရင့်ကျက်သော ကာလခုနစ်ရက်။ (၇) စက္ခုသတ္တာဟ= စက္ခုဖြစ်၍ တည်သောကာလ ခုနစ်ရက်။ (၈) သောတသတ္တာဟ= သောတဖြစ်၍ တည်သောကာလ ခုနစ်ရက်။ (၉) ဃာနသတ္တာဟ= ဃာနဖြစ်၍ တည်သောကာလ ခုနစ်ရက်။ (၁၀) ဇိဝှာသတ္တာဟ= ဇိဝှာဖြစ်၍ တည်သောကာလ ခုနစ်ရက်။ ဤအခါ သားသူငယ် အကောင် ထင်ရှားပြီ၊ ၎င်းအတွင်း ဆံပင် မွေးညင်း ခြေသည်းလက်သည်းတို့ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ဖြစ်လာကုန်၏။ ၄၂ သတ္တာဟ ကိုးလနှင့် နှစ်ဆယ့်လေးရက်= ၂၉၄ ရက်ကြာမှ အလုံးစုံပြည့်စုံ၍ မွေးဖွားချိန်ရောက်သည်။

ပါရမီ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဒါန= ပေးလှူခြင်း။ (၂) သီလ= သီလစောင့်ခြင်း။ (၃) နိက္ခမ= တောထွက်ခြင်း။ (၄) ခန္တီ= သည်းခံခြင်း။ (၅) အဓိဋ္ဌာန= အဓိဋ္ဌာန် ဆောက်တည်ခြင်း။ (၆) သစ္စာ= မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုခြင်း။ (၇) ဝီရိယ= ထကြွလုံ့လရှိခြင်း။ (၈) ပညာ= ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၉) မေတ္တာ= ချစ်ခြင်း။ (၁၀) ဥပေက္ခာ= လျစ်လျူရှုခြင်း။ (ဒသပါရမီ)

ပုတ်ခတ်ခြင်း ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဆံဆွဲခြင်း။ (၂) ခေါင်းဆွဲခြင်း။ (၃) ပါးနား မျက်နှာ ပုတ်ခတ်ခြင်း။ (၄) နားကိုဖွဲခြင်း။ (၅) ခြေနှင့် ကျောက်ဖြစ်ခြင်း။ (၆) သွေးစီး သွေးမြင်ပြုခြင်း။ (၇) ကိုယ်လုံး ရောင်စေခြင်း။ (၈) အရိုးကျိုးအောင်ပြုခြင်း။ (၉) အိုရာပါအောင် ပြုခြင်း။ (၁၀) အသေသတ်ခြင်း။

ပုညကိရိယာ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဒါန= ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း။ (၂) သီလ= သီလ

www.burmeseclassic.com

ဆောက်တည်ခြင်း။ (၃) ဘာဝနာ= ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ ပွားများခြင်း။ (၄) အပစာယန= သက်ကြီးမိဘစသည်တို့ကို ရိုသေခြင်း ပူဇော်ခြင်း။ (၅) ဝေယျာဝစ္စ= ရတနာသုံးပါးနှင့် သက်ကြီးမိဘစသည်တို့ကို ရိုသေခြင်း ပူဇော်ခြင်း။ (၆) ဝေယျာဝစ္စ= ရတနာသုံးပါးနှင့် သက်ကြီးမိဘတို့၏ အမှုကို ဂရုစိုက်၍ ရွက်ဆောင်ခြင်း။ (၆) ပတ္တိဒါန= မိမိရရှိသော ကုသိုလ်အဖို့ကို သာခုခေါ်စေခြင်း၊ အမျှပေးခြင်း။ (၇) ပတ္တာနုမောဒနာ= သူတစ်ပါးတို့ ပေးဝေသောကုသိုလ်အဖို့ကို သာခုခေါ်ခြင်း။ (၈) ဓမ္မသဝန= သူ့တရားကို ကြားနာခြင်း။ (၉) ဓမ္မဒေသနာ= သူတစ်ပါးကို တရားဟောခြင်း။ (၁၀) ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ= ဖြောင့်မတ်စွာ အယူရှိခြင်း။

ပုဏ္ဏားး ၁၀ ပါး။ ။(၁) တိကိစ္ဆသမဗြာဟ္မဏ= ဆေးဆရာပြုလျက် အသက်မွေးသော ပုဏ္ဏား။ (၂) ပါရိစာရိကာသမဗြာဟ္မဏ= ကျွန်ကဲ့သို့ အစေအပါးခံ၍ အသက်မွေးသော ပုဏ္ဏား။ (၃) နိဂ္ဂါဟကသမဗြာဟ္မဏ= အလှူခံဖွဲ့ကြီးသော ပုဏ္ဏား။ (၄) ခါဏုဃာတသမဗြာဟ္မဏ= ရှုပဆိုးယုတ် မီးလောင်ငုတ်နှင့်တူသော ပုဏ္ဏား။ (၅) ဝါဏိဇသမဗြာဟ္မဏ= ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်နှင့် အသက်မွေးသော ပုဏ္ဏား။ (၆) အမ္ဗဋ္ဌသမဗြာဟ္မဏ= ကျွဲ နွားမွေး၍ လယ်ယာလုပ်စားသော ပုဏ္ဏား။ (၇) ဂေါဃာတသမဗြာဟ္မဏ= ကျွဲ နွားစသည်တို့ကို သတ်၍ ကြမ်းကြုတ်စွာ အသက်မွေးသော ပုဏ္ဏား။ (၉) လုဒ္ဒကသမဗြာဟ္မဏ= မုဆိုးတံငါအဖြစ်ဖြင့် အသက်မွေးသော ပုဏ္ဏား။ (၁၀) မလမဇ္ဈသမဗြာဟ္မဏ= သူတစ်ပါး၏ အညစ်အကြေးကို ပယ်ရှားပေးကာ ဆတ္တာသည်အဖြစ်ဖြင့် အသက်မွေးသော ပုဏ္ဏား။

ဘုး,စား, တံတင်း, ခွက်, ကြုတ် လှူသောအကျိုး ၁၀ ပါး။ ။(၁) ခပ်သိမ်းသော အခါတို့၌ လုံခြုံခြင်း။ (၂) များသော အခြံအရံရှိခြင်း။ (၃) ဝေဖန်နိုင်သော ပညာရှိခြင်း။ (၄) သိမ်မွေ့နူးညံ့ခြင်း။ (၅) စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်းမှကင်းခြင်း။ (၆) များသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုရခြင်း။ (၇) ညီညွတ်သော ခြေဖဝါးရှိခြင်း။ (၈) ထိတ်လန့်ခြင်းမှ ကင်းခြင်း။ (၉) ရွှေ ငွေ ဘဏ္ဍာစသော အသုံးအဆောင်ရှိခြင်း။ (၁၀) ထိုထိုရတနာတို့ မပျောက်မပျက်ခြင်း။

ဗေဒင်သုံးပုံကိုပြုသူ ရသေ့ဆရာ ၁၀ ယောက်။ ။(၁) အဋ္ဌက။ (၂) ဝါမက။ (၃) အင်္ဂီရသ။ (၄) ဘဂု။ (၅) ယမတဂ္ဂိ။ (၆) ဝါသိဋ္ဌ။ (၇) ဘာရဒွါဇ။ (၈) ကဿပ။ (၉) ဝေသာမိတ္တ။ (၁၀) ဝါမဒေဝရသေ့။

ဗြဟ္မစရိယတရား ၁၀ ပါး။ ။(၁) ဒါန။ (၂) ဝေယျာဝစ္စ။ (၃) ပဉ္စသီလ။ (၄) အပ္ပမညာ။ (၅) မေထုနဝိရတိ။ (၆) သဒါရသန္တောသ။ (၇) ဝီရိယ။ (၈) ဥပေါသထင်္ဂ။ (၉) အရိယမဂ္ဂ။ (၁၀) သာသနာ။

ဘုရားမတင် နတ်မဝင် လူတွင် ၁၀ ပွင့်ပန်း။ ။(၁) ပန်းတမော့= ကျောက်ဆစ်တတ်သူ။ (၂) ပန်းတော့= အင်္ဂတေလုပ်တတ်သူ။ (၃) ပန်းရန်= အုတ်စီ အလုပ်တတ်သူ။ (၄) ပန်းပဲ= သံထည် လုပ်တတ်သူ။ (၅) ပန်းတဉ်း= ကြေးထည် လုပ်တတ်သူ။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၆) ပန်းပု= ပန်းပြောက် ထုလုပ်တတ်သူ။ (၇) ပန်းပွတ်= သစ်သားကို ပွတ်ခံတတ်သူ။ (၈) ပန်းယွန်း= ယွန်းပြောက် ထိုးတတ်သူ။ (၉) ပန်းချီ= ဆေးရေးပုံဆွဲတတ်သူ။ (၁၀) ပန်းထိမ်= ရွှေထည် ငွေထည် လုပ်တတ်သူ။

ဘုရားသခင်တို့၏ အားတော် ၁၀ ပါး။ ။(၁) လူဗိုလ်ခြေတစ်ကျိပ်အားကို ကာလာဝကဆင်တစ်စီးနှင့် ညီမျှ၏။ (၂) ကာလာဝကဆင်ဆယ်စီး= ဂင်္ဂေယျဆင်တစ်စီး။ (၃) ဂင်္ဂေယျဆင် ဆယ်စီး= ပဏ္ဍရဆင်တစ်စီး။ (၄) ပဏ္ဍရဆင်ဆယ်စီး= တမ္ဗဆင်တစ်စီး။ (၅) တမ္ဗဆင်ဆယ်စီး= ပိင်္ဂလဆင်တစ်စီး။ (၆) ပိင်္ဂလဆင်ဆယ်စီး= ဂန္ဓဆင်တစ်စီး။ (၇) ဂန္ဓဆင်ဆယ်စီး= မင်္ဂလဆင်တစ်စီး။ (၈) မင်္ဂလဆင်ဆယ်စီး= ဟေမဆင်တစ်စီး။ (၉) ဟေမဆင်ဆယ်စီး= ဥပေါသထဆင် တစ်စီး။ (၁၀) ဥပေါသထဆင် ဆယ်စီး= ဆဒ္ဒန်ဆင်တစ်စီး။ (ဆဒ္ဒန်ဆင် ဆယ်စီးအားကို မြတ်စွာဘုရား ဆောင်နိုင်၏။ ပကတိဆင်မည်းအားဖြင့် ကုဋေတစ်ထောင် လူတို့အားဖြင့် ကုဋေတစ်သောင်းနှင့် ညီမျှ၏။ ကေသရာဇခြင်္သေ့အားသည် ၎င်းတို့အတူပင်ဟုမှတ်)။

မပေါင်းဖော်ရာသည် ၁၀ ပါး။ ။(၁) ရန်သူ။ (၂) သူမိုက်။ (၃) သူ့ကျေးဇူးကိုချေ တတ်သောသူ။ (၄) သူ့ပစ္စည်းကို လိုချင်တတ်သောသူ။ (၅) သေသောက်ကြူးသူ။ (၆) ဆုံးမ မခံလိုသူ။ (၇) အမွတ်နှစ်ပါးကို မမြင်သူ။ (၈) မတည်ကြည်သူ။ (၉) မိမိ အပြစ်ကို မမြင်သူ။ (၁၀) သူ့အပြစ်ကို မြင်တတ်သောသူ။

မင်းကျင့်တရား ၁၀ ပါး။ ။(၁) ဒါနံ= ပေးလှူခြင်း။ (၂) သီလံ= ငါးပါးသီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) ပရိစ္စာဂံ= အမှုထမ်းတို့အား ရိက္ခာပေးကမ်းခြင်း။ (၄) အဇ္ဇဝံ= ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း။ (၅) မဒ္ဒဝံ= သာယာနူးညံ့စွာ ပြောဆိုကျင့်ကြံခြင်း။ (၆) တပံ= အကျင့်သီလတို့ကို ခြိုးခြံစွာ စောင့်သုံးခြင်း။ (၇) အကောဓံ= အမျက် မထွက်ခြင်း။ (၈) အဝိဟိံသံ= မနှိပ်စက်ခြင်း။ (၉) ခန္တီ= သည်းခံခြင်း။ (၁၀) အဝိရောဓနံ= ပြည်သူတို့သဘောနှင့် မဆန့်ကျင်ခြင်း။

မင်းတိုင်ပင်ရာသူ ၁၀ ယောက်။ ။(၁) မင်း၏ မယ်တော်။ (၂) မိဖုရား။ (၃) မင်းသမီး။ (၄) အိမ်ရှေ့မင်း။ (၅) အမတ်ကြီး။ (၆) ပုရောဟိတ်။ (၇) သူဌေး။ (၈) ပညာရှိ တံခါးစောင့်။ (၉) ရထားထိန်း။ (၁၀) စာချီ။

မဉ္ဇူသကပန်းပင်၏ဂုဏ် ၁၀ ပါး။ ။(၁) ဂန္ဓမာဒနတောင် ပတ္တမြားဂူ၌သာ ပေါက်ရောက်ခြင်း။ (၂) အမြင့်ယူဇနာတစ်ရာ၊ အချင်းယူဇနာတစ်ရာရှိခြင်း။ (၃) အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ ကြွလာလျှင် ခပ်သိမ်းသော ရတနာတို့နှင့်ပြည့်စုံသော မဏ္ဍပ်ကြီးကဲ့သို့ တင့်တယ်စွာ တည်းခိုဖွယ်ဖြစ်ခြင်း။ (၄) မဉ္ဇူသကပန်းမှိုက်ကို လေဖြင့် တံမြက်လှည်း၍ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေခြင်း။ (၅) သဲမြေဖြင့် ညီညွတ်အောင် လေဖြင့် တလင်းညှိ၍ တင့်တယ်စေခြင်း။ (၆) ခပ်သိမ်းသောအနံ့တို့ကို လေဖြင့် ပျံ့လွင့်၍ တည်ခြင်း။ (၇) လေတို့သည် ပန်းကိုဆွတ်၍ ပန်းမွေ့ရာခင်းခြင်း။ (၈) ရေကို အနောတတ်အိုင်မှ လေဆောင်ယူ၍ သွန်းလောင်းရှင်သန်စေခြင်း။ (၉) ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ စည်းဝေးခြင်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သမာပတ်ဝင်စားခြင်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ ပွင့်တော်မူရာ ဖြစ်ခြင်း။ (၁၀) ရေ ကြည်း တောတောင်တို့တွင် ပွင့်ကုန်သော ပန်းတကာတို့ထက် မွှေးကြိုင်လှခြင်း။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတရား ၁၀ ပါး။ ။ (၁) နတ္ထိ ဒိန္နံ= ပေးလှူခြင်း၏ အကျိုးမရှိ။ (၂) နတ္ထိယိဋ္ဌံ= များမြတ်စွာပူဇော်ခြင်း၏အကျိုးမရှိ။ (၃) နတ္ထိ ဟုတံ= စေလွှတ်ပို့သ သက္ကာရပြုခြင်း၏အကျိုးမရှိ။ (၄) နတ္ထိသုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဝိပါကော= ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးမရှိ။ (၅) နတ္ထိ အယံလောကော= ပစ္စုပ္ပန် လောကမရှိ၊ တမလွန်၌ပင် ပြတ်၏။ (၆) နတ္ထိ ပရလောကေ= တမလွန်ကောကမရှိ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ပင် ပြတ်၏။ (၇) နတ္ထိ မာတာ= အမိ၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်းတို့၏ အကျိုးအပြစ်မရှိ။ (၈) နတ္ထိ ပိတာ= အဖ၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်းတို့၏ အကျိုးအပြစ်မရှိ။ (၉) နတ္ထိသတ္တာ ဩပပါတိကာ= သေပြီး၍ ပဋိသန္ဓေနေရသော သတ္တဝါမရှိ။ (၁၀) နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမဂ္ဂတာ သမာပဋိပ္ပန္နာ ယေ ဣမဥ္စလောကံ ပရဉ္စလောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေန္တိ= အနုလောမ ပဋိပါဒ်ကို ကျင့်ကုန်သော ဓမ္မိက သမဏဗြာဟ္မဏာ တို့သည် လည်းကောင်း၊ လောကနှစ်ပါးကို အလိုလိုသိ၍ ဟောပြနိုင်သော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓသည်လည်းကောင်း မရှိ။

မာရ်နတ်၏စစ်သည် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ကာမ။ (၂) မမွေ့မလျော်ခြင်း။ (တရား၌ မမွေ့မလျော်ခြင်း)။ (၃) မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်း။ (၄) တပ်မက်မှုတဏှာ။ (၅) ထိနမိဒ္ဓ၊ (ငိုက်မျဉ်း တွေဝေခြင်း)။ (၆) ကြောက်လန့်ခြင်း။ (၇) ယုံမှားခြင်း။ (တရား၌ယုံမှားခြင်း)။ (၈) သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း၊ မာန်တက်ခြင်း။ (၉) မမှန်မကန် ရအပ်သော ပူဇော်သက္ကာရ အခြံအရံကိုနှစ်သက်ခြင်း။ (၁၀) မိမိကိုယ်ကို ချီးပ၍ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချခြင်း။

မာရ်စစ်သည် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ကာမပဌမသေနာ= ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမ ခုံမင်ခြင်း ပထမ စစ်သည်တော်။ (၂) အရတိဒုတိယသေနာ= ရဟန်းအဖြစ် မမွေ့လျော်နိုင်ခြင်း သမထဘာဝနာတို့၌ မမွေ့လျော်နိုင်ခြင်း။ (၃) ခုပ္ပိပါသာ တတိယသေနာ= အစားအစာ၌ ရမ္မက်ထူခြင်း အဆင်းရဲ မခံနိုင်ခြင်း။ (၄) တဏှာ စတုတ္ထသေနာ= ပျင်း၍ စိတ်ကုန်ခမ်းခြင်း၊ အားလျော့ခြင်း။ (၅) ထိနမိဒ္ဓ ပဉ္စမသေနာ= ပျင်း၍ငိုက်မျဉ်းခြင်း၊ မှိုင်တွေငေးမောခြင်း။ (၆) ဘီရု ဆဋ္ဌသေနာ= အပျင်းစိတ်ကြောင့် မောဟများ၍ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်း။ (၇) ဝိစိကိစ္ဆာ သတ္တမသေနာ= တရားကျင့်သော် စိတ်ဒွိဟဖြစ်ခြင်း။ (၈) မက္ခထမ္ဘ အဋ္ဌမသေနာ= တရားရပြန်သော်လည်း ထိုဂုဏ်ကြောင့် ရှိသေထိုက်သူတို့အား မောက်မာခြင်း။ (၉) တဏှာမာန နဝမသေနာ= မိမိ၏ဂုဏ်ကြောင့်ရအပ်သော လာဘ်လာဘ အခြံအရံ တန်ခိုး ကိတ္တိကို နှစ်သက်သာယာတက်ကြွခြင်း။ (၁၀) အဝဇာန ဒသမသေနာ= မိမိ၏ ဂုဏ်ကြောင့် သူတစ်ပါးအား မထီလေးစား မထီမဲ့မြင် ပြုမှုခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မြို့ရွာပျက်မှုအကြောင်း ၁၀ ခု[၁]။ ။ (၁) ဂြိုဟ်ကြီးရှစ်လုံးတို့ အသွားအလာ မမှန်ခြင်း။ (၂) နေသွားမမှန်ခြင်း။ (၃) လ,သွားမမှန်ခြင်း။ (၄) မိုးဇွေခြင်း။ (၅) မိုးခေါင်ခြင်း။ (၆) ရေကြီးခြင်း။ (၇) ကြမ်းပိုး ပိုးဟပ် ပေါ်များခြင်း။ (၈) တောတိရစ္ဆာန်ဝင်ခြင်း။ (၉) ခိုးသူဓားပြ ထကြွခြင်း။ (၁၀) ကြခတ်ဝါးသုံးခြင်း။

မြို့ရွာပျက်မှု ကြောင်းဆယ်ခု၊ (တစ်နည်း)မြို့ရွာပျက်မည် ကြောင်းဆယ်တည်း[၂]။ ။ ဂြိုဟ်မရှစ်ထောင့်၊ မဖြောင့်သွားလား၊ ခေါင်းပါးစာရေ၊ ချိန်နေမမှန်၊ ရွာသွန်မြူးခုန်၊ ပဒ္ဒုန်ထွေထူး၊ လေရူးပေါ်ပေါ်၊ ဖြော်ဖြော်တက်တိုး၊ မိုးကြိုးအသံ၊ လ,မှန်ကြူးထ၊ ဒေါင့်ဒဲစသည်၊ လုပ်ထယာခင်း၊ ကျဆင်းပိုးထူ၊ ခွေးအူချိန်လွဲ၊ တောင်ထဲကြွက်နက်၊ တောကြက်သင်းခို၊ ရွာကိုဝင်လျှိုး၊ ကြမ်းပိုး ပိုးဟပ်၊ ပေါလတ်များစွာ၊ နံ့စာသူငယ်၊ ပေါယယ်ရောက်ကြ၊ ဗျူဟစိမ်းစား၊ သစ်ကျားရဲယောင်၊ မရှောင်လုယူ၊ ခိုးသူလည်းထ၊ ပြည်မအုပ်စိုး၊ မင်းစိုးများလတ်၊ ကြခတ်ဝါးကြီး၊ သီးသောကြောင်းဟိတ်၊ ဆယ်နိမိတ်။

မြို့၏အသံ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဆင်သံ။ (၂) မြင်းသံ။ (၃) ရထားသံ။ (၄) ခရုသင်းသံ။ (၅) လက်ခတ်သံ။ (၆) စည်သံ။ (၇) မောင်းကြေးနင်းသံ။ (၈) ခွက်ခွင်းသံ။ (၉) စားလှည့်ကြကုန်ဟု ခေါ်သံ။ (၁၀) သောက်လှည့်ကြကုန်ဟုခေါ်သံ။

မြင့်မိုရ်တောင်၏ ကျက်သရေ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ရေတွင်အောက် ယူဇနာ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ရှိခြင်း။ (၂) ရေပေါ်တွင် ယူဇနာ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ဖြစ်၍ အမြင့်ဆုံးဖြစ်၏။ (၃) ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း သမုဒ္ဒရာကြီးလေးစင်း အလယ်၌ရှိခြင်း။ (၄) သတ္တရဘန် တောင်စဉ်ခုနစ်ထပ်ဝန်းရံခြင်း။ (၅) သီတာခုနစ်တန် ဝန်းရံခြင်း။ (၆) နေလ နက္ခတ်တာရာ လှည့်ပတ်သွားလာခြင်း။ (၇) အာလိန် ငါးဆင့်ရှိခြင်း။ (၈) စတုမဟာရာဇ်နတ်ကြီးလေးပါးနေရာ နတ်ပြည်လေးရပ်ရှိခြင်း။ (၉) တာဝတိံသာ သိကြားမင်းနေရာ သုဒဿနမြို့၊ ဝေဇယန္တာနန်း၊ သုဓမ္မာဇရပ်၊ ဥယျာဉ် အသွယ်သွယ်နှင့် တင့်တယ်ခြင်း။ (၁၀) အရောင်လေးပါး ရှိခြင်း။

ရတနာ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ရွှေငွေ။ (၂) စိန်။ (၃) ကြောင်။ (၄) ပုလဲ။ (၅) သန္တာ။ (၆) နီလာ။ (၇) ဂေါမုတ်။ (၈) မြ။ (၉) ပတ္တမြား။ (၁၀) ဥဿဖရား။

ရတနာ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) မုတ္တာ= ပုလဲ။ (၂) မဏိ= မြ။ (၃) ဝေဠုရိယ= ကြောင်။ (၄) သင်္ခ= ခရုသင်း။ (၅) သိလာ= ကျောက်သလင်း။ (၆) ပဝါဠ= သန္တာ။ (၇) ရဇတ= ငွေ။ (၈) ဟေမ= ရွှေ။ (၉) လောဟိတင်္က= ပတ္တမြားနီ။ (၁၀) မသာရဂလ္လ= ပတ္တမြားပြောက်။

ရသ ၁၀ ပါး။ ။ ဋ္ဌာယီဘာဝ ၁၀ မျိုးပင် ဖြစ်သည်။

ရဟန်းတို့ ဆဲရေးခြင်း ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဇာတိ= ယုတ်မာသောအမျိုးဟု ဇာတိကိုဖော်ပြ၍ ဆဲရေးခြင်း။ (၂) နာမ= ယုတ်မာသောအမည်ကို ဖော်ခြင်း။ (၃) ဂေါတ္တ= ယုတ်မာသောအနွယ်။ (၄) ကမ္မ= ယုတ်မာသောအမှု။ (၅) သိပ္ပ= ယုတ်မာသော အတတ်။

၁။ မယဒေဝလင်္ကာ

၂။ သာရတ္ထဒီပနီ

www.burmeseclassic.com

(၆) အာဇာဝ= ယုတ်မာသောအနာ။ (၇) လိင်္ဂကံ= ယုတ်မာသောအသွင်။ (၈) ကိလေသာ= ယုတ်မာသော ကိလေသာ။ (၉) အာပတ္တိ= ယုတ်မာသောအာပတ်။ (၁၀) အကြောသော= ယုတ်မာသော ဆဲရေးခြင်း။

ရဟန်းတို့ မအပ်သော သပိတ် ၁၀ လုံး။ ။(၁) ရွှေသပိတ်။ (၂) ငွေသပိတ်။ (၃) ပတ္တမြားသပိတ်။ (၄) ဝါးသပိတ်။ (၅) ဖန်သပိတ်။ (၆) ကျောက်သပိတ်။ (၇) စဥ့်သပိတ်။ (၈) သလွဲသပိတ်။ (၉) ဦးခေါင်းခွံသပိတ်။ (၁၀) ကြေးနီသပိတ်။

ရဟန်းတို့ မမှီဝဲအပ်သော အသား ၁၀ ပါး။ ။(၁) ဆင်သား။ (၂) မြင်းသား။ (၃) ကျားသား။ (၄) လူသား။ (၅) အောင်းသား။ (၆) ခွေးသား။ (၇) မြွေသား။ (၈) ဝံသား။ (၉) ခြင်္သေ့သား။ (၁၀) သစ်သား။ (ရည်မှန်း၍ သတ်သောအသား)

ရဟန်းတို့ မသုံးသပ်အပ်သော(အနာမာသ) ရတနာ ၁၀ ပါး။ ။(၁) ရွှေ။ (၂) ငွေ။ (၃) မြ။ (၄) ပုလဲ။ (၅) ကြောင်။ (၆) ခရုသင်း။ (၇) သန္တာ။ (၈) နီလာ။ (၉) ပတ္တမြားနီ။ (၁၀) ပတ္တမြားပြောက်။

ရဟန်းတို့၏ အန္တရာယ် ၁၀ ပါး။ ။(၁) ရာဇန္တရာယ= မင်းအန္တရာယ်။(၂)စောရန္တရာယ= သူခိုးအန္တရာယ်။ (၃) အဂ္ဂန္တရာယ= မီးအန္တရာယ်။ (၄) ဥဒကန္တရာယ= ရေအန္တရာယ်။ (၅) မနုဿန္တရာယ= လူအန္တရာယ်။ (၆) အမနုဿန္တရာယ= ဘီလူးအန္တရာယ်။ (၇) ဝါဠန္တာရာယ= သားရဲအန္တရာယ်။ (၈) သရီသပန္တရာယ= မြွေအန္တရာယ်။ (၉) ဇီဝိတန္တရာယ= အသက်အန္တရာယ်။ (၁၀) ဗြဟ္မစရိယန္တရာယ= သာသနာတော်၏ အန္တရာယ်။

ရဟန်း ဒုဿီလ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ၁၀ ပါး။ ။(၁) ဘုရားရှင်၌ ရိုသေခြင်းရှိသည်။ (၂) တရားတော်၌ ရိုသေခြင်းရှိသည်။ (၃) သံဃာတော်၌ ရိုသေခြင်းရှိသည်။ (၄) သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ရိုသေခြင်းရှိသည်။။ (၅) များသောကြားနာခြင်းရှိသည်။ (၆) သီလပျက်စီးသော်လည်း ပရိသတ်သို့ ရောက်သော် ရဟန်း၏ အသွင်အပြင်ကို ဖြစ်စေခြင်း။ (၇) ကဲ့ရဲ့သောဘေးကို ကြောက်သဖြင့် ကိုယ်နှုတ်ကို စောင့်စည်းသည်။ (၈) ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှုသောစိတ် ရှိသည်။ (၉) ရဟန်း၏ အဖြစ်သို့ကပ်သည်။ (၁၀) မကောင်းမှုကိုပြုသော်လည်း ဖုံးလွှမ်း၍ ကျင့်သည်။ ဤ ၁၀ ပါးကား လူဒုဿီလထက် ထူးခြားသာလွန်သည်။

ရဟန်း ဒုဿီလ၏ အလှူရေစက်ကို သုတ်သင်ခြင်း ၁၀ ပါး။ ။(၁) အပြစ်မရှိသော ပရိက္ခရာတို့ကို ဆောင်တတ်ခြင်း။ (၂) ဦးပြည်းသော ရသေ့ရဟန်း၏ အသွင်အပြင်ကို ဆောင်တတ်ခြင်း။ (၃) သံဃာတော်ဟု မှတ်အပ်သော အယူသို့ဝင်ခြင်း။ (၄) ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ် ဆောက်တည်ခြင်း။ (၅) ကမ္မဋ္ဌာန်းအိမ်၌ နေလေ့ရှိခြင်း။ (၆) ဘုရားရှင်သာသနာတော်မြတ်ကို ဆောင်သောသူကို ရှာလေ့ရှိခြင်း။ (၇) မြတ်သော တရားဒေသနာကိုဟောတတ်ခြင်း။ (၈) တရားတည်းဟူသောဆီမီး၏ တည်ရာလားရာရှိခြင်း။ (၉) ဘုရားရှင်သည် လောသုံးပါးထက်မြတ်၏ဟု ဇကန်ဖြောင့်သော အယူရှိခြင်း။ (၁၀) ဥပုသ်ဆောက်တည်ခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရေလှူသော အကျိုး ၁၀ ပါး။ ။ (၁) လျင်မြန်ခြင်း။ (၂) ကျော်စောခြင်း။ (၃) စင်ကြယ်ခြင်း။ (၄) မွတ်သိပ်ခြင်းမှ ကင်းခြင်း။ (၅) အခြံအရံများခြင်း။ (၆) အသက်ရှည်ခြင်း။ (၇) အဆင်းလှခြင်း။ (၈) ခွန်အားကြီးခြင်း။ (၉) ပညာကြီးခြင်း။ (၁၀) ချမ်းသာခြင်း။

ရှင့်မာတစ်ကျိပ်။ ။ (၁) မေတ္တေယျ။ (၂) ရာမမင်း။ (၃) ကောသလမင်း။ (၄) အဘိဘူနတ်။ (၅) ဒီဃသောဏီအသူရာ။ (၆) သုဘလုလင်။ (၇) စင်္ကီပုဏ္ဏား။ (၈) တောဒေယျပုဏ္ဏား။ (၉) နာဠာဂီရိဆင်။ (၁၀) ပါလိလဲဆင်။

ရှိမခိုးထိုက်သူ ၁၀ ပါး[၁]။ ။ (၁) ရဟန်းကြီးသည် ရဟန်းငယ်အား ရှိမခိုးထိုက်။ (၂) ရဟန်းဖြစ်လျက် လူသာမဏေတို့အား ရှိမခိုးထိုက်။ (၃) နာနာသံဝါသကဖြစ်သော အဓမ္မဝါဒီကို ရှိမခိုးထိုက်။ (၄) မာတုဂါမကို ရှိမခိုးထိုက်။ (၅) ပဏ္ဍုက်ကို ရှိမခိုးအပ်။ (၆) ပရိဝတ် ဆောက်တည်ဆဲကိုလည်း ရှိမခိုးအပ်။ (၇) အဗ္ဘာန်ထိုက်သည်ကိုလည်း ရှိမခိုးအပ်။ (၈) ဥက္ခိတ္တကကံ ထိုက်သူကိုလည်း ရှိမခိုးအပ်။ (၉) မာနတ်ကျင့်ဆဲကို ရှိမခိုးအပ်။ (၁၀) မူလအရင်းသို့ ငင်ထိုက်သောသူကို ရှိမခိုးအပ်။

လောကဥ္စာကဲ့ရဲ့တတ်သောသူ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) မုဆိုးမ။ (၂) အားနည်းသောသူ။ (၃) အဆွေခင်ပွန်း မရှိသောသူ။ (၄) လေးသောအနာရှိသောသူ။ (၅) အစားကြီးသောသူ။ (၆) မကောင်းသော ခင်ပွန်းရှိသောသူ။ (၇) ဥစ္စာမရှိသောသူ။ (၈) အကျင့် ယုတ်သောသူ။ (၉) လုံ့လချို့သောသူ။ (၁၀) ကြမ္မာယုတ်သောသူ။

လိင် ၁၀ ပါး (ရှင်ကျင့်)။ ။ (၁) သူအသက်ကိုသတ်ခြင်း။ (၂) သူတစ်ပါး ပစ္စည်းကို ခိုးခြင်း။ (၃) မုသား ပြောဆိုခြင်း။ (၄) အရက်သေစာ သောက်စားခြင်း။ (၅) မမြတ်သောမေထုန်ပြုခြင်း။ (၆) ဘုရားကိုကဲ့ရဲ့ခြင်း။ (၇) တရားကိုကဲ့ရဲ့ခြင်း။ (၈) သံဃာကိုကဲ့ရဲ့ခြင်း။ (၉) ဘိက္ခုနီမကိုဖျက်ခြင်း။ (၁၀) မှားသောအယူကိုယူခြင်း။

ဝိပဿနာညစ်ညူးကြောင်းအန္တရာယ် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဩဘာသ= အရောင်အလင်း။ (၂) ပီတိ– နှစ်သက်ခြင်း။ (၃) ပဿဒ္ဓိ= ငြိမ်းခြင်း။ (၄) အဓိမောက္ခ= သဒ္ဓါယုံကြည်ခြင်း။ (၅) ပဂ္ဂဟ= ထောက်ပံ့ခိုင်စေခြင်း။ (၆) သုခ= ချမ်းသာခြင်း။ (၇) ဉာဏ= အလွန်ထက်သန်သော ဝိပဿနာဉာဏ်။ (၈) ဥပဋ္ဌာန= ကြာမြင့်စွာက ပြုခဲ့ပြီးသောအမှုကို ထင်နိုင်ခြင်းသတိ။ (၉) ဥပေက္ခာ= လျစ်လျူရှုခြင်း။ (၁၀) နိကန္တိ= ဉာဏ်ကိုးပါး၌တပ်နှစ်သက်ခြင်း။

ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ဉာဏ် ၁၆ ပါးအနက် သမ္မသနဉာဏ်မှစ၍ အနုလောမဉာဏ်အထိ ၁၀ ပါးကို ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါးဟုခေါ်သည်။

ဝိသာခါအားဆုံးမသော ပဋိစ္ဆန္န ဩဝါဒ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) အိမ်းတွင်းကမီးကို အပြင်မထုတ်ရာ၊ အိမ်တွင်းကရန်စကားကို အပြင်သို့မရောက်စေရာ။ (၂) အိမ်ပက မီးကို အတွင်းမယူရာ၊ အိမ်ပက ရန်စကားကို အိမ်တွင်းသို့ မရောက်စေရာ။ (၃) ပေးတတ်

၁။ ခုဒ္ဒသိက္ခာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သောသူကိုသာ ပေးရာ၏၊ ဥစ္စာကို ပြန်၍ပေးသောသူကို ချေးငှားရာ၏။ (၄) မပေးတတ်သောသူကို မပေးရာ၊ ပြန်၍မဆပ်သူကို မချေးငှားရာ။ (၅) မြဲမြံသောနေရာ၌ ရလာသော် လည်းကောင်း၊ မရလာသော် လည်းကောင်း ကောင်းစွာ သိုမှီးရာ၏။ သိက္ခာ သီလ ထူးမြတ်သော ရတနာသုံးပါးတို့၏ထံ၌လည်းကောင်း၊ သက်ကြီးရွယ်ရင့်တို့ထံ၌လည်းကောင်း သံသရာမျိုးဖြစ်သော အလှူကိုရသည်ဖြစ်စေ၊ မရသည်ဖြစ်စေ ကောင်းစွာပေးလှူရာ၏။ (၆) ယောက္ခမတို့ နားမျက်စိ မပူဆာအောင် ချမ်းသာစွာနေရာ၏၊ ယောက္ခမကို မပန်မကြားဘဲ အမှုကိုမပြုရာ။ (၇) ချမ်းသာစွာ စားရာ၏၊ ယောက္ခမတို့၏ ရှေးဦးစွာ မစားမသောက်ရာ။ (၈) ချမ်းသာစွာ အိပ်ရာ၏၊ ယောက္ခမတို့၏ ရှေးဦးစွာ မအိပ်ရာ၊ ရှေးဦးစွာ ထ,ရာ။ (၉) လောင်တတ်သောမီးကို ရိုသေစွာ မွေးအပ်၏၊ မရိုသေ မခံ့ညားမူ မီးကဲ့သို့ လောင်တတ်သော ယောက္ခမနှင့် လင်ကို ရိုသေစွာ ပြုစုလုပ်ကျွေးရာ၏။ (၁၀) အိမ်ဦးနတ်ကို မပြတ်ရှိခိုးရာ၏၊ အိမ်ဦးနတ်တည်ဟူသော ယောက္ခမနှင့်လင်ကို ရိုသေမြတ်နိုးရာ၏။

ဝေသန္တရာ၏စိတ်ထား ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဒမေ= စက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်း၌လည်းကောင်း၊ (၂) သမေ= စက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြေကို ငြိမ်သက်စေခြင်း၌လည်းကောင်း။ (၃) ခန္တိယံ= သည်းခံခြင်း၌လည်းကောင်း။ (၄) သံဝရေ= စောင့်စည်းခြင်း၌လည်းကောင်း၊ (၅) နိယမေ= မြဲစွာ ဆောက်တည်ခြင်း၌ လည်းကောင်း။ (၆) အက္ကောဓေ= အမျက်ဒေါသ မရှိသည်၌လည်းကောင်း။ (၇) အဝိဟိံသာယံ= သူတစ်ပါးကို မညှဉ်းဆဲခြင်း၌လည်းကောင်း။ (၈) သစ္စေ= မှန်သော စကား၌ လည်းကောင်း။ (၉) သောစေယျ= ဆောက်တည်အပ်သော သီလ၏ စင်ကြယ်ခြင်း၌ လည်းကောင်း။ (၁၀) မေတ္တာယျံ= ချစ်ခြင်း၌လည်းကောင်း။

သပိတ်လှူရသော အကျိုး ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ရတနာမျိုးတို့ဖြင့်ပြီးသော ခွက်တို့ကိုရခြင်း။ (၂) ဘေးဥပဒ်မရှိခြင်း။ (၃) စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ မရှိခြင်း။ (၄) သူတစ်ပါးတို့ ရိုသေခြင်း။ (၅) ထမင်း အဖျော် အိပ်ရာနေရာတို့ကို ရရှိခြင်း။ (၆) စည်းစိမ်ချမ်းသာ မပျောက်မပျက်ခြင်း။ (၇) တည်ကြည်သော စိတ်ရှိခြင်း။ (၈) တရားကို အလိုရှိခြင်း။ (၉) ကိလေသာအားနည်း ခေါင်းပါးခြင်း။ (၁၀) အာသဝေါတရားကင်းခြင်း။

သမားတို့ ဦးစွာ စစ်ဆေးကြည့်ရှုအပ်သော လက္ခဏာ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) အဆင်း။ (၂) အသံ။ (၃) မျက်စိ။ (၄) နား။ (၅) နှာ။ (၆) လျှာ။ (၇)။ ချွေး။ (၈) ကျင်ကြီး။ (၉) ကျင်ငယ်။ (၁၀) သွေးတိုးခြင်း။

သုစရိုက် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ= သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၂) အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ= သူ့ဥစ္စာကိုခိုးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရာမဏီ= သူ့သားမယားကို လွန်ကျူးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၄) မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ= မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၅) ပိသုဏာဝါစာ ဝေရမဏီ= ကုန်းတိုက်စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၆) ဖရုသ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဝါစာ ဝေရမဏီ= ကြမ်းတမ်းသောစကားကိုပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၇) သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ= ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၈) အနဘိဇ္ဈာ= သူ့စည်းစိမ်ကို ရှေ့ရှုမကြံခြင်း။ (၉) အဗျာပါဒ= သူတစ်ပါးကို ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိခြင်း။ (၁၀) သမ္မာဒိဋ္ဌိ= မှန်ကန်သော အယူကို ယူခြင်း။

သူမိုက်ကြီး ၁၀ ယောက်။ ။(၁) မုန့်ဆန်းစား။ (၂)မေးမှားမျိုးနွယ်။ (၃) ရေဆယ်။ (၄) ဝံကူ။ (၅) မီးယူ။ (၆) သစ်ခုတ်။ (၇) ပုံးစလုံး။ (၈) ပဲပြုတ်။ (၉) ဆေးပေါင်း။ (၁၀) သမင်ရောင်း။

သူမိုက်ကြီး ၁၀ ပါး[၁]။ ။(၁) မုန့်ဆန်းစားဟူသည် ရှေးအခါ လူတစ်ယောက်သည် မုန့်ဆန်းစားနေရာ ယောက္ခမက မေးသော မုန့်ဆန်းကို အာလုပ်တွင် အပြည့်ငုံလျက် ယောက္ခမကို ရှက်သဖြင့် ပါးရောင်သည်ဟု ပြော၏။ ယောက္ခမလည်း ပါးရောင်သည်ကို စူးထိုးမှသာ ပေါက်မည်ဆိုသော် အထိုးခံ၍ စူးထိုးမှ ထိုးသောအပေါက်က မုန့်ဆန်းထွက်၍ ယောက္ခမသိလေသည်။ (၂) မေးမှားမျိုးဟူသည်ကား– မိန်းမနှစ်ယောက်သွားသည်ကို လူတစ်ယောက်က အရှင်မတို့ ဘယ့်နွယ်တော်ကြသနည်းဟု မေးရာ မိန်းမကြီးက ကျွန်ုပ်တို့ဦးရီးကို သည်သူငယ်မဦးရီးက ဦးရီးတော်ဟု ပြောသဖြင့် ထိုသူက ညီအစ်မဟုဖြေလေသည်။ (အမှန်ကား သားအမိ)။ (၃) ရေဆယ်ဟူသည်ကား– ရေနစ်သူကို အရမ်းဆယ်သောကြောင့် နှစ်ယောက်စလုံး သေရ၏။ (၄) ဝံကူ ဟူသည်– လူကိုဝံကကိုက်ရာ နောက်က နေ၍မကူ၊ ရှေ့ကူမိသောကြောင့် သူ့ကိုပါ အကိုက်ခံရ၍ သေလေ၏။ (၅) မီးယူဟူသည်ကား လူမိုက်သည် ပုဆိုးနှင့် မီးကို ညှိယူခဲ့သောကြောင့် မီးလောင်၍ သေရသည်။ (၆) သစ်ခုတ်ဟူသည်– သူတစ်ယောက်သည် သူတစ်ပါး သစ်ပင်ခုတ်ရာ ခေါင်းနှင့်ဝင်၍ ခံသောကြောင့် သေရသည်။ (၇) ပုန်းစလုပ်ဟူသည်– အမိုက်စင်ကြယ်ရာမပုန်းဘဲ အမိုက်တောမှာ ပုန်းသောကြောင့် မြွေကိုက်၍ သေရသည်။ (၈) ပဲပြုတ်ဟူသည်– ပဲအသွေ့ကိုဝယ်၍ ပေါ့ပေါ့ထမ်းရမည်ကို ပြုတ်၍ထမ်းသောကြောင့် ဝန်လေးတွေ့ရသည်။ (၉) ဆေးပေါင်းဟူသည်ကား– ပျားရည်တစ်လက်ဖက်နှင့် ရှားစောင်းစေးတစ်စက် ပေါင်းရမည်ကို ရှားစောင်းစေး တစ်လက်ဖက်နှင့် ပျားရည်တစ်စက်ပေါင်း၍ လူနာကို တိုက်သဖြင့် သေရလေသည်။ (၁၀) သမင်ရောင်းဟူသည်ကား– မုဆိုးတစ်ယောက်သည် သမင်ကြီးတစ်ခု သမင်ငယ်တစ်ခုကို ရောင်းမည်လာရာ လူတစ်ယောက်က အဖိုးကို မေးသဖြင့် အကြီးနှစ်ကျပ်၊ အငယ်တစ်ကျပ်ဟုပြောသော် အငယ်ကို တစ်ကျပ်ပေး၍ ဝယ်ပြီးမှ တစ်ဖန် အကြီးကိုဝယ်သော် နှစ်ကျပ်ဟုဆိုလျှင် အခုန တစ်ကျပ်ပေးပြီးပြီ အခု သမင်ငယ်ကို တစ်ကျပ်နှင့်ထား၍ ရောင်းပါဟု ပြောပြီး ဝယ်သွားလေ၏။

သိဒ္ဓိ ၁၀ ပါး။ ။(၁) အာရောဂျ သိဒ္ဓိ= အနာရောဂါကင်းခြင်း။ (၂) ယောဗ္ဗန သိဒ္ဓိ= မအိုခြင်း။ (၃) အာယု သိဒ္ဓိ= အသက်ရှည်ခြင်း။ (၄) ကာယ သိဒ္ဓိ= ဓား လှံ

၁။ သမန္တစက္ခု

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သေနတ်ပြီးခြင်း။ (၅) ပီယ သိဒ္ဓိ= သူတကာက ချစ်ခြင်း။ (၆) ဓန သိဒ္ဓိ= ရွှေ ငွေ ဖြစ်ခြင်း။ (၇) ပထဝီ သိဒ္ဓိ= မြေကြောရှုံ့ခြင်း။ (၈) ဥဒက သိဒ္ဓိ= ရေပေါ်၌ သွားနိုင်ခြင်း။ (၉) အာကာသ သိဒ္ဓိ= ကောင်းကင်၌ သွားနိုင်ခြင်း။ (၁၀) ဣဒ္ဓိဝိဓ သိဒ္ဓိ= အထူးအထူး အပြားပြား တန်ခိုးပြနိုင်ခြင်း

သိဒ္ဓိ ၁၀ ပါး။ ။(၁) စိန္တမယ ဣဒ္ဓိ= အတတ်ပညာဖြင့် စိတ်မှ ရွတ်ဆို၍ ကောင်းကင်၌ ဆင်မြင်းစသော ထူးဆန်းသော အရာဌာနဟူသမျှတို့ကို ဖန်ဆင်း၍ ပြနိုင်ခြင်း။ (၂) ဥဒက သိဒ္ဓိ= ရေပေါ်တွင် ဣရိယာပုတ် လေးပါးဖြင့် ပြုလုပ်နေထိုင်နိုင်ခြင်း။ (၃) ပထဝီ သိဒ္ဓိ= ယူဇနာ ထောင်သောင်း ဝေးကွာလှသော ခရီးကို မျက်စိမှိတ်ခါမျှနှင့် လိုရာအရပ်သို့ ရောက်နိုင်ခြင်း။ (၄) ဓန သိဒ္ဓိ= ရတနာ ရွှေငွေ ဆန်ရေစပါး စသည်တို့ကို အလိုရှိသမျှ လက်ညှိုးဖြင့်ထိုးကာ ပြီးစီးဖြစ်မြောက်စေနိုင်ခြင်း။ (၅) အာယု သိဒ္ဓိ= အသက် တစ်ထောင်တစ်သိန်းရှိသော်လည်း ဆယ့်ငါးနှစ်သားအရွယ် စသည်ဖြင့် အသက်ရှည်စွာ နေထိုင်နိုင်ခြင်း။ (၆) အာကာသ သိဒ္ဓိ= ကောင်းကင်၌ သွားလာနိုင်ခြင်း။ (၇) အာရောဂျ သိဒ္ဓိ= အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး အနာရောဂါ ကင်းရှင်းခြင်း။ (၈) ကာယ သိဒ္ဓိ= ဓား လှံ သေနတ် အမြောက် စိန်ပြောင်း စသည်တို့ ပြီးစီးခြင်း။ (၉) ပီယ သိဒ္ဓိ= မြင်မြင်သမျှ သတ္တဝါတို့က ချစ်ခင်သော စိတ်ဓာတ် ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း။ (၁၀) ဣဒ္ဓိဝိဓ သိဒ္ဓိ= တန်ခိုး အမျိုးမျိုး ပုံပြာန် သဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးတို့ကို ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း။

သုက်လွှတ်ခြင်း၌ သာယာသော အကြောင်းတရား ၁၀ ပါး။ ။(၁) မုစ္စနသာဒ= သုက်မထွက်မီ ရှေ့အဖို့၌ ရာဂနှင့်ယှဉ်၍သာယာခြင်း။ (၂) မုတ္တသာဒ= သုက်လွှတ်ပြီးမှ ရာဂနှင့်ယှဉ်၍သာယာခြင်း။ (၃) မေထုနသာဒ= မေထုန်အကျင့်၌ ရာဂနှင့် ယှဉ်၍ သာယာခြင်း။ (၄) ဖဿသာဒ= အတွေ့၌ ရာဂနှင့် ယှဉ်၍ သာယာခြင်း။ (၅) ကဏ္ဍုဝနသာဒ= ပွေးဝဲ အစရှိသော အနာများကို ကုတ်ဖျောက်ခြင်း၌ သာယာခြင်း။ (၆) ဒဿနသာဒ= ကြည့်ရှုခြင်း၌ ရာဂနှင့်ယှဉ်၍ သာယာခြင်း။ (၇) နိသဇ္ဇသာဒ= အနေအထိုင်၌ ရာဂနှင့်ယှဉ်၍ သာယာခြင်း။ (၈) ဝါစသာဒ= စကားပြောဆိုခြင်း၌ ရာဂနှင့်ယှဉ်၍ သာယာခြင်း။ (၉) ဂေဟသိတပေမ= အမိအဘအစရှိသော အမှတ်အဖြစ်ဖြင့် ချစ်ခြင်းနှင့်ယှဉ်၍ သာယာခြင်း။ (၁၀) ဝနဘင်္ဂိယ= တစ်စုံတစ်ခုသောအရပ်မှ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူက ပေးအပ်ဆောင်ကြဉ်းလိုက်သော ပန်းမန် သစ်သီး လက်ကိုင်ပုဝါစသော ပစ္စည်းတို့၌ ရာဂနှင့်ယှဉ်၍ သာယာခြင်း။

သံဃိကဒါန ၁၀ ပါး။ ။(၁) ဗုဒ္ဓပမုခ= ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမတို့အား လှူခြင်း။ (၂) ဥဘတောသံဃိက= ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသည့်နောက် ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမတို့အား လှူခြင်း။ (၃) ဘိက္ခုသံဃိက= တိုက်အလုံး၊ တစ်ကျောင်းလုံးရှိ သံဃာတို့အား လှူဒါန်းခြင်း။ (၄) ဘိက္ခုနီသံဃိက= တိုက်အလုံး၊ တစ်ကျောင်းလုံးရှိ ရဟန်းမိန်းမတို့အား လှူဒါန်းခြင်း။ (၅) ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ ဥဒ္ဒိသ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သံဃိက= တစ်ကျောင်းလုံးကို မတတ်နိုင်၍ ဆယ်ပါးဖြစ်စေ၊ ငါးပါးဖြစ်စေ၊ တစ်ပါးတည်းဖြစ်စေ ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမတို့ကို သံဃာတော် ညွှန်းချတော်မူပါဟု သံဃာကြီးထံ၌ဖြစ်စေ ဆွမ်းညွှန်းရဟန်းထံ၌ဖြစ်စေ သံဃာအများထံ၌ဖြစ်စေ တောင်းပန်၍ ထိုအရှင်တို့ ညွှန်းချသော ရဟန်းမိန်းမ ရဟန်းယောကျ်ားတို့အား ပေးလှူခြင်း။ (၆) ဘိက္ခုဥဒ္ဒိဿ သံဃိကဒါန= အထက်နည်းအတိုင်း ညွှန်းချ၍ ရဟန်းယောကျ်ား သက်သက်တို့ကို ပေးလှူခြင်း။ (၇) ဘိက္ခုနီဥဒ္ဒိဿသံဃိကဒါန အထက်နည်းအတိုင်း ညွှန်းချ၍ ရဟန်းမိန်းမ သက်သက်တို့ကို ပေးလှူခြင်း။ (၈) ဗုဒ္ဓပမုခဘိက္ခုသံဃိကဒါန= ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့အား ပေးလှူခြင်း။ (၉) စတုဒ္ဒိသာ သံဃိကဒါန= ဘုရားအမှူးရှိသော ရောက်ပြီး ရောက်ဆဲ ရောက် လတ္တံ့ ဖြစ်သော အရပ်လေးမျက်နှာရှိ သံဃာတော်တို့အား ပေးလှူခြင်း။ (၁၀) စတုဒ္ဒိသာဘိက္ခုသံဃိကဒါန= ဘုရားကို အမှူးမပြုမူ၍ ရောက်ပြီး ရောက်ဆဲ ရောက်လတ္တံ့ဖြစ်သော အရပ်လေးမျက်နှာရှိ သံဃာတော်တို့အား ပေးလှူခြင်း။

သံယောဇဉ် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ကာမရာဂသံယောဇဉ်= ကာမဘုံအာရုံ၌ ဖွဲ့ယှက်ခြင်း။ (၂) ရူပရာဂ သံယောဇဉ်= ရူပဘုံအာရုံ၌ ဖွဲ့ယှက်ခြင်း။ (၃) အရူပရာဂသံယောဇဉ်= အရူပဘုံအာရုံ၌ ဖွဲ့ယှက်ခြင်း။ (၄) ပဋိဃသံယောဇဉ်= ရန်မီး၌ ဖွဲ့ယှက်ခြင်း။ (၅) မာနသံယောဇဉ်= ထောင်လွှားခြင်း၌ ဖွဲ့ယှက်ခြင်း။ (၆) ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်= မှားသောအယူ၌ ဖွဲ့ယှက်ခြင်း။ (၇) သီလဗ္ဗတပရာမာသ သံယောဇဉ်= သီလ အကျင့်ကို သုံးသပ်ခြင်း၌ ဖွဲ့ယှက်ခြင်း။ (၈) ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စ သံယောဇဉ်= ပျံ့လွင့် စိုးရိမ်ခြင်း၌ ဖွဲ့ယှက်ခြင်း။ (၉) ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ်= ယုံမှားခြင်း၌ ဖွဲ့ယှက်ခြင်း။ (၁၀) အဝိဇ္ဇာ သံယောဇဉ်= သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို မသိခြင်း၌ ဖွဲ့ယှက်ခြင်း။

အကျွမ်းမဝင်ရာ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) မြွေကို အကျွမ်းမဝင်ရာ။ (၂) နေကို အကျွမ်းမဝင်ရာ၊ (၃) မီးကို အကျွမ်းမဝင်ရာ။ (၄) ရေကို အကျွမ်းမဝင်ရာ။ (၅) ခွေးကို အကျွမ်းမဝင်ရာ။ (၆) ကျွဲကို အကျွမ်းမဝင်ရာ။ (၇) ဆင်ကို အကျွမ်းမဝင်ရာ။ (၈) လူရူးကို အကျွမ်းမဝင်ရာ။ (၉) အရှင်မင်းစိုးကို အကျွမ်းမဝင်ရာ။ (၁၀) အရှင်နှင့်စပ်သော ကျွန်ကို အကျွမ်းမဝင်ရာ။

အနုဿတိ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဗုဒ္ဓါနုဿတိ= မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း။ (၂) ဓမ္မာနုဿတိ= တရားတော်၏ ဂုဏ်တော်ခြောက်ပါးကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း။ (၃) သံဃာနုဿတိ= သံဃာတော်၏ ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း။ (၅) သီလာနုဿတိ= မိမိ၏ သီလဂုဏ်ကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း။ (၅) စာဂါနုဿတိ= မိမိ၏ စွန့်ကြဲခြင်းဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း။ (၆) ဒေဝတာနုဿတိ= နတ်တို့၏ သဒ္ဓါအစရှိသောဂုဏ်ကို စံထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါအစရှိသောဂုဏ်ကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း။ (၇) ဥပသမာနုဿတိ= နိဗ္ဗာန်၏ ဝိရာဂ စသောဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း။ (၈) မရဏာနုဿတိ=

www.burmeseclassic.com

သေခြင်းတရားကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း။ (၉) ကာယဂတာနုဿတိ= ၃၂ ကောဋ္ဌာသကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း။ (၁၀) အာနာပါနာနုဿတိ= ထွက်သက်ဝင်သက်ကို အာရုံပြု၍ အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း။

အမှိုက်ဖျက်တတ်သည့် ၁၀ ပါး။ ။(၁) ကိုယ်တွင်ဖြစ်တတ်သော အနာလည်းတစ်ပါး။ (၂) အအူတွင်ဖြစ်တတ်သော ပိုးလည်းတစ်ပါး။ (၃) အစေ့မှဖြစ်တတ်သော ပိုးလည်းတစ်ပါ။ (၄) အနွယ်လည်း ပိုးလည်းတစ်ပါး။ (၅) ပွတ်ခုံတွင်ဖြစ်တတ်သော မီးလည်းတစ်ပါး။ (၆) သေစေတတ်သော အဆိပ်လည်း တစ်ပါး။ (၇) အမိဝမ်းကိုဖောက်၍ရသော မြင်းလည်းတစ်ပါး။ (အဿထိုရ်မြင်းကိုဆိုလိုသည်။) (၈) နေ၏ အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သော တိမ်လည်းတစ်ပါး။ (၉) အရှင့်စီးပွားကို ဖျက်တတ်သော ကျွန်လည်းတစ်ပါး။ (၁၀) သံတွင်ဖြစ်သော သံချေးလည်းတစ်ပါး။

အရိယဝဗ္ဗ သီလ ၁၀ ပါး။ ။(၁) ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ= သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၂) အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ= သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၃) ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ= သူမယားကျူးလွန်ခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၄) မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ= မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၅) ပိသုဏာဝါစာ ဝေရမဏီ= ကုန်းတိုက်စကားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၆) ဖရုသဝါစာ ဝေရမဏီ= ကြမ်းတမ်းသောစကား ဆဲသောစကားမှ ရှောင်ခြင်း။ (၇) သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ ဝေရမဏီ= ပြိန်ဖျင်းသောစကား ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၈) အဘိဇ္ဈာယ ဝေရမဏီ= သူ့စည်းစိမ်ကို ငါ့စည်းစိမ်ဖြစ်ပါလေတော့ဟု ကြံခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၉) ဗျာပါဒါ ဝေရမဏီ= သူတစ်ပါးတို့အား ပျက်စီးကြောင်း ကြံခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။ (၁၀) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝေရမဏီ= မှားသောအယူကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း။

အရပ် ၁၀ မျက်နှာ။ ။(၁) ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ= အရှေ့အရပ်မျက်နှာ။ (၂) ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ= အနောက်အရပ်မျက်နှာ။ (၃) ဥတ္တရာယ ဒိသာယ= မြောက်အရပ်မျက်နှာ။ (၄) ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ= တောင်အရပ်မျက်နှာ။ (၅) ပုရတ္ထိမာမယ အနုဒိသာယ= အရှေ့မြောက်အရပ်မျက်နှာ။ (၆) ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာယ= အနောက်တောင်အရပ်မျက်နှာ။ (၇) ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ= အနောက်မြောက်အရပ်မျက်နှာ။ (၈) ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ= အရှေ့တောင် အရပ်မျက်နှာ။ (၉) ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ= အောက်အရပ်မျက်နှာ။ (၁၀) ဥပရိမာယ ဒိသာယ= အထက်အရပ် မျက်နှာ။

အရွယ် ၁၀ ပါး။ ။(၁) မန္ဒ= ပညာနုံ့သောအရွယ်။ (၂) ခိဍ္ဍ= စိတ်ပျံ့လွင့်သောအရွယ်။ (၃) ဝဏ္ဏ= အဆင်းဆောင်သောအရွယ်။ (၄) ဗလ= ခွန်အားပြည့်စုံသောအရွယ်။ (၅) ပညာ= ပညာရသောအရွယ်။ (၆) ဟာယန= အားယုတ်သောအရွယ်။ (၇) ပဗ္ဘာရ= လေးလံသော အရွယ်။ (၈) ကုင်္ဂလ= ကိုင်းညွတ်ခါးကုန်းသော အရွယ်။ (၉) မုဟ= တွေဝေသော အရွယ်။ (၁၀) သယန= တုံးလုံးနေရသော အရွယ်။

အသုဘ ၁၀ ပါး။ ။(၁) ဥဒ္ဓုမာတက= ဖူးဖူးရောင်သည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်အကောင်

www.burmeseclassic.com

ပုပ်။ (၂) ဝိနီလက= အဖြူအနီရောရ၍ အညိုရောင်ပေါက်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် အကောင်ပုပ်။ (၃) ဝိပုဗ္ဗက= ယိုသောပြည်ရှိသည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် အကောင်ပုပ်။ (၄) ဝိစ္ဆိဒ္ဒက= အလယ်နှစ်ပိုင်း ပြတ်သည်ဖြစ် စက်ဆုပ်ဖွယ် အကောင်ပုပ်။ (၅) ဝိက္ခာယိတက= ခွေး၊ မြေခွေးစသည်တို့ ခဲအပ်သည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် အကောင်ပုပ်။ (၆) ဝိက္ခိတ္တက= ၎င်းတို့ အပိုင်းပိုင်းပြတ်၍ ပစ်ထားသော အကောင်ပုပ်။ (၇) ဟတဝိက္ခိတ္တက= အပိုင်းပိုင်းပြတ်၍ ဓားဖြင့်မွမ်း၍ ဖရိုဖရဲ ကြဲပစ်ထားသော အကောင်ပုပ်။ (၈) လောဟိတက= သွေးယိုနေ၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် အကောင်ပုပ်။ (၉) ပုဠုဝက= ပိုးလောက်တို့ဖြင့် ပြည့်သည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် အကောင်ပုပ်။ (၁၀) အဋ္ဌိက= အရိုးစုသာရှိသည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် အကောင်ပုပ်။

အားတော် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ကာဠာဝကဆင်= လူဆယ်ယောက်ခန့် အင်အားကြီးသော ဆင်မျိုး။ (၂) ဂင်္ဂေယျဆင်= ကာဠာဝကဆင်ဆယ်ကောင်မျှ အင်အားကြီးသောဆင်၊ လူတစ်ရာနှင့်မျှ၏။ (၃) ပဏ္ဍရဆင်= ဂင်္ဂေယျဆင် ဆယ်ကောင်မျှ (လူတစ်ထောင်) အင်အားကြီး၏။ (၄) ပိင်္ဂလဆင်= ပဏ္ဍရဆင် ဆယ်ကောင်မျှ (လူတစ်သောင်း) အင်အားရှိ၏။ (၅) ဂန္ဓဆင်= ပိင်္ဂလဆင် ဆယ်ကောင်မျှ (လူတစ်သိန်း) အင်အား ရှိ၏။ (၆) မင်္ဂလဆင်= ဂန္ဓဆင် ဆယ်ကောင်မျှ ဖြစ်သော (လူတစ်သန်း) အင်အား ရှိ၏။ (၇) ဟေမဆင်= မင်္ဂလဆင်ဆယ်ကောင်နှင့်မျှသော (လူတစ်ကုဋေ) အင်အား ရှိ၏။ (၈) ဥပေါသထဆင်= ဟေမဆင် ဆယ်ကောင်နှင့်မျှသော (လူဆယ်ကုဋေ) အင်အား ရှိ၏။ (၉) တမ္ဗဆင်= ဥပေါသထဆင် ဆယ်ကောင်နှင့်မျှသော (လူကုဋေ တစ်ရာ) အင်အားရှိ၏။ (၁၀) ဆဒ္ဒန်ဆင်= တမ္ဗဆင်ဆယ်ကောင်နှင့် မျှသော (လူ ကုဋေ တစ်ထောင်) အားရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား အင်အားတော်ကား ဆဒ္ဒန် တစ်ရာ နှင့်မျှသော (လူကုဋေတစ်သိန်း) မျှရှိ၏။

ဥပစာ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ကာရဏူပစာ= အကြောင်း၏အမည်ကို အကျိုး၌တင်စား၍ ခေါ်ခြင်း။ (၂) ဖလူပစာ= အကျိုး၏အမည်ကို အကြောင်း၌ တင်စား၍ ခေါ်ခြင်း။ (၃) သဒိသူပစာ= အတူဖြစ်သော ဝတ္ထု၏အမည်ကို အတူရှိသောဝတ္ထု၌ တင်စား၍ ခေါ်ခြင်း။ (၄) ဌာနူပစာ= ဌာန၏အမည်ကို ဌာနီ၌ တင်စား၍ ခေါ်ခြင်း။ (၅) ဌာနျူပစာ= ဌာနီ၏အမည်ကို ဌာန၌ တင်စား၍ ခေါ်ခြင်း။ (၆) ဂုဏူပစာ= ဂုဏ်၏ အမည်ကို ဂုဏော၌ တင်စား၍ ခေါ်ခြင်း။ (၇) ဧကဒေသူပစာ= အပေါင်း၏အမည်ကို အနည်းငယ်၌ တင်စား၍ ခေါ်ခြင်း။ (၈) သမီပူပစာ= အနီးတွင်ရှိသော ဝတ္ထု အမည်ကို အနီး၌ဖြစ်သောဝတ္ထု၌ တင်စား၍ ခေါ်ခြင်း။ (၉)တဒ္ဓမ္မူပစာ= ရှိသောဝတ္ထုအမည်ကို မရှိသောဝတ္ထု၌ တင်စား၍ ခေါ်ခြင်း။ (၁၀) အဘေဒ ဘေဒူပစာ= မကွဲပြားဘဲလျက် ကွဲပြားဘိသကဲ့သို့ ခေါ်ခြင်း။

ဥပါသကာဂုဏ် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) သံဃာတော်နှင့်တူမျှသော ဆင်းရဲချမ်းသာရှိ၍ တရားတော်လျှင် အမှန်ရှိခြင်း။ (၂) အားနှင့်လျော်စွာ ကောင်းစွာ ဝေဖန်တတ်ခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၃) ဘုရားသခင် သာသနာတော်၏ ယုတ်လျော့သည်ကိုမြင်လျှင် ပွားများအောင်လုံ့လ ပြုခြင်း။ (၄) အသက်ဘေးသို့ ရောက်သည်ဖြစ်စေ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသောသူကို ဆရာဟု မည္ထွန်ပြုခြင်း။ (၅) ကိုယ်နှင့်စပ်သော အမှုကိုလည်းကောင်း၊ စိတ်နှင့်စပ်သော အမှုကိုလည်းကောင်း စောင့်ရှောက်ခြင်း။ (၆) အညီအညွတ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း။ (၇) အံ့ဖွယ်သရဲ၏အစွမ်းဖြင့် သာသနာတော်၌ မကျင့်ခြင်း။ (၈) ဘုရားရှင်ကို ကိုးကွယ်ခြင်း။ (၉) တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ခြင်း။ (၁၀) သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ခြင်း။

ဥပက္ကိလေသ ဘူမိကဓမ္မ ၁၀ ပါး(ကိလေသာဖြစ်စေသည့် တရား)။ ။(၁) ကောဓ= စိတ်ဆိုးခြင်း။ (၂) မက္ခ= လိမ်လည်ခြင်း။ (ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း၊ အလေးမဲ့ပြုခြင်း)။ (၃) မစ္ဆရိယ= ဝန်တိုခြင်း။ (၄) ဣဿာ= မနာလိုခြင်း။ (၅) ပြဒါသ= မကောင်းသော ဝတ္ထုတို့ကို ယူလိုခြင်း။ (၆) ဝိဟိံသာ= ညှဉ်းဆဲခြင်း။ (၇) ဥပနာဟ= မိတ်ဖျက်ခြင်း၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း။ (၈) မာယာ= လိမ်လည်လှည့်ပတ်ခြင်း။ (၉) သာဌေယျ= စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်း။ (၁၀) မဒ= မာန်ယစ်ခြင်း၊ ထောင်လွှားခြင်း။

ဥပေက္ခာ ၁၀ ပါး။ ။(၁) ဆဠင်္ဂုပေက္ခာ= ကောင်းမကောင်းသော အာရုံခြောက်ပါး၌ ဝမ်းသာသည်လည်းမရှိ၊ ဝမ်းနည်းသည်လည်းမရှိ လျစ်လျူရှုခြင်း။ (၂) ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ= သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဿကာ စသောအားဖြင့် ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၌ လျစ်လျူရှုခြင်း။ (၃) ဗောဇ္ဈင်္ဂုပေက္ခာ= ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂ ဘာဝေတိ စသည်တို့ဖြင့်လာသော သဟဇာတ်တို့၌ လျစ်လျူရှုခြင်း။ (၄) ဝီရိယဥပေက္ခာ= လုံ့လပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းလည်းမရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း။ (၅) သင်္ခါရုပေက္ခာ= သင်္ခါရတရားတို့၌ လျစ်လျူရှုခြင်း။ (၆) ဝေဒနုပေက္ခာ= အဒုက္ခ မသုခဝေဒနာကား ဝေဒနုပေက္ခာတည်း။ (၇) ဝိပဿနုပေက္ခာ= ဝိပဿနာဉာဏ်ကား ဝိပဿနုပေက္ခာတည်း။ (၈) တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ= သဟဇာတ်တရားတို့ကို အမျှရှုသော ဥပေက္ခာ စေတသိတ်ကား တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာတည်း။ (၉) ဈာနုပေက္ခာ= ဥပေက္ခ ကောစ ဝိဟရတိ ပါဠိလာသော မြတ်လှစွာသော တတိယဈာန်၌သာ လျစ်လျူရှုခြင်း။ (၁၀) ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာ= စတုတ္ထဈာန် ဥပေက္ခာကား ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာတည်း။

တေဒဂ် လူမိန်းမ ၁၀ ယောက်။ ။(၁) သူဌေးသမီး သုဇာတာ= ရှေးဦးစွာ သရဏဂုံ တည်ရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၂) ဝိသာခါ= ပေးလှူတတ်သည့် အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၃) ခုဇ္ဇုတ္တရာ= အကြားအမြင် များသည့်အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၄) သာမာဝတီ= မေတ္တာဖြင့် နေသည့်အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၅) နန္ဒမာတာ ဥတ္တရာ= ဈာန်ဝင်စားသောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၆) သုပ္ပဝါသာ= အကောင်း အမြတ် ပေးလှူသည့်အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၇) သုပ္ပိယာ= သူနာကို လုပ်ကျွေးတတ်သည့် အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၈) ကာတိယာနီ= မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၉) နကုလမာတာ= အကျွမ်းဝင်ခြင်း၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၁၀) ကာဠီ ဒါယိကာမ= တစ်ဆင့်ကြား၍ ကြည်ညိုသောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။

www.burmeseclassic.com

တေဒဂ်ရလူယောက်ျား၁၀ယောက်။ ။(၁) တပုဿ ဘလ္လိကညီနောင်= ရှေးဦးစွာ သရဏဂုံတည်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၂) အနာထပိဏ်သူဌေး= ပေးလှူတတ်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၃) စိတ္တသူကြွယ်= တရားဟောသော အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၄) ဟတ္ထာဠဝက= သင်္ဂဟဝတ္ထုလေးပါးဖြင့် သင်္ဂြိုလ်တတ်သည့် အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၅) မဟာနာမ် သာကီဝင်= အခါမပြတ် အမြတ်အကောင်း ပေးလှူတတ်သည့်အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၆) ဥဂ္ဂသူကြွယ်= နှစ်သက်ရာအမြတ်ကို ပေးလှူတတ်သည့်အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၇) ဥဂ္ဂတသူကြွယ်= သံဃာအား လုပ်ကျွေးသည့်အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၈) သုရဇန်= မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၉) ဇီဝက= ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်ညိုတတ်သည့်အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၁၀) နကုလပိတာ= အကျွမ်းဝင်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။

ဣန္ဒြေ ၁၀ ပါး။ ။ (၁) နား= အာကာသဓာတ်၌ မှီ၏။ (၂) နှာခေါင်း= ပထဝီဓာတ်၌မှီ၏။ (၃) မျက်စိ= တေဇောဓာတ်၌မှီ၏။ (၄) အရေ= ဝါယောဓာတ်၌မှီ၏။ (၅) မျက်စိ= တေဇောဓာတ်၌မှီ၏။ (အသိဖြစ်ခြင်းငါးပါး)။ (၆) စကား= ပြောဆိုခြင်း။ (၇) လက်= ယူခြင်း။ (၈) ခြေ= လှမ်းခြင်း။ (၉) နိမိတ်= မွေ့လျော်ခြင်း။ (၁၀) ပဿာဝမဂ်= စွန့်ထုတ်ခြင်း။ (အမူပြုခြင်းငါးပါး)။

နောက်ဆက်တွဲ

ကာယနုဂ္ဂဟ တရား ၁၀ ပါးဖ(ကိုယ်ကာယနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မကောင်းခြင်းတရား)။ ။ (၁) သီတံ= အအေးခံရခြင်း။ (၂) ဥဏှံ= အပူခံရခြင်း။ (၃) ဇိဃစ္ဆာ= ဆာလောင်ရခြင်း။ (၄) ပိပါသာ= ရေငတ်ရခြင်း။ (၅) ဥစ္စာရော= ကျင်ကြီးစွန့်ရခြင်း။ (၆) ပဿာဝ= ကျင်ငယ်စွန့်ရခြင်း။ (၇) ထိနမိဒ္ဓ= အိပ်ငိုက်ရခြင်း။ (၈) ဇရာ= အိုမင်းကြီးရင့်ရခြင်း။ (၉) ဗျာဓိ= နာရခြင်း။ (၁၀) မရဏ= သေခြင်း။

ကိုးကွယ်ရာတရား ၁၀ ပါး။ ။ (၁) သီလ။ (၂) ဗဟုသုတ။ (၃) ကလျာဏမိတ္တ။ (၄) သောဝစ္စဿတာ။ (၅) အနာလသ။ (၆)ပီယ။ (၇) သမုဒါဟာရ။ (၈) အာရဒ္ဓဝီရိယ။ (၉) သန္တုဋ္ဌိ။ (၁၀) သတိမာ။

ကောက်လတ်မျိုး ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဇဂါတာ။ (၂) မယ်စော။ (၃) အုံ့ပေါ။ (၄) ပြစ်ထူ။ (၅) သလဲဖြူ။ (၆) ဆန်မြူကြမ်း။ (၇) ရွှေအပ်။ (၈) ဖွတ်မြီး။ (၉) ငှက်ပျောညွန့်။ (၁၀) နမသလေး။

ဂါရဝတရား ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ဗုဒ္ဓဂါရဝ= ဘုရားရှင်အား လေးစားရခြင်း။ (၂) ဓမ္မဂါရဝ= တရားတော်အား လေးစားရခြင်း။ (၃) သံဃဂါရဝ= သံဃာတော်အား လေးစားရခြင်း။ (၄) သိက္ခာဂါရဝ= ကျင့်ကြံလေ့လာမှု၌ လေးစားရခြင်း။ (၅) သမာဓိဂါရဝ= တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်မှု၌ လေးစားရခြင်း။ (၆) အပ္ပမာဒဂါရဝ=

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကောင်းမှုမင်္ဂလာ၌ မမေ့မလျော့ လေးစားရခြင်း။ (၇) ပဋိသန္ထာရဂါရဝ= ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု ပြေပြစ်ချောမောရေး၌ လေးစားရခြင်း။ (၈) ဟီရိဂါရဝ= မကောင်းမှုပြုလုပ်ရမည်မှ ရှက်ခြင်း၌ လေးစားရခြင်း။ (၉) ဩတ္တပ္ပဂါရဝ= မကောင်းသော အလုပ်ပြုလုပ်ရမည်မှ ကြောက်ခြင်း၌ လေးစားရခြင်း။ (၁၀) အညမညဂါရဝ= အချင်းချင်းအတူနေသူများအား တစ်ဦးကိုတစ်ဦး လေးစား ရှိသေမှု ရှိရခြင်း။

ဆဲရေးကြီးမျိုး ၁၀ ပါး(တစ်နည်း)။ ။ (၁) စောရသိ= သူခိုး။ (၂) ဗာလောသိ= ငမိုက်။ (၃) မူဠှောသိ= ငမေ့ကောင်, ထူ, ထိုင်း။ (၄) ထေနောသိ= သူခိုး။ (၅) ဩဋ္ဌောသိ= ငကုံး, ကုလားအုပ်။ (၆) မေဏ္ဍောသိ= သိုး ဆိတ်။ (၇) ဂေါဏော သိ= ငနွား, နွားကောင်း။ (၈) ဂဒြဘောသိ= မြည်းကောင်။ (၉) တိရစ္ဆာနဂတောသိ= တိရစ္ဆာဆန်ကောင်။ (၁၀) နေရယိကောသိ= ငရဲကောင်။

ဆယ်လီရွေး ၁၀ ပါး။ ။ (၁) ပရမာဏုမြူဥ ၃၆ လုံး၊ အဏုမြူ ၁ လုံး။ (၂) အဏုမြူ ၃၆ လုံး၊ (ကညစ်ချေး) လိက္ခမြူ ၁ လုံး။ (၃) လိက္ခမြူ ၇ လုံး၊ (သန်းဦးခေါင်း) ဦကာ ၁ လုံး၊ (၄) ဦကာ ၇ လုံး၊ မုန်ညင်းစေ့ ၁ လုံး။ (၅) မုန်ညင်းစေ့ ၃ လုံး၊ နှမ်း ၁ လုံး။ (၆) နှမ်းစေ့ ၄ လုံး၊ ဆန် ၁ လုံး။ (၇) ဆန်စေ့ ၄ လုံး၊ ချင်ရွေးငယ် ၁ လုံး။ (၈) ချင်ရွေးငယ် ၆ လုံး၊ တစ်ပဲငယ်။ (၉) ၂ ပဲငယ်၊ တစ်မူးငယ်။ (၁၀) ၁၀မူးငယ်၊ တစ်ကျပ်။

မှတ်ချက်။ ။ ကျပ် ၁၀၀ကို တစ်ပိဿာဟုခေါ်၏။

ပံသုကူသင်္ကန်း ၁၀ မျိုး[၁]။ ။ (၁) သောသာနိကံ= သုသာန်၌ စွန့်ပစ်ထားသော အဝတ်ပုဆိုး။ (၂) ဥန္ဒူရဒခါယိတံ= ကြွက်ကိုက်၍ စွန့်ပစ်ထားသော်လည်းကောင်း။ (၃) ဥပစိကခါယိတံ= ခြစား၍ စွန့်ပစ်ထားသော်လည်းကောင်း။ (၄) အဂ္ဂိဒမုံ= မီးလောင် မီးပေါက်၍ စွန့်ပစ်ထားသော်လည်းကောင်း။ (၅) ဂေါခါယိတံ= နွားခဲစား၍ စွန့်ပစ်ထားသော်လည်းကောင်း။ (၆) အဇိကာခါယိတံ= ဆိတ်ခဲစား၍ စွန့်ပစ်ထားသော်လည်းကောင်း။ (၇) အဘိသေကိယံ= အဘိသိက်ပွဲ၌ စွန့်ပစ်ထားသော်လည်းကောင်း။ (၈) ထူပစီဝရံ= စေတီပုထိုး၌ လှူထားသော်လည်းကောင်း။ (၉) ပါပဏိကံ= အိမ်ဈေးအနီး၌ စွန့်ပစ်ထားသော်လည်းကောင်း။ (၁၀) ဘတပဋိယာဘတံ= သုသာန်လိုက်ပို့သောသူတို့ ပြန်လာသောအခါ အမင်္ဂလာဟု စွန့်ပစ်လိုက်သော အဝတ်ပုဆိုး။

မထိမ့်မြင်ပြုခြင်း ခံရတတ်သူ ၁၀ ယောက်[၂]။ ။ (၁) လင်ကွာ လင်သေမိန်းမ။ (၂) အင်အားဗလ နည်းသူ။ (၃) ဆွေမျိုးမိတ္တကင်းမဲ့သူ။ (၄) အစားအသောက်ကြီးသူ။ (၅) မကောင်းယုတ်မာသော မိတ်ဆွေနှင့် ပေါင်းသူ။ (၆) ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိသူ။ (၇) ကိုယ်ကျင့်သီလ မရှိသူ။ (၈) ကိစ္စကြီးငယ်၌ မေ့လျော့တတ်သူ။ (၉) အနာရောဂါထူပြောသူ။ (၁၀) ဝီရိယ မရှိသူ ပျင်းထူသူ။

၁။ ဝိနည်းပရိဝါ ၂။ မိလိန္ဒပဥှာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မင်းပေါင်း ၁၀ ပါးဆေး။ ။ (၁) ဗြဟ္မာမင်း= ဆေးဥတစ်လုံး။ (၂) သိကြားမင်း= နနွင်းမင်း။ (၃) မိဿနိုးမင်း= ငွေပန်းမင်း။ (၄) စကြ၀တေးမင်း= တိလက်သာ။ (၅) မိုးမင်း= ဂမုံးရွှေဝါကြီး။ (၆) လေမင်း= ဂမုံးရွှေဝါငယ်။ (၇) ဂုံမင်း= ဂုံမင်းပင်။ (၈) သက်ငယ်မင်း= သမန်းမြက်။ (၉) လ,မင်း= ဂမုံးလ,ဝင်း။ (၁၀) ကျက်သရေမင်း= ဂမုံးပေါင်း၊ ဂမုံးကျက်သရေဆောင်။

ရဟန်းကျောင်းများ ၁၀ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဝိဗ္ဗိတ္တသေနာသန= အမိုးအကာအခင်းတို့ဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ဆောက်လုပ်သောကျောင်း။ (၂) အရည= တောရကျောင်း၊ ရွာနီးချုပ်စပ် တောငယ်မျိုး။ (၃) ရုက္ခမူလ= သစ်တစ်ပင်ရင်း ဝါးတစ်ပင်အောက်။ (၄) ပဗ္ဗတ= တောင်ပေါ် တောင်စောင်း တောင်သာယာ။ (၅) ကန္ဒရ= ချောက်ချောင်သာယာသော ကမ္ဘားရံ။ (၆) ဂိရိဂုဟာ= တောင်ခေါင်း ဥမင်လိုဏ်ဂူ။ (၇) သုသာန= သင်္ချိုင်း သုသာန်။ (၈) ဝနပတ္ထ= တောအုပ် တောနက် ရွာဝေး ခေါင်ခေါင် တောကြီး။ (၉) အဗ္ဘောကာသ= လွင်ပြင်လဟာပြင်။ (၁၀) ပလာလပုဥ္ဇ= ကောက်ရိုးပုံ, မြက်ပုံ၊ ၎င်းအုံသောကျောင်း

ရောဂါပျောက်ငြိမ်းကြောင်းတရား ၁၀ ပါး။ ။ (၁) အနိစ္စသညာ= သင်္ခါရတရား၏ မမြဲစွဲမှု၌ ပွားများရှုမှတ်ခြင်း။ (၂) အနတ္တသညာ= အစိုင်အခဲ မြဲစွဲစွာ မတည်နေခြင်းဟူသော။ (၃) အသုဘသညာ= မတင့်တယ်ဟူသော။ (၄) အာဒီနဝသညာ= ကိုးစားရာမရှိ ဆင်းရဲအတိဟူသော။ (၅) ပဟာနသညာ= ပယ်ရှားစွန့်ပစ်ရေးဟူသော။ (၆) ဝိရာဂသညာ= တပ်မက်ကင်းရေးဟူသော။ (၇) နိရောဓသညာ= ချုပ်ငြိမ်းပြတ်စဲခြင်းဟူသော။ (၈) အနဘိရတိသညာ= လောကကြီး၌ မွေ့လျော်ဖွယ်မရှိဟူသော။ (၉) အနိစ္စသညာ= ပြုပြင်ရသော လောက၌ အလိုမဲ့ခြင်း။ (၁၀) အနာပါနဿတိ= ထွက်သက် ဝင်သက်ကို အောက်မေ့ခြင်း။

ရယ်ဖွယ် ၁၀ ပါး[၂]။ ။ (၁) ဆယ်ပါးရယ်ဖွယ်၊ မှတ်ကြောင်းသွယ်ပိမ့်၊ ဉာဏ်ကျယ်ပါလျက်၊ ပွဲလယ်ချက်ဝယ်၊ နုတ်ထွက်ယွင်းပါး၊ ဖွင့်ဆိုမှားအံ့။ (၂) ခ,စားသူမှာ၊ သူ့လိုရာသို့၊ လိုက်နာရလျက်၊ မာနတက်အံ့။ (၃) လက္ခဏာမဲ့၊ ချို့တဲ့ဥစ္စာ၊ ဆင်းရဲစွာလျက်၊ ကာမဂုဏ်မူ၊ လုံ့လပြုအံ့။ (၄) ပြီးထုထပ်ပွား၊ ဥစ္စာများလျက်၊ မိုက်ကားဖုံးလွှမ်း၊ မပေးကမ်းဘဲ၊ ဒါနနည်းအံ့။ (၅) ငြိမ်းချမ်းသာယာ၊ နေ,နေပါလျက်၊ သူ့မှာမှီနေခစားလေ။ (၆) သားရေလျော့ပါး။ အိုလှည့်ငြားလျက်၊ တရားမင်ဖိုလ်၊ မမှီနိုအံ့။ (၇) ရန်ဖြိုပယ်လှစ်၊ ပြည့်ရှင်ဖြစ်လျက်၊ မူညစ်ဆိုးနွမ်း၊ မှုးမတ်သွမ်းနှင့်၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်ဝင်၊ ရေးတိုင်ပင်အံ့။ (၈) သန့်စင်နွယ်ဖော်တ်၊ မျိုးရိုးမြတ်လျက်၊ အတတ်မသင့်၊ နားဝင်မကျွမ်း၊ လော်လည်သွမ်းအံ့။ (၉) မန္တမ်းဂုဏ်အင်၊ ယောကျ်ားစင်လျက်၊ ချစ်ခင်စိုးပိုင်၊ မယားနိုင်အံ့။ (၁၀) သုံးဆိုင်ဗေဒင်၊ ကုန်စင်မြောက်များ၊ ထုံးနှယ်ထွားလည်း၊ ပုဏ္ဏားဖြစ်လျက်၊ ရယ်ဖွယ်ထင်သည်၊ သည့်ပြင်ရယ်ဆေး ရမည်ဝေး။

---

[၁] သာမညဖလသုတ်

[၂] စိန္တကျော်သူဦးဩရေး ဩဝါဒထူးပျို့

www.burmeseclassic.com

ရင့်မာတစ်ကျိပ် (တစ်နည်း)။ ။ (၁) ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသခင်၏ ပါရမီတော်ဖြည့်ရာ ငါးရာ့ငါးဆယ် ဇာတ်ဝတ္ထုများမှာ ပါရမီနုစဉ်က အကြောင်းများဖြစ်၍ တေ–ဇ– သု–နေ–မ–ဘု–စ–နာ–ဝိ–ဝေ ဟူသော ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ ဝတ္ထုတော်များသည် အရင့်အမာ အလောင်းအလျာတို့ ဖြစ်သည်ဟူ၍ "နှမှာငါးရာ ရင့်မာတစ်ကျိပ်" ဟူသော စကားစဉ်လည်း ရှိသေးသည်။

ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါး။ ။ (၁) သမ္မသနဉာဏ်= ရုပ်နာမ်တရားစုကို လက္ခဏာသုံးပါးတင်၍ ဆင်ခြင်သုံးသပ်သောဉာဏ်။ (၂) ဥဒယဗ္ဗဉာဏ်= ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ပျက်ပုံကို ရှုသောဉာဏ်။ (၃) ဘင်္ဂဉာဏ်= ရုပ်နာမ် တရားစုတို့၏ အပျက်ကိုရှုသောဉာဏ် (၄) ဘယဉာဏ်= ရုပ်နာမ်တို့၏ ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေးကို ရှုသောဉာဏ်။ (၅) အာဒီနဝဉာဏ်= ရုပ်နာမ်တို့၏အပြစ်ကိုရှုသောဉာဏ်။ (၆) နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်= ရုပ်နာမ်တို့၌ ငြီးငွေ့သောဉာဏ်။ (၇) မုစ္စိတုကမျတာဉာဏ်= သင်္ခါရတို့မှ လွတ်မြောက်သောဉာဏ်။ (၈) ပဋိသင်္ခါဉာဏ်= ထိုသင်္ခါရတို့၌ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ထပ်မံ၍ရှုသောဉာဏ်။ (၉) သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်= သင်္ခါရတို့ လျစ်လျူရှုနိုင်သောဉာဏ်။ (၁၀) အနု လောမဉာဏ်= ပြဆိုပြီးသော ဉာဏ်စဉ်ရှစ်ပါးတို့မှ မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကို ပေါင်းကူးပမာ လျော်စွာရှိသောဉာဏ်။

အနှောင်အဖွဲ့ကြီးမျိုး ၁၀ ပါး[၁]။ ။(၁) မာတု= အမိ။ (၂) ပိတု= အဖေ။ (၃) ဘရိယာ= မယား။ (၄) ပုတ္တ= သားသမီး။ (၅) ဉာတိသင်္ဂဟ= အဆွေအမျိုး။ (၆) မိတ္တသဟာယ= အပေါင်းအဖော်။ (၇) ဘောဂဓနေ= ဥစ္စာရွှေငွေ။ (၈) လာဘသက္ကာရ= လာဘ်အပူအဇော်။ (၉) ဣဿရ= အစိုးရခြင်း။ (၁၀) ပဥ္စကာမဂုဏ= ငါးပါးကာမဂုဏ်။

အရိယာဝါသတရား ၁၀ ပါး[၂]။ ။ (၁) ပဥ္စင်္ဂဝိပ္ပဟိန= နီဝရဏတရားငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီးခြင်း။ (၂) ဆဠင်္ဂသမန္နာဂတ= အာရုံ ၆ ပါးအတွေ့၌ သာ, မသာ မရှိခြင်း။ (၃) ကောရက္ခ= ကံသုံးပါး မကျူးလွန်မှု၌ သတိနှင့် အမြဲနေ၏။ (၄) စတုရာပဿေန= ပညာဖြင့်သာ မှီဝဲ, သည်းခံ, ကြဉ်ရှောင်, ပယ်ဖျက်ခြင်းကိစ္စ ၄ ပါးတို့၌ အမြဲဆင်ခြင်၍ ပြုခြင်း၊ (၅) ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စ= ငါ့ဉာဏ်မြင်နှင့် ငါ့အယူသာ မှန်၏ဟူသော ဒိဋ္ဌိသစ္စာကို ပယ်ခြင်း။ (၆) သမဝယသဋ္ဌေသန= အကျင့်ကို ရှာမှီးခြင်းမှ ငြိမ်းပြီးဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာနေခြင်း။ (၇) အနာဝိလသင်္ကပ္ပ= သင်္ကပ္ပသုံးပါးကို ပယ်၍ နေခြင်း။ (၈) ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရ= စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စား၍နေခြင်း။ (၉) သုဝိမုတ္တစိတ္တ= ရာဂ ဒေါသ မောဟ တို့မှ စိတ်လွတ်၍နေခြင်း။ (၁၀) သုဝိမုတ္တပညာ= ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့ကို ပယ်ပြီးဖြတ်ပြီး တစ်ဖန် မဖြစ်မပေါ်မှုသဘောကို သိ၍နေခြင်း။

အရိယာကထာမျိုး ၁၀ ပါး[၃]။ ။ (၁) အပ္ပိစ္ဆကထာ= အလိုနည်းမှုနှင့် စပ်သော စကား။ (၂) သန္တုဋ္ဌိကထာ= ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့်စပ်သော။ (၃) ပဝိဝေကကထာ= ဆိတ်ငြိမ်မှုနှင့်

၁။ မိလန္ဒပဉ္စာပါဠိတော် ၂။ သုတ်ပါထေယျ ၃။ မဟာနိဒ္ဒေသ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

စပ်သော။ (၄) အသံသဂ္ဂကထာ= ရှင်လူတို့နှင့်ရောရောယှက်ယှက်မဆက်ဆံလိုကြောင်းနှင့် စပ်သော။ (၅) ဝီရိယာရမ္ဘကထာ= ဝိပဿနာတရား အားထုတ် ကြိုးစားမှုနှင့် စပ်သော။ (၆) သီလကထာ= သီလနှင့် စပ်သော။ (၇) သမာဓိကထာ= သမာဓိနှင့် စပ်သော။ (၈) ပညာကထာ= ပညာနှင့်စပ်သော။ (၉) ဝိမုတ္တိကထာ= မဂ်ဖိုလ်နှင့်စပ်သော။ (၁၀) ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနကထာ= ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်စပ်သောစကား။

အပါယ်လားကြောင်းအလှူမျိုး ၁၀ ပါး[၁]။ ။(၁) သမဇ္ဇဒါန= ကချေအလှူ အငြိမ့်ဇာတ်ပွဲ။ (၂) မဇ္ဇဒါ= သေရည်သေရက်အလှူ။ (၃) ဣတ္ထိဒါန= မိန်းမအလှူ။ (၄) ဥသဘဒါန= နွားလား၊ မြင်းလားအလှူ။ (၅) စိတ္တကမ္မဒါန= ကာမဂုဏ်ကို ဆွပေးသောပန်းချီ ဆေးရေးအလှူ။ (၆) သတ္ထဒါန= လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက် အလှူ။ (၇) ဝိသဒါန= အဆိပ်အလှူ။ (၈) သင်္ခလိကဒါန= လက်ထိပ်၊ သံခြေကျဉ်း နှောင်ကြိုးအလှူ။ (၉) ကုက္ကုဋသူကရဒါန= ကြက် ဝက် သားကောင်အလှူ။ (၁၀) တုလာကူဋမာနကူဋဒါန= ချိန်စဉ်းလဲ တင်းစဉ်းလဲအလှူ။

ဣဒ္ဓိမျိုး ၁၀ ပါး။ ။(၁) အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ= မိမိ၏ မူလရုပ်သွင်တူဖန်ဆင်းခြင်း။ (၂) ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ= မိမိအသွင်စွန့်၍ နဂါး ဂဠုန်ရုပ် စသည်ဖန်ဆင်းခြင်း။ (၃) မနောမယိဒ္ဓိ= မိမိကိုယ်ကို အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို စိတ်အလိုအတိုင်း ပြီးစေခြင်း။ (၄) ဉာဏဝိပ္ဖာရိဒ္ဓိ= အနာဂါမ်ရဟန္တာတို့၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကိုမရမီ ရှေ့အဖို့ ရပြီးနောက်အဖို့တို့၌ သူတစ်ပါး၏ လုံ့လပယောဂဖြင့် မသေနိုင်ခြင်းမျိုး။ (၅) သမာဓိဝိပ္ဖာရိဒ္ဓိ= အနာဂါမ် ရဟန္တာတို့၏ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက် သူတစ်ပါး လုံ့လ ပယောဂဖြင့် မသေနိုင်ခြင်းမျိုး။ (၆) အရိယိဒ္ဓိ= အရိယာတို့၏ အနိဋ္ဌစသည့် အာရုံကို ဣဋ္ဌာရုံပြု၍ ရှုနိုင်ခြင်းမျိုး။ (၇) ကမ္မဇိဒ္ဓိ= ငှက်စသည်တို့၏ ကောင်းကင်၌ ပျံနိုင်ခြင်းမျိုး။ (၈) ပုညဝတောဣဒ္ဓိ= စကြာမင်းစသည်တို့၏ မိုးကောင်းကင်၌ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့် သွားနိုင်ခြင်းမျိုး။ (၉) ဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိ= ဝိဇ္ဇာဓိုရ်စသည်တို့၏ မြေလျှိုးမိုးပျံ တန်ခိုးဟူသမျှ၊ (၁၀) အတ္တအတ္တသမ္မာ ပယောဂပစ္စယိဒ္ဓိ= ကတအတတ် ၆၄ရပ်နှင့် အဋ္ဌာရသ ဝိဇ္ဇာအတတ်မျိုးဟူသမျှ။

ဥပက္ကိလေသတရား ၁၀ ပါး(မဂ်တုဖိုလ်တုတရား ၁၀–ပါး)[၂]။ ။(၁) ဩဘာသ= ထူးကဲလွန်မြတ် ကြည်လင် တောက်ပသော ဝိပဿနာ အလင်းရောင် နှစ်သက်စရာ အာရုံတစ်မျိုးကို မဂ်ဟု ထင်တတ်ခြင်း။ (၂) ဉာဏ= ရုပ်နာမ်ဓမ္မတော်၏ ဖြစ်ပျက်မှုတို့ကို ကျကျနန ကျေကျေနပ်နပ် ပိုင်းခြား၍ ထက်မြက်စူးရှကာ တွေ့မြင်ရသော ဉာဏ်အမြင်ကို မဂ်ဟု ထင်တတ်ခြင်း။ (၃) ပီတိ= နှစ်သက်စရာ ပီတိမျိုး၅ပါးတို့ ပေါ်၍ ပေါ်၍လာခြင်းကိုပင် မဂ်ဟုထင်နေတတ်ခြင်း။ (၄) ၁ တစ်နေ့လုံး တစ်ညလုံး ထိုင်နေသော်လည်း ကိုယ်စိတ်တို့ ငြိမ်းချမ်းအေးမြ၍နေခြင်း၊ ၂ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်းကင်း၍ ပေါ့ပါးဖြတ်လတ်ကာနေခြင်း၊ ၃ ကြမ်းတမ်း ခက်ထန်ခြင်းကင်း၍ နူးညံ့

၁။ မိလိန္ဒပဉှာ ၂။ ပဏ္ဏာသ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကာနေခြင်း၊ ၄ ညောင်းညာ နာကျင်မှုကင်း၍ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်စွာ ရှိနေခြင်း၊ ၅ ခန့်ညားတည်ကြည်၍ နေခြင်း၊ ၆ အာရုံ တစ်ပါးဆီသို့ ကောက်ကွေ့သွားသည်မရှိ ပကတိ ဖြောင့်မတ်စွာ ရှိနေခြင်းတို့ကြောင့် သိကြား နတ်တို့ ခံစားရသော သုခထက် ဆထက်လွန်ကျူး အထူးချမ်းသာမှု ရှိနေခြင်းကို မဂ်ဟု ထင်တတ်ခြင်း။ (၅) သုခ= ကိုယ်လုံးစိမ့်မျှ ချမ်းသာ၍နေသော သုခတစ်မျိုးကို မဂ်ဟုထင်နေတတ်ခြင်း။ (၆) အဓိမောက္ခ= ကိလေသာကင်းကာ ဘုရား တရား သံဃာ၌ အလွန်ကြည်ညိုယုံကြည်၍လာသော သဒ္ဓါကိုပင် မဂ်ဟုထင်မှတ် နေတတ်ခြင်း။ (၇) ပဂ္ဂဟ= ဝိပဿနာတရား၌ အထူးကြိုးစား မှတ်သားမှု မပြုရတော့ဘဲ သူ့သဘောသူ ဆောင်ယူကာ ကောင်းစွာ ချီးပင့်၍နေသော သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင်ကိုပင် မဂ်ဖိုလ်ဟု ထင်နေတတ်ခြင်း။ (၈) ဥပဋ္ဌာန= ဝိပဿနာနှင့်ယှဉ်သည့် အလွန်ခိုင်မတ်သော သတိသည် ရုပ် နာမ် ဓမ္မတို့၌ မမေ့တော့ဘဲ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်အောက်မေ့တိုင်း ရနေမှုကိုပင် မဂ်ဟုထင်ကာနေ တတ်ခြင်း။ (၉) ဥပေက္ခာ= ရုပ် နာမ် ဓမ္မ သင်္ခါရတို့အပေါ်၌ ရှေးကကဲ့သို့ ကြောင့်ကြ စိုက်ခြင်း အထောက်အပံ့အကူအညီ စသည်တို့ မပြုရတော့ဘဲ လျစ်လျူရှုကာ သင်္ခါရ အမှတ်တို့၌ အလွန်အားရှိသော ဥပေက္ခာဉာဏ်ကိုပင် မဂ်ဟုထင်မှတ်ကာ နေခြင်း။ (၁၀) နိကန္တိ= ဝိပဿနာတရားပွားများ အားထုတ်နေသောယောဂီသည် ဖော်ပြပါ ဩဘာသစသော နှစ်သက် တွယ်တာစရာတို့ဖြင့် ယှဉ်တွဲပေါ်ပေါက်၍ လာသော ဝိပဿနာ ဓမ္မအပေါ်၌ အာသာရမ္မက် စပ်ယှက်ခင်မင်၍နေသော သိမ်မွေ့ငြိမ်သက်သည့် တဏှာကိုပင် ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ဘဲ မဂ်ဟု အထင်စွဲနေတတ်ပြန်ခြင်းတို့ဖြစ်၏။

၁၁ ပါးစု

ကာမ ၁၁ ဘုံ။ ။(၁) ငရဲ။ (၂) တိရစ္ဆာန်။ (၃) ပြိတ္တာ။ (၄) အသူရကာယ်=(အပါယ် ၄ ဘုံ)။ (၅) စတုမဟာရာဇ်။ (၆) တာဝတိံသာ။ (၇) ယာမာ။ (၈) တုသိတာ။ (၉) နိမ္မာနရတိ။ (၁၀) ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ (နတ်ပြည် ၆)။ (၁၁) လူ့ဘုံ။

ကိလေသာ ၁၁ ပါး။ ။(၁) ကောဓ= အမျက်ထွက်ခြင်း။ (၂) ဥပနာဟ= ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း။ (၃) ထမ္ဘ= ရှိသေထိုက်သူကို မရိုသေခြင်း။ (၄) သာရမ္ဘ= သူတစ်ပါး မခံသာအောင် ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း။ (၅) မက္ခ= ကျေးဇူးမဲ့ကိုပြောခြင်း၊ ကျေးစွပ်ခြင်း။ (၆) ပဠာသ= မိမိထက် သာလွန်သူကို သာလွန်သည်ဟု မပြောဘဲ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း။ (၇) မာယာ= မိမိ၏ မကောင်းမှုကို ဖုံးထားကာကွယ်ခြင်း။ (၈) သာဌေယျ= ဥစ္စာနေ သဒ္ဓါသီလသုတ ပညာ ဂုဏ်မရှိဘဲ ရှိယောင်ဆောင်ခြင်း။ (၉) အတိစ္ဆာ= အတူတူရပါလျက် သူတစ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ပါးရသည်ကိုပါ လိုချင်ခြင်း။ (၁၀) မဟိစ္ဆာ= မိမိ၏သီလပညာဂုဏ်နေတို့ကို ရှိသည် ထက်ကြီးကျယ်အောင် ပြောခြင်း၊ ပြခြင်း၊ ပြုမူခြင်း။ (၁၁) ပါပိစ္ဆာ= ယုတ်မာသော စိတ်ရှိခြင်း။

ကုန်းဘောင် ၁၁ ဆက်။ ။ (၁) အလောင်းဘုရားကြီး= ရွှေချက်သိုစေတီ ဒါယကာ ၁၁၁၄ ခုနှစ် နန်းတက်၍ စည်းစိမ်ရှစ်နှစ်စံ၊ အိမ်နိမ့် ၃၈၊ နံတော် သောကြာသား။ (၂) သားတော်စစ်ကိုင်းမင်း= နောင်တော်ကြီးဟုလည်း တွင်သည်၊ မဟာနန္ဒာကန်တွင်း စည်းခုံစေတီ ဒါယကာ ၁၁၂၂ ခုနှစ် နန်းတက်၍ စည်းစိမ်သုံးနှစ်၊ အိမ်နိမ့် ၂၆၊ နံတော် အင်္ဂါသား၊ ငယ်မည် (ဦးကောက်)။ (၃) ညီတော်ဆင်ဖြူရှင်= နိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦး စေတီ ဒါယကာ ၁၁၂၅ ခုနှစ် နန်းတက်၍ စည်းစိမ် ၁၃ နှစ်၊ အိမ်နိမ့် ၂၇၊ နံတော် တနင်္ဂနွေသား၊ (ဦးဂွ)။ (၄) သားတော်စဥ့်ကူးမင်း= မိုးထိကျောင်း ဒါယကာ ၁၁၃၈ ခုနှစ် နန်းတက်၍ စည်းစိမ် ၆ နှစ်၊ အိမ်နိမ့် ၂၈၊ နံတော် တနင်္ဂနွေသား (မောင်ရဲလှ)။ (၅) ဖောင်းကားမင်း= ၁၁၄၃ ခုနှစ် နန်းတက်၍ နန်းစည်းစိမ် ၇ ရက်၊ အိမ်နိမ့် ၁၈၊ နောင်တော်ကြီးဘုရား၏ သားတော်ဖြစ်သည်၊ ငယ်မည် (မောင်မောင်)။ (၆) ဗဒုံမင်း= (ဘိုးတော်ဦးဝိုင်း) အမရပူရ ပထမနန်းတည်၊ အောင်မြေလောကစေတီ ဒါယကာ ၁၁၄၃ ခုနှစ် နန်းတက်၍ စည်းစိမ် ၃၇ နှစ်၊ အိမ်နိမ့် ၃၈၊ နံတော် တနင်္လာသား၊ အလောင်းမင်းတရားကြီး၏ ဆဋ္ဌမမြောက်သားတော်(ဦးဝိုင်း)။ (၇)ဘကြီးတော် မှန် နန်းရှင်= မဟာဝိဇယရံသီစေတီတော် ဒါယကာ၊ စတုတ္ထအဝမြို့တည် ၁၁၈၁ ခုနှစ် နန်း တက်တော်မူ၍ စည်းစိမ် ၁၈ နှစ်၊ အိမ်နိမ့် ၃၅၊ နံတော် သောကြာသား (မောင်စိန်)၊ နန်းကျပြီးနောက် ရှစ်နှစ်ကြာမှုနတ်ရွာစံသည်။ (၈) ညီတော် သာယာဝတီမင်း= ကုန်း ဘောင်မင်းဟုလည်း ခေါ်သည်၊ လောကမဏိစူဠာစေတီ ဒါယကာ၊ အမရပူရ ဒုတိ ယ မြို့တည် ၁၁၉၉ ခုနှစ် နန်းတက်၊ နန်းစည်းစိမ် ၉ နှစ်၊ အိမ်နိမ့် ၅၀၊ နံတော် ဗုဒ္ဓဟူးသား(မောင်ခင်)။ (၉) သားတော်ပုဂံမင်း= မဟာလောကရံသီစေတီ ဒါယကာ ၁၂၀၈ ခုနှစ် နန်းတက်၍ နန်းစည်းစိမ် ၆ နှစ် အိမ်နိမ့် ၃၅၊ နံတော် သောကြာသား (မောင်ထောင်)။ (၁၀) ညီတော်မင်းတုန်းမင်း= မဟာလောကမာရဇိန်စေတီ ဒါယကာ မန္တလေး ရတနာပုံမြို့တည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် ၁၂၁၄ ခုနှစ် နန်းတက်၍ စည်းစိမ် ၂၆ နှစ်၊ အိမ်နိမ့် ၃၈၊ နံတော် အင်္ဂါသား (မောင်လွင်)။ (၁၁) သားတော်သီပေါမင်း= မာရ်အောင်ရတနာစေတီ ဒါယကာ မန္တလေးရတနာပုံ ဒုတိယနန်းစံ ၁၂၄၀ ပြည့်နှစ် နန်းတက် စည်းစိမ် ၇ နှစ်၊ အိမ်နိမ့် (၁၂၄၇ ခုနှစ်တွင် ပါတော်မူသည်)။

တနင်္ဂနွေဟူသော အခေါ် ပရိယာယ် ၁၁ ပါး။ ။ (၁) နေ၏ပရိယာယ် ၁၁ပါးပင်ဖြစ်သည်။

နေဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၁၁ ပါး(တနင်္ဂနွေအခေါ်လည်း ထို့အတူ)။ ။ (၁) အာဒိစ္စ။ (၂) သဝိတ။ (၃) သူရိယ။ (၄) ဘာသက္ကရ။ (၅) အက္က။ (၆) ဒိဝါ ကရ။ (၇) တိက္ခံသုံ။ (၈) တပနော။ (၉) ဘာဏု။ (၁၀) သဟဿသု။ (၁၁) ပဘာကရ။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ်။ ။(၁) မင်္ဂလသုတ်။ (၂) ရတနသုတ်။ (၃) မေတ္တသုတ်။ (၄) ခန္ဓသုတ်။ (၅) မောရသုတ်။ (၆) ဝဋ္ဋသုတ်။ (၇) ဓဇဂ္ဂသုတ်။ (၈) အာဋ္ဌာနာဋိယသုတ်။ (၉) အင်္ဂုလိမာလသုတ်။ (၁၀) ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်။ (၁၁) ပုဗ္ဗဏှသုတ်။

ပါဏာတိပါတာကံ ရှောင်သူအကျိုး ၁၁ ပါး။ ။(၁) အင်္ဂါကြီးငယ်မချို့တဲ့ခြင်း။ (၂) အလုံးအရပ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၃) ခြေလက်နူးညံ့ခြင်း။ (၄) ခွန်အားကြီးခြင်း။ (၅) စကားသန့်ရှင်းခြင်း။ (၆) ဖြောင့်သော ကိုယ်ရှိခြင်း။ (၇) ရန်သူတို့ မဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း။ (၈) သူတစ်ပါးတို့သတ်၍ မသေရခြင်း။ (၉) အခြံအရံများခြင်း။ (၁၀) ကြောင့်ကြမရှိခြင်း။ (၁၁) ချစ်သူတို့နှင့် မကွဲရခြင်း။

ပညာရှိ စွန့်ပယ်ရာသောသူ ၁၁ ဦး။ ။(၁) လောဘံ= အလိုကြီးသူ။ (၂) ကောဓံ= အမျက်ကြီးသောသူ။ (၃) မဒံ= မာန်ယစ်သောသူ။ (၄) မာနံ= ထောင်လွှားသောသူ။ (၅) တိန္တံ= ပျင်းသောသူ။ (၆) ဣဿံ= သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ကို ငြူစူတတ်သူ။ (၇) ပမာဒံ= ကုသိုလ် ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့သောသူ။ (၈) သောဏ္ဍံ= သေအရက် သောက်ကြူးသောသူ။ (၉) နိဒ္ဒါလုကံ= အအိပ်ကြူးသောသူ။ (၁၀) မက္ခံ= ကျေးဇူးချေတတ်သောသူ။ (၁၁) မစ္ဆေရတ္ထ= ဝန်တိုသောသူ။

ဗဒ္ဓသိမ် ၁၁ ပါး။ ။(၁) အတိခုဒ္ဒကသီမ= နှစ်ကျိပ်တစ်ယောက်သောရဟန်းတို့ မနေအပ်သော အလွန်ငယ်သောသိမ်။ (၂) အကိမဟန္တသီမ= သုံးယူဇနာထက် တစ်ဆံခြည်မျှ ကြီးသောသိမ်။ (၃) ခဏ္ဍသီမ= နိမိတ်မစပ်သောသိမ် (ဝါ) ကျိုးသောသိမ် (ဝါ) နိမိတ်မလောက်သော အခွံလျင် အနှစ်ရှိသော သစ်ငုတ်၊ မြေပုံစသည်တို့ကို နိမိတ်ပြုလျက် သမုတ်သောသိမ်။ (၄) ဆာယာ နိမိတ္တသီမ= တောတောင်အစရှိသော အရိပ်ကို နိမိတ်ပြု၍ သမုတ်သောသိမ်။ (၅) အနိမိတ္တသီမ= ကြားအပ်သော နိမိတ်ရှစ်ပါးကို မကြားမူ၍ သမုတ်သောသိမ်။ (၆) ဗဟိသီမ= သိမ်အပဥ္စရပ်၍ နိမိတ်ကြားလျက် သမုတ်သောသိမ်။ (၇)နဒီသီမ= မြစ်၌ သမုတ်သော သိမ်။ (၈) သမုဒ္ဒသီမ= သမုဒ္ဒရာ၌ သမုတ်သောသိမ်။ (၉) ဇာတဿရသီမ= ထုံးအိုင်၌ သမုတ်သောသိမ်။ (၁၀) သမ္ဘိန္န သီမ= မိမိသိမ်နှင့် သူတစ်ပါးသိမ်ကို နိမိတ်ချင်းစပ်၍ သမုတ်သောသိမ်။ (၁၁) အဇ္ဈောတ္ထရန္တ သီမ= မိမိသိမ်နှင့် သူတစ်ပါးသိမ်ကို အလုံးစုံသော်လည်းကောင်း၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုသော်လည်းကောင်း အတွင်းပြု၍ သမုတ်သောသိမ်။

မီး ၁၁ ပါး။ ။(၁) လောဘမီး= တပ်နှစ်သက်ရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း။ (၂) ဒေါသမီး= စိတ်ဆိုးရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း။ (၃) မောဟမီး= အဟုတ်အမှန်ကို မသိရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း။ (၄) ဇာတိမီး= ဘဝအသစ်၌ ဖြစ်ရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း။ (၅) ဇရာမီး= အိုမင်းရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း။ (၆) မရဏမီး= သေပျက်ရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း။ (၇) သောကမီး= စိုးရိမ်ကြောင့်ကြရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း။ (၈) ပရိဒေဝမီး= ငိုကြွေးရသဖြင့် ပူလောင်ရခြင်း။ (၉) ဒုက္ခမီး= ဒုက္ခဆင်းရဲကြောင့် မသာယာသဖြင့် ပူလောင်ရခြင်း။ (၁၀) ဒေါမနဿမီး= စိတ်ကိုမှီ၍ မသာယာသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း။ (၁၁) ဥပါယာသမီး= စိတ်ပင်န်းဆင်းရဲသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မေတ္တာအကျိုး ၁၁ ပါး။ ။ (၁) ချမ်းသာစွာ အိပ်ရသည်။ (၂) ချမ်းသာစွာ နိုးရသည်။ (၃) မကောင်းသောအိပ်မက် မမြင်သည်။ (၄) လူနတ် ချစ်သနားသည်။ (၅) ဘေး လွတ်အောင် နတ်တို့စောင်မသည်။ (၆) မီးမလောင်နိုင်သည်။ (၇) ဓားလက်နက် မထိနိုင်သည်။ (၈) အဆိပ်နှင့် မသေနိုင်သည်။ (၉) မကောင်းသောစိတ်ပျောက် သည်။ (၁၀) မျက်နှာ အဆင်းလှသည်။ (၁၁) မတွေဝေဘဲသေ၍ ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်သည်။

မြင်း ၁၁ ပါး[၁]။ ။ (၁) သိန္ဓော။ (၂) ဝေလာဟက။ (၃) ကောင်းကင်ခွဲ။ (၄) တိမ်တိုက်ကွန့်မြူး။ (၅) ရွှေစင်တုနှိုင်း။ (ဤငါးမျိုးသည် သမုဒ္ဒရာ၊ ကောင်းကင်၊ မြင်းမိုရ်တောင်ခြေ၊ အနဝတတ်အိုင်နား၊ ပုပ္ပားတောင်ခြေတွင်ဖြစ်၏၊ မြင်းပျံတိမ်ညွန့် စားမျိုးဟူ၏)။ (၆) လေ။ (၇) လှီ။ (၈) ပွေး။ (၉) ပုစည်း။ (၁၀) မည်း။ (ဤ ငါးပါးကား လူ့ပြည်တွင်ဖြစ်၏)။ (၁၁) ဝါပလေ (၎င်းအမျိုး၏ အကြောင်း မတွေ့ ရ)။

အညစ်အကြေး ၁၁ ပါး။ ။ (၁) ဝိစိကိစ္ဆာ။ (၂) အမနသိကာရ။ (၃) ထိနမိဒ္ဓ။ (၄) ဆမ္ဘိတတ္တ။ (၅) ဥပလဝ။ (၆) ဒုဋ္ဌုလ္လ။ (၇) အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယ။ (၈) အတိလီန ဝီရိယ (၉) အဘိဇပ္ပ။ (၁၀) နာနတ္တသညီ။ (၁၁) အဘိနဇ္ဈာပဒိတ္တ။

နောက်ဆက်တွဲ

ကောက်လျှင်မျိုး ၁၁ ပါး။ ။(၁)ပုန့်သင်ကြောင်။ (၂)ပုန့်သက်ဖြူ။ (၃)ကောက်လျှင်ဖြူ။ (၄) ကောက်လျှင်နီ။ (၅) မောင်ပလောင်။ (၆) ဝင်မစဲ။ (၇) စသာ။ (၈) ရေနွယ်နီဖြူ။ (၉) ကွမ်းစား။ (၁၀) မက်လိပ်မျိုး။ (၁၁) မူရင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းကောက်မျိုး ၁၈၇ပါးကို ရည်ရွယ်၍ (တွက်ယူ မှန်စွာ ကောက်ကြီး မှာသော်၊ တစ်ရာကမောက်၊ နှစ်ဆယ့်ခြောက်တည့်၊ ကောက်လတ် တစ်ဆယ်၊ တစ်သွယ်ကောက်လျှင်၊ ဆယ့်တစ်ပင်တည့်၊ ခြောက်လျှင် မူရင်း။ ကောက်ညှင်းသုံးဆယ်၊ စွန်းတယ်လေး၊ စုစုပေါင်းမှာ တစ်ရာ ကသော်၊ ရှစ်ဆယ်ကျော်၏)။

ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ရည် ၁၁ မျိုး။ ။ (၁) အမြင့်ဆုံးသတိုးဘွဲ့= သတိုးသုဓမ္မ မဟာသက်တော် ရှည် စသည်။ (၂) ၎င်းအောက်မင်းကြီးဘွဲ့= မင်းကြီးဇေယျဂါမဏိစည်။ (၃) ၎င်း အောက် မဟာဘွဲ့= မဟာမင်းထင်ရာဇကျော် စသည်။ (၄) ၎င်းအောက် မင်းသုံးထပ် ဘွဲ့= မင်းမဟာ၊ မင်းထင်၊ မင်းခေါင် စသည်။ (၅) ၎င်းအောက် မင်းနှစ်ထပ်ဘွဲ့=

၁။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မင်းထင်၊ မင်းလုသခ်ယာစသည်။ (၆) ၎င်းအောက် မင်းတပ်ဘွဲ့= မင်းထင်ကျော်သူ စသည်။ (၇) ၎င်းအောက် နေမျိုးမင်းတပ်ဘွဲ့= နေမျိုးမင်းထင်၊ သိခ်သူ စသည်။ (၈) ၎င်းအောက်နေမျိုးဘွဲ့= နေမျိုးသိဒ္ဓိရာဇာ စသည်။ (၉) ၎င်းအောက် နော်ရထာဘွဲ့= စည်သူနော်ရထာ၊ လက်ဝဲနော်ရထာ စသည်။ (၁၀) ၎င်းအောက် ရွှေတောင်ဘွဲ့= နရာရွှေတောင် စသည်။ (၁၁) အနိမ့်ဆုံးအမည်ပျောက်ဘွဲ့= ပျံချီရာဇာ၊ ရဲထွင်နဲ့ ပျံတင်၊ ရန်အောင်စက်၊ စက္ကပျံချီ၊ လက်ဝဲသုန္ဒရစသည်။

သမာဓိဖြစ်ကြောင်း ၁၁ ပါး။ ။ (၁) ဝတ္ထုစင်စေ= ပစ္စည်းလေးပါးစသော ဝတ္ထုများ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်းရခြင်း။ (၂) ဣန္ဒြေမျှစွာ= သဒ္ဓါနှင့်ပညာ ဝီရိယနှင့် သမာဓိကို မျှတရစေခြင်း။ (၃) လိမ္မာနိမိတ္တ= ကသိုဏ်းနိမိတ်တို့ကိုယူရာ၌ လိမ္မာရခြင်း။ (၄) ပဂ္ဂဟ= ဝီရိယလျော့ခြင်းစသည်ဖြစ်သောအခါ ဓမ္မဝိစယ၊ ဝီရိယ၊ ပီတိ သမ္ဗောဇ္ဈင်တရားတို့ဖြင့် စိတ်ကိုချီးမြှောက်ပေးရခြင်း။ (၅) နိဂ္ဂဟံ= ဝီရိယလွန်၍ စိတ်ပျံ့လွင့်သောအခါ ပဿဒ္ဓိ၊ သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့ဖြင့် စိတ်ကိုနှိမ်ပေးရခြင်း။ (၆) သမ္ပဟံသာ= ပညာပယောဂနည်းပါး၍ ငြိမ်သက်သောသုခကို မရခြင်းကြောင့် စိတ်မနှစ်သက်သောအခါ သံဝေဂဝတ္ထုရှစ်ပါးကို ဆင်ခြင်၍လည်းကောင်း၊ ရတနာ သုံးပါးဂုဏ်ကို အောက်မေ့၍သော်လည်းကောင်း စိတ်ကိုရွှင်စေရခြင်း။ (၇) ဥပေက္ခာနှင့်= လျော့ခြင်း၊ လွန်ခြင်းကင်း၍ တစ်ပါးအာရုံ၌သာ အညီအညွတ် ရှု၍နေရခြင်း။ (၈) ပျံ့လွင့်သူကြဉ်= စိတ်ပျံ့လွင့်သူကို ရှောင်ကြဉ်ရခြင်း။ (၉) တည်ကြည်ယှဉ်မှု= တည်ကြည်သူကို မှီဝဲယှဉ်ကပ်ရခြင်း။ (၁၀) ဈာန ဝိမောက်= ဈာန်ဝိမောက္ခကို ဆင်ခြင်ရခြင်း။ (၁၁) ဓိမုတ်လျောက်သည်= ပွင့်မြောက် ဓိတိ၊ ဆယ့်တစ်တည်း။ သမာဓိကိုဖြစ်ရန် ညွတ်ကိုင်း ရှိုင်းဝှမ်းသော ကြိုးစားစိတ်ရှိရခြင်း။

အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ် တစ်ကျိပ် တစ်ယောက်။ ။ (၁) ပဏ္ဍက= ပဏ္ဍုက်။ (၂) ထေယျသံဝါသက= ရှင်ရဟန်းအသွင်ကို ခိုးယူ၍ ရှင်ရဟန်းစစ်တို့နှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်သူ။ (၃) တိတ္ထိယပက္ကန္တက= တိတ္ထိတို့ထံသို့ ရဟန်းဘောင်မှပယ်ခွာသွားသူ။ (၄) တိရစ္ဆာန= တိရစ္ဆာန်။ (၅) မာတုဃာတက= အမိကိုသတ်သူ။ (၆) ပိတုဃာတက= အဖကို သတ်သူ။ (၇) အရဟန္တဃာတက= ရဟန္တာကိုသတ်သူ။ (၈) လောဟိ တုပ္ပါဒက= ဘုရားအား သွေးစိမ်တည်အောင်ပြုသူ။ (၉) သံဃဘေဒက= သံဃာကို ဂိုဏ်းခွဲသူ။ (၁၀) ဘိက္ခုနီဒူသက= ရဟန်းမိန်းမကိုဖျက်ဆီးသူ။ (၁၁) ဥဘတောဗျဉ္ဇနက= နှစ်လိင်ရှိသူ။ ရဟန်းမခံထိုက်သူပုဂ္ဂိုလ် (သို့မဟုတ်) ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ကို မရထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်ကို ခေါ်ဆိုသည်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

၁၂ ပါးစု

ကိုယ်စောင့်နတ် ၁၂ ပါး။ ။ (၁) သတ္တဘာဂ= ဖူးစာရေးကို စောင်မခြင်းပြုသောနတ်။ (၂) သူရသတီ= ပညာရေးကိုအားပေးခြင်းပြုသောနတ်သမီး။ (၃) သကျ= ဥစ္စာစည်းစိမ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းပြုသောနတ်။ (၄) မဟိရာဇာ= အိပ်မက်ကောင်းကို ပေးတတ်ခြင်းပြုသောနတ်။ (၅) ကရဝါ= ကာမစည်းစိမ်ကို အားပေးခြင်းပြုသောနတ်။ (၆) ယောတက= သွားလာရာကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းပြုသောနတ်။ (၇) ကလျာဏီ= ကောင်းသော စကားကို မှတ်ယူခြင်းပြုသော နတ်သမီး။ (၈) စန္ဒာဒေဝီ= ကျက်သရေတိုးအောင်ပြုသော နတ်သမီး။ (၉) နရိန္ဒာဒေဝီ= အိပ်သောအခါ ခေါင်းရင်းက စောင့်သော နတ်သမီး။ (၁၀) မဟာပိန္နဲ= (၁၁) လက္ခုမီ= (၁၂) ဝါမသူရာ (ကောင်းမှုမကောင်းမှုကို မှတ်ယူသောနတ် ၃–ပါး)။

ခဲဖွယ် ၁၂ ပါး။ ။ (၁) အမြစ်။ (၂) အဖု။ (၃) အဥ။ (၄) အညှောက်။ (၅) ပင်စည်။ (၆) အခေါက်။ (၇) အရွက်။ (၈) အပွင့်။ (၉) အစေ့။ (၁၀) အမှုန့်။ (၁၁) အစေး။ (၁၂) အဖူး။

ခံဝန်သူ ၁၂ ပါး (ပဋိညာဉ်၊ ပဋိညာ=ကတိစကား)[၁]။ ။ (၁) မြေးယူသည်ကို အဘိုးခံဝန်ခြင်း။ (၂) သားယူသည်ကို အဖခံဝန်ခြင်း။ (၃) အဘိုးယူသည်ကို မြေး ခံဝန်ခြင်း။ (၄) အဖယူသည်ကို သားခံဝန်ခြင်း။ (၅) မြီစားလည်းဖြစ် မြီတိုင်လည်းဖြစ် ခံဝန်ခြင်း။ (၆) ယူစဉ် မြီတိုင်ဖြစ်၍ အတူစားသူ ခံဝန်ခြင်း။ (၇) ကျွန်ယူသည်ကို သခင် ခံဝန်ခြင်း။ (၈) တပည့်ယူသည်ကို ဆရာ ခံဝန်ခြင်း။ (၉) ဆရာယူသည်ကို တပည့်ခံဝန်ခြင်း။ (၁၀) ဆွေမျိုးတစ်ဦး ယူသည်ကို ဆွေမျိုးတစ်ဦးက ခံဝန်ခြင်း။ (၁၁) မြီစားတင်သွင်းသူ ခံဝန်ခြင်း။ (၁၂) မြီရှင်တင်သွင်းသူ ခံဝန်ခြင်း။

စာရွတ်ဖတ်ရန် နှုတ်ခမ်းလျှာထား ၁၂ ပါး။ ။ (၁) အဖွင့်။ (၂) အပိတ်။ (၃) အလိပ်။ (၄) အဖြန့်။ (၅) အဆန့်။ (၆) အကွေး။ (၇) လေဖြေး။ (၈) လေထုတ်။ (၉) လျှာလှုပ်။ (၁၀) လျှာလိပ်။ (၁၁) လျှာပိတ်။ (၁၂) လျှာထား။

စာရွတ်ဖတ်ရန် အသံ ၁၂ ပါး။ ။ (၁) သံလွတ်။ (၂) သံလွင့်။ (၃) သံရင့်။ (၄) သံညင်း။ (၅) သံပြင်။ (၆) သံရပ်။ (၇) သံဖြတ်။ (၈) လေထုတ်။ (၉) သံငုတ်။ (၁၀) သံပေါ်။ (၁၁) သံငေါ်။ (၁၂) သံတမ်း။

စကြဝတေးမင်းတို့ ကျင့်ရာ ၁၂ ပါး။ ။ (၁) အတွင်းတော်သားဗိုလ်ပါတို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၂) ဘိသိက်ခံသောမင်းတို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၃) ပုဏ္ဏားတို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၄) သူကြွယ်တို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၅) နိဂုံးဇနပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၆) ပုထုဇဉ်ရဟန်း အရိယာရဟန်းတို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၇) သားမျိုးတို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၈) ငှက်မျိုးတို့၌ ကောင်းစွာ

၁။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကျင့်ခြင်း။ (၉) မတရားသောအမူအကျင့်ကို ပယ်စွန့်ခြင်း။ (၁၀) ဆွေတော်မျိုးတော်တို့၌ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း။ (၁၁) ဥစ္စာရင်းနှီး ပေးကမ်းခြင်း။ (၁၂) ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သို့ကပ်၍ ပြဿနာမေးခြင်း။

စစ်အောင်ရာအကြောင်း ၁၂ ပါး။ ။ (၁) စီရင်ရာ၌ လိမ္မာခြင်း။ (၂) မင်းနှင့် အမတ်ညီညွတ်ခြင်း။ (၃) ပေးကမ်းခြင်း၌ အမျက်မရှိခြင်း။ (၄) စစ်သူကြီးခန့်ထား စီရင်တိုင်း သူရဲသူခက်တို့၌ တည်ခြင်း။ (၅) သူရဲကောင်း ဖျားယောင်း၍ အောင်ခြင်း။ (၆) ယတြာမန္တာန်ကြောင့်အောင်ခြင်း။ (၇) ဇာတာစန်းလဂ်ကောင်းသဖြင့် အောင်ခြင်း။ (၈) မျိုးရိက္ခာများခြင်း။ (၉) မင်းစသော ပြည်သူတို့အနာကင်း၍ အောင်ခြင်း။ (၁၀) သူလျှိုကိုစေ၍ အောင်ခြင်း။ (၁၁) ပြည်စောင့်နတ်ကို မပြတ်ပူဇော်သဖြင့် အောင်ခြင်း။ (၁၂) ဆင်ကောင်း မြင်းကောင်းများသဖြင့် အောင်ခြင်း။

စည်မျိုး ၁၂ ပါး။ ။(၁)မြောက်စည်။ (၂)သံလွင်စည်။ (၃)စည်ဖြော။ (၄)စည်ကြီး။ (၅) ဒုံမင်း။ (၆) စည်ဝန်း။ (၇) စည်သေး။ (၈) စည်ပုတ်။ (၉) စည်ပန်းတောင်း။ (၁၀) ပတ်သား။ (၁၁) တစ်ဖက်ပိတ်စည်။ (၁၂) အိုင်စည်။

တေဇောဓာတ် ၁၂ ပါးကိုခွဲပြချက်။ ။ (၁) သန္တပ္ပနတေဇော လက္ခဏာ ၃ ပါး၊ (က) နွေးခြင်း။ (ခ)ပူခြင်း။ (ဂ)ပြင်းစွာပူခြင်း။ (၂) ဒပတေဇောလက္ခဏာ ၃ ပါး (က)မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်း။ (ခ) စိတ်ချောက်ချားခြင်း။ (ဂ) လက်ပစ်ခြေပစ်ရှိခြင်း။ (၃) သီတတေဇောလဏာ ၃ ပါး (က) ကြက်သီးထခြင်း။ (ခ) ချမ်းခြင်း။ (ဂ) စွတ်စိုခြင်း။ (၄) ပါစကတေဇော လက္ခဏာ ၃ ပါး (က) အစာမကြေခြင်း။ (ခ) ပျင်းရှိခြင်း။ (ဂ) တွေဝေခြင်း။

နတ်ကြီး၁၂ ပါး။ ။ (၁) ဓတရဋ္ဌ။ (၂) ဝိရုဠှက။ (၃) ဝိရူပက္ခ။ (၄) ကုဝေရ။ (၅) ပရမိသံ။ (၆) ပရမိသွာ။ (၇) ပုဏ္ဏက။ (၈) မဟာပိန္နဲ။ (၉) အာဠာဝက။ (၁၀) အဿမုခိ။ (၁၁) မနုဿသီဟ။ (၁၂) သီဟရာဇာ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂ ပါး။ ။ (၁) အဝိဇ္ဇာ= အဟုတ်အမှန်ကို မသိတတ်သောတရား။ (၂) သင်္ခါရ= ပြုပြင်စေ့ဆော်တတ်သောတရား။ (၃) ဝိညာဏ= ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်စိတ်။ (၄) နာမရူပ= နာမ်ရုပ်။ (၅) သဠာယတန= စက္ခု၊ သောတ, ဃာန, ဇိဝှာ, ကာယ, မန ဟူသော အာယတနခြောက်ပါး။ (၆) ဖဿ= အာရုံကို တွေ့တတ်သော သဘောတရား။ (၇) ဝေဒနာ= ခံစားတတ်သော သဘောတရား။ (၈) တဏှာ= တပ်မက်သော သဘောတရား။ (၉) ဥပါဒါန်= စွဲလမ်းသော သဘောတရား။ (၁၀)ဘဝ= ဖြစ်ရာဘဝ သဘောတရား။ (၁၁) ဇာတိ= ဖြစ်ပေါ်မှု သဘောတရား။ (၁၂) ဇရာမရဏ= အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်း သဘောတရား။ ပျက်စီးသေဆုံးခြင်း သဘောတရား။

ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ကျိပ်နှစ်။ ။ (၁) ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်။ (၂) သုဂတိအဟိတ်။ (၃) ဒွိဟိတ်။ (၄) တိဟိတ် (ပုထုဇဉ် ၄ ယောက်)။ (၅) သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်။ (၆) သကဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်။ (၇) အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်။ (၈) အရဟတ္တပမဂ္ဂဋ္ဌာန်။ (မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၄ ယောက်)။ (၉)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သောတာပတ္တိ ဖလဋ္ဌာန်။ (၁၀) သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်။ (၁၁) အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်။ (၁၂) အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်။ (ဖလဋ္ဌာန် ၄- ယောက်)မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၄ နှင့် ဖလဋ္ဌာန် ၄ ယောက်ကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ၈ ယောက် ခေါ်သည်။

ပန်းပေါင်း (လောကီကျမ်း)ထဲတွင် ပါဝင်သော ပန်း ၁၂ ပါး။ ။(၁) မိဿရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော ကံ့ကော်ပန်း။ (၂) ပြိဿရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော စကား။ (၃) မေထုန်ရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော စံပယ်။ (၄) ကြဋ္ဌရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော ပုန်းညက်။ (၅) သိဟ်ရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော ခတ္တာ။ (၆) ကန်ရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော ရင်းမာ။ (၇) တူရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော ကြာမျိုးငါးပါး။ (၈) ဗြိစ္ဆာရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော ခဝဲ။ (၉) ဓနုရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော သဇင်။ (၁၀) မကာရရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော ခွာညို။ (၁၁) ကုံရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော ပေါက်လဲ။ (၁၂) မိန်ရာသီ၏ ရာသီပန်းဖြစ်သော သရဖီ။

ပြိတ္တာ ၁၂ မျိုး။ ။(၁) ဝန္တာသပြိတ္တာ= ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းနှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍ မခံမရပ်နိုင်သဖြင့် သူတစ်ပါးတို့ စွန့်ပစ်အပ်သော တံတွေး၊ နှပ်၊ အန်ဖတ်တို့ကိုသာ စားရသောပြိတ္တာ။ (၂) ကုဏပါသပြိတ္တာ= မြွေကောင်ပုပ်၊ ခွေးကောင်ပုပ်၊ လူကောင်ပုပ်တို့ကိုသာ စားရသောပြိတ္တာ။ (၃) ဂူထခါဒကပြိတ္တာ= မစင်ကိုသာ စားရသော ပြိတ္တာ။ (၄) အဂ္ဂိဇာလမုခပြိတ္တာ= နေ့ညပတ်လုံး ခံတွင်းမှ မီးလျှံထွက်သော ပြိတ္တာ။ (၅) သူစိမုခပြိတ္တာ= ကြီးသောကိုယ်၊ ရှည်သောလည်ပင်းနှင့် ခံတွင်းကား အပ်နဖားပေါက်မျှသာ ရှိသောကြောင့် ရသောအစာတို့ကို နားပေါက်၊ နှာခေါင်းပေါက်တို့က သွတ်သွင်းရသောပြိတ္တာ။ (၆) တဏှာဋ္ဋိတပြိတ္တာ= ရေအလွန်ငတ်သော အဖြစ်နှင့် ဆင်းရဲကြီးစွာနေရသောပြိတ္တာ။ (၇) သုနိဇ္ဈာမကပြိတ္တာ= အလွန်အရုပ်ဆိုး၍ မကောင်းသော ကိုယ်နံ့ထွက်လျက် မီးလောင်ငုတ်နှင့်တူသောပြိတ္တာ။ (၈) သတ္ထင်္ဂ ပြိတ္တာ= ဓားသွား ငါးမျှားချိတ်နှင့်တူသော လက်သည်း၊ ခြေသည်းတို့ဖြင့် မိမိ ကိုယ်အင်္ဂါကို ကုတ်ဖဲ့၍ အသားအသွေးကို စားရသောပြိတ္တာ။ (၉) ပဗ္ဗတင်္ဂပြိတ္တာ= တောင်မျှလောက် ရှိသော ကိုယ်မှ နေ့ညဉ့် အခိုးထွက်လျက်ရှိသော ပြိတ္တာ။ (၁၀) အဇဂရင်္ဂ ပြိတ္တာ= စပါးကြီးမြွေနှင့်တူသော ကိုယ်နှင့် နေ့ညဉ့်လှည့်လည်၍ ဒုက္ခခံစားနေရသော ပြိတ္တာ။ (၁၁) ဝေမာနိကပြိတ္တာ= ရံခါကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးအားဖြင့် နတ်ဗိမာန်၌ နတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားရ၍ ရံခါ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးအားဖြင့် ဒုက္ခကိုခံစားရသော ပြိတ္တာ။ (၁၂) မဟိဒ္ဓိကပြိတ္တာ= ပြိတ္တာတို့အပေါ်၌ အကြီးအမှူးအရာ၌ တည်သော်လည်း ထမင်းအဖျော်တို့ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော ပြိတ္တာ။

ဗြဟ္မစရိယတရာ ၁၂ ပါး။ ။(၁) ဗြဟ္မစရိယတရား ဆယ်ပါးတွင် (၁၁) ဓမ္မဒေသနာ။ (၁၂) အဇ္ဈုသယ။ ပေါင်း ၁၂ ပါး။

မိဖုရား ၁၂ မျိုး။ ။(၁) တောင်နန်းမတော် မိဖုရားကြီး။ (၂) မြောက်နန်းမတော်မိဖုရား။ (၃) အနောက်နန်းမတော် မိဖုရား။ (၄) အလယ်နန်းမတော် မိဖုရား။ (၅) တောင်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဆောင်တော်မိဖုရား။ (၆) မြောက်ဆောင်မိဖုရား။ (၇) တောင်ရွှေရေးဆောင် မိဖုရား။ (၈) မြောက်ရွှေရေးဆောင် မိဖုရား။ (၉) တန်းလျားရ မိဖုရား။ (၁၀) တန်းလျားမရ မိဖုရား။ (၁၁) ဒေဝီဘွဲ့ခံ မိဖုရား။ (၁၂) မဟေသီဘွဲ့ခံ မိဖုရား။

မယ်တော်မာယာ၏ အံ့ဖွယ် ၁၂ ပါး။ ။(၁) တစ်ကွမ်းစားအိုးမှ ဘယ်အခါမှ ထမင်း မလျော့သောအိုးကို ရရှိခြင်း။ (၂) အနာနှိပ်စက်သူအား ကိုင်တွယ်လျှင် အနာ ပျောက်ကင်းနိုင်ခြင်း။ (၃) အလိုရှိမူ ကိုင်တွယ်သော ဝတ္ထုမှန်သမျှ ရွှေဖြစ်ခြင်း။ (၄) မျိုးစေ့ သစ်စေ့ကို စိုက်လျှင် ချက်ချင်းသီးပွင့်ခြင်း။ (၅) ရေအလိုရှိက တောင်ထိပ်မှ ရေထွက်ခြင်း။ (၆) အစာလိုက တောင်စောင့် မြို့စောင့်နတ်တို့က ပေးခြင်း။ (၇) အဝတ်လိုက နတ်တို့ပေးခြင်း။ (၈) အိပ်သော် နတ်မင်း ရှစ်ယောက် အမြဲစောင့် ရှောက်ရခြင်း။ (၉) လမ်းသွားရာတွင် ဗကနတ်တို့က စောင့်ရှောက်ရခြင်း။ (၁၀) ပူအိုက်သည်ရှိသော နတ်တို့က ရေလာဆက်ခြင်း။ (၁၁) ချမ်းအေးသော် နတ်တို့က ပုဆိုးဆက်ခြင်း။ (၁၂) အလှူဒါနပြုလိုမူ ရတနာမိုး ရွာချခြင်း။

မင်္ဂလာ ၁၂ ပါး။ ။(၁) ဂဗ္ဘသာဝကမင်္ဂလာ= ပဋိသန္ဓေစွဲသည့်နေ့ကစ၍ ရံခါရံခါ မင်္ဂလာပြုပေးခြင်း။ (၂) ဝိဇာတမင်္ဂလာ= ဖွားမြင်သောအခါ ပြုသောမင်္ဂလာ။ (၃) အာဟာရပရိဘောဂမင်္ဂလာ= သူငယ်ကို ထမင်းခွံ့သော မင်္ဂလာ။ (၄) တမ္ဗူလဘတ္တ မင်္ဂလာ= ကွမ်းခွံ့သောမင်္ဂလာ။ (၅) ဒေါဠာကရဏမင်္ဂလာ= ဇယောဉ်လွှဲသော မင်္ဂလာ။ (၆) ကေသစ္ဆေဒနမင်္ဂလာ= ဆံပယ်သော မင်္ဂလာ။ (၇) ဂေဟာကရဏ မင်္ဂလာ= အိမ်သစ်တက်သော မင်္ဂလာ။ (၈) သာမဏေရပဗ္ဗဇ္ဇမင်္ဂလာ= ရှင်ပြုသော မင်္ဂလာ။ (၉) ကဏ္ဏဝိဇ္ဈနမင်္ဂလာ= နားသသော မင်္ဂလာ။ (၁၀) ဒုဿဂဟနမင်္ဂလာ= ပုဆိုးထဘီဝတ်သော မင်္ဂလာ။ (၁၁) စူဠဂဟနမင်္ဂလာ= ဆံထုံးဥဿျှောင်ထုံးသော မင်္ဂလာ။ (၁၂) အာဝါဟဝိဝါဟမင်္ဂလာ= လက်ထပ်မင်္ဂလာ။

မင်းကျင့်တရား ၁၂ ပါး။ ။(၁) ရတနာသုံးပါးကိုပြစ်မှားတော်မမူခြင်း။ (၂) အဘိဇ္ဈာ ကို ရှောင်တော်မူခြင်း။ (၃) အလှူပေးသူတို့အား နှစ်လိုတော်မူခြင်း။ (၄) ပညာရှိ တို့ကို မြတ်နိုးစွာ ပေါင်းယှဉ်တော်မူခြင်း။ (၅) လျင်စွာအလှူပေးတော်မူခြင်း။ (၆) ဓမ္မသတ် စသော အရိုးကို ယူတော်မူခြင်း။ (၇) ပုံစံနည်းနာကို ယူတော်မူခြင်း။ (၈) ပုံပြင်ကို ယူတော်မူခြင်း။ (၉) ပဉ္စသီငါးပါးကို ဆောက်တည်တော်မူခြင်း။ (၁၀) အမျက်ကို ချုပ်တော်မူခြင်း။ (၁၁) အကုသိုလ် ဒွါဒသကို ပြုတော်မူခြင်း။ (၁၂) ပြည်သူရဟန်းတို့အား ကောင်းစွာ အုပ်ချုပ်တော်မူခြင်း။

မင်းတိုင်း ၁၂ မူ။ ။(၁) တမာစေး။ (၂) လျှော်။ (၃) ကော်။ (၄) အုံတုံ။ (၅) လဲမို့။ (၆) တင်လဲ။ (၇) ဥသျှစ်။ (၈) မုရိုးစစ်မီးသွေး။ (၉) ထန်းဖူးစည်း။ (၁၀) မန်ကျည်းမှည့်။ (၁၁) ရေနံ။ (၁၂) ပွဲလျက်။ အထက်အရာများကို အသည်ဝန်၊ အသည်စာရေးတို့က အသည်၊ အလာ၊ ကပ်ပါးတို့ထံမှ လွှတ်တော်ကို အလိုရှိသည့် အခါတိုင်း ခွဲခန့်တောင်းခံ ဆက်သွင်းရသည်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မာန်တက်ခြင်း ၁၂ ပါး။ ။ (၁) သေယျမန်= ငါမြတ်၏ဟု မာန်တတ်ခြင်း။ (၂) သဒိသမာန်= ငါသူတို့နှင့်တူ၏ဟု မာန်တက်ခြင်း။ (၃) ဟီနမာန်= ငါသူတို့အောက်ယုတ်၏ဟု မာန်တက်ခြင်း။ (၄) သေယျဿ သေယျမာန်= မြတ်သည်ဖြစ်လျက် ငါမြတ်၏ဟု မာန်တက်ခြင်း။ (၅) သေယျဿ သဒိသမာန်= မြတ်သည်ဖြစ်လျက် ငါသူနှင်တူ၏ဟု မာန်တက်ခြင်း။ (၆) သေယျဿဟီနမာန်= မြတ်သည်ဖြစ်လျက် ငါသူတို့အောက်ယုတ်၏ဟု မာန်တက်ခြင်း။ (၇) သဒိသဿ သေယျမာန်= သူနှင့်တူသည်ဖြစ်လျက် သူထက်မြတ်၏ဟု မာန်တက်ခြင်း။ (၈) သဒိသဿ သဒိသ မာန်= သူနှင့်တူသည်ဖြစ်လျက် သူနှင့်တူ၏ဟု မာန်တက်ခြင်း။ (၉) သဒိသဿ ဟီနမာန်= သူနှင့်တူသည်ဖြစ်လျက် သူ့အောက်ယုတ်၏ဟုမာန်တက်ခြင်း။ (၁၀) ဟီနဿ သေယျမာန်= သူ့အောက်ယုတ်လျက် သူ့ထက်မြတ်၏ဟု မာန်တက်ခြင်း။ (၁၁) ဟီနဿသဒိသမာန်= သူ့အောက်ယုတ်လျက် သူနှင့်တူ၏ဟု မာန်တက်ခြင်း။ (၁၂) ဟီနဿဟီနမာန်= သူပတေအောက်ယုတ်လျက် သူ့အောက်ယုတ်၏ဟု မာန်တက်ခြင်း။

မိန်းမ တစ်ကျိပ်နှစ်ယောက်။ ။ (၁) သာရက္ခာ= အစောင့်အရှောက်နှင့်တကွဖြစ်သော မိန်းမ(လင်ရှိမိန်းမ)၊ ပေးစားရန် စပ်ထားသော မိန်းမ။ (၂) သပရိဒဏ္ဍာ= ဒဏ်ထားသော မိန်းမ။ (၃) ဓနက္ကီက= ဥစ္စာဖြင့်ဝယ်သော မယား။ (၄) ဆန္ဒဝါသိနီ= နှစ်ဦးအလိုတူ၍နေသော မယား။ (၅) ဘောဂဝါသိနီ= စည်းစိမ်ကြောင့်နေသော မယား။ (၆) ပဋဝါသိနီ= အဝတ်ပုဆိုးပေး၍ ပေါင်းဖော်အပ်သော မယား။ (၇) ဩဒကပတ္တကိနီ= ရေခွက်၌လက်စုံချ၍ထိမ်းမြားအပ်သော မယား။ (၈) ဩဘဋစုမ္ဗဋ= ခေါင်းခကိုချစေ၍ နေသောမယား။ (၉) ဒါသီစဘရိယ= ကျွန်လည်းဖြစ် မယားလည်းဖြစ်သော မယား။ (၁၀) ကမ္မကာရီစဘရိယ= အမှုလုပ်လည်းဖြစ် မယားလည်းဖြစ် သော မယား။ (၁၁) ဓောဟဋ= စစ်တိုက်ရာမှဆောင်လာသော မယား။ (၁၂) မုဟုတ္တိက= တစ်ခဏမျှနေသော ပြည့်တန်ဆာမ စသော မယား။

မြားရေး ၁၂ ပါး။ ။ (၁) မြားကို မကန်းကွက်ဖြစ်အောင် ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (သရဝဋ္ဋန အတတ်)။ (၂) မြားကိုစက်ဝန်းဖြစ်အောင်ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (စက္ကဝိမဓ်သနအတတ်) (၃) မြားကို နွယ်တန်းဖြစ်အောင်ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (သရလဋ္ဌိအတတ်။) (၄) မြားကို ကြိုးနွယ်ဖြစ်အောင် ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (သရရဇ္ဇု အတတ်။) (၅) မြားကို မြားခြင်းမှန်အောင် ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (သရပဋိဗာဟနအတတ်။) (၆) မြားကို မြားပြသာဒ်ဖြစ်အောင် ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (သရပါသာဒအတတ်။) (၇) မြားကို မြားမဏ္ဍပ်ဖြစ်အောင်ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (သရမဏ္ဍပအတတ်။) (၈) မြားကို စောင်းတန်းဖြစ်အောင် ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (သရသော ပါနအတတ်။) (၉) မြားကို မိုးရွာသကဲ့သို့ဖြစ်အောင် ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (သရဝဿ အတတ်။) (၁၀) မြားကို တံတိုင်းခတ်သကဲ့သို့ဖြစ်အောင် ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (သရပါကာရ အတတ်။) (၁၁) မြားကို ရေကန်ကဲ့သို့ဖြစ်အောင် ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (သရပေါက္ခရဏီ အတတ်)။ (၁၂) မြားကို ကြာချပ်ကဲ့သို့ဖြစ်အောင် ပစ်လွှတ်ခြင်း။ (သရပဒုမ အတတ်။)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ယိုးဒယား ၁၂ ခန်း (မဟာဂီတ)။ ။ (၁) ဖရင်းချား= ပန်းမြိုင်လယ် ယိုးဒယားသီချင်း။ (၂) ၎င်စ်= မှိုင်းမှုန်ပြာညို။ (၃) ခမိန်= တောတောင်ဆွယ်။ (၄) ထနောက်= တော မြိုင်ခြေလမ်း။ (၅) ခက်မွန်= နှင်းယွန်းခါဟေမန်။ (၆) ထပ်တွန့်= ခိုင်ပန်းစုံ။ (၇) ဖရံတင်= ရွှေကညာ။ (၈) မဟိုးသီး= ဝေဇယန္တာ။ (၉) ချွတ်ချံ= မော်ရံ ဟေဝန်။ (၁၀) ဖရင်း= အေးအေးခြူရေးချိုက်။ (လွမ်းပိုအောင်) ချူချာလည်းခေါ်၏။ (၁၁) ကပီ= ဆန်းနွေဦး။ (၁၂) ကရောင်း= တောမြိုင်စွန်း။

ယိုးဒယား ၁၂ ခန်း(ဂီတ)။ ။ (၁) ဖရံတင်= ရွှေကညာ အစချီယိုးဒယား။ (၂) ခက်မွန် = နှင်းယွန်းသောဟေမန်။ (၃) ခမိန်= တောတောင်ဆွယ်။ (၄) ထနောက်= တောမြိုင် ခြေလှမ်း။ (၅) ဖျင်းခြား= ပန်းမြိုင်လယ်။ (၆) ထပ်တွန့်= ခိုင်ပန်းစုံ။ (၇) ချွတ်ချာ= မော်ရံဟေဝန်။ (၈) ၎င်စ်= မှိုင်းမှုန်ပြာညို။ (၉) ချူချား= လွမ်းပိုအောင် အစချီ ယိုးဒယားသီချင်း။ (၁၀) ကပီ= ဆန်းနွေဦး။ (၁၁) အလေဟော့= တလိုင်း စိတ်ခြယ် ညိုလင်း အစချီသီချင်း။ (တလိုင်းသံပါနေသည်)။ (၁၂) မဟိုရ်သီ= ဝေဇယန္တာအစချီ ယိုးဒယားသီချင်း။

ရဟန်းတို့ ရောင့်ရဲခြင်း သန္တောသ ၁၂ ပါး။ ။ (၁) ယထာလာဘ သန္တောသ= ရသမျှ သောလာဘ်ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း။ (၂) ယထာဗလ သန္တောသ= အလွန်ကြီး ရလာသော် လည်း မိမိအားဖြင့် လျော်ရုံမျှသော သုံးဆောင်ခြင်း။ (၃) ယထာသာရုပ္ပ သန္တောသ= ရရသမျှတို့တွင် အယုတ်ကိုသာ သုံးခြင်း။ ဤသုံးပါးသည် (က) ဆွမ်း၌လည်း ကောင်း။ (ခ) သင်္ကန်း၌လည်းကောင်း။ (ဂ) ကျောင်း၌လည်းကောင်း။ (ဃ) ဆေး၌ လည်းကောင်း= သုံးပါးစီဝေဖန်၍ ၁၂ ပါး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ရှောင်အပ်သော အနေသန ၁၂ ပါး။ ။ (၁) ဝေဠုဒါန်= ဝါးပေးခြင်း။ (၂) ပတ္တဒါန်= သစ်ရွက်ပေးခြင်း။ (၃) ပုပ္ပဒါန်= ပန်းပေးခြင်း။ (၄) ဖလဒါန်= သစ်သီးပေး ခြင်း။ (၅) ဒန္တကဋ္ဌဒါန်= ဒန်ပူပေးခြင်း။ (၆) မုခေါဒကဒါန်= မျက်နှာ သစ်ရေပေး ခြင်း။ (၇) သိနာနဒါန်= မျက်နှာချေပေးခြင်း။ (၈) စုဏ္ဏဒါန်= ကသယ် မှုန့်ပေးခြင်း။ (၉) မတ္တိကဒါန်= မြေစိုင်ပေးခြင်း။ (၁၀) စာဋုကမျတာ= ချစ်ဖွယ်သောစကားကိုဆို ခြင်း။ (၁၁) မုဂ္ဂသူပကထာ= ပဲနောက်ဟင်းသည် တစ်ချို့နပ် တစ်ချို့မနပ်သကဲ့သို့ စကားဆိုခြင်း။ (၁၂) ပရိဘတျကထာ= အမျိုးသားငယ်ကို ချီပိုးခြင်း။ ဇယ်ပေသနီယ ကမ္မံ= သလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့် အစေအပါးခံခြင်း။ ဝေဇ္ဇကမ္မ= ဆေးကုခြင်း။ ဒူတကမ္မ= တမန်အဖြစ်သွားခြင်း။ ဗဟုဂမန= ဒါယကာတို့ လယ်ယာ စသော အပသို့သွားခြင်း။ ပိဏ္ဍပဋိပိဏ္ဍဒါန= လာဘ်ကိုငဲ့၍ ဆွမ်းတုံ့ပေးခြင်း။ အနုပ္ပဒါန= လာဘ်ကိုငဲ့၍ တံစိုး ပေးခြင်း။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာ= ဘူမိနက်သန် မြေကြန်အတတ်။ နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာ= နက္ခတ်တာရာ အတတ်။ အင်္ဂဝိဇ္ဇာ= အင်္ဂဝိဇ္ဇာအတတ်။

ရာသီ ၁၂ ပါး။ ။ (၁) မိဿ= တန်ခူး။ (၂) ပြိဿ= ကဆုန်။ (၃) မေထုန်= နယုန်။ (၄) ကာရကဋ်= ဝါဆို။ (၅) သိဟ်= ဝါခေါင်။ (၆) ကန်= တော်သလင်း။ (၇)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တူ= သီတင်းကျွတ်။ (၈) ဗြိစ္ဆာ= တန်ဆောင်မုန်း။ (၉) ဓနု= နတ်တော်။ (၁၀) မကာရ= ပြာသို။ (၁၁) ပုံ= တပို့တွဲ။ (၁၂) မိန်= တပေါင်း။

ရာသီ ၁၂ ပါး၊ ပန်းနက္ခတ်နှင့် ပွဲတော်များ။ ။ (၁) တန်ခူးလ= မိဿရာသီ၊ စိတြနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်၍ ရင်ခတ်ကံ့ကော်ပွင့်၊ သင်္ကြန်ပွဲ။ (၂) ကဆုန်လ= ပြိဿရာသီ၊ ဝိသာခါနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ စကားပန်း၊ ညောင်ရေပွဲ။ (၃) နယုန်လ= မေထုန်ရာသီ၊ ဇေဋ္ဌနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ စံပယ် မြတ်လေးပွင့်၊ စာပြန်ပွဲ။ (၄) ဝါဆိုလ= ကရကဋ်ရာသီ၊ အာသဠ်နက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ ပုန်းညက်ပွင့်၊ ပဉ္စင်းခံပွဲ။ (၅) ဝါခေါင်လ= သိဟ်ရာသီ၊ သရဝဏ်နက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ ခတ္တာပွင့်၊ စာရေးတံ ဒါနပွဲ။ (၆) တော်သလင်းလ= ကန်ရာသီ၊ အဒြနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ ရင်းမာပွင့်၊ လှေပွဲ။ (၇) သီတင်းကျွတ်လ= တူရာသီ၊ အဿဝဏီနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ ကြာမျိုးငါးပါးပွင့် မြင့်းမိုရ်မီးပွဲ။ (၈) တန်ဆောင်မုန်းလ= ဗြိစ္ဆာရာသီ၊ ကြတ္တိကာနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ ခဝဲပွင့်၊ ကထိန်ပွဲ။ (၉) နတ်တော်လ= ဓနုရာသီ၊ မိဂသီနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ ဂမုန်း အင်၊ သဇင်ပွင့်၊ နတ်ပွဲ မဟာပိန္နဲပွဲ။ (၁၀) ပြာသိုလ= မကာရရာသီ၊ ဖုဿျနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ ခွာညိုပွင့်၊ မြင်းခင်းသဘင်ပွဲ။ (၁၁) တပို့တွဲလ= ကုံရာသီ၊ မာဃနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ ပေါက်လဲပွင့်၊ မီးပုံးပွဲ၊ ယာဂုပွဲ။ (၁၂) တပေါင်းလ= မိန်ရာသီ၊ ဖဂ္ဂုဏနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ အင်ကြင်း သရဖီ ပိတောက်ဖူး၊ သဲပုံစေတီပွဲ။

ရာသီမိုး ၁၂ ပါး[၁]။ ။ (၁) သင်္ကြန်မိုး= တန်ခူးမည်မှတ်၊ ဖက်ဆွတ်ရေတိုး၊ သင်္ကြန်မိုး။ (၂) မြေသင်းမိုး= ကဆုန်လအတွင်း၊ မြေသင်းပျံ့ပျံ့၊ မိုးနံ့နံ့။ (၃) မြက်သားမိုး=နယုန်မိုးသေး၊ မြက်သားမွေး။ (၄) မိကျောင်းမိုး= ဝါဆိုတစ်ကြောင်း၊ မိကျောင်းဖွေးဖွေး၊ မိုးအေးအေး။ (၅) မိုးဖွဲဖွဲ= ဝါခေါင်တစ်ကြောင်း၊ ထနောင်းကြောင်ခြစ်၊ ဆူးရစ်ပွင့်ကာ၊ မိုးမရွာ၊ ရွာပါသော်လည်းတဖွဲဖွဲ။ (၆) စားဖိုဆင်းရဲမိုး= တော်သလင်းတိမ်ညို၊ စာဖိုသည်ဆင်းရဲ၊ မိုးမစဲ။ (၇) ပလ္လင်ဆေးမိုး= သီတင်းကျွတ်တွင်၊ ပလ္လင်ဆေးမိုး၊ ရွာသွန်းဖြိုး။ (၈) ဆီးနှစ်းတစ်လိုက်၊ မိုးတစ်ဖြိုက်= တန်ဆောင်မုန်းအတွင်း၊ ဆီးနှင်းတစ်လိုက်၊ မိုးတစ်ဖြိုက်။ (၉) ဓားလှီးမိုး= နတ်တော်ရောက်ငြား၊ မိုးသားမငြိမ်၊ ဆင်ရာတိမ်၊ နတ်အိမ်မြှောက်ချီး၊ မိုးဓားလှီး။ (၁၀) နှမ်းပျက်မိုး= ပြာသိုအတွင်း၊ ဆီးနှင်းရောယှက်၊ နှမ်းထောင်ပျက်။ (၁၁) ကျန်မိုးကြွင်း= တပို့တွဲ၊ ဖွဲ့နွဲ့ရွာခြင်း။ ကျန်မိုးကြွင်း။ (၁၂) မိုးသားကြုံး= တပေါင်းတန်ခူး၊ မိုးသားကြုံး။

ရွှေစင် ၁၂ ပါး[၂]။ ။ (၁) နီဖလံ။ (၂) နာရဏီ။ (၃) နာရဝေါ။ (၄) နာလိကာ။ (၅) နာလိမုတ္တာ။ (၆) အဥ္စန။ (၇) အဥ္စနိမုတ္တ။ (၈) အုဇတာစနီ။ (၉) ဇာတရူပ။ (၁၀) ဥရနီတာ။ (၁၁) သိင်္ဂနိက္ခ။ (၁၂) ဇမ္ဗူရာဇ်။

လှေတော် ၁၂ ပါး။ ။ (၁) သုံးလုပူဇော်။ (၂) သုံးလုကြငှန်း။ (၃) ပြည်ကြီးနောင်။ (၄) ဝဇီရသင်္ခ။ (၅) အောင်သာတန်ခိုး။ (၆) မိုးအောက်ကြယ်။ (၇) စွယ် လက်ယာသစ်။ (၈) နဝရတ်။ (၉) ပြည်ကြီးဝမ်း။ (၁၀) တင့်ရာပြည့်စုံ။ (၁၁) လင်းဇင်း။ (၁၂) နဂါးကြေး။

၁။ မြန်မာမင်းအုပ်ချုပ်ပုံ၊ ဒု

၂။ ရာဇဓာဝါဒ

www.burmeseclassic.com

လှေလှော်ခြင်းဟန် ၁၂ ပါး။ ။(၁) ရေပေါက်ကြဲဟန်။ (၂) ပုလဲသီဟန်။ (၃) ဟင်္သာဖိုဝဲဟန်။ (၄) ဟင်္သာအဖော်ခေါ်ဟန်။ (၅) ဇင်ယော်သုတ်ဟန်။ (၆) ဇင်ယော်ဝဲဟန်။ (၇) အိမ်မိုးခြင်တင်ဟန်။ (၈) နတ်သမီးပန်းကုံးဟန်။ (၉) နတ်သမီး ပန်းကုံး ဆင်ဟန်။ (၁၀) ပန်းဆွန်ဟန်။ (၁၁) ပန်းဝတ်ချွေဟန်။ (၁၂) ပန်းတောင်ချီဟန်။

ဝဋ်တော်၁၂ ပါး[၁]။ ။(၁) ဒုက္ကရစရိယာခြောက်နှစ်ကျင့်ရခြင်း။ ကဿပဘုရားလက်ထက် ဇောတိပါလပုဏ္ဏားဖြစ်စဉ် ဘုရားဖြစ်မည်ဆိုလျှင် ခြောက်လမဟုတ် ခြောက်နှစ်ဒုက္ကရစရိယာကျင့်ပါမည်ဆိုသော ဝစီပါက်တော်။ (၂) စိဉ္စမာဏ ကိုယ်ဝန်နှင့်တကွစွပ်စွဲခြင်းခံရခြင်း။ ရှေးအခါသေသောက်ကြူးဖြစ်စဉ် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ပါးအား ဆွမ်းရပ်နေတော်မူရာရာ အကျင့်ယုတ်ဟုပြောမိခြင်း ဝိပါက်တော်။ (၃) သုန္ဒရီပရိဗိုဇ်မ၏အစွပ်စွဲခံရခြင်း။ ရှေးအခါ မုနာဠိအမည်နှင့် လူဖြစ်စဉ် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား အကျင့်ယုတ်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ခြင်း ဝိပါက်တော်။ (၄) သုန္ဒရီသေရာတွင် တိတ္ထိတို့ သတင်းလွှင့်၍ လူအများယုံမှားခံရခြင်း။ အလောင်းတော် ရသေ့ဖြစ်စဉ် ဈာန်ပျံရသေ့တစ်ဦးအား ငြူစူခဲ့ဖူးသော ဣဿာဝိပါက်တော်။ (၅) ဒေဝဒတ်၏ ကျောက်တုံး လှိမ့်ချခြင်းကို ခံရခြင်း။ သူကြွယ်မျိုးဖြစ်စဉ် ညီကိုလုည့်ဖြားခေါ်သွား၍ ကျောက်လွှာဖြင့် ဖိညှပ်ထုသတ်ခဲ့မိသော ဝိပါက်တော်။ (၆) ကျောက်လွှာထိခြင်းကြောင့် ခြေမတော်တွင် သွေးစိမ်းတည်ရခြင်း။ ရှေးက သူငယ်ဖြစ်စဉ် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ပါးအား ခဲဖြင့်ပစ်ရာ ခြေတွင်သွေးယိုခဲ့ဖူးသောဝိပါက်တော်။ (၇) ဆွမ်းခံကြွတော်မူရာ ဒေဝဒတ်တို့၏ အစီရင်ဖြင့် နာဠာဂီရိဆင်နှင့်တွေ့ခြင်း။ ရှေးအခါ ဆင်ထိန်းဖြစ်စဉ် ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ပါးအား ဒေါသနှင့် ဆင်နှင့် လိုက်၍တိုက်ခဲ့သော ဝိပါက်တော်။ (၈) ခြေမတော်တွင် ကျောက်လွှာကြောင့်အနာတည်ရာ ဇီဝက ဓားနှင့်ခွဲခြင်း။ ပဒေသရာဇ်မင်းဖြစ်စဉ် မူးယစ်သောက်စား၍ လူအရှင်လတ်လတ်ကို ဓားဖြင့်ထိုးဖြတ်ခြင်း ပြုခဲ့သော ဝိပါက်တော်။ (၉) ရုံဖန်ရံခါ ခေါင်းခဲတော်မူရခြင်း။ ရှေးအခါ တံငါဖြစ်စဉ် ငါးဦးခေါင်းကို ထုရိုက်ရာတွင် ဝမ်းမြောက်ခဲ့ဖူးသော ဝိပါက်တော်။ (၁၀) မာရ်နှိုးဆော်၍ ဝေရဥ္စာတိုင်းသားတို့၏ ကပ်လှူသော မုယောဆွမ်းကို စားတော်မူရခြင်း။ မထင်မရှားသော အမျိုးသားဖြစ်စဉ် ရဟန်းတော်များ ဆွမ်းစားနေသည်ကို ဆွမ်းကြမ်းစားဟု ပြစ်မှားပြောဆိုခဲ့ဖူးသော ဝိပါက်တော်။ (၁၁) ခါးတော်ကိုက်ခဲသော ဝေဒနာခံစားရခြင်း။ ရှေးသောအခါ လက်ဖဲ့သမားဖြစ်စဉ် နိုင်လျှင် ခါးရိုးကို မြေနှင့်ကိုင်ရိုက်ခဲ့ဖူးသော ဝိပါက်တော်။ (၁၂) ဆဒ္ဒန်ဆယ်စီးအားကြီးတော်မူငြားသော်လည်း ဝမ်းတော်သွန်၍ အလွန်အားနွဲ့တော်မူရခြင်း။ ဆေးဆရာဖြစ်စဉ် သူဌေးသားတစ်ယောက်အား ကုစားရာ အခမပေးလို၍ မသက်သာသေးဟု လိမ်လည်ပြောဆိုရာတွင် ဝမ်းလားဆေးကို တိုက်ကျွေးခဲ့ဖူးသော ဝိပါက်တော်။

ဝဏ္ဏပဓာန (အဆင်းအရောင်) ၁၂ ပါး။ ။(၁) အညိုရောင်။ (၂) အရွှေရောင်။ (၃)

[၁]။ အပါဒါန် အဋ္ဌကထာ၊ ပ၊ ၁၂၈

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အဖြူရောင်။ (၄) အနီရောင်။ (၅) မိုးသားရောင်။ (၆) မီးခိုးရောင်။ (၇) ပန်းရောင်။ (၈) ရေညှိရောင်။ (၉) အရိပ်ရောင်။ (၁၀) အပူရောင်။ (၁၁) အလင်းရောင်။ (၁၂) အမှောင်ရောင်။

ဝိပ္ပလ္လာသ(မှောက်မှားသောတရား)၁၂ ပါး။ ။(၁) အသုဘေ သုဘသညာ= မတင့်တယ်သော ခန္ဓာငါးပါး၌ တင့်တယ်၏ဟု မှတ်ထင်ခြင်း။ (၂) အနိစ္စေ နိစ္စသညာ= အမြဲမတည်သော ခန္ဓာငါးပါး၌မြဲ၏ဟု မှတ်ထင်ခြင်း။ (၃) ဒုက္ခေသုခသညာ= ဆင်းရဲအတိသာဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး၌ ချမ်းသာ၏ဟု မှတ်ထင်ခြင်း။ (၄) အနတ္တေ အတ္တသညာ= အနှစ်သာရ အတ္တမဟုတ်သော ခန္ဓာငါးပါး၌ အနှစ်သာရ အတ္တ ဟုတ်၏ဟု မှတ်ထင်ခြင်း။ (အထက်ဤလေးပါးကား သညာဝိပ္ပလ္လာသ ၄ ပါးတည်း)။ (၅) အသုဘေသုဘဒိဋ္ဌိ= အသုဘ၌ သုဘဟုမြင်ခြင်း။ (၆) အနိစ္စေနိစ္စ ဒိဋ္ဌိ= အနိစ္စ၌နိစ္စဟုမြင်ခြင်း။ (၇) ဒုက္ခေ သုခဒိဋ္ဌိ= ဒုက္ခ၌သုခဟုမြင်ခြင်း။ (၈) အနတ္တေ အတ္တဒိဋ္ဌိ= အနတ္တ၌ အတ္တဟုမြင်ခြင်း။ (အထက်ဤလေးပါးကား ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပလ္လာသ ၄ ပါးတည်း)။ (၉) အသုဘေ သုဘစိတ္တ= အသုဘ၌ သုဘဟုကြံတတ်ခြင်း။ (၁၀) အနိစ္စေနိစ္စစိတ္တ= အနိစ္စ၌နိစ္စဟုကြံတတ်ခြင်း။ (၁၁) ဒုက္ခေ သုခစိတ္တ= ဒုက္ခ၌ သုခဟု ကြံတတ်ခြင်း။ (၁၂) အနတ္တေ အတ္တစိတ္တ= အနတ္တ၌ အတ္တဟု ကြံတတ်ခြင်း။ (အထက်ပါ ဤလေးပါးကား စိတ္တဝိပ္ပလ္လာသ ၄ ပါးတည်း)။

သမားတို့ သွေးမစမ်းရသောသူ ၁၂ ယောက်။ ။(၁) နေပူမီးပူခံပြီးစသူ။ (၂) ရေချိုးပြီးစသူ။ (၃) အိပ်ပျော်နေသောသူ။ (၄) ထမင်းစားဆဲသူ။ (၅) ဆာလောင် မွတ်သိပ်နေသောသူ။ (၆) အပူစာ မှီဝဲပြီးစသူ။ (၇) မေထုန်ကြူး နေသောသူ။ (၈) ဒေါသဝင်နေသောသူ။ (၉) ဘောဇဉ်စားပြီးစသူ။ (၁၀) ဆီလိမ်းနယ်နေသောသူ။ (၁၁) ပင်ပန်းနေသောသူ။ (၁၂) လျှောင်းနေသောသူ။

သမားအင်္ဂါ ၁၂ ပါး။ ။(၁) နာနာနယသုဂန္ထ= အထူးထူးသော ဆေးကျမ်းတို့ကို တတ်သိခြင်း။ (၂) ဒိဋ္ဌကမ္မသမ္ပန္န= လက်တွေ့ကုထုံးဥပဒေသရှိခြင်း။ (၃) ဒက္ခ= ဆေးကုအရာ လိမ္မာခြင်း။ (၄) ဟတ္ထသီဃံ= အကိုင်အတွယ် လက်လျင်မြန်ခြင်း။ (၅) ပရပသန္န= သူတစ်ပါးတို့၏ ကြည်ညိုလေးမြတ်ရှိထိုက်ခြင်း။ (၆) သူရသတ္တိ= မကြောက်မလန့် ခံ့ခံ့မားမား ရဲရင့်သော တရားရှိခြင်း။ (၇) ပဋိသန္ဓိဉာဏ= ပင်ကိုပဋိသန္ဓေဉာဏ်ကောင်းခြင်း။ (၈) ပစ္စုပ္ပန္နဉာဏ= ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ် ပါရမီသမ္ဘာရနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၉) သုဘာသိတ=သာယာနာပျော်ဖွယ်စကားချိုသာခြင်း။ (၁၀) ဥဿဟ= ထကြွလုံ့လရှိခြင်း။ (၁၁) ဒဗ္ဗ= ဆေးကောင်းဝါးကောင်း ရှိခြင်း။ (၁၂) သစ္စာ= မှန်ကန်လှစွာ သစ္စာတရားရှိခြင်း။

သုဓာတာလှူသော ဃနာနို့ဆွမ်း၏ အကျိုး ၁၂ ပါး။ ။(၁) မွတ်သိပ်ခြင်းပျောက်၍ အားပြည့်ခြင်း။ (၂) ချင်ခြင်းပျောက်၍ ရောင့်ရဲခြင်း။ (၃) မမွေ့လျော်ခြင်းပျောက်၍ မွေ့လျော်ခြင်း။ (၄) ပျောင်းနွမ်းခြင်းပျောက်၍ ခန့်ကျန်းခြင်း။ (၅) အမျက်ပဋိဃာတ်

www.burmeseclassic.com

ဒေါသပျောက်၍ ငြိမ်းခြင်း။ (၆) အငြိုးဖွဲ့ခြင်းဖျောက်၍ မေတ္တာသက်ခြင်း။ (၇) အငြင်းအခုံ ခိုက်ရန်ပျောက်၍ အချင်းချင်း မေတ္တာစပ်ခြင်း။ (၈) သူနှစ်ဦးတို့ ချောပစ်ကုန်းတိုက်ကင်း၍ ညီညွတ်စေ့စပ်ခြင်း။ (၉) အချမ်းပျောက်၍ လုံခြင်း။ (၁၀) အပူပျောက်၍ ချမ်းသာခြင်း။ (၁၁) ဆန့်ကျင်ခြင်း၊ ကိုယ်လက်လေးခြင်း ပျောက်၍ပေါ့ခြင်း။ (၁၂) အိပ်မွေ့ခြင်းပျောက်၍ နေထိုင်နေစောင့်ခြင်း။

သင်းသီးဥစ္စာ ၁၂ ပါး။ ။ (၁) ပုခက်တင်သောအခါ လက်ဖွဲ့သောဥစ္စာ။ (၂) နားထွင်းသောအခါ လက်ဖွဲ့သောဥစ္စာ။ (၃) ထိမ်းမြားသောအခါ လက်ဖွဲ့သောဥစ္စာ။ (၄) နာဖျားသောအခါပေးသော ဥစ္စာ။ (၅) ရဟန်းသာမဏေပြုသောအခါ လှူသောဥစ္စာ။ (၆) ရတနာဆင်ယင်သော မင်္ဂလာ၌ လက်ဖွဲ့သောဥစ္စာ။ (၇) မိဘမပေးမူ၍ တိတ်တဆိတ် ယူထားသောဥစ္စာ။ (၈) ပညာကြောင့်ရသော ဥစ္စာ။ (၉) သနား၍ ပေးကမ်းသဖြင့် ရ,ထားသောဥစ္စာ။ (၁၀) မင်းချီးမြှင့်၍ ရ,သောဥစ္စာ။ (၁၁) ခေါင်းရိတ်သောမင်္ဂလာ၌ ရ,သောဥစ္စာ။ (၁၂) ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာ၌ လက်ဖွဲ့သော ဥစ္စာ။

အဖျားမျိုး ၁၂ ပါး။ ။ (၁) ကိုယ်၌ဖြစ်သောအဖျား။ (၂) စိတ်၌ဖြစ်သောအဖျား။ (၃) နုံ့သောအဖျား။ (၄) ထက်သောအဖျား။ (၅) အတွင်း၌တည်သောအဖျား။ (၆) အပ၌တည်သော အဖျား။ (၇) ပကတိအဖျား။ (၈) ဖောက်ပြန်သော ဝိဂတိ အဖျား။ (၉) ကုစားလွယ်သောအဖျား။ (၁၀) ကုစား၍ မလွယ်သောအဖျား။ (၁၁) အစာမကြေဘဲ ဖျားသောအဖျား။ (၁၂) အစာကြေလျက် ဖျားသော အဖျား။

အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ထင်မြင်လာမြဲဖြစ်သော နိမိတ် ၁၂ ပါး။ ။ (၁) ကြယ်၏အရောင်အဆင်းကဲ့သို့ လက်လက်ကြည်ကြည်ထင်ခြင်း။ (၂) ပတ္တမြားလုံး ပတ္တမြားသွယ် ပတ္တမြားကုံး ပတ္တမြားခက်ကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။ (၃) ပုလဲလုံး ပုလဲသွယ် ပုလဲကုံး သစ်ချွန်ကဲ့သို့ထင်ခြင်း။ (၆) ဆောက်လုံးကြိုးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တောပန်း ဆူးပန်းသွယ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မီးခိုးလျှံကဲ့သို့ လည်းကောင်း ထင်ခြင်း။ (၇) ပင့်ကူချည်ပင့်ကူမျှင်ကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။ (၈) တိမ်တောင် တိမ်ထပ်လွှာကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။(၉) ပဒုမ္မာ ကြာပွင့်ကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။ (၁၀) ပကတိသော ပဒုမ္မာ ကြာမျှမက အလွန်ရှုချင်ဖွယ် ဖြစ်အောင် ထင်ခြင်း။ (၁၁) လပြည့်ဝန်း လဝိုင်းကြီးကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။ (၁၂) နေဝန်း နေဝိုင်းကြီးကဲ့သို့ ထင်ခြင်း။

အာပေါဓာတ် ၁၂ ပါးကိုပြခြင်း။ ။ (၁) သည်းခြေ။ (၂) သလိပ်။ (၃) ပြည်။ (၄) သွေး။ (၅) ချွေး။ (၆) အဆီ။ (၇) မျက်ရည်။ (၈) ဆီကြည်။ (၉) တံတွေး။ (၁၀) နှပ်။ (၁၁) အစေး။ (၁၂) ကျင်ငယ်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

နောက်ဆက်တွဲ

တက်ရေး ၁၂ ခန်း။ ။(၁) ရေပေါက်ကြဲဟန်။ (၂) ပုလဲသီဟန်။ (၃) ပန်းဝတ်ချွေဟန်။ (၄) ဟင်္သာဖိုဝဲဟန်။ (၅) ဟင်္သာအဖော်ခေါ်ဟန်။ (၆) ဇင်ယော်သုတ်ဟန်။ (၇) ဇင်ယော်ဝဲဟန်။ (၈) အိမ်မိုးခြင်တင်ဟန်။ (၉) နတ်သမီးပန်းကုံးဟန်။ (၁၀) နတ်သမီး ပန်းကုံးဆင်ဟန်။ (၁၁) ပန်းဆွတ်ခူးဟန်။ (၁၂) ပန်းတောင်းချီဟန်။

ဒေဝီ ၁၂ ပါး[၁]။ ။(၁) သတ္တဝါဘာဂါ။ (၂) သူရဿတီ။ (၃) မဟာလက္ခီ။ (၄) ဗလိရာဇာ။ (၅) ဝါမာသူရ။ (၆) ဇလသန်ျာ။ (၇) ဂရာပါက။ (၈) ယောဂန္တရာ။ (၉) ကလျာဏာဂီ။ (၁၀) နန္ဒာဒေဝီ။ (၁၁) နရိန္ဒာဒေဝီ။ (၁၂) မဟာဗိဿနိုး။

ဒေဝီ ၁၂ပါး(တစ်နည်း)[၂]။ ။(၁) သူရဿတီဒေဝီ။ (၂) စန္ဒီဒေဝီ။ (၃) နိတြဒေဝီ။ (၄) မနောဟရီဒေဝီ။ (၅) ဖုဿဝတီဒေဝီ။ (၆) ရမ္ဘာဒေဝီ။ (၇) ကာရဒေဝီ။ (၈) ဂန္ဓဗ္ဗီဒေဝီ။ (၉) ဝိနတ္တရီဒေဝီ။ (၁၀) စန္ဒာဒေဝီ။ (၁၁) ပရမေသွာဒေဝီ။ (၁၂) မဏိမေခလာဒေဝီ။

မိဘာဂုဏ် ၁၂ ပါး။ ။(၁) အာပါဒကဂုဏ် (ခွင်းပဘေးဒဏ် ရန်မာန်ကင်းပျောက် သားသမီးတို့၏ ပွားစီးခြင်းသို့ရောက်အောင် စောင့်ရှောင့်တတ်သော)။ (၂) ပေါသကဂုဏ် (နှလုံးသွေးစစ် နို့ချိုနှစ်ကို သောက်စို့စေလျက် ယုယပိုက်ထွေး မွေးကျွေးတတ်သော)။ (၃) ဒသေတာရဂုဏ် (ရှုဖွယ်လုံးစုံ အာရုံဟူသမျှကို ပြပေတတ်သော)။ (၄) ဗြဟ္မာဂုဏ် (သန္ဓေတည်စ ထိုကာလမှ စ၍မှန်စွာ ဗြဟ္မာအလား သားသမီးတို့၌ ပွားစီးဗြဟ္မစိုရ် ကြည်ညိုပိုက်ကျုံး နှလုံးမူတတ်၍)။ (၅) ပုဗ္ဗဒေဝတာ (အကျိုးများအောင် တိုးပွားစောင့်ကြပ် မစတတ်သော အိမ်ဦးနတ်နှင့်တူသော)။ (၆) ပုဗ္ဗာစရိယဂုဏ် (ဆရာတို့ထံ မအပ်နှံသေး ငယ်ရွယ်သွေးက ရှေးဦးရှေးဖျား သင်ကြားပြုပြင် သွန်သင်ပြသ ဆုံးမတတ်သော)။ (၇) အာဟုနေယျဂုဏ် (ခရီးဝေးစွာ ဆောင်ယူလာပြီး သားသမီးတို့၏ပစ္စည်းအလှူကို ခံယူ သိမ်းပိုက်တတ်သော)။ (၈) သုဟာဒဂုဏ် (သားကိုရရန် တောင်းဆုပန်၍ သည်းရန်မျက်ဖြေ သားသက်ဝေ၌ အရေထူးပါး အကြောများနှင့် ရိုးသားထွင်းဖောက် ခြင်ဆီရောက်ထိ ချစ်ခြင်းရှိတတ်သော။ (၉) ဇနေတ္တိဂုဏ် (ကိုးလ ဆယ်လ စသည့်တစ်မူ ကြည်ဖြူနှစ်သက် ဆောင်ရွက်မကျွာ ကြင်နာသနား သတို့သားကို ဖွားမြင်ပေတတ်သော)။ (၁၀) တေသယန္တိဂုဏ် (ကိုယ်စိတ်မချမ်း ငိုမြည်တမ်းက ရွှင်လန်းစိမ့်ရေး နို့ချိုကျွေးလျက် တေးသီချင်းတို့ဖြင့် သာညင်းကျူးငြိမ့် နှစ်သိမ့်စေတတ်သော။ (၁၁) ပေါသေန္တဂုဏ် (လေပူနေပူ ညှဉ်းပန်းဟူက ကြည်ဖြူလန်းဆန်း မြတ်နိုးရတနာ သားသည်းချာကို ကောင်းစွာ စောင်မ ယုယလေးမြတ် မွေးပေတတ်သော)။ (၁၂) ဂေါပယန္တိဂုဏ် (မိမျိုးဖလာ ရတနာ ရွှေငွေ လယ်ယာမြေကို အမွေခံနှစ် စံရစ်စရာ ဖြစ်စိမ့်ငှာဟု ကောင်းစွာသိုမှီး သိမ်းဆည်း စောင့်ရှောက်တတ်သော)။

၁။ လောကီကျမ်း

၂။ လောကီကျမ်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ယိုးဒယားအက ၁၂ မျိုး၊ မြန်မာ ရှေးရိုးအက ၁၂ မျိုး။ ။ (၁) မောင်းတော်အက။ (၂) မှန်တော်ရှုအက။ (၃) ပန်းစိုက်အက။ (၄) သားပိုက်အက။ (၅) ကျောက်ကောက်အက။ (၆) ဆံတော်သိမ်းအက။ (၇) ဖျင်းချင်အက။ (၈) ဖျင်းဖျတ်ဖျတ်အက။ (၉) ချွတ်ကြီးအက။ (၁၀) ချွတ်ငယ်အက။ (၁၁) ထပီအက။ (၁၂) ကရောင်းအက။

သုညတရား ၁၂ ပါး[၁]။ ။ (၁) န သတ္တော= ရုပ်ဝေဒနာစသည်တို့ကား နာမ်ရုပ်သာဖြစ်၏။ သတ္တဝါမဟုတ်။ (၂) န ဇီဝေါ= (ယ) ဇီဝမဟုတ်၊ အသက် မဟုတ်။ (၃) န နရော (ယ) လူမဟုတ်၊ နတ်မဟုတ်။ (၄) န မာဏဝေါ= (ယ) လုလင်မဟုတ်။ (၅) န ဣတ္ထိ= (ယ) မိန်းမ မဟုတ်။ (၆) န ပုရိသော= (ယ) ယောကျ်ားမဟုတ်။ (၇) န အတ္တာ= (ယ) အတ္တမဟုတ်။ (၈) န အတ္တနိယံ= (ယ) အတ္တပိုင်ပစ္စည်းမဟုတ်။ (၉) နာဟံ= (ယ) ငါမဟုတ်။ (၁၀) န မမ= (ယ) ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်။ (၁၁) န အညဿ= (ယ) သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာမဟုတ်။ (၁၂) န ကဿစိ= (ယ) တစ်စုံတစ်ယောက်၏ ဥစ္စာမဟုတ်။

အပျိုတော် ၁၂ ထွေအက[၂]။ ။ (၁) နတ်အက။ (၂) မြင်းအက။ (၃) ဗြောအက။ (၄) အိုးစည်အက။ (၅) မျောက်အက။ (၆) ဘီလူးအက။ (၇) ဇော်ဂျီအက။ (၈) ဝန်အက။ (၉) ဒိုးပတ်အက။ (၁၀) အပြောင်အရွှမ်းအက။ (၁၁) သူငယ်တော်အက။ (၁၂) အဘိုးအိုအက။

အပျိုတော်ကကြိုး (ပလို့) ၁၂ မျိုး။ ။ (၁) မျက်ခုံးပလို့။ (၂) မေးပလို့။ (၃) ပခုံးပလို့။ (၄) ရင်ပလို့။ (၅) လက်ရုံးပလို့။ (၆) လက်ခုံပလို့။ (၇) တစ်ခြမ်းပလို့။ (၈) အရုပ်ကြိုးလိမ်ပလို့။ (၉) ဘယ်ခြေညာလက်ပလို့။ (၁၀) စုံပလို့။ (၁၁) လက်စုံပလို့။ (၁၂) နတ်ယိုင်အက။

အာယတန ၁၂ ပါး[၃]။ ။ (၁) စက္ခာယတန= စက္ခုပသာဒခေါ် မျက်စိအကြည်ဓာတ်။ (၂) သောတာယတန= သောပသာဒခေါ်နားအကြည်ဓာတ်။ (၃) ဃာနာယတန= ဃာနပသာဒခေါ် နှာခေါင်းအကြည်ဓာတ်။ (၄) ဇိဝှာယတန= ဇိဝှာပသာဒခေါ် လျှာအကြည်ဓာတ်။ (၅) ကာယာယတန= ကာယပသာဒခေါ် ကိုယ်အကြည်ဓာတ်။ (၆) မနာယတန= စိတ် ၈၉ ခုဟု ဆိုအပ်သော မနောအကြည်ဓာတ်။ (၇) ရူပါယတန= အဆင်းအာရုံ။ (၈) သဒ္ဒါယတန= အသံအာရုံ။ (၉) ဂန္ဓာယတန= အနံ့အာရုံ။ (၁၀) ရသာယတန= အရသာအာရုံ။ (၁၁) ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန= ပထဝီ တေဇောဝါယောဟု ဆိုအပ်သော ဓာတ်သုံးပါး အပေါင်း အတွေ့အာရုံ။ (၁၂) ဓမ္မာယတန= စေတသိက် ၅၂ ပါး၊ သုခုမရုပ် ၁၆ ပါး၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။

၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ
၂။ အနုပညာရှင် ဦးဘိုးစိန်ကြီးထံမှ
၃။ သဠာယတနသံယုတ်

www.burmeseclassic.com

၁၃ ပါးစု

စစ်ဖြစ်ကြောင်း ၁၃ ပါး။ ။ (၁) နိုင်ငံကို လိုခြင်း။ (၂) ဥစ္စာကိုလိုခြင်း။ (၃) ဆင်ကောင်း မြင်းကောင်းကိုလိုခြင်း။ (၄) သမီးကညာကိုလိုခြင်း။ (၅) ကုန်းတိုက် ဥပါယ်ပြုခြင်း။ (၆) သစ္စာဖောက်ပြန်ခြင်း။ (၇) စေပါးသောစကား အနိမ့်အကျကိုမသိခြင်း။ (၈) အဆွေအမျိုးတို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်း။ (၉) မိမိမြို့ကို မစောင့်ခြင်း။ (၁၀) သူရဲကောင်းစစ်သည်မရှိခြင်း။ (၁၁) ကုန်သည်တို့ကြောင့်ဖြစ်ခြင်း။ (၁၂) အငြိုးဖွဲ့ခြင်း။ (၁၃) အမျက်ကြီးခြင်း။

စစ်မှုမထမ်းရသူ၁၃ ယောက်(ဗိုလ်မှူးကြီး သတိုးမဟာဗန္ဓုလ၏အမိန့်ဆင့်စာမှ)။ ။ (၁) မျက်စိမှုံမွဲသူ။ (၂) မျက်စိတိမ်စွဲသူ။ (၃) မျက်ခမ်းစပ်သူ။ (၄) ပန်းနာ ရောဂါရှိသူ။ (၅) ဒူလာရောဂါရှိသူ။ (၆) မှင်တက်ရောဂါရှိသူ။ (၇) အိပ်ရာ ယောင်ယမ်းတတ်သူ။ (၈) ကိုယ်ထက် ဒူးရှည် ပေါင်ရှည်သူ။ (၉) ခြေသိမ်နေသူ။ (၁၀) လက်သိမ်နေသူ။ (၁၁) အသက် ၂၀ မပြည့်သေးသူ။ (၁၂) အသက် ၅၀ မှ ကျော်သူ။ (၁၃) ခေါင်းရှုပ်သူ (စိတ်နောက်သူ)။

ဓုတင် ၁၃ ပါး။ ။ (၁) ပံသုကူဓုတင်= ဂဟပတိစီဝရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပံသုကူလိကင်္ဂံသမာဒိယာမိ။ ဂဟပတိစီဝရံ၊ ဒါယကာတို့ လှူအပ်သော သင်္ကန်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်၏။ ပံသုကူလကင်္ဂံ၊ ပံသုကူဆောက်ခြင်းတည်းဟူသော အင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၂) တိစီဝရိတ်ဓုတင်= စတုတ္ထ စီဝရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ တေစီဝရိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။ စတုတ္ထစီဝရံ၊ လေးထည်မြောက်သော သင်္ကန်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ တေစီဝရိကင်္ဂံ၊ တိစီဝရိတ်ဟူသော အင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၃) ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်= အတိရေကလာဘံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။ အတရေကလာဘံ၊ ပိဏ္ဍိယာလောပ ဘောဇဉ်ထက်လွန်သော လာဘ်ကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂံ၊ ပိဏ္ဍပါတ်ကျင့်ဝတ်တည်းဟူသော အင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၄) သပဒါနဓုတင်= လောလုပ္ပစာရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ သပဒါန စာရိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။ လောလုပ္ပစာရံ၊ ကုသိုလ်ဘဏ္ဍာကို ပြင်းစွာလုယက်တတ်သော တဏှာ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လောလုပ္ပစာရကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ၊ အိမ်စဉ် ရွာစဉ် မပြတ်ခံခြင်းတည်းဟူသော သပဒါန စာရိကဓုတင်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၅) ဧကာသနိက်ဓုတင်= နာနာသနဘောဇနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ဧကာသနိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။ နာနာသန ဘောဇနံ၊ တစ်ထိုင်တည်းမှ တစ်ပါး အထူးထူးသော ဣရိယာပုတ်နေရာ၌ စားသောက်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ ဧကာသနိကင်၊ တစ်ထိုင်တည်းသာနေ၍ ဘုဉ်းပေးခြင်းတည်းဟူသော ဓုတင်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၆) ပတ္တပိုဏ်ဓုတင်= ဒုတိယဘာဇနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။ ဒုတိယ ဘာဇနံ၊ သပိတ်မှ နှစ်ခု

www.burmeseclassic.com

မြှောက်သော ဘောဇဉ်ထည့်ရာ ခွက်ကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂ၊ ပတ္တပိုဏ်ဟူသော အင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၇) ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကရှုတင်= အတိရိတ္တဘောဇနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ခလုပစ္ဆာ ဘတ္တိကင်္ဂ သမာဒိယာမိ။ အတိရိတ္တ ဘောဇနံ၊ ပဝါရိတ်သင့်လေပြီးသော နောက်မှရသည်ဖြစ်၍ ဝိနည်းကံ အလျောက် အတိရိတ် ဖြစ်ပြီးသောဆွမ်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂ၊ အတိရိတ်ဖြစ်ပြီးသည့် နောက်မှရသောပစ္ဆာဘက်ကို ဝိနည်းကံ အလျောက်ပြု၍ မဘုဉ်းပေး ခြင်းတည်းဟူသော အင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၈) အရညကင်ရှုတင်= ဂါမန္တသေနာသနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ အရညိကင်္ဂ သမာဒိယာမိ။ ဂါမန္တသေနာသနံ၊ ဥပစာရနှင့်တကွရွာကျောင်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ အရညိကင်္ဂ၊ တောသို့ အရဏ်တက်စေခြင်းတည်းဟူသော အင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၉) ရုက္ခမူရှုတင်= ဆန္နံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ရုက္ခမူလိကင်္ဂ သမာဒိယာမိ။ ဆန္နံ၊ အုတ်အစရှိသော ငါးပါးသော မိုးအပ်သောအရိပ်ကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ ရုက္ခမူလိကင်္ဂ၊ သစ်ပင်ရင်း၌သာ နေခြင်းကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၁၀) အဗ္ဘောကာသိရှုတင်= ဆန္နဉ္စ ရုက္ခမူလဉ္စ ပဋိက္ခိပါမိ၊ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂ သမာဒိယာမိ။ ဆန္နဉ္စ၊ အမိုးကိုလည်းကောင်း။ ရုက္ခမူလဉ္စ၊ သစ်ပင်ရိပ်ကို လည်းကောင်း။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂ၊ လွင်ဖြစ်သော ကောင်းကင်ရိပ်၌ နေခြင်းကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၁၁) သုသာန်ရှုတင်= နသုသာနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ သောသာနိကင်္ဂ သမာဒိယာမိ။ နသုသာနံ သုသာနကော အညံ၊ သုသာန်လက္ခဏာမရှိသော တစ်ပါးသော နေရာအရပ်ကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ သောသာနိကင်္ဂ၊ သုသာန်လက္ခဏာရှိသော အရပ်၌ နေခြင်းကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၁၂) ယထာသန္တတိရှုတင်= သေနာသန လောလုပ္ပံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ယထာသန္တကိုကင်္ဂ သမာဒိယာမိ။ သေနာသန လောလုပ္ပံ၊ ရဟန်းတစ်ပါးကို ထစေခြင်း၊ တိုးဝှေ့၍ အိပ်ခြင်းအစရှိသော သေနာသန လောလုပ္ပကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ ယထာသန္တတိကင်္ဂ၊ ယထာသန္တတိအင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ (၁၃) နိသဇ်ရှုတင်= သေယျံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ နေသဇ္ဇိကင်္ဂ သမာဒိယာမိ။ သေယျံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂ၊ နိသဇ်အင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။

ရဟန်းမခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၁၃ ပါး။ ။ (၁) ဦနဝီသတိဝဿ= ပဋိသန္ဓေယူသည့်နေ့မှစ၍ အနှစ် နှစ်ဆယ် မပြည့်သေးသောသူ။ (၂) အန္တိမဝတ္ထုအဇ္ဈာပန္နာ= ပါရာဇိကကျပြီးပုဂ္ဂိုလ်။ (၃) ပဏ္ဍုက်= သူတစ်ပါးသုက်သွေးကို စုပ်ယူသောသူ။ (၄) ထေယျသံဝါသက= ထေရ်ရဟန်းယောင်ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ (၅) တိတ္ထိယပက္ကန္တက= တိတ္ထိဘောင်သို့ပြေးဝင်သောသူ။ (၆) တိရစ္ဆာန်= နတ်နဂါးစသော လူဇာတ်မဟုတ်ဘဲ လူယောင်ဆောင်နေသူ။ (၇) မာတုဃာတက= အမိကိုသတ်သော သူ။

www.burmeseclassic.com

(၈) ပိတုဃာတက= အဘကို သတ်သောသူ။ (၉) အရဟန္တဃာတက= ရဟန္တာကို သတ်သောသူ။ (၁၀) သံဃဘေဒက= သံဃာကို ဂိုဏ်းခွဲသူ။ (၁၁) လောဟိတုပ္ပါဒက= ဘုရားရှင်ကို သွေးစိမ်းတည်အောင်ပြုသူ။ (၁၂) ဘိက္ခုနီးဒူသက= ဘိက္ခုနီမကို မေထုန်ဖြင့် ဖျက်ဆီးသူ။ (၁၃) ဥဘတောဗျည်း= မိန်းမ ယောကျ်ား လဲလှယ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်။

သူရဲ ၁၃ မျိုး။ ။ (၁) ဟတ္ထာယရောဟ= ဆင်စီးသူရဲ။ (၂) အဿာရောဟ= မြင်းစီးသူရဲ။ (၃) ရထိက= ရထားစီးသူရဲ။ (၄) ဓနုဂ္ဂဟ= လေးစွဲသူရဲ။ (၅) စေလက= စစ်အောင်လံကိုင်သူရဲ။ (၆) စလက= စစ်အစီအစဉ် တတ်သောသူရဲ။ (၇) ပိဏ္ဍဒါယိက= ရန်သူ့ခေါင်းကို ဖြတ်နိုင်သောသူရဲ။ (၈) ဥဂ္ဂါရာဇပုတ္တ= မင်းညီမင်းသားသူရဲ။ (၉) ပက္ခန္ဒန= ရန်သူတပ်တွင်းသို့ ဝင်ဝံ့သောသူရဲ။ (၁၀) မဟာနာဂ= ဆင်ပြောင်နှင့် တိုက်ဝံ့သောသူရဲ။ (၁၁) သူရာ= ကိုယ်စွမ်းကို အားကိုးသောသူရဲ။ (၁၂) စမ္မရောစိန= သားရေဝတ်သူရဲ။ (၁၃) ဒါသပုတ္တ= ကျွန်သူရဲ။

ဧတဒဂ်ရသော ရဟန်းမိန်းမ ၁၃ ယောက်။ ။ (၁) မဟာပဇာပတိဂေါတမီထေရီ။ နေ့ညအပိုင်းအခြားကိုသိတတ်သောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၂) ခေမာထေရီ။ ပညာကြီးသည့်အရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၃) ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ။ တန်ခိုးအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၄) ပဋာစာရီထေရီ။ ဝိနည်းဆောင်သောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၅) ဓမ္မဒိန္နာထေရီ။ တရားဟောသောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၆) နန္ဒာထေရီ။ ဈာန်ဝင်စားသောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၇) သောဏာထေရီ။ လုံ့လအားထုတ်သော အရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၈) သကုလာထေရီ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၉) ဘဒ္ဒါကုဏ္ဍလကေသာထေရီ။ လျင်စွာတရားကို သိသောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၁၀) ဘဒ္ဒါကာပိလာနီထေရီ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်အရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၁၁) ဘဒ္ဒ ကစ္စနာထေရီ။ ဉာဏ်အမြင်ကြီးသည့်အရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၁၂) ကိသာဂေါတမီထေရီ။ ညစ်နွမ်းခေါင်းပါးသော သင်္ကန်းကိုဆောင်ရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၁၃) သိင်္ဂါလမာတာ ထေရီ။ သဒ္ဓါအားကြီးသည့်အရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။

နောက်ဆက်တွဲ

စက်ကြီး တစ်ဆယ့်သုံးပါး[၁]။ ။ (၁) အောင် ၁၀၈ ကွက်ဗုဒ္ဓစက်= ဘုရား၏စက်လက္ခဏာ ၁၀၈ ပါး။ (၂) တစ်ဆယ့်လေးချက် ဓမ္မစက်= မဂ် ၄ ပါး၊ ဖိုလ် ၄ ပါး၊ သွာက္ခာတစသော တရားဂုဏ်တော် ၆ ပါးကို ဆိုလိုသည်။ (၃) တစ်ဆယ့်ရှစ်ချက် သံဃာ့စက်= ပရမတ္တသံဃာခေါ် အရိယာသံဃာရှစ်ပါး၊ သမ္မုတိသံဃာ တစ်ပါး၊ ပေါင်း

၁။ ရှေးကရွတ်ဆိုကြသော အန္တရာယ်ကင်း ဘုရားရှိခိုး

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သံဃာတော်ကိုးပါးနှင့် သံဃာ့ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို ဆိုလိုသည်။ (၄) လရောင်ဝင်းလျက် ရှင်ရင်းပစ္စေကဗုဒ္ဓ ရဟန္တာစက်= ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့၏ဂုဏ်တော်တည်းဟူသော ကိုယ်တော်ရောင်ကို ဆိုသည်။ (၅) မြင်းမိုရ်တောင်ဦး မကကျူးလျက် မိဘစက်= မာတာပိတုဂုဏ် အနန္တကိုဆိုသည်။ (၆) ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးသိလျက် ဆရာစက်= ဆရာ့ကျေးဇူးဂုဏ်ကို အထူးသိရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ (၇) ဗြဟ္မစိုရ် လက်နက် ဗြဟ္မာ့စက်= ဗြဟ္မစရိယတရား လေးပါး။ (၈) မိုးကြိုး လက်နက် သိကြားစက်။ (၉) လောင်မီးကျလျက် နတ်တို့စက်။ (၁၀) ဘွဲ့ဖြူ လက်နက် ဘီလူးစက်= ဘွဲ့ဖြူခေါ် မီးတောက်စေတတ်သည့် လက်နက် တစ်မျိုး၊ ၎င်းသည် အဝတ်ပုဆိုးကြီးဝန်းသဖွယ်ဖြစ်၍ လူကိုပစ်လိုက်က ထိလျှင် မီးတောက်သည်ဟူ၏။ (၁၁) တောင်ဟုန်ပြင်းလျက် ဂဠုန်စက်။ (၁၂) အာခံတွင်းက ဝင်းဝင်းတောက်လျက် နဂါးစက်။ (၁၃) သုံးထောင်သချာ ဟေမဝန္တာ အာဏာစိုးလျက် သီဟစက်= စက်ကြီးတစ်ဆယ့်သုံးပါး ရွတ်သံကြားက ဘေးများမြင်မူ မကောင်းစုကို ဝေးကြဉ်ရှောင်အောင်စေတတ်သည့် မြတ်သည့်ပညာ ဆရာတည်း။ ဩြင်း နမော ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန။ ဩြင်း နမော ဓမ္မာနုဘာဝေန။ ဩြင်း နမော သံဃာနုဘာဝေန။ ဩြင်း နမော ဒူရေ ဒူရေ သွားဟုံဟုံ။

မိန်းမတို့ဖောက်ပြန်ပျက်စီးကြောင်းတရား ၁၃ ပါး[၁]။ ။(၁) သပတာန= ကိစ္စတိုင်း၌ ကိုယ်တိုင်စိုးမိုးလုပ်ကိုင် အာဏာပိုင်ပြဋ္ဌာန်းမှုရနေခြင်း။ (၂) ပိတုမန္ဒိရနိဝသန= အဘနှင့်သာ ကြာမြင့်စွာအုပ်ထိန်းခံ၍ နေရခြင်း။ (၃) ယာတြောဿဝအင်္ဂတိ= အထူးစီစဉ်သော ပျော်ပွဲသဘင်တို့၌ ပါဝင်ဆင်နွှဲခြင်း။ (၄) ပုရိသ သန္နိမိဂေါဋ္ဌီ= ယောကျ်ားတို့နှင့် ဝိုင်းဖွဲ့ရယ်မောတသောသော နေထိုင်ခြင်း။ (၅) အနိယမဝါသ= အိမ်တကာလျှောက်လည်၍နေခြင်း။ (၆) ဝိဒေသဝါသ= တစ်မြို့ တစ်ရွာ တစ်နယ် တစ်ရပ်သို့ အမြဲမတည် တစ်ယောက်တည်း လှည့်လည်နေထိုင်ခြင်း။ (၇) သကုလဋ္ဋ သံသဂ္ဂ= လော်လည် သော့သွမ်းသော မိန်းမရမ်းတို့နှင့်အတူ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်း။ (၈) နိဗာယဝုတ္တိဗျာသန= သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကောင်းသောလုပ်ငန်း၏ မကြာခဏပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ခြင်း။ (၉) ပတိဝုဒ္ဓက= လင်ယောကျ်ား သက်ကြီးရွှင်းယို အရွယ်အိုခြင်း။ (၁၀) ဣသိတ= လင်ဖြစ်သူက အချောင်မယား အမြှောင်မယား ထား၍ပျော်ပါးကာနေခြင်း။ (၁၁) ပဝါသန= လင်ယောကျ်ားနှင့် ကွေကွင်းကွဲကွာ ကြာမြင့်စွာ နေရခြင်း။ (၁၂) ပါန= သေအရက် သောက်ခြင်း။ (၁၃) သုပ္ပ= ယောကျ်ားတစ်ပါးနှင့် ပျော်ပါး ပေါင်းဖက်နေရသည်ဟု အိပ်မက်ခါ လွန်မင်းစွာ အိပ်ခြင်း။

အလိုလိုက်ရာသည် ၁၃ ပါး။ ။(၁) အဆွေခင်ပွန်းကို နှလုံးဖြောင့်မတ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ (၂) ရန်သူကို ဥပါယ်တမျဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ (၃) အလိုရမက်ကြီးသူကို ဥစ္စာပေးသဖြင့်လည်းကောင်း။ (၄) အစိုးရသူကို သူ့အမှုကိစ္စဆောင်ရွက်ပေး

၁။ ဟိတောပဒေသကျမ်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သဖြင့်လည်းကောင်း၊ (၅) ရသေ့ရဟန်းတို့ကို ရှိသေသဖြင့်လည်းကောင်း။ (၆) သတို့သမီးကို ချစ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ (၇) လက်အောက်ငယ်သားကို မျှတမှုဂုဏ် ကျေးဇူးဖြင့်လည်းကောင်း။ (၈) ဒေါသအမျက်မာန်ကြီးသူကို ချီးမွမ်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ (၉) ဆရာကိုရှိခိုးရှိသေခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ (၁၀) သူမိုက်ကို လိုက်လျော သောစကားဖြင့်လည်းကောင်း။ (၁၁) ပညာရှိကို အတတ်ပညာပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ (၁၂) အစားကြူးသူကို အရသာပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ (၁၃) အလုံးစုံသောသူကို အကျင့်သီလဖြင့်လည်းကောင်း အလိုလိုက်ရာ၏။

၁၄ ပါးစု

ကိလေသာ ၁၄ ပါး။ ။ (၁) လောဘ= တပ်မက်တောင့်တခြင်း။ (၂) ဒေါသ= ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်ခြင်း။ (၃) မောဟ= အမှန်ကို မသိဘဲမိုက်မဲခြင်း။ (၄) မာန= ထောင်လွှားတက်ကြွခြင်း။ (၅) ဒိဋ္ဌိ= အမြင်မှား အယူမှားခြင်း။ (၆) ဝိစိကိစ္ဆာ= သို့လောသို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်း။ (၇) ထိန= ပျင်းရိညှိုးနွမ်းခြင်း။ (၈) ဥဒ္ဓစ္စ= စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း။ (၉) အဟိရိက= မကောင်းမှုကို မရှက်ခြင်း။ (၁၀) အနောတ္တပ္ပ= မကောင်းမှုကို မကြောက်ရွံ့ခြင်း။ (၁၁) ဣဿာ= သူတစ်ပါးချမ်းသာသည်ကို မမြင်ချင် မကြားချင် ငြူစူတတ်ခြင်း။ (၁၂) မစ္ဆရိယ= ဝန်တိုသဘောရှိခြင်း။ (၁၃) ကုက္ကုစ္စ = မကောင်းမှုပြုမိလေခြင်းဟု နောင်တပူပန်ခြင်း။ (၁၄) မိဒ္ဓ= လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း။

မှတ်ချက်။ ။ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ= ဤသုံးပါးတို့မှာ ဒေါသတရားတွင် အကျုံးဝင်ပြီးဖြစ်၍ သီးခြားမဟုတ်ဆောင်ခဲ့၊ မိဒ္ဓမှာလည်း ထိနနှင့်ပူးတွဲ၍ သီးခြားခြင်း မပြတော့ဘဲ ကိလေသာ ၁၀ ပါးဟုသာ ထုတ်ဖော်ပြဆိုတော်မူကြသည်။

ကိုယ်ဝန်ရှိစဉ် ရှောင်ကြဉ်ရာသော အကြောင်း ၁၄ ပါး[၁]။ ။ (၁) ငိုကြွေးခြင်း။ (၂) လက်သည်းခြေသည်း လှီးဖြတ်ခြင်း။ (၃) ကိုယ်ကို ဆီဖြင့်သုတ်လိမ်းနှိပ်နယ်ခြင်း။ (၄) နံ့သာလိမ်းခြင်း။ (၅) မျက်စိတို့ကို ဆေးဖြင့်ကွင်းခြင်း။ (၆) ရေချိုးခြင်း။ (၇) နေ့၌ အိပ်ခြင်း။ (၈) ပြေးသွားခြင်း။ (၉) အလွန်ကျယ်သောအသံကို နားထောင်ခြင်း။ (၁၀) ပြင်းစွာရယ်ခြင်း။ (၁၁) အလွန်စကားများခြင်း။ (၁၂) အပင်ပန်းခံခြင်း။ (၁၃) မြေတူးခြင်း။ (၁၄) လေတိုက်ခံခြင်း။

စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ ၁၄ ပါး။ ။ (၁) ပတ္တိ= ဓမ္မတို့ကို သဏ္ဌာန်အသွင် သတ်မှတ်ထားလေ့ရှိသော သတ္တိ။ (၂) အပတ္တိ= ပတ္တိ၏ ဝိရောဓိဓမ္မ။ (၃) နိကာယ သဘာဂတာ= သတ္တဝါတို့တွင် မျှတစွာ ဖြစ်လေ့ရှိသော ဓမ္မ။ (၄) အသညိက= ရှေးကံသို့ အားလျော်စွာ လူကို စေတနာမရှိသော သမာဓိ၌ ပြောင်းလဲပေးသော သတ္တိ။ (၅) အသညီသမာပတ္တိ= စိတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်းဖြင့် သမာဓိအဆင့်တို့ ဖြစ်ပေါ်သွားခြင်း။

၁။ ဘာဝပ္ပကာသကျမ်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၆) နိရောဓိသမာပတ္တိ= စေတနာကိုပိတ်၍ နိရောဓိဖြစ်စေသော သတ္တိ။ (၇) ဇီဝိတ= မြားကိုပစ်သောအခါ ပစသည်မှကျလာသည့်တိုင်အောင် သူ၏ သတ္တိကို ပြယုဂ်ဖော်ပြသကဲ့သို့ မွေးဖွားသည်မှ သေသည်အထိ အသက်ရှင်နေသော သတ္တိ။ (၈) ဇာတိ= မွေးဖွားခြင်း။ (၉)ဌိတိ= အသက်ရှင်နေခြင်း၊ တည်ကြည်မြဲမြံခြင်း။ (၁၀)ဇရာ= အိုမင်းယိုယွင်းခြင်း။ (၁၁) အနိစ္စတာ= ပျက်စီးခြင်း။ (၁၂) နာမကာယ= ပုဒ် ပဒ။ (၁၃) ပဒကာယ= ဝါကျ။ (၁၄) ဗျဥ္ဇနကာယ= ဝဏ္ဏ။ (အက္ခရာ)

ဒါန ၁၄ ပါး (ဝေလာမသုတ်)။ ။ (၁) အလောင်းတော်ဝေလာမပုဏ္ဏားအလှူ။ (၂) သောတာပန်တစ်ပါးကို အလှူပြုခြင်း= နံပါတ် ၁ ထက်မြတ်၏။ (၃) ၎င်းတစ်ရာကို အလှူပြုခြင်း= နံပါတ် ၂ ထက်မြတ်၏။ (၄) သကဒါဂါမ်တစ်ပါးကို အလှူပြုခြင်း= နံပါတ် ၃ ထက်မြတ်၏။ (၅) ၎င်းတစ်ရာကို အလှူပြုခြင်း= နံပါတ် ၄ ထက်မြတ်၏။ (၆) အနာဂါမ်တစ်ပါးကို အလှူပြုခြင်း= နံပါတ် ၅ ထက်မြတ်၏။ (၇) ၎င်းတစ်ရာကို အလှူပြုခြင်း= နံအါတ် ၆ ထက်မြတ်၏။ (၈) ရဟန္တာတစ်ပါးကို အလှူပြုခြင်း= နံပါတ် ၇ ထက်မြတ်၏။ (၉) ၎င်းတစ်ရာကို အလှူပြုခြင်း= နံပါတ် ၈ ထက်မြတ်၏။ (၁၀) အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ပါးကို အလှူပြုခြင်း= နံပါတ် ၉ ထက်မြတ်၏။ (၁၁) ၎င်းတစ်ရာကို အလှူပြုခြင်း= နံပါတ် ၁၀ ထက်မြတ်၏။ (၁၂) မြတ်စွာဘုရားတစ်ပါးကို အလှူပေးခြင်း= နံပါတ် ၁၁ ထက်မြတ်၏။ (၁၃) ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃိကဆွမ်း အလှူပေးခြင်း= နံပါတ် ၁၂ ထက်မြတ်၏။ (၁၄) စတုဒိသာ သံဃိကကျောင်း အလှူပေးခြင်း= အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

မအောင့်နိုင်သောအဟုန် ၁၄ ပါး။ ။ (၁) ခုဒ္ဒါ= ဆာလောင်ခြင်း။ (၂) တိသျှန= မွတ်သိပ်ခြင်း။ (၃) နိဒ္ဒါ= အိပ်ချင်ခြင်း။ (၄) မလ= ကျင်ကြီးစွန့်လိုခြင်း။ (၅) မုတ္တံ= ကျင်ငယ်စွန့်လိုခြင်း။ (၆) ဒကာရ= လေချဥ်တက်ခြင်း။ (၇) ဝမ္မန= ပျို့အန်ခြင်း။ (၈) အဝေါယ= လေသက်လိုခြင်း။ (၉) အဿု= မျက်ရေထွက်လိုခြင်း။ (၁၀) ခွါသုဝေ= မောပန်းသည်ကို ဖြေလိုခြင်း။ (၁၁) ခံဆီ= ချောင်းဆိုးလိုခြင်း။ (၁၂) ဆိံက= ချေဆတ်လိုခြင်း။ (၁၃) ကျမုဟာ= သန်းဝေလိုခြင်း။ (၁၄) ကာမဒေဝ= ကာမဂုဏ်ကို မအောင့်အီးနိုင်ခြင်း။

မင်းတို့ပြုစုတော်မူရာသူ ၁၄ ယောက်။ ။ (၁) မင်းကို စောင့်ရှောက်သူ။ (၂) ချစ်ကြင်နာသူ။ (၃) စီးပွားရှိမဲ့ကိုမြင်သူ။ (၄) အမှုရှိသောစွန့်ဖော်ရသူ။ (၅) စွန့်ဆိုလျှင်စွန့်သူ။ (၆) ရန်အောင်ဖန်များသူ။ (၇) အမျိုးရှိသူ။ (၈) မြို့ပြ စည်ပင်အောင်ပြုသူ။ (၉) မေ့နေသောအခါ လှုံ့ဆော်သူ။ (၁၀) တည်ကြည် ခိုင်ခန့်သူ။ (၁၁) သူ မစီရင်နိုင်သည်ကို ဟုတ်မှန်အောင် စီရင်နိုင်သူ။ (၁၂) သူ မရောက်သောခရီးကို ရောက်နိုင်သူ။ (၁၃) အမှုတော်ကို မရိုးမမယ် ထမ်းသူ။ (၁၄) သားတော်အစဥ်မြေးတော်အဆက် မြတ်တော်အညွန့် မဖောက်မပြန် အရှင်မှတ်သူ။

လ–ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၁၄ ပါး။ (တနင်္လာဂြိုဟ်အခေါ်လည်း ထို့အတူ)။ ။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၁) ဣန္ဒ။ (၂) စန္ဒ။ (၃) နက္ခတ္တရာဇာ။ (၄) သောမ။ (၅) နိသာကရ။ (၆) ဩသဓိသ။ (၇) ဟိမရံသီ။ (၈) သသင်္က။ (၉) စန္ဒိမာ။ (၁၀) သသီ။ (၁၁) သီတရံသီ။ (၁၂) နိသာနာထ။ (၁၃) ဥဠုရာဇာ။ (၁၄) မာ။

သရ ၁၄ လုံး။ ။ (၁) အ။ (၂) အာ။ (၃) ဣ။ (၄) ဤ။ (၅) ဥ။ (၆) ဦ။ (၇) ဧ။ (၈) အဲ။ (၉) ဩ။ (၁၀) ဪ။ (၁၁) အံ။ (၁၂) အား။ (၁၃) အို။ (၁၄) အုံ။

အဖျားရောဂါ ကပ်ငြိလတ္တံ့သော လက္ခဏာ ၁၄ ပါး။ ။ (၁) လုံ့လမရှိဘဲ မောပန်းခြင်း။ (၂) စိတ်မကြည်သာခြင်း။ (၃) အရေအဆင်းဖောက်ပြန်ခြင်း။ (၄) ခံတွင်း၌ အရသာပျက်ခြင်း။ (၅) မျက်ရေ နှာရေမွှန်၍ ယိုထွက်ခြင်း။ (၆) လေ နေပူစသော ဥတုကို အလိုမရှိခြင်း။ (၇) အဖန်ဖန် သမ်းဝေခြင်း။ (၈) ကိုယ်လက် ကိုက်ခဲခြင်း။ (၉) ကိုယ်လက်လေးလံခြင်း။ (၁၀) ကြက်သီးထခြင်း။ (၁၁) နှုတ်မမြိန်ခြင်း။ (၁၂) မိုက်ခြင်း မူးဝေခြင်း။ (၁၃) ရုပ်ညှိုးနွမ်းခြင်း။ (၁၄) ပူတုံ အေးတုံ မမျှခြင်း။

အမတ် ၁၄ ပါး။ ။ (၁) မန္တီ= မင်းတိုင်ပင်အမတ်။ (၂) သေနာနိ= ဗိုလ်မှူးအမတ်။ (၃) အက္ခဒဿော= တရားဆုံးဖြတ်တတ်သော အမတ်။ (၄) ဒေါဝါရိကော= တံခါးမှူးအမတ်။ (၅) အနိကဋ္ဌော= ကိုယ်တော်စောင့်အမတ်။ (ကိုယ်ရံတော်) (၆) မလ္လကော= လက်ပမ်းသည်အမတ်။ (လက်ဖွဲ့တော်) (၇) သေဝကော= မင်းခစားအမတ်။ (၈) ဟေရညိကော= ရွှေငွေမှု၌ သိလိမ္မာသော အမတ် (စံကိုင်ပွဲစား) (၉) အဓိကကော= တစ်ရွာတွင် ကြီးကဲသော အမတ်။ (ကလန်) (၁၀) ဂေါပေါ= များစွာသောရွာတွင် ကြီးကဲသော အမတ်။ (သံပျင်) (၁၁) စရော= သူလျှိုအမတ်။ (၁၂) ဒူတော= တမန်အမတ်။ (၁၃) ဂဏကော= ဂဏန်းဟူးရား အမတ်။ (၁၄) လေခကော= စာရေးစာချီအမတ်။

အလှူခံတစ်ကျိပ်လေးပါး။ ။ (၁) တိရစ္ဆာန်။ (၂) ဒုဿီလ။ (၃) သီလဝန္တ။ (၄) ရသေ့ရဟန်းပုံ။ (၅) သောတာပတ္တိမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (၆) သောတာပတ္တိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (၇) သကဒါဂါမိမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (၈) သကဒါဂါမိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (၉) အနာဂါမိမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (၁၀) အနာဂါမိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (၁၁) အရဟတ္တမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (၁၂) အရဟတ္တဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (၁၃) ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။ (၁၄) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ။

နောက်ဆက်တွဲ

ပညာအပြား ၁၄ ပါး။ ။ (၁) ကြီးမြတ်လှသော မဟာပညာ။ (၂) ထူထဲခိုင်ခံ့သော ပုထုပညာ။ (၃) ပြန့်ပြောသော ဝေပုလ္လပညာ။ (၄) နက်နဲသော ဂမ္ဘီရပညာ။ (၅) အောက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မသိစွမ်းနိုင်သော အသမတ္တပညာ။ (၆) မြေကြီးအထုနှင့်တူသော ဘူရိ ပညာ။ (၇) ပွားများသော ဗာဟုလ္လပညာ။ (၈) လျင်မြန်သော သီဃပညာ။ (၉) ပေါ့ပါးသော လဟုပညာ။ (၁၀) ရွှင်လန်းသော ဟာသပညာ။ (၁၁) လျင်မြန်စွာသိစွမ်းနိုင်သော ဇဝနပညာ။ (၁၂) ထက်မြက်သော တိက္ခပညာ။ (၁၃) သူတစ်ပါးတို့၏ ယုံမှား သင်္ကာကို

www.burmeseclassic.com

ဖြေဖျောက်နိုင်သော ပရမ္ပဝါဒ မဒ္ဒနပညာ။ (၁၄) သူတစ်ပါးတို့ မိစ္ဆာအယူကို နှိမ်နင်းနိုင်သော နိဗ္ဗေဓိကပညာ။

ဘိသက်မျိုးပြား ၁၄ ပါး။ ။ (၁) ခတ္တိယာဘိသိက် (၂) ရာဇာဘိသိက်= ၎င်းနှစ်မျိုးကား မင်းမြှောက်သောဘိသိက်။ (၃) သကလာဘိသိက်= တိုင်းပြည်သာယာစေရန် ခံသော ဘိသိက်။ (၄) ဝိဇယာဘိသိက် (၅) ဇေယျာဘိသိက်= ၎င်းနှစ်မျိုးကား စစ်အောင်ရန်ခံသော ဘိသိက်။ (၆) သီရိပဝေသနာဘိသိက်= ကျက်သရေတိုးစေရန်ခံသော ဘိသိက်။ (၇) မဟာဘိသိက်= စီးပွားချမ်းသာ တိုးစေရန်ခံသော ဘိသိက်။ (၈) မင်္ဂလာ ဘိသိက်= ဆင် ရတနာ သိမ်းသည့်အခါခံသော ဘိသိက်။ (၉) ဝိဝါဟာညဘိသိက်= ထိမ်းမြား မင်္ဂလာ လက်ထပ်သည့်အခါခံသော ဘိသိက်။ (၁၀) ဒွါရာဘိသိက်= နန်းသိမ်းသည့်အခါ ခံသော ဘိသိက်။ (၁၁) အာယုဒီဃာဘိသိက်= အသက်ရှည်စေရန်ခံသော ဘိသိက်။ (၁၂) ဥပရာဇာဘိသိက်= အိမ်ရှေ့မင်းဖြစ်သည့်အခါ ခံသောဘိသိက်။ (၁၃) မဟေသီ ဘိသိက်= မိဖုရားမြှောက်သည့်အခါ ခံသော ဘိသိက်။

မှတ်ချက်။ ။ အချို့က "ဗုဒ္ဓါဘိသိက်" ပါထည့်၍ ၁၄ ပါးပြကြ၏။

မေထုံမမှီဝဲအပ်သော မိန်းမမျိုး ၁၄ ပါး။ ။ (၁) ဥတုလာနေသူ။ (၂) အလိုမရှိသူ။ (၃) ညစ်နွမ်းမသန့်စင်သူ။ (၄) မချစ်ခင်သူ။ (၅) ပြည့်တန်ဆာမ။ (၆) အရွယ်ကြီးရင့်သူ။ (၇) ရောဂါသည်မ။ (၈) ကိုယ်အင်္ဂါချို့တဲ့သူ။ (၉) ကိုယ်ဝန်ဆောင်မ။ (၁၀) ရန်သူမ။ (၁၁) အင်္ဂါဇာတ်၌ အနာရှိသူ။ (၁၂) လင်ရှိသူ။ (၁၃) မာတုရက္ခိတ စသည်ရှိသူ။ (၁၄) သီလရှင်မ။ ထို ၁၄ ယောက်တို့သည် အချို့ကား ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေ၍၊ အချို့ကား ဘာသာတရားနှင့် လောကဝတ်ဥပဒေများက တားမြစ်၍ အပြစ်ရှိသည်။

အကုသိုလ်စေတသိက် ၁၄ ပါး။ ။ (၁) လောဘ= ဆာလောင်တွယ်တာကာ သာယာခင်မင်ခြင်း လက္ခဏာ။ (၂) ဒေါသ= ကြမ်းတမ်းပြစ်မှား နှိပ်စက်ပျက်စီးခြင်း။ လက္ခဏာ။ (၃) မောဟ= အမှန်တရားကို မသိခြင်း။ (၄) အဟိရိက= မကောင်းမှု ပြုရမှာ မရှက်ခြင်း။ (၅) အနောတ္တပ္ပ= မကောင်းမှုပြုရမှာ မကြောက်မလန့်ခြင်း။ (၆) ဥဒ္ဓစ္စ= ပျံ့လွင့်တုန်လှုပ်ခြင်း။ (၇) မာန= ငါကွဟု ထောင်လွှားခြင်း။ (၈) ဒိဋ္ဌိ = အမှားကိုအမှန်ဟု စွဲယူထားခြင်း။ (၉) ဣဿာ= သူတစ်ပါးအား မလိုတမာ ငြူစူ လာခြင်း။ (၁၀) မစ္ဆရိယ= မိမိစည်းစိမ်ကို နှမြောဝန်တို မဆက်ဆံလိုလျက် ဖုံးဝှက် ကာထားခြင်း။ (၁၁) ကုက္ကုစ္စ= ပြုပြီးသား အကုသိုလ် မပြုလိုက်ရသည့် ကုသိုလ် တို့အတွက် နောင်မှတ ကာ ပူပန်လာခြင်း။ (၁၂) ထိန= ကုသိုလ်ပြုရာ၌ စိတ်ဓာတ် လျော့ပါးအားနည်းခြင်း။ (၁၃) မိဒ္ဓ= ထိန်ကြောင်ထိုင်းမှိုင်း ငိုက်မျဉ်း၍ လာခြင်း။ (၁၄) ဝိစိကိစ္ဆာ= ကောင်းမှုကိုသိုလ်တရား၌ ယုံရမည်လား၊ မယုံရမည်လား။

www.burmeseclassic.com

၁၅ ပါးစု

စရဏတရား ၁၅ ပါး။ ။ (၁) သီလသံဝရ= သီလများကို ကောင်းစွာထိန်းခြင်း။ (၂) ဣန္ဒြိယသံဝရ= စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို လျှပ်ပေါ်လော်လည်ခြင်းမရှိစေမူ၍ ငြိမ်ဆိမ်စွာ စောင့်ထန်းခြင်း။ (၃) ဘောဇနေမတ္တညုတာ= ဘောဇဉ်တို့ကို သုံးဆောင်မှု၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်း။ (၄) ဇာဂရိယာနုယောဂ= နိုးကြားခြင်း။ (၅) သဒ္ဓါ= ဘုရားစသည်၌ ယုံကြည်ခြင်း။ (၆) သတိ= ရတနာသုံးပါး စသည်၌ အောက်မေ့ခင်း။ (၇) ဟိရီ= ဒုစရိုက်တရားမှ ရှက်ခြင်း။ (၈) ဩတ္တပ္ပ= ဒုစရိုက်တရားမှ လန့်ခြင်း။ (၉) ဗာဟုသစ္စ= များသော အကြားအမြင်ရှိခြင်း။ (၁၀) ဝီရိယ= မဆုတ်မနစ်ကြိုးစားခြင်း။ (၁၁) ပညာ= ဆင်ခြင်တိုင်းထွာ ကောင်းစွာသိမြင်ခြင်း။ (၁၂) (၁၃) (၁၄) (၁၅) ဈာန်အင်္ဂါ ၄ ပါး။

စေတီယကျွန် ၁၅ ပါး။ ။ (၁) ကျောင်းကျွန် ၆ ပါးနှင့် စေတီယကျွန် ၉ ပါး ပေါင်းသော် စေတီယကျွန် ၁၅ ပါးဖြစ်သည်။

ပလ္လင်လှူရသောအကျိုး ၁၅ ပါး။ ။ (၁) ရတနာတို့ဖြင့်ပြီးသော အခင်းအိပ်ရာတို့ကို ရခြင်း။ (၂) ရတနာပြဿဒ်တို့ကို ရခြင်း။ (၃) အဖိုးထိုက်သောအခင်းကို ရခြင်း။ (၄) ဆင်ယာဉ်ကို ရခြင်း။ (၅) မြင်းယာဉ်ကို ရခြင်း။ (၆) ရတနာထမ်းစင်ကို ရခြင်း။ (၇) ကျွန်မိန်းမကို ရခြင်း။ (၈) ကျွန်ယောကျ်ားတို့ကို ရခြင်း။ (၉) ရတနာသံလျင်းကို ရခြင်း။ (၁၀) တန်ဆာဆင်ပြီးသော မိန်းမတို့ကို ရခြင်း။ (၁၁) မြတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်ခြင်း။ (၁၂) များသောစည်းစိမ် ရှိခြင်း။ (၁၃) ထူးမြတ်သောစည်းစိမ်ရှိခြင်း။ (၁၄) ဝန်တိုခြင်းမှ ကင်းခြင်း။ (၁၅) အလိုရှိရာအရပ်၌ ပလ္လင်ကို ရခြင်း။

မဂ်ဖိုလ်တရားကို ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သူ ၁၅ ဦး။ ။ (၁) တိရစ္ဆာန်။ (၂) ပြိတ္တာ။ (၃) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ (၄) ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသူ။ (၅) အမိသတ်သူ။ (၆) အဘသတ်သူ။ (၇) ရဟန္တာသတ်သူ။ (၈) သံဃာကိုသင်းခွဲသူ။ (၉) ဘုရားကို သွေးစိမ်းတည်အောင်ပြုသူ။ (၁၀) ရဟန်းအသွင်ခိုးသူ။ (၁၁) တိတ္ထိ။ (၁၂) ဂရုကအာပတ်သင့်သူ။ (၁၃) ပဏ္ဍုက်။ (၁၄) ဥဘတောဗျဉ်း။ (၁၅) အသက်ခုနစ်နှစ်အောက် ငယ်သူ။

ရွှေမျိုးပရိယာယ် ၁၅ ပါး။ ။ (၁) ဟေမံ။ (၂) ဟိရည။ (၃) ကဉ္စနာ။ (၄) သင်္ဂါ။ (၅) စာမိကရ။ (၆) ဇာတရူပ။ (၇) ဇမ္ဗူနဒ။ (၈) တပနိယ။ (၉) သုဝဏ္ဏ။ (၁၀) သိင်္ဂီ။ (၁၁) စာရု။ (၁၂) ကမ္ဗူ။ (၁၃) သတ္တုပဏ္ဏော။ (၁၄) သောဏ္ဏံ။ (၁၅) ဟာဋကံ။

သမားအင်္ဂါ ၁၅ ပါး။ ။ (၁) ပဉ္စသီငါးပါးမြဲခြင်း။ (၂) ဝိပဿနာ ဘာဝနာ အမြဲနှလုံးသွင်းခြင်း။ (၃) နှုတ်သစ္စာ တည်မြဲခြင်း။ (၄) လောဘ ဒေါသမရှိ သည်းခံခြင်း။ (၅) မာနတရား မရှိခြင်း။ (၆) စကားချိုသာခြင်း။ (၇) ချစ်ခင်ဖွယ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း။ (၈) မခေါ်ဘဲ သူတစ်ပါးအိမ်သို့ မလည်ခြင်း။ (၉) သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဝေနေယျတို့အား နေ့ည မေတ္တာပို့ခြင်း။ (၁၀) ကျမ်းစာဗေဒင် သိမြင်တတ်ကျွမ်းခြင်း။ (၁၁) ဆေးကျမ်း အစောင်စောင် လေ့လာခြင်း။ (၁၂) အဘိဓမ္မာတရား၌ လိမ္မာခြင်း။ (၁၃) လက်တွေ့ကုထုံး စုံလင်ဆည်းပူးခြင်း။ (၁၄) ဆေးကုရာရ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင် ခြင်း။ (၁၅) သူနာလက္ခဏာနှင့် ရုပ်ကိုကြည့်၍ ပိုင်းဖြတ်နိုင်ခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ

စိတ္တဇရုပ် ၁၅ ပါး။ ။ (၁) ကာယဝိညတ်ရုပ်။ (၂) ဝစီဝိညတ်ရုပ်။ (၃) ဆန္ဒရုပ်။ (၄) လဟုတာရုပ်။ (၅) မုဒုတာရုပ်။ (၆) ကမ္မညတာရုပ်။ (၇) ပထဝီရုပ်။ (၈) တေဇောရုပ်။ (၉) အာပေါရုပ်။ (၁၀) ဝါယောရုပ်။ (၁၁) ဝဏ္ဏရုပ်။ (၁၂) ဂန္ဓရုပ်။ (၁၃) ရသရုပ်။ (၁၄) ဩဇာရုပ်။ (၁၅) အာကာသဓာတ်ခေါ် ပရိစ္ဆေဒရုပ်။

နိယာမတရား ၅ ပါး၊ တစ်နည်း ၁၅ ပါး။ ။ (၁) စိတ္တနိယာမ= စိတ်တို့၏ အစဉ်အတိုင်း ရှေ့စိတ်နောက်စိတ်ဖြစ်ပွားသော သဘောတရား။ (၂) ကမ္မနိယာမ= ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့၏ ကံနှင့်အလားတူစွာ ကမ္မဝိပါက်တရား ချမ်းသာ ဆင်းရဲတို့ ဖြစ်ပွားခြင်းသဘော။ (၃) ဗီဇနိယာမ= သစ်စေ့၊ သစ်ဥ္ဆနိ့ စသည်တို့၏ မူလမျိုးရိုးပင်ရင်းနှင့် အလားတူစွာ ပေါက်ခြင်းသဘော။ (၄) ဥတုနိယာမ= ဆောင်း နွေ မိုးလယ် ဥတုတို့၌ နှင်းကျခြင်း၊ ပူအိုက်ခြင်း၊ မိုးလည်းရွာခြင်းစသော အစဉ်မပြတ်အလားတူဖြစ်ခြင်းသဘော။ (၅) ဓမ္မနိယာမ= ရေတို့၌ နိမ့်ရာသို့ စီးဆင်းခြင်း။ သစ်ဥ္ဆနိ့တို့၏ ကောင်းကင်သို့ထိုးတက်ခြင်း။ နေလ ကြယ်တာရာတို့၏ ထွန်းလင်းတောက်ပ လှည့်လည်ခြင်းစသော သဘောတရားစု။ (၆) ကပ္ပနိယာမ= ကမ္ဘာ၏ ပထမ တည်ထောင် ဖြစ်ပေါ်ပျက်စီး ပြုပြင်ပြောင်းလဲနေခြင်း သဘော။ (၇) လိင်္ဂနိယာမ= ထီးမသတ္တဝါတို့၏ အချင်းချင်း မတူ ထူးခြားသော အသွင် အသံသဘော။ (၈) ပထဝီနိယာမ= မြေ၏ တည်ရာ မှီရာဖြစ်ခြင်း ခက်မာ ခိုင်ခန့်ခြင်း သဘော။ (၉) အာပေါနိယာမ= ရေ၏ နိမ့်ရာသို့ စီးဆင်းခြင်း၊ အေးမြခြင်း၊ ပျော့ပြောင်းခြင်း သဘော။ (၁၀) တေဇောနိယာမ= မီး၏ ပူလောင်ခြင်း၊ မြိုက်ကျွမ်းခြင်း၊ ကြေညက်စေခြင်း၊ ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့စေခြင်း၊ ချမ်းအေးခြင်းသဘော။ (၁၁) ဝါယောနိယာမ= လေ၏ တွန်းကန်ထကြွလှုပ်ရှားတောင့်ခိုင်ခြင်းသဘော။ (၁၂) အာကာသနိယာမ= ကောင်းကင်၏ ဟင်းလင်းပွင့်ခြင်း၊ ရေးခြစ်၍ မရခြင်း၊ အဆင်းအရောင် ရုပ်သွင်ကင်းခြင်းသဘော။ (၁၃) သူရိယနိယာမ= နေမင်း၏ အရောင်အဆင်းကို ပေးခြင်း၊ လက်ယာရစ် အမြဲလှည့်လည်ခြင်း၊ အရှေ့မှထွက်၍ အနောက်သို့ ဝင်ခြင်းသဘော။ (၁၄) စန္ဒတာရကနိယာမ= လနှင့် ကြယ်တာရာတို့၏ အလင်းရောင်ကို ပေးခြင်း၊ အမြဲလက်ယာရစ်လှည့်လည်၍ သွားခြင်း၊ အရှေ့မှထွက်ပြီး အနောက်သို့ ဝင်ခြင်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သဘော။ (၁၅) ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒနိယာမ= ကုသိုလ် အကုသိုလ် တရားတို့၏ တစ်ခုဖြစ်လျှင် အခြားတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ သဘောတရားတစ်ခု ချုပ်လျှင် အခြား တစ်ခု ချုပ်သွားသော သဘောတရား ၇ မျိုး။

၁၆ ပါးစု

ကောသလမင်း အိပ်မက် ၁၆ ချက်။ ။

(၁) နွားနက်လေးခု၊ တှေ့မှုဟန်ပြင်၊
မတှေ့ကြဘဲ၊ ရှောင်လွှဲသည်မြင်၊
အရှေ့အနောက်၊ တောင်မြောက်မိုးဆင်၊
ခြိမ်းသံပေး၊ မိုးဝေးလွင့်ပျောက်စင်။

(၂) မြေကမကြွ၊ ငယ်လှသစ်ပင်၊
ဖူးငုံရင့်ပြီး၊ ပွင့်သီးတွေမြင်၊
အရွယ်မမျှ၊ ပျိုမမယ်ခင်၊
သမီးသား၊ လင်ထားအိမ်ထောင်ချင်။

(၃) ယနေ့ ဖွားစ၊ နွားမနို့သာ၊
မိခင်နွားကြီး၊ စို့ပြီးနေရှာ၊
သမီးနှင့်သား၊ စီးပွားပိုင်ရာ၊
မိနှင့်ဘ၊ ကျွေးမှ စားရမှာ။

(၄) နွားကြီးမကြိုက်၊ ဝန်တိုက်နွားငယ်၊
မရုန်းနိုင်ဘဲ၊ ဝပ်လဲနေတယ်၊
ကြီးသူပယ်ရှား၊ မြှောက်စားလူငယ်၊
တိုင်ပြည်ရေး၊ ရှုပ်ထွေးပွေတော့မယ်။

(၅) ခံတွင်းနှစ်ခု၊ မြင်းလှရာဇာ၊
ကျွေးကျွေးသမျှ၊ မဝနိုင်ပါ၊
မှူးမတ်မင်းစိုး၊ လာဘ်ထိုးသူရှာ၊
နှစ်ဖက်စား၊ တရားစီရင်မှာ။

(၆) ခွေးအိုထံဆက်၊ ရွှေခွက်သိန်းတံ၊
ကျင်ငယ်အမြဲ၊ ခွက်ထဲစွန့်ပြန်၊
မျိုးမြတ်သမီး၊ ပစ္စည်းမက်ဟန်၊
အမျိုးယုတ်၊ လင်လုပ်ပေါင်းဆက်ဆံ။

(၇) ရှေ့ကကျစ်ချ၊ လွန်စ ကြိုးကို၊

www.burmeseclassic.com

ခွေးမ,ခိုးစား၊ ကိုက်ဝါးကာမျို၊
လင်ကြီးပစ္စည်း၊ သိမ်းဆည်းမသို၊
လင်မျှောင်အား၊ မယားလောကွတ်ပို။

(၈) အိုးငယ်ချည်းနှီး၊ အိုးကြီးရေလျှံ၊
အိုးကြီးကိုဘဲ၊ ရေဆွဲလောင်းပြန်၊
ဆင်းရဲသူများ၊ ဝတ်စားမကျန်၊
အခွန်တွက်၊ နှိပ်စက်ငွေတောင်းခံ။

(၉) ကြာမျိုးငါးဝ၊ ပွင့်ကြရေကန်၊
ရေလည်နောက်လျက်၊ ကမ်းဖက်ကြည်ပြန်၊
မြို့တွင်းပွဲရှုပ်၊ ခွန်တုတ်တောင်းခံ၊
မြို့ပြင်ထွက်၊ ပြည့်နှက်စည်ကားရန်။

(၁၀) တစ်အိုးတည်းချက်၊ အကျက်မညီ၊
ထမင်းမာဆတ်၊ ပျော့နပ်သုံးလီ၊
မင်းနှင့်လူများ၊ တရားမမှီ၊
မိုးသုံးစား၊ ကွက်ကျားရွာချမည်။

(၁၁) မွေးထုံနံ့ကြူး၊ စန္ဒကူးသိန်းတန်၊
ပုန်းရည်နှင်လဲ၊ သုံးစွဲစားပြန်၊
အလဇ္ဇီများ၊ တရားဖိုးတန်၊
ငွေနှင့်လဲ၊ အမြဲဟောမည်မှန်။

(၁၂) သံကြေးမပေါင်း၊ ဘူးတောင်းဘူးအုံ၊
ရေတွင်စုပ်စုပ်၊ နှစ်မြုပ်လုံးစုံ၊
ပညာရှိများ၊ စကားဥသုံ၊
ပြောသမျှ၊ လောကသုံးမကုန်။

(၁၃) အိမ်လုံး တောင်လုံး၊ ကျောက်တုံး ကျောက်ဖြာ၊
ရေမှာဘွားဘွား၊ ထင်ရှားပေါ်ခါ၊
ရဟန်းရှင်ဆို၊ လူဆိုးများသာ၊
ဂုဏ်ရောင်တိုး၊ တန်ခိုးပေါ်ထွက်မှာ။

(၁၄) အဆိပ်ပြင်းတောက်၊ မြွေဟောက်ကြီးကို၊
ဖားငယ်မများ၊ ကိုက်ဝါးကာမျို၊
ကညာယူထား၊ သက်ကြားဘိုးအို၊
မယားဆဲ၊ အမြဲအော်ငေါက်ဆို။

(၁၅) အဆင်းမည်းနက်၊ ကျီးငှက်ထံမှာ၊
ရွှေဟင်္သာ၊ ခ,စားနေရှာ၊

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ပညာသီလ၊ ပြည့်ဝသူဟာ၊
သူယုတ်အား၊ ဝပ်တွားနေရမှာ။
(၁၆) ဆိတ်ကိုမြင်ငြား၊ ကြောက်အားပြင်းထန်၊
ခြသေ့်သစ်ကျား၊ ခုန်လွှားပြေးပြန်၊
သူယုတ်မာများ၊ ထောင်လွှားနိုင်ငံ၊
သူတော်ကောင်း၊ ပုန်းအောင်းတောမြိုင်ယံ။

ခင်ပွန်းတု ၁၆ ယောက်။ ။ (၁) အညဒတ္ထုဟရ ခင်ပွန်းတု ၄ ယောက်။ (၂) ဝစီပရမ ခင်ပွန်းတု ၄ ယောက်။ (၃) အနုပီယဘာဏ ခင်ပွန်းတု ၄ ယောက်။ (၄) အပါယသဟာ ခင်ပွန်းတု ၄ ယောက်၊ ပေါင်း ၁၆ ယောက်ဖြစ်သည်။

ရှာန်မဂ်ဖိုလ်ကိုမရသူ ၁၆ ဦး။ ။ (၁) တိရစ္ဆာန်။ (၂) ပြိတ္တာ။ (၃) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ (၄) အဲ့ဖွယ်သရဲကို ပြုသော ကုဟကပုဂ္ဂိုလ်။ (၅) အမိကို သတ်သောသူ။ (၆) အဘကို သတ်သောသူ။ (၇) ရဟန္တာကို သတ်သောသူ။ (၈) သံဃာကို သင်းခွဲသောသူ။ (၉) ဘုရားကို သွေးစိမ်းတည်အောင် ပြုကျင့်သောသူ။ (၁၀) ထေယျသံဝါသက ပုဂ္ဂိုလ်။ (၁၁) တိတ္ထိတို့သို့ ပြေးဝင်သောပုဂ္ဂိုလ်။ (၁၂) ဘိက္ခုနီမကို ဖျက်ဆီးသောသူ။ (၁၃) တစ်ဆယ့်သုံးပါးသော သံဃာဒိသိသ်အာပတ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးရောက်၍ အာပတ်မှ မထသေးသောသူ။ (၁၄) ပဏ္ဍုက်။ (၁၅) ဥဘတောဗျည်း။ (၁၆) လူစင်စစ်ဖြစ် သော်လည်း အသက် ခုနစ်နှစ်တေအာက်ရှိသော ကလေး။

တိုင်းကြီး ၁၆ တိုင်း။ ။ (၁) အင်္ဂတိုင်း။ (၂) မဂဓတိုင်း။ (၃) ကာသိတိုင်း။ (၄) ကောသလတိုင်း။ (၅) ဝဇ္ဇီတိုင်း။ (၆) မလ္လာတိုင်း။ (၇) ဝင်္ဂတိုင်း။ (၈)ကုရုတိုင်း။ (၉) ပဉ္စာလတိုင်း။ (၁၀) မဒ္ဒတိုင်း။ (၁၁) သူရအဂ္ဂသေနတိုင်း။ (၁၂) အသကတိုင်း။ (၁၃) စေတိယတိုင်း။ (၁၄) အဝန္တိတိုင်း။ (၁၅) ဂန္ဓာရတိုင်း။ (၁၆) ကမ္ဘောဇတိုင်း။

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ဉာဏ် ၁၆ ပါး။ ။ (၁) နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်= ဘုံသုံးပါး၌ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို ပိုင်းခြား၍သိသောဉာဏ်။ (၂) ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်= ရုပ်နာမ် နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းတရားကို သိမ်းဆည်းသောဉာဏ်။ (၃) သမ္မသနဉာဏ်= ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟုသုံးသပ်သောဉာဏ်။ (၄) ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်= ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးဖြစ်ပျက်ပုံကိုရှုသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောဉာဏ်။ (၅) ဘင်္ဂဉာဏ်= ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ပျက်စီးခြင်းကို ရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့် ထင်မြင်သော ဉာဏ်။ (၆) ဘယဉာဏ်= ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ပျက်စီးခြင်းကို ဘေးဟူ၍ရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့် ထင်မြင်သောဉာဏ်။ (၇) အာဒီနဝ ဉာဏ်= ထိုဘေးကို ဆင်းရဲခြင်းအပြစ်ဟုရှုသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောဉာဏ်။ (၈) နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်= ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ သင်္ခါရဖြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံကို စက်ဆုပ်ရွံရှာ ငြီးငွေ့ဖွယ်ဟု မြင်သော ဉာဏ်။ (၉) မုဥ္စိတုကမျတာ ဉာဏ်= ရုပ်နာမ်ခန္ဓည သင်္ခါရ ဖြစ်ပျက်ခြင်းမှ လွတ်ထွက်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သောဉာဏ်။(၁၀)ပဋိသင်္ခါဉာဏ်= ရုပ်နာမ်ခန္ဓာသင်္ခါရတို့မှ လွတ်ထွက်ကြောင်း ဖြစ်ရန်ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်။ (၁၁) သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်= ရုပ်နာမ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ခန္ဓာသင်္ခါရတို့၌ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်းတို့မှကြဉ်ရှောင်၍ လျစ်လျူပြုသော ဉာဏ်။ (၁၂) အနုလောမဉာဏ်= ရှေးဉာဏ်များ ဖြစ်ပေါ်ပြီးမြောက်သဖြင့် သတိပဋ္ဌာန် စသော ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇ ပါးတို့အားလျော်စွာ ဖြစ်သောဉာဏ်။ (၁၃) ဂေါတြဘူ ဉာဏ်= ပုထုဇဉ်အနွယ်ကိုဖြတ်၍ အရိယာအနွယ်ကို ပွားစေသောဉာဏ်။ (၁၄) မဂ္ဂ ဉာဏ်= နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်သောမဂ်ဉာဏ်။ (၁၅) ဖလဉာဏ်= နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်သော ဖိုလ်ဉာဏ်။ (၁၆) ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်= မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ပယ်ပြီး မပယ်ပြီးသော တရား ငါးပါးတို့ကို ဆင်ခြင်သောဉာဏ်။

မာန်တက်ခြင်း ၁၆ ပါး။ ။ (၁) မာန်= မာန်တက်ခြင်း။ (၂) အတိမာန်= အလွန်မာန် တက်ခြင်း။ (၃) မာနာတိမာန်= မာနထက်အလွန်မာန်တက်ခြင်း။ (၄)ဇာတိမာန်= အမျိုးကို စွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၅) ဂေါတ္တမာန်= အနွယ်ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၆) အာရောဂျမာန်= ရောဂါမရှိသည်ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၇) ယောဗ္ဗနမာန်= အရွယ်ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၈) ဇီဝိတမာန်= အသက်ရှည်သည်ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၉) လာဘမာန်= လာဘ်ကို စွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၁၀) သက္ကာရမာန်= ပူဇာသက္ကာရကို စွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၁၁) ဂရုဂါရဝမာန်= သူတစ်ပါးတို့ အလေးအမြတ်ပြုသည်ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၁၂) ပုရက္ခာမာန်= ရှေ့သွား အကြီးပြုရသည်ကို မာန်တက်ခြင်း။ (၁၃) ပရိဝါရ မာန်= အခြံအရံများသည်ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၁၄) ဘောဂမာန်= စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှိသည်ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။ (၁၅) ဝဏ္ဏမာန်= အဆင်းလှသည်ကိုစွဲ၍ မာန် တက်ခြင်း။ (၁၆) သုတမာန်= အကြားအမြင်များသည်ကိုစွဲ၍ မာန်တက်ခြင်း။

ယုံမှားခြင်း ၁၆ ပါး[၁]။ ။ (၁) အဟောသိံနုခေါ အဟံ အတီတမဒ္ဓါနံ= အဟံ၊ ငါသည်။ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ အတိတ်ကာလ၌။ အဟောသိံ နုခေါ၊ ဖြစ်ဖူးလေပြီလောဟူသော မူလပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် စသည်တို့နှင့်အညီ သဿတဒိဋ္ဌိအယူကို အမှီပြု၍ အတီတ ဘဝ အတိတ်ကာလက မိမိဟူသော အတ္တဇီဝ ပုဂ္ဂလသတ္တ၏ ထင်ရှားရှိမှုကို ယူမှား လျက် ငါသည် အတိတ်ဘဝ အတိတ်ကာလက ဖြစ်ဖူးလေပြီလောဟု ယုံမှားခြင်း တစ်ပါး။ (၂) နနုခေါ အဟောသိံအဟံ အတီတမဒ္ဓါနံ= ဟူသော ပါဠိတော်နှင့်အညီ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိအယူကိုမှီ၍ အတိတ်ဘဝ အတိတ်ကာလက မိမိဟူသော အတ္တဇီဝ ပုဂ္ဂလ သတ္တ၏ ထင်ရှားမရှိမှုကို မှားယူလျက် ငါသည် အတိတ်ဘဝကာလက မဖြစ်ခဲ့ဘူး လောဟု ယုံမှားခြင်း။ (၃) ကိံနုခေါ အဟောသိံ အဟံ အတီတ မဒ္ဓါနံ= ဇာတ်လိင် ပဋိသန္ဓေတို့ကို အမှီပြု၍ မင်းပုဏ္ဏား ကုန်သည် သူဆင်းရဲ လူ နတ် ဗြဟ္မာ ရဟန်းတို့ တွင် ဘယ်အမျိုး၌ ဖြစ်ခဲ့လေသနည်းဟု ယုံမှားခြင်း။ (၄) ကထံနုခေါ အဟောသိံ အဟံ အတီတမဒ္ဓါနံ= သဏ္ဌာန်ကို အမှီပြု၍ အရပ်ရှည် သလော၊ အရပ်နိမ့်သလော၊ ဖြူသလော၊ မဲသလော စသည်ဖြင့် ယုံမှားခြင်း။ (၅) ကိံဟုတွာ ကိံအဟောသိံနုခေါ အဟံ အတီတမဒ္ဓါနံ= ဇာတ်ကိုအမှီပြု၍ မင်းမျိုး၌ ဖြစ်ပြီးမှ ရဟန်း ပုဏ္ဏား ကုန်သည်

---

[၁]။ ဓမ္မစကြာ

www.burmeseclassic.com

သူဆင်းရဲတို့တွင် တစ်ခုခု၌ ဖြစ်ဖူးလေသလောဟု ယုံမှားခြင်း။ (ဤကား အတိတ်ဘဝအတွက် ယုံမှားခြင်းငါးပါး)။ (၆) ဘဝိဿာမိ နုခေါ အဟံ အနာဂတ မဒ္ဓါနံ= အဟံ၊ ငါသည်။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ နောင်အနာဂတ်ကာလ၌။ ဘဝိဿာမိနုခေါ၊ ဖြစ်ရဦးမည်လောဟု ယုံမှားခြင်း။ (၇) နနုခေါ ဘဝိဿာမိ အဟံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ= မိမိသေပျောက်သည့် နောက်ဘဝ၌ မဖြစ်ရတော့ပြီလောဟု ယုံမှားခြင်း။ (၈) ကိံနုခေါ ဘဝိဿာမိ အဟံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ= ငါသည် နောက်ကာလ၌ နောင်ဘဝ၌ မင်းမျိုး ပုဏ္ဏားမျိုး ကုန်သည်မျိုး စသည်တို့တွင် ဘယ်အမျိုး၌ ဖြစ်ရဦးမည်နည်းဟု ယုံမှားခြင်း။ (၉) ကထံနုခေါ ဘဝိဿာမိ အဟံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ= ငါသည် နောင်ကာလ၌ အရပ်ရှည်ရှည်ဖြစ်မည်လော၊ ပုမည်လော၊ မည်းမည်လော၊ ဖြူမည်လော စသည် ယုံမှားခြင်း။ (၁၀) ကိံဟုတွာ ကိံဘဝဿာမိ အဟံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ= ငါသည် နောင်ဘဝ၌ မင်းမျိုးဖြစ်ပြီးမှ ပုဏ္ဏားမျိုး သူဌေးမျိုး ဆင်းရဲမျိုး ရဟန်းမျိုးဖြစ်ရမည်လော စသည်ဖြင့် ယုံမှားခြင်း။ (ဤကားအနာဂတ်ဘဝ၌ယုံမှားခြင်း ငါးပါး)။ (၁၁) အဟံ နုခေါ အသ္မိ= အဟံ ငါသည်။ အသ္မိနုခေါ၊ ဖြစ်လေသလော၊ ရှိလေသလောဟု ယုံမှားခြင်း၊ (၁၂) နောနုခေါသ္မိ= အတ္တဇီဝပုဂ္ဂလသတ္တဟူသော ငါသည်မရှိဘူးလား မဟုတ်ဘူးလားဟု ယုံမှားခြင်း။ (၁၃) ကိံနုခေါသ္မိ= မင်းဖြစ်လျက် မိမိ၏မင်းအဖြစ်ကို ယုံမှားခြင်း၊ နတ်ဗြဟ္မာဖြစ်လျက် ရုပ်ရှိသလော မရှိသလောဟုယုံမှားခြင်း၊ ရဟန်းဖြစ်လျက် ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်ပြီလောဟု ယုံမှားခြင်း။ (၁၄) ကထံနုခေါ သ္မိ= ကိုယ်ထဲ၌ အသက်လိပ်ပြာ ရှိသည်ဟု ယူပြီးလျှင်ထိုလိပ်ပြာသည် ပုပုလား၊ ရှည်ရှည်လား၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နေမည်နည်းဟု ယုံမှားခြင်း။ (၁၅) အဟံနုခေါ သတ္တော ကုတော အာဂတော= ထိုလိပ်ပြာသည် ဘယ်ဘဝမှ ယခုဘဝသို့ ရောက်လာသနည်း စသည် ယုံမှားခြင်း။ (၁၆) သောကုဟိံ ဂါမိ ဘဝိဿတိ= ထိုလိပ်ပြာသည် နောင်ဘယ်ဘဝသို့သွားမည်နည်း စသည်ဖြင့်ယုံမှားခြင်း။

ရူပါဝစရဗြဟ္မာ ၁၆ ဘုံ။ ။ (၁) ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဘုံ= မဟာဗြဟ္မာတို့၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏နေရာဘုံ။ (၂) ဗြဟ္မပုရောဟိတာဘုံ= မဟာဗြဟ္မာတို့၏ ပုရောဟိတ် အမတ်ရာထူးဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ဘုံ။ (၃) မဟာဗြဟ္မာဘုံ= ကြီးမြတ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ နေရာဘုံ။ (၄) ပရိတ္တာဘုံ၏ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါနည်းသောဘုံ။ (၅) အပ္ပမာဏာဘုံ= အာဘဿရာဗြဟ္မာတို့ထက် ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ နည်းသော ဗြဟ္မာဘုံ။ (၆) အာဘဿရာဘုံ= လျှပ်စစ်ပြက်သကဲ့သို့ အရောင် တလက်လက် ထွက်သော ဗြဟ္မာဘုံ။ (၇) ပရိတ္တသုဘာဘုံ= တစ်ခဲနက်ဖြစ်၍ မတုန်မလှုပ် တင့်တယ်သော ကိုယ်ရောင်ရှိသောဗြဟ္မာဘုံ။ (၈) အပ္ပမာဏသုဘာဘုံ= အတိုင်းအရှည်မရှိ တစ်ခဲနက် တင့်တယ်ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ရောင်ရှိသော ဗြဟ္မာဘုံ။ (၉) သုဘကိဏှာဘုံ= အပေါင်းဖြင့်တစ်ခဲနက် တင့်တယ်ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ရောင် ရှိသောဘုံ။ (၁၀) အသညသတ်ဘုံ= သညာက္ခန္ဓာ မရှိသောဘုံ။ (၁၁) ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ= ပြန့်ပြောသော

www.burmeseclassic.com

အကျိုးရှိသော ဖြပ္ပာဘုံ။ (၁၂) အဝိဟာဘုံ= မိမိတို့၏ နေရာကိုမစွန့်သော ဘုံ။ (၁၃) အတပ္ပါဘုံ= တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် မရောင့်ရဲတတ် မပူပန်တတ်သောဘုံ။ (၁၄) သုဒဿာဘုံ= မြတ်သော ရုပ်အဆင်း သဏ္ဌာန်ကြောင့် ချမ်းသာသဖြင့် ရှုအပ်သောဘုံ။ (၁၅) သုဒဿီဘုံ= အလွန်စင်ကြယ်သော စက္ခု ဝိညာဉ်ဖြင့် ချမ်းသာစွာ ရှုတတ်သောဘုံ။ (၁၆) အကနိဋ္ဌာဘုံ= အောက်ဖြပ္ပာတို့ထက် ကြီးသောကိုယ် တည်ရှိသောဘုံ။

ရန်သူ မုန်းသူတို့၏ လက္ခဏာ ၁၆ ပါး။ ။ (၁) မြင်လျှင်မပြုံး။ (၂) နှလုံးမသာ။ (၃) မျက်နှာမပေး။ (၄) ကျင့်ရေးဆန့်ကျင်။ (၅) ရန်တွင်မှီခို။ (၆) မိတ်ကိုပယ်ရှား။ (၇) မြွောက်စားမလို။ (၈) ဆဲဆိုသူဖက်။ (၉) လျှို့ဝှက်မကြား။ (၁၀) ဝှက်ထားဖော်ဆို။ (၁၁) မှုကိပြစ်ရှာ။ (၁၂) ပညာပစ်တင်။ (၁၃) ပျက်လျှင်ဝမ်းသာ။ (၁၄) ပွားလာမုန်းထား။ (၁၅) စားထူးရ,မေ့။ (၁၆) နေလေ့မတ။

ဥပဒ္ဒဝေါ ၁၆ ပါး။ ။ (၁) ရေရွတ်ဆဲရေးခြင်း။ (၂) တံခါးဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၃) ကြိုးဖြင့်နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၄) ခြေကျင်းဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၅) ကြိမ်ဖြင့်နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၆) နွယ်ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၇) တိုက်တွင်းလှောင်ခြင်း။ (၈) အရံအဆီးဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၉) ရွာဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၁၀) နိဂုံးဖြင့်နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၁၁) မြို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၁၂) တိုင်းဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၁၃) ဇနပုဒ်ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း။ (၁၄) ဤအရပ်မှ မရွေ့မပြောင်းနှင့်ဟု အဆိုခံရခြင်း။ (၁၅) ဥစ္စာကို ဆောင်ယူခြင်း။ (၁၆) ရေရွတ်ခြင်းစသော အကြောင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းကို ခံစားရခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ

မဂ်ဖိုလ်မရထိုက်သူ ၁၆ ယောက်[၁]။ ။ (၁) တိရစ္ဆာန်။ (၂) ပြိတ္တာ။ (၃) အယူမှားယွင်းသူ။ (၄) စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သူ။ (၅) အမိကို သတ်သူ။ (၆) အဖကို သတ်သူ။ (၇) ရဟန္တာကို သတ်သူ။ (၈) သံဃာကို သင်းခွဲသူ။ (၉) ဘုရားကို သွေးစိမ်းတည်စေသူ။ (၁၀) ရဟန်းအသွင်ကိုခိုးသူ။ (၁၁) တိတ္ထိဘောင်၌ ပြောင်းရွှေ့နေသူ။ (၁၂) ဘိက္ခုနီမကို ဖျက်ဆီးသူ။ (၁၃) သံဃာဒိသိသ် အာပတ်သင့်နေသော ရဟန်း။ (၁၄) ပဏ္ဍုက် ၅ မျိုး၌ပါဝင်နေသူ။ (၁၅) ဥဘတောဗျည်းခေါ် ထီး–မ အင်္ဂါ ဇာတ် ၂ မျိုးပါရှိသူ။ (၁၆) သုံးနှစ်၊ နှစ်နှစ်အောက် ငယ်ရွယ်သူ။

သီလ ညှိုးနွမ်းပျက်စီးခြင်းတရား ၁၆ ပါး။ ။ (၁) လာဘ= လာဘ်ကိုငဲ့၍ ပျက်စီးခြင်း။ (၂) ယသ= ခြွေရံကျော်စော်မှုကို ငဲ့သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၃) ဉာတိ= ဆွေမျိုးကြောင့်လည်းကောင်း။ (၄) အင်္ဂါ= ခြေလက်စသည်ကြောင့်လည်းကောင်း။ (၅) ဇီဝိတ= အသက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ (၆) ခဏ္ဍာ= ကျိုးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

၁။ မိလိန္ဒပဥှာပါဠိတော် ၂၉၈

www.burmeseclassic.com

ဆိဒ္ဓ= ပေါက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ (၈) သဗလ= ပြောက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ (၉) ကမ္မာသ= ကြားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ (၁၀) မိန်းမတို့က နံ့သာစသည်ဖြင့် သုံးသပ်ပေးသည်ကို သာယာခြင်းလည်းကောင်း။ (၁၁) မိန်းတို့နှင့် ပြုံးရယ်ကစား ပျော်ပါးမြူးထူးခြင်းလည်းကောင်း။ (၁၂) မိန်းမတို့အား စိန်းစိန်းစိုက် ၍ကြည့်ခြင်းလည်းကောင်း။ (၁၃) မိန်းမအသံကို သာယာခြင်း လည်းကောင်း။ (၁၄) ရှေးအခါက ပြုကျင့်ဖူးသော မေထုန်ကာမကို အာရုံပြု၍ သာယာခြင်း လည်းကောင်း။ (၁၅) သူတစ်ပါးတို့ ပြုကျင့်သော မေထုန်ကာမကို အာရုံပြု၍ သာယာခြင်းလည်း ကောင်း။ (၁၆) ဤသီလကြောင့် နတ်ရွာသုဂတိ ဘုံဘဝသို့ ရပါလို၏ဟု တောင့်တ ခြင်းလည်းကောင်း

ဥပဒ္ဒဝေါ ၁၆ ပါး (တစ်နည်း)[၁]။ ။ (၁) ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း။ (၂) အိုရခြင်း။ (၃) နာရခြင်း။ (၄) သေရခြင်း။ (၅) မင်းဆိုးတို့၏ဘေးဆိုးထိခြင်း။ (၆) မီးဘေး သင့်ခြင်း။ (၇) ခိုးသူဘေးသင့်ခြင်း။ (၈) ရေကြီးဘေးသင့်ခြင်း။ (၉) ရေဝဲဘေး သင့်ခြင်း။ (၁၀) လှိုင်းတံပိုးဘေးသင့်ခြင်း။ (၁၁) လပိုင်ငါးရဲဘေးသင့်ခြင်း။ (၁၂) မိကျောင်း ဘေးသင့်ခြင်း။ (၁၃) မိမိကိုယ်ကြောင့်ဖြစ်သောကဲ့ရဲ့ခြင်း။ (၁၄) သူတစ်ပါးကြောင့် ဖြစ်သော ကဲ့ရဲ့ခြင်း။ (၁၅) ဒဏ်သင့်ခြင်း။ (၁၆) အပါယ်သို့ ကျရောက်ခြင်း။

၁၇ ပါးစု

ဘုရားရှိခိုးရသော အကျိုး ၁၇ ပါး။ ။ (၁) သူတစ်ပါးတို့ ရှိခိုးခံထိုက်ခြင်း။ (၂) စိတ်၏ ရဲရင့်တည်ကြည်ခြင်း။ (၃) သေသည်၏အခြားမဲ့၌ သုဂတိဘဝကိုရခြင်း။ (၄) နောင်ဘုရားနှင့် တွေ့သောအခါ သစ္စာလေးပါးကို သိလွယ်ခြင်း။ (၅) အမျိုး မြတ်ခြင်း။ (၆) သူတစ်ပါးတို့၏ အရိုအသေအပြုကို ခံရခြင်း။ (၇) ချီးမွမ်းထိုက်သော ကိုယ်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၈) အဆင်းကောင်းခြင်း။ (၉) ကိုယ်အနံ့မွှေးခြင်း။ (၁၀) ခံတွင်းအနံ့မွှေးခြင်း။ (၁၁) ကြီးကျယ်သောဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၁၂) နက်နဲသော ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၁၃) ထက်သောဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံ ခြင်း။ (၁၄) လျင်မြန်သောဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၁၅) ရွှင်သောဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ ခြင်း။ (၁၆) ဆန်းကြယ်သော ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၁၇) စကားကောင်းကို ဆိုနိုင်ခြင်း။

မင်းချီးမြှောက်သူ ၁၇ ယောက်။ ။ (၁) မင်းကိုချစ်မြတ်နိုးသူ။ (၂) အမျိုးကောင်းသူ။ (၃) မင်းကိုစောင့်ရှောက်သူ။ (၄) စီးပွားရှိမဲ့ကို မြင်နိုင်သူ။ (၅) အကြောင်းရှိက စွန့်ဖော်ရသူ။ (၆) ရန်အောင်ဖန်များသူ။ (၇) စည်ပင်အောင်ပြုတတ်သူ။ (၈) မေ့

၁။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

လျှော့သည်ကိုလှဲ့သူ။ (၉) တည်ကြည်သူ။ (၁၀) မစီရင်နိုင်သောအမှုကို စီရင်နိုင်သူ။ (၁၁) မပေါက်ရောက်နိုင်သောခရီးကို ရောက်နိုင်သူ။ (၁၂) မဖင့် မနွဲ့ အားထုတ်သူ။ (၁၃) သားစဉ်မြေးဆက်က အရှင်မှတ်သောသူ။ (၁၄) မင်း အလိုရှိသူ။ (၁၅) စစ်မြေပြင်အရပ်၌ သူရဲကောင်းတို့ တိုင်ပင်ရာ၌ နှလုံးအနေကျသူ။ (၁၆) အမြိန်အရသာ စားသောအခါ ချစ်သူ။ (၁၇) စီးပွားကို လိုသော ပညာရှိ။

မြင်းစီးခြင်း ၁၇ ပါး။ ။ (၁) မြင်းပြေးစဉ် ခြေစုံရပ်၍ စီးခြင်း။ (၂) မြင်းပြေးစဉ် ခြေတစ်ဖက်နင်း၍ တစ်ဖက်ထောင်လျက် စီးခြင်း။ (၃) မြင်းပြေးစဉ် မှောက်ခုံအလျား က–တွင်ဝပ်၍ က–ဦးက ငြောင်း၊ ငြောင်းက က–ဦးကို အပြန်ပြန်ပြောင်း၍စီးခြင်း။ (၄) မြင်းပြေးစဉ် က–တစ်ဖက်က လက်ပြု၍ ဘယ်ညာပြောင်းလျက်စီးခြင်း။ (၅) မြင်းပြေးစဉ် မြင်းကျောက်ကုန်းပေါ်တွင် ချပ်ကိုဝတ်လျက် စီး၍လိုက်ခြင်း။ (၆) မြင်းပြေးစဉ် ဓားနှင့်လှံကို မြင်းကျောက်ကုန်းကနေ၍ အလဲအလှယ်ပြုမိအောင်ယူ၍ စီးခြင်း။ (၇) မြင်းပြေးစဉ် အသူရာတည်ဟန်ပြု၍ ခြေကိုမိုးမြှောက် ခေါင်းဦးစောက်ပြု၍ စီးခြင်း။ (၈) မြင်းပြေးစဉ် လက်နှစ်ဖက်က က–ကိုကိုင်၍ မြင်းနံစောင်းတွင် တံခွန်လွင်သကဲ့သို့ ပြု၍စီးခြင်း။ (၉) မြင်းပြေးစဉ်ထက်ဝယ်ဖွဲ့၍ စီးခြင်း။ (၁၀) မြင်းပြေးစဉ် မြင်းမိုရ်တောင်ကို နဂါးပတ်ဟန်ပြု၍ မြင်းလည်ပင်းကို ဦးခေါင်းလျှို၍ ခရုပတ် လှည့်လျက် တစ်ဖက်ကသည် တစ်ဖက်သို့ လည်အောင်ပြု၍ စီးခြင်း။ (၁၁) မြင်းပြေးစဉ် မြင်းတင်ခုံ၌ရပ်၍ စီးခြင်း။ (၁၂) မြင်းပြေးစဉ် မြင်းမှသက်၍ တစ်ဖန်ကုန်းတက်သို့ပြန်တက်၍ စီးခြင်း။ (၁၃) မြင်းပြေးစဉ် ဆံပြတ်ဟန်၊ မျှောက်မြေကို စမ်းဟန်၊ ကောင်းကင်သို့ မော်၍ ကသိုဏ်းရှုဟန်၊ ခြသေ့်စံပယ်ဟန်ပြု၍ စီးခြင်း။ (၁၄) မြင်းပြေးစဉ်တွင် မြေသို့သက်၍ လက်ဝဲကသည် လက်ယာ, လက်ယာကသည် လက်ဝဲ ခုန်တက်၍ ခြေရာမတိမ်း ကုန်းတွင်ကျစေ၍ စီးခြင်း။ (၁၅) မြင်းပြေးစဉ် မြင်း၏လျင်ခြင်းကို မှူစေ၍ စီးခြင်း။ (၁၆) မြင်းပြေးစဉ် မြင်း၏လျင်ခြင်းကို လွန်စေ၍ စီးခြင်း။ (၁၇) မြင်းပြေးစဉ် ဘီလူးဖမ်းဟန်၊ အသူရာဖမ်းဟန်ပြု၍ စီးခြင်း။

သတိဖြစ်ရာ အခြင်းအရာ ၁၇ ပါး။ ။ (၁) အထူးသိသောအားဖြင့် သတိဖြစ်၏။ (၂) အမြဲမှတ်သားသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ (၃) ရန့်ရင်းသည်ကို သိအပ်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ (၄) အကျိုးစီးပွားရှိ၏ဟုသိအပ်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ (၅) သဘာဂ သဘောတူအာရုံရှိသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ (၆) ဝိသဘာဂ သဘောမတူအာရုံရှိသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ (၇) စကားကို အောက်မေ့စေသိစေသောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ (၈) အမှတ်လက္ခဏာအားဖြင့် လည်းကောင်း။ (၉) အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့စေသောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ (၁၀) လက်ရေးကိုပြသဖြင့် လည်းကောင်း။ (၁၁) ရေတွက်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ (၁၂) ဆောင်ရွက်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ (၁၃) ဘာဝနာအားဖြင့် လည်းကောင်း။ (၁၄) ပုရပိုက်ပေတို့၌ ရေးမှတ်သဖြင့် လည်းကောင်း။ (၁၅) အနီး၌ထားအပ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၁၆) အစဉ်ခံစားဖူးသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

နောက်ဆက်တွဲ

နေ့၌အိပ်သင့်သောသူ ၁၇ ဦး။ ။ (၁) အပင်ပန်းခံသူ။ (၂) မေထုန်မှီဝဲပြီးစသူ။ (၃) ခရီးပြင်းသွားသူ။ (၄) ဆင်မြင်းတို့ ပန်းအောင်သူ။ (၅) ကိုယ်လက် နွမ်းနယ်သူ။ (၆) ဝမ်းသက်သူ။ (၇) ရင်ကျပ် ရင်ဘတ်နာရှိသူ။ (၈) ပန်းနာရှိသူ။ (၉) ရေငန်နာရှိသူ။ (၁၀) သက်လုံပျက်သူ။ (၁၁) လေနာရှိသူ။ (၁၂) ဓာတ်အားခွန်အား ကုန်ခန်းသူ။ (၁၃) သလိပ်ကုန်ခန်းသူ။ (၁၄) သူအို။ (၁၅) သေအရက်များစွာယစ်သူ။ (၁၆) အဇီဏ္ဏနာရှိသူ။ (၁၇) ညဥ့်ကို မအိပ်ရသူ။

ဘုရားရှိခိုး အကျိုး ၁၇ မျိုး။ ။ စေတီအတူ၊ စိတ်မူတည်ကြည်၊ ရောက်မည်နတ်ရွာ၊ သစ္စာသိလွယ်၊ မြတ်နွယ်အမျိုး၊ ရိုကျိုးခဲ့ရ၊ ပြည့်ဝအင်္ဂါ၊ ဆင်းလှစွာနှင့်၊ ကာယာခံတွင်း၊ ကြိုင်သင်းမွှေးကြူ၊ ကြီးမူပညာ၊ နတ်ရွာထက်ရွှင်၊ လျင်မြန်ဘုန်းကြွယ်၊ ကောင်းကြွယ်စကား၊ ဆိုနိုင်ငြားသည်၊ ဘုရားရှိခိုးရကျိုး ၁၇ မျိုးတည်း။

၁၈ ပါးစု

ကစားခြင်း ၁၈ ပါး။ ။ (၁) စစ်တုရင်။ (၂) တံကျစ်။ (၃) လေးကွက်။ (၄) စကြော။ (၅) ကုလားတောင်။ (၆) တန်။ (၇) ဝက်ခေါက်။ (၈) အိမ်ကျင်။ (၉) ကြွေအန်။ (၁၀) ကြွေမှောက်ကြွေလှန်။ (၁၁) သတိပဋ္ဌာန်။ (၁၂) သေသဝိဇ္ဇာ။ (၁၃) အုတ်ခဲပစ်။ (၁၄) တုတ်ပစ်။ (၁၅) ကျောက်ပစ်။ (၁၆) လေးပစ်။ (၁၇) လုံထိုး။ (၁၈) သေနတ်ပစ်။

ဘုရားလောင်းတို့ မဖြစ်ထိုက်သော အရပ် ၁၈ ပါး။ ။ (၁) အမိဝမ်းမှ ကန်းသည်ဖြစ်တော်မမူ။ (၂) အမိဝမ်းမှ နားပင်းသည်ဖြစ်တော်မမူ။ (၃) ရူးသွပ်ပျံ့လွင့်သည်ဖြစ်တော်မမူ။ (၄) အရိယိုသည်ဖြစ်တော်မမူ။ (၅) ဆွံ့သည်ဖြစ်တော်မမူ။ (၆) မိလက္ခုတောင်သူမျိုး၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၇) ကျွန်မဝမ်း၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၈) နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိသည် ဖြစ်တော်မမူ။ (၉) လိင်ပြန်သည် ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၀) အနန္တရိယကံငါးပါးကို ပြုတော်မမူ။ (၁၁) နူသောအနာရှိသည် ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၂) တိရစ္ဆာန်အမျိုး၌ ငယ်စွာအဆုံး ငုံးငှက်အောက်အယုတ်၊ ကြီးစွာအဆုံး ဆင်ပြောင် ထက်လွန်ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၃) ခုပ္ပိပါသိကပြိတ္တာ၊ နိဇ္ဈာမတဏှိကပြိတ္တာ၊ ကာလကဉ္စိက အသူရာတို့၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၄) အဝီစိငရဲ၊ လောကန္တရိက်ငရဲတို့၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၅) ကာမာဝစရနတ်တို့တွင် မာရ်နတ် ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၆) ရူပါဝစရဘုံတွင် အသညသတ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၇) အရူပဘုံ၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၈) တစ်ပါးသောစကြဝဠာတို့၌ ပြောင်း၍ ဖြစ်တော်မမူ။

မဟာသယန ၁၈ မျိုး။ ။ (၁) လက်လေးသစ်ထက်လွန်သော အမွေးရှိသော

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကော်ဇောကြီး။ (၂) ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော သားမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်း။ (၃)သားမွေးဖြင့် ပြုအပ်သော ဖြူသောအခင်း။ (၄)တစ်ခဲနက်ပန်းပွင့်ရှိသော သားမွေးဖြင့် ပြီးသောအခင်း။ (၅) လဲဖြင့် သွတ်သော သားမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်း။ (၆) ခြင်္သေ့ရုပ်၊ ကျားရုပ်စသောအရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သောသားမွေးဖြင့်ပြီးသောအခင်း။ (၇) တစ်ဖက်သာ အမွေးရှိသော သားမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်း။ (၈) နှစ်ဖက်သာ အမွေးရှိသော သားမွေးဖြင့်ပြီးသော အခင်း။ (၉) ရွှေချည်ဖြင့် ချုပ်အပ်သော လျှော်ဖြင့်ရော၍ ရက်သော အခင်း။ (၁၀) ရွှေချည်ဖြင့်ချုပ်အပ်သော ပိုးချည်ဖြင့် ရက်သော အခင်း။ (၁၁) တစ်ကိုပ်ခြောက်ယောက်သော ကချေသည်တို့သည် ရပ်၍ က,လောက်သော သားမွေးဖြင့်ပြီးသောအခင်း။ (၁၂) ဆင်ကုန်းနီး။ (၁၃) မြင်းကုန်းနီး။ (၁၄) ရထားကုန်းနီး။ (၁၅) ဉာောင်စောင်းနှင့်အမျှပြု၍ ချုပ်သောအခင်း။ (၁၆) ဝံပိုင်ရေဖြင့် ချုပ်အပ်သော အခင်း။ (၁၇) အထက်၌ ဗိတာန်နီကြက်အပ်သောအခင်း။ (၁၈) ခေါင်းအုံး ခြေအုံး နှစ်ဖက်ရှိသောအခင်း။

ဝိဇ္ဇာအတတ် ၁၈ ရပ်[၁]။ ။(၁) မန္တန် မန်းမှုတ်နည်း ကပ္ပကျမ်းအတတ်။ (၂) အသံနေအသံထား သဒ္ဒါပုဒ်ပါဌ်တို့ကိုပြရာ ဗျာကရဏကျမ်းအတတ်။ (၃) ဂြိုဟ်နက္ခတ်တို့၏ ဇောတိသတ္ထကျမ်းအတတ်။ (၄) ဗျည်း သရနှင့် ဌာန်ကရိုဏ်း ပယတ်တို့ကို ပြဆိုရာ သိက္ခာကျမ်းအတတ်။ (၅) သဒ္ဒါတွင် ဝဏ္ဏလာပုံ ပစ္စည်းသက်ရောက်ပုံ ဝိဂြိုဟ်လုပ်ပုံတို့ကိုပြဆိုရာ နိရုတ္တိကျမ်းအတတ်။ (၆) ဂါထာဗန္ဓတို့ကိုဖွဲ့ဆိုရာ ဆန္ဒောဝိစိတိ ဆန်းကျမ်းအတတ်။ (၇) သာမမည်သော ဗေဒင်ကျမ်းအတတ်။ (၈) ယဇုမည်သော ဗေဒင်ကျမ်းအတတ်။ (၉) ဣရုမည်သော ဗေဒင်ကျမ်းအတတ်။ (၁၀) အာထဗ္ဗဏ ဗေဒင်ကျမ်းအတတ်။ (၁၁) ကံတရားတို့၏ အကြောင်းအရာ ဗြဟ္မာတို့၏ အကြောင်းအရာတို့ကိုပြသည့် ဝီမံသာကျမ်းအတတ်။ (၁၂) တက်ကျမ်းအမျိုးမျိုးတို့ကိုပြဆိုသော နျာယကျမ်းအတတ်။ (၁၃) တရားဥပဒေတို့ကိုပြဆိုရာ ဓမ္မသတ္ထကျမ်းအတတ်။ (၁၄) ရှေးဟောင်းအတတ်ပညာ အကြောင်းအရာ စကားတို့ကို ပြဆိုရာ ပုရာဏကျမ်းအတတ်။ (၁၅) အာယုဗေဒဆေးကျမ်းအတတ်။ (၁၆) မန္တန်ဖြင့် မန်းမှုတ်ပစ်ခတ်အပ်သော ဓနုဗ္ဗေဒ လေးပစ်အတတ်။ (၁၇) တီးမှုတ်သီဆို ကခုန်ရာဖြစ်သော ဂန္ဓဗ္ဗအတတ်။ (၁၈) စကားရည်စစ်ထိုးပွဲနှင့် ယဉ်ကျေးစွာပြောဆိုနည်းတို့ကိုပြသည့် အတ္ထသတကျမ်းအတတ်။

သူယုတ်လက္ခဏာ ၁၈ ပါး။ ။(၁) အနံ့အလျားခြားနားမသိသာအောင် ကြီးစွာသောဖဝါးရှိခြင်း။ (၂) ပွဲပွဲကုပ်ကုပ် ပုပ်သော ခြေသည်းလက်သည်းရှိခြင်း။ (၃) ပါးရေတွန့်လျှော ကျောဝမ်း တစ်ကိုယ်လုံးမှ စက်ဆုပ်ဖွယ် ထမင်းဆုပ်ဆွဲသကဲ့သို့ တွဲရရွဲကျသော အသားလည်းရှိခြင်း။ (၄) အံသွားကျိုးပြတ်၍ အထက်နှုတ်ခမ်းများလည်း ပါးရိုးခိုက်လုနီး ထုကြီးလျက်ရှည်ခြင်း။ (၅) ပါးစောင်နှစ်ဖက်မှ ယိုထွက်သော

---

[၁] ဗိသနုရာဇ်ကျမ်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အရည်သည် စက်ဆုပ်လိခမန်းရှိခြင်း။ (၆) မကျိုးဘဲ ကျန်သေးသည့် ရှေ့သွားလည်း နှုတ်ခမ်းသားမဖုံးနိုင်အောင်ခေါခြင်း။ (၇) ရင်ပိန်ဖျားမောက်ကောက်သော နှာယောင်လည်းရှိခြင်း။ (၈) အိုးစရည်းလောက်နီးနီး အိုင့်ကြီးသော ဝမ်းလည်းရှိခြင်း။ (၉) ထွန်ကိုင်းလ,ရေးကဲ့သို့ ကောက်ကွေးသော ကျောက်ကုန်းလည်းရှိခြင်း။ (၁၀) တစ်ဖက်ကျဉ်းကျယ် မတင့်တယ်သော မျက်စိရှိခြင်း။ (၁၁) ဖြူနီပြောက်ကျား ဖွားရရှားထသော မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်ရှိခြင်း။ (၁၂) ဦးခေါင်း၌ ဆံပင်လည်း ဖြူနီရောထွေး၍ ရွှေရောင်အဆင်းလည်းရှိခြင်း။ (၁၃) အခေါက်ထူစွာ တွန့်လိမ်သော အရေရှိခြင်း။ (၁၄) ရင်ဘတ် လည်ပင်း မျက်နှာစသည်တို့၌ မှဲ့မည်းပြောက်ကျား၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိခြင်း။ (၁၅) မွဲပြာသီမှောင်ကြောင်သော မျက်စိရှိခြင်း။ (၁၆) ခါး၊ ကျောက်ကုန်း၊ လည်ကုပ်၊ ဤသုံးပါးသော အရပ်တို့၌ ရှိုင်းချိုင့်ခြင်း။ (၁၇) အရိုးဆက်မစပ်၍ တဆတ်ဆတ်ခါလျက်ဆာသောသွားခြင်းဖြင့် ခွင်ကောက်သော ခြေလည်းရှိခြင်း။ (၁၈) ကြီးမြင့်ကြွခိုင်သောကိုယ်၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အမူအရာရှိခြင်း။

အဋ္ဌာရသသိပ္ပ ၁၈ ပါး(အတတ်)။ ။(၁) သုတိ= အကြားအမြင်အတတ်။ (၂) သမ္မုတိ= ဓမ္မသတ်အတတ်။ (၃) သင်္ချာ= အရေအတွက် ဂဏန်းအတတ်။ (၄) ယောဂ= တံစည်း စူး ဆောက်စသောအတတ်။ (၅) နီတိ= အကျင့်တရားကိုပြသဆုံးမသော နီတိ အတတ်။ (၆) ဝိသေသကာ= ယာယီ ယတြာစသော ဗျာကရုဏ်းအတတ်။ (၇) ဂန္ဓဗ္ဗာ= စောင်းညှင်းစသော ကဗျာလင်္ကာအတတ်။ (၈) ဂဏိကာ= လက်ဆစ်ချိုး၍ ရေတွက်သောအတတ်။ ၉(၉) ခနုဗေဒ= ဒူးလေးအတတ်။ (၁၀) ပုရာဏာ= စကားဟောင်းအတတ်။ (ပေါရာဏ)။ (၁၁) တိကိစ္ဆက= ဆေးအတတ်။ (၁၂) ဣတိဟာသ= ရယ်ရွှင်ဖွယ်အတတ်။(ရှေးစကားဟောင်းအတတ်)။ (၁၃) ဇောတိ= ဗေဒင်အတတ်။ (၁၄) မာယာ= လှည့်ပတ်မှုအတတ်။ (၁၅) ဆန္ဒတိ= ဆန်းကျမ်းအတတ်။ (၁၆) ကေတု= သံတမန်အတတ်။ (၁၇) မန္တာ= မန္တန်အတတ်။ (၁၈) သဒ္ဒါ= သဒ္ဒါကျမ်းအတတ်။

အံ့ဖွယ်တော် ၁၈ ပါး။ ။(၁)ဝတ်တော်မူသောသင်္ကန်းတော်သည်ဖွပ်ဆိုးရခြင်း၊ ဟောင်းနွမ်းခြင်းမရှိ။ (၂) ပရိက္ခရာရှစ်ပါးကို ဆောင်တော်မူလျှင် ကိုယ်တော်နှင့်မထိ၊ လက်လေးသစ်မျှ ကွာရခြင်း။ (၃) တောထွက်တော်မူစက ပယ်ဖြတ်တော်မူသော ဆံတော်သည် လက်နှစ်သစ်မျှသာ တစ်သက်ပတ်လုံးတည်တော်မူခြင်း။ (၄) ဆွမ်းစားပြီးသောအခါ သပိတ်တော်ဆေးလျှင် လက်တော်စင်နှင့်လေသည်၊ လက်တော်ဆေးက သပိတ်တော်စင်နှင့်လေသည်။ (၅) မုန်ညင်းစေ့ခန့်မျှသော ကြုတ်ထဲသို့ ဝင်တော်မူနိုင်ခြင်း။ (၆) ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါး လွှတ်တော်မူသော် ဆယ်မျက်နှာအရပ်ကို ထွင်းဖောက်၍သွားခြင်း။ (၇) ဝေနေယျသတ္တဝါသို့လိုက်၍ ကိုယ်တော်မှတစ်ပါး နိမ္မိတ ဘုရားပေါင်းအသင်္ချေ ဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်ခြင်း။ (၈) ခေတ်သုံးပါး

www.burmeseclassic.com

တို့၌ အမိုက်တိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ အလင်းကိုလည်းကောင်း ပေးတော်မူနိုင်ခြင်း။ (၉) အထက်ကောင်းကင်တွင် လ,ဝန်းပေါ်သကဲ့သို့ မြင့်တော်မူနိုင်ခြင်း။ (၁၀) အသံတော်ရှစ်ပါးနှင့်တရားဟောတော်မူရာ အလုံးစုံသော ပရိသတ်တို့ ကပ်၍ဟောဘိသကဲ့သို့ ကြားရခြင်း။ (၁၁) လူနတ်တို့၏စိတ်ကို အသာသယာနုသယဉာဏ်တော်ဖြင့် သိစွမ်းနိုင်ခြင်း။ (၁၂) ကျွတ်အံ့သော သတ္တဝါတို့ကို မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏ်ဖြင့် သိနိုင်ခြင်း၊ (တစ်နည်း) ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့ကို ကရုဏာတရားပွားများအားကြီးခြင်း။ (၁၃) လူ နတ် ဗြဟ္မာတို့၏ ကျွတ်မည့်အခါတည်းဟူသော ကာလ္လနေ့နရင့်ကို သိတော်မူခြင်း။ (၁၄) အထက်ပါ ၁၃ ပါးနှင့် ဧဉယျခံတရား ၅ ပါးကို သိနိုင်ခြင်း၊ ပေါင်း ၁၈ ပါး၊ (ကဝိလက္ခဏာ) တစ်နည်းကား ဤကဲ့သို့ ဧဉယျခံ တစ်ပါးကိုသိခြင်း၌ တစ်ပါးတည်းအမှတ်ဖြင့် အောက်ပါအရာများကိုပါ ထည်းသွင်းယူလေသည်။ (၁၅) အလိုရှိ၍ လက်တော်ကို ဆန့်လိုက်လျှင် သပိတ်တော် အလိုအလျောက် ရောက်လာခြင်း။ (၁၆) ရေအစုံမီးအစုံနှင့် တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြတော်မူနိုင်ခြင်း။ (၁၇) တာဝတိံသာသို့ အဘိဓမ္မာတရားဟောရန် ပကတိသုံးဖဝါး ၂ လှမ်းတည်းနှင့် ကြွရောက်တော်မူနိုင်ခြင်း။ (၁၈) ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူလျှင် ခြေရာမထင်သည့်ပြင် မြေအညီအညွတ် ဖြစ်ရခြင်း။ ဤကား အာစရိယဝါဒတည်း။ ကြိုက်ရာ ကိုယူကြလေ။

နောက်ဆက်တွဲ

နှနာမျိုး ၁၈ ပါး။ ။ (၁) ကာပါလိက= ကိုယ်ရေ နီညို, အဖုပေါက်ကြမ်းခြောက်၍ အလွန်နာကျင်ခြင်းဖြစ်၏။ (၂) ဩဒုမ္ဗရ= ကိုယ်ရေနီ, သဖန်းသီးဖုထ, အလွန်ယား, ဆံပင်အမွေး ဖျော့တော့သော အဆင်းရှိ၏။ (၃) မဏ္ဍလ= ကိုယ်ရေ ဖြူ, နီ, စေးထန်းထန်း အဖုအကွက် ထ၏။ (၄) ဣက္ကဇိဝှါ= အနာဖြစ်ရာ၌ လျှာကဲ့သို့ရှိ၏။ အတွင်း၌ ဝါ ညိုရှိ၏။ နာကျင်၏။ (၅) ပုဏ္ဍရိက= အရေသည် ကြာရွက်နုကဲ့သို့ စဉ်းငယ်နီ၍ ဖြူ၏။ (၆) သီမေ= အရေ ကြေးနီအဆင်းကဲ့သို့ ရှိ၏။ ယား၏။ ခြေထောက် ခြေလက် တစ်စတစ်စပျံ့နှံ့၍တက်၏။ (၇) ကာက= အရည် ချင်ရွှေးကဲ့သို့ရှိ၏။ အတွင်း၌ညို၏။ ဘေးနားနီ၏။ ခြောက်သွေ့ကိုက်ခဲနာကျင်၏။ (၈) ကေကုဋ္ဌ= ချွေးမထွက် ငါးတစ်ငါးတုံးကဲ့သို့ကြီးစွာဖြစ်ပေါ်လာတတ်၏။ (၉) ဂဇမ္ဗေ= အရေသည် ဆင်ရေကဲ့သို့ထူ၏။ (၁၀)ဒမ္ဗဒလ= ယား၏။ အနီရောင်ရှိ၏။ အဖုတို့ဖြင့်ပြည့်၏။ အဖုပေါက်ကွဲလျက် အဝတ်ပုဆိုးတို့ဖြင် အထိမခံနိုင်အောင် နာကျင်၏။ (၁၁) ကိဋိတ= ခြောက်သောအရောင်ရှိ၏။ ညိုမည်း၏။ ကြမ်းထော်၏။ (၁၂) ဝေပါဒိက= လက်ခြေတို့၏ အရေသည် ကွဲပျက်ပေါက်ပဲ့ခြင်းသို့ရောက်၏။ အလွန်နာကျင်၏။ (၁၃) အလသ= အရေ၌ များစွာယား၍ အဖုကြီးတွေ ပေါ်ပေါက်လာ၏။ (၁၄) ဒဒ္ဒူ=

www.burmeseclassic.com

အရေနီလျက် ယားပြီး အဖုတို့ထတတ်၏။ (၁၅) ပါမာ= ပူလောင်၏။ ယား၏။ သေးငယ်သော ဖုကလေးများ ပေါ်ပေါက်လာတတ်၏။ (၁၆) ဝိပ္ပေါ်နက= အရေ၌ ညိုညိုနီနီ သေးငယ်သော အဖုကလေးတွေ ဖြစ်လာတတ်၏။ (၁၇) သတာရု= အရေ၌ နီနီအဖုကြီးတွေထတတ်၏။ (၁၈) ဝိစစ္စိကာ= အရိုးအဆစ်တို့ကို ဆွေးမြည့် ပြုတ်ပြတ်စေ၏။

ဘုရားလောင်းတို့ မဖြစ်ထိုက်သော အရပ် ၁၈ ပါး။ ။ (၁) အမိဝမ်းမှ ကန်းသည် ဖြစ်တော်မမူ။ (၂) အမိဝမ်းမှ နားပင်းသည် ဖြစ်တော်မမူ။ (၃) ရူးသွပ် ပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်တော်မမူ။ (၄) အရိုယိုသည် ဖြစ်တော်မမူ။ (၅) ဆွံ့သည် ဖြစ်တော်မမူ။ (၆) မိလက္ခုတောင်သူမျိုး၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၇) ကျွန်မဝမ်း၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၈) နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိသည် ဖြစ်တော်မမူ။ (၉) လိင်ပြန်သည် ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၀) အနန္တရိယ ကံငါးပါးကို ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၁) နူသောအနာရှိသည် ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၂) တိရစ္ဆာန် အမျိုး၌ ငယ်စွာအဆုံးငုံးငှက်အောင်၊ အယုတ်ကြီးစွာအဆုံး ဆင်ပြောင်ထက်လွန် ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၃) ခုပ္ပိဝါသိကပြိတ္တာ၊ နိစ္ဈာမတဏှိကပြိတ္တာ၊ ကာလကဥ္စိက အသုရာတို့၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၄) အဝိစိငရဲ၊ လောကန္တရက်ငရဲတို့၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၅) ကာမာဝစရနတ်တို့တွင် မာရ်နတ်ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၆) ရူပဝစရဘုံတွင် အသညသတ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၇) အရူပဘုံ၌ ဖြစ်တော်မမူ။ (၁၈) တစ်ပါးသောစကြဝဠာတို့၌ ပြောင်း၍ဖြစ်တော်မမူ။

အာဝေဏိကဂုဏ်တော် ၁၈ ပါး။ ။ (၁) အတီတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံဉာဏံ= အတိတ်အဖို့၌ဉာဏ်တော်၏အပိတ်အပင်အတားအဆီးမရှိခြင်း။ (၂) အနာဂတံသေ= အနာဂတ်အဖို့၌လည်း ၎င်းအတိုင်းပင်။ (၃) ပစ္စုပ္ပန္နံသေ= ပစ္စုပ္ပန် အဖို့၌လည်း ၎င်းအတိုင်းပင်။ (၄) သဗ္ဗံကာယကမ္မံဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနု ပရိဝတ္တံ= ကာယကံမှုအလုံးစုံ၌ ဉာဏ်တော်သာလျှင် ရှေ့သွားရှိခြင်း၊ ဉာဏ်တော်သို့သာ အစဉ်လိုက်ခြင်း။ (၅) သဗ္ဗံဝစီကမ္မံ= ဝစီကံမှုတို့၌လည်း ၎င်းအတိုင်းပင်။ (၆) သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ= မနောကံမှုတို့၌လည်း ၎င်းအတိုင်းပင်။ (၇) နတ္ထိဆန္ဒဿဟာနိ= အလို ဆန္ဒတော်၏ ယုတ်လျော့နားနည်းမှု မရှိခြင်း။ (၈) နတ္ထိဝီရိယဿဟာနိ= အား ထုတ်မှုဝီရိယ၌လည်း ၎င်းအတိုင်းပင်။ (၉) နတ္ထိသမာဓိ ဿဟာနိ= သမာဓိတော်၌ လည်း ၎င်းအတိုင်းပင်။ (၁၀) နတ္ထိပညာယဟာနိ= ပညာတော်အရာ၌လည်း ၎င်း အတိုင်းပင်။ (၁၁) နတ္ထိဓမ္မဒေသနာယဟာနိ= တရားဟောရာ၌လည်း ၎င်းအတိုင်း ပင်။ (၁၂) နတ္ထိဝိမုတ္တိယာဟာနိ= ဝိမုတ္တိတရားဖို့၌လည်း ၎င်းအတိုင်းပင်။ (၁၃) နတ္ထိဒဝါ= ပြက်ရယ်ပြုမှု မြူးထူးမှုမရှိခြင်း။ (၁၄) နတ္ထိရဝါ= ချွတ်ချော် တိမ်းပါးမှု မရှိခြင်း။ (၁၅) နတ္ထိ အဖုဋ္ဌံ= ဉာဏ်တော်နှင့် မတွေ့ထိသောအရာဟူ၍ မရှိခြင်း။ (၁၆) နတ္ထိ ဝေဂါယိတတ္တံ= အဆောတလျင်ပြုရသည်၏ အဖြစ်မျိုးမရှိခြင်း။ (၁၇) နတ္ထိအဗျာဝဋမနော= ကြောင့်ကြမဲ့စိတ်မျိုးမရှိခြင်း။ (၁၈) နတ္ထိအပ္ပဋိသင်္ခါနုပေက္ခာ= ပညာဉာဏ် မဆင်မခြင် ရှုလေ့မရှိခြင်း။

www.burmeseclassic.com

၁၉ ပါးစု

ဆေးအစာတို့၏ကိစ္စ ၁၉ ပါး။ ။ (၁) အာရောဟန= တက်ခြင်း။ (၂) ဩရောဟန= သက်ခြင်း။ (၃) အာရောဟနောရောဟန= တက်သက်နှစ်ပါးဖြစ်ခြင်း။ (၄) ဥဂ္ဂိရဏ= အန်ခြင်း။ (၅) ဝိရေစန= ဝမ်းကျခြင်း။ (၆) သန္တန= ငြိမ်ဝပ်ခြင်း။ (၇) ကုစ္ဆိဗန္ဓန=ဝမ်းချုပ်ခြင်း။ (၈) ကုစ္ဆိဂ္ဂိဇောတန= ဝမ်းမီးတောက်ခြင်း။ (၉) ကိသ= ကြုံခြင်း။ (၁၀) ထူလ= ဝခြင်း။ (၁၁) ဒီဃာယုက= အသက်ရှည်ခြင်း။ (၁၂) သုက္ကဝဍ္ဎန= သုက်ပွားခြင်း။ (၁၃) ကပ္ပေါဒ္ဓန= ဖောယောင်ခြင်း။ (၁၄) ဝိနာသ= ကြေပျက်ခြင်း။ (၁၅)ဉပဟန= ပူလောင်ခြင်း။ (၁၆) ဘမ= မူးဝေခြင်း။ (၁၇) ဟာသ= ရွှင်ခြင်း။ (၁၈) မရဏ= သေခြင်း။ (၁၉) ဝိသဂူပသမ= အဆိပ်ငြိမ်းခြင်း။

ပြည်ကြီး ၁၉ ပြည်။ ။(၁)ဗာရာဏသီပြည်ကြီး။(၂)သာဝတ္ထိပြည်ကြီး။ (၃)ဝေသာလီပြည်ကြီး။ (၄) မိထိလာပြည်ကြီး။ (၅) အာဠဝီပြည်ကြီး။ (၆) ကောသမ္ဗီပြည်ကြီး။ (၇) ဥဇ္ဇေနီပြည်ကြီး။ (၈) တက္ကသီလပြည်ကြီး။ (၉) သာဂလပြည်ကြီး။ (၁၀)သံသုမာရဂီရိပြည်ကြီး။ (၁၁) ရာဇဂဟပြည်ကြီး။ (၁၂) ကာပိလဝတ္ထုပြည်ကြီး။ (၁၃)သာကေတပြည်ကြီး။ (၁၄) ဣန္ဒပတ္ထနဂိုရ်ပြည်ကြီး။ (၁၅) ဥက္ကဋ္ဌပြည်ကြီး။ (၁၆) ပါဋလိပုတ်ပြည်ကြီး။ (၁၇) စေတုတ္တရာပြည်ကြီး။ (၁၈) သင်္ကဿနဂိုရ်ပြည်ကြီး။ (၁၉)ကုသိနာရာမပြည်ကြီး။

မြေကြီးဟူသောအခေါ် ပရိယာယ် ၁၉ ပါး။ ။ (၁) ဝသုန္ဓရာ= မြေ။ (၂) ဆမာ= မြေ။ (၃) ဘူမိ=မြေ။ (၄) ပထဝီ=မြေ။ (၅) မေဒနီ=မြေ။ (၆) မဟီ=မြေ။ (၇) ဥဗ္ဗီ=မြေ။ (၈) ဝသုမတီ= မြေ။ (၉) ဂေါ=မြေ။ (၁၀) ကု=မြေ။ (၁၁) ဝသုဓာ=မြေ။ (၁၂) ဓရဏီ= မြေ။ (၁၃) ပုထဝီ=မြေ။ (၁၄) ဇာဂတီ=မြေ။ (၁၅) ဘူရီ=မြေ။ (၁၆) ဘူ=မြေ။ (၁၇) ဘူတဓရာ= မြေ။ (၁၈) အဝနီ=မြေ။ (၁၉) ဓရာ= မြေ။

နောက်ဆက်တွဲ

ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန် ၁၉ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဝိနီဝရဏနိဗ္ဗာန်။ (၂) ပထမဈာန်နိဗ္ဗာန်။ (၃) ဒုတိယ ဈာန် နိဗ္ဗာန်။ (၄) တတိယဈာန် နိဗ္ဗာန်။ (၅) စတုတ္ထဈာန် နိဗ္ဗာန်။ (၆) ပဉ္စမဈာန် နိဗ္ဗာန်။ (၇) အာကာသနဉ္စာယတနေ နိဗ္ဗာန်။ (၈) အာကိဉ္စညာယတနေ နိဗ္ဗာန်။ (၉) ဝိညာဏဉ္စာယတနေ နိဗ္ဗာန်။ (၁၀) နေဝသညာနာသညာယတနေ နိဗ္ဗာန်။ (၁၁) သညာဝေဒယိတနိရောဓနိဗ္ဗာန်။ (၁၂) သောတာပတ္တိမဂ္ဂနိဗ္ဗာန်။ (၁၃) သောတာ ပတ္တိဖလ နိဗ္ဗာတ်။ (၁၄) သကဒါဂါမိမဂ္ဂ နိဗ္ဗာတ်။ (၁၅) သကဒါဂါမိဖလ နိဗ္ဗာန်။ (၁၆) အနာဂါမိမဂ္ဂနိဗ္ဗာန်။ (၁၇) အနာဂါမိဖလ နိဗ္ဗာန်။ (၁၈) အရဟတ္တမဂ္ဂ နိဗ္ဗာန်။ (၁၉) အရဟတ္တဖလ နိဗ္ဗာန်။

၁။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနသုတ် နဝင်္ဂုတ္တရ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သောဘဏာသာစာရဏာစေတသိက် ၁၉ ပါး။ ။ (၁) သဒ္ဓါ= ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုခြင်း၊ ကံ–ကံ၏အကျိုးကိုယုံကြည်ခြင်း။ (၂) သတိ= ကုသိုလ်အစုဌ်မမေ့ မလျော့သော အောက်မေ့ခြင်းလက္ခဏာ။ (၃) ဟီရိ= အယုတ်တရား၌ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာခြင်း လက္ခဏာ။ (၄) ဩတ္တပ္ပ= မကောင်းမှု၌ ကြောက်လန့်ခြင်း လက္ခဏာ။ (၅) အလောဘ= ကာမဂုဏ်အာရုံ၌စိတ်၏မက်မောတွယ်တာမှုမရှိခြင်း။ (၆) အဒေါသ= ဆန့်ကျင် မုန်းတီး ကြမ်းတမ်း ခက်ထန်မှု မရှိခြင်း။ (၇) တတြမဇ္ဈတ္တတာ= ချစ်,မုန်းမပါ ညီမျှစွဆောင်ခြင်းလက္ခဏာ။ (၈) ကာယပဿဒ္ဓိ= ကိလေသာအပူတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်း။ (၉) စိတ္တပဿဒ္ဓိ= ကိလေသာအပူတို့၏ ငြိမ်းအေးချမ်းသာခြင်း လက္ခဏာ။ (၁၀) ကာယလဟုတာ= ကိလေသာဝန်ထုပ်မှ ပေါ့ပါးခြင်း။ (၁၁) စိတ္တလဟုတာ= ကိလေသာဝန်ထုပ်မှ ပေါ့ပါးခြင်း။ (၁၂) ကာယမုဒုတာ= ကိလေသာ ခက်ထန်ခြင်းတို့မှ ကင်းငြိမ်းနူးညံ့ခြင်း လက္ခဏာ။ (၁၃) စိတ္တမုဒုတာ= ကိလေသာ ခက်ထန်ခြင်းတို့မှ ကင်းငြိမ်းနူးညံ့ခြင်း လက္ခဏာ။ (၁၄) ကာယကမ္မညတာ= ကုသိုလ် အလုပ်၌ ခံ့ညားထည်ဝါ ငြိမ်းချမ်းခြင်းအသွင်ကိုဆောင်ခြင်း လက္ခဏာ။ (၁၅) စိတ္တကမ္မညတာ= ကုသိုလ်အလုပ်၌ ခန့်ညားထည်ဝါ ငြိမ်းအေးခြင်းအသွင်ကို ဆောင်ခြင်းလက္ခဏာ။ (၁၆) ကာယပါဂုညတာ= ကုသိုလ်တရား၌ ငြိမ်းအေးစွာလေ့လာခြင်းလက္ခဏာ။ (၁၇) စိတ္တပါဂုညတာ= ကုသိုလ်တရား၌ ငြိမ်းချမ်းစွာ လေ့လာခြင်းလက္ခဏာ။ (၁၈) ကာယုဇုကတာ= နိဗ္ဗာန ဓာတ်စခန်းကိုသာ ဖြောင့်မတ်တန်းတန်း လမ်းလွဲမပါသော လက္ခဏာ။ (၁၉) စိတ္တုဇု ကတာ= နိဗ္ဗာန ဓာတ်စခန်းကိုသာ ဖြောင့်မတ်တန်းတန်း လမ်းလွဲမပါသော လက္ခဏာ။

၂၀ ပါးစု

ဆေးအစာတို့၏ဂုဏ် ၂၀ ပါး။ ။ (၁) ဂရုဂုဏ်= ကြေခဲ ကျက်ခဲသော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၂) လဟုဂုဏ်= ကြေလွယ် ကျက်လွယ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၃) မန္ဒဂုဏ်= နေးသော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၄) အာသုဂုဏ်= လျင်သောဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၅) ဟိမဂုဏ်= အေးသော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၆) ဥဏှဂုဏ်= ပူသောဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၇) သန္ဒဂုဏ်= အစိုင်အခဲဖြစ်သောဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၈) ဒြဝဂုဏ်= အရည်အလင် ဖြစ်သောဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၉) သိနိဒ္ဓဂုဏ်= အဆီအစေးဖြစ်သောဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၀)လုခဂုဏ်= အဆီအစေးမရှိခြောက်သွေ့သောဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၁) သိလက္ခဏ ဂုဏ်= မထက်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၂) တိက္ခဂုဏ်= ထက်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၃) မုဒုဂုဏ်= နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၄) ကက္ခသဂုဏ်=

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကြမ်းတမ်းသော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၅) ထိရဂုဏ်= မပျံ့နှံ့တတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၆) ရသဂုဏ်= ပျံ့နှံ့တတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၇) သုခုမဂုဏ်= ကိုယ်တွင်းသို့ စိမ့်ဝင်တတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၈) ထူလဂုဏ်= ကိုယ်တွင်းသို့ မစိမ့်မဝင် လူကိုဝစေသော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၉) ဝိသဒဂုဏ်= မစေးမထန်း မပြစ်မချွဲသော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၂၀) ပိစ္ဆိလဂုဏ်= စေးထန်းပြစ်ချွဲသော ဆေးမျိုး အစာမျိုး။

ပထဝီဓာတ် ၂၀ ကိုပြခြင်း။ ။ (၁) ဆံပင်။ (၂) အမွေး။ (၃) ခြေသည်းလက်သည်း။ (၄) သွား။ (၅) အရေ။ ၉၆) အသား။ (၇) အကြော။ (၈) အရိုး။ (၉) ချဉ်ဆီ။ (၁၀) အညှို့။ (၁၁) နှလုံး။ (၁၂) အသည်း။ (၁၃) အမြှေး။ (၁၄) အဖျဉ်း။ (၁၅) အဆုတ်။ (၁၆) အူမ။ (၁၇) အူသိမ်။ (၁၈) အစာသစ်။ (၁၉) အစာဟောင်း။ (၂၀) ဦးနှောက်။

ရွှေမျိုး ၂၀ ပါး။ ။ (၁) အညမတ်= ငွေကဖြစ်သည့်ရွှေ။ (၂) အဠမတ်= ငွေကဖြစ်သည့်ရွှေ။ (၃) အရမတ်= ငွေကဖြစ်သည်ရွှေ။ (၄) နာရမတ်= ငွေကဖြစ်သည့်ရွှေ။ (၅) နာရဏီ= နဂါးကဖြစ်သည့်ရွှေ။ (၆) နာဠိမုတ်= နဂါးက ဖြစ်သည့်ရွှေ။ (၇) နာဠာ= နဂါးကဖြစ်သည့်ရွှေ။ (၈) နာရကာ= နဂါးကဖြစ်သည့်ရွှေ။ (၉) ဥရနီ= မြေကဖြစ်သည့်ရွှေ။ (၁၀) ဥရဂုတ်=မြေကဖြစ်သည့်ရွှေ။ (၁၁) ဥတဝါ= မြေကဖြစ်သည့်ရွှေ။ (၁၂) အတ္တရဏီ= မြေကဖြစ်သည့်ရွှေ။ (၁၃) ရာဂီသုဝဏ္ဏာ= ရာဂီမျိုးငါးပါးမှ မြောက်သည့်ရွှေ။ (၁၄) မဏိသုဝဏ္ဏာ= ရာဂီမျိုးငါးပါးမှ မြောက်သည့်ရွှေ။ (၁၅) သုဝဏ္ဏာရသိ= ရာဂီမျိုးငါးပါးမှ မြောက်သည့်ရွှေ။ (၁၆) သာရသုဝဏ္ဏာ= ရာဂီမျိုးငါးပါးမှ မြောက်သည့်ရွှေ။ (၁၇) ဇာတရူပ= တစ်နည်း မြေ ကထွက်သည်။ (၁၈) ဝိမာန= တစ်နည်း မြေက ထွက်သည်။ (၁၉) သင်္ကိုက်= တစ်နည်း မြေကထွက်သည်။ (၂၀) စမ္ဗုနာထ= တစ်နည်း မြေကထွက်သည်။

သလိပ်နာ၏လက္ခဏာ ၂၀ ပါး။ ။ (၁) ကိုယ်သားကိုယ်ရေ မျက်စိမျက်နှာ ကြည်လင်ခြင်း။ (၂) လျှာ ချွဲကျိုခြင်း။ (၃) နှလုံးနာခြင်း။ (၄) လျှာ ချိုဆိမ့်ခြင်း။ (၅) ချောင်းဆိုးခြင်း။ (၆) ကိုယ်သားကိုယ်ရေ ကျိန်းစပ်နာကျင်ခြင်း။ (၇) ရင်ပြည့် ရင်လေးခြင်း။ (၈) လက်ခြေဆော့ခြင်း။ ၎င်း ၈ ပါးနှင့် တေဇောဓာတ်လက္ခဏာ ၁၂ ပါးပေါင်းသော် လက္ခဏာ ၂၀ ဖြစ်ပါ၏။

နောက်ဆက်တွဲ

သဏ္ဌာနယဒိဋ္ဌိ ၂၀ ပါး[၁]**။** ။ (၁) ရုပ်သည်ပင်လျှင်ငါ။ (၂) ငါသည်ပင်လျှင်ရုပ်။ (၃) ရုပ်၌ ငါရှိသည်။ (၄) ငါ၌ ရုပ်ရှိသည်။ (၅)ကျန်ခန္ဓာတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်း

၁။ မူလပဏ္ဏာသ

www.burmeseclassic.com

၄ ပါးစီယူပါ ၂၀ ဖြစ်၏။ ပုံ= ဝေဒနာသည်ပင်လျှင် ငါ၊ ငါသည်ပင်လျှင် ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ၌ ငါရှိသည်။ ငါ၌ ဝေဒနာရှိသည်ဟူ၏။ သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်ယူပါလေ။

အုပ်ထိန်းခြင်းရှိသော မိန်းမ ၂၀ ပါး။ ။(၁) မာတုရက္ခိတာ= အမိအုပ်ထိန်းသောမိန်းမ။ (၂) ပိတုရက္ခိတာ= အဘအုပ်ထိန်းသောမိန်းမ။ (၃) မာတာပိတုရက္ခိတာ= မိဘနှစ်ပါး အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ။ (၄) ဘာတုရက္ခိတာ= မောင်ကြီးမောင်ငယ်တို့ အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ။ (၅) ဘဂိနိရက္ခိတာ= အစ်မကြီးအစ်မငယ်အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ။ (၆) ဉာတိရက္ခိတာ= ဆွေမျိုးအုပ်ထိန်းသောမိန်းမ။ (၇) ဂေါတ္တရက္ခိတာ= အနွယ်တူအုပ်ထိန်းသော မိန်းမ။ (၈) ဓမ္မရက္ခိတာ= သီတင်းသုံးဖော် စောင့်ရှောက် အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ။ (၎င်း ၈ ယောက်သောမိန်းမတို့ကား သူတို့မှာ ကံမထိုက်၊ သွားလာလွန်ကျူးသူ ယောက်ျားများမှာသာ ကံထိုက်သည်ဟူ၏)။ (၉) သာရက္ခာ= ထိမ်းမြားကြောင်းလမ်းပြီးသူ လက်ထပ်ပြီးသူ လင်အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ။ (၁၀) သပရိဒဏ္ဍာ= မင်းတို့ကောက်ယူရန် သတ်မှတ်လျက် ဒဏ်ထားပြီးလျှင် အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ။ (၁၁) ဓနက္ကိတာ= ဥစ္စာဖြင့်ဝယ်ယူလျက် မယားအဖြစ်ထားသော မိန်းမ။ (၁၂) ဆန္ဒ ဝါသိနီ= သဘောတူ အလိုယူ၍ ညားနေသော မိန်းမ။ (၁၃) ဘောဂဝါသိနီ= စည်းစိမ်ပေး၍ ပေါင်းဖော်နေသော မိန်းမ။ (၁၄) ပဋဝါသိနီ= ပုဆိုးပေး၍ (ပုဆိုးတန်းတင်) ပြု၍နေသော မိန်းမ။ (၁၅) ဩဒပတ္တကိနီ= ရေခွက်၌ လက်ဆုံချ၍ မိဘနှစ်ပါးထိမ်းမြားပေးသောမိန်းမ။ (၁၆) ဩဘဋစုမ္ဗဋာ= ခေါင်းခုကိုချ၍ လင်မယားအဖြစ်နေသောမိန်းမ။ (၁၇) ဒါသီစဘရိယာစ= ကျွန်လည်းဖြစ် မယားလည်းဖြစ်သောမိန်းမ။ (၁၈) ကမ္မကာရီစဘရိယာစ= အမှုလုပ်လည်းဖြစ် မယားလည်း ဖြစ်သောမိန်းမ။ (၁၉) ဓဇာဟဋာ= စစ်မြေပြင်မှ ဆောင်ယူခဲ့သောမိန်းမ။ (၂၀) မုဟုတ္တိကာ= တစ်ခဏမျှ ပေါင်းဖော်ရန် ငှားရမ်းထားသော ခေတ္တမယားဖြစ်သူမိန်းမ။

မှတ်ချက်။ ။၎င်း ၁၂ ယောက်သော မိန်းမများကို သွားလာလွန်ကျူးခဲ့မူ လင်ရှိမယားဖြစ်၍ မိန်းမရော ယောက်ျားပါ နှစ်ဦးစလုံး ကံထိုက်သည်ဟူ၏။ အကျယ်ကိုလိုပါမူ ပါရာဇိကဏ် ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာဋီကာ၊ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ၊ မူလဋီကာမှာ ရှုပါလေ။

ဥစ္စာသယန မဟာသယနမျိုး အပြား ၂၀ ပါး။ ။(၁) အာသန္ဒီ= လူတန်းစေ့သူတို့၏ တစ်တောင့်ထွာထက်လွန်သောအခြေရှိသည့် ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ ခုတင်အထူးများ။ (၂) ပလ္လင်္က= အခြေ၌ ခြင်္သေ့သားရဲရုပ်တပ်သော ပလ္လင်နေရာ။ (၃) ဂေါနက= လက်လေးသစ်ထက်ကျော်လွန်သော မွေးရှည်ကော်ဇောကြီး။ (၄) စိတ္တက= အရုပ်၊ ပန်းကွက်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ ရက်လုပ်ထားသော သားမွေးခင်း။ (၅) ပဋိက= သားမွေးဖြင့်ပြုလုပ်အပ်သော ခင်းနီးဖြူ။ (၆) ပဋလိက= ပန်းပြောက်ခြယ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သောသားမွေးအခင်း။ (၇) တူလိက= လဲမျိုးသုံးပါးဖြင့် သွတ်သွင်းထားသော မွေ့ရာခင်း။ (၈) ဝိကတိက= ခြင်္သေ့ ကျား သစ် စသော အရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော သိုးမွေးခင်းနီး။ (၉) ဥဒ္ဒလောမိ= နှစ်ဖက်အမွေးရှိသောသားမွေးခင်းနီး။ (၁၀) ဧကန္တလောမိ= တစ်ဖက်သာအမွေးရှိသောသားမွေးခင်းနီး။ (၁၁) ကဋ္ဋိဿ= ရတနာရွှေငွေတို့ဖြင့် ချုပ်ကပ်လိမ်းကျံထားသော ပိုးချည်ရက်အခင်း။ (၁၂) ကောသေယျ= ရတနာရွှေချည် ငွေချည်တို့အကြား၌ ပိုးချည်ဖြင့်ရက်လုပ်ထားသော ခင်းနီး။ (၁၃) ကုတ္တက= ကချေသည်မ ၁၆ ယောက်တို့ က,လောက်သော သားမွေး ကော်ဇောကြီးမျိုး။ (၁၄) ဟတ္ထတ္ထ ရဏ= ကောင်းမြတ်သော ဆင်ကုန်းနီး။ (၁၅) အဿတ္ထရဏ= ကောင်းမြတ်သော မြင်းကုန်းနီး။ (၁၆) ရထတ္ထရဏ= ရထား၌ခင်းသော နူးညံ့အိစက်သည့်ခင်းနီး။ (၁၇) အဇိနပ္ပဝေဏီ= ညောင်စောင်းပမာဏ ချုပ်လုပ်ထားသည့် သစ်နက်ရေအခင်းကြီး။ (၁၈) ကဒလိမိဂပဝရ ပစ္စတ္ထရဏ= ဝံပိုင့်ရေဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် မြတ်သော ခင်းနီး။ (၁၉) သဥတ္တရစ္ဆဒ= နီသောဖိတာန် မျက်နှာကြက်အောက်ရှိ သားမွေးခင်းနီး။ (၂၀) ဉဘတောလောဟိတ ကူပဓာန= ခြေအုံး ခေါင်းအုံး နှစ်ဖက်တပ်ထားသည့် အခင်းတစ်မျိုး။

၂၁ ပါးစု

ပြိတ္တာ ၂၁ မျိုး။ ။(၁) အဋ္ဌိသင်္ခလိကပြိတ္တာ= အသားအသွေးမရှိဘဲ အရိုးစု အရိုးဆက်သာရှိသော ပြိတ္တာ။ (၂) မံသပေသိကပြိတ္တာ= အသားတစ်သာရှိသောပြိတ္တာ။ (၃) မံသပိဏ္ဍပြိတ္တာ= အသားဆိုင်သာရှိသော ပြိတ္တာ။ (၄) နိစ္ဆဝိပုရိသပြိတ္တာ= အရေမရှိဘဲ ယောက်ျားသဏ္ဍာန်ထင်သော ပြိတ္တာ။ (၅) အသိလောမပြိတ္တာ= သန်လျက်အမွေးရောက်သော ပြိတ္တာ။ (၆) သတ္တိလောမပြိတ္တာ= လှံအမွေးရောက်သောပြိတ္တာ။ (၇) ဥသုလောမပြိတ္တာ= မြားအမွေးရောက်သော ပြိတ္တာ။ (၈) သူစိလောမပြိတ္တာ= အပ် အမွေးရောက်သော ပြိတ္တာ။ (၉) ဒုတိယ သူစိလောမ ပြိတာ= အပ်တို့သည် ခေါင်းမှဝင် ပါးစပ်မှထွက်သော ပြိတ္တာ။ (၁၀) ကုမ္ဘဏ္ဍပြိတ္တာ= အိုးစရည်းခန့် ပမာဏ ဝှေးစေ့ရှိသော ပြိတ္တာ။ (၁၁) ဂူထကူပ နိမုဂ္ဂ ပြိတ္တာ= ကျင်ကြီးတွင်း၌ဖြစ်ရသော ပြိတ္တာ။ (၁၂) ဂူထခါဒကပြိတ္တာ= မစင်ကိုသာစားရသောပြိတ္တာ။ (၁၃) နိစ္ဆဝိတ္ထိပြိတ္တာ= အရေမရှိသောမိန်းမ။ (၁၄) ဒုဂ္ဂန္ဓပြိတ္တာ= အနံ့အလွန်ဆိုးသောမိန်းမ။ (၁၅) ဩကိလိနိ ပြိတ္တာ= မီးကျီးထင်းပုံ၌ အိပ်ရသောမိန်းမ။ (၁၆) အသီသက ပြိတ္တာ= ဦးခေါင်းမပါ ရင်၌သာ မျက်စိ ခံတွင်းရှိသော ပြိတ္တာ။ (၁၇) ဘိက္ခုပြိတ္တာ= ဒုကုဋ်၊ သပိတ်၊ ခါးပန်း၊ ကိုယ်ဝတ်တို့သည် အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော ရဟန်းပြိတ္တာ။ (၁၈) ဘိက္ခုနီပြိတ္တာ= အထက်နည်း။ (၁၉) သိက္ခမာန ပြိတ္တာ=

www.burmeseclassic.com

အထက်နည်း။ (၂၀) သာမဏေရပြိတ္တာ= အထက်နည်း။ (၂၁) သာမဏေရီ ပြိတ္တာ= အထက်နည်း။

ရတနာပုံနေပြည်တော်ရှိ ဥယျာဉ် ၂၁ ရပ်။ ။ (၁) မဟာဟေမာဇလ။ (၂) မဟာအာသောက။ (၃) မဟာအဋ္ဌနကေသီ။ (၄) မဟာသီရိသုမန။ (၅) မဟာသီရိဘုဥ္ဇန။ (၆) မဟာသီရိဖလ္လက။ (၇) မဟာသိဒ္ဓိလ။ (၈) မဟာဇေယျဖလ။ (၉) မဟာသီရိမန္ဒာဝရ။ (၁၀) မင်္ဂလာဥယျာဉ်တော်။ (၁၁) မဟာသီရိဟေမဝန်။ (၁၂) သီရိမနော်ပထ။ (၁၃) မဟာပဒုမ။ (၁၄) မဟာမေဃဝန။ (၁၅) သီရိမဟိဿရ။ (၁၆) မဟာမုဒ္ဒိက။ (၁၇) မဟာဒေဝတာ။ (၁၈) မဟာသီတလ။ (၁၉) မဟာဂီရိစိတြစဉ်။ (၂၀) သီရိမနော်ရမ္မ။ (၂၁) မဟာဂီရိနန္ဒဝန်။

ရဟန်းတို့၏ ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ် ၂၁ ယောက်။ ။ (၁) ဂဟဋ္ဌ= လူ။ (၂) ဘိက္ခုနီ= ရဟန်းမိန်းမ။ (၂) သိက္ခမာန်= သိက္ခမာန်မ။ (၄) သာမဏေရ= သာမဏေ ယောကျ်ား။ (၅) သာမဏေရီ= သာမဏေမိန်းမ။ (၆) သိက္ခာပစ္စက္ခာတက= သိက္ခာချပြီးသော ရဟန်း။ (၇) အန္တိမဝတ္ထု အဇ္ဈာပန္နက= ပါရာဇိကကျသော ရဟန်း။ (၈) အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခိတ္တက= အာပတ်ကိုမရှုသော ရဟန်း။ (၉) အာပတ္တိယာ အပ္ပဋိကမ္မေ ဥက္ခိတ္တက= အာပတ်ကိုမကုသော ရဟန်း။ (၁၀) ပါပိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေဥက္ခိတ္တက= ယုတ်မာသောအယူကို မစွန့်သော ရဟန်း။ (၁၁) ပဏ္ဍက= ပဏ္ဍုက်။ (၁၂) ထေယျသံဝါသက= ရဟန်းယောင်ဆောင်နေသူ။ (၁၃) တိတ္ထိယပက္ကန္တက= တိတ္ထိဘောင်သို့ သွားရောက်ဝင်နေသော ရဟန်း။ (၁၄) တိရစ္ဆာနဂတ= ရဟန်းမပြုထိုက်သော လူယောင်ဆောင်နေသည့် တိရစ္ဆာန်မျိုး။ (၁၅) မာတုဃာတက= အမိကိုသတ်သောသူ။ (၁၆) ပိတုဃာတက= အဘကိုသတ်သောသူ။ (၁၇) အရဟန္တဃာတက= ရဟန္တာကို သတ်သောသူ။ (၁၈) ဘိက္ခုနီဒူသက= ဘိက္ခုနီမကို ဖျက်ဆီးသူ။ (၁၉) သံဃဘေဒက= သံဃာသင်းခွဲသူ။ (၂၀) လောဟိတုပ္ပါဒက= ဘုရားရှင်အား သွေးစိမ်းတည်အောင်ပြုသူ။ (၂၁) ဥဘတောဗျဉ္ဇနက= ဥဘတောဗျည်း။

ရဟန်းတို့၏ အနေသန ၂၁ ပါး။ ။ (၁) ဝေဇ္ဇ= ဆေးကုခြင်း။ (၂) ဒူတ= တမန်မှုပြုခြင်း။ (၃) ပဟိဏက= အစေပါးခံ၍သွားခြင်း။ (၄) ဂဏ္ဍပါလ= အိုင်းအမာကိုဖောက်ခြင်း။ (၅) အရုမက္ခန= အနာကိုဆေးလိမ်းပေးခြင်း။ (၆) ဥဒ္ဓံဝိရေစန= ပျို့အန်ဆေးပေးခြင်း။ (၇) အဓော ဝိရေစန= ဝမ်းကျဆေးပေးခြင်း။ (၈) နတ္ထုတေလိက= နှာနှပ်ဆီချက်ပေးခြင်း။ (၉) ဝဏတေလိက= အနာသုတ်ဆီချက်ပေးခြင်း။ (၁၀) ဝေဠု= ဝါးပေးခြင်း။ (၁၁) ပတ္တ= သစ်ရွက်ပေးခြင်း။ (၁၂) ပုပ္ဖ= အပွင့်ပေးခြင်း။ (၁၃) ဖလ= အသီးပေးခြင်း။ (၁၄) နှာန= ရေချိုးက သယ်မှုန့်ပေးခြင်း။ (၁၅) ဒန္တ= ဒန်ပူပေးခြင်း။ (၁၆) မုခေါဒက= မျက်နှာသစ်ရေပေးခြင်း။ (၁၇) ဇဏ္ဍ= ဆပ်ပြာမှုန့်ပေးခြင်း။ (၁၈) မတ္တိက= မြေညက်မှုန့် ပေးခြင်း။ (၁၉) စာဋု= ဒါယကာကိုချီးမြှောက်၍ပြောခြင်း။ (၂၀) မုဂ္ဂ= ပဲနောက်ဟင်းကဲ့သို့ မမှန်စကားပြောခြင်း။ (၂၁) ဘဋ္ဌ= ရှာသူသားငယ်ကို ချီပိုးခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အုပ်ထိန်းရာသောမိန်းမ ၂၁ ပါး။ ။ (၁) သက်ရွယ်ကြီးသောမိန်းမ။ (၂) ရှူးသောမိန်းမ။ (၃) နူသောမိန်းမ။ (၄) ကိုယ်ဝန်ရှိသောမိန်းမ။ (၅) အရွယ်မရောက်သေးသောမိန်းမ။ (၆) ခရီးဝေးကလာသောမိန်းမ။ (၇) မြီကိုလိုရှုံ၍ချုပ်ထားသောမိန်းမ။ (၈) အဘစောင့်သောမိန်းမ။ (၉) အမိစောင့်သော မိန်းမ။ (၁၀) အဘိုးစောင့်သော မိန်းမ။ (၁၁) အဘွားစောင့်သောမိန်းမ။ (၁၂) အစ်မစောင့်သောမိန်းမ။ (၁၃) ညီမစောင့်သောမိန်းမ။ (၁၄) မောင်ကြီးစောင့်သော မိန်းမ။ (၁၅) မောင်ငယ်စောင့်သော မိန်းမ။ (၁၆) မိကြီးစောင့်သော မိန်းမ။ (၁၇) မိထွေးစောင့်သောမိန်းမ။ (၁၈) ဘကြီးစောင့်သော မိန်းမ။ (၁၉) ဘထွေးစောင့်သော မိန်းမ။ (၂၀) ဦးရီးစောင့်သော မိန်းမ။ (၂၁) အရီးစောင့်သော မိန်းမ။

၂၂ ပါးစု

ငွေမျိုး ၂၂ ပါး။ ။ (၁) ရူပိယ။ (၂) ရဇတ။ (၃) သဇ္ဈူ။ (၄) သဇ္ဈ။ (၅) ရူပိန။ (၆) မြင်းက။ (၇) မိုင်းမော်။ (၈) တောင်ကဲ။ (၉) ကျိုင်းတောင်။ (၁၀) ထိပ်ကူ။ (၁၁) တာမုံ။ (၁၂) ဖွယ်။ (၁၃) ဘင်ဘွာ။ (၁၄) ငွေစိမ်း။ (၁၅) စည်မည်။ (၁၆) နာဟူ။ (၁၇) ကုံခေါ်။ (၁၈) သာခွါ။ (၁၉) ကျူ။ (၂၀) ချော်ပင်ပေါက်။ (၂၁) ရွှေတောင်လက်ယာ။ (၂၂) ဇေယျာကျော်။

စောင်း၏သုတိ ၂၂ ပါး။ ။ (၁) တာရ။ (၂) ကလ။ (၃) မန္ဒ။ (ဥသဘအသံကကြားခြင်း ၃ ပါး)။ (၄) တာရ။ (၅) မန္ဒ)ဓေဝတအသံကကြားခြင်း ၂ ပါး)။ (၆) တာရ။ (၇) ကလ။ (၈) မန္ဒ။ (၉) ကာကလီ။ (ဆဇ္ဇအသံကကြားခြင်း ၄ ပါး)။ (၁၀) တာရ။ (၁၁) ကလ။ (၁၂) မန္ဒ။ (၁၃) ကာကလီ။ (ဂန္ဓာရအသံကကြားခြင်း ၄ ပါး)။ (၁၄) တာရ။ (၁၅) ကလ။ (၁၆) ကာကလီ။ (မဇ္ဈိမအသံကကြားခြင်း ၃ ပါး)။ (၁၇) ကလ။ (၁၈) ကာကလီ။ (ပဉ္စမအသံကကြားခြင်း ၂ ပါး)။ (၁၉) တာရ။ (၂၀) ကလ။ (၂၁) မန္ဒ။ (၂၂) ကာကလီ။ (နိသာဒအသံကကြားခြင်း ၄ ပါး)။

ပတ္တမြားမျိုး ၂၂ ပါး။ ။ (၁) ကျောက်ရိပ်။ (၂) ကျောက်ပြိုင်။ (၃) ကျောက်ထား။ (၄) ကျောက်တန်။ (၅) ပန်းရည်။ (၆) ပန်းရင်း။ (၇) ကျောက်ပွင့်။ (၈) ကျောက်စွဲ။ (၉) ကျောက်ဝင်။ (၁၀) ပထဲ။ (၁၁) ရဟဲ။ (၁၂) အသားကျိတ်။ (၁၃) ဂေါ်ကွန်ချာ။ (၁၄) နီမာ။ (၁၅) အမာဖြူ။ (၁၆) ဆီးဖြူကုန်း။ (၁၇) ဘိုဦးကျောက်။ (၁၈) စုစိ။ (၁၉) ဂုဏ်ကျောက်။ (၂၀) ခပ်ကျောက်။ (၂၁) ဝမ်းရက်။ (၂၂) ပတ္တမြားစိမ်း။

www.burmeseclassic.com

ရဟန်းကောင်းတို့၏ အသွင်မှုရာဇဝင် ၂၂ ပါး။ ။(၁) သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဟုထင်မှတ်ခြင်း။ (၂) ရဟန္တာဟု ထင်မှတ်ခြင်း။ (၃) အရိယာတို့နှင့်တူသော အကျင့်ရှိခြင်း။ (၄) တူသောနေထိုင်ခြင်းရှိခြင်း။ (၅) တူသောဣန္ဒြေရှိခြင်း။ (၆) တူသောဆင်းရဲခြင်းရှိခြင်း။ (၇) တူသောသည်းခံခြင်းရှိခြင်း။ (၈) တစ်ကိုယ်ထီးတည်း အကျင့်ရှိခြင်း။ (၉) တစ်ကိုယ်ထီးတည်း မွေ့လျော်ခြင်း။ (၁၀) တစ်ယောက်ထီးတည်း ကျိန်းအောင်းခြင်း။ (၁၁)မကောင်းမှုမှရှက်ခြင်း။ (၁၂) မကောင်းမှုမှလန့်ခြင်း။ (၁၃) သဓမ္မ အကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်း။ (၁၄)ကုသိုလ်၌ မမေ့လျော့ခြင်း။ (၁၅) သုက်လွှတ်ခြင်း ကာမမှ ဖဲကြဉ်ခြင်း။ (၁၆) ပါဠိကိုသင်ယူခြင်း။ (၁၇) အဋ္ဌကထာသင်ယူခြင်း။ (၁၈) သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်တို့၌ မွေ့လျော်ခြင်း။ (၁၉) ကင်းသော တပ်မက်မှုရှိခြင်း။ (၂၀) သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ဖြည့်ကျင့်ခြင်း။ (၂၁) ဖန်ရည်စွန်းသောသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်း။ (၂၂) ဦးပြည်း ဦးခေါင်းရှိခြင်း။

၂၃ ပါးစု

ပါဏာတိပါတကံ၏ မကောင်းကျိုး ၂၃ မျိုး။ ။(၁) ကိုယ်အင်္ဂါချို့တဲ့ခြင်း။ (၂) လုံးရပ်နေထား အချိုးအစားမကျခြင်း။ (၃) နှေးနှေးလေးဖင့်ခြင်း။ (၄) ခြေ လက်ဖဝါး မညီခြင်း။ (၅) မလှပမတင့်တယ်ခြင်း။ (၆) အရေအဆင်းမပြောင်ဝင်းခြင်း။ (၇) အသားအရေကြမ်းတမ်းခြင်း။ (၈) ကြောက်ရွံ့တတ်ခြင်း။ (၉) ခွန်အားဗလ မရှိခြင်း။ (၁၀) စကားပြေပြစ်စွာမပြောတတ်ခြင်း။ (၁၁) ချစ်ခင်သူမရှိခြင်း။ (၁၂) မိမိ ပရိသတ် အကြိမ်ကြိမ်ပျက်စီးခြင်း။ (၁၃) ထိတ်လန့်တတ်ခြင်း။ (၁၄) လက်နက် အတိဘေးသင့်တတ်ခြင်း။ (၁၅) သူများပယောဂကြောင့် သေရခြင်း။ (၁၆) တွေဝေ မိုက်မဲခြင်း။ (၁၇) ခြွေရံပရိသတ် နည်းပါးခြင်း။ (၁၈) ရွံ့စရာကောင်းသော ရုပ် အဆင်းရှိခြင်း။ (၁၉) ကုန်းကော့သောကိုယ်ရှိခြင်း။ (၂၀) ကြောင့်ကြစိုးရိမ်မှုများခြင်း။ (၂၁) ဘေးရန်များခြင်း။ (၂၂) ချစ်ခင်သော သားသမီးတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်း။ (၂၃) အသက်တိုခြင်း။

ရတနာမျိုး ၂၃ ပါး။ ။(၁) ဝရဇိန်ကျောက်။ (၂) မဟာနီလာကျောက်။ (၃) ဣန္ဒနီလာကျောက်။ (၄) မသာရဂလ်ကျောက်။ (၅) ကြောင်မျက်ရွဲ။ (၆) ပဒုမရာဂကျောက်။ (၇) ဥဿဖယားကျောက်။ (၈) ကရဏ္ဍဝန်ကျောက်။ (၉) သလာကကျောက်။ (၁၀) သန္တာကျောက်။ (၁၁) ဇောတိရသ်ကျောက်။ (၁၂) ဂေါမုတ်ကျောက်။ (၁၃) ဂေါမိတ်ကျောက်။ (၁၄) သောဂန္ဓိကျောက်။ (၁၅) ပုလဲ။ (၁၆) ခရုသင်း။ (၁၇)

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မျက်စည်းကျောက်။ (၁၈) ရာဇဝတ္တကျောက်။ (၁၉) ပတ္တမြားကျောက်။ (၂၀) ကျောက်သလင်း။ (၂၁) စိန်ကျောက်။ (၂၂) ရွှေ။ (၂၃) ငွေ။

၂၄ ပါးစု

ကျောက်မျက်ရွဲ ၂၄ ပါး။ ။(၁)ဝရဇိန်ကျောက်။ (၂) မဟာနီလာကျောက်။ (၃) ဣန္ဒနီလာကျောက်။ (၄) မသာရဂလ်ကျောက်။ (၅) ကြောင်မျက်ရွဲ။ (၆) ပဒုမရာဂကျောက်။ (၇) ဥသဖရားကျောက်။ (၈) ကရတ္တဝန်ကျောက်။ (၉) သုလာကကျောက်။ (၁၀) အမြတ်ကျောက်။ (၁၁) လောဟိတင်္ကကျောက်။ (၁၂) ဖန်မှန်ကျောက်။ (၁၃) သန္တာ။ (၁၄) ဇောတရတ်။ (၁၅) ဂေါမုတ်။ (၁၆) ဂေါမိတ်။ (၁၇) သောဂန္ဓိကကျောက်။ (၁၈) ပုလဲ။ (၁၉) ခရုသင်း။ (၂၀) မျက်စည်းကျောက်။ (၂၁) ရာဇဝတ္တကျောက်။ (၂၂) မြကျောက်။ (၂၃) ပယင်းကျောက်။ (၂၄) ဗြဟ္မဏီကျောက်။

၂၄ ပစ္စည်း (ပဋ္ဌာန်း)[၁]။ ။(၁) ဟေတုပစ္စယော= ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား အမြစ်သဖွယ် ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၂) အာရမ္မဏပစ္စယော= အာရုံဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၃) အဓိပတိပစ္စယော= ကြီးကဲစိုးမိုး၍ ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၄) အနန္တရပစ္စယော =အခြားမဲ့ဖြစ်သောနာမ်အား ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၅) သမနန္တရပစ္စယော= အခြားမဲ့နာမ်အား ကောင်းစွာကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၆) သဟဇာတပစ္စယော= အတူတကွဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၇) အညမညပစ္စယော= အချင်းချင်း ပြန်လှန်၍ ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၈) နိဿယပစ္စယော= မှီရာအဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၉) ဥပနိဿယပစ္စယော= အားကြီးသော မှီရာအဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၁၀) ပုရေဇာတပစ္စယော= ရှေးဦးအဖြစ်နှင့်၍ ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၁၁) ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော= နောက်မှဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၁၂) အာသေဝနပစ္စယော= အရှိန်အဟုန်အထုံကိစ္စဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၁၃) ကမ္မပစ္စယော = အမှုပြီးမြောက်ရန် နှိုးဆော်ခြင်းကိစ္စဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၁၄) ဝိပါကပစ္စယော= မှည့်ရင့်၍ အဟုန်အရှိန် ငြိမ်းစဲခြင်းကိစ္စဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၁၅) အာဟာရပစ္စယော= ဆောင်မှု ထောက်ပံ့မှုဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၁၆) ဣန္ဒြိယပစ္စယော= မိမိတို့၏ အသီးသီးသောကိစ္စဖြင့် အစိုးတရ ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၁၇) ဈာနပစ္စယော= ရှုစားခြင်းကိစ္စဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၁၈) မဂ္ဂပစ္စယော= ခရီးလမ်းကိစ္စဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၁၉) သမ္ပယုတ္တပစ္စယော= ယှဉ်ခြင်းကိစ္စဖြင့်ကျေးဇူးပြုသောတရား။ (၂၀) ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော= မယှဉ်ဘဲ ကျေး

၁။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရှုးပြုသောတရား။ (၂၁) အတ္ထိပစ္စယော= ပစ္စုပ္ပန်ထင်ရှားရှိဆဲ အနေအားဖြင့် ကျေးရှုးပြုသောတရား။ (၂၂) နတ္ထိပစ္စယော= ထင်ရှားမရှိဘဲ ကျေးရှုးပြုသောတရား။ (၂၃) ဝိဂတပစ္စယော= ကင်း၍ ကျေးရှုးပြုသောတရား။ (၂၄) အဝိဂတပစ္စယော= မကင်းဘဲ ပစ္စုပ္ပန်ရှိဆဲအနေဖြင့် ကျေးရှုးပြုသောတရား။

၂၄ ပစ္စည်း[၁]။ ။(၁) ဟေတုပစ္စယော။ (၂) အာရမ္မဏပစ္စယော။ (၃) အဓိပတိပစ္စယော။ (၄) အနန္တရပစ္စယော။ (၅) သမနန္တရပစ္စယော။ (၆) သဟဇာတပစ္စယော။ (၇) အညမညပစ္စယော။ (၈) နိဿယပစ္စယော။ (၉) ဥပနိဿယပစ္စယော။ (၁၀) ပုရေဇာတပစ္စယော။ (၁၁) ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော။ (၁၂) အာသေဝနပစ္စယော။ (၁၃) ကမ္မပစ္စယော။ (၁၄) ဝိပါကပစ္စယော။ (၁၅) အာဟာရပစ္စယော။ (၁၆) ဣန္ဒြိယ ပစ္စယော။ (၁၇) ဈာနပစ္စယော။ (၁၈) မဂ္ဂပစ္စယော။ (၁၉) သမ္ပယုတ္တပစ္စယော။ (၂၀) ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော။ (၂၁) အတ္ထိပစ္စယော။ (၂၂) နတ္ထိပစ္စယော။ (၂၃) ဝိဂတ ပစ္စယော. (၂၄) အဝိဂတပစ္စယော။

အဘိသိက်အင်္ဂါ ၂၄ ပါး။ ။(၁) ခဂ္ဂေါ= သန်လျက်။ (၂) ဆတ္တ= ထီး။ (၃) ဥဏှီသ= သင်းကျစ်။ (၄) ပါဒုကာ= ခြေနင်း။ (၅) ဝါဠဗီဇနီ=သားမြီးယပ်။ (၆) သင်္ခ=ခရုသင်း။ (၇) ဂဝေါ်ဒက= ဂင်္ဂါရေ။ (၈) ဝမ္မမာန= တန်ဆာဆင်သောနံ့သာမှုန့်။ (၉) ဝဋ္ဋံသက= နားတောင်း။ (၁၀) ဘိင်္ဂါရ= ရွှေကရား။ (၁၁) နန္ဒိယာဝဋ္ဋ= ရွှေနှင့်လုပ်သောကျီးခြေဇလပ်ပွင့်သဏ္ဍာန်ရွှေပန်း။ (၁၂) သုဝဏ္ဏပါတိ= ရွှေခွက်။ (၁၃) ကဋစ္ဆု= ရွှေဟင်းချိုဇွန်း။ (၁၄) သိဝိက= ရွှေထမ်းစင်။ (၁၅) ကညာ= အမျိုးကောင်းမင်းသမီး။ (၁၆) အ,ဓောဝိတ ဒုဿယုဂ= အပူနှင့်တွေ့ကာမျှနှင့် ဖြူသော ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးအစုံ။ (၁၇) ဟတ္ထပုဥ္ဆန= လက်သုတ်ပဝါ။ (၁၈) ဝေဠန= ဦးခေါင်းဦးရစ်။ (၁၉)သာရပါမင်္ဂ= မြတ်သောစလွယ်။ (၂၀) အဟိစန္ဒန= စန္ဒကူးရွှေ။ (၂၁) အရုဏဝတိမတ္တိက= နေအရုဏ်အဆင်းရှိသော မြေညက်အစိုင်အခဲ။ (၂၂) အဥ္စန= မျက်စဉ်းကျောက်။ (၂၃) အမတောသဓ= အမြိုက်နှင့် တူသောဆေး။ (၂၄) ဒေဝီ= မိဖုရား။

၂၅ ပါးစု

နိုးခြင်း ၂၅ ပါး။ ။ (၁) အာဒိယေယျ= ဥယျာဉ်အရံ ကျောင်းကန်လယ်ယာ အစရှိသည်ကို တရားဆင်၍ယူခြင်း။ (၂) ဟရေယျ= မိမိဆောင်ခဲ့သောသူ၏ ဥစ္စာကိုယူခြင်း။ (၃) အဝဟရေယျ= မိမိ၏ထံ၌နှံထားသောဥစ္စာကိုယူခြင်း။ (၄)ဣရိယာပထံဝိကောပေယျ= ဣရိယာပုတ်ကိုပျက်စေ၍ယူခြင်း။ (၅) ဌာနာစာဝေယျ= တည်ရာမှရွေ့စေ၍ ယူခြင်း။ (နာနာဘဏ္ဍပဥ္စက၊ အဝိညာဏက ရောထယုက်ပူးအထူးထူး

---

[၁]။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်

www.burmeseclassic.com

သော ဘဏ္ဍာကိုယူခြင်း ၅ ပါး)။ (၆) အာဒိယေယျ= သူ့ကျွန် သူ့နွား သူ့မယားကို တရားဆင်၍ ယူခြင်း။ (၇) ဟရေယျ= မိမိဆောင်ခဲ့သော ကျွန် နွား စသည်တို့ကို ယူခြင်း။ (၈) အဝဟရေယျ= မိမိ၏ထံ၌နှံထားသော ကျွန် နွား စသည်တို့ကိုယူခြင်း။ (၉) ဣရိယာပထံဝိကောပေယျ= ဣရိယာပုတ်ကိုပျက်စေ၍ယူခြင်း။ (၁၀) ဌာနာစာဝေယျ= ထားရာမှရွေ့စေ၍ယူခြင်း၊ (ဧက ဘဏ္ဍပဉ္စက၊ သဝိညာဏက ဘဏ္ဍာကိုယူခြင်း ၅ ပါး)။ (၁၁) သာဟတ္ထိက= မိမိကိုယ်တိုင်ခိုးယူခြင်း။ (၁၂) အာဏတ္တိက= သူတစ်ပါးကို ခိုးစေခြင်း။ (၁၃) နိဿဂ္ဂိယ= လွှတ်လိုက်သော ဝတ္ထုဖြင့် ခိုးခြင်း။ (၁၄) အတ္ထသာဓက= မခိုးမီက ကံမြောက်ရခြင်းတည်းဟူသော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သောခိုးခြင်း။ (၁၅) ဓုရနိက္ခေပ= ဝန်ချ၍ ခိုးခြင်း၊ (သာဟတ္ထကပဉ္စကခိုးခြင်း)။ (၁၆) ပုဗ္ဗပယောဂ= သူ့ကိုစေရာ ရှေးအခါကဖြစ်သောခိုးခြင်း။ (၇) သဟပယောဂ= တံသင်း ကျောက်တိုင်ကို ပြောင်းသည်နှင့်တကွ ဖြစ်စေသော ခိုးခြင်း။ (၁၈) သံဝိဓာဝဟာရော= ညီညွတ်တိုင်ပင်၍ ခိုးခြင်း။ (၁၉) သင်္ကေတကမ္မ= ချိန်းချက်သောအမှုဖြင့် ခိုးခြင်း။ (၂၀) နိမိတ္တကမ္မ= မျက်မှောင်ချီခြင်း လက်ပြခြင်းဖြင့် ခိုးခြင်း၊ (ပုဗ္ဗပယောဂ ပဉ္စကခိုးခြင်း)။ (၂၁) ထေယျာဝဟာရော= ချိန်စဉ်းလဲ တင်းစဉ်းလဲ သပြာစဉ်းလဲ စသည်ဖြင့် ခိုးခြင်း။ (၂၂) ပသယှာဝဟာရော= အနိုင်အထက်နှိပ်စက်ဖိစီး၍ယူခြင်း။ (၂၃) ပရိကပ္ပါဝဟာရော= ဥစ္စာအရပ်ကို ကြံစည်၍ ခိုးခြင်း။ (၂၄) ပဋိစ္ဆန္နာ ဝဟာရော= မြက်သစ်ရွက်စသည်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍ ခိုးခြင်း။ (၂၅) ကုသာဝဟာရော= ကမ္ပည်း ပြောင်း၍ ခိုးခြင်း၊ (ထေယျာဝဟာရပဉ္စက ခိုးခြင်း ၅ ပါး)။

ဆရာတို့၏ဂုဏ် ၂၅ ပါး။ ။ (၁) အခါခပ်သိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်၏။ (၂) မှီဝဲအပ်သည် မမှီဝဲအပ်သည်ကို သိအပ်၏။ (၃) မေ့လျော့သည် မမေ့လျော့သည်ကို သိအပ်၏။ (၄) အိပ်ရာနေရာကို သိအပ်၏။ (၅) အနာရှိသည်ကို သိအပ်၏။ (၆) ဘောဇဉ်ရအပ်သည် မရအပ်သည်ကို သိအပ်၏။ (၇) အထူးမရှိသည်ကို သိအပ်၏။ (၈) အစာကို ကောင်းမွန်စွာ ဝေဖန်အပ်၏။ (၉) အကျိုးစီးပွား၌ သက်သာရာကို ရစေအပ်၏။ (၁၀) ကောင်းသောအလုပ်အကျွေးကို သိအပ်၏။ (၁၁) အစာရှာမှီးခြင်း၌ အလုပ်အကျွေးကို သိအပ်၏။ (၁၂) နေရာအရပ်၌ အလုပ်အကျွေးကိုလည်း သိအပ်၏။ (၁၃) ဆရာသည် တပည့်နှင့် ရယ်မှုကို မပြုအပ်။ (၁၄) တပည့်နှင့် အကျွမ်းတဝင် မပြုအပ်။ (၁၅) တပည့်၏အပြစ်ကို မြင်သော်လည်း သည်းခံအပ်၏။ (၁၆) တပည့်ကို အရိအသေပြုသည် မဖြစ်ရာ။ (၁၇) အတတ်ကို လျှို့ဝှက်သဖြင့် ပြုရာ၏။ (၁၈) အတတ်ကို အကြွင်းမထားသဖြင့် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၉) ငါ၏ အတတ်ကို သိစေအံ့ဟု သိစေချင်သောစိတ်ကို ဖြစ်ရာ၏။ (၂၀) အဘယ်သို့လျှင် ဤတပည့်သည် အတတ်ပညာမှ မမေ့မလျော့ဖြစ်အံ့ဟု ပွားသောစိတ်ကို ဖြစ်စေအပ်၏။ (၂၁) ဤတပည့်ကို သင်ကြားအပ်သော အစွမ်းသတ္တိဖြင့် အားကြီးသည်ကိုပြုအံ့ဟု စိတ်ကို

www.burmeseclassic.com

ဖြစ်စေအပ်၏။ (၂၂) မေတ္တာစိတ်ကို ဖြစ်စေအပ်၏။ (၂၃) ဘေးရန်ရှိသော ကာလတို့၌ မစွန့်အပ်။ (၂၄) အမှုကိစ္စပြုဖွယ်၌ မမေ့လျော့အပ်။ (၂၅) တပည့်သည် မေ့လျော့မှားယွင်းတတ်သော် တရားနှင့်လျော်သဖြင့် ချီးမြှောက်အပ်၏။

ဘေး ၂၅ ပါး (ပရိတ်ကြီးအလာ)။ ။ (၁) ရာဇဘယံ= မင်းဘေး။ (၂) စောရဘယံ= ခိုးသူဘေး။ (၃) မနုဿဘယံ= လူဘေး။ (၄) အမနုဿဘယံ= နတ်ဘီလူးဘေး။ (၅) အဂ္ဂိဘယံ= မီးဘေး။ (၆) ဥဒကဘယံ= ရေဘေး။ (၇) ဝိသာစဘယံ= တစ္ဆေမြေဖုတ်ဘေး။ (၈) ခါဏုကဘယံ= သစ်ငုတ်ခလုတ်ဘေး။ (၉) ကဏ္ဍကဘယံ= ဆူးငြောင့်ဘေး။ (၁၀) နက္ခတ္တဘယံ= မကောင်းသော နက္ခတ်ဘေး။ (၁၁) ဇနပဒရောဂဘယံ= ဇနပုဒ်၌ဖြစ်သောအနာရောဂါဘေး။ (၁၂) အသဒ္ဓမ္မဘယံ= မသူတော်တို့၏ဘေး။ (၁၃) အသန္ဓိဋ္ဌိဘယံ= အမြင်မှားသောဘေး။ (၁၄) အသပ္ပုရိသဘယံ= သူယုတ်မာတို့၏ဘေး။ (၁၅) စဏ္ဍဟတ္ထိဘယံ= ဆင်ဆိုး ဆင်ကြမ်းဘေး။ (၁၆) စဏ္ဍအဿဘယံ= မြင်းဆိုး မြင်းကြမ်းဘေး။ (၁၇) စဏ္ဍ ဂေါဏဘယံ= နွားဆိုး နွားကြမ်းဘေး။ (၁၈) စဏ္ဍကုက္ကုရဘယံ= ခွေးဆိုး ခွေးကြမ်းဘေး။ (၁၉) စဏ္ဍအဟိဘယံ= မြွေဆိုး မြွေကြမ်းဘေး။ (၂၀) စဏ္ဍဝိစ္ဆိကဘယံ= ကင်းဆိုး ကင်းကြမ်းဘေး။ (၂၁) စဏ္ဍဒီပိဘယံ= သစ်ဆိုးသစ်ကြမ်းဘေး။ (၂၂) စဏ္ဍအစ္ဆဘယံ= ဝက်ဝံ ဆိုး ဝက်ဝံကြမ်း။ (၂၃) စဏ္ဍတရစ္ဆဘယံ= အောင်းဆိုး အောင်းကြမ်းဘေး။ (၂၄) စဏ္ဍသူကရဘယံ= ဝက်ဆိုး ဝက်ကြမ်းဘေး။ (၂၅) စဏ္ဍမဟိံသဘယံ= ကျွဲဆိုး ကျွဲကြမ်းဘေး။

ဘေး ၂၅ ပါး။ ။ (၁) အဆွေအမျိုးပျက်စီးခြင်းဘေး။ (၂) အနာနှိပ်စက်ခြင်းဘေး။ (၃) ဥစ္စာပျက်စီးခြင်းဘေး။ (၄) သီလပျက်စီးခြင်းဘေး။ (၅) အယူပျက်စီးခြင်းဘေး။ (၆) မင်းဘေး။ (၇) ခိုးသူဘေး။ (၈) ရန်သူဘေး။ (၉) ငတ်မွတ်သောဘေး။ (၁၀) မီးဘေး။ (၁၁) ရေဘေး။ (၁၂) လှိုင်းတံပိုးထခြင်းဘေး။ (၁၃) ဝဲဘေး။ (၁၄) မိကျောင်းဘေး။ (၁၅) မကန်းသားရဲဘေး။ (၁၆) မိမိကိုယ်ကို နောင်တ ပူပန်ခြင်းဘေး။ (၁၇) သူတစ်ထူးစွပ်စွဲခြင်းဘေး။ (၁၈) နှုတ်ဒဏ်၊ လက်ဒဏ်၊ ကြေးငွေဒဏ်သင့်သောဘေး။ (၁၉) မကောင်းသောအဖြစ်သို့ လားရခြင်းဘေး။ (၂၀) ပရိသတ်ဘောင်၌ ရှက်ရွံ့သောဘေး။ (၂၁) သူတစ်ပါးတို့ကို ယုဉ်မှီ၍ အသက်မွေးရသောဘေး။ (၂၂) ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းဘေး။ (၂၃) အိုရခြင်းဘေး။ (၂၄) နာရခြင်းဘေး။ (၂၅) သေရခြင်းဘေး။

ရတုကဗျာ ချိုနည်းချနည်း ၂၅ ပါး။ ။ (၁)ထူးဆန်းထွေလာ= သုံးပုဒ်လုံးပင် အရှည်အတိုမညီ အချိုအချမတူခြင်း။ (၂) ညွှန့်ရှည်= အသတ်ရှိသော စကားလုံးဖြင့်သာစပ်ဆိုခြင်း။ (၃) ပေါက်ပြ= မသတ်သော အက္ခရာသတ်သောအက္ခရာတို့နှင့် အချိုအချအမျှချခြင်း။ (၄) ငုံဖူး= ‘၍’ဟူသော အက္ခရာမပါ၊ တစ်ပါးသော အသတ်ဖြင့်သာစပ်ဆို၍ ချိုချခြင်း။ (၅) ပုလဲသွယ်= အသတ်ပါ ရောနှောလျက် အချိုအချ

www.burmeseclassic.com

(၅) ဟူသော အက္ခရာပါခြင်း။ (၆) လည်ကုပ်ချီ= ရှေ့အပိုဒ်၏ ဒုတိယပါဒ တတိယပါဒတို့တွင် တစ်ပါးပါးသောပါဒ၌ အက္ခရာကိုလည်းကောင်း၊ အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်းကောင်း လည်ကုပ်တွင်ယူ၍ချီခြင်း။ (၇) အဖျားကောက်= ရှေ့ပုဒ်၏ အချတွင်ပါသော အက္ခရာကိုလည်းကောင်း၊ အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်းကောင်းယူ၍ ချီခြင်း။ (၈) ရွှေလောင်းပုံ= က–စ–တ–ယ–ပ–ရ–မှ၊ ဤအက္ခရာတို့ဖြင့် ချီခြင်းချခြင်း။ (၉) သော်တာရောင်= အသတ်တူ၊ အသံတူ၊ ကာရန်တူ၊ စပ်ဆိုချခြင်း။ (၁၀) ကဏ္ဍုဆူးချီ ကဏ္ဍုဆူးချ= သုံးပုဒ်လုံးပင် အချီအချမညီခြင်း။ (၁၁) နေရောင်ခြည်ပြေး= က–တ–ထ ဟူသော အက္ခရာသုံးလုံးတါင် တစ်လုံးလုံးဖြင့် ချခြင်း။ (၁၂) ဖျောက်ဆိပ်လလယ်= သက်သက်သော ဝဏ္ဏတစ်လုံး နှစ်လုံးအကြားတွင် ပါ၍ အသတ်ရှိသော အက္ခရာဖြင့်သာ ချခြင်း။ (၁၃) ညွန့်ဟုန်= ဝ,သတ်အက္ခရာများ၍ စပ်ဆိုချခြင်း။ (၁၄) ခိုင်ညွတ်ခက်ဖြာ= အဖျား၌ ခုနစ်လုံးချခြင်း။ (၁၅) မဏိဆံကျင်= အဖျား၌ ကိုးလုံးချခြင်း။ (၁၆) အာသာဝတီဝတ်ဆံ= အဖျား၌ တစ်ဆယ့်တစ်လုံးချခြင်း။ (၁၇) မဏိဦးပြည်း= အဖျား၌ တစ်ဆယ့်ငါးလုံးချခြင်း။ (၁၈) ဇော်တစ်ခိုင်လုံး= အဖျား၌တစ်ဆယ့်ကိုးလုံးချခြင်း။ (၁၉) မပြတ်ကေသာ= အဖျား၌ နှစ်ဆယ့်ငါးလုံးချခြင်း။ (၂၀) ဇမ္ဗူသပြေသီးမှည့်= အဖျား၌ သုံးဆယ့်ငါးလုံးချခြင်း။ (၂၁) ချိန်ခွင်ညှာ= ပထမပိုဒ်၌ အဖျားပြု၍ ဒုတိယပိုဒ်၌ အဖျားပြု၍ တတိယပိုဒ်၌ အချရင်းကို ပထမပိုဒ်၌ အဖျားပြု၍ ဒုတိယပိုဒ်သာ ထူးစေလျက် စပ်ဆိုစီကုံးခြင်း၊ ပထမပိုဒ်နှင့် တတိယပိုဒ်သာသံတူချ၍ ဒုတိယပိုဒ်တို့၌ သံကွဲချခြင်း။ (၂၂) ဘီလူးရယ်= သရုပသဝဏ္ဏ ဖြစ်သော အက္ခရာ အသတ်သံတို့ဖြင့် လှီးလွှဲပြု၍ စပ်ဆိုစီကုံးခြင်း။ (၂၃) စာကျိုး= င,သတ်နှင့် ည,သတ် သဝေခြားနှင့် အသတ်ရှိခြင်း စသည်တို့ကို စပ်ဆိုစီကုံးခြင်း။ (၂၄) စာထုံး= င,သတ်နှင့် ည,သတ်၊ တ,သတ်နှင့် ပ,သတ်၊ န,သတ်နှင့် မ,သတ် စသည်ဖြင့် စပ်ခြင်း ချီခြင်း စီကုံးခြင်း။ (၂၅) စာဆန်း= အထက်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းတို့မှတစ်ပါး ထားလိုတိုင်း အက္ခရာဖြင့် ချခြင်း အသတ် အသံကာရန် မညီညွတ်ခြင်း၊ မလိမ္မာသောသူငယ်တို့သည် မဖွယ်မရာ မပီမပြင်ပြောဆိုသောစကားနှင့် တူချေသတည်း။

နောက်ဆက်တွဲ

စိတ်ဓာတ်အားနည်းခြင်းအကြောင်းတရား ၂၅ ပါး။ ။ (၁) ကောဓ= အမျက်ထွက်ခြင်း။ (၂) ဥပနာဟ= ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း။ (၃) မက္ခ= ကျေးဇူးမဲ့ပြုခြင်း။ (၄) ပလာသ= တုပြိုင်ခြင်း။ (၅) ဣဿာ= ငြူစူခြင်း။ (၆) မစ္ဆရိယ= ဝန်တိုခြင်း။ (၇) မာယာ=လှည့်ပတ်ခြင်း။ (၈) သာဌေယျ= စဉ်းလဲခြင်း။ (၉) ထမ္ဘ= မိုက်မဲခိုင်ခံ့ခြင်း။ (၁၀) သာရမ္ဘ= သူ့သီလကိုဖျက်ဆီးခြင်း။ (၁၁) မာန= စိတ်ကြီးဝင်ခြင်း။ (၁၂) အတိ

www.burmeseclassic.com

မာန= အလွန်စိတ်ကြီးဝင်ခြင်း။ (၁၃) မဒ= မာန်ဖြင့် ယစ်ခြင်း။ (၁၄) ပမာဒ= မေ့လျော့ခြင်း။ (၁၅) ထိန= စိတ်၏လျော့ကျခြင်း။ (၁၆) မိဒ္ဓ= ငိုက်မျဉ်းခြင်း။ (၁၇) အာလသျ= ပျင်းရိခြင်း။ (၁၈) ပါပမိတ္တာတာ= ခင်ပွန်းယုတ်နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်း။ (၁၉) ရူပ= အဆင်း၌ တပ်မက်လွန်းခြင်း။ (၂၀) သဒ္ဒ= အသံ၌ တပ်မက်လွန်းခြင်း။ (၂၁) ဂန္ဓ= အနံ့၌ တပ်မက်လွန်ခြင်း။ (၂၂) ရသ= အရသာ၌ တပ်မက်လွန်းခြင်း။ (၂၃) ဖောဋ္ဌဗ္ဗ= အတွေ့၌ တပ်မက်လွန်းခြင်း။ (၂၄) ခုဒ္ဒါပိပါသ= ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း။ (၂၅) အရတိ= တရား၌ မမွေ့လျော်ခြင်း။

အဝန္ဒိယပုဂ္ဂိုလ် ၂၅ ပါး[၁]။ ။ (၁) အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌော အဝန္ဒိယော= မြို့တွင်း ရွာတွင်း ဝင်သွားနေသော ရဟန်း။ (၂) ရစ္ဆာဂတော= ခရီးလမ်းသွားနေသော ရဟန်း။ (၃) ဩတမသိတော= မှောင်ကြီးမဲမဲထဲ၌နေသော ရဟန်း။ (၄) အသမန္နာဟရန္တော= စိတ်ဝင်စားစွာ အလုပ်လုပ်နေသော ရဟန်း။ (၅) သုတ္တော= အိပ်ပျော်နေသော ရဟန်း။ (၆) ယာဂုပါနေ= ယာဂုသောက်နေသော ရဟန်း။ (၇) ဘတ္တဂ္ဂေ= ဆွမ်းစားကျောင်း၌ ဆွမ်းဖြင့်စီမံနေသော ရဟန်း။ (၈) ကောဝတ္တော= ရန်သူဂိုဏ်း၊ ရန်သူဖက်၌ ပါသော်လည်းကောင်း။ (၉) အညာဝိဟိတော= တစ်ခုခု ကြံစည်စိတ်ကူးနေသော်လည်းကောင်း။ (၁၀) နဂ္ဂေါ=အဝတ်မဆီး ဗလာကိုယ်တည်းနေသော်လည်းကောင်း။ (၁၁) ခါဒန္တော= ခဲဖွယ် ၁၂ ပါး ခဲစားနေသော်လည်းကောင်း။ (၁၂) ဘုဥ္ဇန္တော= ဘောဇဉ် ၅ ပါး စားနေသော်လည်းကောင်း။ (၁၃) ဥစ္စာရံ ကရောန္တော= ကျင်ကြီး စွန့်နေသော်လည်းကောင်း။ (၁၄) ပဿာဝံကရောန္တော= ကျင်ငယ်စွန့်နေသော်လည်းကောင်း။ (၁၅) ဥက္ခိတ္တကော= သံဃာမှကြဉ်ထားသော်လည်းကောင်း။ (၁၆) ပစ္ဆာဥပသမ္ပန္နော= မိမိအောက်ငယ်သော ရဟန်း။ (၁၇) အနုပသမ္ပန္နော= ရဟန်း မဟုတ်သူပုဂ္ဂိုလ်သူ့ဗျ။ (၁၈) အဓမ္မဝါဒီ= အယူချွတ်လွဲနေသော ရဟန်းကြီး။ (၁၉) မာတုဂါမော= မိန်းမမှန်သမျှ။ (၂၀) ပဏ္ဍကော= ပဏ္ဍုက်ရဟန်း။ (၂၁) ပါရိဝါသိကော= ပရိဝတ် (သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ဖြေ) နေသော ရဟန်း။ (၂၂) မူလာယပရိကဿာနာရဟော= သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ဖြေဆဲ၌ အာပတ် ထပ်သင့်၍ မူရင်းမှပြန်ကျင့်နေသော ရဟန်း။ (၂၃) မာနတ္တာရဟော= သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ဖြေပြီးသဖြင့် သံဃာမြတ်နိုးထိုက်သော ရဟန်း။ (၂၄) မာနတ္တာစာရိကော= သံဃာ ဒိသိသ်အာပတ်ဖြေပြီးသဖြင့် သံဃာမြတ်နိုးရန် ကျင့်နေသော ရဟန်း။ (၂၅) အဗ္ဘနာ ရဟော အဝန္ဒိယော= သံဃာမြတ်နိုးအောင် ကျင့်ပြီး၍ သံဃာတော်သို့ ပြန်သွင်း ထိုက်သော ရဟန်း။

၁။ ပရိဝါပါဠိတော်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

၂၆ ပါးစု

ဆေးအစာတို့၏ သတ္တိ ၂၆ ပါး[၁]။ ။ (၁) ဒီပနသတ္တိ= အစာကိုမကျေစေဘဲ ဝမ်းမီးကို တောက်စေတတ်သော ဆေးအစာမျိုး။ (၂) ပါစနသတ္တိ= အစာကိုကျေစေလျက် ဝမ်းမီးကိုမတောက်စေတတ်သော ဆေးအစာမျိုး။ (၃) သမနသတ္တိ= ဒေါသမလ တို့ကို အတွင်း၌ပင် ကြေကျက်စေ၍ ပြင်ပသို့မထုတ်နှင်တတ်သော ဆေးအစာမျိုး။ (၄) အနုလောမနသတ္တိ= ဒေါသမလတို့ကို အတွင်း၌ပင် မကြေကျက်စေဘဲ အောက်သို့နှင်ထုတ် ထွက်ဆင်းစေတတ်သော ဆေးအစာမျိုး။။ (၅) သံသနသတ္တိ= ဒေါသမလတို့ကိုမခံနိုင်အောင် ရစ်၍ နာပြီးမှအောက်သို့ထုတ်သောဆေး။ (၆) ဘေဒန သတ္တိ= ဒေါသမလတို့ကို ခွဲဖျက်ဖောက်ထွင်း၍ အောက်သို့ထုတ်သော ဆေးအစာ မျိုး။ (၇) ဝိရေ စနသတ္တိ= ဂူထမလတို့ကို အရည်ဖြစ်စေ၍ အောက်သို့ထုတ်တတ် သောဆေးအစာမျိုး။ (၈) ဝမနသတ္တိ= အစာကိုဖြစ်စေ ဒေါသကိုဖြစ်စေ အထက်သို့ ပျို့အန်စေသော ဆေးအစာမျိုး။ (၉) သံသောဓနသတ္တိ= ဂူထမလစသော အညစ် အကြေး ဒေါသတို့ကို အောက်အထက် နှစ်ဖက်သို့ ဆန်တက်သက်ဆင်းစေသော ဆေး အစာမျိုး။ (၁၀) ဂါဟီသတ္တိ= ဝမ်းမီးတောက်သဖြင့် ကိုယ်တွင်း၌ ခြောက်သွေ့ စေ၍ ကျင်ကြီးကို ချုပ်စေတတ်သော ဆေးအစာမျိုး။ (၁၁) ထမ္ဘနသတ္တိ= ဝမ်းမီး မတောက် လေကိုသာပွားစေ၍ ချုပ်ခိုင်စေသော ဆေးအစာ။ (၁၂) ဆေဒနသတ္တိ= ဒေါသသုံးပါး၏ ကပ်တွယ် စေးငြိခြင်းစသော ပြည်၏ အမြစ်တို့ကို ဖြတ်စေသော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၃) လေခနသတ္တိ= ဒေါသဓာတ်မလတို့ကို ခြောက်သွေ့စေ၍ ကိုယ်ကိုကြုံလှီပိန်ချုံးစေတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၄) ဝါဇီကရဏသတ္တိ= စိတ်ကိုတက်ကြွစေ၍ မေထုန်သံဝါသကိုကို များစွာစွမ်းသော ဆေးအစာမျိုး။ (၁၅) သုက္ကလသတ္တိ= သုက်ကို လွန်စွာပွားစေတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၆) ရသာယနသတ္တိ= ရင့်ရောက်ဆွေးမြေ့တတ်သော ဇရာဏတေဇောကိုလည်းကောင်း လတ်တလော ကပ်ရောက်နှိပ်စက်တတ်သော ရောဂါအနာကိုလည်းကောင်း ဖျက်ဆီးတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၇) ဗျာဝါယီသတ္တိ= စားသောက်သုံး ဆောင်မိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကိုယ်အလုံးကို ပျံ့နှံ့ခြင်း ကိုယ်တွင်း၌ ပူလောင် ခြောက်သွေ့ခြင်းကို ပြုတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၈) ဝိကာသီသတ္တိ= အရိုးဆက်၌ တည်သော အဆီအစေးတို့ကို ခန်းခြောက်စေခြင်း မူးယစ်စေခြင်းကို ပြုတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၁၉) မာဒကသတ္တိ= သတိချွတ်ယွင်းစေတတ် ခြင်း၊ မူးဝေစေတတ်ခြင်း၊ ရဲရင့်ခြင်း၊ ဝမ်းမီးကို တောက်စေခြင်းများကို ပြုတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၂၀) ပမာတီသတ္တိ= သွေးကြောလေကြော အတွင်း၌တည်သော မလတို့ကို အပြင်သို့ ထွက်စေတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။

၁။ ဒဗ္ဗဂုဏပကာသနီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၂၁) အဘိသန္ဒိသတ္တိ= ပစ္စိလဂုဏ်လွန်ကဲသဖြင့် သွေးကြော လေကြော ရသာကြောတို့ကို ထိုင်းမှိုင်းလေးစေတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၂၂) ဝသီကရဏသတ္တိ= ရသေ့ ဇော်ဂျီတို့ စီရင်သည့် သူတစ်ပါးတို့ ချစ်စေအပ်သော အနုပီယဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၂၃) ဥမ္မာဒနသတ္တိ= လောကဌ် စိတ်ကိုဖောက်ပြန်စေ၍ ရူးသွပ်ချွတ်ယွင်းစေတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၂၄) မောဟနသတ္တိ= သတိ တရားကိုမေ့လျော့စေ၍ ထိုင်းမှိုင်းတွေဝေစေတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၂၅) တာပနသတ္တိ= ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ၌ လူလောင်လူးလဲစေတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။ (၂၆) ထမ္ဘနသတ္တိ= ဂါထာမန္တရားအတတ် အင်းအိုင် ဆေးဝါးအတတ်တို့ကြောင့် အာခံတွင်းကို ချုပ်နှောင်စေတတ်သော ဆေးမျိုးအစာမျိုး။

၂၇ ပါးစု

ဒန်ပူစားရာသော အသား ၂၇ ပါး[၁]။ ။ (၁) တလည်း= အဆင်းအင်္ဂါ လှပစေ၏။ (၂) ခတက်= အိပ်မက်မကောင်းမမြင်မက်ခြင်း နိမိတ်မကောင်း ပယ်ရှားစေခြင်းရှိ၏။ (၃) လက်ထုတ်= အိပ်မက်မကောင်း မမြင်မက်ခြင်း နိမိတ်မကောင်း ပယ်ရှားစေခြင်းရှိ၏။ (၄) စမွယ်= အိပ်မက်မကောင်းမမြင်မက်ခြင်း၊ နိမိတ်မကောင်းပယ်မကောင်း ပယ်ရှားစေခြင်းရှိ၏။ (၆) ဥသျှစ်= ဥစ္စာရွှေငွေကြွယ်ဝစေတတ်၏။ (၇) သင်းဝင်= ရန်အမျိုးမျိုးနိုင်စေတတ်၏။ (၈) ပညောင်= ပါစကဝမ်းမီးတောက်ကြွ၍ အစာကြေလွယ်လျက် ဗလအစွမ်းပေးစေတတ်၏။ (၉) သျှား= ခံတွင်းအနံ့မွှေးစေတတ်၏။ (၁၀) စကား= အသံကောင်းစေတတ်၏။ (၁၁) ညောင်ကြက်= အကျိုးကြီးမား ပေါများစေတတ်၏။ (၁၂) ဇလပ်= အနာရောဂါမှန်သမျှ ကင်းပပျောက်ငြိမ်းစေ၏။ (၁၃) စစ်သိမ်= အနာရောဂါမှန်သမျှ ကင်းပပျောက်ငြိမ်းစေ၏။ (၁၄) ထိမ်= လုံ့လနှင့်ပညာ နှစ်ဖြာအကျိုး ပြီးစေတတ်၏။ (၁၅) သဖန်း= ပြောဆိုသမျှ အောင်မြင်တတ်၏။ (၁၆) မရမ်း= ကိုးဆယ့်ခြောက်ပါးသော ရောဂါပျောက်ကင်းတတ်၏။ (၁၇) ကုက္ကို= အသက်ရှည်ခြင်း၊ အဆင်းလှခြင်း၊ အနာကင်းခြင်းဖြစ်စေတတ်၏။ (၁၈) ဆီးချို= မြိန်မြတ်သော ဩဇာအရသာတို့၏ ပြည့်ဝစေတတ်၏။ (၁၉) ဆီးချဉ်= မြိန်မြတ်သော ဩဇာအရသာတို့၏ ပြည့်ဝစေတတ်၏။ (၂၀) တောကြက်မောက်= ဉာဏ်ထက်မြက်စေတတ်၏။ (၂၁) ပိတောက်= မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းရတတ်၏။ (၂၂) လွန်= ရဲရင့်သောသတ္တိရှိစေတတ်၏။ (၂၃) မုရိုး= အမှုအခင်း အောင်မြင်တတ်၏။ (၂၄) သရက်= ရုပ်အဆင်း ပျိုမြစ်၍ အနာ

၁။ ဒဗ္ဗဂုဏပကာသနီ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရောဂါ ကင်းတတ်၏။ (၂၅) သပြေက်= မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းရတတ်၏။ (၂၆) မြတ်လေး= ပညာဉာဏ် တိုးပွားစေတတ်၏။ (၂၇) စမွာ= မကောင်းသော အတိတ်နိမိတ်တို့မှ ကာကွယ်စေတတ်၏။

နက္ခတ် ၂၇ ပါး။ ။ (၁) မြန်မာနက္ခတ်ကျမ်းများအရ ကောင်းကင်တွင် နက္ခတ် ၂၇ လုံးရှိသည်။ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်မတိုင်မီက အဘိဇိဟူသောနက္ခတ်တစ်လုံးပါ နက္ခတ် ၂၈ လုံးရှိခဲ့၍ နောင်တွင် အဘိဇိနက္ခတ် ပျောက်ကွယ်သဖြင့် နက္ခတ် ၂၇ လုံးသာ ကျန်သည်။ နက္ခတ် ၂၇ လုံးမှာ အဿလိဿ၊ ဘရဏီ၊ ကြတ္တိကာ၊ ရောဟဏီ၊ မိဂသီ၊ အဒြ၊ ပုဏ္ဏဖုသျှု၊ ဖုသျှ၊ အသလိဿ၊ မာဃ၊ ပြုဗ္ဗာဘရဏီဂုဏီ၊ ဥတ္တရာဘရဂုဏီ၊ ဟသဒ၊ စိတြ၊ သွာတိ၊ ဝိသာခါ၊ အနုရာဓ၊ ဇေဋ္ဌ၊ မူလ၊ ပြုဗ္ဗာသဠ်၊ ဥတ္တရာသဠ်၊ သရဝဏ်၊ ဓနသိဋ္ဌ်၊ သတ္တတိသျှ၊ ပြုဗ္ဗာပုရပိုက်၊ ဥတ္တရာပုရပိုက်၊ ရေဝတီ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ထိုနက္ခတ် ၂၇ လုံးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နက္ခတ်လုံးရေနှင့် ပုံပန်းသဏ္ဌာန်တို့မှာ တစ်ကျမ်းနှင့်တစ်ကျမ်း မတူညီသော်လည်း အများအသိအမှတ်ပြုသောလုံးရေနှင့် ပုံပန်းသဏ္ဌာန်တို့ကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

(၁) အဿဝဏီနက္ခတ်မှာ မြင်းခေါင်းသဏ္ဌာန် ခြောက်လုံးရှိ၍ တူရာသီစန်းယှဉ်နက္ခတ်ဖြစ်သည်။ အသိမည်သောနတ် အစိုးရသည်။ (၂) ဘရဏီနက္ခတ်မှာ ခုံလောက်သဏ္ဌာန်သုံးလုံးရှိ၍ ဗီရဏီနတ်သမီးဘုံဗိမာန်ဖြစ်သည်ဆို၏။ ထိုနက္ခတ်ကို ယမမင်းအစိုးရကြောင်းလည်းဆိုသည်။ (၃) ကြတ္တိကာနက္ခတ်မှာ ကြက်ငယ်စုသဏ္ဌာန် ခုနစ်လုံးရှိသည်။ ဖျောက်ဆိပ်ကြယ်ဟုလည်းကောင်း သူခိုးနက္ခတ်ဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်သည်။ ယင်းနက္ခတ်ကို မီးနတ်မင်း အစိုးရကြောင်းဆို၏။ (ဤနက္ခတ် သုံးလုံးသည် ကျီးတာရာနှင့် ယှဉ်၍သွား၏။) (၄) ရောဟဏီနက္ခတ်မှာ ငါးကြင်းသဏ္ဌာန် ဆယ်လုံးရှိသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို ဗြဟ္မာနတ်အစိုးရကြောင်း ဆိုသည်။ (၅) မိဂသီနက္ခတ်မှာ လိပ်ခေါင်းသဏ္ဌာန်သုံးလုံး ရှိသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို သသီအမည်ရှိသော လ,နတ်သားစောင့်ကြောင်းဆိုသည်။ (၆) အဒြနက္ခတ်မှာ လိပ်လက် သဏ္ဌာန်တစ်လုံးရှိသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို ပရမီသွာ နတ်မင်း အစိုးရကြောင်းဆိုသည်။ (အထက်ပါ နက္ခတ်သုံးလုံးကား ဟသ်ာတာရာနှင့် ယှဉ်၍သွား၏။) (၇) ပုဏ္ဏဖုသျှုနက္ခတ်မှာ အဖန်တလဲလဲမိုးကိုရွာစေတတ်သောကြောင့် ထိုသို့ ခေါ်သည်။ လုံးရေငါးလုံးရှိ၍ ပုံသဏ္ဌာန်မှာ သဘော်သဏ္ဌာန်ဖြစ်၏။ ထိုနက္ခတ်ကို အဒိတိနတ်သမီးအစိုးရကြောင်း ဆိုသည်။ (၈) ဖုသျှုနက္ခတ်မှာ ကျွေးမွေးခြင်း၊ ပွားများခြင်း အနက်ကိုစွဲ၍ ဖုသျှုဟုခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ နက္ခတ်လုံးရေ ဆယ်လုံးရှိ၍ ငှက်ချေးသဏ္ဌာန်ဖြစ်သည်။ ထိုနက္ခတ်ကို ဇီဝဂြိုဟ်နတ်မင်း အစိုးရကြောင်း ဆိုသည်။ (၉) အသလိဿနက္ခတ်မှာ ခက်ရင်းသဏ္ဌာန် လေးလုံးရှိ၏။ ထိုနက္ခတ်ကို ဖဏီမည်သော မြွေနတ်မင်းအစိုးရကြောင်းဆိုသည်။ (ဤနက္ခတ် သုံးလုံးကား ပုစွန်တာရာနှင့် ယှဉ်၍ သွား၏။) (၁၀) မာဃနက္ခတ်မှာ သံကောက်သဏ္ဌာန် လေးလုံးရှိသည်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ထိုနက္ခတ်ကို ပီတရာနတ်မင်းအစိုးရကြောင်း ဆိုသည်။ (၁၁) ပြုဗ္ဗာဘရဂုဏီနက္ခတ်မှာ ဥတ္တရာ ဘရဂုဏီနက္ခတ်နှင့် ပေါင်း၍ ညောင်စောင်းသဏ္ဍာန် လေးလုံးရှိသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို ယောနိနတ်အစိုးရကြောင်း ဆိုသည်။ (၁၂) ဥတ္တရာ ဘရဂုဏီနက္ခတ်မှာ ပြုဗ္ဗာဘရဏီ နက္ခတ်နှင့် ပေါင်း၍ ညောင်စောင်းသဏ္ဍာန် လေးလုံးရှိကြောင်းဆိုသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို အယမနက် အစိုးရကြောင်းလည်း ဆိုသည်။ (ဤနက္ခတ်သုံးလုံးကား ချိန်တာရာနှင့်ယှဉ်၍သွား၏။) (၁၃) ဟဿဒ နက္ခတ်မှာ လက်ဝါးနှင့်တူ၍ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ လက်ငါးချောင်းသဏ္ဍာန် ငါးလုံးရှိကြောင်းဆိုသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို နေနတ်မင်း အစိုးရကြောင်းလည်းဆိုလေသည်။ (၁၄) စိတြနက္ခတ်မှာ ပုလဲသဏ္ဍာန်တစ်လုံးရှိသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို တမ္ဗနတ်အစိုးရသည်ဟု ဆိုသည်။ (၁၅) သွာတိနက္ခတ်မှာ ကသစ်ပွင့်သဏ္ဍာန် နှစ်လုံးရှိသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို ပဝနမည်သော လေနတ်မင်းအစိုးရသည်ဟု ဆိုသည်။ (ယင်းနက္ခတ်သုံးလုံးကား ဆံကျင်တာရာနှင့် ယှဉ်၍သွား၏။) (၁၆) ဝိသာခါနက္ခတ်မှာ ပတ်ဆိုင်းဝိုင်းသဏ္ဍာန် ၁၄ လုံးရှိသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို သက္ကာနီမည်သော သိကြားမိဖုရား သုဇာတာ အစိုးရကြောင်းဆိုသည်။ (၁၇) အနုရာဓနက္ခတ်မှာ နဂါးလည်ဆစ်သဏ္ဍာန် ၁၅ လုံးရှိသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို မိတ္တမည်သောနတ် အစိုးရကြောင်းဆိုသည်။ (၁၈) ဇေဋ္ဌ နက္ခတ်မှာ နဂါးချက်မဟုခေါ်၍ ၅ လုံးရှိ၏။ ထိုနက္ခတ်ကို သိကြားမင်းအစိုးရကြောင်းဆိုသည်။ (ဤနက္ခတ်သုံးလုံးကား တံငါတာရာနှင့် ယှဉ်၍သွား၏။) (၁၉) မူလနက္ခတ်မှာ လေးလုံးရှိ၍ နဂါးအမြီးဟုခေါ်သည်။ ထိုနက္ခတ်ကို နိရတိရက္ခိုသ် အစိုး၇ကြောင်းဆိုသည်။ (၂၀) ပြုဗ္ဗာသဠ်နက္ခတ်မှာ ဥတ္တရာသဠ်နက္ခတ်နှင့်ပေါင်း၍ ဆင်မလှမ်းဟန် လေးလုံးရှိကြောင်းဆိုသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို တောယရေနတ် အစိုးရကြောင်းလည်း ဆိုသည်။ (၂၁) ဥတ္တရာသဠ်နက္ခတ်မှာ ပြုဗ္ဗာသဠ်နက္ခတ်နှင့် ပေါင်း၍ ဆင်မလှမ်းဟန် လေးလုံးရှိကြောင်းဆိုသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို အဿဒေဝနတ် အစိုးရကြောင်းလည်း ဆိုသည်။ (ဤနက္ခတ်သုံးလုံးကား ဆင်တာရာနှင့်ယှဉ်၍ သွား၏။) (၂၂) သရဝဏ်နက္ခတ်မှာ မြားသဏ္ဍာန် (ဝါ) မောင်းရင်ဆိုင်းထမ်းသဏ္ဍာန်သုံးလုံးတန်းလျက်ရှိသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို ဟရီမည်သောဗိဿနိုး နတ်မင်း အစိုးရကြောင်း ဆိုသည်။ (၂၃) ဓနသိဋ္ဌိနက္ခတ်မှာ အင်ကြင်းသီးသဏ္ဍာန် လေးလုံးရှိသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို ဝသုနတ်မင်း အစိုးရကြောင်းဆိုသည်။ (၂၄) သတ္တဘိသျှနက္ခတ်မှာ ဆုံကြီးသဏ္ဍာန် ခြောက်လုံးရှိသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို ဝရုဏ နတ်မင်း အစိုးရကြောင်းဆိုသည်။ (ယင်းနက္ခတ်သုံးလုံးကား မြင်းတာရာနှင့် ယှဉ်၍ သွားလေသည်။) (၂၅) ပြုဗ္ဗာပုရပိုက်နက္ခတ်မှာ နွားခြေနွားလက်နှင့် တူ၍ ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဥတ္တရာ ပုရပိုက်နက္ခတ်နှင့်ပေါင်း၍ အင်းပျဉ်သဏ္ဍာန် လေးလုံးရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို အဇဒေဝနတ်မင်း အစိုးရကြောင်းလည်း ဆိုသည်။ (၂၆) ဥတ္တရာ ပုရပိုက်နက္ခတ်မှာ ပြုဗ္ဗာပုရပိုက်နက္ခတ်နှင့်ပေါင်း၍

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အင်းပျဉ်သဏ္ဍာန်လေးလုံး ရှိကြောင်း ဆိုသည်။ ထိုနက္ခတ်ကို အဟိပြနက္ခတ်မင်းသို့မဟုတ် အဟိဗုဓနက္ခတ်မင်း အစိုးရကြောင်းလည်းဆိုသည်။ (၂၇) ရေဝတီ နက္ခတ်မှာ မြီးသဏ္ဍာန် ကိုးလုံးရှိကြောင်း ဆိုသည်။ ထိုနက္ခတ်မှာ အဿဝဏီမှ စ၍ ရေသော် ၂၇ လုံးမြောက် နောက်ဆုံးနက္ခတ်ဖြစ်သည်။ ထိုနက္ခတ်ကို ပုမာနက္ခတ် အစိုးရကြောင်းဆိုသည်။ (ဤနက္ခတ်သုံးလုံးကား ဗျိုင်းတာရာနှင့်ယှဉ်၍သွား၏) နက္ခတ် ၂၇ လုံးတို့သည် ရာသီစက်လှည့်၍ အစဉ်အတိုင်း တစ်ရာသီမှ တစ်ရာသီ ကူးဝင်ကြရာ တစ်ရာသီလျှင် နှစ်လုံး၊ တစ်ပါဒ်အားဖြင့် ၁၂ ရာသီတွင် နက္ခတ်စက်တစ်ပတ်လည်မိ၍ တစ်နှစ်ဟုခေါ်သည်။ ၁၂ ရာသီစန်းယှဉ် နက္ခတ်များမှာ ရာသီအလိုက် ၁၂ လုံးရှိသည်။

နက္ခတ် ၂၇ လုံး[၁]။ ။(၁) အဿဝဏီ= ခြောက်လုံး၊ နှစ်လုံး၊ သုံးလုံး မြင်းခေါင်းနှင့်တူ၏။ (၂) ဘရဏီ= သုံးလုံး ခုံလောက်နှင့် တူ၏။ (၃) ကြတ္တိကာ= ခုနစ်လုံး ကြက်သင်္ယယ်စုနှင့် တူ၏၊ တစ်နည်း စပါးစု သဏ္ဍာန်ဆိတ်ချိုဟန်နှင့်တူ၏။ (၄) ရောဟဏီ= ဆယ်လုံး ငါးကြင်းပွတ်နှင့်တူ၏။ တစ်နည်း ငါးလုံး၊ လှည်းဦးပွတ်နှင့်တူ၏။ (၅) မိဂသီ= သုံးလုံး သမင်ဦးခေါင်းနှင့်တူ၏။ (၆) အဒြ= တစ်လုံးတည်း၊ မှန်ကူသီးနှင့်တူ၏။ (၇) ပုဏ္ဏဖုသျှ= ငါးလုံးသင်္ဘောနှင့် တူ၏။ တစ်နည်း သုံးလုံး ဥဗျိုင်းနှင့်တူ၏။ (၈) ဖုသျှ= ဆယ်လုံးမိုးစွေပန်းနှင့် တူ၏။ တစ်နည်း လေးလုံး ဆောင်ပန်းခြေနှင့်တူ၏။ (၉) အဿလိဿ= လေးလုံး ငါးလုံး ခက်ရင်းခွနှင့်တူ၏။ (၁၀) မာဃ= လေးလုံးသံကောက်နှင့်တူ၏။ (၁၁) ပြုဗ္ဗဘရဂုဏ္ဏီ= လေးလုံးစီ ညောင်စောင်းနှင့်တူ၏။ (၁၃)ဟဿဒ= ငါးလုံး လက်ဝါးနှင့်တူ၏။ (၁၄) စိတြ= တစ်လုံး ပတ္တမြားအရည်နှင့်တူ၏။ (၁၅) သွာဒိ= နှစ်လုံး ကသစ်ပွင့်နှင့် တူ၏။ (၁၆) ဝိသာခါ= ၁၄ လုံး၊ ၁၅ လုံး ဆိုင်းဝိုင်းနှင့်တူ၏။ (၁၇) အနုရာဓ= ၁၅ လုံး၊ ၄ လုံး နဂါးလည်ဆစ်နှင့်တူ၏။ (၁၈) ဇေဋ္ဌ= ၅ လုံး၊ ၂ လုံး ကျောက်ပြင် (ပယောနဂါးချက်) နှင့်တူ၏။ (၁၉) မူလ= ၄ လုံး၊ ၇ လုံး ကင်းမြီးကောက်နှင့် တူ၏။ (၂၀) ပြုပ္ပါသဠ်= ၄ လုံး၊ ၂ လုံးစီ ဆင်ခြေနှင့်တူ၏။ (၂၁) ဥတ္တရာသဠ်= ၄ လုံး၊ ၂ လုံးစီ ဆင်ခြေနှင့်တူ၏။ (၂၂) သရဝဏ်= ၃ လုံး မြားနှင့်တူ၏။ (၂၃) ဓနသိဋ္ဌိ= ၄ လုံး အင်ကြင်းသီးနှင့်တူ၏။ တစ်နည်း ရွှေထီးအရှည်နှင့်တူ၏။ (၂၄) သတ္တဘိသျှ= ၆ လုံး၊ ၁ လုံးတည်း ဆီပွတ်ဆုံနှင့်တူ၏။ တစ်နည်း မှန်ကူနှင့် တူ၏။ (၂၅) ပြုပ္ပါဘဒြပိုဒ်= ၄ လုံး၊ ၂ လုံးစီ ခြေဖဝါးနျင့်တူ၏။ (၂၆) ဥတ္တရာဘဒြပိုဒ်= ၄ လုံး၊ ၂ လုံးစီ ခြေဖဝါးနှင့် တူ၏။ (၂၇) ရေဝတီ= ၉ လုံး၊ ၅ လုံး မြီးနှင့်တူ၏။ ကျိတ်နက္ခတ်ကား တစ်လုံး ယခုကွယ်ခဲ့ပြီ။ အဘိဇိကား တစ်လုံး နွားဦးခေါင်းနှင့်တူ၏။

၁။ လောကုပ္ပတ္တိပကာသနီ၊ အကျယ်ကိုသိလိုမူ ဝေါဟာရလိနတ္ထဒီပနီတွင်ကြည့်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

၂၈ ပါးစု

ရှတင်တရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ၂၈ ပါး။ ။(၁)သုဒ္ဓါဇီဝ= အသက်မွေးစင်ကြယ်ခြင်း။ (၂)သုခံဖလ= ချမ်းသာသော အကျိုးရှိခြင်း။ (၃) အနဝဇ္ဇ= အပြစ်မရှိခြင်း။ (၄) န ပရဒုက္ခာဝဟန= သူတစ်ပါးတို့ဆင်းရဲကို မဆောင်ခြင်း။ (၅) အဘယ= ဘေးမရှိခြင်း။ (၆) အသမ္ပီလန= သူတစ်ပါးတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်းမရှိခြင်း။ (၇) ကေန္တဝမိုက= စင်စစ်ပွားစီးခြင်း။ (၈) အပရိဟာနိယ= ကုသိုလ်တရားမှ မယုတ်ခြင်း။ (၉) အမာယာ= စဉ်းလဲစဉ်းစားမရှိခြင်း။ (၁၀)အာရက္ခ= သေခြင်းကိုစောင့်ရှောက်တတ်ခြင်း။ (၁၁) ပတ္တိတဒ= တောင့်တတိုင်းအကျိုးပေးခြင်း။ (၁၂) သံဝရဟိတ= စောင့်စည်းသော အစီးအပွားရှိခြင်း။ (၁၃) သဗ္ဗသတ္တဒမန= ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမတတ်ခြင်း။(၁၄)ပတိရူပ=လျောက်ပတ်သောတရားဖြစ်ခြင်း။(၁၅) အနိဿိတ=ကိလေသာတို့ကိုမှီဝဲ၍ မနေခြင်း။ (၁၆)ဝိပ္ပမုတ္တ= ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း။ (၁၇) ရာဂက္ခယ= ရာဂကုန်ခြင်း။ (၁၈)ဒေါသက္ခယ=ဒေါသကုန်ခြင်း။ (၁၉)မောဟက္ခယ=မောဟ ကုန်ခြင်း။ (၂၀)မာနပ္ပဟာန=မာနကိုပယ်ခြင်း။ (၂၁) ကဝိတက္ကစ္ဆေဒန=မိစ္ဆာဝိတက်ကို ဖြတ်တတ်ခြင်း။ (၂၂)ကင်္ခါ ဝိတရဏ= ယုံမှားခြင်းမှ ကူးမြောက်ခြင်း။ (၂၃) အရတိပ္ပဟာန= မမွေ့လျော်ခြင်းကို ဖျောက်တတ်ခြင်း။ (၂၄) ကောသဇ္ဇဝိဒ္ဓံသန= ပျင်းရိခြင်းကို ဖျောက်တတ်ခြင်း။ (၂၅)ခမန= သည်းခံတတ်ခြင်း။ (၂၆) အတုလ= အတုမရှိသော တရားဖြစ်ခြင်း။ (၂၇)အပ္ပမာဏ=မနှိုင်းရှည်အပ်သောဂုဏ်ရှိခြင်း။ (၂၈)သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယဂမန= အလုံးစုံ ဆင်းရဲ၏ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း။

နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ[၁]။ ။(၁)တဏှင်္ကရာဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာ ခုနစ်ရက်ကျင့်တော်မူ၏၊ စရည်းပင်၌ ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော်တစ်သိန်းနေတော်မူ၏။ (၂)မေဓင်္ကရာဘုရား =ဒုက္ကရစရိယာ လ,ခွဲကျင့်တော်မူ၏၊ ပေါက်ပင်၌ပွင့်တော်မူ၍သက်တော်ကိုးသောင်း နေတော်မူ၏။ (၃)သရဏင်္ကရာဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာတစ်လကျင့်တော်မူ၏၊ သခွပ်ပင်၌ ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော်ရှစ်သောင်း နေတော်မူ၏။ (၄)ဒီပင်္ကရာဘုရား= ဒုက္ကရစရိယာ ခုနစ်ရက်ကျင့်တော်မူ၏၊ ညောင်ကြတ်ပင်၌ ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော် တစ်သိန်း နေတော်မူ၏။ (၅)ကောဏ္ဍညဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာ ဆယ်လကျင့်တော်မူ၏၊ ကြောင်လျှာပင်၌ ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော်တစ်သိန်း နေတော်မူ၏။ (၆) မင်္ဂလဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာ ရှစ်လ ကျင့်တော်မူ၏၊ ကံ့ကော်ပင်၌ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော် ကိုးသောင်း နေတော်မူ၏။ (၇) သုမနဘုရား= ဒုက္ကရစရိယာ ဆယ်လကျင့်တော်မူ၏၊ ကံ့ကော်ပင်၌ ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော် ကိုးသောင်း နေတော်မူ၏။ (၈) ရေဝတဘုရား

၁။ ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာ

www.burmeseclassic.com

=ဒုက္ကရစရိယာခုနစ်လ၊ ကံ့ကော်ပင်၌ ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော် ခြောက်သောင်းနေတော်မူ၏။ (၉)သောဘိတဘုရား= ဒုက္ကရစရိယာ ခုနစ်ရက်ကျင့်တော်မူ၏၊ ကံ့ကော်ပင်၌ ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော်ကိုးသောင်းနေတော်မူ၏။ (၁၀)အနောမဒဿီဘုရား = ဒုက္ကရစရိယာ ဆယ်လကျင့်တော်မူ၏၊ ဖောက်ကြံ့ပင်၌ ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော်တစ်သိန်း နေတော်မူ၏။ (၁၁) ပဒုမဘုရား= ဒုက္ကရစရိယာ ရှစ်လ၊ ကြောင်လျှာပင်၌ ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော်တစ်သိန်း နေတော်မူ၏။ (၁၂) နာရဒဘုရား= ဒုက္ကရစရိယာ ခုနစ်ရက်၊ ကြောင်လျှာပင်၌ ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော်ကိုးသောင်း နေတော်မူ၏။ (၁၃)ပဒုမုတ္တရာဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာ ခုနစ်ရက်၊ ထင်းရှူးပင်၌ ပွင့်တော်မူ၍ သက်တော် တစ်သိန်းနေတော်မူ၏။ (၁၄) သုမေဓဘုရား= ဒုက္ကရစရိယာ လ,ခွဲ (ရှစ်လ)၊ ထိမ်ပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော် ကိုးသောင်း နေတော်မူ၏၊ (၁၅) သုဇာတဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာကိုးလ၊ ဝါးပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော်ကိုးသောင်း နေတော်မူ၏။ (၁၆) ပိယဒဿီဘုရား= ဒုက္ကရစရိယာခြောက်လ၊ ရေခံတက်ပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော် ကိုးသောင်း နေတော်မူ၏။ (၁၇) အတ္ထဒဿီဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာရှစ်လ၊ စကားပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော်တစ်သိန်းနေတော်မူ၏။ (၁၈) ဓမ္မဒဿီဘုရား= ဒုက္ကရစရိယာ ခုနစ်ရက်၊ လိပ်ဆူးရွှေပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော် တစ်သိန်း နေတော်မူ၏။ (၁၉) သိဒ္ဓတ္ထဘုရား= ဒုက္ကရစရိယာ ဆယ်လ၊ မဟာလေ့ကားပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော် တစ်သိန်းနေတော်မူ၏။ (၂၀) တိဿဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာ ရှစ်လ၊ ပိတောက်ပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော်တစ်သိန်း နေတော်မူ၏။ (၂၁)ဖုဿဘုရား= ဒုက္ကရစရိယာ ခြောက်လ၊ သျှိသျှားပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော် ကိုးသောင်း နေတော်မူ၏။ (၂၂) ဝိပဿီဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာ ရှစ်လ၊ သခွတ်ပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော် ရှစ်သောင်း နေတော်မူသည်။ (၂၃)သိခီဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာ ရှစ်လ၊ သရက်ဖြူပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော်ခုနစ်သောင်းနေတော်မူသည်။ (၂၄)ဝေဿဘူဘုရား =ဒုက္ကရစရိယာ ခြောက်လ၊ အင်ကြင်းပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော် ခြောက်သောင်း နေတော်မူသည်။ (၂၅) ကကုသန်ဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာ ရှစ်လ၊ ကုက္ကိုပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော် လေးသောင်း နေတော်မူ၏။ (၂၆) ကောဏာဂုံဘုရား =ဒုက္ကရစရိယာ ခြောက်လ၊ ရေသဖန်းပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော် သုံးသောင်း နေတော်မူ၏။ (၂၇) ကဿပဘုရား=ဒုက္ကရစရိယာ ခုနစ်ရက်၊ ပညောင်ပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော်နှစ်သောင်း နေတော်မူ၏။ (၂၈)ဂေါတမဘုရား =ဒုက္ကရစရိယာ ခြောက်နှစ်၊ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်၌ ပွင့်တော်မူသည်၊ သက်တော် ရှစ်ဆယ် နေတော်မူသည်။

မဟောသဓာပညာရှိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ၂၈ ပါး။ ။(၁)ရဲရင့်သည်။ (၂) မကောင်းမှုမှ ရှက်သည်။ (၃) မကောင်းမှုမှ ကြောက်သည်။ (၄) အပင်းအသင်းများသည်။ (၅)

www.burmeseclassic.com

အဆွေခင်ပွန်းနှင့်ပြည့်စုံသည်။ (၆)သည်းခံခြင်းရှိသည်။ (၇) သီလနှင့်ပြည့်စုံသည်။ (၈) မှန်သော စကားကို ဆိုတတ်သည်။ (၉) စင်ကြယ်သောတရားနှင့် ပြည့်စုံသည်။ (၁၀) အမျက်ဒေါသ နည်းသည်။ (၁၁)အလွန်မာန် မခက်ထန်သည်။ (၁၂) သူတစ်ပါးကို ငြူစူစောင်းမြောင်းခြင်း မရှိသည်။ (၁၃)ဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံသည်။ (၁၄) သူတစ်ပါးကိုလည်း ဝီရိယနှင့် အားထုတ်စေတတ်သည်။ (၁၅) သင်္ဂြိုလ်ထောက်ပံ့ခြင်းရှိသည်။ (၁၆) ပေးကမ်းဝေဖန် ခွဲခြမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။ (၁၇) ပြေပြစ်သည်။ (၁၈) သူတစ်ပါးအား နှိမ့်ချတတ်သည်။ (၁၉) သိမ်မွေ့သော စကားကို ဆိုတတ်သည်။ (၂၀) စဉ်းလဲစဉ်းစားမရှိသည်။ (၂၁) လှည့်ပတ်ခြင်းမရှိသည်။ (၂၂)အလွန်သော ပညာနှင့်ပြည့်စုံသည်။ (၂၃) ကျော်စောသည်။ (၂၄)အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ (၂၅) မိုခိုလာသူတို့၏အကျိုးစီးပွားကို ပြုတတ်သည်။ (၂၆)သူအပေါင်းတို့တောင့်တအပ်သည်။ (၂၇) ဥစ္စာများသည်။ (၂၈) အခြံအရံများသည်။

ရတုချနည်း ၂၈ ပါး။ ။ (၁) ထူးဆန်းထွေလာ။ (၂)အညွန့်မှဲ့၊ မီးထင်းစဟုလည်း ခေါ်သည်။ (၃)ကဏ္ဍုဆူးချီ ကဏ္ဍုဆူးချ။ (၄) စာကျိုး။ (၅) စာတုံး။ (၆) ဘီလူးရယ်။ (၇) ညွန့်ရှင်။ (၈)စာဆန်း။ (၉) ပေါက်ပြ။ (၁၀)ငုံဖူး။ (၁၁) ပုလဲသွယ်။ (၁၂)လည်ကုပ်ချီ။ (၁၃) အဖျားကောက်။ (၁၄)စမွယ်ချီ စမွယ်ချ။ (၁၅)မြင်းဆက်ခွချနည်း။ (၁၆) ရွှေလောင်းပြန်။ (၁၇) သော်တာရောင်။ (၁၈)နေရောင်ခြည်ပြေး (သို့မဟုတ်)ညွန့်လန်း။ (၁၉) ဖျောက်ဆိပ်လယ်။ (၂၀) ညွန့်ဟုံ။ (၂၁) ခိုင်ညွတ်ဖြာ။ (၂၂) မဏိဆံကျင်။ (၂၃)အာသာဝတီ ဝတ်ဆံ။ (၂၄) မဏိဦးပြည်း။ (၂၅) ဇော်တစ်ခိုင်လုံး။ (၂၆)မပြတ်ကေသာ။ (၂၇)ဇမ္ဗူသပြေသီး။ (၂၈) ချိန်ခွင်လျှာ။

ရုပ် ၂၈ ပါး။ ။ (၁)ပထဝီ=အမာဓာတ်။ (၂)အာပေါ=အရေဓာတ်။ (၃)တေဇော=အငွေ့ဓာတ်။ (၄)ဝါယော=လေဓာတ်။ (၅)ဝဏ္ဏ=အဆင်း။ (၆)ဂန္ဓ=အနံ့။ (၇) ရသ=အရသာ။ (၈)ဩဇာ= အနှစ်(အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ်ရှစ်ပါး)။ (၉)ကာယပသာဒ= ကိုယ်အကြည်ဓာတ်။ (၁၀) ဇီဝိတ= အသက်။ (၁၁) ဣတ္ထိဘာဝ= မိန်းမရုပ်။ (၁၂)ပုမ္ဘာဝ=ယောက်ျားရုပ်။ (အထည်ကိုယ်ရုပ်ဆယ့်နှစ်ပါး)။ (၁၃)စက္ခုပသာဒ= မျက်စိအကြည်ဓာတ်။ (၁၄) သောတပသာဒ= နားအကြည်ဓာတ်။ (၁၅) ဃာနပသာဒ= နှာခေါင်းအကြည်ဓာတ်။ (၁၆) ဇိဝှါပသာဒ=လျှာအကြည်ဓာတ်။ (၁၇) ဟဒယဝတ္ထု= နှလုံးဟဒယဓာတ်။ (၁၈) သဒ္ဒ= အသံ။ (အချယ်ရုပ် ၆–ပါး)။ (၁၉)ကာယဝိညတ်။ (၂၀)ဝစီ ဝိညတ်။ (၂၁)လဟုတာ။ (၂၂)မုဒုတာ။ (၂၃) ကမ္မညတာ။ (အမူရုပ်ငါးပါး)။ (၂၄)ဥပ စယ။ (၂၅)သန္တတိ။ (၂၆)ဇရတာ။ (၂၇) အနိစ္စတာ။ (ရန်သူရုပ်လေးပါး)။ (၂၈)ပရိစ္ဆေဒအာကာသ။

ရုပ်စဉ် ကပြရာ အရုပ် ၂၈ ရုပ်။ ။ (၁)နတ်ကတော် ၂–ရုပ်။ (၂)မြင်း ၁–ရုပ်။ (၃)ဆင်ဖြူ ၁–ရုပ်။ (၄)ဆင်မည်း ၁–ရုပ်။ (၅) ကျား ၁–ရုပ်။ (၆)မျောက် ၁–ရုပ်။ (၇)ကြက်တူရွေး ၁–ရုပ်။ (၈)နဂါး ၁–ရုပ်။ (၉)ဘီလူး ၂–ရုပ်။ (၁၀) ဇော်ဂျီ

www.burmeseclassic.com

၁–ရုပ်။ (၁၁)ဝန် ၄–ရုပ်။ (၁၂)ရှင်ဘုရင် ၁–ရုပ်။ (၁၃)မင်းသား ၁–ရုပ်။ (၁၄) မင်းသမီး ၁–ရုပ်။ (၁၅)မင်းသားကြီး မျက်နှာနီ ၁–ရုပ်။ (၁၆)မင်းသားကြီး မျက်နှာဖြူ ၁–ရုပ်။ (၁၇)ပုဏ္ဏား ၁–ရုပ်။ (၁၈)ရသေ့ ၁–ရုပ်။ (၁၉) နတ် ၁–ရုပ်။ (၂၀)ဖြဟ္မာ ၁–ရုပ်။ (၂၁)အမယ်အို ၁–ရုပ်။ (၂၂) လူပျက် ၂–ရုပ်။ ပေါင်း ၂၈–ရုပ်။ (ရုပ်(အဋ္ဌဝီသ)၂၈–ပါးကို ရည်ရွယ်ထားသည်။)

၂၉ ပါးစု

ဘုရားဆင်းတုတော်ကို ထုလုပ်ပူဇော်ခြင်းအကျိုး ၂၉ ပါး။ ။ (၁)မဇ္ဈိမဒေသ၌သာ ဖြစ်ရခြင်း။ (၂)ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော လူ၏အဖြစ်ကို ဖြစ်ရခြင်း။ (၃) ဣန္ဒြေ ချို့တဲ့မှု မဖြစ်ခြင်း။ (၄) အပါယ်လေးပါးသို့ မလားရခြင်း။ (၅) ဒွန်းစဏ္ဍားအမျိုး၌ မဖြစ်ရခြင်း။ (၆)ကျွန်မျိုး၌ မဖြစ်ရခြင်း။ (၇)လောကန္တရိက်ငရဲ၌ မဖြစ်ရခြင်း။ (၈) ယုတ်မာသောအမျိုး၌ မဖြစ်ရခြင်း။ (၉)ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ အဆင်းလှခြင်း။ (၁၀) ဘုန်းတန်ခိုးကြီးခြင်း။ (၁၁) မြင်သမျှသောသူအပေါင်းတို့ ချစ်ခင်ခြင်း။ (၁၂) ကောင်း မြတ်သော လာဘ် လာဘ ပေါများခြင်း။ (၁၃)ကျီကျာဘဏ္ဍာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၁၄) များသော ကျွဲ နွား ဆင်မြင်းဥစ္စာ ရွှေငွေနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၁၅) မိမိ ကြံစည်တိုင်း ပြည့်စုံခြင်း။ (၁၆) နတ်မင်းကြီး ဖြစ်ခြင်း။ (၁၇) စကြဝတေးမင်းအဖြစ်ကို ရခြင်း။ (၁၈) သိကြားမင်းအဖြစ် အကြိမ် တစ်ထောင် ဖြစ်နိုင်ခြင်း။ (၁၉) စကြဝတေးမင်း အဖြစ် အကြိမ် တစ်ထောင် ဖြစ်နိုင်ခြင်း။ (၂၀) ပဒေသရာဇ်အဖြစ်ကိုကား မရေမတွက် နိုင်အောင် ဖြစ်နိုင်ခြင်း။ (၂၁)ဘုရားဆုကို ရနိုင်ခြင်း။ (၂၂) ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဆုကို ရနိုင် ခြင်း။ (၂၃)သာဝကဆုကို ရနိုင်ခြင်း။ (၂၄)မင်းပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်သော မြတ်သော အမျိုး ၌သာ ဖြစ်ခြင်း။ (၂၅)ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းသော အမျိုး၌မဖြစ်ခြင်း။ (၂၆)ချမ်းသာခြင်း, လာဘ်များခြင်း, အခြံအရံများခြင်း, ပညာကြီးခြင်း,တန်ခိုးကြီးခြင်း, အနာရောဂါ ကင်းခြင်း ဤခြောက်ပါးသော အကျိုးတရားတို့နှင့်ပြည့်စုံခြင်း။ (၂၇) အသက်ရှည် ခြင်း, ခွန်အားကြီးခြင်း, မြဲမြံသောပညာရှိခြင်း, ရဲရင့်ခြင်း, အကြားအမြင်များခြင်း, ထက်သောပညာရှိခြင်း, ချစ်ဖွယ်သောရုပ်လက္ခဏာရှိခြင်း, ဤခုနစ်ပါးသောအကျိုး တရားတို့နှင့်ပြည့်စုံခြင်း။ (၂၈) သံသရာ၌ ကျင်လည်ရသည် ရှိသော မနှိုင်းယှဉ်အပ် သော စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကို ရခြင်း။ (၂၉) နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည်မြတ်သို့ ရောက်ရခြင်း။

စစ်ဆင်နည်း ၂၉ ပါး။ ။ (၁)မဏ္ဍူကဗျူဟာ= ခြသေ့်သည် ဖားသူငယ်ကိုကား မလောက်လား အားတက်မာန်ကြိုး စစ်ထိုး၍ ရွံ့အိုင်တွင်းသို့ အပြင်းလိုက်လေ သော် ခရီးလွန်၍ ပင်ပန်းနစ်မြုပ်သေဆုံးခြင်း။ (၂)သပ္ပဗျူဟာ= ငှင်းဖားတို့ကို မျက်စောင်းရိပ်ကာမျှဖြင့် ဖွဲပြာဖြစ်စေနိုင်လောက်အောင် တန်ခိုးရှိသော နဂါးမျိုးတို့

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

နှင့် မိတ်ဖွဲ့၍ တိုက်ခြင်း။ (၃) ဥပါယဗျူဟာ= ဥပါယ်တံမျဉ်ဖြင့် ကြံစည်၍တိုက်ခြင်း။ (၄) ဣတ္တိဗျူဟာ= မိန်းမတို့၏မာယာဖြင့် မြှူ၍တိုက်ခြင်း။ (၅) သုဝဗျူဟာ = တိရစ္ဆာန်ကျေးသားကို လူ့စကားသင်၍ ပြေပြစ်စေသကဲ့သို့ သူ့စစ်သည်ကို ဝတ္ထုကျမ်းဂန်ထုံးစံပြ၍ ပြေလည်စေမှုငြိမ်းအောင်ပြုခြင်း။ (၆)မေဃဗျူဟာ= တစ်ခဲနက်သောအသံနှင့် တညီတညာတည်းတိုက်ခြင်း။ (၇) ပတ္တဗျူဟာ= သူလျှိုလွှတ်ထား၍တိုက်ခြင်း။ (၈)ဝိဒ္ဓဗျူဟာ=ဤသည်ရန်သူဟု အတပ်အသိ ယုံမှားသကာ် ရှိစဉ် စဉ်းစား ဉာဏ်ယှဉ်၍ ဆင်ခြင်ကာတိုက်ခြင်း။ (၉) ဓာရကဗျူဟာ=တပ်ချတိုင်း လေးမျက်နှာတို့၌ ဖိုခနောက်ဆိုင် ဗိုလ်ပါ ဆင်မြင်း ခင်းကျင်းစီရင်ထားခြင်း။ (၁၀) ပဒုမဗျူဟာ= ကြာပွင့်ကြာချပ်တို့ကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့်အထပ်ထပ်စီရင်ခြင်း။ (၁၁) မခုဗျူဟာ= အုံကိုထိလျှင် ပျားအများ တရုံးရုံး ဝန်းအုံညီညာစွာ ကိုက်တုပ်ကြသကဲ့သို့ တစ်ပါးသော နိုင်ငံကို ကိုယ်က စစ်မတိုက်ဘဲ သူက တိုက်လာသော် ညီညာ ဖျဖျ ဝန်းဝိုင်းကြခြင်း။ (၁၂) ဘေရီဗျူဟာ= တူရိယာမျိုးတို့တွင် စည်ကြီးသံသာ လွှမ်းမိုးသကဲ့သို့ အလုံးစုံသောတပ်ကို တစ်အာဏာတည်းဖြင့်စိုးကွပ်တိုက်ခိုက်ခြင်း။ (၁၃) ကီဋကဗျူဟာ=ပိုး ရွ ခြ ပုရွက်တို့သည် ငယ်သောအကောင်ဖြစ်လျက် များစွာသော ဝတ္ထုတို့ကို ဆောင်ယူသကဲ့သို့ တစ်ဖက်သားရန် အဆမတန် အားကြီးသော်လည်း ရဲမက်တစ်စု ညီညီညွတ်ညွတ် ရှုပ်ရှုပ်ချုံချုံတိုက်ခြင်း။ (၁၄) ရက္ခဗျူဟာ= သစ်စေ့ကို စိုက်ပျိုး၍ ရေသွန်းလျှင် တရွေ့ရွေ့ တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ အပင်ပေါက်ရောက် အကိုင်းအခက် စည်ပင်ပွားများသကဲ့သို့ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် တစ်နေ့တစ်ခြား ဗိုလ်ခြေပွား၍ တိုက်ခြင်း။ (၁၅) ဥဂ္ဂတဗျူဟာ=ရဲရင့်သန်စွမ်းသော စစ်သားကို အပြင်က စက်ဝန်းလည်သကဲ့သို့ အနှံ့အပြား ပတ်ပတ်လည်ထားပြီးလျှင် အင်အားနည်းသော စစ်သည်ရဲမက်ကို ပျှမ်းမျှ၍ အလယက်ရှိစေခြင်း။ (၁၆) အဂ္ဂိဗျူဟာ =မီးတို့ သဘောသည် သစ်ဆွေးသစ်ရောင်း အဟောင်းအမြင်းတို့ကို ကုန်အောင်လောင်၍ မီးရှိန်မီးကျီးကြီးပွားမှ သစ်ပင် သစ်ခက် စိမ်းစိမ်းစိုစိုတို့ကို မကျန်မကြွင်းစေရအောင်လောင်သကဲ့သို့ ရှေးဦးစွာ တပ်သိမ် တပ်ငယ် လွယ်ရာတို့ကို တိုက်ဖျက်သိမ်းယူ၍ အင်အားများကာမှ တပ်ကြီးတပ်ခိုင်တို့ကို နိုင်အောင်တိုက်ယူခြင်း။ (၁၇) ကာကဗျူဟာ=ကျီးရဲသည် လူပုံထဲဝယ် ပျံကာဝဲ၍ ငါးအမဲတို့ကို သုတ်ယူသကဲ့သို့ မိမိတို့က စစ်သည်အင်အားနည်းသော်လည်း သူ့ စစ်သည်အများကို ရုတ်တရက်ဝင်၍ လိုက်လံထိုးခုတ်ခြင်း။ (၁၈)ဗျဂ္ဃဗျူဟာ= ကျားသည် ခြေလေးဘက် ခေါင်းအမြီးတို့ကို မလှုပ်မရှား အသာသွား၍ အစာကို ဖမ်းသကဲ့သို့ တစ်ဖက်ရန်သူတို့ မသိရအောင် တိတ်တဆိတ်ကွယ်ကာ ပုန်းအောင်း ချောင်းမြောင်း တိုက်ခိုက်ခြင်း။ (၁၉)မက္ကဋကဗျူဟာ= အတန့်တန့် အကန့်အကွက် အယှက်အတင် ချည်မျှင် ရှုပ်ထွေး ပင့်ကူမြွေးကဲ့သို့ စည်းဝေးမြဲမြဲ တရွေ့ရွေ့ ကဲ့ဝှက်ရုံးစု၍ တပ်ပုံပြုခြင်း။ (၂၀) စိရဗျူဟာ= သူ့မြို့ကို ကြည်းရေအထပ်ထပ် ပတ်ပတ်ဝန်းရံ စီမံခန့်ထား အစား

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အစာ လုံလောက်စွာဖြင့် နှစ်ကြာလရှည်ကြံစည်တိုက်ခိုက်ခြင်း။ (၂၁) ဟာသ ဗျူဟာ= တပ်တွင်ပါသဖြင့် သူရဲသူခက်တို့ စိတ်နှလုံးရွှင်ပြုံးချမ်းသာစွာ ရှိအောင် အစားအစာ ရွှေငွေဘဏ္ဍာမှစ၍ မ,စဖြန့်ဖြူးခြင်း။ (၂၂) သသဗျူဟာ= ယုန်နားရွက်ကဲ့သို့ တစ်ဖက်တစ်ချက် လက်ဝဲလက်ယာ နှစ်သွယ် တပ်စွန်းထား၍ လက်ယာက စစ်ရေးနိမ့်သော လက်ဝဲ၊ လက်ဝဲက စစ်ရေးနိမ့်သော် လက်ယာ ကူညီ ဝိုင်းဝန်း တိုက်ခိုက်ခြင်း။ (၂၃)ဥဒကဗျူဟာ= တစ်ဖက်ရန်သူ ထွက်ပေါ်လာသော် ရဲမက်တို့အား နှလုံးစိတ်ဝမ်း မပင်ပန်းရအောင် မာန်စောင်အမျက်မထွက်ဘဲ ပညာတည်းဟူသော ရေချမ်းဖြင့် ဆွတ်ဖြန်းကြံဆောင်၍ ရန်အောင်စေခြင်း။ (၂၄) စန္ဒဗျူဟာ= ကောင်းကင်အပြင်ဝယ် ကြယ်တာရာ အပေါင်းအလယ် လမင်းသဖွယ် ဗိုလ်ပေါင်းဝန်းရံလျက် ခင်းကျင်း တိုက်ခိုက်ခြင်း။ (၂၅) သူရိယဗျူဟာ= နေမင်းသည် ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း ကျွန်းငယ် နှစ်ထောင်တို့ကို အရောင်ဖြင့်ထွန်းလင်းနိုင်သော်လည်း ငယ်လှစွာသော ဝါးလုံးတွင်းသို့ အရောင်အလင်း မထွန်းလင်းနိုင်သကဲ့သို့ အရေးမသာ အလုပ်အကြံခက်လျှင် ခက်ခဲသောတပ်ကိုလွှဲ၍ သူရဲသူခက်တို့ကို ရဲရင့်အောင် အနှံ့အပြား တိုက်ခြင်း။ (၂၆) ဧညဗျူဟာ= တောသူယောကျ်ားသည် ကောက်လျင် ကောက်လတ် ကောက်ကြီး လယ်ကော လယ်ဝှမ်း လယ်ချိုင့်များကို ဆင်ခြင်၍ ပျိုးရင့် ပျိုးနုအလျောက် ချင့်ချိန်စိုက်ပျိုးသကဲ့သို့ စစ်လက် စစ်ရင့် စစ်နု စစ်စုံ စစ်မ အနေအထားကျကျအစဉ်သင့်တပ်ချခြင်း။ (၂၇) ယက္ခဗျူဟာ= မျက်မာန်ဟူးဟူး ဘီလူးများကဲ့သို့ တွေ့မြင်လေသမျှသောရန်သူကို စားမတတ် ဝါးမတတ် ရှုပ်ရှုပ်ချုံချုံ တိုက်ခြင်း။ (၂၈)နိဂြောဓဗျူဟာ=ပညောင်ပင်ကြီးသည် များစွာသော မြစ်သေး၊ မြစ်မွှာတို့ကြောင့် လေမုန်တိုင်းတိုက်သော်လည်း မငိုက်မယိုင် ကြံ့ကြံ့ခိုင်သကဲ့သို့ တပ်ထောင်တာလုံလုံခြုံခြုံ မရွှေ့မရှား ရှိစေခြင်း။ (၂၉) သိဒ္ဓိဗျူဟာ= တိုင်းတစ်ပါးကို တိုက်ခိုက်၍ နိုင်သော် နောက်နောင် လက်မထူဝံ့အောင် ဆင်မြင်းလက်နက် လူသူ အကုန်အစင် သိမ်းယူပြီးလျှင် ထိုမြို့ ထိုရွာတွင် အရည်အချင်းရှိသူကို အလုံးအရင်း ဆင်မြင်း လက်နက်နှင့် မြို့စားမြို့ကွပ်ခန့်အပ်ခြင်း။

၃၀ ပါးစု

ပါရမီအပြား ၃၀။ ။(၁)အထက်က ဒသပါရမီ ၁၀–ပါး။ ဒါနဥပပါရမီ၊ သီလဥပပါရမီ၊ နိက္ခမဥပပါရမီ စသည်ဖြင့် ဥပပါရမီ ၁၀–ပါး။ ဒါနပရမတ္ထပါရမီ၊ သီလပရမတ္ထ၊ နိက္ခမပါရမတ္ထစသည်ဖြင့် ပရမတ္ထပါရမီ ၁၀–ပါး။ (ဒသပါရမီ=သားမယားဥစ္စာ စည်းစိမ် ဂရုမထားဘဲ ဖြည့်သည်။ ဥပပါရမီ=မိမိကိုယ်၏ အင်္ဂါကြီးငယ် ဂရုမထားဘဲ ဖြည့်သည်။ ပရမတ္ထပါရမီ=အသက်ကို ပဓာနမထားဘဲဖြည့်သည်။)

ဘုရားသခင်တို့၏ ဓမ္မတာ ၃၀။ ။(၁)အလောင်းတော်သည် အဆုံးစွန်သောဘဝ၌

www.burmeseclassic.com

မယ်တော်ဝမ်းတွင် ပဋိသန္ဓေနေသည်။ (၂) မယ်တော်ဝမ်း၌ ထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့် ရှေ့သို့မျက်နှာပြု၍ နေသည်။ (၃)အလောင်းတော်ကို မယ်တော်ရပ်လျက် ဖွားသည်။ (၄)တောအရပ်၌သာ ဖွားတော်မူသည်။ (၅)ဖွားပြီးသောခဏ၌ အလောင်းတော်သည် အရပ်လေးမျက်နှာကိုကြည့်၍ မြောက်အရပ်သို့ ခုနစ်ဖဝါးလှမ်းပြီးလျှင် ငါသာလျှင် အကြီးအမြတ်တည်းဟု ကြုံးဝါးတော်မူသည်။ (၆) သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း နိမိတ်ကြီးလေးပါးထင်၍ သားတစ်ယောက်မြင်ပြီးမှ တောထွက်တော်မူသည်။ (၇)အရဟတ္တဖိုလ်၏တံခွန်ဖြစ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကိုယူပြီးမှ ဒုက္ကရစရိယာကျင့်တော်မူသည်။ (၈)ဘုရားဖြစ်မည့်နေ့ နွားနို့ဃနာဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်။ (၉)မြက်အခင်း၌ နေတော်မူလျက် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ (၁၀)အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းတော်မူသည်။ (၁၁)မာရ်စစ်သည်ကို အောင်တော်မူသည်။ (၁၂)ဗောဓိပလ္လင်၌သာ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို အစပြု၍ ဆ အသာဓာရဏအစရှိသော ကျေးဇူးတော်အပေါင်းကို ရတော်မူသည်။ (၁၃)ဗောဓိပင်၏ ထက်ဝန်းကျင်၌သာ သတ္တသတ္တာဟ ကျင့်သည်။ (၁၄) တရားဟောစိမ့်သောငှာ ဗြဟ္မာမင်းတောင်းပန်ရသည်။ (၁၅)ဣသိပတနမိဂဒါဝုန်တော၌သာ ဓမ္မစကြာဟောသည်။ (၁၆)တပို့တွဲလပြည့်နေ့၌သာ ပါတိမောက်ပြတော်မူသည်။ (၁၇)ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌သာ နေစမှတ်ပြုသည်။ (၁၈)သာဝတ္ထိပြည်၌သာ ယမိုက်ပြာဋိဟာကို ပြတော်မူသည်။ (၁၉)တာဝတိံသာ၌သာ အဘိဓမ္မာတရားဟောတော်မူသည်။ (၂၀) သင်္ကဿနဂိုရ်ပြည်၌သာ နတ်ပြည်မှ သက်တော်မူသည်။ (၂၁) ဖလသမာပတ်ကို မပြတ် ဝင်စားတော်မူသည်။ (၂၂) နံနက်အခါ၊ ညဦးအခါတို့၌ ကျွတ်ထိုက်သောဝေနေယျတို့ကို ကြည့်ရှုတော်မူသည်။ (၂၃)အကြောင်းရှိလျှင်ဝိနည်းတရားတို့ကို ပညတ်တော်မူသည်။ (၂၄)အတ္ထုပ္ပတ္တိရှိလျှင် ဇာတ်တရားကို ဟောတော်မူသည်။ (၂၅)ဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏ အစည်းအဝေး၌ ဗုဒ္ဓဝင်ကို ဟောတော်မူ၏။ (၂၆) ဧည့်သည်ရဟန်းတို့နှင့် တရားစကားကို ပြောတော်မူသည်။ (၂၇)ဒါယကာတို့ ဖိတ်၍ ဝါဆိုတော်မူသော် ဝါကျွတ်လျှင် ဒါယကာတို့အားပန်ကြားပြီးမှ ကြွသွားတော်မူသည်။ (၂၈)နေ့စဉ် အခါခပ်သိမ်း ဗုဒ္ဓကိစ္စငါးပါးကိုပြုတော်မူသည်။ (၂၉)ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုအံ့သောနေ့၌ သားပွမ်းဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်။ (၃၀) အကုဋေနှစ်သန်းလေးသိန်းသောသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူပြီးမှ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်။

မေထုန်မဂ် ၃၀။ ။(၁)လူမိန်းမ၏=ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်၊ မုခမမဂ် ၃–ပါး။ နတ်မိန်းမတို့၏=ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်၊ မုခမဂ် ၃–ပါး။ တိရစ္ဆာန်မိန်းမ၏=ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်၊ မုခမဂ် ၃–ပါး။ လူဥဘတောဗျည်း၏=ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်၊ မုခမဂ် ၃–ပါး။ နတ်ဥဘတောဗျည်း၏=ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်၊ မုခမဂ် ၃–ပါး။ တိရစ္ဆာန်ဥဘတောဗျည်း၏=ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်၊ မုခမဂ် ၃–ပါး။ လူယောက်ျား၏=ဝစ္စမဂ်၊ မုခမဂ် ၂–ပါး။ နတ်ယောက်ျား၏=ဝစ္စမဂ်၊ မုခမဂ် ၂–ပါး။ တိရစ္ဆာန်ယောက်ျား၏=ဝစ္စမဂ်၊

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မုခမင်္ဂ ၂–ပါး။ လူပဏ္ဍုက်၏=ဝစ္စမင်္ဂ၊ မုခမင်္ဂ ၂–ပါး။ နတ်ပဏ္ဍုက်၏=ဝစ္စမင်္ဂ၊ မုခမင်္ဂ ၂–ပါး။ တိရစ္ဆာန်ပဏ္ဍုက်၏=ဝစ္စမင်္ဂ၊ မုခမင်္ဂ ၂–ပါး။

ရှမ်းမျိုး ၃၀[၁]။ ။ (၁)လင်းသက်။ (၂)ချင်း။ (၃)ဂုံ။ (၄)ရင်း။ (၅)ကတူး။ (၆)မြို။ (၇)အကြော်။ (၈)ဂင်။ (၉)ရှိန်။ (၁၀)ဇဝါ။ (၁၁)မျက်နှာမည်း။ (၁၂)ကသည်း။ (၁၃)ရေမီးထွက်။ (၁၄)ကရက်။ (၁၅)လဝ။ (၁၆)ပန်းလောင်း။ (၁၇)တရက်။ (၁၈)ရွှန်။ (၁၉)ခနေ။ (၂၀)ဟူအူ။ (၂၁)ကရင်။ (၂၂)ချင်း။ (၂၃)မနော။ (၂၄)ရှမ်း။ (၂၅)လဝိုက်။ (၂၆)တရုတ်။ (၂၇)ယိုးဒယား။ (၂၈)တနဲ။ (၂၉)သက်။ (၃၀)လင်း။

သရဏဂုံ ၃၀။ ။ (၁)ဇာတိပရိယန္တ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၂)ဇာတိပရိယန္တ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၃)ဇာတိပရိယန္တ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၄)ဘောဂပရိယန္တ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၅)ဘောဂပရိယန္တ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၆) ဘောဂပရိယန္တ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၇)ဇီဝိတပရိယန္တ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၈) ဇီဝိတ ပရိယန္တ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၉)ဇီဝိတပရိယန္တ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၁၀) ယာဝဇီဝံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၁၁)ယာဝဇီဝံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၁၂) ယာဝဇီဝံ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၁၃)မရဏကာလံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၁၄)မရဏကာလံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၁၅)မရဏကာလံ သံဃံ သရဏံဂစ္ဆာမိ။ (၁၆)မရဏကာလပရိယန္တ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၁၇)မရဏကာလပရိယန္တ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၁၈)မရဏကာလ ပရိယန္တ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၁၉)အရဟတ္တမဂ္ဂကာလံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၂၀)အရဟတ္တမဂ္ဂကာလံ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၂၁)အရဟတ္တမဂ္ဂကာလံ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၂၂)အရဟတ္တမဂ္ဂကာလပရိယန္တ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမျ။ (၂၃) အရဟတ္တမဂ္ဂ ကာလပရိယန္တဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၂၄)အရဟတ္တမဂ္ဂကာလပရိယန္တ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၂၅)နိဗ္ဗာနကာလံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၂၆) နိဗ္ဗာနကာလံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၂၇)နိဗ္ဗာနကာလံ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၂၈) နိဗ္ဗာန ကာလပရိယန္တ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၂၉)နိဗ္ဗာနကာလပရိယန္တ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ (၃၀)နိဗ္ဗာနကာလ ပရိယန္တ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဥဒ္ဒံဝါတလေ၏ လက္ခဏာ ၃၀။ ။ (၁)ချေဆပ်ခြင်း။ (၂)ကြို့ထိုးခြင်း။ (၃)သမ်းခြင်း။ (၄)လေတက်ခြင်း။ (၅)သီးခြင်း။ (၆)ချောင်းဆိုးခြင်း။ (၇) နောက်ကျိုခြင်း။ (၈)ငိုက်မျည်းခြင်း။ (၉)မေ့လျော့ခြင်း။ (၁၀)မှိုင်တွေခြင်း။ (၁၁)တစ်ကိုယ်လုံးနာကျင်ခြင်း။ (၁၂) နားအူခြင်း။ (၁၃) နားလေထွက်ခြင်း။ (၁၄) မျက်စိကြောင်တောင်ကွယ်ခြင်း။ (၁၅)အကြောတင်းခြင်း။ (၁၆) လေးလန်ခြင်း။ (၁၇) နှုတ်မမြိန်ခြင်း။ (၁၈) လွန်စွာအိပ်ခြင်း။ (၁၉) အိပ်မက်ထွေထွေရာရာမက်ခြင်း။ (၂၀) တက်ခြင်း။ (၂၁)နင်ဆို့ခြင်း။ (၂၂)ရင်ပြည့်ခြင်း။ (၂၃)ရှိုက်ခြင်း။ (၂၄) ဟိုက်ခြင်း။ (၂၅) နှုတ်လျှာလေးခြင်း။ (၂၆)လက်ခြေကွေးကောက်ခြင်း။ (၂၇)မည်သို့ဖြစ်သည်မသိ

၁။ မြန်မာမင်းအုပ်ချုပ်ပုံ၊ ဒု

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သတိမေ့လျော့ခြင်း။ (၂၈)ကယောင်ကတမ်းပြောခြင်း။ (၂၉) ထိတ်လန့်ခြင်း။ (၃၀) ကိုယ်လက်ကွာက်၍ ဖောယောင်ခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ

အရိယာသာဝကတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော် ၃၀[၁]။ ။(၁)ကောင်းစွာအဖြစ် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော မေတ္တာစိတ်ရှိခြင်း။ (၂)ဖျက်ဆီးအပ်ဖျောက်အပ် နှိပ်အပ်သော မာနရှိခြင်း။ (၃)မတုန်မလှုပ်အမြဲထိုးထွင်း၍ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါတရားရှိခြင်း။ (၄)ရွှင်မြူးသော စိတ်ကို ပြည့်စုံစွာဆုံးမခြင်းရှိ၍ ငြိမ်သက်ချမ်းမြေ့သော သမာပတ်ကိုရခြင်း။ (၄) မြတ်သောသီလ ရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းသောအနံ့ဖြင့် ထုံမွှမ်းခြင်း။ (၆)နတ်လူတို့ ချစ်မြတ်နိုးတတ်ခြင်း။ (၇)နှစ်သက်အပ်သောသူဟူ၍ အာသဝကုန်ပြီးသော သူမြတ်တို့ တောင့်တအပ်ခြင်း။ (၈) နတ်လူတို့ ရိုသေအပ်၊ ရှိခိုးအပ်ခြင်း။ (၉) ပညာရှိတို့ချီးမွမ်းအပ်ခြင်း။ (၁၀)လူ့ပြည်နတ်ပြည်၌ လူနတ်အပေါင်းနှင့် မရောနှောခြင်း။ (၁၁) အနည်းငယ်သော အပြစ်၌လည်း ဘေးဟုရှုခြင်း။ (၁၂)သမ္မတ္တိနှင့်ပြည့်စုံသော သူတို့အား မဂ်ဖိုလ်အကျိုးကို ပြီးစေတတ်ခြင်း။ (၁၃)အလိုရှိတောင့်တသော် များမြတ်သောပစ္စည်းကို ရနိုင်ခြင်း။ (၁၄)မြဲသောကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ မရှိခြင်း။ (၁၅)ဈာန်နှင့်ယှဉ်၍ မြတ်သော နေလေ့ရှိခြင်း။ (၁၆)ထွေးယှက်သော ကိလေသာကွန်ယက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း။ (၁၇)မြတ်သော မဂ်ဖိုလ်တရားကို လျှို့ဝှက် ဖုံးလွှမ်းခြင်း။ (၁၈)လားလတ္တံ့သော ဂတိကိုတားမြစ်ခြင်း။ (၁၉)အပ္ပနာသို့ရောက်သော တရားရှိခြင်း။ (၂၀)နိမ့်ချစွာနေခြင်း။ (၂၁)အပြစ်မရှိသော အသုံးအဆောင်ရှိခြင်း။ (၂၂) ဂတိတရားမှလွတ်ခြင်း။ (၂၃) ယုံမှားသကင်္ာမှ ကူးမြောက်ခြင်း။ (၂၄) ဝိမုတ္တိဈာန်ကိုအလိုရှိခြင်း။ (၂၅)မြင်အပ်သော တရားရှိခြင်း။ (၂၆) မတုန် မလှုပ် မြဲသည်ဖြစ်၍ ဘေးကိုတားမြစ်စေသောသူတို့၏ မှီခိုရာသို့ရောက်ခြင်း။ (၂၇) ကောင်းစွာ ပြတ်အပ်သော အနုသယရှိခြင်း။ (၂၈)အာသဝေါကုန်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်း။ (၂၉) ငြိမ်သက်ချမ်းမြေ့သော သမာပတ်၌ များစွာနေလေ့ရှိခြင်။ (၃၀)ရဟန်း ကျေးဇူး ဂုဏ်နှင့် အလုံးစုံပြည့်စုံခြင်း။

၃၁ ပါးစု

ဘုံ ၃၁။ ။ကာမ ၁၁ ဘုံနှင့် (၁)ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ။ (၂)ဗြဟ္မပုရောဟိတာ။ (၃)မဟာဗြဟ္မာ။ (၄)ပရိတ္တာဘာ။ (၅)အပ္ပမာဏာဘာ။ (၆)အာဘဿရာ။ (၇)ပရိတ္တသုဘာ။ (၈)အပ္ပမာဏသုဘာ။ (၉)သုဘကိဏှာ။ (၁၀)ဝေဟပ္ဖိုလ်။ (၁၁)အသညသတ်။

၁။ သရုပ်ပြအဘိဓာန်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၁၂)အဝိဟာ။ (၁၃)အတပ္ပါ။ (၁၄)သုဒဿာ။ (၁၅) သုဒဿီ။ (၁၆)အကနိဋ္ဌ။ (ရူပ ၁၆ ဘုံ)။ (၁၇)အာကာသာနဉ္စာယတန။ (၁၈)ဝိညာဏဉ္စာယတန။ (၁၉)အာကိဉ္စညာယတနံ။ (၂၀)နေဝသညာ နာသညာယတန။ (အရူပလေးဘုံ။)

၃၂ ပါးစု

ကောဋ္ဌာသ ၃၂ ပါး(ဒွတ္တိံသကာယ)[၁]။ ။(၁)ကေသာ= ဆံပင်။ (၂)လောမာ=အမွေး။ (၃)နခါ=ခြေသည်း လက်သည်း။ (၄)ဒန္တာ=သွား။ (၅)တစော=အရေ။ (၆)မံသံ=အသား။ (၇)နှာရု=အကြော။ (၈) အဋ္ဌိ=အရိုး။ (၉)အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ= ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ (၁၀)ဝက္ကံ=အညှို့။ (၁၁)ဟဒယံ=နှလုံး။ (၁၂)ယကနံ=အသည်း။ (၁၃)ကိလောမကံ=အမြှေး။ (၁၄)ပိဟကံ=အဖျဉ်း။ (၁၅)ပပ္ဖာသံ=အဆုပ်။ (၁၆)အန္တံ=အူမ။ (၁၇) အန္တဂုဏံ=အူသိမ်အူဖွဲ့။ (၁၈)ဥဒရိယံ=အစာသစ်။ (၁၉)ကရီသံ=အစာဟောင်း။ (၂၀)မတ္ထလုင်္ဂံ=ဦးနှောက်။ (၂၁)ပိတ္တံ=သည်းခြေ။ (၂၂)သေမှံ=သလိပ်။ (၂၃) ပုဗ္ဗော=ပြည်။ (၂၄)လောဟိတံ=သွေး။ (၂၅)သေဒေါ=ချွေး။ (၂၆)မေဒေါ=အဆီခဲ။ (၂၇)အဿု=မျက်ရည်။ (၂၈)ဝသာ=ဆီကြည်။ (၂၉)ခေဠော=တံတွေး။ (၃၀) သိင်္ဃာဏိကာ=နှပ်။ (၃၁)လသိကာ=အစေး။ (၃၂)မုတ္တံ=ကျင်ငယ်။

ကံကြမ္မာ ၃၂။ ။(၁)ဆူးရှိသောကြိမ်ဖြင့် ရိုက်ခြင်း။ (၂)ဆူးမရှိသောကြိမ်ဖြင့် ရိုက်ခြင်း။ (၃)ဆောက်ပုတ်ဖြင့် ရိုက်ခြင်း။ (၄)လက်ကိုဖြတ်ခြင်း။ (၅)ခြေကိုဖြတ်ခြင်း။ (၆)နားကိုဖြတ်ခြင်း။ (၇)နှာခေါင်းကိုဖြတ်ခြင်း။ (၈)နား နှာခေါင်းကိုဖြတ်ခြင်း။ (၉)ဦးခေါင်းခွံကို ခွာ၍ ပူလွန်းသောသံတွေခဲကို ထည့်သဖြင့် ကျိုက်ကျိုက်ဆူသော ပအုံးရည်သဖွယ်ရှိအောင် ပြုခြင်း။ (၁၀)နားပန်အပိုင်းအခြားရှိသောအရေနှင့်တကွ ဆံပင်ကိုနုတ်၍ ကြမ်းတမ်းသော ကျောက်ဖြင့်ပွတ်လျက် ခရုသင်းသဖွယ် ရှိအောင် ပြုခြင်း။ (၁၁)သံတံကျင်ဖြင့် ခံတွင်းကိုဖွင့်စေ၍ ခံတွင်းထဲ၌ မီးထွန်းခြင်း။ မျက်နှာကို ဆောက်ပုတ်နှင့်ရှေ၍ ခံတွင်း၌ သွေးပြည့်စေလျက် နေကိုင်သော ရာဟုသဖွယ် ပြုခြင်း။ (၁၂)ကိုယ်အလုံးကို ဆီပုဆိုးရစ်၍ မီးညှိသဖြင့် ဆီမီးတောင်သဖါယ် ပြုခြင်း။ (၁၃)လက်၌ ဆီပုဆိုးရစ်၍ မီးညှိသဖြင့် ဆီမီးတောင်သဖွယ် ပြုခြင်း။ (၁၄) ရေမျိုအောက်မှစ၍ ဖမျက်တိုင်အောင် အရေထွာပြီးမှ ကြိုးဖြင့်ဖွဲ့၍ ခင်းလျက် မိမိအရေကိုနင်းစေသဖြင့် ပြိတ်မြက်ရွက်သဖွယ် အရေခွာခြင်း။ (၁၅)လက်မှစ၍ အရေခွာ၍ ခါး၌ ထား ခြင်း၊ ခါးမှစ၍ အရေကိုခွာ၍ ဖမျက်၌ ထားခြင်း။ (၁၆)တစ်တောင်နှစ်ဘက်၌ သံခြေကျင်းခတ်၍ သံနျက်ပြီး ထက်ဝန်းကျင် မီးထည့်၍ လေးဘက်တွားလျက်ရှိစေခြင်း။ (၁၇)နှစ်ဘက်အသွားရှိသော ငါးမျှားချိတ်ဖြင့် ခတ်၍ အရေအသား အကြောတို့ကို ကွာကျစေ၍ အရိုးကြဲကြဲသာ တည်စေခြင်း။ (၁၈) ထက်

---

[၁]။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

လှစွာသော ပဲခွပ်ဖြင့်ရွေလျက် တစ်သပြာမျှလောက်သော သားတစ်ကျစေခြင်း။ (၁၉)ထိုထိုကိုယ်အစိတ်၌ လုံစသောငါးမျှားချိတ်ဖြင့်ခတ်၍ ဝက်မှင်ဘီးဖြင့် ဆား ငန်ရေစသည်ကိုပွတ်၍ အရေအသား အကြောတို့ကို ကွာကျစေလျက် အရိုးသာ တည်စေခြင်း။ (၂၀)နံပါးတစ်ဖက် စောင်းအိပ်စေလျက် နားထင်နှင့် မြေကို သံ တံကျင်နှက်ပြီးမှ ခြေကိုကိုင်၍ လှည့်ခြင်း။ (၂၁) အပေါ်အရေအသားတို့ကို မစုတ် မပဲ့စေဘဲ ကျောက်သားဖြင့် အရိုးတို့ကိုထုပြီးသော် ဆံဖြင့်ရစ်၍ ခွေလျက်ထားခြင်း။ (၂၂)လောလောပူသောဆီဖြင့် လောင်းခြင်း။ (၂၃) အစာငတ်သော ခွေးတို့ကို ခဲစေ ခြင်း။ (၂၄) အသက်ရှင်လျက် တံကျင်၌ လျှိုခြင်း။ (၂၅)သံလျက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ခြင်း။ (၂၆)ပူစွာသောသံတွေကို လက်ယာလက်၌ စိုက်နှက်ခြင်း။ (၂၇)ပူစွာ သောသံတွေကို လက်ဝဲခြေ၌ စိုက်နှက်ခြင်း။ (၂၈)ပူစွာသော သံတွေကို လက်ဝဲ လက်၌ စိုက်နှက်ခြင်း။ (၂၉) ပူစွာသောသံတွေကို လက်ယာခြေ၌ စိုက်နှက်ခြင်း။ (၃၀)ပူစွာသောသံတွေကို ရင်ဝ၌စိုက်နှက်ခြင်း။ (၃၁)ဓားမတို့ဖြင့် ရွေခြင်း။ (၃၂) ပဲခွပ်တို့ဖြင့်ရွေခြင်း။

ဓမ္မစကြာတရားဟောရာ ဖြစ်ပေါ်သော နိမိတ်ကြီး ၃၂ ပါး။ ။(၁)လောကဓာတ် တစ်သောင်း တုန်လှုပ်ခြင်း။ (၂) အပူအအေး မျှတခြင်း။ (၃) တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်၌ ရတ်တရက်အသံတိတ်၍ ငြိမ်သက်သွားခြင်း။ (၄) လေပြင်းမုန်တိုင်း မလာခြင်း။ (၅)လေပြည်လေညင်း တိုက်ခိုက်ခြင်း။ (၆) မြစ်အပေါင်းတို့၌ ရေမစီး ဘဲ တန့်ရပ်ခြင်း။ (၇) ပန်းသစ်ပင်အပေါင်းတို့ တစ်ပြိုင်နက်ပွင့်ခြင်း။ (၈) ကောင်း ကင်၌ တည်သော အကာသဋ္ဌရတနာတို့ရောင်ဝါဖြင့် ကွန့်မြူးခြင်း။ (၉) လူ့ပြည် နတ်ပြည်တို့၌သာရှိသော တူရိယာအပေါင်းတို့ တစ်ပြိုင်နက် အလိုလိုမြည်ခြင်း။ (၁၀) ကောင်းကင်မှ နတ်ပန်းမိုးရွာချခြင်း။ (၁၁)တစ်ပြိုင်နက်ပဲ့တင်ဟီးခြင်း။ (၁၂) ငရဲ ကြီး ရှစ်ထပ်၌ ငရဲမီး ငြိမ်းခြင်း။ (၁၃) အညစ်အကြေးကင်းစင်လျက် ကောင်းကင်က နေဝန်း အထူးသဖြင့် ထွန်းလင်းခြင်း။ (၁၄) နေ့အခါ၌ ကြယ်တာရာတို့ကိုမြင်ရခြင်း။ (၁၅) မိုးမရွာဘဲ ကောင်းကင်မှ နတ်ရေစင် သွန်းချခြင်း။ (၁၆) ဂြိုဟ်ကြီးခုနစ်လုံးတို့ ကြည်လင်ထင်ရှားစွာ ပေါ်လာခြင်း။ (၁၇) သတ္တာဗီသနက္ခတ်များလည်း ထင်ရှား စွာပေါ်လာခြင်း။ (၁၈) လဝန်းသည် ပြဿာသဋ္ဌနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ ပေါ်လာခြင်း။ (၁၉) တွင်း, ဂူ, လိုဏ်ခေါင်း အောင်း၍နေသောသတ္တဝါတို့ ထွက်လာခြင်း။ (၂၀) လူအပေါင်းတို့ အလိုခပ်သိမ်း ငြိမ်း၍ ရောင့်ရဲခြင်း။ (၂၁) ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာ ဝေဒနာ စွဲကပ်သူတို့ ပျောက်ကင်းခြင်း။ (၂၂) ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှု ပြေခြင်း။ (၂၃)ပြိတ္တာအပေါင်း ဝ,ပြောခြင်း။ (၂၄) ကိလေသာ တရားငြိမ်းခြင်း။ (၂၅) အပါယ် လေးပါး၌ ဒုက္ခဘေးကင်းခြင်း။ (၂၆) တစ်လောကလုံး၌ မြူအညစ်အကြေးကင်း၍ သန့်ရှင်းကြည်လင်ခြင်း။ (၂၇) မကောင်းသော အနံ့ပျောက်ခြင်း။ (၂၈) နတ်ပန်း နံ့သာ ကြိုင်လှိုင်ခြင်း။ (၂၉)နတ်ပြည်ခြောက်ဘုံတို့နှင့် ရူပဗြဟ္မာ ၁၆ ဘုံကို အကုန်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မြင်ရခြင်း။ (၃၀) ငရဲကြီးရှစ်ထပ်၌ ခံနေကြရသော သတ္တဝါအလုံးစုံကို အကုန် မြင်ရခြင်း။ (၃၁) မြို့တံခါး အိမ်တံခါးမှစ၍ ပိတ်ထားသမျှ အလုံးစုံ အကုန်ပွင့်ခြင်း။ (၃၂) သတ္တဝါအပေါင်းတို့၌ သေမှု, ပဋိသန္ဓေမှု, ဖွားမြင်မှုမရှိခြင်း။

ပုသိမ် ၃၂ မြို့။ ။ (၁)ဟိုင်းကြီးမြို့။ (၂) ငပုတောမြို့။ (၃) သာပေါင်းမြို့။ (၄) ကျောက်ချောင်းကြီးမြို့။ (၅) ကျောက်ချောင်းကလေးမြို့။ (၆) အော်ဘော်မြို့။ (၇) သီဒါမြို့။ (၈)လေးမျက်နှာမြို့။ (၉) အုတ်ဖိုမြို့။ (၁၀) မြောင်းမြမြို့။ (၁၁) လပွတ်ကုလားမြို့။ (၁၂) ခလောက်ချိုက်မြို့။ (၁၃) သီကွင်းမြို့။ (၁၄) စပယ်ရုံမြို့။ (၁၅) ကျောက်ကုန်းမင်းမနိုင်မြို့။ (၁၆) အဲလောင်မြို့။ (၁၇) ခဲလောင်မြို့။ (၁၈) တောင်လုံးမြို့။ (၁၉) ကျုံပျော်မြို့။ (၂၀) မုတ္တဝတီမြို့။ (၂၁) ခမြင်ထုံ ပန်းတနော်မြို့။ (၂၂) မရမ်းကျုံကုံးမြို့။ (၂၃)မင်းဂရုမြို့။ (၂၄) ခနေပြုမြို့။ (၂၅) ဇလွန်မြို့။ (၂၆) ဟသ်ာတမြို့။ (၂၇) ကနောင်မြို့။ (၂၈) မြန်အောင်ဂူထွက်မြို့။ (၂၉) ကြံခင်းမြို့။ (၃၀)ဖက်ယားမြို့။ (၃၁)ဒန်ဘီမြို့။ (၃၂) ရုံးသလင်းမြို့။

မြတ်စွာဘုရား၏ မဟာပုရိသ လက္ခဏာတော်ကြီး ၃၂ ပါး။ ။ (၁) သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒ= ရွှေခြေနင်းအပြင်ကဲ့သို့ ညီညွတ်သော ခြေဖဝါးတော်။ (၂) စက္ကပူရိတပါဒ= တစ်ထောင်သော အကန့်အကွက်နှင့်တကွ လက္ခဏာတော်အပေါင်း အပြည့်ရှိသော ခြေဖဝါးတော်။ (၃) အာယတပဏှိ= ခြေကို လေးပုံ ပုံ၍ တစ်ပုံမျှလောက် ရှည်သွယ်ပြည့်ဖြိုးသော ဖနောင့်တော်။ (၄) ဒီဃင်္ဂုလိ= မျောက်မင်း၏ ခြေချောင်းလက်ချောင်းကဲ့သို့ အရင်းမှ အဖျားတိုင် သွယ်ပျောင်းလျက် တင့်တယ် ရှည်သွယ်သော လက်ချောင်းတော်။ (၅) မုဒုတလုဏဟတ္ထပါဒ= အကြိမ်တစ်ရာဖတ်အပ်သော ဝါဂွမ်းစိုင်ကဲ့သို့ တစ်သားတည်း တူမျှစွာ နူးညံ့သော ခြေဖဝါးတော် လက်ဖဝါးတော်ရှိခြင်း။ (၆) ဇာလဟတ္ထပါဒ= ခြေချောင်းတော် လက်မတော်မှတစ်ပါး လက်ချောင်းတော်လေးခုစီ တညီတညွတ်တည်း ရှိသည်ဖြစ်၍ နှစ်သက်အံ့ဖွယ် လွန်တင့်တယ်သော ခြေချောင်းလက်ချောင်းရှိတော်မူခြင်း။ (၇) ဉဿင်္ခပါဒ= ဖမိုးတော်မှ အထက်သို့ လက်လေးသစ်တက်၍ မြင့်သော ဖမျက်တော်။ (၈) ဧဏိဇင်္ဃ= ဧဏိမည်သော သားကောင်၏ မြင်းခေါင်းကဲ့သို့ ချောပြည့်လုံးလျောင်းသော သလုံးမြင်းခေါင်းရှိတော်မူခြင်း။ (၉)ဒီဃဟတ္ထ= ကိုယ်တော်ကို မကိုင်းမညွတ်မူ၍ ပုဆစ်ဒူးနှစ်ဘက် ရောက်သော လက်တော်နှစ်ဘက်ရှိခြင်း။ (၁၀) ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယှ= အအိမ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ယောက်ျားမြတ်နိမိတ် ရှိတော်မူခြင်း။ (၁၁) သုဝဏ္ဏ ဝဏ္ဏ= ဇမ္ဗူရာဇ် ရွှေစင်ကဲ့သို့ ပြေပြစ်ဝါဝင်းသော အဆင်းအရေမြတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (၁၂) သုခုမစ္ဆဝိ= ပွေး, ညှင်း, တင်းတိပ်, ဝက်ခြံ, မှည့်မည်း စသော အညစ်အကြေးမရှိ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော အသားအရေရှိခြင်း။ (၁၃) ဧကေကလောမ= မွေးညင်းတွင်းတစ်တွင်း၌ မွေးညင်းတော်တစ်ပင်စီသာ ပေါက်ရောက်ခြင်း။ (၁၄) ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမ= သုံးကြိမ် လက်ယာရစ် လည်သည်၍ အဆုံး၌ တင့်တယ်တော်မူသော ရွှေမျက်နှာ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တော်ကို ရှုမျှော်ဘိ သကဲ့သို့ အထက်ညွတ်သော မွေးညင်းတော်။ (၁၅)ဗြဟ္မုဇုဂတ္တ= ဗြဟ္မာမင်းကိုယ် ကဲ့သို့ ခါး ပုဆစ် ဒူး သုံးပါးသောအရပ်တို့၌ မကိုင်း မညွတ် ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်တော်။ (၁၆) သတ္တုဿဒ= လည်ကုပ်၊ လက်ဖမိုး နှစ်ဘက်၊ ပခုံး စွန်းနှစ်ဘက်၊ ခြေဖမိုး နှစ်ဘက်၊ ၇–ပါးသော အရပ်တို့၌ ပြည့်ဖြိုးသော အသား တော်ရှိခြင်း။ (၁၇) သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယ= ခြင်္သေ့မင်း၏ရှေ့ထက်ဝက်သော ကိုယ်ကဲ့သို့ ပြည့်ဖြိုး ကြီးမားခံ့ညားသော ကိုယ်တော်။ (၁၈) စိတန္တရံသ= လက်ပြင်တော် နှစ် ဘက်နောက် အလယ် ကျောပြင်သည် ချိုင့်နိမ့်ခြင်း မရှိ ပကတိ ညီညွတ်စွာ တည် သော အသားအလွှာသည် ခါးတော်မှစ၍ လည်ကုပ်တော်တိုင် ဖုံးလွှမ်းခြင်း။ (၁၉) နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလ= အရပ်တော်နှင့် အလံတော် ညီမျှသဖြင့် ပညောင်ပင်အဝန်း ကဲ့သို့ ဝိုင်းဝန်းတော်မူသော ရူပကာယတော်။ (၂၀) သမဝဋ္ဋက္ခန္ဓ= ရွှေမုရိုးစည်ကို ထောင်၍ ထားသကဲ့သို့ တပြေးတည်း စည်းလုံးညီညွတ်သော လည်တော်ရှိခြင်း။ (၂၁) ရသဂ္ဂသဂ္ဂီ= အနည်းငယ်ခန့် နှမ်းစေ့မျှ အရသာကို သုံးဆောင်မိဝဲသောအခါ တစ်ကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့တည်နိုင်အောင် ဆောင်နိုင်သော အကြောများရှိခြင်း။ (၂၂) သီဟ ဟနု= ခြင်္သေ့မင်း၏ မေးကဲ့သို့သော မေးတော် ရှိခြင်း။ (၂၃) စတ္တာလီသဒန္တ= သွား တော် လေးဆယ် အစေ့အင ရှိတော်မူခြင်း။ (၂၄) သမဒန္တ= ညီညွတ်သော သွားတော် ရှိတော်မူခြင်း။ (၂၅) အဝိရဠဒန္တ= မကြဲမကျဲ စေ့စပ်သော သွားတော်ရှိခြင်း။ (၂၆) သုသုက္ကဒါဠ= ဖြူစင်သော စွယ်တော်လေးခုရှိခြင်း။ (၂၇) ပဟူတ ဇိဝှာ= ရှည်လျား ကျယ်ပြန့်သော လျှာတော်ရှိခြင်း။ (၂၈) ဗြဟ္မဿရ= ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံကဲ့သို့သော အသံတော်ရှိခြင်း။ (၂၉) အဘိနီလနေတ္တ= အလွန်ညိုဝင်းသည့် မျက်လုံးတော်ရှိခြင်း။ (၃၀)ဂေါပခုမ= မွေးစ နွားသူငယ်၏ မျက်တောင်မွေးကဲ့သို့ အလွန်နူးညံ့သော မျက် တောင်မွေးတော်ရှိခြင်း။ (၃၁)ဥဏ္ဏာဇာတ= မျက်မှောင်တော် နှစ်ခုအကြား၌ ဥဏ္ဏာလုံ မွေးရှင်တော် ပေါက်ခြင်း။ (၃၂)ဥဏှီသသီသ= လက်ယာတော် နားပန်စွန်းမှ လက်ဝဲ တော် နားပန်စွန်းအထိ တက်သော နဖူးသင်းကျစ်တော် ရှိခြင်း။

ရှေးမင်းတို့ ဆုံးမ ကွပ်မျက်ပုံ ၃၂ မျိုး။ ။ (၁)ကြိုးဖြင့် အမျိုးမျိုးချည်တုပ်ခြင်း။ (၂)သံခြေကျင်းစသည် ခတ်ခြင်း။ (၃) ဝါးခြမ်းဖြင့် ရိုက်ခတ်ခြင်း။ (၄) ကြိမ်ဖြင့် ရိုက်ခတ်ခြင်း။ (၅)တုတ်လုံ့တံဖြင့် ရိုက်ခတ်ခြင်း။ (၆) ဦးခေါင်းဖောက်ထိုး ခြေမိုး မျှော် ဆွဲခြင်း။ (၇) တိုင်စသည်တွင်ချည်၍ ခွေးရဲတို့ကို ကိုက်စေခြင်း။ (၈) မြေတွင် တစောင်းအိပ်စေ၍ နား၌သံမယ်နနှက်ခြင်း။ (၉) နှုတ်ခမ်းနှစ်ဘက်တို့၌ ငါးမျှား ချိတ်နှင့် ချိတ်ငင်ဆွဲငင်ယူခြင်း။ (၁၀) မြေတွင်ပက်လက်အိပ်စေ၍ ခြေ လက် အစုံတို့ ၌ သံမယ်နလေးချက်နှက်ခြင်း။ (၁၁) တစ်ကိုယ်လုံး ဓားလှံတို့ဖြင့် ထိုးခုတ်ပြီးလျှင် ဆားမံခြင်း။ (၁၂)အရေမခွာဘဲ အရိုးကို ကျောက်ဖြင့်ထုခြင်း။ (၁၃) လက်ကို ဖြတ် ခြင်း။ (၁၄)ခြေကို ဖြတ်ခြင်း။ (၁၅)လက်ခြေနှစ်ပါးကိုဖြတ်ခြင်း။ (၁၆)နားကို ဖြတ် ခြင်း။ (၁၇) နှာခေါင်းကို ဖြတ်ခြင်း။ (၁၈) နားနှင့်နှာခေါင်းကိုဖြတ်ခြင်း။ (၁၉)

www.burmeseclassic.com

ဦးခေါင်းခွံကို ခွာ၍ သံပူရဲရဲတောက်၌ ဦးဖောက်ထိုးချခြင်း။ (၂၀) ဦးခေါင်းခွံကိုခွာ၍ ဦးခေါင်းရိုးကို ခရုသင်းကဲ့သို့ ဖြူအောင်ပြုခြင်း။ (၂၁) ခံတွင်းကို သံညှပ်ဖြင့် ဖွင့်၍ ခံတွင်းအတွင်းတွင် မီးတောက်ဖြစ်စေခြင်း။ (၂၂) ကိုယ်ထက်ဝက်ကို အရေခွာခြင်း။ (၂၃)တစ်ကိုယ်လုံးက အရေကိုခွာခြင်း။ (၂၄) တစ်ကိုယ်လုံးအသားကို ဓားဖြင့် အတစ်တစ် လှီးချခြင်း။ (၂၅) ကျိုက်ကျိုက်ဆူသော ဆီပူဖြင့် လောင်းစေခြင်း။ (၂၆) ဆီဆွတ်သောအဝတ်ဖြင့် လက်ကို ရစ်ပတ်၍ မီးတောက်စေခြင်း။ (၂၇) ပူစွာသော သံတံသင်းကို လက်၌စိုက်ခြင်း။ (၂၈) ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ခြင်း။ (၂၉) ခြေလက်တို့ကို ချည်၍ ရင်ဝကို ပုဆိန်ဖြင့် ပေါက်ခြင်း။ (၃၀) လူကို တိုင်နှင့်ကပ်ချည်၍ အောက်ဒွါရမှ သံတံကျင်ဖြင့် ထိပ်သို့ပေါက်အောင် လျှိုထားခြင်း။ (၃၁) နှစ်ပိုင်း ဖြစ်အောင် ကိုယ်အလယ်မှနေ၍ ခါးကို ဖြတ်ခြင်း။ (၃၂) သံအိုးကင်း၌ ထည့်၍ လှော်ခြင်း။

ဟံသာဝတီ ၃၂ မြို့။ ။ (၁)ကျောက်မော်မြို့။ (၂) အမဲမြို့။ (၃) တုံဇရစ်မြို့။ (၄) ကျည်ကူမြို့။ (၅) စစ်တောင်းမြို့။ (၆) ဒင်းမဲ့မြို့။ (၇) ဇရွဲမြို့။ (၈) အသားမြို့။ (၉) မော်ပျို့မြို့။ (၁၀) လကွန်းဗျည်းမြို့။ (၁၁) အခံရိန်မြို့။ (၁၂) မအူမြို့။ (၁၃) ရမ္မနဂိုမြို့။ (၁၄)ရမ္မဝတီမြို့။ (၁၅)မော်ဘီမြို့။ (၁၆) လိုင်မြို့။ (၁၇) ဘောင်လင်းမြို့။ (၁၈)တန်းတောကြီးမြို့။ (၁၉) တီတွတ်မြို့။ (၂၀)ဇွေ့မြို့။ (၂၁) ဖောင်းတူမြို့။ (၂၂)ဘားကိုင်မြို့။ (၂၃)ထုန်ခန်မြို့။ (၂၄) ရဲန္တမြို့။ (၂၅) မေရဋ္ဌရမြို့။ (၂၆) တင်ပေါင်မြို့။ (၂၇)မင်းရဲလှမြို့။ (၂၈) ကောလိယမြို့။ (၂၉) ပိုင်းတာမြို့။ (၃၀) ယွန်ဇလင်မြို့။ (၃၁)ဝင်ပြိုင်မြို့။ (၃၂) ဟသာ်ဖိုင်ကနိန်မြို့။

နောက်ဆက်တွဲ

တိရစ္ဆာနကထာစကား ၃၂ ပါး[၁]။ ။ (၁)ရာဇကထံ= မင်းနှင့်စပ်သောစကား။ (၂) စောရကထံ= ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား။ (၃) မဟာမတ္တကထံ= အမတ်ကြီးနှင့် စပ်သော စကား။ (၄) သေနာကထံ= စစ်သည်နှင့် စပ်သောစကား။ (၅) ဘယကထံ= ကြောက်မက်ဖွယ်နှင့်စပ်သောစကား။ (၆) ယုဒ္ဓကထံ= စစ်တိုက်ခြင်းနှင့် စပ်သောစကား။ (၇) အန္နကထံ= စားဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား။ (၈) ပါနကထံ= သောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား။ (၉)ဝတ္ထကထံ= အဝတ်နှင့် စပ်သောစကား။ (၁၀) သယနကထံ= အိပ်ရာနှင့် စပ်သောစကား။ (၁၁) မာလာကထံ= ပန်းနှင့်စပ်သောစကား။ (၁၂) ဂန္ဓကထံ= နံ့သာမွှေးထုံနှင့် စပ်သော စကား။ (၁၃) ဉာတိကထံ= ဆွေမျိုးနှင့်စပ်သောစကား။ (၁၄)ယာနကထံ= ယာဉ်နှင့်စပ်သောစကား။ (၁၅) ဂါမကထံ= ရွာနှင့် စပ်သောစကား။ (၁၆)နိဂမကထံ= နိဂုံးနှင့်စပ်သောစကား။ (၁၇)နဂရထံ= မြို့နှင့် စပ်သောစကား။ (၁၈) ဇနပဒကထံ= နယ်နှင့်စပ်သောစကား။ (၁၉) ဣတ္ထိကထံ=

၁။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မိန်းမနှင့်စပ်သော စကား။ (၂၀) ပုရိသကထံ= ယောကျ်ားနှင့် စပ်သောစကား။ (၂၁)သူရကထံ=သူရဲကောင်းနှင့်စပ်သော စကား။ (၂၂)ဝိသိခါကထံ= မြို့တွင်းလမ်းနှင့် စပ်သောစကား။ (၂၃) ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထံ= ရေခပ်ဆိပ်နှင့် စပ်သောစကား။ (၂၄) ပုဗ္ဗပေတကထံ= သေလွန်သူနှင့်စပ်သောစကား။ (၂၅) နာနတ္တကထံ= အထွေထွေနှင့် စပ်သောစကား။ (၂၆)လောကက္ခာယိကံ= လောကကြောင်းနှင့် စပ်သောစကား။ (၂၇) သမုဒ္ဒက္ခာယိကံ= သမုဒ္ဒရာပင်လယ်နှင့် စပ်သောစကား။ (၂၈) ဣတိဘဝါဘဝကထံ= ကြီးပွားဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့်စပ်သောစကား။ (၂၉) ဂမိကကထံ= ခရီးသည်နှင့် စပ်သောစကား။ (၃၀) ကုမရကထံ= လူပျိုနှင့် စပ်သော စကား။ (၃၁) ကုမာရီကထံ= အပျိုနှင့်စပ်သောစကား။ (၃၂)ကုမ္ဘဒါသိကထံ= ရေရွက်ကျွန်မနှင့် စပ်သော စကား။

မုဋ္ဌမ ၃၂ မြို့။ ။ (၁)ကော့ပိန်။ (၂)ကျိုင်း။ (၃)စွယ်ယေ။ (၄)အောင်သို့။ (၅) ကျိတ်။ (၆) မြဝတီ။ (၇) ပေါင်။ (၈) သဓိုစ်။ (၉) ထားကျိုင်။ (၁၀) ကျိုင်းဘွဲ့။ (၁၁) မော်လမြိုင်။ (၁၂) အထရံ။ (၁၃) ဝယ်ယော်။ (၁၄) ပါခရူ။ (၁၅) လမိုင်း။ (၁၆) ရေး။ (၁၇) ဘီလူးကျွန်း။ (၁၈) ဧရယ်။ (၁၉) ဇရာ။ (၂၀) ကွန်း။ (၂၁) ဇမိ။ (၂၂) လကွန်းဗျည်း။ (၂၃) မြိုင်။ (၂၄) အလှိုင်။ (၂၅) ယင်းငြိမ်း။ (၂၆) ကော့။ (၂၇)တိုဝန်း။ (၂၈) အီဗျစ်။ (၂၉) အိပဲ။ (၃၀) တိုက်ကလား။ (၃၁) ယင်အုံ။ (၃၂) ဘုံဂမိ တို့တည်း။

၃၃ ပါးစု

ဗျဘိစာရီဘာဝ ၃၃ မျိုး။ ။ (၁) နိဗ္ဗေဒ= ငြီးငွေ့ခြင်း။ (၂)တက္က= ကြံစည်ခြင်း။ (၃) သင်္ကာ= ယုံမှားခြင်း။ (၄) သမ= ပင်ပန်းခြင်း။ (၅) ဓိတိ= ရောင့်ရဲခြင်း။ (၆) ဇဠတာ= မှိန်းမှိုင်တွေဝေခြင်း။ (၇) ဒီနတာ= တစ်ယောက်တည်းဆင်းရဲရခြင်း။ (၈) ဥဂ္ဂ= ကြမ်းကြုတ်ခြင်း။ (၉)အလသတ္တ= ပျင်းရိခြင်း။ (၁၀)သုတ= အိပ်စက်ပျော်ခြင်း။ (၁၁)တာသ= ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ခြင်း။ (၁၂) ဂိလာန= အားမရှိခြင်း။ (၁၃) ဥဿုက္က= လုံ့လထုတ်ခြင်း။ (၁၄)ဟရိသ= ကြည်ညိုခြင်း။ (၁၅)သတိ= အောက်မေ့ခြင်း။ (၁၆) ဣဿာ= ငြူစူခြင်း။ (၁၇) ဝိသဒ= မလှုပ်ချင်အောင် နွမ်းနယ်ခြင်း။ (၁၈) အဗဟိတ္ထါ= ဣန္ဒြေဟန်လုပ်ခြင်း။ (၁၉)စိန္တာ= တည်ကြည်ခြင်း။ (၂၀) ဂဗ္ဗ=မာန်မာန။ (၂၁)အပမာရ= တက်ချက်ခြင်း၊ ဝက်ရူးဖမ်းခြင်း။ (၂၂) မရိသ= ဒေါသဟူသော သည်းမခံခြင်း။ (၂၃) မဒ= စည်းစိမ်ယစ်မူး၍ မေ့ခြင်း။ (၂၄) မတ= ဉာဏ်ပညာဟူသော သိမြင်ခြင်း။ (၂၅) ဥမ္မာဒ= ရူးသွပ်ခြင်း။ (၂၆) မောဟ= မိုက်မဲ တွေဝေခြင်း။ (၂၇) ဝိဗောဓ= မအိပ်စက်နိုင်ခြင်း။ (၂၈) နိဒ္ဒါ= အိပ်စက်ခြင်း။ (၂၉) အာဝေဂ= စိတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

လွဲခြင်း၊ မျက်စိ ပြာဝေခြင်း။ (၃၀)သဗိဋ္ဌ= ရှက်ခြင်း။ (၃၁)မရဏ=သေခြင်း။ (၃၂) သစပလျ= လျှပ်ပေါ် လော်လည်ခြင်း။ (၃၃) ဗျာဓိ= အနာ ရောဂါ။

နောက်ဆက်တွဲ

ရှမ်းပြည်နယ် ၃၃ နယ်။ ။ ရှမ်းတို့ဌာနီ၌ ပြည်နယ်ပေါင်းမှာ တေတ္တိံသ ခေါ် ၃၃ နယ်ရှိ၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်အလား မွေ့လျော်ပျော်ရွှင်ဖွယ် များစွာတို့နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် စတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၅၆၆၄၅ ကျယ်လျက် စော်ဘွား ၁၆ ယောက်၊ မြို့စား ၁၃ ယောက်နှင့် ငွေခွန်မှူး ၄ ယောက်တို့က အုပ်ချုပ်ကြရသည်။ (ဤကား အင်္ဂလိပ်လက်အောက်မှာ နေရစဉ်က ဖြစ်၏။)

(၁) ကျိုင်းတုံနယ်။ (၂) မိုးနဲနယ်။ (၃) ညောင်ရွှေနယ်။ (၄) ရပ်စောက်နယ်။ (၅) လဲချားနယ်။ (၆) မောက်မယ်နယ်။ (၇) မိုင်းပန်နယ်။ (၈) မိုင်းပွန်နယ်။ (၉) စကားနယ်။ (၁၀)နောင်မွန်နယ်။ (၁၁) မိုင်းနောက်။ (၁၂) မိုင်းကိုင်း။ (၁၃) ကျေးသီး မန်းစံ။ (၁၄) လွယ်လုံ။ (၁၅) သထုံ။ (၁၆) ဗန်းရင်။ (၁၇) ဟိုပုန်း။ (၁၈) နန်း ခုတ်။ (၁၉)စကွယ်နယ်။ (၂၀)မိုင်းရှူး။ (၂၁) သမခမ်း။ (၂၂) ပွေးလှ။ (၂၃) ဘော် နယ်။ (၂၄)ရွာင်နယ်။ (၂၅) ပင်မှီ။ (၂၆) ကျုံးနယ်။ (၂၇) ပင်းဒယ။ ဤကား တောင်ပိုင်းရှမ်းပြည်နယ် ၂၇ နယ်တည်း။

(၁) သီပေါနယ်။ (၂) တောင်ပိုင်း။ (၃) မိုင်းရယ်နယ်။ (၄)မြောက်သိန္နီနယ်။ (၅) မိုးမိတ်နယ်။ (၆) မိုးလင်းနယ်။ ဤကား မြောက်ပိုင်းရှမ်းပြည်နယ် ၆ နယ်တည်း။ ပေါင်း ၃၃ နယ်ဖြစ်၏။

၃၄ ပါးစု

ရောဂါ ၃၄ မျိုး။ ။ (၁)စက္ခုရောဂေါ= မျက်စိ၌ဖြစ်သောအနာ။ (၂) သောတရောဂေါ= နား၌ဖြစ်သောအနာ။ (၃) ဃာနရောဂါ= နှာခေါင်း၌ဖြစ်သောအနာ။ (၄) ဇိဝှာ ရောဂေါ= လျှာ၌ဖြစ်သောအနာ။ (၅)ကာယရောဂေါ= ကိုယ်၌ဖြစ်သောအနာ။ (၆) သီသရောဂေါ= ခေါင်း၌ဖြစ်သောအနာ။ (၇)ကဏ္ဏရောဂေါ= နားရွက်၌ ဖြစ်သော အနာ။ (၈) မုခရောဂေါ= ခံတွင်း၌ဖြစ်သောအနာ။ (၉) ဒန္တရောဂေါ= သွား၌ ဖြစ်သော အနာ။ (၁၀) ကာသောရောဂေါ= ခေါင်းဆိုးနာ။ (၁၁) သာသောရောဂေါ= ကြို့ထိုး သောအနာ။ (၁၂) ပိနာသောရောဂေါ= နှာခေါင်းဖု၌ဖြစ်သောအနာ။ (၁၃) ဍာဟော ရောဂေါ= ကိုယ်တွင်းပူသောအနာ။ (၁၄)ဇရေရောဂေါ= ဖျားနာ။ (၁၅) ကုစ္ဆိ ရော ဂေါ= ဝမ်း၌ဖြစ်သောအနာ။ (၁၆) မုစ္ဆာရောဂေါ၏ မူးဝေသောအနာ။ (၁၇) ပက္ခန္ဒိကာ ရောဂေါ=သွေးအန်သော အနာ။ (၁၈) သူလာရောဂေါ= ဝမ်းလေထိုးကျင့်သောအနာ။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

(၁၉)ဝိသူစိကာရောဂေါ= ဝမ်းကျသောအနာ။ (၂၀) ကုဋ္ဌရောဂါ=နူနာ။ (၂၁) ဂဏ္ဍော ရောဂေါ=ထွတ်မြင်းနာ။ (၂၂)ကိလာသောရောဂေါ= ပြောက်ကျားသော ညှင်းအနာ။ (၂၃)သောသောရောဂေါ=အသွေးအသား ခန်းခြောက်စေသောအနာ။ (၂၄)အပမာရော ဂေါ=ဘီလူးဖမ်းသောဝက်ရူးနာ။ (၂၅) ဒဒ္ဒုရောဂေါ= ဝဲကြီးဝဲစိုအနာ။ (၂၆) ကဏ္ဍုရောဂေါ= ဝဲခြောက်နာ။ (၂၇) ကစ္ဆုရောဂေါ= ပွေးနာ။ (၂၈) နခသာရောဂေါ= လက်သည်းတို့ဖြင့် ခြစ်မိရာ၌ဖြစ်သောအနာ။ (၂၉)ဝိတစ္ဆိကာ ရောဂေါ= လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးကွဲသောအနာ။ (၃၀) လောဟိတပိတ္တံရောဂေါ=ပိတ်ကိုက်နာ။ (၃၁)မဓု မေ ဟောရောဂေါ= မြင်းသရိုက်နာ။ (၃၂)အံသာရောဂေါ= အရိုယိုသောအနာ။ (၃၃) ပိဠကာရောဂေါ= ကိုယ် ရောင်သောအနာ။ (၃၄) ဘဂန္ဒလာ= ဘဂန္ဒိုလ်နာ။

နောက်ဆက်တွဲ

ကောက်ညှင်းမျိုး ၃၄ ပါး။ ။ (၁) ခွေးအာကပ်။ (၂)ချင်းတွင်း။ (၃)နနွင်းဝါ။ (၄) ဝက်လည်။ (၅) ရွှဲ။ (၆) အိပ်ပုံ။ (၇) အိပ်သွန်။ (၈) ဖိုးစောင်ခြို။ (၉) မုရင်းပြန်။ (၁၀)ခွံဝါပေါက်ဝါကြီး။ (၁၁) ကောက်ညှင်းဖြူ။ (၁၂) ငနံကြီး။ (၁၃) ငဆားကြီး။ (၁၄) ငပြာကြီး။ (၁၅) ဆင်ပေါက်။ (၁၆) ပဇင်းတောင်။ (၁၇) ဖဲစောင်ခြို။ (၁၈) ရှင့်သွေး။ (၁၉) ရှစ်သောင်းမွှေး။ (၂၀) ခေါ်မောက်။ (၂၁) ချိုးလည်ပြောက်။ (၂၂) မဲပန်းညို။ (၂၃)အုန်းခိုင်။ (၂၃) မော်လမြိုင်။ (၂၅) မီးတုတ်။ (၂၆) မောင်မခေါ်။ (၂၇) ခေါ်လိန်။ (၂၈) ခေါ်သာ။ (၂၉) မကိုဋ္ဌ။ (၃၀)ဝက်ဆီ။ (၃၁)ဝက်လက်သည်း။ (၃၂) ငချိတ်မည်း။ (၃၃) ကြွက်သွား။ (၃၄) ဆင်ဝမ်းဖျဉ်။

၃၅ ပါးစု

အတ္ထာလင်္ကာရ ၃၅ ပါး[၁]။ ။(၁)အတိသယဝုတ္တိအလင်္ကာ=ထူးလွန်းသည်ကို ပြဆို၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၂)ဥပမာအလင်္ကာ= နှိုင်းခိုင်း၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၃)ရူပက အလင်္ကာ= ထပ်တူပြု၍တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၄)အာဝုတ္တိအလင်္ကာ= ထပ်၍ ဆိုခြင်း ဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၅) ဒီပကအလင်္ကာ= ထွန်းပြ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၆) အက္ခေပကအလင်္ကာ= တားမြစ်၍တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၇)အတ္ထန္တရန္ယာသ အလင်္ကာ= တစ်ပါးသောဝါကျ၏အနက်ကိုပြီးစေ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၈)ဗျတိရေကအလင်္ကာ = အထူးပြ၍တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၉)ဝိဘာဝနာ အလင်္ကာ= ထင်စွာ ပြ၍ တန်ဆာ ဆင်ခြင်း။ (၁၀) ဟေတုအလင်္ကာ= အကြောင်းဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၁၁) ကမ

၁။ အလင်္ကာနိဿယ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အလင်္ကာ= အစဉ်ညီမျှစွာပြ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၁၂)ဝိယတရအလင်္ကာ= အလွန်အကဲ ချစ်နှစ်သက်သည်ကိုပြ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၁၃) သမာသဝုတ္တိ အလင်္ကာ= ဥပမာနဖြင့် ဥပမေယျကို ပြဆို၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၁၄) ပရိကပ္ပနာ အလင်္ကာ =ကြံဆ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၁၅) သမာဟိတအလင်္ကာ= အကြောင်းတစ်ပါးရပုံကိုပြ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၁၆) ပရိယာယဝုတ္တိအလင်္ကာ= ပရိယာယ်ဆို၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၁၇) ဗျာဇောပဝဏ္ဏနာအလင်္ကာ= ကဲ့ရဲ့ယောင်မူ၍ ချီးမွမ်းရာရောက်အောင် တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၁၈) ဝိသေသဝုတ္တိအလင်္ကာ= အထူးကို ပြဆို၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၁၉)ရုဇ္ဇာ ဟင်္ကာရအလင်္ကာ= ကြုံးဝါးခြင်းဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၂၀) သိလေသ အလင်္ကာ= အနက်ဖက်စပ် ကပ်တွဲ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၂၁) တုလျယောဂိတာအလင်္ကာ = ဂုဏ်ထူးထား၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၂၂) နိဒဿနအလင်္ကာ= အကျိုးတစ်ပါး ဆက်ပြ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၂၃) မဟန္တတ္တအလင်္ကာ= ကြီးကျယ်ခမ်းနားပုံပြ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၂၄) ဝဥ္စနာအလင်္ကာ= လှျို့ဝှက်၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၂၅) အပ္ပကတထုတိအလင်္ကာ= မပြုလုပ်နိုင်သောအရာ၌ ချီးမွမ်း၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၂၆) ဧကာဝဠိအလင်္ကာ= ဂုဏ်ထူးစဉ်လျက် တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၂၇) အညမညအလင်္ကာ= အပြန်အလှန် တန်ဆာဆင်နည်းဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၂၈) သဟဝုတ္တိ အလင်္ကာ=တကွဖြစ်သည်ကို ပြဆို၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၂၉) ဝိရောဓိအလင်္ကာ= ဆန့်ကျင်ဖက်ရောနှော၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၃၀) ပရိဝုတ္တိ အလင်္ကာ = အပေးအယူပြ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၃၁) ဘမအလင်္ကာ= ထင်ယောင် ထင်မှားပြု၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၃၂) ဘာဝအလင်္ကာ= သဘောပြ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၃၃) မိဿအလင်္ကာ= ရောနှော၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၃၄)အာသီသ အလင်္ကာ=တောင့်တ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ (၃၅) ရသီအလင်္ကာ= ရသပေါ်ထွက်အောင်ပြ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း။

၃၆ ပါးစု

စိန်၊ ငှင်းအကွက်နေ ၃၆ ပါး။ ။ (၁) ဓွန်ရိုး။ (၂) အုံးခရိုင်။ (၃)လေးဘက်ခရိုင်။ (၄) တာပလာ။ (၅) တာပုံ။ (၆)ခရာသီ။ (၇)ရင်ကွဲ။ (၈)ကျာဘန်း။ (၉) မြို့မှို။ (၁၀) ကြက်လျှာပြန်။ (၁၁) အုပ်ဆောင်း။ (၁၂) နာရကတ္တိဆင်။ (၁၃) ကော်ဝယော်။ (၁၄) ငှင်းနာရုံသီ။ (၁၅)ကောက်ခွန်ပြတ်။ (၁၆)စိန်စမျိုး။ (၁၇)အောက်ကြီး။ (၁၈) အောက်နည်း။ (၁၉) မှည့်မည်း။ (၂၀) အလျား။ (၂၁) အဝန်း။ (၂၂) အစောင်း။ (၂၃) တစ်ဖက်နိမ့်။ (၂၄) ကွက်တို။ (၂၅) ကွက်ကြဲ။ (၂၆) ကြောင်မွေး။ (၁၇) အမြှုပ်များ။ (၂၈) အနားစီ။ (၂၉) အနားပြတ်။ (၃၀)မှတ်ကျဲ။ (၃၁) မှတ်ရွဲ။ (၃၂) ထောင့်ပဲ့။ (၃၃)ထောင့်ယွင်း။ (၃၄)အသားဖုံး။ (၃၅)အသားပွ။ (၃၆)အသားပြတ်။

www.burmeseclassic.com

နောက်ဆက်တွဲ

အဲမောင်းရေး ၃၆ မျိုး။ ။(၁)ပယ်ဝန်း= သက်တင်ရေသောက်ဟန်။ (၂) ပယ်စိတ်= ခြသေ့ံတန်းဆွဲဟန်။ (၃) ပယ်ခွဲ= စလွယ်တင်ဟန်။ (၄) စန္ဒရခွက်= သိကြားတန်ဆောင် ကိုင်ဟန်။ (၅) လေးကျွန်းမုန်ကူ=ဗြဟ္မာလက်လှမ်းဟန်။ (၆) ဘုံနန်းတန်ဆောင်= ကဦးဟန်။ (၇) စွန်ဝဲ= ဟသ်ာတောင်ယှက်ဟန်။ (၈) ဆင်တူး= စွန်တောင်ဖြန့်ဟန်။ (၉) ရွှေနန်းတိုင်စီ= ကြင်စပန်းတင်ဟန်။ (၁၀) ကြာချပ်=တင်ပိုက်စီးဟန်။ (၁၁) အုန်းပင်ရေသွန်း=ဂဠုန်တောင်ညှပ်ဟန်။ (၁၂)နွယ်ထွက်= တိမချည်ဖုံးဟန်။ (၁၃) စွန်သုတ်=တံပိုးသွဲ့ဟန်။ (၁၄) ရှစ်မြှောင့်ခိုနန်း= အမြီးသွေးဟန်။ (၁၅)လက်ယာ ဆက်ကြာဖူး=လက်ဝဲဝလွယ်တင်ဟန်။ (၁၆)နွယ်ဝင်= ပြည်လုံးရစ်လည်ဟန်။ (၁၇)နဝရတ်ရေလည်= ကြက်မိုးစွတ် ခါဟန်။ (၁၈) ရာဇမတ်= ရေရစ်လည်ဟန်။ (၁၉) ခိုနန်းပုံလိမ်= ကညောင်းတင်ဟန်။ (၂၀) ရေတံခွန်= ပင်လယ်တောင်ဖေးစွဲဟန်။ (၂၁) မြင်းမိုရ်ပုံလိမ်= လက်ဝဲကဦးဟန်။ (၂၂) ကြာယပ်=လက်ဝဲရင်အုပ်ဟန်။ (၂၃) နတ်သားဗိမာန်= လက်ယာရင်အုပ်ဟန်။ (၂၄)ကျွဲတုံးတင်= ရေပြွက်ဟန်လွဲဟန်။ (၂၅) မင်တင်= ဝါကြိတ်လိမ်ဟန်။ (၂၆)ကွန်းရုံးတက်= ခြည်သွက်ဟန်။ (၂၇)ခရုပတ်ပုစ္ဆန်း=တန်းဆွဲဟန်။ (၂၈)ပိုးခြည်လွှား= ဗယ်ညာ လုံ့ရေးကစားဟန်။ (၂၉) ကြာသွက်အိုး= ရွှေလုံ့ဝဲရစ်ထောက်ကစားဟန်။ (၃၀) ရွှေတံဆိပ်= ဆင်ကန်းတောတိုးဟန်။ (၃၁)ဝန်းကျင်ပတ်သန်း= သမက်စောင်ရင်းစီးဟန်။ (၃၂)ဘီလူးတိုင်ရေးလု= ရွှေလုံ့ကျားမြီးဆွဲဟန်။ (၃၃)ဘီလူးပုခက်စီး=ကျွဲမြီးခတ်ဟန်။ (၃၄) ဘီလူးနားထွင်း= ရွှေလုံ့ဆံထုံးရစ်ဟန်။ (၃၅) ဟန်ယဉ်=ရွှေလုံ့လက်ဝဲကိုင်ဟန်။ (၃၆) ရေကန် သက်ဆင်း= ရွှေလုံ့ ဗယ်ညာလွှဲဟန်။

၃၇ ပါးစု

ကျွန် ၃၇ မျိုး။ ။(၁) ဓနက္ကီတ= ငွေဝယ်ကျွန်။ (၂)အန္တော‌ဇာတ= မိလာဖလာ အိမ်ပေါက်ကျွန်။ (၃) ဒါသဗျောပဂတ= မိမိအလိုအလျောက်ဖြစ်သောကျွန်။ (၄)ဝန္ဒိ= သုံ့ဖမ်းလက်ရသိမ်းကျွန်။ (၅)အဋ္ဋက=တရားဆောင်၍ရသောကျွန်။ (၆) ဒါသဇ= ကျွန်ကမွေးသောကျွန်။ (၇)အညဒိန္န=သူတစ်ပါးအားပေးသောကျွန်။ (၈) ဘတ္တိက= ထမင်းကျွေးခနင့်ရသောကျွန်။ (၉) ခေတ္တသဒိက=ဝင်းခြံအတွင်းနေသောကျွန်။ (၁၀)နိသိတ=အိမ်ပေါ်တွင်မှီနေသောကျွန်။ (၁၁)ဝိပ္ပဒါသ= ပုဏ္ဏား ချင်းချင်း ဖြစ်သောကျွန်။ (၁၂) ဝိပ္ပတရ=သူတစ်ထူးထံ ဖြစ်သောပုဏ္ဏားကျွန်။ (၁၃) ဘိက္ခုဒါသ= ရဟန်းချင်းချင်း ဖြစ်သောကျွန်။ (၁၄)ဘိက္ခုတရ= အခြားသူထံခံရသော ရဟန်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကျွန်။ (၁၅)အတိသီလ= အလွန်သီလရှိသောကျွန်။ (၁၆) စေတီယ= ဘုရားကျွန်။ (၁၇) အာရာမိက=အရံစောင့် ကျောင်းကျွန်။ (၁၈)ပဋိရူပက=ကိုယ်စားခံသောကျွန်။ (၁၉) သက်ရ= ခံဝန်၍ ခံရသောကျွန်။ (၂၀) ဘယတာန= ဘေးကို တားမြစ်သော ကျေးဇူးအတွက်ခံရသောကျွန်။ (၂၁)ဥဒ္ဒါရာ=အပေါင်ကျွန်။ (၂၂)ဉာတိဒါသ= ဆွေမျိုးကျွန်။ (၂၃)ဣဏ= မြီမှုကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (၂၄) ထေန= ခိုးမှုကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (၂၅)မုခ= နှုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (၂၆)ဟတ္ထ= လက်မှုကြောင့် ဖြစ်သောကျွန်။ (၂၇)ရာဇဒိန္န= မင်းပေးသောကမန်။ (၂၈) ဣဏသက်ရ= ကြွေးကို တိုင်၍ ဖြစ်သောကျွန်။ (၂၉) ဒါသသက်ရ= ကျွန်ကိုယ်တိုင် ဖြစ်သောကျွန်။ (၃၀) ကနိဋ္ဌဘဂိနိ ပဋိရူပက= အစ်မကိုယ်စား ညီမခံရသော ကျွန်။ (၃၁)ဇေဋ္ဌဘဂိနိ ပဋိရူပက= ညီမ ကိုယ်စား အစ်မခံရသောကျွန်။ (၃၂)ဘာတုပဋိရူပက= ညီကိုယ်စား အစ်ကိုခံရသောကျွန်။ (၃၃) ကနိဋ္ဌပဋိရူပက= အစ်ကိုကိုယ်စား ညီ ခံရသောကျွန်။ (၃၄)ပိတုပဋိရူပက= သားကိုယ်စား အဖခံရသောကျွန်။ (၃၅) ပုတ္တပဋိရူပက= အဖ ကိုယ်စား သားခံရသောကျွန်။ (၃၆) ပတိပဋိရူပက= မယားအတွက် အလွတ်လူ ခံရသော လင်ကျွန်။ (၃၇) ဘရိယပဋိရူပက= လင်အတွက် အလွတ်လူခံရသော မယားကျွန်။

တူရိယာ ၃၇ ပါး။ ။ (၁)စည်အုံ။ (၂)စည်ဗြော။ (၃)မရိုးစည်။ (၄) မြှောက်စည်။ (၅)စည်ပုတ်။ (၆)စည်ဝန်း။ (၇)စည်ဒိုး။ (၈)စည်အိုင်။ (၉)စည်ပတ်သာ(ဗုံသာ)။ (၁၀)စည်ပန်းတောင်း။ (၁၁)စည်ဒုံမင်း။ (၁၂)တစ်ဖက်ပိတ်စည်။ (၁၃)စည်သံလွင်။ (၁၄)ခွက်ခွင်း။ (၁၅)စည်းစုတ်။ (၁၆)မောင်းကလေး။ (၁၇)ဆည်းလည်း(ခြူ)။ (၁၈)ခေါင်းလောင်း။ (၁၉)နရည်းဆရာ။ (၂၀)ကြေးနင်း။ (၂၁)ကြေးစည်။ (၂၂) ကြေးပတ်။ (၂၃)ကြေးအိုးစည်။ (၂၄)ခရာမွှာ။ (၂၅)ခရာကောက်။ (၂၆)ဒူလောင်း။ (၂၇)လက်တံရှည်။ (၂၈)ဘက်လိပ်။ (၂၉)ချည်ချောင်း။ (၃၀)ပလွေ။ (၃၁)နှဲ (တံပိုး)။ (၃၂)တယော။ (၃၃)မိကျောင်း။ (၃၄)စောင်း။ (၃၅)ညှင်း။ (၃၆)ပတ္တလား။ (၃၇)အောင်းကလေး။

ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇ ပါး။ ။ (၁)သတိပဋ္ဌာန် ၄+သမ္မပ္ပဓာန် ၄+ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄+ဣန္ဒြေ ၅+ဗိုလ် ၅+ဗောဇ္ဈင် ၇+မဂ္ဂင် ၈=၃၇။

လှေလှော်ခြင်းတက်ရေး ၃၇။ ။ (၁)ဘုရားရှိခိုး။ (၂)ရွှေလောင်းချီ။ (၃)ရွှေလောင်းထွက်။ (၄)ရွှေတောင်ရှည်။ (၅)တက်ကောက်။ (၆)တက်မြှောက်။ (၇)တက်တန်း။ (၈)တက်စောင်း။ (၉)တက်ထောင်။ (၁၀)တက်ယှက်။ (၁၁)တက်ဂုက်။ (၁၂) တက်ခက်။ (၁၃)တက်လှ။ (၁၄)အိမ်မိုးခြင်တင်။ (၁၅)ဇင်ယော်သုတ်။ (၁၆) ဇင်ယော်ဝဲ။ (၁၇)ဝမ်းဘဲတောင်ဖြန့်။ (၁၈)ဝမ်းဘဲကန်။ (၁၉)လက်မြန်။ (၂၀) ခေါ်တော်မူ။ (၂၁)နတ်သမီးပန်းဆွတ်။ (၂၂)နတ်သမီးပန်းလှမ်း။ (၂၃) နတ်သမီး ပန်းတောင်း။ (၂၄)စပယ်ငုံ။ (၂၅)သန်လျက်ထမ်း။ (၂၆)ဆေးတံတော်ထိုး။ (၂၇)

www.burmeseclassic.com

ရာဇမှတ်ကြီး။ (၂၈) ရာဇမှတ်ငယ်။ (၂၉) နေရောင်ကာ။ (၃၀) နေရောင်ပြေး။ (၃၁) တင်းတိမ်ရုံ။ (၃၂)တင်းတိမ်လုစ်။ (၃၃)သုံးချက်ပေါက်။ (၃၄) သုံးဖန်ချီ သုံးဖန်ချ။ (၃၅) ဆင်စွယ်ပန်းယှက်။ (၃၆) ကိန္နရာတောင်ယှက်။ (၃၇) ရွှေငှက်တောင်ခတ်။

သီချင်းသံရေး ၃၇ ချင်း။ ။ (၁)အချီးကြီးသံ။ (၂)အချီးငယ်။ (၃)ဆရာတောင်း။ (၄)ဆရာပန်။ (၅)ဆရာညွှန်း။ (၆)အတွင်းတီးပြေး။ (၇)ပြင်တီးပြေး။ (၈)ဆင်ဖြူရေချ။ (၉)ရွှေပလ္လင်တည်။ (၁၀)ဇောခိညောင်ရွှေရွက်။ (၁၁)ဇမ္ဗူသပြေသီးကြွေ။ (၁၂)ငါးကြင်းမြီးခတ်သံ။ (၁၃) ဘီလူးမစည်သံ။ (၁၄) ခရုသင်းသံ။ (၁၅) မြစ်တွေးကွန့်လန်း။ (၁၆)မြတ်တွေးတွန်သံ။ (၁၇)သိကြားဥသျှောင်သံ။ (၁၈)သိကြားခလုတ်သံ။ (၁၉)သိကြားရေကန်တင်သံ။ (၂၀)သိကြားလောက်ပစ်သံ။ (၂၁)ကင်းပတ်ကြီးသံ။ (၂၂)ကင်းပတ်ငယ်သံ။ (၂၃) မျောက်မင်းညည်းသံ့။ (၂၄)ထုံး ၆ တန်သံ။ (၂၅)မိတ္ထီလာကန်ပေါက်သံ။ (၂၆)သပြေလားသံ။ (၂၇)ပြိုးကာရွယ်ရှင်သံ။ (၂၈) နောက်ပြလုသတ်သံ။ (၂၉)ကာကာသာဝန်းလည်သံ။ (၃၀)ပွင့်လှရွှေဝါသံ။ (၃၁) လုလင်ပြန်တော်စည်သံ။ (၃၂) လက်ခုပ်တီးသံ။ လက်ဘဝုတ္တိသံဟုလည်းခေါ်သည်။ (၃၃)မြင်းလှစာတောင်းသံ။ (၃၄)မြင်းလှစွာသံ။ (၃၅)ဆင်မ အီချင်းသံ။ တံငါမ အီချင်းသံဟုလည်း ခေါ်သည်။ (၃၆) စကြာမင်းဘိသိက်မြှောက်သံ။ (၃၇)ကရဝိက်ငှက်မင်းတွန်သံ။

၃၇ မင်းနတ်နှင့် ၃၇ မင်းနတ်သံသီချင်း။ ။ (၁)သိကြားနတ်သီချင်း။ (၂)မဟာဂီရိနတ်သီချင်း။ (၃)နှမတော်တောင်ကြီးရှင်နတ်သီချင်း။ (၄)သုံးပန်လှနတ်သီချင်း။ (၅)သံတော်ခံနတ်သီချင်း။ (၆)ရွှေနော်ရထာနတ်သီချင်း။ (၇)အောင်စွာမကြီးနတ်သီချင်း။ (၈)ငါးစီးရှင်နတ်သီချင်း။ (၉)အောင်ပင်လယ်နတ်သီချင်း။ (၁၀) မင်းသားမောင်ရှင်နတ်သီချင်း။ (၁၁)တောင်မကြီးနတ်သီချင်း။ (၁၂)ညောင်ချင်းနတ်သီချင်း။ (၁၃)တပင်ရွှေထီးနတ်သီချင်း။ (၁၄)မင်းရဲအောင်တင်နတ်သီချင်း။ (၁၅) ရှင်တော်နတ်သီချင်း။ (၁၆) တောင်ငူမင်းခေါင်နတ်သီချင်း။ (၁၇) ရွှေနဘေနတ်သီချင်း။ (၁၈) ထီးဖြူဆောင်းမယ်တော်နတ်သီချင်း။ (၁၉) ရွှေစစ်သည်နတ်သီချင်း။ (၂၀) မယ်တော်ရွှေစကားနတ်သီချင်း။ (၂၁)မောင်ပိုးကူနတ်သီချင်း။ (၂၂)ယွန်းဘုရင်နတ်သီချင်း။ (၂၃) မောင်မင်းဖြူနတ်သီချင်း။ (၂၄) မန္တလေးဘိုးတော်နတ်သီချင်း။ (၂၅)ရွှေဖျင်းကြီးနတ်သီချင်း။ (၂၆)ရွှေဖျင်းငယ်နတ်သီချင်း။ (၂၇) ထီးဖြူဆောင်းနတ်သီချင်း။ (၂၈)မင်းစည်သူနတ်သီချင်း။ (၂၉)ရှင်ကွနတ်သီချင်း။ (၃၀)မြောက်ဘက်ရှင်မနတ်သီချင်း။ (၃၁)မင်းကျော်စွာနတ်သီချင်း။ (၃၂)မင်းတရားနတ်သီချင်း။ (၃၃) ရှင်ကုန်းနတ်သီချင်း။ (၃၄) ရှင်နဲမိနတ်သီချင်း။ (၃၅) ပရိမ္မမင်းခေါင်နတ်သီချင်း။ (၃၆) အနောက်မိဖုရားနတ်သီချင်း။ (၃၇) မြောက်မင်းရှင်ဖြူနတ်သီချင်း။

အတွင်း ၃၇ မင်း။ ။ (၁)ဣန္ဒယက္ခမဟာယက္ခနတ်။ (၂)သောမယက္ခ မူလယက္ခ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

နတ်။ (၃)ဝရုဏယက္ခ မဟာယက္ခနတ်။ (၄) ဘာရဒွါဇယက္ခ မဟာယက္ခနတ်။ (၅)ပဇာပတိယက္ခ မဟာယက္ခနတ်။ (၆)စန္ဒနယက္ခ မဟာယက္ခန်။ (၇) ကာမသေဋ္ဌယက္ခ မဟာယက္ခနတ်။ (၈)ကိန္နုဃဏ္ဍုယက္ခ မဟာယက္ခ။ (၉) နိဃဏ္ဍုယက္ခ မဟာယက္ခနတ်။ (၁၀) ပနာဒယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၁၁)ဩပမညယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၁၂)ဒေဝသုကယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၁၃) စိတ္တသေနယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၁၄)နဠောရာဇယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၁၅) ဇနေသဘယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၁၆)သာတာဂီရိယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၁၇)ဟေမဝတယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၁၈) ပုဏ္ဏကယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၁၉) ကရတိယယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၂၀)သီဝကယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၂၁)မုစလိန္ဒယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၂၂) ဝေဿာ မိတ္တယက္ခသေနာပတိနတ်။ (၂၃)ယုဂန္ဓရယက္ခသေနာပတိနတ်။ (၂၄) ဂေါပလယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၂၅)သုပ္ပရောဓယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၂၆)ဟီရိယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၂၇) နေတ္တိယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၂၈) မန္ဒိယယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၂၉)ပဉ္စာလယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၃၀)အာဠဝကယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၃၁) ပဇ္ဇုန္နယက္ခသေနာပတိနတ်။ (၃၂)သုမနယက္ခ သေနာပတိ နတ်။ (၃၃)သုမုခယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၃၄)ဒဓိမုခယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၃၅) မဏိယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၃၆) မဏိစရယက္ခ သေနာပတိနတ်။ (၃၇) သေရိသကယက္ခ သေနာပတိနတ်။

အတွင်း ၃၇ မင်း နတ်တစ်မျိုး။ ။(၁)သိကြား။ (၂)မဟာဂီရိ။ (၃)နှမတော်တောင်ကြီးရှင်။ (၄)ရွှေနပေ။ (၅)တောင်မကြီး။ (၆)သုံးပန်လှ။ (၇)ရှင်နဲ့မိ။ (၈)ထီးဖြူဆောင်းမယ်တော်။ (၉) ပရိမ္မရှင်မင်းခေါင်။ (၁၀) ရှင်ကွ။ (၁၁) ထီးဖြူဆောင်း။ (၁၂) မန္တလေးဘိုးတော်။ (၁၃) ရွှေဖျဉ်းကြီး။ (၁၄)ရွှေဖျဉ်းငယ်။ (၁၅)ညောင်ချဉ်း။ (၁၆) ကိုးကောင်းတကာ။ (၁၇)မင်းကျော်စွာ (၁၈)မင်းစည်သူ။ (၁၉) အောင်စွာမင်းကြီး။ (၂၀) ရွှေစစ်သင်။ (၂၁)မယ်တော်ရွှေစကား။ (၂၂)ငါးစီးရှင်။ (၂၃)အနော်ရာ မိဖုရား။ (၂၄) မင်းတရားကြီး။ (၂၅) မောင်ပိုးတူ။ (၂၆)အောင်ပင်လယ်ဆင်ဖြူရှင်။ (၂၇) ရှင်ကုန်း။ (၂၈) သံတော်ခံ။ (၂၉) ရွှေနော်ရထာ။ (၃၀) မြောက်ဘက်ရှင်မ။ (၃၁)တပင်ရွှေထီး။ (၃၂)ယွန်းဘုရင်။ (၃၃) တောင်ငူရှင်မင်းခေါင်။ (၃၄) မင်းရဲအောင်ထင်။ (၃၅)ရှင်တော်။ (၃၆)အောင်မင်းဖြူ။ (၃၇) မင်းသားမောင်ရှင်။

အပြင် ၃၇ မင်း။ ။(၁)တေရဋ္ဌ၊ ပြဿဒ်ဂီဟုလည်းခေါ်သည်။ (၂)ဝိရုဠှက၊ရွှေပြည်စင်ဟုလည်းခေါ်သည်။ (၃)ဝိရူပက္ခ၊ ဘုံသကြီးဟုလည်း ခေါ်သည်။ (၄) ကုဝေရ၊ ဆွေသင်ဟုလည်း ခေါ်သည်။ (၅) ဇမ္ဗူဒီပ၊ရွှေမြို့ဆင်ဟုလည်းခေါ်သည်။ (၆)ဇမ္ဗူတံဆိပ်၊ ရွှေညိုဆင်ဟုလည်း ခေါ်သည်။ (၇) ဇမ္ဗူ့ချမ်းသာ။ (၈) ဇမ္ဗူ့ ကျက်သရေ။ (၉) ဇမ္ဗူ့သပြေ။ (၁၀) ဇမ္ဗူ့တန်ဆောင်။ (၁၁) ဇမ္ဗူ့တမွတ်။ (၁၂) ဇမ္ဗူ့မှန်ကင်း။ (၁၃)ရွှေသက်စိုး။ (၁၄) ရသဒ်ဂီ။ (၁၅) မဟောသရ။ (၁၆) ရွှေပြည်သင်။ (၁၇) ထုံ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သင်းကြီး။ (၁၈) အာဋ္ဌဝီ။ (၁၉)အာဋ္ဌာ။ (၂၀) ကြေးစန္ဒီ။ (၂၁)ကြေးစန္ဒာ။ (၂၂) မာရ်နတ်။ (၂၃)သကဒါဂါမ်နတ်။ (၂၄)သရသွာတီ။ (၂၅)နေ့သ်။ (၂၆)ဆင်ဖြူ ရှင်။ (၂၇)ဆွေသင်။ (၂၈)ဖက်မရှင်။ (၂၉)မြင်းဖြူရှင်။ (၃၀)ယဉ်နှင်း အနာဂါမ်ပဇာ ရွှေသပိတ်စောင့်နတ်။ (၃၁)အနာဂါမ် သောတာပန်နတ်။ (၃၂) သောတာပန် သကဒါဂါမ်နတ်။ (၃၃) ဖိုးထင်။ (၃၄) သိကြား။ (၃၅) ရွှေမြို့ရှင်၊ ကိုးမြို့ရှင် ဟု လည်းခေါ်သည်။ (၃၆) ရွှေစကား။ (၃၇) ပွဲစားကြီး။

အယောင်ဆောင်ခြင်း ၃၇ ပါး။ ။ (၁)ရာဂသည် မေတ္တာယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၂)သောကသည် ကရုဏာယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၃)လောဘမူသောမနဿသည် မုဒိတာဗြဟ္မဝိဟာရယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၄) ကုသိုလ်တရားတို့၌ အားမထုတ်ခြင်း ဝန်ချခြင်းတို့သည် ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၅) စိတ်ပူပန်ခြင်း ဒေါသ ဒေါမနဿတရားသည် ဝဋ်ဆင်းရဲကို ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂ ယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၆) ပုဂ္ဂိုလ်ယုတ်မြတ် ကြည်ညိုအပ် မကြည်ညိုအပ် ရွေးချယ်စုံစမ်းခြင်း၌ မကြည်ညိုတတ်သော အသဒ္ဓိယဟု ဆိုအပ်သော မက္ခပဠာသီအကုသိုလ်တရားသည် စုံစမ်းခြင်းပညာယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၇)သဒ္ဓါအားကြီးရာ၌ ဆိုးကောင်း ယုတ်မြတ် မမှတ်မထင် မဆင်ခြင်တတ် ပညာကင်းလွတ် မသိတတ်သော မောဟသည် သဒ္ဓါယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၈) မကောင်းမှုကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချရာ၌ သူတစ်ပါးတို့၏ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိသော ဂရဟာ, ဝမ္ဘနာ, အက္ကောသန ဟူသော မသူတော်တရားသည် ပါပဂရဟိတာဟု ဆိုအကပ်သော သူတော်ကောင်းတရား ယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၉) တပည့်သားတို့ကို နှိမ်နင်း ဆုံးမရာ၌ နှုတ်ကြမ်းခြင်း ဖရုသဝါစာအကုသိုလ်တရားသည် နိဂ္ဂယှဝါဒိတာဟု ဆိုအပ်သော သူတော်ကောင်း တရားယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၁၀) မိမိကိုယ်ကို ဒါယကာတို့ အောက်နှိမ့်ချ၍ ပြောဆိုသောအားဖြင့် လာဘ်ကို ရာခြင်းဟူသော စာဋုကမျတာ အနေသနတရားသည် ပိယဝါဒိတာဟူသော မေတ္တာယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၁၁) အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလကို ဖြည့်ကျင့်ရာ၌ မိမိ၏ပစ္စည်းတို့ကိုဝေဖန်၍ သုံးဆောင်လေ့မရှိသော လောဘမစ္ဆေရ အကုသိုလ်တရားသည် အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ ယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၁၂) မိမိပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို အလဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဝေဖန်ဖြန့်ဖြူး၍ သုံးဆောင်ခြင်း မိစ္ဆာဇီဝ အလဇ္ဇီပဂ္ဂဟ အကုသိုလ်တရားသည် သံဝိဘာဂနာယကဂုဏ် တည်း ဟူသော သဒ္ဓါ မေတ္တယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၁၃) တရားနှင့်လျော်သော ဝစနပဋိသန္ထာရ၊ ဓမ္မ ပဋိသန္ထာရတို့ဖြင့် ဒါယကာတို့အား မချီးမြှောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ကရုဏာမေတ္တာ သဒ္ဓါကင်းသော မသူတော်တရားသည် လူတို့နှင့်နီးနှောခြင်း မရှိရ ဟူသော ဂိဟိ အသံသဂ္ဂ သီလယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၁၄) လူတို့နှင့် တရားမသင့် ရောနှောခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အာစာရဝိပ္ပတ္တိမိစ္ဆာဇီဝအကုသိုလ်တရားသည် သင်္ဂဟ ဟု ဆိုအပ်သော သဒ္ဓါ မေတ္တာ ကရုဏာ ယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၁၅) သူနှစ်ယောက်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တို့၏အကြား ကွဲပြားစိမ့်ငှာ ကုန်းချောပြောဆိုခြင်း မသူတော်တရားသည် သစ္စဝါဒီတာဟူသော သူတော်ကောင်း တရားအယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၁၆) အဝိသုဇ္ဇဝါစာ သုစရိုက်တရားအရာ၌ သူတစ်ပါးတို့ အကျိုးမဲ့ လိုလားခြင်းတည်ဟူသော ဣဿာ မစ္ဆေရ ဒေါသမူ အကုသိုလ်တရားသည် သူတစ်ပါးတို့ ပျက်ပြားကြလတ္တံ့သည်ကို သိမြင်လျက် ကုန်းတိုက်ရာ ရောက်မည်ကြောင့် မပြောဆိုဝံ့သည့်အပဟန်အယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၁၇) မိမိဒါယကာအိမ်တွင် ဝင်ရောက်လာသူ အလှူခံတို့အား နှလုံးမသာမယာခြင်း ဒေါသ မစ္ဆေရရန်သည် ဒါယကာတို့အား သနားခြင်းကရုဏာဟန်အယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၁၈)နောက်သားနောင်လာ သံဃာတော်တို့အတွက် အာဝါသကို ကျွဲနွားလူသူ လုယူ ဖျက်ဆီးသည့်အခါ မသဒ္ဓါ မကြည်ညို ဝန်တိုခြင်း အာဝါသမစ္ဆေရ အကုသိုလ်တရားသည် သဒ္ဓါမေတ္တာ ယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၁၉) တရား ဟောအပ်သော ကုသိုလ်တရားအရာ၌ ဓမ္မမစ္ဆေရ အကုသိုလ်တရားသည် လှည့်ပတ် အယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၂၀) ဂိုဏ်းသံဃာတပည့်များကို တရားကျမ်းဂန် သင်ကြား ပို့ချချီးမြှောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သဒ္ဓါ မေတ္တာ ကရုဏာ အရာ၌ ဂိုဏ်းအပေါင်းအဖော်ကို တွယ်တာခြင်း သင်္ဂဏိကာရာမ တဏှာသည် ဂဏာနုဂ္ဂဟသဒ္ဓါ မေတ္တာယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၂၁) အကျိုးမဲ့သော စကားတို့နှင့်တကွ ကာလရှည်ကြာ ပြောဆိုမိခြင်း ဘဿာရာမတဏှာသည် ဓမ္မဒေသနာကို မွေ့လျော်ယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၂၂) ရဟန်းတရား၌ မမွေ့လျော်နိုင်ခြင်း၊ အမှုသစ်၌သာ မွေ့လျော်နိုင်ခြင်း၊ တဏှာဟူသောကမ္မရာမ ပပဉ္စတရားသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်းဟူသော ပုညာရာမအယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၂၃) ပဋိကူလသညာကမ္မဋ္ဌာန်းအရာ၌ စက်ဆုပ်ရွံရှာနှလုံးမသာခြင်း ဗျာပါဒသည် ပဋိကူလသညာ ကမ္မဋ္ဌာန်းထင်ယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၂၄) ပဋိကူလသညာကမ္မဋ္ဌာန်း၏အစွမ်းဖြင့် ရွံရှာအပ်သောအာရုံကို မရွံရှာခြင်းဖြစ်ရာ၌ ကာမတဏှာသည် ရာဂစရိုက်အစွမ်းဖြင့် မရွံရှာသည်ကိုလျက် ပဋိကူလသညာ ကမ္မဋ္ဌာန်းထင်သော အားဖြင့် မရွံရှာယောင် ဆောင်တတ်၏။ (၂၅) ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းအရာ၌ ငိုက်မျဉ်းခြင်း ထိနမိဒ္ဓစသည် သမာဓိယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၂၆)မထိုင်မရပ် မပြတ်ပြန်လှန် စင်္ကြံသွားခြင်းစသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြိုးပမ်း အားထုတ်ရာ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မဝင်မသက် စိတ်ထွက်ပြေးသွားခြင်း ဥဒ္ဓစ္စတရားသည် ဝီရိယ တိုးပွား ယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၂၇) ဝိနယကုက္ကုစ္စအားဖြင့် မအပ်လိမ့်ယောင် အပ်လိမ့်ယောင်နှင့်မရှောင်ပြုမိသဖြင့် နှလုံးမသာ ဝိပ္ပဋိသာရ ကုက္ကုစ္စသည် သိက္ခာကာမ ကုက္ကုစ္စ ယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၂၈) သကဝါဒ ပရဝါဒ ပက္ခ နှစ်ပါးတို့၌ ယုတ္တာယုတ္တိ ရှိ မရှိကို ကြံစည်စုံစမ်းရာ၌ သကဝါဒ၌ သို့လော သို့လော သင်္ကာယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာ အယုတ်တရားသည် စူးစမ်း ဆင်ခြင်တတ်သောပညာ အယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၂၉)ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌ အာရုံတို့၌ ဝမ်းမနည်း ဝမ်းမသာ လျစ်လျူရှုခြင်း၊ ဥပေက္ခာတရား အရာ၌ ဆိုးကောင်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ယုတ်မြတ် မသိတ်၍ အမှတ်မဲ့နေခြင်း အညာဏုပေက္ခာ ဟူသော မောဟတရားသည် ဆိုးကောင်းယုတ်မြတ် သိတတ်လျက်သာ လျစ်လျူရှုရသည်ဟူသော ဉာဏုပေက္ခာယောင် ဆောင်တတ်၏။ (၃၀)ပရမတ္ထသဘောကို နှစ်နှောဆင်ခြင်တတ်သော ပညာအရာ၌ သတ္တဇီဝ ငါသူတစ်ပါးမဟုတ်၊ နာမ်ရုပ်အစုမျှသာ ဖြစ်၍ လုံ့လဖြင့် ထိုးခုတ်ခြင်းကို ပြုသော်လည်း ပကတိအားဖြင့် ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသော ဇီဝိတိန္ဒြေကို မဖျက်ဆီးနိုင်ရာ ရုပ်ကလာပ်အကြားကိုသာ လုံ့သွား ဓားသွား ကျရောက်သည်ဖြစ်၍ ပဏာဝမ မဖြစ်နိုင်ရာဟူသော အကိရိယဒိဋ္ဌိ အစရှိသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တရားသည် ဉာဏ်ကြီးသည့် အယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၃၁) သားသမီးခြွေရံ ပရိသတ်တို့ တွယ်တာမက်မောခြင်း ကင်းသော ဝိရာဂတရားအရာ၌ သူတစ်ပါးတို့အား သနားခြင်းမရှိ နိကရုဏာ သဘောတရားသည် နှစ်သက်တွယ်တာခြင်း ကင်းသည့် အဟန်အယောင်ဆောင် တတ်၏။ (၃၂)ဘုရားခွင့်ပြုတော်မူသည်ကို ငါ မှီဝဲသည်ဟူသော အမှတ်ဖြင့် သဒါရ ဟူသော စိုးပိုင်အာရုံ ကာမဂုဏ်အမှု၌ တွယ်တာမက်မောခြင်း တဏှာသည် အပ်သည်ကိုသာ ငါ မှီဝဲအပ်သည်ဟူသောအမှတ်ကို ဖြစ်စေသဖြင့် အယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၃၃) ကိုယ့်ရှင်ကိုယ်သာ ကိုယ့်ဆရာဟု ပညာအားကိုးအမြတ်တနိုးပြုရာ၌ သီတင်းသုံးဖော် ဆရာသမား သူတစ်ပါးတို့၏ အဆုံးအမကို မလိုက်နာနိုင်ခြင်း အယုတ်တရားသည် အတ္တာဓိပတိဟန် အယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၃၄) ဓမ္မဝိဟာရီသာ ပမာဏဟု နှလုံးပြုသဖြင့် သီတင်းသုံးသံဃာတော်တို့ ကံကြီးကံငယ် မှုကြီးမှုငယ်တို့ကြောင့် စည်းဝေးကြသည့်အခါ အညီအညွတ် မလာမရောက်မလောက် မလား လေးစားမပြုနေခြင်းဟူသော သဗြဟ္မစာရီ အဂါရဝတရားသည် မိမိလည်း တရားတစ်ခု အာရုံပြု၍ ကောင်းသော နေခြင်းဖြင့်သာနေပါသည် အမှတ်ကို ဖြစ်စေသဖြင့် အယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၃၅) သီတင်းသုံးဖော် ဆရာ သခင်တို့အား လောကအကြိုက် အလိုလိုက်၍ တရားမငဲ့ မျက်နှာငဲ့ကာ ပြုရသော ဝေယျာဝစ္စတို့သည် ဆရာသခင် အရှင်များကို ခံ့ညားရိုသေခြင်း လောကာဓိပတိဟူသော ဂါရဝတရားယောင် ဆောင်တတ်၏။ (၃၆) အတိုင်းအရှည်နှင့်ယှဉ်၍ စကားပြောဆိုခြင်း သတိသမ္ပဇညတရားအရာ၌ စကားအလွန်နည်းပါးခြင်း၊ သီတင်းသုံးဖော် အာဂန္တုကတို့နှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မပြောဆိုနိုင်ခြင်း အာလသိယ မာနထမ္ဘသာရမ္ဘတရားသည် စကားအရာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသောအတိသမ္ပဇညအယောင်ဆောင်တတ်၏။ (၃၇) သီတင်းသုံးဖော် အာဂန္တုကရဟန်းတို့နှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဆိုလေ့ရှိသော သဒ္ဓါမေတ္တာကုသိုလ်တရားအရာ၌ အလွန်အယုတ် ဟုတ်မဟုတ်ကို မဆင်ခြင်၊ ဆိုချင်မက်မော အလိုင်းတကြီး ပြောဆိုမိသော မာယာ သာဌေယျအယုတ်တရားသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သဒ္ဓါ ကြည်ညိုဆိုသော အယောင်ဆောင်တတ်၏။

www.burmeseclassic.com

နောက်ဆက်တွဲ

ဓားရေး ၃၇ မျိုး[၁]။ ။(၁) ဓားချီ။ (၂) ဓားခင်း။ (၃) မျက်နှာကာ။ (၄) ဓားလှ။ (၅) ဓားလျှိုး။ (၆) မှောက်ထိုးရပ်။ (၇)ရင်ခွဲ။ (၈)အသားလှန်။ (၉) ဓားခုတ်။ (၁၀) ဇင်ယောက်သုတ်။ (၁၁) တစ်ဖက်ထိုး။ (၁၂) ရှေ့လှည်း။ (၁၃)နောက်လှည်း။ (၁၄) ရွှေနှုတ်မြွက် ယာလှ။ (၁၅) ရွှေနှုတ်မြွက် ဝဲလှ။ (၁၆) စွန်သုတ်။ (၁၇)ပါးကပ်။ (၁၈) ပန်းကုံးဖြတ်။ (၁၉) ဓားလွှင့်။ (၂၀) ပန်းကုံးသီ။ (၂၁)ဆက်ရက်ခုန်။ (၂၂) မီးတိုင်ပြ။ (၂၃)ပိုးချည်လွှား။ (၂၄) သက်တင်ရေသောက်။ (၂၅) ရွှေဘယက်လည်လျှောက်။ (၂၆) ဒေါင်းမြီးကာ။ (၂၇) ကျားမြီးဆွဲ။ (၂၈) ဓားရွက်။ (၂၉) လက်ကောက်ဝတ်။ (၃၀) မောင်းကပ်။ (၃၁) ရွှေနှုတ်လည်လျှောက်။ (၃၂) နောက်လည်လျှောက်။ (၃၃)ဓားသွဲ့။ (၃၄) ဓားပြ။ (၃၅) တစ်ဖက်နုတ်။ (၃၆) နှစ်ဖက်နုတ်။ (၃၇) နောက်လှည့်။

မြင်းခင်း ၃၇ မျိုး။ ။ရှေးမြန်မာဘုရင်မင်းမြတ်တို့ လက်ထက်က ပြာသိုလ မြင်းခင်းပွဲသခင်၌ မြင်းရေးပြ အလှမြင်းစီးနည်း ၃၇ ပါးကို ဆိုသည်။ ထိုနည်းကို မဃဒေဝလင်္ကာ အပိုဒ်ရေ ၃၃၈ ဖြင့် ပြဆိုအံ့။

လွှတ်နန်းရင်ပြင်၊ ရှေ့တော်ခွင်ဝယ်၊ ဆင်ကိုဆင်ခြင်း၊ မြင်းလည်းမြင်းနှင့်၊ စီးနင်းမောင်းနှင် ၊ စက်တော်တင်၍၊ နတ်သွင်ရွှေကိုယ်၊ ရွှယ်ပျိုရှုသင့်၊ ဘုန်းပွင့်ပွင့်ဖြင့်၊ သက်တင့်ရေသောက်၊ ပြန်ခေါက်ဝဲကာ။ ဗြဟ္မာလက်လှမ်း၊ ရွှေကွမ်းရုံတက်၊ မပျက်ဟန်လှ၊ သိကြားတန်ဆောင်၊ ဂဠုန်တောင်နှင့်၊ စွန်တောင်ဖြန့်လေ့၊ ခြသေ့ တန်းဆွဲ၊ ကိုယ်တော်နွဲ့၍၊ ပယ်ခွဲပယ်စိတ်၊ ဝါကြိတ်ခိုနန်း၊ စောင်းရန်သမက်၊ လက်ဆက်ကြာဖူး၊ ဆင်ထူးပုခက်၊ နွယ်ထွက်နွယ်ဝင်၊ အုန်းပင်ရေသွန်း၊ လေးကျွန်း မုန်ကူ၊ စံမတူတိ၊ တမူတင့်လွန်၊ ရွှေတံခွန်ယောင်၊ တန်ဆောင်ဘုံနန်း၊ ထူးဆန်းရှစ်မြှောင့်၊ ရှစ်ထောင့်ပုံကွဲ၊ စွန်ဝဲ စွန်သုတ်၊ သမုတ်ကျယ်ချဲ့၊ စ,ချီဘွဲ့သား၊ သုံးဆယ့်ခုနစ်မျိုး၊ ရှေးသတိုးတို့၊ စည်းရုံးစုပေါင်း၊ ပြန်လှန်ပြောင်းလျက်၊ အဲမောင်းဝင့်ချီ၊ ရှုဖွယ်အီ၏။

ရကောင်းသံ ၃၇ ချင်း။ ။ (၁)အချီကြီးသံ။ (၂)အချီပြင်သံ။ (၃) ဆရာတောင်းသံ။ (၄)ဆရာပန်သံ။ (၅) ဆရာညွှန်းသံ။ (၆)အတွင်းတီးပြေသံ။ (၇)အပြင်တီးပြေသံ။ (၈) ဆင်ဖြူရေချသံ။ (၉) ရွှေပလ္လင်တည်သံ။ (၁၀) ဗောဓိရွက်သံ။ (၁၁)ဇမ္ဗူသပြေသီးကြွေသံ။ (၁၂) ငါးကြင်းမီးခတ်သံ။ (၁၃) ခရုသင်းသံ။ (၁၄) ခွက်ခွင်းသံ။ (၁၄၏၅) ဘီလူးဝမ်းရေကြိုးသံ။ (၁၆)မြစ်တွေးလန့်တွန်သံ။ (၁၇) မြစ်တွေးငှက်တွန်းသံ။ (၁၈) သိကြား အုပ်ဆောင်းသံ။ (၁၉) သိကြားခလုတ်သံ။ (၂၀) သိကြားရေကန်တင်သံ။ (၂၁)သိကြားလောက်ပစ်သံ။ (၂၂) ကင်းပတ်ကြီးသံ။ (၂၃) ကင်းပတ်ယင်သံ။ (၂၄) သပြေတေးသံ။ (၂၅) ထုံးကိုးတန်သံ။ (၂၆) မျောက်မင်းအူသံ။ (၂၇) မိတ္တီလာကန်

၁။ နဝဒေးလူးတားမှ သုတေသနပြုလုပ်သည်။

www.burmeseclassic.com

ပေါက်သံ။ (၂၈) ပြိုးကာရယ်ရွှင်သံ။ (၂၉) နောက်မြင်းလှသံ။ (၃၀)သကာဝန်းလည်သံ။ (၃၁) ပွင့်လှရွှေဝါသံ။ (၃၂) လုလင်ပြန်တောစည်သံ။ (၃၃) လင်္ကာကုန္တီသံ။ (၃၄) မြင်းလှစာတောင်းသံ။ (၃၅) မြင်းလှခွာသံ။ (၃၆) တံငါမအဲချင်းသံ။ (၃၇) စကြာမင်းဘိသိက်မြှောက်သံ။

၃၈ ပါးစု

မင်္ဂလာတရား ၃၈ ပါး။ ။ (၁) အသေဝနာ စ ဗာလာနံ= လူမိုက်တို့ကို မဆည်းကပ်ခြင်း။ (၂)ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ=ပညာရှိတို့ကိုဆည်းကပ်ခြင်း။ (၃)ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ=ပူဇော်ထိုက်သူတို့အား ပူဇော်ခြင်း။ (၄) ပတိရူပဒေသဝါသောစ= သင့်တင့်သောအရပ်၌ နေထိုင်ခြင်း။ (၅)ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ= ပြုခဲ့သော ကောင်းမှုရှိသောသူဖြစ်ခြင်း။ (၆) အတ္တသမာပဏိဓိ= မိမိကိုယ်ကိုကောင်းစွာ ဆောက်တည်ခြင်း။ (၇) ဗာဟုသစ္စ= အကြားအမြင်များသောသူ၏ အဖြစ်ဖြစ်ခြင်း။ (၈) သိပ္ပ= လက်မှုပညာ အစရှိသော အပြစ်မရှိသော အတတ်တို့ကို တတ်ခြင်း။ (၉) ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော= ကောင်းစွာသင်အပ်သော ဝိနည်းတရားရှိခြင်း။ (၁၀)သုဘာသိတ ဝါစာ=ကောင်းစွာဆိုခြင်း။ (၁၁)မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာန= အမိအဖတို့ကို ကောင်းစွာ လုပ်ကျွေးခြင်း။ (၁၂) ပုတ္တဒါရဿသင်္ဂဟ=သားမယားတို့အား သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့ခြင်း။ (၁၃) အနာကုလကမ္မန္တာ= အနှောင့်အယှက်မရှိသောအမှုတို့ကိုသာပြုခြင်း။ (၁၄) ဒါနဉ္စ= အလှူပေးခြင်း။ (၁၅)ဓမ္မစရိယ= မြတ်သောအကျင့်တို့ကိုကျင့်ခြင်း။ (၁၆) ဉာတကာနဉ္စသင်္ဂဟ= ဆွေမျိုးတို့အားထောက်ပံ့ခြင်း။ (၁၇) အနဝဇ္ဇာနိကမ္မာနိ=အပြစ်မရှိသော အမှုတို့ကိုပြုခြင်း။ (၁၈) ပါပအာရတိ=မကောင်းမှုမှ ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၁၉) ပါပဝိရတိ= မကောင်းမှုမှအထူးရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၂၀) မဇ္ဇပါနသံယမော = သေရည်သေရက်ကိုသောက်စားခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (၂၁) အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု= ကောင်းမှုကုသိုလ်တို့၌ မမေ့မလျော့ခြင်း။ (၂၂)ဂါရဝ= ရိုသေထိုက်သူတို့အား ရိုသေခြင်း။ (၂၃)နိဝါတ=မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချခြင်း။ (၂၄) သန္တုဋ္ဌီ= ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း။ (၂၅) ကတညုတ= သူပြုဖူးသော ကျေးဇူးကိုသိခြင်း။ (၂၆) ကာလေန ဓမ္မဿဝန= သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအခါ၌ သူတော်ကောင်းတရားကို နာယူခြင်း။ (၂၇) ခန္တီ= သည်းခံခြင်း။ (၂၈) သောဝစဿတာ= သူတော်ကောင်းတို့ ဆုံးမအပ်သော စကားကို နာလွယ်ခြင်း။ (၂၉)သမဏာနဉ္စ ဒဿန= ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့အား ဖူးမြင်ခြင်း။ (၃၀) ကာလေနဓမ္မသာကစ္ဆာ= သင့်တင့် လျောက်ပတ်သောအခါ၌ တရားတော်ကို ဆွေးနွေး မေးမြန်းခြင်း။ (၃၁) တပေါ= မြိုးမြိစွာကျင့်ခြင်း။ (၃၂)ဗြဟ္မစရိယ= မြတ်သောအကျင့်တို့ကိုကျင့်ခြင်း။ (၃၃)အရိယသစ္စာနဒဿန= အရိယသစ္စာတို့ကို သိမြင်ခြင်း။ (၃၄)နိဗ္ဗာန သစ္ဆိကိရိယာ= နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရခြင်း။ (၃၅) န ကမ္ပတိ=

www.burmeseclassic.com

လောကဓံတရားတို့နှင့် တွေ့သော် တုန်လှုပ်သောစိတ်မရှိခြင်း။ (၃၆) အသောက= လောကဓံတရားတို့နှင့် တွေ့သော် စိုးရိမ်သော စိတ်မရှိခြင်း။ (၃၇) ဝိရဇံ= လောကဓံ တရားတို့နှင့် တွေ့သော် စိတ်၌ ရမ္မက်မရှိခြင်း။ (၃၈) ခေမံ= လောကဓံတရားတို့ နှင့်တွေ့သော် စိတ်၌ ဘေးမရှိခြင်း။

၄၀ ပါးစု

နည်း ၄၀။ ။ ပိဋကတ်တော် ကျမ်းဂန်များသည် အထူးထူးသော နည်းတို့ဖြင့် သိမ်မွေ့နက်နဲ၏။ ထိုသိမ်မွေ့ နက်နက်ကြောင်းဖြစ်သော နည်းတို့သည် လေးဆယ် မျှ ရှိကြသည်ဟု ဆိုစမှတ်ပြုကြကုန်၏။ နည်းလေးဆယ်ဟု ခေါ်စမှတ်ပြုသည့် အတိုင်း ခေါင်းစဉ်တပ်သော်လည်း ယခုခေတ်တွင် အသုံးပြုနေကြဖြစ်သော နည်း ငါးဆယ့်ငါးပါးကိုပင် အကျဉ်းအားဖြင့် ပြဆိုပေအံ့။

(၁)အနီးကိုဆိုသဖြင့် အဝေးကိုလည်းရသော နည်းသည် ပစ္စာသန္နနည်းမည်၏။ (၂)အစဉ်အတိုင်းမဆိုမူ၍ အနီးမှစ၍ ဆိုသောနည်းသည် ပစ္စာသန္နနည်းမည်၏။ (၃)ပြဋ္ဌာန်းသည်ကို ဆိုသဖြင့် မပြဋ္ဌာန်းသည်ကိုလည်း ရသောနည်းသည် ပဓာန နည်း မည်၏။ (၄) အစိတ်ကိုမှတ်၍ ဆိုသဖြင့် အပေါင်းကိုလည်း ရသောနည်းသည် ဥပလက္ခဏနည်းမည်၏။ (၅)အထင်ကို ဆိုသဖြင့် အလုံးစုံကို ရသော နည်းသည် နိဒဿနနည်းမည်၏။ (၆) ဌာနီဖြင့် ဌာနကိုမှတ်၍ အများကို ဆိုသဖြင့် အနည်းကို လည်း ရသောနည်းသည် ယေဘုယျနည်းမည်၏။ (၇) ဌာနဖြင့် ဌာနီကိုမှတ်၍ အများကို ဆိုသဖြင့် အနည်းကိုလည်း ရသောနည်းသည် တဗ္ဗဟုလနည်းမည်၏။ (၈)မကင်းရာကို ဆိုသဖြင့် မကင်းတတ်သည်ကိုလည်း ရသောနည်းသည် နာနန္တ ရိက နည်းမည်၏။ (၉) မကင်းတတ်သည်ကို ဆိုသဖြင့် မကင်းရာသည်ကိုလည်းရ သောနည်းသည် အဝိနာဘာဝနည်းမည်၏။ (၁၀) ဆက်ဆံသဖြင့် မမှတ်မူ၍ မဆက် ဆံသဖြင့် မှတ်၍ ဆိုသောနည်းသည် အသာဓာရဏနည်း မည်၏။ (၁၁) တက်ရာ သက်ရာ၌ သားတို့၏ခြေရာကိုမြင်သဖြင့် ကျောက်ဖျာ၌ သားတို့၏ခြေရာ သိရ သကဲ့သို့ အစအဆုံးကို ဆိုသဖြင့် အလယ်ကိုလည်း သိရသောနည်းသည် မိဂပဒ ဝလဉ္ဇနနည်းမည်၏။ (၁၂) တစ်ပုဒ်တည်း ဖြစ်လျက် သတ္တိပြားသဖြင့် နှစ်နက်ရ ကောင်းသောနည်းသည် ဘိန္နသတ္တိသမဝေတနည်းမည်၏။ (၁၃) တစ်ပုဒ်တည်း ဖြစ်လျက် အချင်းချင်းစပ်သဖြင့် များသောအနက်ကို ဟောစွမ်းနိုင်သောနည်းသည် သိလေသနည်းမည်၏။ (၁၄) ဆီမီးသည် တစ်ပြိုင်နက် အမိုက်ကို ဖျောက်ခြင်း၊ အလင်းကိုပြုခြင်း၊ ဆီကိုခန်းစေခြင်း၊ ဆီမီးစာကို ကုန်စေခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေနိုင် သကဲ့သို့ တစ်ပုဒ်တည်းဖြစ်လျက် များသောအနက်ကို ဟောစွမ်းနိုင်သောနည်းသည် ပဒီပနည်း မည်၏။ (၁၅) တစ်ခုသော ရက်ကန်းသားသည် နှစ်ထပ်ချည် ဖြစ်

www.burmeseclassic.com

သကဲ့သို့ တစ်ပုဒ်တည်းဖြစ်လျက်နှစ်နက်ကို ဟောစွမ်းနိုင်သောနည်းသည်တန္တနည်း မည်၏။ (၁၆) တစ်ခုကိုချေ၍ တစ်ခု ကြွင်းပြုသောနည်းသည် ဧကသေသနည်း မည်၏။ (၁၇) အနက်ပြားလျက် သဒ္ဒါချင်းတူသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တစ်ခုတည်း ညွှန်ပြသောနည်းသည် သာမညနိဒ္ဒေသနည်း မည်၏။ (၁၈) သစ်ပင် မရှိခဲ့သော် သစ်ပင်ရိပ် ပျောက်သကဲ့သို့ နိမိတ်မရှိခဲ့သော ကာရိယပျောက်ရာသောနည်းသည် မဟိရုဟနည်းမည်၏။ (၁၉) စန္ဒကန်ကျောက်ကြောင့် ဖြစ်သော ရေသည် စန္ဒကန် ကျောက် မရှိသော်လည်း မပျောက်သကဲ့သို့ နိမိတ်မရှိသော်လည်း ကာရိယမပျောက် သောနည်းသည် စန္ဒကန္တနည်း မည်၏။ (၂၀) သူရကန်ကျောက်ကြောင့်ဖြစ်သောမီး သည် သူရကန်ကျောက် မရှိသော်လည်း မပျောက်သကဲ့သို့ နိမိတ်မရှိသော်လည်း ကာရိယ မပျောက်သောနည်းသည် သူရိယကန္တနည်းမည်၏။ (၂၁) သရက်ပင်ရင်း၌ ချိုးရေတည်ခြင်းဟူသော ကြိယာတစ်ခုတည်းဖြင့် သရက်ပင်ကို ရေသွန်းခြင်း၊ ဆရာ ကို ရေချိုးစေခြင်းတည်းဟူသော နှစ်ကိစ္စ ပြီးသကဲ့သို့ တစ်ချက်တည်း ပြသဖြင့် နှစ်နက်ပြီးသော နည်းသည် အမ္ဗသေစန ဂုရုသိနနှာနနည်းမည်၏။ (၂၂) ဂေါသဒ္ဒါ သည် ယုဉ်ဖက် ဗလိဗဒ္ဒသဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုချန်၍ နွားငယ်နွားလတ်ဟူသော အနက် ကို ဟောသကဲ့သို့ ယုဉ်ဖက်သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ချန်၍ ဟောသောနည်းသည် ဂေါ ဗလိဗဒ္ဒနည်းမည်၏။ (၂၃) ပုညသဒ္ဒါသည် ယှဉ်ဖက် ဉာဏသမ္ပာရသဒ္ဒါ၏ အနက် ကိုချန်၍ ဉာဏ်၏ အဆောက်အဦမှတစ်ပါး ကောင်းမှုကိုသာ ဟောသကဲ့သို့ ယှဉ် ဖက်သဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုချန်၍ ဟောသောနည်းသည် ပုညဉာဏသမ္ဘာရနည်း မည် ၏။ (၂၄)လိုက်သဖြင့် သိအပ်သော အနက်ရှိသောနည်းသည် အဓိကာရနည်း မည် ၏။ (၂၅)လည်၍ယူသဖြင့် သိအပ်သောနည်းသည် အာဝုတ္တိနည်းမည်၏။ (၂၆)ဝဲ သည် အထပ်ထပ်လည်သကဲ့သို့ ရုပ်တစ်ခု၌ များစွာသော သုတ်တို့ဖြင့် စီရင်ရ သောနည်းသည် အာဝဋ္ဋနည်းမည်၏။ (၂၇)တစ်လှေဖြင့် တင်သောဝန်ကို တစ်လှေ ဖြင့်၊ တစ်လှည်းဖြင့် တင်သောဝန်ကို တစ်လှည်းဖြင့် တင်ဆောင်သကဲ့သို့ ရုပ် တစ်ခု၌ များစွာသောသုတ်တို့ဖြင့် စီရင်သောနည်းသည် နာဝါသကဋ္ဋနည်းမည်၏။ (၂၈)အရေအတွက်အားလျော်စွာ ယူရသောနည်းသည် ယထာသင်္ချာနည်း မည်၏။ (၂၉) ထိုယထာသင်္ချာနည်းသည်ပင် အစဉ်အတိုင်းယူရသောကြောင့် ယထာက္ကမ နည်း မည်၏။ (၃၀) ရသင့်သည်အားလျော်စွာ ရယူရသောနည်းသည် ယထာလာဘ နည်းမည်၏။ (၃၁) တစ်ခုတည်း၌ တည်လျက် အလုံးစုံသောဝါကျအား ကျေးဇူး ပြုတတ်သောနည်းသည် ဒီပကနည်းမည်၏။ (၃၂) ဆိုခဲ့ပြီးသည်မှ လည်းကောင်း ဆိုလတ္တံ့သည်မှလည်းကောင်း အကြွင်းကို ယူရသောနည်းသည် ပါရိသေသနည်း မည်၏။ (၃၃) ယဉ်သောနွားဖြင့် ရိုင်းသောနွားကို ဖမ်းသကဲ့သို့ ထင်သဖြင့် မထင် သည်ကို သိစေသောနည်းသည် ဂေါဂဏှနည်းမည်၏။ (၃၄) ကျီးသည် မျက်စိ တစ်ဖက်ဖြင့် အစာနှင့် ရန်သူနှစ်ပါးကို ကြည့်သကဲ့သို့ နှစ်ပုဒ်ကို ငဲ့သောနည်းသည်

www.burmeseclassic.com

ကာကောလောကနနည်းမည်၏။ (၃၅) ငှက်သည် သစ်ပင်သို့ အလိုလိုကပ် သကဲ့သို့ သုတ်ဖြင့် မကပ်ဘဲ အလိုလို ကပ်သောနည်းသည် ရုက္ခသကုဏ နည်းမည်၏။ (၃၆)ဆင်စွယ်ကို ဖြတ်သကဲ့သို့ သံဝဏ္ဏောတဗ္ဗပုဒ်ကို ဖြတ်၍ထားသော နည်းသည် ဒန္တစ္ဆေဒနည်းမည်၏။ (၃၇) ဆင်စွယ်ကို တစ်ဖန် ပွတ်ပြန်သကဲ့သို့ သံဝဏ္ဏောတဗ္ဗ အတိုင်း တစ်ဖန်ထားပြန်သောနည်းသည် ဒန္တသောဓနနည်းမည်၏။ (၃၈) မြွေသည် အရေသစ်ကို ရသဖြင့် အရေဟောင်းကို စွန့်သကဲ့သို့ အနက်သစ်ကိုဟောသဖြင့် အနက်ဟောင်းကို စွန့်သောနည်းသည် တစေသဇ္ဇနည်း မည်၏။ (၃၉) တစ်အိမ်၌ ရသောဆွမ်း၌ ထပ်၌ တစ်အိပ်၌ဆွမ်းကို ခံသကဲ့သို့ အနက်ဟောင်း၌ ထပ်၍ အနက် သစ်ကို ဟောသောနည်းသည် ဘိက္ခာစရိယနည်းမည်၏။ (၄၀)ရသင့်တိုင်းကို မယူမူ၍ အလွန်ကိုသာ ယူရသောနည်းသည် အတိသယနည်းမည်၏။ (၄၁) သစ်ပင် တက်ရာ၌ အထက်အောက် ခေါ်ဝေါ်သကဲ့သို့ အထက် အောက် မရကောင်းသော အနက်၌ အထက်အောက် ခေါ်ဝေါ်သောနည်းသည် ရုက္ခာရုဠှနည်းမည်၏။ (၄၂) ခရီးသွားရာ၌ ရောက်ပြီးသည်ကိုနောက်၊ မရောက်သေးသည်ကို ရှေ့ ခေါ်ဝေါ် သကဲ့သို့ ရှေ့ခေါ်ဝေါ်မြဲအတိတ်ကို နောက်၊ နောက်ခေါ်ဝေါ်မြဲ အနာဂတ်ကို ရှေ့ ခေါ်ဝေါ်သောနည်းသည် မဂ္ဂဂမနည်းမည်၏။ (၄၃) မဆိုသော်လည်း လိုအပ်သော အနက်ပြီးသောနည်းသည် အဝုတ္တသိဒ္ဓိနည်း မည်၏။ (၄၄) မကင်းရာသည်ဖြစ်၍ အနက်ရောက်သောအားဖြင့် ယူအပ်သောနည်းသည် အတ္တာပန္နနည်း မည်၏။ (၄၅) ပြန်သောအားဖြင့် ယူရသောနည်းသည် ဗျတိရေကနည်းမည်၏။ (၄၆) တိုက်ရိုက် ဆိုတိုင်း ယူအပ်သောအနက်ရှိသောနည်းသည် နိတတ္ထနည်းမည်၏။ (၄၇) ဆောင်၍ ယူအပ်သော အနက်ရှိသောနည်းသည်နေယျတ္ထနည်းမည်၏။ (၄၈) ဝါကျ အနက် သို့ အစဉ်လိုက်တတ်သောအနက်၌ ခေါ်ဝေါ်အပ်သောနည်းသည် အန္ဝတ္ထနည်း မည် ၏။ (၄၉)ထို၌ထင်သောနည်းဖြင့် ဤ၌ခေါ်ဝေါ်အပ်သောနည်းသည် ရုဠှီနည်း မည် ၏။ (၅၀) ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော အလားအားဖြင့် ထို၌ခေါ်ဝေါ်အပ်သော နည်းသည် ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်းမည်၏။ (၅၁) ပြီးပြီးလျက် အလွန်အားဖြင့် ဆိုအပ်သောနည်း သည် ဥက္ကဋ္ဌနည်းမည်၏။ (၅၂) အပြားမဲ့အားဖြင့် ဆိုအပ်သောနည်းသည် ဘေဒ နည်း မည်၏။ (၅၃) တစ်စိတ်အားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်အပ်သောနည်းသည် ဧကဒေသ ဝေါဟာရနည်း မည်၏။ (၅၄) အက္ခရာလာခြင်း အစရှိသည်ကို စီရင်သောနည်း သည် နိရုတ္တိနည်းမည်၏။ (၅၅) လိင် အစရှိသည်ကို ပြန်သောနည်းသည် ဝိပလ္လာ သ နည်း မည်၏။ (အကျယ်ကို တောင်တွင်းသာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သဒ္ဒါကြီး ပုဒ်စစ်တွင်ရှု)။

တော ၄၀ ခေါ် ဘာဝနာ ၄၀။ ။ (၁) အနိစ္စတော= မမြဲတတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၂) ဒုက္ခတော= ဆင်းရဲတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၃)ရောဂ တော= အနာများတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၄)ဂဏ္ဍတော= ပုပ်စပ် နံစော်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တတ်သာကြောင့်လည်းကောင်း။ (၅) သလ္လတော= ကိလေသသဖြင့် ငြိတတ်သော ကြောင့် လည်းကောင်း။ (၆) အာဗာဓတော= အနာနှိပ်စက်တတ်သောကြောင့် လည်း ကောင်း။ (၇) ဝယတော= ပျက်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၈)ဝယ လောက တော= လောကသုံးပါးတို့၌ ပျက်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။(၉) ဤတိတော = ဤခန္ဓာကို စွန့်တတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၁၀) ဥပဒ္ဒဝတော= ဥပဒ္ဒဝေါ နှိပ်စက်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၁၁) ဘယတော= ဘေးဘယ ဖြစ်တတ် သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၁၂)အဘိရူပိတော= အလွန်ကြောက်တတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၁၃)ဥပသဂ္ဂတော= ကပ်၍ စီရင်တတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၁၄)စလတော= တုန်လှုပ်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၁၅)ပဘင်္ဂုတော= များ သောအားဖြင့် ပျောက်ပျက်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၁၆) အဒ္ဓုဝတော= မမြဲတတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၁၇) အတာဏတော= ကိုးကွယ်ရာမရှိသော ကြောင့် လည်းကောင်း။ (၁၈) အလေဏတော= ပုန်းအောင်းရာမရှိသောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၁၉) အသရဏတော= ဆည်းကပ်ရာမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၂၀)အာသဝတော= အာသဝေါတရား၏အာရုံဖြတ်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၂၁) တုစ္ဆတော= အချည်းနှီးဖြတ်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၂၂) သုညတော = တိတ်ဆိတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၂၃) အနတ္တတော= ကိုယ်မဟုတ်သော ကြောင့် လည်းကောင်း။ (၂၄) အာဒီနဝတော= အပြစ်ဖြစ်တတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၂၅) ဝိပရိဏာမဓမ္မတော= အသစ်ဖောက်ပြန်တတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၂၆) အသာရတော= အနှစ်မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၂၇) အဃမူလကတော= ပျက်ခြင်းအရင်းရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၂၈) ဝဓကတော = သတ်၍ ဖြတ်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။(၂၉)ဝိဘဝတော=ဘဝအကူးသို့ အဖန်တလဲလဲ ပြောင်းတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၃၀)သိဝဌာနတော= သချိုင်း၌ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (သာသဝတော= အာသဝေါတရား တို့ ဖြစ်ရာအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်)။ (၃၁)သံခတ္တတော= အခိုက်အတန့် တဒင်္ဂ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (သင်္ခတတော=အကြောင်းတရားတို့ ပြုစီရင် တတ်သောကြောင့်)။ (၃၂) အာမိသတော= အစာကို မှီတတ်သောကြောင့် လည်း ကောင်း။ (၃၃) ဇာတိဓမ္မတော= ပဋိသန္ဓေနေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၃၄) ဇရာဓမ္မတော= အိုတတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၃၅) မရဏဓမ္မတော= သေ တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၃၆) သောကဓမ္မတော= စိုးရိမ်တတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ (၃၇) ပရိဒေဝဓမ္မတော= ငိုကြွေးတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၃၈) ဥပယာသဓမ္မတော= သက်ကြီးရှိုက်တငင် ပင်ပန်းတတ်သောကြောင့် လည်း ကောင်း။ (၃၉) သံကိလေသိကဓမ္မတော= ညစ်ညူးတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ (၄၀) နိဿရဏဓမ္မတော= လဲလျောင်းရာမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဘာဝနာ ၄၀။ ။ (၁)ကသိုဏ်း ၁၀ ပါး၊ အသုဘ ၁၀ ပါး၊ အနုဿတိ ၁၀ ပါး၊ အပ္ပမညာ ၄ ပါး၊ သညာဃ ၁ ပါး၊ ဝဝတ္ထာန် ၁ ပါး၊ အာရုပ္ပ ၄ ပါး၊ ပေါင်း ၄၀။

မိန်းမတို့မာယာ ၄၀[၁]။ ။ (၁)ဝိဇမ္ဘတိ= တင့်တယ်စံပယ်သော အမူအရာကိုပြ၏။ (၂)ဝိနမတိ= တစ်ခုခုကိုချ၍ ကျောက်ကုန်းကို မြင်စေခြင်းငှာ ကုန်း၍ကောက်၏။ (၃) ဝိလာသတိ= ဣရိယာပုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖြီးလိမ်းပြင်ဆင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း တင့်တယ်အောင်ပြ၏။ (၄) ဝိလဇ္ဇတိ= ရှက်ယောင်ဆောင်၏။ (၅) နခေန နခံ ဃဋ္ဋေတိ= လက်သည်းချင်းပွတ်၏။ (၆) ပါဒေန ပါဒံ အက္ကမတိ= ခြေတစ်ဖက်ဖြင့် ခြေတစ်ဖက်ကို နင်း၏။ (၇) ကဋ္ဌေန ပထဝိံ လေခတိ= တုတ်ဖြင့် မြေကို ရေးခြစ်၏။ (၈) ဒါရကံ ဥလ္လင်္ဃတိ= ကလေးကိုချီ၏။ (၉) ဒါရကံ ဥလ္လင်္ဃာပေတိ= သူတစ်ပါးကို ချီစေ၏။ (၁၀) ကီဠတိ= မိမိက က၏။ (၁၁) ကီဠာပေတိ= ကလေးကို အကခိုင်း၏။ (၁၂) စုမ္ဗတိ= ကလေး၏ပါး စသည်ကို ပါးစပ်နှင့်စုပ်၏။ (၁၃) စုမ္ဗာပေတိ= ကလေးကို အစုပ်ခိုင်း၏။ (၁၄) သုဥ္ဇတိ= နိုင် နိုင်စ,သည်ဖြင့် စားဟန်ပြ၏။ (၁၅) ဘုဥ္ဇာပေတိ= ကလေးကိုစားစေ၏။ (၁၆) ဒဒါတိ= တစ်ခုခုကို ကလေးအား ပေး၏။ (၁၇) ယာစတိ= ကလေးလက်က ဟာကို တောင်း၏။ (၁၈) ကတမနုကရောတိ= ကလေးကိုအတုလိုက်၍ပြောင်၏။ (၁၉) ဥစ္စံဘာသတိ= အသံကျယ်ကျယ်ပြော၏။ (၂၀) နိစံဘာသတိ= တိုးတိုးပြော၏။ (၂၁) အဝိဝိစ္စံ ဘာသတိ= တိုက်ရိုက်ပြော၏။ (၂၂)ဝိဝိစ္စံ ဘာသတိ= မရို့တရိုဘာလိုလိုပြော၏။ (၂၃)နစ္စဂီတ ဝါဒိတေန နိမိတ္တံကရောတိ= ကခုန်ခြင်း၊ သီချင်းဆိုခြင်း၊ ငိုခြင်းတို့ဖြင့် အရိပ်နိမိတ်ကိုပြ၏။ (၂၄)ဇဂ္ဃတိ= အသံကျယ်ကျယ် ပြင်းစွာရယ်၏။ (၂၅)ပေက္ခတိ= တစိန်းစိန်းနှင့်စိုက်၍ကြည့်၏။ (၂၆) ကဋိံစာလေတိ= ခါးကိုလှုပ်စေ၏။ (၂၇)ဂုယှ ဘဏ္ဍံ သဥ္စာလေတိ= အတွင်းသားများကို လှုပ်စေ၏။ (၂၈) ဉီရုံ ဝိဝရတိ= ပေါင်ကို ဖွင့်၏။ (၂၉) ဉီရုံ ဝိဒဟတိ= ပေါင်ကိုပိတ်၏။ (၃၀) ထနံ ဒဿေတိ= သားမြတ်ကို ပြ၏။ (၃၁)ကစ္ဆံ ဒဿေတိ= လက်ကတီးကိုပြ၏။ (၃၂) နာဘိံ ဒဿေတိ= ချက်ကိုပြ၏။ (၃၃) အက္ခိံ နိခနတိ= မျက်စိမှိတ်၍ပြ၏။ (၃၄) ဘမုကံ ဥက္ခိပတိ=မျက်စပစ်၏။ (၃၅)ဩဋ္ဌံ ဥပလိခတိ= သွားဖြင့် နှုတ်ခမ်းကို ကိုက်၏။ (၃၆) ဇိဝှံနိလ္လာဠေတိ=လျှာကိုထုတ်၏။ (၃၇) ဒုဿံမုစ္စတိ= ထဘီကို ကျွတ်ဟန်ပြ၏။ (၃၈) ဒုဿံပတိဗန္ဓတိ =ထဘီကိုပြင်၍ဝတ်၏။ (၃၉)သိရသံ မုစ္စတိ=ဆံထုံးကိုဖြေ၏။ (၄၀) သိရသံ ဗန္ဓတိ = ဆံထုံးကိုပြင်၍ ထုံး၏။

သည်းခြေဓာတ် လက္ခဏာ ၄၀။ ။ (၁) ခပ်ပြယ်ပြယ်နေခြင်း။ (၂) ရဲရဲနီခြင်း။ (၃) မောင်းမောင်းကြီးနီခြင်း။ (၄) ညိုညို့ရှိခြင်း။ (၅) မည်းမည်းနက်နက်ရှိခြင်း။ (၆) ဝင်းဝင်းရွှေရွှေရှိခြင်း။ (၇) ဝါဝါပြေပြေရှိခြင်း။ (၈)ဖြူရောင်ရှိခြင်း။ (၉) ကြောင်ကြောင်ပြာပြာ ရှိခြင်း။ (၁၀) ကိုယ်၌ အညိုအပြာရှိခြင်း။ (၁၁) ပြောက်ပြောက်ကျား

၁။ ကုဏာလဇာတ်ဘာသာပြန်

www.burmeseclassic.com

ကျားရှိခြင်း။ (၁၂) အဆိပ်တက်သကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်း။ (၁၃) သွေးလျှံခြင်း။ (၁၄) လျှာခါးခြင်း။ (၁၅) ဆီးအမြုပ်များခြင်း။ (၁၆) အနာဋ္ဌပြည်တည်ခြင်း။ (၁၇) အသားဖုခြင်း။ (၁၈) ရစ်၍နာခြင်း။ (၁၉) သွေးဆူခြင်း။ (၂၀) မြွေဘွတ်ယသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်း။ (၂၁) အနာမြဲခြင်း။ (၂၂) ဇက်ကျိုးခြင်း။ (၂၃) ဒေါသကြီးခြင်း။ (၂၄) စိတ်ပေါ့ခြင်း။ (၂၅) တုန်လှုပ်ခြင်း။ (၂၆) အသားအရေတွန့်ခြင်း။ (၂၇) အက်ကွဲခြင်း။ (၂၈) မငြိမ်သက်ခြင်း။ ၎င်းသည်းခြေလက္ခဏာ ၂၈ ပါးနှင့် တေဇောဓာတ် ၁၂ ပါး ပေါင်းသော သည်းခြေလက္ခဏာ ၄၀ ဖြစ်သည်။

၄၄ ပါးစု

သံလေခိတဗ္ဗတရား ၄၄ ပါး။ ။ (၁)ဝိဟိံသက= ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း။ (၂) ပါဏာတိပါတ= အသက်သတ်ခြင်း။ (၃) အဒိန္နာဒါနာ= ခိုးယူခြင်း။ (၄) အဗြဟ္မစရိယ= မေထုန်ကျင့်ခြင်း။ (၅) မုသာဝါဒ= လိမ်လည်ခြင်း။ (၆) ပိသုဏဝါစာ= ကုန်းတိုက်ပြောဆိုခြင်း။ (၇) ဖရုသဝါစာ= ကြမ်းတမ်းစွာပြောဆိုခြင်း။ (၈) သမ္ဖပ္ပလာပ=ပေါ့ရွှတ်သောစကားပြောဆိုခြင်း။ (၉) အဘိဇ္ဈာ= သူ့ပစ္စည်းကိုရလိုခြင်း။ (၁၀)ဗျာပါဒ= ပျက်စီးစေလိုခြင်း။ (၁၁)မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ= အယူမှားကိုယူခြင်း။ (၁၂) မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ=မကောင်းသောအကြံကို ကြံခြင်း။ (၁၃) မိစ္ဆာဝါစာ= မကောင်းသောစကားကိုပြောခြင်း။ (၁၄)မိစ္ဆာကမ္မန္တ= မကောင်းသောအမှုကိုပြုခြင်း။ (၁၅)မိစ္ဆာအာဇီဝ= မကောင်းသောအသက်မွေးမှုရှိခြင်း။ (၁၆)မိစ္ဆာဝါယာမ= မကောင်းသောလုံ့လရှိခြင်း။ (၁၇) မိစ္ဆာဉာဏ်= လွဲမှားသောဉာဏ်ရှိခြင်း။ (၁၈) မိစ္ဆဝိမုတ္တိ= သံသရာမှ လွတ်ကြောင်းမဟုတ်သော တရားစု။ (၁၉)ထိနမိဒ္ဓပရိယုဋ္ဌိတ= ပျင်းရိထိုင်းမှိုင်းခြင်း။ (၂၀)ဥဒ္ဓစ္စ=စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း။ (၂၁) စိစိကိစ္ဆာ=ယုံမှားသံသယရှိခြင်း။ (၂၂) ကောဓ=အမျက်ထွက်ခြင်း။ (၂၃) ဥပနာဟ= ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း။ (၂၄) မက္ခီ= ကျေးဇူးမသိတတ်မှု။ (၂၅) ပဠာသီ= ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ (၂၆) ဣဿာ= အလိုကြီးခြင်း။ (၂၇) မစ္ဆရိယ= မနာလိုခြင်း။ (၂၈) မာယာ=လှည့်ပတ်ခြင်း။ (၂၉)သာဌေယျ= စဉ်းလဲခြင်း။ (၃၀) ထဒ္ဓ= ခက်ထန်ခြင်း။ (၃၁)အတိမာန=အလွန်မာနကြီးခြင်း။ (၃၂)ပမတ္တ=ကောင်းမှု၌မေ့လျော့ခြင်း။ (၃၅) အသဒ္ဓ= သဒ္ဓါတရားနည်းပါးခြင်း။ (၃၆)အဟိရိက= ဒုစရိုက်မှမရှက်ခြင်း။ (၃၇) အနောတ္တပ္ပ=ဒုစရိုက်မှမကြောက်ခြင်း။ (၃၈) အပ္ပသုတ= ဗဟုသုတနည်းခြင်း။ (၃၉) ကုသိတ= အပျင်းထူခြင်း။ (၄၀) မုဋ္ဌဿတိ= သတိပျက်မှု။ (၄၁) ဒုပ္ပညာ=ပညာမဲ့ခြင်း။ (၄၂)သန္ဒိဋ္ဌိပရာမာသီ= အမှားယူခြင်း။ (၄၃) အာဒါနဂ္ဂါဟိ= အမှားကိုစွဲနေခြင်း။ (၄၄) ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂီ= မှားကြောင်း ဟောပြသော်လည်း မစွန့်နိုင်ခြင်း။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

၄၅ ပါးစု

ဝါတော်စဉ် ၄၅ ဝါ။ ။(၁)ဣသိပတန=မိဂဒါဝုန်တော်။ (၂)ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း။ (၃) ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း။ (၄) ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း။ (၅) ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ဇရပ်ကျောင်း။ (၆) မကုလတောင်ချရားတော။ (၇) တာဝတိံသာနတ်ပြည် ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်း။ (၈) သဂ္ဂတိုင်းသံသုမာရဂိရိပြည် အဂ္ဂါသယဇနေပုဒ်အနီး ဘေသကလ မိဂဒါဝုန်တော။ (၉) ဥတေနမင်း၏ နေရာ ကောသမ္ဗီပြည် ကောသမ္ဗီသူဌေးလှူသော ဃောသိတာရုံ, ကုက္ကုဋ္ဌာရုံ, ပါဝါရိကာရုံ ကျောင်းသုံးရပ်။ (၁၀) ပလလေယျကတော အင်ကြင်းပင်ရိပ်။ (၁၁) နာဠ မည်သော ပုဏ္ဏားရွာ၏ အနီး နာဠိကာရုံကျောင်း။ (၁၂) ဝေရဥ္စတိုင်း၏ အနီးကြီးစွာသော တမာပင်ရင်း။ (၁၃) စာလိယတောင်။ (၁၄) သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း။ (၁၅)ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း။ (၁၆) အာဠဝီပြည်အနီး မဟာဝုန်ကျောင်း။ (၁၇) ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း။ (၁၈) စာလိယတောင်။ (၁၉) စာလိယတောင်။ (၂၀) ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း။ (၂၁) မှ (၄၄) သာဝတ္ထိပြည်၏ တောင်မျက်နှာ ဇေတဝန်ကျောင်း။ (၄၅) ဝိသာခါ၏ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း။

၅၀ ပါးစု

ဝန်စုမင်းမျိုး ၅၀[၁]။ ။ (၁)ဆင်ဝန်။ (၂)အောက်မားဝန်။ (၃) ဆင်ဖြူဝန်။ (၄)စီးတော်မြင်းဝန်။ (၅)စို့ ၄၀ ဒိုင်းဝန်။ (၆) ကောင်းဟန်ဝန်။ (၇) ရွှေပြည်ဝန်။ (၈) နောက်တော်ပါမြင်းဝန်။ (၉) ကသည်းမြင်းဝန်။ (၁၀) အက္ကပတ်မြင်းဝန်။ (၁၁) နန်းဦး မင်္ဂလာမြင်းဝန်။ (၁၂)တောင်ရွှေပြည် ရန်အောင်မြင်းဝန်။ (၁၃) မြောက်ရွှေပြည်တော် တံခွန်ဆက်မြင်းဝန်။ (၁၄) ကျုံးဝန်။ (၁၅) အုတ်ဝန်။ (၁၆) နန်းကံကျွေးဝန်။ (၁၇)ယွန်းစုဝန်။ (၁၈) သူရဲဝန်။ (၁၉) အမြောက်ဝန်။ (၂၀) ကျီဝန်(နန်းထိန်း နန်းအုပ် ဆေးသမား)။ (၂၁) အဝေးကျီဝန် (ဘဏ္ဍာတိုက်)။ (၂၂) ငွေခွန်ဝန်။ (၂၃) ပုဏ္ဏားဝန်။ (၂၄) ကုလားဝန်။ (၂၅) ကသည်းဝန်။ (၂၆) ဆတ္တာဝန်။ (၂၇) အရွှတ်ဝန် (ကုဋ္ဌနုနာဆိုင်ရာ)။ (၂၈) အမွေဝန်(သုသာန်ဆိုင်ရာ အမွေတိုက်)။ (၂၉) ဖောင်ဝန်(လှေသမ္ဗာန်ဆိုင်ရာ)။ (၃၀) မဟာဒါန်ဝန် (အလှူဒါနဆိုင်ရာ)။ (၃၁) ဝတ်မြေဝန်(ဘုရားစေတီနှင့်ဆိုင်ရာ)။ (၃၂) တံဆိပ်တာ်ဝန်(ဘွဲ့ပုံတံဆိပ်ဆိုင်ရာ)။ (၃၃) အိမ်ရှေ့ဝန်။ (၃၄)ဖန်ချက်ဝန်။ (၃၅)သံချက်ဝန်။ (၃၆) ပန်းတဉ်းဝန်။ (၃၇) ပန်းဘဲဝန်။ (၃၈)ဒနက်ပလာဆင်ဝန်။ (၃၉)ရွှေတိုက်ဝန်။ (၄၀)အချုပ်ဝန်။ (၄၁) မြေနန်းဝန်။ (၄၂) ခင်မမင်း

၁။ မှောပီဆရာသိန်းကြီး

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဝန်။ (၄၃)ရေကြည်ဝန်။ (၄၄) စားတော်ဝန်။ (၄၅) စက်ဝန်။ (၄၆) တရုတ်ဝန်။ (၄၇) ယိုးဒယားဝန်။ (၄၈) တိရစ္ဆာန်ဝန်။ (၄၉) သဘင်ဝန်။ (၅၀) ပန်းထိမ်ဝန်။

၅၅ ပါးစု

ဆံထုံးထုံးနည်း ၅၅ မျိုး။ ။ (၁)မြိတ်ဖြူ။ (၂) မြိတ်စို့။ (၃) သွယ်ညို့မြိတ်လွတ်။ (၄) ရစ်ပတ်စုလည်း။ (၅) ရှော့ရည်းထုံးဖွဲ့။ (၆) တုမဲ့ရွှေရောင်။ (၇) တိမ်တောင်တက်သစ်။ (၈)လျှပ်စစ်တပြက်။ (၉)စဝှက်ရောင်ပြေး။ (၁၀) နှင်းသေးမစို့။ (၁၁) ကြာညို့ဝတ်ဆံ။ (၁၂) ရူဝံနှိုင်းရှည်။ (၁၃) ဦးပြည်းရှင်ပျော်။ (၁၄) ဖင်ရော်ဝမ်းဘဲ။ (၁၅)ပုလဲကိုးလုံး။ (၁၆) ဂမုန်းငုံအာ။ (၁၇) လေသာဝေ့လည်။ (၁၈) မြူခြည်မတင်။ (၁၉)ယဂင်ထုံထုံး။ (၂၀) လုံးတင်ခရချောင်။ (၂၁) ထုံးကြောင်းထုံးကြား။ (၂၂) ငါးပါးမြိတ်စို့။ (၂၃) အောင်မှူို့နမိတ်။ (၂၄)ကရဝိတ်နှုတ်သီး။ (၂၅) ဆိတ်သမီး။ (၂၆) ပန်းပြီးငါးထွေ။ (၂၇)နေအရဏ်ခံ။ (၂၈)ညဥ့်ယံသောက်ရှူး။ (၂၉)တိမ်ဦးနဂါး။ (၃၀) လေးပါး ရာသီ။ (၃၁) နှိုင်ပြီစံလွတ်။ (၃၂) နဂါးပတ်ကျော့ကွင်း။ (၃၃) နန်းတွင်းမဋ္ဌူ။ (၃၄)ထွက်ပြူမုခ်ဝ။ (၃၅)မဒ္ဒမ္မသိဒ္ဓိ။ (၃၆)မဏိကိုးပါး။ (၃၇) ချရားပွင့်သေး။ (၃၈) ယုန်ရေးလလယ်။ (၃၉)နေဝယ်ဥဒေါင်း။ (၄၀)သုံးချောင်းခြူးယှက်။ (၄၁) စဝှက်ရောင်ချော။ (၄၂) သဘော်ာတံခွန်။ (၄၃) အနန္တဖုဿျ။ (၄၄) မောရဂီသါ။ (၄၅)ဟာသ်ာစာခွံ့။ (၄၆) ပဇင်းတောင်ဖြန့်။ (၄၇) သည်းညွှန့်လက်သ်။ (၄၈) ကွမ်းလင်နောက်တွဲ။ (၄၉) မုတ္တာရွဲ။ (၅၀) ပုလဲကွန်ချာ (၅၁) ရတနာမဏ္ဍိုင်။ (၅၂) ပွင့်ဆိုင် ပုဏ္ဍရိက်။ (၅၃) နဂါးအိတ်လေးထောင့်။ (၅၄) ရှစ်မြှောင့်ပြန်ကဘက်။ (၅၅)ပန်းယှက်ခေါင်ဖွေ။

၆၀ ပါးစု

ကြိယာ ၆၀[၁]။ ။ (၁)လျှင်။ (၂)လျှင်း။ (၃) မူကား။ (၄) ဝယ်။ (၅)သား။ (၆)တမင့်။ (၇) ချိမ့်။ (၈) ဖြင့်။ (၉) တွင်။ (၁၀) ၏။ (၁၁) ပိမ့်။ (၁၂) လှည့်။ (၁၃) မည်။ (၁၄) အံ့။ (၁၅) လော။ (၁၆) တုံ။ (၁၇) မံ။ (၁၈) သော်။ (၁၉) ခံ့။ (၂၀) ဘူး။ (၂၁)သော။ (၂၂) မူလော။ (၂၃) ရကား။ (၂၄) မူ။ (၂၅) အား။ (၂၆) မှ။ (၂၇)က။ (၂၈) လိမ့်စွ။ (၂၉) တွံ့။ (၃၀)လည်း။ (၃၁)တိ။ (၃၂)တည်း။ (၃၃)ချည်း။ (၃၄)ဟု။ (၃၅) ခဲ့။ (၃၆) နည်း။ (၃၇) နှိုက်။ (၃၈) လျက်။ (၃၉) ကြောင့်။ (၄၀) ထက်။ (၄၁) မို့။ (၄၂) လည်။ (၄၃) စုံ့။ (၄၄) သည်။ (၄၅) စိမ့်။ (၄၆) တုံ့။ (၄၇) လိမ့်။ (၄၈) တည့်။ (၄၉) တော့။ (၅၀)ကား။ (၅၁)လော့။ (၅၂) ရွေ့။ (၅၃)သို့။ (၅၄)မျှ။ (၅၅) တို့။ (၅၆) ငှာ။ (၅၇) ရှင့်။ (၅၈) တမုံ့။ (၅၉) နှင့်။ (၆၀) ကို။

၁။ ကဗျာဗန္ဓသာရ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကုလားမျိုး ၆၀။ ။ (၁) သူရဲ။ (၂) ပူရဏ္ဍေ။ (၃)အာသံ။ (၄) ရေသူ။ (၅) ပန်းသေး။ (၆) ပရိက္ခရား။ (၇) ဘင်္ဂလား။ (၈) ကုလားဖြူ။ (၉) ဘုရင်ဂျီ။ (၁၀) ဘာလီ။ (၁၁)သီဟိုဠ်။ (၁၂) သိန်း။ (၁၃) စန္ဒာ။ (၁၄) မောပါ။ (၁၅) ဒေကို။ (၁၆)နောထို။ (၁၇) စောရာ။ (၁၈)ပစ္ဆိမာ။ (၁၉)ဘောဒ။ (၂၀)သုတ္တံ။ (၂၁)စင်းကြန့်။ (၂၂)ဦးပြ။ (၂၃)ဇိနပတ္တံ။ (၂၄) ပူရံ။ (၂၅)သင်းတွဲ။ (၂၆) တိလပ်။ (၂၇) ပရမံ။ (၂၈)ကလံ။ (၂၉)ကလယ်။ (၃၀) ပြင်သစ်။ (၃၁)ဟောရတယ်။ (၃၂) ဗာရာဏသီ။ (၃၃)အင်္ဂလိပ်။ (၃၄)လဟုံ။ (၃၅)ဒုဒလီ။ (၃၆)မဒရပ်။ (၃၇)အင်ကျယ်။ (၃၈)ကရှုး။ (၃၉) ဗသျှူး။ (၄၀) ခလာသီ။ (၄၁) အာရပ်။ (၄၂) အာရမ္မဏီ။ (၄၃) တပသီ။ (၄၄) ပသီ။ (၄၅)ဥတ္တရာ။ (၄၆) လတ္တိကာ။ (၄၇) စေတုတ်။ (၄၈) သတ္တဟန်။ (၄၉) ရတိ။ (၅၀)ဘိန်းရီး။ (၅၁)မက္ကတိ။ (၅၂)တူလီ။ (၅၃)ဟော်ရတယ်။ (၅၄)ဇဝိ။ (၅၅)ဘုရင်ဂီ။ (၅၆)ရမ္မံ။ (၅၇)အော်လံတော။ (၅၈) အော်လံတစ်။ (၅၉) ရစ်ပလစ်။ (၆၀)ကုလား။

<u>**နာရီ(မြန်မာ) ၆၀**</u>

လ	**နေ့နာရီ**	**ညနာရီ**
တန်ခူး	၃၀	၃၀
ကဆုန်	၃၂	၂၈
နယုန်	၃၄	၂၆
ဝါဆို	၃၆	၂၄
ဝါခေါင်	၃၄	၂၆
တော်သလင်း	၃၂	၂၈
သီတင်းကျွတ်	၃၀	၃၀
တန်ဆောင်မုန်း	၂၈	၃၂
နတ်တော်	၂၆	၃၄
ပြာသို	၂၄	၃၆
တပို့တွဲ	၂၆	၃၄
တပေါင်း	၂၈	၃၂

ပတ်သံတာရှည်၊ တီးသံမြည်၊ လက်ဆည်ကံစာရေး။
တစ်ဆယ်တိုးလျှင်၊ ထမ်းပိုးတင်၊ ညဥ့်လျှင်အကြွင်းဆေး။

၆၄ ပါးစု

အနုပညာဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ကလာအတတ်မျိုး ၆၄ ရပ်။ ဘာဂဝတ ပုရာဏ်ကျမ်းနှင့် သုကျနီတိကျမ်းတို့တွင်ကား ကလာမျိုး ၆၄ ရပ် ရှိကြောင်းကို ပြဆိုလျက်ရှိပေ၏။ ဣတ္ထိလိင်ဖြစ်သော ကလာ၏အနက်မှာ။ ။ (၁) လ၏ ၁၆ စိတ် စိတ်လျှင် တစ်စိတ်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မှုဟူသောအနက်။ (၂) မိန်းမတို့၏ ဥတုလာခြင်းဟူသောအနက်။ (၃)လေ့ဟူသော အနက်။ (၄)လိမ်လည်ခြင်းဟူသောအနက်။ (၅) သီခြင်းအတတ်ပညာဟူသော အနက်။ (၆)အချိန်ကာလဟူသောအနက်တို့ကို ဟောရာ ဤနေရာတွင် သီချင်း ဟူသော အနုပညာအတတ်နှင့် သက်ဆိုင်သော်လည်း ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့် ကျမ်းတို့အရ ကလာမျိုး ၆၄ ရပ်ကို ပြရသည်ရှိသော်။

အနုပညာဟုခေါ်ဆိုအပ်သော အတတ်မျိုး ၆၄ ရပ်။ ။ (၁)အကမျိုးစုံအတတ်ဖြစ်သော နစ္စ။ (၂) တီးမှုတ်မျိုးစုံအတတ်ဖြစ်သော ဝါဒန။ (၃) လူတို့နှင့်သင့်လျော်အောင် အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ဆင်ယင်ပေးမှု ဝတ္ထာလင်္ကာရ သန္ဓာနအတတ်။ (၄) လူ့ပုံ အမျိုးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာပြုပြင်၍ ပေးနိုင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အနေကရူပ ဝိဘာဂ ကရဏအတတ်။ (၅) အိပ်ရာခုတင် စသည်တို့ကို တင့်တယ်စွာ ပြင်ဆင်တတ်ခြင်း၊ ပန်းစသည်တို့ကိုလည်း ထို့အတူ ပြင်ဆင်တတ်ခြင်း အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော သေယျတ္ထရဏာတိသံယောဂ ပုပ္ဖာဒိဂန္ထနအတတ်။ (၆) လူအပေါင်းတဆို့အား ကစားမျိုးစုံ တို့ဖြင့် နှစ်သက်စေတတ်သော အနေကကီဠာရဥ္စန အတတ်။ (၇) နေရာ အမျိုးမျိုး တို့၌ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကာမမေ့ လျော်ပုံတို့ကို သိသော အတတ်ဖြစ်သည့် အနေ ကာသန သန္ဓာနရတိဇာနနအတတ်။ (၈) သေရည်သေရက်အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုလုပ် သည့်မဇ္ဇာသဝါဒိကရဏအတတ်။ (၉) စူးဝင်စေတတ်သော မြား ကျည်ဆံနှင့် အနာ ဟူသမျှတို့ကို ခွဲစိတ်ကုနိုင်ခြင်း အတတ်ဖြစ်သည့် သလ္လဟာရဏဝဏာ ဝိဇ္ဈန အတတ်။ (၁၀) စဖိုသည်အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော အချက်အပြုတ်တို့ကို ကျွမ်းကျင် သည့် အန္နာဒိပစနအတတ်။ (၁၁) စိုက်ပျိုးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော လယ်ယာဥယျာဉ် ပြုစုသည့်ဗီဇရောပဏာဒိအတတ်။ (၁၂) ကျောက်ခဲရွှေစသော ဓာတ်တို့ကို ခွဲစိတ် ခြင်း၊ ပြာချခြင်းအတတ်ဟု ဆိုအပ်သော ပါသာဏဓာတွာဒိ ဝိဓာကရဏ ဘသ္မီ ကရဏ အတတ်။ (၁၃) ထန်းလျက်၊ ကြံသကာ၊ တင်လဲ၊ သကြား စသည်တို့ကို ချက်လုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဥစ္ဆုဝိကာရကရဏအတတ်။ (၁၄) ရွှေစသောဓာတ်နှင့် ဆေးတို့ကို ယှဉ်စပ်သည့် ဓာတောသမိသံယောဂါဒိ ကြိယာအတတ်။ (၁၅) ရွှေ ငွေ စသော ဓာတ်တို့ကို ရောစပ်ခြင်း၊ ခွဲထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဓာတုသံယောဂ ဝိဘာဂကရဏ အတတ်။ (၁၆) ဓာတ်မျိုးစုံ စပ်နည်းတို့ကို ရှေးဦးစွာ စမ်းသပ်ပြုလုပ် နိုင်ခြင်း အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓာတွာဒိသံယောဂ ပုဗ္ဗဝိညာဏအတတ်။ (၁၇) ယမ်း ဆား ဆပ်ပြာတို့ကို ထုတ်လုပ်တတ်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော မာရိနိက္ကာသန အတတ်။ (၁၈) ချိန်ရွယ်ရာသို့ လက်နက်တို့ကို ပစ်လွှတ်နိုင်ခြင်းအတတ်ဟု ဆိုအပ် သောသတ္ထသန္ဓာန ဝိက္ခေပအတတ်။ (၁၉) လက်ပန်းလုံးခြင်း နပန်းသတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မလ္လယုဒ္ဓ အတတ်။ (၂၀) လက်ဖဲ့သတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ပြာဟု ယုဒ္ဓ အတတ်။ (၂၁) ရန်သူ၏လက်ချက်မှ လွတ်မြောက်အောင် ရှောင်ရှားနိုင်ခြင်း အတတ်ဖြစ်သည့် ပတိကြိယာအတတ်။ (၂၂) အတီးအမှုတ်တို့ဖြင့် တီးမှုတ်၍စစ်ဆင်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

စစ်တက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဗျူဟာစရနာဒိကရဏအတတ်။ (၂၃) နတ်တို့အား နှစ်သက်စေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဒေဝတာတောသနအတတ။ (၂၄) ရထားမောင်း ခြင်း၊ ဆင်စီးခြင်း၊ မြင်းစီးခြင်း အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော ရထဟတ္ထိ အဿာဒိ ရောဟဏ အတတ်။ (၂၅) အိုးလုပ်ခြင်း၊ အုတ်လုပ်ခြင်း အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော မတ္တိကာဘဏ္ဍ သံကြိယယအတတ်။ (၂၆) ပန်းပုလက်သမားအတတ်ဟု ဆိုအပ်သော ကဋ္ဌာဘဏ္ဍ သံကြိယာအတတ်။ (၂၇) ကျောက်ရုပ်၊ ကျောက်ပန်း၊ ကျောက်ဆစ် အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော ပါသာဏဘဏ္ဍ သံကြိယာအတတ်။ (၂၈) ပန်းပဲ၊ ပန်းတဉ်း စသော ကြေးထည်၊ သံထည်မျိုးစုံတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်သည့် အတတ်ပညာဟု ဆို အပ်သော ဓာတုဘဏ္ဍာသံကြိယာအတတ်။ (၂၉) ပန်းချီပုံဆွဲ အတတ်ဖြစ်သည့် စိတ္တာဒျယ လေခအတတ်။ (၃၀) ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ ချောင်းမြောင်း တူးခြင်း၊ မြေ ကွက်ညှိခြင်း အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော အဋ္ဌာ ဂဝ ပိပါသာဒသမဘူမိကြိယာအတတ်။ (၃၁) နာရီ စက် စသည်မျိုးစုံတို့ကို လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ယန္တရကရဏအတတ်။ (၃၂)ဆိုးဆေးအမျိုးမျိုးတို့ကို ထုတ်လုပ်နိုင်သော ဝဏ္ဏရဉ္စနအတတ်။ (၃၃)ရေ၊ လေ၊ မီးစက် အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်သည့် ဇပဝါယွဂ္ဂိသံယောဂနိရောဓကြိအယအတတ်။ (၃၄) ယာဉ်မျိုးစုံတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်သည့် ယာနကရဏအတတ်။ (၃၅)ချည်မျှင် ချည် ကြိုးတို့ကို ထုတ်ငင်နိုင်သော သုတ္တာဒိရဇ္ဇုကရဏအတတ်။ (၃၆)အထည်မျိုးစုံ ရက် လုပ်နိုင်သော ဝတ္ထုဝါယနအတတ်။ (၃၇) ရတနာတို့၏ ကောင်းမကောင်းကို သိရ သော ရတနာဝေဓာဒိသန္တ ဘန္တညာဏ အတတ်။ (၃၈) ရွှေစသည်တို့၏ ကောင်း မကောင်း မှန် မမှန်ကိုသိသော သုဝဏ္ဏာဒိ ယတာယတဝိခုဘန အတတ်။ (၃၉)ရွှေ စသည် ကိတ် ရတနာတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း ကိတ္တိမသုဝဏ္ဏ ရတနာဒိကြိယာ ဝိညာ ပနအတတ်။ (၄၀) ပန်းရံအတတ်ဟုဆိုသော လေပါဒိသံကြိယာ အတတ်။ (၄၁) သားရေနယ် အတတ်ဟု ဆိုသော စမ္မမဒ္ဒဝါဒိ ကြိယာအတတ်။ (၄၂) ပုံစံမျိုးစုံတို့ ကိုထုတ်လုပ်နိုင်သော ရွှေပန်းထိမ်အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော သုဝဏ္ဏဒျာလင်္ကာရ ကြိ ယာအတတ်။ (၄၃) သားကောင်၏ပုံကို မပျက်စေရဘဲ သားရေကိုခွာဆုတ်နိုင်သည့် အတတ်ဟု ဆိုသော ပသုစမ္မဂ်နီဟာရကြိယာအတတ်။ (၄၄) နို့ညှစ်ခြင်းမှစ၍ ထော ပတ်တိုင်အောင် ပြုလုပ်နိုင်သည့် အတတ်ဟု ဆိုသော ဒုဒ္ဓဒေါဟာဒိ ဝိညာဏ အတတ်။ (၄၅) သင်တိုင်းအင်္ကျီ စသည်တို့ကို ချုပ်လုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ကဥ္စန ကာဒိသိဗ္ဗနအတတ်။ (၄၆) ရေကူးခြင်း အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဇလတရဏ အတတ်။ (၄၇) အိမ်သုံး ပရိဘောဂတို့ကို ပြောင်လက်စင်ကြယ်အောင် ပြုလုပ်နိုင် ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဂေဟဘဏ္ဍာဘိမဇ္ဇနအတတ်။ (၄၈) ခဝါသည် အတတ်ဟုဆို အပ်သော ဝတ္ထသမ္မဇ္ဇန အတတ်။ (၄၉) ဆတ္တာသည် အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော ခုရ ကမ္မအတတ်။ (၅၀) အမဲဆီစသည်တို့ကို ထုတ်ယူခြင်းအတတ်ဟုဆိုအပ်သော ဆီ လမံသာဒိသိနေဟနိဏ္ဏာသန အတတ်။ (၅၁) လယ်ထွန်ခြင်းအတတ်ဟု ဆိုအပ်သော

www.burmeseclassic.com

သီရာဒျာကသနအတတ်။ (၅၂)သစ်ပင်ကိုတက်ခြင်းအတတ်ဟု ဆိုအပ်သော ရုက္ခာရောဟအတတ်။ (၅၃) အရှင်သခင်၏ စိတ်တိုင်းကျအောင် လုပ်ကျွေးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မနောနုကူလ သေဝါကရဏအတတ်။ (၅၄) နီးဖျာ၊ နီးခွက်၊ မြက်ဖျာ၊ မြက်ခွက် စသည်တို့ကို ပြုလုပ်နိုင်သည့်ဝေနတိဏာဒိပတ္တကရဏအတတ်။ (၅၅) အိုးခွက်ပန်းကန် ပြုလုပ်ခြင်းတည်းဟူသော ကာစပတ္တာဒိကရဏအတတ်။ (၅၆) ရေယူခြင်း ရေထုတ်ခြင်း ရေလှောင်ခြင်း ရေပေးခြင်း အတတ်ဟုဆိုအပ်သော ဇလသံသေစနဟရဏ အတတ်။ (၅၇) သံမဏိသံရေကျိုစက် လက်နက်မျိုးစုံတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း အတတ်ဟူသော လောဟာဘိသာရသတ္ထက ကရဏအတတ်။ (၅၈) ဆင်ကုန်းနှီး၊ မြင်းကုန်းနှီး ပြုလုပ်ခြင်း အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဟတ္ထိအဿာဒိပိဠိတ္ထရဏကြိယာအတတ်။ (၅၉) ကလေးငယ်တို့အား စောင့်ရှောက်မွေးမြူရေးဟု ဆိုအပ်သော သုသုသံရက္ခဏ ဓာရဏကြိယာအတတ်။ (၆၀) အပြစ်ရှိသူတို့ကို အပြစ်ရှိသည့်အားလျော်စွာ ရိုက်နှက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အပရာဓိဏာနု နုညာဏ အတတ်။ (၆၁) ဘာသာမျိုးစုံတို့၏ အက္ခရာပေစာတို့ကို ရေးသားနိုင်ခြင်း အတတ်ဟုဆိုအပ်သော နာနာဒေသီယဝဏ္ဏလေခနအတတ်။ (၆၂) ကွမ်းယာခြင်း ကွမ်းပြင်ခြင်းစသည့် တမ္ဗူလာရက္ခာဒိကြိယာအတတ်။ (၆၃) ထို ကလာ ၆၂ မျိုးတို့၌ အလျင်အမြန်ပြုလုပ်သင့်က လျင်မြန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ပဘိဒါနဂုဏ်။ (၆၄) ဆေးလေးစွာပြုလုပ်သင့်က ဆေးလေးစွာပြုလုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အာဒါနဂုဏ်။ ဤသို့အားဖြင့် လူမှုရေးအဖြာဖြာတို့နှင့် သက်ဆိုင်သောအနုပညာအတတ်မျိုး ၆၄ ပါးရှိကြောင်းကို သုတဂဝေသီ ထို ဤ နွယ်ဖွား အမျိုးကောင်းသားသမီးတို့သည် ကောင်းစွာ မှတ်သားအပ်တော့သတည်း။

ကာရန် ၆၄ ပါး။ ။(၁)အ။ (၂) အာ။ (၃)အား။ (၄)အိ။ (၅)အီ။ (၆)အီး။ (၇) ဥ။ (၈)ဦ။ (၉)ဦး။ (၁၀)အေ။ (၁၁)အေ့။ (၁၂)အေး။ (၁၃)အဲ။ (၁၄)အဲ့။ (၁၅)အဲး။ (၁၆)အော့။ (၁၇)အော်။ (၁၈)အော။ (၁၉)အက်။ (၂၀) အောက်။ (၂၁) အိုက်။ (၂၂)အင်။ (၂၃) အင့်။ (၂၄) အင်း။ (၂၅) အောင်။ (၂၆) အောင့်။ (၂၇) အောင်း။ (၂၈)အိုင်။ (၂၉)အိုင့်။ (၃၀) အိုင်း။ (၃၁)အစ်။ (၃၂) အည်။ (၃၃) အည့်။ (၃၄)အည်း။ (၃၅) အဉ်။ (၃၆) အဉ့်။ (၃၇) အတ်။ (၃၉) အိတ်။ (၄၀) အုတ်။ (၄၁) အန်။ (၄၂) အန့်။ (၄၃) အန်း။ (၄၄) အိန်။ (၄၅) အိန့်။ (၄၆) အိန်း။ (၄၇) အုန်။ (၄၈)အုန့်။ (၄၉)အုန်း။ (၅၀) အပ်။ (၅၁) အိပ်။ (၅၂) အုပ်။ (၅၃) အမ်။ (၅၄)အမ့်။ (၅၅)အမ်း။ (၅၆) အိမ်။ (၅၇) အိမ့်။ (၅၈) အိမ်း။ (၅၉) အုမ်။ (၆၀) အုမ့်။ (၆၁) အုမ်း။ (၆၂) အို။ (၆၃) အိုး။

ကောင်း ၆၄ ရပ်။ ။ (၁)ခြေဖဝါးလက္ခဏာ ၁၃–ပါး။ (၂) ကိုယ်လက္ခဏာ ၁၆–ပါး။ (၃) စိတ်လက္ခဏာ ၆–ပါး။ (၄)လက်ဖဝါးလက္ခဏာ ၉–ပါး။ (၅) လည်ပင်းလက္ခဏာ ၁–ပါး။ (၆)အသံလက္ခဏာ ၃–ပါး။ (၇)မျက်နှာလက္ခဏာ ၈–ပါး။

www.burmeseclassic.com

(၈)နားလက္ခဏာ ၁–ပါး။ (၉) မျက်စိလက္ခဏာ ၄– ပါး။ (၁၀)ဆံပင်လက္ခဏာ ၃–ပါး။ ပေါင်း ၆၄–ပါး။

ကောင်း ၆၄ ရပ်(မိန်းမ)စွယ်စုံကျော်ထင်။ ။(၁)ပဒုမ္မနီ။ (၂)သင်္ခရနီ။ (၃)စိတ္တရနီ။ (၄)ဟတ္ထနီ။ ၎င်း ၄–ပါးကို နီ–ဖြူ–မည်း–ရွှေ အဆင်းလေးပါးနှင့် မြှောက်သော် ၁၆ ပါးရ၊ ၎င်းကိုတစ်ဖန် ဆူ–ကြုံ–နိမ့်မြင့်–ကြန်အင်္ဂါလေးပါးနှင့် မြှောက်သော် ၆၄ ပါးရသဖြင့် (၁)ဥက္ကဋ္ဌ မိန်းမ ၆၄ ပါး။ (၂) ပဏီတမိန်းမ ၆၄ ပါး။ (၃) မဇ္ဈိမ မိန်းမ ၆၄ ပါး။ (၄) ဟိနမိန်းမ ၆၄ ပါး။ စုစုပေါင်း ၂၅၆ အနက် ဥက္ကဋ္ဌမိန်းမ ၆၄ ကိုပင် ခေါ်သည်ဟု တစ်မျိုးသိရပြန်သည်။

မိန်းမတို့၏ ကောင်းခြောက်ဆယ့်လေးရပ်(သာမုဒြိကကျမ်းအလာ)။ ။(၁)ပုဏ္ဏစန္ဒီ=လပြည့်ဝန်းနှင့်တူသောလက္ခဏာရှိခြင်း။ (၂)ဗာလစန္ဒသမပဘံ=တက်သစ်သောလ,ရောင်နှင့်တူသောကိုယ်ရောင်ရှိခြင်း။ (၃)ဝိသာလနေတြသမ္ပန္နံ=မကျဉ်းမကျယ်လွန်းသောမျက်စိရှိခြင်း။ (၄)ကုဏ္ဍလံ= နားတောင်းသဏ္ဌာန်ရှိခြင်း။ (လက်ဝါးပြင်၌)။ (၅)အင်္ကုသံ=လက်ဝါး၌ချွန်းတော်သဏ္ဌာန်ရှိခြင်း။ (၆)ကုဋိလကောသာ= အဖျားကော့သော ဆံရှိခြင်း။ (၇)နေတ္တဥပ္ပလသန္နိဘံ= ကြာညိုပန်းနှင့် တူသော မျက်စိအရောင်ရှိခြင်း။ (၈) ဒက္ခိဏနာဘိ= လက်ယာချက်ရှိခြင်း။ (၉) အာဝတ္တဝိဋ္ဌ= လက်ယာရစ်သောဖွေ့ရှိခြင်း။ (၁၀) ဟံသသဒ္ဒ=ဟင်္သာမကဲ့သို့သော အသံရှိခြင်း။ (၁၁)သာမာ=ရွှေသောအဆင်းရှိခြင်း။ (၁၂) မိဂက္ခိ= သမင်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိရှိခြင်း။ (၁၃)သုဟာဒယသုတ္တာ= ဖြူစင်သော နှလုံးသား ရှိခြင်း။ (၁၄) သုဂတသီလာ= ကောင်းသောသီလရှိခြင်း။ (၁၅) သုဒ္ဓသီလာ= စင်ကြယ်သော သီလရှိခြင်း။ (၁၆) ဂမ္ဘီရနာဘိ=နက်ဝှမ်းသောချက်ရှိခြင်း။ (၁၇)သမပန္တိဒန္တာ= ညီညွတ်သော သွားအစဉ်ရှိခြင်း။ (၁၈) ဒီဃဗာဟု= ရှည်သော လက်ရုံးရှိခြင်း။ (၁၉) ဒီဃမုခီ= ရှည်သော မျက်နှာရှိခြင်း။ (၂၀)သုခမင်္ဂီ= သိမ်မွေ့သော ကြန်အင်္ဂါရှိခြင်း။ (၂၁) ဒီဃမုဒ္ဓဇာ= ရှည်သောဆံရှိခြင်း။ (၂၂) ဝတ္တုလော= အဆိုအမိန့်သာယာခြင်း။ (၂၃) သုဟာဒါ= ချစ်ခင်ခြင်း။ (၂၄) သုဗုဒ္ဓေါ= အရိပ်အချည် သိခြင်း။ (၂၅) ပတိဋ္ဌိတော= ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်ခြင်း။ (၂၆) ဝပုလထနော=ကြီးပြန့်သောသားမြတ်ရှိခြင်း။ (၂၇) ပိမ္ဗောဋ္ဌိ= နီသောနှုတ်ခမ်းရှိခြင်း။ (၂၈)ထုလနာသာ=ဖြိုးမောက်သော နှာတံရှိခြင်း။ (၂၉) ဂဇပတိဂမနာ=ဆင်မသွားကဲ့သို့သွားခြင်း။ (၃၀) ဒက္ခိဏဝဋ္ဋနာဘိ= လက်ယာရစ် လည်သောချက်ရှိခြင်း။ (၃၁) သိဒ္ဓင်္ဂီ= သိမ်မွေ့သော ကိုယ်အင်္ဂါရှိခြင်း။ (၃၂) လောမဟိနာ= ကိုယ်မွေးနည်းခြင်း။ (၃၃) မုဒုဇင်္ဃနာ= သိမ်မွေ့သော ခါးရှိခြင်း။ (၃၄)သုခုမကေသီ= သိမ်မွေ့သော ဆံပင်ရှိခြင်း။ (၃၅) သုဒေဟော= ကောင်းသောကိုယ်ရှိခြင်း။ (၃၆) ပီနောရု= ဖွံ့ဖြိုးသောပေါင်ရှိခြင်း။ (၃၇) ပီနဂဏ္ဍာ= ပြည့်ဖြိုးသော ပါးရှိခြင်း။ (၃၈) သမဒန္တာ= ညီညွတ်သော သွားရှိခြင်း။ (၃၉) ပဒုမပတ္တက္ခိ= ပဒုမ္မာ ကြာရွက်ကဲ့သို့ စိမ်းသော မျက်စိရှိခြင်း။ (၄၀) ဝိမလဇကေလေခါ= မှဲ့ ဝက်ခြံ ကင်းစင်၍

www.burmeseclassic.com

စင်ကြယ်သော နဖူးပြင်၌ ဖြောင့်မတ်သော တစ်ချောင်းတည်းသော တံခွန်အလံတိုင်ကဲ့သို့ အရေးအသားရှိခြင်း။ (၄၁) သွတ္တိကရေခါ= သွတ္တိကမည်သော အရေးကဲ့သို့ နဖူးပြင်၌ အရေးရှိခြင်း။ (၄၂) ကုမ္ဘပိဋ္ဌိ= လိပ်ကျောက်ကုန်း အင်္ဂါ ရှိခြင်း။ (၄၃) ပဒုမဂန္ဓာ= ပဒုမ္မာကြာပန်းနံ့ရှိခြင်း။ (၄၄) သွတ္တိနာသာ= နှုတ်သီးချွန်ခြင်း ၂၀+၄၄= စုစုပေါင်း ၆၄။

၇၅ ပါးစု
တေဒဂ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၇၅ ပါး

တေဒဂ်ရ ရဟန်း ၄၁ ပါး။ ။ (၁) အဂ္ဂရတ္တညူဘွဲ့ရသူ=အရှင်ကောဏ္ဍည။ (၂) အဂ္ဂမဟာပညာဘွဲ့ရသူ= အရှင်သာရိပုတ္တရာ။ (၃) အဂ္ဂဣဒ္ဓိမန္တဘွဲ့ရ= အရှင်မောဂ္ဂလာန်။ (၄) အဂ္ဂဓုတင်္ဂဓရဘွဲ့ရသူ= အရှင်မဟာကဿပ။ (၅)အဂ္ဂဒိဗ္ဗစက္ခုညဏ်ဘွဲ့ရသူ= အရှင်အနုရုဒ္ဓါ။ (၆) အဂ္ဂဥစ္စကုလိကဘွဲ့ရသူ= အရှင်ဘဒ္ဒိယ။ (၇) အဂ္ဂမဉ္ဇုသရဘွဲ့ရသူ= အရှင်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ= (၈) အဂ္ဂသီဟနာဒိကဘွဲ့ရသူ= အရှင်ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇ။ (၉) အဂ္ဂဓမ္မကထိကဘွဲ့ရသူ= အရှင်ပုဏ္ဏ။ (၁၀)အကျဉ်းကိုအကျယ်ဖွဲ့တတ်ရာ၌ဘွဲ့ရသူ= အရှင်မဟာကစ္စည်း။ (၁၁) အဂ္ဂစေတောဝိဝဋ္ဋဘွဲ့ရသူ= အရှင်စူဠပန်။ (၁၂)အဂ္ဂသညာဝိဝဋ္ဋကုသလဘွဲ့ရသူ= အရှင်မဟာပန်။ (၁၃) ကိလေသာကင်း၍နေသောအရာနှင့် မြတ်သောအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အရာတို့၌ ဘွဲ့တံဆိပ်နှစ်ထပ်ရသူ= အရှင်သုဘူတိထေရ်။ (၁၄) အရညကင်တောရဘွဲ့ရသူ= ရှားတောနေအရှင်ရေဝတထေရ်။ (၁၅)ဈာန်ဝင်စားသောအရာ၌ဘွဲ့ရသူ= အရှင်ကင်္ခါရေဝတ။ (၁၆)လုံ့လဝီရိယရှိရာ၌ ဘွဲ့ရသူ= အရှင်ကောဋိဝီသသောဏ။ (၁၇)အဂ္ဂကလျာဏဝါက္ကရဘွဲ့ရသူ=အရှင်ကုဋိကဏ္ဏသောဏ။ (၁၈)အဂ္ဂလာဘီဘွဲ့ရသူ=အရှင်သီဝလိ။ (၁၉)အဂ္ဂသဒ္ဓါဓိမုတ္တဘွဲ့ရသူ=အရှင်ဝက္ကလိ။ (၂၀)အဂ္ဂသိက္ခာကာမဘွဲ့ရသူ= အရှင်ရာဟုလာ။ (၂၁)အဂ္ဂသဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဘွဲ့ရသူ=အရှင်ရဋ္ဌပါလ။ (၂၂)အဂ္ဂအဌမ သလာကဂဏှန္တဘွဲ့ရသူ= အရှင်ကောဏ္ဍဓာန။ (၂၃)အဂ္ဂပဋိဘာနဝန္တဘွဲ့ရသူ= အရှင်ဝင်္ဂီသ။ (၂၄) အဂ္ဂခိပ္ပါဘိညာဘွဲ့ရသူ= အရှင်အာနန္ဒာ။ (၂၅) အဂ္ဂသေနာသန ပညာပကဘွဲ့ရသူ= အရှင်ဒဗ္ဗ။ (၂၆)အဂ္ဂဒေဝါနံပိယမနာပဘွဲ့ရသူ= အရှင် ပိလိန္ဒဝစ္ဆ။ (၂၇) အဂ္ဂခိပ္ပါဘိညာဘွဲ့ရသူ= အရှင်ဒါရုစိ။ (၂၈) အဂ္ဂစိတ္တကထိကဘွဲ့ရသူ= အရှင်ကုမာရကဿပ။ (၂၉) အဂ္ဂပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တဘွဲ့ရသူ= အရှင်မဟာကောဋ္ဌိက။ (၃၀) ဧတဒဂ်ငါးတန်ဘွဲ့ရသူ=အရှင်အာနန္ဒာ။ (၃၁)အဂ္ဂမဟာပရိသဘွဲ့ရသူ= အရှင် ဥရုဝေဠကဿပ။ (၃၂) အဂ္ဂကုလပသာဒကဘွဲ့ရသူ= အရှင်ကာဠုဒါယီ။ (၃၃) အဂ္ဂ

www.burmeseclassic.com

အပ္ပါဗာဓိကဘွဲ့ရသူ= အရှင်ဗာကုလ။ (၃၄) အဂ္ဂပုဗ္ဗေနိဝါသ အနုဿဏ္ဍ ဘွဲ့ရသူ = အရှင်သောဘိတ။ (၃၅) အဂ္ဂဝိနယဓရဘွဲ့ရသူ= အရှင်ဥပါလိ။ (၃၆) အဂ္ဂဘိက္ခုနောဝါဒကဘွဲ့ရသူ= အရှင်နန္ဒက။ (၃၇) အဂ္ဂဣန္ဒြိယဂုတ္တဒွါရဘွဲ့ရသူ= အရှင်နန္ဒ။ (၃၈) အဂ္ဂဘိက္ခုဩဝါဒကဘွဲ့ရသူ= အရှင်မဟာကပ္ပိန။ (၃၉) အဂ္ဂတေဇောဓာတုကုသလဘွဲ့ရသူ= အရှင်သာဂတထေရ်။ (၄၀) အဂ္ဂပဋိဘာနေယျကဘွဲ့ရသူ= အရှင်ရာဓ။ (၄၁) အဂ္ဂလူခစီဝရဓရဘွဲ့ရသူ= အရှင်မောဃရာဇ။

တေဒဂ်ရ ရဟန်းမ ၁၃ ပါး။ ။(၁)အဂ္ဂရတ္တညူဘွဲ့ရသူ= မိထွေးတော်ဂေါတမီထေရီ။ (၂) အဂ္ဂမဟာပညာဘွဲ့ရသူ=ခေမာထေရီ။ (၃) တန်ခိုးကြီးခြင်း အရာ၌ ဘွဲ့ရသူ= ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ။ (၄) အဂ္ဂဝိနယဓရဘွဲ့ရသူ= ပဋာစာရီထေရီ။ (၅) အဂ္ဂဓမ္မကထိကဘွဲ့ရသူ= ဓမ္မဒိန္နာထေရီ။ (၆) အဂ္ဂဈာယိကာဘွဲ့ရသူ= နန္ဒာထေရီ။ (၇) လုံ့လဝီရိယကောင်းဘွဲ့ရသူ= သောဏာထေရီ။ (၈) ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဘွဲ့ရသူ= ဗကုလာထေရီ။ (၉) အဂ္ဂခိပ္ပါဘိညာဘွဲ့ရသူ= ဘဒ္ဒါကုဏ္ဍလကေသာထေရီ။ (၁၀) ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ဘွဲ့ရသူ=ဘဒ္ဒါကပိလာနီထေရီ။ (၁၁) ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးရာ၌ဘွဲ့ရသူ= ဘဒ္ဒကစ္စနာယသောဓရာထေရီ။ (၁၂) အဂ္ဂလူခစီဝရဓာရီဘွဲ့ရသူ= ကိသာ ဂေါတမီ ထေရီ။ (၁၃) အဂ္ဂသဒ္ဓါဓိမုတ္တဘွဲ့ရသူ= သိင်္ဂါလမာတာထေရီ။

တေဒဂ်ရ အမျိုးသမီး ၁၀ ဦး။ ။ (၁)အဂ္ဂပထမသရဏာဂမနဘွဲ့ရသူ= သုဇာတာ။ (၂) အလှူဒါန အရာ၌ ဘွဲ့ရသူ= ကျောင်းအမကြီးဝိသာခါ။ (၂) အဂ္ဂဗဟုသုတဘွဲ့ရသူ= ခုဇ္ဇုတ္တရာ။ (၄) အဂ္ဂမေတ္တာဝိဟာရီဘွဲ့ရသူ= သာမာဝတီ။ (၅) အဂ္ဂဈာယီဘွဲ့ရသူ=နန္ဒမာတာဥတ္တရာ။ (၆) အဂ္ဂပဏီတဒါယိကာဘွဲ့ရသူ= သုပ္ပဝါသာ။ (၇) အဂ္ဂဂိလာနုပဋ္ဌာကဘွဲ့ရသူ= သုပ္ပိယာ။ (၈) အဂ္ဂအဝေစ္စပသန္နဘွဲ့ရသူ= ကောတိယာနိ။ (၉) အဂ္ဂဝိဿာသိကဘွဲ့ရသူ= နကုလမာတာ။ (၁၀) အဂ္ဂအနုဿဝပသန္န ဘွဲ့ရသူ= ကာလီ။

တေဒဂ်ရအမျိုးသား ၁၁ ဦး။ ။ (၁) ရှေးဦးစွာ ဒွေဝါစိက သရဏဂုဏ်ကို ခံယူရသူ =တပုဿကုန်သည်။ (၂)၎င်း၏ညီ=ဘလ္လိကကုန်သည်။ (၃)အလှူဒါနအရာ၌ ဘွဲ့ရသူ= အနာထပိဏ်သူဌေး။ (၄) တရားဟောကောင်းသောဘွဲ့ရ= စိတ္တသူကြွယ်။ (၅) သင်္ဂဟဝတ္ထုလေးပါးဖြင့် ထောက်ပံ့သောဘွဲ့ရသူ= ဟတ္ထာဠဝက။ (၆) အဂ္ဂပဏီတ ဒါယကာဘွဲ့ရသူ= မဟာနာမ်သာကီဝင်မင်း။ (၇) အဂ္ဂမာနာပ ဒါယကာဘွဲ့ရသူ= ဝေသာလီမြို့နေ ဥဂ္ဂသူကြွယ်။ (၈)အဂ္ဂသံဃုပဋ္ဌာကဘွဲ့ရသူ= ဟတ္ထိဂါမရွာနေ ဥဂ္ဂသူကြွယ်။ (၉) အဝေစ္စပသန္နဘွဲ့ရသူ= သူရပန်။ (၁၀) ပုဂ္ဂလပသန္နဘွဲ့ရသူ= ဆရာဇီဝက။ (၁၁) အဂ္ဂဝိဿာသက ဘွဲ့ရသူ= နကုလပိတာ။

(ရဟန်း၊ ရဟန်းမ၊ အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား စုစုပေါင်းသော ၇၅ ပါးဖြစ်သည်။)

www.burmeseclassic.com

၈၀ ပါးစု

လေးမျိုး ၈၀။ ။ (၁) ဥဒ္ဒံဝါတလေ၏ လက္ခဏာ ၃၀။ (၂) အဓောဝါတလေ၏ လက္ခဏာ ၅။ (၃) ကောဋ္ဌာသယလေ ၂၄။ (၄) အင်္ဂါနုသယလေ ၇။ (၅) အဿာသ ပဿာသလေ။ (၆) တေဇော ၁၂။ ပေါင်း ၈၀။

အသီတိမဟာသာဝက ရှစ်ကျိပ်။ ။လက်ယာတော်ရံ ရဟန္တာမထေရ် ၄၀။ (၁) အရှင်သာရိပုတ္တရာ=ပညာကြီးသောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၂) အရှင်ကောဏ္ဍည= တရားဦးရ၍ ရတ္တညူအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၃) အရှင်ဘဒ္ဒိယ။ (၄) အရှင်ဝပ္ပ။ (၅) အရှင်မဟာနာမ်။ (၆) အရှင်အဿဇိ။ (၇) အရှင်နာလက။ (၈) အရှင်ယသ။ (၉) အရှင်ဝိမလ။ (၁၀) အရှင်သုဗာဟု။ (၁၁) အရှင်ပုဏ္ဏဇိ။ (၁၂) အရှင်ဂဝံပတိ။ (၁၃) အရှင်ဥရုဝေဠကဿပ= အခြံအရံပရိသတ်များသောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၁၄) အရှင်နဒီကဿပ။ (၁၅) အရှင်ဂယာကဿပ။ (၁၆) အရှင်မဟာကဿပ= ဓူတင် ၁၃ ပါးကို ဆောင်ခြင်းအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၁၇) အရှင်ကစ္စည်း= အကျဉ်း ပါဠိတော်ကို အကျယ်ဝေဖန်ဟောပြောသောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၁၈) အရှင် ကောဋ္ဌိက= ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၁၉) အရှင်မဟာကပ္ပိန= ရဟန်း တို့ကို ဆုံးမသောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၂၀)အရှင်စုန္ဒ။ (၂၁) အရှင်ဥပါလိ= ဝိနည်းကိုဆောင်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၂၂) အရှင်အနုရုဒ္ဓါ= ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိ ညာဉ်အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၂၃) အရှင်ကင်္ခါရေဝတ= ဈာန်ကိုများစွာဝင်စားသော အရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၂၄) အရှင်အာနန္ဒာ= ဗဟုသုတ,သတိမန္တ,ဂတိမန္တ,ဓိတိမန္တ, ဥပဋ္ဌာကအရာ ငါးမျိုး၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၂၅) အရှင်နန္ဒက= ဘိက္ခုနီမတို့ကို ဆုံးမ သောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၂၆) အရှင်ဘဂုလ။ (၂၇) အရှင်နန္ဒိယ။ (၂၈)အရှင် ဘဒ္ဒိယ(ကာဠိဂေါဓာသား) အမျိုးမြတ်ခြင်း၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၂၉) အရှင်ကိမိလ။ (၃၀)အရှင်ရာဟုလာ=သိက္ခာကာမအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၃၁)အရှင်သီဝလိ= လာဘ်ပေါများခြင်းအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၃၂)အရှင်ဒဗ္ဗ= သံဃာတော်တို့အား အိပ်ရာနေရာ ခင်းခြင်းအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၃၃) အရှင်ဥပသေန= ပရိသတ်နှင့် တကွ အလုံးစုံကြည်ညိုဖွယ်ရှိသောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၃၄) အရှင်ခဒိရရေဝတ = အရညာကင်ဓူတင်ဆောင်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၃၅) အရှင်ပုဏ္ဏ(မန္တာန ပုတ္တ)။ (၃၆)အရှင်ပုဏ္ဏ(သုနာပရန္တ)။ (၃၇) အရှင်သောဏ(ကောဠိဝိသ)=အာရဒ္ဓ ဝီရိယအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၃၈) အရှင်သောဏ (ကုဋိကဏ္ဏ)= ကောင်းသော စကားရှိသောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၃၉) အရှင်ရာဓ= တရားကို ထင်မြင် လွယ် သော ဉာဏ်ပဋိဘာန်နှင့် ပြည့်စုံသောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ (၄၀) အရှင်သုဘူ တိ= ကိလေသာကင်း၍ နေသောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

လက်ဝဲတော်ရံ ရဟန္တာမထေရ် ၄၀။ ။(၁)အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်=တန်ခိုးကြီးသော အရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၂) အရှင် အင်္ဂုလိမာ။ (၃) အရှင်ဝက္ကလိ= သဒ္ဓါတရား အားကြီးသောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၄) အရှင်ကာဠုဒါယီ= ဆွေတော်မျိုးတော် တို့ကို ကြည်ညိုစေခြင်းအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၅) အရှင်မဟာဥဒါယီ။ (၆)အရှင် ပိလိန္ဒဝစ္ဆ= နတ်တို့ ချစ်ခင်သောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၇) အရှင် သောဘိတ= ပုဗ္ဗေနိဝါသအဘိညာဉ်အရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၈) အရှင်ကုမာရကဿပ= ဆန်း ကြယ်စွာ တရားစကားဟောတတ်သောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၉)အရှင်ရဋ္ဌပါလ =သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၁၀) အရှင်ဝင်္ဂီသ=ဘုရားဂုဏ် စသည်ကို ရုတ်ခြည်း ချီးမွမ်းဖွဲ့ဆိုနိုင်သောဉာဏ်ပဋိဘာန်ရှိသောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၁၁) အရှင်သဘိယ။ (၁၂) အရှင်သေလ။ (၁၃) အရှင်ဥပါဝါန။ (၁၄)အရှင် မေဃိက။ (၁၅) အရှင်သာဂတ= တေဇောဓာတ်ဝင်စားမှု ကျွမ်းကျင်ခြင်းအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၁၆)အရှင်နာဂိတ။ (၁၇) အရှင်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ= အသံ သာယာသောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၁၈) အရှင်ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇ= ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရဲရင့်စွာ ကြုံးဝါး မြွက်ဆိုခြင်းအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၁၉) အရှင်မဟာပန္ထက= အရူပဈာန်ဝင်စားမှု ကျွမ်းကျင်သောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၂၀) အရှင်စူဠပန္ထက= မနောမယ အဘိ ညာဉ် ဖန်ဆင်းနိုင်သောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၂၁) အရှင်ဗာကုလ= အနာရောဂါ ကင်းသောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၂၂) အရှင်ကောဏ္ဍဓာန= စာရေးတံဦးယူရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၂၃) အရှင်ဒါရုစိရိယ= လျင်မြန်စွာ မဂ်ဖိုလ် အသိဉာဏ်ရှိသော အရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၂၄) အရှင်ယသောဇ။ (၂၅) အရှင် အဇိတ။ (၂၆) အရှင် တိဿမေတ္တေယျ။ (၂၇) အရှင်ပုဏ္ဏက။ (၂၈) အရှင်မေတ္တဂူ။ (၂၉) အရှင်ဓောတိက ဓောတက။ (၃၀) အရှင်ဥပသီဝ။ (၃၁)အရှင်နန္ဒ(ညီတော် မင်းနန်)= ဣန္ဒြေကို စောင့်သောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရသည်။ (၃၂) အရှင်ဟေမက။ (၃၃)အရှင်တောဒေယျ။ (၃၄) အရှင်ကပ္ပ။ (၃၅)အရှင်ဇတုကဏ္ဏီ။ (၃၆) အရှင် ဘဒြာဝုဓ။ (၃၇) အရှင်ဥဒယ။ (၃၈) အရှင်ပေါသလ။ (၃၉) အရှင်ပိင်္ဂိယ။ (၄၀) အရှင် မောဃရာဇ။

ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်၊ အမှန်ကား ၈၃ ပါး။ ။(၁)စလ=မည်သောပိုး။ (၂) ပိင်္ဂလ=မည် သောပိုး။ ဆံရင်းကိုမှီ၍နေကုန်၏။ (၃)ဥမ္မတ္တ=မည်သောပိုး။ (၄) အန္တောဥမ္မတ္တ= မည်သောပိုး။ ဦးနှောက်ကိုစားလျက် နေကြကုန်၏။ (၅) နှာရုမုခ= မည်သောပိုး။ မျက်စိကိုမှီလျက် မျက်စိအရင်းကိုစား၍သော်လည်းကောင်း။ (၆) ဒန္တမုခ=မည်သော ပိုး။ သောတကိုမှီ၍ မျက်စိအရင်းကိုစား၍သော်လည်းကောင်း။ (၇)မံသတာ= မည်သောပိုး။ ဃာနကိုမှီလျက် မျက်စိအရင်းကိုစား၍နေကြကုန်၏။ (၈)ဏာမုခ= မည်သောပိုး။ (၉) အပဋိဘယ= မည်သောပိုး။ လျှာရင်းကိုမှီလျက် လျှာရင်းကိုစား၍ နေကြသောပိုး။ (၁၀) ကပေါလ။ (၁၁) စဂရန္တ။ (၁၂)စရုဏ။ (၁၃) ပန္နက=သွားကို မှီလျက် သွားရင်းကိုစား၍နေကြသည်။ (၁၄) လောဟ= ခြေသည်းလက်သည်းကို

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မှီ၍ အရေလွှာကိုစားလျက် လည်းကောင်း။ (၁၅) ဆဝ=အကြောကို မှီ၍ စား၍သော်လည်းကောင်း။ (၁၆) ဆဝဠ= အသွေးကိုမှီ၍ စား၍သော်လည်းကောင်းနေကုန်၏။ (၁၇) တုလန။ (၁၈) ရတ္တ။ (၁၉)လောဟိတ= အသားစိုင်ကိုမှီ၍စား၍ သော်လည်းကောင်း၊ အကြောကိုမှီ၍စား၍သော်လည်းကောင်း နေကုန်၏။ (၂၀) ဝေရစ္ဆ။ (၂၁) မဟာဝေရမ္ဘ= ဤနှစ်မျိုးသည် လည်ချောင်းကို မှီ၍ စား၍ နေကြကုန်၏။ (၂၂) တုလန။ (၂၃) ရတ္တာ။ (၂၄) လောဟိတ= ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို စားလျက်နေကြကုန်၏။ (၂၅)ဝတာ။ (၂၆)ဝဂ္ဂုတတာ=အညို့ကိုမှီ၍စား၍ နေကြကုန်၏။ (၂၇)ဒန္တ။ (၂၈) မဟာဒန္တ။ (၂၉) ရောဟိတ။ (၃၀) ဗဟာရောဟိတ=ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီ၍ ၎င်းကိုစားလျက် ရှိကြ၏။ (၃၁)ဝရဏ။ (၃၂) တဏှာ။ (၃၃) သီလဝ။ (၃၄)မဟာသီလဝ= အသည်းကိုမှီလျက် အသည်းရင်းကိုစား၍ နေကြ၏။ (၃၅) အင္ဂသိဓ။ (၃၆)အဒင္ဂသဒ္ဓ။ (၃၇)အင္ဂသီလသ။ (၃၈)အင္ဂသိဂ်ံ။ (၃၉)မုဒုခ။ (၄၀) မုဋ္ဌသီဝ=ဝမ်းလျာသရက်ရွက်ဟု ဆိုအပ်သောအဖျဉ်းကိုမှီ၍ အသားဖျဉ်းကိုစားလျက်လည်းကောင်း၊ အမြွေးရင်းကိုမှီ၍ အသားဖျဉ်းကိုစားလျက်လည်းကောင်း နေကြကုန်၏။ (၄၁) သောတ။ (၄၂)လောဟိတ။ (၄၃) ကာဋ္ဌ။ (၄၄)ကဋ္ဌေသိရ။ (၄၅)စူကာ။ (၄၆) မဟာစူကာ။ ကာလဦးဆောင်းထပ်ဟု ခေါ်အပ်သော အဆုပ်ကို စားလျက် နေကြကုန်၏။ (၄၇)စူရန္တ။ (၄၈)မဟာစူရန္တ။ (၄၉) သိပ္ပ။ (၅၀)မဟာသိပ္ပ။ (၅၁)အန္တဝရ။ (၅၂)ပက္ကာသရ။ အဆူကိုမှီ၍အဆူရင်းကို စားလျက် နေကုန်၏။ (၅၃)ဥဋ္ဌဝ။ (၅၄) ဩဇဝ။ (၅၅)နေဋ္ဌ။ (၅၆)သဋ္ဌဝ။ အစာသစ်ကို လည်းကောင်း၊ အစာဟောင်းကို လည်းကောင်း၊ ကျင်ကြီးသစ်ကို လည်းကောင်း၊ ကျင်ကြီးဟောင်းကို လည်းကောင်း အမှီပြု၍ ၎င်းဝတ္ထုအရင်းကို စားလျက်ရှိ၏။ (၅၇) နီလ။ (၅၈)ပီတ။ (၅၉)ဥဋ္ဌာရ။ (၆၀)ဒါနဝ။ (၆၁) အသိမုခ။ (၆၂)ဝဟံန။ (၆၃)ဗဟိဒ္ဓ။ (၆၄)ဟောန။ (၆၅)မုဋ္ဌိခါဒ။ (၆၆) ဝိသာလဟမုခိ။ သည်းခြေကိုလည်းကောင်း၊ သလိပ်ကို လည်းကောင်း၊ ပြည်စုကို လည်းကောင်း၊ သွေးစုကို လည်းကောင်း၊ ချွေးစုကို လည်းကောင်း၊ အဆီခဲကို လည်းကောင်း၊ မျက်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဆီကြည်ကို လည်းကောင်း အမှီပြု၍ ၎င်းဝတ္ထုအရင်းကို စားလျက်ရှိ၏။ (၆၇)အတိမုခ။ (၆၈)ဓာလမုခ။ ဟဒယဝတ္ထုသွေးကို သောက်လျက်နေ၏။ (၆၉) ကရ။ (၇၀) ကရန္ဒ။ (၇၁)ကရတိယ။ (၇၂) ကံဟက။ (၇၃)သတ္တ။ ရှေ့အဖို့ဖြစ်သောကိုယ်ကိုမှီ၍ ထိုကိုယ်ကိုစားလျက်နေ၏။ (၇၄) လောဟမုခ။ (၇၅)မဟာလောဟမုခ။ (၇၆) အာလောဟမုခ။ (၇၇) မဟာအာလောဟမုခ။ (၇၈) နှာရမုခ။ နောက်အဖို့ဖြစ်သော ကိုယ်ကိုမှီ၍ ထိုကိုယ်ကိုစားလျက်ရှိ၏။ (၇၉)ဝဏ္ဏ။ (၈၀) စတ္တာသိရ။ (၈၁) ဝေဇိဏှ။ (၈၂) ဇိဏှသိဝရ။ (၈၃)ပုထုလ။ အောက်အဖို့ဖြစ်သော ကိုယ်ကိုမှီ၍ ထိုကိုယ်၏ အသားကို စားလျက်နေကြ၏။

www.burmeseclassic.com

နောက်ဆက်တွဲ

လက္ခဏာငယ် ၈၀[၁]။ ။ (၁)စိတင်္ဂုလီ= အကြားမထင် စေ့စပ်သော ခြေချောင်း လက်ချောင်း။ (၂) အနုပုဗ္ဗင်္ဂုလီ= သွယ်ရှူး ဖြူးဖြောင့်သော ခြေချောင်းလက်ချောင်း။ (၃)ဝဋ္ဋင်္ဂုလီ= လုံးလျောင်းချောမွေ့သော ခြေချောင်းလက်ချောင်း။ (၄) တမ္ဗနခ= နီ မြန်းသော ခြေသည်းလက်သည်း။ (၅) တုင်္ဂနခ= ရှည်သွယ် မြင့်မားသော ခြေသည်း လက်သည်။ (၆) သိနိဒ္ဓနခ= ပြေပြစ် ချောမွေ့သော ခြေသည်းလက်သည်း။ (၇) နိဂုဠ္ဌဂေါပ္ဖက= ပြေပြစ်ကောင်းမွန်သောဖမျက်။ (၈) သမပါဒ= တိတိညီညီရှိသောခြေ။ (၉)ဂဇသမာနကမ= ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း၏ သွားခြင်းကဲ့သို့သော သွားခြင်း။ (၁၀) သီဟ သမာနကမ= ကေသရီအလားကဲ့သို့ သွားပုံ ယဉ်ခြင်း။ (၁၁) ဟံသသမာနကမ= ဟင်္သာမင်း သွားခြင်းကဲ့သို့ အထူးတင့်တယ်သောသွားဟန်။ (၁၂) ဥသဘ သမာန ဂမ= ဥသဘနွားမင်းနှင့် တူသောသွားခြင်း။ (၁၃) ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋက္ကမ= လက်ယာခြေရှီ သဖြင့် လက်ယာရစ်သွားခြင်း။ (၁၄) သမန္တစာရုဇာဏုမဏ္ဍလ= ထက်ဝန်းကျင် လုံးချောသော ပုဆစ်ဒူးဝန်း။ (၁၅) ပရိပုဏ္ဏပုရိသဗျဉ္ဇန= ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားမြတ် တို့၏နိမိတ်။ (၁၆)အဆိန္နနာဘိ= အရေးအကြောင်း မပြတ်သောချက်။ (၁၇) ဂမ္ဘီရ နာဘိ= ပုလဲခွက်ကဲ့သို့နက်သောချက်။ (၁၈) ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋနာဘိ= လက်ယာရစ် လည် သော ဖွေ့ရှိသောချက်။ (၁၉) ဂ္ဂဘကရသဒိသဥရုဘုဇ= ဆင်နှာမောင်းကဲ့သို့ သွယ် ပျောင်း ချောပြေသော ပေါင် လက်ရုံး။ (၂၀) သုဝိတတ္တဂတ္တ= ထက်အောင် နံလျား တစ်သားတည်း ညီညွတ်သော ကိုယ်။ (၂၁) အနုပုဗ္ဗဂတ္တ= အစဉ်အတိုင်း ချောပြေ ညီညွတ်သော ကိုယ်။ (၂၂) ပရိမဋ္ဌဂတ္တ= ထက်ဝန်းကျင်မှ ချောမွေ့လှပသော ကိုယ်။ (၂၃)ဩဏတုဏ္ဏတသဗ္ဗဂတ္တ= ရှိုင်းသင့်ရာ၌ ရှိုင်း၍ ဖြိုးသင့်ရာ၌ဖြိုး အမျိုးမျိုး တင့် တယ်သော ရှုချင်ဖွယ် ကောင်းသောကိုယ်။ (၂၄) အလိနဂတ္တ= အရေရှုံ့တွန့်ခြင်း မှ ကင်းသောကိုယ်။ (၂၅) တိလကာဒိရဟိတဂတ္တ= ဝက်ခြံမှဲ့ညှင်း တင်းတိပ်စသည် တို့မှ ကင်းဝေးသော ကိုယ်။ (၂၆) အနုပုဗ္ဗရုစိဂတ္တ= အစဉ်အတိုင်း နှစ်သက်မြတ်နိုး ဖွယ် ရှိသောကိုယ်။ (၂၇) ဝိသုဒ္ဓဂတ္တ= စင်ကြယ်သန့်ရှင်း အညစ်အကြေး ကင်းသော ကိုယ်။ (၂၈)သုခုမာလဂတ္တ= နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသော ကိုယ်။ (၂၉) သမ္မဂတ္တ= မြင်ရ သူတို့ အေးမြ ကြည်လင်သောကိုယ်။ (၃၀) ဥဇ္ဇလိတဂတ္တ= ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် အရောင်ထါက်သော ကိုယ်။ (၃၁) ဝိမလဂတ္တ= ကိုယ်ဆီချွေးစေး မထင် သန့်စင်သော ကိုယ်။ (၃၂) ကောမလဂတ္တ= နှစ်မြို့စိုပြည်သော ကိုယ်။ (၃၃) သိနိဒ္ဓဂတ္တ= ပြေပြစ် ချောမွေ့သောကိုယ်။ (၃၄) သုဂန္ဓဂတ္တ= ပန်းပေါင်းစုံတို့ကဲ့သို့ ထုံမွှေးကြိုင်သင်းသော ကိုယ်။ (၃၅) ကောဋ္ဌိသဟဿဗလဓာရဏ= ဗိုလ်ခြေကုဋေ တစ်ထောင်အားကို ဆောင်သော ကိုယ်။ (၃၆) သုဝဏ္ဏတုင်္ဂနာသ= ရွှေချွန်းသဖွယ် တင့်တယ် မြင့်ချွန်း

၁။ ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ ၁၉၁ မှ ထုတ်ယူသည်။

www.burmeseclassic.com

သော နှာခေါင်း။ (၃၇)ရတ္တဒိဇမံသံ=နီမြန်းလှသော သွားဖုံး။ (၃၈) သုဒ္ဓဒန္တ= ဖွေးဖြူစင်ကြယ်သောသွား။ (၃၉) သိနိဒ္ဓဒန္တ= ထွက်ဝင် မရှိ ပကတိ ညီညာ၍ သိမ်မွေ့ကျစ်လျစ်သောသွား။ (၄၀) ဝိသုဒ္ဓိန္ဒြိယ= သန့်ရှင်းသော အဆင်းကြွေ့ရှိခြင်း။ (၄၁) သုဝဋ္ဋဒါဌ= ပုလဲချောင်းကဲ့သို့ ကောင်းစွာ လုံးဝန်းတိကျသော သွားစွယ်။ (၄၂)တိက္ခဂ္ဂဒါဌ= အဖျားချွန်သော သွားစွယ်။ (၄၃) ရတ္တောဋ္ဌ= နီမြန်းသော နှုတ်ခမ်း။ (၄၄) အာယတဝဒန= ကျယ်ပြန့်ခံ့ညားသော ခံတွင်း။ (၄၅) သုဂန္ဓမုခ= မွှေးကြိုင်လှိုင်သော ခံတွင်း။ (၄၆) ဂမ္ဘီရပါဏိလေခ= ထင်ရှားသော လက္ခဏာ အရေးအကြောင်း။ (၄၇)ဥဇုလေခ=ဖြောင့်တန်းသော လက္ခဏာ အရေး အကြောင်း။ (၄၈) အာယတလေခ= ရှည်လျားသော လက္ခဏာ အရေးအကြောင်း။ (၄၉) သုရုစိရသဏ္ဌာနလေခ= နှစ်သက်ရှုချင်စရာ လက္ခဏာသဏ္ဌာန် အရေးရှိခြင်း။ (၅၀) ပရိမဏ္ဍလကာယဇုတိက= တစ်လံမျှလောက်သော ရောင်ခြည်အလင်းဓာတ်သည် ကိုယ်ကို ဝန်းဝိုင်း၍ တံတိုင်းပမာ တောက်ပ ထွန်းလင်းနေခြင်း။ (၅၁)ပရိပုဏ္ဏက ပေါလ=ပြည့်ဖြိုးဖောင်းကြွသောပါးပြင်။ (၅၂) ရုစိယတြာယတ ဝိသာလ နေတ္တ= အဆင်းငါးသွယ် ကွန့်မြူးစံပယ် ရှည်လျားပြန့်ကျယ် ဝါထယ်ခံ့ညားသော မျက်လုံး။ (၅၃) ပဉ္စပသာဒနေတ္တ= ညိုရွှေဖြူနီ တစ်လီအနက် ရောင်လျှံထွက်သည့် မျက်လုံး။ (၅၄) ကုဉ္စိဂ္ဂဘမုက=ကော့ရရော့ မော့ချီသောမျက်တောင် မျက်ခုံး။ (၅၅)မုဒုတလုဏရတ္တဇိဝှ= နူးညံ့နီထွေးသော လျှာ။ (၅၆) အာယတစာရုကဏ္ဏ= တင့်တယ်နုထွားရှည်လျားသပ္ပာယ် ပြန့်ကျယ်သော နားရွက်။ (၅၇) နိဂ္ဂဏ္ဌိသိရ= ဖုထစ်မရှိ ပကတိ ချောမွေ့သော ဦးခေါင်း။ (၅၈) နိဂုဋ္ဌသိရ= စောင်းရွဲ့မထင် အပြင်ညီသောဦးခေါင်း။ (၅၉) ဆတ္တသန္နိဘစာရုသီသ= ထီးမိုးအသွင် ထက်ဝန်းကျင်တိတိ၌ ရောင်လျှံညီးသောဦးခေါင်း။ (၆၀) သုဂန္ဓမုဒ္ဓ= ရနံ့ပေါင်းစုံတို့နှင့် လှိုင်ထုံမွှေးပျံ့သော ဦးထိပ်။ (၆၁) အာယတပုထုလနလာဋ= ရွှေပြားအလား နံလျားကျယ်ပြန့်သော နဖူး သင်းကျစ်။ (၆၂) သုသဏ္ဌာနဘမုက= သုံးရက်လကွေး သက်တန့်ရေးပမာ တင့်တယ်စွာသောမျက်ခုံး။ (၆၃) အနုလောမ ဘမုက= အဖျား သွေးသွယ် အလွန်တင့်တယ်သော မျက်မွှေးမျက်တောင်။ (၆၄) အာယတမဟန္တဘမုက= ထည်ဝါခံ့ညား ရှည်လျားကျယ်ပြန့်သော မျက်မှောင်။ (၆၅) သဏှလောမ ဘမုက= နူးညံ့သော အမွေးရှိသော မျက်ခုံး။ (၆၆) သပလောမ= မွေးညင်းတွင်း ချင်းစီ၍ ညီညာဖြောင့်တန်းစွာ ပေါက်သော မွေးညင်းများ။ (၆၇) ကောမလလောမ= နူးညံ့ စိုပြည်စိမ်းညိုသောမွေးညင်း။ (၆၈)ဘိဒဋ္ဌနလောမ= မျက်စဉ်းညိုတွင် စိမ်းလွင်ညိုမှောင်သောမွေးညင်း။ (၆၉) ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋလောမ= လက်ယာရစ်လည်၍ ညာဘက်သို့ အဖျားတည်သော မွေးညင်း။ (၇၀) သိနိဒ္ဓလောမ= ကောက်ကွေ့လိမ်တွန့်ခြင်း မရှိ ပကတိ သန့်ရှင်းသော မွေးညင်း။ (၇၁)သုနိက ကေသ= ပိတုန်းကောင်ကဲ့သို့ ညိုမှောင် မည်းနက်သော ဆံပင်။ (၇၂) ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋကေသ= လက်ယာရစ်ခွေ ဦးထိပ်ဖွေ၌ တည်နေသောဆံပင်။ (၇၃)

www.burmeseclassic.com

သုသဏ္ဌာနကေသ= ဆံပင်တွင်းညီ၍ ဖြောင့်တန်းစီရီစွာ ပေါက်သော ဆံပင်။ (၇၄) သိနိဒ္ဓ ကေသ= ကောက်ကွေ့ လိမ်တွန့်ခြင်းမရှိ ပကတိ ပြေပြစ်သန့်ရှင်းသောဆံပင်။ (၇၅) သဏှကေသ= နူးညံ့သိမ်မွေ့သေးသွယ်ပျော့ပျောင်းသောဆံပင်။ (၇၆) အလုလိတကေသ= မရှုပ်ထွေးသော ဆံပင်။ (၇၇) ကောမလကေသ= စိုပြည် နုနယ်သော ဆံပင်။ (၇၈) သမသုဂန္ဓကေသ= စံပယ်မြတ်လေးပန်းတို့ကဲ့သို့ မွှေးသော ဆံပင်။ (၇၉) သုခုမအဿာသပဿာသ= ရှူရှိုက်မထင် အလွန်ပင် သိမ်မွေ့သော ထွက်သက်ဝင်သက်ရှိ၍ သက်လုံကောင်းခြင်း။ (၈၀) ကေတုမာလရတနဝိစိတ္တ= ကေတုမာလာခေါ် ဦးခေါင်းပေါ်၌ မကိုဋ်ပုံပမာ ရောင်စုံဖြာထွက်နေခြင်း။

၉၀ ပါးစု

စိတ်တစ်ခုယုတ် ၉၀[၁]။ ။ကမ္မာသူ ကမ္မာသား သတ္တဝါရှိသမျှတို့၏ သန္တာန်၌ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဖြစ်သော စိတ်အစုကို တစ်ခုမကျန် အကျဉ်းအားဖြင့် ရေတွက်သော် ၈၉ ပါး၊ ၉၀–ပြည့်ဖို့ရာ တစ်ခုယုတ်လျော့နေ၍ 'တစ်ခုယုတ် ကိုးဆယ်'ဟု ခေါ်ဆိုရလေသည်။

(၁) ကာမစိတ် ၅၄ ပါး။ (၂) ရူပစိတ် ၁၅ ပါး။ (၃) အရူပစိတ် ၁၂ ပါး။ (၄) လောကုတ္တရာစိတ် ၈ ပါး။

၉၆ ပါးစု

အနာမျိုး ၉၆–၉၈–ပါး။ ။(၁) စက္ခုရောဂါ= မျက်စိ၌ ဖြစ်သောအနာ။ (၂) သောတရောဂါ= နား၌ဖြစ်သောအနာ။ (၃) ဃာနရောဂါ= နှာခေါင်း၌ဖြစ်သောအနာ။ (၄) ဇိဝှါရောဂါ= လျှာ၌ဖြစ်သောအနာ။ (၅) ကာယရောဂါ= ကိုယ်၌ ဖြစ်သောအနာ။ (၆) သီသရောဂါ= ဦးခေါင်း၌ဖြစ်သောအနာ။ (၇) ကဏ္ဏရောဂါ= နားရွက်၌ဖြစ်သောအနာ။ (၈)မုခရောဂါ=ခံတွင်း၌ဖြစ်သောအနာ။ (၉) ဒန္တရောဂါ= သွား၌ဖြစ်သောအနာ (သွားကိုက်နာ)။ (၁၀) ကာသော= ချောင်းဆိုးနာ။ (၁၁) သာသော= ကုပ်ဟီးနာ (ပန်းနာရှူနာ)။ (၁၂)ပိနာသော= ဖွတ်သိုနာ ထိပ်ကပ်နာ (ဆောင်းမေးခါးနာ)။ (၁၃) ဍာဟော= ကိုယ်တွင်း၌ပူသောအနာ။ (၁၄) ဇရော= အဖျားနာ။ (၁၅) ကုစ္ဆိရောဂါ= ဝမ်း၌ဖြစ်သောအနာ။ (၁၆) မုစ္ဆာ= မူးဝေမိန်းမောသောအနာ။ (၁၇) ပက္ခန္ဒိကာ= သွေးအန်နာ။ (၁၈) သူလာ= ဘေးထိုးရင်ကြပ်နာ။ (၁၉) ဝိသူစိကာ= ဝမ်းကျနာ။ (၂၀)ကုဋ္ဌ= နူသောအနာ။ (၂၁) ဂဏ္ဍော= ထွတ်မြင်းနာ၊ အိုင်းနာ။ (၂၂) ကိလာသော=

၁။ မွေသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ ၃၁၈ နှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဒု-အုပ် ၈၂ တို့၌ အကျယ်ရှု။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ခရုသင်း၊ သမင်ရက်၊ ကွက်သောအနာ။ (၂၃)သောသော= အသွေးအသားခန်းခြောက်သော ခရုရုပ်နာ။ (၂၄) အပမာရော= ဝက်ရူးနာ။ (၂၅) ဒဒ္ဒူ= ဆိတ်လည်နူနာ(ဝဲစိုဝဲကြီး)။ (၁၆) ကဏ္ဍူ=ဝဲခြောက်နာ။ (၂၇) ကစ္ဆု= ပွေးနာ။ (၂၈) နခသာ= လက်သည်းခြစ်မိရာ၌ ဖြစ်သောအနာ။ (၂၉)ဝိတစ္ဆိကာ= လက်ဖဝါးခြေဖဝါးကွဲသောအနာ။ (၃၀) လောဟိတပိတ္တံ= ပိတ်ကိုက်နာ။ (၃၁) မဓုမေဟော= ဒူလာသရောနာ။ (ကျင်ပြောနာ)။ (၃၂) အံသာ=မြင်းသရိုက်နာ(ဒူလာလိပ်ခေါင်းနာ)။ (၃၃)ပိဠကာ= ဝက်ခြံနာ။ (၃၄) ဘဂန္ဒလာ= အရည်တစိုစိုယိုသော ဘဂန္ဒိုလ်နာ။ (၃၅) ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာအာဗာဓာ= သည်းခြေကြောင့်ဖြစ်သောအနာ။ (၃၆)သေမှသမုဋ္ဌာနာအာဗာဓာ= သလိပ်ကြောင့်ဖြစ်သောအနာ။ (၃၇) ဝါတသမုဋ္ဌာနအာဗာဓာ= လေကြောင့်ဖြစ်သောအနာ။ (၃၈) သန္နိပါတိကာအာဗာဓာ= လေသလိပ်ကြောင့် ဖြစ်သောအနာ။ (၃၉)ဥတုပရိဏာမဇာအာဗာဓာ= ဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောအနာ။(၄၀) ဝိသမပံရိဟာရဇာအာဗာဓာ= ကိုယ်ကိုမသင့်စွာဆောင်၍ ဖြစ်သောအနာ။ (၄၁)ဩပက္ကမိကာ အာဗာဓာ= ကိုယ့်လုံ့လ သူ့လုံ့လကြောင့် နာအောင်တမင်လုပ်၍ ဖြစ်သောအနာ။ (၄၂)ကမ္မဝိပါကဇာ အာဗာဓာ= ဥပပီဠကကံ ဥပစ္ဆေဒကကံတို့ နှိပ်စက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောအနာဟူ၍ မဟာ နိဒ္ဒေသ၊ စူဠနိဒ္ဒေသတွင် ၄၂–ပါး။ (၄၃) ဂဟဏီ= ဝမ်းမီးပျက်ဝမ်းကိုက်နာ။ (၄၄) ပဏ္ဍုရောဂါ= အဆင်းဖြော့တော့သောဝါသင့်နာ။ (၄၅)ရာဇယက္ခမာ= သုက်ပျက်၍ ချည့်နဲ့သောအနာ။ (၄၆)ဟိက္ကာရောဂါ= ကြို့ထိုးနာ။ (၄၇) အရောစကရောဂါ= နှုတ်မမြိန်နာ(စားသောက်မကောင်းသော ဝေဒနာ)။ (၄၈)ဆဒ္ဒိရောဂါ= ပျို့အနတ်သော အနာ။ (၄၉) ဥမ္မာဒရောဂါ= ရူးသွပ်သော အနာ။ (၅၀)ဦရုထမ္ဘရောဂါ= ပေါင်တောင့်တင်းသောအနာ။ (၅၁)အာမာဝါတ ရောဂါ= တစ်ကိုယ်လုံး တောင့်တင်းသောအနာ။ (၅၂) ဥပဒါဝတ္တရောဂါ= ဝမ်းဖောဝမ်းရောနာ။ (၅၃) ဂူလမရောဂါ= ဝမ်း၌ အလုံးအခဲဖွဲ့သော အနာ။ (၅၄) ဟဒယရောဂါ= နှလုံး သည်းပွတ်နာ။ (၅၅) ဥရောဂဟရောဂါ= ရင်အောင့်သောအနာ။ (၅၆) မုတ္တကိစ္ဆရောဂါ = ဆီးအောင့် ကျင်အောင့်သောအနာ။ (၅၇) မုတ္တယာတရောဂါ= ဆီးဝမ်းချုပ် သောအနာ။ (၅၈)အသ္မရီရောဂါ= ကျောက်တည်သောအနာ။ (၅၉) ပိဟလရောဂါ= အဖျင်းအဆုပ်နာ။ (၆၀) သောတရောဂါ= ကိုယ်ရောင်သော သာနာရုပ်အနာ။ (၆၁)ဂလပဏ္ဍိရောဂါ= လည်ပင်းကြီးသောအနာ(ဆင်ရူလည်ဖြတ်နာဟူ၍ လည်းပေးကြသည်)။ (၆၂) ပဏ္ဍုမာလာ ရောဂါ= ဆီးသီးခန့်အလုံး ပေါက်တတ်သောမြင်းစဉ်နာ။ (၆၃)ဂန္ဍိရောဂါ= ကြွက်နို့နာ။ (၆၄) သီပဒရောဂါ= ခြေထုံနာ (ခြေသလုံးရောင်နာ)။ (၆၅) ဝိဒြဓိရောဂါ= အနာ့ပဆုပ် (သွေးစုနာ၊ သက်တန့်နာ)။ (၆၆)ဘန္ဓရောဂါ= အရိုးကျိုးသောအနာ၊ ဆတ်သောအနာ။ (၆၇) ဥပဒံသရောဂါ= ဂုရင်ဂျီနာ။ (၆၈) သုကရောဂါ= အင်္ဂါဇာတ်၌ အဖုပေါက်သော ရောဂါ။ (၆၉) ဝိသပ္ပရောဂါ= ဝက်သက်နာ၊ ရေယုံနာဟုလည်း ရှိ၏။ (၇၀) မသုရိက ရောဂါ= ကျောက်နာ။

www.burmeseclassic.com

(၇၁) နှာရရောဂါ= ချည်မျှင်ကဲ့သို့ အကြောထါက်သောအနာ။ (၇၂) ဝိပ္ပေါ်ဋ္ဌရောဂါ= မီးလောင်မာနာ။ (၇၃) အဇီဏ္ဏာရောဂါ= အစာမကြေသောအနာ။ (၇၄) အာဋ္ဌာယ ရောဂါ= ဝမ်းကြောတင်းသောရောဂါ။ (၇၅) ဂန္ထာပစီရောဂါ= ကြပ်နာ။ (၇၆) ဂလ ဂဟရောဂါ= လည်ချောင်းနာ။ (၇၇) အာနာယ ရောဂါ= ဝမ်းချုပ်နာ။ (၇၈) ဝိဋ္ဌက ရောဂါ= အနာစိမ်း။ (၇၉) ဝါတဏ္ဍရောဂါ= လိင်ဥရောင်သာမှုသနာ။ (၈၀) ဝိပါ ဒိကာရောဂါ= ခြေဖောသောအနာ၊ ခြေပူနာလည်းဟူ။ (၈၁) ကီဋ္ဌပရောဂါ= ဆင်ရူ လည်ပြတ်နာ။ (၈၂) အဇဂန္ဓိကော= နို့သတ်နာ။ (၈၃) ပါသာဏဂဒ္ဒကံ= မေးနှင့် လည်ချောင်းအစပ်၌ ပေါက်သောအနာ။ (၈၄) ကစ္ဆရောဂါ= လက်ရုံးနံဘေး ခုံး၍ ပေါက်သောအနာ။ (၈၅) စိပ္ပရောဂါ= လက်သည်းခြေသည်း ပုပ်သောအနာ။ (၈၆) ကဒရန္တုရောဂါ= တံသင်းနာ၊ အနာ့သစ်ငုတ်။ (၈၇)ကွန္ဒေလုတ္တရောဂါ= မိတ်နာ၊ ကြာဆူးနာ။ (၉၀) ဟာသရရောဂါ= သင်းလိပ်နာ။ (၉၁)တိလကာလကရောဂါ = မှဲ့နာ။ (၉၂) မုခဗျင်္ဂရောဂါ= ပါးသက်နာ။ (၉၃) ပရိဝတ္တိကရောဂါ= မုသကုပ်နာ။ (၉၄)အပေါဋ္ဌိကရောဂါ= လိင်ရေလျော့သောအနာ။ (၉၅) မဏိဓမ္မရောဂါ= ကျင်သွား လိင်သေနာ။ (၉၆) နိရုဒ္ဓပကသရောဂါ= ကျင်ချုပ်လိင်သေနာ။ (၉၇) ဂုဒတြိသ ရောဂါ= ဘင်ထွက်သောအနာ။ (၉၈) ဝိသရောဂါ= အဆိပ်သင့်သော အနာ။ အနာမျိုး ၉၆–ပါးဟူရာ၌ ၎င်း ၉၈–ပါးတွင် သဘောတူ အဓိပ္ပာယ်တူနှစ်ပါးကို နုတ်၍ ယူ ကြရာသည်။

၉၉ ပါးစု

စုန်း ၉၉–ပါး(ကဝေသာရ)။ ။ (၁)စမျည်းကိုင် စုန်း ၆။ (၂) ရူပဝိပရိစုန်း ၆။ (၃)ကုဋ္ဌဒိဗ္ဗစုန်း ၁၂။ (၄) နာနာရုပ်စုန်း ၉။ (၅) ကုလဝံသစုန်း ၇။ (၆)ဗာလိစုန်း ၇။ (၇) စက်စုန်း ၄။ (၈) ကဝေပျံစုန်း ၉။ (၉) ဂန္ဓဗ္ဗစုန်း ၇။ (၁၀) နဂဝံသစုန်း ၄။ (၁၁) စဏ္ဍာလစုန်း ၆။ (၁၂) တေဇစုန်း ၆။ (၁၃) ဘက္ခစုန် ၇း။ (၁၄) တိရစ္ဆာန် စုန်း ၉။ စုစုပေါင်း=၉၉။

၁၀၀ ပါးစု

ငါးမျိုးတစ်ရာ နန်းတွင်းမှာ ရေးကာပုံနှင့်ပြ။ ။ (၁)ငါးကြင်း။ (၂) ငါးသိုင်း။ (၃) ငါးစင်ရိုင်း။ (၄) ငါးမြစ်ချင်း။ (၅) ငါးတင်ဝန်။ (၆) ငါးဖယ်လောင်း။ (၇) ငါးခုံးမ။ (၈) ငါးထွေ။ (၉) ငါးရစ်။ (၁၀) ငါးလိုက်။ (၁၁) ငါးလင်ဝန်။ (၁၂) ငါးထရွက်။

www.burmeseclassic.com

(၁၃) ငါးပျက်။ (၁၄) ငါးပြေမ။ (၁၅) ငါးသလဲထိုး။ (၁၆) ငါးစင်စပ်။ (၁၇) ရင်ပေါင်စာ။ (၁၈) ငါးစင်းပြား။ (၁၉) ငါးစင်းလုံး။ (၂၀) ငါးကြောင်း။ (၂၁) ငါးဖောင်ရိုး။ (၂၂) ငါးမြွေ။ (၂၃) ငါးရွှေ။ (၂၄) ငါးရှဉ့်။ (၂၅) ငါးဆန်။ (၂၆) ငါးလူး။ (၂၇)ငါးလဲ။ (၂၈) ငါးနောက်သွား။ (၂၉) ငါးမြင်း။ (၃၀) ရွှေစာရေး။ (၃၁)ငါးခရင်းပူ။ (၃၂) ငါးအုံတုံ။ (၃၃) ငါးဖန်းမ။ (၃၄) ငါးရုံဒိုင်း။ (၃၅) ငါးတန်။ (၃၆) ငါးဆင်။ (၃၇) ငါးမန်း။ (၃၈) ကကတစ်။ (၃၉) ကကလောင်။ (၄၀) ကသပေါင်း။ (၄၁) ကကူရန်။ (၄၂) ကဘီလူး။ (၄၃) ငါးမြင်းကွမ်းစား။ (၄၄) ငါးပုတ်သင်။ (၄၅) ငါးခူ။ (၄၆) ငါးမြင်းကျည်တောက်။ (၄၇) ငါးတောက်တဲ့။ (၄၈) ငါးအိုက်။ (၄၉) ငါးပုဏ္ဏား။ (၅၀)ငါးနွား။ (၅၁)ငါးကျွဲ။ (၅၂)ငါးစွန်။ (၅၃) ငါးသေတ္တာ။ (၅၄) ငါးပါး။ (၅၅) ငါးတံခွန်။ (၅၆) ငါးပုံ။ (၅၇) ငါးဝင်။ (၅၈) ငါးနက်ပြာ။ (၅၉) ငါးကျုတ်။ (၆၀) ငါးပြောက်။ (၆၁) ငါးကျောက်ဖား။ (၆၂) ငါးလဝါ။ (၆၃) ငါးမောင်းမ။ (၆၄) ငါးပြင်လက်။ (၆၅) ငါးပတ်။ (၆၆) ငါးလေးထောင့်။ (၆၇)ငါးရင်ကုန်။ (၆၈) ငါးတီ။ (၆၉) ငါးဘရွဲ။ (၇၀) ငါးကရား။ (၇၁) ငါးမြင်းလှ။ (၇၂) ငါးသံကောက်။ (၇၃) ငါးလိပ်။ (၇၄) ငါးသံချိတ်။ (၇၅) ငါးရောင်။ (၇၆) ငါးဘိန်။ (၇၇)ငါးပတက။ (၇၈)ငါးလိပ်။ (၇၉) ငါးဆကာ။ (၈၀) ငါးတောတူ။ (၈၁)ငါးပဟုံ။ (၈၂)ငါးဖေး။ (၈၃) ငါးတောက်။ (၈၄) ငါးလွန်းထိုး။ (၈၅) ငါးဆောင်။ (၈၆) ငါးနုသန်း။ (၈၇) ငါးစင်း။ (၈၈) ငါးဝက်မ။ (၈၉) ငါးသားတစ်။ (၉၀)ငါးဘီလူး။ (၉၁)ရွှေငါး။ (၉၂) ငွေငါး။ (၉၃) ငါးနံ့ချောင်။ (၉၄) ငါးပိုက်တောင်။ (၉၅)ငါးပုစွန်။ (၉၆) ငါးတန်း။ (၉၇) ငါးပြင်တောင်။ (၉၈) ငါးမြင်းအုဖော့။ (၉၉) ငါးလကာ။ (၁၀၀) ငါးသလောက်။

၁၀၁ ပါးစု

လူမျိုး ၁၀၁–ပါး။ ။ (၁) မြန်မာ ၇–မျိုး။ တလိုင်း ၄–မျိုး။ ရှမ်း ၃၀–မျိုး။ ကုလား ၆၀–မျိုး၊ ပေါင်း ၁၀၁–ပါး။

၁၀၈ ပါးစု

ဘုရား၏ဖဝါးတော်တွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ၁၀၈ ကွက် စက်လက္ခဏာများ[၁]။

(၁)သတ္တိ= လှံမပုံ။ (၂) သီရိဝစ္ဆ= ကျက်သရေတိုက်ပုံ။ (၃) နန္ဒိယာဝဋ္ဋ=ဇလပ်ပွင့်ပုံ။ (၄) သောဝတ္တိက=လည်ရေးသုံးဆင့်ပုံ။ (၅) ဝဋံသက= ဦးဆောက်ပန်းပုံ။ (၆)ဝဍ္ဍမာ

၁။ ဝုဋ္ဌတ္တဝိနိစ္ဆယ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မာန=ထမင်းပွဲပုံ။ (၇) ဘဒ္ဒပီဌ= ရွှေအင်းပျဉ်ပုံ။ ၉၈) အင်္ကုသ= ရွှေချွန်းတောင်းပုံ။ (၉) ပါသာဒ= ရွှေပြသာဒ်ပုံ။ (၁၀) တောရဏ= ရွှေတုရိုဏ်တိုင်ပုံ။ (၁၁) သေတစ္ဆတ္တ= ထီးဖြူပုံ။ (၁၂) ခဂ္ဂ= သန်လျက်ပုံ။ (၁၃) တာရဝဏ္ဏ= ထမ်းရွက် ယပ်ဝန်းပုံ။ (၁၄) မယုရဟတ္ထ= ဥဒေါင်းမြီးစည်းယပ်ပုံ။ (၁၅) စမရီစဟတ္ထ=စာမရီသားမြီးယပ်ပုံ။ (၁၆) ဥဏှိသ= ရွှေသင်းကျစ်ပုံ။ (၁၇) ပတ္တ=မြသပိတ်ပုံ။ (၁၈) မဏိ=ပတ္တမြားရတနာပုံ။ (၁၉) သုမဒါမ=မုလေးပန်းကုံးပုံ။ (၂၀) နီလုပ္ပလ=ကြာညိုပြန်းပုံ။ (၂၁) ရတ္တုပ္ပလ= ကြာနီပန်းပုံ။ (၂၂) သေတုပ္ပလ= ကြာဖြူပန်းပုံ။ (၂၃) ပဒုမ= ပဒုမ္မာကြာပန်းပုံ။ (၂၄)ပုဏ္ဍရိက= ပုဏ္ဍရိတ် ကြာပန်းပုံ။ (၂၅) ပုဏ္ဏဃဋ= ရေပြည့်အိုးပုံ။ (၂၆) ပုဏ္ဏပါတိ=ရေပြည့်ဖလားပုံ။ (၁၇)သမုဒ္ဒ= သမုဒ္ဒရာလေးစင်းပုံ။ (၂၈) စက္ကဝါဠ= စကြဝဠာ တောင်ပုံ။ (၂၉) မေရု=မြင်းမိုရ်တောင်ပုံ။ (၃၀)သူရိယမဏ္ဍလ= နေစက်ဝန်းပုံ။ (၃၁)စန္ဒမဏ္ဍလ=လစက်ဝန်းပုံ။ (၃၂)နက္ခတ္တ= နက္ခတ် ၂၇ လုံးပုံ။ (၃၃) စတုမဟာဒီပ= အရှေ့ကျွန်းပုံ။ (၃၄) စတုမဟာဒီပ= အနောက်ကျွန်းပုံ။ (၃၅)စတုမဟာဒီပ =တောင်ကျွန်းပုံ။ (၃၆) စတုမဟာဒီပ= မြောက်ကျွန်းပုံ။ (၃၇) စက္ကဝတ္တိ= ရတနာ ၇ ပါးနှင့်တကွ စကြာမင်းရုပ်ပုံ။ (၃၈) ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋသင်္ခ= လက်ယာရစ် ခရုသင်းပုံ။ (၃၉) သုဝဏ္ဏမစ္ဆယုဂလ= ရွှေငါးကြင်းအစုံရုပ်ပွဲ။ (၄၀)စက္ကာဝုဓ= လက်နက်စကြာပုံ။ (၄၁)သတ္တမဟာဂင်္ဂါ။ (၄၂)သတ္တမဟာဂင်္ဂါ။ (၄၃) သတ္တမဟာဂင်္ဂါ။ (၄၄) သတ္တမဟာဂင်္ဂါ။ (၄၅) သတ္တမဟာဂင်္ဂါ။ (၄၆) သတ္တမဟာဂင်္ဂါ။ (၄၇) သတ္တမဟာဂင်္ဂါ။ (၄၈)သတ္တကုဋ္ဋပဗ္ဗတာ=ယုဂန္ဓိုလ်တောင်ပုံ။ (၄၉)သတ္တကုဋ္ဋပဗ္ဗတာ= ဣသန္ဓိုရ်တောင်ပုံ။ (၅၀) သတ္တကုဋ္ဋပဗ္ဗတာ= ကရဝိကတောင်ပုံ။ (၅၁) သတ္တကုဋ္ဋပဗ္ဗတာ= သုဒဿနတောင်ပုံ။ (၅၂) သတ္တကုဋ္ဋပဗ္ဗတာ= နေမိန္ဓရတောင်ပုံ။ (၅၃) သတ္တကုဋ္ဋပဗ္ဗတာ= ဝိနတ္တကတောင်ပုံ။ (၅၄)သတ္တကုဋ္ဋပဗ္ဗတာ= အဿကဏ်တောင်ပုံ။ (၅၅) သတ္တမဟာသရ=သီဟာပ္ပပါတအိုင်။ (၅၆)သတ္တမဟာသရ= မန္ဒာကိဏီအိုင်။ (၅၇) သတ္တမဟာသရ=ကဏ္ဏမုဏ္ဍအိုင်။ (၅၈)သတ္တမဟာသရ= ရထကာရအိုင်။ (၅၉) သတ္တမဟာသရ= အနောတတ်အိုင်။ (၆၀) သတ္တမဟာသရ=ဆဒ္ဒန်အိုင်။ (၆၁) သတ္တမဟာသရ=ကုဏာလအိုင်။ (၆၂) သုပဏ္ဏရာဇာ=ဂဠုန်ငှက်မင်းပုံ။ (၆၃) သံသုမာရရာဇာ=မိကျောင်းမင်းပုံ။ (၆၄)ဓဇပဋ္ဋာက= တံခွန်ကုက္ကားမုလေးပွားပုံ။ (၆၅)သုဝဏ္ဏသိဝိကာ= ရွှေသန်လျှင်းပုံ။ (၆၆)သုဝဏ္ဏဝါဠဗီဇနီ=ရွှေဖြင့်ပြီးသော သားမြီးယပ်ပုံ။ (၆၇) ကလောသပဗ္ဗတံ= ကေလာသငွေတောင်ကြီးပုံ။ (၆၈) သီဟရာဇာ= ကေသရာခြင်္သေ့မင်းပုံ။ (၆၉)ဗျဂ္ဃရာဇာ=ကျားမင်းပုံ။ (၇၀)ဝဠာဟက အဿရာဇာ= ဝဠာဟက မြင်းပျံပုံ။ (၇၁) ဥပေါသထဆန္ဒန္တနာဂရာဇာ= ဥပေါသထ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းပုံ။ (၇၂) ဗာသုကီနာဂရာဇာ= ဗာသုကီနဂါးမင်းပုံ။ (၇၃) ဟံသရာဇာ= ရွှေဟင်္သာမင်းပုံ။ (၇၄)ဥသဘရာဇာ= နွားလားဥသဘပုံ။ (၇၅) ဧရာဝဏ= ဦးခေါင်း ၃၃ လုံးရှိ ဧရာဝဏ် ဆင်မင်းပုံ။ (၇၆) သုဝဏ္ဏမကရ=ရွှေမကန်းရုပ်ပုံ။ (၇၇) စတုမုခ= မျက်နှာ

www.burmeseclassic.com

လေးမျိုးပုံ။ (လေးကျွန်းသားမျက်နှာများဆိုလိုသည်။)။ (၇၈) သုဝဏ္ဏနာဝါ= ရွှေလှေယာဉ်ပုံ။(၇၉) သဝစ္ဆမေနေ= သားငယ်နှင့်တကွ နွားမပုံ။ (၈၀) ကိံပုရိသ= ကိန္နရာဖိုရုပ်ပုံ။ (၈၁) ကိပုရိသီ= ကိန္နရာမရုပ်ပုံ။ (၈၂) ကရဝိက= ကရဝိက်ငှက်မင်းပုံ။ (၈၃) မယူရရာဇာ= ရွှေဥဒေါင်းမင်းပုံ။ (၈၄) ကောဉ္စရာဇာ= ကြိုးကြာငှက်မင်းပုံ။ (၈၅) စက္ကဝါကရာဇာ= စက္ကဝက်ငှက်မင်းပုံ။ (၈၆) ဇီဝဇီဝကရာဇာ= ဇီဝစိုးငှက်မင်းပုံ။ (၈၇) ဆဒေဝလောက=စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်ပုံ။ (၈၈) ဆဒေဝလောက=တာဝတိံသာနတ်ပြည်ပုံ။ (၈၉) ဆဒေဝလောက=ယာမာနတ်ပြည်ပုံ။ (၉၀) ဆဒေဝလောက= တုသိတာနတ်ပြည်ပုံ။ (၉၁) ဆဒေဝလောက= နိမ္မာနရတိ နတ်ပြည်ပုံ။ (၉၂) ဆဒေဝလောက= ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်ပုံ။ (၉၃) ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၉၄) ဗြဟ္မပုရောဟိတာ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၉၅) မဟာဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၉၆) ပရိတ္တာဘာ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၉၇) အပ္ပမာဏာဘာ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၉၈) အာဘဿရာ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၉၉) ပရိတ္တသုဘာ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၁၀၀)အပ္ပမာဏသုဘာ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၁၀၁)သုဘကိဏ္ဏာ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၁၀၂) ဝေဟပ္ဖိုလ် ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၁၀၃) အသညသတ် ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၁၀၄) အဝိဟာဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၁၀၅) အာတပ္ပါ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၁၀၆) သုဒဿာ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၁၀၇) သုဒဿီ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။ (၁၀၈) အကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မာပြည်ပုံ။

၂၂၇ ပါးစု

ရဟန်းတို့၏ နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ် ခုနစ်သွယ်သော သိက္ခာပုဒ်။ ။ ပါရာဇိက ၄ ပါး၊ အနိယတသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး၊ သံဃာဒိသိသက် ၁၃ ပါး၊ နိဿဂ္ဂိအာပတ် ၃၀၊ ပါစိတ်အာပတ် ၉၂ ပါး၊ ပါဋိဒေသနီအာပတ် ၄ ပါး၊ သေခိယဝတ် ၇၅ ပါး၊ အဓိကရဏသမထ ၇ ပါး။ ပေါင်း=၂၂၇။

ရဟန်းတို့ကျင့်အပ်သော သိက္ခာပုဒ် ၂၂၇ ပါး။

ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ် ၄ ပါး။ ။ (၁)ပ– မေထုနပဋိသေဝန =မေထုန်မှီဝဲခြင်း။ (၂) ဒု– အဒိန္နာဒါန်=ခိုးယူခြင်း၊ ခိုးယူစေခြင်း၊ (၃) တ–မနုဿဝိဂ္ဂဟ= လူဇာတ်ဖြစ်သူကိုသတ်ခြင်း၊ သတ်စေခြင်း။ (၄) စ–ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ= ဈာန်မရသည်ကို ရသည်ဟု ကြွားခြင်း

သံဃာသိသ် ၁၃ ပါး။ ။ (၁)(၅)၁– သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ=မိမိလုံ့လ သူတစ်ပါး လုံ့လဖြင့် သုက်လွှတ်စေခြင်း။ (၆)၂–ကာယသံသဂ္ဂ=သာယာလိုသော စိတ်ဖြင့် မာတုဂါမ၏ ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ကိုင်ခြင်း၊ ထိခြင်း။ (၇)၃–ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ= သာယာသော စိတ်ဖြင့် မာတုဂါမအား ဝစ္စမဂ် ပဿာဝမဂ်နှင့်စပ်သော ရုန့်ရင်းသော စကားကို

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဆိုခြင်း။ (၈)၄–အတ္တကာမပါရိစရိယ=မေထုန်ကိုအလှူခံခြင်း။ (၉)၅–သဉ္စရိတ္တ= အောင်သွယ်ပေးခြင်း။ (၁၀)၆–ကုဋိကာရ= ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော အဆောက် အဦဖြင့် ဆောက်လုပ်သူ ဒါယကာမရှိသော ကျောင်းကို ပမာဏကိုလွန်၍ ကျောင်း ကိုဆောက်ခြင်း။ (၁၁)၇–ဝိဟာရကာရ= ဆောက်လုပ်သူဒါယကာရှိသော ကြီးသော ကျောင်းကို လိုသော ရဟန်းသည်ကျောင်းနေရာကိုကြားရန်ရဟန်းတို့ကိုမပင့်ဆောင် ဘဲ ကြီးသောကျောင်းကိုဆောက်ခြင်း။ (၁၂)၈–ဒုဋ္ဌဒေါသ= ပြစ်မှားလိုသော စိတ် ဖြင့် တစ်ပါးသောရဟန်းကို မြင်ခြင်း, ကြားခြင်း, ရွံ့ရှားခြင်းမရှိဘဲ ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း။ (၁၃)၉=အညဘာဂိယ=ပြစ်မှားသောစိတ်ဖြင့် တစ်ပါးသော ရဟန်းကို တစ်စုံတစ်ခုသော အမြွက်ဖြင့် ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း။ (၁၄)၁၀–သံဃ ဘေဒက= ညီညွတ်သော ရဟန်း သံဃာကို ကွဲပြားအောင်ပြုခြင်း။ (၁၅)၁၁– ဘေဒါ နုဝတ္တက= သံဃာကွဲပြားအောင် ပြုသောရဟန်းသို့အတုလိုက်၍ ပြုခြင်း။ (၁၆)၁၂– ဒုဗ္ဗစ= ဆိုနိုင်ခက်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း။ (၁၇)၁၃–ကုလဒူသက= သစ်သီးပေး ခြင်း၊ ပန်းပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ဒါယကာတို့၏ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးခြင်း။

အနိယတသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး။ ။(၁၈)၁–ပထမအနိယတ= မာတုဂါမနှင့် တစ်ယောက် ချင်း နံရံစသည်ဖြင့် ကွယ်သောအရပ်၌ နေခြင်းကြောင့် သုံးပါးသော အာပတ်တို့ တွင် အရိယာဖြစ်သူတို့က တစ်ပါးပါးသောအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲသည်ကို ဝန်ခံခြင်း။ (၁၉)၂–ဒုတိယအနိယတ= မာတုဂါမနှင့် တစ်ယောက်ချင်း နံရံစသည်ဖြင့် ကွယ်သော အရပ်၌ နေခြင်းကြောင်း နှစ်ပါးသော အာပတ်တို့တွင် အရိယာဖြစ်သူတို့က တစ်ပါး ပါးသော အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲသည်ကို ဝန်ခံခြင်း။

နိဿဂ္ဂိပါစိတ် ၃၀။ ။(၂၀)၁–ပထမကထိန= အဓိဋ္ဌာန်ပြုသော သင်္ကန်းစသည်မှ တစ်ပါး ပိုလွန်သော သင်္ကန်းစသည်တို့ကို ဆယ်ရက်ထက်ပို၍ထားခြင်း။ (၂၁)၂– ဒုတိယကထိန=သမ္မုတိရသောရဟန်းမှတစ်ပါးတိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်တင်သော သင်္ကန်း နှင့် တစ်ညမျှ ကင်း၍နေခြင်း။ (၂၂)၃–တတိယကထိန= သင်္ကန်းကာလ၌ရအပ် သော သင်္ကန်းစသည်တို့ကို အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ တစ်လထက်ပို၍ ထားခြင်း။ (၂၃)၄–ပုရာဏစီဝရ= ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမကို မိမိသင်္ကန်းဟောင်းကို ဖွပ်, ဆိုး, လျှော်, နယ်စေခြင်း။ (၂၄)၅–စီဝရပ္ပဋိဂ္ဂဟဏ=ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမ ၏ သင်္ကန်းကို လဲလှယ်သည်မှ တစ်ပါး တောင်းခံခြင်း။ (၂၅)၆– အညာတက ဝိညတ္တိ= အခါနှစ်ပါးကိုချန်လှပ်၍ ဆွေမျိုးမတော်သော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ထံ သင်္ကန်းတောင်းခြင်း။ (၂၆)၇–တတုတ္တရိက= သင်္ကန်းခိုးပျောက်ခြင်း ခံရသော ရဟန်း သည် ဆွေမျိုးမတော်သော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ထံ သင်းပိုင်ကိုယ်ဝတ် ထက် ပို၍ သင်္ကန်းတောင်းခြင်း။ (၂၇)၈–ဥပက္ခဋ= အဆွေ အမျိုးမတော်သော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ထံ သင်္ကန်းဖိုးထက်ပို၍ အလှူခံစေခြင်း၊ ဒါယကာ လှူလိုသော သင်္ကန်းထက် ကောင်းမွန်ကြီးကျယ်သော သင်္ကန်းကို စီရင်စေခြင်း။ (၂၈)၉–ဒုတိယ

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဥပက္ခဋ္ဋ= အဆွေအမျိုးမတောမသော ဒါယကာနှစ်ယောက်တို့ထံ သင်္ကန်းဖိုးထက်ပို၍ အလှူခံခြင်း၊ ဒါယကာထံ လိုသောသင်္ကန်းထက် ကောင်းမွန်ကြီးကျယ်သော သင်္ကန်းကို နှစ်ဦးစပ်၍ လှူကြစေခြင်း၊ စီရင်ကြစေခြင်း။ (၂၉)၁၀– ရာဇသိက္ခာပဒ=ကပ္ပိယထံရှိသော သင်္ကန်းဖိုးကို သုံးကြိမ်ထက်ပို၍ တောင်းခြင်း၊ ခြောက်ကြိမ်ထက်ပို၍ ရပ်ခြင်း။ (ဤကား စီဝရဝဂ် ၁၀–ပုဒ်)။ (၃၀) ၁၁–ကောသိယ= ပိုးချည်နှင့် ရောသောအခင်းကို မိမိအကျိုးငှာပြုခြင်း။ (၃၁)၁၂–သုဒ္ဓကာဠဧဠကလောမ= အမည်းသက်သက်သော သိုးမွေးအခင်းကို မိမိအကျိုးငှာပြုခြင်း။ (၃၂)၁၃–ဒွေဘာဂ ဧဠကလောမ= အသစ်ဖြစ်သော အခင်းကို ရောစပ်အပ်သော သိုးမွေးအရောင်အချိုး အဖို့အတိုင်း မစီရင်ခြင်း။ (၃၃)၁၄–ဆဗ္ဗသ=အခင်းသစ်ကို စီရင်၍ ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး ဆောင်ပြီးလျှင် ၎င်းခြောက်နှစ်အတွင်း၌ မူလအခင်းကို မစွန့်မူ၍ နောက်ထပ် အခင်းသစ်ကို အလှူခံခြင်း။ (၃၄)၁၅–နိသီဒန သန္ထတ= နိသီဒိုင်အခင်းကို အခင်းဟောင်းနံပါးတစ်ဖက်မှ မြတ်စွာဘုရား လက်သန်း တစ်ထွာမျှကို ယူ၍ အခင်းသစ်တွင် ဖြည့်စွက်စပ်ဖက်၍ မစီရင်ခြင်း။ (၃၅)၁၆–ဧဠက လောမ = အဝွန့်ရှည်သော ခရီးသွားရဟန်းသည် သိုးမွေးထည်ကို ဆောင်ယူမည့်သူ မရှိသော်လည်း သုံးယူဇနာထက် လွန်၍ ဆောင်ယူခြင်း။ (၃၆)၁၇–ဧဠကလောမ ဓောပါပန =ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမတို့အား သိုးမွေးထည်တို့ကို ဖွပ်ဆိုးရှုပ်ထွေးသည်ကို ပြုစေခြင်း။ (၃၇)၁၈–ဇာတရူပရဇတ=ရွှေငွေပိုက်ဆံတို့ကို ကိုင်ခြင်း၊ ခံစေခြင်း၊ အနီး၌ ကပ်လှူထားသည်ကို သာယာခြင်း။ (၃၈)၁၉–ရူပိယ သံဝေါဟာရ= ခုတ်လုပ်ပြီးသော မခုပ်လုပ်သေးသော ရွှေငွေကိုဖလှယ်ခြင်း။ (၃၉)၂၀–ကယဝိက္ကယ =သင်္ကန်းစသော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ စသည်တို့ကို ဖလှယ်ခြင်း။ (ဤကား ဧဠကလောမဝဂ် ၁၀ ပုဒ်)။ (၄၀)၂၁–ဒသာဟအတိရေကပတ္တ=ဆယ်ရက်မှလွန်၍ မိမိရရှိသော သပိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ ထားခြင်း။ (၄၁)၂၂–ဦနပဉ္စဗန္ဓန=ငါးဖွဲ့အောက်ယုတ်သောသပိတ်ရှိလျက်နှင့် နောက်ထပ်သပိတ်အသစ်ထပ်တောင်းခြင်း။ (၄၂)၂၃–ဘေ သဇ္ဇပဋိသာရဏီယ= ထောပတ်တင်လဲ စသည်တို့ကို ခုနစ်ရက်ထက်ပို၍ သိုမှီးထားခြင်း။ (၄၃)၂၄–ဝဿိကသာဋိကစီဝရ= မိုးရေ ခံသင်္ကန်းရှာမှီးသောကာလ မဟုတ်သည့် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့မှစ၍ နယုန်လကွယ်နေ့တိုင်အောင် ခုနစ်လခွဲအတွင်း၌ ရှာမှီးခြင်း။ (၄၄)၂၅–စီဝရအစ္ဆိန္ဒန= သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင်ပေးပြီးမှ နှလုံးမသာယာခြင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်း ဖြစ်၍ တစ်ဖန်ပြန်၍ လုယက်ခြင်း၊ လုယက်စေခြင်း။ (၄၅)၂၆–သုတ္တဝိညတ္တိ= ကိုယ်တိုင်ချည်တောင်း၍ ရက်ကန်းသည်တို့ငှ သင်္ကန်းရက်စေခြင်း။ (၄၆)၂၇–မဟာပေသကာရ= ဆွေမျိုးမတော်သော ရက်ကန်းသည်သို့ကပ်၍ သင်္ကန်းကို အလျားအနံ အထူအားဖြင့် ကောင်းမွန်စွာရက်၍ ငါ့အားလှူလျှင် အယုတ်ဆုံး ဆွမ်းစသော ခဲဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကို ပေးမည်ဟု ပြောခြင်း။ (၄၇)၂၈–အစ္စေကစီဝရ= အဆောတလျင် လှူသော သင်္ကန်းအား သင်္ကန်း

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကာလကို လွန်၍ထားခြင်း။ (၄၈)၂၉–သာသက်=ရွံ့ရှားဖွယ်ဘေးရန်ရှိ တောကျောင်းနေရဟန်းသည် အကြောင်းမရှိဘဲ ရွာတွင်း၌ ထားအပ်သော တိစီဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သောသင်္ကန်းနှင့် သမ္မုတိမရဘဲ ကင်း၍နေခြင်း။ (၄၉)၃၀–ပရိဏတ= သံဃိကပစ္စည်းကို သိလျက်နှင့် မိမိသို့ ညွတ်စေခြင်း။ (ဤကား ပတ္တဝဂ် ၁၀–ပါးတည်း)။ နိဿဂ္ဂိအပ်း ၃၀–ပြီး၏။

သုဒ္ဓပါစိတ် ၉၂ ပါး။ ။(၅၀)၁–သမ္ပဇာနမုသာဝါဒ=သိလျက်နှင့် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောခြင်း။ (၅၁)၂–ဩမသဝါဒ= ရဟန်းကို သိလျက်နှင့် ဆဲရေးခြင်း။ (၅၂)၃–ပေသုည= ရဟန်းတို့ကို ချောပစ် ကုန်းတိုက်ခြင်း။ (၅၃)၄–ပဒသောဓမ္မ= လူသာမဏေကို ပါဠိအဋ္ဌကထာကို ပုဒ်ပြိုင်နှုတ်ပြိုင် သင်ပေးခြင်း။ (၅၄)၅–သဟသေယျ= လူသာမဏေနှင့် တစ်မိုးတစ်ရံတည်း၌ သုံးရက်ကကျော်လွန်၍ အိပ်ခြင်း။ (၅၅)၆–ဒုတိယသဟသေယျ=တစ်မိုးတစ်ရံတည်း၌ မာတုဂါမနှင့် အိပ်ခြင်း။ (၅၆) ၇–ဓမ္မဒေသနာ= မာတုဂါမကို မာဂဓဘာသာဖြင့် ငါးပုဒ်ခြောက်ပုဒ်ထက်ပို၍ တရားဟောခြင်း။ (၅၇)၈–ဘူတာရောစန= မိမိ၌ထင်ရှားရှိသော ဈာန် မဂ်ဖိုလ် တရားကို လူသာမဏေတို့အား ပြောကြားခြင်း။ (၅၈)၉–ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစန= သံဃာ ဒိသိသ် အာပတ်သင့်သော ရဟန်း၏အာပတ်ကို လူသာမဏေတို့အား ပြောကြားခြင်း။ (၅၉)၁၀–ပထဝီခဏန= ကျောက်နှင့် ရောသောမြေ မဟုတ်မူ၍ မြေသက်သက်ကို တူးဆွခြင်း၊ တူးစေခြင်း။ (ဤကား မုသာဝါဒဝဂ် ၁၀ ပုဒ်ပြီး၏)။

(၆၀)၁၁–ဘူတဂါမ= ကြီးပွားဆဲ ကြီးပွားပြီးဖြစ်သော မြက်သစ်ပင်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း။ (၆၁)၁၂–အညဝါဒက= မေးသည်မှ တစ်ပါးသော စကားကိုပြောခြင်း။ (၆၂)၁–ဥဇ္ဈာပနက=သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်း။ (၆၃)၁၄–ပထမသေနာသန= လွင်တီးခေါင်၌ထားသော သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော ညောင်စောင်းစသည်တို့ကို မသိမ်းခြင်း။ (၆၄)၁၅–ဒုတိယသေနာသန=သံဃာ၏ဥစ္စာဖြစ်သော ကျောင်း၌ အိပ်ရာနေရာကို မသိမ်းခြင်း။ (၆၅)၁၆–အနုပခဇ္ဇ= မထေရ်ကြီးတို့ကို တိုးဝှေ့၍ အိပ်ခြင်း။ (၆၆)၁၇–နိက္ကဍ္ဎန= အမျက်ထွက်၍ ရဟန်းကို သံဃိကကျောင်းမှနှင်ထုတ်ခြင်း။ (၆၇)၁၈–ဝေဟာသကုဋိ=အခင်းမရှိသော ကျောင်း၌ဆန့်တန်းပေါ်တွင် ညောင်စောင်းခင်း၍ အိပ်ခြင်း။ (၆၈)၁၉–မဟ္လကဝိဟာရ= ကြီးသောကျောင်းကို စိမ်းသော ကောက်ပဲ မရှိရာအရပ်၌ ရပ်၍ အလွန်စီရင်ခြင်း။ (၆၉)၂၀–သပ္ပါဏက= ပိုးမွှားရှိသောရေကို မြက်သစ်ပင်ရှိသော အရပ်၌ စွန့်ခြင်း၊ စွန့်စေခြင်း။ (ဤကား ဘူတဂါမဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။

(၇၀)၂၁–ဩဝါဒ=သမ္မုတိမရဘဲ ဘိက္ခုနီမကို ဂရုဓံ ရှစ်ပါးဖြင့် ဆုံးမခြင်း။ (၇၁) ၂၂–အတ္ထင်္ဂတ= သမ္မုတိရသော်လည်း နေဝင်လျှင် ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့သွား၍ ဆုံးမခြင်း။ (၇၂)၂၃–ဘိက္ခုနုပဿယ= ဘိက္ခုနီမ မနာမဖျားဘဲ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့သွား၍ဆုံးမခြင်း။ (၇၃)၂၄–အာမိသ=ဘိက္ခုနီမအား ဆုံးမသော ရဟန်းကို သင်္ကန်း

www.burmeseclassic.com

စသည်တို့ကို ရခြင်းကြောင့် ဆုံးမသည်ဟု တစ်ပါးသော ရဟန်းကို ပြောဆိုခြင်း။ (၇၄)၂၅–စီဝရဒါန= အဆွေအမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမကို သင်္ကန်း လဲလှယ်သည်မှ တစ်ပါး သင်္ကန်းကိုပေးခြင်း။ (၇၅)၂၆–စီဝရသိဗ္ဗန= ဆွေမျိုး မတော်သော ရဟန်းမိန်းမကို သင်္ကန်းချုပ်ပေးခြင်း၊ ချုပ်စေခြင်း။ (၇၆)၂၇–သံ ဝိဓာန= အခါကိုကြဉ်၍ ဘိက္ခုနီမနှင့် တစ်ကြောင်းတည်းသော ခရီးကို သွားခြင်း။ (၇၇)၂၈–နာဝါဘိရုဟန =ဖီလာကူးသည်ကိုထား၍ ဘိက္ခုနီမနှင့် တိုင်ပင်၍ အထက်အောက် ဖြစ်သော ရေကြောင်းကို တစ်စင်းတည်းသောလှေဖြင့် သွားခြင်း။ (၇၈)၂၉–ပရိပါစိတ=လူတို့စီရင်သည်မှတစ်ပါး ဘိက္ခုနီမစီရင်သော ဆွမ်းကို သိလျက် စားခြင်း။ (၇၉)၃၀–ရဟောနိသဇ္ဇ=ဘိက္ခုနီမနှင့် ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌ နေခြင်း။ (ဤကား ဩဝါဒဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။ (၈၀)၃၁–အာဝါသထ= မနာမဖျားဘဲ ဧည့်သည်ကို တည်းခိုးရာဇရပ်၌ထားသောဆွမ်းကို တစ်ကြိမ်ထက် ပိုလွန်၍ စားခြင်း။ (၈၁)၃၂– ဂဏဘောဇန= အခါခုနစ်ပါးကို ကြဉ်၍ ဂဏဘောဇဉ် စားခြင်း။ (၈၂)၃၃–ပရမ္ပရဘောဇန=အခါကိုကြဉ်၍ ရှေ့ဖိတ်သောဆွမ်းကို မစားဘဲ နောက်ဖိတ်သော ဆွမ်းကိုစားခြင်း။ (၈၃)၃၄–ကာဏမာတု= ဧည့်သည်တို့၏ ရိက္ခာအကျိုးငှာ စီရင်အပ်သောမုန့်ကို နှစ်သပိတ်သုံးသပိတ်ထက်ခံခြင်း။ (၈၄)၃၅–ပထမ ပဝါရဏာ= ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် အတိရိတ်ဝိနည်းကံ မပြုဘဲ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စားခြင်း။ (၈၅)၃၆–ဒုတိယပဝါရဏာ=ပဝါရိတ် သင့်ပြီးသောရဟန်းကိသိလျက် အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုသောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ယုတ်မာသောစိတ်ဖြင့် တိုက်တွန်းလျက် စားစေခြင်း။ (၈၆)၃၇– ဝိကာလဘောဇနေ= နေလွဲသောအခါ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စားခြင်း၊ ခဲခြင်း။ (၈၇)၃၈–သန္နိဓိကာရက= အကပ်ခံပြီးသောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို သိုမှီး၍စားခြင်း။ (၈၈)၃၉– ပဏီတဘောဇနေ= ဘောဇဉ်ကိုးပါးကို မနာ မဖျားဘဲ သူတစ်ပါးထံမှာ တောင်း၍ စားခြင်း။ (၈၉)၄၀–ဒန္တပေါဏ= ရေ, တံပူ(ဒန်ပူ)မှတစ်ပါး ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို အကပ်မခံဘဲ စားခြင်း။ (ဤကား ဘောဇန ဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။ (၉၀)၄၁–အစေလက=အဝတ်မဝတ်သော တက္ကတွန်း စသည်တို့ကို မိမိ၏ လက်ဖြင့် ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ပေးခြင်း။ (၉၁)၄၂–ဥယျောဇန= ယုတ်မာသောအကျင့်ဖြင့် ဆွမ်းအလို့ငှာ အတူသွားသောရဟန်းကို တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုကိုပေး၍ဖြစ်စေ၊ မပေးမူ၍ဖြစ်စေ အရပ်တစ်ပါးသို့နှင်ခြင်း။ (၉၂)၄၃–သ ဘောဇန= မကင်းသောရာဂ ရှိသော လင်မယား နှစ်ယောက်နေရာ အခန်းသို့ဝင်ခြင်း။ (၉၃)၄၄– ရဟောပဋိစ္ဆန္န=နံရံစသည် ဖုံးလွှမ်းလျက် မာတုဂါမနှင့် တစ်ယောက်ချင်းချင်းနေခြင်း။ (၉၄)၄၅– ဒုတိယရဟောနိသဇ္ဇ= ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မာတုဂါမနှင့် တစ်ယောက် ချင်းချင်းနေခြင်း။ (၉၅)၄၆–စာရိတ္တ= အခါကိုကြဉ်၍ ဘောဇဉ်ဖြင့် ဖိတ်အပ်သာ ဆွမ်းကို စားပြီးသော်လည်းကောင်း၊ မစားရသေးသော်လည်းကောင်း ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ ဖိတ်အပ်သောအိမ်မှ တစ်ပါးသော အိမ်သို့ လှည့်လည်

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ခြင်း။ (၉၆)၄၇–မဟာနာမ=ဆေးပစ္စည်းဖြင့် နေ့, လ, ရက် အပိုင်း အခြားထက် အလွန်သာယာခြင်း။ (၉၇)၄၈–ဥယျျတ္တ= အကြောင်းရှိသည်ကိုကြည့်၍ ပြည်မှ ထွက်သော စစ်အင်္ဂါလေးပါးကိုကြည့်ခြင်း။ (၉၈)၄၉–သေနာဝါသ= အကြောင်းရှိလျက် စစ်သည်ဘောင်၌ နှစ်ည သုံးညထက် လွန်၍နေခြင်း။ (၉၉)၅၀– ဥယျောဓိက= စစ်သည်ဘောင်၌နေသော ရဟန်းသည် တက်၍ တက်၍ ထိုးပစ်ရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ပါ ရဲမက် ရေတွက်ရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ စစ်ဆင်ရာကိုသော်လည်းကောင်း ကြည့်ရှုခြင်း။ (ဤကား အစေလကဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။

(၁၀၀)၅၁–သုရာပါန= သေအရက်ကို သောက်ခြင်း။ (၁၀၁)၅၂–အင်္ဂုလိပတောဒက =ရယ်မြူးလို၍ ချိုင်းထိုး၍ ကစားခြင်း။ (၁၀၂)၅၃–ဟာသဓမ္မ=ဖမျက်နစ်လောက်သော ရေ၌မြူးတူးလိုသဖြင့် ကစားခြင်း။ (၁၀၃)၅၄–အနာဒရိယ= ပုဂ္ဂလဓမ္မကို မရိုသေခြင်း။ (၁၀၄)၅၅–ဘိံသာပန= ရဟန်းတစ်ပါးကို ချောက်လှန့်ခြင်း။ (၁၀၅) ၅၆–ဇောတိ= ဆီမီးထွန်းခြင်းကိုထား၍ မနာမဖျားဘဲ လှုံလိုသည်ဖြစ်၍ မီးမွေးခြင်း၊ မွေးစေခြင်း။ (၁၀၆)၅၇–နဟာန=အခါကိုကြည့်၍ လခွဲမတိုင်မီ ရေချိုးခြင်း။ (၁၀၇) ၅၈–ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏ= သင်္ကန်းအသစ်ကို ကပ္ပဗိန္ဒု မထိုးဘဲဝတ်ခြင်း။ (၁၀၈)၅၉– ဝိကပ္ပန=ဝိကပ္ပနာပြုသောသင်္ကန်းကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်မပြန်ဘဲဝတ်ခြင်း။ (၁၀၉)၆၀–အပနိဓာန= ရယ်မြူးလိုသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းပရိက္ခရာတို့ကို ဝှက်ခြင်း၊ ဝှက်စေခြင်း။ (ဤကား သုရာပါနဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။ (၁၁၀) ၆၁–သဉ္စိစ္စ= သတ်လိုသောစိတ်ဖြင့် သတ္တဝါတိရစ္ဆာန်တို့ကို သတ်ခြင်း။ (၁၁၁)၆၂–သပ္ပါဏက= သိလျက်နှင့် ပိုးရှိသော ရေကိုသောက်ခြင်း။ (၁၁၂)၆၃–ဥက္ကောဋန= ငြိမ်းလေပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို တစ်ဖန်ဖြစ်အောင်ပြုခြင်း။ (၁၁၃)၆၄–ဒုဋ္ဌုလ္လ= တစ်ပါးသော ရဟန်း၏ သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ကိုသိလျက်နှင့်ဖုံးလွှမ်းခြင်း။ ၉၁၁၄)၆၅–ဦနဝီသတိဝဿ= အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသူကိုသိလျက်နှင့် ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံခြင်း။ (၁၁၅)၆၆–ထေယျသတ္တ= ကင်းကို ရှောင်လိုသော သူခိုးကုန်သည်တို့နှင့် သိလျက် တိုင်ပင်၍ ခရီးသွားခြင်း။ (၁၁၆)၆၇–သံဝိဓာန= မာတုဂါမနှင့် တိုင်ပင်၍ တစ်ကြောင်းတည်း ခရီးသွားခြင်း။ (၁၁၇)၆၈–အရိဋ္ဌ= ပညတ္တိ ဝီတိက္ကမန္တရာယ်ကိုပြုခြင်း။ (၁၁၈)၆၉– ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂ= ဥက္ခိတ္တကရဟန်းနှင့် အာမိသသမ္ဘောဂ ဓမ္မသမ္ဘောဂပြုခြင်း၊ တစ်မိုးတစ်ရံတည်းသော ကျောင်း၌ အိပ်ခြင်း။ (၁၁၉)၇၀–ကဏ္ဋက= ဒဏ္ဍကမ္မနာသနဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော သာမဏေကို သိလျက် သင်္ကန်း စသည်ပေးခြင်း၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို သာယာခြင်း၊ တကွမူလည်း သုံးဆောင်ခြင်း၊ တစ်မိုးတစ်ရံ တည်း အိပ်ခြင်း။ (ဤကားသပ္ပါဏကဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။

(၁၂၀)၇၁– သဟဓမ္မိက=သိက္ခာပုဒ်တော်ဖြင့် ဆုံးမသည်ကို မခံလိုခြင်း။ (၁၂၁)၇၂– ဝိလေခန= သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့ခြင်း။ (၁၂၂)၇၃–မောဟန= မောဟနက ကံပြုခံရခြင်း။ (၁၂၃)၇၄–ပဟာရ= အမျက်ထွက်၍ ရဟန်းကိုပုတ်ခတ်ခြင်း။ (၁၂၄)၇၅–

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

တလ သတ္တိက= အမျက်ထွက်၍ ရဟန်းကိုလက်ဝါးဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်း။ (၁၂၅)၇၆– အမူလက= မြင်ခြင်း, ကြားခြင်း, ရွံ့ရှာခြင်း မရှိဘဲ တစ်ပါးသော ရဟန်းကို သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း။ (၁၂၆)၇၇– သဉ္စိစ္စ= တစ်ပါးသော ရဟန်းကို စိတ်နှလုံးမချမ်းမသာ ဖြစ်စေခြင်း။ (၁၂၇)၇၈–ဥပသုတိ= တိတ်တိတ်ပုန်း၍ သူတစ်ပါးတို့ပြောနေသော စကားကို ကြားကောင်းသော အရပ်ကနေ၍ နားထောင်ခြင်း။ (၁၂၈)၇၉–ကမ္မပ္ပဋိဗာဟန= ဆန္ဒပေးပြီးလျက် ဓမ္မကံကိုကဲ့ရဲ့ခြင်း။ (၁၂၉)၈၀– ဆန္ဒံအဒတွာဂမန= သံဃာအစည်းအဝေး၌ အဆုံးအဖြတ်ဖြစ်ဆဲတွင် ဆန္ဒမပေးဘဲ နေရာမှ ထ,သွားခြင်း။ (၁၃၀)၈၁–ဒုဗ္ဗလ=သံဃာနှင့်တကွ သင်္ကန်း ပေးပြီးသည်ကို နောက်မှရှုတ်ချခြင်း။ (၁၃၁)၈၂–ပရိဏာမန= သံဃာအား ညွှတ်လေပြီးသော လာဘ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွှတ်စေခြင်း။ (ဤကား သဟဓမ္မိကဝဂ် ၁၂ ပုဒ်တည်း)။

(၁၃၂)၈၃–အန္တေပုရ= မိမိလာသည်ကို မပန်ကြားဘဲ မင်း၏ အခန်းသို့ ဝင်ခြင်း။ (၁၃၃)၈၄–ရတန= ဒါယကာ၏ ရတနာဆယ်ပါးစသော ဥစ္စာကို သိလျက် လောဘဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်း၊ သိမ်းဆည်းစေခြင်း။ (၁၃၄)၈၅–ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသန= အနီးရှိရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ နေလွဲအခါ ရွာတွင်းသို့ဝင်ခြင်း။ (၁၃၅)၈၆– သူစိဃရ= အရိုး, ဆင်စွယ်, သားချိုတို့ဖြင့် ပြီးသောအပ်ကျည်ကို ပြုစေခြင်း။ (၁၃၆)၈၇–မဉ္စပီဌ= ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၏ခြေကို ပမာဏထက် လွန်၍ပြုခြင်း။ (၁၃၇)၈၈–တူလောနဒ္ဓ= လဲဖြင့် ပြီးအပ်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကိုပြုခြင်း။ (၁၃၈)၈၉–နိသီဒန= ပမာဏထက်လွန်၍ နိသီဒိုင်ကိုပြုခြင်း။ (၁၃၉)၉၀– ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ= ပမာဏထက် လွန်၍ အမာလွှမ် သင်္ကန်းကို ပြုခြင်း။ (၁၄၀)၉၁–ဝဿိက သာဋိက = ပမာဏထက် လွန်သော မိုးရေခံသင်္ကန်းကိုဆောင်ခြင်း။ (၁၄၁)၉၂–နန္ဒ= မြတ်စွာဘုရား၏သင်္ကန်းတော်နှင့် ပမာဏတူသောသင်္ကန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ လွန် သောသင်္ကန်းကိုသော်လည်းကောင်း ပြုခြင်း။ (ဤကား ရတနဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။

ပါစိတ် ၉၂–ပါး။

ပါဋိဒေသနီ ၄ ပါး။ ။(၁၄၂)၁–ပထမပါဋိဒေသနီယ= ရွာတွင်း၌ အဆွေမတော်သော ဘိက္ခုနီမ၏လက်မှ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို မိမိ၏လက်ဖြင့် ခံ၍စားခြင်း။ (၁၄၃)၂– ဒုတိယပါဋိဒေသနီယ= အိမ်၌ဆွမ်းစားစဉ် ဘိက္ခုနီမက စီရင်စေခြင်း။ (၁၄၄)၃– တတိယပါဋိဒေသနီယ=သေက္ခဟု သမုတ်အပ်သော ဒါယကာ၏အိမ်အတွင်း၌ မဖိတ်ဘဲ ဆွမ်းစသည်ကို မိမိလက်ဖြင့်ခံခြင်း။ (၁၄၅)၄–စတုတ္ထပါဋိကဒေသနီယ= ရွံ့ရှာဖွယ်ရှိသော ဘေးရှိသော တောကျောင်း၌ မခံမီ ရှေ့အဖို့၌ ရွံ့ရှာဖွယ်ဘေး သံသယရှိသည်ကို အလှူဒကာကိုမကြားဘဲ အရံတွင်း၌ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို မိမိ၏ လက်ဖြင့် မနာမဖျားဘဲ ခံယူခြင်း။ (ဤကား ပါဋိဒေသနီ ၄ ပုဒ်တည်း)။

သေခိယ ၇၅ ပါး။ ။(၁၄၆)၁–ပရိမဏ္ဍလ= သင်းပိုင်ကို ညီညွတ်စွာမဝတ်ခြင်း။ (၁၄၇)၂–ပရိမဏ္ဍလ= ကိုယ်ဝတ်ကို ညီညွတ်စွာမရုံခြင်း။ (၁၄၈)၃–သုပ္ပဋိစ္ဆန္န=

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

လည်,လက်ကောက်ဝတ်တိုင်အောင် မဖုံးလွှမ်းဘဲ ရွာတွင်းသို့ သွားခြင်း။ (၁၄၉)၄– သုပ္ပဋိစ္ဆန္န=လည်,လက်ကောက်ဝတ်တိုင်အောင် မဖုံးလွှမ်းဘဲ ရွာတွင်း၌ နေခြင်း။ (၁၅၀)၅–သုသံဂုတ=ရွာတွင်း၌ လက်ခြေကို ကစား၍ သွားခြင်း။ (၁၅၁)၆–သုသံဂုတ= ရွာတွင်း၌လက်ခြေကိုကစား၍နေခြင်း။ (၁၅၂)၇–ဩက္ခိတ္တစက္ခု= ရွာတွင်း၌ လေးတောင်ထက် ပိုကြည့်၍သွားခြင်း။ (၁၅၃)၈–ဩက္ခိတ္တစက္ခု= ရွာတွင်း၌ လေးတောင်ထက် ပိုကြည့်၍နေခြင်း။ (၁၅၄)၉–ဥက္ခိတ္တကာ= ရွာတွင်း၌ သင်္ကန်းကို ပင့်၍ သွားခြင်း။ (၁၅၅)၁၀–ဥက္ခိတ္တ=ရွာတွင်း၌ သင်္ကန်းကို ပင့်၍နေခြင်း။ (ဤကား ပရိမဏ္ဍလဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။

(၁၅၆)၁၁–ဥဇ္ဇဂ္ဃိက= ရွာတွင်း၌ ပြင်းစွာရယ်လျက် သွားခြင်း။ (၁၅၇)၁၂–ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာယ=ရွာတွင်း၌ ပြင်းစွာရယ်လျက်နေခြင်း။ (၁၅၈)၁၃–ဥစ္စသဒ္ဒ= ရွာတွင်း၌ ငယ်သောအသံဖြင့် ပြော၍မသွားခြင်း။ (၁၅၉)၁၄–ဥစ္စသဒ္ဒ= ရွာတွင်း၌ ငယ်သော အသံဖြင့် ပြော၍မနေခြင်း။ (၁၆၀)၁၅–ကာယပ္ပစာလက= ရွာတွင်း၌ ကိုယ်ကိုလှုပ်၍ သွားခြင်း။ (၁၆၁)၁၆–ကာယပ္ပစာလက= ရွာတွင်း၌ ကိုယ်ကို လှုပ်၍နေခြင်း။ (၁၆၂)၁၇–ဗာဟုပ္ပစာလက= ရွာတွင်း၌ လက်ရုံးကိုလှုပ်၍ သွားခြင်း။ (၁၆၃)၁၈–ဗာဟုပ္ပစာလက= ရွာတွင်း၌ လက်ရုံးကို လှုပ်၍နေခြင်း။ (၁၆၄)၁၉–သီသပ္ပ စာလက= ရွာတွင်း၌ ဦးခေါင်းလှုပ်၍သွားခြင်း။ (၁၆၅)၂၀–သီသပ္ပစာလက= ရွာတွင်း၌ ဦးခေါင်းလှုပ်၍နေခြင်း။ (ဤကား ဥဇ္ဇဂ္ဃိကဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။

(၁၆၆)၂၁–ခမ္ဘကတ= ရွာတွင်း၌ ခါးထောက်၍သွားခြင်း။ (၁၆၇)၂၂–ခမ္ဘကတ= ရွာတွင်း၌ ခါးထောက်၍ နေခြင်း။ (၁၆၈)၂၃–ဩဂုဏ္ဌိတ= ရွာတွင်း၌ ဦးခေါင်း ခြုံ၍သွားခြင်း။ (၁၆၉)၂၄–ဩဂုဏ္ဌိတ= ရွာတွင်း၌ ဦးခေါင်းခြုံ၍နေခြင်း။ (၁၇၀)၂၅– ဥက္ကုဋိက= ရွာတွင်း၌ ဖဝါးစွန်းဖြင့် နင်း၍ သွားခြင်း။ (၁၇၁)၂၆–ပလ္လတ္ထိက= ရွာတွင်း၌ အယောဂပတ်ပြုလျက်နေခြင်း။ (၁၇၂)၂၇–သက္ကစ္စ ပဋိဂ္ဂဟဏ= သတိကိုဖြစ်စေ၍ ဆွမ်းကို ရိုသေစွာမခံခြင်း။ (၁၇၃)၂၈–ပတ္တ သညီ ပဋိဂ္ဂဟဏ= သပိတ်ကို အမှတ်မပြုဘဲ ဆွမ်းခံခြင်း။ (၁၇၄)၂၉–သမသူပက= ဆွမ်း၏ လေးပုံတစ်ပုံမျှ ပဲနောက်စသောဟင်းကိုမခံခြင်း။ (၁၇၅)၃၀–သမတိတ္တိက= သပိတ်အတွင်း အနားအရေးနှင့် အမျှထက် ပိုလွန်၍ခံခြင်း။ (ဤကားခမ္ဘကတဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။

(၁၇၆)၃၁–သက္ကစ္စ= ဆွမ်းကိုရိုသေစွာမစားခြင်း။ (၁၇၇)၃၂– ပတ္တသညီ= ဆွမ်းကို သပိတ်၌အမှတ်ပြု၍ မစားခြင်း။ (၁၇၈)၃၃–သပဒါန=ဆွမ်းကို အစဉ်အတိုင်း မစားခြင်း။ (၁၇၉)၃၄–သမသူပက= ဆွမ်း၏လေးဖို့တစ်ဖို့မျှသော ပဲနောက်ဟင်း စသည်ကိုမစားခြင်း။ (၁၈၀)၃၅–နထူပကတ= ဆွမ်းဦးကို နှိပ်၍ စားခြင်း။ (၁၈၁)၃၆– ဩဒနပ္ပဋိစ္ဆာဒန=များလိုသောစိတ်ဖြင့် ဟင်းလျာကို ဆွမ်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်း။ (၁၈၂)၃၇– သူပေါဒနဝိညတ္တိ= မနာမဖျားဘဲ မိမိအကျိုးငှာ ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို တောင်းခြင်း။ (၁၈၃)၃၈–ဥဇ္ဈာနသညီ= ကဲ့ရဲ့လိုသောစိတ်ဖြင့် သူတစ်ပါး၏ သပိတ်ကို

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကြည့်ခြင်း။ (၁၈၄)၃၉–ကဗဠ= အလွန်ကြီးသော ဆွမ်းလုတ်ကိုပြုခြင်း။ (၁၈၅)၄၀–အာလောပ= ဆွမ်းလုတ်ကို အဝန်းညီစွာမပြုခြင်း။ (ဤကား သက္ကစ္စဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။

(၁၈၆)၄၁= အနာဟဋ္ဌ= ဆွမ်းလုတ်ကို မရောက်မီ ခံတွင်းကိုဖွင့်ခြင်း။ (၁၈၇)၄၂–ဘုဥ္စမာန= လက်ငါးခေါင်းကို ခံတွင်းသို့ ထည့်ခြင်း။ (၁၈၈)၄၃–သကဗဠ= ဆွမ်းလုတ်နှင့်တကွ စကားပြောခြင်း။ (၁၈၉)၄၄–ပိဏ္ဍုက္ခေပက= ဆွမ်းလုတ်ကို မြှောက်၍စားခြင်း။ (၁၉၀)၄၅–ကဗဠာဝစ္ဆေဒ= ဆွမ်းလုတ်ကို ဖြတ်၍ စားခြင်း။ (၁၉၁)၄၆–အဝဂဏ္ဍကာရက= မျောက်ကဲ့သို့ ဆွမ်းကိုပါးစောင်၌ ထားခြင်း။ (၁၉၂)၄၇– ဟတ္ထနိဒ္ဓုနက= လက်ကိုခါ၍စားခြင်း။ (၁၉၃)၄၈–သိတ္ထာ ဝကာရက= ဆွမ်းလုံးကို ကြဲ၍ စားခြင်း။ (၁၉၄)၄၉– ဇိဝှာနိစ္ဆာရက= လျှာကိုထုတ်၍ စားခြင်း။ (၁၉၅)၅၀– စပုစပုကာရက= စပ်စပ်စပ်စပ်မြည်အောင်စားခြင်း။ (ဤကား ကဗဠဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။

(၁၉၆)၅၁–သုရုသုရုကာရက= ရှုတ်ရှုတ်ရှုတ်ရှုတ် မြည်အောင် စားသောက်ခြင်း။ (၁၉၇)၅၂–ဟတ္ထနိလ္လေဟက= လက်ကိုလျက်၍ စားခြင်း။ (၁၉၈)၅၃– ပတ္တ နလ္လေဟက= သပိတ်ကိုခြစ်၍စားခြင်း။ (၁၉၉)၅၄–ဩဋ္ဌ နိလ္လေဟက– နှုတ်ခမ်းကို လျက်၍စားခြင်း။ (၂၀၀)၅၅–သာမိသ= ဆွမ်းစသော အာမိသရှိသောလက်ဖြင့် သောက်ရေခွက်ကိုကိုင်ခြင်း။ (၂၀၁)၅၆–သသိတ္ထက= ဆွမ်းလုံးနှင့်တကွ သပိတ်ဆေးရေကို ရွာတွင်း၌ စွန့်ခြင်း။ (၂၀၂)၅၇–ဆတ္တပါဏိ= ထီး လက်၌ရှိသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၀၃)၅၈–ဒဏ္ဍပါဏိ= လှံတံ လက်နက်ရှိသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၀၄)၅၉–သတ္ထပါဏိ= ဓား လက်နက်ရှိသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၀၅)၆၀–အာဝုဓပါဏိ= လေးရှိသော မနာမဖျားသူကို တရားခြင်း။ (ဤကား သုရုသုရုဝဂ် ၁၀ ပုဒ်တည်း)။

(၂၀၆)၆၁–ပါဒုက=ခြေနင်းစီးသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၀၇)၆၂–ဥပဟာန= ဖိနပ်စီးသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၀၈)၆၃–ယာနဂတ =ယာဉ်စီးသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၀၉)၆၄–သယန= အိပ်ရာ၌ နေသော မနာမဖျားသူကိုတရားဟောခြင်း။ (၂၁၀)၆၅–ပလ္လတ္ထိကာယ= လက် အာယောဂပတ်၊ ပုဆိုးအာယောဂပတ်ဖွဲ့လျက်နေသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၁၁)၆၆–ဝေဌိတ= ဦးရစ်ပေါင်းသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၁၂)၆၇–ဩဂုဏ္ဌိတ= ဦးခေါင်းခြုံသော မနာမဖျားသောသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၁၃)၆၈–ဆမာ= မြေ၌နေ၍ နေရာ၌နေသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၁၄)၆၉–နီစာသန=အနိမ့်၌ နေလျက် အမြင့်၌နေသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၁၅)၇၀– ဌိတ=ရပ်လျက် ထိုင်နေသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၁၆)၇၁– ပစ္ဆတောဂမန= နောက်မှ လိုက်လျက် မနာမဖျားဘဲ ရှေ့ကသွား

www.burmeseclassic.com

သူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၁၇)၇၂–ဥပ္ပထေန ဂမန= လမ်းမဟုတ်သောနေရာမှ နေ၍ လမ်းခွဲသွားသော မနာမဖျားသူကို တရားဟောခြင်း။ (၂၁၈)၇၃– ဌိတော ဥစ္စာရ= မနာမဖျားဘဲ ရပ်၍ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ခြင်း။ (၂၁၉) ၇၄– ဟရိတေ ဥစ္စာရ= စိမ်းသော မြက်သစ်ပင်ရှိရာအရပ်၌ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် တံတွေးစွန့်ခြင်း။ (၂၂၀)၇၅–ဥဒကေဥစ္စာရ= သုံးဆောင်ကောင်းသော ရေ၌ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် တံတွေးစွန့်ခြင်း။ (ဤကား ပါဒုကဝဂ် ၁၅–ပုဒ်၊ သေခိယ ၇၅–ပါး ပြီး၏)။ (၂၂၁)၁–သမ္မုခါဝိနယ= သံဃဓမ္မဝိနယပုဂ္ဂလ မျက်မှောက်ဖြစ်သော သမ္မုခရ ဝိနည်း။ (၂၂၂)၂–သတိဝိနယ= ရဟန္တာ အားပေးသော သတိဝိနည်း။ (၂၂၃)၃–အမူဠ္ဟဝိနယ= ဥမ္မတ္တက ရဟန်းအား ပေးသော အမူဠ္ဟဝိနည်း။ (၂၂၄)၄–ပဋိညာ ယကာ ရေတဗ္ဗ= ဝန်ခံတိုင်းသာဆုံးဖြတ်ရခြင်း။ (၂၂၅)၅–ယေဘုယျ=ဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ် များရာသို့ လိုက်၍ပြုရခြင်း။ (၂၂၆)၆–တဿပါပိယသိက= ဥပဝါဠ္ဍ ရဟန်းကဲ့သို့ ယုတ်မာသောသူအား ပြုအပ်သော ဉတ္တိစတုတ္ထကံကိုပြုခြင်း။ (၂၂၇)၇–တိဏ ဝတ္ထာရက= မစင်ကို မြက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့ ပြုခြင်း။ (ဤကား အဓိကရဏ သမထ ၇–ပါးတည်း)။

၃၁၁ ပါးစု

ဘိက္ခုနီမတို့၏ သိက္ခာပုဒ် ၃၁၁ ပါး။ ။ပါရာဇိက ၈။ သံဃာသိသ် ၁၇။ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် ၃၀။ သုဒ္ဓပါစိတ် ၁၆၆။ ပါဋိဒေသနီယ ၈။ သေခိယ ၇၅။ အဓိကရဏသမထ ၇။ ပေါင်း=၃၁၁–ပါး။

မေတ္တာ ၅၂၈[၁]

မေတ္တာပို့ရာ၌ သဗ္ဗေသတ္တာ၊ သဗ္ဗေပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ၊ သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ၊ သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ–ဟူသော မရည်ညွှန်းသော အနောဓိသပုဂ္ဂိုလ် ၅။ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော၊ သဗ္ဗေ ပုရိသာ၊ သဗ္ဗေ အရိယာ၊ သဗ္ဗေ အရိယာ၊ သဗ္ဗေ ဒေဝါ၊ သဗ္ဗေ မနုဿာ၊ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ–ဟူသော ရည်ညွှန်းအပ်သော ဩဓိသပုဂ္ဂိုလ် ၇။ နှစ်ရပ်ပေါင်း ပုဂ္ဂိုလ် ၁၂–ကို အဝေရာ ဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဈာ ဟောန္တု၊ အနီဃာ ဟောန္တု၊ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု–ဟူသော မေတ္တာပို့စကား ၄–ခွန်းနှင့် မြှောက် ၄၈–ဖြစ်၏။ ယင်း ၄၈–ကို အရပ်ဆယ်မျက်နှာနှင့် မြှောက်သော် ၄၈၀–ဖြစ်သည်။

၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ နိဒ္ဒေသ

www.burmeseclassic.com

အရုပ်ကိုမမှတ်ဘဲ ပို့သော ၄၈–နှင့် အရုပ်ဆယ်မျက်နှာမှတ်၍ပို့သော ၄၈၀–နှစ်ရပ် ပေါင်းလျှင် ၅၂၈–ဖြစ်သည်။

ဇာတ်တော် ၅၅၀

၅၅၀–ဇာတ်တော်တို့ကို သုတ္တန်ပိဋကတ်တော် ခုဒ္ဒကနိကာယ် အဝင်အပါ ပါဠိဇာတ်ပါဠိတော်တွင် ဟောတော်မူရာ ၅၅၀ ဟုခေါ်သော်လည်း စင်စစ်မှာ ၅၄၇ သာရှိသည်။ ဂဏန်းပြတ် အခေါ်လွယ်အောင်သာ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်၏။

(၁)ဧကနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၁၅၀။ (၂) ဒုကနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၁၀၀။ (၃)တိကနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၅၀။ (၄) စတုက္ကနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၅၀။ (၅) ပဉ္စကနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၂၅။ (၆) ဆက္ကနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၂၀။ (၇)သတ္တကနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၂၁။ (၈) အဋ္ဌကနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၁၀။ (၉)နဝကနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၁၂။ (၁၀) ဒသနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၁၆။ (၁၁) ဧကာဒသနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၉။ (၁၂) ဒွါဒသနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၁၀။ (၁၃)တေရသနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၁၀။ (၁၄)ပကိဏ္ဏကနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၁၃။ (၁၅) ဝီသတိနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၁၄။ (၁၆)တိံသနိပါတ်၌ ဇာတ်ပေါင်း ၁၀။ (၁၇) စတ္တာလီသ၌ ၅။ (၁၈)ပညာသ ၃။ (၁၉) သဋ္ဌိ ၂။ (၂၀) သတ္တတိ ၂။ (၂၁)အသီတိ ၅။ (၂၂) မဟာနိပါတ်၌ တေ၊ ဇ၊ သု၊ နေ၊ မ၊ ဘူ၊ စံ၊ နာ၊ ဝိ၊ ဝေ ဟူသော ဇာတ်ကြီး ၁၀။ ပေါင်း=၅၄၇။

ကိလေသာ ၁၅၀၀

နာမ်–နိ–လက်–ကိုခံ၊ သန်–ကိလေနှင့် မြှောက်။ နာမ်–စိတ် ၁၊ စေတသိက် ၅၂ ဟူသော နာမ်တရား ၅၃။ နိ–နိပ္ဖန္နရုပ် ၁၈။ လက်–လက္ခဏရုပ် ၄။ ပေါင်း ၇၅ ပါးကိုတည်၍ သန်–အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တန် ၂ ပါးနှင့် မြှောက် ၁၅၀။ ၎င်းကို ကိလေသာ ၁၀–ပါးနှင့်မြှောက် ၁၅၀၀–ကိလေသာဖြစ်သည်။

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သုခမှတ်စု အညွှန်းမာတိကာ

ကာမ ၂ မျိုး	၁၁
ကိန်း ၂ မျိုး	၁၁
ကမ္ဘာ ၂ မျိုး	၁၁
ကထာ ၃ ပါး	၁၅
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မထိုက်သော မိန်းမ ၃ မျိုး	၁၅
ကာယကံ ၃ ပါး	၁၅
ကာလ ၃ ပါး	၁၅
ကိလေသာ ၃ မျိုး	၁၅
ကူငွေမျိုး (စဉ်းလဲခြင်း) ၃ ပါး	၃၄
ကိုယ်လုပ်တော် ၃ မျိုး	၁၅
ကိုယ်ဝန်စွဲအင်္ဂါ ၃ မျိုး	၁၅
ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း အင်္ဂါ ၃ မျိုး	၁၅
ကိတ်၊ နိမိတ်ကြီး ၃ ပါး	၁၅
ကပ် ၃ ပါး	၁၆
ကံ ၃ ပါး	၁၆
ကမ္ဘာပျက်ခြင်း ၃ ပါး	၁၆
ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းအကြောင်း ၃ ပါး	၁၆
ကျိုး ၃ တန်	၁၆
ကြိယာဝိသေသန ၃ မျိုး	၁၆
ကျွန် ၃ မျိုး	၁၆
ကျွန် ၃ ဆက်	၁၆
ကညာ ၄ ရပ်	၃၆
ကထာ ၄ ရပ်	၃၆
ကသိုဏ်း ၄ ပါး	၃၆
ကဝိ ၄ ပါး	၃၆
ကာမဒုဂ္ဂတိ ၄ ဘုံ	၃၆
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရသိက္ခာပုဒ်၏ ကံအင်္ဂါ ၄ ပါး	၃၆
ကာလိက ၄ ပါး	၃၇
ကိတ်ကြိုဟ် အခေါ် ပရိယာယ် ၄ ပါး	၃၇

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ကိစ္စကြီး ၄ ပါး	၃၇
ကမ္ဘာပတ်လုံးတည်သော အရာ ၄ ပါး	၃၇
ကမ္ဘာဦးတွင် အဆုံးအဖြတ်ကိရိယာ ၄ ပါး	၃၇
ကံ ၄ ပါး	၃၇
ကံအပြား ၄ ပါး	၃၇
ကံအပြား ၄ ပါး (တစ်နည်း)	၃၇
ကျောက်မျက်ရွဲမျိုး ၄ ပါး	၃၈
ကြိယာ ၄ မျိုး	၃၈
ကြက်၏ကောင်းသောအကျင့် ၄ ပါး	၃၈
ကြောင်မျိုး ၄ ပါး	၃၈
ကျွန် ၄ ပါး	၃၈
ကျွန်းကြီး ၄ ကျွန်း	၃၈
ကြွက် ၄ ကောင်	၃၈
ကြွက် ၄ ကောင်နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်	၃၈
ကာမဂုဏ် ၅ ပါး	၇၁
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ရှောင်ခြင်းအကျိုး ၅ ပါး	၇၁
ကာလဒါန ၅ ပါး	၇၁
ကောလ (ဘေသဇ္ဇ) ၅ ပါး	၇၁
ကောလာဟလ ၅ ပါး	၇၁
ကောင်းခြင်း ၅ ဖြာ	၇၁
ကန္တာရ ၅ ပါး	၇၂
ကပ်မျိုး ၅ ပါး	၇၂
ကပ်မျိုး ၅ ပါး (အတွင်းကပ်)	၇၂
ကပ်မျိုး ၅ ပါး (အပြင်ကပ်)	၇၂
ကံကြီး ၅ ပါး	၇၂
ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ချိန်မဟုတ်သောအခါ ၅ ပါး	၁၀၆
ကိုယ်တွင်းမီး ၅ ပါး	၁၀၇
ကျီးတို့၏ ကောင်းသောအကျင့် ၅ ပါး	၇၂
ကျောက်မျိုး ၅ ပါး	၇၂
ကျောက်မျိုး ၅ ပါး (တစ်နည်း)	၇၂
ကြောင်မျိုး ၅ ပါး	၁၀၆
ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အင်္ဂါ ၅ ပါး	၇၂

www.burmeseclassic.com

ကျိန်ခြင်း ၅ ပါး ၇၂
ကြငှန်းထီးဖြူ ၅ စင်း ၇၃
ကြာမျိုး ၅ ပါး ၇၃
ကြာမျိုး ၅ ပါး (တစ်နည်း) ၇၃
ကျွန်ကျင့်ဝတ် ၅ ပါး ၇၃

ကထာ ၆ ရပ် ၁၁၅
ကမ္ဘဋ္ဌာန်းပေးစွမ်းနိုင်သော ဆရာအပြား ၆ ပါး ၁၃၂
ကုသိုလ် ၆ မျိုး ၁၃၂
ကာရက ၆ ပါး ၁၃၂
ကောက်မုရင်းမျိုး ၆ ပါး ၁၃၂
ကျောင်းကျွန် ၆ ပါး ၁၁၅
ကျွန်ကောင်းလက္ခဏာ ၆ ပါး ၁၁၅

ကတော် ၇ ပါး ၁၃၆
ကလာ ၇ ပါး ၁၃၆
ကလျာဏမိတ္တအင်္ဂါ ၇ ပါး ၁၅၀
ကလျာဏမိတ္တဖြစ်ကြောင်းဂုဏ် အင်္ဂါ ၇ ပါး ၁၅၀
ကာမသုဂတိ ၇ ဘုံ ၁၃၆
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုဖော် မသူတော် ၇ ပါး ၁၃၆
ကိုယ်ဝန်ရခြင်းအကြောင်း ၇ ပါး ၁၃၆
ကောက်မျိုး ၇ ပါး ၁၃၇
ကပ်မျိုး ၇ ပါး ၁၃၇
ကြီးပွားတိုးတက်ကြောင်းတရား ၇ ပါး ၁၅၀

ကာရက ၈ မျိုး ၁၅၆
ကိုယ်ဝန်စွဲခြင်း အင်္ဂါ ၈ ပါး ၁၅၆
ကျေး ၈ မျိုး ၁၅၆
ကျေးဇူးရှင်ဆယ်ပါးကို ပြစ်မှားသူတို့၏ အပြစ် ၈ ပါး ၁၅၆
ကျောက်မျက်ရှင် ၈ ပါး ၁၅၇
ကျမ်းစာအမျိုးအစား ၈ ပါး ၁၅၈

ကိုးခန်းပျို့တွင်ပါဝင်သောအခန်း ၉ ခန်း ၁၈၁
ကိုးတိုင်း ကိုးဌာန ၁၈၂

www.burmeseclassic.com

ကိုးပါးသီလ ၁၈၂
ကညာ ၉ ရပ် ၁၈၂
ကမ္ဘဝါ ၉ ခန်း ၁၈၂
ကြာသပတေးဂြိုဟ်ဟူသောအခေါ် ပရိယာယ် ၉ ပါး ၁၈၂

ကထာဝတ္ထု ကျင့် ၁၀ ခု ၁၈၂
ကသိဏ်း ၁၀ ပါး ၁၈၂
ကာယနုဂ္ဂဟ ၁၀ ပါး ၁၈၂
ကာယနုဂ္ဂဟ တရား ၁၀ ပါး ၂၁၅
ကိလေသာ ၁၀ ပါး ၁၉၃
ကုသလမဟာဘူမိက ဓမ္မ (ကုသိုလ်အားထုတ်ရန်ဖြစ်သောတရား) ၁၀ ပါး ၁၉၃
ကိုးကွယ်ရာ တရား ၁၀ ပါး ၂၁၅
ကောက်လတ်မျိုး ၁၀ ပါး ၂၁၅
ကျေးဇူးရှင် ၁၀ ပါး ၁၉၃
ကျေးဇူးရှင် ၁၀ ပါးကို ပူဇော်ရိုသေသူတို့၏ အကျိုး ၁၀ ပါး ၁၉၃
ကျေးဇူးရှင် ၁၀ ပါးကို ပြစ်မှားသူတို့၏ အပြစ်း ၁၀ ပါး (၈ ပါးလည်းရှ) ၁၉၃
ကြေးသံ ၁၀ ပါး ၁၉၄

ကာမ ၁၁ ဘုံ ၂၂၀
ကိလေသာ ၁၁ ပါး ၂၂၀
ကောက်လျှင်မျိုး ၁၁ ပါး ၂၂၃
ကုန်းဘောင် ၁၁ ဆက် ၂၂၁

ကိုယ်စောင့်နတ် ၁၂ ပါး ၂၂၅

ကိလေသာ ၁၄ ပါး ၂၄၁
ကိုယ်ဝန်ရှိစဉ် ရှောင်ကြဉ်ရာသော အကြောင်း ၁၄ ပါး ၂၄၁

ကောသလမင်းအိပ်မက် ၁၆ ချက် ၂၄၇
ကစားခြင်း ၁၈ ပါး ၂၅၅
ကျောက်မျက်ရွဲ ၂၄ ပါး ၂၆၈
ကောဋ္ဌာသ ၃၂ ပါး ၂၈၈
ကံကြမ္မာ ၃၂ ပါး ၂၈၈

www.burmeseclassic.com

ကောက်ညှင်းမျိုး ၃၄ ပါး ၂၉၅

ကျွန် ၃၇ မျိုး (၃ မျိုးလည်း ရှ) ၂၉၇

ကြိယာ ၆၀ ၃၁၃
ကုလားမျိုး ၆၀ ၃၁၄

ကြိယာ ၆၀ ၃၁၃
ကုလားမျိုး ၆၀ ၃၁၄

ကာရန် ၆၄ ပါး ၃၁၇
ကောင်း ၆၄ ရပ် (လက္ခဏာတော်များ) ၃၁၇
ကောင်း ၆၄ ရပ် (မိန်းမ) ၃၁၈
ကိလေသာ ၁၅၀၀ ၃၄၁

ခြေဆေးအင်ပျဉ်လှူရသောအကျိုး ၂ ပါး ၁၁
ခြင်္သေ့ကဲ့သို့ ကျင့်သူ ၂ ဦး ၁၁

ခေတ် ၃ ပါး ၁၆
ခွက်လှူသော အကျိုး ၃ ပါး ၁၆

ခက်ကြီး ၄ ပါး ၆၇
ခင်ပွန်းယုတ် ၄ ပါး ၃၉
ချစ်ခင်ခြင်း အမြဲမပြတ်ထိုက်သူ ၄ ဦး ၃၉
ခြင်္သေ့ ၄ မျိုး ၃၉

ခဏ ၅ ပါး ၇၃
ခိုးခြင်း ၅ ပါး ၇၃
ခန္ဓာ ၅ ပါး ၇၃
ခွေးမျိုး ၅ ပါး (ဘေသဇ္ဇ) ၁၀၇
ချမ်းသာသောအရိပ်အာဝါသ ၅ ပါး ၇၃
ခြေသုတ်ပုဆိုးလှူသောအကျိုး ၅ ပါး ၇၄
ခါးပန်းကြိုးလှူသော အကျိုး ၆ ပါး ၁၁၅

www.burmeseclassic.com

ခင်ပွန်းကောင်းလက္ခဏာ သိရာသော ၆ ပါး ၁၁၆
ခေါင်းအုံးလှူရသော အကျိုး ၆ ပါး ၁၁၆
ခွေးတို့၏ ကောင်းသောအကျင့် ၆ ပါး ၁၁၆

ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်း ၁၃၇
ခင်ပွန်းကောင်း ၇ ယောက် ၁၃၇
ခင်ပွန်းမြတ်၏ လက္ခဏာ ၇ ပါး ၁၃၇
ခိုင်းစေအပ်သောကျွန် ၇ ယောက် ၁၃၇

ခင်ပွန်းကြီး ၁၀ ပါး ၁၉၄

ခဲဖွယ် ၁၂ ပါး ၂၂၅
ခံဝန်သူ ၁၂ ပါး (ပဋိညာဉ်) ၂၂၅

ခင်ပွန်းတု ၁၆ ယောက် ၂၄၉

ခိုးခြင်း ၂၅ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ) ၂၆၉

ဂန္ဓာရီ ဝိဇ္ဇာမျိုး ၂ ပါး ၁၄
ဂါဟတရား ၃ ပါး ၁၇
ဂုဏ် ၃ ပါး ၁၇

ဂုဏကျွန် ၄ ပါး ၃၉
ဂန္ဓာရီ ဝိဇ္ဇာမျိုး ၄ ပါး (၂ ပါးလည်းရှိ) ၆၈
ဂမ္ဘီရ ၄ ပါး ၃၉
ဂန္ဓ (အနံ့) ၄ ပါး ၃၉

ဂတိ ၅ ပါး ၇၄
ဂိုဏ်းစိုးနတ်သမီး ၅ ပါး ၇၄
ဂါရဝတရား ၆ ပါး ၁၃၂
ဂီတအသံ ၇ ပါး ၁၃၇
ဂိုဏ်း ၈ ပါး ၁၅၇

www.burmeseclassic.com

ဂိုဏ်းစောင့်နတ် ၈ ပါး ၁၅၇
ဂိုဏ်းယှဉ်နက္ခတ် ၈ ပါး ၁၅၇
ဂြိုဟ်ကြီး ၈ လုံး ၁၅၇
ဂြိုဟ်ကြီး ၈ လုံး (တစ်နည်း) ၁၅၇

ဂြိုဟ်ကြီး ၉ လုံး ၁၈၃

ဂုဏ် ၁၀ ပါး(အလင်္ကာ) ၁၉၄
ဂါရဝတရား ၁၀ ပါး ၂၁၅
ငှက် ၄ မျိုး ၃၉
ငါးပါးသီလ ၇၄
ငြောင့် ၅ စင်း ၇၄

ငရဲကြီး ၈ ထပ် ၁၅၈

ငွေမျိုး ၂၂ ပါး ၂၆၆

ငါးမျိုး တစ်ရာ (နန်းတွင်းမှာ ရေးကာပုံပြ) ၃၂၈
စစ်ကပ်ခြင်း ၂ ပါး ၁၁
စတုလောကပါလနတ်ကြီးကို လူ့ပြည်တွင် စာရင်းမှတ်ခြင်း ၃ မျိုး ၁၇
စေတနာ ၃ တန် ၁၇
စေတီ ၃ ပါး ၁၇
စေတီတို့၏ ပြာဋိဟာပြခြင်းအကြောင်း ၃ ပါး ၁၇
စောင်း၏ ဂါမ ၃ ပါး ၁၇
စစ်ပြန်ခြင်း ၃ ပါး ၁၇
စည် ၃ မျိုး ၁၈
စည် ၃ မျိုး (မူကွဲ) ၁၈
စကားအရာ အင်္ဂါ ၄ တန် ၃၉
စတုဇာတကမျိုး ၄ ပါး (ဘေသဇ္ဇ) ၆၈
စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ ၄ ပါး ၃၉
စတုဖလ ဆေး ၄ ပါး (ဘေသဇ္ဇ) ၆၈
စတုဗီဇမျိုး ၄ ပါး (ဘေသဇ္ဇ) ၆၈
စတုဘုမ္မိကတရား ၄ ပါး ၆၈

www.burmeseclassic.com

စတုမဂ္ဂမျိုး ၄ ပါး ၆၈
စတုလောကပါလနတ်ကြီး ၄ ပါး ၄၀
စတုဝဂ္ဂ ၄ ပါး ၄၀
စတုရင်္ဂဘွဲ့ ဂုဏ်အင်္ဂါ ၄ ပါး ၆၈
စတုဥဇာမျိုး ၄ ပါး (ဘေသဇ္ဇ) ၆၈
စန္ဒကူးမျိုး ၄ ပါး (ဘေသဇ္ဇ) ၆၈
စ မ အက္ခရာ ၄ ပါး ၄၀
စာရွက်ဖတ်ရာတွင် ကွဲပြားသောအက္ခရာအသံ ၄ မျိုး ၄၀
စေတီထိုက်သူ ၄ ဦး ၄၀
စေတီယကျွန် ၄ ပါး ၄၀
စေတီ ၄ ပါး ၄၀
စက် ၄ ပါး ၄၀
စောင်း၏ကြားခြင်းအချုပ် ၄ ပါး ၄၁
စစ်ချီခြင်း ၄ ပါး ၄၁
စစ်ဆင်နည်း ၄ ပါး ၄၁
စစ်ထဲ၌ မသတ်ရာသည် ၄ ပါး ၄၁
စစ်သားတို့ သစ္စာတရား ၄ ပါး ၆၈
စစ်အင်္ဂါ ၄ ပါး ၄၁
စဏ္ဍာလ ၄ ဦး ၄၁

စမုန်မျိုး ၅ ပါး ၇၄
စားတော်ဆက် အင်္ဂါ ၅ ပါး ၇၄
စေတီယကျွန် ၅ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ) ၇၄
စက္ခု ၅ ပါး ၇၅
စကြ်လျှောက်ခြင်းအကျိုး ၅ ပါး ၇၅
စစ်တပ်ပါပစ္စည်း ၅ မျိုး ၇၅
စစ်မတက်ရာ ၅ ပါး ၇၅
စစ်၏လက္ခဏာ ၅ ပါး ၇၅
စိတ်၏အညစ်အကြေး ၅ ပါး ၇၅
စွန့်ခြင်းကြီး ၅ ပါး ၇၆
စွန့်အပ်သော မယား ၅ ယောက် ၇၆
စဏ္ဍာလ ၅ မျိုး ၁၀၇

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

စကား ၆ ခွန်း	၁၁၆
စကားတစ်ခွန်း၏ အင်္ဂါ ၆ ပါး	၁၁၆
စရိုက် ၆ ပါး	၁၁၆
စာဂဂုဏ် ၆ ပါး	၁၃၃
စာရေးတော်တို့၏ အင်္ဂါ ၆ ပါး	၁၁၇
စစ်ခံခြင်း ၆ ပါး	၁၁၇
စစ်ခံနည်းဖျက်နည်း ၆ ပါး	၁၁၇
စစ်ချီမည်ဟု သတိပေးရာ ၆ ပါး	၁၁၇
စစ်ထိုးခြင်း ၆ ပါး	၁၁၇
စစ်မချီရာ ၆ ပါး	၁၁၇
စစ်၏ကြီးပွားကြောင်း ၆ ပါး	၁၁၈
စွန့်အပ်သော မယား၏အင်္ဂါ ၆ ပါး	၁၁၈
စပါးမျိုး ၇ ပါး	၁၃၈
စမုန်မျိုး ၇ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ)	၁၅၁
စာပေကျမ်းဂန် မတတ်နိုင်သူ ၇ ဦး	၁၃၈
စကြဝတေးမင်း၏ ရတနာ ၇ ပါး	၁၃၈
စောင်း၏အသံ ၇ ပါး	၁၃၈
စစ်ရှုံးခြင်း ၇ ပါး	၁၃၈
စစ်၏အစီအရင် ၇ ပါး	၁၃၈
စစ်၏အစိတ်အပိုင်း ၇ ပါး	၁၃၈
စစ်၏အင်္ဂါ ၇ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ)	၁၃၈
စစ်အောင်မြေရွေးရာ ၇ ဖြာ	၁၃၉
စုန်း ၇ မျိုး	၁၃၉
စုန်းမျိုး ၇ ပါး (တစ်နည်း ၇၈ ပါး)	၁၅၁
စလွယ်ဆင်ယင်ရသော ပုဂ္ဂိုလ် ၈ ဦး	၁၅၈
စာစပ်နည်း ၈ မျိုး	၁၅၈
စစ်ကဲအင်္ဂါ ၈ ပါး	၁၅၉
စစ်ရာထူးအနိမ့်အမြင့် ၈ ပါး	၁၅၉
စစ်သူကြီး လက္ခဏာ ၈ ပါး	၁၅၉
စိန်ဌာန ၈ ပါး	၁၆၀
စိန်မျိုး အသားအနေ ၈ ပါး	၁၆၀
စစ်သူကြီး အင်္ဂါ ၉ ပါး (၈ ပါးလည်းရှိ)	၁၈၃

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

စကားအရာအင်္ဂါ ၁၀ ပါး ၁၉၄
စနေပြိုဟ်ဟုခေါ်သော အခေါ်ပရိယာယ် ၁၀ ပါး ၁၉၅
စလွယ်တင် ပုဏ္ဏားတို့၏ အကျင့် ၁၀ ပါး ၁၉၅
စာရွက်ဖတ်ရာတွင် အသံ ၁၀ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ) ၁၉၅
စာရွတ်ဖတ်ရာ သဒ္ဒါ ၁၀ ပါး ၁၉၅
စက္ကဝတ္တိကျင့်ဝတ် ၁၀ ပါး ၁၉၅
စစ်ဆင်နည်း ၁၀ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ) ၁၉၆
စစ်ရှုံးရာသောအကြောင်း ၁၀ ပါး (ပါလည်းရှိ ၁၉၆
စစ်အောင်ရာ ၁၀ ပါး ၁၉၆
စစ်၏အသံ ၁၀ ပါး ၁၉၆
စိတ္တမဟာဘူမိက ဓမ္မ ၁၀ ပါး ၁၉၇

စာရွတ်ဖတ်ရန် နှုတ်ခမ်းလျှာထား ၁၂ ပါး ၂၂၅
စာရွတ်ဖတ်ရန် အသံ ၁၂ ပါး ၂၂၅
စကြဝတေးမင်း၏ ကျင့်ရာ ၁၂ ပါး ၂၂၅
စစ်အောင်နိုင်ရာ အကြောင်း ၁၂ ပါး (၁၀ ပါးလည်းရှိ) ၂၂၆
စည်မျိုး ၁၂ ပါး (၃ မျိုးလည်းရှိ) ၂၂၆
စက်ကြီး ၁၃ ပါး ၂၃၉
စစ်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း ၁၃ ပါး (စစ်ကပ်ခြင်း ၂ ပါးလည်းရှိ) ၂၃၇
စစ်မှုမထမ်းရသူ ၁၃ ယောက် ၂၃၇

စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ ၁၄ ပါး ၂၄၁

စရဏတရား ၁၅ ပါး ၂၄၅
စေတီယကျွန် ၁၅ ပါး (၄-၅ ပါးလည်းရှိ) ၂၄၅
စိတ္တဇရုပ် ၁၅ ပါး ၂၄၆

စောင်း၏သုတိ ၂၂ ပါး ၂၆၆
စိတ်ဓာတ်အားနည်းခြင်းအကြောင်းအရာ ၂၅ ပါး ၂၇၂

စစ်ဆင်နည်း ၂၉ ပါး ၂၈၂

စိန်အကွက်နေ ၃၆ ပါး ၂၉၆

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

စိတ်တစ်ခုယုတ် ၉၀ ၃၂၆

စုန်း ၉၉ ပါး (၇ မျိုးလည်းရှိ) ၃၂၈
ဆည်းဆာချိန် ၂ ပါး ၁၁
ဆီမီးခွက်လှူသောအကျိုး ၃ ပါး ၁၈

ဆို၍မနာလိုသူ ၄ ယောက် ၄၁

ဆရာကျင့်ဝတ် ၅ ပါး ၇၆
ဆားမျိုး ၅ ပါး ၇၆
ဆီကျည် (ဆီကြိတ်) လှူသောအကျိုး ၅ ပါး ၇၆
ဆေးမကုသအပ်သောလူနာ၏အင်္ဂါ ၅ ပါး ၇၆
ဆေးသမား အင်္ဂါ ၅ ပါး ၇၆
ဆဲခြင်း ၅ ပါး ၇၆
ဆို၍မနာလိုသူ ၅ ယောက် (၄ ယောက်လည်းရှိ) ၇၆
ဆွမ်းကပ်ခြင်းအင်္ဂါ ၅ ပါး ၁၀၇
ဆွမ်းလှူသောအကျိုး ၅ ပါး ၇၆
ဆဗ္ဗဂ္ဂီ ရဟန်းကြီး ၆ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ) ၁၃၃

ဆွေ ၇ ဆက် ၁၃၉
ဆွမ်းဘတ်မျိုး ၇ ပါး ၁၅၁
ဆီမီးလှူရသောအကျိုး ၈ ပါး ၁၆၀

ဆင် ၈ ပါး ၁၆၀
ဆင် ၈ ပါး (မူကွဲ) ၁၆၀
ဆန်းဂိုဏ်း ၈ ပါး ၁၆၀
ဆေးလှူသောအကျိုး ၁၀ ပါး ၁၉၇
ဆဲရေးကြီး ၁၀ ပါး ၂၁၆
ဆင် ၁၀ မျိုး (၈ မျိုးလည်းရှိ) ၁၉၇
ဆင် ၁၀ ပါး (မူကွဲ) ၁၉၇
ဆယ်လီရွေး ၁၀ ပါး ၂၁၆
ဆွမ်းလှူသောအကျိုး ၁၀ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ) ၁၉၇

www.burmeseclassic.com

ဆေးအစာတို့၏ ကိစ္စ ၁၉ ပါး ၂၆၀
ဆေးအစာတို့၏ ဂုဏ် ၂၀ ပါး (နောက်ဆက်တွဲ) ၂၆၁

ဆရာတို့၏ဂုဏ် ၂၅ ပါး ၂၇၁

ဆေးအစာတို့၏ သတ္တိ ၂၆ ပါး ၂၇၄

ဆင်းတုတော် (ဘုရား) ကို ထုလုပ်ပူဇော်ခြင်းအကျိုး ၂၉ ပါး ၂၈၂

ဆံထုံးထုံးနည်း ၅၅ မျိုး ၃၁၃
ဇာတရူပ ရဇတသိက္ခာပုဒ်ကံ ၃ ပါး ၁၈
ဇော ၃ မျိုး ၁၈
ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၏ ကဲလွန်ခြင်းသဘောတရား ၃ ပါး ၁၈

ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအလုံးကြားနိုင်သော အသံကြီး ၄ ပါး ၄၁

ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၏ အသရေ ၅ ပါး ၇၇
ဇီယာမျိုး ၅ ပါး (ဘေသဇ္ဇ) ၁၀၇

ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေစင်ကဲ့သို့ ကျင့်ရာသူ ၆ ယောက် ၁၁၈

ဇာတ်ကြီး ၁၀ စောင် ၁၉၇
ဇပ္ပနညာဏ် ၁၀ ပါး ၁၉၈
ဇာတ်တော် ၅၅၀ ၃၄၁

ဈာပန ၃ မျိုး ၁၈
ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ် ၅ ပါး ၇၇
ဈာန်အင်္ဂါ ၅ ပါး ၇၇

ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ကို မရသူ ၁၆ ဦး ၂၄၉

ဉာတိနေဂ္ဂီတဆွေမျိုး ၂ ပါး ၁၁
ဉာဏ် ၂ မျိုး ၁၁
ညဉ့် ၃ ယံ ၁၈

www.burmeseclassic.com

ဉေယျဓံတရား ၅ ပါး	၇၇
ဥတ္တိဒေါသ ၅ ပါး	၇၇
ဉာတိဒိန္နကျွန် ၇ ပါး	၁၃၉
ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် လှူသောအကျိုး ၁၀ ပါး	၁၉၈
ဉာဏ်တော် ၁၀ ပါး	၁၉၈
ဌာန် (အက္ခရာဖြစ်ရာ) ၅ ပါး	၇၈
ဌာယိဘာဝ ၁၀ ပါးကို ထ အပြီးတွင် ကြည့်ပါ။	၁၈
တဏှာ ၃ ပါး	၁၈
တမန် ၃ မျိုး	၁၈
တရားသူကြီး အင်္ဂါ ၃ မျိုး	၁၈
တိရစ္ဆာန်တို့၏ အသိတရား ၃ ပါး	၁၈
တြိကမျှက် ၃ ပါး	၁၈
တြိဖလ ၃ ပါး	၁၈
တံစိုး ၃ မျိုး	၃၄
တံစိုး ၃ မျိုး (တစ်နည်း)	၃၄
တာဝတိံသာ သုဓမ္မာအစည်းအဝေး ၄ ပါး	၆၈
တူရိယာ ၄ ပါး	၄၂
တေဇောစေတ် ၄ ပါး	၄၂
တော်လေးဝ	၄၂
တပည့်ကျင့်ဝတ် ၅ ပါး	၇၈
တမန် ၅ မျိုး (၃ မျိုးလည်းရှိ)	၇၈
တရားနာခြင်း၏အကျိုး ၅ ပါး	၇၈
တရားသူကြီးအင်္ဂါ ၅ ပါး	၇၈
တရားဟောရာအင်္ဂါ ၅ ပါး	၇၈
တာဝတိံသာရှိ ဥယျာဉ် ၅ ပါး	၇၈
တူရိယာ ၅ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ)	၇၉
တူရိယာ ၅ ပါး (တစ်နည်း)	၇၉
တော ၅ မျိုး	၇၉
တောထွက်ရဟန်းကြီးတို့၏ ခဲယဉ်းခြင်း ၅ ပါး	၁၀၇

www.burmeseclassic.com

တောထွက်ရဟန်းကြီးတို့၏ ခဲယဉ်းခြင်း ၅ ပါး(တစ်နည်း) ၁၀၇
တောင့်တ၍မရကောင်းသောအရာ ၅ ပါး ၁၀၈
တိထိ ၅ ဖြာ မင်္ဂလာအခါတော်ကို ရွေး ၁၀၈
တီထိ ၅ ပါး (တစ်နည်း) ၁၀၈
တိုင်းကားပြည်ရွာ အပြား ၅ ပါး ၇၉
တံမြက်လှည်းခြင်း လှည်းခြင်း အကျိုး ၅ ပါး ၇၉

တမန်အင်္ဂါ ၆ ပါး ၁၁၈
တရားဂုဏ်တော် ၆ ပါး ၁၁၈
တရားနာခြင်း ၆ မျိုး ၁၁၉
တရားသူကြီး ၆ ဦး ၁၁၉
တောင်ဝှေးလှူသောအကျိုး ၆ ပါး ၁၁၉
တိတ္ထိဂိုဏ်းဆရာကြီး ၆ ယောက် ၁၃၃
တော်ဖြောင့်ရခြင်း ၆ ပါး ၁၃၃
တံခါးမှူးတို့၏ အင်္ဂါ ၆ ပါး ၁၁၉

တရော ၇ ပါး ၁၃၉
တူရိယာဂီတသံ ၇ ပါး ၁၃၉
တူရိယာသံ ၇ ပါး ၁၄၀
တေဇောစေတ်ပျက်ခြင်း ၇ ပါး ၁၄၀
တင့်တယ်ခြင်း ၇ ပါး ၁၄၀
တောင်စဉ် ၇ ထပ် ၁၄၀
တိုင်းပြည်အင်္ဂါ ၇ ပါး ၁၅၁
တမန်တို့၏အင်္ဂါ ၈ ပါး ၁၆၀
တရားသူကြီးအင်္ဂါ ၈ ပါး ၁၆၁
တရားသူကြီးအင်္ဂါ ၈ ပါး (တစ်နည်း) ၁၆၁
တာဒိဂုဏ်တော် ၈ ပါး ၁၇၉
တောရဆောက်တည်သူတို့၏အကျိုး ၈ ပါး ၁၆၁
တိတ္ထိတို့ ရဟန်းပြုလိုသော် ပေးရမည့် အကျင့် ၈ ပါး ၁၇၆
တန်ခိုးတော် ၈ ပါး ၁၆၁
တံပိုးမျိုး ၈ ပါး ၁၆၁

ကိုးတိုင်း ကိုးဌာန ၁၈၂

www.burmeseclassic.com

တရားသူကြီးအင်္ဂါ ၉ ပါး (၈ ပါးလည်းရှိ)	၁၈၃
တာရာကြီး ၉ လုံး	၁၈၃
တူရိယာ ၉ မျိုး	၁၈၃
တပ်မတော်ဖွဲ့နည်း ၉ ရပ်	၁၉၁
တော ၁၀ မျိုး (၅ မျိုးလည်းရှိ)	၁၉၉
တိုင်းပြည်စည်ပင်ရာအကြောင်း ၁၀ ပါး	၁၉၉
တနင်္ဂနွေဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၁၁ ပါး	၂၂၁
တေဇောစာတ် ၁၂ ပါး	၂၂၆
တက်ရေး ၁၂ ခန်း	၂၃၅
တိုင်းကြီး ၁၆ တိုင်း	၂၄၉
တိရစ္ဆာနကထာစကား ၃၂ ပါး	၂၉၂
တူရိယာ ၃၇ ပါး (၉ မျိုးလည်းရှိ)	၂၉၈
တော ၄၀ (ဘာဝနာ ၄၀ ရှု)	၃၀၈
ထေနဒါသကျွန် ၂ ပါး	၁၁
ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုခြင်းအမျိုးအစား ၃ ပါး	၃၅
ထေရ် ၃ ပါး	၁၉
ထီးဖြူ ၄ စင်း	၄၂
ထိခြင်း ၅ ပါး (ဝပ်လျက်)	၇၉
ထိခြင်း ၅ ပါး (ထိုင်လျက်)	၇၉
ထိခြင်း ၅ ပါး (ထိုင်လျက်–တစ်နည်း)	၇၉
ထိခြင်းကြီး ၅ ပါး (မတ်တတ်)	၈၀
ထိခြင်း ၅ ပါး (ဗြဟ္မာယု ပုဏ္ဏား)	၈၀
ထောပတ်လှူသောအကျိုး ၅ ပါး	၈၀

www.burmeseclassic.com

ထန်းပင်တို့၏ အရွယ် ၆ မျိုး ၁၁၉

ထွက်သက်ဝင်သက်ကင်းသူ ၇ ယောက် ၁၄၀

ထီးတော် ၈ စင်း ၁၆၁
ထီးလှူသောအကျိုး ၈ ပါး ၁၆၁
ထိမ်းမြားမင်္ဂလာမျိုး ၈ ပါး ၁၇၉

ဋ္ဌာယီဘာဝ ၁၀ ပါး ၁၉၈

ဒါန ၂ မျိုး ၁၂
ဒေဝစ်တရား ၂ ပါး ၁၂

ဒါနဝတ္ထု ၃ မျိုး ၁၉
ဒါသဗျောဂတကျွန် ၃ ပါး ၁၉
ဒေသ ၃ ပါး ၁၉
ဒေသ ၃ ပါး၌ အဓိကပြုသော ဓာတ် ၃ ပါး ၁၉
ဒေသစာရီ ၃ ပါး ၃၅
ဒေသနာ ၃ ပါး ၁၉
ဒေသနာ ၃ ပါး (တစ်နည်း) ၁၉
ဒိဋ္ဌိ ၃ ပါး ၁၉
ဒဏ္ဍာဥပါယ် ၃ ပါး ၁၉
ဒါနဝတ္ထု ၄ ပါး ၆၂
ဒါန၏စင်ကြယ်ခြင်း ၄ ပါး ၆၂
ဒါသိဇကျွန် ၄ ပါး ၆၂
ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုး ပွားတိုးစေသောအလှူအင်္ဂါ ၄ ပါး ၆၂
ဒုက္ခသစ္စာ၏ အနက် ၄ ချက် ၆၂
ဒါနဥပါယ် ၅ ပါး ၈၀
ဒါန၏ ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုး ၅ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ) ၈၀
ဒါယကာတို့၏ ကျင့်ဝတ် ၅ ပါး ၈၀
ဒေဝဒတ်က ဘုရားရှင်ထံ ဂရုကအာပတ်အဖြစ် ပညတ်တော်မူပါဟု
လျှောက်ထားသောအကြောင်း ၅ပါး ၈၀
ဒေဝီ ၅ ပါး ၁၀၉

www.burmeseclassic.com

ဒေသနာကို ဖတ်နာရသည့်အတွက် အကျိုးအဖြစ်မီ အပြစ်သာရှိသူ ၅ ဦး ၈၁
ဒုဿီလ အပြစ် ၅ ပါး ၈၁
ဒန်ပူစားခြင်းအကျိုး ၅ ပါး ၈၁
ဒန်ပူမစားခြင်းအပြစ် ၅ ပါး ၈၁
ဒန်ပူလှူသောအကျိုး ၅ ပါး ၈၁
ဒုလ္လဘ ၅ ပါး ၈၁

ဒါနဝတ္ထု ၆ ပါး ၁၁၉
ဒေါသဖြစ်လွယ်သည့်အခါ ၆ ပါး ၁၁၉
ဒေဝီ ၇ ပါး (၅ ပါးလည်းရှု) ၁၅၂
ဒုက္ခ ၇ ပါး ၁၄၀
ဒန်ပူမစားရာသော ပုဂ္ဂိုလ် ၇ ပါး ၁၄၁

ဒါနအပြား ၈ ပါး ၁၆၂
ဒါနအပြား ၈ ပါး (တစ်နည်း) ၁၆၂
ဒုက္ခ ၈ ပါး (၇ ပါးလည်းရှု) ၁၆၂

ဒေဝီ ၉ ပါး (၇ ပါးလည်းရှု) ၁၈၃
ဒေဝီ ၉ ပါး (တစ်နည်း) ၁၉၁
ဒါရ ၉ ပေါက် ၁၈၃

ဒါနဝတ္ထု ၁၀ ပါး ၁၉၉
ဒုစရိုက် ၁၀ ပါး ၁၉၉
ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ရသော အဓမ္မဝါဒ ၁၀ ပါး ၁၉၉
ဒဏ် ၁၀ ပါး (တစ်နည်း) ၂၀၀
ဒဏ် ၁၀ ပါး (ရှင်ကျင့်ဝတ်) ၂၀၀
ဒန်ပူမစားရကောင်းသော အသား ၁၀ ပါး ၂၀၀

ဒေဝီ ၁၂ ပါး (၉ ပါးလည်းရှု) ၂၃၅
ဒေဝီ ၁၂ ပါး (တစ်နည်း) ၂၃၅

ဒါန ၁၄ ပါး ၂၄၂

www.burmeseclassic.com

ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန် ၁၉ ပါး	၂၆၀
ဒန်ပူစားရာသော အသား ၂၇ ပါး (၁၀ ပါးလည်းရှိ)	၂၇၅
ဓုရ ၂ ပါး	၁၂
ဓာတ်တော် ၂ ပါး	၁၂
ဓာတ် ၄ ပါး	၄၃
ဓာတ် ၄ ပါးပျက်ခြင်း လက္ခဏာ ၄ ပါး	၄၃
ဓမ္မဿဝနအကျိုး ၅ ပါး (နောက်ဆက်တွဲ)	၁၀၉
ဓာတ် ၇ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ)	၁၄၁
ဓာတ် ၇ ပါး၏ ကိစ္စရပ် ၇ ရပ်	၁၄၁
ဓုတင် ၁၃ ပါး	၂၃၇
ဓုတင်တရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ၂၈ ပါး	၂၇၉
ဓမ္မစကြာတရားဟောရာ ဖြစ်ပေါ်သော နိမိတ်ကြီး ၃၂ ပါး	၂၈၉
ဓားရေး ၃၇ မျိုး	၃၀၄
နို့ဓမ်းလှူသောအကျိုး ၂ ပါး	၁၂
နစ္စဂီတ သိက္ခာပုဒ်က အင်္ဂါ ၂ ပါး	၁၂
နဂါးမျိုး ၃ ပါး	၂၀
နယ် ၃ မျိုး	၂၀
နာမဝိသေသန ၃ မျိုး	၂၀
နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီး ၃ ပါး	၂၀
နီတိ ၃ မျိုး	၂၀
နေသွားရာလမ်းကြောင်း ၃ ကြောင်း	၂၀
နစ္စဂီတ သိက္ခာပုဒ်က အင်္ဂါ ၃ ပါး (၂ ပါးလည်းရှိ)	၂၀
နတ် ၃ ပါး	၂၀
နန္ဒမူလိုဏ်ဂူ ၃ ပါး	၂၀

www.burmeseclassic.com

နတ်ပြည်၌ မရကောင်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်း ၃ မျိုး	၃၅
နိရောဓသေစ္စာ၏အနက် ၄ ချက်	၄၃
နီလာမျိုး ၄ ပါး	၄၃
နီလာမျိုး ၄ ပါး (တစ်နည်း)	၄၃
နတ်တို့စုတေသောအကြောင်း ၄ ပါး	၄၃
နတ် ၄ ပါး (၃ ပါးလည်းရှိ)	၄၃
နံ့သာမျိုး ၄ ပါး	၄၃
နွားလားဥသဘ ၄ ခု	၄၃
နှစ်သက်စေကြောင်းတရား ၄ ပါး	၄၃
နိရောဓသမာပတ်၏ ပုဗ္ဗကရဏကြီး ၄ ပါး	၆၉
နဂါးတို့သည် မိမိ၏သဏ္ဌာန်ကို မစွန့်သောအခါ ၅ ပါး	၈၁
နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော ဆိုသောနတ်မင်းကြီး ၅ မျိုး	၈၂
နားတွင်းကြားရသော ဂီတသံ ၅ ပါး	၈၂
နိကာယ ၅ ပါး	၈၂
နိယာမ ၅ ပါး	၈၂
နိဝရဏတရား၅ ပါး	၈၂
နေလတို့၏ အညစ်အကြေး ၅ ပါး	၈၂
နယ်ဆီလှူသောအကျိုး ၅ ပါး	၈၂
နတ်ကြီး ၅ ပါး	၈၂
နတ်တို့၏ စုတေအံ့သော နိမိတ် ၅ ပါး	၈၂
နန်းတွင်းနေရာ ၅ သွယ်	၈၃
နန်းမ ၅ ဆောင်	၈၃
နိဗ္ဗာန် ၅ မျိုး	၈၃
နံ့သာ ၅ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ)	၈၃
နာမ် ၅ ပါး	၈၃
နွား၏အရသာ ၅ ပါး	၈၃
နှလုံးမြတ်သောသူ၏ အကျိုး ၅ ပါး	၈၃
နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ၅ ပါး	၈၃
နိကာယ် ၅ ရပ်၏ ဓမ္မက္ခန္ဓာများ	၁၀၉
နာယကဂုဏ် ၆ ပါး	၁၁၉
နိယာမ ၆ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ)	၁၁၉

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

အညွှန်းမာတိကာ

နီဝရဏတရား ၆ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ)	၁၂၀
နေရာအပြစ် ၆ ပါး	၁၂၁
နက္ခတ် နတ်သက် တာရာကြည် ကြယ်ဟူသောအခေါ် ပရိယာယ် ၆ ပါး	၁၂၁
နတ်ပြည် ၆ ထပ်	၁၂၁
နိစ္စဒါန ၆ ပါး	၁၂၁
နာမ်စား ၆ မျိုး	၁၂၁
နှလုံးသွေးရောင်မျိုး ၆ ပါး	၁၃၃
နာခံတော်ကြီး အင်္ဂါ ၇ ပါး	၁၄၁
နားလည်လိမ္မာရာ တရား ၇ ပါး	၁၅၂
နေရောင်ခြည် ၇ ပါး	၁၅၂
နိုင်ငံကျယ်ခြင်းအကြောင်း ၈ ပါး	၁၆၂
နတ်သမီး ၈ ပါး	၁၆၃
နာလှူသောအကျိုး ၈ ပါး	၁၆၃
နိသဇ္ဇဒေါသမျိုး ၈ ပါး	၁၇၉
နဝရတ် ၉ ပါး	၁၈၃
နက္ခတ် ၉ ခိုင်	၁၈၃
နတ်နက္ခတ် ၉ ပါး	၁၈၃
နတ်ပူးသူတို့၌ ရှိသောအင်္ဂါ ၉ ပါး	၁၈၄
နှုတ်မလုံသူမျိုး ၉ ယောက်	၁၉၁
နို့ထိန်းအင်္ဂါ ၉ ပါး	၁၉၁
နောင်တ ၁၀ မျိုး	၂၀၀
နံ့သာ ၁၀ ပါး	၂၀၁
နေ ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၁၁ ပါး	၂၂၁
နတ်ကြီး ၁၂ ပါး	၂၂၆
နိယာမတရား ၁၅ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ)	၂၄၆
နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းဉာဏ် ၁၆ ပါး	၂၄၉
နေ့၌အိပ်သင့်သောသူ ၁၇ ဦး	၂၅၅

www.burmeseclassic.com

နူနာမျိုး ၁၈ ပါး	၂၅၈
နက္ခတ် ၂၇ လုံး	၂၇၆
နက္ခတ် ၂၇ လုံး (တစ်နည်း)	၂၇၈
နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ	၂၇၉
နိဿဂ္ဂိပါစိတ် ၃၀	၃၃၂
နတ် ၃၇ မင်းနှင့် နတ်သီချင်း	၂၉၉
နတ် အတွင်း ၃၇ မင်း	၂၉၉
နတ် အတွင်း ၃၇ မင်း (တစ်မျိုး)	၃၀၀
နတ် အပြင် ၃၇ မင်း	၃၀၀
နည်း ၄၀ (ပိဋကတ်တော်တို့၏ နက်နဲမှု)	၃၀၆
နာရီ ၆၀	၃၁၄
ပညတ် ၂ ပါး	၁၂
ပြိတ္တာ ၂ မျိုး	၁၂
ပဏာမ ၃ မျိုး	၂၀
ပဏာမ ၃ မျိုး (တစ်နည်း)	၂၁
ပရိနိဗ္ဗာန် ၃ မျိုး (တစ်နည်း)	၂၁
ပရိနိဗ္ဗာန် ၃ ပါး	၂၁
ပရိသသမ္ဗုတ္တိ ၃ ပါး (သံဃကံ)	၂၁
ပရိသတ်အခြံအရံကွယ်ကြောင်း ၃ ပါး	၂၁
ပရိတ်ရွတ်ခြင်းအင်္ဂါ ၃ ပါး	၂၁
ပရိညာ ၃ ပါး	၂၁
ပဟာန် ၃ ပါး	၂၁
ပဟာန် ၃ ပါး (တစ်နည်း)	၂၁
ပါရမီ ၃ မျိုး	၂၂
ပိဋကတ် ၃ ပုံ	၂၂
ပိဋကတ် သင်ခြင်း ၃ ပါး	၂၂
ပုရောဟိတ်အင်္ဂါ ၃ ပုံ	၂၂

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ပြာသာဒ် (နန်းမ) ၃ ဆောင် ၂၂

ပဋိပဒါမျိုး ၄ ပါး ၆၉
ပဋိသန္ဓေ ၄ မျိုး ၄၃
ပဋိသန္ဓေ ၄ ပါး ၄၄
ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် ၄ ပါး ၄၄
ပယတ် ၄ ပါး ၄၄
ပရိသတ် ၄ ပါး ၄၄
ပါရာဇိက ၄ ပါး ၄၄
ပါရာဇိက ၄ ပါး (တစ်နည်း) ၄၄
ပါဋိဒေသနီ ၄ ပါး ၃၃၇
ပိဋကတ်လာကျွန် ၄ ပါး ၄၄
ပိဋကတ်သုံးပုံတို့၏ နက်နဲခြင်း ၄ ပါး ၄၅
ပိသုဏာဝါစာကံ၏ အင်္ဂါ ၄ ပါး ၄၅
ပေါ့သော (အနှစ်မဲ့သော) အမျိုး ၄ ပါး ၄၅
ပညာရှိတို့ ထင်ရှားမပြရာသည် ၄ မျိုး ၄၅
ပညတ်ကြီး ၄ ပါး ၄၅
ပေလေးပင် ရှင်လေးပါး ၆၉
ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက် ၄၅
ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက် (တစ်နည်း) ၄၆
ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက် (တစ်နည်း) ၄၆
ပလ္လင် ၄ ပါး ၄၆
ပုဏ္ဏား ၄ မျိုး ၄၆
ပုဏ္ဏား ၄ မျိုး (တစ်နည်း) ၄၆
ပျက်စီးကြောင်း ၄ ပါး ၄၆
ပြယိုးယားမျိုး ၄ ပါး ၄၆
ပြေး၍ မတင့်တယ်သောသူ ၄ ဦး ၄၆
ပြည်ရွာစည်ပင်ရာ ၄ ပါး ၄၇
ပြိတ္တာ ၄ မျိုး (၂ မျိုးလည်းရှိ) ၄၇
ပဓာနိယ အင်္ဂါ ၅ ပါး (ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ရန် အင်္ဂါ ၅ ပါး) ၈၃
ပသာဒ ၅ ပါး ၈၄
ပရိသတ်ကြောက်ရွံ့သောပုဂ္ဂိုလ် ၅ ယောက် ၁၀၀
ပဟာန်အပြားမျိုး ၅ ပါး ၁၀၀

www.burmeseclassic.com

	သုခမှတ်စု
ပါဏာတိပါတကံ အင်္ဂါ ၅ ပါး	၈၄
ပိသုဏာဝါစာကံအင်္ဂါ ၅ ပါး	၈၄
ပီတိ ၅ ပါး	၈၄
ပုထုဇဉ်မှန်သမျှကို မသိနိုင်သောအရာ ၅ ပါး	၈၄
ပုလဲမျိုး ၅ ပါး	၈၄
ပဉ္စ ၅ ပါး ဘေသဇ္ဇ	၁၁၀
ပဉ္စကူ ၅ ပါး (ဘေသဇ္ဇ)	၈၄
ပဉ္စကူနီ ၅ ပါး (ဘေသဇ္ဇ)	၈၄
ပဉ္စကူ ၅ ပါး (ဘေသဇ္ဇ) (တစ်နည်း)	၈၄
ပဉ္စဂူ ၅ ပါး	၈၄
ပဉ္စမူ ၅ ပါး	၈၄
ပဉ္စဝဂ္ဂီ ၅ ပါး	၈၄
ပဉ္စသီလအကျိုး ၅ ပါး	၈၅
ပဉ္စာနန္တရိယကံ ၅ ပါး	၈၅
ပဉ္စင်းမည်သောအင်္ဂါ ၅ ပါး	၈၅
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ၅ ပါး	၁၁၀
ပညာ ၅ ပါး	၈၅
ပုတ်ခတ်ပြစ်မရှိ အရပ် ၅ ဌာန	၈၅
ပလ္လှုက် ၅ ပါး	၈၅
ပန်း ၅ ပါး	၈၅
ပန်းမျိုး ၅ ပါး	၈၅
ပုဏ္ဏား ၅ ပါး (၄ မျိုးလည်းရှိ)	၈၅
ပုဏ္ဏားမြတ်တို့၏ အကျင့် ၅ ပါး	၈၆
ပုဏ္ဏားတို့၏ ပါရာဇိကကံကြီး ၅ ပါး	၈၆
ပထဝီဓာတ်ပျက်ခြင်းလက္ခဏာ ၆ ပါး	၁၂၁
ပကိဏ်းစေတသိက် ၆ ပါး	၁၃၃
ပညတ် ၆ ပါး	၁၃၃
ယောဂ ၆ ပါး	၁၃၃
ပညာရှိအပြစ်မယူအပ်သူ ၆ ဦး	၁၂၂
ပါဏာတိပါတကံ ပယောဂ ၆ ပါး	၁၂၁
ပူဇော်အပ်သော အရပ် ၆ ပါး	၁၂၂
ပေးခြင်း ၆ ပါး	၁၂၂

www.burmeseclassic.com

ပတ္တပိုဏ်ရှုတင်၏ အကျိုး ၆ ပါး ၁၂၂
ပတ္တမြားမျိုး ၆ ပါး ၁၂၂
ပတ္တမြားအပြစ် ၆ ပါး ၁၂၂
ပလ္လင် ၆ ပါး ၁၃၄
ပျက်စီးခြင်းအကြောင်းတရား ၆ ပါး ၁၂၂
ပျင်းရိခြင်း ၆ မျိုး ၁၂၂

ပညာရှိလက္ခဏာ ၇ ပါး ၁၄၁
ပုတ်ခတ်၍ အပြစ်မရှိသူ ၇ ပါး ၁၄၁

ပဒဒေါသ ၈ ပါး ၁၆၃
ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ရကြောင်း အင်္ဂါ ၈ ပါး ၁၇၉
ပရိက္ခရာ ၈ ပါး ၁၆၃
ပုလဲ ၈ ပါး (၅ မျိုးလည်းရှု) ၁၆၃
ပုလဲ ၈ ပါး (တစ်နည်း) ၁၆၃
ပုလဲမျိုး ၈ ပါး ၁၆၄
ပဲခွပ်လှူရသောအကျိုး ၈ ပါး ၁၆၄
ပဋ္ဌင်းဖြစ်ခြင်း ၈ ပါး (ဥပသမ္ပဒါ ၈ ပါး) ၁၆၄
ပညာရကြောင်း ၈ ပါး ၁၆၄
ပညာပွားကြောင်းတရား ၈ ပါး ၁၆၄
ပညာပွားသောကြောင်းတရား ၈ ပါး ၁၆၅
ပလ္လင် ၈ခန်း ၁၆၅
ပုဏ္ဏားမြတ်တို့၏ အကျင့် ပညာပွားကြောင်းတရား ၈ ပါး ၁၆၅
ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကာလ အပိုင်းအခြား ပညာပွားကြောင်းတရား ၉ ပါး ၁၈၄
ပါဏာတိပါတကံ အပြစ် ၉ ပါး ၁၈၄
ပိဋကတ်သုံးပုံ၏ အင်္ဂါ ၉ ပါး ၁၈၄
ပုဂံရွှေစည်းခုံဘုရား၏ အံ့ဖွယ် ၉ ပါး ၁၈၅
ပုဏ္ဏား ၉ မျိုး (၄–၅ မျိုးလည်းရှု) ၁၈၅
ပုဏ္ဏားတို့၏ ပါရာဇိကကံငယ် ၉ ပါး (ကံကြီး ၅ ပါးလည်းရှု) ၁၈၅

ပဋိသန္ဓေနေဆဲကာလ အပိုင်းအခြား ၁၀ ပါး (၉ ပါးလည်းရှု) ၂၀၁
ပါရမီ ၁၀ ပါး ၂၀၁

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ပုတ်ခတ်ခြင်း ၁၀ ပါး	၂၀၁
ပုညကိရိယာ ၁၀ ပါး	၂၀၁
ပံ့သကူသင်္ကန်း ၁၀ မျိုး	၂၁၆
ပုဏ္ဏား ၁၀ မျိုး (၉ မျိုးလည်းရှိ)	၂၀၂
ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ်	၂၂၂
ပါဏာတိပါတကံရှောင်သူ အကျိုး ၁၁ ပါး	၂၂၂
ပညာရှိစွန့်ပယ်ရာသောသူ ၁၁ ဦး	၂၂၂
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ၁၂ ပါး	၂၂၆
ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ကျိပ်နှစ်ယောက်	၂၂၆
ပန်းပေါင်း (လောကီကျမ်း) ၁၂ ပါး	၂၂၇
ပြိတ္တာ ၁၂ မျိုး (၄ မျိုးလည်းရှိ)	၂၂၇
ပညာအပြား ၁၄ ပါး	၂၄၃
ပလ္လင်လှူရသောအကျိုး ၁၅ ပါး	၂၄၅
ပြည်ကြီး ၁၉ ပြည်	၂၆၀
ပထဝီဓာတ် ၂၀	၂၆၂
ပြိတ္တာ ၂၁ မျိုး (၁၂ မျိုးလည်းရှိ)	၂၆၄
ပတ္တမြားမျိုး ၂၂ ပါး (၆ ပါးလည်းရှိ)	၂၆၆
ပါဏာတိပါတကံ၏မကောင်းကျိုး ၂၃ ပါး	၂၆၇
၂၄ ပစ္စည်း (ပဋ္ဌာန်း)	၂၆၈
၂၄ ပစ္စည်း (ပါဠိသက်သက်)	၂၆၉
ပါရမီအပြား ၃၀ (၁၀ ပါးလည်းရှိ)	၂၈၄
ပုသိမ် ၃၂ မျိုး	၂၉၀
ပိုးမျိုး ၈၀ (အမှန်ကား ၈၃ ပါး)	၃၂၂

www.burmeseclassic.com

အညွှန်းမာတိကာ

ဖရုသဝါစာကံ၏အင်္ဂါ ၃ ပါး	၂၂
ဖိနပ်လှူသောအကျိုး ၃ ပါး	၂၃
ဖျက်ဆီးတတ်သူ ၃ ဦး	၂၂
ဖွားတော်မူခဏ စကားဆိုသော ဘုရားလောင်းအဖြစ် ၃ ပါး	၂၂
ဖိုလ် ၄ ပါး	၄၇
ဖျက်ဆီးတတ်သူ ၄ ဦး	၄၇
ဖိုလ် ၅ ပါး (၄ ပါးလည်းရှု)	–
ဖွားဖက်တော် ၇ ပါး	၁၄၂
ဗျာပါဒကံ၏အင်္ဂါ ၂ ပါး	၁၂
ဗေဒင် ၃ ပုံ	၂၂
ဗုဒ္ဓဝစန ၃ ပါး	၂၃
ဗန္ဓအပြား ၃ ပါး (ကဗျာဖွဲ့ခြင်း)	၂၃
ဗုဒ္ဓဘုမ္မိ ၄ ပါး	၄၇
ဗုဒ္ဓ၏ ပဋိသမ္ဘိဒါ ၄ ပါး	၆၉
ဗြဟ္မစိုရ်တရား ၄ ပါး	၄၇
ဗြဟ္မဝိဟာရတရား ၄ ပါး	၄၇
ဗလ ၅ ပါး	၈၆
ဗိုလ် ၅ ပါး	၈၆
ဗောဓိ ၅ ပါး	၈၆
ဗုဒ္ဓကိစ္စ ၅ ပါး	၈၆
ဗုဒ္ဓ၏ စက္ခု ၅ ပါး	၈၇
ဗျသနတရား ၅ ပါး	၈၇
ဗေဒင်အင်္ဂါကျမ်း ၆ ပါး	၁၂၃
ဗျည်း ၃၃ လုံးကို ပိုင်းခြားခြင်းဝဂ် ၆ ပါး	၁၂၃

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ဗောဇ္ဈင် ၇ ပါး	၁၄၁
ပြဟ္မာ့ဦးခေါင်းကို သကြ်န်တစ်လှည့်စီကိုင်ရသော နတ်သမီး ၇ ပါး	၁၄၂
ဗြာဟ္မဏအစစ်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါ ၇ ပါး	၁၅၂
ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၈ ပါး	၁၆၅
ဗျာဒိတ်ရရာ အင်္ဂါ ၈ ပါး	၁၆၅
ဗျာဒိတ်ခံရာ အင်္ဂါ ၈ ပါး	၁၈၀
ဗိုလ်မှူးအင်္ဂါ ၉ ပါး	၁၈၅
ဗေဒင်သုံးပုံကိုပြုသူ ရသေ့ဆရာ ၁၀ ယောက်	၂၀၂
ပြဟ္မစရိယတရား ၁၀ ပါး	၂၀၂
ဗုဒ္ဓသိမ် ၁၁ ပါး	၂၂၂
ပြဟ္မာ့စရိယတရား ၁၂ ပါး (၉–၁၀ ပါးလည်းရှု)	၂၂၇
ဗျာဘိစာရဘာဝ ၃၃ မျိုး	၂၉၃
ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇ ပါး	၂၉၈
ဘဝ ၂ ပါး	၁၂
ဘုရားလောင်းတို့၏ အဆုံးစွန်ကိုယ်တော်ဖွားရာ အမျိုး ၂ ပါး	၁၂
ဘဝဂ် ၃ ပါး	၂၃
ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် ကုသိနာရုံသို့ ကြွခြင်းအကြောင်း ၃ ပါး	၂၃
ဘုရားလောင်း ၃ ပါး	၂၃
ဘုရားသခင်တို့ ကြွတော်မူသော ခြေတော်ရာမထင်ခြင်းအကြောင်း ၃ ပါး	၂၃
ဘုရားသခင်၏ ခြေတော်ရာ ၃ ဆူ	၂၃
ဘုရားသခင်၏ ဂုဏ်တော် ၃ ပါး	၂၃
ဘုရားသခင်၏ စကား ၃ မျိုး	၂၄
ဘောဒ္ဓဥပါယ် ၃ ပါး	၂၄
ဘတ္တိကကျွန် ၃ ပါး	၂၄
ဘုံ ၃ ပါး	၂၄

www.burmeseclassic.com

ဘုရားဆုကို ကိုယ်နှုတ်နှလုံးဖြင့် တောင်းသော ၄ အသင်္ချေ ၄၇
ဘုရားဖွားဖက်တော်အဝင် ရွှေအိုးကြီး ၄ လုံး ၄၇
ဘုရားလောင်းပယ်သောဆု ၄ ပါး ၄၈
ဘုရားသခင်တို့ မစွန့်သော အရပ် ၄ ပါး ၄၈
ဘုရားသခင်တို့၌ အန္တရာယ်မပြုနိုင်သည့် ၄ ပါး ၄၈
ဘုရားဟူသမျှ မစွန့်အပ်သည့် ၄ ပါး ၄၈
ဘုရား ၅ ဆူ ၈၇
ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး အဓိဋ္ဌာန် ၅ ပါး ၈၇
ဘုရားဖြစ်ခါနီး မြင်မက်သော အိပ်မက်ကြီး ၅ ပါး ၈၈
ဘုရားလောင်း တုသိတာနတ်ပြည်မှ ကြည့်ခြင်း ၅ ပါး ၈၈
ဘုရားလောင်း သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏ တရား ၅ ပါး ၈၈
ဘေးလွတ်ကြောင်း ၅ ပါး ၁၁၁
ဘောဇဉ် ၅ ပါး ၈၈

ဘုရားနောက်သို့ အလုပ်အကျွေးအဖြစ် ရဟန်းပြုကြသောမင်းသား
၆ ယောက် ၁၂၃
ဘုန်းတော် ၆ ပါး ၁၂၃
ဘုံလျှိုအခင်းလျှုသောအကျိုး ၆ ပါး ၁၂၃

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ခရီးဦးကြိုပြု၍ ချီးမြှောက်ခြင်းခံရသူ
ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီး ၇ ယောက် ၁၅၂
ဘုရားဆုကို စိတ်ဖြင့်သာတောင်းသော ၇ အသင်္ချေ ၁၄၂
ဘုရားသိက္ခာပုဒ်များကို ပညတ်တော်မူရာဌာန တိုင်းကြီး ၇ တိုင်း ၁၄၂
ဘုံစဉ်စံ ၇ ဦး ၁၄၂

ဘုရားလက်ထက် မြေလှုပ်ခြင်း ၈ ပါး ၁၆၅
ဘုရားလောင်းဖွားစက လက္ခဏာဖတ်သော ပုဏ္ဏား ၈ ယောက် ၁၆၅
ဘုရားဟူသမျှ မတူကြရာ ၈ ပါး ၁၆၆
ဘိက္ခုနီမတို့၏ ဂရုဓမ္မ တရား ၈ ပါး ၁၆၆
ဘုန်းတော် ၈ ပါး ၁၆၆

ဘဝကြီး ၉ ပါး (၂ ပါးလည်းရှိ) ၁၈၅
ဘီလူးနက္ခတ် ၉ လုံး ၁၈၆

www.burmeseclassic.com

ဘုရား ၉ ဆူ ၁၈၆
ဘုရားဂုဏ်တော် ၉ ပါး ၁၈၆
ဘုရားဆုကို နှုတ်မြွက်၍တောင်းသော ၉ အသချေ် ၁၈၆
ဘုရားထုရန်ပုံဟန် ၉ ပါး ၁၈၆
ဘောဇဉ် ၉ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ) ၁၈၇

ဘုရားမတင် နတ်မဝင် လူတွင် ၁၀ ပွင့်ပန်း ၂၀၂
ဘုရားသခင်တို့၏ အားတော် ၁၀ ပါး ၂၀၃
ဘူး, ဓား, တံတင်း, ခွက်, ကြုတ်လှုသောအကျိုး ၁၀ ပါး ၂၀၂

ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ရည် ၁၁ မျိုး ၂၂၃

ဘိသိက်အပြား ၁၄ ပါး ၂၄၄
ဘုရားရှိခိုးရသော အကျိုး ၁၇ ပါး ၂၅၃-၂၅၅
ဘေး ၂၅ ပါး (ပရိတ်ကြီးအလာ) ၂၇၁
ဘေး ၂၅ ပါး (တစ်နည်း) ၂၇၁

ဘုရားသခင်တို့၏ ဓမ္မတာ ၃၀ ၂၈၄

ဘုံ ၃၁ ၂၈၇
ဘာဝနာ ၄၀ (တော ၄၀ ဟုလည်း သုံး၏) ၃၀၈
ဘာဝနာ ၄၀ (တစ်နည်း) ၂၀၁
ဘုရား၏ ဖဝါးတော်တွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ၁၀၈ ကွက်
စက်လက္ခဏာတော်များ ၃၂၉
ဘိက္ခုနီမတို့၏ သိက္ခာပုဒ် ၃၁၁ ပါး ၃၄၀
မေထုနဒါသက္ခန် ၂ ပါး ၁၃
မိုးကောင်းခြင်းနိမိတ် ၂ ပါး ၁၃
မိုးခေါင်ခြင်းနိမိတ် ၂ ပါး ၁၃
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံအင်္ဂါ ၂ ပါး ၁၃
မုန်းသူ ၂ ဦး ၁၃

မကိုးအပ်သည် ၃ ပါး ၂၄
မကျော်အပ်သည် ၃ ပါး ၂၄

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မခိုအပ်သည့် ၃ ပါး	၂၄
မနှောက် ၃ ပါး	၂၄
မမေးရာသည် ၃ ပါး	၂၄
မမှီဝဲအပ်သူ ၃ ယောက်	၂၄
မယုံအပ်သောအရပ် ၃ ပါး	၂၄
မရောင့်ရဲနိုင်ခြင်း ၃ ပါး	၂၄
မရှက် ၃ ပါး	၂၄
မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ တံပိုး ၃ ခု	၂၄
မဟာသယနက်အင်္ဂါ ၃ ပါး	၂၅
မဟာသာလ ၃ မျိုး	၂၅
မဟာလတာတန်ဆာကို ဝတ်ဆင်ရသူ ၃ ဦး	၂၅
မီး ၃ ပါး	၂၅
မုဆိုးမျိုး ၃ ပါး	၃၅
မင်းတို့မပစ်ပယ်အပ်သူ ၃ ပါး	၂၅
မင်းတို့ မမေ့ရာသော အရပ် ၃ ပါး	၂၅
မင်းတို့မစီးထိုက်သောဆင် ၃ မျိုး	၂၅
မေတ္တာ ၃ ပါး	၂၅
မာန်တက်ခြင်း ၃ ပါး	၂၅
မာန် ၃ ပါး	၂၅
မိန်းမတို့၏ ဂါရဝ ၃ ပါး	၂၅
မိန်းမတို့၏ သီရိ ၃ ပါး	၂၆
မိန်းမပျက်တို့၏ ပွားများခြင်းအမှု ၃ ပါး	၂၆
မြေလှုပ်ခြင်း ၃ ပါး	၂၆
မြည်း၏ကောင်းသောအကျင့် ၃ ပါး	၂၆
မြတ်စွာဘုရား ဒေသစာရီ ကြွရာခရီး ၃ ကြောင်း	၂၆
မြန်မာပြည်အရပ် ၃ ပါး	၂၆
မှီဝဲအပ်သည် ၃ ပါး	၂၆
မှန်ကင်းကဲ့သို့ ကျင့်ရာသူ ၃ ယောက်	၂၆
မကောင်းသူ ၄ ယောက်	၄၈
မကြောင့်မကြအပ်သည်ကို ကြောင့်ကြသောသတ္တဝါ ၄ ဦး	၄၈
မကြံစည်အပ်သော (အစိန္တေယျ) အကြောင်း ၄ ပါး	၄၈
မဆည်းကပ်ရာသည် ၄ ပါး	၄၈

www.burmeseclassic.com

မယုံအပ်သောစကား ၄ ပါး (၃ ပါးလည်းရှိ)	၄၉
မရောင့်ရဲခြင်း ၄ ပါး (၃ ပါးလည်းရှိ)	၄၉
မဟာဘုတ် ၄ ပါး	၄၉
မဟောသီဘိသေက ၄ ပါး	၄၉
မာလာဂန္ဓ သိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါ ၄ ပါး	၄၉
မိမိမယားဖြ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရထိုက်ခြင်း ၄ ပါး	၄၉
မုသာဝါဒ၏ ကံအင်္ဂါ ၄ ပါး	၄၉
မိုး ၄ မျိုး	၄၉
မိုးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်	၄၉
မဂ် ၄ ပါး	၅၀
မဂ္ဂသစ္စာ၏ အနက် ၄ ချက်	၅၀
မင်း ၄ ပါး	၅၀
မင်း ၄ မျိုး	၅၀
မင်းတို့ အလိုရှိအပ်သောသူ ၄ ယောက်	၅၀
မေတ္တာ ၄ ပါး	၅၀
မိတ်ဆွေစစ် ၄ ယောက်	၅၀
မိန်းမ ၄ မျိုး	၅၀
မိန်းမတို့၏မာန် ၄ ပါး	၅၁
မိန်းမတို့၏ အကျင့် ၄ ပါး	၅၁
မိန်းမနှင့် မဆက်ဆံထိုက်သောသူ ၄ ယောက်	၅၁
မိန်းမမြတ် ၄ ပါး (တော်လေးဝ)	၅၁
မြေလှုပ်ခြင်း ၄ မျိုး (၃ ပါးလည်းရှိ)	၅၁
မြို့၏အစာ ၄ ပါး	၅၁
မြို့၏အစာ ၄ ပါး (တစ်နည်း)	၅၁
မြို့အင်္ဂါ ၄ ပါး	၅၁
မြင်းမိုရ်တောင်၏ အရောင် ၄ ပါး	၅၁
မွန် ၄ မျိုး	၅၁
မြားရေးကြီး ၄ ပါး	၅၁
မြွေဆိပ် ၄ ပါး	၅၂
မြွေဆိပ်နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်	၅၂
မ–ကာရပူဇော်ခြင်း ၅ ပါး	၈၉
မစည်ကားအပ်သောအရပ် ၅ ပါး	၈၉
မတားမြစ်အပ်သော အန္တရာယ် ၅ ပါး	၈၉

www.burmeseclassic.com

မတိုင်ပင်ရာသူ ၅ ပါး	၈၉
မပြတ်ဆင်ခြင်းရာသော တရား ၅ ပါး	၈၉
မယားကျင့်ဝတ် ၅ ပါး	၈၉
မဟာလတာတန်ဆာ၏ ဂုဏ်အင်္ဂါ ၅ ပါး	၈၉
မဟာပဉ္စကူမျိုး ၅ ပါး	၁၁၁
မေးမြန်းခြင်းရာကြောင်း ၅ ဖြာ	၁၁၁
မိဘကျင့်ဝတ် ၅ ပါး	၈၉
မီးလှုံခြင်းအပြစ် ၅ ပါး	၈၉
မုနိ ၅ ပါး	၉၀
မေရုယ ၅ ပါး	၉၀
မိုးခေါင်ခြင်းအကြောင်း ၅ ရပ်	၉၀
မင်္ဂိုလ်၏ ခေတ်များ	၉၀
မင်္ဂိုလ်အန္တရာယ်ကြီး ၅ ပါး	၁၁၁
မင်္ဂလာပန်း ၅ ပါး	၉၀
မင်းခစားတို့ ပြည့်စုံအပ်သော ပညာ ၅ ပါး	၉၀
မင်းစီးဆင်၏ အင်္ဂါ ၅ တန်	၉၀
မင်းတို့၏ ဗလ ၅ တန်	၉၀
မင်းတို့၏ ယာဇ်ကြီး ၅ ပါး	၉၁
မင်းတို့၏ အား ၅ ပါး	၉၁
မင်းမြောက်တန်ဆာ ၅ ပါး	၉၁
မစ္ဆေရ (မစ္ဆရိယ) ၅ ပါး	၉၁
မေတ္တာပို့ရာ အနောဓိသပုဂ္ဂိုလ် ၅ ယောက်	၉၁
မိစ္ဆာဒါနကြီး ၅ ပါး	၉၁
မိတ်ဆွေကျင့်ဝတ် ၅ ပါး	၉၁
မုဒ္ဓါဘိသိက်သွန်းမည့် ရေတွင်ပါသည့် ရတနာ ၅ ပါး	၉၁
မုဒ္ဓါဘိသိက်သွန်းရာတွင်ပါဝင်သောအမြိုက် ၅ ပါး	၉၂
မုဒ္ဓါဘိသိက်သွန်းလောင်းရာ အင်္ဂါ ၅ ပါး	၉၂
မာရ် ၅ ပါး	၉၂
မိန်းမကောင်းလက္ခဏာ ၅ ပါး (ကောင်းခြင်း ၅ ဖြာ)	၉၂
မိန်းမတို့၏ မရကောင်းသောဘဝကြီး ၅ ပါး	၁၁၁
မိန်းမတို့၏ လော်လည်ခြင်း ၅ ပါး	၉၂
မိန်းမမြတ်တို့၏ အင်္ဂါ ၅ ပါး	၉၂
မိန်းမမြတ်တို့၏ အကျင့် ၅ ပါး	၉၂

www.burmeseclassic.com

မိန်းမအား မိန်းမမြတ်တို့၏ အင်္ဂါ ၅ ပါး	၉၂
မြို့၏ အင်္ဂါ ၅ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ)	၉၂
မြက်ပဥ္စမူမျိုး ၅ ပါး	၁၁၁
မြစ်ကြီး ၅ သွယ်	၉၃
မြတ်စွာဘုရား၏ကိစ္စ ၅ ပါး	၉၃
မြန်မာဘုရင်လက်ထက် အကျဉ်းထောင်အနေအစား ၅ မျိုး	၉၃
မြတ်နိုးအမြဲမမှီဝဲရာ မိန်းမမျိုး ၅ ပါး	၁၁၁
မြားရေး ၅ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ)	၉၃
မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ရှိ ငါးကြီး ၆ စင်း	၁၂၃
မဂဓ(မူလ) ဘာသာကို ပြောသူ ၆ ဦး	၁၂၃
မင်းတို့ကျင့်ရာသောအကျင့် ၆ ပါး	၁၂၃
မိတ်ဆွေပျက် ၆ ယောက်	၁၂၃
မိန်းမတို့၏အပြစ် ၆ ပါး	၁၂၄
မိန်းမမြတ်တို့၏အကျင့် ၆ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ)	၁၂၄
မိန်းမယုတ်တို့၏ အပြစ် ၆ ပါး	၁၂၄
မြို့အင်္ဂါ ၆ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ)	၁၂၄
မှော်ပညာမျိုး ၆ ပါး	၁၂၄
မခိုင်းစေအပ်သော ကျွန် ၇ ယောက်	၁၄၂
မယားခိုးခြင်း ၇ ပါး	၁၄၂
မယားအပြား ၇ ပါး	၁၄၂
မလ ၇ ပါး (မလ=စာတ်မှဖြစ်သော ကိုယ်အညစ်အကြေး)	၁၄၂
မိလာဖလာအိမ်ပေါက်ကျွန် ၇ ပါး	၁၄၂
မုသာဝါဒကံရှောင်ခြင်းအကျိုး ၇ ပါး	၁၄၃
မေထုန်ကြောင့်ဖြစ်သော အပြစ် ၇ ပါး	၁၄၃
မေထုန်ငယ် ၇ ပါး	၁၄၃
မင်္ဂလာ ၇ ရပ်	၁၄၃
မင်္ဂလာပန်း ၇ ပွင့်	၁၅၂
မင်းတို့ပြကတေ့ ၇ ပါး	၁၄၃
မေတ္တာပို့ရာ ဩဓိသပုဂ္ဂိုလ် ၇ ယောက်	၁၄၃
မုဒ္ဒဘိသိက်သွန်းရာတွင် ပါဝင်သောသူ ၇ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ)	၁၄၄
မိန်းကလေးများ၏ မင်္ဂလာ ၇ ပါး	၁၄၄

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မိန်းမတို့၏ အပြစ် ၇ ပါး (၆ ပါးလည်းရှိ) ၁၄၄
မိန်းမတို့၏ အပြစ် ၇ ပါး (တစ်နည်း) ၁၄၄
မျိုးဆက် ၇ ဆက် ၁၄၄
မျက်စဉ်းဆေးလှူသောအကျိုး ၇ ပါး ၁၄၄
မြို့အင်္ဂါ ၇ ပါး (၆ ပါးလည်းရှိ) ၁၄၄
မြို့ပြတန်ဆာ ၇ ပါး ၁၄၄
မြက်မျိုးအဝင် အပင် ၇ ပါး ၁၄၅
မြန်မာ ၇ မျိုး ၁၄၅
မြားအားအစွမ်း ၇ ပါး ၁၄၅
မတိုင်ပင်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၈ ယောက် ၁၆၆
မတိုင်ပင်အပ်သော အရပ် ၈ ပါး ၁၆၆
မသွားလာအပ်သောမိန်းမမျိုး ၈ ယောက် ၁၆၆
မဟာသမုဒ္ဒရာအံ့ဖွယ် ၈ ပါး ၁၆၇
မိုးရွာခြင်းအကြောင်း ၈ ပါး ၁၆၇
မဝင် ၈ ပါး ၁၆၇
မင်းကျင့်တရား ၈ ပါး ၁၆၇
မင်းတိုင်ပင်အမတ်တို့၏ အင်္ဂါ ၈ ပါး ၁၆၈
မိန်းမတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်လောက်သော အရပ် ၈ ပါး ၁၆၈
မိန်းမလက်နက် ၈ ပါး ၁၆၈
မိန်းမများ လင်ကို မကြည်မသာသောအခါ ၈ ပါး ၁၆၈
မိန်းမမြတ်တို့၏ အကျင့် ၈ ပါး ၁၆၈
မိန်းမမြတ် ၈ ယောက် ၁၆၈
မြမျိုး ၈ ပါး ၁၆၈
မြေလှူပ်ခြင်းအကြောင်း ၈ ပါး ၁၆၉
မြင်းဆိုးမြင်းယုတ်လက္ခဏာ ၈ ပါး ၁၆၉
မြင်းမြတ်တို့၏လက္ခဏာ ၈ ပါး ၁၆၉
မတိုင်ပင်အပ်သူ ၉ ယောက် ၁၈၇
မိုးကြိုး ၉ မျိုး ၁၈၇
မင်းတို့၏ နဝရတ် ၉ ပါး ၁၈၇
မိစ္ဆာဝိတတ်မျိုး ၉ ပါး ၁၉၁
မာန်တက်ခြင်း ၉ မျိုး ၁၉၁
မိန်းမမြတ်တို့၏ အင်္ဂါ ၉ ပါး ၁၈၇
မိန်းမတို့၏ အပြစ် ၉ ပါး ၁၉၂

www.burmeseclassic.com

မျက်ငြိုး ၉ ပါး ၁၈၇
မပေါင်းဖော်ရာသည် ၁၀ ပါး ၂၀၃
မထီမဲ့မြင်ပြုခြင်းခံရတတ်သူ ၁၀ ယောက် ၂၁၆
မင်းကျင့်တရား ၁၀ ပါး ၂၀၃
မင်းတိုင်ပင်ရာသူ ၁၀ ယောက် ၂၀၃
မင်းပေါင်း ၁၀ ပါးဆေး ၂၁၇
မဋ္ဌသကပန်းပင်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါ ၁၀ ပါး ၂၀၃
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတရား ၁၀ ပါး ၂၀၄
မာရ်နတ်၏စစ်သည် ၁၀ ပါး ၂၀၄
မာရ်စစ်သည် ၁၀ ပါး ၂၀၄
မြို့ရွာပျက်မှုကြောင်း ၁၀ ခု ၂၀၅
မြို့ရွာပျက်မှုကြောင်း ၁၀ ခု (တစ်နည်း) ၂၀၅
မြို့၏အသံ ၁၀ ပါး ၂၀၅
မြင်းမိုရ်တောင်၏ကျက်သရေ ၁၀ ပါး ၂၀၅

မီး ၁၀ ပါး ၂၂၂
မေတ္တာအကျိုး ၁၁ ပါး ၂၂၃
မြင်း ၁၁ မျိုး ၂၂၃

မိဖုရား ၁၂ မျိုး ၂၂၇
မယ်တော်မာယာ၏ အံ့ဖွယ် ၁၂ ပါး ၂၂၈
မိဘဂုဏ် ၁၂ ပါး ၂၂၈
မင်္ဂလာ ၁၂ ပါး ၂၂၈
မင်းကျင့်တရား ၁၂ ပါး (၁၀ ပါးလည်းရှိ) ၂၂၈
မင်းတိုင်း ၁၂ မှု ၂၂၈
မာန်တက်ခြင်း ၁၂ ပါး (၃ ပါးလည်းရှိ) ၂၂၉
မိန်းမတစ်ကျိပ်နှစ်ယောက် ၂၂၉
မြားရေး ၁၂ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ) ၂၂၉

မိန်းမတို့ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးကြောင်းတရား ၁၃ ပါး ၂၄၀

မအောင့်နိုင်သောအဟုန် ၁၄ ပါး ၂၄၂
မေထုန်မမှီဝဲအပ်သောမိန်းမမျိုး ၁၄ ပါး (၅ မျိုးလည်းရှိ) ၂၄၄

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

မင်းတို့ပြုစုတော်မူရသူ ၁၄ ယောက်	၂၄၂
မဂ်ဖိုလ်တရားကို ထိုးထွင်း၍မသိနိုင်သူ ၁၅ ဦး	၂၄၅
မာန်တက်ခြင်းခြင်း ၁၆ ပါး (၁၂ ပါးလည်းရှိ)	၂၅၀
မဂ်ဖိုလ်မရထိုက်သူမျိုး ၁၆ ယောက် (မသိနိုင်သူ ၁၅ လည်းရှိ)	၂၅၂
မင်းချီးမြှောက်သူ ၁၇ ယောက်	၂၅၃
မြင်းစီးခြင်း ၁၇ ပါး	၂၅၄
မဟာသယန ၁၈ မျိုး	၂၅၅
မြေကြီးဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၁၉ ပါး	၂၆၀
မဟောသဓာပညာရှိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ၂၈ ပါး	၂၈၀
မေထုန်မဂ် ၃၀	၂၈၅
မြတ်စွာဘုရား၏ မဟာပုရိသ လက္ခဏာတော်ကြီး ၃၂ ပါး	၂၉၀
မုတ္တမမြို့ ၃၂ မြို့	၂၉၃
မြင်းခင်း ၃၇ မျိုး	၃၀၄
မင်္ဂလာတရား ၃၈ ပါး	၃၀၅
မိန်းမတို့မာယာ ၄၀	၃၁၀
မိန်းမတို့၏ ကောင်းခြင်း ၆၄ ရပ်	၃၁၈
မေတ္တာ ၅၂၈	၃၄၀
ယောဂ ၃ မျိုး (သဒ္ဒါ)	၂၆
ယုဂ် ၄ ပါး	၅၂
ယောကျ်ားတို့၏ လက္ခဏာ ၄ ပါး	၅၂

www.burmeseclassic.com

ယထာဘူတဉာဏ် ၅ ပါး	၉၃
ယာဂုလှူသောအကျိုး ၅ ပါး	၉၃
ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အား ၅ ပါး	၉၃
ယပ်လှူသောအကျိုး ၅ ပါး	၉၃
ယောကျ်ားမိန်းမတို့၏ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းတရား ၈ ပါး	၁၆၉
ယုံမှားခြင်း ၈ ပါး	၁၇၀
ယောကျ်ားတို့၏မာယာ ၉ ပါး	၁၈၈
ယိုးဒယားအက ၁၂ မျိုး	၂၃၆
ယိုးဒယား ၁၂ ခန်း (မဟာဂီတ)	၂၃၀
ယိုးဒယား ၁၂ ခန်း (တစ်နည်း)	၂၃၀
ယုံမှားခြင်း ၁၆ ပါး	၂၅၀
ရဟန်းတို့၌အပ်သောသပိတ် ၂ လုံး	၁၃
ရတနာ ၃ ပါး	၂၆
ရဟန်းတို့၌ ကျောင်းလှူခံခြင်း ၃ ပါး	၂၆
ရဟန်းတို့၏ ခေါင်းအုံးသွတ်ရာလဲ ၃ ပါး	၂၇
ရဟန်းတို့၌ အပ်သောခွက် ၃ ပါး	၂၇
ရဟန်းတို့၌ အပ်သောထီး ၃ စင်း	၂၇
ရဟန်းတို့အား အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲထိုက်သောအကြောင်းတရား ၃ ပါး	၂၇
ရဟန်းတို့၏ လက္ခဏာ ၃ ပါး	၂၇
ရာဇဒိန္နကျွန် ၃ ပါး	၂၇
ရယ်ခြင်း ၃ ပါး	၂၇
ရောင်ခြည်တော် ၃ ပါး	၂၈
ရန်အောင်ခြင်းတရား ၃ ပါး	၂၈
ရှင်ပစ္စေကအလောင်းတော်တို့ ဖွားရာအမျိုး ၃ ပါး	၂၈
ရဟန်းတို့သုံးဆောင်ခြင်း ၄ မျိုး	၅၂
ရဟန်းတို့အား စောဒနာခြင်း ၄ ပါး	၅၂
ရဟန်းတို့ ဥပုသ်မပြုမီ ရှေးအဖို့၌ ပြုလင့်ရာသော ပုဗ္ဗကရဏ ၄ ပါး	၅၂

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရဟန်းတို့၏ ကာလိက ၄ ပါး ၅၂
ရဟန်းတို့၏ သီတင်း ၄ ပါး ၅၃
ရဟန်းတို့၏ အဓိကရိုဏ်း ၄ ပါး ၅၃
ရေအိုင် ၄ ခု ၅၃
ရေအိုင် ၄ ခုနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက် ၅၃
ရန်အောင်ရာအကြောင်း ၄ ပါး ၅၃
ရွှံ့ရှာဖွယ်ကို နှစ်သက်သူ ၄ ဦး ၅၃
ရှင် ၄ ပါး ၅၄
ရှင် ၄ ပါး (တစ်နည်း) ၅၄
ရှင်ပင်သာလျှောင်း ဦးခေါင်းပြုခြင်း ၄ ပါး ၆၉
ရွှေ ၄ မျိုး ၅၄

ရဟန်းတို့၌ ကပ္ပိခြင်း ၅ ပါး ၉၃
ရဟန်းတို့အား ခွင့်ပြုသောဘုံလျှို ၅ ပါး ၉၄
ရဟန်းတို့၌ မရောင့်ရဲနိုင်ခြင်း ၅ ပါး ၁၁၂
ရဟန်းတို့ ဥပုသ်မပြုမီ ပြုရာသောပုဗ္ဗကိစ္စ ၅ ပါး ၉၄
ရဟန်းတို့ အညစ်အကြေး ၅ ပါး ၉၄
လူရဟန္တာ ၅ ဦး ၁၁၂
ရာဂ ၅ မျိုး ၉၄
ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကို ဝန်းရံသောတောင် ၅ လုံး ၉၄
ရာဇဂြိုဟ်ဟုခေါ်သော အခေါ်ပရိယာယ် ၅ ပါး ၉၄
ရေစစ်လှူသော အကျိုး ၅ ပါး ၉၄
ရာထူးရာခံ မခန့်ထိုက်သူ ၅ ယောက် ၁၁၂
ရန်သူမျိုး ၅ ပါး ၉၄
ရန်အောင်ရာတရား ၅ ပါး ၉၄
ရန်အောင်ရာတရား ၅ ပါး (တစ်နည်း) ၉၄
ရှင်ပစ္စေကအလောင်းတို့ ဗျာဒိတ်ခံရာအင်္ဂါ ၅ ပါး ၉၅
ရွှေစင်ရတနာအညစ်အကြေး ၅ ပါး ၉၅
ရွှေဘိုမြို့၏အမည် ၅ မျိုး ၉၅

ရသာ ၆ ပါး ၁၂၄
ရဟန်းကျင့်ဝတ် ၆ ပါး ၁၂၄

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

ရဟန်းတို့ မသုံးအပ်သောကနုတ် ၆ မျိုး	၁၂၄
ရဟန်းတို့အာပတ်သင့်ခြင်းအကြောင်း ၆ ပါး (၃ ပါးလည်းရှု)	၁၂၄
ရဟန်းတို့၌ အပ်သော သက်န်း ၆ မျိုး	၁၂၄
ရာဇဂုဏ် ၆ ပါး	၁၃၄
ရယ်မောခြင်း ၆ မျိုး	၁၄၅
ရဲမက်လက်နက်ကိုင် အမှုထမ်း ၆ မျိုး	၁၄၅
ရောင်ခြည်တော် ၆ ပါး	၁၄၅
ရှောင်ကြဉ်အပ်သောအရာ ၆ မျိုး	၁၄၅
ရွှေတိုက်ဝန် အင်္ဂါ ၆ ပါး	၁၄၅
ရတနာ ၇ ပါး (၃ ပါးလည်းရှု)	၁၄၅
ရတနာ ၇ ပါး (တစ်နည်း)	၁၄၅
ရဟန်းတို့၏ ပဋိဂ္ဂဟဝိဇဟနအကပ်ပျက်ခြင်း ၇ ပါး	၁၄၅
ရဟန်းတို့၏ အပရိဟာနိယတရား ၇ ပါး	၁၅၃
ရသေ့ ၈ မျိုး	၁၇၀
ရဟန်းတို့၏ ကုလဒူသက ၈ ပါး	၁၇၀
ရဟန်းတို့၏ အဓိပ္ပာယ်အလို ၈ ပါး	၁၇၀
ရာဇဂုဏ် ၈ ပါး	၁၇၀
ရဟန်းတို့၏ ကုလဒူသက ၈ ပါး	၁၇၀
ရဟန်းတို့၏ အဓိပ္ပာယ်အလို ၈ ပါး	၁၇၀
ရာဇဂုဏ် ၈ ပါး	၁၇၀
ရူပမာန (ရုပ်အသွင်) ၈ ပါး	၁၇၁
ရူးသွပ်ခြင်း ၈ ပါး	၁၇၁
ရုပ်ပြစ် ၈ ပါး	၁၇၁
ရှစ်ပါးသီလ	၁၇၁
ရသ ၉ ပါး	၁၈၈
ရွှေမျိုး ၉ ပါး	၁၈၈
ရှမ်း ၉ ဆက် ၉ စော်ဘွား	၁၉၂
ရဟန်းတို့၌ မအပ်သောသပိတ် ၁၀ လုံး	၂၀၆
ရတနာ ၁၀ ပါး	၂၀၅

www.burmeseclassic.com

ရသ ၁၀ ပါး (တစ်နည်း) ၂၀၅
ရသ ၁၀ ပါး = ဌာနီ ၁၀ ပါးနှင့်အတူတူ ၂၀၅
ရဟန်းကျောင်းများ ၁၀ ပါး (နောက်ဆက်တွဲ) ၂၁၇
ရဟန်းတို့ဆဲရေးခြင်း ၁၀ ပါး ၂၀၅
ရဟန်းတို့ မမှီဝဲအပ်သော အသား ၁၀ ပါး ၂၀၆
ရဟန်းတို့ မသုံးသပ်အပ်သော (အနာမာသ) ရတနာ ၁၀ ပါး ၂၀၆
ရဟန်းတို့၏ အန္တရာယ် ၁၀ ပါး ၂၀၆
ရဟန်း ဒုသီလ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ၁၀ ပါး ၂၀၆
ရဟန်း ဒုသီလ၏ အလှူရေစက်ကို သုတ်သင်ခြင်း ၁၀ ပါး ၂၀၆
ရေလှူသောအကျိုး ၁၀ ပါး ၂၀၇
ရောဂါပျောက်ငြိမ်းကြောင်းတရား ၁၀ ပါး ၂၁၇
ရင့်မာတစ်ကျိပ် ၂၁၇
ရင့်မာတစ်ကျိပ် ၂၀၇
ရယ်ဖွယ် ၁၀ ပါး ၂၁၇
ရှိမခိုးထိုက်သူ ၁၀ ပါး ၂၁၇

ရဟန်းတို့ ရောင့်ရဲခြင်း သန္တောသ ၁၂ ပါး (မရောင့်ရဲခြင်း ၅ ပါးလည်းရှု) ၂၃၀
ရဟန်းတို့ရှောင်အပ်သောအနေသန ၁၂ ပါး ၂၃၀
ရာသီ ၁၂ ပါး ၂၃၀
ရာသီ ၁၂ ပါး (တစ်နည်း) (ပန်းနက္ခတ်ပွဲတော်များ) ၂၃၁
ရာသီမိုး ၁၂ မျိုး ၂၃၁
ရွှေစင် ၁၂ ပါး ၂၃၁
ရဟန်းမခံထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ် ၁၃ ပါး ၂၃၈

ရွှေမျိုးပရိယာယ် ၁၅ ပါး ၂၄၅

ရူပါဝစရဗြဟ္မာ့ ၁၆ ဘုံ ၂၅၁
ရန်သူမုန်းသူတို့၏ လက္ခဏာ ၁၆ ပါး ၁၅၂

ရွှေမျိုး ၂၀ ပါး (ရွှေမျိုးပရိယာယ် ၁၅ ပါးလည်းရှု) ၂၆၂

ရတနာပုံနေပြည်တော်ရှိ ဥယျာဉ် ၂၁ ရပ် ၂၆၅
ရဟန်းတို့၏ ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ် ၂၁ ယောက် ၂၆၅

www.burmeseclassic.com

၃၈၂		သုခမှတ်စု
ရဟန်းတို့၏ အနေသန ၂၁ ပါး(ရှောင်အပ်သော ၁၂ ပါးလည်းရှိ)		၂၆၅
ရဟန်းကောင်းတို့၏ အကျင့်မူရာဂုဏ် ၂၂ ပါး		၂၆၇
ရတနာမျိုး ၂၃ ပါး (၁၀ ပါးလည်းရှိ)		၂၆၇
ရတုကဗျာချီနည်း ၂၅ ပါး		၂၇၁
ရတုချနည်း ၂၈ ပါး (ချီနည်း ၂၅ ပါးလည်းရှိ)		၂၈၁
ရုပ် ၂၈ ပါး		၂၈၁
ရုပ်စဉ်ကပြရာ အရုပ် ၂၈ ရုပ်		၂၈၁
ရှမ်းမျိုး ၃၀		၂၈၆
ရှေးမင်းတို့ ဆုံးမကွပ်မျက်ပုံ ၃၂ မျိုး		၂၉၁
ရှမ်းပြည် ၃၃ နယ်		၂၉၄
ရောဂါ ၃၄ မျိုး		၂၉၄
ရေကင်းသံ ၃၇ ချင်း		၃၀၄
ရဟန်းတို့၏ ၂၂၇ သွယ်သော သိက္ခာပုဒ်		၃၃၁
ရဟန်းတို့ကျင့်အပ်သော သိက္ခာပုဒ် ၂၂၇ ပါး		၃၃၁
ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်	၄ ပါး	၃၃၁
သံဃာဒိသိသ်	၁၃ ပါး	၃၃၁
အနိယတသိက္ခာပုဒ်	၂ ပါး	၃၃၂
နိဿဂ္ဂိပါစိတ်	၃၀ ပါး	၃၃၂
သုဒ္ဓပါစိတ်	၉၂ ပါး	၃၃၄
ပါဋိဒေသနီ	၄ ပါး	၃၃၇
သေခိယ	၇၅ ပါး	၃၃၇
အခြား	၇ ပါး	၃၃၇
စုစုပေါင်း	၂၂၇ ပါး	
လောကပါလတရား ၂ ပါး		၁၃
လက်ထပ်ခြင်း ၂ မျိုး		၁၃

www.burmeseclassic.com

လက်ဝဲရံ လက်ယာရံဖြစ်ကုန်သော ဗျာဒိတ်ခံရာ ၂ ပါး ၁၃
လူခြင်း ၂ မျိုး

လူကောက်တို့၏လက္ခဏာ ၃ ပါး ၂၈
လူ ၃ ပါး ၂၈
လူ ၃ မျိုး ၂၈
လူမိုက်လက္ခဏာ ၃ ပါး ၂၈
လောက ၃ ပါး ၂၈
လက္ခဏာရေး ၃ ပါး ၂၈
လက်နက်နှင့်ကင်း၍ မသွားရာသောအရပ် ၃ ပါး ၂၈
လင်မယားဖြစ်ရာသည် ၃ ပါး ၂၈
လှိုင်းတံပိုးကြီးမျိုး ၃ ပါး ၃၅

လူ ၄ မျိုး– ၄က်နှင့်တူသော လူ ၄ မျိုး ၅၄
လူမိုက်တို့၏ လောင်းတမ်းငယ် ၄ ပါး ၅၄
လူ၏အဖြစ်နှင့် နတ်ပြည် တက်သောသူ အလောင်းတော် ၄ ပါး ၅၄
လေးသည်ကျော် ၄ ပါး ၅၄
လောက၌ ချီးမွမ်းရာသောအကြောင်း ၄ ပါး ၅၄
လောက၌ မှီဝဲရာသည် ၄ ပါး ၅၅
လောက၌ ရှောင်ကြဉ်ရာသည် ၄ ပါး ၅၅
လောကီသမ္ပဒါ ၄ ပါး ၅၅
လက်နက် ၄ မျိုး ၅၅
လက်နက်ကြီး ၄ ပါး ၅၅
လင်နှင့်မယားဘဝ အဆက်ဆက် မကွဲသောတရား ၄ ပါး ၇၀
လိင် ၄ မျိုး ၅၆
လူတို့၌ အနာရောဂါရခြင်း အကြောင်း ၅ ပါး ၉၅
လူမိုက်တို့၏ လောင်းတမ်းကြီး ၅ ပါး ၉၅
(လူ) ရဟန္တာ ၅ ဦး (ရဟန္တာ ၅ ဦးလည်းရှ) ၉၅
လူနာများလိုက်နာရန် အင်္ဂါ ၅ ပါး ၁၀၀
လေမျိုး ၅ ပါး ၉၅
လေမျိုး ၅ ပါး (တစ်နည်း) ၉၅
လောကီအဘိညာဉ် ၅ ပါး ၉၅
လောဟာသတ္တု ၅ ပါး ၉၅

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

လက်နက် ၅ ပါး (၄ မျိုးလည်းရှိ) ၉၅

လက်သည်းလှီးစားငယ်လှူသောအကျိုး ၅ ပါး ၉၅

လင်ကျင့်ဝတ် ၅ ပါး ၉၅

လင်ချစ်သောမိန်းမအင်္ဂါ ၅ ပါး ၉၆

လောင်းတမ်းကစားခြင်း ၅ ပါး ၉၆

လှူ၍မရသော အကျိုး ၅ ပါး (မိစ္ဆာဒါနကြီး ၅ ပါး) ၉၆

လွှတ်ရုံး ၅ ရပ်

လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးပျက်စီးကြောင်း အမှု ၆ ပါး ၁၂၅

လောကီအကျိုးစီးပွား တိုးနိုင်ရာအကြောင်း ၆ ပါး ၁၂၅

လောင်းတမ်းကစားသူ အပြစ် ၆ ပါး ၁၂၆

လူပျိုတော်တို့၏ အင်္ဂါ ၇ ပါး ၁၄၅

လောကီလောကုတ္တရာ အကျိုး စီးပွားတိုးစေမှု ၇ ပါး (ပျက်စီးကြောင်း ၆ ပါးလည်းရှိ) ၁၄၅

လောကုတ္တရာ ရတနာ ၇ ပါး ၁၄၆

လောဟာမျိုး ၇ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ) ၁၅၃

လောင်းတမ်းကစားခြင်း ၇ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ) ၁၄၆

လောကဓံ တရား ၈ ပါး ၁၇၂

လူနက္ခတ် ၉ ပါး ၁၈၈

လောကုတ္တရာတရား ၉ ပါး ၁၈၈

လယ်တွင်း ၉ ခရိုင် ၁၉၂

လောက၌ ကဲ့ရဲ့တတ်သောသူ ၁၀ ပါး ၂၀၇

လိင် ၁၀ ပါး (ရှင်ကျင့်ဝတ်) ၂၀၇

လှေတော် ၁၂ ပါး ၂၃၁

လှေလှော်ခြင်းဟန် ၁၂ ပါး ၂၃၂

လ ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၁၄ ပါး ၂၄၂

www.burmeseclassic.com

လှေလှော်ခြင်း တက်ရေး ၃၇ ၂၉၈
လက္ခဏာတော်ကြီး (မြတ်စွာဘုရား) (၁၀၈ ပါးလည်းရှု) ၃၂၉
လေမျိုး ၈၀ ၃၂၁
လက်ဝဲတော်ရံ ရဟန္တာမထေရ် ၄၀ ၃၂၂

လက္ခဏာငယ် ၈၀ (နောက်ဆက်တွဲ) (လက္ခဏာကြီး ၃၂ ပါးလည်းရှု) ၃၂၄

လူမျိုး ၁၀၁ ပါး ၃၂၉

(စက်) လက္ခဏာ ၁၀၈ ကွက် (ဘုရား၏ လက်ဖဝါးတော်တွင်) ၃၂၉

ဝေဒနာ ၂ ပါး ၁၃

ဝိကာလဘောဇနေ၏အင်္ဂါ ၃ ပါး ၂၈
ဝိတက် ၃ ပါး ၂၉
ဝိမောက္ခ ၃ ပါး ၂၉
ဝိရတီ ၃ ပါး ၂၉
ဝေဒနာ ၃ ပါး (၂ ပါးလည်းရှု) ၂၉
ဝတ် ၃ ပါး ၂၉
ဝဋ္ဋ ၃ ပါး ၂၉
ဝိဇ္ဇာ ၃ ပါး (ပုဒ်အာ) ၂၉
ဝဒ္ဓိ ၃ ပါး ၂၉
ဝန္ဒိကျွန် ၃ ပါး ၂၉
ဝိပ္ပလ္လာသ ၃ ပါး ၂၉

ဝစီကံ ၄ ပါး ၅၆
ဝစီပရမခင်ပွန်းဟု ၄ ယောက် ၅၆
ဝရဇိန်မျိုး ၄ ပါး ၅၆
ဝိကာလဘောဇနာသိက္ခာပုဒ်၏ ကံအင်္ဂါ ၄ ပါး (၃ ပါးလည်းရှု) ၅၆
ဝိနယမဟာပဒေသ ၄ ပါး ၅၆
ဝိပတ္တိတရား ၄ ပါး ၅၆
ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော် ၄ ပါး ၅၇
ဝေးခြင်း ၄ ပါး ၅၇

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သုခမှတ်စု

ဝင်းမျိုး ၄ ပါး	၇၀
ဝံသ ၄ မျိုး	၅၇
ဝသီတော် ၅ ပါး	၉၆
ဝါယောပျက်သောလက္ခဏာ ၅ ပါး	၉၆
ဝိကတိ ၅ ပါး	၉၆
ဝိနည်း ၅ ကျမ်း	၉၆
ဝိနည်းတော်ကိုသင်ခြင်းအကျိုး ၅ ပါး	၉၇
ဝိမုတ္တိ ၅ ပါး	၉၇
ဝေဒနာ ၅ ပါး	၉၇
ဝိဇ္ဇာခိုရ် ၅ ပါး	၉၇
ဝိညာဉ် (သိခြင်း) ၅ ပါး	၉၇
ဝါယောဓာတ် ၆ ပါး	၁၂၆
ဝိရောဓိ ၆ ပါး	၁၂၆
ဝီထိ ၆ ပါး	၁၂၆
ဝါကျတ္ထဒေါသ ၆ ပါး	၁၂၆
ဝိညာဏ် ၆ ပါး	၁၂၇
ဝံသ ၆ ပါး (၄ ပါးလည်းရှု)	၁၂၇
ဝိသုဒ္ဓိ ၇ ပါး	၁၄၆
ဝါစင်္ဂ ၈ ပါး	၁၇၂
ဝိသာခါရသောဆု ၈ ပါး	၁၇၂
ဝီထိ ၈ တန် (၆ ပါးလည်းရှု)	၁၇၂
ဝီရိယာရမ္ဘဟူသော အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ ၈ ပါး	၁၇၂
ဝိဇ္ဇာ ၈ ပါး (၃ ပါးလည်းရှု)	၁၇၂
ဝိမောက္ခ ၈ ပါး	၁၇၆
ဝါကျဒေါသ ၉ ပါး (၆ ပါးလည်းရှု)	၁၈၈
ဝါကျဒေါသပရိဟာရ် ၉ ပါး	၁၈၈
ဝင် ၉ ဝင်	၁၈၉
ဝိပဿနာညစ်ညူးကြောင်း အန္တရာယ် ၁၀ ပါး	၂၀၇
ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါး	၂၀၇
ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀ ပါး (တစ်နည်း)	၂၁၈

www.burmeseclassic.com

ဝါသာခါအား ဆုံးမသော ပဋိစ္ဆန္နဩဝါဒ ၁၀ ပါး ၂၀၇
ဝေဿန္တရာ၏စိတ်ထား ၁၀ ပါး ၂၀၇

ဝင်္ဂတော် ၁၂ ပါး ၂၃၂
ဝဏ္ဏပဓာန (အဆင်းအရောင်) ၁၂ ပါး ၂၃၂
ဝိပ္ပလ္လာသ (မှောက်မှားသောတရား) ၁၂ ပါး ၂၃၃
ဝိဇ္ဇာအတတ် ၁၈ ရပ် ၂၅၆
ဝါတော်စဉ် ၄၅ ဝါ ၃၁၂

ဝန်စုမင်းမျိုး ၅၀ ၃၁၂

သရဏဂုဏ်ပျက်ရာအကြောင်း ၂ ပါး ၁၃
သံဃာတော် ၂ မျိုး ၁၃
သမ္ဘပွလာပဝါစာ၏ ကံအင်္ဂါ ၂ ပါး ၁၄
သမ္ဘန္ဓ ၂ မျိုး ၁၄

သကဒါဂါမ် ၃ ပါး ၃၀
သမားတို့သိရာသော လက္ခဏာ ၃ ပါး ၃၀
သမားတို့ သွေးမစမ်းရသောအချိန် ၃ ပါး ၃၀
သရဏဂုဏ် ၃ ပါး (ပျက်ရာအကြောင်း ၂ ပါးလည်းရှိ) ၃၀
သရဏဂုဏ်မပျက်သောအကြောင်း ၃ ပါး ၃၀
သာသနာ ၃ ပါး ၃၀
သာသနာ ၃ ရပ် ၃၀
သား ၃ ပါး ၃၀
သိကြားမင်းထက် တန်ခိုးကြီးသောနတ် ၃ ပါး ၃၀
သီလ ၃ ပါး (ဝီရတီ ၃ ပါး) ၃၀
သူယုတ်လက္ခဏာ ၃ ပါး ၃၁
သေခါနီး၌လည်းကောင်း ပဋိသန္ဓေနေဆဲ၌ လည်းကောင်း
   ပြုစုသောအကျိုး ၃ ပါး ၃၁
သက်န်း ၃ မျိုး ၃၁
သင်္ချာ ၃ ပါး ၃၁
သင်္ခါရ ၃ ပါး ၃၁
သင်္ခါရတရား ၃ ပါး ၃၅

www.burmeseclassic.com

သတ္တိ (မင်းတို့၏) ၃ ပါး	၃၁
သိက္ခာ ၃ ပါး	၃၁
သုတ်မလွှတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၃ ယောက်	၃၁
သုတ် ၃ ကျမ်း	၃၂
သန္တောသတရား ရောင့်ရဲခြင်း ၃ ပါး	၃၂
သမ္ဖပ္ပလာပကံအင်္ဂါ ၃ ပါး	၃၂
သမ္မာသင်္ကပ္ပ ၃ ပါး	၃၂
သံအမတ် ၃ မျိုး	၃၂
သိမ်ပျက်ခြင်း ၃ ပါး	၃၂
သိမ်မြောက်ခြင်း ၃ ပါး	၃၂
သို့ပန်း ၃ မျိုး	၃၂
သတိပဋ္ဌာန် ၄ ပါး	၅၈
သမားအင်္ဂါ ၄ ပါး	၅၈
သမုဒယသစ္စာ၏အနက် ၄ ချက်	၅၈
သရဏဂုဏ် ၄ ပါး (၃ ပါးလည်းရှု)	၅၈
သရဏဂုဏ်ဆောက်တည်ခြင်းအကြောင်း ၄ ပါး	၅၈
သရက် ၄ လုံး	၅၈
သရက်လေးလုံးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်	၅၈
သာဂရတရား ၄ ပါး	၅၉
သာဓုနတရား ၄ ပါး	၅၉
သား ၄ ပါး (၃ ပါးလည်းရှု)	၅၉
သိကြားမင်း၏ မိဖုရား ၄ ပါး	၅၉
သီလ ၄ ပါး (သို့) ၃ ပါး	၅၉
သီလဝိသုဒ္ဓိအပြား ၄ ပါး	၇၀
သုခ ၄ ပါး	၅၉
သုရာမေရယကံ၏အင်္ဂါ ၄ ပါး	၅၉
သူရဲ ၄ ပါး (စစ်အင်္ဂါ ၄ ပါးနှင့်အတူတူ)	၅၉
သေခြင်းတရား ၄ ပါး	၅၉
သေ ၄ ပါး	၆၀
သေ ၄ ပါး (တစ်နည်း)	၆၀
သေးငယ်သည်ဟု မထီမဲ့မြင် မပြုအပ်ရာ ၄ ပါး	၆၀
သောတာပတ္တိမဂ်ရရာအင်္ဂါ ၄ ပါး	၆၀

www.burmeseclassic.com

သောတာပန် ၄ ပါး	၆၀
သောတာပန်တို့၏ အင်္ဂါ ၄ ပါး	၆၀
သင်္ဂဟတရား ၄ ပါး (လူကျင့်)	၆၀
သင်္ဂဟတရား ၄ ပါး (မင်းကျင့်)	၆၁
သောင်း ၄ ရပ်	၆၁
သစ္စာ ၄ ပါး	၆၁
သစ်ပင် ၄ မျိုး	၆၁
သစ်ပင်နှင့်တူသောပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်	၆၁
သတ္တဝါတို့အား နှိပ်စက်တတ်သော ငတ်ခြင်း ၄ မျိုး	၆၁
သပ္ပာယအပြားမျိုး ၄ မျိုး	၇၀
သဒ္ဒ (အသံ) ၄ ပါး	၆၁
သဒ္ဒါခြင်း ၄ ပါး	၆၁
သုတ္တမဟာပဒေသ ၄ ပါး	၆၁
သမ္မဇညတရား ၄ ပါး	၆၂
သမ္မတ္တိတရား ၄ ပါး	၆၂
သမ္မပ္ပဓာန် ၄ ပါး (ကောင်းသောဝါယမ တရား)	၆၂
သံဝေဂ ၄ ပါး	၆၂
သခင်ကျင့်ဝတ် ၅ ပါး	၉၇
သပိတ်ခြေလှူသောအကျိုး ၅ ပါး	၉၈
သမဏသုခ (ရဟန်းတို့၏ချမ်းသာခြင်း) ၅ ပါး	၉၈
သမားတို့ရှောင်အပ်သောတရား ၅ ပါး	၉၈
သမားတော်အင်္ဂါ ၅ ပါး	၉၈
သမားတော်ကြီးဂုဏ်အင်္ဂါ ၅ ပါး	၁၁၂
သလိပ်မျိုး ၅ ပါး	၉၈
သာမဥပါယ် ၅ မျိုး	၉၈
သာသနာကွယ်ခြင်း ၅ ပါး	၉၈
သာသနာကွယ်ကြောင်း တရား ၅ ပါး	၁၁၂
သာယသနာတော်၏သူခိုးကြီး ၅ ဦး	၁၁၂
သာသနာငါးထောင်၏ နှစ်အပိုင်းအခြား	၉၉
သာသနာတော်ခေတ် ၅ ပါး	၉၉
သာသနာတော်တွင်း၌ မြေမျိုခံရသူ ၅ ယောက်	၉၉
သားချင်း ၅ ဦး	၉၉

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သားသမီးကျင့်ဝတ် ၅ ပါး	၉၉
သားသမီးရလိုခြင်းအကြောင်းတရား ၅ ပါး	၁၁၃
သီတင်းသုံးဖော် ၅ ယောက်	၉၉
သီလစောင့်ထိန်းခြင်းအကျိုး ၅ ပါး	၁၁၃
သုသီလအကျိုး ၅ ပါး	၉၉
သူဌေးကြီး ၅ ဦး	၉၉
သူတော်ကောင်းတို့၏ အား ၅ ပါး	၉၉
သံဝရဝိနည်းမျိုး ၅ ပါး	၁၁၃
သုရာ ၅ ပါး	၁၀၀
သူရဲ ၅ ပါး	၁၀၀
သူရဲနှင့်တူသောပုဂ္ဂိုလ် ၅ ယောက်	၁၀၀
သေအံ့သောနတ်တို့၏ နိမိတ် ၅ ပါး	၁၀၁
သက္ကရာဇ်ဖြိုသော မင်း ၅ ပါး	၁၀၁
သင်တုန်းလှူသောအကျိုး ၅ပါး	၁၀၁
သစ်ပင်တို့၏ပဋ္ဌ ၅ ပါး	၁၀၁
သစ်သီးတို့၏အရွယ် ၅ ပါး	၁၀၁
သည်းခံရာ၌ အကျိုး ၅ ပါး	၁၀၁
သည်းချေ ၅ ပါး	၁၀၁
သည်းမခံခြင်းအပြစ် ၅ ပါး	၁၀၁
သလ္လ (ဆူးငြောင့်) ၅ စင်း	၁၀၂
သပ္ပုရိသဒါန ၅ ပါး	၁၀၂
သံယောဇဉ် ၅ ပါး	
သံသဂ္ဂ (သံသဂ္ဂပေါင်းဖက်ခြင်း၊ ရောနှောခြင်း ၅ ပါး)	၁၀၂
သဘင်ပွဲလမ်းအပြစ် ၆ ပါး	၁၂၇
သမားတို့ သွေးစမ်းရာသောဌာန ၆ ပါး	၁၂၇
သလွန်ညောင်စောင်းခံရုပ် ၆ မျိုး	၁၃၄
သမာဓိကြီးထွားကြောင်း ၆ ပါး	၁၃၄
သာရဏီယ တရား ၆ ပါး	၁၃၄
သုရာမေရယကံအပြစ် ၆ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ)	၁၂၇
သေရည်သောက်စားခြင်း အပြစ် ၆ ပါး	၁၂၇
သိက္ခမာန်တို့၏ သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါး	၁၂၇
သံတော်ခံအင်္ဂါ ၆ ပါး	၁၂၈
သမုဒ္ဒရာကြီး ၇ စင်း	၁၅၃

www.burmeseclassic.com

သာမိဒိန္နကျွန် ၇ ပါး	၁၄၆
သုဂတိအဟတ် ပဋိသန္ဓေ ၇ ယောက်	၁၄၆
သီလအပြား ၇ ပါး	၁၅၄
သီဟိုဠ်ကျွန်း၏အမည် ၇ ပါး	၁၅၄
သူခိုးကြီးတို့ လိုက်နာစောင့်ထိန်းသည့်အင်္ဂါ ၇ ပါး	၁၅၅
သူ့မြို့မှာ စုံစမ်း၍သိရာသောအကြောင်း ၇ ပါး	၁၄၆
သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ၇ ဖြာ	၁၄၇
သုရာမေရယကံရှောင်ခြင်းအကျိုး ၇ ပါး (အပြစ် ၆ ပါးလည်းရှိ)	၁၄၇
သံဃိကဒါန ၇ ပါး	၁၄၇
သောတာပန်နှင့်အလားတူသောကျင့်ဝတ် ၇ ပါး	၁၄၇
သက္ကရာဇ်ဖြိုသောမင်း ၇ ပါး	၁၅၄
သစ်ပင်ကြီး ၇ ပင်	၁၄၇
သတ္တဋ္ဌာန ၇ ပါး	၁၄၇
သတ္တုဋ္ဌာန ၇ ပါး	–
သပ္ပုရိသဂုဏ်အင်္ဂါ ၇ ပါး	၁၅၃
သပိတ်မှောက်ရာ အင်္ဂါ ၈ ပါး	၁၇၃
သမုဒ္ဒရာ၏အံ့ဖွယ် ၈ ပါး	၁၈၀
သမဏဘဒြ (ရဟန်းတို့၏ကောင်းမြတ်အင်္ဂါ) ၈ ပါး	၁၇၃
သမဏသုခ (ရဟန်းတို့၏ချမ်းသာခြင်း) ၈ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ)	၁၇၃
သမာပတ် ၈ ပါး	၁၇၃
သမီးပေးခြင်း ၉ ပါး	၁၇၄
သရဏဂုဏ်တော်သုံးပါးကိုခံယူဆောက်တည်ခြင်း၏အကျိုး ၈ ပါး	၁၇၄
သာတွိကာဘာဝ ၈ မျိုး	၁၇၄
သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်သောသူ ၈ ယောက်	၁၇၄
သေခြင်းတရား ၈ ပါး	၁၇၄
သံဝေဂတ္ထုမျိုး ၈ ပါး	၁၈၀
သီလဂုဏ် ၈ ပါး	၁၈၀
သက်န်းလှူသောအကျိုး ၈ ပါး	၁၇၄
သချာကြီး ၈ ပါး	၁၇၅
သေက္ခ–အသေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ၈ ယောက်	၁၇၅
သတ္တုစာတ် ၈ ပါး	၁၇၅
သဒ္ဒ (အသံ) ၈ ပါး (၄ ပါးလည်းရှိ)	၁၇၅

www.burmeseclassic.com

သဒ္ဒါကြီး ၈ စောင် ၁၇၅
သပ္ပုရိသဝတ္ထု ၈ ပါး ၁၇၅
သိမ်သမုတ်ရာတွင် ကြားအပ်သော နိမိတ် ၈ ပါး ၁၇၆
သံဝေဂတရား ၈ ပါး ၁၇၅
သံဝဂဝတ္ထု ၈ ပါး ၁၇၆
သပိတ်အိတ်လှူသောအကျိုး ၉ ပါး ၁၈၉
သီးကြီး ၉ ပါး ၁၈၉
သူတစ်ပါးအား မပြောအပ်သောအကြောင်းတရား ၉ ပါး ၁၉၂
သောကြာဂြိုဟ်ဟူသောအခေါ် ပရိယာယ် ၉ ပါး ၁၈၉
သံဃာတော်ဂုဏ် ၉ ပါး ၁၈၉

သပိတ်လှူသောအကျိုး ၁၀ ပါး ၂၀၈
သမားတို့ ဦးစွာစစ်ဆေးကြည့်ရှုအပ်သောလက္ခဏာ ၁၀ ပါး ၂၀၈
သုစရိုက် ၁၀ ပါး ၂၀၈
သူမိုက်ကြီး ၁၀ ယောက် ၂၀၉
သူမိုက်ကြီး ၁၀ ယောက် (တစ်နည်း) ၂၀၉
သိဒ္ဓိ ၁၀ ပါး ၂၀၉
သိဒ္ဓိ ၁၀ ပါး (တစ်နည်း) ၂၁၀
သုက်လွှတ်ခြင်း၌ သာယာသောအကြောင်း ၁၀ ပါး ၂၁၀

သံဃိကဒါန ၁၀ ပါး (၇ ပါးလည်းရှိ) ၂၁၀
သံယောဇဉ် ၁၀ ပါး ၂၁၁
သမာဓိဖြစ်ကြောင်း ၁၁ ပါး ၂၂၄
သမားတို့ သွေးမစမ်းရသောသူ ၁၂ ယောက် ၂၃၃
သမားအင်္ဂါ ၁၂ ပါး ၂၃၃

သုဇာတာလှူသော ဃနာနို့ဆွမ်းအကျိုး ၁၂ ပါး ၂၃၃
သုညတရား ၁၂ ပါး ၂၃၆

သင်သီးဥစ္စာ ၁၂ ပါး ၂၃၄

သူရဲ ၁၃ မျိုး ၂၃၉
သရ ၁၄ လုံး ၂၄၃

www.burmeseclassic.com

သမားအင်္ဂါ ၁၅ ပါး (၁၂ ပါးလည်းရှိ)	၂၄၅
သီလညှိုးနွမ်းပျက်စီးခြင်းတရား ၁၆ ပါး	၂၅၂
သတိဖြစ်ရာအခြင်းအရာ ၁၇ ပါး	၂၅၄
သူယုတ်လက္ခဏာ ၁၈ ပါး	၂၅၆
သောဘဏအသာဓာရဏစေတသိက် ၁၉ ပါး	၂၆၁
သလိပ်နာ လက္ခဏာ ၂၀ ပါး	၂၆၂
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၂၀ ပါး	၂၈၆
သီချင်းသံရေး ၃၇ ချင်း	၂၉၉
သည်းခြေဓာတ်လက္ခဏာ ၄၀	၃၀၀
သံလေခိတဗ္ဗတရား ၄၄ ပါး	၃၁၁
သုဒ္ဓပါစိတ် ၉၂ ပါး	၃၃၄
သေခိယ ၇၅ ပါး	၃၃၇
ဟတ္ထဒါသကျွန် ၂ ပါး	၁၄
ဟိတ် ၆ ပါး	၁၂၈
ဟိမဝန္တာတောရှိ အိုင်ကြီး ၇ အိုင်	၁၄၈
ဟံသာဝတီ ၃၂ မြို့	၂၉၂
အနိယတသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး	၃၃၂
အညာတိနေက္ကိတကျွန် ၂ ပါး	၁၄
အဗြဟ္မစရိယသိက္ခာပုဒ်၏အင်္ဂါ ၂ ပါး	၁၄
အဘိဇ္ဈာ၏အင်္ဂါ ၂ ပါး	၁၄
ဥပရာဇာဘိသေက ၂ ပါး	၁၄
အဂ္ဂသာဝက မဟာသာဝကတို့၏ ဖွားရာအမျိုး ၂ ပါး	၁၄
ဥစ္စာသယနမဟာသယနသိက္ခာပုဒ်၏အင်္ဂါ ၂ ပါး	၁၄
အပ်လှူရသောအကျိုး ၂ ပါး	၁၄

www.burmeseclassic.com

အကျင့်မတူသောလူ ၃ ဦး	၃၂
အခိုးတံလျှုရသောအကျိုး ၃ ပါး	၃၂
အစွန်း ၃ ပါးမှလွတ်သော သားငါး ၃ မျိုး	၃၃
အဆွေခင်ပွန်းပျက်စီးကြောင်းတရား ၃ ပါး	၃၃
အညဒိန္နကျွန် ၃ ပါး	၃၃
အဒိန္နာဒါနကံ အပြစ် ၃ ပါး	၃၃
အပဥစ္စာ ၃ မျိုး	၃၃
အဗဒ္ဓသိမ် ၃ ပါး	၃၃
အဘိသိက် ၃ ပါး	၃၃
အမြဲမတည်နိုင်သောတရား ၃ မျိုး	၃၃
အရှယ် ၃ ပါး	၃၃
အဝီစိငရဲ၏ ဧရာဋ္ဌာန ၃ ပါး	၃၃
အသင်းအဖွဲ့များပျက်စီးကြောင်းတရား ၃ ပါး	၃၅
အာမိသတရား ၃ ပါး	၃၆
ဥတု ၃ ပါး	၃၆
ဥပုသ်အပြား ၃ ပါး	၃၆
ဧသိတ ၃ ပါး (ရှာမှီးခြင်း)	၃၆
အိုးလှူရသောအကျိုး ၃ ပါး	၃၆
အဂတိတရား ၄ ပါး	၆၂
အစိန္တေယျ ၄ ပါး	၆၂
အထက်ကိုယ်ကလပ်စည်း ၄ ပါး	၆၃
အနုကမ္ပမိတ်စစ် ၄ ပါး	၆၃
အနုပိယဘာဏေ = ခင်ပွန်းတု ၄ ယောက်	၆၃
အဏုမြူ ၄ ပါး	၆၃
အနန္တ ၄ ပါး	၆၃
အပါယသဟာယ = ခင်ပွန်းတု ၄ ယောက်	၆၃
အပါယ် ၄ ပါး	၆၃
အပွင့်တို့၏အရှယ် ၄ ပါး	၆၃
အဖြေ ၄ ပါး (အခြား ၄ ပါးလည်းရှိ)	၆၃
အဖြဟ္မစရိယသိက္ခာပုဒ်ကံအင်္ဂါ ၄ ပါး (အခြား ၄ ပါးလည်းရှိ)	၆၄
အမေး ၄ ပါး	၆၄

www.burmeseclassic.com

အမျိုး ၄ ပါး	၆၄
အမျိုးမရှိ ၄ ပါး	၆၄
အမျိုးမရှိ ၄ ပါး (တစ်နည်း)	၆၄
အမြတ် ၄ ပါး	၆၄
အမြတ် ၄ ပါး (တစ်နည်း)	၆၄
အမှောင်အမိုက်အင်္ဂါ ၄ ပါး	၆၄
အမွေးမျိုး ၄ ပါး (ဘေသဇ္ဇ)	၇၀
အရိယဝံသ ဓမ္မ ၄ ပါး	၆၄
အရူပ ဝစရဗြဟ္မာဘုံ ၄ ဘုံ	၆၅
အသင်္ချေယျကပ် ၄ ပါး	၆၅
အာရုပ္ပ ၄ ပါး	၆၅
အာသဝေါတရား ၄ ပါး	၆၅
အာဠဝကဘီလူး၏ ပုစ္ဆာ ၄ ရပ်	၆၅
အား ၄ ပါး	၆၅
အားရဆုံးတိုင် မပြည့်နိုင်သူ	၇၀
ဣစ္ဆာတရား ၄ ပါး	၇၀
ဣဏကျွန် ၆၆ ပါး	၆၆
ဣရိယာပုထ် ၄ ပါး	၆၆
ဥပကာရမိတ်ဆွေစစ် ၄ ယောက်	၆၆
ဥပါဒါန် ၄ ပါး	၆၆
ဥပါယ် ၄ ပါး	၆၆
ဥယျာဉ်တွင်း၌ မင်းအဖြစ် အဆောက်အနှင်းခံရသော မင်းတရား ၄ ပါး	၆၆
ဥသဘနှင့်တူသောပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်	၆၆
ဩဃတရား ၄ ပါး	၆၆
အိုး ၄ လုံး	၆၆
အိုး ၄ လုံးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ယောက်	၆၆
အောင်ရာသောအကြောင်းတရား ၄ ပါး	၆၆
အညဒတ္ထုဟာရ = ခင်ပွန်းတု ၄ ပါး (အပါယသဟာယ ၄ ပါးလည်းရှိ)	၆၇
အတ္ထက္ခာယီမိတ်ဆွေစစ် ၄ ယောက် (အနုကမ္ပမိတ်ဆွေစစ် ၄ ဦးလည်းရှိ)	၆၇
ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄ ပါး	၆၇
ဥစ္စာစည်းစိမ်ပျက်စီးကြောင်းတရား ၄ ပါး	၆၇
အိပ်ခြင်း ၄ ပါး	၆၇
အိပ်စက်ကြောင်း ၄ ပါး	၆၇

www.burmeseclassic.com

အိမ်တွင်းမွေးအပ်သောငှက် ၄ မျိုး	၆၇
အစေး ၅ မျိုး	၁၁၃
အထူးလျှို့ဝှက်အပ်သောအကြောင်း ၅ ပါး	၁၁၃
အထင်အမြင်သေးခံရသောသူမျိုး ၅ ယောက်	၁၁၃
အဒိန္နဒါနကံရှောင်ခြင်းအကျိုး ၅ ပါး	၁၀၂
အဓေါ်ဝါတလေ၏လက္ခဏာ ၅ ပါး	၁၀၂
အနဝတတ်အိုင်ကို ရံသောတောင် ၅ လုံး	၁၀၃
အနာဂါမ် ၅ မျိုး	၁၀၃
အနာရောဂါကင်းရန် ရှောင်ကြည်သူ ၅ ပါး	၁၀၃
အနုသဝန ဝိပတ္တိ ၅ ပါး	၁၀၃
အနန္တောအနန္တ ၅ ပါး	၁၀၃
အပူဇော်ခံကြသောဆရာ ၅ ပါး	၁၀၃
အဘသတ်မင်းမျိုး ၅ ဆက်	၁၀၃
အဘိနန္ဒ ၅ ပါး	၁၀၄
အမေး ၅ ထွေ (၅ ပါးလည်းရှူ)	၁၀၄
အမျက်ငြိမ်းရန်ဟောသော တရား ၅ ပါး	၁၀၄
အမျက်ငြိမ်းရန်ဟောသော တရား ၅ ပါး (တစ်နည်း)	၁၀၄
အမြဲမှီဝဲအပ် မြတ်နိုးခြင်း မပြုအပ်သော မိန်းမ ၅ ယောက်	၁၁၄
အလဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါ ၅ ပါး	၁၁၄
အသက်ရှိလျက် သေသူမည်သောသူ ၅ ပါး	၁၀၄
အသက်ရှည်ရာအကြောင်း ၅ ပါး	၁၀၄
အသက်ရှည်ရာအကြောင်း ၅ ပါး (တစ်နည်း)	၁၀၄
အသက်ရှည်ရာအကြောင်း ၅ ပါး (အခြားတစ်နည်း)	၁၀၄
အသုညကမ္ဘာ ၅ မျိုး	၁၀၄
အသပ္ပုရိသဒါန မျိုး	၁၀၅
အဉ္စလီ ၅ ပါး	၁၁၄
အာစရိယမျိုး ၅ ပါး	၁၁၄
အာနန္ဒာ၏ ဧတဒဂ် ၅ ပါး	၁၀၅
အာယောဂပတ်လှူသောအကျိုး ၅ ပါး	၁၀၅
အာလိန် ၅ ဆင့်	၁၀၅
အာဝေဏိကဒုက္ခ ၅ ပါး	၁၀၅
အာဟာရသြဇာ၏အပြစ် ၅ ပါး	၁၀၅

www.burmeseclassic.com

ဥပရာဇာ နန်းလျာအိမ်ရှေ့မင်းတို့၏ အင်္ဂါ ၅ ပါး	၁၀၅
ဥပါသကာတို့ မရောင်းအပ်သော ကုန် ၅ ပါး	၁၀၆
အင်္ဂါဇာတ်ခိုင်ခြင်း ၅ ပါး	၁၀၆
အင်းပေါက်ခြင်းလက္ခဏာ ၅ ပါး	၁၀၆
အင်းပျဉ်လှူသောအကျိုး ၅ ပါး	၁၀၆
အောင်နိုင်ခြင်းတရား ၅ ပါး	၁၁၄
ဥပါယ်မျိုး ၅ ပါး	၁၁၄
ဥပါသကာအင်္ဂါ ၅ မျိုး	၁၁၄
ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါမျိုး ၅ ပါး	၁၁၅
ဣန္ဒြေ ၅ ပါး	၁၀၆
အပ်လှူသောအကျိုး ၅ ပါး (၂ ပါးလည်းရှိ)	၁၀၆
အကြီးအမှူးတို့၏ အင်္ဂါ ၆ ပါး	၁၂၈
အကျွမ်းတဝင် မဝင်ထွက်ရာသောဌာန ၆ ဌာန	၁၂၈
အခါမဲ့သွားခြင်းအပြစ် ၆ ပါး	၁၂၈
အခေါဘဏီတပ်တွင် ပါဝင်သော စစ်ဖွဲ့နည်း ၆ မျိုး	၁၂၈
အချယ်ကလပ်စည်း ၆ ပါး	၁၂၈
အငြိမ်းတီးမျိုး ၆ ပါး	၁၂၉
အစပ် ၆ ပါး	၁၂၉
အဒိန္နာဒါန် သိက္ခာပုဒ်၏ ပယောဂ ၆ ပါး	၁၂၉
အပေါက် ၆ ပါး	၁၂၉
အဘညာဉ် ၆ ပါး	၁၂၉
အမူအရာ ကလာပ် ၆ ပါး	၁၂၉
အမွေခံထိုက်သောသား ၆ ပါး	၁၃၅
အနာဂါမ်၏အင်္ဂါ လက္ခဏာ ၆ ပါး	၁၃၅
အနုတ္တရိယတရား ၆ ပါး	၁၃၅
အနုတ္တရိယတရား ၆ ပါး	၁၃၅
အရသာ ၆ ပါး	၁၃၀
အလောင်းအလျာတို့၏ အလိုတော် ၆ ပါး	၁၃၀
အသာဓာရဏဉာဏ်တော် ၆ ပါး	၁၃၀
အသက်ရှည်ကာ စည်းစိမ်တည်နိုင်သောအမှု ၆ ပါး	၁၃၀
အသတ် ၆ ပါး	၁၃၀
အသတ် ၆ ပါး (တစ်နည်း)	၁၃၀

www.burmeseclassic.com

အသံ ၆ ပါး	၁၃၀
အာဇာနည် ၆ မျိုး	၁၃၀
အာပေါဓာတ်ပျက်လက္ခဏာ ၆ ပါး	၁၃၁
ဥတု ၆ ပါး	၁၃၁
ဥတု ၆ ပါး (ရတုအခါ ၆ မျိုး)	၁၃၁
ကောသနိက်ရှုတင်၏အကျိုး ၆ ပါး	၁၃၁
အင်အားအသက်ပျက်စီးရာအကြောင်း ၆ ပါး	၁၃၆
အင်အားအသက်ပျက်စီးတတ်သောအကြောင်း ၆ ပါး	၁၃၆
အဇ္ဈာသယ ၆ ပါး	၁၃၁
အဋ္ဌကကျွန် ၆ ပါး	၁၃၁
ဥစ္စာပျက်ကြောင်း ၆ ပါး	၁၃၁
ဣန္ဒြေ ၆ ပါး (၅ ပါးလည်းရှိ)	၁၃၂
အိပ်မက်ဖြစ်ရာသူ ၆ ယောက်	၁၃၂
အကာလ သေခြင်း ၇ ပါး	၁၄၈
အကျွမ်းမဝင်ရာ ၇ ပါး	၁၄၈
အပရိဟာနိယတရား ၇ ပါး (လူကျင့်ဝတ်)	၁၄၈
အပရိဟာနိယတရား ၇ ပါး (မင်းကျင့်ဝတ်)	၁၄၈
အဘိဓမ္မာ ၇ ပါး	၁၄၉
အဘိသက် ၇ ပါး	၁၄၉
အဘိညာဉ် ၇ ပါး (၆ ပါးလည်းရှိ)	၁၄၉
အနုသယ ၇ ပါး	၁၅၅
အဝိဟာဘုံသို့ ရောက်ဆဲခဏ၌ ရဟန္တာဖြစ်ကြသူ ၇ ဦး	၁၄၉
အသံ ၇ မျိုးတူရာ တိုက်ဆိုင်ချက် ၇ မျိုး	၁၄၉
အသက်မရှုသူ ၇ ယောက်	၁၅၅
အသပ္ပာယအပြား ၇ ပါး	၁၅၅
အသမ္ဘိန္နဓာတ်တော် ၇ ဆူ	၁၅၅
အာပတ် ၇ ပါး	၁၄၉
အာသယ ၇ ပါး	၁၄၉
ဥပါသကာအင်္ဂါ ၇ ပါး (၅ မျိုးလည်းရှိ)	၁၅၅
အင်းကန်းခြင်းလက္ခဏာ ၇ ပါး	၁၅၀
အင်းကျိုးခြင်းလက္ခဏာ ၇ ပါး	၁၅၀
အတွင်းဝန်၏အင်္ဂါ ၈ ပါး	၁၇၆
အဓိဒေဝဉာဏဒဿနတရား ၈ ပါး	၁၈၁

www.burmeseclassic.com

အနရိယဝေါဟာရ ၈ မျိုး	၁၈၁
အနိယတ ဘူမိကဓမ္မ ၈ ပါး (အထူးမပြုအပ်သောသဘောတရား)	၁၇၆
အပြင်အောင်ခြင်း ၈ ပါး	၁၇၇
အပြစ် ၈ ပါး	၁၇၇
အဖျော် ၈ ပါး	၁၇၇
အဘိညာဉ်၏အင်္ဂါ ၈ ပါး (၇ ပါးလည်းရှု)	၁၇၇
အရိယာ ၈ ပါး	၁၇၇
အရိယာတို့ နှလုံးမသွင်းမပြုအပ်သော တရား ၈ ပါး	၁၈၁
အရပ်ရှစ်မျက်နှာ	၁၇၇
အဝိနိဗ္ဘောဂ (အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်) ၈ ပါး	၁၇၇
အသပ္ပုရိသဒါန ၈ ပါး (၅ ပါးလည်းရှု)	၁၇၇
အသံတော် ၈ ပါး	၁၇၈
အာနန္ဒာ၏ ဆု ၈ ပါး (ဧတဒဂ် ၅ ပါးလည်းရှု)	၁၇၈
အာဇီဝဋ္ဌမက ရှစ်ပါးသီလ	၁၈၁
အား ၈ ပါး (၄ ပါးလည်းရှု)	၁၇၈
အခေါ်မှခ (အောက်သို့မျက်နှာမူသော) နက္ခတ် ၉ လုံး	၁၈၉
အမြတေ ၉ ပါး	၁၉၀
အသက်တစ်ရာကျော်နေရသော အရိယာ ၉ ယောက်	၁၉၀
အာဋ္ဌာဝကဘီလူးကြီး၏ လက်နက်ကြီး ၉ ပါး	၁၉၀
အင်္ဂါငြိုပြဟ်ဟူသော အခေါ်ပရိယာယ် ၉ ပါး	၁၉၀
အတ္တဒိဋ္ဌိကိုဖျက်ဆီးသောဉာဏ် ၉ ပါး	၁၉၀
အကျွမ်းမဝင်ရာယ ၁၀ ပါး (၇ ပါးလည်းရှု)	၂၁၁
အနုဿတိ ၁၀ ပါး	၂၁၁
အနှောင်အဖွဲ့ကြီးမျိုး ၁၀ ပါး	၂၁၈
အပါယ်လားကြောင်းအလှူမျိုး ၁၀ ပါး	၂၁၉
အမှိုက်ကိုဖျက်တတ်သည် ၁၀ ပါး	၂၁၂
အရိယဓမ္မသီလ ၁၀ ပါး	၂၁၂
အရိယကထာမျိုး ၁၀ ပါး	၂၁၈
အရိယာဝါသ တရား ၁၀ ပါး	၂၁၈
အရပ် ၁၀ မျက်နှာ	၂၁၂
အရွယ် ၁၀ ပါး	၂၁၂
အသုဘ ၁၀ ပါး	၂၁၂

www.burmeseclassic.com

အားတော် ၁၀ ပါး	၂၁၃
ဥပစာ ၁၀ ပါး	၂၁၃
ဥပါသကဂုဏ် ၁၀ ပါး (အင်္ဂါ ၅ မျိုးလည်းရှိ)	၂၁၃
ဥပက္ကိလေသဘူမိကဓမ္မ ၁၀ ပါး	၂၁၄
ဥပက္ကိလေသတရား ၁၀ ပါး (မဂ်တုဖိုလ်တရား)	၂၁၈
ဥပေက္ခာ ၁၀ ပါး	၂၁၄
ဧတဒဂ်ရ လူမိန်းမ ၁၀ ယောက်	၂၁၄
ဧတဒဂ်ရ လူယောက်ျား ၁၀ ယောက် (အမှန်တွင် ၁၁ ယောက်)	၂၁၅
ဣန္ဒြေ ၁၀ ပါး (၆ ပါးလည်းရှိ)	၂၁၅
ဣဒ္ဓိမျိုး ၁၀ ပါး	၂၁၈
အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ် တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်	၂၂၄
အညစ်အကြေး ၁၁ ပါး	၂၂၃
အပျိုတော် ၁၂ ထွေအက	၂၃၆
အပျိုတော်ကကြိုး (ပလို့) ၁၂ မျိုး	၂၃၆
အဖျားမျိုး ၁၂ ပါး	၂၃၄
အာနပါနကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ထင်မြင်လာမြဲဖြစ်သည့် နိမိတ် ၁၂ ပါး	၂၃၄
အာယတန ၁၂ ပါး	၂၃၆
အာပေါဓာတ် ၁၂ ပါး (ပျက်လက္ခဏာ ၆ ပါးလည်းရှိ)	၂၃၄
ဧတဒဂ်ရသော ရဟန်းမိန်းမ ၁၃ ယောက် (၁၀ ယောက်လည်းရှိ)	၂၃၈
အလိုလိုက်ရာသည် ၁၃ ပါး	၂၄၀
အဖျားရောဂါ ကပ်ငြိလတ္တံ့သော လက္ခဏာ ၁၄ ပါး (အဖျား ၁၂ လည်းရှိ)	၂၄၃
အမတ် ၁၄ ပါး	၂၄၃
အလှူခံတစ်ကျိပ်လေးပါး	၁၄၃
အကုသိုလ်စေတသိက် ၁၄ ပါး	၂၄၄
ဥပဒ္ဒဝေါ ၁၆ ပါး	၂၅၂
ဥပဒ္ဒဝေါ ၁၆ (တစ်နည်း)	၂၅၃
ဘုရားရှိခိုးအကျိုး ၁၇ မျိုး	၂၅၅
အဋ္ဌာရသ ၁၈ ပါး	၂၅၇
အံ့ဖွယ် ၁၈ ပါး	၂၅၇
အာဝေဏိကဂုဏ်တော် ၁၈ ပါး	၂၅၈

www.burmeseclassic.com

ဥစ္စာသယနမဟာသယနမျိုး အပြား ၂၀ ၂၆၃
အုပ်ထိန်းခြင်းရှိသောမိန်းမ ၂၀ ၂၆၃
အုပ်ထိန်းခြင်းရသော မိန်းမ ၂၁ ၂၆၆

အဘိသိက်အင်္ဂါ ၂၄ ပါး ၂၆၉

အဝန္တိယပုဂ္ဂိုလ် ၂၅ ယောက် ၂၇၃

ဥဒ္ဒံဝါတလေ၏လက္ခဏာ ၃၀ ပါး ၂၈၆
အရိယသာဝကတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော် ၃၀ ၂၈၇

အတ္တာလင်္ကာရ ၃၅ ပါး ၂၉၅

အဲမောင်းရေး ၃၆ မျိုး ၂၉၇

အယောင်ဆောင်ခြင်း ၃၇ ပါး ၃၀၁

တေဒင်္ဂရ ရဟန်း ၄၁ ပါး (၇၅ ပါးတွင်ရှု) ၃၁၉
အနုပညာဟုခေါ်အပ်သော ကလာအတတ်မျိုး ၆၄ ရပ် ၃၁၅
တေဒင်္ဂရပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၇၅ ပါး ၃၁၉
ရဟန်း ၇၅ ပါး ၃၁၉
ရဟန်းမ ၁၃ ပါး ၃၂၀
အမျိုးသမီး ၁၀ ဦး ၃၂၀
အမျိုးသား ၁၁ ဦး ၃၂၀

အသီတိမဟာသာဝက ရှစ်ကျိပ် ၃၂၁

အနာမျိုး ၉၆ ပါး (အမှန်က ၉၈ ပါးလည်းဖြစ်သည်) ၃၂၆

[ဤတွင် နိဋ္ဌိတံ]

BURMESE CLASSIC .com

www.burmeseclassic.com

သုခမှတ်စု